

SISÄLLYSLUETTELO

Stadsfullmäktige pöytäkirja 18.05.2020

Protokollets försättsblad	1
1 § Sammanträdets laglighet och beslutförhet	4
2 § Justering av protokollet	6
3 § Justering av gränserna för Vanda stads röstningsområden och ändring av röstningsområdesindelningen	7
- Karttaliite	11
- Äänestysalueet 1.1.2021 lukien	12
4 § Fullmäktigemotionerna år 2019	13
- Luettelo valtuustoaloitteista vuonna 2019	15
5 § Initiativ väckta av kommuninvånarna 2019	20
- Luettelo kunnan asukkaiden tekemistä aloitteista vuonna 2019	22
6 § Vanda stads personalberättelse 2019	26
- Vantaan kaupungin henkilöstökertomus 2019	28
7 § Utvärderingsberättelsen 2019	57
- Arviointikertomus 2019 pdf	58
8 § Vanda stads bokslut år 2019	152
- Vanda Stads Bokslut 2019	160
- Vuoden 2019 tilintarkastuskertomus	456
9 § Vandas välfärdsöversikt 2019	458
- Hyvinvointikatsaus 2019	460
- Vantaan hyvinvointikatsaus 2019 esitys	509
10 § Svar på Antero Eerolas och 23 andra ledamöters motion om att utvidga den fria klubbverksamheten för äldre i Vanda	520
- Antero Eerolan ja 23 muun valtuutetun aloite ikäihmisten vapaamuotoisen kerhotoiminnan laajentaminen Vantaalla	524
11 § Svar på Minna Atiyes och 35 andra ledamöters motion om stadscyklar som personalförmån	526
- Minna Atiyes ja 35 muun valtuutetun aloite kaupunkipyörät henkilöstöeduksi	528
12 § Svar på Gröna fullmäktigegruppens och 14 andra ledamöters motion om att halvera koldioxidavtrycket för mat som serveras inom staden före år 2025	530
- Vihreän valtuustoryhmän ja 14 muun valtuutetun aloite kaupungin tarjoaman ruuan hiilijalanjäljen puolittamiseksi vuoteen 2025 mennessä	534
13 § Svar på Minna Kuuselas och 33 andra ledamöters motion om sänkning av parkeringsavgifterna för bilar med låga utsläpp	535
14 § Svar på Markku Weckmans och 38 andra ledamöters motion om att Vanda ska vidta åtgärder för att åstadkomma ett sommarvattensystem för kolonilotter	538
- Markku Weckman ja 38 muun valtuutetun aloite että Vantaan tulee ryhtyä toimenpiteisiin viljelypalstojen kesävesijärjestelmän aikaansaamiseksi	541
- Vantaan kaupungin viljelypalstojen kesävesijärjestelmät	543
15 § Svar på Tarja Eklunds och 15 andra ledamöters motion om att skydda Barnens kyrka S:ta Anna i östra Haxböle genom detaljplan	557
- Tarja Eklundin ja 15 muun valtuutetun aloite Pyhän Annan lastenkirkko Itä-Hakkilassa on suojeltava asemakaavalla	559

SISÄLLYSLUETTELO

Stadsfullmäktige pöytäkirja 18.05.2020

16 § Svar på Sirpa Kauppinens och 37 andra ledamöters motion om bedömning av climateffekter i beslutsfattandet	560
- Sirpa Kauppinen ja 37 muun valtuutetun aloite ilmastovaikutusten arvioinnista päätöksenteossa	563
17 § Svar på Ulla Kaukolas och 48 andra ledamöters motion om att få gamla gator i skick i Vanda	565
- Ulla Kaukolan ja 48 muun valtuutetun aloite vanhat kadut kuntoon Vantaalla	568
18 § Betydande lokalprojekt och kommunaltekniska investeringsprojekt som färdigstälts vid fastighetscentralen och kommunalteknikcentralen år 2019	570
- Tilakeskuksen vuonna 2019 valmistuneet merkittävät toimitila investointihankkeet	572
- Vuonna 2019 valmistuneen merkittävät KT-investointihankkeet	573
19 § Detaljplan och detaljplaneändring 511800 samt tomtindelning, 51 Backas, 40 Övitsböle/ Backas gård	574
- Kaavaselostus 511800 Backas kh 23.3.2020	582
- Muistutukset ja vastineet 11.2.2020 / 511800 asemakaava, Backaksen kartano, 51 Pakkala, 40 Ylästö	638
- Lausunnot ja vastineet 11.2.2020 / Asemakaava 511800, 51 Pakkala, 40 Ylästö / Backaksen kartano	655
- kartta 511800 asemakaava, Backaksen kartano, 51 Pakkala	662
20 § Detaljplaneändring 002364 samt tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 15 Myrbacka / Svallgränden 1–3	663
- Asemakaavamuutosselostus 11.2.2020/Asemakaavan muutos 002364, 15. Myyrmäki	671
- Muistutukset ja vastineet 11.2.2020/Asemakaavan muutos 002364, 15. Myyrmäki	732
- Lausunto ja vastine 11.2.2020/Asemakaavan muutos 002364, 15. Myyrmäki	740
- Lausunto, Arkkitehdit Leppänen 13.12.2019/ Asemakaavan muutos 002364, 15. Myyrmäki / henkilötiedot peitetty	744
21 § Detaljplaneändring 002206 och tomtindelning, 86 Nissbacka/Harrgränden	745
- Asemakaavamuutoksen selostus 21.4.2020 / Asemakaavamuutos 002206, 86 Nikinmäki / Harrikuja	750
- Muistutukset ja vastineet 21.4.2020 / Asemakaavamuutos 002206, 86 Nikinmäki / Harrikuja	783
- Lausunnot ja vastineet 21.4.2020/ Asemakaavamuutos 002206, 86 Nikinmäki / Harrikuja	790
- Aikaisemmat käsittelyvaiheet-liite 21.4.2020/ Asemakaavamuutos 002206, 86 Nikinmäki / Harrikuja	798
22 § Detaljplaneändring 002357 samt ändring av tomtindelningen, 52 Skattmans/Pyttistådet 15	803
- 002357 selostus asemakaavamuutos 17.3.2020 II Pyhtäänkorventie 15 (23.3.2020)	808
- Lausunnot ja vastineet 17.3.2020 / Pyhtäänkorventie 15	853
23 § Detaljplaneändring 002073 samt tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 41 Vinikby/ Säkerhetsdalsgränden	860
- Asemakaavamuutoksen selostus 4.11.2019 / 002073 - 41 Viinikkala, Turvalaaksonkuja	865
- 002073 lausunnot ja vastineet 4.11.2019, Turvalaaksonkuja	918
24 § Remissdebatt om ekonomiplanen 2021–2024	928
- Taloussuunnitelman 2021-2024 lähetekeskustelu, ryhmäpuheenvuorot	929

SISÄLLYSLUETTELO

Stadsfullmäktige pöytäkirja 18.05.2020

25 § Antero Eerolas och 15 andra ledamöters motion om att införa ett program för att förbättra de digitala färdigheterna hos seniorer i Vanda	941
- Antero Eerolan ja 15 muun valtuutetun aloite Vantaalla käynnistettävä ikäihmisten digitaalisten taitojen ohjelma	943
26 § Jenni Chen-Yes och 9 andra ledamöters motion om en lösning på problemet med bilparkering i Kivistö	945
- Jenny Chen-Yen ja 9 muun valtuutetun aloite Kivistön autoparkkiongelmalle ratkaisu	946
27 § Minna Kuuselas och Maija Rautavaaras och 16 andra ledamöters motion om att grunda odlingsandelslag	947
- Minna Kuuselan ja Maija Rautavaaran sekä 16 muun valtuutetun aloite viljelyosuuskuntien perustamisesta	948
28 § Markku Weckmans, Tiina Tuomelas och Juha Hirvonens samt 8 andra ledamöters motion om att förbjuda genomfart på Granvägen (Asola)	950
- Markku Weckmanin, Tiina Tuomelan ja Juha Hirvosen sekä 8 muun valtuutetun aloite Kuusitien (Asola) läpiajon kieltämiseksi	951
29 § Sammanträdet avslutat	955
Anvisningar för sökande av ändring 1. Besväransvisning	956
Anvisningar för sökande av ändring 2. Upphandlingsrättelse och rättelseyrkande i upphandlingsärende	959
Anvisningar för sökande av ändring 3. Upphandlingsrättelse och besvär till marknadsdomstolen	960
Anvisningar för sökande av ändring 4. Besvärsförbud	964

Stadsfullmäktiges möte

Tid 18.5.2020 klo 18.00–23.45

Plats Stadshuset, Stationsvägen 7, 01300 Vanda

Deltagare

Ledamöter	Närvarande	Ledamöter	Närvarande
Lindtman Antti, ordförande	x (ordf. § 1-23)	Laakso Päivi	x (på distans)
Orlando Carita, I vice ordförande	x (ordf. § 24-25)	Lehmuskallio Paula	x (på distans)
Kauppinen Sirpa, II vice ordförande	x (på distans)	Leppänen Janne	x (på distans)
Abdi Faysal	x (på distans)	Letto Pirkko	x (18.45-23.45) (på distans)
Ahokas Siri	x (på distans)	Lindblad-Palo Salla	x (18.50-23.45) (på distans)
Ala-Kapee-Hakulinen Pirjo	x (på distans)	Linnainmäki Joel	x (på distans)
Ansalehto-Salmi Irja	-	Lundell Kai-Ari	x (på distans)
Atiye Minna	x (på distans)	Malmberg Piia	x (på distans)
Aura Anssi	x (på distans)	Malmi Juha	x (på distans)
Auvinen Timo	x (på distans)	Multala Sari	x (på distans)
Ayub Saba	-	Mäkilaine Kirsi	x (på distans)
Bruun Susanna	x (18.00-22.00) (på distans)	Mäkinen Tapani	-
Chen Jenni	x (på distans)	Mölsä Jukka	x (på distans)
Edelmann Jan	x (på distans)	Niikko Mika	x (på distans)
Eerola Antero	x	Norrena Vaula	x (på distans)
Eklund Tarja	x (på distans)	Norres Lasse	x (18.00- 22.55) (på distans)
Eskelinen Jarno	x (på distans)	Orpana Anitta	x (på distans)
Hirvonen Juha	x (på distans)	Pajunen Emmi	x (på distans)
Ibrahim Aadan	x (på distans)	Raja-Aho Maarit	x (på distans)
Juurikkala Timo	x (på distans)	Rautavaara Maija	x (18.00-22.35) (på distans)
Jääskeläinen Jari	-	Rokkanen Sakari	x (på distans)
Jääskeläinen Jouko	x (på distans)	Rämö Eve	x (på distans)
Jääskeläinen Pietari	x	Räsänen Minna	x (på distans)
Kaira Lauri	x (på distans)	Saramo Jussi	x (18.00-18.55, 23.00-23.45) (på distans)
Kanerva Sami	x (på distans)	Sillanpää Minttu	x (18.00-23.00) (på distans)
Karlsson Patrik	x (på distans)	Silvennoinen-Hiisku Sveta	x (på distans)
Kasonen Mika	x (på distans)	Sodhi Ranbir	x (på distans)
Kaukola Ulla	x (18.00-23.15) (på distans)	Tahvanainen Säde	x (på distans)
Kiljunen Kimmo	x (18.00-23.20)	Tuomela Tiina	x (på distans)
Kostilainen Anniina	x (på distans)	Tyystjärvi Kati	x (på distans)
Kuusela Minna	x (på distans)	Vahvelainen Tanja	x (på distans)
Kähärä Sirkka-Liisa	x (på distans)	Weckman Markku	x (på distans)
Kärki Niilo	x (på distans)	Vähäkangas Jussi	x (på distans)
		Åstrand Stefan	x (på distans)

Ersättare			
Hakulinen Pentti	x (på distans)	Kotila Pirkko	x (18.55-23.45) (på distans)
Heiskanen Jaana	x (18.00-23.05) (på distans)	Nqueyen Chau	x (på distans)
Lyyra Markus	x (på distans)	Sainio Jari	x (22.00-23.45) (på distans)
Stadsstyrelsens ledamöter		Närvarande	
Puoskari Pentti		x (18.40-23.45) (på distans)	
Ungdomsfullmäktiges representant			
Singh Tejwant		x (18.00-22.10) (på distans)	
Övriga deltagare		Närvarande	
Viljanen Ritva, stadsdirektör		x	
Kalske Katri, biträdande stadsdirektör		x	
Åstrand Riikka, biträdande stadsdirektör		x	
Penttilä Hannu, biträdande stadsdirektör		x	
Aronkylä Timo, biträdande stadsdirektör		x	
Ormio Hanna, förvaltningsdirektör		x	
Ruusula Matti, ekonomi- och strategidirektör		x	
Rainio Päivi, informationsdirektör		x	
Hyvönen Helena, stadsrevisor		x (på distans)	
Pennanen Sari-Anna, stadsjurist		x	
Silfverberg Lotta, förvaltningssakkunnig		x	
Kamppi Kaisa, förvaltningssakkunnig		x	
Yli-Leppälä Henna, protokollförare		x	
Räikkönen Outi, förvaltningspraktikant		x	

Sammanträdet's laglighet och beslutsföret

Konstaterades

Underskrifter

Ordförande	Antti Lindtman	Carita Orlando
------------	----------------	----------------

Protokollförare	Henna Yli-Leppälä
-----------------	-------------------

Justering av protokollet

Tid och plats	25.5.2020, Stadshuset, Stationsvägen 7, 01300 Vanda
---------------	---

Tarja Eklund	Jarno Eskelinen
--------------	-----------------

Protokollet hålls framlagt

Tid och plats	27.5.2020, Vantaan stads webbsidor paatokset.vantaa.fi.
---------------	---

1 §

Sammanträdets laglighet och beslutförhet

Kungörelsen om stadsfullmäktiges sammanträde har publicerats på stadens webbsidor 11.5.2020 och varje fullmäktigeledamot har tillsänts en personlig sammanträdeskallelse per e-post.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 1

Förslag:

Stadsfullmäktige konstaterar

- a) vilka ledamöter som är närvarande och
- b) att sammanträdet är lagligt och beslutfört.

Behandling:

Ordföranden konstaterade att ledamöterna Irja Ansalehto-Salmi, Saba Ayub, Jari Jääskeläinen och Tapani Mäkinen begärt befrielse från att närvara vid detta sammanträde på grund av arbets-, reseförhinder eller av personliga skäl.

De förhindrade ledamöterna ersattes vid detta sammanträde, i följande ordning, av ersättarna Pentti Hakulinen, Jaana Heiskanen, Chau Nguyen och Markus Lyyra.

Ordföranden konstaterade att 65 ledamöter var närvarande.

Beslut:

Ordföranden konstaterade att sammanträdet var lagligt sammankallat, lagligt och beslutfört.

Ordföranden konstaterade följande ändringar i stadsfullmäktiges sammansättning under sammanträdet:

- under behandlingen av § 4 kl. 18.45 anlände ledamoten Pirkko Letto till sammanträdet, varefter 66 ledamöter var närvarande.
- under behandlingen av § 4 kl. 18.50 anlände ledamoten Salla Lindblad-Palo till sammanträdet, varefter 67 ledamöter var närvarande.
- under behandlingen av § 5 kl. 18.55 avlägsnade sig ledamoten Jussi Saramo av personliga skäl och ersättaren Pirkko Kotila intog hans plats, varefter 67 ledamöter var närvarande.
- under behandlingen av § 21 kl. 22.00 avlägsnade sig ledamoten Susanna Bruun av personliga skäl och ersättaren Jari Sainio intog hennes plats, varefter 67 ledamöter var närvarande.
- under behandlingen av § 24 kl. 22.35 avlägsnade sig ledamoten Maija Rautavaara från sammanträdet av personliga skäl, varefter 66 ledamöter var närvarande.
- under behandlingen av § 24 kl. 22.35 avlägsnade sig ledamoten Lasse Norres från sammanträdet av personliga skäl, varefter 65 ledamöter var närvarande.
- under behandlingen av § 24 kl. 23.00 intog ledamoten Jussi Saramo sin plats och befriade ersättaren Pirkko Kotila från uppdraget som ledamot, varefter 65 ledamöter var närvarande.
- under behandlingen av § 24 kl. 23.00 avlägsnade sig ledamoten Minttu Sillanpää av personliga skäl och ersättaren Pirkko Kotila intog hennes plats, varefter 65 ledamöter var närvarande.
- under behandlingen av § 24 kl. 23.05 avlägsnade sig ersättaren Jaana Heiskanen från sammanträdet av personliga skäl, varefter 64 ledamöter var närvarande.
- under behandlingen av § 24 kl. 23.15 avlägsnade sig ledamoten Ulla Kaukola från sammanträdet av personliga skäl, varefter 63 ledamöter var närvarande.
- under behandlingen av § 24 kl. 23.20 avlägsnade sig ledamoten Kimmo Kiljunen från sammanträdet av personliga skäl, varefter 62 ledamöter var närvarande.

Beslut:

Förslaget godkändes.

2 §

Justering av protokollet

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 2

Förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) välja två protokolljusterare till att förrätta justeringen av protokollet i stadshuset måndagen den 25 maj 2020 kl. 16.00 och
- b) lägga fram det sålunda justerade protokollet på stadens webbsidor (www.vantaa.fi/paatoksenteko) från och med onsdagen den 27 maj 2020.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade

- a) välja Tarja Eklund och Jarno Eskelinen till protokolljusterare och till att förrätta justeringen av protokollet i stadshuset måndagen den 25 maj 2020 kl. 16.00 och
- b) lägga fram det sålunda justerade protokollet på stadens webbsidor (www.vantaa.fi/paatoksenteko) från och med onsdagen den 27 maj 2020.

3 § Justering av gränserna för Vanda stads röstningsområden och ändring av röstningsområdesindelningen

VD/2040/00.00.00.02/2020

RV/NK/NK/NJ/MP/HY-L/AP

Enligt vallagen är kommunen ett röstningsområde, om det inte är nödvändigt att dela in den i flera röstningsområden. Beslut om röstningsområdena fattas av stadsfullmäktige. Fullmäktige ska också bestämma till vilket röstningsområde de personer hör som i befolkningsdatasystemet inte har antecknats vid någon fastighet. Beslut om röstningsområdenas röstningsställen fattas av stadsstyrelsen.

Beslutet om röstningsområdena träder i kraft 1.1.2021, om stadsfullmäktiges beslut meddelats Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata senast 31.8.2020. Kommunalval förrättas nästa gång i april 2021.

För närvarande har Vanda 65 röstningsområden (fge 21.3.2005 § 11). Röstningsområdena följer stadsdelsindelningen som fastställdes av stadsstyrelsen 1.3.2004 § 6. Personer som inte har en stadigvarande adress eller vars hemkommun är utomlands hör till röstningsområdet 999 Näckrosvägen.

Bestämmelser om röstningsområdets storlek

I vallagen eller i justitieministeriets anvisningar finns inga bestämmelser om antalet röstberättigade per röstningsområde, utan kommunen fastställer självständigt röstningsområdets storlek. I planeringen av röstningsområdena ska man beakta byggandet och hur det påverkar befolkningsmängden i området. Om man eftersträvar en optimal storlek på röstningsområdena ska man särskilt beakta att röstningsstället på valdagen är tillräckligt nära de röstberättigade i röstningsområdet (tillgänglighet) och att det inte uppstår någon större rusning på röstningsstället under valdagen (smidighet i röstningen). Ett för stort antal röstningsområden ökar å sin sida kostnaderna.

Vid indelningen av de nuvarande 65 röstningsområdena har man utgått ifrån att 3000 röstberättigade i genomsnitt är ett lämpligt antal för ett röstningsområde. Antalet är ändå endast riktgivande. I Vanda är antalet röstberättigade i röstningsområdena i genomsnitt 2500–3500, varvid valförrättningen kan genomföras smidigt och snabbt. Röstningsområden med över 3500 röstberättigade i Vanda är för tillfället 302 Backas, 401 Björkby och 411 Nissbacka (källa: Rapport om valuppgifter 2019 vad gäller valdeltagandet i kommuner (Äänestysaktiivisuus kunnassa – EKV – 2019 vaalitietoraportti). Enligt den beräknade befolkningsutvecklingen finns det ändå inget direkt behov av ändringar i dessa röstningsområden. En elektronisk vallängd på valdagen påskyndar valförrättningen, och om det behövs kan en vallängd delas ut för att minska köer och rusning under valförrättningen.

De största röstningsområdena är 202 Käinby och 301 Skattmans. Enligt statistiska uppgifter från februari 2020 finns det cirka 8800 röstberättigade i Käinby och cirka 5800 röstberättigade i Skattmans. Ett röstningsområde med över 4000 röstberättigade är oändamålsenligt stort.

Förslag till ny röstningsområdesindelning

I beredningen har man utgått ifrån att det görs så lite ändringar som möjligt i områdena så att inte stadsdelsgränserna överträds i onödan. Vid utarbetandet av det nya indelningsförslaget har man beaktat antalet röstberättigade i de nuvarande röstningsområdena och antalet personer som röstat i

riksdagsvalet 2019 på valdagen. De röstningsområden som blivit för stora borde minskas och man föreslår att röstningsområdenas gränser ändras i två områden enligt följande:

- Röstningsområdet Käinby 202, i områdets östra del bildas två nya röstningsområden 211 Kivistö och 212 Kivistös stjärna och
- Röstningsområdet 301 Skattmans, i områdets södra del bildas ett nytt röstningsområde 318 Rosendal.

Ändringen skulle öka antalet röstningsområden med tre och antalet röstningsområden skulle då uppgå till 68. I övrigt gäller den gamla röstningsområdesindelningen på så vis att röstningsområdenas gränser har justerats för att bättre motsvara de stadsdelsgränser som ändrats i planläggningen enligt följande:

- Gränsen för Tavastbys röstningsområde (102) har flyttats västerut och justerats i norr - röstningsområdet ändras inte,
- Gränsen för Strömfåravägens röstningsområde (106) har korrigerats i norr - från Mårtensdals röstningsområde (207) flyttas cirka 550 röstberättigade till Strömfåravägens röstningsområde,
- Gränsen mellan Skattmans (301) och Övitsböle (210) har justerats - röstningsområdet ändras inte,
- Simonsböles (306) och Björkbys (401) gräns har flyttats söderut vid den mellersta delen av gränsen - från Simonsböles röstningsområde flyttas cirka 22 röstberättigade till Björkbys röstningsområde,
- Råbys (507) gräns har flyttats österut - från Västerkulla röstningsområde (509) flyttas cirka 210 röstberättigade till Råby röstningsområde,
- Till Nissbacka röstningsområde (411), i den norra delen av röstningsområdets östra gräns, har en fastighet som flyttats från Sibbo till Vanda anslutits.

Valnämnden under ledning av ordföranden ansvarar för anordnande av val i röstningsområdet. Vallagen förutsätter att varje valnämnd ska ha minst 8 medlemmar. För att kunna sköta eventuella vikariearrangemang vid behov och för att få röstsedlarna räknade i valnämnden inom rimlig tid, är det ändamålsenligt att valnämnden har minst 10 medlemmar. Den föreslagna ökningen betyder att antalet medlemmar i valnämnden ökar med högst 30. Stadsstyrelsen utser valnämndernas medlemmar på förslag av partiernas kommunorganisationer.

När antalet röstningsområden ökar måste man också hitta röstningsställen för de nya röstningsområdena eller tillräckligt stora lokaler från det röstningsställe som ligger närmast. I de röstningsområden som bildas finns inte sådana lokaler som staden äger som lämpar sig som röstningsställe. I det angränsande Käinbyområdet är Aurinkokiven koulu röstningsställe och i Skattmansområdet fungerar Helsinges skola som röstningsställe. I båda skolorna fungerar bara en valnämnd så därför skulle också de nya röstningsområdenas valnämnder få plats i dessa skolor. Beslut om röstningsställena fattas av stadsstyrelsen.

Stadsfullmäktiges strategiska mål för denna för fullmäktigeperiod är att öka invånarnas möjligheter att delta aktivt i utvecklingen av staden och det egna bostadsområdet. Att rösta i val är ett sätt att delta, och den föreslagna röstningsområdesindelningen stöder en ökad röstningsaktivitet i kommunalvalet. I lagom stora röstningsområden kan valförrättningen skötas snabbare och rusning undvikas.

De nya röstningsområdena har grundats inom de nuvarande storområdesgränserna och ändringen inverkar inte på stadsdelsindelningen eller numreringen av stadsdelarna eller numreringen av andra

röstningsområden. Det första numret i röstningsområdets nummer utgörs av storområdets nummer som följs av numret för det röstningsområde som ligger i storområdet i löpande ordning 01, 02, 03 osv.

Centralvalnämnden 11.3.2020 § 2

Förslag av centralvalnämndens sekreterare:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att

- a) ändra röstningsområdesindelningen på så vis att antalet röstningsområden blir 68 i och med tre nya röstningsområden, och att
- b) godkänna röstningsområdesändringarna i Vanda stads röstningsområden (gränser, namn och nummer) som framgår av kartbilagan.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsen 23.3.2020 § 12

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att föreslå för stadsfullmäktige att

- a) ändra röstningsområdesindelningen på så vis att antalet röstningsområden blir 68 i och med tre nya röstningsområden, och att
- b) godkänna röstningsområdesändringarna i Vanda stads röstningsområden (gränser, namn och nummer) som framgår av kartbilagan.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 3

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) ändra röstningsområdesindelningen på så vis att antalet röstningsområden blir 68 i och med tre nya röstningsområden, och att
- b) godkänna röstningsområdesändringarna i Vanda stads röstningsområden (gränser, namn och nummer) som framgår av kartbilagan.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Vidare antecknades att Socialdemokratiska fullmäktigegruppen lämnade in följande uttalande till protokollet som understöddes av Samlingspartiets fullmäktigegrupp, De Grönas fullmäktigegrupp, Vänsterförbundets fullmäktigegrupp, Kristdemokraternas fullmäktigegrupp, Centerns fullmäktigegrupp, och Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp:

”Med tanke på kommuninvånarnas aktivitet och demokratin är det viktigt att alla ska kunna rösta i val lätt och tillgängligt. De fullmäktigegrupper som undertecknat detta protokollsuttalande föreslår för stadens centralvalnämnd att antalet förhandsröstningsställena utökas, jämfört med tidigare val. Dessutom ska man fästa särskild uppmärksamhet vid att röstningsställena placeras och fördelas jämnt runtom i Vanda och att även specialgrupper beaktas. Vidare önskar man att ytterligare nya röstningsställena upprättas på sådana ställen där Vandaborna annars också rör sig. Såsom ett flertal finländska ungdoms-

och studentorganisationer föreslår skulle det också vara bra att till exempel Vandas centralvalnämnd lyssnade på de unga när det fattas beslut om placeringen av röstningsställen.

(<https://www.alli.fi/uutiset/nuoriso-ja-opiskelijajarjestot-vaativat-aanestyspaikat-lahelle-nuoria>)

De som undertecknat protokollsuttalandet påpekar att centralvalnämnden i Vanda bör vara beredd på att också coronapandemin kan ha konsekvenser för organiseringsansvaren vad gäller röstningsställena i samband med kommunalvalet våren 2021. ”

Bilagor:

- Kartbilaga
- Röstningsområden fr.o.m. 1.1.2021

Verkställighet: Valbyrån

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:

Niina Kolju, centralvalnämndens sekreterare, tfn 040 5149 558, (fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Markku Pietinen, planerare, tfn 043 8252 854, (fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Äänestysalueet 1.1.2021 lukien (muutosehdotukset on merkitty keltaisella korostusvärillä)

Äänestysalueen nro	Äänestysalueen nimi	Äänioikeutettujen lukumäärä
101	Hämevaara	1890
102	Hämeenkylä	2860
103	Pähkinärinne	3907
104	Varisto	1924
105	Vapaala	3275
106	Uomatie	3100
107	Myyrmäki	2429
108	Kilteri	3234
109	Louhela	2674
110	Jönsas	3064
111	Kaivoksela	2406
112	Vaskipelto	2525
201	Askisto	1585
202	Keimola	1795
203	Seutula	1541
204	Piispankylä	1899
205	Kivimäki	2536
206	Laajavuori	2467
207	Martinlaakso	3171
208	Vihertie	2407
209	Vantaanlaakso	2266
210	Ylästö	3635
211	Kivistö	3601
212	Kivistöntähti	3418
301	Veromies	3145
302	Pakkala	4385
303	Kartanonkoski	3270
304	Ilola	3660
305	Ruskeasanta	3335
306	Simonkylä	3443
307	Simonmetsä	3138
308	Peltola	3067
309	Viertola	3212
310	Talkootie	2312
311	Hiekkaharju	2156
312	Tikkurila	2105
313	Kukkaketo	4079
314	Jokiniemi	1998
315	Maarinoja	2846
316	Hakkila	1062
317	Kuninkaala	2181
318	Tammisto	2699
401	Koivukylä	4167
402	Asola	3910
403	Kulomäki	2475
404	Korso	3636
405	Vierumäki	2408
406	Leppäkorpi	1873
407	Metsola	2653
408	Otava	2408
409	Matari	1808
410	Mikkola	2511
411	Nikinmäki	3848
412	Rekola	2335
413	Rastimäki	2602
414	Havukallio	2369
415	Tarhapiisto	2016
416	Päiväkumpu	3004
501	Oripuisto	2919
502	Hakunila	3358
503	Hevoshaka	3234
504	Itä-Hakkila	2204
505	Sotunki	2020
506	Vaarala	2503
507	Rajakylä	3312
508	Estepuisto	2280
509	Länsimäki	2421
999	Lummetie	5173

4 § Fullmäktigemotionerna år 2019

VD/443/00.02.00.03/2015

RV/HO/NJ/HY-L/ALS/AP

Enligt Vanda stads förvaltningsstadga (kap. 22 § 1) har fullmäktigeledamöter och fullmäktigegrupper rätt att väcka motioner i frågor som gäller kommunens verksamhet och förvaltning. Stadsstyrelsen ska bereda ett svar på en motion som undertecknats av minst 15 fullmäktigeledamöter, senast inom ett halvt år från det att motionen lämnats in och ska delge den till stadsfullmäktige för information. Motioner som innebär att ett nytt anslag tas upp i budgeten eller att ett anslag höjs ska beredas i samband med budgeten för följande år.

Stadsstyrelsen ska varje år före utgången av mars månad informera stadsfullmäktige genom en förteckning över de motioner fullmäktigeledamöterna väckt under det föregående året. Av förteckningen ska det framgå när motionen besvarats eller i vilket skede behandlingen av motionen är. I detta sammanhang kan man ge en förteckning över de övriga motioner som väckts under fullmäktigeperioden som fortfarande är obesvarade.

Vid serviceområdet för kommunal demokrati har man inom serviceenheten för juridiska ärenden och beslutsberedning upprätthållit en förteckning över de motioner som ledamöterna lämnade in år 2019 samt över stadsstyrelsens svar på motionerna.

År 2019 inlämnades 33 fullmäktigemotioner, vilket är en fjärdedel färre än året innan då antalet inlämnade fullmäktigemotioner uppgick till 42 stycken. Antalet fullmäktigemotioner som årligen lämnats in har under de senaste åren varierat från 25 (år 2015) till 43 motioner (år 2017). Avseende ämnesområde fokuserade motionerna huvudsakligen på verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö.

Stadsstyrelsen 24.2.2020 § 9

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att för kännedom anteckna bifogade förteckning över fullmäktigemotionerna 2019.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt att bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Stadsstyrelsen 9.3.2020 § 6

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att för kännedom anteckna bifogade förteckning över fullmäktigemotionerna 2019.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 23.3.2020 § 7

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna bifogade förteckning över fullmäktigemotionerna 2019 för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till sitt följande sammanträde.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 4

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna bifogade förteckning över fullmäktigemotionerna 2019 för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

– förteckning över fullmäktigemotionerna 2019

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Hanna Ormio, förvaltningsdirektör, tfn 040 582 6554, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Nelli Jääskeläinen, förvaltnings-sakkunnig, tfn 040 828 1271; [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

VASTAAMATTOMAT VALTUUSTOALOITTEET VUODELTA 2018

Toimiala	pvm	Dnro	Aloitteentekijä + allekirjoittajien määrä	Aloite	Tila
Mato	23.12.2018	VD/10159/00.02.00.03/2018	Eve Rämö sekä 56	Eve Rämön ja 56 muun valtuutetun aloite kotiin tehtävän työn tekijöille luotava sosiaali- ja terveystoimen pysäköintilupa	KH 11.2.19 § 21, KH 11.11.2019, KH 10.2.2020 § 23, KV 24.2.2020

VALTUUSTOALOITTEET VUONNA 2019

Päivitetty 18.2.2020

ylläpitäjä: kaupunginkanslia; sihteeri@vantaa.fi

	Toimiala	pvm	Dnro	Aloitteentekijä + allekirjoittajien määrä	Aloite	Tila
1	Mato	28.1.2019	VD/944/00.02.00.03/2019	Sakari Rokkanen, Jarno Eskelinen +28	Sakari Rokkasen ja Jarno Eskelisen sekä 28 muun valtuutetun aloite korkea rakentamisen lisäämisestä Vantaalle	KH 3.6.2019 §13, KV 17.6.2019 §16
2	Soster	28.1.2019	VD/942/00.02.00.03/2019	Joel Linnainmäki + 43	Joel Linnainmäen ja 43 muun valtuutetun aloite lapsiperheköyhyyden torjunnan toimintaohjelmasta	KH 12.8.2019 §27, KV 26.8.2019 § 13
3	Sivi	28.1.2019	VD/935/00.02.00.03/2019	Markku Weckman + 7	Markku Weckmanin ja 7 muun valtuutetun aloite lasten ja nuorten kotiintulosuosituksista	KH 17.6.2019 §14
4	Mato	28.1.2019	VD/941/00.02.00.03/2019	Kai-Ari Lundell + 11	Kai-Ari Lundellin ja 11 muun valtuutetun aloite Torikauppiaisyhdistyksen tukemiseksi	KH 29.4.2019 §34
5	Sivi	28.1.2019	VD/937/00.02.00.03/2019	Tanja Vahvelainen, Tiina Tuomela + 9	Tanja Vahvelaisen ja Tiina Tuomelan sekä 9 muun valtuutetun aloite koulurauha-asiamiehen viran perustamisesta	KH 11.11.2019 § 11

6	Sivi	4.3.2019	VD/2164/00.02.00.03/2019	Antero Eerola + 7	Antero Eerolan ja 7 muun valtuutetun aloite toisen asteen maksuttomaan opetukseen siirtymisestä Vantaalla	KH 7.10.2019 § 14
7	Sivi	4.3.2019	VD/2169/00.02.00.03/2019	Vihreä valtuustoryhmä + 29	Vihreän valtuustoryhmän ja 29 muun valtuutetun aloite erityisluokanopettajien saatavuudesta ja pysyvyydestä	KH 28.10.2019 § 9, KV 11.11.2019 § 8
8	Mato	4.3.2019	VD/2180/00.02.00.03/2019	Carita Orlando + 46	Carita Orlandon ja 46 muun valtuutetun aloite Ilolan koulun laajennuksen yhteydessä suunnitellaan kiinteistöön nuorille sopiva tila	KH 29.4.2019 § 32, KV 20.5.2019 §10
9	Kajo	4.3.2019	VD/2181/00.02.00.03/2019	Juha Malmi	Valtuutettu Juha Malmin aloite määränemmistön allekirjoittamat valtuustoaloitteet on hyväksyttävä	KH 21.10.2019 § 9
10	Mato (soster)	8.4.2019	VD/3185/00.02.00.03/2019	Pirkko Letto + 44	Pirkko Leton ja 44 muun valtuutetun aloite Peijaksen sairaala-alueen kehittämistä osana vantaalaista vetovoimaa	KH 21.10.2019 § 14, odottaa edelleen HUS:n suunnitelmaa
11	Mato (kajo)	8.4.2019	VD/3184/00.02.00.03/2019	Sirpa Kauppinen + 37	Sirpa Kauppisen ja 37 muun valtuutetun aloite ilmastovaikutusten arvioinnista päätöksenteossa	Vastaamatta (siirtynyt katoon 18.2.2020)
12	Konsas	8.4.2019	VD/3183/00.02.00.03/2019	Sveta Silvennoinen-Hiisku +22	Sveta Silvennoinen-Hiiskun ja 22 muun valtuutetun aloite uudesta avustusmuodosta monitoimiyhdistyksille ja -järjestöille	KH 7.10.2019 § 11, KV 21.10.2019 §10
13	Mato	20.5.2019	VD/4588/00.02.00.03/2019	Jenni Chen-Ye + 51	Jenni Chen-Yen ja 51 muun valtuutetun aloite Kivistön palveluiden valmistumisen nopeuttamiseksi	KH 12.8.2019 § 30, KV 26.8.2019 § 11

14	Sivi	20.5.2019	VD/4590/00.02.00.03/2019	Minna Kuusela, Eve Rämö, Anniina Kostilainen + 37	Minna Kuuselan, Eve Rämön ja Anniina Kostilaisen ja 37 muun valtuutetun aloite Tikkurilan yhteyteen toteutettavasta kesäkeitaasta	KH 11.11.2019 § 18, KV 16.12.2019 § 8
15	Sivi	20.5.2019	VD/4589/00.02.00.03/2019	Kai-Ari Lundell + 25	Kai-Ari Lundellin ja 25 muun valtuutetun aloite matalan kynnyksen liikuntakerhojen järjestämiseksi lapsille	KH 12.8.2019 §29, KV 26.8.2019 § 12
16	Soster	20.5.2019	VD/4591/00.02.00.03/2019	Antero Eerola + 27	Antero Eerolan ja 27 muun valtuutetun aloite yksityisten perintäyhtiöiden käytöstä luopumisesta sosiaali- ja terveyspalveluiden maksujen perinnässä	KH 28.10.2019 § 7, KV 11.11.2019 § 9
17	Sivi / Kajo	17.6.2019	VD/5386/00.02.00.03/2019	Salla Lindblad-Palo, Minna Räsänen +27	Salla Lindblad-Palon ja Minna Räsänen sekä 27 muun valtuutetun aloite demokratiakasvatuksen vahvistamiseksi Vantaalla	KH 10.2.2020 § 16, KV 24.2.2020
18	Mato	17.6.2019	VD/5388/00.02.00.03/2019	Sakari Rokkanen, Juha Hirvonen, Jari Jääskeläinen, Maija Rautavaara, Kai-Ari Lundell, Tiina Tuomela + 41	Sakari Rokkasen, Juha Hirvosen, Jari Jääskeläisen, Maija Rautavaaran, Kai-Ari Lundellin, Tiina Tuomelan ja 41 muun valtuutetun aloite suunnitelman laatimiseksi öljylämmityksestä luopumisesta Vantaan kaupungin omissa rakennuksissa	KH 11.11.2019 § 23, KV 16.12.2019 § 10
19	Soster	17.6.2019	VD/5400/00.02.00.03/2019	Markku Weckman + 42	Markku Weckmanin ja 42 muun valtuutetun aloite veteraanien maksuttomien kotona asumista tukevien palveluiden järjestämiseksi	KH 28.10.2019 § 8, KV 11.11.2019 § 6
20	Mato	17.6.2019	VD/5401/00.02.00.03/2019	Sveta Silvennoinen-Hiisku, Minna Kuusela, Maija Rautavaara + 18	Sveta Silvennoinen-Hiiskun, Minna Kuuselan ja Maija Rautavaaran sekä 18 muun valtuutetun aloite koirille varattujen ulkoilualueiden ja koira-aitausten lisäämiseksi	KH 16.12 § 20, KV 27.1.2020 § 6
21	Konsas	26.8.2019	VD/6861/00.02.00.03/2019	Vihreän valtuustoryhmän + 14	Vihreän valtuustoryhmän ja 14 muun valtuutetun aloite kaupungin tarjoaman ruoan hiilijalanjäljen puolittamiseksi vuoteen 2025 mennessä	Vastaamatta

22	Konsas	26.8.2019	VD/6865/00.02.00.03/2019	Faysal Abdin + 35	Faysal Abdin ja 35 muun valtuutetun aloite Kirnun tilojen säilyttäminen asukaskäytössä	Vastaamatta
23	Mato	26.8.2019	VD/6875/00.02.00.03/2019	Tiina Tuomelan, Jari Jääskeläisen, Kai-Ari Lundellin ja Sirpa Kauppisen + 33	Tiina Tuomelan, Jari Jääskeläisen, Kai-Ari Lundellin ja Sirpa Kauppisen ja 33 muun valtuutetun aloite sisäilmaesteetön koulu	KH 11.11.2019 § 24, KV 16.12.2019 § 11
24	Mato	26.8.2019	VD/6877/00.02.00.03/2019	Tarja Eklundin + 33	Tarja Eklundin ja 33 muun valtuutetun aloite Vantaalla otettava käyttöön asemakaavoituksessa ja tontin luovutuksessa viherkertoimen käyttövaatimus tontin rakentamisessa Helsingin tapaan	KH 21.10.2019 §15, KV 11.11.2019 § 5
25	Kajo	23.9.2019	VD/7548/00.02.00.03/2019	Minna Atiyn + 35	Minna Atiyn ja 35 muun valtuutetun aloite kaupunkipyörät henkilöstöeduksi	KH 24.2.2020
26	Mato	23.9.2019	VD/7550/00.02.00.03/2019	Maija Rautavaara, Eija Liinakoski + 33	Maija Rautavaaran ja Eija Liinakosken ja 33 muun valtuutetun aloite meluesteet Kiilaan	KH 10.2.2020 § 26, KV 24.2.2020
27	Mato	23.9.2019	VD/7554/00.02.00.03/2019	Minna Kuusela, Eija Liinakoski + 33	Minna Kuuselan ja Maija Rautavaaran ja 33 muun valtuutetun aloite vähäpäästöisten autojen pysäköintimaksujen alennuksesta	KH 24.2.2020
28	Mato	23.9.2019	VD/7557/00.02.00.03/2019	Markku Weckman + 38	Markku Weckman ja 38 muun valtuutetun aloite, että Vantaan tulee tyhtyä toimenpiteisiin viljelypalstojen kesävesijärjestelmän aikaasaamiseksi	KH 10.2.2020 § 25, jäi pöydälle
29	Kajo	23.9.2019	VD/7588/00.02.00.03/2019	Jussi Särkelä + 15	Jussi Särkelän ja 15 muun valtuutetun aloite vaikuttamistoimielinten toiminnan varmistamiseksi	Vastaamatta

30	Soster	11.11.2019	VD/8995/00.02.00.03/2019	Antero Eerola + 23	Antero Eerolan ja 23 muun valtuutetun aloite ikäihmisten vapaamuotoisen kerhotoiminnan laajentamiseksi Vantaalla	Vastaamatta
31	Mato	11.11.2019	VD/9010/00.02.00.03/2019	Jarno Eskelisen, Otso Kivimäen, Jari Jääskeläisen, Sveta Silvennoinen-Hiiskun, Niilo Kärjen, Jussi Vähäkankaan + 13	Jarno Eskelisen, Otso Kivimäen, Jari Jääskeläisen, Sveta Silvennoinen-Hiiskun, Niilo Kärjen, Jussi Vähäkankaan sekä 13 muun valtuutetun aloite puhtaan maan kierrätyskeskuksen perustamiseksi	KH 10.2.2020 § 24, KV 24.2.2020
32	Mato	16.12.2019	VD/10025/00.02.00.03/2019	Tarja Eklund + 15	Tarja Eklundin ja 15 muun valtuutetun aloite Pyhän Annan lastenkirkko Itä-Hakkilassa on suojeltava asemakaavalla	Vastaamatta
33	Konsas	16.12.2019	VD/10028/00.02.00.03/2019	Antero Eerola +20	Antero Eerolan ja 20 muun valtuutetun aloite kaupungin tilojen maksuttomuus vantaalaisille vapaaehtoisjärjestöille	Vastaamatta

Vuonna 2019 jätettiin yhteensä 33 valtuustoaloitetta, jotka jakautuivat seuraavasti toimialojen vastattaviksi:

Kaupunginjohtajan toimiala	2
Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala	4
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön t.	15
Sivistystoimen toimiala	6
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	4

5 § **Initiativ väckta av kommuninvånarna 2019**

VD/2774/00.01.02.02/2015

RV/HO/NJ/HY-L/ALS/AP

Enligt 23 § i kommunallagen har kommuninvånarna rätt att komma med initiativ till kommunen i frågor som gäller kommunens verksamhet. Den som tagit initiativet ska informeras om de åtgärder som vidtagits med anledning av det. Fullmäktige ska minst en gång om året underrättas om de initiativ som tagits i frågor som hör till fullmäktiges befogenheter och om de åtgärder som vidtagits med anledning av dem.

Om antalet initiativtagare i en fråga som hör till fullmäktiges befogenheter motsvarar minst två procent av kommunens invånare, ska frågan tas upp till behandling i fullmäktige inom sex månader från det att den väckts.

Enligt **stadens förvaltningsstadga** (Kapitel 25 § 2) ska stadsstyrelsen årligen för fullmäktige lägga fram en förteckning över de initiativ som har tagits i frågor som hör till fullmäktiges behörighet. Fullmäktige kan samtidigt besluta om vilka av initiativen som är slutbehandlade.

År 2019 inlämnades sammanlagt 49 kommuninvånarinitiativ till staden. Antalet initiativtagare uppgick inte i något av initiativen till över två procent av kommunens invånare. Antalet initiativ var på samma nivå som under de föregående åren (2018; 30, 2017; 52, 2016; 44). Ämnena för initiativen gällde främst verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö samt bildningsväsendets verksamhetsområde, vilka tillsammans svarade på huvuddelen av kommuninvånarinitiativen. Det inlämnades ett stort antal initiativ i ärenden som hör till kommunalteknikcentralens befogenheter, bl.a. om förbättring av trafiksäkerheten och trivseln i närmiljön.

En förteckning över samtliga initiativ väckta av kommuninvånarna 2019 medföljer som bilaga till ärendet.

Stadsstyrelsen 24.2.2020 § 8

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att den bifogade förteckningen över de i 23 § i kommunallagen avsedda initiativen väckta av kommuninvånare 2019 antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 23.3.2020 § 8

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att för kännedom anteckna den förteckning över de i 23 § i kommunallagen avsedda initiativen väckta av kommuninvånarna 2019 som medföljer som bilaga.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till sitt följande sammanträde.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 5

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att för kännedom anteckna den förteckning över de i 23 § i kommunallagen avsedda initiativen väckta av kommuninvånarna 2019 som medföljer som bilaga.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

– Förteckning över initiativ väckta av kommuninvånarna 2019

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärshöjning

Närmare information:

Hanna Ormio, förvaltningsdirektör, fornamn.efternamn@vantaa.fi

Nelli Jääskeläinen, förvaltningssakkunnig, tfn 040 828 1271, fornamn.efternamn@vantaa.fi

KUNTALAISALOITTEET VUONNA 2019

päivitetty 18.2.2020

	Toimiala	pvm	Dnro	Aihe	Toimeksiantaja	Tila
1	Mato	7.1.2019	VD/244/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Tammiston kauppatie ostosruuhkien häiriön vähentäminen asukkaiden kannalta	1 allekirjoittanut	Vastattu
2	Sivi	8.1.2019	VD/305/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Kaupungille oma sisäaktiviteettipuisto	1 allekirjoittanut	Vastattu
3	Sivi	16.1.2019	VD/586/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Vantaankosken koulun säilyttäminen/Lisää puiston penkkejä	1 allekirjoittanut	Vastattu
4	Mato	24.1.2019	VD/819/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Raappavuorentien ja Suvantopolun välisen suojatien muutos hidastetöyssyksi	1 allekirjoittanut	Vastattu
6	Sivi	7.2.2019	VD/1247/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Liikunta- ja kamppailukeskuksen rakentaminen Korson ja Koivukylän alueelle	1 allekirjoittanut	Vastattu
5	Soster	8.2.2019	VD/966/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite vammaisten ja vanhusien palvelujen parantaminen	1 allekirjoittanut	Vastattu
24	Sivi	12.2.2019	VD/1434/00.01.02.02/2019	Nuorisovaltuuston aloite tarpeellisten oppikirjojen saamisesta yläkouluihin		Vastaamatta
25	Sivi/ Mato	18.2.2019	VD/1576/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Ilmailumuseo säilytettävä Vantaalla	6 allekirjoittanut	Vastaamatta/ siirtynyt katoon 6.2.2020
26	Sivi	20.2.2019	VD/1705/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Nuorisotila Kaivokselaan	1 allekirjoittanut	Vastattu
7	Mato	21.2.2019	VD/1725/00.01.02.02/2019	Aloite kevyenliikenteenväylän rakentamiseksi Koivukylään	1 allekirjoittanut	Vastattu
8	Sivi	22.2.2019	VD/1777/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Radio hiljaiseksi julkisissa tiloissa	1 allekirjoittanut	Vastattu
9	Mato	25.2.2019	VD/1868/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite uuden Pp.tie yhteyden rakentaminen/Liljapuiston oikopolun rakentaminen hiekkaväyläksi	1 allekirjoittanut	Vastattu

10	Mato	11.3.2019	VD/2264/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Louhelantielle hidasteita haltiantien ja Norotien risteykseen	1 allekirjoittanut	Vastattu
11	Mato	13.3.2019	VD/2374/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite yli 75 vuotiaalle maksuton julkisten joukkoliikennevälineiden käyttö	2 allekirjoittanut	Vastattu
12	Soster	13.3.2019	VD/2375/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite nastapohjien hankinta kaikille eläkeläisille	2 allekirjoittanut	Vastattu
13	Mato	13.3.2019	VD/2377/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite moottoriajoneuvolla ajon kieltävä liikennemerkki pyöräily/jalankulku merkin lisäksi Takojanteiden väliselle kevyenliikenteen väliselle osuudelle. 1.5.2019 alkaen katujen nimet Taostie ja Taoskuja	1 allekirjoittanut	Vastattu
14	Mato	8.4.2019	VD/3124/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite jalkakäytävä/pyörätie Ohratielle	1 allekirjoittanut	Vastattu
15	Mato	15.4.2019	VD/3472/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite kävely/pyöräilytie Hanabölen rantatien varteen	9 allekirjoittanut	Vastattu
16	Mato	15.4.2019	VD/3483/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite kävely/pyöräilytie Koivukylänväylän varteen, Vanhan Myllypolun ja (vanhan) Lahdentien välille	10 allekirjoittanut	Vastattu
17	Mato	24.4.2019	VD/3675/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Silta Vaskipellosta Malminkartanoon	3 allekirjoittanut	Vastattu
18	Mato	2.5.2019	VD/3921/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite kamera/nopeusvalvonta kuntaan	1 allekirjoittanut	Vastattu
19	Mato	29.5.2019	VD/4843/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Lisää pysäköintimahdollisuuksia	1 allekirjoittanut	Vastattu
27	Mato	11.6.2019	VD/5200/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Kirjahyllyjä busseihin	1 allekirjoittanut	Vastattu
28	Mato	20.6.2019	VD/5481/00.01.02.02/2019	Kannanotto meluesteen rakentamiseen Vanhan Porvoontien varteen Kokkolankalliontien ja Malmarintien väliselle osuudelle	13 allekirjoittanut	Vastattu
43	Sivi	1.7.2019	VD/5733/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Lastentarhaopettajien palkka vastaamaan työn vaativuutta ja vastuullisuutta	413 allekirjoittanut	Vastattu

20	Sivi	1.7.2019	VD/5733/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Lastentarhaopettajien palkka vastaamaan työn vaativuutta ja vastuullisuutta	413 allekirjoittanut	Vastattu
21	Mato	3.7.2019	VD/5833/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Liikennehidaste - korotettu suojatie, Keimolankaarre Vantaa	1 allekirjoittanut	Vastattu
29	Mato	8.7.2019	VD/5892/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Keravanjoen ylittävän sillan muuttaminen turvallisemmaksi	1 allekirjoittanut	Vastattu
42	Mato	8.7.2019	VD/5880/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Länsi-Vantaalle kuntoportaat	1 allekirjoittanut	Vastattu
22	Mato	15.7.2019	VD/6028/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Ulkokuntoilulaitteet Bäckbyn puistoon	13 allekirjoittanut	Vastattu
30	Sivi	5.8.2019	VD/6307/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Kilterin kentän sulkemisesta	38 allekirjoittanut	Vastattu
31	Mato	19.8.2019	VD/6646/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite uusi roska-astia Turkkilaisentie/Turkkilaisenpolun risteyskseen	13 allekirjoittanut	Vastattu
32	Mato	22.8.2019	VD/6716/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Kivistön kauppakeskuksen hautaaminen	1 allekirjoittanut	Vastattu
33	Sivi/ Mato	27.8.2019	VD/6829/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite ulkokuntolaitteet Vaskipeltoon	1 allekirjoittanut	Vastattu
23	Mato	27.8.2019	VD/6849/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Korotettu suojatie Palttinatielle koululaisten turvaksi	48 allekirjoittanut	Vastattu
34	Soster	6.9.2019	VD/7130/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite: Esitys koskien terveyskeskusmaksujen poistamista vuoden 2020 alusta lukien/ Etelä-Vantaan Eläkeläiset ry	1 allekirjoittanut	Vastattu
44	Soster	6.9.2019	VD/7131/00.01.02.02/2019	Esitys koskien verenpainetautia sairastavien kuntalaisten/eläkeläisten säännöllistä ohjauksen ja seurannan järjestämistä/ Etelä-Vantaan Eläkeläiset ry	yhdistys	Vastattu
35	Mato	9.9.2019	VD/7153/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Länsi-Vantaan linjastosuunnitelman muuttamiseksi/Vapaalan Omakotiyhdistys ry, Rajatorppa-Seura ry	yhdistys	Vastattu
36	Mato	9.9.2019	VD/7155/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite koskien Hernekujan ja Hernetien asukaspysäköintiä	1 allekirjoittanut	Vastattu
39	Sivi	9.9.2019	VD/7459/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Vantaankosken koulun säilyttämisen puolesta	1 allekirjoittanut	Vastaamatta

37	Mato	17.9.2019	VD/7401/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite koskien kameravalvontaa Rekolantien turvallisuuden parantamiseksi	yhdistys	Vastattu
38	Mato	18.9.2019	VD/7415/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite: Keimolanmäkeen parkkitilaa lisää	77 allekirjoittanut	Vastattu
40	Soster	19.9.2019	VD/7470/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite/ Henkilökohtaisen avun palvelusetelin hinnan tarkastelu vuodelle 2020 sosiaali- ja terveyslautakunnan esityslistalle	1 allekirjoittanut	Vastattu
41	Sivi/ Mato	25.9.2019	VD/7567/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Frisbeegolf-rata Matarin alueelle	1 allekirjoittanut	Vastaamatta/ siirtynyt katoon 13.2.2020
47	Mato	21.10.2019	VD/8277/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite koirapuisto Leinelään	1 allekirjoittanut	Vastattu
48	Mato	21.10.2019	VD/8283/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite koirapuisto Ylästöön	142 allekirjoittanut	Vastattu
49	Mato	21.10.2019	VD/9404/00.01.02.02/2019	Kuninkaalantie Voutila	1 allekirjoittanut	Vastattu
45	Soster	5.11.2019	VD/8761/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Vantaan kaupungin liittymiseksi ikäystävällisten kuntien verkostoon	1 allekirjoittanut	Vastaamatta
46	Sivi	3.12.2019	VD/9570/00.01.02.02/2019	Kuntalaisaloite Lentopallokenttä Kivistöön	1 allekirjoittanut	Vastaamatta

Kaupunginjohtajan toimiala	0
Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala	0
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala	32
Sivistystoimen toimiala	11
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	6

6 § Vanda stads personalberättelse 2019

VD/2195/01.00.02.01/2020

RV/K-ML/KK/H-YL/ALS/AP

Vanda stads personalberättelse för år 2019 har färdigställt. Den beskriver läget för utvecklingen av personalledningen och personalen, hur målen för dessa nåtts och utvecklingsåtgärder.

Vanda stad hade vid slutet av år 2019 totalt 11 089 anställda, av vilka 8 828 ordinarie anställda och 2 261 anställda på viss tid.

Stadens organisationsstruktur ändrades 1.1.2020 till alla delar utom vad gäller social- och hälsovårds-väsendet, som på grund av landskapsreformen lämnats utanför organisationsreformen. Med den nya organisationsstrukturen eftersträvar man en stad där strategin bättre än tidigare styr verksamheten och koncernstyrningen är mer enhetlig, samtidigt som det produceras tjänster av god kvalitet och effekt. Arbetet med att bygga upp Det nya Vanda startade på allvar hösten 2019 då personalen involverades, och arbetet fortgår inom flera serviceområden med otaliga verkstäder och utvecklingsdagar för de anställda.

Personalens sjukfrånvaro vid Vanda stad har minskat med hela 0,4 procentenheter under år 2019. År 2019 var siffran 4,35 procent, medan motsvarande siffra året innan låg på 4,71 procent. Minskningen innebar en inbesparing på 2,1 miljoner euro för staden. Likaså minskade antalet långvariga sjukskrivningar på över 90 dagar. Jämfört med år 2018 var antalet sjukskrivna i 90 dagar 13 procent färre. I samarbete med företagshälsovården gjorde man upp en plan för att främja arbetsförmågan och stödja möjligheterna att fortsätta i arbetet för 90 procent av dem som varit sjukskrivna i över 90 dagar.

Under hösten 2019 fäste man i Vanda särskild uppmärksamhet vid hot- och våldssituationer och förbättrandet av arbetarskyddet. Stadens kampanj #Ollaanihmisiksi (Var som folk) fick i tävlingen Kunteko, som syftar till att utveckla det kommunala arbetet, ett hedersomnämmande i serien Årets kommunikationsgärning. Anmälningarna i arbetarskyddssystemet Tutka ökade till 3 682, då antalet året innan uppgick till 3 424 anmälningar. Cheferna hade före slutet av året behandlat 80 procent av arbetarskyddsanmälningarna.

De kommunala arbetsgivarna i huvudstadsregionen lider av en stor brist på arbetskraft. Samtidigt är befolkningstillväxten rekordstor i huvudstadsregionens kommuner, befolkningen åldras och servicebehovet ökar samt åldersklasserna bland arbetstagarna i arbetsför ålder blir mindre. Även antalet utbildningsplatser för yrken inom den kommunala sektorn har varit otillräckligt i huvudstadsregionen.

Tillgången på arbetskraft försämrades också i Vanda: antalet arbetssökande till stadens arbetsplatser var 11,2 procent färre år 2019 jämfört med 2018. I ett svårt läge minskade dock omsättningen till 7,9 procent i jämförelse med året innan (8,3 procent). Trots att antalet sökande sjönk förbättrades samtidigt personalens permanens något.

Staden svarar på utmaningarna vad gäller tillgången på personal bland annat genom att effektivisera Vanda stads marknadsföring som arbetsgivare. Man började målmedvetet utveckla Vandas arbetsgivarprofil under år 2019 genom nya uppslag på sociala medier och i rekryterings utvecklingsgrupper. Åtgärderna fortgår under år 2020. Man satsar också på personalledningens kvalitet på alla organisationsnivåer och personalen inkluderas i utvecklingen av arbetet.

Vanda prövade på anonym rekrytering vid sammanlagt 25 rekryteringar under 2019. Anonym rekrytering införs som en rekryteringsform under år 2020 för att främja likabehandling och ansvarsfullhet.

Organisationsreformen Det nya Vanda har synts inom Vandas HR som ett fortgående ändrings- och coachningsstöd på alla nivåer inom organisationen. När det gäller att utveckla ledarskapskompetensen har man fortsatt med att föra framåt de prioriteringar i ledarskapet som baserar sig på strategin. Prioriteringarna i ledarskapet som ingår i strategin för denna fullmäktigeperiod är coachande prestationsorienterad ledning, självledning, samarbets- och responskultur samt utveckling av en kultur där man modigt vågar experimentera sig fram.

Stadsstyrelsen 9.3.2020 § 7

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att personalberättelsen för 2019 antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 23.3.2020 § 5

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna personalberättelsen för år 2019 för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till sitt följande sammanträde.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 6

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna personalberättelsen för år 2019 för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

– Personalberättelsen 2019

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Kirsi-Marja Lievonon, personal- och koncerndirektör, tfn 040 570 5593,
([fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi))

HENKILÖSTÖ- KERTOMUS 2019

HENKILÖSTÖ- KERTOMUS 2019

- 4** Henkilöstökeskuksen palvelut
- 10** Osaavan henkilöstön varmistaminen
- 18** Johtamisen ja työyhteisöjen kehittäminen
- 28** Terveys- ja turvallisuusjohtaminen
- 36** Palkitseminen ja kannustaminen
- 44** Sammandrag
- 46** Tunnusluvut

#töissävantaalla

HENKILÖSTÖKERTOMUS 2019

Teksti	Kaisu Lehtomaa-Digha sekä henkilöstökeskuksen asiantuntijat
Tilastot	Kaisa Halme, Anne-Maria Kuronen
Kuvat	Sakari Manninen
Kansikuva	Sakari Manninen
Kansikuvassa	"Eteenpäin yhdessä oppien."
Taitto	Alina Tirkkonen
Paino	Savion kirjapaino oy

TAULUKOISSA KÄYTETYT LYHENTEET

Sito	Sivistystoimen toimiala
Soster	Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala
Konsas	Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala
Mato	Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kajo	Kaupunginjohtajan toimiala

UUSI VANTAA KEHITTI JA OSALLISTUTTI

Kaupungin organisaatorakenne muuttui 1.1.2020 kaikilta muilta osin, mutta sosiaali- ja terveystoimi oli linjattu muutoksen ulkopuolelle maakuntauudistuksen takia. Muutokset rakenteissa olivat ennennäkemättömän suuria.

Uudella organisaatorakenteella tavoitellaan kaupunkia, jossa strategia ohjaa entistä paremmin toimintaa ja koko konsernia ohjataan yhdenmukaisemmin. Tavoittelemme kansainvälistymistä ja haluamme luoda organisaation, joka aidosti kykenee uudistumaan ketterästi toimintaympäristön jatkuvissa muutoksissa. Lisäksi tavoittelemme aitoa yhteistyötä kaupungin organisaatioiden välillä: yhteistyötä, joka tulisi näkyä myös kumppaniemme ja asiakkaidemme kanssa toimittaessa.

Organisaatorakenteen nimissä korostuu sana palvelu siksi, että haluamme aidosti olla asukkaille ja yhteistyökumppaneille paras palvelun tuottaja. Palvelumme tulee olla laadukasta, mutta myös vaikuttavaa.

Uuden Vantaan rakentaminen käynnistyi erityisesti syksyllä henkilöstöä osallistaen ja työ jatkuu useilla palvelualueilla henkilöstön osallistuessa lukuisiin työpajoin ja kehittämispäiviin. Uskon, että Uusi Vantaa on aidosti iloinen asia – kuten hankkeen slogan alkujaan totesi.

Osaavan työvoiman saatavuus on haastavaa

Pääkaupunkiseudun kunnallisia työnantajia vaivaa kova työvoimapula. Samaan aikaan väestönkasvu on ennätyskellisen suurta pääkaupunkiseudun kunnissa, väestö ikääntyy ja palvelutarve kasvaa sekä työikäisten työntekijöiden ikäluokat pienevät. Myös koulutuspaikat kunta-alan ammatteihin ovat olleet jo pitkään täysin riittämättömiä pääkaupunkiseudulla. Viestimme tilanteen korjaamisesta ovat kaikuneet kuuroille korville.

Taloudellinen noususuhdanne on luonut työntekijän markkinat, jossa yleisesti lähtövaihtuvuus on kasvanut ja kilpailu työvoimasta on aitoa. Siksi onkin hienoa, että Vantaan henkilöstön pysyvyys hieman parani. Meillä on tarve aidosti olla hyvä ja houkutteleva työnantaja, joka myös tunnetaan koko Suomessa. Vantaan kaupungin markkinointi työnantajana on noussut vahvasti esille ja olemme vuoden aikana alkaneet näkyä entistä enemmän muun muassa somessa erilaisten työntekijätarinoiden avulla. Myös #ollaanihmiseksi-kampanjamme on ollut rohkea tapa tulla aidosti työntekijöistään välittävänä työnantajana julkisuuteen. Kampanjamme sai myös KUNTEKO-ohjelmassa Vuoden viestintäteko -kunniamaininnan.

Työntekijöiden sairauspoissaolot ovat laskeneet vuoden 2019 aikana upeasti: peräti 0,4 prosenttiyksikköä, eikä se todellakaan ole sattumaa, vaan ahkeran työn tulos. Työ tuotti laskennallisesti 2,1 miljoonan euron säästöt henkilöstömenoissa. Työtä tulee kuitenkin riittämään vuodelle 2020 vielä runsaasti: laitetaan yhdessä osallistuen hihat heilumaan.

Kirsi-Marja Lievonon,
henkilöstö- ja konsernihohtaja

HENKILÖSTÖ- KESKUKSEN PALVELUT

Henkilöstökeskus tarjoaa monipuolisia palveluja esimiehille ja työyhteisöille. Se tukee työyhteisöjen kehittämisessä ja huolehtii esimiesten valmentamisesta, huolehtii kaupungin palkkausjärjestelmistä ja työmarkkina-asioista, palkanlaskennan ja henkilöstöhallinnon järjestelmien kehittämisestä sekä työterveyspalvelujen tilaamisesta henkilöstölle. Lisäksi henkilöstökeskuksella on hallintosäännön mukaan kaupunkitasoinen ohjausrooli kaupungin henkilöstöpolitiikan kehittämisessä.

UUDEN HR:N KEHITTÄMISEN VUOSI

Uutisissa sinä lämpimänä toukokuun lopun päivänä julistettiin kesä virallisesti alkaneeksi. Samana päivänä alkoi koko henkilöstökeskuksen ja toimialojen HR:n yhteinen visiointi Vantaan uudesta HR:stä – mitä Uusi Vantaa 2020 voisi tuodakaan mukanaan.

Alkuvuonna HR-uudistuksen työpajoja oli käyty pienemmissä porukoissa, joissa mukana oli ollut myös esimiehiä eri toimialoilta. Metodina työpajoissa oli ns. palvelumuotoilu eli esimiesten toiveet ja palautteet kerättiin HR:lle. Näistä työpajoista syntyneiden asiakasprofiilien avulla kehittämissä myös mietittiin, miten erilaisia asiakkaita voisi palvella erilaisissa tilanteissa.

– Asiakas on ollut kehitystyön keskiössä. Emme ole lähteneet väkisin ohjaamaan tai synnyttämään mitään, vaan ottaneet nöyränä vastaan sen, mitä on tullut, henkilöstö- ja konsernijohtaja **Kirsi-Marja Lievonon** sanoo.

– Tavoitteenamme on luoda asiakasta palveleva HR-kokonaisuus, joka halutaan entistä käyttäjäläheisemmäksi. Haluamme lisätä HR:n ja kaupungin johdon sekä esimiesten yhteistyön toimivuutta sekä parantaa esimiestukea, Kirsi-Marja Lievonon kertoo.

Esimiesten toiveet ja tarpeet ovat olleet uuden HR:n kehittämisen keskiössä. Kehittämistyön tuloksena Vantaalle on syntynyt HR:n keskitetty asiakaspalvelu, joka aloitti toimintansa vuoden 2020 alussa.

Esimiehille ja johdolle on rakennettu HR-palvelualusta, jonka avulla esimiesten henkilöstöasioiden hoito helpottuu ja nopeutuu. Alusta tulee näkymään asiakkaille näkyvämmän maaliskuusta 2020 alkaen, kun sinne sijoitetaan muun muas-

sa täyttölupaprosessi. Uusi palvelualusta nopeuttaa ja selkeyttää täyttölupien ja vakanssimuutosten käsittelyä. Tulevaisuudessa sitä hyödynnetään useissa HR-prosesseissa. Mahdollista on, että myös chatbottia päästään tulevaisuudessa hyödyntämään ensikontaktoinnin välineenä.

Reima-robotti avuksi rutiineihin

Henkilöstökeskus alkoi hyödyntää myös robotiikkaa vuoden 2019 aikana. Keväällä henkilöstökeskuksessa aloitti Reima, eri tiimien rutiinitehtäviä hoitava ohjelmistorobotti.

Henkilöstökeskuksen asiantuntijatideoivat robotille sopivia tehtäviä ja listaan löytyi kymmeniä sääntöihin perustuvia ja toistuvia rutiinitehtäviä, jotka syövät merkittävästi työaikaa. Jokaisen tehtävän tuottama hyöty ja vaikuttavuus arvioitiin, ja tältä pohjalta tehtäviä oli mahdollista priorisoida.

– Samalla kun ensimmäisiä tehtäviä on toteutettu, olemme luoneet toimintamallia tehtävien tuottamiseen, jatkokehittämiseen ja robotin ohjaamiseen. Käytännössä robotilla on ”esimies”, joka ohjaa robotin aikatauluja, selvittelee poikkeamia ja toimii uusissa tehtävissä substanssiosajien tukena määrittelyssä ja testaamisessa, kertoo HR-järjestelmäasiantuntija **Mari Holkko**.

”
Uuden HR-palvelualustan avulla henkilöstöasioiden hoito helpottuu ja nopeutuu.”

Reima on saanut hoitaakseen useampia rutiinitehtäviä. Se esimerkiksi päättää HR-järjestelmän käyttöoikeuksia, vie tietoja järjestelmästä toiseen sekä lähettää sähköpostiin muistutusviestin, jos rekrytointiprosessi on jäänyt kesken. Jo ensimmäiset tehtävät ovat osoittaneet, että robotisointi tuo tavoiteltua vaikuttavuutta.

– Reima on osoittautunut tehokkaaksi ja luotettavaksi työntekijäksi, joten jatkossa se saa aikaisempaa monimutkaisempia tehtäviä, joissa se yhdistelee ja käsittelee tietoja ennen niiden viemistä toiseen järjestelmään tai tuottaa alustavia dokumentteja jatkokäsittelyyn, Mari Holkko kertoo.

eHijat valmistelussa

Henkilöstöpalveluissa jatkettiin valmistautumista henkilöstöhallinnon järjestelmän eHijatin versiopäivitykseen yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa. Toiveena on saada uusi versio käyttöön vuoden 2020 aikana porrastetusti. Versiopäivityksen tavoitteena on HR-prosesseihin liittyvän työn helpottaminen ja ovtessin prosessien digitalisointi.

eHijat on Vantaan kaupungin käytössä oleva henkilöstöhallinnon ja palkanlaskennan järjestelmä. eHijatiin on koottu muun muassa henkilöstön henkilö- ja tehtävätiedot, palkkatiedot ja poissaolotiedot.

Kun uusi versio saadaan käyttöön, käynnistyy siitä välittömästi seuraavaan versioon liittyvä määrittely ja toteutus, sillä kehittämisideoita on päivitysprojektin aikana syntynyt runsaasti.

Videot käyttöön rekrytoinnissa

Vuoden 2019 alussa käyttöön otettu Laura-rekrytointijärjestelmä otettiin vastaan hyvin. Esimiesten perehdytykset Lauraan toteutettiin skype-koulutuksilla. Palaute koulutuksista oli yksinomaan positiivista. Laura osoittautui niin helppokäyttöiseksi, ettei se myöskään lisännyt rekrytointijär-

jestelmään liittyvää neuvonnan tarvetta.

Lauraan integroitiin videohaastattelu-työkalu, jonka käyttöä markkinoitiin ja opastettiin esimiehille. Videohaastattelua hyödynnettiin 209 rekrytoinnissa.

– Hakemusten perusteella videohaastatteluun valitut hakijat vastaavat ennalta nauhoitettuihin kysymyksiin nauhoittamalla oman videonsa. Esimies valitsee videot katsottuaan paikan päällä tapahtuvaan haastatteluun kutsuttavat. Videohaastattelua käytettiin myös apulaiskaupunginjohtajan hakuprosesseissa, mikä herätti positiivista huomiota julkisuudessa, kertoo rekrytointikonsultti ja rekrytointiin esimies **Heli Lappi-Rantanen**.

Rekrytointitiimi perustettiin vuoden 2018 alussa ja se vakiinnutti toimintansa vuoden 2019 aikana. Rekrytointin konsultoivaa tukea kehitettiin vuonna 2019 ja rekrytointin asiantuntijat olivat aiempaa enemmän esimiesten tukena läpi koko rekrytointiprosessin. Tuki kattaa hakijaprofiilin ja sitä tukevan rekrytointimarkkinoinnin suunnittelun, hakemusten karsinta-avun, hakuun liittyvien tehtävien suunnittelun, haastattelutuen ja valintaan liittyvään konsultaation. Tukea annetaan ennen kaikkea esimies- ja asiantuntijarekrytoinneissa.

Rekrytointimarkkinointia Oikotiellä

Vantaan kaupunki käyttää rekrytointimarkkinoinnissa Oikotien palveluja. Houkuttelevan työnantajakuvaan rakentaminen tapahtuu yhä useammin verkossa ja erityisesti sosiaalisen median kanavissa. Oikotien palveluihin kuuluu ilmoitukset verkkopalvelussa sekä mahdollisuus ostaa monipuolisia lisänäkyvyyskampanjoita tukemaan rekrytointin markkinointia.

Vuoden 2019 aikana Oikotiellä julkaistiin Vantaan kaupungin 2 506 työpaikkailmoitusta. Yhden ilmoituksen keskimääräinen kävijämäärä oli 93 henkilöä. Vuonna 2019 Vantaan kaupungin avoimia työpaikkail-

moituksia käytiin katsomassa Oikotien palvelussa yhteensä 233 397 kertaa.

Vantaan kaupunki osti Oikotieltä 48 somekampanjaa saadakseen työpaikkailmoituksille lisänäkyvyyttä sosiaalisessa mediassa. Kampanjat ovat tavoittaneet vuoden aikana yhteensä 311 099 yksittäistä henkilöä. Eri some-kampanjat tavoittivat osin samoja henkilöitä, sillä tavoittavuus oli yhteensä 1 063 930. Näyttökertoja kertyi kampanjoille yhteensä 2 825 179. Linkin klikkauksia ja siirtymisiä työpaikkailmoituksiin yhteensä oli yhteensä 23 654.

Uutta Vantaata rakentamassa

Vantaan kaupungin organisaatiouudistusta valmisteltiin aktiivisesti vuoden 2019 aikana. Vuoden 2020 alusta Vantaan uusi organisaatio muodostui kasvatuksen ja oppimisen, kaupunkikulttuurin, sosiaali- ja terveystoimen, kaupunkiympäristön sekä kaupunkistrategia ja johto -toimialoista.

Henkilöstö otettiin uudistukseen mukaan aktiivisesti järjestelmällä muun muassa kymmeniä erilaisia työpajoja, joihin osallistui useita satoja ihmisiä. Intrassa ja henkilöstölehti Vautsissa Uuden Vantaan etenemisestä kerrottiin avoimesti ja ajantasaisesti. Muutoksesta julkaistiin kymmeniä juttuja, videoita unohtamatta. Lisäksi muutoksesta oli intrassa erilliset muutostukisivut.

Asiakkuusvastaavat kartoittavat kehittämistarpeita

Henkilöstön kehittämisen asiakkuusvastaavat palvelevat tulosalueita johtamisen, esimiestyön ja työyhteisöjen kehittämisen sekä henkilöstön osaamisen johtamisen asioissa. Yhteistyössä tulosaluejohtajien kanssa asiakkuusvastaavat ovat käyneet muutostuen tarveneuvottelut ja niiden pohjalta muutosjohtamisen aikataulua on laadittu ja muutostukea suunnattu toimialoille.

– Uusi Vantaa kaupunkitasoinen muutos-

tuki on korostunut asiantuntijoiden työssä vuoden aikana ja se näkyy henkilöstökeskuksen asiakastyön jakautumisessa. Samoin työnjakautumisessa ilmenee henkilöstökeskuksen erilainen rooli eri toimialoille. Asiakastyön seuranta on palvellut myös Uusi Vantaa -uudistuksen suunnittelussa- ja Uuden Vantaan HR-toimintamallia rakennettaessa, kehittämispäällikkö **Hilma Aminoff** kertoo.

Vuotta 2019 leimasi Uuden Vantaan organisaation valmistelu eri toimialoilla ja tulosalueilla sekä muutosten sparraus ja ohjaus HR:ssä. Lisäksi muut muutokset työssä, työvälineissä ja toimintatavoissa ovat vaikuttaneet henkilöstön ja työyhteisöjen osaamisen kehittämiseen. Erytisesti syksy oli todella vilkasta aikaa, mutta kaikki saatiin tehtyä Uusi Vantaa -projektille asetetuissa aikataulussa.

Henkilöstökeskus seuraa asiakastyön jakautumista eri toimialoille. Vuonna 2019 asiakastyöstä 60 prosenttia oli kaupunki-

tasoista, 13 prosenttia tehtiin sivistystoimen toimialalle, 9 prosenttia sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle, 8 prosenttia maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalle, 8 prosenttia konserni- ja asukaspalveluihin ja 2 prosenttia kaupunginjohtajan toimialalle.

Asiakkuusvastaavat ohjaavat osaamisen johtamisen kaupunkitasoista vuosikelloa, joka koostuu koulutussuunnitelman rakentamisen ja toimeenpanon ohjauksesta sekä ulkoisten kehittämispalveluiden käyttämisestä. Yhteistyössä henkilöstökoulutuksen järjestämisessä on vuoden 2019 alusta toiminut Amiedu.

Työnohjaus vakiinnuttanut paikkansa

Työnohjaus on Vantaalla vakiintunut osa henkilöstönkehittämistä, ja kaupungilla toimii sekä kilpailutettuja puitesopimus-kumppaneita että kaupungin sisäisiä työnohjaajia.

Vantaan kaupunki on käynnistänyt yhteistyössä Suomen Työnohjaajat ry:n

(STOry:n) kanssa työnohjauksen kehittämishankkeen, jonka avulla kehitetään työnohjauksen muotoja ja toteutusta vastaamaan entistäkin paremmin ja monimuotoisemmin ajan, toimintaympäristön ja asiakkaiden erilaisiin tarpeisiin. Asiakkaiden ja työnohjaajapuitesopimuskumppaneiden kanssa on yhteiskehittämisen ja palvelumuotoilun keinoin luotu toimintamalleja työnohjauksesta kokeiluihin. Työnohjauskokeilut toteutetaan vuoden 2020 aikana.

– Työnohjauskokeilun tavoitteena on muun muassa erilaisten tarpeiden tunnistaminen, löytää monimuotoisuutta työnohjaukseen, saada erilaista asiantuntemusta yhteen sekä luoda pohjaa tuotteistamiselle ja palvelumuotoilulle tuotekehittelyssä, kertoo kehittämiskonsultti **Tuija Jokinen**.

Asiakastyytyväisyyden kipupisteisiin parannusta

Henkilöstökeskuksen henkilöstöpalvelujen ja henkilöstökeskuksen työnantajapalve-

lujen ja kehittämispalvelujen asiakastytytyväisyydessä oli pientä eroa edellisvuodesta.

Henkilöstökeskuksen työnantajapalveluissa ja kehittämispalveluissa tyytyväisyys laski: asiakkaista 15,5% oli erittäin tyytyväisiä (edellisvuonna 22,2%) ja 51,5% melko tyytyväisiä (56,3%). Henkilöstöpalveluissa asiakkaiden tyytyväisyys puolestaan nousi kokonaisuudessaan: 18,5% oli erittäin tyytyväisiä (edellisvuonna 20,3%) ja 59% melko tyytyväisiä (50,0%).

Suurimmat kritiikin kohteet olivat tavoitettavuus ja kaupunkitasoinen ohjaus. Myös siihen toivottiin selkeyttä, kehen olla yhteydessä missäkin asiassa. Täyttölupaprosessi koettiin myös raskaaksi.

Suurimpiin kritiikin kohteisiin on odotettavissa parannusta hyvinkin pian. Vantaan vuoden 2020 alussa aloittaneen Uuden HR:n päämääriä ovat tavoitettavuuden parantaminen, asiakaspalvelun keskittäminen ”yhdelle luukulle” sekä HR-prosessien selkeyttäminen ja nopeuttaminen HR-palvelualustan avulla.

Esimiehiä ja HR:n työtä lisää kunta-alan sopimusten työn vaativuuden arviointijärjestelmä, joka viivästyttää rekrytointia silloin, kun tehtäväkuvaus tehdään täysin uusiksi. Tehtäväkuvat pitää tarkistaa ja muokata, koska kaupunki työnantajana on velvollinen aina tehtävien muutostilanteessa päivittämään ja arvioimaan tehtävän vaativuuden uudelleen kaupunkitason tasolla. Tämä aiheuttaa runsaasti työtä kasvavassa ja kehittyvässä kaupungissa.

Kiitosta asiakkailta sai muun muassa henkilöstöpalveluiden keskitetty palkanlaskenta ja palvelushteerit, palvelun ystävällisyys, tuki rekrytoinnissa ja kehittämispalvelut.

Henkilöstökeskusta arvioi 205 henkilöä sisäisten palveluiden asiakastytytyväisyyskyselyssä. Edellisvuonna vastaajamäärä oli 266. Vastaajamäärät laskivat koko kaupunkitasolla. ●

HR:n keskitetyn asiakaspalvelun tiimi aloitti toimintansa vuoden 2020 alussa. Kuvassa tiimin esimies Jaana Helin (kesk.) sekä Heidi Eteläsalmi (vas.) ja Elina Pulkki.

VANTAAN UUSI HR RAKENNETTIIN ESIMIEHIÄ KUUNNELLEN

Viime vuosi oli Vantaan henkilöstökeskukselle ja HR-asioiden parissa työskenteleville vahvaa kehittämisen ja uuden luomisen aikaa. Tavoitteena olivat uudistuneet, entistä käyttäjäläheisemmät henkilöstöjohtamisen tuki- ja ohjauspalvelut sekä rekrytointipalvelut, joiden luomisessa esimiehet ovat olleet tiiviisti mukana.

Kevään 2019 HR-uudistuksen palvelumuotoilun työpajoihin osallistui esimiehiä eri toimialoilta. Näistä työpajoista syntyneiden asiakasprofiilien avulla lähdettiin miettimään, miten erilaisia asiakkaita voisi palvella erilaisissa tilanteissa.

Varian rehtori **Pekka Tauriainen** osallistui työpajoihin. – Palvelumuotoilu sopii hyvin myös kaupungin sisäisten palvelujen kehittämiseen. Siinä voidaan huomioida hyvin käyttäjäkokemus ja hyödyntää käyttäjien asiantuntemusta suunniteltaessa muutoksia, Tauriainen näkee.

– Tavoitteena on luoda asiakasta palveleva HR-kokonaisuus, joka halutaan entistä käyttäjäläheisemmäksi. Haluamme lisätä henkilöstöjohtamisen tuki- ja ohjauspalvelujen, kaupungin johdon ja esimiesten yhteistyön toimivuutta sekä parantaa esimiestukea, henkilöstö- ja konsernijohtaja **Kirsi-Marja Lievonon** kertoo.

Esimiehille ja johdolle on rakennettu HR-palvelualusta, jonka avulla esimiesten henkilöstöasioiden hoito helpottuu ja nopeutuu. Tavoitteena on, että alustan kautta hoidettaisiin ensin muutamaa keskeistä HR-prosessia, mutta tulevaisuudessa sitä hyödynnettäisiin useissa HR-prosesseissa. Sähköinen alusta tuo läpinäkyvyyttä.

– Uusi palvelualusta nopeuttaa ja selkeyttää täyttölupien ja vakanssimuutosten käsittelyä: esimies näkee, missä vaiheessa hakemuksen käsittely on, henkilöstöpäällikkö **Anne Manner** kertoo.

Jatkossa esimies saa palvelua niin sanotusti yhdeltä luukulta keskitetysti, eikä asioita siirrellä HR-tasolta toiselle.

Keskitettyä asiakaspalvelutiimiä vetää **Jaana Helin** ja tiimissä työskentelee yhteensä kuusi henkilöä.

– Olen varma, että tiimi toimii hyvin ja onnistuu tarjoamaan laadukasta asiakaspalvelua esimiehille ja myös omista palkka-asioista henkilöstölle. Tiimiläisillä on vankkaa kokemusta HR- ja palvelussuhdeasioiden eri osa-alueilta. Tavoitteena on jakaa ja lisätä osaamista tiimin kesken ja uskon, että osaaminen jalostuu tiimin toimiessa yhdessä, toteaa Jaana Helin.

OSAAVAN HENKILÖSTÖN VARMISTAMINEN

Osaavan henkilöstön saatavuutta pyritään varmistamaan onnistuneilla rekrytoinneilla, henkilöstö- ja koulutus-suunnitelmalla, työnantajakuva rakentamisella sekä messu- ja oppilaitosyhteistyöllä.

HAKIJAMÄÄRÄT LASKIVAT, MUTTA HENKILÖSTÖN PYSYVYYS PARANI

Kaupungin palveluksesta irtisanoutui hieman vähemmän henkilöstöä kuin edellisvuonna. Vuonna 2019 lähtövaihtuvuus oli 7,9 %, kun vuonna 2018 se oli 8,2 %. Tulos on hyvä, koska se osoittaa hyvää pitovoimaa tilanteessa, jossa osaavan työvoiman saatavuus on viime vuoteen verrattuna edelleen vaikeutunut.

Vantaalla kerättiin lähtöpalautetta ja siihen vastasi 159 vakituisen palvelussuhteensa päättäneitä henkilöä. Vastanneista naisia oli noin 91 % ja miehiä 9 %.

Lähtöpalautteeseen vastanneista henkilöistä Vantaalle olisi valmiita palaamaan töihin 68 prosenttia (vastaajien lkm: 104).

Tukea työvoiman varmistamiseksi

Työvoiman saatavuus heikkeni entisestään. Vantaan kaupungin työpaikkoihin oli vuonna 2019 11,2 % vähemmän työnhakijoita kuin vuonna 2018. Hakijamäärän lasku on jatkunut jo useamman vuoden. Erityisen haastavaa oli aiempien vuosien tapaan rekrytoida varhaiskasvatuksen opettajia, sosiaalityöntekijöitä, lääkäreitä ja kotihoidon työntekijöitä.

Henkilöstökeskuksen rekrytointitiimin asiantuntijat ja viestintäasiantuntija olivat toimialojen tukena ratkomassa saatavuusongelmia ja miettimässä niihin keinoja. Työtä tehtiin mm. rekrytoinnin kehittämisyhtymien kautta.

Saatavuustyössä on tärkeää kiinnittää huomiota sekä lyhyen aikavälin keinoihin, kuten ilmoitusten parantamiseen,

mutta kehittää työnantajakuva myös pidemmällä aikavälillä, missä esimerkiksi oppilaitosyhteistyöllä ja koulutuskumppanuuksilla on tärkeä merkitys.

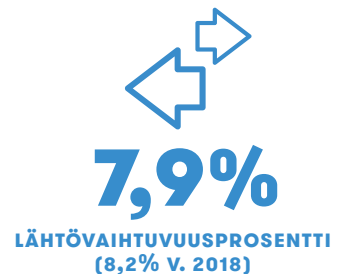
Metropolian ammattikorkeakoulun kanssa kehitettiin yhteistyössä muun muassa uudenlainen rekrytointitapahtuma, jossa Vantaan kaupungin vanhus- ja vammaispalvelut esittytyvät sosiaali- ja terveydenhuollon opiskelijoille ja rekrytoivat opiskelijoita kesätöihin, sijaisuuksiin ja harjoitteluihin. Tapahtumassa solmittiin heti paikan päällä viisi suullista työsopimusta.

Työnantajakuva rakennettiin somessa

Verkkoviestintä ja erityisesti sosiaalisen median kanavat ovat Vantaalla vahvasti mukana työnantajakuvan rakentamisessa. Työpaikkailmoituksia ja Tarinoita Vantaalta -uratarinoita jaettiin aktiivisesti erityisesti LinkedInin kautta, mutta myös Facebookissa ja Twitterissä.

Henkilöstökeskus ja viestintä järjestivät koulutuksia ja työpajoja henkilöstölle sosiaalisen median ammatillisesta käytöstä ja henkilöbrändin rakentamisesta. Koulutuksiin osallistui vuoden 2019 aikana kymmeniä henkilöitä.

Kaupungilla on työntekijä- ja asukaslähettilyysohjelma, jonka tavoitteena on kasvattaa kaupungin näkyvyyttä, sen työntekijöiden asiantuntija-asemaa sosiaalisessa mediassa sekä levittää moni-

HENKILÖSTÖ

- Kaupungin palveluksessa oli vuoden 2019 lopussa yhteensä 11 089 (10 939 henkilöä/2018).
- Vakituksia henkilöitä 8828 (8737/2018).
- Määräaikaisia henkilöitä 2261 (2092/2018).
- Naisten/miesten osuus henkilöstöstä: 80/20% (pysynyt ennallaan).
- Toimialoista naisvaltaisina on sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala, jossa 91% (92%/2018) henkilöstöstä on naisia. Naisvaltaisia toimialoja ovat myös sivistystoimi 84% (85%/2018) ja kaupunginjohtajan toimiala 83% (83%/2018).
- Vuonna 2019 suurin ikäluokka oli 40–44-vuotiaat kuten vuonna 2018.
- Koulutustaso 56,4% (56%/2018).
- Etätyöpäiviä 8271 / 646 työntekijää vuonna 2019 (5429 etätyöpäivää / 505 työntekijää/2018).

puolista ja ihmisläheistä Vantaa-kuvaa. Ohjelmassa mukana olevilla työntekijä- ja asukaslähettiläillä oli käytössään Smarp-alusta sisältöjen jakoon. Vuoden 2020 aikana lähettilysohjelma tullaan uudistamaan ja Smarp-alustasta luopumaan.

– Kesällä 2019 järjestimme Instagramissa #töissävantaalla -kuvakisan, joka keräsi toista sataa kesäistä työaiheista kuvaa. #töissävantaalla -hashtag otettiin kaupunkitasoisena käyttöön, ja sitä käytetään kaikissa työnantajakuvaan ja rekrytointeihin liittyvissä sosiaalisen median postauksissa. Kannustamme myös henkilöstöä käyttämään ko. hashtagia ammatillisissa somepostauksissa kanavasta riippumatta, viestinnän suunnittelija **Kaisu Lehtomaa-Digha** kertoo.

– Työnantajamielikuvan systemaattiseksi kehittämiseksi laadittiin kattava toimenpidesuunnitelma vuodelle 2020. Suunnitelma sisältää työnantaja- ja rekrytointiviestintäryhmän kokoamisen, konkreettisia parannusehdotuksia ja toimenpiteitä sekä uusia avauksia työnantajamielikuvan parantamiseen koko kaupunkitasolla, mutta eritoten huomioiden saatavuushaasteammattiryhmät, Lehtomaa-Digha lisää.

Valmistelut muun muassa pelillistämisen käytöstä työnantajamielikuvan luomisesa aloitettiin vuoden 2019 lopussa.

Messuja ja oppilaitosyhteistyötä

Oppilaitosyhteistyö on Vantaalla osa ennakoivaa rekrytointia. Kaupungin strategisena tavoitteena on ollut rakentaa niin kutsuttuja työpolkuja opinnoista työelämään.

Ennakoivaa rekrytointia toteutettiin vuoden 2019 aikana rekrytinnin kannalta keskeisissä tapahtumissa, esimerkiksi Educa-messuilla, Sosiaalialan asiantuntijapäivillä, Varhaiskasvatusmessuilla ja Sairaanhoidajapäivillä. Henkilöstökeskus koordinoi messujärjestelyjä ja tuki näin osaltaan työnantajakuvan rakentamista tapahtumien yhteydessä.

Anonyymin rekrytinnin käyttö Vantaalla

Vantaa on Suomen monikulttuurisin kaupunki. Kaupunki pyrkii aktiivisesti etsimään keinoja edistääkseen henkilöstönsä yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja laajaa monimuotoisuutta. Anonyymi rekrytointi on yksi tapa edistää asiaa.

Vuonna 2019 pilotoitiin anonyymia rekrytointia ja tavoitteena oli käyttää menetelmää 20-30 rekrytinnissa. Vuoden lopussa menetelmää oli käytetty 25 haussa. Menetelmää käytettiin konserni- ja asukaspalveluiden, maankäytön, rakentamisen ja ympäristön, sivistystoimen ja sosiaali- ja terveydenhuollon toimialoilla. Anonyymia rekrytointia käytettiin erityyppisissä tehtävissä. Näitä olivat muun muassa koordinaattori, asiantuntija, palveluohjaaja, palveluesimies, projektisuunnittelija, toimistosihteeri, uravalmentaja, terveysohjaaja, osallisuuskoordinaattori, sähköasentaja, putkiasentaja, kirjastonhoitaja ja ruotsin kielen opettaja.

– Anonyymin rekrytinnin menetelmä sai pääsääntöisesti myönteistä palautetta rekrytoivilta esimiehiltä. Henkilötietojen puuttumisen ansiosta haastatteluun kutsuttavien valintaan eivät vaikuttaneet henkilöistä saadut mielikuvat. Työhaastatteluun kutsuttavia hakijoita pystyttiin arvioida vain hakijan osaamisen, tutkinnon, ammatin ja työkokemuksen perusteella taustasta riippumatta, henkilöstöasian tuntija **Sirpa Mikkola** kertoo.

Esimiehet saivat myös apua ja tukea prosessiin rekrytointitiimistä, mikä nähtiin hyvänä asiana. Pilotoinnin aikana oli mahdollista kokeilla erilaisia toimintamalleja ja testata sekä kehittää Laura-rekrytointijärjestelmän toiminnallisuuksia. Vantaa sai myös paljon positiivista huomiota anonyymin rekrytinnin kokeiluun liittyen. Tavoitteena on vuonna 2020 vakiinnuttaa anonyymi rekrytointi yhtenä rekrytointitapana.

Toimenpiteet maahanmuuttajien rekrytinnin edistämiseksi

Vantaa kaupunki on tarkastellut keskitetyn rekrytinnin prosessejaan vieraskielisten hakijoiden näkökulmasta ja ottanut käyttöön rekrytinnin työkaluja, jotka tukevat maahanmuuttajataustaisten henkilöiden hakeutumista kaupungille töihin. Alueellisten, avointen rekrytointien ja anonyymin rekrytinnin työkalujen avulla on tavoitettu muualla opintonsa suorittaneita henkilöitä, jotka ovat tulleet muun muassa suorittamaan rinnastamispäätöksessä määriteltyä sopeutumisajakaa.

Rekrytointimarkkinoinnissa ja viestinnässä on kiinnitetty huomiota moninaisuuteen esimerkiksi tuomalla esiin erilaisia uratarinoita niin sisäisissä kuin ulkoisissa viestintäkanavissa.

Osaaminen käyttöön Suomessa -hankkeen puitteissa arvioitiin esimiesten ja työyhteisön tuen tarvetta vastaanottaa vieraskielisiä työntekijöitä.

– Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle on kehitelty suomen kielen koulutuspolkumalli yhdessä Amiedun ja aikuisopiston kanssa, jossa kielitietoinen työyhteisö tukee suomen kielen oppimista arjen työtehtävissä. Mallia pilotoidaan Katriinan sairaalassa ja Malminiityn asumisyksiköissä tammi-toukokuussa 2020 aikana, Sirpa Mikkola kertoo.

Kielitietoisella työyhteisöllä on paremmat valmiudet vastaanottaa vieraskielisiä työntekijöitä, sijaisia ja harjoittelijoita. Mallin käyttöä on tarkoitus laajentaa muille toimialoille vaihteittain. Maahanmuuttajille suunnattua oppisopimuskoulutuspolkua on myös kehitetty yhdessä Vantaalla meneillä olevan Match-hankkeen kanssa.

Vantaan kaupungin henkilöstöstä 5,9 % oli ulkomaalaistaustaisia (Tilastokeskus 2018).

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Hyvä henkilöstö- ja koulutussuunnittelu

takaa sen, että henkilöstön osaaminen vastaa kaupungin strategiasta, tavoitteista ja muutoksista nouseviin tarpeisiin. Suunnittelussa huomioidaan henkilöstön nykyinen osaaminen ja tulevaisuuden tarpeet. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma muodostuu monitasoisista suunnitelmista, joista ensisijaiset ovat yksilöiden ja ryhmien tulos- ja kehityskeskusteluiden yhteydessä laaditut kehityssuunnitelmat.

Tulos- ja kehityskeskusteluihin osallistui vuonna 2019 vain 65 prosenttia henkilöstöstä. Vuonna 2018 vastaava luku oli 70 prosenttia. Luvut eivät ole hyviä, koska kaupunkitasoisena tavoitteena on ollut, että jokainen esimies käy kaikkien työntekijöidensä kanssa nämä keskustelut. Vuoden aikana toteutettiin edellisinä vuonna laadittua koulutussuunnitelmaa ja laadittiin uusi koulutussuunnitelma vuodelle 2020.

Koulutussuunnitelmat laadittiin vuoden 2019 syksyllä tulosalueittain. Näistä koottiin uuden organisaation mukaisten palvelualueiden koulutussuunnitelmat. Suunnitelmat pohjautuvat tulosalueen tarpeisiin, nykyisen henkilöstön osaamiseen sekä mahdollisiin muutoksiin toimintaympäristössä. Koulutussuunnitelmat käsiteltiin kaupungin yhteistoimintaryhmässä ja suunnitelmien pohjalta rakennetaan seuraavan vuoden koulutusohjelma.

– Uutta Vantaata koskevassa koulutussuunnitelmassa painottuvat vahvasti muutostaidot ja muutoksyvykyys uuden organisaation astuessa voimaan vuoden alussa. Tämä edellyttää uuden oppimista ja vanhasta poisoppimista niin yksilö- yhteisö- kuin organisaatiotasollakin. Organisaatiossa kuvataan vuoden aikana uudet johtamisjärjestelmät, joiden mukainen toiminta tulee saada käyntiin, kertoo kehittämispäällikkö **Hilma Aminoff**.

Suurena haasteena kaikilla työntekijöillä on esimiesasemassa olevilla kuin työntekijöilläkin on itsensä johtamisen taitojen

lisäksi yhteisen tavoitteen ymmärtäminen ja yhteistyötaitojen kehittäminen.

Osuma kehittämisen ja seurannan apuna

Osaamista kehitetään Vantaalla paitsi työssäoppimisen keinoin, myös vahvalla koulutus-, valmennus- ja kehittämisspäätarjonnalla. Työntekijöillä on mahdollisuus hakeutua sekä organisaation sisäisiin että ulkoisiin koulutuksiin.

Vantaan kaupungilla on käytössä koulutusten hallinnointi- ja viestintätyökalu Osuma, joka on vakiintunut myös koulutusten seurannan ja raportoinnin välineeksi. Osuma auttaa arvioimaan ja seuraamaan henkilöstön osaamisen kehittämistä niin yksilö kuin ryhmätasollakin. Osumassa jokainen esimies ja työntekijä voi löytää tiedot kaikista käydyistä koulutuksista ja hakemuksista. Tätä omapalvelutyöpöytää on järjestelmässä vuoden 2019 aikana uudistettu ja selkeytetty.

Koulutussuunnitelman mukaisia oppimispäiviä toteutui yhteensä 33 745 päi-

vää, joka on 8 011 päivää vähemmän kuin vuonna 2018. Ulkoisia koulutuksia toteutui 11 231 päivää ja sisäisiä koulutuksia 22 556. Yhteensä koulutuspäiviä oli 33 617.

Vuonna 2019 koulutuspäiviä työntekijä kohden toteutui 3,8 eli päivän vähemmän kuin edellisvuonna (4,8). Luvussa on mukana vakinaiset ja määräaikaiset työntekijät.

Päivien väheneminen selittyy Apotti-koulutusten vähenemisellä, Uusi Vantaa -muutoksella sekä osittain henkilöstökoulutuksen järjestäjän vaihdoksella. Valtaosa oppimisesta tapahtuu työssä. Järjestetyt koulutukset ovat yksi osa oppimiskokonaisuutta. Vantaalla tarjotaan myös mentoointia, työnohjausta, coachausta ja työyhteisön kehittämispäiviä.

Amiedu koulutuskumppanina

Amiedu aloitti ammatillisen henkilöstökoulutuksen tuottajana vuoden 2019 alussa. Kumppanin käytön tavoitteena on hankkia henkilöstökoulutusta, joka perustuu henkilöstön nykyiseen osaamiseen ja

muuttuviin osaamisvaatimuksiin, vastaa strategisia tavoitteita sekä tukee työntekijän oppimista.

Amiedun kumppanuus henkilöstökoulutuksen järjestämisessä tukee osaamisen johtamisen ja kehittämisen toimintamallia, jota on toteutettu yhteistyössä toimialojen ja tulosalueiden kanssa. Toimialat ja tulosalueet ovat toimineet koulutuspalvelujen tilaajina ja palvelun maksajina. Palvelun loppuasiakkaita ovat eri toimialojen ja tulosalueiden työyhteisöjen yksittäiset työntekijät, joiden ammatillisia valmiuksia ja ammatillista osaamista palvelulla kehitetään koulutuksen keinoin. Palvelu koskee ammatillisen ja substanssiosaamisen henkilöstökoulutusta.

Vuoden 2019 aikana toteutettiin henkilöstökoulutusta eri toimialoille ja liikelaitokselle puolen päivän tai koko päivän kestoisin koulutuksina 108 kappaletta, oppimistyöpäiviä kertyi yhteensä 2124 kappaletta. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan koulutukset painottuivat syksyn Apotin käyttöönotosta johtuen. Koulutuksiin osallistui yhteensä 2 153 henkilöä. Toteutuneiden koulutusten laadun keskiarvo oli hyvää tasoa.

– Toimialoja yhdistävänä koulutusteeman olivat vuonna 2019 kaupunkitasoisten linjausten mukaisesti turvallisuuskoulutukset, työsuojelukonsultti **Anne Vuorio** kertoo.

Amiedun tarjoamiin koulutuksiin liittyen toteutettiin loppuvuonna ensimmäiset turvallisuuskävelyt nimetyissä yksiköissä. Osallistujat pitivät kävelyitä koulutusten tapaan tarpeellisina ja ne herättivät paljon keskustelua ja kyselyitä sekä kannustivat myönteisen kriittisesti tarkastelemaan omaa tapaa toimia.

Koulutusten lisäksi Amiedu toteutti erilaisia kehittämistyöpajoja ja osallistui kaupunkitasoisen osaamisen johtamisen mallin toteuttamiseen. Lokakuussa 2019 Amiedu osallistui yhteistyössä Sivistystoi-

Palvelupäällikkö Hanna Sauli viehättänyt anonyymien rekrytointin ideologiasta: tehtävään halutaan paras hakija ilman, että henkilöön liittyvät ominaisuudet vaikuttavat edes alitajuisesti.

VANTAAN KÄYTTÄMÄ ANONYYMI REKRYTOINTI LISÄÄ YHDENVERTAISUUTTA

Vantaa on ottanut käyttöön anonyymien rekrytointin tavoitteenaan lisätä henkilöstön yhdenvertaisuutta ja monimuotoisuutta. Työllisyyspalvelujen asiakkuusyksikön palvelupäällikkönä työskentelevä **Hanna Sauli** on yksi vantaalaisista esimiehistä, joka on rekrytoinut anonyymisti jo useammassa haussa.

– Olin tutustunut jo aiemmin anonyymiin rekrytointiin ja lukenut siitä. Mietin vaikuttaisiko esimerkiksi henkilön nimen peittäminen valintoihin.

Kun Hanna Sauli kuuli, että Vantaa ottaa kokeiluun anonyymien rekrytointin, hän sopi rekrytointimuodon testauksesta henkilöstökeskuksen kanssa. Sauli rekrytoi palveluesimiehen, yritysytistyökoordinaattorin ja palveluohjaajan, sekä avasi haut toisen palveluohjaajan sekä koordinaattorin paikkaan.

– Anonyymien rekrytointin taustalla on ajatus, että halutaan parhaat mahdolliset tehtävään ilman, että henkilöön liittyvät ominaisuudet vaikuttaisivat.

Anonyymi rekrytointi varmistaa, että kaikki hakijat ovat samalla viivalla hakutilanteessa ja huomio keskittyy osaamiseen ja kelpoisuusvaatimuksiin. Täten esimerkiksi sukupuoli, kulttuuritausta tai ikä eivät vaikuta valintoihin edes alitajuisesti.

– Myös hakemusten laatu on parantunut. Ne ovat keskityneet paremmin työhön, kun kuvaukset perhesuhteista ja harrastuksista ovat jääneet pois, Sauli toteaa.

Palveluesimies **Vaula Walo** ja palveluohjaaja **Suvi Tiihonen** tulivat valituksi tehtäviinsä syksyllä anonyymien rekrytointin kautta. Kokemukset hakijanäkökulmasta ovat myös positiiviset.

– Näen, että anonymiteetti edistää tasa-arvoa, Walo sanoo. Hänellä on kokemusta anonyymista rekrytoinnista myös rekrytoijan näkökulmasta.

Vuonna 2019 anonyymia rekrytointia käytettiin yhteensä 25 haussa.

men toimialan kanssa Myönteisen erityiskohtelun ohjelmaan kuuluvan ”Monikielisyys oppimisen voimavarana”-seminaarin järjestämiseen. Seminaari sai hyvän vastaanoton.

Sosiaali- ja terveydenhuollon, Aikuisopiston ja Henkilöstökeskuksen kanssa yhteistyössä suunniteltu suomen kielen oppimista tehostava Kielipolku-toimintamalli valmistui. Toimintamallia pilotoidaan kevään 2020 aikana ja mahdollisesta laajentamisesta päätetään tulosten valmistuttua. Koulutusten striimaukset ja videoinnit aloitettiin ja saatujen hyvien kokemusten perusteella digitaalisuuden tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään lisää vuonna 2020.

Oppimista omaehtoisesti ja vastuullisesti

Henkilöstö kouluttautuu ammatillisesti myös oma-aloitteisesti. Nopeasti muuttuvassa maailmassa jokainen viimekädessä itse huolehtii oman ammatillisen osaamisensa uudistamisesta. Työnantaja tukee tällaista koulutusta omaehtoisella koulutustuella. Tuettavan koulutuksen on oltava henkilön tulos- ja kehityskeskustelussa laaditun kehittymissuunnitelman mukaista. Vuonna 2019 omaehtoisen koulutuksen tukea jaettiin noin 40 000 euroa. Tukea haettiin yhteensä noin 88 000 euron edestä. Tukea myönnettiin 74 työntekijälle, hakijoita oli 75.

Koulutuskorvaus pieneni

Kaupunki tulee saamaan koulutuskorvausta työttömyysvakuutusrahastolta vuodelta 2019 noin 348 905 euroa. Summa on 1,42 %:a pienempi kuin vuonna 2018. Vaikka laskelmassa pohjana käytettävä palkkasumma on kasvanut, on korvaushakemukseen huomioitavien koulutuspäivien määrä vähentynyt 2 357 päivällä, mikä selittää myös korvauksen pienenemisen. ●

”Ennen suurin opettajista on toiminut yksin, mutta nyt heillä on tiimin asiantuntemus käytössä”, Varian rehtori Pekka Tauriainen kertoo uudesta tiimiorganisaatiosta.

VARIAN UUTTA ORGANISAATIOTA RAKENNETAAN TIIMINÄ

Vantaan ammattiopisto Varia käy läpi isoa organisaatiomuutosta, jossa henkilöstö on otettu aktiiviseen rooliin muutoksen toteuttajana. Varialla on henkilöstöä 350.

– Lähdimme rakentamaan tiimiorganisaatiomallia ja sen ympärille uutta johtamisjärjestelmää, kertoo Varian rehtori **Pekka Tauriainen**.

Organisaatiomuutoksen aloitus ajoittuu samaan kohtaan, kun myös ammatillisen koulutuksen lainsäädännön muutos vuonna 2018. Varia sai organisaatiomuutokseen strategiarahaa opetus- ja kulttuuriministeriöltä 450 000 euroa.

Varialle muodostui neljä osaamispalvelualueita, joiden alle yhteensä 11 tiimiä. Tiimit rakentuvat tutkintoalueista, joilla on selkeää synergiaa, esimerkiksi ravitsemispalvelut, logistiikka, rakentaminen sekä sähkö ja ICT.

Jokaiselle tiimin jäsenelle on määritelty roolit, vastuut ja asiantuntijatehtävät perinteisen opetuksen lisäksi. Kaikki tiimit ovat kytkettynä myös työelämäpalveluihin, mikä edistää yritysten ja koulun välistä yhteistyötä muun muassa työpaikalla tapahtuvassa oppimisessa, oppisopimuskoulutuksessa ja yrityksille tarjottavien palvelujen kehittämisessä.

– Opettajat ovat olleet aktiivisesti miettimässä esimerkiksi, millainen on ihanteellinen Varia, ihanteellinen tiimi ja kuinka toimia opiskelijälähtöisesti.

Esimiehet ovat osallistuneet konsulttien pitämiin työpajoihin, joissa uutta toimintamallia on käyty läpi ja mietitty kriittisimpiä kehittämiskohteita. Esimiehet puolestaan ovat pitäneet samat työpajat henkilöstölle, joten henkilöstön ajatukset ja kehitysehdotukset on saatu läpileikattua koko organisaation.

– Ennen suurin osa opettajista on toiminut yksin, mutta nyt heillä on tiimin asiantuntemus käytössä ja töitä on mahdollista tehdä tiiminä.

Varialla on ollut mahdollista käyttää kymmentä resurssiopettajaa, jotta vakinaisille opettajille on jäänyt enemmän aikaa irrottautua kehitystyöhön.

– Uudentyyppinen ajattelu ja pohdinta vie aikaa, Tauriainen toteaa.

Varian kehittämistyö on vielä kesken, eikä ihanteellista Variakuva ole vielä luotu. Myös tiimeiltä tulleet ihanteet vaihtelevat, ovathan alat keskenään myös hyvin eri tyyppisiä. Yksi asia on kuitenkin noussut esiin: vastuuta ja päätösvaltaa halutaan alaspäin tiimeille.

Henkilöstökeskus on ollut koko ajan mukana suunnittelemassa ja tukemassa organisaatiomuutoksen kokonaisuutta sekä tarjonnut Varian käyttöön asiantuntijaverkostoja ja konsulttiapua.

JOHTAMISEN JA TYÖYHTEISÖJEN KEHITTÄMINEN

Vantaalla johtamisosaamisen kehittämisessä on jatkettu strategiasta tulevien johtamisen painopisteiden eteenpäinviemistä. Tämän valtuustokauden strategiassa johtamisen painopistealueina ovat valmentava suorituksen johtaminen, itsensä johtaminen, yhteistyö- ja palautekulttuuri sekä rohkean kokeilukulttuurin kehittäminen.

STRATEGISET TEEMAT NÄKYVÄT JOHTAMISVALMENNUKSISSA

Esimiesten ja johtajien johtamisosaamista kehitetään erilaisten valmennusohjelmien ja kehittämispalveluiden kautta. Valmennusohjelmat muodostavat systemaattisen kokonaisuuden, joka huomioi erilaiset kohderyhmät ja kehittymisen tarpeet.

Vantaan johtamisen valmennukset 2019

YLIMMÄN JOHDON VAKIINTUNEET VALMENNUS-/VERKOSTOPÄIVÄT, joita on pidetty kaksi vuoden 2019 aikana, on toteutettu osana Uusi Vantaa -muutostukea. Lisäksi Uusi Vantaa -muutostuessa on toteutettu myös muita foorumeita ylimmälle johdolle.

Uuden Vantaan ylimmälle johdolle kohdennetun valmennus-/koulutuskokonaisuuden suunnittelu aloitettiin keväällä 2019. Tavoitteena on tukea Uusi Vantaa uudistamisen johtamista ja vahvistaa johtamisosaamista muuttuvassa toimintaympäristössä. Prosessi on alkanut markkinakartoituksella ja kilpailutuksen valmistelulla. Kumppaniksi haetaan yliopistotasoisista koulutuksen tuottajaa.

Ammattitutkintoja johtamisen tueksi

Vuonna 2017 alkanut, päälliköille suunnattu JOHTAMISEN ERIKOISAMMATTITUTKINTO JET päättyi toukokuussa 2019. Tutkinnon suorittivat kaikki 16 opintonsa aloittanutta päällikköä ja johtajaa. Uusi JET alkaa vuoden 2020 aikana.

Vuonna 2018 alkaneen LÄHIESIMIESTYÖN AMMATTITUTKINNON LAT 2 ryhmä saatiin päätökseen marraskuussa 2019. Tutkinto-

kokonaisuuden suoritti 15 lähiesimestä eri puolilta Vantaan organisaatiota.

Oppisopimuskoulutukset (JET ja LAT) on toteutettu yhteistyössä Varian oppisopimus- ja aikuiskoulutuspalveluiden sekä Omnia-aikuisopiston ja MIFin kanssa.

Toimintakulttuurin muutosta johtamassa

Vuoden aikana on toteutettu tulosalueiden johtoryhmille suunnattua TOMUTA-VALMENNUSOHJELMAA, jonka tavoitteena on tukea toimintakulttuurin muutoksen johtamista. Sivistystoimen toinen TOMUTA-ohjelma päättyi keväällä 2019. Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan ohjelma on toteutettu kokonaisuudessaan tämän vuoden aikana.

Uusien esimiesten valmennukset

ESIMIEHENÄ VANTAALLA -VALMENNUS on tarkoitettu kaikille Vantaalla uusille esimiehille. Vuoden 2019 aikana on aloittanut 3 uutta ryhmää, joissa jokaisessa 17 osallistujaa.

Johtamistarjottimella coachingia ja strategista johtamista

Johtamistarjottimella on jatkettu hyvää palautetta saaneita ESIMIESTEN RYHMÄ-COACHING-PROSESSEJA sekä ilman esi-

miesasemaa toimiville tiimin tai ryhmän vetäjille suunnattua RYHMÄNVETÄJIEN VALMENNUSTA johtamistaitojen kehittämiseksi. Vantaalaisessa ryhmäcoaching -mallissa opitaan valmentavan johtamisen perusteita, coachataan itse ja tullaan coachatuksi sekä sidotaan opit heti arjen johtamistyöhön.

Johtamistarjottimelle on luotu myös uusia oppimisratkaisuja vuonna 2019. Kokeiluna olemme aloittaneet kahdella pienryhmällä Energiaa Esimiestyöhön -ryhmäcoachingprosessin. Tässä johtajuudessa kasvamista lähestytään itsen johtamisen kehittämisen sekä työhyvinvoinnin johtamisen näkökulmista.

– Esimies elää jatkuvan muutoksen ja uudistamisen keskellä, epävarmuutta sekä monimutkaisuutta riittää. Tässä ajassa on erityisen tärkeää pitää huolta omasta työhyvinvoinnista, tasapainosta ja sisäisestä levollisuudesta. Lisätäksemme esimiesten valmiuksia itsen johtamisessa sekä työhyvinvoinnin johtamisessa omassa tiimissä, olemme kehitelleet Energiaa Esimiestyöhön -ryhmäcoaching prosessin, kertoo kehittämiskonsultti **Hannele Korkeamäki**.

Johtamistarjottimella on tänä vuonna tarjottu kokeiluna myös esimiesten case-pohjaista työnohjausryhmää. Se on esimiestyössä kasvamisen ja kehittymisen tavoitteellinen prosessi, jossa hyödynnetään ongelmaperusteisen oppimisen menetelmiä ja jossa työskennellään työnohjaajan ohjauksessa osallistujien omien haasteiden ympärillä. Ryhmä tarjoaa mahdollisuuden pysähtyä tarkastelemaan omaa toimintaa esimiehenä sekä kasvaa ja kehittyä siinä edelleen yhdessä muiden esimiesten kanssa.

Keskitettyjen kehittämisrahojen jakautuminen 2019

Kaupunkitasoiset kehittämisprosessit ja valmennukset muodostuvat pääasiallisesti esimiesten, päälliköiden ja johtajien

Kaupunkisuunnittelun tulosaluejohtaja Tarja Laine ja asemakaavapäällikkö Ilkka Laine kokivat TOMUTA-koulutuksen hyvin antoisaksi. ”Koulutustilaisuudet olivat hyvin intensiivisiä ja herättivät paljon ajatuksia muun muassa omasta johtamisprofiilista”, Ilkka Laine toteaa.

JOHTAMISEN TAVOITTEET KIRKKAAKSI

Henkilöstökeskus järjestää Tomuta-koulutuksia, joiden keskeisenä tavoitteena on tukea tulosalueiden johtoa strategian mukaisessa toimintakulttuurin uudistamisessa organisaatioissaan.

Ideana on johtamisen tarkastelu niin yksilön, tiimin kuin organisaationkin näkökulmasta ja kaikkien näiden tasojen rinnakkainen kehittäminen.

Kaupunkisuunnittelun johtoryhmä kävi Tomuta-koulutuksen, kun johtoryhmä oli uusiutumassa. Koulutus osui luontevaan ajankohtaan.

Kaupunkisuunnittelun tulosaluejohtaja **Tarja Laine** suhtautui aluksi koulutukseen omien sanojensa mukaisesti hieman kyynisesti. – Koulutuksia on paljon, ja vaikka ne kokonaisuutena pitävätkin kehittämis- ja oppimisvirettä yllä, niin usein yksittäisen koulutuksen antia on vaikea eritellä. Siksi minulla ei juuri ollut erityisiä odotuksia koulutusta kohtaan.

Valmennuksen keskeisiä olivat valmentava suoritusten johtaminen ja itsensä johtaminen, luottamuksen rakentaminen ja vuorovaikutus, tavoitteellinen työskentely sekä toimeenpanon taito.

Koulutus yllätti Tarja Laineen.

– Koulutus osoittautui todella merkittäväksi ja kirkasti johtamisen tavoitteitani. Olen ylpeä siitä, että Vantaalla johtamisen taustalla on systemaattinen ajatus henkilöstön voimavarojen käytöstä ja kehittämisestä. Oma johtamistyylini ei ole kovin autoritäärinen ja koulutuksen aikana sain vahvistusta omalle lähestymistavalleni. Johtajina emme voi muuttua toisenlaisiksi ihmisiksi, mutta voimme aina kehittyä ja oppia käyttämään voimavarojamme paremmin. Tunnistin myös paremmin meidän porukamme vahvuuksia, ja se on saanut työni tuntumaan kevyemmältä, Laine kertoo.

Koulutus loi myös uskoa siihen, että muutos tehdään yhdessä. Askeleet voivat olla pieniä, aina ei tarvitse repiä.

Tarja Laine kertoo, että koulutukseen osallistunut johtoryhmä oppi tuntemaan toisensa tosi hyvin, keskustelu oli avointa ja rohkeaa.

– Taisimme olla kaikki ylpeitä siitä, että teemme töitä yhdessä, Laine päättää.

Tomuta järjestettiin nyt kolmatta kertaa. Koulutukseen osallistui maankäytön tulosalueista Kaupunkisuunnittelun, Kiinteistöjen ja asumisen, Kuntatekniikan keskuksen ja Tilakeskuksen johtoryhmät. Valmentajana koulutuksessa toimi Vantaalla hyvin pidetty **Ira Lange**, Q.motion Oy:stä. Kolmannesta koulutusryhmästä koulutusta suositeltiin 9,67 (asteikolla 1-10) ja se sai kokonaisarvosanaksi 9,44 (asteikolla 4-10).

valmennuksista. Erityisesti vuonna 2019 korostui Uusi Vantaa kaupunkitasoisen muutostuen erilaiset foorumit eri kohde-ryhmille. Vuonna 2019 kaupunkitasoisten valmennusten määrä oli 54% kokonaiskustannuksista. Vastaava luku vuonna 2018 oli 60%. Vuonna 2019 käytetty kokonaissumma kehittämiseen oli noin 270 000 €.

Muutostukimalli systemaattisen johtamisen tukena

Uusi Vantaa -muutoksen johtamisen tukeminen kaupunkiorganisaation eri tasoilla on ollut yksi henkilöstökeskuksen kehittämispalveluiden keskeisistä tehtävistä kuluneen vuoden aikana. Uusi Vantaa -muutoksen tavoitteet ja periaatteet sekä strategian linjaukset muutoksissa onnistumisesta ohjaavat niin muutosjohtamista kuin muutostukea. Henkilöstökeskuksen kehittämispalveluiden ohjaaman Uusi Vantaa -muutostuen keskeisenä päämääränä on juuri muutoksissa onnistumisen mahdollistaminen.

Uusi Vantaa -muutoksen tueksi koottiin kattava muutostuen malli ja kokonaisuus, joka rakentui useista erilaisista elementeistä, joita voitiin hyödyntää rinnakkain ja tarpeen mukaan organisaation eri tasoilla. Johdon ja esimiesten muutostuen (mm. esimiesten muutospajat, johtoryhmän tai yksilön coaching, erilaiset valmennusohjelmat sekä konsultointi) lisäksi tärkeää on koko työyhteisön yhteinen työskentely ja osallisuus esimerkiksi erilaisissa muutospajoissa muutoksen ymmärtämiseksi ja toteuttamiseksi. Muutostuen toteutukseen nimettiin ulkoisten puitesopimuskumppaneiden joukosta tiivis ydinryhmä ensisijaisiksi muutoksen konsulteiksi, fasilitoijiksi ja valmentajiksi.

Kaupunkitasolla muutostukea on toteutettu erilaisina kaupunginjohtajan foorumeina: ylimmälle johdolle suunnatut verkostopäivät (2 kpl) ja Uusi Vantaa -aamupuurotilaisuudet (3 keväällä + 3 syk-

"Uusi Vantaa on tarjonnut mahdollisuuden katsoa omia toimintamalleja uusiksi", konsultti Kirsi Parviainen iloitsee.

UUSI VANTAA ON HENKILÖSTÖN NÄKÖINEN

Vantaa uudisti organisaationsa, ja osallisti henkilöstönsä muutokseen. Henkilöstökeskuksen ja kehittämispalveluiden tarjoama muutostuki on rakentunut useista erilaisista elementeistä, joita on voitu hyödyntää organisaation eri tasoilla.

Johdon ja esimiesten muutostuen, muun muassa esimiesten muutospajojen, johtoryhmän tai yksilön coachingin, erilaisten valmennusohjelmien sekä konsultoinnin lisäksi tärkeäksi on koettu koko työyhteisön yhteinen työskentely ja osallisuus erilaisissa muutospajoissa muutoksen ymmärtämiseksi ja toteuttamiseksi.

Konsultti **Kirsi Parviainen** on ollut mukana tukemassa uuden Vantaan syntyä.

– Uusi Vantaan kehittämistyö on koettu innostavana mahdollisuutena tarkastella ja uudistaa nykyisiä toimintamalleja. Vuoropuhelu eri organisaatiotasolla on ollut aktiivista ja henkilöstön osallistumiseen on haluttu aidosti panostaa, Parviainen näkee.

Uuden Vantaan organisaatio on syntynyt osallistamisen tuloksena ja on henkilöstön näköinen.

– Nyt on käynnistetty myös johtamisjärjestelmän kehittämistyö. Samalla on syntynyt yhteistä näkemystä sekä kaupungin strategiasta että Uusi Vantaa -kehittämistyön tavoitteista, Parviainen kertoo.

Parviaisen mukaan osallistuminen on ollut aktiivista ja innostunutta. Ideoita ja kommentteja on esitetty rohkeasti. Erilaisille näkemyksille on ollut tilaa keskustelussa ja lopulta on saatu aina aikaa myös yhteinen lopputulos.

– Erityisesti olen ilahtunut siitä, miten monin paikoin nyt on tartuttu mahdollisuuteen katsoa omia toimintamalleja uusiksi ja käyttää tämä Uuden Vantaan tarjoama mahdollisuus muuhunkin uudistamiseen kuin vaan organisaatiorakenteen kehittämiseen.

Parviainen toimi uuden Vantaan sparraajana ja fasilitoijana muun muassa Kasvatuksen ja oppimisen uudelle toimialalle ja johdolle sekä oli mukana hankintakeskuksen työpajoissa.

Parviaisen odotukset Uudelle Vantaalle on hyvin positiiviset. Esimerkiksi Kaupunkikulttuuri on ihan kokonaan uuden luomisen äärellä.

syllä), päällikköfooromit (2 kpl) sekä uusien toimialojen valmistelujohdolle suunnatut innovaatiolabrat (2 kpl).

Palvelualueetasolla muutostukea on toteutettu tulevien palvelualuejohtajien kanssa käytyjen neuvotteluiden pohjalta. Muutostuen tarvetta tarkasteltiin niin yksilö-, johtoryhmä- kuin organisaation johtamisjärjestelmä -näkökulmista. Syksyn 2019 mittaan on muutostuen puitteissa työstyty erilaisissa kokoonpanoissa muun muassa uusien palvelualueiden rakenteita ja johtamisjärjestelmää sekä luotu yhteistä näkyä tulevan organisaation tehtävistä ja muutoksen tarjoamista mahdollisuuksista toiminnan uudistamiselle ja kehittämiselle.

Palvelualueason tarkastelun ja tuen lisäksi on tärkeää, että muutosta tarkastellaan riittävän systemaattisesti myös toimialatasolla. Toimialoilla onkin järjestetty mm. ulkoisten konsulttien järjestämiä työpajoja toimialojen johtamisjärjestelmän ja yhteisten palveluiden järjestämisen ympärillä. Lisäksi yhteisten palveluiden järjestämisestä on työstyetty myös kaupunkitasoisessa työpajatyöskentelyssä.

– Uusi Vantaa -muutostukea toteutetaan aktiivisesti myös vuoden 2020 puolella, jolloin käynnistyy esimerkiksi kaupungin johtoryhmän coachingvalmennus sekä kaupunkitasoisten strategiateemojen organisoitumisen ja toimintatapojen yhteinen työstyttäminen. Myös eri toimialojen ja palvelualueiden kehittämisprosessit jatkuvat: johtamisjärjestelmän rakentamisen, johtoryhmätyöskentelyn käynnistämisen sekä toimintakulttuurin kehittämisen ympärillä, kertoo kehittämiskonsultti **Katariina Ahlfors-Hiismäki**.

Muutostuella tavoitellaan koko henkilöstön aktiivista osallistumista muutoksen rakentamiseen. Osallistamisella haetaan organisaatiotasolla laajan joukon aktiivisuutta ja aloitteellista toimintaa saada aikaan viisasta muutosta.

”Vantaan kuntoutusyksikkö on luomassa uutta moniammatillista toimintatapaa palvellakseen asiakkaitaan entistä paremmin”, kertoo palvelupäällikkö Virpi Aromaa.

VANTAAN KUNTOUTUSPALVELUT TARJOAA MONIAMMATILLISTA KUNTOUTUSTA

Vantaan kaupungin kuntoutusyksikkö yhdisti terapiatoimintojaan, jotta se palvelisi asiakasta paremmin yhtenä kokonaisuutena. Tämä tarkoitti käytännössä sitä, että organisaation siilot purettiin.

– Asiakkaan näkökulmasta oli selkeä tarve, että useampi terapeutti on mukana työskentelyssä. Halusimme luoda moniammatillisen työskentelytavan ja lisätä yhteistyötä myös esimerkiksi terveysasemien, perhepalvelujen sekä vanhus- ja vammaispalvelujen kanssa, kuntoutustoiminnan palvelupäällikkö **Virpi Aromaa** kertoo. Kuntoutuspalvelut ovat osa sosiaali- ja terveydenhuollon terveyspalveluja.

Kuntoutusyksikkö sai tukea muutokseen henkilöstökeskukselta ja ulkopuoliselta konsultilta. Valmennuksen ja sparrauksen kohteena on eritoten ollut johtoryhmä.

– Uudistus on vasta alussa, ajanjaksona puhutaan muutamasta vuodesta, jonka toiminnan muuttuminen vie. Alku on mielestäni erittäin lupaava. Johtoryhmä on vahvasti ottanut roolin muutoksen veturina ja rakentaa sitä yhdessä henkilöstön kanssa työstytytyn vision pohjalta. Asiakas on muutoksen keskiössä ja johtoryhmällä on rohkeutta pohtia ja hahmottaa muutosta isosti ja tehdä sen mukaisia aloitteita. Uskon vahvasti, että Vantaan kuntoutuspalveluista saamme vielä kuulla edelläkävijänä kuntoutuspalveluiden kehittäjänä, konsultti **Jaana Laukkarinen** Werka Kehitys Oy:stä sanoo.

Vantaan kuntoutuspalvelujen visiona onkin olla juuri moniammatillisen kuntoutuksen edelläkävijä. Visiota ja arvoja on työstyetty yhdessä koko henkilöstön kanssa, ja henkilöstö on haluttu kehittämiseen tiiviisti mukaan.

– Muutosmatka on yleensä pitkä prosessi - mitä tapahtuu matkan varrella, on tärkeää, ja matkastakin olisi hyvä nauttia, kehittämisskonsultti **Tuija Jokinen** muistuttaa.

Jaana Laukkarinen näkee asian hyvin samoin.

– On tärkeää pysähtyä pohtimaan jo tehtyä. Iloita tehdystä työstä ja saavutetuista virstanpylväistä. Muutoksen hektisyydessä pysähtyminen helposti unohtuu, vaikka se tarjoaa hienoja yhteisesti jaettuja ilon ja oppimisen hetkiä.

Virpi Aromaa näkee ulkopuolisen avun muutoksessa tärkeänä. Se herätteli johtoryhmän omaa ajattelua ja kyseenalaisti tiettyjä asioita, mitä ei omalla porukalla pysty tai uskalla tehdä.

– Ulkopuolinen osaa kysyä oikeita kysymyksiä, mikä vie meidän omaa ajatteluamme eteenpäin.

Muutostukeen on käytetty kaupunkita-soisesti osarahoituksena myös Kevan työelämän kehittämisrahaa.

Johtamisjärjestelmäkuvausten yhtenäinen ohjeistus

Johtamisjärjestelmä mahdollistaa, tukee ja yhdenmukaistaa organisaatiossa tapahtuvaa johtamista sekä esimiestyötä. Keskeistä on organisaation kyvykkyyden, rakenteiden, prosessien sekä organisaatiokulttuurin kehittäminen. Ammatillisen johtamisen johtamisjärjestelmäviitekehysellä ohjataan huomioimaan kaikki johtamisen keinot.

– Organisaatiouudistuksen yhteydessä johtamisjärjestelmän yhteinen uudistaminen on muutoksen onnistumisen kannalta keskeistä. Organisaatiorakenteiden lisäksi muutosta on tärkeää tarkastella ja rakentaa myös esimerkiksi johtamisen rakenteiden ja prosessien sekä johtamis- ja toimintakulttuurin näkökulmasta. Uusi Vantaa -muutosta ohjaakin muutokselle asetettujen tavoitteiden ja periaatteiden lisäksi Vantaan kaupungin johtamisjärjestelmäviitekehys, kertoo Katariina Ahlfors-Hiismäki.

Tämän uudistustyön tueksi on henkilöstökeskuksen kehittämispalveluissa luotu yhtenäinen kuvauspohja ja ohjeistus johtamisjärjestelmäkuvausten laatimiseen niin toimialoilla, palvelualueilla kuin -yksiköissäkin. Johtamisjärjestelmäkuvausten laatimiseen on saatavilla ulkoisten konsulttien tukea osana Uusi Vantaa -muutostukea. Tätä työtä onkin käynnistetty toimialoilla ja palvelualueilla pitkin syksyä. ●

Työajan seuranta ja työn suunnittelu helpottuu päiväkodeissa uuden järjestelmän myötä. Tikkurilan uuden päiväkodin avajaisia juhliittiin vuodenvaihteessa.

ODOTETTU UUSI TYÖVUOROSUUNNITTELUJÄRJESTELMÄ KÄYTTÖÖN VARHAISKASVATUKSESSA

Varhaiskasvatus otti käyttöön uuden työvuorosuunnittelujärjestelmän joulukuun alussa.

– Yhteinen järjestelmä on hyvä asia ja se tulee helpottamaan esimiesten työtä. Uudistusta on odotettu, Leinelän päiväkodin johtaja **Hannele Tuominiemi** summaa.

Ulrikan toimintayksikön johtaja **Tanja Savolainen** kiittelee, että järjestelmän koulutukseen varattiin kunnolla aikaa. Ja senkin jälkeen järjestelmän käyttöön on ollut saatavilla tukea: työpajoja ja tukimateriaalia.

– Alku varmastikin työllistää, mutta sen jälkeen työ helpottuu, hän tuumii.

Uuden työvuorosuunnittelun optimointijärjestelmän avulla esimiehelle vapautuu lisää aikaa johtamiseen ja muuhun esimiestyöhön. Uusi järjestelmä otettiin käyttöön ensin varhaiskasvatuksessa ja seuraavassa aallossa järjestelmän ottavat käyttöön kulttuuri-, liikunta-, nuorisopalvelut sekä muut yleistyöaikaa noudattavat toiminnot. Uusi järjestelmä ei koske sosteria.

– Meillä on positiiviset odotukset sähköisestä järjestelmästä työaikojen suunnitteluun ja -seurantaan. Sen avulla voimme varmistaa kaikille varhaiskasvatuksen työntekijöille oikeudenmukaisen ja tasalaatuisen työaika-suunnitelman, varhaiskasvatuspäällikkö **Leena-Mari Torni-vaara** toteaa. Hän kiittelee yhteistyötä henkilöstökeskuksen kanssa: yhteistyötä on tehty niin kvtes:n ja kaupungin ohjeistusten, sovelluksen suunnittelun, testauksen kuin koulutusten parissa.

Kaikki työvuorosuunnitteluun tarvittava tieto on löydettävissä yhdestä paikasta ja prosessi on hyvin intuitiivinen: se ohjaa suunnitelman tekijää. Suunnittelun optimoinnilla saadaan oikea osaaminen, oikeaan paikkaan ja oikeaan aikaan.

Työntekijän siirto työpisteestä tai työtehtävästä toiseen sujuu jouhevasti ja suunniteltu työvuorolista ja kertymät seuraavat henkilöä. Uusi esimies näkee työntekijälle tehdyn työvuorolistan ja siihen saakka toteutuneet tunnit.

Työajan seuranta on helppoa leimauksella ja toteutumia voidaan käyttää jälleen suunnitelman optimoinnissa. Työsuunnittelu antaa myös paremman mahdollisuuden huomioida työntekijän toiveet ja parantaa työn ja vapaa-ajan yhteensovittamista.

TERVEYS- JA TURVALLISUUS-JOHTAMINEN

Vuoden 2018 Kunta10-tutkimustulosten mukaan uhka- ja väkivaltatilanteet kasvoivat Vantaalla huolestuttavasti muiden kuntien trendiä mukaillen. Vantaan kaupungin johtoryhmä linjasi maaliskuussa 2019, että työturvallisuutta on kehitettävä ja vietävä huomio uhka- ja väkivaltatilanteisiin. Tavoitteena on tehdä Vantaasta Suomen turvallisin kunta tehdä töitä.

KOHTI SUOMEN TURVALLISINTA KUNTAA

Päätimme Vantaalla puuttua lisääntyneisiin uhka- ja väkivaltatilanteisiin näkyvästi. Meillä on nollatoleranssi kaikkea uhkailua ja väkivaltaa kohtaan. Meidän on työnantajana ja esimiehinä varmistettava, että kaikilla on hyvä ja turvallinen työympäristö, toteaa Vantaan kaupungin henkilöstö- ja konsernijohtaja **Kirsi-Marja Lievonon**.

Uhka- ja väkivallan vastaisen #ollaanihmiseksi -kampanjan aikana Vantaalla tehtiin sisäisiä toimenpiteitä työturvallisuusriskien tunnistamiseksi ja työturvallisuuden kehittämiseksi.

Toimialojen kehittämistoimenpiteissä nostettiin esille muun muassa avoimen ja luottamuksellisen ilmapiirin vaaliminen, selkeiden toimintamallien luominen uhka- ja väkivaltatilanteiden torjuntaan ja esille tulleiden tilanteiden hoitamiseen sekä turvallisuuskoulutuksiin osallistuminen. Kehittämistarvetta tunnistettiin myös uhka- ja väkivaltatilanteiden kirjaamisessa TUTKAan ja tapahtuneiden tilanteiden käsittelyssä ja analysoinnissa. Toteutuneita toimenpiteitä seurattiin eri foorumeissa. Osa toimenpiteistä toteutui jo vuoden 2019 aikana, osa toimenpiteistä toteutetaan vuoden 2020 puolella.

– Johdon sitoutuminen kampanjaan sekä työturvallisuuteen liittyvä asenne on ollut ratkaisevaa onnistumiselle, toteaa työsuojelukonsultti **Anne Vuorio**.

Kampanjaa tuettiin vahvalla ja herättävällä sisäisellä ja ulkoisella viestinnällä. #ollaanihmiseksi -kampanja sai kunniamaininnan Kuntekossa Vuoden viestintätekona.

– On hienoa, että Kunteko antoi kunniamaininnan herättelevälle ja sisällöltään erittäin tärkeälle kampanjalle. Nostimme kampanjassa esiin henkilöstön kokemuksia uhka- ja vaaratilanteista, ja nousi hyvin selkeästi esiin, kuinka tavanomaisena on, että ihmiset käyttäytyvät valitettavan usein ajattelemattomasti ja vailla itsesensuuria. Somen sokka irti huutelu on siirtynyt myös asiakaspalvelutilanteisiin, kampanjan viestinnäsuunnittelija **Kaisu Lehtomaa-Digha** toteaa.

#ollaanihmiseksi -kampanja oli näkyvästi esillä koko syksyn 2019. Kampanjaan teetettiin herätteleviä kampanjajulisteita uhka- ja väkivaltatilanteita kokeneista ammattialoista kunta10-tulosten pohjalta. Osa julisteista oli esillä myös bussipysäkimainoksina eri puolilla Vantaata. Kampanjassa hyödynnettiin vahvasti somea, videota ja artikkeleiden avulla lisättiin tietoisuutta niin ulkoisissa kuin sisäisissä kohderyhmissä. Kampanja sai poikkeuksellisen paljon positiivista huomiota myös julkisuudessa. Vantaa omalla rohkeudellaan oli jo etukenossa ilmiön suhteen, kun Tasavallan presidenttikin puuttui ilmiön uudenvuodenpuheessaan.

Häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ohjeet päivitetty

Vantaan kaupungilla on nollatoleranssi myös työyhteisön sisällä tapahtuvaan häirintään tai muuhun epäasialliseen kohteluun. Häirintäkokemuksia kuitenkin ilmenee. Vain seksuaalinen häirintä raportoidaan Tutkassa. Tämän vuoksi Vantaan kaupungilla ei ole tarkkaa raporttia siitä,

1,6 M€

SÄÄSTÖT PALKKAMENOISSA
SAIRAUSPOISSAOLOJEN
VÄHENEMISEN ANSIOSTA

2,1 M€

SÄÄSTÖT HENKILÖSTÖ-
MENOISSA SAIRAUSPOISSAOLOJEN
VÄHENEMISEN ANSIOSTA

kuinka monta erillistä häirintätapausta on nostettu esille ja käsitteilyyn. Seurantatietoa on niistä tapauksista, joissa työsuojeluvaltuutettu on ollut mukana. Vuosien 2016–2019 aikana tällaisia tapauksia on ollut reilut 100 kpl/vuosi, vuonna 2019 niitä oli 112 kpl. Kyseisiin tapauksiin on voinut liittyä useampi henkilö tai useamman henkilön haastatteluja.

– Jokainen esille tuotu häirintäkokemus on käsiteltävä ja esimiehen on puututtava asiaan välittömästi, kun asia tulee häneen tietoonsa. Häirinnän ja epäasiallisen kohtelun käsitteilyprosessia ja ohjeita päivitettiin syksyllä 2019. Päivitetty ohjeet selkeyttivät esille tulleiden tapausten käsitteilyä, mutta toivottavasti ohjaavat myös ennal-

taehkäisevään toimintaan, työhyvinvointikonsultti **Sari Roivainen** toteaa.

Viiden päivän sairauspoissaolokokeilun tulokset myönteisiä

Vantaan kaupungilla on ollut käytössä viiden päivän sairauspoissaolokokeilu varhaiskasvatuksessa vuodesta 2017 ja kaupunginjohtajan toimialalla ja konsernipalveluissa vuodesta 2018.

Kokeilussa sairastunut henkilö on voinut olla esimiehen luvalla poissa töistä sairautensa vuoksi enintään viisi päivää. Kokeilun tulokset ovat olleet positiiviset ja käytäntö laajennettiin vuoden 2020 alusta alkaen koko Vantaan kaupungin työntekijöille.

– Viiden päivän sairauspoissaolokokei-

lun tavoitteena on ollut lisätä esimiehen ja työntekijän välistä vuorovaikutusta ja luottamusta, edistää työntekijän kykyä arvioida omaa työkykyään sekä kohdentaa työterveyshuollon toimintaa ennaltaehkäisevään työhön, työhyvinvointikonsultti **Heli Leander** kertoo.

– Kokeilun tulokset osoittavat muun muassa, että lääkärintodistuksella tapahtuvien sairauspoissaolokerrat laskivat 32 %:a sekä hengityselinsairauksista johtuvien vastaanottokäyntien vähenivät 26 %:lla. Esimiehen luvalla tapahtuvien sairauspoissaolojen keskipituus ei kuitenkaan ole merkittävästi kasvanut, työhyvinvointikonsultti Sari Roivainen toteaa.

Yhden poissaolokerran keskipituus 1-3 päivän käytännössä oli 1,8 päivää ja 1-5 päivän käytännössä 2,1 päivää.

Kun työntekijän sairaus ei edellytä vastaanottokäyntiä tai lääkärintodistusta ja hän voi sairastaa esimiehen luvalla 1-5 päivää, voidaan kyseinen työterveyshuollon resurssi suunnata vaikuttavammin esimerkiksi oikea-aikaiseen työkykyriskien ennaltaehkäisyyn.

Vuoden 2020 alusta mukaan tulevien toimialojen esimiehet valmennettiin tulevaan käytäntöön syksyn 2019 aikana. Valmennustilaisuuksiin osallistui noin 200 kaupungin esimiestä.

Huomio pitkittyneihin sairaspöissaoloihin

Vuoden 2018 alusta alkaen Vantaalla on kiinnitetty erityistä huomiota pitkittyneisiin sairauspoissaoloihin.

Työkykyasiantuntijat olivat vuonna 2019 selvittämässä yhteensä 469 henkilön työssä jatkamisen mahdollisuuksia. 111 henkilön kohdalla toteutettiin uudelleensijoitus terveydentilalle sopivaan työtehtävään tai oleellisia muokkauksia omassa työtehtävässä.

Työssä jatkamisen mahdollisuuksien selvittelyssä olleista henkilöistä 301 oli

sellaisia, joilla vuoden seurannassa täyttyi 90 sairauspoissaolopäivää. Vuoteen 2018 verrattuna 90 päivää sairastaneita oli vuonna 2019 13 %:a vähemmän, mikä on todella hyvä suuntaus. Yhteistyössä työterveyshuollon kanssa suunnitelma työkyvyn edistämisestä ja työssä jatkamisen tukemisesta oli tehty 90 prosentille yli 90 päivää sairastaneista.

Aktiivinen toiminta näkyy sairauspoissaolojen vähenemisenä

Aktiivinen työkykyjohtaminen ja työterveyshuoltoyhteistyö näkyivät vuoden 2019 aikana sairauspoissaolojen vähenemisenä. Vuoden 2019 sairauspoissaoloprosentti oli 4,35 %, kun vastaava luku vuonna 2018 oli 4,71 %. Kaupunginvaltuuston sitova tavoite sairauspoissaoloprosentin osalta vuonna 2019 oli 4,4 %.

Sairauspoissaolot ovat vähentyneet kaikilla kaupungin toimialoilla. Pituusluokittain tarkasteltuna lyhyet poissaolot (1-3 päivää) olivat hiukan lisääntyneet, kun taas kaikissa yli 4 päivää kestävässä sairauspoissaolojaksoissa oli tapahtunut laskua. Erityisesti laskussa olivat yli 30 päivää kestäneet poissaolot. Ikäryhmittäin tarkasteltuna merkittävin lasku sairauspoissaaloissa kolmen vuoden seurannassa on tapahtunut yli 55-vuotiailla työntekijöillä. Sairauspäivien määrä vastasi yhteensä 461 henkilötyövuotta ja niistä aiheutuvat kustannukset olivat noin 25,2 miljoonaa euroa. Kustannukset palkkamennoissa laskivat 1,6 miljoonaa euroa vuodesta 2018. 23,7 %:lla työntekijöistä ei vuonna 2019 ollut lainkaan sairauspoissaoloja, kun luku vuonna 2018 oli 24,2 %.

Diagnoosiluokittain tarkasteltuna mielenterveysperusteiset poissaolot ovat kasvaneet, kun taas tuki- ja liikuntaelinsairauksista johtuvat poissaolot laskeneet. Vaikka mielenterveysperusteisten poissaolojen nousu vaikuttaakin olevan valtakunnallinen trendi, tulee jatkossa kehittää

toimintatapoja mielenterveysperusteisten ongelmien varhaisten riskien havaitsemiseen sekä jo diagnosoitujen ongelmien hoitopolkujen kehittämiseen yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Tämä on vuoden 2020 yksi painopisteistä.

– Työkyvyn tukeminen on koko organisaation asia ja keskeistä on, että työkykyä johdetaan organisaation kaikilla tasoilla sekä tuetaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Tämä edellyttää erityisesti esimiehiltä tuntemusta niistä mahdollisuuksista, mitä työkyvyn tukemiseksi on olemassa sekä toimivia työkykyä tukevia prosesseja. Työkykyjohtamiseen tulee jatkossa edelleen panostaa vahvistamalla esimiesten työkykyjohtamisen osaamista ja rohkeutta ottaa varhaisia merkkejä esille, **Heli Leander** toteaa.

Työterveyshuollon kustannukset

Vantaan kaupunki tarjoaa lakisääteisen työterveyshuollon sekä yleislääkäritason sairaanhoidon palvelut kaikille noin 11 000 kaupunkiin palvelussuhteessa olevalle. Henkilöstön työterveyshuollon palveluntuottajia oli vuonna 2019 kolme; Vantaan Työterveys Oy (entinen Vantaan työterveys liikelaitos), Terveystalo Oy (entinen Attendo) sekä Lääkärikeskus Aava.

Kolmen vuoden seurannassa työterveyshuollon kustannukset ovat Terveystalon (edelleen edullisin) ja Lääkärikeskus Aavan osalta nousseet. Vantaan työterveyden osalta kustannuksissa tapahtui laskua vuoteen 2018 verrattuna. Työterveyshuollon kustannukset olivat vuonna 2019 keskimäärin 366 euroa/työntekijä.

– Työterveyshuollon toiminta on yksi merkittävä tekijä sairauspoissaolojen ennaltaehkäisyssä. Vuonna 2019 työterveyshuollon toiminnassa kiinnitettiin aiempaa aktiivisemmin huomiota vaikuttavien työterveyshuoltopalveluiden tuottamiseen; työkyvyn kannalta riskiryhmiin

99

#ollaanihmisiksi –kampanja sai kunniainninnan Kuntekossa Vuoden Viestintätekona.”

kuuluvien työntekijöiden varhaiseen tunnistamiseen, ennaltaehkäisevien toimenpiteiden tehokkaaseen kohdentamiseen sekä moniammatilliseen työskentelyyn, Heli Leander sanoo.

Työterveyshuollon kustannukset/työntekijä laskivat kokonaisuudessaan 4,5 %:a vuodesta 2018. Laskuun vaikutti muun muassa hoidon tarpeen arvioinnin käynnistyminen Vantaan työterveys Oy:ssä syksyllä 2019. Hoidon tarpeen arvioinnissa selvitetään yhteydenoton syy, sairauden oireet ja oireiden luonne, vakavuus sekä kiireellisyys. Hoidon tarpeen arvioinnin perusteella arvioidaan potilaan tarvitsema hoito ja mahdolliset hoito-ohjeet. Hoidon tarpeen arviointi mahdollistaa palveluiden oikean kohdentumisen. Työterveyshuollon vaikuttavuutta tulee kuitenkin edelleen kehittää muun muassa hyödyntämällä etäpalveluita tehokkaammin.

Muutoksia työterveyden palvelutuottajissa

Vuoden 2019 aikana toteutettiin työterveyshuoltopalveluiden kilpailutus. Työterveyshuoltopalvelut kilpailutettiin uuden Vantaan organisaatiorakenteen mukaisesti Kaupunkiympäristön toimialan, Varhaiskasvatuksen palvelualueen sekä Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen osalta. Työterveyshuollon tehtävä on tukea työkykyisyyttä, tuottavuutta ja hyvinvointia, eikä sen tule olla yritykselle vain lailla säädelty kulu. Tästä johtuen työterveyspalveluiden hankinnassa painottui vaikuttavuus. Tavoitteena on saada entistä parempia ja vaikuttavampia työterveyspalveluja kokonaisuus huomioiden.

Hankintapäätöksessä työterveyshuolto päätettiin hankkia Terveystalolta, joka jätti kokonaistaloudellisesti ja laadullisesti parhaimman tarjouksen. Periaatteena on, että tarjouskilpailun voittaneen ostajan kanssa tehdään kaksivuotinen sopimus työterveyspalveluista. Sen jälkeen sopi-

”Käyttäytyminen on taito, mikä pitää opetella”, rehtori Jukka Ihalainen toteaa.

VIERUMÄEN KOULU PUUTTUU ARVOKASVATUKSELLA EI-TOIVOTTUUN KÄYTÖKSEEN

Vierumäen koululla nousi keväällä 2019 työyhteisössä keskusteluun, onko opettajilla yhtenäinen tapa puuttua oppilaiden ei-toivottuun käytökseen.

Koulu kävi läpi Vantaan kaupunkitasoisen ohjeistuksen, kuinka erityistilanteissa toimitaan. Ohjetta läpi käymällä ja koulun kohtaamia erityistilanteita avaamalla opettajat loivat yhdessä omannäköisen mallin, kuinka erityistilanteissa toimitaan ja kuinka lapsen tunne- ja vuorovaikutustaitoja tuetaan.

Vierumäellä erityistilanteiden tuen opas tarjoaa kolme polkua, kuinka ei-toivottuun käytökseen voidaan puuttua.

– Pedagogisella polulla ohjataan, miten tilanteita ennakoidaan, miten niihin puututaan ja helpotetaan oppilaan ja luokan arkea. Kaksi muuta polkua ovat oppilashuollollinen polku ja kurinpito. Emme keskity pelkästään rangaistukseen ja seuraamuksiin, vaan pedagoginen ja oppilashuollollinen polku ovat paljon tärkeämmät, rehtori **Jukka Ihalainen** sanoo.

Vantaan kaupungin väkivallan ja uhkatilanteiden vastainen #ollaanihmiseksi-kampanja näkyi Vierumäen koulussa arvokasvatuksena. Teemaa avattiin niin oppilaille kuin vanhemmille vanhempainilloissa.

– Kävimme läpi, miten pidämme huolta yhteisestä koulusta. Mitä tarkoittaa, että ruokala pidetään siistinä. Miten käyttäytyään salitilaisuuksissa ja käytävillä, Jukka Ihalainen kertoo esimerkkejä.

Vantaan arvoja, vastuullisuutta, yhteisöllisyyttä ja rohkeutta, on harjoiteltu. Koulussa on avattu mitä nämä arvot tarkoittavat ja millaisia taitoja ne vaativat.

– Käyttäytyminen on taito, mitä pitää opetella, rehtori toteaa. Joka kuukausi Vierumäellä on pyritty pitämään arvoon liittyvä tapahtuma salissa ja kuukauden arvoa pidetään luokassa esillä ja taitoja harjoitellaan arjessa aktiivisesti. Myös vanhemmat ovat päässeet syventymään arvomaailmaan ja laatineet itselleen omat toimintaohjeet arvojen mukaiseen toimintaan.

– Tavoitteena on, että arvot tiedetään ja ne ovat esillä. Jos huonoa käytöstä ilmenee, voimme arvotaulukon kautta katsoa yhdessä oppilaan kanssa mitä taitoja tarvitaan arvojen mukaiseen toimintaan ja alkaa tavoitteellisesti harjoituttamaan kyseiä taitoja. Nyt meillä on iso sateenarvo, jonka alla tehdään paljon työtä. Arvomatriisin alle linkittyy moni asia.

Seuraavaksi Vierumäen koulun suunnitelmissa on visualisoida arvot yhteistyössä oppilaiden ja ammattikuvittajan kanssa. Arvoista teetettiin jo tarra, jota jaettiin adventtikahvilla.

mus jatkuu toistaiseksi, mutta on irtisanot-
tavissa.

Vuoden 2020 alusta työterveyshuol-
lon palveluntuottajia on Vantaalla kaksi.
Terveystalo tuottaa palvelut Kaupunki-
ympäristön toimialalle, Varhaiskasvatuk-
sen palvelualueelle ja Keski-Uudenmaan
pelastuslaitokselle. Muun kaupungin osal-
ta työterveyshuollon palvelut tuottavat
elokuussa yhtiöitynyt Vantaan työterveys
Oy (AITO Työterveys).

Työtapaturmien määrä lisääntyi

Työtapaturmavakuutusyhtiömme vaihtui-
vat vuoden 2019 alussa: Kaupungin hen-
kilöstön osalta vakuutusyhtiönä aloitti
LähiTapiola ja Keski-Uudenmaan pelastus-
laitoksen vakuutusyhtiönä If. Työtapatur-
mien määrä lisääntyi ensimmäistä kertaa
viiteen vuoteen. Vuonna 2019 sattuneet
tapaturmat ovat kuitenkin olleet keskimää-
rin aiempaa lievempiä, sillä tapaturmien
aiheuttamien sairauspäivien lukumäärä
on vähentynyt.

Tutka-ilmoitukset kasvoivat

Vuoden 2018 alusta lähtien Vantaalla on
ollut käytössä työturvallisuusjärjestelmä
Tutka. Työturvallisuusilmoituksia Tutkaan
on tehty vuonna 2019 yhteensä 3 682
kappaletta (2018: 3 424 kpl). Esimiehet oli-
vat vuoden loppuun mennessä käsitelleet
80 % työturvallisuusilmoituksista.

Yli puolet työturvallisuusilmoituksista
liittyy uhka- ja väkivaltilanteista ilmoit-
tamiseen.

– Osana #ollaanihmisiksi -kampanjaa
olemme korostaneet uhka- ja väkivaltila-
nteiden näkyväksi tekemisen eli työtur-
vallisuusilmoitusten tekemisen tärkeyttä,
jotta osaisimme suunnitella ja kohden-
taa tarpeelliset ennaltaehkäisevät toimet.
Edelleen ilmoitusten määrä on alhainen
verrattaessa muista lähteistä saamaam-
me tietoon, työsuojelukonsultti Anne Vuo-
rio kertoo.

Koulujen ja oppilaitosten osuus korostuu
uhka- ja väkivaltilmoituksissa (ilmoittajis-
ta 20 % on opettajia, 12 % koulujen erityis-
ammattiryhmiä ja 10 % avustajia), samoin
varhaiskasvatus (13 %). Suurin osa uhka-
ja väkivaltilanteista ovat raapimisia,
puremisia, sylkemisiä, ruhjomisia ja lyömi-
siä. Muut yleisimmät syyt uhka- ja väkival-
tilanteen ilmoittamiseen ovat paikkojen,
tavaroiden, esineiden tai laitteiden rikko-
minen, heittäminen tai paiskominen, töniminen,
pois hätistely, huitominen tai sanallinen
uhkailu ja nimittely. Tehdyistä uhka- ja
väkivaltilmoituksista 3,5 % aiheutti lää-
kärissä käynnin tai sairauspoissaoloa.

Break pro tarjoaa taukoliikuntaa

Vantaa otti testikäyttöön Break pro -tau-
koliikuntaohjelman keväällä 2018. Sopimus
tehtiin kahdeksi vuodeksi ja ohjelma asen-
nettiin aluksi kaikille Vantaan kaupungin
työasemille. Myöhemmin käyttöön saa-
tiin myös mobiiliversio, joka mahdollistaa
sovelluksen käytön ajasta ja paikasta riip-
pumatta.

Break Pro on fysioterapeuttien suunnit-
telema työkalu työn tauottamiseen, ergo-
nomian parantamiseen ja työhyvinvoinnin
lisäämiseen. Ohjelma muistuttaa työnteki-
jän asettamina aikaväleinä tai kellonaikoi-
na taukoliikunnan ajankohdasta. Ohjelma
sisältää taukojumppavideoita monipuoli-
sesti koko keholle. Lisäksi sisältää omat
osiot pilatekselle, mindfulnessille, aivojen
hyvinvoinnille ja ergonomialle.

Ohjelma on helppokäyttöinen. Liikkeet
voit valita itse tai antaa ohjelman päättää
puolestasi. Taukojumppaliikkeiden kesto
on vain minuutin. Taukoliikkeet ovat moni-
puolisia, tehokkaita, helppoja ja turvallisia.
Liikkeet voi tehdä pienessäkin tilassa ja
mobiiliversion ansiosta ajasta ja paikasta
riippumatta. ●

"#ollaanihmisiksi -kampanjassa uhka- ja väkivaltilanteet haluttiin tuoda näkyviksi. Vuonna 2019 Tutka-ilmoitukset kasvoivat 3 682:aan (3 424/2018)",
kertoo työsuojelukonsultti Anne Vuorio.

PALKITSEMINEN JA KANNUSTAMINEN

Palkitseminen on johtamisen väline, joka kannustaa erinomaisiin työsuorituksiin. Tärkeimmät palkitsemisen elementit ovat palaute, kiitos, henkilökohtainen lisä ja kannustus- ja erikoispalkkiot.

PALKKAMENOT KASVOIVAT EDELLISVUODESTA

Vuonna 2019 henkilöstön palkkamenot olivat yhteensä 411,5 miljoonaa euroa, joka on 5,8 % (22,5 miljoonaa euroa) enemmän kuin edellisvuonna. Palkkamenojen kasvuun vaikutti kunta-alan sopimusratkaisu.

Palkkoja on nostanut sopimuskaudella ensin 1.1.2019 paikalliset järjestelyerät sekä tammikuun niin kutsuttu kertaerä. Lisäksi 1.4.2019 yleiskorotukset nostivat palkkoja. Palkkamenot ovat kasvaneet lähes kaikilla toimialoilla, eniten sivistystoimessa (8,4 %). Konsernija asukaspalveluiden toimialalla palkkamenot sen sijaan hieman laskivat (-0,7 %) henkilöstömäärän laskiessa.

Kaupunki nosti palkkoja

Kuntapuolen valtakunnalliset virka- ja työehtosopimusratkaisut 2018–2019 ovat nostaneet palkkoja. Yleiskorotukset sekä virka- ja työehtosopimusmuutokset 1.5.2018 (1,17 % - 2,55 %) ja 1.4.2019 (0,99 % - 2,1 %) sekä kaikilla sopimusaloilla maksuun tulleet paikalliset järjestelyerät 1.1.2019 (0,7 % -1,2 %). Lisäksi tammikuussa 2019 maksettiin koko henkilöstölle tuloksellisuuteen perustuva kertaerä virka- ja työehtosopimusmääräysten mukaisesti.

Yleiskorotusten lisäksi myös vuoden 2019 paikallisten järjestelyerien jakaminen toi korotuksia monille suurille ammatinimikkeille: palomies, paloiesimies, asemakaava-arkkitehti, lupa-arkkitehti, tarkastusinsinööri, terveyssuojelutarkastaja, koulusihteeri (alakoulu) ja lastenhoitaja. Peruskoulun opettajien korotukset

kohdentuivat muun muassa englanninkieliseen opetukseen sekä opettajille, jotka opettavat suomea toisena kielenä. Lisäksi kehitettiin peruskoulujen ja lukioiden rehtorien TVA-järjestelmiä.

Yllä mainittujen korotusten lisäksi työnantaja neuvotteli virka- ja työehtosopimuksen järjestelyerän 1.1.2019 ylittävän ratkaisun KVTES-sopimuksen osalta. Työnantajan osoittama lisäraha mahdollisti laajemmin muun muassa sairaanhoitajien, terveydenhoitajien, fysioterapeuttien, sosiaalityöntekijöiden, sosiaaliohjaajien, varhaiskasvatuksen opettajien sekä erityisopettajien tehtäväkohtaisten palkkojen korottamisen.

Lisäksi loppuvuodesta tehtiin vielä ylimääräinen korotus sosiaalityöntekijöiden tehtäväkohtaisiin palkkoihin.

Naisten ja miesten välinen palkkaero kaventui

Naisten ja miesten välinen palkkaero on kaventunut edelliseen vuoteen verrattuna. Vakituisen täyttä työaikaa tekevän naisen euro on 87 senttiä miehen eurosta (86 senttiä/2018), kun vertaillaan kaikkien Vantaan kaupungin palveluksessa olevien vakituisten, täyttä työaikaa tekevien työntekijöiden/viranhaltijoiden kokonaiskeskiansioita.

8 399

HENKILÖÄ KÄYTTI
TYÖMATKASETELEITÄ

76 116

TILATTUA TYÖMATKA-
SETELIÄ

Vantaan kaupungin ammattialojen sukupuolijako toteutuu samoin kuin suomalaisessa työelämässä yleisesti. Työt jakautuvat edelleen vahvasti miesten ja naisten ammatteihin. Naisia työskentelee paljon hoiva- ja hoitotyössä ja miehet ovat selvä enemmistö palo- ja pelastusalailla sekä teknisissä ammateissa. Keskimääräiseen palkkaeroon vaikuttaa merkittävästi naisten ja miesten erilaiset ammatit, joissa he toimivat kaupungilla. Verrattaessa vakituista täyttä työaikaa tekevien naisten euroa miehen euroon sopimusaloittain ja saman ammattiryhmien sisällä, on tilanne paljon tasaisempi.

Miehiä on henkilöstöstä suhteellista osuuttaan enemmän esimiehinä ja johtajina. Miehiä on kaikista esimiehistä 30 prosenttia. Jos lasketaan miesten osuus ilman Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen esimiehiä, on miehiä kaikista esimiehistä enää 23 prosenttia.

Terveyskeskushammaslääkäreillä naisen euro 106 senttiä

Kaupungin henkilöstöön sovelletaan tehtävien perusteella viittä eri työ- ja virkaehtosopimusta.

Teknisten sopimuksen piirissä naisten euro (101 senttiä) on kasvanut hieman miesten eurosta (100 senttiä/2018). Lääkärisopimuksen sisällä naisen euro ei eroa miehen eurosta (98 senttiä/2018). Sen sijaan terveyskeskuslääkäreillä naisen euro on tippunut sentin verran 98 sentistä 97 senttiin miehen eurosta, kun taas terveyskeskushammaslääkäreillä naisen euro on noussut sentillä 106 senttiin miehen eurosta.

Yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) piirissä työskentelevillä naisen euro on kasvanut kolmella sentillä 88 senttiin. Sopimusaloista kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen sisällä on myös suurin ammattien ja koulutusasteiden kirjo eli sopimusalan sisällä (ns. avustajista johtajiin). Siksi tarkasteltaessa naisten ja miesten välisiä palkkaeroja ammattiryhmittäin eräissä suurissa ammattinimikkeissä nähdään sama tilanne kuin muissakin ammattiryhmissä eli erot ovat pieniä. Täyden työajan keskiansioita vertailtaessa varhaiskasvatuksen opettajilla naisen eurossa ja miehen eurossa ei ole eroa. Samoin on käynyt lastenhoitajilla ja kirjastovirkailijoilla.

Kun laajennetaan tarkastelua kaikkiin hoitoalan tehtäviin, tilanne on samankaltainen. Hoitoalan tehtävissä työskentelee vakituisessa palvelussuhteessa miehiä ja naisia yhteensä noin 17,5 prosenttia koko kaupungin vakituisen henkilöstön määräst. Hoitotehtäviin lukeutuviissa ammatinimikkeissä henkilöstöstä naisia on 92,5 prosenttia. Lähihoitajan tehtävänimikkeellä työskentelevillä naisilla euro on hieman pienentynyt edellisen vuoden 99,7 sentistä 96 senttiin. Suurimmassa osassa hoitotehtävissä ei kuitenkaan työskentele lähes lainkaan miehiä, vaan ala on erittäin naisvaltainen.

KVTESin piirissä olevien vaativan hoitoalan tehtävien tilanne on seuraava:

Tehtäväkohtaiset palkat ovat täysin samat sekä naisilla että miehillä. Kun verrataan kokonaisansioita nimikkeittäin, niin ensihoitajalla naisen euro on tippunut vuodesta 2018 sentillä 98 senttiin miehen eurosta ja sairaanhoitajalla naisen euro on pienentynyt sentillä 95 senttiin miehen eurosta. Samaan vaativuustasoon kuuluvat hygieniahoitaja, jalkahoitaja, röntgenhoitaja, toimintaterapeutti ja terveyshoitaja, mutta näissä tehtävissä ei ole yhtään miestä.

Naiset käyttävät enemmän perhevapaita

Naiset pitävät edelleen miehiä enemmän palkattomia vapaita ja käyttävät miehiä enemmän palkattomia perhevapaita. Näin myös esimerkiksi juuri yllä kuvatussa vaativan hoitoalan ammattitehtävissä, joissa hoitovapaalla oli 79 naista vuoden 2019 aikana, kun taas yksikään saman ryhmän miehistä ei pitänyt hoitovapaata.

Vaikka naisten ja miesten välisiä palkkaeroja selittääkin eniten ammattiryhmien nais- ja miesvaltaisuus sekä naisten runsaampi sekä palkattomien vapaiden että palkattomien perhevapaiden pitäminen, seuraa kaupunki jatkossakin naisten ja miesten välisiä palkkaeroja ja pyrkii omilla toimillaan edistämään sukupuolten välistä tasa-arvoa ohjeistamalla ja omilla palkkaratkaisuillaan. Toimialoja ohjeistetaan esim. henkilökohtaisia lisiä jakaessaan kiinnittämään huomioon myös tähän näkökulmaan.

Kaupunki palkitsee monipuolisesti

Vuonna 2019 oli edellisten vuosien tapaan käytössä erilaisia rahallisia palkitsemismuotoja. Strategisten tavoitteiden edistämiseen ja toteuttamiseen sidottuja kannustuspalkkiojärjestelmiä vahvistettiin neljällä eri toimialalla. Järjestelmiä oli yhteensä 43 ja niiden piirissä oli 2 708

työntekijää. Kannustepalkkioihin on varattu yhteensä 1 570 000 euroa.

Ylimmälle johdolle ja Suun terveydenhuollon liikelaitoksen henkilöstölle vahvistettujen tulospalkkiojärjestelmien pääpaino oli optimaalisessa tuottavuuden ja tehokkuuden kehittämisessä. Suun terveydenhuollon liikelaitoksen henkilöstölle on tulossa maksuun tulospalkkioita yhteensä noin 69 000 euroa. Tulospalkkiojärjestelmän piirissä oli mukana yhteensä 62 henkilöä. Ylimmän johdon tulospalkkioista tulee maksuun noin 100 000 euroa. Ylimmän johdon tulospalkkiojärjestelmien piirissä oli mukana 38 johtajaa.

Henkilökohtaisia lisiä maksetaan yksilölle pitkäaikaisista toistuvista erinomaisista työsuorituksista. Henkilökohtaisia lisiä saa 33 prosenttia vakituisesta henkilöstöstä ja sen suuruus on keskimäärin 145 euroa kuukaudessa. Vuonna 2019 henkilökohtaisia lisiä oli käytössä yhteensä 6,2 miljoonaa euroa (5,9 milj. €/2018).

Henkilökohtaisista hyvistä työtuloksista palkitsemisessa ei ole eroja naisten ja miesten välillä, kun tarkastellaan esimiehiä ja johtoa lisien suhteellista määrää. Eli silloin kun lisiä maksetaan sen suuruudessa ei ole eroa sukupuolen mukaan. Sen sijaan tarkasteltaessa henkilökohtaisien lisien jakautumista miesten ja naisten kesken, maksetaan lisiä määrällisesti enemmän miehille kuin naisille, pois lukien yleinen virka- ja työehtosopimus (KVTES), jossa lisät jakaantuvat lähes tasan suhteessa miesten ja naisten lukumäärään. Miehistä 25 % saa henkilökohtaisia lisiä, kun naisissa saajia on 26 %. Myös lääkäreiden kohdalla naisille maksetaan suhteellisesti useammin henkilökohtaisia lisiä kuin miehille. Työnantaja seuraa henkilöstöjärjestöjen kanssa henkilökohtaisien lisien jakauman kehittymistä työehtosopimuksittain, henkilöstöryhmittäin että sukupuolen mukaan.

33%

**VAKITUISESTA HENKILÖSTÖSTÄ
SAA HENKILÖKOHTAISTA LISÄÄ**

Erikoispalkkio erinomaisesta työsuorituksesta

Erikoispalkkioita käytetään nopean, yksittäisen erinomaisen työsuorituksen palkitsemisessa niin yksilölle kuin ryhmälle. Vuonna 2019 erikoispalkkioihin käytiin 618 200 euroa (luku sisältää myös verokompensaation sekä sosiaalikutannukset). Yhteensä 1 777 henkilöä sai erikoispalkkion (2 113 henkilöä/2018). Keskimäärin palkkion suuruus oli noin 196 euroa. Miehistä 4 prosenttia ja naisista 13 prosenttia sai erikoispalkkion vuonna 2019.

Vantaan kaupunki kiittää pitkään palvelleita työntekijöitä/viranhaltijoitaan, kun palvelussuhde on kestänyt yhtäjaksoisesti 20, 30, 40 tai 50 vuotta. Palkkioksi annetaan ylimääräisen lomaviikon lisäksi 250 euron arvoinen ePassi Sportti & Kulttuuri - mobiilietu.

Henkilöstöä kannustetaan työmatkoissa julkisen liikenteen käyttöön. Työnantaja tukee julkisen liikenteen käyttöä myöntämällä työmatkaseteleitä. Vantaalla matkaseteli on 10 euron arvoinen maksuväline, jota käytetään kausilippua tai arvoa ostettaessa. Matkalippuedun käyttö jatkoi kasvuaan edellisvuosien tapaan. Vuonna 2019 seteleitä haki 8 399 työntekijää, kun edellisenä vuonna hakijoita oli 8 053 työntekijää. Yhteensä seteleitä tilattiin 76 116 kappaletta, kun edellisvuonna määrä oli 73 454 kappaletta. Haettuihin työmatkaseteleihin käytettiin vuonna 2019 Vantaalla yhteensä 761 550 euroa.

Palveluksensa lopettaneiden henkilökohtaiset lisät kiertoon

Kaikilla sopimusaloilla virka- ja työehtosopimuksissa on palkkaus rakenne suunnilleen sama. Palkka koostuu tehtäväkohtaisesta palkasta (mitä tehdään), työkokemusvuosiin perustuvasta lisästä (työvuosien mukaan) sekä henkilökohtaisesta lisästä (miten työntekijä työnsä

Heli Pellonpoika sai nuorisopsykioterapiopintoihinsa omaehtoisen koulutuksen tukea: "Koulutus on tarjonnut paljon eväitä arkityöhöni."

UUSIA AMMATILLISIA EVÄITÄ NUORISOPSYKOTERAPIAAN

Vantaa jakoi omaehtoisen koulutuksen tukea 85 henkilölle vuoden 2019 aikana. Yksi tukea saaneista oli psykoterapeutti **Heli Pellonpoika**. Millaiseen opiskeluun Heli sai tukea?

– Olen taustakoulukseltani psykologi ja psykoterapeutti, mutta aiempi psykoterapeuttikoulutukseni oli suunnattu aikuisikäisten psykoterapiaan. Koin, että työssäni Vantaan kaupungilla Nuortenkeskus Nupissa voisin hyötyä nimenomaan nuoruusiän psyykkisen kehityksen ja nuorisopsykioterapiaan liittyvien erityiskysymysten paremmasta tuntemuksesta. Siksi päädyin hakeutumaan Helsingin yliopiston ja Nuorisopsykioterapiasäätiön nuorisopsykioterapian jatkokoulutukseen. Lisäarvona tähän koulutukseen hakeutumisessa oli sen valmistaminen psykoterapiatutkimukseen, kouluttamiseen ja työnohjauksen tekoon.

Koulutus on tarjonnut paljon eväitä työhöni nuorten parissa. Ymmärrys nuoruusiän psyykkisistä kehitystehtävistä on syventänyt näkökulmaa muun muassa murrosiän merkityksellisyydestä. Psykioterapiakoulutuksessa keskitytään paljon myös sen pohtimiseen minkälaiseksi vuorovaikutussuhde työntekijän ja asiakkaan välillä muotoutuu. Koen tämän vaikuttaneen suuresti siihen, miten asetun asiakkaiden kanssa oloon.

Psykioterapian jatkokoulutus on teoriaosuuksiltaan 2,5 vuoden ajalle sijoittuva. Koulutus pitää sisällään myös koulutuspsykioterapioiden toteuttamista ja omia työnohjauksia ja nämä voivat usein viedä pidempäänkin kuin tuon teoriaopinnoille varatun ajan. Opintoja voi kuitenkin suorittaa työn ohessa.

Vaikka esimies voi tukea koulutusmyönteisyydessä ja koulutautumisen mahdollistamisessa, niin viimekädessä motivaatio oman ammatillisuuden kehittämiseen lähtee työntekijästä itsestään. Perustehtävänsä toteuttava työntekijä on se, joka kohtaa asiakkaansa ja jonka vastuulla on siten tämän kohtaamisen ammatillisuuden vaaliminen, eli oman ammatillisuuden ylläpito ja kehittäminen.

Koulutus on tarjonnut oman ammattitaidon kasvua, virikkeitä työssä jaksamiseen ja intoa myös jatkaa asioihin perehtymistä yhä edelleen. Koulutus tarjoaa mahdollisuuden oman asiantuntemuksen syventämiseen, mutta sen myötä on myös mahdollisuus nähdä se, miten ihmisten kanssa tehtävässä vuorovaikutustyössä on hyvä säilyttää nöyrä asenne oman tietonsa rajoihin.

Vantaan tarjoama omaehtoisen koulutuksen taloudellinen tuki on ollut merkittävä apu koulutuksen kustannuksissa.

tekee eli työtuloksista). Tämän lisäksi on myös sopimusaloittain erilaisia palkkatekijöitä, jotka saattavat merkittävästikin vaikuttaa maksettavaan kokonaispalkkaan.

Henkilökohtainen lisä on tärkeä palkkaelementti. Työnantaja jakaa siksi vuosittain kaupungin palveluksesta poistuneiden henkilökohtaisen lisien palkkapotin uudelleen. Esimerkiksi vuonna 2019 1.4. alkaen pelkästään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuksen opettajille, -erityisopettajille ja lastenhoitajille jaettiin yhteensä 7169 euroa henkilökohtaisiin lisiin, sosiaali- ja terveystoimessa hoito- tehtäviin kuten sairaanhoitaja, lähihoitaja, fysioterapeuttihammashoitaja, suuhygienisti jaettiin 5 400 euroa. Sosiaaliohjaajille, ohjaajille, palveluohjaajille ja sosiaalityöntekijöille jaettiin yhteensä 5283 euroa. Myös lääkäri-, opetusalan-, teknisen alan ja tuntipalkkaisten sopimusaloille kohdentui uudelleen jaettavaa erää.

Hyvä johtamis- ja esimiestyö palkitsee aineettomasti

Kaupungin työtehtävät ovat kaikki merkityksellisiä ja yhteiskunnallisesti arvostettuja. Hyvän työyhteisön tunnusmerkkejä on joustavuus, tasa-arvoisuus, hyvä ilmapiiri ja kehittymismahdollisuudet, joihin esimies voi omalla johtamistyöllään vaikuttaa. Kaupunki tukee esimiehiä työaikajoustojen ja työaikajärjestelyjen toteuttamisessa. ●

Arkussa voi pötkötellä. Museomestari Mats Miinalainen sai erikoispalkkion Kohti tuntematonta -näyttelystä.

HAASTAVISTA OLOSUHTEISSA SYNTYI KOHTI TUNTEMATONTA -NÄYTTELY

Museomestari **Mats Miinalainen** palkittiin Vantaan kaupungin erikoispalkkiolla, joita jaettiin vuonna 2019 yhteensä 1777 henkilölle.

– Myönsin Matsille erikoispalkkion Kohti tuntematonta -näyttelyn erinomaisesta rakennustyöstä kiistattoman kireässä aikataulussa. Näyttelyä edelsi monia hankalia vaiheita: museolle oli tulossa hissiremontti, joka viime metreillä siirtyikin seuraavalle vuodelle. Tämä rassasi näyttelyn suunnittelua sekä aikataulua pitkin matkaa. Näistä haastavista lähtöolosuhteista käsin projekti sujui ja eteni todella hyvin, kiittelee Matsin esimies, museopalveluiden päällikkö **Marjo Poutanen**.

Kohti tuntematonta -näyttelyssä vaadittiin erilaisten interiörrien rakennustyötä, ja siinäkin Matsilla oli erityistä osaamista museomestarina.

Mats Miinalainen on työskennellyt Vantaan kaupunginmuseolla museomestarina noin 2,5 vuotta.

– Teen töitä näyttelyiden suunnittelun ja toteutuksen, logistiikan, tilojen ja laitteistojen ylläpidon, hankintojen ja kokoelmien säilyttämisen parissa. Työssäni minua motivoi uuden oppiminen sekä vastuu ja vapaus tekemisessäni, esimerkiksi näyttelyiden rakentamisessa. Koen, että työlläni on merkitystä, Miinalainen kertoo.

Miinalaisen erikoispalkinto oli lahjakortti Stockmannille.

– Palkinnon saanti tuntui tosi hyvältä ja oli kiva saada kiitosta omasta työstä. Tavoitteeni vuodelle 2020 on saada museomestarin paperit ja valmistua museomestarikoulutuksesta, ja sen jälkeen päästä hyödyntämään koulutuksen mukana tulleita oppeja tulevaisu näyttelyissä sekä kehittämään itseäni vielä lisää, Miinalainen kertoo.

Erikoispalkkion tarkoitus on palkita kertaluonteisesta erinomaisesta työsuorituksesta yksilöä tai ryhmää. Työsuoritus voi olla esimerkiksi toimintasuunnitelman tavoitteen toteutuminen erinomaisesti, haastavan kehittämisprojektin erinomainen toteutus tai omiin työtehtäviin kuuluvassa yksittäisessä tehtävässä suoriutuminen erinomaisesti.

Kohti tuntematonta -näyttely kertoo kuolemasta: sen eri vaiheista, siihen valmistautumisesta, itse kuoleman hetkestä, haudauksesta, surusta ja muistamisesta, sekä siitä mitä meistä jää jäljelle kuoleman jälkeen. Näyttely on esillä Vantaan kaupunginmuseolla 17. huhtikuuta 2020 asti.

SAMMANFATTNING

VANDA STADS SJUKFRÅNVARO MINSKADE MED 0,4 %-ENHETER OCH MEDFÖRDE INBESPARINGAR PÅ 2,1 MILJONER EURO

Personalens sjukfrånvaro vid Vanda stad har minskat med rentav 0,4 procentenheter under år 2019. År 2019 var siffran 4,35%, medan motsvarande siffra var 4,71% året innan.

– Det är ingen slump att sjukfrånvaron har minskat utan snarare resultatet av ett hårt arbete. Det har vi har vår yrkeskunniga personal inom arbetshälsan att tacka för. Arbetet medförde kalkylmässiga inbesparingar på 2,1 miljoner euro i personalutgifterna, säger **Kirsi-Marja Lievonen**, personal- och koncerndirektör.

Långvariga sjukfrånvaron över 90 dagar minskade också. År 2019 var antalet sjukskrivna i 90 dagar 13 % mindre än år 2018. I samarbete med företagshälsovården gjorde man upp en plan för att främja arbetsförmågan och stödja möjligheterna att fortsätta i arbetet för 90 procent av dem som varit sjukskrivna i över 90 dagar.

I Vanda fäste man särskild uppmärksamhet vid hot- och våldssituationer och förbättrandet av arbetarskyddet under hösten 2019. Stadens kampanj #ollaanihmisi fick ett hedersomnämmande som Årets kommunikationsgärning i programmet Kunteko. Anmälningarna i arbetarskyddssystemet Tutka ökade till 3682, året innan var antalet 3424. Cheferna hade behandlat 80 % av arbetarskydds-

anmälningarna före slutet av året.

De kommunala arbetsgivarna i huvudstadsregionen lider av en stor brist på arbetskraft. Samtidigt är befolkningstillväxten rekordstor i huvudstadsregionens kommuner, befolkningen åldras och servicebehovet ökar samt åldersklasserna bland arbetstagarna i arbetsför ålder blir mindre. Även antalet utbildningsplatser för yrken inom den kommunala sektorn

”

Det är ingen slump att sjukfrånvaron har minskat utan snarare resultatet av ett hårt arbete.”

har redan länge varit otillräckligt i huvudstadsregionen.

Tillgången på arbetskraft försämrades också i Vanda: det var 11,2 % färre arbets sökande till stadens arbetsplatser år 2019 än år 2018. I det svåra läget minskade personalavgången i Vanda till 7,9 % jämfört med året innan (8,3 %).

Vanda prövade också anonym rekrytering vid sammanlagt 25 rekryteringar år 2019. Anonym rekrytering införs som en rekryteringsform under år 2020 för att främja likabehandling och ansvarsfullhet.

Man svarar på utmaningarna vad gäller tillgången på personal bland annat genom att effektivisera Vanda stads marknadsföring som arbetsgivare. Vanda har blivit allt synligare bl.a. i sociala medier med anledning av anställdas olika historier (#töissävantaalla) och staden bygger upp sin arbetsgivarimage allt mer målmedvetet. Utvecklingsåtgärderna fortgår under år 2020. Man satsar också på personalledningens kvalitet på alla organisationsnivåer och personalen inkluderas i utvecklingen av arbetet.

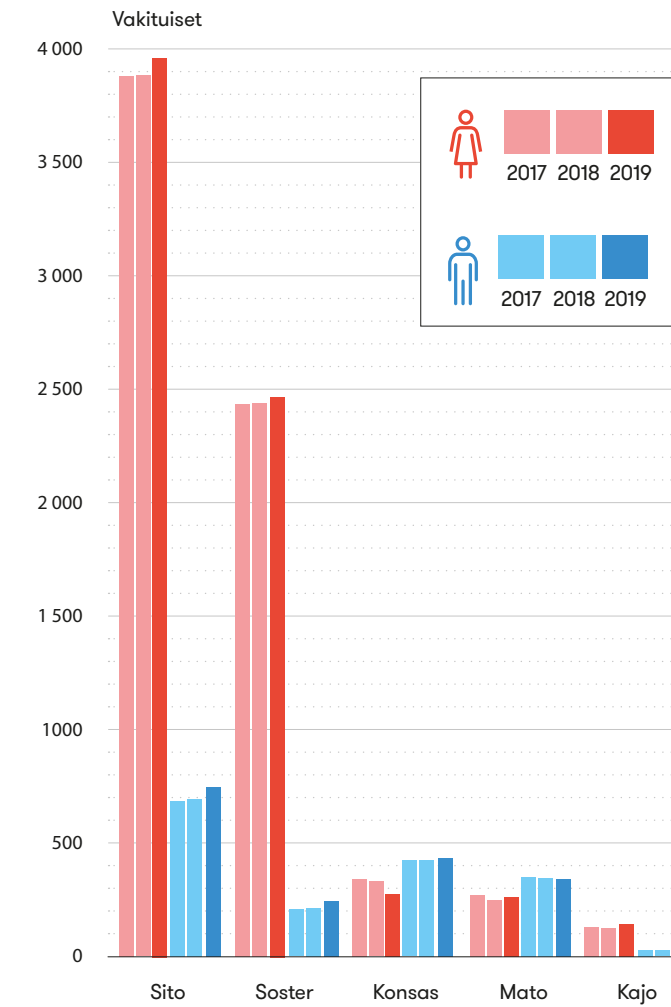
Organisationsreformen Det nya Vanda har synts inom Vandas HR som ett fortgående ändrings- och coachningsstöd på alla nivåer i organisationen. När det gäller att utveckla ledarskapskompetensen har man fortsatt med att föra framåt de prioriteringar i ledarskapet som baserar sig på strategin. Prioriteringarna i ledarskapet som ingår i strategin för denna fullmäktigeperiod är coachande prestationsorienterad ledning, självledning, samarbets- och responskultur samt utveckling av en kultur där man modigt vågar experimentera sig fram. ●

TUNNUSLUKUJA VANTAASTA

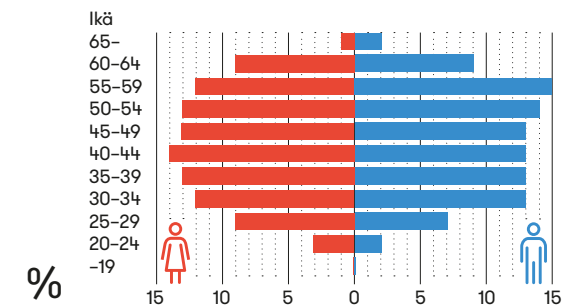
TUNNUSLUKUJA VANTAASTA

HENKILÖSTÖN RAKENNE

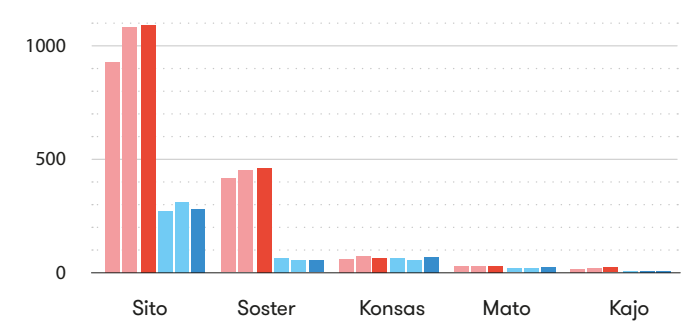
Henkilöstömäärä sukupuolijakauman mukaan

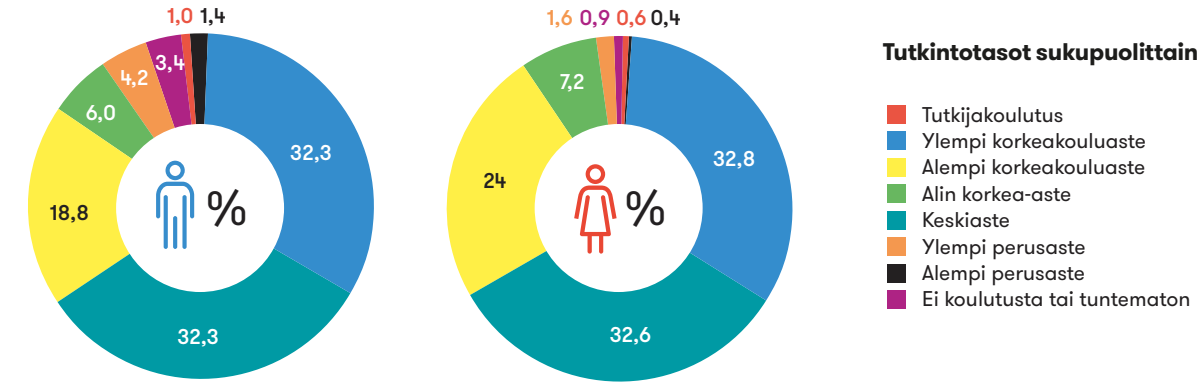
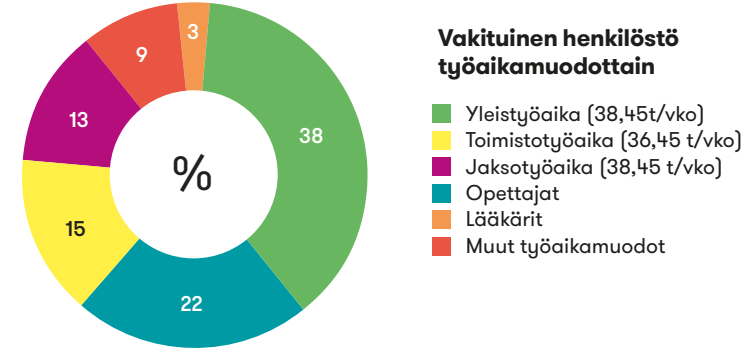

Henkilöstön ikärakenne

Määräaikaiset

Esimiesten määrä ja sukupuolijakauma

	Johto		Ylempi keskijohto		Keskijohto		Esimiehet		Yht.	Työntekijöitä lkm/esimies
Sito	0	1	5	4	8	25	40	170	253	22,9
Soster	1	0	1	3	1	20	15	156	197	16,9
Konsas	2	0	4	4	6	7	65	32	121	7,6
Mato	1	0	4	3	14	11	33	21	87	6,4
Kajo	0	1	2	4	3	3	1	14	28	6,8
Yhteensä	4	2	16	18	32	66	155	385	686	15,2

Ulkomaalaistaustaisten osuus kaupungin työntekijöistä vuonna 2018

- Suomalaistaustaiset
- Ulkomaalaistaustaiset

Kaupungin työntekijöistä 571 henkilöä oli ulkomaalaistaustaisia. Vakituksessa työsuhteessa työskentelee heistä 361 ja määräaikaisessa 167 henkilöä. Lähde: Tilastokeskus

Naisten ja miesten ammatit, suurimmat ammattiryhmät

Miesvaltaiset alat

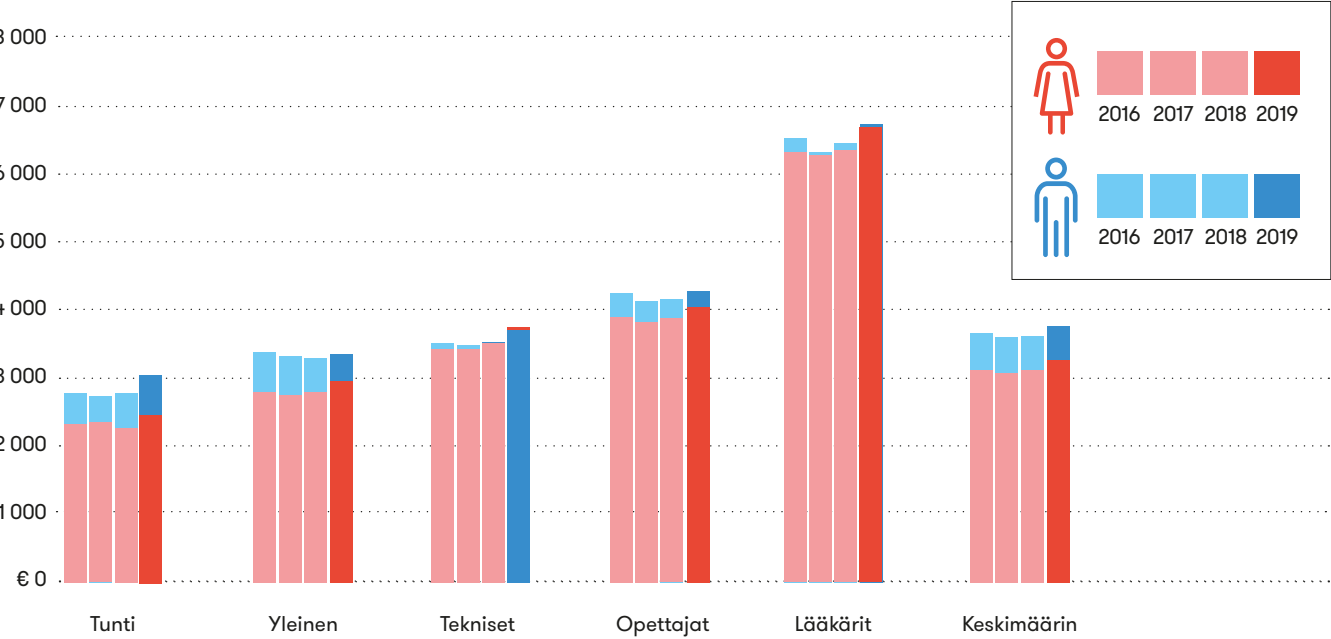
Ammattinimike	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä %	Naisia %
Palomies	227	1	228	99,6	0,4
Liikuntapaikanhoitaja	48	1	49	98	2
Paloesimies	39	0	39	100	0
Kunnossapitotyöntekijä	16	1	17	94,1	5,9

Naisvaltaiset alat

Ammattinimike	Naisia	Miehiä	Yhteensä	Naisia %	Miehiä %
Lastenhoitaja	1 126	36	1 162	96,9	3,1
Lastentarhanopettaja	835	28	863	96,8	3,2
Lähihoitaja	578	41	619	93,4	6,6
Sairaanhoitaja	357	22	379	94,2	5,8

PALKKAUS

Keskiansio

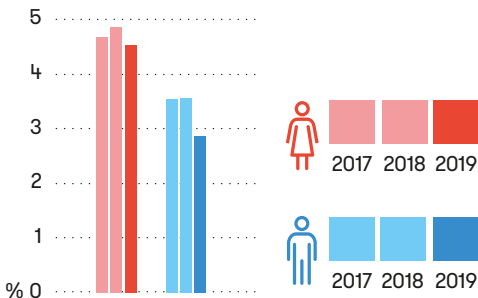

Henkilökohtaiset lisät sopimusaloitain

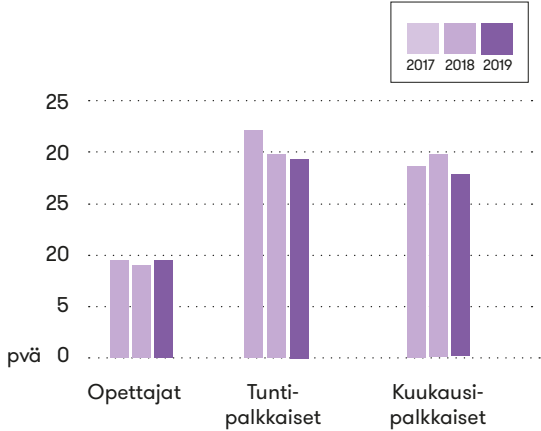
Sopimusal	Esimiehet						Työntekijät					
	SAAJIA YHTEENSÄ KPL	SAAJIEN %-OSUUS HENKILÖSTÖSTÄ		KESKIMÄÄRIN % TEHTÄVÄKOHTAISESTA PALKASTA			SAAJIA YHTEENSÄ KPL	SAAJIEN %-OSUUS HENKILÖSTÖSTÄ		KESKIMÄÄRIN % TEHTÄVÄKOHTAISESTA PALKASTA		
Yleinen	179	30 %	41 %	6 %	6 %	6 %	1399	25 %	26 %	5 %	5 %	5 %
Opettajat	31	44 %	42 %	6 %	8 %	6 %	576	40 %	27 %	4 %	5 %	4 %
Tekninen	80	62 %	61 %	6 %	6 %	6 %	353	59 %	54 %	5 %	5 %	5 %
Tunti	0	0 %	0 %	0 %	-	-	124	95 %	88 %	6 %	6 %	4 %
Lääkärit	16	100 %	69 %	10 %	11 %	10 %	133	51 %	61 %	6 %	5 %	6 %

POISSAOLOT

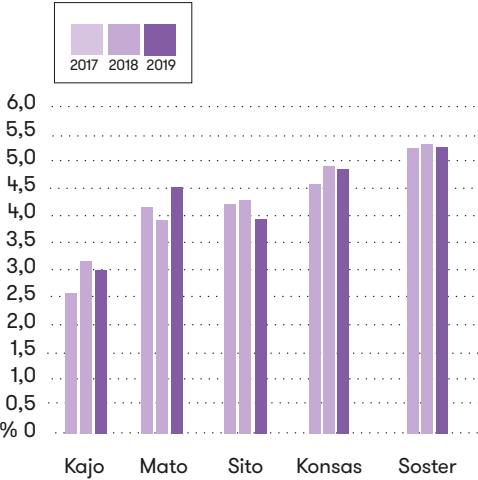
Sairauspoissaolot sukupuolittain

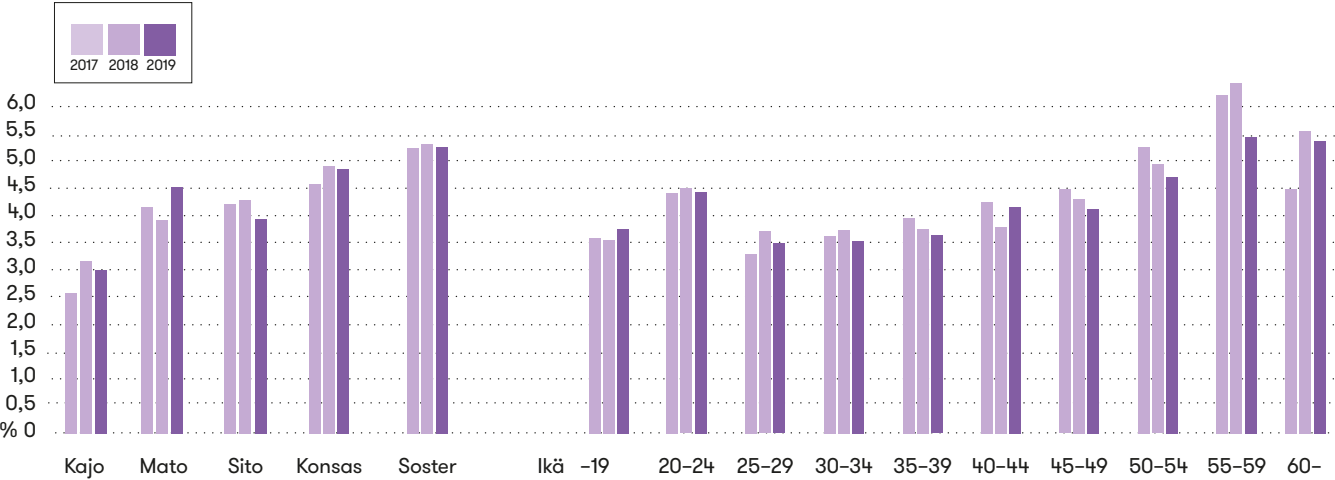
Sairauspoissaolojen määrä

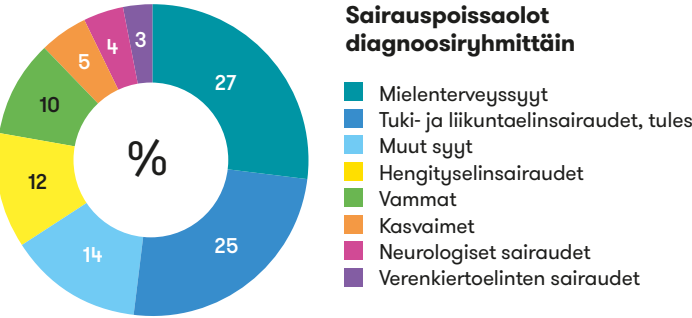

Sairauspoissaolot toimialoitain

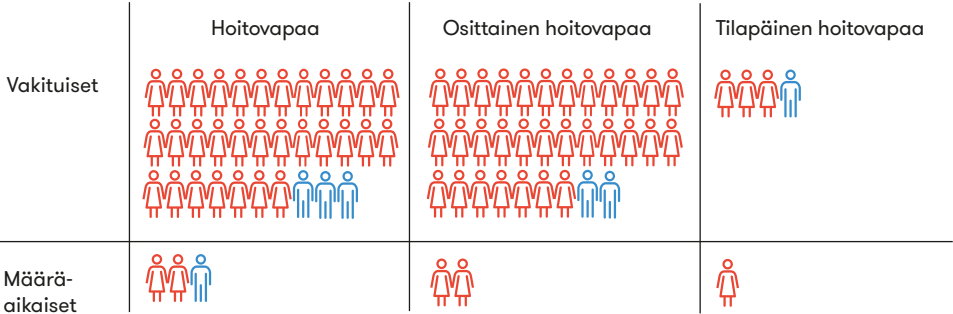

Sairauspoissaolot ikäryhmittäin

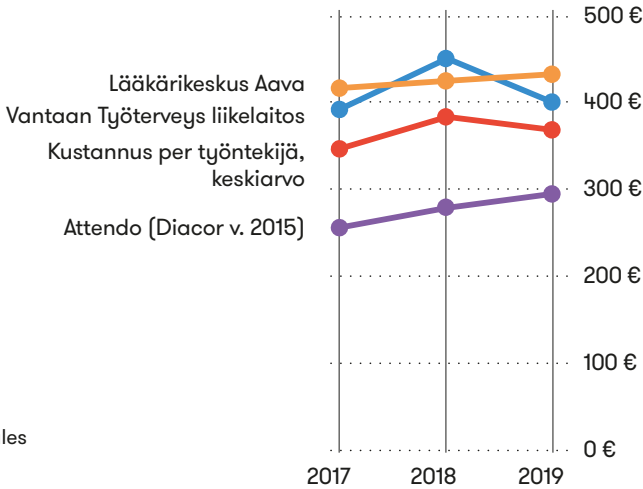

Hoitovapaata pitäneiden osuus 1 000 vakituista ja määräaikaista työntekijää kohti

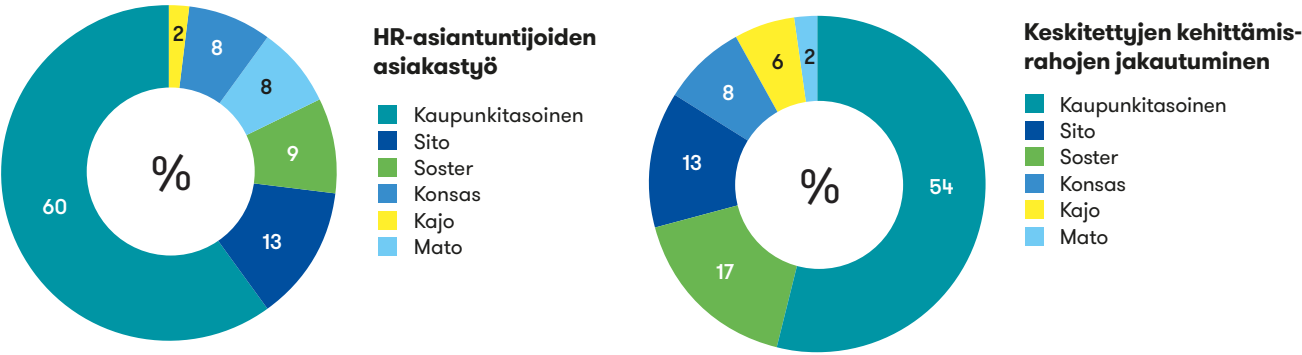

Hoitovapaan keskipituus naisilla 7 kk ja miehillä 3,6 kk.

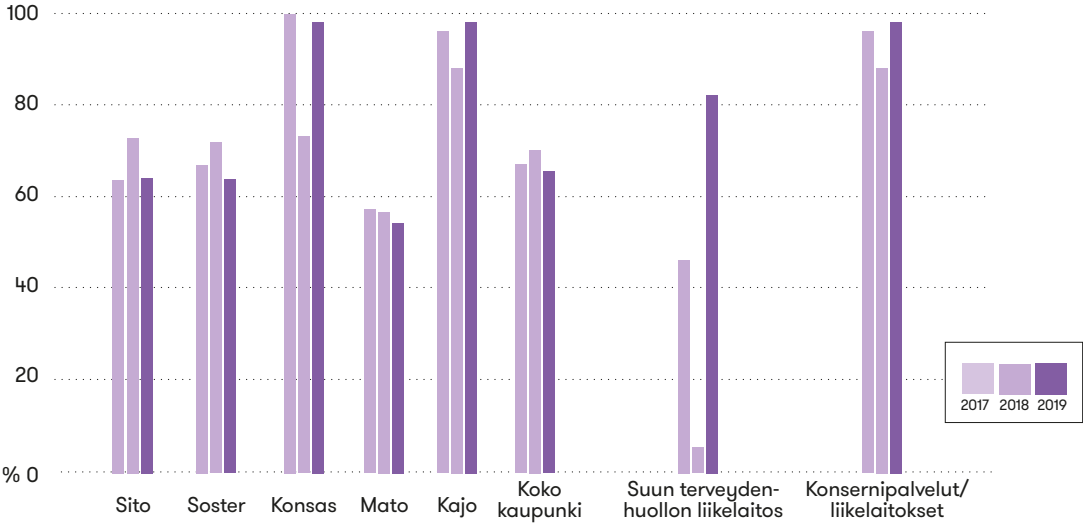
Työterveyshuollon kustannukset €/työntekijä

KEHITTÄMINEN

Käydyt tulos- ja kehityskeskustelut toimialoittain

Luvuissa on verrattu vakinaisten ja määräaikaisten sijaisten kanssa käyttyjen keskustelujen määrää vakinaisten työntekijöiden henkilölukumäärään. Tulos- ja kehityskeskusteluihin osallistui 65 prosenttia henkilöstöstä. Vuonna 2018 vastaava luku oli 70 prosenttia.

TUNNUSLUKUJA VANTAASTA

VANTAAN TUNNUSLUVUT	2015	2016	2017	2018	2019
PALVELUSSUHTEIDEN LUKUMÄÄRÄ	10 506	10 586	10 619	10 829	10 913
VAKINAISIA %	81,6	82,2	82,5	80,7	80,9
NAISTEN OSUUS HENKILÖSTÖSTÄ %	80,1	80,2	80,1	80,5	80,2
NAISTEN OSUUS JOHTOTEHTÄVISSÄ %	50,0	47,6	50,0	55,0	58,0
KESKI-ikä, KOKO HENKILÖSTÖ	44,7	44,7	44,7	44,7	44,7
KESKI-ikä, VAKITUINEN HENKILÖSTÖ	46,1	46,0	46,0	46,0	46,0
KESKIMÄÄRÄINEN PALVELUSAIKA, VUOTTA (VAKITUINEN HENKILÖSTÖ)	12,5	12,3	12,2	12,1	11,8
LÄHTÖVAIHTUVUUS % (VAKITUINEN HENKILÖSTÖ)	5,4	6,2	6,8	8,2	7,9
JOSTA ELÄKKEELLE SIIRTYNEET %	2,2	2,3	2,2	1,9	1,5
ELÄKEIKÄ (VUOSINA)	62,9	63,5	63,2	62,9	63,3
VANHUUSELÄKKEIDEN OSUUS %	83,2	90,6	87,0	84,4	79,9
KOULUTUSTASO- MITTAIN	5,8	5,9	6,0	6,0	6,0
KORKEAKOULU- TASO %	53,3	54,7	55,9	56,0	56,4
JOSTA YLEMMÄN KORKEAKOULU- TUTKINNON SUORITTANEITA %	58,5	59,1	59,3	59,5	59,3
MAAHANMUUTTAJIA % (VIRALLISESTA HENKILÖSTÖ- MÄÄRÄSTÄ)	4,0	4,4	4,7	5,2	5,7
TERVEYSPERUSTEISET POISSAOLOT %	4,5	4,6	4,5	4,7	4,4
TERVEYSPERUSTEISET POISSAOLOT (PÄIVÄÄ/HENKILÖTYÖVUOSI)	16,5	16,6	16,5	17,2	15,9
PALKKASUMMAN KASVU %	1,9	2,2	-0,8	2,8	5,4

TYTÄRYHTIÖIDEN TUNNUSLUVUT	VAV		A-TULKKAUS		MERCURIA		VANTTI		KAUNIALAN SAIRAALA	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
PALVELUSSUHTEIDEN LUKUMÄÄRÄ, KESKIMÄÄRIN	51	54	23	22	56	55	944	974	297	295
VAKINAISIA %	100,0	98,1	95,7	100,0	87,5	86,9	94,4	95,5	85,0	84,0
NAISTEN OSUUS HENKILÖSTÖSTÄ %	57,4	56,4	82,6	72,73	70,9	65,6	73,2	69,2	87,5	83,7
NAISTEN OSUUS JOHTOTEHTÄVISSÄ %	42,9	42,9	50,0	50,0	71,4	62,5	50,0	78,7	66,6	60,0
KESKI-ikä, KOKO HENKILÖSTÖ	50,2	48,1	53,6	54,6	48,1	48,3	47,8	47,5	44,3	44,8
KESKI-ikä, VAKITUINEN HENKILÖSTÖ	50,2	49,0	53,4	54,6	51,4	49,8	48,1	47,7	45,3	46,2
KESKIMÄÄRÄINEN PALVELUSAIKA, VUOTTA (VAKITUINEN HENKILÖSTÖ)	9,0	8,1	17,4	20,4	12,1	11,7	9,5	8,2	9,7	9,7
LÄHTÖVAIHTUVUUS % (VAKITUINEN HENKILÖSTÖ)	12,9	11,3	4,6	0	8,7	15,1	14,9	22,7	12,9	13,2
JOSTA ELÄKKEELLE SIIRTYNEET %	5,6	7,5	-	-	-	12,5	2,6	2,8	1,9	1,3
ELÄKEIKÄ (VUOSINA)	63,6	63,7	-	-	-	64,0	63,0	63,4	63,6	64,3
VANHUUSELÄKKEIDEN OSUUS %	100,0	100,0	-	-	-	100,0	70,4	84	67	86,0
KOULUTUSTASO- MITTAIN	5,1	5,1	3,1	3,3	7,4	7,5	1,8	1,0	-	-
KORKEAKOULU- TASO %	45,1	41,4	21,7	22,7	80,4	82,0	1,5	1,0	-	-
JOSTA YLEMMÄN KORKEAKOULUTUTKINNON SUORITTANEITA %	14,2	13,9	21,7	22,7	75,6	74,0	-	0,4	-	-
MAAHANMUUTTAJIA % (VIRALLISESTA HENKILÖSTÖMÄÄRÄSTÄ)	-	-	34,8	36,4	-	-	27,5	39,5	-	-
TERVEYSPERUSTEISET POISSAOLOT % (VAKITUINEN HENKILÖSTÖ)	3,2	2,8	5,8	4,8	1,4	1,9	6,9	6,0	-	-
TERVEYS- PERUSTEISET POISSAOLOT (PÄIVÄÄ/HENKILÖTYÖ- VUOSI)	11,8	10,4	21,0	17,4	5,0	5,0	25,3	16,5	17	21
PALKKASUMMAN KASVU %	5,5	9,8	-0,4	-1,1	4,1	-0,9	0,1	4,6	4,0	5,2

Vantaan kaupunki
Henkilöstö- ja konsernipalvelut

Työnantajapalvelut ja kehittämisspalvelut
Asematie 7, 01300 Vantaa
Kielotie 14, 01300 Vantaa (1.4.2020 alkaen)

Toimialojen HR-palvelut
Kultarikontie 1, 01300 Vantaa
Kielotie 14, 01300 Vantaa

Galleria K:n koulutustila
Asematie 7, 01300 Vantaa

7 § Utvärderingsberättelsen 2019

HH/KS/AP

Revisionsnämnden har behandlat 2019 års utvärderingsberättelse vid sina sammanträden 25.3, 27.4 och 4.5.2020.

Revisionsnämnden 4.5.2020 § 4

Stadsrevisorers förslag:

Revisionsnämnden beslutar att

- a) godkänna utvärderingsberättelsen för år 2019 och notera jävsammandraget,
- b) befullmäktiga stadsrevisorn till att vid behov utföra tekniska justeringar i utvärderingsberättelsen för år 2019,
- c) presentera utvärderingsberättelsen för år 2019 för stadsfullmäktige för kännedom, och
- d) föreslå för stadsfullmäktige att utvärderingsberättelsen förs till stadsstyrelsen för åtgärder.

Protokollet justeras och godkänns genast vid sammanträdet för denna paragrafs del.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Protokollet justerades och godkändes genast vid sammanträdet för denna paragrafs del.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 7

Revisionsnämndens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) anteckna utvärderingsberättelsen för år 2019 för kännedom, och att
- b) skicka utvärderingsberättelsen till stadsstyrelsen för åtgärder.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Dessutom antecknades att Kristdemokraternas fullmäktigegrupp lämnade följande uttalande till protokollet, som understöddes av Centerns fullmäktigegrupp:

”För att förbättra Vandas svaga ekonomiska läge går staden igenom alla investeringar som beslutats i ekonomiplanen 2020–2023 för att se om de kan skjutas upp och genomföras senare, om man inte redan börjat genomföra dem, eller om de inte är kritiska och nödvändiga för staden”.

Bilaga:

- Utvärderingsberättelsen 2019

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Helena Hyvönen, stadsrevisor, tfn 040 532 2115, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

VANTAAN KAUPUNKI ARVIOINTIKERTOMUS 2019

WWW.VANTAA.FI/ARVIOINTIKERTOMUS
TARKASTUSLAUTAKUNTA 4.5.2020

Sisällysluettelo

TIIVISTELMÄ	3
SAMMANDRAG.....	5
1 TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEIDEN ARVIOINTI.....	7
1.1 Vuoden 2019 sitovien tavoitteiden toteutuminen.....	7
1.2 Tarkastuslautakunnan arvioita vuoden 2019 tavoitteiden toteutumisesta.....	9
1.3 Strategisten vuositavoitteiden yhteenvedoa 2018-2019	12
1.4 Kaupunginvaltuuston konserniyhtiöille asettamien tavoitteiden toteutuminen.....	14
2 EMOKAUPUNGIN JA KOKO KONSERNIN TALOUS	15
2.1 Emokaupungin talous ja tilinpäätös	15
2.2 Koko kaupunkikonsernin talous.....	21
2.3 Suurten kaupunkien vertailua.....	23
2.4 Investoinnit.....	25
3 HSL.....	27
3.1 Vantaan joukkoliikenne	32
4 VANTAAN ENERGIA OY	35
5 TERVEYDENHUOLLON SÄHKÖISET ASIOINTIPALVELUT	39
6 KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA	41
6.1 Elinkeinopalvelut.....	41
6.2 Elinkeinopalvelut – 6Aika projektit	48
7 KONSERNI- JA ASUKASPALVELUT.....	53
7.1 Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	53
8 MAANKÄYTTÖ, RAKENTAMINEN JA YMPÄRISTÖ.....	57
8.1 Kaupunkisuunnittelu	57
8.2 Kuntatekniikan keskus.....	63
8.3 Varikko	66
8.4 Talous- ja hallintopalvelut	69
8.5 Kiinteistöt ja asuminen.....	71
9 SIVISTYSTOIMI	75
9.1 Tikkurilan päiväkot, investointiarviointi	75
10 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI.....	78
10.1 Tehostetun palveluasumisen valvonta	78
10.2 Omaishoidon tuki	80
11 TARKASTUSLAUTAKUNTA	85
11.1 Tarkastuslautakunnan toiminta.....	86
11.2 Tarkastuslautakunnan toiminnan kehittäminen	87
12 ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA	89
13 TARKASTUSLAUTAKUNNAN KANNANOTTO TILINTARKASTAJAN HAVAINTOIHIN.....	91
14 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE.....	91
LYHENTEET:	92

TIIVISTELMÄ

1. Vuonna 2019 Vantaan, kuten lähes koko kuntakentän, taloudellinen tilanne heikkeni. Kaupungin tilinpäätös oli tappiollinen ja lainakanta kasvoi. Tilikauden tulos oli selvästi heikompi kuin alkuperäisessä talousarviossa ennakoitiin. Vuoden aikana taloudellisen tilanteen heikkenemiseen kaupungissa reagoitiin talousarviomuutoksilla ja muutetun talousarvion raameissa pysyttiin. Tilinpäätöksen tulosta osaltaan heikensi verohallinnon verokorttiuudistuksen ennakonpidätystavan muutos, jonka vuoksi ennakoveroja kertyi kaikille kunnille arvioitua vähemmän. Lopullisesti kertymävaje korjaantuu vasta vuoden 2020 kesällä verotuksen valmistuessa. Samalla kaupungin asukasluku kasvoi edelleen voimakkaasti. Rakentaminen jatkui vielä vilkkaana ja asuntoja valmistui yli 5 000. Tosin rakentaminen alkoi loppuvuodesta hiipua ja myös kaupungin maanmyyntitulot jäivät selvästi tavoitellusta.

2. Kaupungin valtuustokauden strategian 2018–2021 keskeisinä tavoitteita ovat kaupungin talouden tasapainosta huolehtiminen, kaupungin tiivistäminen, elinvoiman ja vetovoiman parantaminen, asukkaiden hyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluiden kehittäminen uudistavalla ja osallistavalla otteella.

Myönteisenä kehityksenä voidaan todeta, että tarkastuslautakunnan kaupunginvaltuutetuille suorittaman kyselyn perusteella Vantaalla erityisesti tavoitteiden yhteys kunnan strategiaan oli noussut merkittävästi. Toinen merkittävä kohoaaminen oli tapahtunut väittämän ”koen voivani vaikuttaa tavoitteiden asettamista koskevassa päätöksenteossa” kohdalla, sillä Vantaalla kohonnut muutosprosentti oli korkein kyselyyn osallistuneista kaupungeista.

Strategisten tavoitteiden toteuttamiseksi valtuusto asettaa vuosittain sitovat tavoitteet. Kaupunginhallituksen raportoinnin mukaan sitovista tavoitteista oli toteutunut täysin 19, osittain 10 ja 3 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Yksi tavoite ei ollut arvioitavissa. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kuuden tavoitteen toteutuksesta ja lisäksi yhden tavoitteen osalta huomautettiin tavoitteen mittarista. Vuosien 2018–2019 strategisista vuositavoitteista oli raportoinnin mukaan toteutunut kokonaan tai osittain noin 86 prosenttia. Kehityskohteeksi tavoitteiden osalta on tarkastuslautakunta nostanut erityisesti tavoitteiden raportoinnin selkeyden ja täsmällisyyden parantamisen.

3. HSL otti vuonna 2019 käyttöön uuden vyöhykejärjestelmään perustuvan hinnoittelun. Kuntayhtymän talous toteutui talousarviota positiivisempaan ja asiakastytyväisyys näyttää pienen notkahduksen jälkeen olevan hyvällä tasolla.
4. Vantaa vaikuttaa joukkoliikenteeseen omistajaohjauksen keinoin sekä antamalla lausuntonsa HSL:n suunnitelmista ja osallistumalla erilaisiin seudullisiin yhteistyö- ja seurantaryhmiin. Linjastosuunnitelmissa ja linjojen kehittämisessä huomioidaan kaupungin tarpeita ja kehittyminen. Tällä hetkellä suunnitteilla oleva Vantaan ratikka tulee toteutuessaan olemaan Vantaalla kehäradan jälkeen suurin yksittäinen joukkoliikenteeseen vaikuttava yhteys.
5. Vantaan Energia Oy:n tavoitteena on luopua kivihiilen käytöstä energiantuotannossa vuonna 2022. Merkittävä käytännön toimenpide tavoitteen saavuttamiseksi on yhtiön nykyisen jätevoimalan suunniteltu laajenus, jonka jälkeen voimala voisi hyödyntää myös yrityssektorin kierrätettäväksi kelpaamatonta materiaalia. Yhtiön tavoite kivihiilen käytöstä luopumisesta tukee myös Vantaan kaupungin strategista tavoitetta Vantaan hiilineutraalisuuden saavuttamisesta vuoteen 2030 mennessä.
6. Terveystieteiden sähkötien asiointipalvelujen saatavuutta tarkasteltiin pääkaupunkiseudun kaupunkien ja HUSin tarkastustoimien yhdessä toteuttamassa arvioinnissa. Sähköinen asiointi kehittyy vauhdilla, mutta perinteisten palvelukanavien tarve on selvästi yhä olemassa. Vantaan osalta sähköiset terveyspalvelut ja niiden jatkokehittäminen nojaavat pitkälti Apotin Maisa-asiakasportaaliin.
7. Elinkeinopalvelujen keskeisiä toteutuneita tavoitteita olivat kaupungin elinvoima- ja vetovoimaohjelman valmistuminen ja sen toteutuksen käynnistyminen sekä eri alojen klusteritoiminnan (muun muassa ruoka-klusteri, kiinteistöklusteri ja läpileikkaavana teemana klustereissa kiertotalous) eteenpäin vieminen. Lisäksi painopistealueena olleen Vantaan kansainvälisen houkuttelevuuden lisäämiseksi tehtiin useita toimenpiteitä. Tavoitteet ovat vaikutuksiltaan pitkäkestoisia ja niillä luodaan pohjaa kaupungin elinvoiman positiiviselle kehitykselle tulevaisuudessa. Elinvoima- ja vetovoimaohjelman toteuttaminen jatkuu vuosina 2020–2021 ja tulosalue on keskeisessä asemassa sen toteutuksessa.

8. 6Aika-strategia on kuuden suurimman kaupungin yhteinen kaupunkikehittämisen strategia, jota toteutetaan useiden kehittämisprojektien avulla. Yritykset ovat vahvasti mukana projekteissa ja kaupungeja käytetään uusien innovaatioiden kehitys- ja kokeiluympäristönä ja tätä kautta pyritään synnyttämään uutta liiketoimintaa, uutta osaamista ja työpaikkoja. 6Aika-strategiaan osallistuminen on tuonut Vantaan kaupungille arvokasta lisäkokenemusta projektien kautta tehtävästä kehittämistyöstä ja vahvistanut projektiosaamista kaupunkiorganisaatiossa. Samalla on luotu kaupungin ja yritysten yhteistyöllä uudenlaista yhteiskehittämisen toimintamallia.
9. Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos saavutti kaupungin asettamat talousarvion sitovat tavoitteet. Toiminta on kustannustehokasta ja henkilöstön hyvinvointi on alan vertailussa hyvällä tasolla. Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikataavoitteita ei ole pystytty kaikkialla 1-luokan riskiruuuduissa saavuttamaan. Toimintavalmiusaikaan vaikuttaa osaltaan suurten valtaväylien ruuhkautuminen.
10. Kaupunkisuunnittelun tulosalueella on merkittävä rooli kaupunkiympäristön rakentumisessa. Vuonna 2019 kaavoituksella tiivistettiin kaupunkirakennetta ja tätä kautta pyrittiin lisäämään kaupungin keskustojen ja koko kaupungin elinvoimaa pitäen samalla huolta luontoarvojen säilyttämisestä. Vuonna 2019 saatiin valmisteltua uusi yleiskaava ja kaava on nyt luonnosvaiheessa. Kaavalla haetaan ratkaisuja kaupungin voimakkaaseen kasvuun. Kaavassa ohjataan kasvua pitkälti nykyiseen rakenteeseen sitä uudistaen ja samalla luontoarvoja säästään.
11. Kuntatekniikan keskuksen talouden tavoitteet toteutuivat sekä käyttötaloudessa että investoinneissa. Hiili-neutraalisuustavoitetta toteutetaan resurssiviisauden tiekartan mukaisesti.
12. Varikolla hoidetaan keskitetysti kaupungin ajoneuvo-, kone- ja lisälaittekaluston hankinta ja hallinnointi. Keskitämisen ansiosta kaupungilla on yhtenäiset toimintatavat ajoneuvokalustoaan koskevista asioista. Jatkossa yhtenä isona haasteena on saada muutettua resurssiviisauden tiekartan tavoitteen mukaisesti kaikki kaupungin ajoneuvot vaihtoehtoisia polttoaineita/käyttövoimaa käyttäviksi. Varikolla on jo aloitettu toimenpiteet ajoneuvokaluston päästöjen pienentämiseksi ja tavoitteen saavuttamiseksi.
13. Maankäytön talous- ja hallintopalvelujen tulosalueella on tärkeä tukirooli koko toimialan toiminnassa. Tulosalueella on muun muassa valmisteltu koko toimialan digisuunnitelmaa ja kehitetty toimialan talousprosesseja pyrkien parantamaan etenkin talouden ennustettavuutta. Koko kaupungin kannalta tärkeä toimintapide on ollut sisäilmakorjauksiin ja sisäilma-asioihin liittyvän viestinnän lisääminen ja kyseisen viestinnän ajantasaisuuden parantaminen.
14. Kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen toiminta auttaa osaltaan luomaan edellytyksiä kaupungin tasapainoiselle rakentumiselle. Tulosalue oli edistämässä useita tavoitteita, joilla toteutetaan pitkävaikutteisesti kaupungin kehitystä. Näistä tavoitteista kaupungin maanmyyntitavoitteesta jäätin heikentyneen markkinatilanteen vuoksi, mutta maankäyttökorvaukset ja maanvuokratulot kasvoivat edelleen. Alueellisen segregaatian estämisen kannalta voidaan positiivisena nähdä vuonna 2019 uusien asuntojen hallintamuotojen tasainen jakauma: omistusasuntoja 49 prosenttia ja vuokra-asuntoja 51 prosenttia. Tulosalue on myös mukana Vantaan resurssiviisauden tiekartan toteutuksessa, jota se on tukenut muun muassa edellyttämällä tontinluovutusehdoissa entistä energiatehokkaampaa rakentamista.
15. Tikkurilan päiväkodin pintamateriaaleihin, ilmanvaihtoon ja akustiikkaan kiinnitettiin paljon huomiota ja rakentaminen tehtiin sääsuojatusti. Kolmikerroksinen rakennus on tehty tavoitellen tilojen muuntojoustavuutta. Rakennushankkeen loppukustannusennuste näyttäisi jäävän alle tavoitehinnan. Päiväkodissa otettiin käyttöön kokeiluna kahden johtajan malli, jossa pedagogiikan ja asiakkuuksien johtaminen on eriytetty henkilöstön, talouden ja tukipalveluiden johtamisesta.
16. Tarkastuslautakunta käsitteli tehostetun palveluasumisen valvontaa vuoden 2018 arviointikertomuksessaan ja jatkoi nyt seurannalla, miten valvonnassa on edetty vuoden 2019 aikana. Valvontaa tehostettiin ja erityisasumisen yksikkö teki jokaiseen oman toiminnan yksikköön ja ostopalveluyksikköön ennalta ilmoittamattoman valvontakäynnin vuoden aikana.
17. Omaishoidon tuki turvaa monessa tilanteessa asiakkaan kotona asumisen edellytyksiä ja on myös inhimillinen vaihtoehto, edellyttäen, että omaishoitajien riittävästä tuesta huolehditaan. Vuoden 2019 asiakaskyselyssä esiin nousseisiin parannuskohteisiin kannattaa panostaa.

SAMMANDRAG

1. År 2019 försämrades den ekonomiska situationen i Vanda och nästan hela det kommunala fältet. Stadens bokslut uppvisade en förlust och lånestocken ökade. Räkenskapsperiodens resultat var klart sämre än vad som förutspåddes i den ursprungliga budgeten. Under året reagerade man på försämringen av den ekonomiska situationen i staden genom budgetändringar, och man hölls inom de ändrade budgetramarna. Bokslutets resultat för sin del försämrades på grund av förskottsinnehållningssättet i skatteförvaltningens skattereform, vilket gjorde att det flöt in mindre förskottsskatt till kommunerna än beräknat. Underskottet i kommunskatterna korrigeras slutgiltigt först under sommaren 2020 när beskattningen färdigställs. Samtidigt fortsatte invånarantalet i staden att öka kraftigt. Det intensiva byggandet fortsatte och över 5 000 bostäder färdigställdes. Däremot började byggandet avta i slutet av året och också stadens markförsäljningsinkomster blev klart mindre än väntat.
2. Centrala mål i Vanda stads strategi för fullmäktigeperioden 2018–2021 är att sörja för stadens ekonomiska balans, bygga en tätare stad, förbättra livs- och attraktionskraften, omsorgen om invånarnas välmående och utveckling av servicen genom ett förnyande och inkluderande grepp.

Som en positiv utveckling kan konstateras att särskilt målens samband med kommunens strategi hade ökat betydligt i Vanda, utgående från den enkät som revisionsnämnden utfört bland fullmäktigeledamöterna. En annan betydande förbättring hade skett när det gäller påståendet ”jag upplever mig kunna påverka i det beslutsfattande som gäller uppställandet av målen”, eftersom procenten för förändring var högst i Vanda av de städer som deltog i enkäten.

Stadsfullmäktige ställer varje år upp bindande mål för att förverkliga de strategiska målen. Enligt stadsstyrelsens rapportering genomfördes 19 av de bindande målen helt, 10 delvis och tre mål inte alls. Ett mål kunde inte utvärderas. Revisionsnämnden var av annan åsikt om utfallet för sex mål och dessutom anmärkte man för ett måls del på målets mätare. Av de strategiska årsmålen för åren 2018–2019 hade enligt rapporteringen cirka 86 procent utfallit helt eller delvis. Som ett utvecklingsobjekt när det gäller målen har revisionsnämnden särskilt lyft fram en förbättring av tydligheten och exaktheten i rapporteringen av målen.

3. Helsingforsregionens trafik (HRT) införde år 2019 en prissättning som baserar sig på den nya zonmodellen. Samkommunens ekonomi uppvisade ett positivare utfall än budgeten och kundtillfredsställelsen verkar efter en smärre nedgång åter ligga på en god nivå.
4. Vanda påverkar kollektivtrafiken genom ägarstyrning och genom att ge sitt utlåtande om HRT:s planer samt delta i olika regionala samarbets- och uppföljningsgrupper. I linjenätplanerna och utvecklingen av linjerna beaktas stadens behov och utveckling. För närvarande kommer den planerade Vandabanan om den förverkligas att efter ringbanan vara den största enskilda förbindelse i Vanda som inverkar på kollektivtrafiken.
5. Vanda Energi har som mål att sluta använda stenkol i sin energiproduktion år 2022. En betydande praktisk åtgärd för att nå målet är den planerade utbyggnaden av bolagets nuvarande avfallskraftverk, varefter kraftverket också kunde utnyttja sådant material inom företagssektorn som inte duger till återvinning. Bolagets mål att avstå från användningen av stenkol stöder också Vanda stads strategiska mål om att Vanda ska vara klimatneutralt före år 2030.
6. Tillgången på e-tjänster granskades i en utvärdering som genomfördes av revisionsväsendena i huvudstadsregionens städer och HUS tillsammans. E-tjänsterna utvecklas i rask takt men det finns fortfarande ett tydligt behov av traditionella servicekanaler. För Vandas del stöder sig de elektroniska hälsovårdstjänsterna och vidareutvecklingen av dessa i stor utsträckning på Apottis klientportal Maisa.
7. Centrala mål som förverkligades inom närings servicen var färdigställandet av stadens livskrafts- och attraktionskraftsprogram och inledningen av arbetet med att fullfölja det samt vidareutvecklingen av olika branschens kluster verksamhet (bland annat matkluster, fastighetskluster och cirkulär ekonomi som ett genomgående tema i klustren). Vidare vidtogs fler åtgärder för att öka Vandas internationella attraktivitet som var ett prioriteringsområde. Målen har en långsiktig verkan och genom dessa skapas en grund för att stadens livskraft ska utvecklas positivt i framtiden. Genomförandet av livskrafts- och attraktionskraftsprogrammet fortsätter under åren 2020–2021 och resultatområdet innehar en betydande roll i arbetet med att fullfölja programmet.

8. Strategin 6Aika är de sex största städernas gemensamma strategi för stadsutveckling, som förverkligas genom flera olika utvecklingsprojekt. Företagen deltar aktivt i projekten och städer används som en utvecklings- och försöksmiljö för nya innovationer och på det sättet strävar man efter att utveckla ny affärsverksamhet, nytt kunnande och arbetsplatser. Deltagandet i strategin 6Aika har bidragit med ytterligare värdefull information för Vanda stad om det utvecklingsarbete som utförs via projekten och stärkt projektkompetensen i stadsorganisationen. Samtidigt har det i samarbete mellan staden och företagen skapats en ny typ av verksamhetsmodell för gemensam utveckling.
9. Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk nådde de bindande mål i budgeten som staden uppställt. Verksamheten är kostnadseffektiv och de anställdas välmående ligger på en god nivå i en jämförelse inom branschen. Målen för aktionsberedskapstiderna i räddningsverksamheten har man inte lyckats nå när det gäller samtliga riskrutor i klass 1. Aktionsberedskapstiderna påverkas av rusningstrafiken på de stora huvudlederna.
10. Stadsplaneringens resultatområde har en viktig roll i byggandet av stadsmiljön. År 2019 förtätades stadsstrukturen genom planläggning och på detta sätt strävade man efter att öka livskraften i stadens centrumområden och hela staden samtidigt som man såg till att bevara naturvärdena. År 2019 bereddes en ny generalplan som nu är i utkastskedet. Med hjälp av planen försöker man hitta lösningar för stadens kraftiga tillväxt. I planen koncentreras tillväxten i hög grad i den nuvarande strukturen samtidigt som den förnyas och naturvärdena bevaras.
11. Målen för kommunalteknikcentralens ekonomi nåddes både inom driftsekonomi och investeringarna. Målet om klimatneutralitet förverkligas i enlighet med vägkartan för resurssmarthet.
12. Depån sköter centraliserat anskaffning och förvaltning av stadens fordons-, maskin- och tilläggsutrustningsmateriel. Tack vare centraliseringen är verksamhetsmetoderna i staden enhetliga när det gäller fordonsmaterielen. En stor utmaning framöver är att byta ut alla stadens fordon mot fordon som använder alternativa bränslen/drivkrafter enligt målet i vägkartan för resurssmarthet. På depån har redan åtgärder vidtagits för att minska utsläppen och nå målet.
13. Resultatområdet för ekonomi- och förvaltningsservice inom markanvändningen har en viktig stödjande roll i hela verksamhetsområdets verksamhet. Resultatområdet har bland annat berett digitaliseringsplaner för hela verksamhetsområdet och utvecklat ekonomiprocesser för verksamhetsområdet med syfte att förbättra förutsägbarheten framför allt i ekonomin. En viktig åtgärd för hela staden har varit att öka informationen om inomhusluftsreparationer och inomhusluftsfrågor och att förbättra aktualiteten av informationen i fråga.
14. Resultatområdet för fastigheter och boende bidrar med sin verksamhet att skapa förutsättningar för ett balanserat byggande i staden. Resultatområdet deltog i arbetet med att främja ett flertal mål som förverkligar stadens utveckling på lång sikt. Dessa mål nåddes inte i stadens markförsäljningsmål på grund av det försämrade marknadsläget, men markanvändningsersättningarna och arrendeintäkterna ökade ytterligare. Vad gäller förebyggandet av segregation mellan områdena kan man se det som positivt att de nya bostädernas förvaltningsformer år 2019 fördelades jämnt: ägarbostäder 49 procent och hyresbostäder 51 procent. Resultatområdet deltar också i förverkligandet av vägkartan för resurssmarthet i Vanda som resultatområdet har stött bland annat genom att främja ett allt mer energieffektivt byggande i tomtöverlåtelsevillkoren.
15. Mycket uppmärksamhet ägnades åt Tikkurilan pävivakotis ytmaterial, ventilation och akustik och byggandet utfördes väderskyddat. Byggnaden i tre våningar har byggts med syfte att nå en flexibilitet i lokalerna. Byggnadsprojektets slutliga kostnadsprognos ser ut att underskrida riktpriiset. En modell med två föreståndare infördes på försök i daghemmet. I modellen har den pedagogiska ledningen och klientskapsledningen separerats från personal- och ekonomiledningen samt ledningen av stödtjänster.
16. Revisionsnämnden behandlade övervakningen av det effektiverade serviceboendet i utvärderingsberättelsen för 2018 och fortsatte nu med att följa upp hur övervakningen har fortskridit under 2019. Övervakningen effektiverades och under året gjorde enheten för specialboende ett övervakningsbesök som inte anmälts på förhand till varje enhet och köptjänstenhet inom den egna verksamheten.
17. Stödet för närståendevård tryggar klientens förutsättningar att bo i det egna hemmet i många olika situationer och är också ett humant alternativ, förutsatt att närståendevårdarna får tillräckligt med stöd. Det lönar sig att satsa på de förbättringsområden som kom fram i klientenkäten år 2019.

1 TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEIDEN ARVIOINTI

1.1 Vuoden 2019 sitovien tavoitteiden toteutuminen

	Tilinpäätös 2019			Tarkastuslautakunnan näkemys				
	Kaupunginhallituksen raportointi			Toteutumi- sesta eri mieltä tai muu huomau- tus	Syy			
	Täy- sin	Osit- tain	Ei lain- kaan		Rapor- tointi	Mitta- rointi	Ei voida arvioida	Muu syy
1. Turvaamme talouden tasapainon								
1.1 Hallittu käyttötalouden menokehitys		x		x	x			
1.2 Kaupunki saa maanmyyntivoittoja vuonna 2019 vähintään 36 miljoonaa euroa			x					
1.3 Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle	x							
1.4 Onnistunut varainhankinta ja rahoitusris- kien hallinta	x							
1.5 EU- ja muun ulkopuolisen projektirahoit- uksen tehokas hyödyntäminen	x							
4. Vahvistamme resurssiviisaasti nykyistä kaupunkirakennetta								
4.1 Vantaa on hiilineutraali vuonna 2030		x		x	x			
4.2 Ekologiset viheryhteydet säilyvät	x							
4.3 Joukkoliikenteen käyttö kasvaa	x							
4.4 Pyöräilyn kulkumuoto-osuus kasvaa	x							
5. Hyödynnämme rohkeasti kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet								
5.1 Asuntokaavoituksen kohdistuminen ase- manseudulle ja joukkoliikenne vyöhykkeelle	x							
6. Vantaan kaupunkiympäristöt ja asunnot ovat kansainvälisesti kilpailukykyisiä								
6.1 MAL-tavoitteet toteutuvat ja uusi MAL- sopimusesitys valmistuu		x		x		x		
7. Kaupungin työllisyystilanne kehittyy parhaiten pääkaupunkiseudulla								
7.1 Työttömyys Vantaalla laskee		x		x		x		
7.2 TYP:n (Työllistymistä edistävä monialai- nen yhteispalvelu) asiakkaista aktiivitoimen- piteissä olevien määrä nousee	x							

8. Työikäisen väestön osaaminen vastaa nykyistä paremmin työelämän muuttuvia tarpeita								
8.1 Vantaalaisten osaamismallin rakentaminen osana 6aika-rahoitusta yhdessä oppilaitosten, kaupungin ja yritysten välillä		x						
9. Yrityksille on monipuolisia ja vetovoimaisia työpaikka-alueita								
9.1 Vehkalan ja Aviapoliksen työpaikka-alueet kehittyvät	x							
10. Vantaa tunnetaan tapahtumien kaupunkina								
10.1 Vahvistetaan kaupungin kulttuurista vetovoimaa lisäämällä suurten ja näkyvien tapahtumien määrää	x							
11. Vantaalaisten terveys ja hyvinvointi vahvistuvat terveellisempien elintapojen myötä								
11.1 Liikunnallisen elämäntavan lisääminen	x							
12. Hyvinvointierot vähenevät								
12.1 Ennaltaehkäistään ja puututaan kiusaamiseen ja väkivaltaan		x		x	x			
12.2 Lapsiperheiden hyvinvointi paranee ennaltaehkäisevällä työllä			x					
12.3 Nykyistä suurempi osa ikääntyneistä asuu kotona		x		x	x			
12.4 Ilman 2. asteen tutkintoa olevien vantaalaisten nuorten (alle 30-v.) prosenttiosuus vähenee		x						
13. Suomen monikulttuurisin kaupunki hoitaa myös kotouttamisen parhaiten								
13.1 Kotoutumisen onnistuminen Vantaalla varmistetaan		x						
14. Asukkaiden mahdollisuudet osallistua aktiivisesti kaupungin ja oman asuinalueen kehittämiseen lisääntyvät								
14.1 Lisätään vuorovaikutusta ja osallisuutta ottamalla käyttöön uusia menetelmiä sekä kehittämällä seuranta ja arviointia	x							
15. Kaupungin tilojen sisäilma paranee								
15.1 Sisäilmakorjaustoimenpiteet kohteissa onnistuvat		x		x			x	
15.2 Sisäilmasta sairastuneille tarjotaan tilat, jotka eivät aiheuta oireita	x							
16. Vantaan palvelut ovat laadukkaita, kustannustehokkaita ja vastaavat asukkaiden tarpeisiin								
16.1 Uuden asiakas- ja potilastilastojärjestelmän onnistunut käyttöönotto	x			x	x			
16.2 Terveysasemien vastaanotolle pääsy nopeutuu			x					
17. Digitaalisista palveluista rakennetaan kuntalaisten pääasiointikanava								

17.1 Toimialoja, liikelaitoksia ja osakeyhtiöitä varten luodaan toiminnan digitalisointisuunnitelmat	x								
17.2 Henkilöstölle ja kuntalaisille suunnatuilla mobiilipalveluilla laajennetaan palveluiden saavutettavuutta ja helppoutta sekä laajennetaan nykyistä palveluntarjontaa digitaaliseen muotoon	x								
19. Johtaminen uudistuu muutoksissa									
19.1 Tikkurilan toimitilahanke etenee	x								
19.2 Toimintakulttuurin ja muutoksen johtamista tuetaan vaikuttavilla esimies- ja työyhteisövalmennuksilla	x								
19.3 Hallittu maakunta- ja sote -uudistuksen johtaminen	ei	voitu	tehdä						
20. Henkilöstön voimavarat vahvistuvat									
20.1 Sairauspoissaoloja ennaltaehkäistään ja niistä raportoidaan	x								

1.2 Tarkastuslautakunnan arvioita vuoden 2019 tavoitteiden toteutumisesta

Sitova tavoite 1.1 Hallittu käyttötalouden menokehitys

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Toimintamenojen kasvu on talousarvion 2019 mukainen.	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

Toimintamenojen kasvuksi alkuperäisessä talousarviossa oli arvioitu 6,2 prosenttia vuoden 2018 tilinpäätöksen nähden. Toteutunut kasvu oli 6,7 prosenttia. Muutetussa talousarviossa menokasvuksi arvioitiin 7,8 prosenttia vuoden 2018 tilinpäätöksen nähden. Vaikka muutetun talousarvion raameissa pysyttiin, tarkastuslautakunta katsoo, että tavoite koski nimenomaan alkuperäistä talousarviota, jolloin tavoite ei toteutunut lainkaan.

Sitova tavoite 4.1 Vantaa on hiilineutraali vuonna 2030

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Kasvihuonekaasupäästöt ovat 0,927 miljoonaa ekvivalenttitonnia vuonna 2018.	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite ei toteutunut lainkaan, koska tavoitearvoa ei saavutettu.

Kasvihuonekaasupäästöt olivat raportoinnin mukaan 1 068 miljoonaa ekvivalenttitonnia vuonna 2018. Vaikka päästöt olivat vähentyneet lähtötasosta, tavoitearvoa ei saavutettu ja tavoite ei näin toteutunut lainkaan.

Sitova tavoite 6.1 MAL-tavoitteet toteutuvat ja uusi MAL-sopimusesitys valmistuu

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Toteutetaan Helsingin seudulla sovittu asuntotuotantomäärä, ottaen huomioon perheasuntojen tarve. MAL tavoitteet: Asumisen kerrosalaa vuosittain 266 250 km². Uusia asuntoja: 2 400/vuosi. Uudispientaloja luvitetaan 450/vuosi.	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite toteutui osittain, mutta mittarointiin huomauttamista.

Tarkastuslautakunta on samaa mieltä tavoitteen toteutumisarvioista. Vaikka asumisen kerrosalaa valmistui tavoitetta vähemmän, asuntoja valmistui selvästi tavoitetta enemmän, joten tavoite voidaan katsoa osittain toteutuneeksi. Tavoitteena oli MAL- tavoitteiden toteuttaminen, mutta mittariksi oli otettu myös MAL-tavoitteisiin kuulumaton mittari (Uudispientalojen luvitusmäärä/vuosi).

Sitova tavoite 12.1 Ennaltaehkäistään ja puututaan kiusaamiseen ja väkivaltaan

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Kaikkien toimintayksiköiden, myös vapaa-ajan toimijoiden toimintasuunnitelmiin on kirjattu kiusaamista ennaltaehkäisevät toimenpiteet. Koulukiusaamisen väheneminen kouluterveyskyselyn "kiusattuna vähintään kerran viikossa %" indikaattorilla mitattuna.	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite ei toteutunut lainkaan

Raportoinnissa on laaja selostus eri toimintayksiköiden kiusaamista ehkäisevien toimenpiteiden mukaan ottamisesta yksiköiden toimintasuunnitelmiin. Lopuksi todetaan, että osassa vapaa-ajan toimijoiden toimintasuunnitelmissa on kiusaamista ehkäiseviä toimenpiteitä. Tavoitteena oli, että kaikissa vapaa-ajan toimijoiden toimintasuunnitelmissa on kirjattuna kiusaamista ennaltaehkäisevät toimenpiteet. Koska näin on vain osassa, tavoitteen tämä osa ei toteutunut. Tavoitteen toisen osan raportoinnissa ilmenee, että kouluterveyskyselyn 2019 perusteella kiusaamista kokeneiden alakoululaisten määrä oli lisääntynyt edellisestä kouluterveyskyselystä, näin myös tämä osio tavoitteesta jäi toteutumatta. Tarkastuslautakunta katsoo näin, että tavoite ei toteutunut lainkaan.

Sitova tavoite 12.3 Nykyistä suurempi osa ikääntyneistä asuu kotona

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Omassa kodissa kotihoidon turvin tai ilman palveluja asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus on 93,4 prosenttia.	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite ei toteutunut lainkaan, koska tavoitearvoa ei saavutettu.

Raportoinnin mukaan omassa kodissa kotihoidon turvin tai ilman palveluja asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus oli 93,2 prosenttia vuonna 2019. Vaikka määrä oli hieman noussut, tavoitearvoa ei saavutettu ja tavoite ei toteutunut lainkaan.

Sitova tavoite 15.1 Sisäilmakorjaustoimenpiteet kohteissa onnistuvat

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Sisäilmaoireet korjatussa kohteessa vähenevät 80 prosenttia.	Tavoite toteutui osittain.	Tavoitetta ei voi arvioida.

Raportoinnissa kerrotaan, että kyselyjä on tehty, mutta kyselyjen tuloksia ei raportoida. Raportoinnin perusteella ei pysty arvioimaan ovatko sisäilmaoireet vähentyneet tavoitteena olleen 80 prosenttia tai yleensä ovatko sisäilmaoireet korjatuissa kohteissa vähentyneet. Tavoitetta ei voi arvioida.

Sitova tavoite 16.1 Uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönotto

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Apotin jatkuva palvelu varmistettu ja toinen käyttöönotto toteutuu 10/2019.	Tavoite toteutui kokonaan.	Tavoite toteutui osittain.

Raportoinnissa todetaan, että osa järjestelmän toiminnallisuudesta siirtyi käyttöön otettavaksi vuoden 2020 puolella ja järjestelmän korjaukset ja optimointi jatkuvat edelleen. Tarkastuslautakunta toteaa, että raportoinnin perusteella käyttöönotto ei kokonaisuudessaan toteutunut aikataulun mukaan ja tavoite toteutui näin osittain.

Monta mittaria sisältävät tavoitteet

Strategisissa tavoitteissa oli monta tavoitetta, joilla oli useita mittareita. Jos vain osa mittareista toteutuu arviointia helpottaisi, jos raportoinnista kävisi selkeästi ilmi mitkä mittareista toteutuivat ja mitkä eivät. Alla esimerkki tavoitteesta 7.1.

Mittareiden tilanne kohtaan on jokaisen mittarin perään lisätty merkintä, toteutuiko mittari (T) vai ei (ET). Näin lukija näkee heti, mitkä mittareista toteutuivat ja, mitkä eivät.

7.1 Työttömyys Vantaalla laskee

Mittari	Mittarin tavoitetaso	Mittarien tilanne	Tavoitteen toteutuminen
Vantaan työttömyysaste	9,20 %	8,9% (T)	Tavoite toteutui osittain
Pitkäaikaistyöttömien määrä (yli 12 kuukautta työttömänä)	alle 3 200	2276 (T)	
Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä	alle 1 091	1 171 (ET)	

Johtopäätökset:

Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kuuden tavoitteen toteuma-arviosta. Kolmessa tapauksessa oli kyse tarkalleen määritetystä tavoitearvosta, jota ei oltu saavutettu ja lautakunta katsoi, että nämä tavoitteet eivät toteutuneet lainkaan. Lisäksi yhdessä tavoitteessa (koulukiusaamisen) kahdesta mittarista vain osa toisesta mittarista toteutui ja lautakunta katsoi, että tavoite ei kokonaisuutena toteutunut lainkaan. Yhden tavoitteen osalta (sisäilmakorjaustoimenpiteiden onnistuminen) ei raportoinnissa kerrottu mittarin toteutumisesta, joten arviointia ei voinut tehdä ja yhden kokonaan toteutuneeksi raportoidun tavoitteen (Apotti) kaikki osat eivät olleet vuoden 2019 aikana toteutuneet. Lisäksi yhden tavoitteen mittariksi oli otettu mittari, joka ei kuulunut tavoitteen mittaristoon (MAL-tavoite).

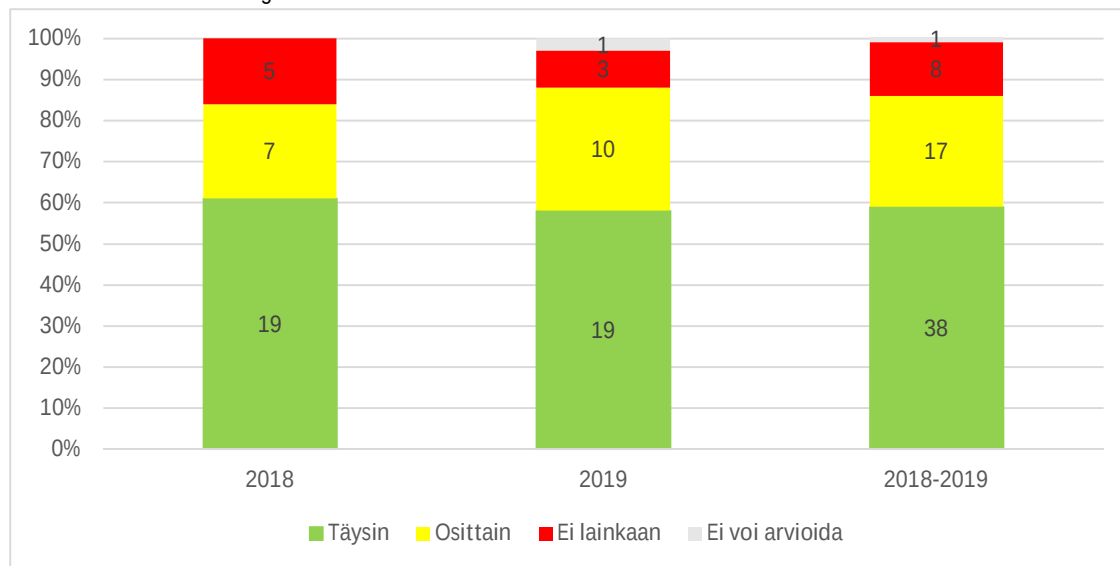
Suosituks:

Jos tavoite sisältää useita mittareita, joista vain osa toteutuu, lautakunta suosittelee merkitsemään mittarien tilannearvioon mitkä mittarit toteutuivat ja mitkä eivät (esimerkkinä tavoite 7.1).

1.3 Strategisten vuositavoitteiden yhteenvetoa 2018-2019

Ohessa on yhteenvetoa Vantaan kaupungin strategisten vuositavoitteiden toteutumisesta vuosina 2018-2019. Vuosille 2018 ja 2019 asetettiin yhteensä 64 tavoitetta (31 vuodelle 2018 ja 33 vuodelle 2019).

Kuva: Vuosittaisten strategisten tavoitteiden toteutuminen 2018–2019

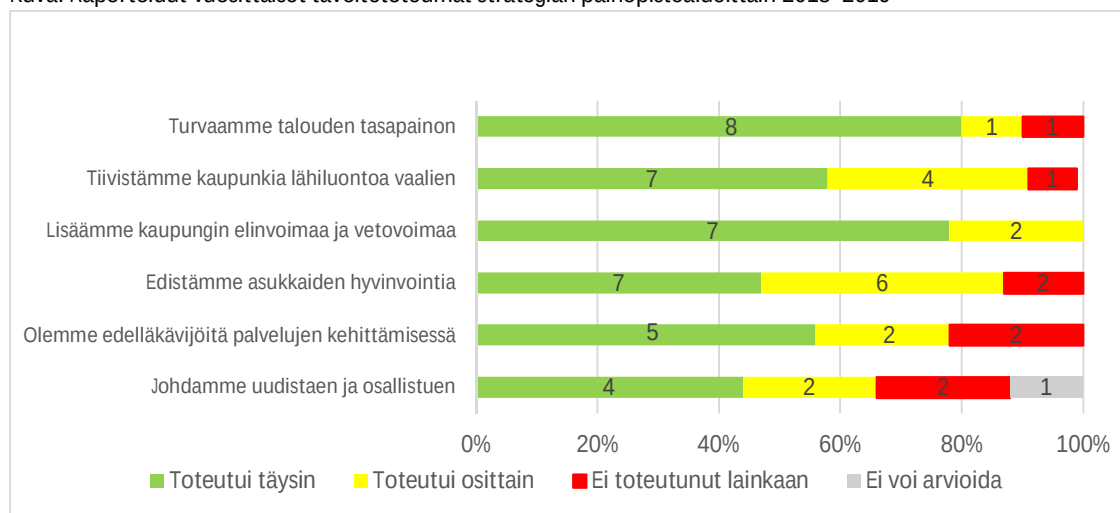

Tarkasteluajanjaksona raportoitiin tavoitteista täysin toteutuneeksi noin 59 prosenttia, osittain toteutuneeksi noin 27 prosenttia ja toteutumatta jääneeksi noin 13 prosenttia. Lisäksi yhden tavoitteen osalta arviointia ei voinut tehdä. Isoja toteumaeroja eroja ei tarkasteluvuosien välillä ole.

Tavoitteiden toteutuminen painopistealueittain

Vantaan strategiassa on kuusi painopistealuetta, joihin vuosittaiset strategiset tavoitteet jakaantuvat. Ohessa koottuna raportoidut tavoitetoteumat strategian painopistealueittain vuosilta 2018–2019.

Kuva: Raportoidut vuosittaiset tavoitetoteumat strategian painopistealueittain 2018–2019

Raportoinnin mukaan neljällä painopistealueella yli 80 prosenttia tavoitteista toteutui täysin tai osittain. Palvelujen kehittämisen painopistealueellakin toteutui kokonaan tai osittain lähes 78 prosenttia tavoitteista. Johtamisen uudistamisen ja osallisuuden osa-alueella tavoitteet toteutuivat hieman heikommin, mutta sielläkin täysin tai osittain toteutui lähes 67 prosenttia tavoitteista. Selvästi parhaiten ovat toteutuneet kaupungin elinvoiman ja vetovoiman lisäämiseen liittyvät tavoitteet, jotka kaikki toteutuivat kokonaan tai osittain. On huomattava, että tässä vaiheessa (strategiakauden puolivälissä) tarkasteltavat tavoitemäärät ovat melko pieniä, joten yksikin tavoite vaikuttaa melko paljon kokonaistoteumaan. Tavoitteista voidaan tässä vaiheessa haasteellisena nostaa esiin huostaanottojen tarpeen vähentämiseen liittyvä tavoite, joka ei ole kumpanakaan vuotena toteutunut lainkaan. Kyseinen tavoite on jälleen strategisena tavoitteena vuonna 2020.

Tarkastuslautakunnan arvioinnista

Seuraavan taulukkoon on koottu 2018–2019 vuosilta tavoitemäärät, joista tarkastuslautakunnalla oli huomautettavaa. Suluissa oleva prosenttiluku kertoo, kuinka suurta osaa tavoitteista huomautukset koskivat.

	2018	2019	Yhteensä
Huomautuksia	10 (32%)	7 (21%)	17(27%)

Tarkastuslautakunta huomautti yhteensä kahdeksan tavoitteen osalta raportoinnista, kahden tavoitteen osalta mittaroinnista, yhdeksän kertaa huomautus johtui jostain muusta syystä. On huomattava, että joitain tavoitteita huomautettiin useammasta syystä, esimerkiksi sekä raportoinnista että mittaroinnista.

Raportoinnin osalta huomautukset koskivat raportoinnin epätasällisyyksiä (ei esimerkiksi selviä toteutuiko tavoite). Mittareiden osalta suositeltiin rajoitettavaksi mittarien lukumäärää ja myös joidenkin tavoitteiden epätasällisyyksistä huomautettiin.

Johtopäätökset:

Vantaalla on asetettu vuosina 2018–2019 yhteensä 64 strategista tavoitetta. Tavoitteet jakaantuvat kuuteen strategian painopistealueeseen. Raportoinnin mukaan tavoitteista oli toteutunut kokonaan tai osittain noin 86 prosenttia ja 13 prosenttia ei toteutunut lainkaan ja yhtä tavoitetta ei voinut arvioida. Kuudesta strategian painopistealueesta neljässä yli 80 prosenttia tavoitteista oli toteutunut täysin tai osittain. Haasteelliseksi tavoitteeksi on tässä vaiheessa osoittautunut huostaanottojen tarpeen vähentämiseen liittyvä tavoite, joka ei ole kumpanakaan vuotena toteutunut lainkaan.

Tarkastuslautakunta antoi tarkastelujaksona huomautuksen yhteensä noin 27 prosenttiin tavoitteista. Huomautuksia on annettu tavoitteiden raportointiin, mittarointiin tai muusta syystä. Raportoinnin osalta huomautukset koskivat epätasällisyyksiä ja myös joidenkin tavoitteiden osalta toivottiin lisää täsmällisyyttä ja selkeyttä.

1.4 Kaupunginvaltuuston konserniyhtiöille asettamien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.11.2018 kaupungin talousarvion yhteydessä tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet suunnitelmakaudelle 2019-2022. Vuonna 2019 keskeisille ja taloudellisesti merkittävälle tytäryhteisöille asetettiin yhteensä 63 tavoitetta. Asetetuista tavoitteista toteutui yhteisön raportoinnin mukaan 37 täysin, 16 tavoitetta toteutui osittain ja 9 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Lisäksi yhden tavoitteen osalta tulokset eivät olleet raportointihetkellä käytettävissä, koska tavoitteena ollut kysely tehdään vasta maaliskuun 2020 aikana, joten sekään tavoite ei toteutunut.

Konsernijaoston raportoinnissa esitetään tavoitteiden toteutuminen seuraavien konserniyhtiöiden osalta: Vantaan Energia -konserni, VAV -konserni, VTK Kiinteistöt Oy -konserni, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, A-Tulkkaus Oy, Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy, Vantaan Kiinteistö ja Vesi Oy, Kiinteistö Oy Kehäsuora, Kiinteistö Oy Tie-depuisto, Kiinteistö Oy Tikkurilan keskustapysäköinti, Ratakujan Pysäköinti Oy, Tikkuparkki Oy, Ruukkukujan Autopaikat Oy, Kiinteistö Oy Lehdokkitien Virastotalo, Kiinteistö Oy Tikkurilan Terveysasema, Korson Pienteollisuus Oy, Pallastunturin Liikekiinteistö Oy, As Oy Katriinanrinne, As Oy Vantaan Sepänpuisto, Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus, joista kolmelle viimeiselle kaupunginvaltuusto ei asettanut tavoitteita.

Tilinpäätöksessä raportoidaan Vantaan Energia -konserni, VAV-konserni, VTK Kiinteistöt Oy -konserni, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, A-Tulkkaus Oy ja Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy.

Tavoitteista toteutui osittain

- Vantaan Energian "Muu päästökauppavapaa energia koko energiatuotannosta" (ydinvoima, jäte-energia) ja "Henkilöstötyytyväisyys".
- Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy "Henkilöstötyytyväisyys"
- Kauppiaitten kauppaoppilaitos Oy "Nettotulos" ja "Työelämäpalaute"
- Ratakujan Pysäköinti Oy "vähintään 0-tuloksen saavuttamisen vaiheittain neljän vuoden aikana"
- Tikkuparkki Oy "0-tuloksen saavuttamisen vaiheittain neljän vuoden aikana"
- Kiinteistö Oy Lehdokkitien Virastotalo "tilikauden tulos" ja "vesi"
- Kiinteistö Oy Tikkurilan Terveysasema "tilikauden tulos", "Lämpö" ja "Vesi"
- Pallastunturin Liikekiinteistöt Oy "Vesi" ja "Sähkö"
- As Oy Sepänpuisto "Tilikauden tulos"
- Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus "Tilikauden tulos"

Tavoitteista ei toteutunut lainkaan

- Vantaan Energia "Työturvallisuus"
- VAV konserni "Energiankulutuksen vähentäminen"
- VTK Kiinteistöt Oy "Energiankulutuksen vähentäminen"
- A-Tulkkaus Oy "Käännössivujen määrä"
- KOY Lehdokkitien Virastotalo "Sähkö"
- Korson Pienteollisuustalo Oy "Tulos"
- As Oy Katrinanrinne "Tilikauden tulos"
- Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus "Toimintakate" ja "Sähkön, veden ja lämmön kulutuksen vähentäminen"
- VTK -kiinteistöt Oy: tavoitetta "Asiakastytyväisyys" ei voitu vielä raportoida, koska se toteutetaan maaliskuussa 2020 eli sekään ei toteutunut vuonna 2019

Suositus:

Strategisten tavoitteiden ja niiden toteutumiseksi asetettujen vuosittaisten tavoitteiden toteutuminen on omistajaohjauksen näkökulmasta oleellista.

2 EMOKAUPUNGIN JA KOKO KONSERNIN TALOUS

2.1 Emokaupungin talous ja tilinpäätös

Talousarvion toteutuminen

Vantaan tilikauden tulos vuonna 2019 oli -62,7 miljoonaa euroa. Tulos heikkeni lähes 67 miljoonaa vuodesta 2018. Tilikauden alijäämä tilinpäätössiirtojen jälkeen oli -62,6 miljoonaa euroa. Alkuperäisessä talousarviossa vuodelle 2019 oli arvioitu tilikauden tulokseksi -30,8 miljoonaa. Talousarvioon tehtiin muutoksia, joilla varauduttiin menojen kasvuun sekä ennakoitua pienempään tulokertymään. Muutetussa talousarviossa tilikauden tulokseksi arvioitiin -103,6 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli noin 31,9 miljoonaa euroa heikompi kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 40,8 miljoonaa euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa. Verotulojen osalta pitää huomioida, että verohallinnon verokorttiuudistuksen ennakonpidätystavan muutoksen vuoksi ennakkoveroja kertyi kaikille kunnille arvioitua vähemmän. Lopullisesti vaje korjaantuu vuoden 2020 kesällä verotuksen valmistuessa.

Toimintatuotot ylittyivät noin 10,0 miljoonalla eurolla ja toimintakulut alittuivat noin 17,0 miljoonaa euroa muutettuun talousarvioon nähden. Toimintakuluissa suurin alitus tuli henkilöstökuluihin (noin 32 miljoonaa) ja palvelujen ostot taas ylittivät talousarvion noin 23 miljoonalla eurolla. Ostopalvelujen kasvua selitti ennakoitua

suurempi vuokratyövoiman käyttö ja erikoissairaanhoidon kustannusten ylittyminen arvioidusta. Kaupungin koko verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) kasvoi noin 3,7 prosenttia verrattuna vuoteen 2018. Pelkkiä verotuloja kertyi 3,2 prosenttia enemmän kuin vuonna 2018. Vuoden 2019 muutettuun talousarvioon verrattuna verotuloja kertyi noin 4,6 miljoonaa euroa ennakoitua enemmän. Valtionosuuksia taas kertyi noin 2,3 miljoonaa ennakoitua enemmän, ja verorahoitus kokonaisuudessaan toteutui muutettuun talousarvioon verrattuna 100,6 -prosenttisesti. Verotulolajeista muutettuun talousarvioon nähden kunnan tuloveroa kertyi noin 8,5 miljoonaa ennakoitua enemmän, kiinteistövero 1,5 miljoonaa ennakoitua vähemmän ja osuus yhteisöveron tuotosta oli noin 2,4 miljoonaa ennakoitua pienempi. Edelleen alhaisena pysyneestä korkotasosta johtuen Vantaan ennakoitujen korkomenot alittuivat noin 1,0 miljoonalla.

Määrärahamuutoksista, määrärahatavoitteiden toteutumisesta (muutettuun talousarvioon nähden) ja lainakannasta vuonna 2019:

- Kaupunginvaltuuston muutokset vuoden 2018 talousarvioon: Käyttötulojen vähennykset noin 18,7 miljoonaa euroa, käyttömenojen lisäykset yhteensä noin 25,1 miljoonaa euroa. Lisäksi verotulojen ja kertymäärviota vähennettiin yhteensä 38 miljoonalla eurolla ja valtionosuuksien kertymäärviota nostettiin 9 miljoonaa euroa. Investointien lisäykset (brutto) olivat noin 10 miljoonaa euroa.
- Toimintatuottojen toteumaprosentti oli noin 102 prosenttia.
- Toimintakulujen toteumaprosentti oli noin 99 prosenttia.
- Verotulojen toteumaprosentti oli noin 100 prosenttia.
- Valtionosuuksien toteumaprosentti oli 101 prosenttia.
- Yhteenlasketut rahoitustulot - ja menot olivat noin 1,0 miljoonaa euroa talousarviossa ennakoitua enemmän.
- Poistot ja arvonalentumiset toteutuivat noin 2,5 miljoonaa euroa arvioitua pienempinä.
- Talousarviossa 2019 varauduttiin 57,7 miljoonan euron nettolainanottoon. Pitkäaikaisten lainojen nettolisäykseksi muodostui tilinpäätöksessä 17,7 miljoonaa ja lyhytaikaisten nettolisäys oli 25,5 miljoonaa, joten kokonaisuutena lainakannan nettolisäys oli 43,2 miljoonaa.
- Investointimenot (brutto) toteutuivat noin 11,4 miljoonaa euroa pienempinä ja nettoinvestoinnit noin 18,9 miljoonaa euroa pienempinä. Investointimenojen alittumiseen vaikutti eniten uudisrakentamisen ja korjausrakentamisen toteutusajankohtien siirtyminen.

Kaupungin taloudellisen tilanteen kehittyminen

Ohessa on tarkasteltu kaupungin taloudellista tilannetta kumulatiivisen yli-/alijäämän muodostumista sekä varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirtaa vuosina 2013–2019. Tarkastelu perustuu kyseisten vuosien tilinpäätöksistä koottuihin laskelmiin. Erityisenä tarkastelukohteena on tulo- ja menojen riittävyys.

Kumulatiivisen ylijäämän muodostuminen, luvut miljoonaa euroa

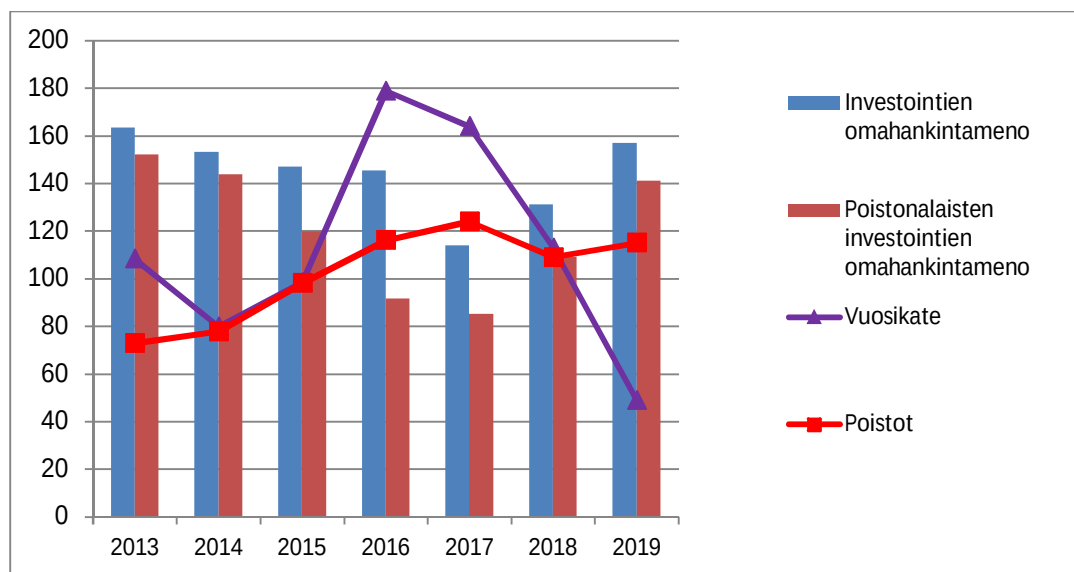
Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Toimintakate	-976,6	-1 006,4	-1 015,6	-990,0	-1 008,7	-1 072,5	-1 176,9
Vuosikate	108,4	79,9	98,4	178,8	164,0	112,6	49,1
Poistot	-72,9	-77,8	-98,1	-116,1	-123,6	-108,7	-115,2
Tuloslaskelman tulos + satunnaiset tulot	35,6	2,1	1,4	64,5	40,4	3,9	-62,7
Tilinpäätössiirrot	-0,4	-1,0	-0,7	0,3	1,2	1,2	0,2
Ali-/ylijäämä	35,2	1,1	0,7	64,8	41,7	5,2	-62,6

Kumulatiivinen edellisten tilikau- sien ja kuluvan tilikauden yli/ali jäämät ¹	376,8 (353,1)	354,2 (362,2)	362,9 (360,2)	425,0 (425,5)	467,2 (462,1)	467,3	404,8
---	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	-------	-------

Toiminnan ja investointien rahavirta

Vuosi	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Vuosikate	108,4	79,9	98,4	178,8	164,0	112,6	49,1
Satunnaiset tulot	0,0	0,0	1,0	1,8	0,0	0,0	3,3
Satunnaiset kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-37,9	-37,9	-37,3	-48,9	-40,5	-40,9	-16,8
Investoinnit							
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-172,8	-172,8	-152,8	-146,7	-111,3	-134,8	-157,6
Rahoitusosuudet investointeihin	9,3	9,3	5,8	1,3	0,7	3,9	0,9
Pysyvien vastaavien hyödykkei- den luovutustulot	47,3	47,3	48,4	68,8	50,6	66,7	26,9
Toiminnan ja investointien raha- virta	-45,7	-45,7	-36,5	55,2	63,4	7,6	-94,2

Kumulatiivista ylijäämää oli noin 405 miljoonaa euroa vuoden 2019 lopussa. Toimintakate (toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus) heikkeni 104,4 miljoonaa euroa vuodesta 2018. Toiminnan ja investointien rahavirta kääntyi nyt selvästi negatiiviseksi. Vuonna 2019 vuosikate laski yli 63 miljoonaa edellisvuodesta ja kattoi vain 42,7 prosenttia poistoista. Myös velkamäärä lisääntyi (velan nettolisäys oli noin 43 miljoonaa vuonna 2019). Ohessa tarkasteluna kaupungin talous vuosina 2013–2019 investointien-vuosikatteen ja poistojen avulla. Investoinnit on esitetty omahankintamenona.

¹ Suluissa kumulatiivinen edellisen tilikauden ja ylijäämä, kun tilinpäätöksen jälkeen ylijäämään tehdyt oikaisut on otettu huomioon.

Investointitaso oli vuonna 2019 vertailujakson toiseksi korkein. Vuosikate, joka aiempina vertailuvuosina kattoi poistot, jäi nyt selvästi alemmalle tasolle ja kattoi nyt vain 42,7 prosenttia poistoista.

Johtopäätökset:

Vantaan kaupungin talouden kehitys kääntyi selvästi negatiiviseksi vuonna 2019. Talouden heikkenemiseen vaikutti yhtenä suurena, kaupungista riippumattomana tekijänä myös verokorttiuudistuksen ennakonpidätystavan muutos, jonka aiheuttama vaje vuoden 2019 verotuloille korjaantuu vasta vuoden 2020 kesällä verotuksen valmistuessa.

Huonontuvaan taloustilanteeseen varauduttiin kaupungissa talousarviomuutoksilla ja muutetun talousarvion raameissa pysyttiin. Lainamäärä lisääntyi, joskin pitkäaikainen lainakanta kasvoi kuitenkin melko maltillisesti. Suuri lainamäärä on iso riskitekijä kaupungin taloudessa.

Liiikelaitokset²

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Talouden toteuma 2019 (luvut 1000 euroa)

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	Talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	38 298	38 970
Liiketoiminnan kulut	-36 841	-37 387
Poistot ja arvonalenemiset	-1 457	-1 250
Liikeylijäämä/(-alijäämä)	0	333
Rahoitustuotot ja kulut	0	2
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0	334
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	342
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	676

Investoinnit (brutto, tuhatta euroa)

Talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019
2 300	2 295

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen talousarvion sitovat määrärahaerät ovat liikeylijäämä ja bruttoinvestoinnit. Vuodelle 2019 pelastuslaitoksen johtokunnan hyväksymässä talousarviossa sitovina määrärahoina olivat liikeylijäämä 0 euroa ja 2 300 000 euron bruttoinvestoinnit. Tilinpäätöksessä pelastuslaitoksen liikeylijäämä oli noin 333 000 euroa. Bruttoinvestoinnit toteutuivat hieman talousarviota pienempinä.

² Liikelaistosten talouden vertailutaulukot on tiivistetty lyhyeen yhdistelemällä tuloslaskelman varsinaisen toiminnan tuotto- ja kuluerät yhdeksi eräksi.

Vantaan Työterveys liikelaitos

Talouden toteuma 2019 (luvut 1000 €)

Vantaan Työterveys liikelaitos	Talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	6 844	4 657
Liiketoiminnan kulut	-6 635	-4 271
Poistot ja arvonalenemiset	-51	-34
Liikelylijäämä(-)/alijäämä)	158	352
Rahoitustuotot ja kulut	-11	-10
Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutos lisäys (-) tai vähennys (+)	51	122
Tuloverot	0	-13
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	198	451

Investoinnit 2019 (brutto)

Talousarvio 2019

60

Tilinpäätös 2019

0

Vantaan Työterveys liikelaitoksen sitova määräraha/tuottovaatimus on vuosittain Vantaan kaupungille maksettava seitsemän prosentin korko kaupungin antamasta lainasta ja seitsemän prosentin korko peruspääomasta. Maksettavien korkojen euromäärä yhteensä vuonna 2019 oli 13 068 euroa. Työterveys liikelaitos maksoi kyseisen koron lainasta ja peruspääomasta vuonna 2019. Huomattavaa on, että talousluvut ovat 31.7. 2019 mennessä kertyneitä, sillä liikelaitoksen toiminta ja henkilöstö siirtyivät yhtiöittämisen myötä 1.8.2019 lukien Vantaan Työterveys Oy:lle. Kaupunginvaltuuston 16.12.2019 tekemän päätöksen mukaisesti Vantaan Työterveys liikelaitos lakkautettiin 31.12.2019.

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Talouden toteuma 2019 (luvut 1000 €)

Suun terveydenhuollon liikelaitos	Talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	23 380	23 035
Liiketoiminnan kulut	-23 055	-23 928
Poistot ja arvonalenemiset	-64	-52
Liikelylijäämä/alijäämä	262	-946
Rahoitustuotot ja kulut	-209	-211
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	53	-1 157

Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	53	-1 157

Investoinnit 2019 (brutto)

Investoinnit rahoitettiin vuonna 2019 leasing-perusteella, joten taseeseen kirjattavia bruttoinvestointeja ei ollut.

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitokselle oli talousarvion sitovina erinä vuosittain Vantaan kaupungille maksettava seitsemän prosentin korko kaupungin antamasta lainasta ja seitsemän prosentin korko peruspääomasta sekä liikeylijäämä ja bruttoinvestoinnit. Kaupungille maksettavien korkojen euromäärä oli vuonna 2019 yhteensä noin 227 000 euroa, jonka liikelaitos maksoi kaupungille. Liikeylijäämää arvioitiin talousarviossa kertyvän noin 262 000 euroa mutta liikelaitos teki yli 900 000 euron liikeylijäämän, joten tavoitteesta jäätii yli 1,1 miljoonaa euroa. Tilikauden alijäämä liikelaitoksella oli lähes 1,2 miljoonaa euroa. Liikevaihtoa liikelaitokselle kertyi lähes 350 000 euroa arvioitua vähemmän ja materiaali- ja palveluostot ylittyivät selvästi. Liikelaitoksen alijäämä tilikaudelta 2019 oli yli miljoona euroa ja liikelaitoksen peruspääoman alijäämä on nyt noin 750 000 euroa. Investointeja liikelaitos ei tehnyt.

Kuntalain 110 §:ssä todetaan kunnan alijäämästä (kyseistä pykälää sovelletaan myös kunnalliseen liikelaitokseen): ”Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnan 26.2.2020 pidetyssä kokouksessa käsiteltiin liikelaitoksen tilinpäätös. Tilinpäätöstä käsittelevässä pykälässä alijäämän kattamisvelvoite huomioitiin. Kyseiseen pykälään kirjattiin: ”Liikelaitoksen alijäämä tulee kattaa seuraavien vuosien aikana vallitsevan normiston mukaisesti. Liikelaitoksen johtokunta tulee käsittelemään suunnitelman alijäämän kattamiseksi. Suunnitelma peruspääoman kattamiseksi keskittyy toiminnan selkiennyttämiseen ja toiminnan keskittämiseen, liikevaihdon määrä- ja hintaerien täsmentämiseen sekä ulkoistusmahdollisuuksien käyttöön.”

Vaikutus kaupungin talouteen

Liikelaitosten taloudellinen vaikutus koko Vantaan talouteen oli vuonna 2019 noin 30 000 euroa negatiivinen.

Johtopäätökset:

Liikelaitoksista Keski-Uudenmaan pelastuslaitos ja Vantaan työterveys liikelaitos saavuttivat ennakoitua paremman taloudellisen tuloksen ja näiden liikelaitosten sitovat erät ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat. Suun terveydenhuollon liikelaitos maksoi tavoitteensa mukaiset korot kaupungille, mutta sen sitovista eristä liikeylijäämää ei kertynyt talousarviossa arvioidusti, vaan liikelaitoksen tilinpäätös jäi alijäämäiseksi.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen peruspääoman alijäämä on nyt 750 000 euroa. Liikelaitoksen tulee kattaa alijäämä enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Samoin sen tulee tehdä suunnitelma yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Alijäämän kattamisvelvoite on otettu huomioon liikelaitoksen pöytäkirjassa vuoden 2019 tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä ja samoin mainittiin, että johtokunta tulee käsittelemään suunnitelman alijäämän kattamiseksi.

Suositus:

Tarkastuslautakunta edellyttää, että suun terveydenhuollon liikelaitos ryhtyy mahdollisimman nopeasti kuntalain vaatimiin toimenpiteisiin liikelaitoksen peruspääoman alijäämän kattamiseksi.

2.2 Koko kaupunkikonsernin talous

Seuraavissa taulukoissa verrataan emokaupungin ja koko konsernin vuoden 2019 tilinpäätöstietoja ja keskeisiä tilinpäätöksen tunnuslukuja toisiinsa.

Kaupungin ja koko konsernin tuloksen muodostuminen:

M€	Kaupunki	Konserni
Toimintatuotot	230,5	1 082,4
Toimintakulut	-1 407,5	-2 051,9
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta ja tappioista	-	9,3
Toimintakate	-1 177,0	-960,3
Verorahoitus (sisältää valtionosuudet)	1 198,9	1 199,5
Rahoitustuotot ja -kulut	27,1	-5,9
Vuosikate	49,1	233,4
Poistot ja arvonalentumiset (sisältää suunnitelman mukaiset poistot, Omituksen eliminointierot ja arvonalentumiset)	-115,2	-214,0
Satunnaiset erät	3,3	-2,4
Varausten lisäys		3,3
Rahastojen lisäys		-
Tilinpäätössiirrot	0,2	-
Tilikauden verot	-	-0,3
Laskennalliset verot	-	-10,6
Vähemmistöosuudet	-	-7,3
Tilikauden yli/alijäämä	-62,6	-18,8

Kaupungin ja koko konsernin keskeisten tunnuslukujen vertailu:

	Kaupunki	Konserni
Vuosikate, % poistoista	42,7	109,1
Investointien tulorahoitus, %	31,4	55,9
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	1 731,6	2 767,6
Lainakanta, euroa per asukas ³	4 084,7	8 591,2
Lainanhoitokate	0,6	3,8
Suhteellinen velkaantuneisuus %	78,5	110,5
Lainat ja vuokravastuut (miljoonaa euroa)	1 506,5	2 412,6

³ Asukaskohtaiset luvut on laskettu käyttäen Tilastokeskuksen lopullista väestötilastoa Vantaan asukasluvusta 31.12.2019 tilanteessa (233 775 asukasta).

Tulorahoitus ei enää riittänyt poistojen kattamiseen emokaupungissa, mutta konsernissa poistot pystyttiin vielä tulorahoituksella kattamaan. Koko konsernin alijäämä oli noin 46 miljoonaa euroa pienempi kuin emokaupungin alijäämä.

Kaupungin lainanhoitokatteen tunnusluku on 0,6 ja se heikkeni hieman vuodesta 2018 (vuonna 2018 lainanhoitokate oli 0,7). Tunnusluku osoittaa, että tulorahoitus ei kaupungilla kokonaan riittänyt vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun vuonna 2019. Konsernin lainanhoitokate heikkeni myös viime vuodesta ja oli nyt 3,9. Suhteellinen velkaantuneisuus osoittaa koko velkataakan suuruuden ja tämä tunnusluku heikkeni hieman sekä emokaupungissa että konsernissa vuodesta 2018. Emokaupungilla ja konsernilla on merkittävän suuri velkataakka. Velan takaisin maksuun tarvittaisiin konsernissa selvästi yli vuoden tulorahoitus ja emokaupungin koko velan takaisinmaksuun kuluisi 78,5 prosenttia vuoden tulorahoituksesta.

Vantaa ja kriisikuntakriteerit

Ohessa on tarkasteltu Vantaan vuoden 2019 tilinpäätöslukuja ja kuntalain voimassa olevien kriisikuntakriteerien täyttymistä.

Alijäämäkriteerit, jos jompikumpi täyttyy, kriisikuntamenettely käynnistyy		
1. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan konsernitaseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa (eli neljässä vuodessa.)	Kriteeri ei täyty, Vantaalla ylijäämää konsernitaseessa vuonna 2019 yhteensä noin 647 miljoonaa euroa.	
2. Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa.	Kriteeri ei täyty Vantaalla konsernitaseessa on ollut koko ajan ylijäämää, ylijäämä konserniti-linpäätöksessä 2019 oli noin 2 770 euroa/asukas	
Muut kriteerit. Kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot.		
1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;	Kriteeri ei täyty. Konsernin vuosikate oli Vantaalla vuoden 2019 tilinpäätöksessä 233,4 miljoonaa positiivinen.	
2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;	Kriteeri ei täyty. Tuloveroprosentin keskiarvo kunnissa vuonna 2019 noin 19,88 prosenttia. (Kuntaliito: Kuntien vuoden 2019 veroprosentit) Vantaan tuloveroprosentti on 19.	

3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;	Kriteeri ei täyty. Vuonna 2018 kuntakonsernien keskimääräinen lainakanta oli 6 537 euroa (kuntaliitto). 50-prosentin ylitys tarkoittaa lainakantaa 9805,5 euroa/asukas. Vantaan tilinpäätöksessä 2018 konsernilainakanta/asukas oli 8 591,1 euroa.	
4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.	Kriteeri täyttyy. Vantaan konsernitalinpäätöksen mukaan suhteellinen velkaantuneisuus vuonna 2019 oli 110,5 prosenttia	

Johtopäätökset:

Kaupungin ja konsernin talous heikkenivät. Molempien tilinpäätös oli nyt alijäämäinen ja samalla lainamäärä kasvoi. Tulopuolta heikensi yhtenä ulkopuolisena tekijänä verohallinnon verokorttiuudistuksen ennakonpidätystavan muutoksen aiheuttama vaje kuntien verotulokertymiin. Velkamäärä kasvoi ja on edelleen talouden iso riskitekijä. Nykyisten kriisikuntakriteerien osalta Vantaalla täyttyy vain suhteellisen velkaantuneisuuden kriteeri. Suhteellisen velkaantuneisuuden kriteeri kuuluu kriteerikategoriaan, jossa pitäisi myös kolmen muun kriteerin täyttyä kahtena vuonna peräkkäin, jotta arviointineuttelyyn jouduttaisiin.

2.3 Suurten kaupunkien vertailua

Alla olevassa taulukossa vertaillaan kuuden suurimman kaupungin keskeisiä talouden tunnuslukuja vuodelta 2019. Tunnusluvut on kerätty kaupunkien kaupunginhallituksissa hyväksytyistä vuoden 2019 tilinpäätöksistä. Tunnuslukuja on seitsemän jokaisella kaupungilla eli yhteensä 42. Tunnuslukujen tasoluokittelu perustuu Kuntaliiton määrittelyyn. Tunnusluvuissa on vuoden 2019 tunnusluvun alla suluissa kyseisen tunnusluvun arvo vuonna 2018.

	Espoo	Hel- sinki	Oulu	Tampere	Turku	Vantaa
Vuosikate % poistoista	96	203	49	81	20	43
	(121)	(217)	(71)	(44)	(11)	(104)
Investointien tulorahoitus %	58	97	36	59	10	31
	(72)	(123)	(45)	(24)	(8)	(86)
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	1 766	9 339	3 848	1 895	889	1 732
	(1 853)	(8 877)	(4 111)	(1 968)	(1 089)	(2 048)
Lainakanta, euroa per asukas	3 413	1 551	3 407	3 337	3 837	4 085
	(2 814)	(1 698)	(3 170)	(2 850)	(4 290)	(3 966)
Lainanhoitokate	2,7	7,4	1,5	1,8	0,2	0,6
	(3,2)	(6,3)	(1,9)	(3,3)	(0,1)	(0,7)
Suhteellinen velkaantuneisuus %	63	44	69	62	71	79
	(54)	(46)	(67)	(60)	(79)	(75)
Konsernin (sisältää kaupungin) lainakanta euroa/asukas	13 125	7 914	4 707	8 034	7 539	8 591
	(12 349)	(7 691)	(4 096)	(7 307)	(7 823)	(8 451)

Vuonna 2019 kaupunkien tunnusluvut kokonaisuutena heikkenivät vuoden 2018 tasosta. Tunnuslukuista 30 pysyi vuoden 2018 tasolla, 9 tunnusluvun arvo heikkeni ja 3 tunnusluvun arvo parantui. Hyvällä tasolla oli nyt 11 tunnuslukua (12 vuonna 2018), tyydyttävällä tasolla oli 10 tunnuslukua (15 vuonna 2018) ja heikolla tasolla oli 21 tunnuslukua (15 vuonna 2018). Kaupungeista Espoolla kahden tunnusluvun arvo heikkeni, Oululla yhden tunnusluvun arvo heikkeni, Tampereella neljän tunnusluvun arvo heikkeni ja kahden parani, Vantaalla kahden tunnusluvun arvo heikkeni, Helsingillä kahden tunnusluvun arvo parani ja Turun tunnuslukujen arvot pysyivät vuoden 2018 tasolla. Eniten hyvällä tasolla olevia tunnuslukuja (viisi) oli Helsingillä.

Kertynyt ylijäämä asukasta kohden tunnusluvun arvot olivat kaikilla kaupungeilla edelleen hyvällä tasolla. Suhteellinen velkaantuneisuus ja kaupungin lainakanta euroa/asukas tunnusluvut heikkenivät eniten ja nyt kyseiset tunnusluvut ovat viidellä kaupungilla heikolla tasolla, kun vuonna 2018 nämä tunnusluvut olivat kolmella kau-

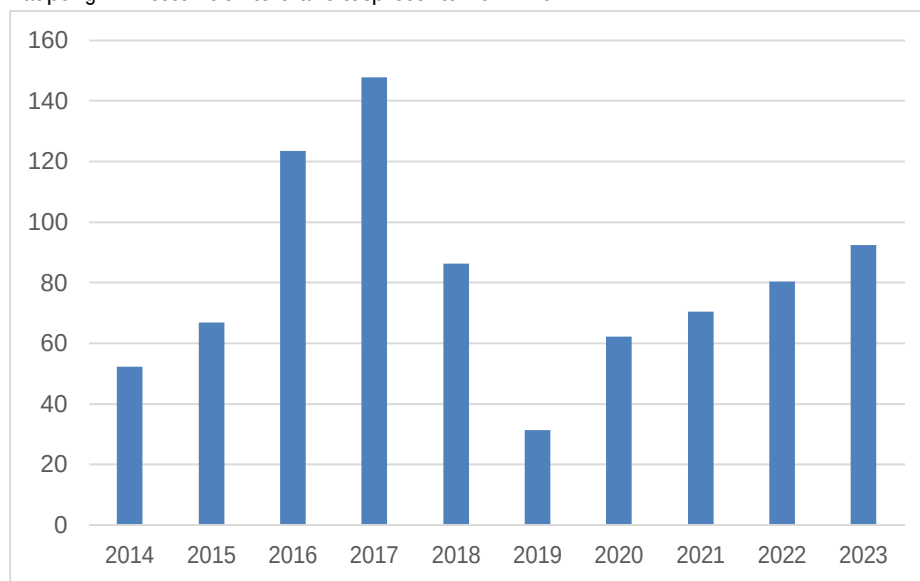
pungilla heikolla tasolla. Vuosikate poistoista tunnusluku heikkeni kahdella ja parani yhdellä kaupungilla. Investointien tulorahoitusprosentin tunnusluku heikkeni yhdellä ja parani yhdellä kaupungilla. Sekä lainanhoitokatteen ja konsernin asukaskohtainen lainamäärän tunnusluku heikkenivät yhdellä kaupungilla.

2.4 Investoinnit

Investointien tulorahoitusprosentti

Oheisessa kaaviossa on Vantaan kaupungin investointien tulorahoitusprosentti vuosilta 2014–2023. Vuonna 2019 tulorahoitusprosentti laski selvästi ja oli vain 31,4 prosenttia. Vuodesta 2020 eteenpäin tulorahoitusprosentti perustuu taloussuunnitelman 2020–2023 ennusteisiin.

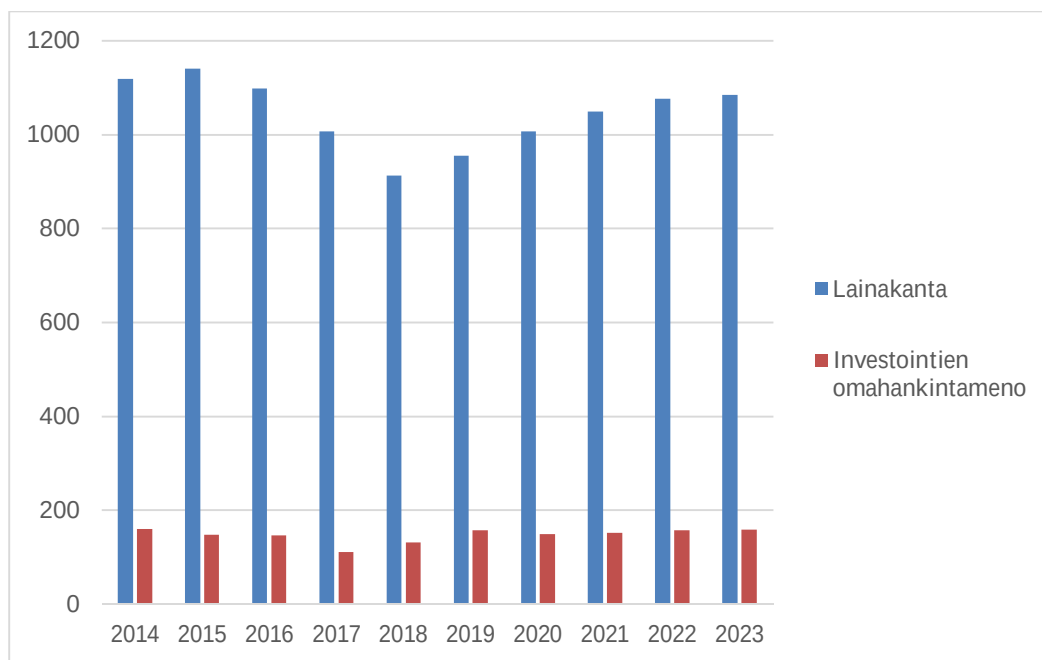
Kaupungin investointien tulorahoitusprosentti 2014–2021

Lainamäärä ja investoinnit

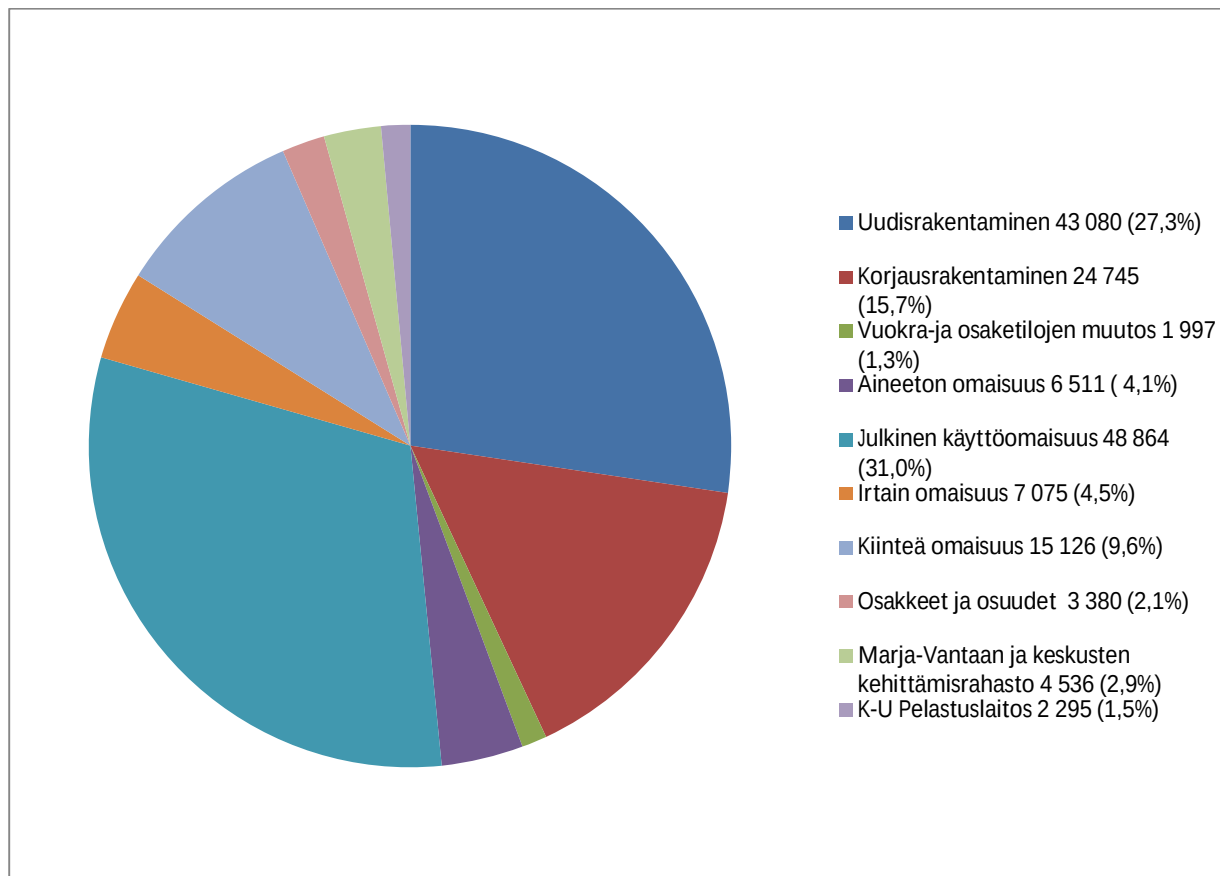
Seuraavassa kuvataan lainamäärän ja investointien omahankintamenojen⁴ kehitystä vuodesta 2014 (luvut miljoonaa euroa). Vuodesta 2020 eteenpäin luvut ovat taloussuunnitelmassa 2020–2023 esitettyjä ennusteita. Lainamäärässä on mukana sekä kaupungin lyhyt- että pitkäaikaiset lainat.

⁴ Investointien omahankintameno = investointimenoista on vähennetty niihin saadut rahoitusosuudet

Investointien jakauma 2019

Ohessa kuvattuna kaupungin investointien (brutto) toteumarakenne vuodelta 2019, luvut ovat tuhatta euroa. Rakentamisen investoinnit (uudisrakentaminen ja korjausrakentaminen) ja julkiseen käyttöomaisuuteen liittyvät investoinnit (esimerkiksi liikenne-, urheilu- ja virkistysalueiden rakentaminen) olivat suurimmat investointilajit.

Johtopäätökset:

Investointien tulo-rahoitusprosentti jäi 2019 vuonna 31,4 prosenttiin. Kaupungin lainamäärä nousi 43,2 miljoonaa. Investointitaso tulee jatkossa taloussuunnitelman arvion mukaan hieman nousemaan viimeisinä suunnitelmavuosina, mutta investointien tulo-rahoitusprosentin ennakoidaan paranevan. Kuitenkin myös lainakannan ennakoidaan taloussuunnitelmakaudella 2020–2023 vuosittain hieman kasvavan.

3 HSL

Perustehtävät, päätöksenteko ja organisaatio

Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä, HSL, perustettiin kesäkuussa 2009 ja sen toiminta käynnistyi 1.1.2010. HSL vastaa Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisesta (HLJ). Se suunnittelee ja järjestää toimialueensa joukkoliikenteen ja edistää sen toimintaedellytyksiä sekä hankkii bussi-, raitiovaunu-, metro-, lautta- ja lähijunaliikennepalvelut. HSL hyväksyy joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän sekä lippujen hinnat, vastaa joukkoliikenteen markkinoinnista ja matkustajainformaatiosta sekä järjestää lippujen myynnin ja vastaa matkalippujen tarkastuksesta.

Ylintä päätösvaltaa käyttää kaksi kertaa vuodessa kokoontuva yhtymäkokous, johon jäsenkunnat valitsevat edustajansa. Yhtymäkokous päättää kuntayhtymän tilinpäätöksestä viimeistään toukokuun loppuun mennessä ja talousarviosta ja -suunnitelmasta viimeistään marraskuun lopussa. Kuntayhtymän 14-jäseninen hallitus valvoo kuntayhtymän etua, järjestää sen hallinnon ja päättää toimintaperiaatteista. Lisäksi hallitus muun muassa päättää taksoista ja tariffeista, toimialueensa joukkoliikenteen palvelutarjonnan määrästä ja laadusta sekä hankittavasta liikenteestä ja liikennöintisopimuksista. Tarkastuslautakunnan kokoonpanoon kuuluu viisi jäsentä.

Kaupungin omistajaohjaus toteutuu osallistumisena HSL:n päätöksentekuelinten, yhtymäkokouksen ja hallituksen kokouksiin. Lisäksi Vantaa valvoo kuntalaisten etuja antamalla vuosittain lausunnon alueidensa joukkoliikenteen palvelutasotavoitteista kokonaisuutena, Vantaan määrärahoista sekä joukkoliikenteen kehittämissuunnitelmista. Vantaa ja muut kuntayhtymään kuuluvat kunnat antavat lausunnon myös lippulajeista, lipunhinoista ja alennusryhmistä, ennen kuin HSL päättää niistä.

Toimitusjohtaja johtaa kuntayhtymän hallintoa, taloutta ja muuta toimintaa sekä toimii hallituksen kokouksessa esittelijänä. Toiminta on jakautunut viiteen osastoon: liikennejärjestelmä ja tutkimukset, joukkoliikenne, asiakkuus ja myynti, teknologiaratkaisut sekä hallinto- ja strategiapalvelut.

Työntekijöitä on 421. Valtaosa henkilöstöstä työskentelee joko joukkoliikenteen suunnittelun, tutkimuksen ja tietojärjestelmien asiantuntijatehtävissä tai matkalippujen tarkastukseen liittyvissä tehtävissä.

Strategia 2018–2021

HSL:n strategia korostaa kestävästä kehitystä; ympäristöystävällisyyden ja päästöttömyyden lisäksi haetaan myös taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä. HSL tavoittelee erinomaista asiakaskokemusta ja nostaa asiakkaan ja hänen tarpeensa kaiken suunnittelun ja tekemisen keskiöön. Strategia korostaa tehokasta runkoverkkoa, joka mahdollistaa sujuvan liikkumisen. Lisäksi se painottaa jatkuvaa uudistumista ja muutosten ennakointia, aktiivista yhteistyötä sekä hyvää ja vastuullista taloudenpitoa, joka mahdollistaa kilpailukykyiset lippujen hinnat.

Talous ja tulokortitavoitteet 2019

Tilikauden 2019 toimintatuotot olivat 748,2 miljoonaa euroa (talousarviossa 737,6 miljoonaa euroa). Toimintakuluiksi arvioitiin 735,3 miljoonaa euroa (talousarviossa 754,5 miljoonaa euroa). Näin toimintakate oli 13 miljoonaa euroa (talousarviossa -16,9 miljoonaa euroa). Tilikauden tulos oli 4,8 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vyöhykeuudistus nosti HSL:n lipputuloja ennakoitua enemmän. Selittäjänä on etenkin ABC-lipun ennakoitua suurempi osuus myynnistä, ja lisäksi täysin uudet sekä uudelleen aktivoituneet vanhat asiakkaat. Loppuvuodesta 2019 HSL päätti alentaa kausilipun hintaa pitkillä matkoilla. Hinnanalennukset tulivat voimaan vuoden 2020 alusta ja ne kohdistettiin pisimpien matkojen hintoihin, koska niillä siirtyminen autoilusta joukkoliikenteeseen vaikuttaa suotuisimmin liikenteen päästöihin. Lipputulojen osuus tuloista on 52 prosenttia, kuntaosuuksilla katetaan 46 prosenttia. 1 prosentti on muita myyntituloja ja yksi prosentti valtionosuutta. Menoista liikennöinti muodostaa suurimman osan, 70,2 prosenttia. Infraan kuluu 20,5 prosenttia. Palveluiden ostot 4,9 prosenttia, henkilöstö noin 3,1 prosenttia ja loppu muita kuluja.

Alla olevassa taulukossa on esitetty toimintatuottojen, -kulujen ja -katteen kehitys vuosilta 2017–2019.

(miljoonaa euroa)	2019	TA 2019	2018	2017
toimintatuotot	748,2	737,6	728	657,2
toimintakulut	735,3	754,5	708,4	648,1
toimintakate	13,0	-16,9	19,7	9

Toteutuneet investointimenot olivat 11,1 miljoonaa euroa (talousarviossa 13,7 miljoonaa euroa).

Vuoden 2019 tulokorttitavoitteissa kolme kärkeä

- 1) Matkustustiedon kerääminen ja hyödyntäminen
- 2) vyöhykeuudistuksessa onnistuminen mittareina asiakastytyväisyys, sidosryhmien tietoisuus uudistuksesta, käyttöönoton toteutuminen suunnitelman mukaan, kokonaisuus (lipputulot), matkustusmäärä sekä asiakaspalautteet
- 3) maksamisen kehittäminen. Kehittämiskohteina olivat niin HSL-sovellus, lähimaksaminen, tunnistepohjaisen maksamisen ratkaisut kuin nettilatauksen toteuttaminen HSL-kortteihin. Viimeksi mainitun mittarina oli, että

nettilataus on käytössä, minkä voidaan todeta jääneen toteutumatta vuonna 2019. Lähimaksamisen toteuttaminen on puolestaan hyvin kallista, eikä sitä tämän hetkiselällä laitekannalla ole helppoa toteuttaa.

Joukkoliikenteen järjestäminen

HSL:llä ja jäsenkunnilla on lukuisia eri työryhmiä, joissa valmistellaan yhdessä liikennejärjestelmää ja joukkoliikennettä koskevia asioita. Vantaa on mukana monissa HSL-vetoisissa projekteissa ja monia joukkoliikenteen infrastruktuuriin liittyviä asioita, esimerkiksi pysäkkien sijoittelua ja terminaalien suunnittelua, tehdään yhdessä HSL:n kanssa.

HSL järjestää joukkoliikennepalvelut ostopalveluina. Bussiliikenne on täysin kilpailutettu. Sen kilpailutukset jaetaan suuriin ja pieniin kohteisiin, jotta myös pienemmillä yhtiöillä olisi mahdollisuus jättää tarjouksia. Metro- ja raitiovaunuliikenne hankitaan suoraan hankintana. Lähijunaliikenteen sopimus on voimassa vuoteen 2021 ja tulevan kauden kilpailutus on käynnissä. Päätös junaliikenteestä tehdään toukuussa 2020 ja kilpailutettu liikenne aloittaa kesällä 2021.

Kuva: Pertti Raami

Tutkimustiedon hyödyntäminen

HSL tekee tutkimusta joukkoliikenteen kehittämiseksi. Tutkimuksen tavoitteena on tukea sekä seudun pitkäjänteistä liikennesuunnittelua että yksittäisen bussilinjan sujuvaa liikennöintiä. Henkilöliikenteen tutkimuksilla selvitetään seudun asukkaiden arkipäivän liikkumista. Esimerkiksi liikkumistutkimus on Helsingin seudun kuntien ja HSL:n tekemä tutkimus, jolla selvitetään Helsingin seudun asukkaiden liikkumistottumuksia millä tahansa kulkutavalla. Liikkumistutkimuksen tulokset ovat keskeinen tietolähde Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisessa sekä liikenne-ennustemallien ylläpidossa ja kehittämisessä HSL:llä. Viimeisin laaja liikkumistutkimus tehtiin syksyllä 2018. Helsingin seudun asukkaat tekivät syksyllä 2018 yhteensä keskimäärin 4,7 miljoonaa matkaa arkipäivässä seudun sisällä. Syksyllä 2018 asukkaat tekivät henkeä kohti keskimäärin 3,5 matkaa arkipäivässä, kun syksyllä 2012 matkoja tehtiin henkeä kohti 3,2. Merkittävin ero syksyjen 2012 ja 2018 välillä Helsingin seudun asukkaiden kulkutapojen käytössä on se, että syksyllä 2018 asukkaat tekivät enemmän matkoja henkeä kohti kävellen ja pyöräillen. Henkilöautomatkojen ja joukkoliikennematkojen määrä henkeä kohti ei juuri muuttunut.⁵

HSL tekee myös muita liikennetutkimuksia liikennejärjestelmäsuunnittelun tarpeisiin. Tällaisia ovat esimerkiksi Maankäytön, asumisen ja liikenteen seutubarometri (MAL-barometri), tavaraliikenteen tutkimukset sekä kulkumuotojakauman, liikennemäärien ja autotiheyden seuranta.

Matkustajamäärät

⁵ https://www.hsl.fi/sites/default/files/hsl_julkaisu_9_2019_netti.pdf

Vuonna 2019 HSL:n joukkoliikenteessä oli yhteensä 396,9 miljoonaa matkustajaa eli nousua joukkoliikennevälineeseen. Tässä on kasvua edelliseen vuoteen 2,5 prosenttia. Indeksoituna joukkoliikenteen nousumäärät ovat koko seudulla kasvaneet enemmän kuin mitä väkiluku on kasvanut. Vantaan sisäisen liikenteen matkustajamäärät olivat tammi-elokuussa 2019 nousseet 5,5 prosenttia verrattuna vuoden 2018 tammi-elokuuhun.

Asiakastyytyväisyys

Asiakkaiden tyytyväisyyttä mitataan muun muassa asiakastyytyväisyystutkimuksella, asiakaskyselyllä ja kansainvälisessä BEST-kyselytutkimuksessa.

Asiakastyytyväisyystutkimus (ASTY) toteutetaan kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Tämä toteutetaan joukkoliikennevälineissä tehtävänä kyselytutkimuksena. Syksyn raporttiin on myös koottu arvosanat koko vuoden osalta. Tyytyväisten osuudessa on usein pientä vaihtelua sekä vuosien välillä että saman vuoden eri tutkimusten välillä. Suuret muutokset esimerkiksi linjastossa aiheuttavat monesti isompia muutoksia tyytyväisyyteen, mutta tilanne monesti tasaantuu, kun ihmiset tottuvat taas uusiin linjoihin ja aikatauluihin.

Keväällä 2018 tyytyväisyys joukkoliikenteeseen laski voimakkaasti, kun läntisen metron ja sen liityntälinjaston liikennöinti alkoi. Tuolloin matkustajista 81 prosenttia oli tyytyväisiä HSL-joukkoliikenteeseen. Kevään 2019 tyytyväisiä oli 86 prosenttia ja syksyllä 87 prosenttia. Syksyn tutkimus oli ensimmäinen vyöhykeuudistuksen jälkeen tehty. Kun tyytyväisyyttä tarkasteltiin vastaajan asuinkunnan ja ABCD-vyöhykkeiden mukaan, tyytyväisimpiä oltiin Helsingin A-vyöhykkeellä (91 prosenttia) ja Vantaan B-vyöhykkeellä (90 prosenttia). D-vyöhykkeellä oli matalin tyytyväisyysaste (75 prosenttia). Bussiliikenteen yleisarvosanaa tarkasteltaessa suurista liikennöntialueista matkustajatytyväisyys oli heikoin Vantaan sisäisessä liikenteessä, jossa tyytyväisiä oli 80 prosenttia matkustajista. Tyytyväisimpiä bussiliikenteessä oltiin Helsingin sisäiseen bussiliikenteeseen ja seutuliikenteeseen (yli 86 prosenttia).

Asiakaskysely (NPS) tehdään neljä kertaa vuodessa sähköpostitse. Kyselyssä kartoitetaan tyytyväisyyttä joukkoliikennepalveluihin ja halua suositella HSL:n palveluita muille. Suosittelemisaste oli joulukuun 2019 tutkimuksessa suurinta Helsingin ja Vantaan B-vyöhykkeellä. Vantaan vyöhykkeillä suosittelemisindeksin taso oli parantunut tyydyttävästä hyväksi B-vyöhykkeellä ja pysynyt tyydyttävänä C-alueella syyskuun tutkimukseen verrattuna.

Asukkaiden tyytyväisyystutkimus BEST (Benchmarking in European service of Public Transport) on kansainvälinen kyselytutkimus, joka tehdään vuosittain eurooppalaisten jäsenkaupunkien asukkailla. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää jäsenkaupunkien asukkaiden tyytyväisyys alueensa joukkoliikenteeseen. Tutkimus toistetaan saman sisältöisenä kaikissa osallistujakaupungeissa, mikä tarjoaa mahdollisuuden tulosten vertailuun. Vuonna 2019 kyselyyn osallistui HSL-alueen lisäksi Bergen, Geneve, Kööpenhamina, Trondheim, Rotterdam, Oslo ja Tukholma. Kokonaisarvosanalla mitattuna HSL sijoittui vuoden 2019 vertailussa toiseksi viidettä kertaa peräkkäin. Parhaan tuloksen sai Geneven joukkoliikenne.

Asukkaiden osallistaminen linjastomuutoksissa

Linjastosuunnitelmissa asukkaita osallistetaan blogin, liikkumiskyselyiden, asukastilaisuuksien ja asiakaspaneelien kautta. Vuorovaikutusta mainostetaan mm. sähköpostitse, bussien näytöillä, sosiaalisessa mediassa ja lehti-ilmoituksien kautta. Blogin kautta tavoitetaan eniten asukkaita. Linjastosuunnitelmiin on saatu usein useita satoja kommentteja useassa eri vaiheessa, joten kokonaisuutena suunnitelmaan voidaan kerätä useita tuhansia kommentteja suunnitelman laadinnan aikana. Lisäksi suunnitelmia käydään lukemassa usein moninkertainen määrä kommentointimääriin verrattuna.

Asukastilaisuuksiin osallistuu yleensä n. 30-200 henkeä paikasta riippuen. Kommentointi jää usein muutamiin kymmeniin. Asiakaspaneelit otettiin käyttöön syksyllä 2018 ja niistä on saatu hyviä kokemuksia. Osallistujat kerätään alueilta, joille suunnitelmia tehdään. Osallistujat pääsevät itse suunnittelemaan palvelua ja tuomaan esiin erilaisia tarpeita. Yhtenä tärkeänä osana on myös laajentaa osallistujien ymmärrystä muiden osallistujien erilaisista tarpeista.

Päästötavoitteet

HSL:n tavoitteena on vähentää lähipäästöjä sekä hiilidioksidipäästöjä yli 90 prosenttia vuoden 2010 tasosta vuoteen 2025 mennessä. Keinoina päästöjen vähentämiseen nähdään yhteistyö liikennöitsijöiden kanssa, uusien ajoneuvoteknologia ja parhaat polttoaineet, sähkön hyödyntäminen energian lähteenä, tiukemmat vaatimukset dieselkalustolle kilpailutuksissa sekä ympäristöbonukset, joilla palkitaan liikennöitsijöitä päästöjen vähentämisestä. Vuosina 2012–2018 HSL on maksanut ympäristöbonuksia lähes kuusi miljoonaa euroa. Vuonna 2019 niihin oli varattu yhteensä kaksi miljoonaa euroa ja vuoden 2020 talousarviossa jo kolme miljoonaa euroa.

Tavoiteskenaario vuosille 2019–2024

Nykyisillä päätöksillä seudulla on 50 sähköbussia helmikuussa 2020. Meneillään olevalla kilpailukierroksella no. 49 saadaan 9 sähköbussia. Kilpailukierroksilla no. 50–56 saadaan 589 sähköbussia elokuuhun 2024 mennessä. Yhteensä syksystä 2024 alkaen olisi käytössä 648 sähköbussia, mikä on puolet bussimäärästä. Jos tavoitteesta toteutuu 2/3, saadaan 430 sähköbussia vuoteen 2025 mennessä. Tämäkin ylittää 90 prosentin päästöjen vähennystavoitteen, joka edellyttää 400:aa sähköbussia

Riskit tavoitteen toteutumiselle

- Kalustotoimittajien toimituskyky, kun sähköbussien kysyntä Euroopassa kasvaa
- Akkujen kapasiteetin kehittyminen
- Kuntien ja palvelutoimittajien kyky toteuttaa isojen liikenteen aloitusten edellyttämä latausinfra etenkin 2022–2023 sekä latausinfra hallinta poikkeusjärjestelyissä
- Suunnitelmien muutokset ja muut syyt optioiden käyttöön, jolloin sähköbussiliikenteen aloitukset viivästyvät
- Kustannustason todennäköinen nousu etenkin kilpailutuksien alkuvaiheessa

Direktiivi 2019/1161

EU-komissiossa hyväksyttiin kesällä 2019 puhtaiden ja energiatehokkaiden ajoneuvojen direktiivi. Perusteena uudistukselle on liian hidas päästöjen väheneminen. Kansallinen lainsäädäntö tulee saattaa voimaan kahdessa vuodessa. Direktiivi koskee liikenteen tilaajien ja hankintayksiköiden uusia hankintoja 2.8.2021 alkaen. Jäsenvaltioilla on raportointivelvollisuus komissiolle puhtaista julkisista hankinnoista.

Puhtaille ajoneuvoille on asetettu vähimmäistavoitteet:

- ➔ 2021–2025 41 % puhtaita, joista puolet sähköbusseja
- ➔ 2026–2030 59 % puhtaita, puolet sähköbusseja
- ➔ 2030 -> Komissio tarkastelee tuloksia, kiristää tarvittaessa vaatimuksia

Kestävästi tuotetut biopolttoaineet Euro VI-busseissa kelpaavat 100 %:na (direktiivi 2018/2001)

Vyöhykeuudistus

HSL:n matkalippujen hinnoittelu uudistui 27.4.2019, kun pitkän valmistelun jälkeen uudet vyöhykkeet (A, B, C ja D) korvasivat kuntarajoihin perustuneet lippualueet. Vantaa on uusien vyöhykkeiden B ja C alueella. B-vyöhykkeelle kuuluvilta alueilta matka Helsingin keskustaan on selvästi edullisempi kuin aiemmin, koska matkaan riittää AB-vyöhykkeen lippu. C-vyöhykkeeltä Helsingin keskustaan tarvitaan ABC-vyöhykkeet kattava lippu. Kaupungin kuuluminen kahteen eri vyöhykkeeseen on herättänyt kaupunkilaisissa keskustelua ja vaatimuksia siitä, että koko kaupungin tulisi kuulua samaan vyöhykkeeseen. HSL:n kannalta tämä edellyttäisi kaupungin maksu-osuuden huomattavaa kasvattamista tai matkustajahintojen nostoa.

Ensiarvioita vyöhykeuudistuksen vaikutuksista matkustamiseen

Metromatkustaminen lisääntyi erityisesti Espoossa. Lähijunaliikenteessä matkustajien käyttämiin asemiin on tullut muutoksia. Runkobussilinjoilla 550 ja 560 on ollut muutoksia pysäkkien nousijamäärissä, vaihtopysäkit ovat kasvattaneet suosiotaan. Raitiovaunujen matkustajamääriin ei ole ollut vaikutusta. Syksyn 2019 liikkumistutkimuksessa selvitettiin, kuinka uusien vyöhykkeiden käyttöönotto on vaikuttanut pääkaupunkiseudun asukkaiden liikkumiseen. Tuloksia tästä tutkimuksesta saadaan maaliskuussa 2020.

Vaikutus lippulajeihin Vantaalla

Vantaan B-vyöhykkeellä lipputulot ovat hieman laskeneet, koska siellä monelle ennen seutulippua ostaneelle riittää nyt kahden vyöhykkeen lippu. Seutulipun osuus oli aiemmin lähes 70 prosenttia lipputuloista, ABC:n osuus on alle 10 prosenttia (AB 70 %, BC 21 %, muut yhteensä alle 2 %). Vantaan C-vyöhykkeellä ostetaan ABC-lippua edelleen merkittävän paljon. Seutulipun osuus oli aiemmin 70 prosenttia lipputuloista, nyt ABC:n osuus on 57 prosenttia. (AB 8 %, BC 31 %, muut yhteensä alle 4 %). Koko Vantaalla eri matkustusalueiden osuudet lipputuloista ovat seuraavat: ABC 41 %, AB 29 %, BC 27 %, muut yhteensä 3 %

Palaute Vantaalta

Vyöhykeuudistuksen palautteita oli saatu Vantaalta arvioinnin ajankohtana yhteensä 65 kpl. Palautteissa toivottiin jonkin alueiden ja jopa koko Kehäradan kuulumista B-vyöhykkeelle C-vyöhykkeen sijaan.

Johtopäätökset:

Vuonna 2019 pääkaupunkiseudun joukkoliikenteessä aiempi kuntarajoihin perustunut hinnoittelu vaihtui vyöhykkeisiin perustuvaan hinnoitteluun. HSL:n lipputulot nousivat muutoksen jälkeen ennakoitua enemmän. Selittäjänä on etenkin ABC-lipun ennakoitua suurempi osuus myynnistä, ja lisäksi täysin uudet sekä uudelleen aktivoituneet vanhat asiakkaat. Vyöhykkeisiin perustuva hinnoittelu on saanut Vantaalla kritiikkiä etenkin C-vyöhykkeellä asuvilta, jotka ovat kokeneet uudistuksen kohtelevan asukkaita epätasa-arvoisesti.

Asiakkaiden tyytyväisyysmittauksiin ja kuulemisiin linjastomuutosten yhteydessä on kehitetty useita kyselyitä ja kanavia. Olemassa olevat käyttäjät ovat pääsääntöisesti varsin tyytyväisiä joukkoliikenteeseen.

HSL:n tavoitteena on vähentää lähipäästöjä sekä hiilidioksidipäästöjä yli 90 prosenttia vuoden 2010 tasosta vuoteen 2025 mennessä. Keinoina päästöjen vähentämiseen nähdään yhteistyö liikennöitsijöiden kanssa, uusin ajoneuvoteknologia ja parhaat polttoaineet, sähkön hyödyntäminen energian lähteenä, tiukemmat vaatimukset dieselkalustolle kilpailutuksissa sekä ympäristöbonukset.

Vantaan ratikasta on tällä hetkellä kaupungin suunnittelupäätös. Edetessään ja toteutuessaan se tulee osaksi HSL:n toimintaa.

3.1 Vantaan joukkoliikenne

Vantaan kaupungin toimivaltaan kuuluvat joukkoliikenneasiat ovat kuntatekniikan keskuksen tulosalueen (vuoden 2020 alusta lähtien kadut ja puistot -palvelualueen) vastuulla maankäytön, rakentamisen ja ympäristön (2020 alkaen kaupunkiympäristön) toimialalla.

Kaupungin talousarvio joukkoliikenteen osalta perustuu HSL:n talousarvioon kuitenkin niin, että toimintakulut huomioidaan 0,9 miljoonaa euroa HSL:n esitystä pienempinä. Kunnat maksavat HSL:lle kuntaosuutta, joka koostuu lipputuloista ja joukkoliikenteen menoista. Menot muodostuvat operointikuluista (liikennöintikorvaukset), yleiskustannuksista sekä infrakustannuksista, jotka ovat HSL:n jäsenkuntien laskuttamia perussopimuksen mukaisia infran ylläpito- ja pääomakustannuksia. Vantaan joukkoliikenteen subventioaste saa olla korkeintaan 50 prosenttia ilman infrakustannuksia. Vuodelle 2019 Vantaan osuudeksi joukkoliikenteen kustannuksista on

arvioitu noin 114,0 miljoonaa euroa ja lipputuloiksi noin 61,0 miljoonaa euroa. HSL:n esitys Vantaan kuntaosuuksiksi on 52,9 miljoonaa euroa ilman edellisten vuosien ylijäämiä. Tällöin subventioasteeksi muodostuu 46,4 prosenttia.⁶

Yhteistyö HSL:n kanssa; toimintatavat ja foorumit

HSL:llä on useita seudullisia yhteistyö- ja seurantaryhmiä, joihin osallistuu edustaja/edustajia kaupungilta. Pääosin ryhmissä käy kaupungin liikennejärjestelmäsuunnittelun henkilöstöä. Näitä ryhmiä ovat Joukkoliikenteen seurantaryhmä (JOSE), Kävelyn ja pyöräilyn yhteistyöryhmä (KÄPSE), Liikennelaskentojen koordinoitiryhmä (LIKO), Liikennetutkimukset (LITU) ja Liikennemallien ja -ennusteiden ylläpitöryhmä (MYLLÄ). Näiden ryhmien lisäksi Vantaan kaupungin edustajia on ollut mukana myös HSL:n vetämissä valtakunnallisissa eKEKO-kokouksissa (sähköbussihankkeiden laajennettu johtoryhmä), joissa jaetaan kokemuksia sähköbusseista ja niihin liittyvistä ratkaisista.

Vantaan joukkoliikenteen infra-asioita käydään kootusti läpi 4-5 kertaa vuodessa kokouksissa, joihin osallistuu kaupungilta liikennejärjestelmäsuunnittelun sekä liikenteen aluesuunnittelun edustajia. Kokouksia vetää HSL:n puolelta Vantaan joukkoliikenneinfrastrukturaalinen vastaava henkilö. Kokouksissa käydään läpi joukkoliikenteen kehityskohteita sekä vuosittain parannettavia pysäkkikohteita.

Kaupunki, HSL ja liikennevalojen laitetoimittajat edistävät yhteistyössä joukkoliikenteen sujuvuutta kehittämällä liikennevalojen etuusjärjestelmää sekä kehittämällä uusia tekniikoita joukkoliikenne-etuuspyyntöjen välittämiseen tietoliikenne-rajapinnan kautta.

Työmaat aiheuttavat monesti poikkeusjärjestelyjä myös joukkoliikenteeseen. Töiden aikaisia järjestelyjä tarkastellaan usein yhdessä HSL:n kanssa ja niitä käydään kootusti läpi edellä mainituissa joukkoliikenteen infrakokouksissa. Tällä tavoin pyritään varmistamaan joukkoliikenteen sujuvuus myös poikkeustilanteissa ja tilapäisjärjestelyn aikana.

Kaupunki antaa vuosittain lausunnon HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmasta. HSL vastaa alueensa linjastosuunnittelusta, mutta kaupungilla on edustaja kaupungin linjastoa koskevien linjastosuunnitelmien ohjausryhmissä. Myös vuosittain laadittavaa liikennöintisuunnitelmaa käsitellään yhdessä kaupungin kanssa liikennesuunnittelun ja koulumatkojen näkökulmista. Linjastosuunnitelmissa ja linjojen kehittämisessä huomioidaan kaupungin tarpeita ja kehittyminen.

Yhteistyö on siis monitahoista ja HSL:n edustajia pyydetään mukaan mm. moniin kaupungin suunnittelukokouksiin. Muutenkin HSL:n asiantuntijoihin ja suunnittelijoihin ollaan yhteydessä matalalla kynnyksellä.

Sitova tavoite 4.1: Vantaa on hiilineutraali vuonna 2030

EU:ssa on tänä vuonna hyväksytty muutosdirektiivi, jonka tarkoituksena on edistää puhtaiden ja energiatehokkaiden ajoneuvojen osuutta julkisen sektorin hankkimissa ajoneuvoissa ja kuljetuspalveluissa. Käytännössä tämä tarkoittaa, että vuosien 2021–2025 aikana HSL:n kilpailuttamista busseista on oltava puhtaita ajoneuvoja vähintään 41 prosenttia ja näistä puolet täyssähköbusseja, ja vuosien 2026–2030 aikana kilpailuttamista busseista puolestaan puhtaita ajoneuvoja on oltava vähintään 59 prosenttia ja niistä puolet täyssähköbusseja.

Vantaan bussiliikennettä koskien tuolle aikavälille on nyt ensimmäisenä osumassa Lahdenväylän linjastosuunnitelman mukaisen liikenteen kilpailutus. Kaupunki on jo teettänyt esiselvityksen Tikkurilan bussiterminaalin sähköistämisestä (latausinfraan rakentamisesta). Terminaalin pohjoisimpien laitureiden sähköistämisestä on tehty tarjouspyyntö koskien niiden tarkempaa suunnittelua, jotta sähköbussien laturit voitaisiin ottaa käyttöön syysliikenteen alussa 2021. Samaan linjastomuutokseen liittyy myös linjan 562 muuttuminen runkolinjaksi 570 ja

⁶ Talousarvio 2019, taloussuunnitelma 2019–2022

HSL on esittänyt, että sitä liikennöitäisiin sähkökäyttöisin nivelbussein. Ojangan bussivarikolla varaudutaan sähköbussien lataukseen kaikilla paikoilla.

Lisäksi tarkoituksena on teettää esiselvitykset linjan 560 nykyisen päätepysäkin sähköistämisestä Raappavuorentiellä sekä Aviapoliksen bussien taukopaikkojen sähköistämisestä Aviabulevardilla. Raappavuorentien selvitys liittyy HSL:n esitykseen linjan 39 muuttamisesta liikennöitäväksi sähkönivelbusseilla. Kivistön kauppakeskusten yhteyteen suunnitellussa bussiterminaalissa on myös varauduttu sähköbussien lataukseen kaikilla lähtölaitureilla.

Tavoitteen saavuttamista edistetään siis varautumalla vähintään em. direktiivin mukaiseen määrään sähköbussseja ja mahdollistamalla niiden lataus terminaaleissa sekä Ojangan varikolla.

Sitova tavoite 4.3: Joukkoliikenteen käyttö kasvaa

Sitovan tavoitteen mittarina on vähintään kolmen prosentin kasvu. Mittarin vertailukohtana on vuoden 2017 loppu, jolloin nousuja oli 124 500 arkivuorokaudessa. Vuoden 2019 toteutuneiden nousujen määrä oli 138 656, joten lähtötasoon verraten nousua on yli 11 prosenttia. Vuoteen 2018 verrattuna nousuja oli 6,9 prosenttia enemmän.

Matkustajamäärien kasvua on seurattu vertaamalla tiettyjen syyskuukausien arkivuorokauden keskimääräisiä nousijamääriä aina edelliseen vuoteen. Koko HSL-alueen osalta joukkoliikenteessä kulki vuoden 2019 aikana 2,5 prosenttia enemmän matkustajia kuin vuona 2018, vahvinta kasvu on ollut metrossa.

Vantaan ratikka

Vantaalla ollaan suunnittelemassa Hakunilan ja Länsimäen yhdistämistä raideverkkoon ratikan avulla. Raidelinjaus kulkee Tikkurilan kautta Aviapolikseen ja lentoasemalle. Raidelinjan pituus on 19,3 kilometriä, keskimääräinen pysäkkiväli 800 metriä ja keskinopeus 25 km/h. Ennustettu matkustajamäärä olisi noin 81 000 matkustajaa vuorokaudessa.

Kaupunginvaltuusto päätti 16.12.2019, että Vantaan ratikan suunnittelua jatketaan yleissuunnitelman pohjalta, edellyttäen että valtio sitoutuu 30 prosentilla ratikan suunnittelu- ja toteutuskustannuksiin. Jatkosuunnittelussa tehdään ratikan vaatimat asemakaavamuutokset sekä laaditaan koko ratikan reitille katusuunnitelmat ja sen jälkeen rakentamissuunnitelmat. Ratikalle haetaan vielä erikseen investointipäätöstä kaupunginvaltuustolta noin vuonna 2023. Raitiotien rakennustyöt voitaisiin aloittaa vuonna 2024, jolloin se voisi olla käytössä aikaisintaan vuonna 2028.

Johtopäätökset:

HSL suunnittelee ja järjestää toimialueensa joukkoliikenteen ja edistää sen toimintaedellytyksiä sekä hankkii bussi-, raitiovaunu-, metro-, lautta- ja lähijunaliikennepalvelut. HSL hyväksyy joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän sekä lippujen hinnat, vastaa joukkoliikenteen markkinoinnista ja matkustajainformaatiosta sekä järjestää lippujen myynnin ja vastaa matkalippujen tarkastuksesta. Kaupunki antaa vuosittain lausunnon HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmasta. HSL vastaa alueensa linjastosuunnittelusta, mutta kaupungilla on edustaja kaupungin linjastoa koskevien linjastosuunnitelmien ohjausryhmissä. Myös vuosittain laadittavaa liikennöintisuunnitelmaa käsitellään yhdessä kaupungin kanssa liikennesuunnittelun ja koulumatkojen näkökulmista. Linjastosuunnitelmissa ja linjojen kehittämisessä huomioidaan kaupungin tarpeita ja kehittyminen.

HSL:llä on useita seudullisia yhteistyö- ja seurantaryhmiä, joihin osallistuu edustaja/edustajia kaupungilta. Vantaan joukkoliikenteen infra-asioita käydään kootusti läpi 4-5 kertaa vuodessa kokouksissa, joihin osallistuu kaupungilta liikennejärjestelmäsuunnittelun sekä liikenteen aluesuunnittelun edustajia. Kokouksia vetää HSL:n puolelta Vantaan joukkoliikenneinfra vastaava henkilö. Kokouksissa käydään läpi joukkoliikenteen kehityskohteita sekä vuosittain parannettavia pysäkkikohteita.

Kaikkiaan yhteistyö on monitahoista ja HSL:n edustajia pyydetään myös mukaan moniin kaupungin suunnittelukokouksiin. Muutenkin HSL:n asiantuntijoihin ja suunnittelijoihin ollaan yhteydessä matalalla kynnyksellä.

Joukkoliikenteen käyttö on kasvanut, kuten tavoitteena on ollut.

Vantaalle suunnitteilla oleva raitiotie tulee toteutuessaan jossain vaiheessa osaksi HSL:n joukkoliikennettä. Se on kehäradan jälkeen suurin yksittäinen liikenteeseen vaikuttava uusi yhteys Vantaalla.

4 VANTAAN ENERGIA OY

Vantaan Energia Oy on kaupunkienergiayhtiö, joka yhdessä tytär- ja osakkuusyhtiöidensä kanssa muodostaa Vantaan Energia -konsernin. Vantaan kaupunki omistaa yhtiöstä 60 prosenttia ja Helsingin kaupunki 40 prosenttia. Yhtiö myy sähköä koko Suomeen ja kaukolämpöä yhtiö tuottaa ja myy Vantaalle.

Toiminnan tavoitteista

Vantaan kaupungin asettamat tavoitteet

Oheisessa taulukossa on koottuna Vantaan Energia -konsernille Vantaan kaupungin talousarviossa vuodelle 2019 asetetut tavoitteet ja niiden toteuma.

Taulukko: Vantaan kaupungin Vantaan Energia -konsernille asettamat tavoitteet ja niiden toteuma

	Tavoitteen mit- tari	Toteuma
Konsernin liikevoitto, (miljoonaa euroa)	46,4	(58,9) 48,9 ⁷
Sijoitetun oman pääoman tuottoprosentti	8	10
Omavaraisuusaste (prosenttia)	41	41
Toimitushäiriöt sähkö, tuntia/asukas/vuosi	0,2	0,02
Uusiutuva energia koko energiatuotannosta prosentteina		
(vesivoima, tuulivoima, bioenergia, jäte-energia)	30	53,8
Muu päästökauppavapaa energia koko energiatuotannosta prosentteina (ydinvoima, jäte-energia)	23	20,7
Henkilöstötyytyväisyys (asteikko 1 – 5)	3,7	3,5
Työturvallisuus, tapaturmataajuus (kertaa/miljoona työtuntia)	0	4,7

Talouteen, toiminnan sujuvuuteen ja uusiutuvan energian lisäämiseen liittyvät tavoitteet toteutuivat. Muun päästökauppavapaan energian osuus koko energiantuotannosta jäi hieman tavoitellusta. Tässä merkittävänä syynä oli uuden ydinvoiman käyttöönoton siirtyminen. Henkilöstötyytyväisyyden ja tapaturmataajuuden tavoitearvoja ei saavutettu ja näihin liittyen yhtiössä tehdään edelleen uusia toimenpiteitä.

Yleistä yhtiöstä

Talous, tunnuslukuja, investoinnit ja rahoitusasema

Oheisessa taulukossa koottuna konsernin ja emoyhtiön talouden avainlukuja tilinpäätöksistä 2017–2019.

⁷ Vertailukelpoinen liikevoitto, josta on vähennetty yli 9 miljoonaa kertaluonteisia eräiä (liiketoimintakaupat kiinteistörealisoinnit ja osakkuusyhtiöiden kirjauskäytäntöjen muutokset). Suluissa on liikevoitto, jossa nämä erät mukana. Myös taulukon kolme konsernin liikevoitto prosenttia liikevaihdesta on laskettu vertailukelpoisella liikevaihdollalla 48,9.

Taulukko: Konsernin ja emoyhtiön talouden tunnuslukuja 2017–2019

Tunnusluku	Konserni			Emoyhtiö		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Liikevaihto (miljoonaa euroa)	285,3	303,0	295,1	245,1	258,5	249,0
Liikevoitto (miljoonaa euroa)	54,8	47,1	(58,9) 48,9	36,8	32,6	32,3
Liikevoitto prosenttia liikevaihdosta	19,2	15,5	18,4	15,0	12,6	13,0
Oma pääoman tuotto %	20,3	13,9	16,6	18,1	12,8	11,8
Omavaraisuus aste %	41,7	38,5	41,0	39,6	35,7	38,0
Bruttoinvestoinnit (miljoonaa euroa)	44,4	110,3	42,3	30,0	95,0	30,9
Bruttoinvestoinnit prosenttia liikevaihdosta	15,6	36,4	14,3	12,4	36,7	12,4

Seuraavassa merkittävimmät investointikohteet 2018–2023. Vuodesta 2020 eteenpäin luvut ovat arvioita.

Taulukko: Konsernin merkittävimmät investointikohteet (luvut miljoonaa euroa)

Investointikohde	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Martinlaakson biovoimala	48,8	13,1				
Jätevoimala laajennus		0,5	8,0	60,0	66,5	
Tuotanto-osuudet	25,5	9,0	13,0	15,4	1,5	1,5
Kaukolämpöverkko	8,3	8,3	7,9	7,9	7,9	7,9
Sähköverkko	15,3	11,4	13,1	12,2	12,2	14,2
Yhteensä	97,9	42,3	42	95,5	88,1	23,6

Merkittävin yksittäinen investointi vuonna 2018–2019 oli vuoden 2019 alkupuolella käyttöön otettu Martinlaakson biovoimala. Martinlaakson vanha maakaasu- ja öljykäyttöinen voimalaitososa muutettiin biovoimalaksi. Tulossa oleva iso investointi on jätevoimalan laajennus (kustannusarvio noin 135 miljoonaa euroa). Sekä Martinlaakson biovoimalalla että jätevoimalan laajennuksella pystytään merkittävästi vähentämään lämmön ja sähköntuotannon hiilidioksidipäästöjä.

Yhtiön pitkäaikainen rahoitus on hoidettu rahoituslainoilla ja leasingilla. Yhtiön rahoitusaseman odotetaan pysyvän hyvänä. Rahoitusasemaan liittyvistä tunnusluvuista yhtiön lainasopimuksissa ovat kovenantteina⁸ omavaraisuusaste (oltava suurempi kuin 30 prosenttia) ja velkaantumisaste gearing⁹ (on oltava pienempi kuin 200 prosenttia). Näihin ehtoihin liittyvät tunnusluvut ovat yhtiöllä olleet viime vuosina selvästi lainaehdoissa asetettuja raja-arvoja paremmalla tasolla (omavaraisuusaste noin 40 prosenttia ja gearing alle 100 prosenttia).

Tuotanto, energianlähteet, hiilidioksidipäästöt, luotettavuus ja hintakehitystä.

Oheisiin taulukkoihin on koottu Vantaan Energia Oy:n tuotantolukuja, sähkön- ja lämmöntuotannon energianlähteet sekä yhtiön hiilidioksidipäästöjen kehitystä arviointihetken tiedoilla.

⁸ Kovenantti on luottosopimukseen otettava erityisehto, joka korvaa vakuuden. Kovenanttia kutsutaan myös sopimusvakuudeksi. (Lähde: <https://fi.wikipedia.org/wiki/Kovenantti>)

⁹ Gearing-prosentti eli velkaantumisaste on nettovelan suhde omaan pääomaan. Mitä pienempi luku sen vahvempi on yrityksen rahoitusasema. (Lähde: <https://fi.wikipedia.org/wiki/Nettovelkaantumisaste>)

Vantaan kaupungin arviointikertomus 2019

Taulukko: Vantaan Energia Oy:n sähkön ja lämmön tuotanto vuosina 2016-2018

Tuotanto Gwh	2016	2017	2018
Sähköntuotanto	1 411	1 277	1 562
Lämmöntuotanto	1 876	1 877	1 900
Yhteensä	3 287	3 154	3 462

Taulukko: Vantaan Energia Oy:n sähkö- ja lämmön tuotannon energian lähteet vuosina 2016–2018

Energianlähde, prosenttiosuus koko tuotannosta	2016	2017	2018
Paikallinen tuotanto			
hake	-	-	1
hiili	31	35	28
jäte	29	32	29
kaasu	16	10	15
Osuudet tuotantoyhtiöissä			
vesivoima	17	15	18
ydinvoima	5	5	4
tuulivoima	1	2	4
muut osuudet	1	1	1
Yhteensä	100	100	100

Taulukko: Vantaan energian hiilidioksidipäästöt 2016–2018

Hiilidioksidipäästöt	2016	2017	2018
Vantaan tuotanto, (tonneina)	662 538	651 848	650 843
grammoina/kWh	262	265	255
Osuustuotanto, tonneina	6 034	5 004	7 457
grammaa/kWh	8	7	8

Yhtiön tuotantoluvut hieman kasvoivat kahdesta edellisestä vuodesta vuonna 2018. Energianlähteistä hiilen osuus energianlähteenä väheni vuonna 2018 kahdesta edellisestä vuodesta. Vantaan tuotannon hiilidioksidipäästöt pienenivät myös hiukan vuonna 2018 verrattuna kahteen edelliseen vuoteen. Huomattavaa on, että ennen jätevoimalan valmistumista (jätevoimala valmistui 2014) yhtiön hiilidioksidipäästöt olivat vuosittain noin 900 000 tonnia.

Toimitushäiriöiden hallinta

Ohessa vertailua sähkö ja lämmön toimitushäiriöistä vuosilta 2016–2019 Yksikkö tuntia/asiakas/vuosi. Vuositaisena tavoitteena on ollut sähkön tuotannoissa alle 0,2 tuntia /asiakas /vuosi ja kaukolämmön osalta tavoite on ollut alle 0,8 tuntia/asiakas/vuosi

Taulukko: Vantaan Energia Oy:n sähkön ja lämmöntuotannon toimitushäiriöt 2016–2019

Toimitushäiriöt	2016	2017	2018	2019
Sähkö	0,12	0,09	0,03	0,02
Lämpö	0,6	0,8	0,8	0,5

Toimitushäiriöiden hallinnassa yhtiö on onnistunut hyvin. Keskeisiä toimenpiteitä häiriöiden hallinnassa ovat olleet muun muassa ajanmukaiset verkkosuunnitteluperiaatteet, huolellinen kunnossapito ja auditointihavaintojen korjaussuunnitelman noudattaminen.

Ajankohtaista ja tulevaa

Sähkönmyynti- ja asiakasliiketoiminnan vahvistaminen

Lahti Energia Oy, Oulun Energia Oy, Oulun Seudun Sähkö, Oulun Sähkönmyynti Oy:n osakkaat, Pori Energia Oy ja Vantaan Energia Oy ovat solmineet esisopimuksen sähkönmyynti- ja asiakaspalveluliiketoimintojensa yhdistämisestä. Toimenpiteellä tavoitellaan entistä parempaa kilpailukykyä ja kustannustehokkuutta sähkön myynnissä. Sähkönmyyntiliiketoiminta on kasvussa ja yhdistämisellä saavutetaan entistä laajempi asiakaskunta. Lisäksi ison toimijan katsotaan olevan houkuttelevampi yhteistyökumppani. Järjestely on tarkoitettu toteuttaa liiketoimintasiirrolla, jossa osakasyhtiöt siirtävät sähkönmyynti- ja asiakaspalveluliiketoiminnot yhteisesti omistettavaan konserniin. Uusi yhtiö aloitti toimintansa 1.4.2020.

Ilmastonmuutoksen hillintä ja kiertotalouden vahvistaminen

Vantaan Energia Oy:n visiossa 2025 todetaan: "Olemme valtakunnallinen ja määrätietoisesti kasvava kiertotalousenergiayhtiö." Yhtiö onkin asettanut tavoitteekseen luopua kokonaan kivihiilen käytöstä energianlähteenä vuonna 2022. Samalla vuoteen 2030 mennessä on tavoitteena leikata yhtiön hiilidioksidipäästöt kymmenesosaan vuoden 2010 tasosta. Tavoitetta toteutetaan sekä osallistumalla energiahankkeisiin, joissa tuotetaan päästövapaata energiaa että panostamalla hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen omassa tuotannossa. Omassa energiatuotannossa kasvatetaan kiertotalousliiketoimintaa laajentamalla jätteenpolttokapasiteettia niin, että myös yrityssektorin tuottamaa jätettä voidaan käyttää voimalassa.

Vantaan Energia- konserni on hankkinut omistussuosuuksia tuulivoimaa tuottavissa yhtiöissä (muun muassa EPV-tuulivoima Oy, Suomen Hyötytuuli Oy) ja lähtenyt mukaan myös aurinkoenergialiiketoimintaan. Lisäksi lisää vesivoimaa on hankittu norjalaisen osakkuusyhtiön kautta (Svartisen Holding AS) ja konserni on mukana Teollisuuden Voiman (TVO) ja Fennovoiman ydinenergiahankkeissa omistussuosuuksiensa kautta.

Omassa tuotannoissa merkittävä hiilidioksidipäästöjä vähentävä investointi oli Martinlaakson vanhan maa-kaasu- ja öljykäyttöisen voimalaitososan muuttaminen biovoimalaksi (saatiin käyttöön 2019). Biovoimalassa käytetään polttoaineena pääasiassa kestävää biomassaa eli kotimaista läheltä tuotua puuhaketta, kuten metsätähde- ja rankahaketta, kierrätyspuuta, sahanpurua sekä vaneriteollisuuden hukkapaloja.

Toinen erittäin merkittävä hiilidioksidipäästöjä vähentävä investointi on suunnitteluvaiheessa oleva yhtiön jätevoimalan laajennus. Tavoiteaikataulun mukaan laajennusosa otettaisiin käyttöön 2022. Laajennus tarkoittaisi kolmannen polttolinjan rakentamista nykyisen voimalan tontille. Jätevoimala käyttää nyt pääosin kotitalouksilta tulevaa kierrätykseen kelpaamatonta sekajätettä polttoaineena ja toimii tällä hetkellä kapasiteettinsa ylärajoilla. Laajennuksen tuoman kapasiteettilisäyksen jälkeen voimalassa pystyttäisiin käyttämään myös erilaista kierrätykseen kelpaamatonta yrityssektorin tuottamaa jätettä (esimerkiksi rakennusjäte). Laajennuksen on arvioitu nostavan poltettavan sekajätteen määrän nykyisestä noin 400 000 tonnista noin 550 000 tonniin. Samalla kivihiilen ja muiden fossiilisten polttoaineiden tarve energian tuotannossa vähenisi merkittävästi.

Johtopäätökset:

Vantaan Energia Oy:n ja Vantaan Energia-konsernin kehitys sekä talouden että energiantuotannon näkökulmasta on ollut melko tasaista viime vuosina. Yhtiö ja koko konserni on tehnyt hyvää tulosta ja sähkön ja kaukolämmön tuotantomäärät ovat pysyneet melko tasaisina. Yhtiö on tehnyt merkittäviä investointeja ja suunnitteilla on vuosille 2021–2022 pääosin ajoittuva jätevoimalan arviolta noin 135 miljoonan euron laajennusinvestointi. Yhtiön rahoitusasema on ollut hyvä ja talouskehityksen perusteella sen myös odotetaan pysyvän vakaana jatkossakin ja investoinnit pystytään kattamaan suunnitelluilla aikatauluilla.

Vantaan kaupungin yhtiölle asettamista tavoitteista talouteen ja luotettavuuteen liittyvät tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Henkilöstötyytyväisyyden ja työturvallisuuden osalta ei asetettuja tavoitearvoja saavutettu ja yhtiö onkin jo ryhtynyt suunnittelemaan uusia toimenpiteitä näiden osa-alueiden parantamiseksi.

Vantaan Energia on asettanut vuonna 2025 visiokseen olla valtakunnallinen, kasvava kiertotalousenergiayhtiö. Visioon liittyen yhtiö on asettanut myös varsin kunnianhimoisen tavoitteen luopua kivihiilen käytöstä energianlähteenä vuonna 2022 ja pudottaa hiilidioksidipäästönsä kymmenesosaan vuoden 2010 tasosta vuonna 2030. Tavoitetta on toteutettu lisäämällä omistussuosuuksia päästötöntä energiaa tuottavissa yhtiöissä (muun muassa tuuli- ja aurinkovoima) sekä oman tuotannon hiilidioksidipäästöjä vähentämällä. Yhtiö on viime vuosina tehnyt merkittäviä investointeja oman tuotannon päästöjen vähentämiseksi (jätevoimala 2014, Martinlaakson biovoimala 2019). Suunnitteilla yhtiöllä on nyt jätevoimalan laajennus (toteutusaikataulu suunnitellusti 2020–2021), jonka toteuduttua poltettavan sekajätteen määrää pystyttäisiin huomattavasti

lisäämään. Tällöin voimala pystyisi käyttämään myös yrityssektorin tuottamaa jätettä (nyt koko kapasiteetti menee kotitalousjätteen polttoon). Samalla kivihiilen ja muiden fossiilisten polttoaineiden tarve energian tuotannossa vähenisi ja hiilidioksidipäästöt pienenisivät merkittävästi. Yhtiön tavoite kivihiilen käytön luopumisesta ja hiilidioksidipäästöjen pudottamisesta edesauttavat olennaisesti myös Vantaan kaupungin strategista tavoitetta Vantaan hiilineutraalisuuden saavuttamisesta vuoteen 2030 mennessä.

5 TERVEYDENHUOLLON SÄHKÖISET ASIOINTIPALVELUT

Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja HUSin ulkoisten tarkastustoimien yhteisarvioinnin tavoitteena oli selvittää terveydenhuollon sähköisten asiointipalvelujen toimivuutta sekä tuloksellisuutta. Arviointi rajattiin koskemaan terveydenhuollon sähköisiä asiointipalveluja sekä itsehoitoa ja omahoitoa. Arvioinnissa hyödynnettiin tapausesimerkkeinä diabeetikkojen potilasryhmää. Arviointiraportti on kokonaisuudessaan saatavissa osoitteesta www.vantaa.fi/arviointikertomus.

Terveyspalvelujen sähköisen asioinnin sujuvuutta sekä laadukkuutta ja vaikuttavuutta suhteessa kuntalaisten tarpeisiin selvitettiin kirjallista tutkimus- ja tilastotietoa kartoittamalla. Arviointimenetelminä käytettiin myös terveydenhuollon ammattilaisten ja digitaalisista palveluista vastaavien haastatteluja ja sähköpostitiedusteluja.

Sähköisten terveyspalvelujen määrittely

Laajasti ymmärrettynä sähköisillä terveyspalveluilla tarkoitetaan välineitä ja palveluja, jotka hyödyntävät tieto- ja viestintätekniiikkaa ja joiden pyrkimyksenä on parantaa sairauksien ehkäisyä, diagnosointia, hoitoa, seurantaa ja terveydenhuollon hallintoa. Sähköiset terveyspalvelut voivat parantaa hoidon saatavuutta ja laatua sekä tehostaa toimintaa. Sähköiset terveyspalvelut kattavat tietojen vaihdon potilaiden sekä terveydenhuoltopalvelujen tarjoajien, sairaaloiden, terveysalan ammattilaisten ja terveysalan tietoverkkojen välillä. Sähköisiin terveyspalveluihin luetaan myös monia muita sovelluksia, kuten sähköiset potilastietojärjestelmät, etälääketieteen palvelut, potilaiden seurantalaitteet, leikkaussalien varausjärjestelmät ja robottikirurgia.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisillä asiointipalveluilla tarkoitetaan kansainvälisessä tutkimuskirjallisuudessa tyypillisesti potilasportaaleja. Potilasportaalit ovat verkkopohjaisia sovelluksia, jotka ovat terveydenhuollon organisaation omistuksessa ja hallinnassa. Potilasportaaleita tarjotaan enenevässä määrin myös valtakunnallisesti, kuten Omakanta-palvelu Suomessa. Potilasportaalit mahdollistavat ensisijaisesti potilaalle pääsyn organisaation tietoihin, pääasiallisesti omiin sähköisen potilaskertomuksen tietoihin. Lisäksi kehittyneemmät potilasportaalit voivat tarjota viestintätoimintoja ja -palveluja, joilla tavoitellaan lääketieteellisen hoidon parantumista. Kaiken kaikkiaan portaalit voivat tarjota yhden tai useampia seuraavista toiminnoista: pääsy potilaan kertomustietoihin, pääsy testituloksiin, portaalin tietojen tulostus tai tallennus, lääkemääräysten uusimispyynnöt, ajanvaraus, lähetepyyntö, pääsy yleiseen terveystietoon, turvallinen viestintä potilaan ja ammattilaisen välillä.

Sähköiset terveyspalvelut Vantaalla

Helsingissä, HUSissa, Kauniaisissa ja Vantaalla on otettu tai otetaan vuoden 2020 loppuun mennessä käyttöön perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon ja erikoissairaanhoidon asiakas- ja potilastietojärjestelmä (Apotti). Järjestelmään kuuluu potilasportaalit Maisa, jonka kautta erilaisia sähköisiä palveluita voi käyttää. Maisa-asiakasportaalin avulla voi päivittää tietojaan, täyttää esitietolomakkeita tai tehdä itsearvioita, joiden perusteella voi saada ohjeita ja/tai kehotuksen tehdä yhteydenottopyyntö palveluihin. Ajanvarausten tekeminen, siirtäminen ja peruminen, sekä viestintämahdollisuus terveydenhuollon ammattilaisen kanssa joko sähköpostin, Chatissa tai Chatissa ovat mahdollisia. Hoitotarviketilauksia voi tehdä ja myös videovastaanotto toiminto on tarkoitus ottaa käyttöön. Maisan kautta voi tarkastella terveys- ja hyvinvointitietojaan muun muassa valtakunnallisesta Omakanta-verkkopalvelusta sekä uusia reseptejään ilman erillistä kirjautumista Omakantaan. Maisa-asiakasportaalit lähettää herätteen, jos asiakas on varannut ajan, saanut viestin tai tutkimustuloksen. Asiakas voi valita, haluaako muistutuksen sähköpostiin, tekstiviestillä tai viestinä mobiilisovelluksesta. Maisassa on myös

mahdollisuus toisen puolesta asiointiin 0-9-vuotiaan huollettavansa puolesta tai valtuutuksella täysi-ikäisen puolesta.

Vantaalla sähköisten asiointipalvelujen kehitys nojaa tällä hetkellä Apotin Maisa-asiakasportaalien kehitystyöhön. Apotti otettiin käyttöön suurimmassa osassa terveyspalveluita sekä perhe- ja vanhuspalveluita vuoden 2019 aikana.

Maisa-asiakasportaalien käyttäjämäärä

Apotti Oy:n mukaan 7.1.2020 Maisan käyttäjämäärä ylitti 50 000 käyttäjän ja 500 000 kirjautumiskerran rajan. Nämä käyttäjät olivat HUS/Peijaksen ja Vantaan kaupungin palvelujen käyttäjiä. Vantaalla Maisa-portaalien käytöstä on tilastoja heinä-joulukuulta 2019. Joulukuun 2019 loppuun mennessä 37 prosenttia 12 edeltävän kuukauden aikana tavatuista asiakkaista/potilaista oli ottanut Maisa-portaalien käyttöön. Katsottuja merkintöjä oli yli 71 000 ja lähetettyjä viestejä lähes 14 000. Maisa-käyttäjien verkossa varaamien aikojen prosenttiosuus oli 11.

Diabeteksen hoito Vantaalla

Vantaalla toimii diabeteksen hoidon yksikkö, joka hoitaa tyypin 1 diabeetikoita ja tyypin 2 insuliini- ja pistoshoidoksia diabeetikoita. Se koostuu kolmesta diabetesyksiköstä (Keski-, Pohjois- ja Länsi-Vantaa), hoitotarvikejake-lusta ja jalkaterapiasta. Ajanvaraus tehdään diabeteshoitajalta (ensihoidokäynti aina) tai sähköisesti. Potilaat, joiden tila on komplisoitunut, ohjautuvat erikoissairaanhoidon. Erikoissairaanhoido hoitaa myös alle 16-vuotiaat diabeetikot. Hyvässä hoitotasapainossa olevia insuliinipumppupotilaita ohjataan puolestaan erikoissairaanhoidosta diabetesyksikön potilaiksi.

Tablettihoitoisten tyypin 2 diabeetikoiden hoito, seuranta ja ohjaus tapahtuvat oman terveysaseman terveydenhoitajilla ja lääkäreillä, ajanvaraus tapahtuu keskitetystä ajanvarausnumerosta tai sähköisesti.

Vantaalla diabeetikoille tarjotaan lisäksi Liikunta-apteekki -palvelua. Terveysasemilla toimivien (Korso, Koivukylä, Hakunila, Tikkurila, Myyrmäki ja Martinlaakso) Liikunta-apteekkien avulla pyritään kohdennettuun liikuntaneuvontaan yhteistyössä terveysasemien henkilökunnan kanssa.

Vantaan diabetesyksiköissä ja hoitotarvikejakelussa oli vuoden 2019 loppuun asti käytössä sähköinen asiointikanava, jossa oli mahdollisuus suojattuun viestinvaihtoon. Vuodelta 2016 olevien tilastojen mukaan kanavaa käytti noin 640 diabetesyksikön asiakasta (hieman alle puolet) ja lähes viidennes hoitotarvikejakelun asiakkaista (1 768 asiakasta). Vuonna 2018 hoitotarviketilauksia teki sähköisen kanavan kautta 2 327 potilasta. Maisa-asiakasportaalien käytön odotetaan diabetesyksiköissä ja hoitotarvikejakelussa kasvavan, kun vaihtoehtoisen kanavan käyttö loppuu. Terveysasemilla hoidettavien diabetespotilaiden Maisa-portaalien käytöstä ei ole käytettävissä tietoa.

Johtopäätökset:

Terveystieteiden sähköisiä asiointipalveluita on arvioinnin perusteella melko kattavasti käytössä. Sähköisten palvelujen olemassaolo on edesauttanut palvelujen tarjoamista oikea-aikaisesti. Kaikilla asiakkailla ei ole syystä tai toisesta mahdollisuutta hyödyntää sähköisiä palveluita, jolloin heillä on mahdollisuus asioida perinteisten palvelukanavien kautta tai hyödyntää puolesta asiointia. Palvelujen saavutettavuutta rajoittaa jonkin verran se, ettei kaikkia palveluita ole tarjolla yhtä kattavasti suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kaikissa palveluissa ei myöskään ole vielä huomioitu selkokieliä.

Sähköiset asiointipalvelut toimivat osaltaan omahoidon tukena. Asiakkaan tuottamaa tietoa voidaan myös hyödyntää osana omahoitoa. Esimerkiksi sähköisillä esitetolomakkeilla saatujen tietojen perusteella voidaan suunnitella vastaanoton tai hoidon toteutusta. Asiakkaan tuottamaa tietoa ei vielä kuitenkaan laajamittaisesti hyödynnetä. Hyödynnettävyyttä hankaloittaa esimerkiksi se, etteivät tiedot siirry aina automaattisesti järjestelmien välillä. Nykitekniikka, kuten verensokerinseurantalaite, tarjoaa uusia mahdollisuuksia diabeetikoiden hoidon ja verensokerin seurantaan ja mahdollistaa paremman hoitotasapainon saavuttamisen. Arvioinnin kohteissa kriteerit seurantalaitteiden saamiseen ovat samantyyppisiä keskenään ja noudattavat Käypä hoito -suosituksia.

Sähköisistä asiointipalveluista kerätään tietoa asiakaspalautteiden avulla. Saadun palautteen perusteella palveluita kehitetään. Asiakkaita myös osallistetaan mahdollisuuksien mukaan palvelujen suunnitteluun. Tietoturva ja tietosuoja vaikuttavat asiakaskokemukseen. Niillä on myös merkitystä siihen, luottavatko käyttäjät palveluihin. Arvioinnin perusteella tietoturva- ja tietosuojakysymykset on kattavasti huomioitu terveydenhuollon sähköisissä asiointipalveluissa. Potilaan tuottaman terveystiedon omistajuus nousee jatkossa esille tietoturva- ja tietosuojanäkökulmista.

Arvioinnin perusteella sähköiset asiointipalvelut ovat vähentäneet jonkin verran potilaskäyntien ja puhelinkontaktien määrää. Sähköinen asiointi on tuonut helpotusta erityisesti asiakasnäkökulmasta tarjoamalla asiakkaille uuden ajasta ja paikasta riippumattoman vaihtoehdoisen palvelukanavan. Tilastojen perusteella sähköisen asioinnin arvioidaan lisääntyvän vuosittain. Tämän arvioinnin perusteella sähköisillä asiointipalveluilla on mahdollista saavuttaa joissakin tapauksissa samat tai jopa paremmat terveyshyödyt kuin perinteisillä palveluilla. Sähköisten asiointipalvelujen vaikutus työn tehokkuuteen ei kuitenkaan ole aivan yksiselitteistä. Sähköiset palvelut ovat uusi kanava, joka ei välttämättä poista, korvaa tai vähennä muuta tekemistä. Sähköisten palvelujen onnistunut ja vaikuttava käyttöönotto edellyttää terveydenhuollon toimintayksiköiden prosessien päivittämistä sekä henkilöstön digiosaamisen vahvistamista. Sähköisten palvelujen vakiinnuttua, niillä on mahdollista vaikuttaa työn tehokkuuteen ja resurssien uudelleen kohdentamiseen.

Vantaan tarkastuslautakunta toteaa, että Apotin käyttöönottoa ei voi pitää kaikilta osilta onnistuneena. Järjestelmä ei vastaa sille annettuja tavoitteita kaikilta osin ja vastaa eri käyttäjäryhmien tarpeisiin eri tavoin.

Suosituksukset:

Sähköisten asiointipalveluiden saavutettavuudessa tulee jatkossa huomioida paremmin käyttäjien erilaiset vammat ja rajoitteet.

Sähköisten palveluiden saavutettavuus ja niihin liittyvät neuvonta- ja tukipalvelut yhdenvertaisesti suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi tulee turvata. Sähköisissä asiointipalveluissa tulee tavoitella selkokieliäisyyttä.

Sähköisten asiointipalvelujen löydettävyyteen kaupunkien ja HUSin verkkosivuilta tulee kiinnittää jatkossa enemmän huomiota.

Perinteisten palvelukanavien käyttö tulee mahdollistaa jatkossakin eri asiakasryhmien yhdenvertaisuuden toteutumisen varmistamiseksi.

Käyttäjien havaitsemiin Apotin ongelmiin on kiinnitettävä erityistä huomiota ja korjattava järjestelmän toiminnan ongelmat.

6 KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA

6.1 Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalvelujen tulosalue kuului vuonna 2019 kaupunginjohtajan toimialaan. Tulosalue vastaa kaupungin elinvoimaisuuden ja elinkeinopolitiikan strategisesta suunnittelusta ja toteutuksesta sekä elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämisestä.

Vuoden 2020 alusta voimaan tulleessa Uusi Vantaa organisaatiossa elinkeinopalvelujen yksikkö kuuluu kaupunkistrategian ja johdon toimialaan ja siellä kasvupalvelujen palvelualueeseen. Elinkeinopalvelujen yksikön tehtävät pysyvät ennallaan.

Toiminnan tavoitteet ja tunnuslukuja

Elinkeinopalvelujen tulosalueen tavoitteista keskeiset tavoitteet liittyvät kaupunkistrategian painopistealueeseen: ”Lisäämme kaupungin elinvoimaa.” Näitä tavoitteita vuodelle 2019 olivat:

- Kaupungin uuden elinvoimaohjelman laatiminen ja toteutus
- Aktiivinen yrityshankinta ja toimivat neuvonta- ja sijoittumispalvelut
- Klusterimallin jalkauttaminen

Lisäksi tulosalueen tavoitteena oli lisätä yhteistyötä oppilaitosten kanssa ja sitä kautta edesauttaa yhteisten uusien kehittämisprojektien syntymistä. Tavoitteena oli myös tehostaa kansainvälistä markkinointia yhteistyössä seudullisten partnereiden kanssa ja kytkeä yritysneuvonta kiinteämmäksi osaksi Vantaan palvelutarjontaa. Erityisenä painopisteenä elinkeinopolitiikassa vuonna 2019 oli kiinnittää huomiota Vantaan kansainväliseen houkuttelevuuteen.

Tavoitteiden toteutumisesta

Vantaan elinkeino- ja vetovoimaohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa toukokuussa 2019. Ohjelman täytäntönpäytäminen on alkanut ja ohjelmaa käsitellään omana osionaan jäljempänä. Yritysten neuvonta- ja sijoittumispalveluiden parantamiseksi ollaan suunnittelemassa yhden luokun periaatteella toimivaa yrityspalvelua. Palvelua ovat suunnittelemassa elinkeinopalvelut, kiinteistöt ja asuminen -tulosalue, kuntalaispalvelut, työllisyyspalvelut, tietohallinto, kaupunginkanslia sekä Vantaa-info. Klusterimallin rakentamista ja jalkauttamista on jatkettu ja Vantaalla toimii tällä hetkellä:

- Kiinteistöklusteri
- Ruokaklusteri
- Lentorahti
- Korkean osaamisen tuotanto
- Kiertotalousklusteri

Yhteistyötä oppilaitosten kanssa on tiivistetty. Ammattiopisto Varia ja Laurea- ja Metropolia-ammattikorkeakoulut ovat muun muassa mukana elinkeinopalvelujen koordinoimissa projekteissa. Lisäksi on myös välitetty Aalto-yliopiston palveluja vantaalaisille yrityksille. Painopistealueena ollut Vantaan kansainvälisen houkuttelevuuden edistäminen on tehty yhteistyössä koko pääkaupunkiseudun toimijoiden verkoston kanssa. Elinkeinopalvelut osallistui aktiivisesti Helsinki Business Hubin¹⁰ (HBH) toimintojen kehittämiseen. Tarkoituksena on kehittää HBH:n toimintaa niin, että se vastaa entistä paremmin myös Vantaan tarpeisiin. Elinkeinopalvelut järjesti myös Vantaan suomalais-kiinalaisen yritysten välisen BusinessForumien kesäkuussa 2019 mediassa ja logistiikka-alan kansainvälisen yritysseminaarin vantaalaisten ja saksalaisten logistiikkayritysten kesken.

Elinkeinopalvelut on lisäksi aktiivisesti markkinoinut Vantaata yritysten sijoittumiskohteena sosiaalisessa mediassa. Tulosalue on toiminut myös aktiivisesti uudessa pohjoismaisessa Nordic Smart City Network:issä¹¹ hakien kokemuksia eri kehittämisteemoista ja mahdollisia tulevia kehittämiskumppanuuksia.

Tulosalueen tavoitteet toteutuivat vuonna 2019. Tavoitteista elinvoimaohjelman toteuttaminen jatkuu vielä vuosina 2020–2021.

Talous

Elinkeinopalvelujen sitovina määrärahoina talousarviossa käyttötalouden osalta ovat tulot ja menot. Ohessa vuoden 2019 talousarvion toteumavertailu (TA=talousarvio, TP=tilinpäätös ja luvut tuhatta euroa).

Taulukko: Elinkeinopalvelujen talousarvion toteutuminen 2019 (luvut tuhatta euroa)

¹⁰ Pääkaupunkiseudun kuntien ja Uudenmaan liiton omistama elinkeinoyhtiö.

¹¹ Pohjoismaiden yhteistyö, jolla pyritään yhteistyössä hakemaan keinoja, edistämään kaupunkien kestävä kehitystä ja lisätä kaupunkien elinvoimaa. Mukana on tällä hetkellä 20 kaupunkia viidestä pohjoismaasta.

	2019	
	Talous- arvio	Tilinpää- tös
Tulot	1 304	1 271
Menot	-3 705	-3 060
Toimintakate	-2 401	- 1 783

Tulosalueelle kertyi tuloja hieman ennakoitua vähemmän mutta menot taas olivat melko selvästi ennakoitua pienemmät ja toimintakate oli talousarviossa arvioitua parempi. Menojen alituksiin pääsyinä oli:

- Elinvoima- ja vetovoimaohjelman aloitus viivästyi keväällä 2019
- Projektien budjetoidut menot eivät toteutuneet täysimääräisesti
- Täyttämättömiä vakansseja, jotka tarkoitus saada käyttöön 2020

Toiminnasta yleisesti

Toiminnan volyymeja ja mittareita

Oheisissa taulukoissa ja kuviossa kuvattuna elinkeinopalvelujen ja YritysVantaan¹² volyymeja (Vantaa ostaa yritysneuvonnan palvelut YritysVantaalta).

Taulukko: Elinkeino- ja työllisyyspalvelujen yrityksiin kohdistuvat aktiviteetit vuonna 2019

Aktiviteettilaji	Kappalemäärä
Tapaaminen	270
Puhelu	172
Sähköposti	625
Taustatyö	53
Tilaisuudet	257
Vantaan yhteinen	15
Yhteensä	1 392

Listattuna yllä ovat elinkeinopalvelujen ja työllisyyspalveluiden henkilöiden yrityksiin kohdistuvat aktiviteetit vuodelta 2019. Luvuista puuttuu elinkeinojohtajan aktiviteetit, joita erillisen laskelman mukaan oli vuonna 2019 noin 200 kappaletta.

Taulukko: YritysVantaan toiminnan volyymeja ja mittareita 2015–2019

YritysVantaa yritysneuvonta	2015	2016	2017	2018	2019
Kaikki perustetut yritykset Vantaalle	1 083	1 198	1 271	1 472	1 693
YritysVantaan kautta perustetut	417	440	507	519	528
Asiakaskäynnit YritysVantaalla	1 377	1 650	1 707	1 749	1 725
Asiakaskäynnit/maahanmuuttajataustaiset asiakkaat	36 %	38 %	39 %	40 %	43 %
Syntyneet työpaikat	541	622	705	775	--

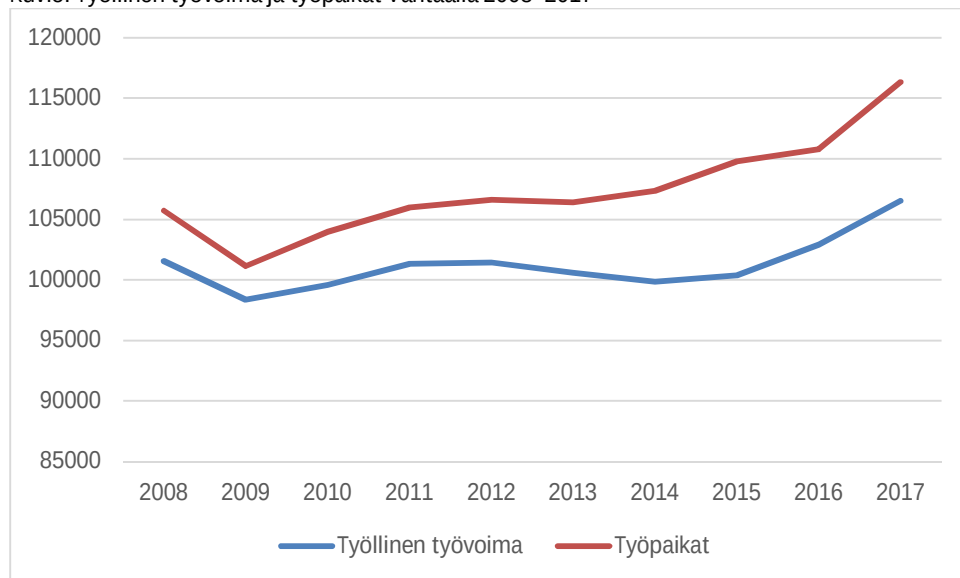
Perustettujen yritysten ja syntyneiden työpaikkojen määrä on ollut Vantaalla tarkastelujaksolla kasvussa (syntyneiden työpaikkojen määrä 2019 ei arviointihetkellä ollut vielä tiedossa). Samoin maahanmuuttajataustaisten asiakkaiden määrät ovat kasvussa.

Työllisen työvoiman ja työpaikkojen kehitys Vantaalla

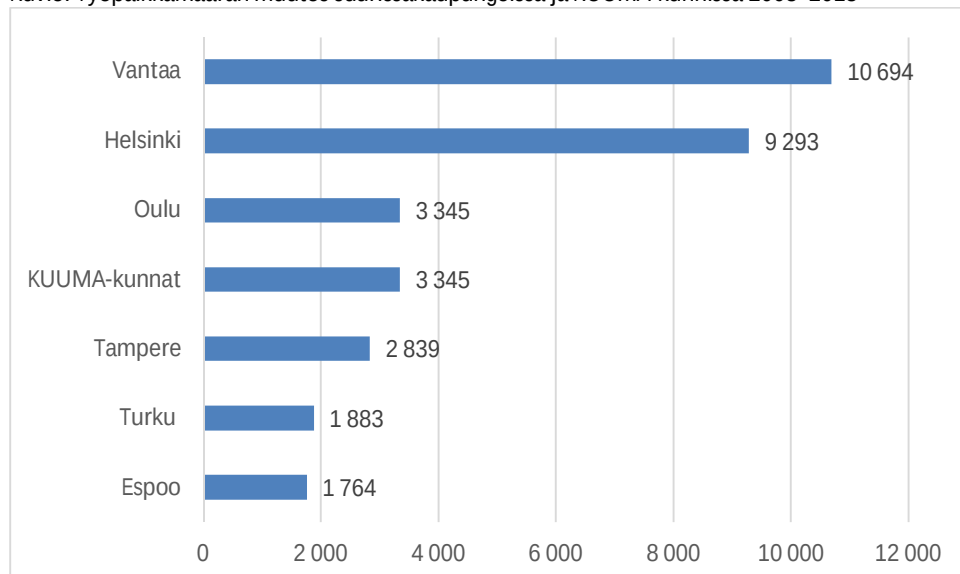
¹² YritysVantaa antaa monipuolisia neuvontapalveluja yrittäjyyteen liittyvissä asioissa. YritysVantaa toimii yhdistyspohjalta, toimintaa rahoitetaan muun muassa Vantaan kaupungin tuella, maksullisella konsultoinnilla ja jäsenyritysten jäsenmaksuilla

Oheisissa kuvioissa on koottu tietoa Vantaan työpaikkakehityksestä vuodesta 2008 lähtien. Vertailutietona on esitetty myös työpaikkamäärän muutoksia suurissa kaupungeissa ja KUUMA-kunnissa¹³ 2008–2018. Koska elinkeinopalvelujen yksi keskeinen tehtävä on kaupungin elinvoimaisuuden edistäminen, niin toiminnalla luodaan myös edellytyksiä työpaikkojen määrän kasvulle. Näin työpaikkamäärien ja työllisten määrän muutokset voidaan katsoa sellaisiksi mittareiksi, joihin tulosalueen toiminnalla ainakin välillisesti vaikutetaan. Tosin tulosalueen toiminnan vaikutusta työpaikkojen määriin on mahdotonta tarkkaan arvioida, koska siihen vaikuttavat monet muut tekijät.

Kuvio: Työllinen työvoima ja työpaikat Vantaalla 2008–2017

Kuvio: Työpaikkamäärän muutos suurissa kaupungeissa ja KUUMA-kunnissa 2008–2018

Vantaan työpaikkakehitys on tarkastelujaksona ollut myönteistä. Työpaikkoja on koko ajan ollut tarjolla Vantaalla työllistä työvoimaa enemmän. Suurten kaupunkien ja KUUMA-kuntien välisessä vertailussakin Vantaa on kärkisijalla, sillä Vantaan työpaikkamäärä on kasvanut vuosina 2008–2018 vertailu kaupungeista ja kunnista eniten.

¹³ Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula ja Vihti

Henkilöstöstä, määrä, sairauspoissaolot tyytyväisyys

Oheisessa taulukossa on tulosalueen henkilöstömäärä vuosilta 2016–2019

Taulukko: Elinkeinopalvelujen henkilöstömäärä

	2016	2017	2018	2019
Vakituinen henkilöstö	7	7	6	7
Määräaikainen henkilöstö	8	8	9	11,5
Yhteensä	15	15	15	18,5

Vakituisen henkilöstön määrä on ollut lähes ennallaan viime vuosina. Määräaikainen henkilöstö on elinkeinopalvelujen projektien henkilöstöä, joka vaihtelee projektien määrän mukaan. Henkilöstömäärä on varsin pieni ottaen huomioon tulosalueen moniulotteisen tehtäväkentän. Vuoden 2020 alussa elinkeinojohtaja vaihtoi työpaikkaa, joten ennen kuin tämä virka saadaan täytettyä, joutuu tulosalue tulemaan toimeen vielä pienemmällä vakituisen henkilöstön määrällä.

Ajankohtainen henkilöstöön liittyvä asia on elinkeinojohtajan siirtyminen tammikuussa 2020 toisiin tehtäviin ja viran täyttö vie aikaa, mikä tuo lisähaasteita tehtävien hoitoon. Lisäksi kaksi elinkeinopalvelujen tulosalueen matkailutiimiin kuuluvaa henkilöä siirtyi vuoden 2020 alusta viestinnän palveluyksikköön, jonne keskitetään matkailumarkkinointi. Tämä vahvistaa matkailuun liittyvää viestintää mutta matkailun kehittäminen elinkeinopalvelujen yksikön toimesta on nyt haastavampaa.

Taulukossa elinkeinopalvelujen henkilöstön sairauspoissaoloprosentti vuosilta 2016–2019.

	2016	2017	2018	2019
Sairauspoissaoloprosentti	1,6	0,71	0,63	0,59

Sairauspoissaoloprosentti on tarkastellulla ajanjaksolla ollut tulosalueella ollut erittäin pieni ja selvästi sekä koko kaupungin sairauspoissaoloprosenttia että kaupungin asettamaa strategista tavoitetta alempi (vuonna 2019 kaupungin tavoite oli 4,4 prosenttia ja kaupungin sairauspoissaoloprosentti on ollut koko ajan yli 4 prosentin vuosina 2016–2018).

Vantaalla henkilöstön työhyvinvointia mitataan kahden vuoden välein Kunta10 -kyselyllä. Tulokset ovat elinkeinopalvelujen tulosalueella olleet koko kaupungin tasoon verrattuna keskimääräistä parempia.

Kaupungin elinvoima- ja vetovoimaohjelma

Vantaan elinvoima- ja vetovoimaohjelmaa valmisteli kaupunginjohtajan nimeämä ohjausryhmä (ryhmä nimettiin huhtikuussa 2018), jossa oli edustus jokaiselta kaupungin toimialalta. Valmistelutyössä oli kiinteästi mukana yrityksiä, oppilaitoksia, kauppakamari, Vantaan yrittäjät, YritysVantaa ja Helsinki BusinessHub. Lisäksi myös asukkaat, kolmas sektori, kaupungin kumppanuusyritykset ja muiden sidosryhmien edustajat olivat mukana ohjelman laadinnassa. Vantaan elinvoima- ja vetovoimaohjelma 2019–2021 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 20.5.2019.

Ohjelmassa on neljä kärkiteemaa: 1. Notkea yritys ympäristö, 2. Rohkeasti kansainvälinen lentokenttäkaupunki, 3. Ennakoivaa osaamista ja 4. Tapahtumien ja tarinoiden Vantaa. Kärkiteemoille on nimetty yhteensä 29 eri toimenpiteitä. Ohjelman toimenpiteet on suunnattu erityisesti palvelemaan elinkeinoelämän ja yritysten edustajia. Kullekin toimenpiteelle on nimetty vastuutaho, toteutuskumppanit, budjetti ja aikataulu. Ohjelman toteuttamisesta raportoidaan säännöllisesti luottamushenkilöille.

Elinkeinopalvelujen tulosalue elinvoima- ja vetovoimaohjelman toteutuksessa

Alla on lueteltu ne ohjelman toimenpiteet, joiden toteuttamisessa elinkeinopalveluilla on päävastuu. Toimenpiteen perässä on suluissa aikataulutus:

1. Yrityspalveluissa otetaan käyttöön yhden luukun periaate (2019)

2. Vauhditetaan yrityshautomoiden ja -kiihdyttämöiden syntyä Vantaalle sekä turvataan yritysneuvonnan riittävät resurssit (2019–2021)
3. Rakennetaan 3-4 temaattista kärkiklusteria yhteistyössä vantaalaisten yritysten oppilaitosten ja kaupunkiorganisaation toimijoiden kanssa. (2019-2021)
4. Kehitetään kansainvälisten yritysten houkuttelua, hyödyntämistä ja asettautumista tukevia palveluja yhteistyössä Helsingin, Espoon ja valtionhallinnon toimijoiden kanssa. (Talent Boost). (2019-2021)
5. Vahvistetaan Vantaan asemaa kansainvälisten lentokenttäkaupunkien verkostoissa kohdennetuilla seminaari ja messuesiintymisillä. (2019-2021)
6. Rakennetaan jälkimarkkinointimalli Vantaalla jo oleviin ulkomaisiin yrityksiin yhteistyössä Helsinki Business Hubin kanssa. (12/2019)
7. Perustetaan Aviapolis-akatemia eli ilmailualan ja tulevaisuuden liikkumisen opetus- ja tutkimuskeskus. (2019-2021)

Vuodelle 2019 aikataulutetut toimenpiteet

Yhden luukun periaatteen (yllä toimenpide 1) mukaista palvelua on selvitetty yhteistyössä kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen, elinkeinopalvelujen, tilakeskuksen, työllisyyspalvelujen ja VTK kiinteistöt Oy:n¹⁴ kanssa. Suunnitelmaluonnos yrityspalvelujen verkostomaisesta toteuttamisesta on valmiina, mutta varsinainen palvelun käyttöönotto siirtyy toteutettavaksi 2020 aikana uudessa organisaatiossa.

Jälkimarkkinointimallin (yllä toimenpide 6) rakentamiseksi on kartoitettu potentiaalisia yrityksiä yhdessä HBH:n kanssa. Ollaan luomassa toimintamallia, jossa kaupungin johtavat viranhaltijat tapaisivat säännöllisin väliajoin Vantaalle asettuneita yrityksiä esimerkiksi aamukahvitilaisuuden yhteydessä.

Muut elinkeinopalvelujen vastuulle kuuluvat toimenpiteet

Yrityshautomo- ja yrityskiihdyttämötoimintaa (yllä toimenpide 2) on kartoitettu muun muassa Kasvun Ekosysteemit -hankkeessa osallistumalla Metropolia ammattikorkeakoulun Turbiini yrityskiihdyttämö -hankkeeseen. Lisäksi työkaluja opiskelijoiden yrittäjyyteen kannustaviin toimiin sekä yritystoiminnan tukemiseen rakennetaan yhdessä kuuden suurimman kaupungin kanssa. Resurssien varmistamisessa ei ole onnistuttu, sillä organisaatiomuutoksen takia vakanssien täyttö on ollut jäissä. Resurssointia tarkastellaan vuonna 2020 osana elinkeinopalvelujen organisaatorakenteen kehittämistä.

Klusteritoimintaa (yllä toimenpide 3) rakennetaan eri projektien avulla. Ruokaklusteria on alettu valmistella yhteistyössä kaupungissa toimivien alan tekijöiden kesken. Tarkoituksena on parantaa vantaalaisten tuotteiden, ravintoloiden ja muiden ruoka-alan yritysten näkyvyyttä ja tunnettavuutta. Muita teemoja klustereille ovat kiinteistöt, lentorahti ja korkean osaamisen tuotanto. Lisäksi kiertotalous on läpileikkaava teema kaikissa klustereissa.

Kansainvälisten yritysten houkuttelua ja hyödyntämistä ja asettautumista (yllä toimenpide 4) on toteutettu Talent Boost-kasvua kansainvälisistä osaajista -projektilla. Kyseessä on 12 organisaation yhteishanke, jossa luodaan ja kehitetään käytäntöjä kansainvälisen osaamiseen parempaan hyödyntämiseen alueen yrityksissä. Samalla lisätään väyliä kansainvälisten osaajien ja yritysten kohtaamiseen. Projektin ensimmäiset toimenpiteet on käynnistetty.

Verkostoitumista kansainvälisten lentokenttäkaupunkien kanssa (yllä toimenpide 5) on laajennettu liittymällä Sustainable Airport Areas- ja Airport Region Conference-verkostoihin. Molempiin verkostoihin kuuluu laajasti eurooppalaisia toimijoita alueilta, joissa toimii lentokenttä. Verkostoissa vaihdetaan kokemuksia ja hyviä käytäntöjä ja haetaan mahdollisuuksia toteuttaa yhteisiä hankkeita alueiden kehittämiseksi.

Aviapolis -akatemian perustamista (yllä toimenpide 7) on pohjustettu rakentamalla verkostoa sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Yrityksiltä on kerätty koulutustarvetietoa ja tavoitteena on muodostaa sujuva prosessi tiedon keruuseen, jotta saadaan jatkuvasti kerättyä tietoa tulevista koulutustarpeista. Samalla on hahmoteltu millainen toiminta- ja talousmalli Aviapolis-akatemialla voisi olla.

¹⁴ Vantaan kaupungin omistama kiinteistöliiketoiminta yhtiö

Projektit

Elinkeinopalvelut on vahvasti mukana erilaisissa kehittämisprojekteissa. Esimerkkejä projekteista:

Urbaania kasvua GSIP-Vantaa 2019–2021

Tavoitteena on parantaa yritysten kykyä sekä digitaalimuutokseen että älykkääseen automaatioon mallilla, joka yhdistää yrityksen kasvun ja sosiaalisen vastuun. Hankkeella pyritään löytämään ratkaisuja siihen, miten Vantaan työvoiman, sekä työssä olevien että työttömien, pääasiassa matalan perustason osaamista voidaan nostaa ja miten samanaikaisesti tuetaan yritysten kehittymistä ja kiihdytetään niiden kasvua. Vantaan kaupunki koordinoi hanketta ja siinä ovat mukana muun muassa Metropolia ja Laurea ammattikorkeakoulut ja Helsingin seudun kauppakamari. Myös Vantaan kaupungin työllisyyspalvelut ja ammatillinen oppilaitos Varia osallistuvat hankkeeseen. Yrityksistä mukana ovat ISS, Infocare, Solteq, Vannti ja FinnairCargo.

Digisalama 2019–2021

Hankkeessa tehdään alueen pk-yrityksiin 25 salamaprojektia viiden Industry 4.0 digitaalisen teeman ympärille Metropolian sekä alan toimijoiden kanssa. Hankkeessa ovat mukana Metropolia, Suomen Automaatioseura, Suomen Robotiikkayhdistys, Vantaan kaupunki sekä 20-30 pk-yritystä.

Fiksu Assa 2018–2020

Fiksu Assa -yrityskehitysohjelmassa kehitetään asukkaiden vähähiilistä arkea tukevia palveluita raideliikenteen asemilla Helsingissä, Espoossa, Vantaalla, Hämeenlinnassa ja Riihimäellä. Asemien palvelutarjonnan parantaminen sujuvoittaa kaupunkilaisten arkea ja kannustaa ilmastoystävälliseen liikkumiseen. Myös asemanseutujen asukkaat pyritään saamaan mukaan palvelujen kehittämiseen.

6Aika-strategia 2014–2020 (myönnetty jatko heinäkuuhun 2021 saakka)

6Aika-strategia on Suomen kuuden suurimman kaupungin yhteinen kehittämisshanke, jossa kaupunkeja käytetään uusien innovaatioiden kehitys- ja kokeiluympäristönä. Strategiaa käsitellään tässä arviointikertomuksessa kohdassa 6.2.

Segregaation ehkäisy ja asukkaiden osallisuus

Vaikka elinkeinopalvelujen asiakkaat ovat ensisijaisesti yrityksiä, on tulosalueen projekteissa tavoitteita, jotka liittyvät asukkaiden osallistamiseen ja segregaaion ehkäisyyn. Esimerkiksi Fiksu Assa-projektissa pyritään osallistamaan asukkaita asemanseudun palvelujen kehittämiseen. Urbaania kasvua-projektissa taas ennaltaehkäistään työttömyysuhkaa ja parannetaan osallistujien työvalmiuksia.

Johtopäätökset:

Elinkeinopalvelujen tulosalueen vastuualueena on kaupungin elinvoimaisuuden ja elinkeinopolitiikan strateginen suunnittelu ja toteutus. Toiminnan keskiössä on erityisesti yritysten toimintaedellytysten vahvistaminen mukaan lukien myös kansainväliset yritykset. Samalla tulosalue on tiiviisti mukana elinkeinopolitiikan seudullisessa kehittämisessä. Tulosalueen toiminnalle on olennaista verkostojen luominen ja verkostoissa toimiminen sekä toimintaan liittyvän projektirahoituksen hyödyntäminen ja projektien kautta tehtävä kehitystyö.

Vuonna 2019 tulosalueen keskeisiä toteutuneita tavoitteita olivat kaupungin elinvoima- ja vetovoimaohjelman valmistuminen ja sen toteutuksen käynnistyminen, eri alojen klusteritoiminnan (muun muassa ruokaklusteri, kiinteistöklusteri ja läpileikkaavana teemana klustereissa kiertotalous) eteenpäin vieminen. Lisäksi painopistealueena olleen Vantaan kansainvälisen houkuttelevuuden lisäämiseksi tehtiin useita toimenpiteitä. Tavoitteet ovat vaikutuksiltaan pitkäkestoisia ja niillä luodaan pohjaa kaupungin elinvoiman positiiviselle kehitykselle tulevaisuudessa. Elinvoima- ja vetovoimaohjelman toteuttaminen jatkuu vuosina 2020–2021 ja tulosalue on keskeisessä asemassa sen toteutuksessa.

Tuloksellisuuden osatekijöistä henkilöstön hyvinvointi on tulosalueella ollut hyvä. Sairauspoissaoloprosentti on ollut viime vuosina erittäin alhainen ja myös henkilöstötyytyväisyys on ollut kyselyissä hyvällä tasolla. Vaikuttavuudesta voidaan todeta, että tietyissä asioissa, joihin tulosalueen toiminnalla pyritään vaikuttamaan (esimerkiksi Vantaan työpaikkamäärän

muutos ja perustettujen yritysten määrät Vantaalla) on tapahtunut Vantaalla positiivista kehitystä. Tosin on erittäin vaikea arvioida, paljonko juuri tulosalueen toiminta on vaikuttanut kyseiseen kehitykseen, mutta ainakin positiivisena signaalina tulosalueen toiminnan vaikuttavuudesta tätä kehitystä voi pitää.

Tarkastuslautakunta toteaa, että elinkeinopalvelujen toiminta yritysten toimintaedellytysten vahvistamiseksi luo pohjaa kaupungin työllisyyden hyvälle kehitykselle ja tätä kautta kaupungin talouden vakaudelle. Varsin moniulotteisen tehtävän hoitamisessa on keskeistä erilaisissa verkostoissa toimiminen ja kehitysprojekteissa mukana olo. Tarkastuslautakunta ilmaisee huolensa tulosalueen nykyisestä resurssivajeesta ja toivoo, että uusi elinkeinojohtaja saadaan nopeasti valittua, jotta pienen yksikön toiminta jatkuisi häiriöttä.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta suosittelee, että tulosalue etsii keinoja, joilla lukuisissa kehitysprojekteissa saavutetut tulokset ja luodut hyvät käytännöt saataisiin juurrutettua pysyvästi toimintaan.

6.2 Elinkeinopalvelut – 6Aika projektit

Arviointikohteena oli Vantaan projektitoiminta. Esimerkkinä projektitoiminnasta oli 6Aika-strategia, jota toteutetaan useiden projektien kautta.

6Aika-strategia on Suomen kuuden suurimman kaupungin yhteinen kehittämishanke, jossa kaupunkeja käytetään uusien innovaatioiden kehitys- ja kokeiluympäristönä. Tavoitteena on näin synnyttää uutta liiketoimintaa, uutta osaamista ja työpaikkoja. Kaupungit ovat laatineet strategian yhteistyössä omien strategioidensa pohjalta. Strategiaa toteutetaan erikokoisilla hankkeilla, joiden avulla rakennetaan pysyvää toimintaa perustuen pilotointiin, kokeiluihin sekä kokemusten, hyvien käytäntöjen, konkreettisten ratkaisujen ja työvälineiden jakamiseen ja käyttöönottoon. Hanke alkoi vuonna 2014 ja sille myönnettiin tuolloin rahoitus vuoden 2020 heinäkuun loppuun.

Kuva: 6Aika-strategian toteutus¹⁵

STRATEGIA	TOTEUTUS	SEURANTA JA ARVIOINTI
Lähtökohtana kuutoskaupunkien strategiset tavoitteet	Avoin hankeideointi, verkoston ja kumppanuuksien rakentaminen	Strategian ja hankkeiden etenemistä seurataan puolivuositain johtoryhmän ja ohjausryhmän yhteisissä työpajoissa. tarvittaessa tehdään korjaavia toimenpiteitä.
Missio: Kilpailukykyä, palveluinnovaatioita, työllisyyttä avoimilla toimintamalleilla	Rahoituksen hakeminen hankkeille: EAKR ja ESR-hankehaut	
Painopistealueet: 1. Avoin innovaatioalustat 2. Avoin data ja rajapinnat 3. Avoin osallisuus ja asiakkuus.	Hankkeiden toteutus: Kärkihankkeet rakentavat painopistealueiden perustoimintoja ja luovat edellytykset innovaatiotoiminnalle. Pilottihankkeet auttavat testaamaan ja kehittämään painopistealueen sisältöjä. Tulosten levitys ja juurrutus	

Rahoitus

Projektin rahoitusosuuksista vastaavat Euroopan Unioni (50 prosenttia), Suomen valtio (17 prosenttia) ja osallistujakaupungit (33 prosenttia).

¹⁵ Lähde: https://6aika.fi/wp-content/uploads/2015/09/6Aika-strategia_2015.pdf

Euroopan Unionin rahoitusosuus tulee EAKR¹⁶- ja ESR¹⁷ rahastoilta. EU -rahoitus ja valtion rahoitus 6Aika-strategialle on yhteensä yli 60 miljoonaa ja kuntien rahoitusosuuksien kanssa hankkeen kokonaisrahoitukseksi tulee noin 100 miljoonaa euroa. Rahoittavana viranomaisena on EAKR-hankkeiden osalta Uudenmaan liitto ja ESR-hankkeiden osalta Hämeen ELY-keskus. Oheisissa taulukoissa koottuna strategian rahoituksen toteumaa jaoteltuna EAKR- ja ESR -rahoitukseen. EAKR-rahoitustoteuma on vuoden 2018 lopun tilanne ja ESR-rahoitustoteuma on lokakuulta 2019 tilanne.

Taulukko: EAKR-rahoitus 6Aika-strategialle

EAKR-rahoitus (EU+valtio)	Euroa
Myöntövaltuus 2015–2019	52 400 000
Sidottu rahoitus	34 998 399
Varattu rahoitus	15 699 250
Käytettävissä	1 702 351
Suljetuilta hankkeilta vapautunut (uudelleen käytettäväksi), summa osittain arvio	3 551 277

Taulukko: ESR-rahoitus 6Aika-strategialle

ESR-rahoitus (EU+valtio)	Euroa
Myöntövaltuus 2015–2019	10 371 000
Hankkeiden budjetoitu rahoitus	8 050 750

EU- ja valtion rahoituksen jakaantuminen kaupungeittain

Oheisissa taulukoissa on tarkasteltu 6Aika strategian projektien EU-rahoituksen ja valtion rahoituksen jakaantumista kaupungeittain arviointihetkellä. EAKR-rahoituksen osalta tilanne on vuoden 2018 lopusta ja ESR-rahoituksen tilanne on lokakuulta 2019.

Taulukko: EAKR+ valtion tukiosuuden jakautuminen

	Euroa	Osuus rahoituksesta
Helsinki	14 325 210	27,9%
Espoo	4 858 463	9,4%
Vantaa	3 553 078	6,9%
Oulu	8 704 864	16,9%
Tampere	10 218 670	19,9%
Turku	9 774 899	19,0%

Taulukko: ESR+ valtion tukiosuuden jakautuminen

	Euroa	Osuus rahoituksesta
Helsinki	1 664 953	20,7%
Espoo	463 631	5,8%
Vantaa	238 764	3,0%
Tampere	1 825 829	22,7%
Turku	2 548 720	31,7%
Oulu	1 308 853	16,3%

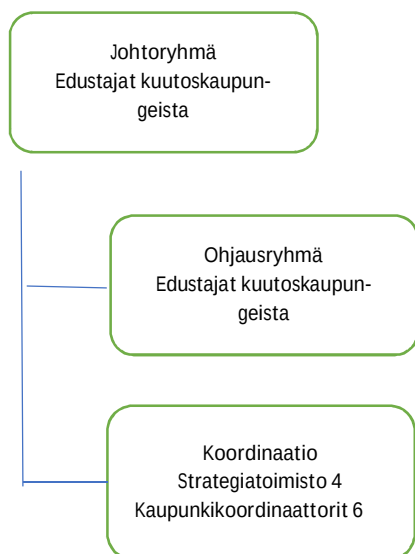
Hallinto ja ohjaus

Oheisessa kuvassa 6Aika strategian organisaatio.

¹⁶ Euroopan Aluekehitysrahasto

¹⁷ Euroopan Sosiaalirahasto

Kuva: 6Aika-strategian organisaatio

Hankehakemusten hakuprosessi ja arviointiprosessi

Rahoittaja määrittelee hakukierrokset ja erityistavoitteet kaupungeja kuunnellen. Hakukierroksia on ollut 1–3 vuosittain. Vuonna 2019 oli kaksi ESR-hakukierrosta ja jatkuva EAKR-hakuprosessi. 6Aika-strategian koordinaatio (strategiatoimisto ja kaupunkikoordinaattorit) vastaa hakukierroksen toteutuksesta. Kaupunkikoordinaattorit käynnistävät hankehakuja ja toteuttavat hankeinfoja, luovat verkostoja kaupunkien toimijoiden ja muiden hankekumppanien välille sekä tukevat hankevalmistelua ja hankeideointia. 6Aika kaupunkikoordinaattorit tapaavat myös toisiaan säännöllisesti (vähintään kerran kuukaudessa). Tapaamisissa vaihdetaan kokemuksia ja saadaan vertaistukea.

Arviointiprosessissa rahoittajat (Uudenmaan liitto tai Hämeen ELY-keskus) tarkistavat hakemusten yleiset valintaperusteet ja toimittavat hyväksytyt hakemukset kaupunkeihin. Kaupungeilla on omat arviointitiimit, jotka pisteyttävät hakemukset ja toimittavat tulokset ilman pisteytystietoja ohjausryhmälle. Ohjausryhmä pisteyttää hakemukset ja toimittaa tulokset johtoryhmälle, joka valitsee rahoitettavaksi ehdotettavat hakemukset. Lopullisen valinnan rahoitettavista hankkeista tekee rahoittaja (Uudenmaan liitto tai Hämeen ELY-keskus). Huomioitavaa on, että 6Aika-strategiaan liittyviä hankkeissa vaaditaan aina osallistujia vähintään kahdesta 6Aika-strategia kaupungista, joten yksin mikään kaupunki ei strategiaan liittyviä hankkeita voi toteuttaa.

6Aika-strategian hallinto ja ohjaus Vantaalla

Vantaan kaupunginhallitus päätti 9.6.2014 Vantaan kaupungin osallistumisesta 6Aika-strategiaan. Strategiaan liittyvien hankkeiden kaupunkitason koordinoinnista Vantaalla vastaa elinkeinopalvelujen tulosalue.

Elinkeinojohtaja edustaa Vantaata 6Aika-strategian johtoryhmässä ja elinkeinopäällikkö edustaa Vantaata 6Aika-strategian ohjausryhmässä. Kaupunkikoordinaattori puolestaan kuuluu 6Aika-strategian koordinaatioeliimeen. Kaupunkikoordinaattori on tukemassa hankeideointia ja kontaktoi kaupunkitason toimijoita. Samalla kaupunkikoordinaattori tukee hankekohtaista valmistelua, näin osaltaan varmistetaan strategian ja tavoitteiden mukainen toiminta. Kun projekti lähtee käyntiin, se toimii itsenäisesti ja raportoi suoraan rahoittajalle. Kaikissa toteutettavissa projekteissa on oma projektipäällikkö, osassa myös projektiasiantuntija. Vantaan 6Aika-hallinto-organisaatio seuraa hankkeiden etenemistä ja tuloksia.

6Aika-strategian toteuttaminen Vantaalla

Vantaalla oli 6Aika-strategian toteutuksen alkaessa muihin kaupunkeihin verrattuna vähemmän kehittämisshenkilöstöä ja vähemmän kokemusta tämän kaltaisesta kehittämistyöstä kuin muilla osallistujakaupungeilla. Lisäksi aluksi Vantaalla oli vain 50 prosentin työpanoksella työskentelevä koordinaattori. Edellä mainituista syistä Vantaa ei ollut aluksi mukana niin monessa 6Aikaan liittyvässä projektissa kuin muut kaupungit, joka näkyy myös muita osallistujakaupunkeja pienempinä EU- ja valtionrahoitusosuuksina. Strategian toteutuksen edetessä on kuitenkin Vantaalla saatu lisää kokemusta projektimuotoisesta kehittämistyöstä ja päästy paremmin hyödyntämään 6Aika- strategian rahoitusta yhtenä toiminnan kehittämisvälineenä.

Vantaalla on toteutettu tai toteutumassa yhteensä 19 projektia, joilla toteutetaan 6Aika-strategiaa. Näistä 15 kuuluu EAKR-rahastosta rahoitettaviin ja neljä 4 ESR-rahastosta rahoitettaviin. Kyseisistä projekteista kahdeksan on jo päättynyt ja 11 toteutus on vielä käynnissä. Näiden lisäksi Vantaa on mukana viidessä hankkeessa, joista rahoitusneuvottelut ovat parhaillaan käynnissä.

Kaikilta Vantaan toimialoilta on osallistuttu 6Aika-strategian hankkeisiin (vähintään yksi tulosalue tai tulosityksikkö joka toimialalta on osallistunut projekteihin). Projekteja on toteutettu yhteistyössä muiden 6Aika- kaupunkien kanssa.

Esimerkkejä projekteista, joissa Vantaa mukana

1. Datasta oivalluksia ja Bisnestä (DOB) (Projekti päättyi joulukuussa 2017)

DOB-hankkeen toteuttivat Tampereen yliopisto, COSS ry¹⁸, Oulun yliopisto, Vantaan kaupunki, Laurea ammattikorkeakoulu, Metropolia ammattikorkeakoulu sekä TIEKE ry¹⁹. Sen tavoitteena oli vahvistaa yritysten innovaatiotoimintaa hyödyntämällä data-analytiikkaa ja palvelumuotoilua. Hanke jakaantui kolmeen osioon, josta Vantaa oli mukana Aviapolis - palveluja matkailijalle -osiossa. Tässä osiossa yhdisteltiin ja analysoitiin yritysten dataa ja avointa dataa ja kehitettiin palvelumuotoilun keinoin uudenlaisia palveluita Helsinki-Vantaan lentokentälle ja koko Aviapolis-alueelle. Tuloksena oli kolme uutta tuotetta.

2. Avoin osallisuus ja asiakkuus (Projekti päättyi huhtikuussa 2018)

Tavoitteena projektissa oli asiakaslähtöisyyden lisääminen kaupunkien toiminnassa, uudenlaisten markkinoiden mahdollistaminen, palveluiden vaikuttavuuden parantaminen, tuottavuuden kasvattaminen ja kilpailukyvyyn vahvistaminen. Vantaalla lähdettiin projektissa palvelumuotoilun avulla hakemaan yhteistyössä kaupungin/työllisyyspalvelujen ja yritysten kanssa keinoja, joilla työllisyyspalvelut voisivat entistä paremmin tukea yrityksiä rekrytoinnissa ja joilla yhteistyötä yritysten kanssa voitaisiin parantaa. Tuloksena kehitettiin yhteistyössä muun muassa työllisyyspalveluihin osajahakupalvelu auttamaan pk-yrityksiä henkilöstöhakuprosessin kaikissa vaiheissa. Lisäksi Vantaan kaupungille tehtiin projektissa palveluneuvonnan käsikirja tukemaan monituottajaympäristössä tapahtuvan neuvonnan toimintamallin ja periaatteiden selkeyttämistä, yhdenmukaistamista ja edelleen kehittämistä. Käsikirjan taustalla on palveluneuvonnan tarjoamista palveluista tehty laadullinen selvitys, jossa muun muassa selvitettiin yritysten ja kuntalaisten mielipiteitä, kokemuksia ja toiveita Vantaan palveluneuvontaa koskien.

Projektin päätoteuttajana ja koordinaattorina toimi Turun kaupunki. Osatoteutuksista vastasivat Helsingin, Espoon, Vantaan, Tampereen ja Oulun kaupungit sekä Turun ammattikorkeakoulu. Myös Turun kaupungilla oli oma osatoteutus.

3. Perille asti (Projekti päättyi maaliskuussa 2020)

Perille asti -hanke haki markkinalähtöisesti uusia älykkäitä liikkumisratkaisuja matkailijoiden, asukkaiden ja työssäkäyvien käyttöön. Hankkeessa on tehty Vantaalla Aviapoliksen alueella useita kestävän liikkumisen kokeiluja ja tuotepilotteja aidossa ympäristöissä muun muassa Postin kanssa.

¹⁸ Avoimien tietojärjestelmien keskus

¹⁹ Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus

Projektin toteuttavat Vantaan kaupunki (pää toteuttaja), Forum Virium Helsinki²⁰, Espoo Marketing Oy, Aalto yliopisto, Metropolia ammattikorkeakoulu ja Demos Helsinki²¹.

4. Kasvun ekosysteemit (päättöy joulukuussa 2020)

Hankkeessa tuetaan kasvuhakuisia yrityksiä kiinnittymään niille sopiviin tutkimus- ja tuotekehitystoimintaa tukeviin verkostoihin ja palveluihin. Vantaalla keskitytään kokonaishankkeen toimenpiteiden lisäksi erityisesti kaupungille tärkeiden toimialojen ja alueiden erilaisten yritysryhmien tukemiseen. Lisäksi Vantaalla kehitetään palvelumalleja, joilla kasvuyritysten määrää ja laatua Vantaalla lisätään ja liitetään vantaalaiset yritykset osaksi laajempia verkostoja muissa kaupungeissa, koko Suomessa ja kansainvälisesti.

Projektin toteuttavat Helsingin kaupunki (pää toteuttaja), Espoon kaupunki, Vantaan kaupunki, Business Tampere, Turku Science Park Oy Ab ja Business Oulu sekä Pirkanmaan liitto.

5. Digipore (päättöy joulukuussa 2019)

Digipore-hanke avasi nuorille polkua työelämään ja päivitti kokeneempien työnhakijoiden osaamista muun muassa koulutuksilla. Erityisesti yritysten osajatarpeiden selvittäminen otettiin keihäänkärjeksi tässä hankkeessa.

DigiPoren Vantaan osaprojektin tavoite oli antaa vantaalaisille työttömille kosketus teknologian eri osa-alueisiin, IT-maailmaan ja tekniikan erilaisiin käyttömahdollisuuksiin sekä innostaa heitä opettelemaan perusteita. Taitoja ja edistymistä silmällä pitäen tavoitteena oli rohkaista siirtymään alan töihin tai opiskelemaan alan koulutukseen. Toiminta järjestettiin työpajoina. Näissä työpajakokonaisuuksissa tutustuttiin ohjelmoinnin perusteisiin pelejä, hyötysovelluksia, 3D-maailmoja ja robotteja ohjelmoimalla. Työpajaan osallistujat olivat työttömiä täysi-ikäisiä vantaalaisia.

Projektin toteuttivat: Turun kaupunki (pää toteuttaja), Helsingin kaupunki, Vantaan kaupunki, Espoon kaupunki, Tampereen kaupunki ja Oulun kaupunki.

Osallistuminen 6Aika-strategian toteuttamiseen on luonut Vantaalle työtapoja, rakenteita ja konkreettisia yhteistyöalustoja kaupungin kehittämiseen. Toimialojen ja yritysten kanssa muodostetut yritysverkostot luovat Vantaalle yhteiskehittämisen alustoja, joissa on huomioitu yritysälhtöiset kehittämistarpeet. Myös kaupunkien välinen ja muiden projekteihin osallistuvien tahojen verkostomainen ja tarvelälhtöinen yhteistyö on kehittynyt projekteihin liittyvän yhteisen suunnittelun ja toteutuksen kautta. Samalla on projekteissa sitoutettu Vantaan sisällä eri toimialoja yhteistyöhön ja vahvistettu näin toimialarajat ylittävää yhteistyötä.

6Aikaan liittyvä Vantaan kaupungin strateginen tavoite

Vantaan kaupunginvaltuusto on asettanut vuodelle 2019 strategisen tavoitteen (Tavoite 8.1.):

”Vantaalaisen osaamismallin rakentaminen osana 6Aika-rahoitusta yhdessä oppilaitosten, kaupungin ja yritysten välillä.”

Monessa Vantaalla käynnissä olevassa 6Aika-strategiaan liittyvässä projektissa on yhteistyökumppaneina kaupunki, yritykset ja oppilaitokset. Esimerkkinä voidaan mainita Kasvun ekosysteemit-projekti, joka laajana kokonaisuutena kehittää elinkeinoelämän kaupungin ja TKI-toimintaa²². Toimintamallia vastuutettuine tekijöineen ollaan rakentamassa ja vuonna 2020 kootaan yhteiseen käyttöön tarkoitettu tavoitteessa 8.1 mainittu osaamismalli. Pohjatyö saatiin siis tehtyä vuonna 2019, mutta tavoitteen mukaisen osaamismalli valmistellaan lopullisesti vuonna 2020.

Jatko

6Aika-strategiaa toteuttavalle koordinaatiohankkeelle oli myönnetty rahoitus heinäkuun 2020 loppuun. Hankkeelle haettiin jatkoa ja jatkohakemus hyväksyttiin joulukuussa 2019. Hanke jatkuu heinäkuun 2021 loppuun.

²⁰ Helsingin kaupungin innovaatioyhtiö

²¹ Yhdistyspohjainen tutkimuslaitos

²² Tutkimus-kehittämis- ja innovaatiotoiminta

Jatkokaudella on tarkoitus painottaa tulosten tunnistamista, hyödyntämistä ja juurruttamista. Kaupunkitason tuloksista on tarkoitus koota yleistajuinen viestintämateriaali, jossa esitellään muun muassa merkittävimmät 6Aika-hankkeen saavutukset ja niiden kautta juurtunut toiminta.

Johtopäätökset:

6Aika-strategiassa kuutta suurinta kaupunkia käytetään uusien innovaatioiden kehitys- ja kokeilu-ympäristönä ja tätä kautta pyritään synnyttämään uutta liiketoimintaa, uutta osaamista ja työpaikkoja. 6Aika-strategian toteutus on tiiviisti sidoksissa kaupunkien omiin tavoitteisiin, sillä strategian lähtökohtana on kuutoskaupunkien omat strategiat. Strategian toteutus on myös merkittävä taloudellinen panostus, sillä sen toteuttamisen rahoitusraami on noin 100 miljoonaa, josta yli 60 miljoonaa tulee Euroopan Unionilta ja valtiolta ja loput osallistujakaupungeilta. Strategialle on määritelty painopistealueet (Avoin data ja rajapinnat, avoin osallisuus ja asiakkuus sekä avoimet innovaatioalustat) ja sitä toteutetaan erikokoisilla, kaupunkien yhteisesti toteuttamilla hankkeilla (jokaisessa hankkeessa on oltava toimijoita vähintään kahdesta 6Aika-kaupungista). Strategian toteutusta koordinoidaan kaupunkien edustajista koostuvissa yhteistyöelimissä ja niissä valitaan rahoitettavaksi ehdotettavat hankehakemukset. Projekteissa saavutetut tulokset, esimerkiksi erilaiset innovaatiot ja parhaat käytännöt, ovat kaikkien toteuttajakaupunkien käytössä.

6Aika-strategiaan osallistuminen ja sen toteuttaminen on luonut Vantaalle uudenlaisia työtapoja ja rakenteita kaupungin kehittämiseen. Strategiaa toteuttavissa projekteissa on luotu uudenlaista yhteiskehittämisen toimintamallia, jossa yritykset ja kaupunki yhteistyössä kehittävät toimintatapoja ja hakevat ratkaisuja erilaisiin haasteisiin. Yrityksille 6Aika-projektit ovat tarjonneet mahdollisuuden esitellä ja kehittää tuotteitaan erilaisissa toimintaympäristöissä (esimerkiksi innovaatioalustat) ja samalla on luotu uusia yhteistyöverkostoja. Lisäksi joissakin projekteissa on myös kehitetty palvelua suoraan asiakkaille (esimerkiksi Digipore-hanke). Koska 6Aika-strategian pohjana on osallistujakaupunkien strategiat, niin kaikki 6Aika-strategiaan liittyvät projektit ovat edistäneet myös Vantaan kaupungin strategian ja strategisten tavoitteiden toteuttamista.

Tarkastuslautakunta toteaa, että 6Aika-strategiaan osallistuminen on tuonut Vantaan kaupungille arvokasta lisäk kokemusta projektien kautta tehtävästä kehittämistyöstä ja vahvistanut projektiosaamista kaupunkiorganisaatiossa. Saadut kokemukset antavat kaupunkiorganisaatiolle entistä paremmat lähtökohdat tulevaisuudessa sekä hyödyntää ulkopuolisia rahoituslähteitä, kehittää toimintaa projektityön avulla ja vahvistaa yhteistyötä yritysten kanssa hankkeessa luotujen yhteistyöverkostojen avulla.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta suosittelee, että lähdetessä toteuttamaan näin isoja hankkeita varaudutaan toteuttamiseen heti riittävillä resursseilla. Tällöin päästään alusta saakka tehokkaasti sekä viemään hanketta eteenpäin että hyödyntämään hankkeen rahoituskanavia.

6Aika-strategian hankkeissa on luotu hyviä käytäntöjä ja toimintamalleja ja nyt on erittäin tärkeää, että nämä käytännöt ja toimintamallit jäävät elämään hankkeen loputtua. Tarkastuslautakunta suosittelee kiinnittämään erityishuomiota hankkeen jatkokaudella painopistealueenakin olevaan saavutettujen tulosten tunnistamiseen, hyödyntämiseen ja juurruttamiseen.

7 KONSERNI- JA ASUKASPALVELUT

7.1 Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen (jatkossa pelastuslaitos) alueeseen kuuluvat Hyvinkää, Kerava, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Tuusula ja Vantaa. Vantaa toimii pelastuslaitoksen isäntäkuntana, ja pelastuslaitoksen hallinto on järjestetty kuntien yhteistoimintasopimuksen ja Vantaan kaupungin hallintosäännön mukaisesti. Liikelaitoksella on 15-jäseninen johtokunta, johon osakaskunnat nimeävät edustajansa. Toiminta-alueella oli hieman yli 460 000 asukasta vuoden 2019 alussa.

Kuva: Sakari Manninen

Pelastuslain mukaiset tehtävät

Pelastuslain 27 §:n (379/2011) mukaan alueen pelastustoimi vastaa pelastustoimen palvelutasosta, pelastuslaitoksen toiminnan ja nuohouspalvelujen asianmukaisesta järjestämisestä sekä muista pelastuslaissa sille säädettyistä tehtävistä.

Pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan:

- 1) pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta, valistuksesta ja neuvonnasta, jonka tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa;
- 2) pelastustoimen valvontatehtävistä;
- 3) väestön varoittamisesta vaara- ja onnettomuustilanteessa sekä siihen tarvittavasta hälytysjärjestelmästä;
- 4) pelastustoimintaan kuuluvista tehtävistä.

Edellä mainitun lisäksi pelastuslaitos:

- 1) voi suorittaa ensihoitopalveluun kuuluvia tehtäviä, jos ensihoitopalvelun järjestämisestä yhteistoiminnassa alueen pelastustoimen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän kesken on sovittu terveydenhuoltolain (1326/2010) 39 §:n 2 momentin perusteella;
- 2) tukee pelastustoimen alueeseen kuuluvan kunnan valmiussuunnittelua, jos siitä on kunnan kanssa sovittu;
- 3) huolehtii öljyntorjunnasta ja muistakin muussa laissa alueen pelastustoimelle säädettyistä tehtävistä.

Pelastuslaitokselle 27 §:n 2 momentissa säädetty tehtävät on suunniteltava ja toteutettava siten, että ne voidaan hoitaa mahdollisimman tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti. Olosuhteiden vaatiessa tehtävät on asetettava tärkeysjärjestykseen.

Toiminnan ja talouden tavoitteet

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen talousarvion sitovat määrärahaerät ovat liikeylijäämä ja bruttoinvestoinnit. Pelastuslaitoksen johtokunnan vuodelle 2019 hyväksymässä talousarviossa sitovina määrärahoina olivat liikeylijäämä 0 euroa ja 2,3 miljoonan euron bruttoinvestoinnit. Toteutunut liikeylijäämä oli 332 616,56 euroa.

Investointeihin kului 2 295 013 euroa. Nettoinvestoinnit olivat 2 025 828 euroa (rahoitusosuudet 248 000 euroa ja autojen myynnistä kertyneet luovutusvoitot 21 185 euroa).

Pelastuslaitoksen toiminnan painopistealueet 2019–2020 ovat asiakasvaikuttavuus, tavoitteellisuus ja työhyvinvointi. Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat vuoden aikana suunnitellusti pelastustoimessa ja ensihoidossa.

Toiminta-ajatus ja toiminnan volyymi

Pelastuslaitoksen toiminta-ajatuksena on tuottaa ja ylläpitää turvallisuutta vaikuttavasti ja asiakaslähtöisesti. Onnettomuuksia ehkäistään laatimalla riskinarvioita, toteuttamalla turvallisuusviestintää, antamalla asiantuntijapalveluita, tekemällä tarkastuksia ja valvontaa, laatimalla suunnitelmia sekä varautumalla. Turvallisuutta tuotetaan ylläpitämällä toimintavalmiutta ja suorittamalla pelastus- ja ensihoitotehtäviä sekä varoittamalla, rajoittamalla, suojaamalla, evakuoimalla ja varautumalla.

Pelastuslaitoksen toimintaan kuuluu pelastustoimen lisäksi ensihoito, lääkärihelikopteriyksikkö (jonka lento-operaattorin kanssa pelastuslaitos on tehnyt sopimuksen HEMS²³-pelastajista) ja sopimuspalokunnat. Sopimuspalokunnat ovat merkittävä voimavara. Finavian lentoaseman oma pelastuslaitos hoitaa ilmailulainsäädännön mukaiset lentoturvallisuuteen liittyvät sammutustyöt lentokentän alueella. Sen kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä.

Pelastuslaitoksen toiminta-alue on pelastuslaitoksista toiseksi pienin. Paljon asukkaita pienellä alueella antaa jo sinällään mahdollisuudet kustannustehokkaaseen toimintaan. Asukasta kohden lasketut kustannukset ovatkin pienimmät.

Pelastustoimintatehtäviä oli 8 023 vuonna 2019 ja ensihoidon tehtäviä 39 528. Erilaisia valvontakäyntejä suoritettiin noin 2 000 kappaletta. Pelastustoimen tehtävissä vuosittainen vaihtelu on suurempaa kuin ensihoidossa, koska esimerkiksi yksittäinen myrsky saattaa aiheuttaa useita satoja pelastustehtäviä. Ensihoidon tehtävämäärän kasvu mukailee alueen väestönkasvua, joskin kasvu oli peräti 11 prosenttia vuonna 2019. Tehtävämäärien nousu johtuu Erica-hälytysjärjestelmän käyttöönotosta ja sen vaikutus näkyy pääasiallisesti kiireellisissä tehtävissä. Valvontatoiminta jakautuu oman toiminnan arviointiin ja asiakkaisissa tapahtuneen muutoksen arviointiin. Valvontakäyntejä tehdään aktiivisesti erilaisiin laitoksiin, kokoontumistiloihin ja teollisuus- ja varastorakennuksiin. Asuinrakennusten valvontakäynnit on suurelta osin korvattu paloturvallisuuden itsearvioinneilla.

Alla olevaan taulukkoon on koottu tehtävämääriä vuosilta 2015–2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Pelastustoimen tehtävät yhteensä	6 659	7 123	8 329	8 022	8 023
Pelastustoimen tehtävät Vantaalla	3 305	3 606	4 310	4 122	4 246
Ensihoidon tehtävät yhteensä	30 224	32 522	34 845	35 761	39 528

Organisaatio ja henkilöstötilanne

Henkilöstön määrä vuoden 2019 lopussa oli 495, joista määräaikaista 72. Henkilöstön määrä kasvoi 10 henkilöllä vuoteen 2018 verrattuna. Henkilöstökulut olivat vuonna 2019 yhteensä 26 miljoonaa euroa. Paloasemia on kymmenen ja ambulanssiasemia 13 (joista kymmenen paloasemilla). Työhyvinvointi on palokuntien vertailussa hyvällä tasolla. Työhyvinvointia heikentäviä tekijöitä ovat muun muassa henkilökunnan kohtaamat uhka- ja väkivaltatilanteet.

Kesälomansijaisuuksiin ei aina helposti löydy henkilöstöä, mutta tätä on pystytty paikkaamaan palkkaamalla enemmän ensihoidon perustason henkilöstä, jolloin palomiehet voidaan keskittää pelastustehtäviin. Tietyt kriittiset avainhenkilöt on tunnistettu ja tiedostetaan paine monistaa tietyt toimenkuvat. Kaupungin täyttölupakäytäntö viivästyttää toisinaan rekrytointeja ja uusien vakanssien käyttöönottoa.

²³ HEMS= Helicopter Emergency Medical Services, kiireellinen lääkärihelikopteritoiminta

Sairauspoissaoloprosentti on hieman yli 5, mikä on jonkin verran kaupungin keskiarvoa (4,71 vuonna 2018) korkeampi, mutta ensihoito- ja palomiestyössä tehtävien vaatimukset ja fyysisyys ovat hyvin erilaisia verrattuna esimerkiksi toimistotyöhön. Ensihoitohenkilöstöön kohdistuvat uhka- ja vaaratilanteet ovat lisääntymässä koko alueella. Kielellinen uhkaaminen, esineisiin kohdistuvat uhat sekä lievät fyysiset vammat ovat lisääntyneet eniten.

Palvelutasopäätös 2017–2020

Pelastuslain 28 §:n mukaan pelastustoimen palvelutason tulee vastata paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia. Palvelutasoa määriteltäessä on otettava huomioon myös toiminta poikkeusoloissa. Pelastuslain 29 §:n mukaan alueen pelastustoimi päättää palvelutasosta kuntia kuultuaan. Päätöksessä on selvitettävä alueella esiintyvät uhat, arvioitava niistä aiheutuvat riskit, määriteltävä toiminnan tavoitteet ja käytettävät voimavarat sekä palvelut ja niiden taso. Palvelutasopäätökseen tulee myös sisältyä suunnitelma palvelutason kehittämisestä. Päätös on voimassa määräajan.

Palvelutasopäätöksessä kuvataan ne palvelut, joita pelastuslaitos tulee palvelutasopäätöksen voimassaolokana tuottamaan. Yhtenä keskeisenä kehittämistavoitteena kaudella on riskianalyysin sisällön kehittäminen, riskianalyysiprosessin uudistaminen ja riskianalyysin vahvistaminen toiminnan suunnittelun pohjana. Palvelutasopäätökseen sisältyy 113 konkreettista toimenpidettä. Pelastuslaitoksen palvelut pystytään suurelta osin tuottamaan palvelutasopäätöksen mukaisesti.

Merkittävin poikkeus palvelutasopäätöksen toteutumiseen liittyy pelastustoiminnan toimintavalmiusaikatavoiteisiin. Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikatavoitteita ei ole pystytty kaikkialla 1-luokan riskiruuduissa saavuttamaan. Vähimmäistavoitteena on, että kiireellisissä pelastustehtävissä ensimmäinen yksikkö saavuttaa riskiruudulle asetetun toimintavalmiusaikatavoitteen vähintään 50 prosentissa tehtävistä. Tavoiteaika 1-luokan riskiruuduissa on 6 minuuttia, johon päästiin 39 prosentissa tehtävistä. Suurten valtaväylien ruuhkautuminen vaikuttaa väistämättä toimintavalmiusaikaan. Myös erilaiset liikennettä hidastavat järjestelyt ovat tässä mielessä epätoivottavia. Tähän voidaan vaikuttaa kaupunkisuunnittelun keinoin.

Viranomaisyhteistyö ja harjoitustoiminta

Yhteistoimintaa harjoitellaan paljon. Suurin osa harjoituksista liittyy normaalioloihin, mutta myös häiriötilanteiden²⁴ varalta järjestetään harjoitukset joka toinen vuosi. Harjoituksia järjestetään myös poikkeusolojen²⁵ varalta.

Vuosittain järjestetään esimerkiksi lento-onnettomuusharjoitus karttaharjoituksena tai käytännössä yhteistyössä jonkin oppilaitoksen kanssa. Harjoitus antaa hyvän pohjan yhteistyölle muun muassa poliisin kanssa. Ennen metsäpalokautta harjoitellaan metsäpalon sammutusta ja sammutuksen johtamista. Pelastuslaitoksen sukeltajat ovat mukana Rajavartiolaitoksen vartiolentolaivueen meripelastustehtävissä. Poliisin kanssa yhteistoimintaa on päivittäin hälytystehtävien yhteydessä. Yhteistyötä tehdään myös naapuripelastuslaitosten kanssa.

Kehittäminen/ajankohtaiset asiat

Toiminnan painopisteet vuosina 2019–2020 jakautuvat asiakasvaikuttavuuteen, jolla tarkoitetaan, että palvelut kohdennetaan riskiperusteisesti ja toiminta on laadukasta ja vaikuttavaa, tavoitteellisuuteen, joka tarkoittaa, että edetään yhteistyössä kohti yhteisiä tavoitteita suunnitelmallisesti toimien ja tarkoituksenmukaisesti orga-

²⁴ Häiriötilanteella tarkoitetaan uhkaa tai tapahtumaa, joka vaarantaa, ainakin hetkellisesti, yhteiskunnan turvallisuutta. Esimerkkeinä viime aikojen häiriötilanteista ovat sähkönjakelun häiriöt, myrskyt, tulvat ja vesiepidemiat.

²⁵ Poikkeusolojen määritelmä kattaa aseellisen hyökkäyksen lisäksi myös muut kansakuntaa vakavasti uhkaavat poikkeusolot, kuten esimerkiksi erittäin vakavat luonnonmullistukset, pandemiat ja suuronnettomuudet.

nisoituna sekä työhyvinvointiin, jossa pyrkimyksenä on, että työyhteisö on toimiva ja työn tekeminen turvallista, työyhteisöviestintä on vuorovaikutteista ja toteutetaan Kunta10 -tutkimuksessa esiin nousseita kehittämistoimenpiteitä. Erityisesti panostetaan esimiestyön tukemiseen ja sen osaamisen kehittämiseen.

Yhtenä kehittämiskohteena toimintatapoja on tarkoitus muuttaa reagoinnista ennakkointiin ja panostaa yhteisten sääntöjen ja toimintatapojen luomiseen ja noudattamiseen sekä luoda yhdessä tasa-arvoinen ja toisia kunnioittava ilmapiiri. Muutoksen ydinviesteiksi on määritelty pelastuslaitoksen suunnitelmallisuuden ja tavoitteellisuuden sekä asiakasvaikuttavuuden ja työhyvinvoinnin lisääminen.

Vuonna 2020 valmistellaan yhdenmukainen palvelutasopäätös Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa. Palvelutasopäätöksen valmistelu pohjautuu Uudenmaan yhteiseen riski-analyysityöhön.

Johtopäätökset:

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen liiketoiminnan tulos vuodelta 2019 oli ylijääminen ja investoinnit toteutuivat suunnitellusti. Toiminta on kustannustehokasta ja henkilöstön hyvinvointi on alan vertailussa hyvällä tasolla. Rekrytoinnissa ei ole suuria ongelmia, mutta toisinaan kaupungin täyttölupakäytäntö viivästyttää rekrytointeja ja uusien vakanssien käyttöönottoa.

Palvelutasopäätöksessä yhtenä keskeisenä kehittämistavoitteena on riskianalyysin sisällön kehittäminen, riskianalyysiprosessin uudistaminen ja riskianalyysin vahvistaminen toiminnan suunnittelun pohjana. Hyvin toimiva riskianalyysi mahdollistaa toiminnan suuntaamisen reagoinnista ennakkointiin. Pelastuslaitoksen palvelut pystytään suurelta osin tuottamaan palvelutasopäätöksen mukaisesti. Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikatavoitteita ei ole pystytty kaikkialla 1-luokan riskiruu-
duissa saavuttamaan. Toimintavalmiusaikaan vaikuttaa muun muassa suurten valtavyölien ruuhkautuminen.

Vuonna 2020 valmisteltava palvelutasopäätös laaditaan yhdenmukaiseksi Uudenmaan pelastuslaitosten kanssa. Pelastustoimen tulevasta järjestämistavasta riippumatta tällä taataan hyvä pohja tulevien vuosien työlle.

Suositus:

Palvelutasopäätöksen mukaiseen toimintavalmiuteen tulee kiinnittää huomiota.

8 MAANKÄYTTÖ, RAKENTAMINEN JA YMPÄRISTÖ

8.1 Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkisuunnittelun tulosalue kuului vuonna 2019 maankäytön ja ympäristön toimialaan. Tulosalueen tehtävä oli maankäytön suunnittelu kaupungin strategiaa toteuttavalla tavalla. Keskeisimmät maankäytön suunnittelutehtävät liittyivät yleis- ja asemakaavojen laadintaan.

Kaupunkisuunnittelun tulosalueen tehtävät hoidetaan Uusi Vantaa-organisaatiouudistuksen myötä vuoden 2020 alusta kaupunkiympäristön toimialalla ja siellä kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueella. Asemakaavoitus, yleiskaavoitus ja tietopalvelut ovat kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueella omina palveluyksiköinä.

Toiminnan tavoitteet

Kaupunkisuunnittelun tulosalueen tavoitteita vuonna 2019 olivat määrällinen asuntokaavoitustavoite, kohdentaa kaavoitusta yhä enemmän kaupungin omistamalle maalle, kaavoituksen keskittämistä tietyille alueille (asemanseutu ja joukkoliikennevyöhykkeet²⁶) ja näin luoda mahdollisuuksia kaupungin tiivistämiselle ja uudistamiselle sekä elinvoimaisuuden parantamiselle. Lisäksi tulokortissa tavoitteeksi oli asetettu digitaalisten palvelujen kehittäminen ja organisaatiomuutokseen valmistautuminen.

Tavoitteiden toteutumisesta

Määrällinen asuntokaavoitustavoite vuodelle 2019 oli 265 000 k-m². Tavoite tulee suoraan valtion ja Helsingin seudun kuntien välisestä viimeisimmästä MAL-sopimuksesta²⁷, jossa Vantaalle on sovittu kyseinen vuosittainen asuntokaavoitustavoite vuosille 2016–2019. Uutta asumisen kerrosalaa kaavoitettiin Vantaalla vuonna 2019 196 841 k-m². Tavoitteesta siis hieman jäätin. Muut kaavoitukseen liittyvät tavoitteet toteutuivat. Kaupungin maalle kohdennettiin noin 70 prosenttia kaavoituksesta (tavoite oli vähintään 35%). Tavoitteeksi asetettu kaupungin tiivistyminen on myös toteutunut hyvin, sillä yli 90 prosenttia kaikesta asuntotuotannosta vuonna 2019 sijoittui joukkoliikennevyöhykkeelle. kaupunkirakenteen tiivistyminen oli myös koko kaupungin strategisena tavoitteena, jossa mittariksi oli asetettu: ”80 prosenttia asuntokaavoituksesta kohdistuu joukkoliikennevyöhykkeelle”.

Digitaalisten palvelujen kehittämisessä iso projekti koko toimialalla vuonna 2019 oli uuden MATTI²⁸-tietojärjestelmän käyttöönotto. Järjestelmän avulla parannetaan tiedonhallintaa ja prosesseja voidaan jatkossa entistä paremmin seurata toiminnan vaikuttavuutta. Järjestelmällä voi ajantasaisesti seurata esimerkiksi kaavaprosessin etenemistä ja miten suunnitellut tavoitteet ovat toteutumassa. Lisäksi tulosalue oli koko ajan mukana Uusi Vantaa-organisaation valmistelussa.

Lisäksi kaupunkisuunnittelun toimintaan liittyi myös kaupungin strateginen tavoite: ”Ekologiset yhteydet säilyvät”. Tavoitteen mittari oli, että ekologiset yhteydet merkitään yleiskaavan 2020 luonnokseen. Ekologiset yhteydet selvitettiin ja merkittiin yleiskaavaluonnokseen, joten myös tämä tavoite toteutui.

Talous

Kaupunkisuunnittelulautakunnan sitovina määrärahoina talousarviossa käyttötalouden osalta ovat tulot ja menot. Ohessa taulukossa vuoden 2019 talousarvio ja tilinpäätöksen toteuma (tulot, menot ja toimintakate).

Taulukko: Kaupunkisuunnittelun tulot ja menot 2019

Luvut tuhatta euroa	2019	
	Talousarvio	Tilinpäätös
Tulot	259	410
Menot	-4 241	-4 152
Toimintakate	-3 982	-3 742

Kaupunkisuunnittelulle kertyi tuloja hieman ennakoitua enemmän ja menot taas alittivat talousarviossa arvioituista.

Toiminnasta yleisesti

Henkilöstön määrä, sairauspoissaolot, henkilöstötyytyväisyys

Tulosalueen henkilöstömäärä on henkilöstösuunnitelmassa ollut jo useana vuotena 60. Kuitenkin tulosalueella on ollut jonkin verran rekrytointiongelmia, jonka vuoksi kaikkia vakansseja ei ole saatu ajallaan täytettyä ja

²⁶ Joukkoliikennevyöhykkeeksi on määriteltä alue, joka on 600 m etäisyydellä voimassa olevan yleiskaavan ohjeellisen joukkoliikenteen runkoyhteydestä tai 1000 m etäisyydellä juna-asemalta.

²⁷ Maankäytön, liikenteen ja asumisen sopimus

²⁸ Maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä

ajoittain on kärsitty henkilöstöpulasta. Henkilöstöpula on myös aika ajoin hidastanut kaavoitusprosesseja ja kaavoituksen valmistumista.

Taulukko: Kaupunkisuunnittelun tulosalueen sairauspoissaoloprosentti 2016–2019

	2016	2017	2018	2019
Sairauspoissaoloprosentti	3,58	3,11	4,34	3,54

Sairauspoissaoloprosentti on tarkastellulla ajanjaksolla ollut kaupunkisuunnittelun tulosalueella ollut koko kaupungin keskimääräistä sairauspoissaoloprosenttia alemmalla tasolla (koko kaupungin kyseinen luku vaihteli välillä 4,52–4,71 vuosina 2016–2018). Vuonna 2019 tulosalueen sairauspoissaoloprosentti oli myös alle koko kaupungin strategisen tavoitteen (4,4 prosenttia.)

Vantaalla henkilöstön työhyvinvointia mitataan kahden vuoden välein Kunta10 -kyselyllä. Tulokset ovat kaupunkisuunnittelun tulosalueella olleet aiemmin keskimääräistä parempia, mutta viime kyselyssä tulos heikkeni huomattavasti. Henkilöstön kanssa on käyty asiasta keskustelu ja ainakin MATTI-järjestelmän käyttöönottoon liittyvät paineet olivat yksi syy heikentyneeseen tyytyväisyyteen.

Toiminnan tunnuslukuja ja mittareita

Oheisessa taulukossa tilinpäätöksistä kaupunkisuunnittelun toimintaan liittyviä tunnuslukuja.

Taulukko: Kaupunkisuunnittelun toiminnan tunnuslukuja

	2016	2017	2018	2019
Hyväksytyt asemakaavat, kappaleita	26	26	28	28
Uusi asuntokerrosala, k-m ²	159 025	209 835	170 536	196 841
Asemakaavan muutosaloitteet	167	169	160	146
Vuoden kaavoitushakemukset	42	40	31	27
Poikkeamispäätökset	76	86	54	75

Keskustojen elinvoiman kehittymisen tarkastelu

Kaupungin keskustojen elinvoiman kehittäminen oli yksi kaupunkisuunnittelun toiminnan tavoitteista. Strategiakaudelle 2018–2021 on Vantaalla aloitettu mittaamaan kaupunkikeskustojen elinvoiman kehittymistä. Elinvoimalaskenta perustuu Elävät Kaupunkikeskustat (EKK) ry:n²⁹ menetelmään. Keskustojen elinvoimaa seurataan Suomessa 39 kaupungissa. Laskenta perustuu liiketilojen kartoittamiseen ja luokittamiseen. Kehitystä seurataan päivittämällä liiketilatietoja vuosittain tai useammin. Laskennassa käytetään seuraavia tunnuslukuja:

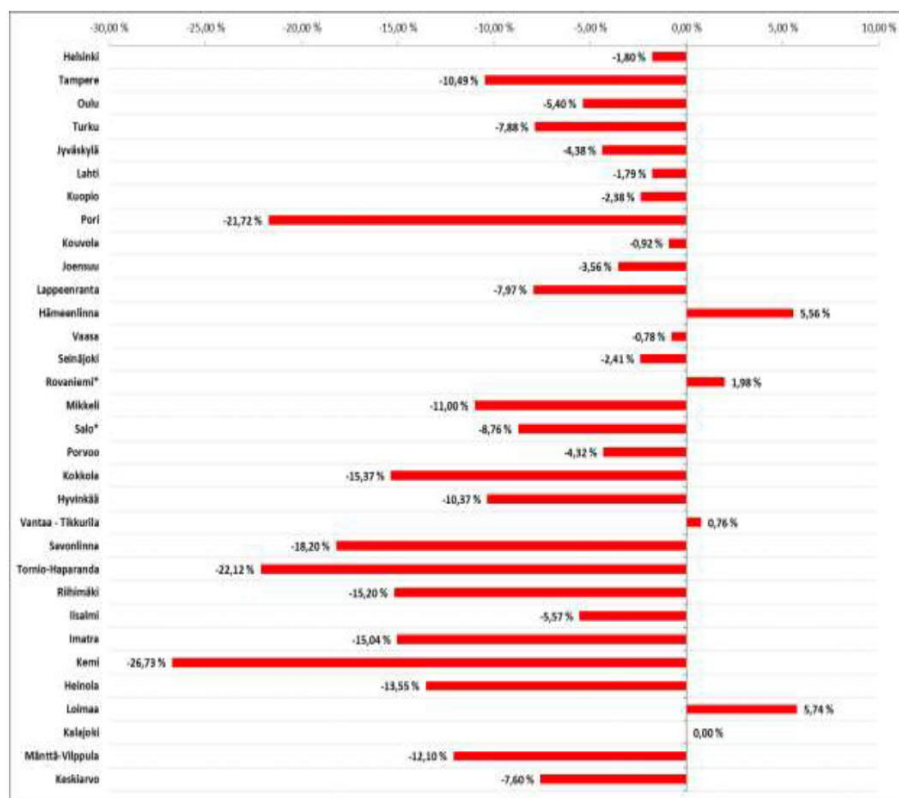
1. Elinvoimaluku = Kauppa + ravintolat-tyhjät liiketilat/kaupungin asukasluku
2. Lauantaiyritysten osuus = Kauppa + ravintolat/kaikki liiketilat
3. Ravintoloiden osuus = Ravintolat ja kahvilat/kaikki lauantaiyrietykset
4. Tyhjien tilojen osuus = Tyhjät tilat/kaikki liiketilat

Alla olevassa taulukossa on vertailutietoa laskennassa mukana olevien kaupunkien elinvoiman kehityksestä vuosilta 2018 ja 2019.

²⁹ EKK ry on kaupunkien, kaupan liittojen ja kiinteistöalan järjestöjen perustama keskustojen kehitystyön verkostotoimija.

Keskustojen elinvoiman kehitys 2018 - 2019

	Elinvoimaluku		
	2018	2019	Muutos-%
Helsinki	2,939	2,886	-1,80 %
Tampere	4,146	3,711	-10,49 %
Oulu	1,853	1,753	-5,40 %
Turku	3,678	3,388	-7,88 %
Jyväskylä	1,849	1,768	-4,38 %
Lahti	2,684	2,636	-1,79 %
Kuopio	2,229	2,176	-2,38 %
Pori	2,588	2,026	-21,72 %
Kouvola	1,304	1,292	-0,92 %
Joensuu	2,250	2,170	-3,56 %
Lappeenranta	3,101	2,854	-7,97 %
Hämeenlinna	2,645	2,792	5,56 %
Vaasa	3,725	3,696	-0,78 %
Seinäjoki	2,698	2,633	-2,41 %
Rovaniemi*	3,281	3,346	1,98 %
Mikkeli	3,164	2,816	-11,00 %
Salo*	2,558	2,334	-8,76 %
Porvoo	3,700	3,540	-4,32 %
Kokkola	3,539	2,995	-15,37 %
Hyvinkää	4,148	3,718	-10,37 %
Vantaa - Tikkurila	3,545	3,572	0,76 %
Savonlinna	1,857	1,519	-18,20 %
Tornio-Haparanda	3,527	2,747	-22,12 %
Riihimäki	2,697	2,287	-15,20 %
Ilmari	1,940	1,832	-5,57 %
Ilmari	4,234	3,597	-15,04 %
Kemi	3,958	2,900	-26,73 %
Heinola	3,012	2,604	-13,55 %
Loimaa	2,125	2,247	5,74 %
Kalajoki	3,406	3,406	0,00 %
Mänttä-Vilppula	3,115	2,738	-12,10 %
Keskiarvo	2,951	2,709	-7,60 %

Vantaan keskustojen elinvoima on kyseisen laskennan mukaan hieman noussut vuonna 2019 verrattuna vuoteen 2018.

Tunnustusta toiminnalle

Vantaan maankäytön suunnittelu on saanut vuonna 2019 ulkopuolista tunnustusta. Suomen Arkkitehtiiliiton SAFA-palkinto 2019 myönnettiin Vantaan kaupunkisuunnittelulle ja rakennusvalvonnalle Kivistön alueen laadukkaasta kaupunkimaisesta suunnittelusta ja toteutuksesta. Tämän lisäksi Elävät Kaupunkikeskustat ry myönsi Vantaan kaupungille vuoden 2019 Elävä Kaupunkikeskusta -palkinnon. Tämä palkinto myönnetään vuosittain huomionosoituksena onnistuneesta kaupunkikeskustan kehittämisestä.

Asukkaiden osallisuus ja segregaaion estäminen

Osallisuus

Velvollisuudesta järjestää osallistumismahdollisuus kaavoitusmenettelyyn on säädetty maankäyttö- ja rakennuslaissa. Laissa todetaan (§62): ”Kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehdoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.”

Vantaalla asukkaille järjestetään lakisääteisten osallistumismahdollisuuksien lisäksi myös useita muita mahdollisuuksia osallistua ja tutustua kaavoitusprosessiin sen eri vaiheissa. Kaupunkisuunnittelu järjestää asukastilaisuuksia merkittävistä kaavatöistä sekä kaavakävelyjä ja tapaamisia alueilla. Kaupunkisuunnittelu osallistuu lisäksi kaupungin järjestämiin yhteisiin alueiden päiviin, asukasfoorumeihin ja Nuorten vaikuttaja -päivään. Tietoa asukkaiden mielipiteistä kaavoista kerätään Webropol-kyselyillä ja sosiaalisessa mediassa tiedotetaan

kaava-asioista, esimerkiksi maankäytön Facebookissa ”Vantaan kaupunki suunnittelee ja rakentaa”. Kaupunkisuunnittelu järjesti vuonna 2019 asemakaavoista 30 yleisötilaisuutta, joissa kävi 2 700 kuntalaista. Kivistön keskuksen kaavarunkoluonnos Webropol-kyselyyn taas saatiin 148 vastausta.

Lakisääteisiin muistutuksiin vastataan henkilökohtaisesti, jos muistuttaja on jättänyt osoitetietonsa. Jos osallinen pyytää ja jättää osoitetietonsa, hänelle lähetetään tieto valtuuston hyväksytyä kaavan. Sähköposteihin ja puheluihin pyritään vastaamaan, eli kuntalaiset saavat suoraan palautetta ehdotuksistaan ja kommentistaan. Asukastilaisuudet ovat kehittyneet vuorovaikutteiseen suuntaan eivätkä ole pelkästään tiedotustilaisuuksia. Tilaisuuksissa hyödynnetään erilaisia työpajatapoja, joissa kommunikointi asukkaan ja suunnittelijoiden välillä on välitöntä. Lisäksi esimerkiksi Myyrmäessä on järjestetty ”monikulttuuri-kävely”, jossa ulkomaalaistaustaiset henkilöt voivat jutella suoraan suunnittelijan kanssa alueen kehityksestä. Asukastilaisuuksista tehdään muistio ja esitykset viedään kaavatyön alle vanta.fi-sivustolle avatulle nettisivulle, eli tilaisuuksista saadut kommentit ovat kaikkien luettavissa. Uuden yleiskaavaluonnoksen mielipiteet koottiin vuorovaikutusraporttiin, joka on koostettu tiivistelmä saaduista mielipiteistä ja niissä yleisimmin esiin nousseista aiheista. Luonnosta työstetään nyt ehdotukseksi, jossa otetaan huomioon kuntalaisten ehdottamat muutokset. Ehdotus tulee olemaan kompromissi eri tahojen toiveista, eikä tässä vaiheessa ole mahdollista vastata yksityiskohtaisesti jokaiseen kuntalaisen mielipiteeseen.

Segregaation estäminen

Maankäytön suunnittelun tulosalueen vaikutus segregaation ehkäisyyn on lähinnä välillinen. Kaavoituksessa pyritään suunnittelemaan kaikille tasa-arvoista ympäristöä. Uudessa yleiskaavassa segregaatiota estetään muun muassa monipuolisen asuntotuotannon mahdollistamisella sekä saavutettavuuden parantamisella joukkoliikennetähtäyksin. Segregaation estämistä palvelevat myös yllä mainitut asukastilaisuudet, joita pyritään järjestämään eri kielillä, jotta tilaisuudet palvelisivat myös maahanmuuttajataustaisia asukkaita.

Yleiskaava 2020 ja resurssiviisauden tiekartta

Yleiskaava 2020

Tulosalueen koko kaupunkikehitykseen merkittävästi vaikuttava tehtävä vuonna 2019 oli Vantaan uuden yleiskaavan (Yleiskaava 2020) valmistelu. Yleiskaavan laadintatyö käynnistyi 2017 ja yleiskaavaluonnos valmistui loppuvuodesta 2018. Kaupunginhallitus asetti luonnoksen nähtäville 11.2.2019. Yleiskaavaehdotusta valmistellaan nyt niin, että se saataisiin keväällä 2020 nähtäville, jonka jälkeen se voitaisiin viimeistellä hyväksyttäväksi. Kaupunginhallitus hyväksyi yleiskaavalle tammikuussa 2019 kolmeen ryhmään jaetut tavoitteet.

Alla tavoitteista ja niiden sisällöstä:

1. Paikallinen elinympäristö ja näkyvä kaupunki hyvän elämän mahdollistajana

Yleiskaavan tavoitteisiin nostettiin paikallisia asioita, jotka vaikuttavat esimerkiksi sujuvaan arkeen, palvelujen saavutettavuuteen kestäville kulkumuodoilla ja asuin ympäristön viihtyisyyteen. Kasvu sisäänpäin uudistaa nykyisiä keskuksia hyvin voimakkaasti. Kyse on mahdollisuudesta parantaa nykyistä.

2. Seudullinen joukkoliikennekaupunki kytkeytyneisyyden takeena

Seudullinen joukkoliikennekaupunki sisältää tavoitteita ja ratkaisuja, jotka eivät ole vain Vantaan tasoisia linjauksia. Yleiskaavalla linjataan muun muassa seudullisen joukkoliikenneverkoston ratkaisuja Vantaalla. Kehäradan linjasta haettiin usealla yleiskaavalla – nyt ajankohtaista on poikittaisten yhteyksien parantaminen. Tähän kokonaisuuteen sisältyy myös seudullisen vihervestoston ja sen reittien turvaaminen.

3. Kansainvälinen lentokenttäkaupunki seudun kasvun moottorina

Kansainvälisiä ratkaisuja yleiskaavassa ovat lentokentän kasvun edellytysten turvaaminen siten, että kentällä ja lentokenttäkaupungilla on tilaa ja esimerkiksi tarpeellisia liikenneyhteyksiä. Lentorata on tuotu yleiskaavaan

sekä kentän ja logistiikan edellyttämä maantie 152 jatkeen uusi linjaus. Lisäksi tähän kokonaisuuteen on koottu elinkeinoelämään ja työpaikkarakentamisen turvaamiseen liittyvät ratkaisut, joita on nyt elinkeinopoliittisten vaikutusten arvioinnin myötä ehdotukseen parannettu.

Yleiskaavan tärkein tehtävä on ratkaista miten kaupunki kasvaa voimakkaasti ja kestävästi. Ratkaisua haetaan ohjaamalla kasvu nykyiseen rakenteeseen sitä uudistaen sekä täydentäen ja luontoarvot huomioon ottaen. Kaavassa lisätään luonnonsuojelualueita ja turvataan seudullinen viheraluejärjestelmä ja vahvistetaan ekologia yhteyksiä.

Resurssiviisauden tiekartta

Vantaan kaupunginvaltuuston 18.6.2018 hyväksymässä resurssiviisauden tiekartassa esitetään toimenpiteitä, joilla pyritään tekemään Vantaasta hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Resurssiviisauden tiekarttaa ja sen toteuttamishjelmaa laadittiin samaan aikaan yleiskaavan tavoitteiden ja yleiskaavaluonnoksen kanssa vuosina 2017 ja 2018. Yleiskaavaan ja resurssiviisauden tiekarttaan vietiin samansuuntaiset maankäyttöä koskevat tavoitteet, joissa maankäytön tiivistäminen raideliikenteeseen tukeutuen samalla viheralueita säästetään on keskeistä.

Uuden yleiskaavan luonnoksessa konkretisoituvat monet kaupunkisuunnittelun tulosalueelle vastuutetut resurssiviisauden tiekartan toteuttamishjelman toimenpiteet. Yleiskaavamääräyksissä tuetaan keskustojen kehittymistä monipuolisiksi, laadukkaiksi, käveltäviksi ja vehreiksi. Asuinalueilla edellytetään palvelujen saavutettavuutta kestäväillä kulkumuodoilla. Yleiskaava tukee riittävän viheralueverkoston säilymistä sekä ulkoilureittien ja virkistysalueyhteyksien perustamista. Vuoden 2019 aikana on laadittu puoluontotoselvitys ja sen pohjalta vietään arvokkaita luontokohteita yleiskaavaehdotukseen.

Asemakaavoituksessa on myös käytetty vihertehokkuustyökalua³⁰ vuodesta 2017 alkaen. Syyskuuhun 2019 mennessä on tehty 85 kaavaa, joista 36:ssa on annettu kaavamääräys vihertehokkuuden käytöstä rakennusluvassa. Lisäksi arvopuiden kartoitus osana vihertehokkuutta on aloitettu.

Johtopäätökset:

Kaupunkisuunnittelun tulosalueen pääasialliset tehtävät ovat yleis- ja asemakaavojen sekä niihin liittyvien maankäytön suunnitelmien laadinta. Tulosalueella on näin merkittävä rooli kaupunkiympäristön rakentumisessa.

Tulosalueen toiminnan tavoitteet kytkeytyvät kaupunkistrategian tavoitteisiin (resurssiviisaus ja kaupunkikeskusten kehittäminen) ja osa määrällisistä tavoitteista tulee valtion ja Helsingin seudun kuntien välisestä viimeisimmästä MAL-sopimuksesta. Suurin osa tulosalueen vuoden 2019 tavoitteista toteutui. Ainoastaan asuntokaavoitustavoitteesta jäätin hieman. Kaavoitustavoitteen saavuttamista ovat varsinkin muutamana aiempina vuotena hankaloittaneet rekrytointiongelmien ja edelleenkin työvoiman saatavuudessa on välillä ongelmia. Vuoden 2019 kaavoituksella on tiivistetty kaupunkirakennetta ja tätä kautta pyritty lisäämään kaupungin keskustojen ja koko kaupungin elinvoimaa. Kaavoitus kohdistui vuonna 2019 suurimmalta osin kaupungin maalle (noin 70 prosenttia) ja kaavoitusta on keskitetty erityisesti asemanseudulle ja joukkoliikennevyöhykkeille (yli 90 prosenttia). Samalla luontoarvoista on pidetty huolta ja muun muassa ekologiset yhteydet on nyt selvitetty ja tuotu uuden yleiskaavan luonnokseen.

Vuonna 2019 on saatu valmisteltua uusi yleiskaava ja kaava on nyt luonnosvaiheessa. Kaavalla haetaan ratkaisuja kaupungin voimakkaaseen kasvuun. Kaavassa ohjataan kasvua pitkälti nykyiseen rakenteeseen sitä uudistaen ja samalla luontoarvoja säästetään. Yleiskaava tiivistää edelleen kaupunkirakennetta ja parantaa palvelujen saavutettavuutta. Samalla kaavassa linjataan joukkoliikennetähtämiä ja turvataan lentokentän kasvun edellytykset muun muassa logistiikan edellyttämiä yhteyksiä parantamalla.

Tulosalueen toimintaan liittyy vahvasti asukkaiden osallisuus. Lainsäädännössä on määrätty osallistumismahdollisuuksien järjestämisestä kaavaprosessin aikana niille ryhmille, joihin kaava vaikuttaa (esimerkiksi maanomistajat ja alueen asukkaat). Lakisääteisen osallistumisen lisäksi kaupunkisuunnittelu järjestää asukastilaisuuksia merkittävistä kaavatoista, osallistuu yhteisiin alueiden päiviin ja kerää tietoa asukkaiden mielipiteistä Webropol -kyselyillä. Joillakin alueilla on järjestetty myös

³⁰ Vihertehokkuus=Kasvullisen alueen suhde tontin koko pinta-alaan laskettuna pisteyttämällä alueen elementit niiden edullisuuden mukaan.

”monikulttuurikävely”, jolloin ulkomaalaistaustaiset henkilöt ovat päässeet vaihtamaan mielipiteitä alueen kehityksestä. Osallistumistilaisuuksissa pyritään siis huomioimaan myös maahanmuuttajataustaisia asukkaita, jolloin ne palvelevat samalla segregaatian estämisessä.

Tuloksellisuuden osatekijöistä tulosalueen henkilöstön hyvinvoinnista positiivista kuvaa antaa alhainen henkilöstön sairauspoissaoloprosentti. Tosin viime työhyvinvointitutkimuksessa työtyytyväisyys oli kuitenkin laskenut, joka johtui ainakin osittain uuden MATTI-järjestelmän käyttöönottoon liittyvistä paineista. Toiminnan laadusta tulosalue on saanut ulkopuolista tunnustusta, sillä kaupunkisuunnittelu sai yhdessä rakennusvalvonnan kanssa vuonna 2019 Suomen arkkitehtiliiton palkinnon Kivistön alueen laadukkaasta kaupunkimaisesta suunnittelusta ja toteutuksesta. Esiin voi nostaa myös Vantaan elinvoimallisuuden nousun kaupunkien keskustojen elinvoiman kehitystä mittaavassa laskennassa. Tätä voidaan ainakin jossain määrin pitää positiivisena signaalina myös kaupunkisuunnittelun toiminnan vaikuttavuudesta, sillä tulosalue pyrkii edistämään kaupungin elinvoimaisuutta. Tuloksellisuuden kehittämiseen liittyy myös uuden MATTI-tietojärjestelmän käyttöönotto. Järjestelmä parantaa tiedonhallintaa ja prosesseja ja sen avulla pystytään entistä sujuvammin seuraamaan toiminnan vaikuttavuutta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunkisuunnittelun toiminta luo edellytykset monien kaupunkistrategian tavoitteiden ja kaupunkitasoisten ohjelmien toteuttamiselle. Tulosalueen toiminta kytkeytyy osaltaan myös koko pääkaupunkiseudun yhteisesti asettamien tavoitteiden toteuttamiseen (MAL-sopimus tavoitteet). Lautakunta pitää tärkeänä, että tulosalue on ottanut työssä huomioon kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien vahvistamisen oman alueen kehittämiseen eri tavoin. Samoin kaavoitusprosessien kehittäminen ja sujuvoittaminen uuden MATTI-tietojärjestelmän avulla on kannatettavaa. Huolensa lautakunta ilmaisee tulosalueella esiintyvistä työvoiman saatavuuspulasta, joka tosin koskettaa myös monia muita kaupungin toimialoja.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta toteaa, että asuin ympäristön viihtyisyys, palvelujen saavutettavuus ja asukkaiden osallistumismahdollisuudet asuin ympäristönsä suunnitteluun ovat keskeisiä huomioon otettavia tekijöitä suunniteltaessa ja rakennettaessa hyvää kaupunkiympäristöä. Lautakunta suosittelee tulosaluetta edelleen kehittämään erilaisia osallistumismahdollisuuksia, jotka mahdollistavat mahdollisimman monipuolisesti kaikkien asukkaiden osallistumisen alueensa kehittämiseen. Samoin lautakunta suosittelee kaupunkisuunnittelua hakemaan ja kehittämään parhaita tapoja käyttää ja hyödyntää uutta MATTI-tietojärjestelmää, jotta järjestelmästä saataisiin mahdollisimman paljon hyötyä toiminnalle.

8.2 Kuntatekniikan keskus

Kuntatekniikan keskuksen tulosalueeseen kuuluvasta joukkoliikenneasioiden valmistelusta kerrotaan enemmän luvussa 3.1 sekä varikkotoiminnasta luvussa 8.3. Vuoden 2020 alusta Vantaan organisaatiouudistuksen myötä tulosalueesta tuli palvelualue ja sen nimeksi tuli Kadut ja puistot.

Kuntatekniikan keskus vastaa

- julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta,
- liikennejärjestelmien kehittämisestä sekä kokonaisvaltaisesta liikennesuunnittelusta,
- kaupungin joukkoliikenneasioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta,
- kaupungin omistaman luonnon ympäristön hoidon ja käytön suunnittelusta sekä toteuttamisesta,
- hulevesiasioiden valmistelusta,
- puhtaiden maa-ainesten ja lumien vastaanottotoiminnasta,
- vaalien keskitetyn ulkomainnon järjestelyistä kaupungin alueella ja
- ajoneuvo- ja varikkotoimintojen tuottamisesta koko kaupungin tarpeisiin.

Organisaatio

Tulosalue jakautuu hallinnon (talous, henkilöstö, strategia ja kehittäminen) lisäksi viiteen yksikköön.

Suunnitteluyksikkö vastaa katujen, viheralueiden, ulkoilualueiden, vesihuollon yleissuunnittelun, liikenteen ja liikumisen sekä liikenneväylien suunnittelusta ja suunnitteluttamisesta kiinteässä vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa. Nykyisin suunnittelu on keskitetty yhteen organisaatioon, mikä parantaa yhteismitallisuutta ja on

erityisesti MATTI-järjestelmän³¹ käyttöönoton kannalta oleellista. Omana työnä suunnittelua tehdään 10-15 prosenttia, ja lisäksi valvotaan kilpailutetuilta sopimus konsulteilta ostettavaa suunnittelutyötä. Tärkeimmät sidosryhmät kaupungin organisaation ulkopuolella ovat HSL, HSY ja Uudenmaan ELY/Väylävirasto. HSL hankkii joukkoliikenteen ja vastaa alueensa MAL³²-suunnittelusta, HSY tuottaa vesihuollon ja jätehuollon palvelut ja ELY/Väylävirasto vastaavat valtiollisesta tieverkosta.

Rakentamisen yksikkö sekä rakentaa omajohtoisesti että rakennuttaa katuja, puistoja ja ulkoliikuntapaikkoja. Omajohtoisen rakentamisen osuus on noin kolmasosa. Yksikkö vastaa julkisen kaupunkitilan investointien ohjelmoinnista sekä maankäytösopimusten valmistelusta. Palveluyksikkö vastaa myös kaupungin ylijäämämaiden vastaanotto toiminnasta ja ulkovalaistuksesta.

Kunnossapito vastaa katu- ja viheralueiden omaisuuden hallinnasta sekä niiden rakenteellisesta kunnossapidosta, talvikunnossapidosta, puhtaanapidosta ja turvallisuudesta. Lisäksi yksikkö vastaa kolmen hoitourakan valvonnasta, lumenvastaanotto paikkojen toiminnasta sekä metsäalueiden ja maatilojen hoidosta. Yksikkö harjoittaa myös pienimuotoista puutavaran ja viljan myyntiä.

Lupapalveluiden vastuualue käsittelee lupahakemuksia ja valvoo yleisten alueiden luvanvaraisia hankkeita. Luvat käsitellään sähköisesti Lupapiste-palvelussa. Lisäksi lupapalvelut vastaa julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien maanalaisten sekä -päällisten rakenteiden ja rakennelmien sijoitusluvista. Pysäköinninvalvonnan vastuualue huolehtii pysäköintiä ja pysäyttämistä sekä joutokäyntiä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta sekä pysäköintivirhemaksujen ja muiden laissa säädettyjen seuraamusten määräämisestä. Kunnallinen pysäköinninvalvoja päättää myös ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain mukaisista ajoneuvojen siirroista sekä kaupungin omistukseen siirtyneiden ajoneuvojen myynnistä.

Varikko vastaa keskitetysti kaikille toimialoille kaupungin ajoneuvo-, kone- ja lisälaittekaluston hankinnasta ja hallinnoinnista sekä niihin liittyvistä huolto- ja korjaamotoiminnasta. Lisäksi Varikko toimii asiantuntijana erilaisissa ajoneuvoihin liittyvissä asioissa. Varikko toimii nettobudjetoituna yksikkönä.

Toiminnan ja talouden tavoitteet

Talousarviomuutosten jälkeen toimintakuluihin oli varattu 41,7 miljoonaa euroa (sisältää 9,0 miljoonaa euroa HSY:n vesihuollon rakentamisen, suunnittelun ja toteuttamisen määrärahoja). Toteutuneet menot olivat 38,9 miljoonaa euroa (HSY:n osuus 3,9 miljoonaa euroa). Kuntatekniikan keskuksen tulot ylittyivät lähes 20 miljoonalla eurolla. Ylitys muodostui suurimmaksi osaksi ennakoitua suuremmista maankäytösopimustuotoista ja maanlajitysmaksutuotoista. Julkisen käyttöomaisuuden investointeihin oli talousarviomuutosten jälkeen varattu 43 miljoonaa euroa, ja niitä toteutui lopulta 48,8 miljoonaa euroa. Julkisen käyttöomaisuuden investoinneilla tarkoitetaan liikenne-, urheilu- ja virkistysalueita, ympäristörakentamista ja yhteishankkeita.

Hiilineutraalisuustavoitetta toteutetaan resurssiviisauden tiekartan mukaisesti edistämällä kestävästä liikkumisesta, tehostamalla maa-ainesten kierrätystä, käyttämällä maarakentamisessa kierrätysmateriaalia sekä edistämällä kestäviä ja innovatiivisia investointeja ja hankintoja.

Henkilöstötilanne

Henkilöstön määrä tulosalueella on hieman yli 300. Rakentamisen myötä kunnossapidettävä pinta-ala kasvaa vuosittain 3-4 prosenttia. Tämä tuo lisää paineita muun muassa valvonta- ja korjaustehtäviin. On tiettyjä henkilöstöryhmiä, joiden rekrytointi on hankalampaa. Näitä ovat muun muassa väyläsuunnittelijat ja rakentamisen ja rakennuttamisen puolella työjohtajat, valvojat ja rakennuttamisinsinöörit. Putkiasentajien vaihtuvuus on

³¹ Maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä

³² Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus

suurta ja uusia on vaikea saada rekrytoitua. Myös ammattitaitoisista autonasentajista on pulaa. Sairauspoissaolo prosentti on kuukausipalkkaisilla ollut viime vuosina alle kolme prosenttia, mikä on selvästi alle kaupungin keskimääräisen tason (4,35 vuonna 2019).

Tuottavuus

Seuraavassa taulukossa on joitakin toiminnan tuottavuutta kuvaavia tunnuslukuja:

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Liikenneväylien ylläpito €/m ²	1,5	1,6	1,6	1,65
Rakennetun katuvihreän ylläpito €/m ²	0,25	0,3	0,28	0,3
Rakennetun puiston (A-luokka) kunnossapito €/m ²	0,52	0,58	0,55	0,55
Maanläjitysalueille tuodut kuormat kpl	36 024	27 614	40 000	40 889
Matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	124 500	129 684	113 300 ¹⁾	138 656

¹⁾ vuoden 2019 arvio perustuu aiempien vuosien vääriin lukuihin (taulukossa oikeat luvut)

Kehittäminen/ajankohtaiset asiat

MATTI -järjestelmän käyttöönoton jatkaminen

MATTI on maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä, joka kattaa asema- ja yleiskaavoituksen, kaupunkitilan suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon, luvat ja valvonnan sekä kaupunkimallin ja maaomaisuuden hallinnan. Toiminnanohjausjärjestelmä kytketään paikkatietoon. Uusi järjestelmä mahdollistaa ja jopa edellyttää sitä, että kehitetään ja otetaan käyttöön uusia digitaalisia työskentelytapoja. Käyttöönotto tapahtuu useamassa vaiheessa, ensimmäisenä kiinteistönmuodostuksessa joulukuussa 2018. Keväällä 2019 mukaan tulivat yleis- ja asemakaavoitus, kaupunkimallin hallinta, rakennusvalvonnan luvat ja kaupunkisuunnittelun poikkeamispäätökset (Lupapiste) sekä kauppahintarekisterikonaisuus. Niin sanottu toinen julkaisu otetaan käyttöön vuoden 2019 lopussa ja kolmas keväällä 2020.

Kaupunkipyörät

Kesällä 2019 Vantaalla otettiin ensimmäistä kertaa käyttöön kaupunkipyöriä. Niitä oli tuhat kappaletta noin sadalla pyöräasemalla. Kausi pääsi alkamaan suunniteltua myöhemmin, 17.6., eikä pyöriä voinut käyttää ristiin Helsingin tai Espoon pyörien kanssa. Pyörillä tehtiin kauden aikana yhteensä 43 000 matkaa, joten käyttö jäi varsin vähäiseksi.

Koivukylän alueurakka

Alueiden kunnossapitourakointia hankitaan entistä enemmän. Oma henkilöstöä ei ole (eikä työvoimapulasta kärsivällä alalla saada palkattua) riittävästi hoitamaan kaikkia alueita. Alueurakat keskittyvät Itä-Vantaan suuralueille Hakunilaan, Korsoon ja vuodesta 2019 alkaen Koivukylään. Kaupungin oma kunnossapito on kilpailukyistä ja sitä on tarpeen pitää yllä myös riskienhallintamielessä (esimerkiksi urakoitsijan yllättävä konkurssi/toiminnan lopettaminen).

Myönteinen erityiskohtelu (MEK)

Myönteisen erikoiskohtelun ohjelma näkyy lähinnä niin, että on varattu noin 700 000 euroa kunnossapitoon ja investointeihin. Rahalla on hankittu esimerkiksi katutaidetta, uusittu puistonpenkkejä ja tehostettu kunnostustöitä. Tulevaisuudessa on tarkoitus, että asukkaat pääsisivät myös itse ehdottamaan kohteita.

Johtopäätökset:

Kuntatekniikan keskuksen talouden tavoitteet toteutuivat sekä käyttötaloudessa että investoinneissa. Hiilineutraalisuustavoitetta toteutetaan resurssiviisauden tiekartan mukaisesti.

Toimialalla käyttöönottoaiheessa oleva MATTI-järjestelmä (maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä) kattaa asema- ja yleiskaavoituksen, kaupunkitilan suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon, luvat ja valvonnan sekä kaupunkimallin ja maaomaisuuden hallinnan. Kansainvälisestäkin mitattuna edistyksellistä on paikkatiedon yhdistäminen toiminnanohjausjärjestelmään. Järjestelmän tehokas hyödyntäminen edellyttää uudenlaisten digitaalisten työtapojen kehittämistä ja käyttämistä. Jatkossa MATTI-järjestelmän odotetaan tuovan lisää läpinäkyvyyttä toimintoihin.

Vantaalle saatiin kaupunkipyöriä kesäksi 2019, mutta niiden käyttäjämäärät jäivät ainakin ensimmäisenä kesänä vaatimattomiksi. Käyttäjätietoja ja kaupunkilaisten palautteita analysoimalla lienee mahdollista optimoida pyörien sijoitusasemat vastaamaan mahdollisimman hyvin kaupunkilaisten kulkutarpeita.

8.3 Varikko

Varikko kuului vuonna 2019 maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialaan ja oli yksi kuntatekniikan keskuksen tulosalueen tulosityksiköistä. Varikolle kuuluu keskitetysti kaupungin ajoneuvo-, kone- ja lisälaittekaluston hankinnat ja hallinnointi sekä tähän kalustoon liittyvä huolto- ja korjaamotoiminta. Vuoden 2020 alusta voimaan tullessa Uusi Vantaa-organisaatiossa varikko kuuluu kaupunkiympäristön toimialan yhteisiin palveluihin. Varikon tehtävät säilyvät ennallaan.

Toiminnan tavoitteet

Varikolla ei ole omaa tulokorttia, vaan se toteutti tältä osin tulosalueen (kuntatekniikan keskuksen) tulokorttia. Tästä tulokortista varikon toimintaan liittyivät lähinnä resurssiviisautta tukevat toimenpiteet ja pyöräilyn laatukäytävien toteuttamisessa avustaminen. Resurssiviisautta varikko tukee etenkin uusimalla kalustoaan vähäpäästöisemmäksi. Pyöräilyn laatukäytävien osalta varikon panos liittyy pyöriteiden kunnossapitoon. Varikko on hankkinut uusia työkoneiden lisälaitteita, joilla pyöriteiden kunnossapito (etenkin talvella) pystytään hoitamaan entistä paremmin.

Toiminnan tunnuslukuja

Ajoneuvojen määrä 2019: omat 170 kappaletta, leasing 308 kappaletta
Lisälaitteet ja pienkoneet 2019: omat 556, leasing 25

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavana tunnuslukuna varikko on käyttänyt kaupungin ajoneuvojen polttoaineiden kulutusta vuosittain. Oheisessa taulukossa ajoneuvojen polttoaineiden kulutusvertailua vuosilta 2016–2019.

Taulukko: Kaupungin ajoneuvojen polttoaineen kulutus (litraa/ajoneuvo)

2016	2017	2018	2019
1 586	1 634	1 459	1 439

Vuonna 2018 ja 2019 polttoaineen kulutus on laskenut.

Talous

Varikko on nettobudjetoitu yksikkö, jonka sitovana eränä talousarviossa on vuosittain ollut toimintakate. Ohessa vertailu talousarvioissa asetetusta toimintakatetavoitteesta ja tilinpäätöksissä toteutuneesta toimintakatteesta vuosilta 2016–2019.

Taulukko. Varikon toimintakate 2016–2019 (euroa)

	2016	2017	2018	2019
Talousarvio	914 341	1 003 524	862 688	873 000
Tilinpäätös	1 272 963	1 236 269	1 096 199	1 620 000

Varikon toimintakate on viime vuosina toteutunut arvioitua parempana. Haastetta talouden arviointiin ja talouden toteutumiseen tulee polttoaineiden ja korjauskustannusten mahdollisista kesken vuotta tapahtuvista muutoksista, joihin ei varikon taholta voida vaikuttaa.

Toiminnasta yleisesti

Henkilöstö, määrä, sairauspoissaolot ja henkilöstötyytyväisyys

Varikon henkilöstömäärä on 16. Määrä on pysynyt samana jo usean vuoden ajan.

Taulukossa on varikon henkilöstön sairauspoissaoloprosentti vuosilta 2016–2019.

	2016	2017	2018	2019
Kuukausipalkkaiset	0,23	0,27	0,55	0,82
Tuntipalkkaiset	2,69	7,9	3,61	4,11

Sairauspoissaoloprosentti on vuotta 2017 lukuun ottamatta pysytellyt varikolla koko kaupungin keskimääräistä sairauspoissaoloprosenttia alemmalla tasolla ja 2019 alitettiin myös kaupungin sairauspoissaoloprosentille asettama strateginen tavoite (4,4 prosenttia).

Varikolla on tehty työtyytyväisyyskyselyjä. Kyselyjen tulosten perusteella työilmapiiri koetaan hyväksi.

Hankinnoista

Kaluston hankintamäärärahat ovat vaihdelleet viime vuosina noin 1 - 1,2 miljoonan euron tasolla.

Investointirahoituksella hankitaan (10 – 15 kpl vuodessa)

- Raskaat kuorma-autot
- Työkoneet
- Strateginen kalusto (Valmiussuunnitelman edellyttämä kalusto)

Leasingrahoituksella hankitaan (30 –40 kpl vuodessa)

- Henkilöautot (huoltoleasing)
- Pakettiautot (rahoitusleasing)
- Kuorma-autot (rahoitusleasing)

Ajoneuvokaluston hankinnat tehdään tiiviissä yhteistyössä toimialojen sekä itse hankintaprosessin osalta myös kaupungin hankintakeskuksen kanssa. Kalustotarpeiden selvittämiseksi käydään toimialojen kanssa vuosittain 1–4 kertaa kalustopalaveri, jossa käydään läpi kalustotarpeet sekä mahdolliset toimintaa koskevat muutokset, joilla saattaa olla vaikutusta kalustotarpeisiin. Hankintaprosessissa tehtävällä yhteistyöllä varmistetaan hankittavan kaluston mahdollisimman hyvä soveltuvuus käyttötarkoitukseen ja samalla hankintakeskuksen mukana ololla varmistetaan tarvittava hankintajuridiikan osaaminen.

Ajoneuvojen hallinnointi, vuokraus ja käytön valvonta sekä pääkaupunkiseudun yhteistyö

Varikolla on yhtenäinen rekisteri kaupungin ajoneuvokalustosta. Kustannusten seuranta on yhtenäistä ja vahinkotapauksissa käsittely vakuutusyhtiön kanssa hoidetaan aina varikolta. Ajoneuvot vuokrataan toimialoille pääsääntöisesti kuukausivuokraperiaatteella. Pääasiallinen valvontavastuu ajoneuvoista on vuokraavalla toimialalla (käyttäjäyksiköillä). Ajoneuvoille on nimetty yksikkökohtaiset vastuuhenkilöt ja lisäksi on laadittu kaupunkitason ajoneuvojen käyttöohjeet. Varikko seuraa myös ajoneuvojen keskikulutuksia, tankkaustapahtumia sekä kilometrimääriä. Ajoneuvojen paikannusjärjestelmän avulla yksiköt saavat raportteja yksikkönsä ajoneuvoista, esimerkiksi ajopäiväkirjatiedot, kuljettajat, reitit ja käyttöasteet. Varikko toimii järjestelmän pääkäyttäjänä.

Varikolla on yhteiskokouksia muiden pääkaupunkiseudun (Helsinki, Espoo ja Kauniainen) varikkojen kanssa kaksi kertaa vuodessa. Kokouksissa käsitellään varikkojen ajankohtaisia asioita sekä mahdollisia yhteishankintoja. Tällä hetkellä ei ole voimassa yhteisiä hankintasopimuksia, pääpaino on tiedon ja kokemusten jakamisessa ajoneuvoihin ja kalustoon liittyvissä asioissa.

Korjaamotoiminta

Varikon oma korjaamotoiminta keskittyi työkalujen ja raskaan kaluston huoltoon. Lisäksi lisälaitteiden ja sesonkikalustojen kausihuolto kuului korjaamotoimintaan.

Resurssiviisauden tiekartan toteutus haasteena

Vantaan kaupunginvaltuuston 18.6.2018 hyväksymässä resurssiviisauden tiekartassa esitetään toimenpiteitä, joilla pyritään tekemään Vantaasta hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Tiekartassa on mainittu varikkoon liittyvänä toimenpiteenä: "Kaupunki tukee vaihtoehtoisia polttoaineita/käyttövoimia käyttävien ajoneuvojen käyttöönottoa". Tavoite on, että vuonna 2030 kaupungin käytössä olevat kulkuneuvot käyttävät vaihtoehtoisia polttoaineita tai käyttövoimia.

Varikko pyrkii lisäämään vähäpäästöisten ajoneuvojen määrää mahdollisuuksien mukaan. Haasteena on varsinkin raskaan kaluston ja työkalukaluston saatavuus sekä niiden kustannukset. Vähäpäästöisiä ajoneuvoja tarjotaan kaluston vaihdon yhteydessä tehtäviin missä ne ovat käyttöön soveltuvia. Tarkkaa aikataulua ajoneuvokannan uusimiseksi kokonaan päästöttömäksi ei varikolla ole laadittu, mutta tavoitteena on saavuttaa resurssiviisauden tiekartan tavoite. Ajoneuvon hankittaessa on aiemminkin painotettu ympäristöystävällisyyttä ja hankittaville ajoneuvoille on laadittu vähäpäästöisyyden kriteerit.

Vähäpäästöisyyttä on edistetty myös ottamalla joulukuussa 2018 käyttöön uusiutuva diesel, joka on 100-prosenttisesti jätteistä valmistettu ja jonka ansioista saavutetaan ajoneuvon elinkaaren aikana 90-prosenttia pienemmät kasvihuonekaasupäästöt. Tavoitteena on nostaa kyseisen dieselin käyttöaste 60-prosenttiin vuoden 2019 aikana. Tavoiteltu uusiutuvan dieselin 60-prosentin käyttöaste tarkoittaisi noin 1,2 miljoonaa ekvivalenttikiloa³³ pienempiä hiilidioksidipäästöjä, joka vastaa yli 400 henkilöauton hiilidioksidipäästöjä.

Johtopäätökset:

Keskittämällä varikolle koko kaupungin ajoneuvo-, kone- ja lisälaittekaluston hankinta, hallinnointi sekä huolto- ja korjaamotoiminnot on saatu kaupungille yhtenäiset käytännöt ajoneuvokalustoon liittyvissä asioissa. Ajoneuvokalustosta on yhtenäinen rekisteri, kaluston käytöstä on yhtenäiset ohjeet ja käyttöä ja käyttökustannuksia valvotaan keskitetysti. Näin kaupungilla on jatkuvasti mahdollisimman ajantasainen kokonaiskuva ajoneuvojen määrästä ja käyttökustannuksista. Varikko tekee tiiviisti yhteistyötä sen asiakkaina olevien toimialojen kanssa. Ajoneuvokaluston hankinnassa selvitetään yhdessä toimialojen kanssa tarpeet, jotta saadaan aina hankittua mahdollisimman hyvin tarpeisiin vastaava kalusto. Samalla selvitetään myös mahdollinen kaluston yhteiskäyttömahdollisuus. Itse hankintaprosessissa on mukana myös hankintakeskus, millä varmistetaan riittävä hankintalainsäädäntöön liittyvä osaaminen. Keskitetysti hoidettu ajoneuvokaluston hankinta ja hallinnointi tehostaa näin myös kalustohankintojen ja kaluston yhteiskäytön koordinoitua.

Vantaan kaupunginvaltuuston hyväksymässä resurssiviisauden tiekartassa esitetään varikon toimintaan liittyvänä toimenpiteenä autokannan uusiminen niin, että vuonna 2030 kaupungin käytössä olevat kulkuneuvot käyttävät vaihtoehtoisia polttoaineita tai käyttövoimia. Autokannan uusimista vähäpäästöiseksi/päästöttömäksi tehdään varikolla mahdollisuuksien mukaan. Myös vuonna 2018 käyttöönotetun uusiutuvan dieselin käyttöä laajennetaan, mikä osaltaan laskee varikon ajoneuvojen päästöjä. Samoin on jo aiemmin laadittu vähäpäästöisyyden kriteerit kaupungille hankittaville ajoneuvoille.

Tuloksellisuuden osatekijöistä taloudellisuuden voidaan katsoa varikon viime vuosien toimintakäytetöiden perusteella olevan hyvällä tasolla, sillä sitovana eränä ollut toimintakate on toteutunut talousarviossa asetettua tavoitearvoa parempana. Myös henkilöstön hyvinvointi on sitä kuvaavan mittarin, sairauspoissaoloprosentin, valossa ollut varikolla viime vuosina yhtä vuotta lukuun ottamatta koko kaupunkia paremmalla (alemmalla) tasolla.

³³ Hiilidioksidiekvivalentti (lyhenne CO₂-ekv. tai CO₂e) on [ilmastotieteessä](#) käytetty [suure](#), joka kuvaa ihmisen tuottamien [kasvihuonekaasujen](#) ilmastovaikutusta. Päästöistä puhuttaessa hiilidioksidiekvivalentit ilmaistaan massana (esim. kiloa tai tonnia vuodessa). Lähde: <https://fi.wikipedia.org/wiki/Hiilidioksidiekvivalentti>

Varikon toiminta on talouslukujen valossa sujunut viime vuosina hyvin ja ajoneuvokalustoon liittyvien asioiden keskittämisen myötä on kaupungilla yhtenäiset toimintatavat näissä asioissa. Jatkossa yhtenä suurena haasteena on saada muutettua resurssiviisauden tiekartan tavoitteen mukaisesti vuoteen 2030 mennessä kaupungin ajoneuvot vaihtoehtoisia polttoaineita tai käyttövoimaa käyttäviksi. Varikolla tehdäänkin koko ajan toimenpiteitä ajoneuvojen päästöjen vähentämiseksi.

Suositukset:

Suositeltavaa on selvittää myös muiden pääkaupunkiseudun varikkojen kanssa pidettävissä yhteistyökokouksissa, löytyisikö uuden vähäpäästöisen ajoneuvokaluston hankintojen yhteydessä mahdollisuuksia yhteistyöhön (esimerkiksi yhteishankinnat).

8.4 Talous- ja hallintopalvelut

Maankäytön talous- ja hallintopalvelujen tulosalueelle kuului vuonna 2019 keskitetysti maankäytön ja ympäristön toimialan talouteen, hallintoon, henkilöstöasioihin ja toimialan kehittämisen liittyvät tehtävät. Myös toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittäminen ja koordinointi kuului tulosalueen tehtäviin. Uusi Vantaa-organisaatio aloitti toimintansa 1.1.2020. Talous- ja hallintopalvelut kuuluvat jatkossa kaupunkiympäristön toimialan yhteisiin palveluihin. Yhteiset palvelut vastaavat uudessa organisaatiossa keskitetysti kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista.

Toiminnan tavoitteet

Maankäytön talous- ja hallintopalvelujen tulosalue tuottaa koko toimialaa palvelevia tukipalveluja. Talous- ja hallintopalvelujen tavoitteet tukivat koko toimialan tavoitteiden saavuttamista.

Taloushallinnon osalta tulosalue kehitti talousprosesseja ja yhteistyötä toimialan muiden tulosalueiden kanssa lisättiin. Erityisesti maanhankinnan ja maanmyynnin prosesseja ja niiden ennustettavuutta pyrittiin parantamaan. Resurssiviisauden tiekartan toimeenpanoon tulosalue osallistui laatimalla tiekartan viestintäsuunnitelman. Alueiden tunnettavuuden lisäämiseksi aluemarkkinointia tehtiin laaditun markkinointisuunnitelman mukaisesti. Viestinnässä kiinnitettiin erityishuomio sisäilmakorjaustoimenpiteiden ja yleensä sisäilma-asioihin liittyvien asioiden viestintään. Sisäilma-asioihin liittyvää viestintää lisättiin selvästi. Vuonna 2019 laadittiin 113 kohdekohtaista sisäilmatiedotetta, kun 2018 laadittiin 40 sisäilmatiedotetta. Tietojärjestelmien kehittämiseen liittyen on aloitettu toimialatasoisen digisuunnitelman valmistelu. Lisäksi tulosalue oli tiiviisti mukana Uusi Vantaa-organisaation valmistelussa ja samalla toimialan yhteisten työtapojen kehittämisessä.

Talous

Alla olevassa taulukossa on tulosalueen kokonaismenot, tulot ja toimintakate vuoden 2019 talousarviossa (TA) sekä arvio toteumasta.

Taulukko: Talous- ja hallintopalveluiden talousarvio ja tilinpäätöksen toteuma 2019 (luvut tuhatta euroa)

	Talous- arvio	Tilinpäätös
Tulot	0	59
Menot	-2 440	-1 842
Toimintakate	-2 440	-1 783

Tulosalueen menot alittivat talousarviossa arvioidut menot.

Toiminnasta yleisesti

Henkilöstö, sairauspoissaoloprosentti ja henkilöstötyytyväisyys.

Oheisessa taulukossa on maankäytön talous- ja hallintopalvelujen henkilöstömäärä vuosina 2016–2019.

Taulukko: Tulosalueen henkilöstömäärä 2016–2019

	Vakituiset	Määräaikaiset	Yhteensä
2016	42	6	48
2017	41	5	46
2018	38	2	40
2019	22	1	23

Tulosalueen vakituinen henkilöstömäärä pieneni selvästi vuonna 2019, kun pysäköinninvalvonnan henkilöstö siirtyi kuntatekniikan keskuksen tulosalueelle.

Taulukossa on tulosalueen henkilöstön sairauspoissaoloprosentti vuosilta 2016–2019.

Taulukko: Maankäytön talous- ja hallintopalvelujen sairauspoissaoloprosentti 2016–2019

	2016	2017	2018	2019
Sairauspoissaoloprosentti	5,48	7,44	3,12	2,75

Tulosalueen sairauspoissaoloprosentti on tullut selvästi alaspäin vuosina 2018 ja 2019. Vuosina 2018 ja 2019 sairauspoissaoloprosentti oli jo selvästi kaupungin keskimääräistä sairauspoissaoloprosenttia alempi ja vuonna 2019 päästiin myös selvästi alle koko kaupungin strategisen tavoitteen (tavoite sairauspoissaoloprosentille kaupungissa oli 4,4 prosenttia).

Henkilöstön hyvinvointi

Kunta10-työhyvinvointitutkimus tehdään Vantaalla kahden vuoden välein. Tutkimus toteutetaan henkilöstökyselynä. Viimeksi kysely tehtiin syksyllä 2018. Kyselyn osa-alueita ovat työ, työyhteisö, johtaminen sekä terveys ja hyvinvointi.

Maankäytön talous ja hallintopalvelujen tulokset olivat vuonna 2018 työhyvinvointitutkimuksessa jokaisella osa-alueella nousussa verrattuna kahteen edelliseen tutkimukseen (eli 2014 ja 2016 tehtiin tutkimuksiin verrattuna). Tulosalueen vahvin osa-alue kyselyssä oli johtamisen osa-alue, jossa lähes kaikissa osioissa tulokset olivat parantuneet. Erityisesti tämän osa-alueen osioista olivat tulokset parantuneet työyhteisön tuki esimiehelle ja lähiesimiehen toiminnan oikeudenmukaisuus osioissa. Heikoimmat tulokset tulosalueella oli työyhteisötaitoja mittaavissa mittareissa mutta sekä tämän osion yksittäisissä mittareissa että osion yhteenvetomittarissa tulokset olivat kuitenkin parantuneet kahdesta edellisestä kyselystä ja tulosalueen tulokset olivat tässä osiossa koko kaupungin tulosten tasolla.

Yhteistyö kaupungin muiden tulosalueiden ja toimialojen kanssa

Talous- ja hallintopalvelut teki tiivistä yhteistyötä kaikkien maankäytön toimialan muiden tulosalueiden kanssa. Muista tulosalueista jatkuvaa yhteistyötä tehdään henkilöstökeskuksen, kaupunginkanslian, taloussuunnittelun, sisäisen tarkastuksen ja viestinnän kanssa. Konserni- ja asukaspalvelujen kanssa on tehty myös paljon yhteistyötä liittyen esimerkiksi talousasioihin, konserniyhtiöiden hallinnointiin ja hankintapäätösten valmisteluun. Kaupunkitasolla maankäytön talous- ja hallintopalvelut on edustanut maankäytön toimialaa useissa koko kaupungin toimintaan kytkeytyvissä työ- ja ohjausryhmissä, esimerkiksi tietohallintoon ja hallinnon kehittämiseen liittyvissä asioissa.

Johtopäätökset:

Maankäytön talous- ja hallintopalvelut tuottivat koko maankäytön toimialan toimintaa palvelevia tukipalveluja. Tulosalueen vastuualueena olivat maankäytön ja ympäristön toimialan talouteen, hallintoon, henkilöstöasioihin ja toimialan kehittämiseen liittyvät erilaiset tehtävät. Myös tieto- ja viestintäratkaisujen kehittäminen ja koordinointi kuului tulosalueen tehtäviin.

Talous- ja hallintopalvelujen tukiroolin mukaisesti myös sen toiminnan tavoitteilla tuetaan koko toimialan tavoitteiden toteuttamista. Tulosalue on muun muassa kehittänyt talousprosesseja ja pyrkinyt parantamaan maan myyntiin liittyviä pro-

sesseja ja niiden ennakoitavuutta, tehnyt aluemarkkinointia alueiden tunnettavuuden lisäämiseksi ja lähtenyt valmistelemaan toimialatasoista digisuunnitelmaa. Tärkeä toimenpide on ollut sisäilmakorjauksiin ja sisäilma-asioihin liittyvän viestinnän lisääminen ja kyseisen viestinnän ajantasaisuuden parantaminen.

Tuloksellisuuden osatekijöistä henkilöstötyytyväisyyteen ja työhyvinvointiin liittyvissä asioissa on tulosalueella tapahtunut myönteistä kehitystä. Sairauspoissaolot ovat kahtena viime vuotena merkittävästi vähentyneet ja työhyvinvointitutkimuksen (Kunta-10) viimeiset tulokset vuodelta 2018 olivat tulosalueella parantuneet edellisiin tutkimustuloksiin verrattuna.

Maankäytön talous- ja hallintopalvelujen tulosalueella on ollut tärkeä tukirooli koko toimialan toiminnalle. Tarkastuslautakunta toteaa, että tulosalueen toiminnan tavoitteet kytkeytyivät hyvin koko toimialan tavoitteita tukeviksi. Erityisen tärkeäksi toimenpiteeksi tarkastuslautakunta näkee tulosalueella toteutetun sisäilma-asioiden viestinnän lisäämisen. Kaupungin tilojen sisäilman parantaminen on koko kaupungin strateginen tavoite ja lisäämällä ja ajantasaistamalla sisäilma-asioihin liittyvää viestintää pidetään tilojen käyttäjät ja samalla kaikki kaupunkilaiset ajan tasalla kyseisistä asioista.

8.5 Kiinteistöt ja asuminen

Kiinteistöt ja asuminen -tulosalue oli vuonna 2019 osa maankäytön ja ympäristön toimialaa. Tulosalue perustettiin kaupungin uuden hallintosäännön mukaan 1.6.2017. Tulosalueeseen kuului tuolloin entinen yrityspalvelujen tulosalue ja lisäksi kaupunkimittauksen tulosityksikkö siirtyi kuntatekniikan keskukselta kiinteistöt ja asuminen -tulosalueelle. Vuoden 2019 alusta myös geotekniikan tulosityksikkö siirtyi kuntatekniikan keskukselta tulosalueelle. Tulosalueen vastuualueeseen kuuluu muun muassa kaupungin maa- ja asuntopoliitikan kehittäminen ja toteuttaminen, elinkeinopoliitikan toteuttaminen maapolitiikan keinoin, kaupungin rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittäminen ja strategian mukaisten työpaikka- ja asuntoalueiden toteutumisen edistäminen.

Uusi Vantaa -organisaatio aloitti toimintansa 1.1.2020. Kiinteistöt ja asuminen -tulosalue sekä tilakeskuksen tulosalue yhdistyivät kiinteistöt ja tilat palvelualueeksi. Palvelualue on osa kaupunkiympäristön toimialaa.

Toiminnan tavoitteet ja tunnuslukuja

Ohessa on koottuna tulosalueen vuoden 2019 tulokortin tavoitteita ja niiden toteutumista.

Tulosalueen tavoitteena oli toiminnallaan auttaa kaupunkia saavuttamaan koko kaupungin tavoitteeksikin asetettu 36 miljoonan euron maanmyyntivoitto. Tulosalueen tavoitteena oli myös lisätä maa-alueiden vuokraamista. Maanmyyntivoittoja ei kertynyt tavoitteeksi asetettua määrää. Maa-alueiden vuokraus sen sijaan lisääntyi vuonna 2019. Maanmyyntivoittojen arvioitua pienempi kertymä johtuu siitä, että heikentyneen markkinatilanteen vuoksi kaupantekoa useiden asuintontteja koskevien sopimusten osalta lykättiin. Työpaikkatonteista syntyviä maanmyyntivoittoja sekä maankäyttökorvauksia ja maanvuokratuloja kertyi kuitenkin suunniteltua enemmän.

Toinen myös koko kaupungin strategiseen tavoitteeseen liittyvä tulosalueen tavoite oli, että se toiminnallaan luo edellytyksiä MAL³⁴-sopimuksen toteutumiselle. MAL sopimuksessa on Vantaan asuntotuotantotavoitteeksi sovittu vuosille 2016–2019 vuosittain 2 400 asuntoa, joista 720 asunnon tulisi olla valtion tukemaa (ARA) asuntotuotantoa. Yhteensä vuosina 2016–2019 Vantaan sopimuksessa asetettu asuntotuotantotavoite Vantaalle on 9 600 asuntoa, joista valtion tukemaa asuntotuotantoa pitäisi olla 2 880 asuntoa. Vantaa oli jo 1.8.2019 ylittänyt sopimuksessa sovittu kokonaisasuntotavoitteen (1.8.2019 mennessä oli valmistunut jo 12 861 asuntoa). Myös sopimuksessa valtion tukemalle asuntotuotannolle asetettu tavoite ollaan Vantaalla saavuttamassa, sillä 1.8.2019 oli valmistunut 2 760 valtion tukemaa asuntoa ja arvioiden mukaan vuoden 2019 loppuun mennessä valmistuu yli 3 000 valtion tukemaa asuntoa.³⁵

³⁴ Valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus.

³⁵ https://www.ym.fi/fi-FI/Maankaytto_ja_rakentaminen/Maankayton_suunnittelun_ohjaus/Maankayton_liikenteen_ja_asumisen_sopimukset. Tällä sivulla linkki: Helsingin seudun MAL-sopimuksen seurantakatsaus 2016-2019.

Tavoitteena olleen asukkaiden osallisuuden lisäämiseksi tulosalue on esitellyt tontinluovutuskilpailujen ehdotuksia alueiden asukkaille ja ottanut huomioon asukkaiden kommentteja tontinluovutuskilpailussa. Tontinluovutuskilpailuissa on myös pyritty ehkäisemään alueiden eriytymiskehitystä asettamalla ehtoja huoneistotyyppijakaumille ja samoin on pyritty saamaan eri omistusmuotoisia (vuokra ja omistus) asuntoja tasaisesti eri alueille. Vantaalle oli vuonna 2019 valmistunut kesäkuuhun mennessä 2 807 asuntoa ja rakenteilla oli 1 771, yhteensä 4 578 asuntoa. Näistä asunnoista 2 241 (noin 49 prosenttia) oli omistusasuntoja ja 2 337 (noin 51 prosenttia) vuokra-asuntoja. Uusien asuntojen omistusmuodoissa jakauma on hyvin tasainen ja tukee tavoitteen toteutumista.

Palvelujen kehittämisessä tulosalueen, kuten koko toimialan, iso uudistus oli MATTI³⁶-järjestelmän käyttöönotto. Järjestelmä tuo uusia mahdollisuuksia kehittää digitaalisia palveluja. Lisäksi tulosalue osallistui UusiVantaa-organisaation valmisteluun.

Talous

Tulosalueen sitovina määrärahoina talousarviossa käyttötalouden osalta ovat tulot ja menot. Ohessa vuoden 2019 osalta talousarvio ja tilinpäätöksen toteuma vuoden 2019 tuloista ja menoista.

Taulukko: Kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen tulot ja menot 2019 (luvut tuhatta euroa)

	2019	
	TA	TP
Tulot	23 888	24 294
Menot	-6 790	-7 125
Toimintakate	17 098	17 169

Tulosalueen menot sekä tulot ylittyivät hieman ja toimintakate toteutui muutettua talousarviota hieman parempana. Tulopuolella oli alun perin arvioitu tuloiksi noin 44 miljoonaa euroa. Mutta koska vuoden 2019 aikana maakaupat vähentyivät, selvästi tulosalueen talousarvioon tehtiin muutos kaupunginvaltuustossa 16.12.2019. Maanmyyntivoittojen arvioitua tulokertymää pienennettiin 20 miljoonalla eurolla.

Toiminnasta yleisesti

Toiminnan tunnuslukuja

Alle koottuna tulosalueen toimintaa liittyviä tunnuslukuja 2017–2019.

Taulukko: Kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen tunnuslukuja

	2017	2018	2019
Käynnissä olevat luovutuskilpailut	8	4	7
Valmistuneet asunnot	2 972	4 533	5 014
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	387	783	482
Maanmyynti ja vuokratulot (tuhatta euroa)	47 168	42 543	21 296
Tonttijaon laadinnan kesto aika (vuorokautta)	62	60	52

³⁶ Maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä

Henkilöstöstä, määrä, sairauspoissaolot ja tyytyväisyys.
Oheisessa taulukossa tulosalueen henkilöstömäärä vuosina 2017–2019

Taulukko: Kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen henkilöstömäärä

	2017	2018	2019
Vakituinen henkilöstö	85	87	104
Määräaikainen henkilöstö	1	2	0
Yhteensä	86	89	104

Tulosalueen henkilöstömäärä kasvoi selvästi vuonna 2019, koska geotekniikan tulosityksikkö siirtyi kiinteistöt ja asuminen-tulosalueelle.

Taulukossa on kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen henkilöstön sairauspoissaoloprosentti vuosilta 2017–2019.

Taulukko: Kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen sairauspoissaoloprosentti 2017–2019

	2017	2018	2019
Sairauspoissaoloprosentti	3,34	5,64	2,98

Sairauspoissaoloprosentti oli vuonna 2019 selvästi kaupungin sairauspoissaolotavoitetta parempi eli pienempi (kaupungin tavoite 4,4 prosenttia). Vuoden 2018 korkeampaa sairauspoissaoloprosenttia selittää se, että tulosalueella oli tuolloin muutama pidempikestoinen sairausloma.

Viimeisessä henkilöstön työhyvinvointia mittaavassa Kunta10-kyselyssä (viimeinen kysely tehtiin 2018) kiinteistöt ja asuminen -tulosalueen tulokset olivat hieman edellistä mittausta alemmalla tasolla. Aiemmissa Kunta10-kyselyissä tulosalueen vahvin osa-alue oli ollut työhön liittyvät mittarit. Nyt työhönkin liittyvien mittarien tulokset olivat hieman heikentyneet mutta tämän osa-alueen tulokset olivat tulosalueella kuitenkin koko kaupunkia paremmalla tasolla. Yhtenä selittävänä tekijänä heikentyneille tuloksille tulosalueella on MATTI-järjestelmän käyttöönottoon liittyvät paineet. Tulosalue on lähtenyt saatujen tulosten perusteella hakemaan keinoja työhyvinvoinnin kehittämiseksi ja parantamiseksi.

Osallistaminen, asiakastyytyväisyys ja segregaaion estäminen

Osallistaminen ja asiakastyytyväisyys.

Joulukuun 2018 ja tammikuun 2019 aikana tehtiin Vantaan asukasbarometri -kyselytutkimus, jossa yksi osio käsitteli asukkaiden tyytyväisyyttä asumiseen. Kysely lähetettiin satunnaisotannalla 2 000 vantaalaiselle. Vastauksia saatiin 777 eli vastausprosentti oli noin 39 prosenttia. Alla poimintoja kyselyn tuloksista, asteikko oli 1–5 (1=huonoin arvo, 5=paras arvo).

Kysymys: Kuinka tyytyväinen olette nykyiseen asuntoon, asuinalueeseen ja elämänlaatuunne. Oheisessa taulukossa vastauksien keskiarvot kunkin vaihtoehdon kohdalla.

Taulukko: Asukasbarometrin tuloksia

Tyytyväisyys asuntoon	Keskiarvo: 4,3
Tyytyväisyys asuinalueeseen	Keskiarvo: 4,1
Tyytyväisyys elämänlaatuun	Keskiarvo: 4,2

Vastaajat olivat keskimäärin melko tyytyväisiä asuntoonsa ja asuinalueeseensa. Myöskään suuralueiden (Tikkurila, Myyrmäki, Korso, Koivukylä, Kivistö, Hakunila ja Aviapolis) välisessä tarkastelussa ei vastausten keskiarvoissa ollut suurta eroa. Vaihteluväli tyytyväisyydessä asuinalueeseen oli suuralueilla 3,9–4,3, jossa pienin keskiarvo oli Hakunilan suuralueella ja suurin Aviapoliksen suuralueella. Oheisen tutkimuksen lisäksi valmisteilla on teemahaastattelut valituille yhteistyökumppaneille, näillä haastatteluilla mitataan kaupungin toiminnan laatua.

Resurssiviisauden tiekartta

Vantaa on koonnut toimenpiteet, joilla vastataan tulevaisuuden ympäristöhaasteisiin kaupunginvaltuuston 18.6.2018 hyväksymään resurssiviisauden tiekarttaan. Kiinteistöt ja asuminen -tulosalue on mukana useissa tiekartan toteuttamistoimenpiteissä. Esimerkkejä toimenpiteistä, joissa tulosalue on mukana:

- Liikenteen vähäpäästöisyyttä edistetään edellyttämällä nyt tontinluovutuskilpailuissa osalle tonteista sähköautojen latauspaikkojen rakentamista.
- Energiatohokkuutta korostetaan vaatimalla A-energiatohokkuusluokka rakennuksille, jotka rakennetaan asuinrakentamiseen luovutettaville tonteille vuoden 2020 alusta.
- Lisäksi puurakentamista edistetään ja Kivistössä on Puu-Kivistö asemakaava-alue, joka on nimetty Vantaalla puurakentamisen erityiskohteeksi (Vantaan kaupunginhallitus 5.2.2018). Erityisenä tavoitteena tällä alueella on puurakentamisen määrällinen lisääminen ja laadullinen kehittäminen yhteistyössä puualan toimijoiden kesken.

Johtopäätökset:

Kiinteistöt ja asuminen on melko uusi (1.6.2017 perustettu) tulosalue, joka muodostettiin yhdistämällä entiseen yrityspalvelujen tulosalueeseen kaupunkimittauksen tulosityksikkö. Lisäksi tulosalueeseen yhdistettiin vielä vuoden 2019 alusta geotekniikan tulosityksikkö. Tulosalueen tehtäviin kuuluu muun muassa kaupungin maa- ja asuntopolitiikan kehittäminen, strategian mukaisten työpaikka- ja asuntoalueiden toteutumisen edistäminen ja samalla tulosalue toteuttaa maapolitiikan keinoin kaupungin elinkeinopolitiikkaa.

Tulosalueen tavoitteista maanmyyntivoittoihin ja MAL-sopimukseen liittyvät tavoitteet olivat koko kaupungin strategisia tavoitteita. Tulosalue asetti tavoitteekseen toiminnallaan auttaa kaupunkia saavuttamaan 36 miljoonan euron maanmyyntivoitot ja pyrki toimenpiteillään tukemaan kaupunkia MAL-sopimuksen asuntotuotantotavoitteiden saavuttamisessa. Tämän lisäksi tulosalueen tavoitteena oli muun muassa tontinluovutuksen keinoin estää alueellista segregatiota ja toteuttaa resurssiviisauden tiekarttaa.

Maanmyyntivoitoja kertyi vuodelle 2019 huomattavasti tavoitetta vähemmän. Tämä johtuu siitä, että maakaupat vähenivät selvästi edellisiin vuosiin verrattuna ja asuintonttien maanmyyntivoitot jäivät näin heikentyneen markkinatilanteen vuoksi huomattavasti arvioitua pienemmiksi. Kuitenkin työpaikkatonttien myyntivoitot, maankäyttökorvaukset ja maanvuokratulot kasvoivat vuonna 2019. Muista tulosalueen tukemista tavoitteista MAL-sopimuksessa Vantaalle asetettu asuntotuotannon määrätavoite toteutui. Myös alueellisen segregatiota estämisen kannalta voidaan positiivisena nähdä vuonna 2019 uusien asuntojen hallintamuotojen tasainen jakauma: omistusasuntoja 49 prosenttia ja vuokra-asuntoja 51 prosenttia (kesäkuun 2019 lopun tilanne valmistuneiden ja valmistumassa olevien uusien asuntojen osalta). Lisäksi tulosalue tuki Vantaan resurssiviisauden tiekartan toteutusta muun muassa edellyttämällä tontinluovutusehdoissa entistä energiatohokkaampaa rakentamista.

Tuloksellisuuden osatekijöistä henkilöstötyytyväisyyden osalta tulosalueella positiivista on alhainen sairauspoissaoloprosentti. Toisaalta henkilöstötyytyväisyyttä mittaavan viimeisen Kunta10-tutkimuksen tulokset olivat tulosalueella kuitenkin hieman heikentyneet edellisestä mittauksesta. Monessa tutkimuksen osa-alueessa tulosalue sai kuitenkin edelleen koko kaupungin keskiarvoa paremmat tulokset. Koska tulosalue on toiminnassaan kiinteästi mukana asuinalueiden rakentamisessa, voidaan Vantaan asukasbarometrin tutkimustuloksia pitää ainakin jossain määrin osoituksena tulosalueen toiminnan positiivisesta vaikuttavuudesta. Kyseisen tutkimuksen perusteella vantaalaiset ovat kokonaisuudessaan melko tyytyväisiä asuinalueeseensa ja myöskään eri Vantaan suuralueiden välillä ei asukastytyväisyydessä ollut suuria eroja.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kiinteistöt ja asuminen-tulosalueen toiminta auttaa osaltaan luomaan edellytyksiä kaupungin tasapainoiselle rakentumiselle. Tulosalueen tavoitteista monet liittyvät kaupunkitasoiseen (segregaation estäminen, maanmyyntivoittojen varmistaminen) tai seututasoiseen (esimerkiksi MAL-sopimus) tavoitteisiin, joiden toteuttamisessa mukana on useita tahoja ja joilla toteutetaan pitkävaikutteisesti kaupungin kehitystä. Vaikka maanmyyntitavoite ei vuonna 2019 toteutunut, edellytykset tavoitteen toteuttamiselle oli kyllä luotu, mutta asuintonttien kaupan heikentynyt markkinatilanne siirsi kauppajen toteutusta. Tulosalueen toiminnan vaikuttavuudesta positiivista signaalia saatiin asukasbarometrin tuloksista, jotka kertoivat vantaalaisten melko hyvästä tyytyväisyydestä asuinalueeseensa ja myöskään isoa alueiden välistä eriytymiskehitystä ei ollut havaittavissa.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että asuntotuotannossa on tärkeää pyrkiä ottamaan huomioon asukkaiden erilaiset asumistarpeet. Asuntotuotannossa pitäisikin aina pyrkiä sekä asuntojen eri hallintamuotojen ja erikokoisten asuntojen mahdollisimman tasaiseen jakaumaan.

9 SIVISTYSTOIMI

9.1 Tikkurilan päiväkoti, investointiarviointi

Tavoitteena oli arvioida Tikkurilan päiväkotiä investointihankkeena, sen etenemistä ja suunnitelmissa pysymistä sekä tutustua päiväkodin toimintaan.

Rakentaminen ja suunnittelu

Tikkurilan päiväkoti on Vantaan kaupungin ensimmäinen kolmikerroksinen päiväkoti. Laskennallinen tilapaikkamäärä on 256 ja kerrosneliöitä noin 2 300. Todellinen lapsimäärä tulee olemaan noin 218. Investoinnin hyväksytty tavoitehintaa oli 7 980 000 euroa (alv 0 %). Rakentamisen aloitusajankohtaan suhdannekorjattu tavoitehintaa oli 8 420 000 euroa. Hankkeen loppukustannusennuste oli arviointiajankohtana noin 7 500 000 euroa (alv 0%), joka alittaa tavoitehinnan noin 900 000 euroa ja on myös alkuperäistä hyväksyttyä tavoitehintaa alempi.

Suunnittelu tehtiin heinäkuusta 2017 maaliskuuhun 2018. Tontti on ahdas ja rakennus tuli lähelle tontin rajoja. Myös perustamisolosuhteet olivat vaikeat, kuten Tikkurilan keskusta-alueilla yleensäkin. Suunnitteluratkaisuja sovitettiin koko ajan yhteen naapureiden ja viranomaisten kanssa yhteistyössä. Naapureita osallistettiin muun muassa esittelemällä luonnoksia ja huomioimalla esittelytilaisuuksista tulleita kehitysajatuksia.

Vanhat rakennukset, Kukkakedon päiväkoti ja pajatalo, purettiin huhti-toukokuussa 2018 ja rakennustyöt käynnistyivät elokuussa. Rakennus valmistui 21.10.2019, mikä oli noin 2 viikkoa myöhässä urakkasopimuksesta.

Rakennuksen pintamateriaaleihin, ilmanvaihtoon ja akustiikkaan kiinnitettiin paljon huomiota ja rakentamisaikana huolehdittiin sääsuojauksesta. Projektissa oli ulkopuolinen kosteudenhallintakoordinaattori. Toteutusvaiheessa tehtiin erillistä olosuhdeseurantaa, muun muassa pinnoitekelpoisuusmittauksia ja pölyttömyystarkistuksia.

Varhaiskasvatuksen osuus suunnittelussa

Alueen varhaiskasvatuspäällikkö oli mukana suunnitteluprosessissa sivistystoimen hankesuunnittelijan kanssa. Suunnittelun loppuvaiheessa myös päiväkodin johtaja oli mukana muun muassa sisustussuunnittelussa. Päiväkodin oppimisympäristö on avoin ja tavoitteena on ollut muunneltavuus. Lisäksi uutta on tilojen sijoittuminen kolmeen kerrokseen. Tilat mahdollistavat monenlaisen toiminnan ja ovat akustisesti toimivat. Päiväkodin tilat on suunniteltu niin, että ne mahdollistavat työparityöskentelyn. Tilaratkaisu on avara, ja tiloja jaetaan sermien ja verhojen avulla. Jokaisessa kerroksessa on myös pienryhmätiloja. Jakautuminen pienryhmätoimintaan on helppoa ja tilasuunnittelu myös ohjaa tämän tyyppiseen toimintaan eli tukee päiväkodin pedagogisia rakenteita.

Käyttökokemuksia

Päiväkodin ruokasali on melko pieni päiväkodin kokoon nähden, joten ruokailut on aikataulutettu tarkasti ja joitakin ryhmiä ruokailee muissa tiloissa. Sisäänkäynnit, joita päiväkodissa on useita, on keskusta-alueella pidettävä turvallisuussyistä lukittuina. Tämän aiheuttaa omat rajoituksensa erityisesti iltapäivisin lasten hakutilanteissa. Toisaalta omat sisäänkäynnit tuovat hallittavuutta lasten liikkumiseen. Helposti korjattavia pieniä ongelmia ovat pääoven ovikellon huono kuuluvuus ja pääaulan katsomoportaiden osittainen sijainti liian lähellä kattorakennetta, johon oli jo tulossa käyttöturvallisuutta

Kuva: Sakari Manninen
Tikkurilan päiväkoti

lisäävä suojaa. Portaikkoa käytetään aktiivisesti, se lisää aikuisten ja lasten aktiivista arkiliikuntaa.

Tilat ovat esteettiset ja miellyttävät ja niistä löytyy hyvin erilaisia leikki- ja leikkipaikkoja. Akustiikka tiloissa on hyvä. Lisäksi on hyvä, että kaksi pesätilaa on hieman erillään, jolloin voidaan huomioida paremmin joidenkin lasten tarpeita rajatumpaan tilaan.

Päiväkodin tavoitteet ja talous

Päiväkodin johtajilla on tulokortti, joka laaditaan varhaiskasvatuksen tulokortin pohjalta. Lisäksi pedagogista toimintaa ohjaavat vuosittain laadittavat päiväkodin ja lapsiryhmän toimintasuunnitelmat, joita arvioidaan säännöllisesti.

Varhaiskasvatuksen toimintayksikön talouden suunnittelu perustuu henkilöstömäärään ja lapsimäärään. Määrärahat jaetaan varhaiskasvatuksen käyttösuunnitelman jakoperusteiden mukaisesti. Jokaisen yksikön tulee pysyä budjetissaan ja ylityspaineista raportoidaan varhaiskasvatuspäällikölle. Varhaiskasvatuspäällikkö seuraa käyttösuunnitelman toteutumista. Tikkurilan päiväkodin toteutuneet kustannukset vuonna 2019 olivat yhteensä 439 000 euroa (sisältää 185 000 euroa lomapalkkakajaksotusta). Vuoden 2020 toimintakuluihin on varattu 1,6 miljoonaa euroa (ilman lomapalkkakajaksotusta).

Materiaalihankinnat suunnitellaan yhdessä henkilökunnan kanssa esimerkiksi yksikön johtoryhmässä. Päiväkodin johtaja vastaa budjetin seuraamisesta ja hankinnoista. Raportointia seurataan kuukausittain.

Päiväkodin toiminta

Päiväkodissa on kahdeksan kotialuetta, joissa jokaisessa työskentelee kaksi työparia. Lapsia on tällä hetkellä 178, joista 48 on alle 3-vuotiaita. Esiopetuksessa on 17 lasta. Vuorohoitoa tarvitsevia lapsia on 69.

Tikkurilan päiväkodin tavoitteena on toimia joustavasti poikkeava-aikaisen hoidon järjestämiseksi, eli jokaiseen ryhmään pystytään ottamaan lapsia myös iltahoitotarpeella. Erillisiä iltahoitoryhmiä ei ole perustettu. Tietyin edellytyksin myös alle kolmevuotiaita pystytään sijoittamaan kaikkiin muihin ryhmiin paitsi esiopetusryhmiin. Toiminnalle luotiin rakenteet jo syksyllä väistötiloissa. Henkilökunnan kanssa pystyttiin ennakoimaan uutta toimintaa uudessa toimintaympäristössä. Uudet tilat on saatu hyvin käyttöön ja toiminta käynnistynyt hyvin. Ilta-toimintaa on lähdetty suunnittelemaan uudella tavalla.

Pedagogisena tukitoimena päiväkodissa on kaksi pienennettyä ryhmää, taidepedagogi, resurssierityisopettaja ja kaksi avustajaa. Päiväkodissa annetaan paljon vahvaa yleistä tukea ilman rakenteellisia tukitoimia: toimintaa jaetaan pienryhmiin ja esimerkiksi ulkoilu porrastetaan päivittäin. Lasten ruokailuvuoroja ja -paikkoja pyritään räätälöimään lapsen tarpeita vastaavaksi. Mahdollisuuksien mukaan huomioidaan myös vanhemmilta tulleet erityistoiveet, jotka helpottavat lapsen arkea.

Vanhempien kanssa tehdään yhteistyötä. Ryhmien henkilökunta tapaa vanhempia päivittäin. Tärkein tapa saada toimintaa näkyväksi vanhemmille on ryhmien suljetut Instagram-tilit, joissa päivittäin kuvataan lasten toimintaa ja kuvateksteissä avataan toiminnan sisältöä. Perheet saavat tietoa toiminnasta sähköpostitse ryhmien opettajilta. Myös päiväkodin johtaja laittaa vanhemmille postia, esimerkiksi varhaiskasvatuksen uutiskirjeen. Vanhemmille järjestettiin joulukuussa tapahtuma, jossa oli mahdollisuus yhdessä lasten kanssa tutustua päiväkodin tiloihin. Kevätkautena on suunnitteilla vanhempien iltapäivätapaaminen. Toukokuussa on tarkoitus järjestää esittävä kevätjuhlatapahtuma koko perheelle.

Johtamista koskeva kokeilu

Tikkurilan päiväkodissa kokeillaan pilottina kahden johtajan mallia, jonka tavoitteena on luoda vaihtoehtoinen johtamismalli yli 250 tilapaikkaluvun mukaisesti niin sanottuihin superpäiväkoteihin päiväkodinjohtaja – varajohtaja -mallin tilalle. Tikkurilan päiväkotitoiminta on suuri yksikkö ja siten haaste päiväkodin johtamiselle. Hallinnollisten tehtävien määrä on suuri ja pelkästään erilaisten tukipalveluiden järjestäminen aikaa vievää. Työnjako päiväkodinjohtajien välillä on se, että toinen johtaa pedagogiikkaa ja asiakkuuksia, toinen henkilöstä, taloutta ja tukipalveluita (muun muassa kiinteistönhallinta, puhtaus ja ateriat).

Henkilöstö ja työhyvinvointi

Henkilöstöbudjetti perustuu yksikön vakanssien määrään. Rekrytointia tehdään tarvittaessa. Sijaistarpeissa käytetään Seurea, ja päiväkodin johtaja vastaa Seuren tilauksista ja menoista. Päiväkodissa työskentelee 36 työntekijää, 18 varhaiskasvatuksen opettajaa ja 18 lastenhoitajaa. Arviointitietokannalla vakanssien täyttötilanne oli hyvä. Kolmelta varhaiskasvatuksen opettajan vakanssin hoitajalta puuttui muodollinen pätevyys, mutta kaksi näistäkin oli pätevytyksessä puolen vuoden sisällä. Lisäksi on tukiresurssina olevaa henkilöstöä, jonka määrä vaihtuu toimivuositain lasten tarpeiden mukaisesti. Toimintayksikköön kuuluu myös Krassitien päiväkotitoiminta, jossa on kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa ja neljä lastenhoitajaa.

Yksikköön on luotu pedagogiset rakenteet johtoryhmätyöskentelylle, sekä erilaisille pedagogisille palaverille. Lisäksi opettajien sak-aika³⁷ on suunniteltu työvuoroihin, samoin työparien ja työpesien yhteiset suunnitteluajat. Työyhteisön pelisäännöt on sovittu ja tehty yhteistä palvelulupausta toiminnalle. Henkilökunnalla on mahdollisuus osallistua toiminnan kehittämiseen ja suunnitteluun erilaisissa foorumeissa. Syyskaudella käytiin parien kehityskeskustelu, kevätkaudella käydään henkilökohtaiset keskustelut. Ristiriitatilanteisiin puututaan välittömästi ja tiimien pedagogista ohjausta on mahdollista tehdä koko ajan. Keväällä on tulossa koko yksikön yhteinen työhyvinvointitapahtuma.

Johtopäätökset:

Tikkurilan päiväkotitoiminta on Vantaan kaupungin ensimmäinen kolmikerroksinen päiväkotitoiminta. Laskennallinen tilapaikkamäärä on 256 ja kerrosneliöitä on noin 2 300. Todellinen lapsimäärä tulee olemaan noin 218.

Investoinnin hyväksytty tavoitehinta oli 7,98 miljoonaa euroa. Rakentamisen aloitusajankohtaan suhdannekorjattu tavoitehintaa oli 8,42 miljoonaa euroa. Hankkeen loppukustannusennuste on arviointiajankohtana noin 7,5 miljoonaa euroa, joka alittaa tavoitehinnan noin 900 000 euroa ja on myös alkuperäistä hyväksyttyä tavoitehintaa alempi.

Rakennuksen pintamateriaaleihin, ilmanvaihtoon ja akustiikkaan kiinnitettiin paljon huomiota ja rakentamisaikana huolehdittiin sääsuojauksesta. Tilat ovat esteettiset ja miellyttävät sekä helposti muunneltavissa. Sisäänkäynnit, joita päiväkodissa on useita, on keskusta-alueella pidettävä turvallisuussyistä lukittuina. Tämä aiheuttaa omat rajoituksensa erityisesti iltapäivisin lasten hakutilanteissa. Toisaalta omat sisäänkäynnit tuovat hallittavuutta lasten liikkumiseen.

Investointi vaikuttaa onnistuneelta niin suunnittelun, rakennuttamisen kuin kustannustenhallinnan osalta.

Tikkurilan päiväkodin tavoitteena on toimia joustavasti poikkeava-aikaisen hoidon järjestämiseksi, eli jokaiseen ryhmään pystytään ottamaan lapsia myös iltahoitotarpeella. Erillisiä iltahoitoryhmiä ei ole perustettu. Kasvavassa kaupungissa iltahoitopaikkojen turvaaminen on tärkeää.

Päiväkodissa kokeillaan kahden johtajan mallia, jonka tavoitteena on luoda suuriin päiväkoteihin vaihtoehtoinen johtamismalli päiväkodinjohtaja – varajohtaja -mallin tilalle. Hallinnollisen työn määrä on suuri, joten on järkevää kokeilla pedagogisen ja asiakkuuksiin liittyvän ja muun johtamisen eriyttämistä.

³⁷ Osa viikkotyöajasta varataan suunnittelu-, arviointi- ja kehittämistehtäviin sekä varhaiskasvatus- ja esiopetus suunnitelmien laatimiseen.

10 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

10.1 Tehostetun palveluasumisen valvonta

Hoiva-asumisen palveluiden epäkohdat ja useiden eri puolilla maata sijaitsevien yksiköiden toiminnan keskeyttämiset nousivat valtakunnalliseen keskusteluun kevättalvella 2019. Tarkastuslautakunta arvioi vuoden 2018 arviointikertomuksessaan Vantaan valvontatoimia vanhusten tehostetussa palveluasumisessa. Tässä jälkikatsuksessa arvioidaan vuoden 2019 valvontatoimia Vantaalla.

Taustaa

Asumispalveluista säädetään sosiaalihuoltolaissa. Tehostettua palveluasumista järjestetään henkilöille, joilla hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista. Palveluasumisella tarkoitetaan palveluasunnossa järjestettävää asumista ja palveluja. Palveluihin sisältyvät asiakkaan tarpeen mukainen hoito ja huolenpito, toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta, ateriat-, vaatehuolto-, peseytymis- ja siivouspalvelut sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut. Palveluasuminen on avohoitoa, jossa asiakas maksaa erikseen asumisesta ja palveluista.

Kaupungilla on lainsäädäntöön perustuva velvollisuus valvoa sekä yksityisten hoiva-asumisen palveluntuottajien toimintaa (laki yksityisistä sosiaalipalveluista 922/2011) että kaupungin itse tuottamaa toimintaa. Sosiaali- ja terveyslautakunta on delegoinut valvontavastuun erityisasumisen palvelupäällikölle.

Laadunvalvontamenetelmät / laadun valvonnan keinot

Ensisijainen valvonnan muoto on yksityisiä sosiaalipalveluita koskevan lain 15 § mukaan ohjaus ja neuvonta sekä toiminnan kehityksen seuraaminen yhteistyössä palvelujen tuottajan kanssa. Palveluntuottajien kanssa tehdään monin tavoin tiivistä ja vuorovaikutuksellista yhteistyötä, ja rohkaistaan olemaan herkästi yhteydessä ennen kuin haasteet käyvät liian suuriksi. Vuosittain Vantaalla järjestetään kaksi yhteistyöseminaaria, joissa keskustellaan ja vertaillaan toimintatapoja. Lain 17 § mukaan valvontaviranomainen voi tarkastaa palvelujen tuottajan toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät toimintayksiköt ja toimitilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy.

Sosiaalihuoltolaissa sekä laissa yksityisistä sosiaalipalveluista on edellytetty omavalvontasuunnitelman laatimista. Yksityisen sosiaalipalvelujen tuottajan on tunnettava palvelutoimintaa ohjaava lainsäädäntö ja toimintaa koskevat muut vaatimukset, ja hän on ensisijaisesti vastuussa siitä, että toiminta on jatkuvasti asianmukaista ja täyttää sille asetetut kriteerit.

Jokaiseen Vantaan alueella sijaitsevaan yksikköön tehdään valvontakäynti suunnitelmallisesti vähintään kerran vuodessa ja sen lisäksi käydään tarvittaessa valvontakäynneillä useamminkin. Ennalta ilmoitettu valvontakäynti sovitaan nimensä mukaisesti palveluntuottajan kanssa ennakolta ja samalla pyydetään toimittamaan ennakkomateriaali hyvissä ajoin ennen varsinaista käyntiä. Valvontakäynnillä etukäteen täytetyn lomakkeen tiedot pyydetään todentamaan.

Lain mukaan ennalta ilmoittamaton käynti tehdään, jos on syytä epäillä selkeitä epäkohtia palveluntuottajan toiminnassa. Vantaan sopimuksiin palveluntuottajien kanssa on lisäksi sisällytetty oikeus tehdä palvelun laadun tasoon liittyviä tarkastuksia, auditointeja. Vuonna 2019 jokaiseen valvottavaan yksikköön on tehty ainakin yksi ennalta ilmoittamaton valvontakäynti.

Asiakkaiden ja heidän läheistensä antamat palautteet käsitellään yhdessä palveluntuottajan tai oman toiminnan yksikön kanssa. Tärkeä tiedotuskanava ovat uusien asiakkaiden läheisten illat, joissa kerrotaan mitä palvelun pitäisi sisältää ja minkälaista sen laadun tulisi olla. Näissä illoissa ovat mukana myös palveluntuottajat.

Tilanne vuonna 2019

Sosiaali- ja terveystalouden edellytti kokouksessaan 25.2.2019, että vuoden 2019 aikana ennalta ilmoittamaton valvontakäynti tehdään jokaiseen omana toimintana toteutetun ja ostopalveluna hankitun tehostetun palveluasumisen yksikköön sekä muihin valvonnan piirissä oleviin tehostetun palveluasumisen yksiköihin.

Vanhusten tehostetun palveluasumisen ja laitoshoidon ostopalvelujen ja Vantaan vanhuspalvelujen ylimmän johdon tapaaminen valvonnasta ja laadun kehittämisestä järjestettiin 6.3.2019.

Erityisasumisen yksikössä tehtiin seuraavia toimenpiteitä:

- Laadunvalvontaan lisättiin henkilöresursseja ja aikataulutettiin vuosittaiset ohjaus- ja valvontakäynnit sekä ennalta ilmoittamattomat käynnit ostopalveluihin ja omaan toimintaan. Ennalta ilmoittamattomia käyntejä tehdään myös iltaisin ja viikonloppuisin.
- Jokaisessa yksikössä on järjestettävä omaisten ilta vähintään kaksi kertaa vuodessa. Kaupungin edustaja osallistuu omaisten iltoihin vähintään kerran vuodessa.
- Kaupungin edustaja osallistuu tarvittaessa hoitoneuvotteluihin.
- Uusien omaisten iltoja järjestetään kaksi kertaa vuodessa, palveluntuottaja ja oman toiminnan esimiehet osallistuvat tilaisuuksiin.
- Palveluntuottajaseminaari järjestetään kaksi kertaa vuodessa, palveluntuottajat ja oman toiminnan esimiehet osallistuvat

Alla olevaan taulukkoon on kerätty valvontakäyntien, muistutusten ja hoitoneuvotteluihin osallistumisen määriä vanhus- ja tehostetun palveluasumisesta vuosina 2018 ja 2019.

	2018	2018	2019	2019
	ostopalvelu	oma toiminta	ostopalvelu	oma toiminta
Muistutukset	45	20	54	28
Valvonta- ja ohjauskäynnit	21	15	31	11
Ennalta ilmoittamattomat käynnit	5		38	19
Hoitoneuvottelut			6	5

Näiden lisäksi tehtiin 62 valvontakäyntiä vammaisten tehostetun palveluasumisen ja palveluasumisen yksiköihin. Kaikkiaan erityisasumisen osalta vuonna 2019 toteutettiin siis 161 valvontakäyntiä.

Valvontaan tehdään nyt enemmän kanteluita kuin ennen syntynyttä kohua. Omaiset ovat kohun jälkeen valvontaan tunteempia, eikä koskaan päästä tilanteeseen, että kanteluun ei löydy minkäänlaista aihetta. On tärkeää, että omaiset tietävät, miten palvelun pitäisi toimia. Omaisten illoissa painotetaan ottamaan yhteyttä kaupungin laadunvalvontaan, joka pystyy toimimaan huomattavasti nopeammin kuin ruuhkautuneet AVI ja Valvira.

Johtopäätökset:

Valvontaa on vuoden 2019 aikana tehostettu. Vantaa teki vuonna 2019 yhteensä 99 valvonta- ja tarkastuskäyntiä vanhus- ja tehostetun palveluasumisen yksiköihin (41 käyntiä vuonna 2018). Valvonnasta raportoituihin kuukausittain sosiaali- ja terveystalouden edellytti kokouksessaan 25.2.2019, että vuoden 2019 aikana ennalta ilmoittamaton valvontakäynti tehdään jokaiseen omana toimintana toteutettuun ja ostopalveluna hankittuun tehostetun palveluasumisen yksikköön sekä muihin valvonnan piirissä oleviin tehostetun palveluasumisen yksiköihin tehtiin vähintään yksi ennalta ilmoittamaton valvontakäynti. Erityisasumisen oma laadunvalvonta pystyy reagoimaan tilanteisiin nopeasti.

10.2 Omaishoidon tuki

Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotiloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla.

Omaishoidon tuki muodostuu hoidettavalle annettavista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista, omaishoitajalle maksettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja hoitotehtävää tukevista palveluista. Rahallinen tuki on hoitajalle verotettavaa ja osalle myös eläketurvaan oikeuttavaa tuloa. Palvelut hoidettavalle määritellään hoito- ja palvelusuunnitelmassa. Tuki ja omaishoitajan velvollisuudet määritellään omaishoitosopimuksessa.

Omaishoidon tarkoituksena on edistää hoidettavan edun mukaisen omaishoidon tuen toteutumista turvaamalla riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä hoidon jatkuvuus ja tukea omaishoitajan työtä.

Palvelutarpeen arviointi

Omaishoidon tuen myöntämisestä päättäminen perustuu aina hoidettavan ja hoitajan monipuoliseen elämäntilanteeseen, toimintakyvyn ja voimavarojen arviointiin. Henkilön hoidon tarve sekä muiden välttämättömien palveluiden tarve ja määrä arvioidaan kotikäynnillä. Perustellusta syystä voidaan omaishoidon tuen hakemus käsitellä myös asiakirjojen perusteella ilman kotikäyntiä. Arvioinnin tueksi voidaan pyytää erikseen lääkärintodistus ja/tai eri asiantuntijoiden lausuntoja.

Omaishoidon tuen myöntämisperusteet

Palvelutarpeen arvioinnissa selvitetään omaishoitoperheen kokonaistilanne ja millaisten palvelujen turvin perheen hyvinvointia on mahdollista tukea. Selvityksessä kiinnitetään huomio sekä voimavaroihin että selviytymisessä ilmeneviin haasteisiin. Omaishoidon päätökseen vaikuttaa perheen tilanne, myönnettyt muut palvelut ja myöntämisessä käytettävien mittareiden antama tieto.

Omaishoidon tuki on määrärahasidonnainen etuus. Sitä maksetaan kaupungin talousarviossa myönnetystä määrärahasta eniten hoitoa ja huolenpitoa tarvitseville. Omaishoidon tuesta annetun lain 3 §:n mukaan kunta voi myöntää omaishoidon tukea, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- henkilö alentuneen toimintakyvyn, sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn vuoksi tarvitsee kotiloissa hoitoa tai huolenpitoa
- hoidettavan omainen tai muu hoidettavalle läheinen henkilö on valmis vastaamaan hoidosta ja huolenpidosta tarpeellisten palvelujen avulla
- hoitajan terveys ja toimintakyky vastaavat omaishoidon asettamia vaatimuksia
- omaishoito yhdessä muiden tarvittavien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kanssa on hoidettavan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kannalta riittävä
- hoidettavan koti on terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva
- tuen myöntämisen arvioidaan olevan hoidettavan edun mukaista

Omaishoidon tuen päätöksenteko perustuu asiakkaan tilanteen arviointiin, kotona asumista tukevaan palvelukokonaisuuteen sekä seuraaviin asiakkuuskriteereihin:

Lapset	Hoitoryhmä 1	Hoitoryhmä 2
	Hoidettava tarvitsee toiminnoissa sairauden tai vamman johdosta jatkuvaa päivittäistä hoitoa ja huolenpitoa henkilökohtaisissa toiminnoissa.	Hoidettava tarvitsee toiminnoissa sairauden tai vamman johdosta runsaasti hoitoa ja huolenpitoa henkilökohtaisissa toiminnoissa jatkuvasti kaikkina vuorokauden aikoina.
	Omaishoitaja on sidottu hoitoon yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin.	Omaishoitaja on sidottu hoitoon yhtäjaksoisesti myös öisin.
	Hoidettavalla lapsella on lääkärin diagnoosiin ja hoitoisuusarviointiin perustuen vähintään keskivaikea haitta verrattuna terveen lapsen toimintakykyyn.	Hoidettavalla lapsella on lääkärin diagnoosiin ja hoitoisuusarviointiin perustuen vaikea haitta verrattuna terveen lapsen toimintakykyyn.
	Lapsen hoitoisuus vähintään 20/45 (keski-vaikea haitta).	Lapsen hoitoisuus vähintään 31/45 (vaikea haitta).

Aikuiset ja Ikääntyneet	Hoitoryhmä 1	Hoitoryhmä 2
	Hoidettava tarvitsee sairauden tai vamman johdosta jatkuvaa päivittäistä hoitoa ja huolenpitoa henkilökohtaisissa toiminnoissa	Hoidettava tarvitsee sairauden tai vamman johdosta runsaasti hoitoa ja huolenpitoa henkilökohtaisissa toiminnoissa jatkuvasti kaikkina vuorokauden aikoina.
	Omaishoitaja on sidottu hoitoon yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin.	Omaishoitaja on sidottu hoitoon yhtäjaksoisesti myös öisin.
	Omaishoidon tuki on vaihtoehto esim. säännölliselle, päivittäiselle kotihoidolle tai palvelutaloasumiselle.	Rai ja MMSE-arviointi: ADLH ≥ 3 ja IADL > 15 (arjen perustoiminnot) tai CPS ≥ 3 ja IADL > 10 tai MMSE $\leq 17/30$ optimaalisesta hoidosta huolimatta (päätöksentekokyky) tai MAPLE 4 tai 5 (palvelutarve) tai vaikeat hoitoon reagoimattomat psyykkiset, sosiaaliset tai turvallisuuteen liittyvät ongelmat kuten jatkuva harhaisuus, täysi aloitekyvyttömyys, oman hoidon laiminlyönti
	Rai ³⁸ ja tarvittaessa MMSE ³⁹ -arviointi: ADLH > 1 ja IADL > 8 (arjen perustoiminnot) tai CPS ≥ 2 ja MMSE $\leq 24/30$ (päätöksentekokyky) tai DRS > 6 ja GDS $> 15/30$ (masennus) optimaalisesta hoidosta huolimatta	

Omaishoidon hoitopalkkion suuruus ja asiakasmäärät

Omaishoidon tukea koskevan lain mukaan palkkion taso määräytyy hoidon sitovuuden ja vaativuuden mukaan. Vantaa maksaa omaishoidon tukea kahdessa eri hoitoryhmässä. Omaishoidon tukea koskevan lain 6 §:n mu-

³⁸ Vanhus- ja vammaispalveluiden palvelutarpeen arvioinnissa käytettävä järjestelmä (Resident Assessment Instrument), jonka mittareita ovat muun muassa ADLH (Activities of Daily Living Hierarchy) arki-suoriutuminen perustoiminnoissa, IADL (Instrumental Activities of Daily Living Capacity) arki-suoriutuminen välinetoiminnoissa, CPS (Cognitive Performance Scale) kognitio, MAPLE (Method for Assigning Priority Levels) palvelutarpeiden luonne

³⁹ Mini Mental State Examination, muistipotilaan arviointityökalu

kaan hoitopalkkion määrä tarkistetaan kalenterivuositain työntekijän eläkelain (395/2006) 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella. Hoitoryhmä 1:ssä maksetaan vähimmäishoitopalkkio, 408,11 euroa kuukaudessa 1.1.2020 alkaen. Hoitoryhmä 2:ssa maksetaan korotettu hoitopalkkio, 816,23 euroa kuukaudessa 1.1.2020 alkaen. Hoitoryhmä 3:n piirissä on muutama vanha asiakas, eikä sitä myönnetä uusille asiakkaille. Hoitopalkkio on 1 416,53 euroa kuukaudessa 1.1.2020 alkaen.

Vuoden 2018 lopussa Vantaalla oli 935 omaishoidon tuen asiakasta, joista 140 oli 65-74 vuotiaita, 214 oli 75-84-vuotiaita ja yli 85-vuotta täyttäneitä 102. Vuoden aikana asiakkaita oli yhteensä 1 332, joista 700 oli yli 65-vuotiaita.

Omaishoidolle asetetut toiminnan ja talouden tavoitteet

Vanhus- ja vammaispalvelujen palvelualueen keskeiset tavoitteet vuonna 2019 olivat palvelujen asiakaslähtöisyyden ja laadun varmistaminen, kotona asumisen edellytysten parantaminen, työhyvinvoinnin tukeminen hyvän esimiestyön ja toimivan työyhteisön tuella sekä henkilöstön ja muiden resurssien tarpeenmukaisen käytön lisääminen.

Kotona asumisen edellytysten parantaminen: Vantaa pyrkii parantamaan omaishoitajien asemaa huolehtimalla omaishoitajien jaksamisesta, kuntoutuksesta ja riittävästä omaishoidon tuen palkkiosta, jotta omaishoito on todellinen vaihtoehto myös omaisille ja läheisille.

Myönnettyt määrärahat ovat pysyneet samalla tasolla vuosina 2017 –2019. Alla olevaan taulukkoon on kerätty käyttösuunnitelman (KS) mukaiset ja toteutuneet menot muutamalta vuodelta.

	KS (1 000 euroa)	Tilinpäätös (1 000 euroa)	Ylitys
2019	6 686	7 517	831
2018	6 682	7 387	705
2017	6 614	6 642	28

Määrärahojen budjetoinnissa ei ole kyetty huomioida palvelutarpeen kasvua:

- Asiakkaat ovat raskashoitaisempia ja palvelutarve on kasvanut
- Noin 50 uutta omaishoidon tuen asiakasta vuodessa alle 65-vuotiaiden ryhmään – esimerkiksi paljon hoitoa ja tukipalveluja tarvitsevia lapsia
- Palvelukokonaisuus tulisi kalliimmaksi määrärahan loputtua, jos omaishoidettava siirtyisi ympärivuorokautiseen hoitoon

Laatu

Vanhus- ja vammaispalvelujen käyttösuunnitelmaan vuodelle 2019 lisättiin kaupunginvaltuuston tahto, että sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala teettää ulkopuolisella taholla selvityksen kotihoidosta ja omaishoidon tuesta vuoden 2019 aikana. Selvitystyön sisältö määriteltiin seuraavasti: Kotihoidosta ja omaishoidon tuesta, myös lyhytaikaisesta laaditaan keväällä 2019 kokonaisvaltainen selvitys, jossa tehdään ulkopuolinen laadunarviointi, asiakastytyväisyyskysely ja työntekijöiden työhyvinvointikysely. Selvityksen perusteella laaditaan kuluvaan valtuustokautta koskeva toimintasuunnitelma, joka käsitellään vuoden 2020 talousarvioprosessin yhteydessä.

Asiakastytyväisyyskysely tehtiin noin 800 omaishoitajalle. Lisäksi tarkasteltiin kahden omaishoitajista tehdyn opinnäytetyön tuloksia. Kyselyyn vastasi 405 henkilöä. Vastaajien antama yleisarvio omaishoidon tuen palveluista oli melko hyvä, 48 prosenttia annetuista arvosanoista oli joko 9 tai 10, ja vain viisi prosenttia arvosanoista jäi alle kuuden. Tärkeimpinä tukimuotoina pidettiin omaishoitajan vapaita. Vastaajat olivat pääsääntöisesti tyytyväisiä palveluun, etenkin asialliseen kohteluun ja palvelun asiantuntevuuteen. Kielteisimmin suhtauduttiin väittämiin ”saamani omaishoidon tuen palkkio on auttanut jaksamaan omaishoidon tuen tehtävissä” (täysin eri mieltä 11 prosenttia) ja ”saan omaishoidon tukeen liittyvät palvelut minulle sopivina aikoina” (täysin eri mieltä 5 prosenttia).

Asiakaskyselyn pohjalta parannettaviksi asioiksi nostettiin palvelun muuttaminen reaktiiviseksi, palkkion mahdollistaman tuen ja hyödyn maksimointi sekä pitkäaikaissairaiden lasten omaishoitajien palvelut.

Lakisääteiset vapaapäivät, omaishoitajan sairastuminen

Laissa omaishoidon tuesta (937/2005) säädetään omaishoitajalle järjestettävästä vapaasta. Omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään kolme vuorokautta kalenterikuukautta kohti, jos hän on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin. Vapaiden järjestämisen vaihtoehtoina ovat esimerkiksi palveluseteli tehostetussa asumispalvelussa tai palveluseteli, jolla voi ostaa hoidettavalleen sijaishoitajan kotiin tai hoitoa yksityisessä hoitopaikassa.

Lisäksi järjestetään lyhytaikaista hoito-, kuntoutus- ja arviointitoimintaa. Kuntouttava lyhytaikainen hoito mahdollistaa kotona asumisen jatkumisen mm. asiakkaan toimintakykyä arvioimalla ja sen myötä oikeiden palvelukokonaisuuksien tarpeen tunnistamisella. Lyhytaikaishoidolla tarkoitetaan suunnitelmallista kotona asumista tukevaa hoitoa, joka voidaan järjestää jaksottais- tai intervallihoitona tai yksittäisenä hoitojaksona esim. sairaalasta kotiutumisen tai palvelujen tarpeen arvioinnin tukemiseen.

Ikääntyneiden, yli 75-vuotiaiden kohdalla omaishoidon tuen vapaiden käyttöprosentti on korkea, suurin osa käyttää vapaapäivänsä jollakin tavalla. Arviolta noin 90% omaishoidon tuen perheistä käytti omaishoidon tuen lakisääteisiä vapaita vuonna 2019. Vain muutamat perheet eivät halunneet pitää vapaata tai mitään tarjotuista vapaapäivämuodoista. Osa mietti valintaansa. Omaishoidon tuen vapaiden käytössä saavutettiin iso nousu asiakasohjauksen perustamisen myötä, kun palveluohjaus tehostui ja säännölliset seurannat aloitettiin sekä kannustettiin vapaiden käyttöön. Ikääntyneiden osalta vapaiden pitämisen eri vaihtoehtoja löytyy hyvin. Vammaisten omaishoitoperheissä ja erityisesti pitkäaikaissairaiden lasten osalta vapaiden pitäminen on vähäisempää. Heille sopivia lyhytaikaishoidon paikkoja on vähän. Lisäksi palveluohjausta tulisi kehittää heidän osaltaan.

Jos omaishoitaja joutuu sairaalaan, omaishoidettava siirtyy tilapäishoittoon tai huolenpito järjestetään kotiin, joko kotihoidon tai sijaisomaishoidon turvin. Sijaisomaishoito tarkoittaa muun muassa sitä, että tehdään uusi omaishoitosopimus määräajalle jonkin toisen läheisen kanssa

Suurimpien kaupunkien vertailu

Kuusikkokuntien kustannusvertailussa vuodelta 2018 omaishoidon tuen asiakaskohtaiset kokonaiskustannukset olivat Vantaalla 5 254 euroa Kuusikkokuntien keskiarvon ollessa 6 814 euroa. Helsingissä asiakaskohtaiset kustannukset olivat 7 300 euroa ja Espoossa 7 197 euroa. Vantaalla omaishoidon tuen hoitopalkkioiden osuus kokonaiskustannuksista oli 71,3 prosenttia, kun se Helsingissä oli 76,2 prosenttia ja Espoossa 75,8 prosenttia.

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
kustannukset yhteensä	28 856 075	6 045 089	6 998 345	7 104 846	7 988 400	7 130 722	64 123 477
euroa/asiakas	7 300	7 197	5 254	6 747	7 014	6 524	6 814
hoitopalkkion osuus (%)	76,2	75,8	71,3	78,7	77,7	77,3	76,2
hoitopalkkio yli 65-v e/kk	464	454	312	339	454	421	419
hoitopalkkio yli 75-v e/kk	464	454	312	327	456	421	418
peittävyys 75-v/75+ väestö ¹⁾	2,5	2,5	2,4	3,3	4,1	4,5	3,0

¹⁾ palvelujen piirissä 12/2018, ikävakiointu osuus

Ajankohtaiset asiat: Valmiuslaki

Keväällä 2020 COVID-19-virus aiheutti pandemian, jonka johdosta Suomessakin julistettiin voimaan poikkeusolot ja niihin liittyen erilaisia rajoituksia. Rajoituksilla pyrittiin varmistamaan terveydenhuollon toimintakyvyn säilyminen sekä suojelemaan riskiryhmiä taudilta.

Omaishoidon kannalta 25.3. mennessä tehtiin seuraavia ratkaisuja:

- lääkäiden päivätoimintayksiköt on suljettu 23.3. alkaen, myös omaishoidettavien osalta. Jokaisen omaishoitoperheen kanssa on käyty keskustelu heidän tarvitsemastaan tuesta, tilannetta seurataan aktiivisesti.
- Omaishoidon tuen vapaapäivien ts. lyhytaikaishoidon jaksoja on siirretty yhteistyössä omaishoitajien kanssa. Lyhytaikaishoidon osastoja on muutettu pitkäaikaishoidon paikoiksi sairaalasta siirtyville potilaille, jotta sairaalan osastoja voidaan kohortoida Korona-potilaiden ja tartuntaepäiltyjen eristyskäyttöön.
- Kriisitilanteissa ja omaishoitajien jaksamisen tukemiseksi lyhytaikaishoidon osastoja on edelleen auki ja niiden käytöstä sovitaan tapauskohtaisesti.
- Myös vaihtoehtoisia palveluja kuten hoitaja kotiin –palvelua käytetään omaishoitajien jaksamisen tukemiseksi

Johtopäätökset:

Omaishoidon tuki muodostuu hoidettavalle annettavista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista, omaishoitajalle maksettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja hoitotehtävää tukevista palveluista. Vuoden 2019 aikana toteutetun omaishoidon asiakaskyselyn perusteella tärkeimpänä tukimuotona pidettiin omaishoitajan vapaita. Ikääntyneiden, yli 75-vuotiaiden kohdalla omaishoidon tuen vapaiden käyttöprosentti on korkea, suurin osa käyttää vapaapäivänsä jollakin tavalla. Ikääntyneiden osalta vapaiden pitämisen eri vaihtoehtoja löytyy hyvin. Vammaisten omaishoitoperheissä ja erityisesti pitkäaikaissairaiden lasten osalta vapaiden pitäminen on vähäisempää. Heille sopivia lyhytaikaishoidon paikkoja on vähän. Lisäksi palveluohjausta tulisi kehittää heidän osaltaan.

Omaishoidon tuki on määrärahasidonnainen etuus, johon varattu määräraha on parina viime vuonna ylittynyt. Palvelutarpeen kasvua ei ole pystytty ennakoimaan ja raskashoitosten hoidettavien osuus on kasvanut, kun asiakkaaksi on tullut esimerkiksi paljon hoitoa ja tukipalveluja tarvitsevia lapsia. Palvelukokonaisuus tulisi kuitenkin kalliimmaksi, jos omaishoidettava siirtyisi ympärivuorokautiseen hoitoon määrärahan loputtua.

Vantaan omaishoidon huomattavasti muita kuusikkokuntia alhaisemmat kustannukset asiakasta kohti johtuvat siitä, että omaishoidon tuen myöntäminen on kireämpää kuin muissa suurissa kaupungeissa.

Suositus:

Asiakaskyselyn pohjalta parannettaviksi asioiksi nostettiin palvelun muuttaminen reaktiivisesta proaktiiviseksi, palkkion mahdollistaman tuen ja hyödyn maksimointi sekä pitkäaikaissairaiden lasten omaishoitajien palvelut. Vammaisten ja pitkäaikaissairaiden lasten lyhytaikaishoidon paikkoja on vähän. Näihin on syytä panostaa.

Omaishoidon tuen tarpeen ennakointiin on kiinnitettävä tarkempaa huomiota talousarviovalmistelussa. Erittäin ongelmallisenä voi pitää tilannetta, jossa omaishoidon tuen määrärahat loppuvat kesken vuoden.

11 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tehtävä ja kokoonpano

Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, jonka tehtävänä on huolehtia Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta. Lautakunta valmistelee kaupunginvaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä valvoo kuntalaissa määritellyn sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden täyttymistä.

Kaupunginvaltuusto nimesi 12.6.2017 tarkastuslautakunnan toimikaudeksi 2017–2021. Lautakunnassa on 11 jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuoden 2019 aikana:

Varsinaiset jäsenet

Jääskeläinen Pietari, puheenjohtaja

Atiye Minna, varapuheenjohtaja

Chen Jenni, jäsen

Eerola Antero, jäsen (kv 26.8.2019 alkaen, Sillanpää Minttu 26.8.2019 asti)

Eklund Tarja, jäsen

Eskelinen Jarno, jäsen

Laakso Päivi, jäsen

Malmberg Piia, jäsen

Leppänen Janne, jäsen

Silvennoinen-Hiisku Sveta, jäsen (kv 21.10. 2019 alkaen, Linnainmäki Joel 21.10.2019 asti)

Vähäkangas Jussi, jäsen (kv 26.8.2019 alkaen, Jääskeläinen Jouko 26.8.2019 asti)

varajäsenet

Lundell Kai-Ari

Aura Anssi (Kv 21.10.2019 alkaen, Silvennoinen-Hiisku Sveta 21.10.2019 asti)

Ahokas Siri

Jääskeläinen Jari (kv 26.8.2019 alkaen, Tyystjärvi Kati 26.8.2019 asti)

Letto Pirkko

Kiljunen Kimmo

Lindblad-Palo Salla

Raja-Aho Maarit

Åstrand Stefan

Pajunen Emmi (kv 21.10.2019 alkaen, Aura Anssi 21.10.2019 asti)

Tuomela Tiina (kv 26.8.2019 alkaen, Vähäkangas Jussi 26.8.2019 asti)

Kuva on otettu keväällä 2019: Ylhäältä vasemmalta alkaen Jäsen Jouko Jääskeläinen 25.8.2019 saakka, jäsen Janne Leppänen, jäsen Jenni Chen, puheenjohtaja Pietari Jääskeläinen, sihteeri Kati Sohlberg, kaupunkitarkastaja Reima Pietilä, kaupunkitarkastaja Sari Hännikäinen. Alhaalta vasemmalta: Jäsen Piia Malmberg, jäsen Päivi Laakso, varapuheenjohtaja Minna Atiye, kaupunginreviisori Helena Hyvönen, jäsen Tarja Eklund, varajäsen Kati Tyystjärvi 25.8.2019 saakka. Kuvaaja: Sakari Manninen

11.1 Tarkastuslautakunnan toiminta

Arvioinnin suunnittelu ja toteuttaminen

Kesäkuussa 2019 tarkastuslautakunta hyväksyi arviointisuunnitelmansa 2019 arviointivuodelle. Tehtäviensä toteuttamiseksi tarkastuslautakunta on kuullut eri tulosalueita ja yksiköjä sekä teemoja suorittavia virkamiehiä. Tarkoituksena on selvittää sitovien tavoitteiden toteuttaminen sekä koko strategisen ohjauksen toteuttaminen. Samalla se selvittää toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Tarkastuslautakunta perehtyy arviointityössään kaupungin eri toimialojen toimintaan ja palvelutuotantoon hankkimiensa asiakirjojen avulla, kuulemalla vastuuhenkilöitä sekä käymällä tutustumiskäynneillä toimialoilla sekä haastattelemalla virkamiehiä. Vuotuinen arviointisuunnitelma on osa valtuustokauden arviointisuunnitelmaa. Valiokuntamallilla toimiva tarkastuslautakunta pystyy jo suunnitteluvaiheessa käymään keskustelua valtuuston ja eri ryhmien kanssa ja turvaamaan siten vuoropuhelun valtuuston ja lautakunnan välillä.

Arviointi on osa toiminnan ohjausta ja kehittämistä. Vantaalla arviointituloksia hyödynnetään osana taloussuunnittelu-, toiminta- ja strategiaprosessia. Tarkastuslautakunta on strategisen ohjauksen, demokratian sekä tilivelvollisuuden toteutumisen väline.

Rajoittava tekijä arvioinnin suorittamisessa on yleisten tilastojen ja tutkimusten valmistuminen. Arviointikertomus annetaan vuosittain keväällä tilinpäätöksen yhteydessä, jolloin yleisiä tilastotietoja edelliseltä vuodelta ei ole vielä saatavissa.

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma on yhtä arviointikokousta lukuun ottamatta toteutunut suunnittelukaudella. 7.4.2020 pidettäväksi tarkoitettu kokous peruuntui koronaviruksen leviämisen estämiseksi voimassa olleen poikkeustilanteen vuoksi.

Tilintarkastajan työohjelma on toteutunut kalenterivuodelta 2019 annettavaa tilintarkastuskertomusta varten.

Koko konsernin tilintarkastajana on valtuuston päätöksen mukaisesti toiminut BDO Auditor Oy. Päävastuullisena tilintarkastajana emoyhtiön osalta on toiminut JHT, KHT Ulla-Maija Tuomela.

Muu toiminta

Vantaan kaupungin tarkastuslautakunta on yhdessä PKS-kaupunkien eli Helsingin, Espoon ja Kauniaisten sekä HUS-kuntayhtymän kanssa suorittanut terveydenhuollon sähköisiä asiointipalveluja koskevan arvioinnin.

Se on osallistunut 29.11.2019 PKS-kaupunkien järjestämään koulutukseen Helsingissä. Samoin se on osallistunut tarkastuslautakunnille tarkoitettuihin muihin BDO Oy:n ja CGI:n järjestämiin koulutuksiin.

Tarkastuslautakunta antaa erillisen toimintakertomuksen ja laatii toimintasuunnitelman.

Tiedotus

Vantaan kaupungin nettisivuilla osoitteessa www.vantaa.fi/arviointikertomus esitellään kaupungin tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus ja sen vuosittaiset arviointikertomukset toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Tarkastuslautakunnan sivuille päästään myös osoitteessa <http://www.vantaa.fi/fi/hallinto-ja-talous/arviointikertomukset/ulkoinen-tarkastus-1>. Tarkastuslautakunnan esityslistat ja pöytäkirjat on asetettu verkkoon kaupunkilaisten luettavaksi osoitteessa www.vantaa.fi/paatöksenteko, johon on linkit myös edellä mainituilla sivuilla. Luottamushenkilöille tarkoitettua tietoa löytyy lisäksi osoitteesta <https://vantaa.sharepoint.com/sites/Extranet>. Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle. Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin kaupunginhallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita kaupungin tiedottamisen periaatteista. Vuoden 2019 arviointikertomuksen johdosta laaditaan muiden suurten kaupunkien tapaan lehdistötiedote.

11.2 Tarkastuslautakunnan toiminnan kehittäminen

Valtuustokyselyn tulokset

Vantaan tarkastuslautakunta suoritti yhdessä Suomen yhdeksän suurimman kaupungin eli Espoon, Helsingin, Jyväskylän, Kuopion, Lahden, Oulun, Tampereen ja Turun tarkastuslautakuntien kanssa vuoden 2019 syksyllä kyselyn, jossa kaikissa kaupungeissa kohdejoukkoina olivat valtuutetut ja osassa myös johtavat viranhaltijat. Vantaalla kysely tehtiin valtuutetuille.

Vastausprosentti kyselyssä oli 24.

Tarkastuslautakuntaa koskevien väittämien keskiarvo 2019 oli Vantaalla (asteikolla 1 täysin eri mieltä – täysin samaa mieltä 5) 4,0, kun se vuonna 2014 oli 3,6 eli muutos +0,4.

Arviointikertomusta koskevien väittämien keskiarvo 2019 oli Vantaalla (asteikolla 1 täysin eri mieltä – täysin samaa mieltä 5) 3,8, kun se vuonna 2014 oli 3,5 eli muutos +0,3.

Tavoitteita koskevien väittämien keskiarvo 2019 oli Vantaalla (asteikolla 1 täysin eri mieltä – täysin samaa mieltä 5) 3,6, kun se vuonna 2014 oli 3,4 eli muutos +0,2.

Seuraavassa esitetään tarkastuslautakuntaa koskeva väittämä ja siitä Vantaan saama tulos sekä sen jälkeen suluissa vuoden 2014 tulos sekä muutos:

- 1) Tarkastuslautakunta toimii muusta kuntaorganisaatiosta riippumattomasti ja itsenäisesti 4,6 (3,8) eli muutos +0,8.
- 2) Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan viranhaltijoiden toimintaa 3,5 (3,4) eli muutos +0,1.
- 3) Tarkastuslautakunta arvioi riittävästi kunnan luottamustoimielinten (kaupunginhallitus, lautakunnat) toimintaa 3,8 (3,7) eli muutos +0,1.
- 4) Tarkastuslautakunta arvioi tasapuolisesti kunnan eri toimintoja 3,9 (3,7) eli muutos +0,2.

Arviointikertomusta koskeva väittämä ja siitä Vantaan saama tulos sekä sen jälkeen suluissa vuoden 2014 tulos sekä muutos:

- 1) Tarkastuslautakunnan arviointityö on tuottanut oleellista tietoa toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta 4,1 (3,8) eli muutos +0,3.
- 2) Arviointikertomus perustuu faktoihin 4,4 (4,3) eli muutos +0,1.
- 3) Arviointikertomus lisää valtuuston mahdollisuuksia kehittää kunnan toimintaa ja sen tuloksellisuutta 4,3 (3,9) eli muutos +0,4.
- 4) Tulevan toiminnan suunnittelussa otetaan riittävästi huomioon tarkastuslautakunnan esittämät havainnot ja kannanotot 3,1 (2,9) eli muutos +0,2.
- 5) Arviointikertomuksesta tiedotetaan riittävästi kuntalaisille 2,0 (2,4) eli muutos -0,4.
- 6) Olen saanut arviointikertomuksesta käyttökelpoista tietoa valtuutetun työtä varten 4,3 (-) eli muutosta ei voida laskea koska kyseessä oli uusi väittämä.

Arviointikertomuksesta annettu arvosana:

Vantaa 8,7 (edellinen 2014 oli 8,3) eli muutos +0,4.

Tavoitteita koskeva väittämä ja siitä Vantaan saama tulos sekä sen jälkeen suluissa vuoden 2014 tulos sekä muutos:

- 1) Koen voivani vaikuttaa tavoitteiden asettamista koskevassa päätöksenteossa 3,9 (2,9) eli muutos +1,0.
- 2) Tavoitteet ohjaavat kunnan toimintaa myös käytännössä 3,5 (3,5) eli muutos 0.
- 3) Tavoitteilla on yhteys kunnan strategiaan 4,1 (3,7) eli muutos +0,4.
- 4) Toiminnan tavoitteet kytkeytyvät päätöksenteossa määrärahoihin 3,7 (3,6) eli muutos +0,1
- 5) Asetetuissa tavoitteissa on riittävästi kuntalaisten palveluja koskevia tavoitteita 3,5 (3,1) eli muutos +0,4.
- 6) Tavoitteet ovat riittävän haastavia 3,6 (3,2) eli muutos +0,4.
- 7) Tavoitteet ovat olennaisia 3,8 (3,4) eli muutos +0,4.
- 8) Tavoitteiden määrä on sopiva 3,6 (3,4) eli muutos +0,2.
- 9) Tavoitteiden valmistelu on avointa ja läpinäkyvää 2,8 (uusi kysymys)

Avovastauksissa esiintuotuja ehdotuksia, joissa voitaisiin kehittyä

1. Mistä asiakokonaisuuksista valtuusto mielestäsi tarvitsisi tarkastuslautakunnan tuottamaa tietoa
 - avustusoheiden ja tilitysten toimivuudesta
 - päätettävien asioiden valmistelun riippumattomuudesta
 - toimialojen toisilleen aiheuttamista budjetti- ym vaikutuksista (tarkastuslautakunnan kommentti: pyrimme jo lausumaan, mutta tutkimuksia ei ole tehty resurssien niukkuuden vuoksi)
 - henkilöstökeskuksen toiminnasta
 - onko palvelut kyetty tuottamaan tavalla, joka kaupunkilaisille on luvattu (vaatii tutkimusta, on siis resurssikysymys)
2. Parannusehdotuksia ja palautetta tarkastuslautakunnan toimintatavoista
 - panostaa enemmän ennakkokysymyksiin ja haastattelemalla enemmän toimialojen virkamiehiä sekä laatimaan raportteja ja tutkimuksia (tarkastuslautakunnan kommentti: on resurssikysymys)
 - ärhäkkyttä suhteessa virkakoneistoon
 - saisikohan arviointikertomukset sähköistettyä ja niin, että ne päivittyisivät vuoden mittaan (www.vantaa.fi/arviointikertomukset sekä ASTAssa päivitettävä versio)
 - itsenäisempää ja riippumattomampaa otetta toimintaan
3. Miten kehittäisit tarkastuslautakunnan arviointikertomusta ja muuta raportointia?
 - antaisin raportoinnille yhden kokonaisen teemaitakoulun valtuustossa.
 - tulokset esitettäisiin taulukkomuodossa
 - seurantalista suosituksista seurattavaksi

4. Mitä muutoksia toivoisit tavoitteita koskevaan päätöksentekoprosessiin tai tavoitteiden sisältöön?
- tavoitteiden valmistelu yhteistyössä valtuuston ja virkamiesten kanssa esimerkiksi lautakunnassa
 - virkamiehet ottaisivat tosissaan valtuustoseminaarinn
 - tavoitteiden valinnasta keskustelua
 - tavoitteiden valmistelussa enemmän huomioida poliittista tahtotilaa, ei vain korjauksia hyväksymisvaiheessa.

Johtopäätökset:

Valtuutetut ovat pääsääntöisesti melko tyytyväisiä tarkastuslautakunnan toimintaan ja arviointikertomukseen. Vuoden 2019 kyselyn tuloksissa on huomionarvoista se, että kaupungin keskiarvo oli kaikissa väittämässä vähintään yhtä hyvä tai parempi kuin edellisessä vuoden 2014 kyselyssä.

Asiakohta, jossa valtuutettujen antama arvio on selvästi muita alhaisempi, on arviointikertomuksesta tiedottaminen kuntalaisille.

Vantaalla erityisesti tavoitteiden yhteys kunnan strategiaan oli noussut merkittävästi. Toinen merkittävä kohoaminen oli tapahtunut väittämän "koen voivani vaikuttaa tavoitteiden asettamista koskevassa päätöksenteossa" kohdalla, sillä Vantaalla muutosprosentti oli yksi, mihin muut kaupungit eivät yltäneet.

12 ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA

Tässä kappaleessa havainnoilla tarkoitetaan sekä

- suosituksia,
- kommentteja,
- tiivistelmää arviointikohteesta tai tilanteesta ja myös
- myönteisiä arvioita eli kehuja.

Havainnoista käydään vuoropuhelua osapuolten eli arvioijien ja arvioitavien kesken. Lähtökohtana on käsitys arvioinnista, joka ei ole pelkästään tarkastuksen tavoin seurattava ja joka voitaisiin merkitä suoraan toteutuneeksi tai vastaavasti ei toteutuneeksi.

Arviointikertomushavainnoilla voi olla paitsi välitöntä vaikutusta ja konkreettista hyötyä, myös välillisiä vaikutuksia. Kunnan toiminta on usein hidasta ja pitkäjänteistä johtuen toiminnan ja käsittelyn luonteesta ja tarkoituksesta. Havainto voi toimia muutoksen käynnistäjänä, jonka tulokset näkyvät vasta pitkällä aikavälillä. Arviointiprosessi nähdään usein oppimisen välineenä. Se kehittää argumentointia ja lisää vuorovaikutteisuutta organisaation ja päätöksenteon välillä.

Arviointikertomuksen käsittelyaikataulun avulla on varmistettu, että vuoden 2018 arviointikertomus on voinut vaikuttaa vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2019–2023 taloussuunnitelman laadintaan.

Vastauksissa toimialat ja lautakunnat ovat antaneet valtuustolle ja muille luottamushenkilöille tietoa toiminnastaan. Tieto on myös kansalaisten luettavissa kaupunginvaltuuston pöytäkirjan liitteenä. Vastausmenettely edistää siten läpinäkyvyyttä ja vuoropuhelua. Tarkastuslautakunta voi todeta, että kaupunginhallituksen hyväksymät ja lautakuntien ja toimialojen antamat vastaukset arviointikertomukseen ovat asialliset. Toimialat ovat suunnanneet kehittämistyötään arviointikertomuksen suositusten suuntaan.

Arviointikertomus vuodelta 2018 valmistui käsiteltäväksi kaupunginvaltuuston 16.–17.5.2019 pitämän valtuustoseminariin, jonka pohjalta kaupunginvaltuusto kävi kokouksessaan 20.5.2019 vuoden 2020 budjetin lähetekeskustelun. Kaupunginvaltuusto merkitsi samassa kokouksessaan 20.5.2019 arviointikertomuksen vuodelta

2018 tiedoksi ja lähetti sen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus kokouksessaan 3.6.2019 lähetti valtuuston päätöksen asianomaisille toimialoille toimenpiteitä varten.

Kaupunginhallitus hyväksyi 21.10.2019 kokouksessaan selvityksen vuoden 2018 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä ja esitti sen kaupunginhallituksen esityksenä tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginhallituksen ja toimialojen vastaukset kaupunginvaltuustolle on kaupunginvaltuuston kokouksen 11.11.2019 § 4 liitteenä. Asiakirja koostuu seuraavista osista:

I.	Arviointikertomuksen tiivistelmän huomioihin sekä suosituksiin esitetään annettavaksi seuraavat selvitykset	s. 1
II.	Sitovat tavoitteet	s. 16
III.	Muut selvitykset	s. 23
IV.	Lautakuntien selvitykset arviointikertomuksesta vuodelta 2018	s.26-46

Seuraavassa käsitellään esimerkkejä toimialojen antamista vastauksista:

Valtuutetut kiinnittivät huomiota asumistarpeiden huomioon ottamiseen tulevaisuudessa. Lisäksi vastauksissa ei kiinnitetty riittävästi huomiota siihen, että väkeä tulee jatkuvasti lisää kaupunkiin ja palveluja ja investointeja tarvitaan. Vaikka väestön lisäystä on vaikea ennustaa, vaikeuttaa Vantaan osalta se, millainen on saapuvan väestön sosioekonominen asema ja miten se vaikuttaa kehitykseen, työllisyyteen ja verokertymään. Ero Helsingin ja Vantaan välillä on se, että Helsingillä on paljon omaa maata ja ero Espoon ja Vantaan välillä se, että yli 85 000 tuhannen tuloluokkaa eli paljon veroa maksavia on Espoossa enemmän.

Huomiota kiinnitettiin myös siihen, että säästöt toisella toimialalla saattavat tulla moninkertaisesti maksettaviksi toisella toimialalla. Valtuutetut halusivat, että Target Pro ohjelman avulla laadittaisiin laskelmia toimialojen välillä ennaltaehkäisevien palvelujen havaitsemiseksi. Näistä mainittakoon huostaanottojen vähentäminen, lapsiperheiden kotipalvelun lisääminen ja lasten pääsy mielenterveyspalvelujen matalan kynnyksen mielenterveyspalveluihin.

Valtuutetut myös painottivat täyttölupien viivästyttävää vaikutusta rekrytointitilanteissa.

Ympäristökeskus: Resurssiviisauden tiekartan toimeenpanoa on jatkettu saatavien kokemusten perusteella. Tiekarttaa päivitetään ja tuloksista raportoidaan keväällä 2020 muun muassa ympäristövastuu-raportin yhteydessä. Ympäristökeskus koordinoi tiekartan toteuttamista ja pyrkii tässä yhteydessä tarkastuslautakunnan suositusten mukaisesti kehittämään toimialojen ympäristöjohtamista ja näin edistämään tiekartan tavoitteiden toteutumista.

Päihdepalvelut: Suosituksissa mainittua eri asiakkaille parhaiten sopivien palvelumallien kehittämistä on jatkettu erityisesti lisäämällä palvelujen tavoitettavuutta eri tahojen kanssa tehtävän yhteistyön avulla. Tulosalue on laajentanut järjestöyhteistyötä ja jalkauttanut toimintaa TE-palveluihin. Näin voidaan tavoittaa riskiryhmään kuuluvia kuntalaisia entistä varhemmin ja löytää päihdeongelmaisia, joilla on suuri kynnys hakeutua päihdepalveluihin. Samalla kotiin annettavien palvelujen kynnystä on madalloitettu poistamalla lähetekäytäntö ja asiakas voi olla nyt suoraan yhteydessä yksikköön.

Kotihoito: Kotihoidossa tuetaan työntekijöiden RAI-arviointiosaamista sekä RAI-vastaava -toiminnan kehittämistä.

Vantaan sairaala: Suosituksen mukaisesti on sairaalassa jatkettu asiakkaan ja omaisten näkökulman huomioonottavien hoitoprosessien kehittämistä. Sairaalassa on esimerkiksi aloitettu ”turvallisesti kotiin”-projekti, jossa mallinnetaan yhdessä potilaan ja omaisten kanssa hoito- ja kuntoutuspolku. Potilas pääsee heti hoidon ensi

päivinä itse kertomaan moniammatillisessa haastattelussa oman kuntoutumisensa tavoitteen. Lisäksi sairaalassa kehitetään edelleen moniammatillisten tiimien toimintaa, jolloin potilaan vointi ja kuntoutuminen tulee entistä paremmin huomioonotetuksi päivittäisessä hoidon ja kuntoutumisen suunnittelussa.

Tehostettu palveluasuminen: Vanhus- ja vammaispalvelut kirjaa jatkossakin palvelutuottajien kanssa tehtäviin sopimuksiin laissa säädettyä laajemmasta yllätystarkastusten mahdollisuudesta sekä edellyttää korkeampia laatuvelvoitteita, esimerkiksi asukkaiden virkistys- tai kuntoutustoimintaa.

Lapsiperheiden hyvinvointi paranee: Perhepalveluita on kehitetty ennalta ehkäisevää työtä korostaen. Lapsiperheiden kotipalvelua ollaan vahvistamalla lisäresursseilla. Myös nuortenkeskus Nuppiin, perheneuvolaan ja psykologipalveluihin on esitetty vakanssilisäyksiä.

13 TARKASTUSLAUTAKUNNAN KANNANOTTO TILINTARKASTAJAN HAVAINTOIHIN

Tilintarkastushavainnot perustuvat tilintarkastussuunnitelman mukaisiin tarkastuksiin, jotka JHT, KHT Ulla-Maija Tuomela on raportoinut tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan tarkastuskertomuksessa antamaan esitykseen vastuuvapauden myöntämisestä kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tilivelvollisille.

14 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2019 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä suosituksista kaupunginhallituksen selvitykset niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2020 aikana.

Vantaalla 4.5.2020
Tarkastuslautakunta

Pietari Jääskeläinen
puheenjohtaja

Minna Atiye
varapuheenjohtaja

Jenni Chen

Antero Eerola

Tarja Eklund

Jarno Eskelinen

Päivi Laakso

Janne Leppänen

Piia Malmberg

Sveta Silvennoinen-Hiisku

Jussi Vähäkangas

LYHENTEET:

Apotti	Perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon ja erikoissairaanhoidon asiakas- ja potilastietojärjestelmä
C02 ekv	Ilmastotieteessä käytetty suure, joka kuvaa ihmisen tuottamien kasvihuonekaasujen ilmasto-vaikutuksia
COSS ry	Avoimien tietojärjestelmien keskus
BOD-hanke	Datasta oivalluksia ja bisnestä -hanke
EAKR	Euroopan aluekehitysrahasto
EKK ry	Kaupunkien ja kaupan liittojen ja kiinteistöalan järjestöjen perustama keskustojen kehitystyön verkostotoimija
ELY-keskus	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
ESR	Euroopan sosiaalirahasto
EU	Euroopan Unioni
HBH	Helsinki Business Hub
HEMS	Helicopter Emergency Medical Services
HSL	Helsingin Seudun Liikenne -Kuntayhtymä
JHT	Julkishallinnon ja talouden tilintarkastaja
KHT	Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja
MAL-sopimus	Maankäytön, liikenteen ja asumisen sopimus
MATTI	Maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä
PKS	Pääkaupunkiseutu
PK -yritys	Pieni ja keskisuuri yritys
RAI	Toimintakykyarvio hoidon laadun seurantaan
SAFA	Suomen Arkkitehtiliitto
TVO	Teollisuuden Voima

Kannen kuva:
Yhteystiedot:

Sakari Manninen, Tikkurilan päiväkot
Vantaan kaupunki
Asematie 7, 01300 Vantaa
Puhelin 09 83911

RV/MR/HH/KS/MS/HY-L/AP

Enligt de bokslutsutvärderingar som genomförts av statistikcentralen låg räkenskapsperiodens sammantagna resultat för kommunerna och samkommunerna i Fastlandsfinland cirka 200 miljoner euro på minus år 2019. Det sammantagna resultatet innefattar ända betydande intäkter av engångskaraktär, till exempel försäljningsvinster på försäljning av företag. Verksamhetsintäkterna ökade med 1,9 procent och verksamhetskostnaderna med 3,9 procent. Den sammantagna ändringen i verksamhetsbidraget var 4,5 procent, och ändringen i årsbidraget -13,6 procent. Enligt bokslutsutvärderingarna var årsbidraget negativt i 56 kommuner år 2019. Räkenskapsperiodens resultat var negativt i 225 kommuner medan det var negativt i 200 kommuner året innan år 2018.

Bakom det svaga resultatet ligger en ökning av verksamhetsutgifterna och en svag utveckling av skattefinansieringen bland annat på grund av skattekortsreformen. En ändring av förskottsinnehållningssättet på grund av skatteförvaltningens skattereform gjorde att inflödet av förskottsinnehållningarna på kommunernas kommunalskatter inte har ökat som förväntat. Problemen med anmälan i det inkomstregister som infördes minskade också en aning kommunalskatteintäkterna som flöt in år 2019. Kommunförbundet bedömer att underskottet för år 2019 är 400 miljoner euro.

I kommunerna och samkommunerna företogs investeringar på 5,25 miljarder euro. Lånestocken för kommunerna och samkommunerna i Fastlandsfinland var i slutet av 2019 runt 22,3 miljarder euro, en ökning på hela 2,4 miljarder euro, det vill säga närmare 15 procent jämfört med året innan.

Vanda stads bokslut år 2019

Räkenskapsperiodens resultat för **år 2019** var -62,7 miljoner euro. Räkenskapsperiodens resultat försämrades med 66,7 miljoner euro jämfört med året innan. Efter ändringarna i avskrivningsdifferensen och reserver samt fonderingarna uppgick **räkenskapsperiodens underskott till 62,6 miljoner euro**.

År 2019 var ett exceptionellt dåligt år för Vandas ekonomi. Detta berodde på en svagare utveckling av skatteinkomsterna än beräknat till följd av skattekortsreformen samt på övriga engångsposter som riktats till kommunerna och ökat deras kostnader, vilket försämrat hela den kommunala ekonomin. Skattekortsreformen gav upphov till ett bortfall av kommunalskatteinkomster på cirka 20 miljoner euro för Vanda år 2019. Bland annat följande skedde i Vanda: Lanseringen av Apotti och den utvidgade rätten till småbarnspedagogik ökade kostnaderna redan i budgetskedet. Utöver detta var social- och hälsovårdens utgiftsökning cirka 6,7 procent år 2019 jämfört med året innan och budgetöverskridningen var 34 miljoner euro. Markförsäljningsinkomsterna i sin helhet minskade också tydligt och underskred nivån från året innan med cirka 12 miljoner euro.

De externa verksamhetsintäkterna uppgick till 230,5 miljoner euro år 2019. Verksamhetskostnaderna uppgick till 1 407,5 miljoner euro, vilket är en ökning med 92,0 miljoner euro jämfört med året innan. Av de största utgiftsposterna utgjorde personalkostnaderna 508,5 och köpen av tjänster 700,1 miljoner euro. Personalkostnaderna ökade med 25,0 miljoner (+5,2 %) och köpen av tjänster ökade med 58,7 miljoner euro (+9,1 %) jämfört med året innan.

Verksamhetsbidraget uppgick till - 1 176,9 miljoner euro år 2019, dvs. minskade med 104,4 miljoner euro jämfört med året innan.

I skatteinkomster inflöt år 2019 sammanlagt 1 014,6 miljoner medan statsandelarna uppgick till 184,3 miljoner euro. Jämfört med år 2018 ökade skatteinkomsterna med 31,9 och statsandelarna med 10,9 miljoner euro.

Stadens årsbidrag år 2019 var 49,1 miljoner euro. Med årsbidraget kunde avskrivningarna täckas till 43 procent, vilket innebar att stadens internt tillförda medel uppvisade underskott då de mäts med årsbidraget.

År 2019 bokfördes sammanlagt 115,2 miljoner euro i avskrivningar enligt plan och nedskrivningar. Avskrivningarna ökade med 3,9 miljoner och nedskrivningarna med 2,5 miljoner euro jämfört med året innan.

Investeringsutgifterna år 2019 uppgick till 157,6 miljoner euro. Nettoökningen för stadens långfristiga lån var 17,7 och kortfristiga lån 25,5 miljoner euro, vilket ger en nettoökning i lånestocken på 43,2 miljoner euro. Lånestocken minskade i motsvarande mån under år 2018 med 95,8 miljoner euro. Andelen internt tillförda medel för investeringar minskade år 2019 till 31,4 procent, då den var 86,1 procent året innan.

I balansräkningen utgjordes den största posten inom bestående aktiva av de materiella tillgångarna som uppgick till 1 272,9 miljoner euro i slutet av 2019 (62,4 procent av slutsumman i balansräkningen). Under passiva i balansräkningen var det egna kapitalet 880,6 miljoner och det främmande kapitalet 1 143,8 miljoner euro. Balansräkningens slutsumma var 2 040,5 miljoner euro. År 2019 var soliditeten 43,7 procent. Lånestocken per invånare ökade från det föregående året med 93 euro, med andra ord uppgick det till 4 088 euro per invånare.

År 2019 uppgick räkenskapsperiodens överskott för Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk till 0,7 miljoner euro efter bokslutsdispositioner.

Räkenskapsperiodens överskott för Affärsverket Företagshälsan i Vanda var efter bokslutsdispositioner och inkomstskatter 0,5 miljoner euro.

Räkenskapsperiodens underskott för Affärsverket för mun- och tandhälsa i Vanda uppgick till 1,2 miljoner euro.

Bostads-, fastighets- och byggnadsfondens överskott före fondöverföringar uppgick till 1,4 miljoner euro, underskottet i Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena till 0,8 miljoner euro, Skadefondens underskott till 0,4 miljoner och överskottet i Fonden för social kreditgivning till 12 tusen euro.

I **koncernbokslutet** har dotterbolag, samkommuner och intressesammanslutningar samt dotterbolagens och samkommunernas dotter- och intressesammanslutningar sammanställts, dvs. sammanlagt 96 sammanslutningar.

Resultatet för koncernen under räkenskapsperioden 2019 var 20,3 miljoner euro. Efter bokslutsdispositioner, räkenskapsperiodens skatter, kalkylerade skatter och minskningar av minoritetsandelar uppgick räkenskapsperiodens underskott till 16,8 miljoner euro. Koncernens lånestock ökade med 80,2 miljoner euro från året innan, då den var 2 008 miljoner euro i slutet av 2019. Lånestocken per invånare ökade till 8 599 euro, då den år 2018 var 8 451 euro. Koncernens relativa skuldsättningsgrad var 110 procent i slutet av år 2019, vilket innebär att driftsinkomsterna för 2019 inte skulle ha räckt till för att återbetala främmande kapital.

Budgetutfallet 2019

Stadsfullmäktige godkände 12.11.2018 budgeten för 2019 och ekonomiplanen för åren 2019–2022. Den ursprungliga budgeten för 2019 som fullmäktige godkänt slutade på -30,8 milj. euro som resultat för räkenskapsperioden och ett underskott på -28,8 milj. euro samt en bruttoinvesteringsnivå på sammanlagt 159,1 milj. euro.

Stadsfullmäktige beslutade under år 2019 om ändringar i budgeten för 2019 utgående från verksamhetsområdenas förslag. De största budgetändringarna bestod av en höjning av anslaget för social- och hälsovårdens egen verksamhet med 12,3 milj. euro, en höjning av anslaget för specialiserad sjukvård med 11,9 milj. euro och en minskning av markförsäljningsvinsterna med 20 milj. euro. Investeringsanslagen höjdes med totalt ca 10 milj. euro. Dessutom sänktes skatteinkomstprognosen med 38 milj. euro på grund av det underskott av skatteinkomster som berodde på skattekursreformen, och ett mindre inflöde av samfundsskatter än beräknat. Stadsandelsprognosen höjdes med 9 miljoner euro. Efter budgetändringarna blev räkenskapsperiodens resultat i budgeten -103,6 milj. euro och bruttoinvesteringsnivån landade på 169,0 milj. euro.

Bokslutet för år 2019 uppvisar ett resultat på -62,7 milj. euro samt ett underskott på -62,6 milj. euro för räkenskapsperioden. Resultatet i bokslutet är 31,9 milj. euro sämre än den ursprungliga budgeten och 40,8 milj. euro bättre än den ändrade budgeten.

I den ändrade budgeten för år 2019 uppgick verksamhetsintäkterna från stadens driftsekonomi till 425,5 milj. euro. De förverkligade verksamhetsintäkterna under 2019 uppgick till 435,5 milj. euro, vilket överskred den ändrade budgeten med 10,0 milj. euro. Verksamhetsintäkterna utföll till 102 procent jämfört med den ändrade budgeten och de sjönk med 0,8 procent i relation till bokslutet för år 2018. Markförsäljningsvinsterna realiserades enligt den ändrade budgeten det vill säga i en omfattning som var 20 milj. euro lägre än den ursprungliga budgeten. Kommunalteknikcentralens avtalsintäkter överskred för sin del budgeten med cirka 17 milj. euro. Inkomsterna från markförsäljning och arrende sjönk i sin helhet med cirka 12 milj. euro jämfört med året innan. Försäljningsintäkterna inkluderar 3,9 milj. euro i s.k. genomfakturerade intäkter från byggtjänster som sålts till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM).

Stadens verksamhetskostnader var 1 629,5 milj. euro i den ändrade budgeten. Utfallet av verksamhetskostnaderna uppgick till 1 612,4 milj. euro år 2019. Driftskostnaderna underskreds med 17,0 milj. euro och förverkligades till 99 procent i relation till den ändrade budgeten. Personalkostnaderna underskred budgeten med cirka 32 milj. euro. Kostnaderna för köp av tjänster överskred budgeten med cirka 23 milj. euro, vilket närmast förklarades av att det användes mer inhyrd personal än beräknat och att anslaget för social- och hälsovården överskreds. Sammanlagt överskred social- och hälsovårdens verksamhetskostnader den ursprungliga budgeten med cirka 33 milj. euro. Understödkostnaderna underskred den ändrade budgeten med cirka 3 milj. euro på grund av den goda sysselsättningsutvecklingen. I verksamhetskostnaderna ingår 3,9 milj. euro i s.k. genomfakturerade kostnader från byggtjänster som sålts till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM). Verksamhetskostnaderna ökade med 6,7 procent jämfört med bokslutet 2018. Ökningen i verksamhetskostnaderna år 2019 berodde särskilt på den kraftiga ökningen i social- och hälsovårdens kostnader, lanseringen av Apotti, den utvidgade rätten till småbarnspedagogik, löneförhöjningarna år 2019, ökningen i semesterlöneskulden i anslutning till att konkurrenskraftsavtalets nedskärningar i semesterpenningen upphör och förhöjda externa hyror.

Skatteinkomsterna för år 2019 överskred den ändrade budgeten med 4,6 milj. euro. I relation till den ändrade budgeten var den budgeterade kommunalskattens utfall 101 procent, utfallet av samfundsskatten 97 procent, utfallet av fastighetsskatten 98 procent och utfallet av statsandelarna 101 procent. Allt som allt utföll skattefinansieringen totalt (skatter och statsandelar) till 100,6 procent i förhållande till den ändrade budgeten och den ökade med 3,7 procent i relation till bokslutet för år 2018. Skatteinkomsterna flöt inte in som beräknat på grund av underskottet av skatteinkomster som orsakades av skattekontorsreformen och kommunens utdelning av samfundsskatter som var mindre än beräknat, och de underskred den ursprungliga budgeten med 33,4 milj. euro.

Under 2019 utföll de finansiella intäkterna och kostnaderna till sammanlagt 27,1 milj. euro, medan de sammantagna finansiella intäkterna och kostnaderna i budgeten hade beräknats till 26,1 milj. euro. Differensen mellan budgeten och utfallet beror på att räntenivån fortsättningsvis hållits på en låg nivå. Räntekostnaderna för stadens låneportfölj på ca 900 milj. euro realiserades på en nivå om 1,9 milj. euro. Alla stadens sammanlagda räntekostnader underskred budgeten med 1,0 milj. euro.

Avskrivningar och nedskrivningar gjordes år 2019 för 115,2 milj. euro vilket var 2,1 procent och 2,5 milj. euro mindre jämfört med budgeten.

I bokslutet för år 2019 uppgick stadens årsbidrag till 49,1 milj. euro, räkenskapsperiodens resultat till -62,7 milj. euro och räkenskapsperiodens underskott till -62,6 milj. euro.

I den ursprungliga budgeten för 2019 var inkomsterna i investeringsdelen (affärsverken och fonderna inkluderade) 4,0 milj. euro, utgifterna 159,1 milj. euro och nettot för investeringsdelen 155,1 milj. euro. Under 2019 beslutade fullmäktige höja anslaget för offentliga anläggningstillgångar med 3 milj. euro, anslaget för fast egendom med 2,7 milj. euro och anslaget för aktier och andelar med 4,0 milj. euro. Efter ändringarna uppgick budgetens bruttoinvesteringsutgifter till 169,0 milj. euro.

Bruttoinvesteringsutgifterna utföll till totalt 157,6 milj. euro år 2019. Investeringsanslagen enligt den ändrade budgeten överskreds för de offentliga anläggningstillgångarnas del med 5,7 milj. euro och för den fasta egendomens del med 2,4 milj. euro. Investeringsanslagen underskreds för byggandets del med 14,5 milj. euro särskilt på grund av en förskjutning av tidtabellen för nybyggnads- och reparationsbyggnadsprojekt. Investeringsanslagen för immateriell egendom underskreds med 1,4 milj. euro och anslaget för aktier och andelar med 2,1 milj. euro.

Investeringsinkomsterna utföll med 11,0 milj. euro, cirka 7,5 milj. euro över det budgeterade, i synnerhet tack vare markförsäljning. Investeringsdelens nettoutgifter år 2019 uppgick till totalt 146,6 milj. euro, vilket underskred den ändrade budgeten med 18,9 milj. euro.

I den ursprungliga budgeten för år 2019 gjordes reserveringar för en nettoupplåning på 57,7 milj. euro utgående från budgetens driftsekonomidel och investeringsdel. Stadens kassa har minskats märkbart under åren 2018–2019 jämfört med nivån under de föregående åren, vilket varit en medveten strategisk förändring i ett läge av negativa depositionsräntor. Detta minskade behovet av ett nytt lån år 2019 och stadens långfristiga lånebelopp ökade under året med 17,7 milj. euro. Stadens lånestock uppgick till 897 milj. euro (exklusive koncernbolagens koncernkontosaldon).

Utfallet av de bindande målen 2019

För år 2019 ställde fullmäktige upp sammanlagt 33 bindande mål. Nitton av de uppställda målen nåddes fullt ut, tio nåddes delvis medan tre mål inte nåddes alls. För ett måls del kunde det inte genomföras någon utvärdering.

Ökningen i driftsekonomin utgifter var 6,7 procent jämfört med året innan.

Markförsäljningsvinsterna uppgick år 2019 till 16,3 miljoner euro (2018: 38,2 miljoner euro). Inom markanvändningen låg fokus på planläggningen av bostäder i stationsområdena och kollektivtrafikzonerna. Det detaljplanerade bostadsvåningsytan (netto) i kollektivtrafikzonen år 2019 uppgick till 94,5 procent (2018: 70 %).

Staden skapade förutsättningar för en högklassig och mångsidig bostadsproduktion. År 2019 färdigställdes totalt 5 014 bostäder i Vanda (år 2018: 4 533). Bostäderna fördelades enligt följande: 4485 i flervåningshus, 165 i rad- och kedjehus och 364 i småhus.

Åtgärderna från Vandas vägkarta för resurssmarthet pågår. Målet är en klimatneutral stad år 2030. Kollektivtrafikens användning har ökat i enlighet med målet.

I december 2019 var arbetslöshetsgraden i Vanda 8,9 procent (2018: 8,7 %). Antalet arbetslösa ungdomar var i slutet av året 1 171 (2018: 1163).

En ökning av det motionsinriktade levnadssättet har stötts genom regelbundna motionsidrottsgrupper med låg tröskel för olika åldersgrupper.

Arbetet för att ingripa i mobbning och våld och förebygga dessa har fortsatt. Åtgärder för att förebygga mobbning har skrivits in i verksamhetsplanerna för enheterna inom fostran och lärande och i alla fritidsaktörers verksamhetsplaner.

Andelen Vandaungdomar (under 30 år) som är utan examen från andra stadiet minskade. De var 22,2 procent (2018) (2017: 24,6 %).

För växelverkan och delaktighet togs nya metoder i bruk och uppföljningen och utvärderingen utvecklades: En digital delaktighetsmiljö togs i bruk. Dessutom lämnade verksamhetsområdena in rapporter om totalt 244 möjligheter till deltagande och påverkan för invånarna.

En allt större andel av de äldre klarar av att bo hemma. Andelen personer som fyllt 75 år och bor i sitt eget hem i Vanda uppgick i slutet av 2019 till 93,2 procent (år 2018: 93,1 %).

För verksamhetsområden, affärsverk och bolag har skapats en digital plan för verksamheten. Genom mobila tjänster riktade till de anställda och kommuninvånarna har servicens tillgänglighet och enkelhet i användningen utvidgats och även det nuvarande serviceutbudet utvidgats i digital form.

Ledarskapet vad gäller verksamhetskultur och förändring har stötts med effektiva coachningar för chefer och hela arbetsgemenskapen.

Sjukledigheterna bland de anställda år 2019 har minskat jämfört med året innan, sjukfrånvaroprocenten uppgick till 4,35 (år 2018: 4,72 %).

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar

1. föreslå för stadsfullmäktige att

- a) det vid Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk bokförs som minskning av avskrivningsdifferensen de avskrivningar på 341 829,21 euro i bestående aktiva som anskaffats genom investeringsreserver, och att räkenskapsperiodens överskott 676 104,09 euro i enlighet med direktionens förslag överförs till affärsverkets överskott från tidigare räkenskapsperioder,
 - b) det vid Affärsverket Företagshälsan i Vanda bokförs som minskning av avskrivningsdifferensen de avskrivningar på 121 676,46 euro i bestående aktiva som anskaffats genom investeringsreserver, och att räkenskapsperiodens överskott 451 345,65 euro i enlighet med direktionens förslag överförs till affärsverkets överskott från tidigare räkenskapsperioder,
 - c) eftersom räkenskapsperiodens underskott i Affärsverket för mun och tandhälsa i Vanda, 1 156 960,92 euro, inte kan täckas med överskott från tidigare räkenskapsperioder, ska underskottet överföras som en post under eget kapital i enlighet med direktionens förslag, och det förutsätts att direktionen behandlar den detaljerade planen för att täcka affärsverkets underskott,
 - d) överskottet på 1 421 851,72 euro i Bostads-, fastighets- och byggnadsfonden bokförs som en ökning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar,
 - e) underskottet på 778 754,11 euro i Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena bokförs som en minskning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar,
 - f) överskottet på 12 486,82 euro i Fonden för social kreditgivning bokförs som en ökning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar,
 - g) underskottet på 351 456,60 euro i Skadefonden bokförs som en minskning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar, och att
 - h) underskottet för Vanda stads räkenskapsperiod på 62 587 192,79 euro överförs till överskottet från tidigare räkenskapsperioder under eget kapital i balansräkningen och
2. konstatera att eftersom det fattats beslut om att lägga ned Affärsverket Företagshälsan i Vanda 31.12.2019, ska affärsverkets balansräkning sammanföras med stadens balansräkning,
 3. konstatera att eftersom balansräkningen också omfattar överskott som ansamlats från tidigare räkenskapsperioder är det på grundval av räkenskapsperiodens resultat inte nödvändigt med förslag till balansering av ekonomin,
 4. befullmäktiga ekonomiservicen till att göra justeringar av teknisk natur i bokslutet, och
 5. underteckna bokslutet och lämna det till revisorerna för granskning samt efter granskningen föra bokslutet till stadsfullmäktige för behandling.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Den ansvariga revisorn OFR, CGR Ulla-Maija Tuomela från BDO Audiator Oy har till revisionsnämnden avgett rapport om de revisioner som berör 2019 och överlåtit revisionsberättelsen för det aktuella året.

Revisionsnämnden 4.5.2020 § 3

Stadsrevisorers förslag:

Revisionsnämnden beslutar att

- a) anteckna revisionsberättelsen för år 2019 för kännedom,

- b) föra revisionsberättelsen till stadsfullmäktige för kännedom,
- c) föreslå för stadsfullmäktige att 2019 års bokslut godkänns, och
- d) föreslå för stadsfullmäktige att de revisionsskyldiga beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2019.

Protokollet justeras och godkänns genast vid sammanträdet för denna paragrafs del.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Protokollet justerades och godkändes genast vid sammanträdet för denna paragrafs del.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 8

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) vid Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk bokföra som minskning av avskrivningsdifferensen de avskrivningar på 341 829,21 euro i bestående aktiva som anskaffats genom investeringsreserver, och att överföra räkenskapsperiodens överskott 676 104,09 euro i enlighet med direktionens förslag till affärsverkets överskott från tidigare räkenskapsperioder,
- b) vid Affärsverket Företagshälsan i Vanda bokföra som minskning av avskrivningsdifferensen de avskrivningar på 121 676,46 euro i bestående aktiva som anskaffats genom investeringsreserver, och att överföra räkenskapsperiodens överskott 451 345,65 euro i enlighet med direktionens förslag till affärsverkets överskott från tidigare räkenskapsperioder,
- c) överföra underskottet som en post under eget kapital i enlighet med direktionens förslag, eftersom räkenskapsperiodens underskott i Affärsverket för mun och tandhälsa i Vanda, 1 156 960,92 euro, inte kan täckas med överskott från tidigare räkenskapsperioder, och förutsätta att direktionen behandlar den detaljerade planen för att täcka affärsverkets underskott,
- d) bokföra överskottet på 1 421 851,72 euro i Bostads-, fastighets- och byggnadsfonden som en ökning i fonden och sammanföra det med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar,
- e) bokföra underskottet på 778 754,11 euro i Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena som en minskning i fonden och sammanföra det med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar,
- f) bokföra överskottet på 12 486,82 euro i Fonden för social kreditgivning som en ökning i fonden och sammanföra det med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar,
- g) bokföra underskottet på 351 456,60 euro i Skadefonden som en minskning i fonden och sammanföra det med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar,
- h) överföra underskottet för Vanda stads räkenskapsperiod 62 587 192,79 euro till överskottet från tidigare räkenskapsperioder under eget kapital i balansräkningen,
- i) anteckna revisionsberättelsen för år 2019 för kännedom,
- j) godkänna 2019 års bokslut, och
- k) bevilja de revisionsskyldiga ansvarsfrihet för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2019.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Vanda stads bokslut 2019

- Revisionsberättelsen för år 2019

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:

Ritva Viljanen, stadsdirektör, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Helena Hyvönen, stadsrevisor, tfn 040 532 2115, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

VANDA STAD BOKSLUT 2019

STADSFULLMÄKTIGE 18.5.2020

VANDA STAD BOKSLUT 2019

Stadsfullmäktige 18.5.2020

Pärbild: Vandas materialbank, Aurinkokiven koulu
Pärm: Sanna Henriksson, Informationen
Layouthandledning: Tuuli Portin, Ekonomiservicecentralen
Översättning: Translatorerna, Vanda stadskansli

VANDA STADS BOKSLUT 2019

Innehållsförteckning

1	VERKSAMHETSBERÄTTELSEN	1
1.1	AVGÖRANDE HÄNDELSER I VERKSAMHETEN OCH EKONOMIN	1
1.1.1	Stadsdirektörens översikt	1
1.1.2	Vanda stads förvaltning	3
1.1.3	Den ekonomiska utvecklingen på riksnivå och regionalt.....	7
1.1.4	Vanda stads verksamhetsmiljö och den ekonomiska utvecklingen	9
1.1.5	Vanda stads personal	21
1.1.6	Miljöfaktorer.....	23
1.1.7	Andra icke finansiella aspekter.....	24
1.1.8	Uppskattning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna	25
1.2	REDOGÖRELSE ÖVER HUR DEN INTERNA KONTROLLEN ORDNAS	29
1.3	HUR RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT BILDAS OCH VERKSAMHETEN FINANSIERAS	35
1.3.1	Hur räkenskapsperiodens resultat bildas	35
1.3.2	Finansiering av verksamheten	37
1.4	DEN FINANSIELLA STÄLLNINGEN OCH ÄNDRINGAR I DEN.....	39
1.5	TOTALA INKOMSTER OCH UTGIFTER	44
1.6	KOMMUNKONCERNENS VERKSAMHET OCH EKONOMI.....	46
1.6.1	Samfund som ingår i koncernbokslutet	46
1.6.2	Koncernverksamhetens styrning.....	47
1.6.3	Betydande händelser som gäller koncernen.....	48
1.6.4	Vanda stads betydande dotterbolags årssammandrag	49
1.6.5	Hur de mål som ställts upp för Vanda stads centrala och ekonomiskt betydelsefulla dotterföretag har utfallit	79
1.6.6	Utvärdering av koncernens sannolika utveckling i framtiden	84
1.6.7	Redogörelse för hur koncernövervakningen ordnats.....	84
1.6.8	Koncernbokslutet och dess nyckeltal.....	87
1.7	BEHANDLINGEN AV RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	91
2	BUDGETENS UTFALL.....	92
2.1	UTFALLET FÖR DE BINDANDE MÅLEN.....	92
2.2	UTFALLET AV ANSLAG OCH BERÄKNADE INKOMSTER.....	104
2.2.1	Driftsekonomin utfall	104
2.2.2	Tablå över budgetutfallet i resultaträkningsdelen 2019	179
2.2.3	Investeringsdelens utfall.....	182
2.2.4	Finansieringsdelens utfall (exklusive affärsverken)	190
2.2.5	Sammandrag över utfallet av anslag och beräknade inkomster.....	191
3	BOKSLUTSKALKYLER	192
3.1	VANDA STADS RESULTATRÄKNING	192
3.2	VANDA STADS FINANSIERINGSANALYS	193
3.3	VANDA STADS BALANSRÄKNING	194
3.4	VANDA STADS KONCERNRESULTATRÄKNING	196
3.5	VANDA STADS KONCERNFINANSIERINGSANALYS	197
3.6	VANDA STADS KONCERNBALANSRÄKNING	198
4	BOKSLUTETS NOTER	200
4.1	NOTER SOM GÄLLER UPPGÖRANDET AV BOKSLUTET	200
4.1.1	Noter som gäller uppgörandet av stadens bokslut.....	200
4.1.2	Noter som gäller uppgörandet av koncernbokslutet.....	202
4.2	NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN	204
4.3	NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN	209
4.3.1	Noter till balansräkningens aktiva.....	209
4.3.2	Noter till balansräkningens passiva.....	215

4.4	NOTER SOM GÄLLER SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER	220
4.5	NOTER SOM GÄLLER MILJÖBOKFÖRINGEN	224
4.6	NOTER SOM GÄLLER PERSONALEN	230
5	SÄRREDOVISADE BOKSLUT	236
5.1	BOKSLUT FÖR AFFÄRSVERKET MELLERSTA NYLANDS RÄDDNINGSVRK.....	236
5.1.1	<i>Verksamhetsberättelsen.....</i>	236
5.1.2	<i>Av direktionen godkänd jämförelse av budgetutfallet</i>	239
5.1.3	<i>Bokslutskalkyler och nyckeltal</i>	240
5.1.4	<i>Noter till bokslutet för Mellersta Nylands räddningsverk.....</i>	243
5.1.5	<i>Bokslutets underskrifter.....</i>	248
5.2	BOKSLUT FÖR AFFÄRSVERKET FÖRETAGSHÄLSAN I VANDA	249
5.2.1	<i>Verksamhetsberättelse.....</i>	249
5.2.2	<i>Av direktionen godkänd jämförelse av budgetutfallet</i>	253
5.2.3	<i>Bokslutskalkyler och nyckeltal</i>	254
5.2.4	<i>Bokslutsnoter för Affärsverket Företagshälsan i Vanda</i>	257
5.2.5	<i>Bokslutets underskrifter.....</i>	261
5.3	BOKSLUT FÖR AFFÄRSVERKET FÖR MUN- OCH TANDHÄLSA	262
5.3.1	<i>Verksamhetsberättelse.....</i>	262
5.3.2	<i>Av direktionen godkänd jämförelse av budgetutfallet</i>	268
5.3.3	<i>Bokslutskalkyler och nyckeltal</i>	269
5.3.4	<i>Bokslutsnoter för Affärsverket för mun- och tandhälsa</i>	272
5.3.5	<i>Bokslutets underskrifter.....</i>	275
5.4	AFFÄRSVERKEN INVERKAN PÅ STADENS EKONOMI	276
5.5	BOKSLUT FÖR ÖVRIGA SÄRREDOVISADE ENHETER	278
5.5.1	<i>Bokslutskalkyl för bostadslånefonden</i>	278
5.5.2	<i>Bokslutskalkyl för Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena.....</i>	279
5.5.3	<i>Bokslutskalkyl för fonden för social kreditgivning</i>	281
5.5.4	<i>Bokslutskalkyl för Skadefonden</i>	282
6	FÖRTECKNINGAR OCH REDOGÖRELSE	284
6.1	BOKFÖRINGSBÖCKER OCH REDOGÖRELSE FÖR FÖRVARING AV BOKFÖRINGEN	284
6.2	FÖRTECKNING ÖVER VERIFIKATIONSTYPER.....	285
6.3	KALKYLSCHEMAN FÖR NYCKELTAL.....	287
7	UNDERTECKNING AV BOKSLUTET OCH BOKSLUTSANTECKNING	289

1 Verksamhetsberättelsen

1.1 Avgörande händelser i verksamheten och ekonomin

1.1.1 Stadsdirektörens översikt

Tillväxten i Vanda stad var år 2019 igen rekordartad. Stadens befolkning ökade under året med omkring 5 400 personer och det färdigställdes över 5 000 nya bostäder. Befolkningsökningen och ökningen i bostadsproduktionen förutspås ännu fortsättningsvis vara relativt kraftig år 2020, trots att antalet beviljade bygglov och påbörjade bostäder minskade jämfört med tidigare år, vilket förebådade början på en nedgång i bostadsproduktionen på längre sikt. Under den innevarande fullmäktigeperioden utarbetas en ny generalplan som stöd för stadens tillväxt och den bereds för beslutsbehandling under år 2020.

Under år 2019 bereddes stadens nya organisationsstruktur, vars första skede trädde i kraft 1.1.2020. Det andra skedet, dvs. ändringen av nämndstrukturen genomförs efter kommunalvalet år 2021. Den nya organisationen bygger på stadens huvudfunktioner och stärker stadens strategiska ledning. Mer omfattande ledningsområden ger också bättre förutsättningar för utvecklings- och samarbetet än tidigare.

De två första åren av strategin för fullmäktigeperioden 2018–2021 ligger nu bakom oss. De viktigaste målen i strategin är ansvaret för balansen i stadens ekonomi, förtätningen av staden, förbättringen av stadens livskraft och attraktionskraft, ansvaret för invånarnas välbefinnande och utvecklingen av servicen genom ett förnyande och engagerande grepp. Förverkligandet av strategin har framskridit på ett kontrollerat sätt. År 2019 var dock ett exceptionellt dåligt år med tanke på balanseringen av ekonomin. Detta berodde på en svagare utveckling av skatteinkomsterna än beräknat till följd av skattekontorsreformen, och på övriga engångsposter som riktats till kommunerna och ökat deras kostnader, vilket försämrade hela den kommunala ekonomin. Omkring 20 miljoner av skatteinkomsterna som tillhör Vanda uteblev. Dessutom ökade stadens kostnader redan i budgetskedet av bland annat införandet av Apotti och den utvidgade rätten till småbarnspedagogik. Utöver detta var utgiftsökningen inom social- och hälsovården år 2019 hela 6,7 procent jämfört med året innan, budgeten överskreds med 33 miljoner euro. Markförsäljningsinkomsterna som helhet minskade också tydligt från året innan och blev 12 miljoner euro från målnivån.

Stadens skatteinkomster uppvisade dock en måttlig utveckling år 2019 jämfört med nivån för hela landet, trots det skatteredovisningsunderskott som uppkom på grund av skattekontorsreformen. År 2019 ökade stadens skatteinkomster med 3,2 procent och hela skattefinansieringen med 3,7 procent jämfört med året innan.

Vanda stads bokslut för 2019 uppvisar ett negativt resultat på -62,7 milj. euro för räkenskapsperioden, vilket var rekordartat svagt. Stadens, affärsverkens och fondernas bruttoinvesteringsutgifter uppgick till 157,6 milj. euro. Då årsbidraget var 49,1 milj. euro blev procentsatsen för investeringar 31. År 2019 började stadens långfristiga lånestock åter öka, när det långfristiga lånebeloppet ökade med 17,7 milj. euro. I slutet av 2019 hade staden 897 milj. euro i långfristiga lån.

Stadsfullmäktige fattade 16.12.2019 beslut om att fortsätta planeringen av Vandabanan ända till byggnadsskedet. En förutsättning för den fortsatta planeringen är att staten deltar i finansieringen av projektet. Det ansöks också om EU-finansiering för Vandabanan. Vanda beslutade också att delta i projektbolaget Suomirata, som svarar för planeringen av flygbanan ända fram till planeringen av byggnadsskedet.

Vårdreformen som är under beredning kommer när den förverkligas att ha betydande återverkningar på stadens verksamhet och ekonomi. I slutet av 2019 färdigställdes det utredningsarbete som gäller en samlösning i vårdreformen för Nyland, där det föreslås att Nyland ska delas in i fem organiseringsområden, där Vandas och Kervos social- och hälsovård samt räddningsväsende utgör ett av de självstyrande områdena. Vilka ekonomiska verkningar reformen har för de nya landskapen och självstyrande områdena och de återstående kommunerna är ännu oklart.

År 2020 ser betydligt ljusare ut för Vandas ekonomi än år 2019. Budgeten för år 2020 är i princip starkare än budgeten året innan. Att utvecklingen av kommunernas skatteredovisningar har normaliserats och statsandelarna ökat, förbättrar också resultatet betydligt för räkenskapsperioden 2020 i Vanda jämfört med år 2019. Både Vandas ekonomi och hela den kommunala ekonomin står inför stora utmaningar också under de kommande åren, bl.a. i och med att befolkningen åldras. Vanda stads kraftiga tillväxt ökar stadens ekonomiska risker och en positiv utveckling av skatteintäkterna är viktig, i synnerhet då investeringstrycket i anslutning till skolor och daghem fortsätter.

Ritva Viljanen, Stadsdirektör 31.12.2019

1.1.2 Vanda stads förvaltning

Stadsfullmäktige

Finlands socialdemokratiska parti

Abdi Faysal
Ala-Kapee-Hakulinen Pirjo
Ayub Saba
Bruun Susanna
Eklund Tarja
Eskelinen Jarno
Ibrahim Aadan
Kaukola Ulla
Kiljunen Kimmo
Kähärä Sirkka-Liisa
Laakso Päivi
Letto Pirkko
Lindblad-Palo Salla
Mölsä Jukka
Räsänen Minna
Sodhi Ranbir
Tahvanainen Sade

Samlingspartiet

Ahokas Siri
Aura Anssi
Chen Jenni
Edelmann Jan
Kaira Lauri
Kanerva Sami
Kasonen Mika
Kurki Piia
Lehmuskallio Paula
Leppänen Janne
Multala Sari
Mäkinen Tapani
Norres Lasse
Orpana Anitta
Raja-Aho Maarit
Rokkanen Sakari
Weckman Markku

Gröna förbundet

Atiye Minna
Juurikkala Timo
Kostilainen Anniina
Kuusela Minna
Linnainmäki Joel
Norrena Vaula
Pajunen Emmi

Rautavaara Maija
Rämö Eve
Silvennoinen-Hiisku Sveta

Vänsterförbundet

Eerola Antero
Jääskeläinen Jari
Saramo Jussi
Sillanpää Minttu
Tyystjärvi Kati

Sannfinländarna

Kärki Niilo
Lundell Kai-Ari
Mäkilaine Kirsi
Niikko Mika

Kristdemokraterna i Finland

Jääskeläinen Jouko
Malmi Juha
Tuomela Tiina
Vahvelainen Tanja Isa

Centern i Finland

Ansalehto-Salmi Irja
Hirvonen Juha
Vähäkangas Jussi

Blå framtid

Auvinen Timo
Jääskeläinen Pietari

Svenska folkpartiet i Finland

Karlsson Patrik
Åstrand Stefan

Stadsfullmäktiges ordförande

Ordförande	Lindtman Antti (SDP)
I vice ordförande	Orlando Carita (SAML)
II vice ordförande	Kauppinen Sirpa (GRÖNA)

Stadsstyrelsen**Samlingspartiet**

Kaira Lauri
Orpana Anitta
Rokkanen Sakari

Finlands socialdemokratiska parti

Abdi Faysal
Kaukola Ulla
Puoskari Pentti

Gröna förbundet

Pajunen Sirpa

Sannfinländarna

Niikko Mika

Vänsterförbundet

Tyystjärvi Kati

Kristdemokraterna i Finland

Jääskeläinen Jouko

Stadsstyrelsens ordförande:

Ordförande	Multala Sari (SAML)
I vice ordförande	Tahvanainen Säde (SDP)
II vice ordförande	Norrena Vaula (GRÖNA)

Föredragande (31.12.2019)

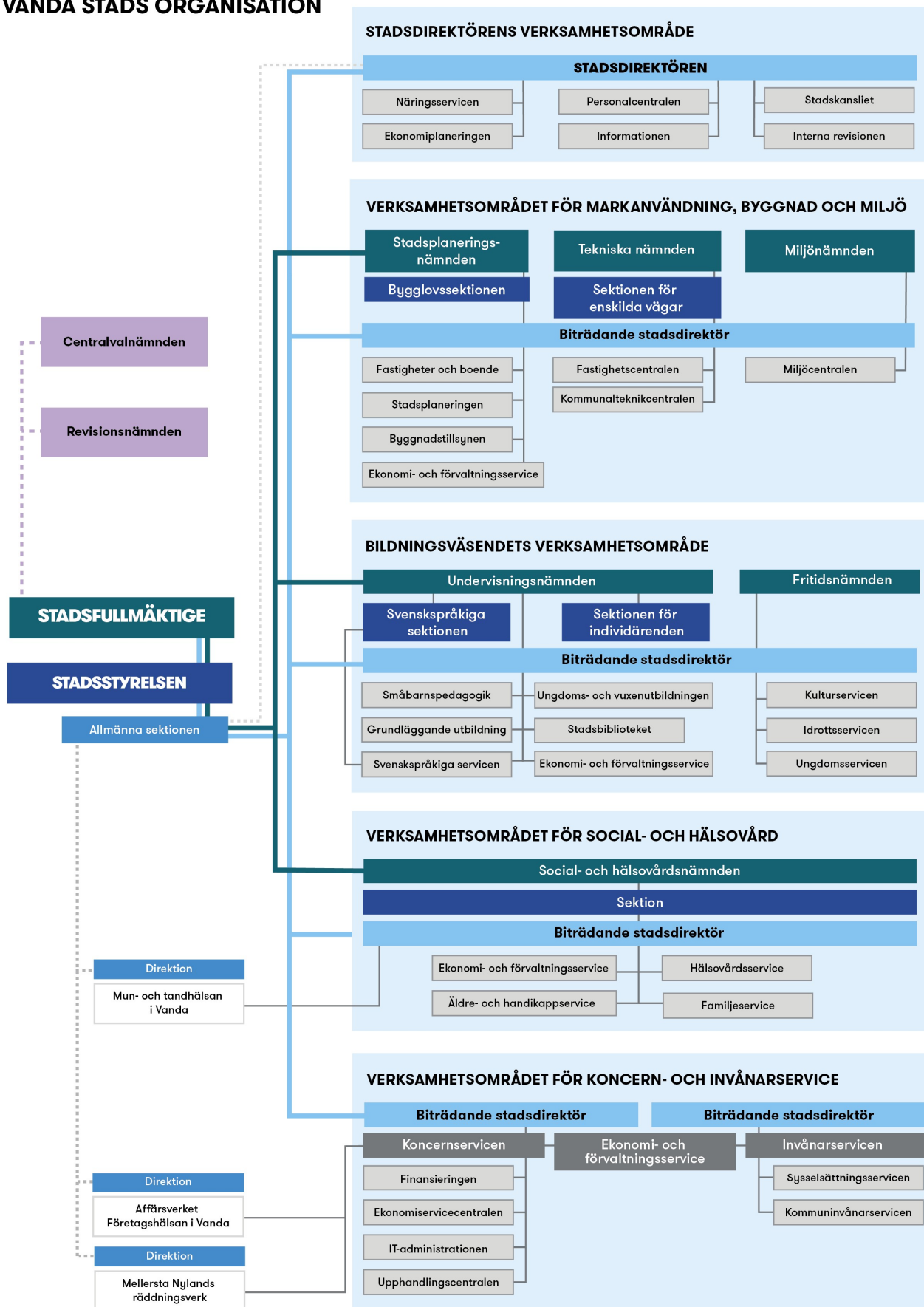
Stadsdirektör Ritva Viljanen

Redovisningsskyldiga (31.12.2019)

Stadsdirektör Ritva Viljanen
Biträdande stadsdirektör Martti Lipponen
Biträdande stadsdirektör Jaakko Niinistö
Biträdande stadsdirektör Jukka T. Salminen
Biträdande stadsdirektör Hannu Penttilä
Biträdande stadsdirektör Elina Lehto-Häggroth

Vanda stads organisation 2019

VANDA STADS ORGANISATION

1.1.3 Den ekonomiska utvecklingen på riksnivå och regionalt

Den allmänna ekonomiska utvecklingen

År 2019 avmattades samhällsekonomin tillväxt jämfört med året innan med cirka 1,6 procent enligt förhandsuppgifter från finansministeriet. Det förutspås att tillväxten fortsätter i långsam takt så att den ligger på cirka en procent år 2020 och ökar endast en aning åren 2021 och 2022. Tillväxten i bostadsbyggnadsinvesteringar och produktiva investeringar avmattades år 2019. I och med ökningen i sysselsättningen och den höjda inkomstnivån ökade också den privata konsumtionen. Exporten fortsatte också att öka starkt.

Konsumenternas tilltro till den egna ekonomin var oförändrad och positiv år 2019, starkast var den i huvudstadsregionen. Däremot försämrades konsumenternas tilltro till samhällsekonomin utveckling markant. Företagens tilltro minskade inom alla branschgrupper (industri, byggande, tjänster, detaljhandel) jämfört med år 2018.

Exporten av varor och tjänster fortsatte att öka tydligt år 2019 jämfört med året innan, ökningen uppgick till fyra procent enligt förhandsuppgifter. Investeringarnas tillväxt stannade av nästan helt. Bostadsbyggandet minskade även om antalet färdigställda bostäder år 2019, cirka 38 000, är ett stort antal om man ser på det under ett längre perspektiv. Antalet nya påbörjade bostäder beräknas uppgå till cirka 35 000 bostäder år 2020. Konjunkturprognosen för övrigt byggande är svår att beräkna, eftersom de enskilda stora investeringarna inom industrin har en betydande roll i den totala byggnadsmängden. Investeringarna inom forskning och utveckling fortsatte att öka starkt år 2018 och denna utveckling fortsatte också år 2019.

Ökningen av inkomstnivån på 2,5 procent var klart snabbare än året innan. Ökningen av arbetsproduktiviteten på 1,1 procent var också snabbare än året innan då produktiviteten minskade. Ökningen i konsumentpriserna hölls på samma nivå som år 2018, på 1,1 procent. Med beaktande av ökningen i konsumentpriserna steg den reella inkomstnivån med 1,4 procent.

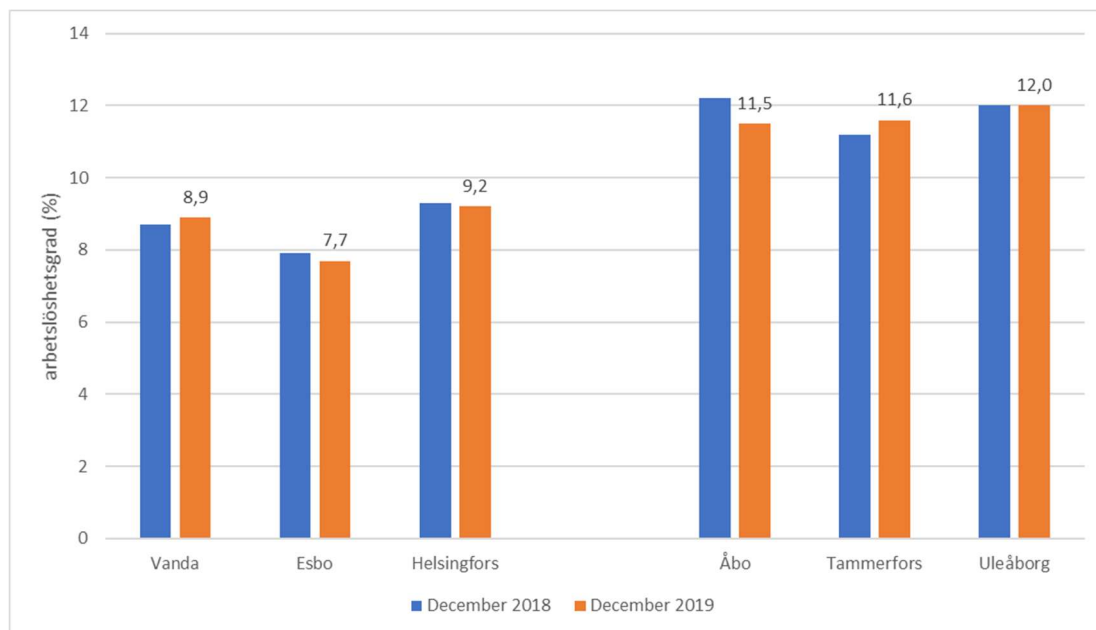
På årsnivå förbättrades sysselsättningsläget ytterligare under år 2019 då arbetslöshetsgraden (arbets- och näringsministeriet) minskade från 9,7 procent till 9,2 procent. Det har ändå skett en förändring till det sämre, eftersom arbetslöshetsgraden i december 2019 var nästan samma som i december 2018. Antalet arbetslösa arbetsökande var drygt 257 700 i december 2019. Långtidsarbetslösheten minskade ändå med cirka 4 000 personer och ungdomsarbetslösheten med cirka 600 personer under motsvarande tidsperiod.

Utvecklingen i Nyland och Helsingforsregionen

Enligt förhandsuppgifter beräknas befolkningstillväxten i landskapet Nyland ha varit cirka 19 400 personer år 2019. Folkmängden i hela landet ökade med cirka 9 700 personer, och om Nyland lämnas utanför granskningen minskade folkmängden i övriga Finland med närmare 9 700 personer. Befolkningstillväxten i Nyland är mycket starkt koncentrerad till Helsingforsregionen och särskilt huvudstadsregionen där folkmängden ökade med över 18 400 personer under år 2019. Om tillväxten fortsätter i samma takt år 2020 överskrider folkmängden i huvudstadsregionen gränsen för 1,2 miljoner invånare under hösten 2020. De kommuner i Nyland utanför huvudstadsregionen där invånarantalet ökade betydligt var Kervo, Sibbo, Nurmijärvi, Träskända och Kyrkslätt. Befolkningen minskade i bland annat Lojo och Hangö och av Helsingforsregionens kommuner i Tusby, Vichtis, Borgnäs och Hyvinge. 91 procent av Nylands befolkningstillväxt skedde i huvudstadsregionen. Enligt förhandsuppgifter ökade befolkningen i Vanda med cirka 5 400 personer år 2019, i Helsingfors med cirka 6 700 personer, i Esbo med 6 100 personer och i Grankulla med drygt 180 personer. Relativt sett växte Vanda fjärde snabbast av alla kommuner med en årlig befolkningstillväxt på cirka 2,3 procent. Av de stora städerna var endast Esbos tillväxttakt på samma nivå som Vandas.

Arbetslösheten minskade i långsammare takt och stannade av helt under år 2019. Arbetslöshetsgraden i Helsingforsregionen var i december 2019 på samma nivå, 8,5 procent, som året innan. Antalet arbetslösa arbetssökande var drygt 66 000 i Helsingforsregionen, och av dessa var cirka 20 000 långtidsarbetslösa. Antalet unga arbetslösa minskade endast en aning och var cirka 5 900 i december 2019. Av de stora städerna i huvudstadsregionen var arbetslöshetsgraden i december 2019 lägst i Esbo, 7,7 procent. I Vanda var arbetslöshetsgraden 8,9 procent, i Helsingfors 9,2 procent och i KUUMA-kommunerna 7,3 procent. Bland de största städerna är Vandas arbetslöshetsgrad den näst lägsta efter Esbo, men endast i Tammerfors och Vanda var arbetslöshetsgraden högre i december 2019 än året innan.

Figur 1. Arbetslöshetsgraden i de största städerna, december 2018 och december 2019

Källa: Arbets- och näringsministeriet

Den offentliga ekonomin

Statsfinanserna uppvisade ett underskott igen år 2019 efter det föregående årets överskott. Enligt statskontoret togs ytterligare skulder på cirka 1,4 miljarder euro, varvid statsskulden var 106,4 miljarder euro vid utgången av år 2019. Statsskulden bedöms uppgå till omkring 43,9 procent av bruttonationalprodukten i det läge som råder i slutet av år 2019, vilket är en minskning på ca 0,9 procentenheter jämfört med året innan.

Sammantaget ökade kommunernas intäkter av kommunalskatterna med 2,6 procent år 2019. 46 kommuner höjde och 5 kommuner sänkte sin inkomstskattesats för år 2019. Inlödet av förskottsinnehållningar på kommunernas kommunalskatter har inte ökat som förväntat, och Kommunförbundet bedömer att underskottet för år 2019 är 400 miljoner euro. En ändring av förskottsinnehållningssättet på grund av skatteförvaltningens skattekontorsreform, gjorde att det flöt in mindre förskottsskatt än beräknat. Problemen med anmälan i det inkomstregister som infördes minskade också en aning kommunalskatteintäkterna som flöt in år 2019. Samfundsskatteinkomsterna ökade med 2,8 procent och fastighetsskatterna med 3,1 procent. Statsandelarna ökade 2,1 procent det vill säga cirka 180 miljoner euro bland annat på grund av justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna, kompensationen för ändringarna i kommunernas skattegrunder och det extra separata kompensationsbeloppet i anslutning till att konkurrenskraftsavtalets nedskärningar i semesterpenningen upphör.

Enligt de bokslutsutvärderingar som genomförts av statistikcentralen låg räkenskapsperiodens sammantagna resultat för kommunerna och samkommunerna i Fastlandsfinland cirka 200 miljoner euro på minus år 2019. Det sammantagna resultatet innefattar ända betydande intäkter av engångskaraktär, till exempel försäljningsvinster på försäljning av företag. Verksamhetsintäkterna ökade med 1,9 procent och verksamhetskostnaderna med 3,9 procent. Den sammantagna ändringen i verksamhetsbidraget var 4,5 procent, och ändringen i årsbidraget uppgick till -13,6 procent. Enligt bokslutsutvärderingarna var årsbidraget negativt i 56 kommuner år 2019. Räkenskapsperiodens resultat var negativt i 225 kommuner medan det var negativt i 200 kommuner år 2018. Bakom det svaga resultatet ligger en ökning av verksamhetsutgifterna och en svag utveckling av skattefinansieringen bland annat på grund av skattekontorsreformen. I kommunerna och samkommunerna företogs investeringar på 5,25 miljarder euro. Lånestocken för kommunerna och samkommunerna i Fastlandsfinland var i slutet av 2019 runt 22,3 miljarder euro, en ökning på hela 2,4 miljarder euro, det vill säga närmare 15 procent jämfört med året innan.

1.1.4 Vanda stads verksamhetsmiljö och den ekonomiska utvecklingen

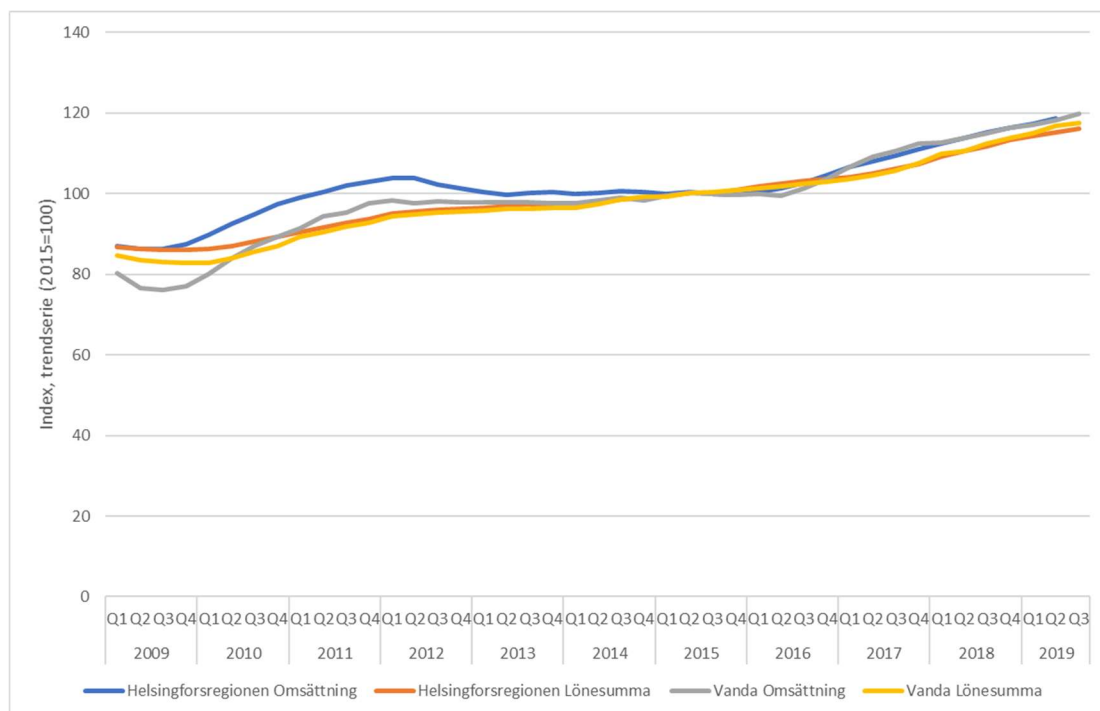
En snabbare befolkningstillväxt än året innan

Enligt förhandsuppgifter var befolkningstillväxten i Vanda cirka 5 400 personer år 2019. Vandas folkmängd uppgick enligt förhandsuppgifter i årsskiftet 2019/20 till 233 560 personer. Utifrån förhandsuppgifterna överskrider befolkningstillväxten den ökning som befolkningsprognosen 2019 visar med närmare 1 100 personer. Över hälften av befolkningstillväxten berodde på den inhemska migrationen. Drygt 2 800 personer mer flyttade från andra kommuner till Vanda än vad det flyttade från Vanda till andra kommuner i landet. Det inhemska inflyttningsöverskottet uppgick till närmare 300 personer fler än år 2018. Överskottet födda i relation till avlidna, den naturliga befolkningstillväxten, var drygt 1 000 personer, vilket är en minskning på cirka 100 personer jämfört med året innan. Inflyttningsöverskottet från flyttningsrörelsen från utlandet uppgick till närmare 1 600 personer, vilket är en ökning på cirka 100 personer jämfört med året innan.

Tillväxten i byggbranschen har avstannat

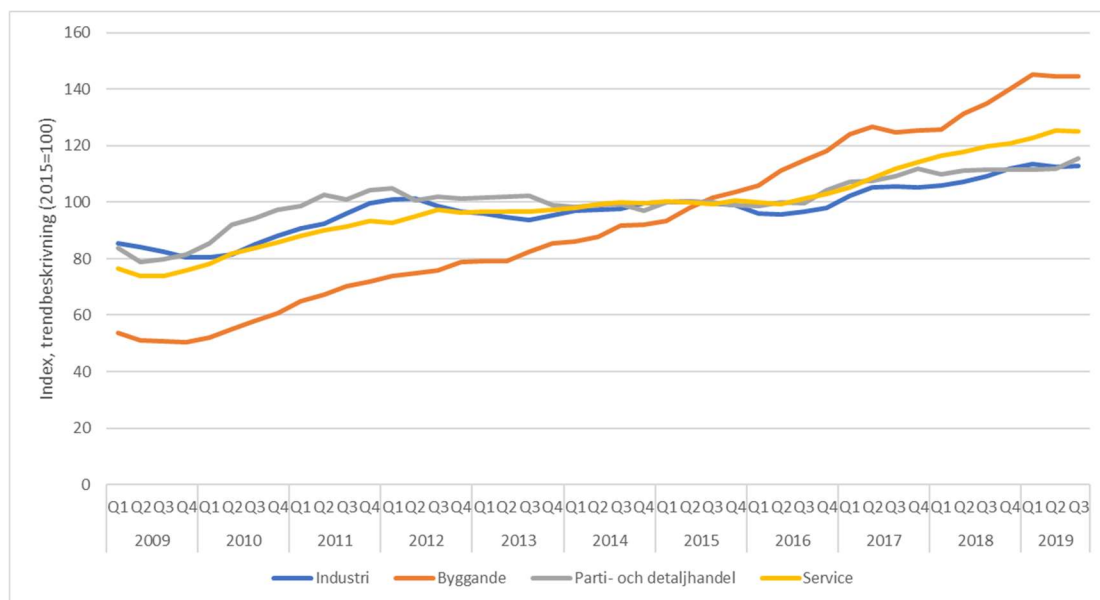
Företagens omsättning och lönesumma i Helsingforsregionen ökade under första hälften av 2019. Under det tredje kvartalet av 2019 märkte man ändå tydligt att tillväxttenden bröts i Vanda och inom industrin och byggbranschen.

Figur 2. Utvecklingen i företagens omsättning och lönesummorna i Vanda och Helsingforsregionen åren 2009–2019 (Q3)

Källa: Statistikcentralen

Figur 3: Omsättningens utveckling per näringsgrupp i Vanda åren 2009–2019 (Q3)

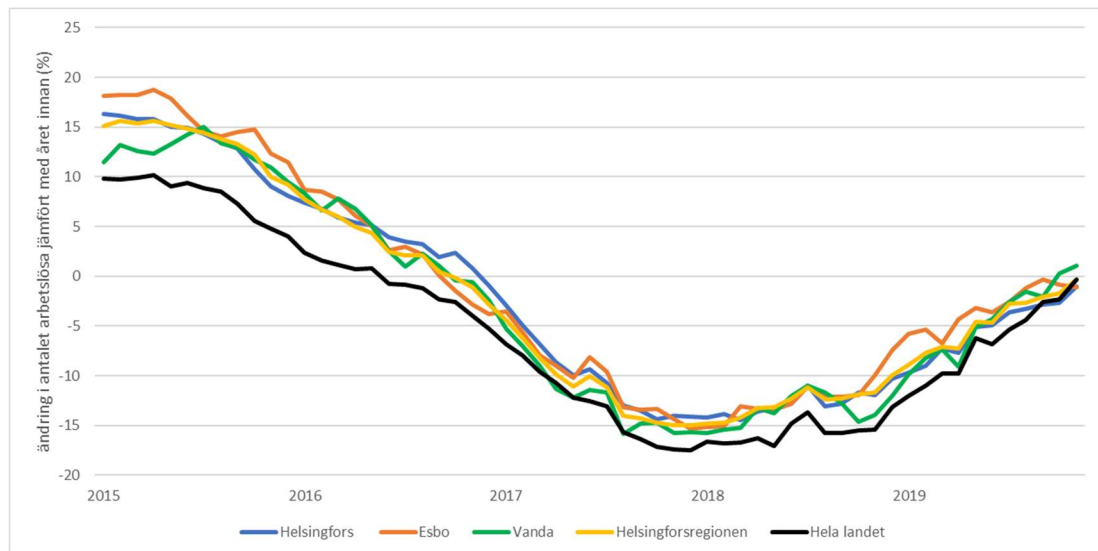

Källa: Statistikcentralen

Nedåtgående trend i arbetslösheten bröts

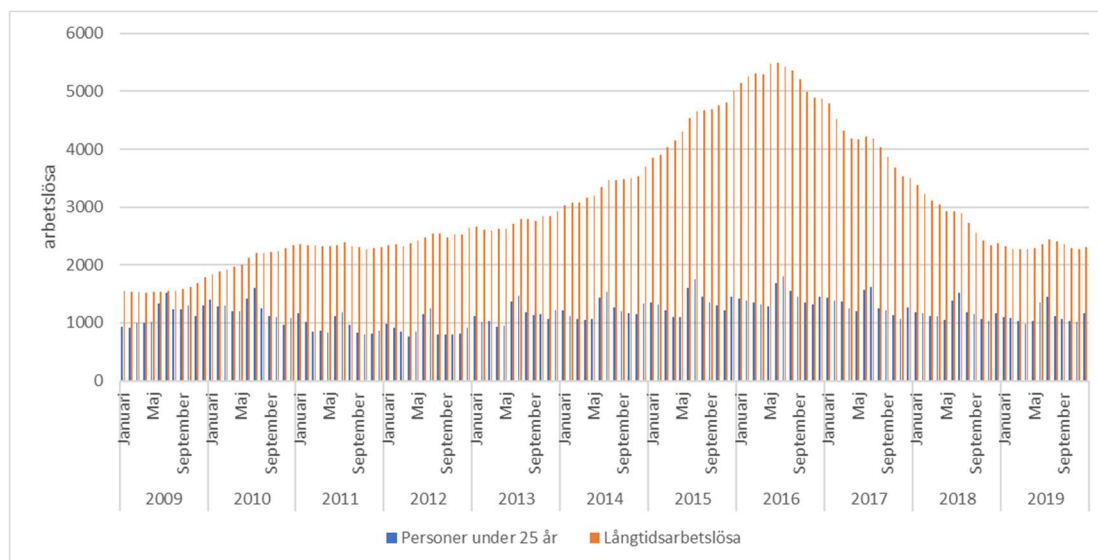
Minskningen av arbetslösheten stannade av i Vanda år 2019. Arbetslöshetsgraden i Vanda var 0,2 procentenheter högre i december 2019 än året innan. I december fanns det över 10 500 arbetslösa i Vanda, vilket är cirka 300 fler än året innan. Vid samma tidpunkt var antalet långtidsarbetslösa drygt 2 300, nästan samma antal som året innan. Arbetslösheten bland dem som fyllt 50 år och ungdomsarbetslösheten är på samma nivå som i december 2018. Cirka 3 400 personer som fyllt 50 år och knappt 1 200 personer under 25 år var arbetslösa. Matchningsproblemen på arbetsmarknaden har ökat, vilket framgår av att antalet lediga arbetsplatser ökade år 2019.

Figur 4: Ändring i antalet arbetslösa per månad 2015–2019

Källa: Arbets- och näringsministeriet

Figur 5. Långtidsarbetslösheten och ungdomsarbetslösheten i Vanda åren 2009–2019

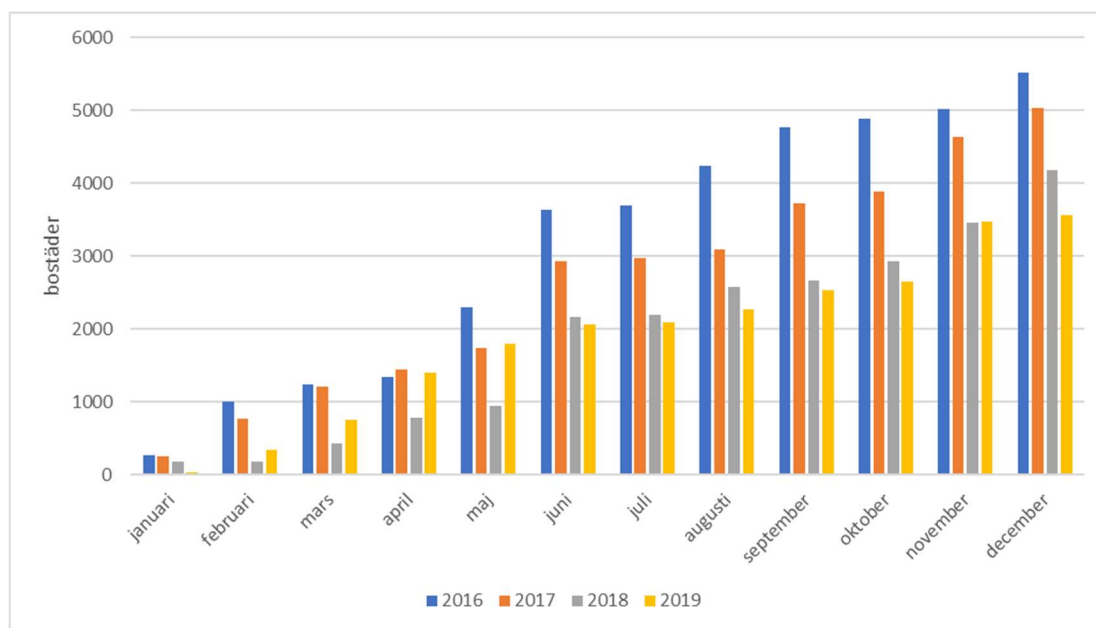

Källa: Arbets- och näringsministeriet

Bostadsproduktionen rekordstor, en vändning ändå nära

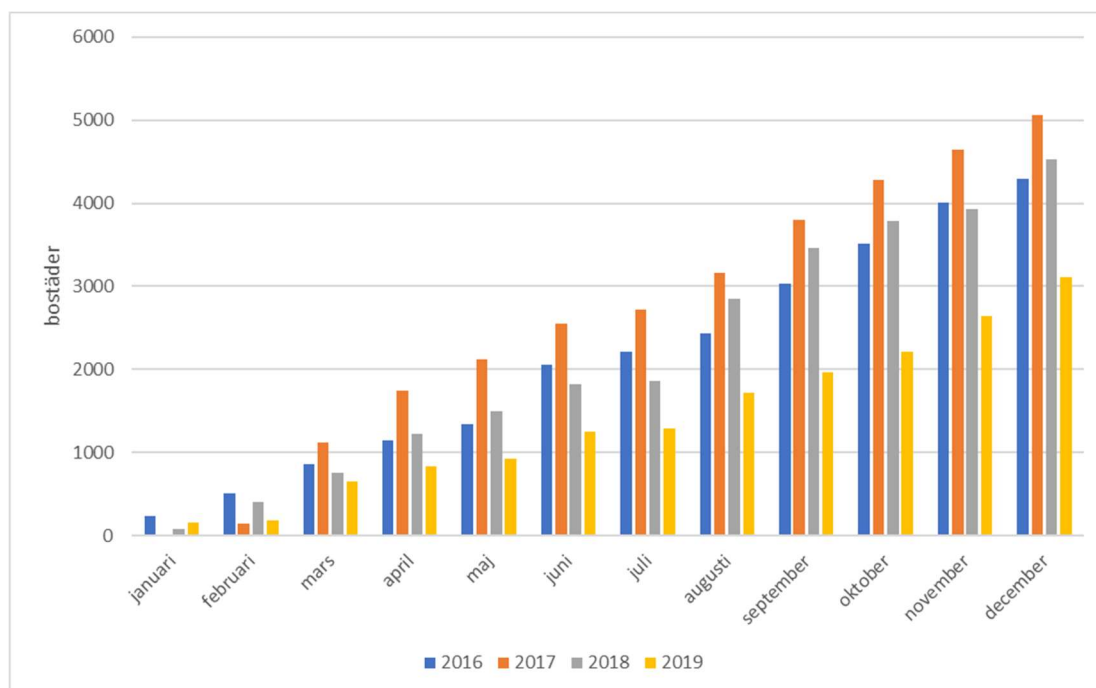
Bostadsproduktion var rekordstor i Vanda år 2019, drygt 5 000 bostäder färdigställdes. Flervåningsbostäderna dominerade i likhet med tidigare år. Om man mäter med antalet bygglov och påbörjade projekt håller bostadsproduktionen ändå på att minska betydligt. Bygglov beviljades år 2019 för drygt 3 500 bostäder och antalet påbörjade bostäder var drygt 3 000. Även om omfattningen av bostadsproduktionen kommer att minska betydligt jämfört med året innan, hålls bostadsproduktionen ändå på en rätt så hög nivå i ett längre perspektiv.

Figur 6: Antalet bostäder som fått bygglov i Vanda månadsvis åren 2016–2019

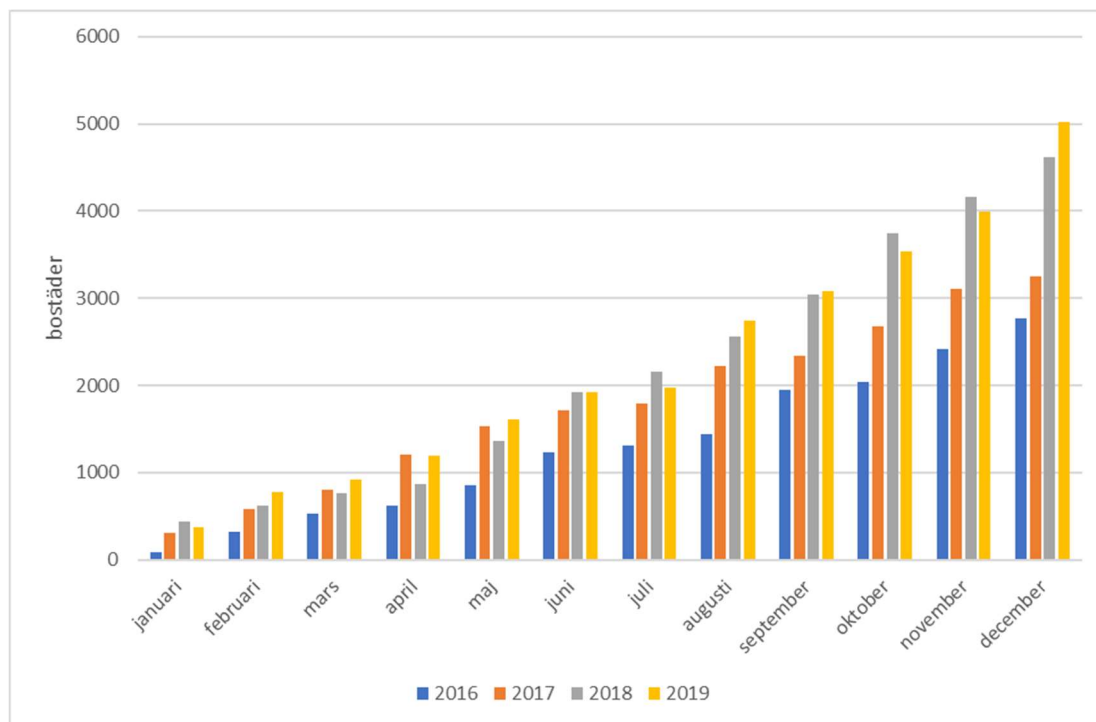

Källa: Kommunregistret Facta och Matti-systemet

Figur 7: Antalet påbörjade bostäder i Vanda månadsvis åren 2016–2019

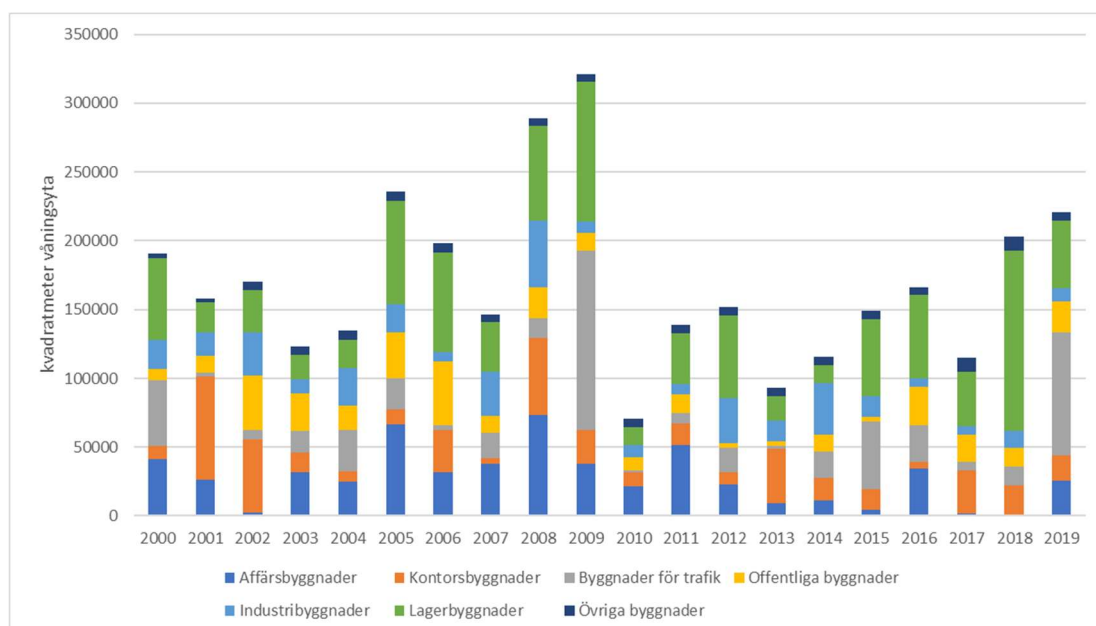

Källa: Kommunregistret Facta och Matti-systemet

Figur 8: Färdigställda bostäder i Vanda åren 2016–2019

Källa: Kommunregistret Facta och Matti-systemet

Mängden våningsyta som byggdes för annat än bostäder var en aning större i Vanda år 2019 än året innan. Den kraftiga tillväxten av lagerbyggnader under år 2018 fortsatte inte längre år 2019. Däremot färdigställdes trafikbyggnader flera gånger mer än året innan och lagerbyggnadernas tillväxt återgick till en nivå typisk för 2010-talet. Däremot var andelen våningsyta för kontorsbyggnader som färdigställdes mindre än under åren 2017 och 2018. Vad gäller affärsbyggnader var utvecklingen den motsatta, eftersom det knappt färdigställdes någon våningsyta för affärsbyggnader under åren 2017 och 2018.

Figur 9: Färdigt byggnadsbestånd enligt användningsändamål i Vanda åren 2000–2019

Källa: Kommunregistret Facta och Matti-systemet

Skatteinkomster

Vanda stad fick sammanlagt 1 014,6 milj. euro i skatteinkomster år 2019. Skatteinkomsterna ökade med 31,9 milj. euro det vill säga med 3,2 procent jämfört med år 2018. Den ursprungliga skatteinkomstprognosen i budgeten underskreds med sammanlagt 33,4 milj. euro, vilket påverkades särskilt av underskottet av skatteintäkter för de redovisade kommunalskatterna som berodde på skattekontorsreformen och att en stor engångspost som ingick i de redovisade samfundsskatterna korrigerades mellan kommunerna. Skatteinkomstprognosen i den ändrade budgeten överskreds med 4,6 milj. euro och utfallsprocenten av budgetens skatteinkomstprognos blev 100,0 procent.

Staden fick sammanlagt 861,5 milj. euro i kommunalskatt år 2019, vilket är 35,8 milj. euro och 4,3 procent mer än år 2018. Den ursprungliga budgeten vad gäller kommunalskatterna underskreds med 23,5 milj. euro och den ändrade budgeten överskreds med 8,5 milj. euro. Utfallsprocenten för den ändrade budgeten blev 101,0 procent. I hela landet ökade kommunernas redovisade kommunalskatter med 2,6 procent jämfört med året innan. En ändring av förskottsinnehållningssättet på grund av skatteförvaltningens skattekontorsreform gjorde att det flöt in mindre förskottsskatt till kommunerna än beräknat. Problemen med anmälan i det inkomstregister som infördes minskade också kommunalskatteintäkterna i kommunerna år 2019. Kommunförbundet bedömer att underskottet för år 2019 är cirka 400 miljoner euro, av vilket underskottet i Vanda var cirka 20 milj. euro. Underskottet korrigeras slutgiltigt först när beskattningen färdigställs från och med sommaren 2020. Skattekontorsreformen är dock en bestående förändring. Även om underskottet i kommunskatterna för 2019 korrigeras under år 2020, kommer förskottsskatterna för skatteåret 2020 att flyta in på samma sätt så att förskotten för 2020 i motsvarande mån ligger på en lägre nivå.

Staden fick in sammanlagt 805,0 milj. euro i förskottsuppbörd av kommunalskatterna för skatteåret 2019. Vanda-bornas förvärsinkomster sammanlagt ökade med 4,2 procent år 2018, vilket innebar att tillväxtnivån var 1,2 procentenheter högre än utvecklingen i hela landet. Vandabornas förvärsinkomster år 2019 beräknas öka med 5,4 procent och i hela landet med 3,2 procent. Vandas utdelning av kommunalskatten växte med 0,05 procentenheter till 4,49 procent i december 2019. Hela kommungruppens utdelning av skatteförvaltningens insamlade inkomstskatter sjönk däremot till 61,42 procent vad gäller år 2019. På riksnivå var det hela 5 kommuner som sänkte och 46 kommuner som höjde sin kommunalskattesats för år 2019. Detta innebar en ökning på 0,04 procentenheter i det viktade medeltalet för hela landets kommunalskattesats, vilken under år 2019 var 19,88.

Vanda stad fick sammanlagt 74,6 miljoner euro i samfundsskatter år 2019. Den samfundsskatt som staden fick minskade med 3,3 milj. euro, dvs. 4,3 procent, från året innan. Den ursprungliga budgeten vad gäller samfundsskatterna underskreds med 8,4 milj. euro och den ändrade budgeten med 2,4 milj. euro. Utfallsprocenten för den ändrade budgeten hamnade på 96,9 procent. I anslutning till samfundsbeskattningen år 2016 inkluderade samfundsskatteredovisningen i maj 2017 en stor kompletterande förskottsbetalning av engångsnatur i samband med ett företagsförvärv, där kommunernas andel var drygt 200 milj. euro och Vandas andel på motsvarande sätt närmare 10 milj. euro. Posten i fråga blev mer exakt allokerad till den kommun där företaget i fråga ligger, i detta fall Helsingfors via kalkyleringen av samfundsskatteutdelningen för åren 2018 och 2019. Detta minskade Vanda stads samfundsskatteredovisning för år 2019 medan Vandas kommunspecifika utdelning minskade 0,22 procentenheter till 3,90 procent. År 2019 minskade hela kommungruppens samfundsskatteutdelning från året innan en aning till 31,30 procent. I hela landet ökade kommunernas samfundsskatteredovisning med 2,8 procent.

Staden fick 78,5 milj. euro i fastighetsskatteinkomster år 2019, en minskning med 0,6 milj. euro, det vill säga 0,7 procent jämfört med året innan. I budgeten för år 2019 underskreds fastighetsskatteinkomstprognosen med 1,5 miljoner euro och fastighetsskatteinkomsternas utfallsprocent i relation till budgeten låg på 98,1 procent. Underskridningen beror på en negativ korrigering på totalt 2,5 milj. euro för beskattningsåren 2015–2017. I hela landet uppgick tillväxten i kommunernas fastighetsskatteredovisningar till 3,1 procent jämfört med året innan.

I Vanda var den allmänna fastighetsskatteprocenten och fastighetsskatteprocenten för andra än stadigvarande bostadshus 1,00 år 2019, fastighetsskatteprocenten för stadigvarande bostadshus var 0,41 och fastighetsskatteprocenten för obebyggda byggplatser var 4,00. Enligt uppgifter från skattemyndigheten skulle fastighetsskatt ha debiterats till ett belopp om 82,9 miljoner euro år 2019, en del av debiteringarna hade ännu inte influtit under budgetåret. Av de debiterade fastighetsskatterna bestod cirka 20,7 miljoner euro från skatt för stadigvarande bostadshus och 29,6 miljoner euro utgick från den allmänna fastighetsskattesatsen på övriga byggnader. Enligt skatteprocenten för övriga än stadigvarande bostadshus inflöt fastighetsskatt till ett belopp av endast 0,09 milj. euro. Fastighetsskatterna för mark uppgick till sammanlagt 32,3 milj. euro, varav andelen höjd fastighetsskatt för obebyggda byggplatser uppgick till ca 1,3 milj. euro.

Tabell 1: Stadens skatteinkomster år 2019

1000 euro	Ursprunglig budget	Budget-ändringar	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Avvikelse
Skatteinkomster	1 048 000	-38 000 000	1 010 000	1 014 612	4 612
Kommunens inkomstskatter	885 000	-32 000	853 000	861 500	8 500
Fastighetsskatt	80 000	0	80 000	78 503	-1 497
Andel av samfundsskatteintäkterna	83 000	-6 000	77 000	74 610	-2 390

Tabell 2: Bestämningsgrunderna för stadens inkomstskatt

	Inkomstskatte- sats	Beskattningsbar inkomst, milj. euro	Ändring i %
2010	19,00	3 730,0	2,0
2011	19,00	3 924,3	5,2
2012	19,00	4 086,7	4,1
2013	19,00	4 210,3	3,0
2014	19,00	4 275,4	1,5
2015	19,00	4 352,7	1,8
2016	19,00	4 461,2	2,5
2017	19,00	4 530,1	1,5
2018	19,00	4 704,0	3,9
2019	19,00	*	

* Beskattningen för 2019 färdigställs hösten 2020

Tabell 3: Bestämningsgrunderna för stadens fastighetsskatt

Fastighetsskattesatser	
Allmän	1,00
Stadigvarande bostadshus	0,41
Annat än stadigvarande bostadshus	1,00
Kraftverk	2,85
Obebyggd byggnadsplats	4,00

Statsandelar

I driftsekonomska statsandelar fick staden in 184,3 milj. euro år 2019 då statsandelspotten år 2018 uppgick till sammanlagt 173,4 milj. euro. I statsandelar för basservicen kom det in sammanlagt 166,8 milj. euro under 2019 medan övriga statsandelar för undervisnings- och kulturväsendets del uppgick till 17,5 milj. euro. Den ursprungliga budgeten när det gäller den budgeterade totalsumman statsandelar överskreds med 11,3 milj. euro och den ändrade budgeten med 2,3 milj. euro.

Statsandelen för kommunal basservice fastställs enligt det nuvarande statsandelssystemet utifrån kalkylerade kostnader och tilläggsdelar. De kalkylerade kostnaderna fastställs utgående från åldersstruktur, sjukfrekvens, arbetslöshetsgrad, tvåspråkighet, inslaget av personer med främmande språk som modersmål, befolkningstäthet, karaktär av skärgård och utbildningsbakgrund. Statsandelsprocenten för basservice år 2019 var 25,37 procent och kommunens egen finansieringsandel uppgick till 3 524,51 euro/invånare. Kommunernas statsandelar ökades år 2019 av ett separat kompensationsbelopp i anslutning till att konkurrenskraftsavtalets nedskärningar i semesterpenningen upphör, vilket för Vandas del var 9,6 milj. euro.

Vandas kalkylenliga kostnader uppgick till totalt 975,4 milj. euro under år 2019 vid kalkyleringen av statsandelar för basservice. I statsandelssystemet fastställs tilläggsdelarna utgående från fjärrorter, självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser och samernas hembygdsområde. Tilläggsdelarna för Vandas del uppgick till totalt 9,5 milj. euro under år 2019 vid kalkyleringen av statsandelarna för basservice. Kommunens egen finansieringsandel var 786,1 milj. euro. Inverkan av tilläggen och minskningarna i statsandelen uppgick till -1,3 milj. euro för Vanda. Utjämnningen av statsandelarna som baseras på skatteinkomster gjorde att stadens statsandelar för år 2019 minskade med -40,4 milj. euro (år 2018: -41,6 miljoner euro).

Enligt budgetens förhandskalkyl bedömdes staden få 16,1 milj. euro i statsandelar för undervisnings- och kulturväsendet år 2019. Enligt det slutliga justeringsbeslutet uppgick Vandas statsandelar för undervisnings- och kulturväsendet år 2019 till 17,5 milj. euro. Av de kalkylerade kostnaderna riktas de största posterna till gymnasieutbildningen och den grundläggande yrkesutbildningen.

De inkomster och utgifter från hemortersättningar som ska presenteras i samband med statsandelskalkylerna och som ingår i de månatliga statsandelsredovisningarna har enligt bokföringsanvisningarna redovisats på egna separata konton under verksamhetsinkomsterna och -utgifterna i bildningsväsendets driftsekonomi. Hemortersättningarna ingår inte i bokslutets statsandelssiffror.

Tabell 4: Statsandelarna i stadens driftsekonomi 2019

1000 euro	Ursprunglig budget	Budget-ändringar	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Avvikelse
Statsandelar	173 000	9 000	182 000	184 319	2 319
Basservicens statsandel	156 900	9 000	165 900	166 792	892
Undervisnings- och kultursektorns statsandelar	16 100	0	16 100	17 528	1 428
Övriga statsandelar	0	0	0	0	0

Budgetutfallet 2019

Stadsfullmäktige godkände 12.11.2018 budgeten för 2019 och ekonomiplanen för åren 2019–2022. Den ursprungliga budgeten för 2019 som fullmäktige godkände slutade på -30,8 milj. euro som resultat för räkenskapsperioden och ett underskott på -28,8 milj. euro samt en bruttoinvesteringsnivå på sammanlagt 159,1 milj. euro.

Stadsfullmäktige beslutade under år 2019 om ändringar i budgeten för 2019 utgående från verksamhetsområdenas förslag. De största budgetändringarna bestod av en höjning av anslaget för social- och hälsovårdens egen verksamhet med 12,3 milj. euro, en höjning av anslaget för specialiserad sjukvård med 11,9 milj. euro och en minskning av markförsäljningsvinsterna med 20 milj. euro. Investeringsanslagen höjdes med totalt ca 10 milj. euro. Dessutom sänktes skatteinkomstprognosen med 38 milj. euro på grund av det underskott av skatteinkomster som berodde på skattekortsreformen, och ett mindre inflöde av samfundsskatter än beräknat. Stadsandelsprognosen höjdes med 9 miljoner euro. Efter budgetändringarna blev räkenskapsperiodens resultat i budgeten -103,6 milj. euro och bruttoinvesteringsnivån landade på 169,0 milj. euro.

Bokslutet för år 2019 uppvisar ett resultat på -62,7 milj. euro samt ett underskott på -62,6 milj. euro för räkenskapsperioden. Resultatet i bokslutet är 31,9 milj. euro sämre än den ursprungliga budgeten och 40,8 milj. euro bättre än den ändrade budgeten.

Utfallet av budgetens driftsekonomidel och resultaträkningsdel

Inom driftsekonomin var de största avvikelserna jämfört med den ändrade budgeten 2019 på stadsnivå följande:

- Rörelseintäkterna överskred budgeten med 10,0 milj.
- Verksamhetskostnaderna underskreds med 17,0 milj. euro.
- Skatteinkomsterna överskreds med 4,6 milj. euro
- Statsandelarna överskreds med 2,3 milj. euro.
- Räntekostnaderna underskreds med 1,0 milj. euro
- Av- och nedskrivningarna underskreds med 2,5 milj. euro.

I den ändrade budgeten för år 2019 uppgick verksamhetsintäkterna från stadens driftsekonomi till 425,5 milj. euro. De förverkligade verksamhetsintäkterna under 2019 uppgick till 435,5 milj. euro, vilket överskred den ändrade budgeten med 10,0 milj. euro. Verksamhetsintäkterna utföll till 102 procent jämfört med den ändrade budgeten och de sjönk med 0,8 procent i relation till bokslutet för år 2018. Markförsäljningsvinsterna realiserades enligt den ändrade budgeten det vill säga i en omfattning som var 20 milj. euro lägre än den ursprungliga budgeten. Kommunalteknikcentralens avtalsintäkter överskred för sin del budgeten med cirka 17 milj. euro. Inkomsterna från markförsäljning och arrende sjönk i sin helhet med ca 12 milj. euro jämfört med året innan. Försäljningsintäkterna inkluderar 3,9 milj. euro i s.k. genomfakturerade intäkter från byggtjänster som sålts till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM).

Stadens verksamhetskostnader var 1 629,5 milj. euro i den ändrade budgeten. Utfallet av verksamhetskostnaderna uppgick till 1 612,4 milj. euro år 2019. Driftskostnaderna underskreds med 17,0 milj. euro och förverkligades till 99 procent i relation till den ändrade budgeten. Personalkostnaderna underskred budgeten med cirka 32 milj. euro. Kostnaderna för köp av tjänster överskred budgeten med cirka 23 milj. euro, vilket närmast förklarades av att det användes mer inhyrd personal än beräknat och att anslaget för social- och hälsovården överskreds. Sammanlagt överskred social- och hälsovårdens verksamhetskostnader den ursprungliga budgeten med cirka 33 milj. euro. Understödkostnaderna underskred den ändrade budgeten med cirka 3 milj. euro på grund av den goda sysselsättningsutvecklingen. I verksamhetskostnaderna ingår 3,9 milj. euro i s.k. genomfakturerade kostnader från byggtjänster som sålts till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM). Verksamhetskostnaderna ökade med 6,7 procent jämfört med bokslutet 2018. Ökningen i verksamhetskostnaderna år 2019 berodde särskilt på den kraftiga ökningen i social- och hälsovårdens kostnader, lanseringen av Apotti, utvidgningen av rätten till småbarnspedagogik, löneförhöjningarna år 2019, ökningen i semesterlöneskulden i anslutning till att konkurrenskraftsavtalets nedskärningar i semesterpenningen upphör och förhöjda externa hyror.

I den del av budgeten där utfallsjämförelsen ingår presenteras budgetutfallet i fråga om verksamhetsområden, affärsverk och fonder i enlighet med de bindningsnivåer som fullmäktige beslutat om.

Skatteinkomsterna för år 2019 överskred den ändrade budgeten med 4,6 milj. euro. I relation till den ändrade budgeten var den budgeterade kommunalskattens utfall 101 procent, utfallet av samfundsskatten 97 procent, utfallet av fastighetsskatten 98 procent och utfallet av statsandelarna 101 procent. Allt som allt utföll skattefinansieringen totalt (skatter och statsandelar) till 100,6 procent i förhållande till den ändrade budgeten och den ökade med 3,7 procent i relation till bokslutet för år 2018. Skatteinkomsterna flöt inte in som beräknat på grund av underskottet av skatteinkomster som orsakades av skattekontorsreformen och kommunens utdelning som var mindre än beräknat, och de underskred den ursprungliga budgeten med 33,4 milj. euro.

Under 2019 utföll de finansiella intäkterna och kostnaderna till sammanlagt 27,1 milj. euro, medan de sammanlagda finansiella intäkterna och kostnaderna i budgeten hade beräknats till 26,1 milj. euro. Differensen mellan budgeten och utfallet beror på att räntenivån fortsättningsvis hållits på en låg nivå. Räntekostnaderna för stadens låneportfölj på ca 900 milj. euro realiserades på en nivå om 1,9 milj. euro. Alla stadens sammanlagda räntekostnader underskred budgeten med 1,0 milj. euro.

Avskrivningar och nedskrivningar gjordes år 2019 för 115,2 milj. euro vilket var 2,1 procent och 2,5 milj. euro mindre jämfört med budgeten.

I bokslutet för år 2019 uppgick stadens årsbidrag till 49,1 milj. euro, räkenskapsperiodens resultat till -62,7 milj. euro och räkenskapsperiodens underskott till -62,6 milj. euro.

Utfallet av investeringsdelen och finansieringsdelen

I den ursprungliga budgeten för 2019 var inkomsterna i investeringsdelen (affärsverken och fonderna inkluderade) 4,0 milj. euro, utgifterna 159,1 milj. euro och nettot för investeringsdelen 155,1 milj. euro. Under 2019 beslutade fullmäktige höja anslaget för offentliga anläggningstillgångar med 3 milj. euro, anslaget för fast egendom med 2,7 milj. euro och anslaget för aktier och andelar med 4,0 milj. euro. Efter ändringarna uppgick budgetens bruttoinvesteringar till 169,0 milj. euro.

Bruttoinvesteringar utföll till totalt 157,6 milj. euro år 2019. Investeringsanslagen enligt den ändrade budgeten överskreds för de offentliga anläggningstillgångarnas del med 5,7 milj. euro och för den fasta egendomens del med 2,4 milj. euro. Investeringsanslagen underskreds för byggandets del med 14,5 milj. euro särskilt på grund av en förskjutning av tidtabellen för nybyggnads- och reparationsbyggnadsprojekt. Investeringsanslagen för immateriell egendom underskreds med 1,4 milj. euro och anslaget för aktier och andelar med 2,1 milj. euro.

Investeringsinkomsterna utföll med 11,0 milj. euro, cirka 7,5 milj. euro över det budgeterade, i synnerhet tack vare markförsäljning. Investeringsdelens nettoutgifter år 2019 uppgick till totalt 146,6 milj. euro, vilket underskred den ändrade budgeten med 18,9 milj. euro.

I den ursprungliga budgeten för år 2019 gjordes reserveringar för en nettoupplåning på 57,7 milj. euro utgående från budgetens driftsekonomidel och investeringsdel. Stadens kassa har minskats märkbart under åren 2018–2019 jämfört med nivån under de föregående åren, vilket varit en medveten strategisk förändring i ett läge av negativa depositionsräntor. Detta minskade behovet av ett nytt lån år 2019 och stadens långfristiga lånebelopp ökade under året med 17,7 milj. euro. Stadens lånestock uppgick till 897 milj. euro (exklusive koncernbolagens koncernkontosaldon).

Produktivitetsmätare

		BS 2018	BS 2019
Jämförbar utgiftsutveckling	Jämförbar utveckling av verksamhetsbidraget	4,9 %	7,3 %
Anpassad utgiftsutveckling	Verksamhetsbidrag per invånare, förändring i %	2,1 %	3,7 %
Sjukfrånvaroprocent	Frånvaro av hälsoskäl/arbetsdag	4,7 %	4,4 %
Lokaleffektivitet	Lokaler i m ² /invånarantal	3,9	3,7
Energieffektivitet (kWh/rm ³)	Energiförbrukning/volym	63,0	69,0

Siffran för jämförbar utveckling av verksamhetsbidraget samt ändringen av verksamhetsbidraget per invånare har också ställts i relation till ändringarna i prisnivå (Prisindex för basservicen, Källa: Statistikcentralen, prognoser FM). De förverkligade mätarna beräknas en gång om året när bokslutsuppgifterna blivit färdiga.

Mätaren för sjukfrånvaroprocenten beskriver hur stor andel av den totala arbetstiden som gått åt till frånvaro av hälsoskäl. Till frånvaro av hälsoskäl hör frånvaro på grund av egen sjukdom samt arbetsplatsolyckor, olycksfall under arbetsresan och frånvaro på grund av yrkessjukdomar.

Genom mätaren för lokaleffektivitet har antalet kvadratmeter lokaler satts i relation till antalet invånare. Med hjälp av mätarens relationstal kan man jämföra den mängd lokaler som står till förfogande för kommunernas serviceproduktion i relation till efterfrågan på service.

Genom mätaren för energieffektivitet ställs energiförbrukningen i relation till byggnadsvolymen. Mätaren beskriver den årliga specifika energiförbrukningen i det byggnadsbestånd som ägs av staden. Mätarens nyckeltal rapporteras en gång om året, när statistiken över energiförbrukningen från det föregående året är färdig.

Väsentliga ändringar i kommunens verksamhet och ekonomi samt en prognos över den sannolika utvecklingen framöver

Under 2019 påverkades verksamheten i Vanda stad av bostadsbyggandet och befolkningstillväxten som ökat rekordartat. Arbetslösheten fortsatte att minska år 2019, men minskningen stannade av i slutet av året.

Vanda stadsstyrelse utsåg i maj 2018 en förtroendemannakommitté för Det nya Vanda för att förnya organisationsstrukturen och beslutsfattarestrukturen i Vanda. Under ledning av kommittén har man berett stadens nya organisationsstruktur som träder i kraft 1.1.2020.

Vandas följande generalplan för hela staden utarbetas under fullmäktigeperioden 2017–2020. Ett utkast till generalplan bereddes under år 2018 och var framlagt år 2019. Generalplanen bereds för beslutsbehandling under år 2020.

Stadsfullmäktige beslutade 16.12.2019 att fortsätta planeringen av Vandabanan fram till byggnadsberedskapen. Förutsättningen för en fortsatt planering är att staten deltar i finansieringen av projektet.

Stadens egna lokalprojekt som färdigställdes var Solstenen fas 2, den ersättande skolbyggnaden i Råtorp och daghemmen i Håkansböle och Dickursby. De hyreslokaler som färdigställdes var paviljongdaghemsutrymmena och lågstadieutrymmena i Käinby och de ersättande daghemspaviljongerna i Korso och Råby. Genom koncernbolaget VAV:s finansiering färdigställdes Myrbacka äldrecenter och servicebostäder för personer med funktionsnedsättning i Dickursby. VTK Kiinteistö Oy:s projekt som färdigställdes var Ylästön koulu II med näridrottsplatser och utbyggnaden av ungdomslokalen vid Lumon lukio.

I augusti 2019 kunde man söka till arbetslivsorienterad undervisning i alla skolor med undervisning i årskurserna 7–9. För att gymnasieutbildningen i även i fortsättningen ska ha ett tillräckligt antal nybörjarplatser i förhållande

till antalet elever som går ut grundskolan, beslutade man att utöka antalet nybörjarplatser i gymnasieutbildningen med 30 stycken från och med hösten 2020. Planerings- och uppbyggnadsarbetet i anslutning till styrsystemet för småbarnspedagogiken, VaSa, inleddes.

Inom verksamhetsområdet för markanvändning, byggande och miljö bereddes och infördes produktionsanvändningen av MATTI dvs. den nästa fasen en verksamhetsmodell och datasystem för markanvändningen.

Inom verksamhetsområdet för social- och hälsovård infördes år 2019 det nya klient- och patientdatasystemet Apotti på ett lyckat vis. Lanseringen skedde etappvis i maj och november. En del av funktionerna tas i bruk under år 2020. Inom verksamhetsområdets resultatområden genomfördes eller påbörjades strukturella förändringar för att förbättra tillgången till tjänster och det klientorienterade perspektivet.

Vanda beslutade ansöka om att delta i ett kommunförsök med sysselsättning enligt regeringsprogrammet. Om kommunförsöket genomförs medför det stora förändringar i kommunens ansvar och kommunens roll som producent för de tjänster som gäller skötsel av sysselsättningen. Arbets- och näringsministeriet godkände Vandas ansökan och planeringen av projektet inleddes.

Vid IT-administrationen slutfördes avtalen om integratorupphandling och en ny verksamhetsmodell infördes i slutet av 2019.

I budgeten för 2019 ingick exceptionellt många olika särskilda utgiftsposter som gjorde att resultatet för budgetens räkenskapsperiod sjönk och blev klart negativt. Social- och hälsovårdens stora utgiftsökning, en minskning av inkomsterna från markförsäljning och en svagare utveckling av skatteinkomsterna än väntat gjorde att räkenskapsperiodens resultat blev betydligt sämre än den ursprungliga budgeten.

Stadens långfristiga lånebelopp avkortades under åren 2016–2018, sammanlagt cirka 200 milj. euro. Stadens kassa har minskats märkbart under åren 2018–2019 jämfört med nivån under de föregående åren, vilket varit en medveten strategisk förändring i ett läge av negativa depositionsräntor. Detta minskade behovet av ett nytt lån år 2019. Stadens långfristiga lånebelopp ökade under år 2018 med 17,7 miljoner euro.

Den budget för år 2020 som Vanda stadsfullmäktige godkände i november 2019 baseras på ett negativt resultat för räkenskapsperioden samt en nettoupplåning på 52 milj. euro. Social- och hälsovårdens utgiftsutveckling och inflödet av inkomster från markförsäljningen har en central roll för budgetutfallet år 2020. Prognoserna för skattefinansieringen visar en klart större ökning för år 2020 än år 2019, vilket beräknas förbättra väsentligt räkenskapsperiodens resultat för 2020 jämfört med år 2019. En försämring av den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen av arbetslösheten minskar ändå skatteinkomstökningen för kommande år enligt prognoserna. I och med att den fortsätter på en hög nivå bidrar befolkningsökningen också till att sätta ett tryck på stadens organisation av service samt investeringsprogrammet.

Vårdreformen som är under beredning kommer ifall den förverkligas att medföra betydande återverkningar på stadens verksamhet och ekonomi. I slutet av 2019 färdigställdes arbetet med att utreda Nylands individuella vårdreformslösning, i vilken det föreslås att Nyland delas in i fem organiseringsområden, varav det ena utgörs av ett självstyrande område bestående av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Vanda och Kervo. Reformens ekonomiska verkningar utvärderas och beaktas i enlighet med den gällande lagstiftningen vid beredningen av ekonomiplanen för åren 2021–2024.

1.1.5 Vanda stads personal

Antalet anställda

	31.12.2018	31.12.2019
Allmän förvaltning	6	5
Stadsdirektörens verksamhetsområde	174	182
Verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice	323	326
Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk	485	495
Affärsverket Företagshälsan i Vanda	73	0
Bildningsväsendets verksamhetsområde	5 971	6 074
Verksamhetsområdet för social- och hälsovård	2 831	2 877
Affärsverket för mun- och tandhälsa	326	325
Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö	640	629
Totalt	10 829	10 913

Löner

År 2019 var lönekostnaderna för personalen totalt 404,6 milj. euro, vilket är 5,5 procent (20,9 milj. euro) mer än året innan. På ökningen av lönekostnaderna inverkade den kommunala sektorns avtalslösning och ökningen i semesterlöneskulden i anslutning till att konkurrenskraftsavtalets nedskärningar i semesterpenningen upphör.

Under avtalsperioden steg lönerna först genom de lokala justeringspotter (0,7 %–1,2 %) som betalades inom alla avtalsbranscher 1.1.2019 och sedan genom den så kallade resultatbaserade engångspost som betalades ut till hela personalen i januari. Dessutom steg lönerna 1.4.2019 genom de allmänna förhöjningarna (0,99 %–2,1 %). Lönekostnaderna har ökat nästan inom alla verksamhetsområden, mest inom bildningsväsendet (8,4 %). Inom verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice minskade lönekostnaderna däremot något (- 0,7 %), då antalet anställda minskade.

Antalet anställda

Antalet ordinarie anställda ökade inom bildningsväsendets resultatområde för grundläggande utbildning (75 pers.) och social- och hälsovårdsväsendets resultatområde för äldre- och handikapps-service (51 pers.). Däremot minskade det totala antalet anställda inom verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice (- 10,8 %) i och med den delvisa affärsöverlåtelsen när det gäller IT-administrationen och till följd av att antalet anställda inom kommuninvånarservicen minskade.

Tillgången på personal försvårades under året, liksom i de övriga kommunerna i huvudstadsregionen, men lyckligtvis minskade personalavgången något. Antalet sökande per arbetsplats fortsatte att minska. Rekryteringen utvecklades särskilt inom de yrkesgrupper, där arbetskraftsbristen är som störst och staden syntes allt mer också som arbetsgivare i sociala medier i samband med olika arbetstagar- och verksamhetspresentationer.

Systemutveckling

Vanda tog i bruk ett nytt arbetsskiftsplanerings- och optimeringssystem, där den egentliga inledningen av produktionsbruket flyttades till den planeringsperiod som inleds i januari 2020. Vidare fortsatte arbetet med att förbereda ibruktageandet av den nya versionen av hr-systemet Hijat, liksom det elektroniska undertecknande och den elektroniska arkiveringen av arbetsavtal. Inom undervisningssektorn förverkligades ett rekryteringssystem för

lärarnas framtida bruk. Under år 2019 har också Kompassrapporteringen avsedd för chefer förnyats och en chatbot för personalärenden genomförts som ett försök i intranet. I utbildningshanteringssystemet Osuma togs den nya vyn eget skrivbord i bruk.

Modell för kompetensledning inom verksamheten

Hösten 2019 utarbetades utbildningsplanerna resultatområdesvis. Av dessa sammanställdes utbildningsplaner för serviceområdena enligt den nya organisationen. Planerna utgår från resultatområdets behov, de nuvarande anställdas kompetens och eventuella förändringar i omvärlden. Utbildningsplanerna behandlades i stadens samarbetsgrupp och planerna utgör underlag för utbildningsprogrammet för följande år. I den utbildningsplan som gäller det nya Vanda betonas förändringsförmåga starkt.

Antalet kursdagar enligt utbildningsplanen uppgick till sammanlagt 33 787 stycken, vilket är 8 011 dagar mindre än år 2018. De externa utbildningsdagarna var 11 231 till antalet medan de interna utbildningsdagarna var 22 556 st. År 2019 var antalet utbildningsdagar per anställd 3,8 stycken, dvs. en dag mindre än året innan (4,8). I siffran ingår ordinarie anställda och visstidsanställda.

Trappstegsmodellen för den systematiska chefsutbildningen togs i produktion

När det gäller att utveckla ledarskapskompetensen i Vanda har man fortsatt med att föra framåt de prioriteringar i ledarskapet som baserar sig på strategin. Prioriteringarna i ledarskapet som ingår i strategin för denna fullmaktperiod är coachande prestationsorienterad ledning, självledning, samarbets- och responskultur samt utveckling av en kultur där man modigt vågar experimentera sig fram.

De etablerade coachnings-/nätverksdagarna för den högsta ledningen, som har ordnats två gånger under år 2019, har genomförts som en del av det förändringsstöd som gäller Det nya Vanda. Specialyrkesexamen i ledarskap (JET) som riktar sig till chefer, avlades av samtliga 16 chefer och direktörer som hade inlett sina studier. Grupp 2 i utbildningen Yrkesexamen för närchefer LAT, som inleddes år 2018, avslutades i november 2019. Examenshelheten avlades av 15 närchefer från olika ställen i Vandas organisation. Under året genomfördes utbildningsprogrammet TOMUTA som riktar sig till resultatområdenas ledningsgrupper. Programmet har som mål att stödja förändringsledarskap i verksamhetskulturen. Inom utbildningen Chef i Vanda, som är avsedd för alla nya chefer i Vanda, inleddes tre nya grupper, som var och en hade 17 deltagare. På ledarskapspaletten finns gruppcoachningsprocesser för chefer (Esimiesten ryhmäcoaching) och utbildning för team- eller gruppleadare utan chefsposition för att utveckla deras ledarskapsfärdigheter (Ryhmänvetäjien valmennusta johtamistaitojen kehittämiseksi). På ledarskapspaletten har det också skapats nya lärandelösningar år 2019. Som ett försök inleddes gruppcoachningsprocessen energi i chefsarbetet (Energiaa Esimiestyöhön) med två smågrupper. Här närmar man sig växandet i ledarskapet ur ett perspektiv där man vill utveckla själva ledarskapet och ledningen av arbetshälsan.

Förändringsstödsmodell som stöd för systematisk ledning

Som stöd för förändringen i Det nya Vanda sammanställdes en heltäckande **modell och helhet för förändringsstöd**, som byggdes upp av flera olika element som har utnyttjats parallellt och vid behov på olika nivåer i organisationen. För att förverkliga förändringsstödet utsågs bland de externa ramavtalsparterna en kärngrupp till primära konsulter, faciliterare och coachar i förändringsprocessen.

På serviceområdesnivå har förändringsstödet förverkligats utgående från de förhandlingar som förts med de framtida serviceområdesdirektörerna. Behovet av förändringsstöd granskades såväl ur ett individ- som ledningsgruppsperspektiv, liksom ur organisationens ledningssystem perspektiv. Under hösten 2019 har man inom ramen för förändringsstödet i olika sammansättningar bearbetat bland annat de nya serviceområdenas struktur och ledningssystem och skapat en gemensam syn på den framtida organisationens uppgifter och de möjligheter att reformera och utveckla verksamheten som förändringen erbjuder.

Sjukfrånvaron minskade

År 2019 minskade sjukfrånvaron med 0,36 procentenheter (år 2019: 4,35 %/ år 2018: 4,71 %). Frånvaron minskade i alla de andra klasserna utom när det gäller den kortaste frånvaron (1–3 dagar). Det mål som ställts upp av fullmäktige för sjukfrånvaron under år 2019 var 4,4 procent, vilket underskreds. I granskningen enligt diagnos över-skred antalet frånvaro på grund av psykisk ohälsa (27 %) för första gången antalet frånvaro på grund av sjukdomar i rörelseorganen (25 %). Andelen personanpassat arbete (tuunattu työ) låg på samma nivå som året innan (4,54 % av sjukdagarna).

Personalberättelsen

Vanda stad utarbetar en separat personalberättelse för år 2019. Berättelsen innehåller information om viktiga händelser under 2019 och nyckeltal i anslutning till personalen.

Vad var nytt inom hälso- och säkerhetsledningen år 2019?

År 2019 inleddes kampanjen #ollaanihmisiksi (väl bemött) för att minska hot- och våldssituationerna som har ökat i antal. Enligt resultaten från Kommun10-enkäten meddelade 49 procent av respondenterna att de råkat ut för en hot- eller våldssituation under de 12 föregående månaderna. Kampanjen #ollaanihmisiksi startade med en synlig informationskampanj, för att synliggöra fenomenet och få var och en av oss och även våra kunder att tänka över på vilket sätt hotfulla situationer kunde förebyggas. I kampanjen ingår också utbildningar, uppdatering av instruktionerna för arbetsenheterna samt beaktande av hot- och våldssituationer vid bedömningen av missförhållanden och faror i arbetsförhållandena.

1.1.6 Miljöfaktorer

De allmänna anvisningarna om redovisning och lämnande av upplysningar om miljöaspekter i bokslut för kommuner och samkommuner som bokföringsnämndens kommunsektion vid handels- och industriministeriet utarbetat fungerar som utgångspunkt för uppgörandet av kommunernas miljöbokföring. De inkomster, kostnader och investeringar som följs upp i Vandas miljöbokföring har fastställts i samband med arbetet för att utveckla rapporteringen av den hållbara utvecklingen i de sex största städerna.

År 2019 uppgick miljöintäkterna i Vanda till cirka 924 300 euro. De största intäkterna kom från fastighetscentralens energieffektivitetsåtgärder, miljöskyddets myndighetsuppgifter och från oljebekämpningsfondens bidrag för skydd av jordmån och grundvatten.

Miljökostnaderna år 2019 uppgick till 27,5 miljoner euro. Merparten av kostnaderna utgjordes i likhet med tidigare år av kostnader i gruppen Övriga miljöskyddsåtgärder.

Miljöinvesteringarna uppgick till 525 900 euro, varav största delen användes för klimat- och naturskydd, bekämpning av buller och vibrationer samt skydd av jordmån och grundvatten.

Med miljöintäkter avses sådana inkomster från kommunorganisationens verksamhet som anknyter till miljöskyddet. I dessa ingår t.ex. avfallshanteringsavgifter samt ersättningar som kommunen debiterat av miljöförstörare för arbeten som kommunen utfört eller låtit utföra för att återställa och städa upp miljön samt de åtgärder som inhämtats via energibesparingar. En miljöintäkt är en miljöinkomst som periodiserats till räkenskapsperioden.

År 2019 uppgick miljöintäkterna för Vandas stadsorganisation till cirka 924 300 euro. De utgjorde 0,4 procent av stadens alla verksamhetsintäkter. Miljöintäkterna uppgick till 4,0 euro per invånare.

Den totala summan för miljökostnader utgörs av miljöutgifter som periodiserats på räkenskapsperioden och avskrivningar som gjorts på miljöinvesteringar under räkenskapsperioden. Miljöutgifterna definieras som utgifter som medförs av miljöskyddsåtgärder. Miljöutgifter orsakas av olika åtgärder som vidtagits för att åstadkomma miljönytta eller för att förhindra, reducera eller förbättra standarden hos framtida miljöskydd och för att främja en hållbar användning av naturresurser.

Kostnaderna för miljöskyddsåtgärderna presenteras i tillämpliga delar i enlighet med den allmänneuropeiska statistiska kategoriseringen av miljöskyddsåtgärder.

I Vanda uppstod huvuddelen av de sammanlagda miljökostnaderna på 27,5 miljoner euro på samma sätt som under tidigare år i gruppen Övriga miljöskyddsåtgärder. Kostnaderna för avfallshantering och renhållning av områden uppgick till 2,8 miljoner euro, andelen för miljöskyddets myndighetsuppgifter var 1,6 miljoner euro och för luftskyddet användes 1,2 miljoner euro. Miljökostnaderna utgjorde 1,6 procent av stadens alla verksamhetskostnader. Miljökostnaderna uppgick till 105,5 euro per invånare.

Miljöinvesteringarna är utgifter som uppkommer för tillgångar som anskaffats för att producera nyttigheter samt för att förebygga, reducera eller återställa skador på miljön, förbättra standarden hos framtida miljöskydd eller för anskaffningen av nyttigheter för att främja en hållbar användning av naturresurserna. Dessutom förväntas investeringarna avkasta inkomster eller är avsedda att fortlöpande under flera räkenskapsperioder användas som produktionsfaktorer i kommunens produktion av nyttigheter och tjänster, och anskaffningsutgiften överskrider gränsen för smärre anskaffningar enligt avskrivningsplanen. De finansieringsandelar och bidrag som avsatts för investeringar minskas från miljöinvesteringarnas anskaffningsutgift.

I Vanda gjordes miljöinvesteringar för 525 900 euro. Mest, 264 000 euro, investerades i åtgärder förknippade med klimatskydd. De utgjorde 0,3 procent av stadens alla investeringar. Miljöinvesteringar gjordes till ett belopp av 2,3 euro per invånare.

1.1.7 Andra icke finansiella aspekter

Bekämpning av korruption och mutor

I de anvisningar för representation som godkänts av stadsstyrelsen (9.6.2014 § 7) fastställs i vilka situationer en anställd inom kommunen kan ta emot förmåner av någon utomstående och hurdana förmåner det kan vara fråga om. Anvisningarna för representation tillämpas lika på alla anställda i kommunen, dvs. kommunens tjänsteinnehavare, arbetstagare och förtroendevalda, om inget annat anges separat.

I anvisningarna för representation hänvisas till lagen om kommunala tjänsteinnehavare och strafflagen, enligt vilka en kommunal tjänsteinnehavare inte får begära, ta emot eller godta en sådan förmån, som påverkar eller syftar till eller är ägnad att påverka hans eller hennes verksamhet i anställningen, eller är ägnad att minska förtroendet för tjänsteutövningens opartiskhet.

I kapitel 1.2 redogörs mer ingående för hur den interna kontrollen organiseras.

På Vanda stads www-sidor har det publicerats ett register enligt kommunallagen över vissa kommunala förtroendevaldas och tjänsteinnehavares bindningar. I bokslutets noter presenteras också uppgifter om kommunens transaktioner med intressenter.

Frågor som gäller mänskliga rättigheter

För närvarande krävs det att man följer internationella arbetsorganisationens (ILO) nedanstående konventioner i alla avtal som upphandlingscentralen konkurrensutsätter och även i det allmänna avtalsunderlaget.

Följande konventioner av internationella arbetsorganisationen (ILO):

- Nr 29 Tvångs- eller obligatoriskt arbete (1930)
- Nr 87: Föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten (1948)
- Nr 98: Tillämpningen av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten (1949)
- Nr 100: Lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde (1951)
- Nr 105: Avskaffande av tvångsarbete (1957)
- Nr 111: Diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning (1958)
- Nr 138: Minimialder för tillträde till arbete (1973)
- Nr 182: Förbud mot och omedelbara åtgärder för att avskaffa de värsta formerna av barnarbete (1999)

Som bäst håller man på att utveckla en uppförandekod för socialt ansvar (Code of Conduct). I framtiden ska alla leverantörer som har avtal med Vanda stadskoncern förbinda sig att följa denna och garantera att de minimikrav som ställs upp i den uppfylls i den egna verksamheten och i leveranskedjorna.

I alla de upphandlingar som upphandlingscentralen konkurrensutsätter bedöms dessutom redan i beredningsskedet av upphandlingen hur sysselsättningsvillkoren och miljökraven kan beaktas i respektive upphandling.

1.1.8 Uppskattning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna

I Vanda stad avser man med risker sådana osäkerhetsfaktorer, händelser eller händelseförlopp som ifall de förverkligas gör att Vanda stadskoncern inte uppnår de mål som uppställts för stadskoncernen och/eller utsätts för förluster. I stadskoncernen hanteras risker primärt som händelser med negativa påföljder, men också en förlorad möjlighet kan ses som en risk.

Den bedömning av de mest betydande riskerna för Vanda stad som presenteras i bokslutet baserar sig på riskbedömningar gjorda av organisationer som ingår i stadskoncernen. Bedömningen av risker på stadsnivå har gjorts på initiativ av styrgruppen för riskhantering.

Strategiska risker

De strategiska riskerna berör stadens långsiktiga mål samt de kritiska framgångsfaktorer som stöder uppnåendet av dessa mål. Det görs regelbundna bedömningar av de strategiska riskerna på samtliga nivåer i staden bland annat som en del av planeringen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin.

Bland de största uppskattade strategiska riskerna är den planerade landskaps- och vårdreformen också fortsättningsvis en av de viktigaste, vars förverkligande ger upphov till osäkerhet särskilt på det kommunala fältet. Områdesreformen kan antas ha oönskade konsekvenser på lång sikt, som en betydande minskning av skatteinkomster, vilken har en negativ effekt på stadens ekonomi, särskilt på möjligheterna att finansiera investeringar. Övergångsskedets administration binder å sin sida resurser och det lär ta tid att samordna ansvarsfördelning och praxis. Intressebevakningen med avseende på den eventuella kommande områdesreformen har som planerat varit aktiv och man har på detta vis försökt påverka konsekvenserna av risken. Man ska förutse kommande förändringar i god tid och samtidigt förbereda sig på nödvändiga anpassningsåtgärder.

En strategisk risk har fortsättningsvis också bedömts vara en sådan ökning av kommuninvånarnas servicebehov som överskrider resurserna. Att svara på servicebehovet framför allt hos människor med olika språk- och utbildningsbakgrund kräver en omfattande resursallokering, vilket är en utmaning i det strama ekonomiska läge som gäller i staden. Då staden fortsätter att växa är det av största vikt att servicebehovet och befolkningsförändringarna följs upp och förutses.

Strategiska risker kan också anses vara misslyckade viktiga konkurrensutsättningar eller projekt, oegentligheter och missbruk och annan negativ nyhetsrapportering om staden.

Operativa risker

Risker i verksamheten (operativa risker) är risker som hotar kontinuiteten, processerna och systemen i den dagliga verksamheten i stadens organisation.

I Vanda stad har bland annat tillgången till personal och kompetens i vissa kritiska yrkesgrupper, dåligt fungerande datasystem som är kritiska för verksamheten, samt risker förknippade med nyckelpersoner, arbetshälsa och personalens arbetsförmåga bedömts vara centrala risker för verksamheten.

Tillgången till personal är en risk i synnerhet inom personintensiva verksamheter som vid social- och hälsovårdsväsendet, bildningsväsendet samt vissa tekniska uppgifter och IT-administrationen. När läget är gynnsamt på arbetsmarknaden kan man anta att risken fortsätter att öka, bland annat på grund av den utmaning lönekonkurrensen utgör för kommunen. Den exceptionellt höga personalomsättningen belastar organisationen både på grund av rekryteringar och introduktion och dessutom inverkar omsättningen negativt på nyckelpersonsriskerna. För att hantera riskerna ska man satsa på rekrytering och utveckling av stadens anseende som arbetsgivare.

Vanda stad har beredskap inför störningar i datasystemen bland annat i form av de åtgärder som fastställts i ICT-beredskapsplanen, identifiering av ömsesidiga beroenden, upprätthållande av alternativa verksamhetssätt samt testning av förmågan hos de viktigaste producenterna av ICT-tjänster att verka i störningstillstånd.

Ändringar i bland annat arbetssätt, organisering och digitalisering skapar ett tryck på personalens arbetshälsa och upprätthållandet av arbetsförmågan särskilt när det gäller kognitiv ergonomi. Försämrad arbetshälsa på grund av bl.a. personalbrist leder oundvikligen till sänkt produktivitet i arbetet. År 2019 uppstod okontrollerade nyckelpersonrisker bland annat på grund av otillräckliga vikariearrangemang eller processbeskrivningar. För att hantera personalkriskerna ska man i Vanda satsa särskilt på gott ledarskap och förstärkning av arbetsgemenskapsfärdigheterna.

Ekonomiska risker

Bland de ekonomiska risker som påverkar stadens verksamhet har de negativa förändringarna i de skatteinkomster som staden får in framför allt i kombination med en större ökning av utgifterna än budgeterat störst inverkan.

Den största enskilda ekonomiska risken för Vanda stad är alltså den planerade landskaps- och vårdreformen, som om den förverkligas kommer att innebära en påtaglig minskning av stadens skatteinkomster, ett ökat beroende av staten på grund av statsandelarna samt en fördubbling av stadens relativa skuldsättning i och med att lånen kvarstår hos kommunen. Eftersom staden genom sin egen verksamhet endast i begränsad utsträckning kan påverka den egna inkomstbasen och inte ensam kan påverka sättet på vilket landskaps- och vårdreformen förverkligas, kan risken hanteras bäst genom att både bromsa ökningen av driftsekonomiutgifter och göra strikta prioriteringsavvägningar i investeringarna som sprids ut över tid. År 2019 har verksamhetsområdet för social- och hälsovård stått inför stora utmaningar när det gäller hanteringen av ekonomiska risker på grund av bland annat den ökade efterfrågan på tjänster och köptjänsternas höjda prisnivå. Verksamhetsområdet har gett stadsfullmäktige ett förslag till budgetändring i enlighet med kommunallagen och Vandas förvaltningsstadga.

Enligt de allmänna anvisningar som godkänts av Vanda stadsstyrelse är målet med hanteringen av stadens finansierings- och ränterisker att skydda Vandas stadskoncern från ogynnsamma förändringar på finansmarknaden. Kostnaderna för låneupptagning och variationerna i dessa påverkas framför allt av euroområdet allmänna räntenivå och förändringar i denna. Man kan påverka kostnaderna främst genom att förverkliga stadskoncernens upplåning så kostnadseffektivt som möjligt samt genom att hålla skuldens ränterisksituation under kontroll. Finansieringsrisken hålls under kontroll genom att undvika att lån som ska återfinansieras i allt för stor mån koncentreras tidsmässigt och enligt medelanskaffningskälla, samt med hjälp av investerad överlopslikviditet.

Stadens nettoupplåning 2019 låg på 17,7 milj. euro och den långfristiga lånestocken var 897 milj. euro. Den långfristiga lånestocken /invånare var ca 3 840 euro, vilket ändå är något mindre än året innan med anledning av befolkningstillväxten. Relationstalet var högst år 2015, då lånebeloppet var över 5000 euro/invånare. Staden har amorterat sitt långfristiga lån med närmare 200 milj. euro under de senaste åren samtidigt som staden har vuxit kraftigt. Stadens egna och koncernens långsiktiga anskaffning av medel kunde ordnas på en mycket låg nivå.

Hanteringen av finansierings- och ränterisker inom Vanda stadskoncern har centraliserats till finansieringens resultatområde. Stadens låneportfölj fortsatte att gynnas av den alltför historiskt låga räntenivån, vilket framgick av de rekordlåga ränteutgifterna. År 2019 underskred ränteutgifterna en gräns på 2 milj. euro och låneportföljens genomsnittsränta sjönk till 0,21 %. Som första finländska kommun emitterade staden ett 70 milj. euro stort femårigt masskuldebrevslån med fast ränta på den finska marknaden med negativ ränta. Utöver detta lyfte staden ett lån på 30 milj. euro med fast ränta. Lånen med fast ränta förbättrade låneportföljens ränterisksituation ytterligare och minskade därmed portföljens ränterisk. I Vanda stads låneportfölj ingår ingen valutakursrisk.

Skaderisker

Med skaderisk avses en risk som orsakar ekonomiska förluster, personskador eller olägenheter för miljön om den realiserar. Skaderisken drabbar i allmänhet ett visst, bestämt objekt. Exempel på skaderisker är att organisationens egendom skadas, förstörs eller försvinner till följd av t.ex. brott eller någon annan skadlig händelse.

Centrala skaderisker i Vanda stad bedöms vara hotfulla och våldsamma situationer som anställda utsätts för samt övriga arbetssäkerhetsavvikelser, risker som anknyter till lokalers säkerhet, hälsosamhet och användbarhet (inomhusluftsproblem och fuktskador), brottsliga handlingar riktade mot fastigheter och egendom, som stölder och skadegörelse, samt övriga skador, olyckor, naturfenomen och tekniska fel och risker förknippade med cyberrymden.

År 2019 gav enskilda skaderiskhändelser inte upphov till några betydande följder på stadsnivå, men de ledde till en del verksamhetsområdesspecifika situationer där tjänster inte kunde levereras lika snabbt som tidigare och negativ publicitet. Sådana var bland annat en datakabelskada som orsakades av en grävmaskin samt översvämningar och vattensskador som orsakades av skyfall och åskstormar.

Skaderisker som krävt flest riskhanteringsåtgärder och reaktionsförmåga var de ökade situationerna där personalen utsatts för hot och våld samt risker i cyberrymden, som VD-bedrägeriförsök och dataintrång. Hösten 2019 inledde Vanda kampanjen #ollaanihmisiksi (#varsomfolk) mot hot och våld. Kampanjen hade som ett mål att förmå kunder att tänka över sin egen roll i främjandet av arbetshälsan hos människor som arbetar med kundservice. Säkerhetsexperter som arbetar vid bildningsväsendet har främjat förebyggandet av de allvarligaste säkerhetsriskerna vid sitt verksamhetsområde. Den mest betydande enskilda förbättringen av datasäkerheten var införandet av stark autentisering i två steg.

Till parter utanför stadsorganisationen betalades ersättningar ur stadens skadefond på sammanlagt nästan 110 000 euro för händelser som staden ansågs vara ansvarig för. Merparten av dessa händelser kunde klassas som vanliga fall- och halkolyckor, där de uppkomna personskadorna orsakade kostnader på strax under 80 500 euro. Utöver detta utsattes fordon, fastigheter och lösöre för skador till ett värde på strax över 28 500 euro.

Skadegörelse som åsamkats stadens fastigheter och övriga egendom år 2019, till exempel klotter, krossade fönster o.dyl. skador på egendom, ledde till kostnader för staden på ca 64 000 euro. Utöver de lagstadgade olycksfalls- och trafikförsäkringarna som ligger på verksamhetsområdenas ansvar utbetalades totalt 543 930,45 euro i skade- och ansvarsförsäkringsavgifter ur stadens skadefond.

Rättegångar samt kommunalbesvär under 2019

Vanda stad har en fastställsetalan anhängig rörande Vantaan Golfpuisto Oy:s markarrendeavtal. Med talan begär staden om styrkande av att markarrendeavtalet har löpt ut. I ärendet har man också gjort en begäran om utredning hos polisen.

Vanda stad har en rättegång i ett tvistemål anhängigt i Östra Nylands tingsrätt mot fyra fastighetsägare i bostadsmässområdet i Kivistö. Frågan gäller följandet av avtalsvillkoren i en fastighetsaffär.

Asfaltkartellrättegången avslutades 6.1.2020 efter att ha varit anhängig i närmare 10 år. Staden fick nästan 3,4 miljoner euro i ersättningar.

Tvistemålet gällande en gatanläggningsentreprenad i bostadsområdet i Kivistö avslutades. Med stöd av hovrätts dom betalade Vanda stad närmare 1,5 miljoner euro i ersättningar till entreprenören. I entreprenadtvistemålet som gällde en tryckstegringsstation i Kivistö kom man fram till ett förlikningsavtal så att Vanda stad och HRM hamnar att betala sammanlagt 240 000 euro i ersättningar.

YIT Teollisuus Oy har ansökt om besvärstillstånd hos högsta förvaltningsdomstolen i ett ärende som gäller bergsbrytning, krossning och återvinning av stenmaterial, där Vasa förvaltningsdomstol förkastat YIT Teollisuus Oy:s besvär.

Det söktes ändring hos förvaltningsdomstolen i tre planer som godkändes i fjol.

Bildningsväsendet har vid tidpunkten för utarbetandet av bokslutet ett förvaltningstvistärende där staden krävs på en lön för 24 mån. Social- och hälsovårdens verksamhetsområde har tre pågående förvaltningstvistärenden i anslutning till kostnader för barnskydd. Utöver detta pågår ett ärende vid försäkringsdomstolen där FPA krävs på kostnader för akut sjukvård.

Vid årsskiftet har i fråga om upphandlingsärenden tre ärenden varit anhängiga vid marknadsdomstolen och ett vid högsta förvaltningsdomstolen. I samtliga fall är stadens risker små.

Oavslutade är för koncernbolagens del rättegången som gäller Kehäyhtiöt, där VTK Kiinteistö Oy och Kiinteistö Oy Kehäsuora är målsägande, samt Vantaan Tilapalvelut Vannti Oy:s arbetssäkerhetsfall.

1.2 Redogörelse över hur den interna kontrollen ordnas

Enligt 14 § 2 mom. 7 punkten i kommunallagen (410/2015) fattar fullmäktige beslut om grunderna för kommunens interna kontroll och riskhantering. Stadsstyrelsens uppgift är att enligt 39 § i kommunallagen sörja för kommunens interna kontroll och ordnandet av riskhanteringen. I affärsverken ansvarar direktionerna för ordnandet av intern kontroll och riskhantering med stöd av 67 § i kommunallagen.

Den interna kontrollen är del av kommunens ledningssystem och ett verktyg för kommunens ledning och förvaltning, med vars hjälp utfallet av uppsatta mål, verksamhetsprocesser och risker utvärderas. Riskhanteringen utgör en del av den interna kontrollen. Kommunens koncernledning har i uppgift att med hjälp av koncernövervakning säkerställa att den interna kontrollen och riskhanteringen ordnats på ett ändamålsenligt sätt. I koncernenheter ansvarar koncernenheternas styrelser och verkställande direktörer för intern kontroll och riskhantering. Syftet med intern kontroll är att främja ett effektivt ledarskap inom organisationen, riskhanteringen och bedömningen av verksamhetens resultat. (Regeringens proposition med förslag till kommunallag, RP 268/2014 rd s. 145)

En redogörelse över hur koncernövervakningen ordnas presenteras i punkt 1.6.7.

Vanda stads beslutsfattande, egendomsförvaltning och avtalsverksamhet regleras utöver lagar och förordningar bl.a. av förvaltningsstadgan, samt i fråga om funktioner vilkas ansvar ligger på de olika verksamhetsområdena och resultatområdena genom de anvisningar som gjorts upp av respektive resultatområde. Vanda stads förvaltningsstadga uppdaterades under loppet av år 2019 (stadsfullmäktiges godkännande 21.10.2019, i kraft 1.1.2020). I 18 kap. 1 § i förvaltningsstadgan konstateras att till de uppgifter samtliga organisationer inom stadskoncernen har ansvar för hör att ordna med och utveckla riskhantering och intern övervakning. Dessutom fastställer förvaltningsstadgan särskilda ansvar för riskhantering och intern kontroll bland annat i fråga om stadsfullmäktige och stadsstyrelsen, stadsdirektören och affärsverkens direktörer. Riskhanteringen och den interna kontrollen förverkligas på alla organisationsnivåer, samt i alla funktioner och processer och i den service som har lagts ut på serviceproducenter.

Grunderna för intern kontroll och riskhantering har fastställts i de anvisningar om principerna för ordnande av riskhantering och intern kontroll i Vanda stadskoncern som godkändes av Vanda stadsfullmäktige 2.3.2015. Aktualiteteten hos ovanstående anvisningar ses över varje fullmäktigeperiod eller vid behov.

Riskhanterings och den interna kontrollens mål

I Vanda stad avser man med risker sådana osäkerhetsfaktorer, händelser eller händelseförlopp som ifall de förverkligas gör att Vanda stadskoncern inte uppnår de mål som uppställts för stadskoncernen och/eller utsätts för förluster. I stadskoncernen hanteras risker primärt som händelser med negativa påföljder, men också en förlorad möjlighet kan ses som en risk.

Målet för riskhanteringen och den interna kontrollen är att främja resurshushållning och effektivitet i stadskoncernen, säkerställa riktigheten i rapporteringen av verksamheten och ekonomin samt uppgifternas tillförlitlighet, trygga resurser, egendom och verksamhetens kontinuitet samt garantera att lagar, beslut, instruktioner och ledningens anvisningar efterföljs. Med hjälp av riskhantering strävar man efter att för egen del säkerställa att ledarskap, planering av verksamheten och beslutsfattande utgår från riktiga och tillräckliga uppgifter.

Hur riskhanteringen organiseras

En fungerande riskhantering förutsätter ett systematiskt och förutseende sätt att identifiera, analysera samt ha kontroll över hot och möjligheter som anknyter till verksamheten. I riskhanteringshelheten ingår som en viktig del även förfaranden för att följa upp de riskhanteringsåtgärder som vidtagits samt rapportering om risker.

Ansvarsfördelningen och verksamhetssätten i fråga om riskhanteringen har fastställts i den av Vanda stadsfullmäktige godkända handlingen med namnet Principerna för ordnande av riskhantering och intern kontroll i Vanda stadskoncern (2.3.2015). Principerna för riskhanteringen i Vanda stadskoncern har definierats enligt principerna i standarden ISO 31000. Riskbedömning och -hantering förverkligas inom alla nivåer av organisationen i enlighet med den fastställda ansvarsfördelningen. Vid bedömningen av risker klassificeras dessa i strategiska, operativa och ekonomiska risker samt skaderisker.

Riskhanteringsplanen på stadsnivå fungerar i stadskoncernen som ett rapporteringsredskap för riskhantering. Risker utvärderas i stadskoncernen i samband med många olika processer. I riskhanteringsplanen sammanförs såväl riskinformation som de ansvar och åtgärder som fastställts för att få riskerna under kontroll i fråga om de risker som bedöms vara av störst betydelse för organisationens verksamhet.

Riskhanteringsplaner görs upp inom stadens samtliga resultatområden, på verksamhetsområdes- och affärsverksnivå, samt i de viktigaste sammanslutningarna som ingår i stadskoncernen. Utöver detta har det getts anvisningar om att riskhanteringsplaner ska utarbetas för viktiga projekt, som t.ex. Apotti-projektet eller beredningen av landshags- och vårdreformen.

Man har bedömt att uppdateringen av riskhanteringsplaner blivit en naturlig del av årsklockan för verksamhetsområdenas verksamhet. Riskhanteringsplanerna justeras och uppdateras och med deras hjälp rapporteras om organisationens riskhantering två gånger om året. Årets andra uppdatering kompletteras dessutom av en redogörelse för riskhanteringen under innevarande år, samt om hur man lyckats inom den interna kontrollen och vilka verksamhetssätt för riskhantering och intern kontroll som används inom organisationen.

Genom detta förfarande har man strävat efter att säkerställa att riskhanteringen förverkligas i stadskoncernen i tillräcklig omfattning och att riskinformationen är dagsaktuell. Via rapporteringen har verksamhetsområdenas, affärsverkens och de utsedda bolagens ledningsgrupper, förtroendemannaorganen samt riskhanteringschefen tillsammans med styrgruppen för riskhantering beretts möjlighet att konstatera hur riskhanteringen i stadskoncernen har utfallit.

Vanda stads styrgrupp för riskhantering sammanträdde tre gånger under årets lopp. Styrgruppen planerar, samordnar och utvecklar riskhanteringen på stadskoncernnivå. Den övervakar bl.a. att riskhanteringen genomförs i enlighet med fattade beslut och riktlinjer på stadsnivå, informerar organisationen om riskhantering och bereder en riskhanteringsplan på stadsnivå. Styrgruppens medlemmar fungerar som kontaktpersoner för den organisation som de representerar i frågor som gäller riskhantering och intern kontroll. I gruppen är samtliga kontaktpersoner för riskhantering representerade från stadens alla verksamhetsområden och affärsverk, bl.a. alla ekonomi- och förvaltningsdirektörer. På sina möten behandlade styrgruppen för riskhantering bland annat en riskhanteringsplan på stadsnivå, utvärderingsberättelsen för år 2018 och de svar som man velat få in om den, verksamhetsområdenas riskhanteringsplaner och de viktigaste faktiska riskerna, utvecklingen av riskhanteringsarbetet och övriga aktuella frågor i sitt ansvarsområde.

Försäkrandet av staden styrs av den försäkringspolitik som godkändes av stadsfullmäktige år 2018. Man har särskilt strävat efter att begränsa följderna av skade- och ansvarsrisker med hjälp av försäkringar. Lagstadgade försäkringar för staden är olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring, utöver vilka staden har en gällande grupplivförsäkring. Lagstadgade och andra obligatoriska försäkringar tas i åtminstone den omfattning som lagstiftningen och andra bestämmelser kräver. Utöver de lagstadgade försäkringarna är målet att staden, dess affärsverk och dottersammanslutningar utgående från en bedömning av riskerna ska ha ett tillräckligt heltäckande men kostnads-effektivt försäkringsskydd när det gäller egendom, avbrott i verksamheten och ansvar för verksamheten och

förvaltningen. Dessutom kan staden dra nytta av de riskhanterings- och skadebekämpningstjänster som försäkringsbolagen erbjuder.

År 2019 stödde man intern kontroll och riskhantering vid dottersammanslutningar som hör till stadskoncernen genom att ordna två utbildningsdagar där man under den första dagen gick igenom teorin om, principerna för och god praxis vid intern kontroll. Den andra dagen gavs en presentation om global riskutveckling, teorin om riskhantering och man övade på att utarbeta riskhanteringsplaner med hjälp av det nya webbläsarbaserade programmet TargetorPro.

Ordandet av intern kontroll

Med intern kontroll avses förfarings- och verksamhetssätt inom stadskoncernen, med vilka man strävar efter att se till att verksamheten är laglig och ger resultat. Den interna kontrollen är ett verktyg för stadens ledning och förvaltning med vars hjälp utfallet av uppsatta mål, verksamhetsprocesser och risker utvärderas. Syftet med kontrollen är att främja ett effektivt ledarskap inom organisationen, riskhanteringen och bedömningen av verksamhetens resultat.

Den interna kontrollen inbegriper all verksamhet i organisationen. På genomförandet av intern kontroll inverkar organisationsverksamhetens karaktär, innehåll och omfattning, ekonomi och riskerna i anslutning till det som nämns ovan. En stor del av den interna kontrollen genomförs som dagliga kontroll- och verifikationsåtgärder som inkluderas i organisationens processer. Regelbunden kontroll omspänner bland annat rapporter som utarbetas för ledningen och förtroendeorganen, uppföljning av verksamhet och särskilt avvikelser, uppföljning av budgetutfallet, övervakning av hur bestämmelser och anvisningar efterföljs, förfaranden för godkännande och befullmäktigande samt fysiska kontrollåtgärder.

I organiseringen av förvaltningen och verksamheten samt besluts- och sammanträdesförfarandena i Vanda stad följs bestämmelserna i stadens förvaltningsstadga, om inte något annat bestäms i lag. Förvaltningsstadgan förutsätter att god lednings- och förvaltningssed iakttas i staden.

Stadsdirektören, de biträdande stadsdirektörerna och direktörerna för resultatområdena svarar på stads-, verksamhetsområdes- och resultatområdesnivå för att ordna med god lednings- och förvaltningssed, riskhantering och intern kontroll samt att förverkliga detta och trygga dess funktion i enlighet med de principer och förfaringsätt som stadsstyrelsen beslutar om, samt följer upp rapporteringen om situationen i fråga om lednings- och förvaltningssystemen, riskhanteringen och den interna kontrollen inom verksamhet som lyder under dem. I affärsverken ligger ansvaret hos affärsverkets direktör.

Cheferna och enhetscheferna svarar för att personalen i den organisation som leds av personen i fråga agerar enligt godkända principer och förfaringsätt som anknyter till god lednings- och förvaltningssed, riskhantering och intern kontroll. Chefen svarar för att personalens befogenheter och ansvarsområden fastställts och att personalen har aktuella uppgiftsbeskrivningar i den enhet som han eller hon leder. Chefer och överordnade ska följa upp de funktioner som ligger på deras ansvar och vidta nödvändiga åtgärder om man upptäcker verksamhet som strider mot god lednings- och förvaltningssed, riskhanteringen och den interna kontrollen.

I Vanda stadskoncern tillåts inte missbruk. Ledningens skyldighet är att se till att den interna kontrollen räcker till för att förhindra och uppdaga missbruk och ingripa i missbruk som framkommit. Den interna revisionen kan efter övervägande av stadens ledning bistå undersökningsarbetet eller undersöka misstänkt missbruk. I princip behandlas den interna revisionens revisionsrapporter på ledningsgruppsnivå och rekommendationerna i rapporterna efterföljs.

Man har strävat efter att minimera missbruk genom kvalitetssäkringsprocesser, i vilka bland annat ärenden behandlas av flera personer. Man fäster uppmärksamhet på så kallade farliga arbetskombinationer för att förhindra att sådana uppstår.

Vid verksamhetsområdena strävar man efter att dra nytta av konsekvensbedömning på förhand i viktiga beslut. Målet är att med hjälp av detta förfarande förutse konsekvenserna av eventuella beslut för målgruppen samt minimera förutsebara risker. I fråga om viktiga förändringar som påverkar kommuninvånare fogas bedömningen till att utgöra en del av det beslutsförslag som förs till den nämnd som styr verksamheten.

För att hantera ekonomiska risker rapporterar verksamhetsområdenas chefer med budgetansvar regelbundet om ekonomins utfall, riskerna för överskridning och underskridning av budgeten samt nödvändiga åtgärder. Utfallsprognoser för driftsplanen görs upp nästan varje månad på resultatenhetsnivå. Om ekonomins utfall rapporteras i samband med delårsöversikterna för stadsstyrelsen och de nämnder som styr verksamheten. För koncernsammanslutningarnas del är stadsstyrelsens allmänna sektion den instans som styr verksamheten.

Vid samtliga resultatenheter vid Vanda stad gör man i enlighet med arbetarskyddslagen upp en årlig bedömning av missförhållanden och faror i arbetet. Tutka-systemet som infördes 2018 möjliggör uppföljning av säkerhetsavvikelse som uppföljning av hot- och våldssituationer och mer systematiskt ingripande i avvikande situationer. Patientsäkerhetsplaner eller planer för egenkontroll har utarbetats vid samtliga enheter inom social- och hälsovårdsväsendet på ett sätt som förutsätts i lagar. Det existerar uppföljning i nästintill realtid av informationssäkerhetsincidenter och det görs upp rapporter som dem varje månad. I rekryteringssituationer efterföljs anvisningar på stadsnivå om kontroll av kredituppgifter när personer rekryteras till uppgifter som förutsätter särskild tillförlitlighet. Vissa uppgifter förutsätter dessutom en säkerhetsutredning som görs av skyddspolisen. Verksamhetsområdena genomför dessutom olika slags revisioner och de riktas antingen på den egna verksamheten eller verksamhet som lagts ut.

Intern kontroll bedrivs också bland annat under stadsdirektörens regelbundna navigeringsmöten vid resultatområdena samt under navigeringar som koncernförvaltningen ordnar vid koncernenheterna. Genom att förbättra motiveringarna för upphandlingsbeslut och upprätthålla kontakterna med leverantörer har man strävat efter att förebygga potentiella besvär till marknadsdomstolen.

Riskerna för de strategiska målens utfall bedöms årligen i anslutning till utarbetandet av resultat korten. Utfallet av strategiska mål följs upp i ledningsgrupperna och nämnderna och stadsstyrelsen rapporteras om målen i samband med delårsöversikterna. Stadsfullmäktige rapporteras årligen om de bindande mål på stadsnivå som godkänns av fullmäktige.

Genomförandet och utvecklingen av intern kontroll följs upp på stadsnivå. Samtliga av stadens verksamhetsområden, affärsverk och bestämda koncernenheter ombeds årligen lämna in en skriftlig redovisning av de tillvägagångssätt som organisationen har för intern kontroll och riskhantering, hur de lyckats och de största riskerna som organisationen utsatts för under det gångna året. I samband med detta undersöker man med hjälp av frågor om man med förfaringssätten lyckats stödja uppnåendet av mål och om man med riskhanteringen och den interna kontrollen förmått förebygga avvikelser som förekommer i verksamheten. Dessutom ombeds organisationerna identifiera utvecklingsobjekt i sina processer för riskhantering och intern kontroll.

Ordnande av intern revision

Den interna revisionen lyder under stadsdirektören och resultatområdets uppgifter har fastställts i förvaltningsstadgan. Revisionsarbetet grundar sig på en årsplan för kalenderåret som stadsdirektören godkänt och planen jämkas samman med den externa revisionens arbetsprogram.

Resultaten från revisionerna rapporterades varje månad till stadsdirektören och en gång om året till stadsstyrelsen. Efter det att revisionsrapporterna blivit färdiga skickades de till stadsstyrelseordförandena och stadsdirektören, och i fall som berörde hela staden eller ett visst verksamhetsområde till biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet och vederbörande chefer, samt i fall som i stor grad berörde verksamhetsområdet till nämndens/direktionens ordförande. I revisioner som gällde dottersammanslutningar skickades revisionsrapporterna också till bolaget i fråga och allmänna sektionen.

År 2019 utförde den interna revisionen 17 ordinarie revisioner och 14 efterrevisioner. Revisioner utfördes inom alla verksamhetsområden och de var inriktade på bl.a. allmän förvaltning, personalförvaltning, understöd, egenomsförvaltning, upphandling av varor och tjänster, ekonomiförvaltning, it-administration samt avtal. Av revisionerna inriktades 6 på stadens dotterbolag. Inom resultatområdet arbetade fem personer.

Av revisionerna framkom inga sådana större helheter, där det i betydande mån skulle finnas behov av att effektivisera den interna kontrollen eller riskhanteringen. För de reviderade funktionernas del kan den interna kontrollen bedömas ligga på en god nivå, bortsett från upphandlingsverksamheten vid verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö, där ett utvecklingsbehov har konstaterats.

Beredskap inför störningstillstånd och beredskapsplanering

Genom beredskapsplaner och andra beredskapsarrangemang som vidtas på förhand och vilka syftar till kontinuitet i verksamheten säkerställer man kontinuiteten i funktioner som är viktiga för stadens invånare och samarbetsparter om stora risker blir verklighet. Utöver ovanstående planer är det dessutom viktigt att utbilda de anställda och genomföra olika slags övningar, samarbeta med partner och intressegrupper som är av vikt för verksamheten, vissa upphandlingar och säkerheter som ska verkställas på förhand samt bland annat att reservera personal för uppgifter under undantagsförhållanden.

I och med att verksamheten i dag är nätverksbaserad förutsätts regelbundna kontakter, gemensam planering och överenskommelse samt övningar och tryggnad av informationsgången mellan centrala aktörer vid rådande störningstillstånd. Kontakten mellan dem som svarar för den kritiska infrastrukturen och tjänsterna bör utgå från arrangemang som skapats och överenskommit redan under normala förhållanden. Vanda stad har ett nära samarbete med t.ex. Vanda Energi Ab som svarar för energidistributionen, Samkommunen Helsingforsregionens miljö-tjänster (HRM) som svarar för vatten- och avfallshanteringen samt olika myndigheter som svarar för säkerhetsfrågor i området och städerna i huvudstadsregionen. Helsingfors-Vanda flygplats som ligger i området bildar en särskild risk och ett beredskapsbehov bland annat inför storolyckor.

Vanda stads beredskapsplaner är huvudsakligen à jour, men till exempel på grund av personbyten har en del av planerna inte uppdaterats. I och med den globala säkerhetssituationen som började förändras år 2014 har övningsverksamheten blivit mycket livligare. År 2019 ordnade man tre interna beredskapsövningar och deltog i sju beredskapsövningar som organiserades av samarbetsmyndigheter.

För att staden ska kunna ordna service krävs det att de centrala tekniska systemen fungerar och att serviceproducenterna är pålitliga när köpta tjänster används. Stadens gällande upphandlingsanvisningar förutsätter att när man anskaffar service som är livsavgörande för staden eller artiklar som är nödvändiga för att ordna dessa, måste man vid ingåendet av upphandlingskontrakt säkerställa att leverantören garanterat förbinder sig till avtalet och förmår leverera tjänster eller artiklar även i störningssituationer och när undantagstillstånd råder.

Centrala slutsatser och utveckling av den interna kontrollen under ekonomiplaneringsperioden.

Stadens interna kontroll och riskhantering kan anses ligga på en rimlig nivå. Med dagens interna kontroll lyckas man tillräckligt effektivt bedöma hur de uppsatta målen, verksamhetsprocesserna och riskerna har utfallit. Den interna revisionens årliga revisionsplan stöder stadens interna kontroll.

När det gäller missförhållanden som lyfts fram under tidigare räkenskapsperioder har i synnerhet ansvarsfördelningen i fråga om riskhanteringsåtgärder uppmärksamats. Också operativa risker tas upp i större omfattning än tidigare bl.a. i de lägesrapporter som ges till stadsdirektören sex gånger om året. Det finns emellertid en markant spridning i nivån gällande praxis, kompetens och rapportering av intern kontroll och riskhantering mellan verksamhetsområdena. Det existerar ett behov av att utveckla riskhanteringen i fråga om viktiga projekt och följandet av en projektmodell på stadsnivå. Utöver det ska man i fortsättningen fästa närmare uppmärksamhet vid dokumentationen av den interna kontrollen, vilket skulle uppbäckas av bl.a. rapporter som åstadkoms genom kvalitetshantering. Eftersom den interna kontrollen är en omfattande helhet, skulle en utvecklingsåtgärd på stadsnivå kunna vara att varje år besluta om teman för intern kontroll och samordna dem med den interna revisionens revisionsprogram.

År 2019 fanns mindre än ett halvt årsverke till förfogande för utveckling och samordning av intern kontroll och riskhantering på koncernnivå bl.a. till följd av uppsägningar, pensioneringar och sammanslagning av uppgifter. Syftet är att år 2020 rekrytera heltidsanställd personal för detta arbete. Utgående från de positiva erfarenheterna från bildningsväsendets verksamhetsområde har man också vid verksamhetsområdet för social- och hälsovård ansett det vara nödvändigt att rekrytera en säkerhetsexpert för förebyggande och reagerande riskhanteringsarbete bl.a. på grund av det ökade antalet allvarliga hot- och våldssituationer.

Prioriteringarna inom utvecklingen av riskhanteringen har varit bl.a. förankring av riskhanteringsarbetet inom den nya organisationens verksamhetsområden, beredskapsövningar riktade till stadens ledning samt utveckling av datasäkerheten bl.a. genom datasäkerhetsförbättringar och utbildning av personalen. Man försöker hantera nyckelpersonsrisken med hjälp av ett mer omfattande vikariearrangemang. Investeringsbehoven i en starkt växande stad i relation till inkomstbasens utveckling skapar ett tryck på koncernens skuldsättningsutveckling, vilket ska beaktas i ekonomiplanens beredning. Också i fortsättningen orsakar t.ex. risker i anslutning till extrema väderfenomen beredskapsbehov på stadsnivå. Samordningen av riskhanteringen blir smidigare när TargetorPro-programmet införs på stadsnivå år 2020. Förutom riskhanteringsplaner kommer också uppföljningen av strategiska mål att flyttas över till programmet.

1.3 Hur räkenskapsperiodens resultat bildas och verksamheten finansieras

1.3.1 Hur räkenskapsperiodens resultat bildas

Resultatet för räkenskapsperioden 2019 visade ett underskott på -62,7 miljoner euro. Efter bokslutsdispositioner uppgick räkenskapsperiodens underskott till -62,6 miljoner euro. Räkenskapsperiodens resultat försämrades med 66,6 miljoner euro jämfört med det föregående året. Den sammanräknade ökningen av verksamhetsintäkter, skatteinkomster och statsandelar var 30,3 miljoner euro jämfört med år 2018. Verksamhetskostnaderna ökade år 2019 med 92,0 miljoner euro jämfört med året innan. Dessa posters negativa inverkan på resultatet uppgår till sammanlagt -61,7 miljoner euro. De finansiella intäkterna minskat med de finansiella kostnaderna sjönk med 2 miljoner euro. Av- och nedskrivningarna ökade med 6,5 miljoner euro.

Resultaträkning		2019 milj. €		2018 milj. €		2017 milj. €
Verksamhetsintäkter		230,5		243,0		252,0
Verksamhetskostnader	-	1 407,5	-	1 315,5	-	1 260,7
Verksamhetsbidrag	-	1 176,9	-	1 072,5	-	1 008,7
Skatteinkomster		1 014,6		982,7		977,0
Statsandelar		184,3		173,4		168,9
Finansiella intäkter och kostnader						
Ränteintäkter		13,9		14,1		14,2
Övriga finansiella intäkter		15,6		17,4		15,3
Räntekostnader	-	1,9	-	2,3	-	2,5
Övriga finansiella kostnader	-	0,5	-	0,1	-	0,2
Årsbidrag		49,1		112,6		164,0
Avskrivningar och nedskrivningar	-	115,2	-	108,7	-	123,6
Extraordinära poster		3,3		0,0		0,0
Räkenskapsperiodens resultat	-	62,7		3,9		40,4
Bokslutsdispositioner		0,2		1,2		1,2
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-	62,6		5,2		41,7

Kommunens resultaträkning visar om den interna finansiering som ackumulerats som intäkter räcker till för att täcka de kostnader som orsakats av serviceproduktionen. Den resultaträkning som presenteras i detta sammanhang innehåller stadens, affärsverkens och fondernas externa intäkter och kostnader.

Intäkter

Vanda stads totala intäkter år 2019 uppgick till 1 459 miljoner euro. Ökningen jämfört med året innan var 28,4 miljoner euro, dvs. 2 procent. Verksamhetsintäkterna minskade från året innan med 12,5 miljoner euro. Skatteinkomsterna uppgick totalt till 1 014,6 miljoner euro. Jämfört med 2018 var ökningen 31,9 miljoner euro (3,2 procent). Under 2019 uppgick statsandelarna till sammanlagt 184,3 miljoner euro. De ökade från året innan med 10,9 miljoner euro (6,3 procent).

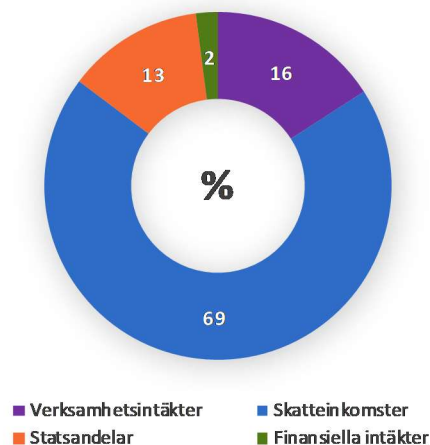
Kostnader

Vanda stads totala kostnader under 2019 uppgick till 1 525 miljoner euro. Ökningen jämfört med året innan var 98,4 miljoner (6,9 procent). Verksamhetskostnaderna ökade med 92,0 miljoner euro jämfört med år 2018. Köpen av tjänster ökade med 58,7 miljoner euro (9,1 procent) jämfört med det föregående året.

Tabell. Intäkter åren 2019 – 2018

Intäkter	2019 milj. €	2018 milj. €
Verksamhetsintäkter	230,5	243,0
Skatteinkomster	1 014,6	982,7
Statsandelar	184,3	173,4
Finansiella intäkter	29,6	31,5
Sammanlagt	1 459,0	1 430,6

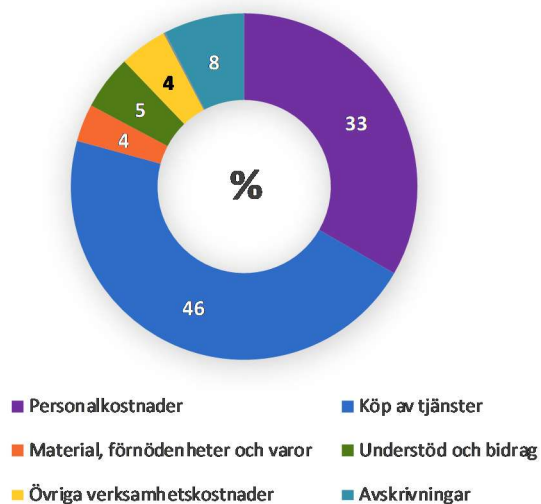
Figur. Fördelning av intäkter år 2019

Tabell. Kostnader åren 2019 - 2018

Kostnader	2019 milj. €	2018 milj. €
Personalkostnader	508,5	483,5
Köp av tjänster	700,1	641,4
Material, förnödenheter och varor	53,5	51,1
Understöd och bidrag	77,7	76,2
Övriga verksamhetskostnader	67,7	63,3
Finansiella kostnader	2,4	2,4
Avskrivningar	115,2	108,7
Sammanlagt	1 525,0	1 426,7

Figur. Fördelning av kostnader år 2019

Verksamhets- och årsbidrag

Stadens verksamhetsbidrag som består av differensen mellan verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter utvisar hur mycket av kostnaderna för driftsekonomin som kvarstår att täckas med skatteinkomster och statsandelar. År 2019 var verksamhetsbidraget -1 176,9 miljoner euro. Det försvagades med 104,4 miljoner euro jämfört med året innan.

Verksamhetsintäkternas andel av verksamhetskostnaderna har minskat jämfört med tidigare räkenskapsperioder. Verksamhetsintäkterna täckte cirka 16,4 procent av verksamhetskostnaderna år 2019 (18,5 procent år 2018).

Resultaträkningens nyckeltal	2019	2018	2017
Verksamhetsintäkter/verksamhetskostnader, %	16,4	18,5	20,0
Årsbidrag/avskrivningar, %	42,7	103,6	132,7
Årsbidrag, euro/invånare	210,2	493,7	735,4
Antal invånare	233 775	228 166	223 027

Årsbidraget beskriver tillräckligheten i internt tillförda medel totalt. Stadens årsbidrag minskade med 56,4 procent från året innan och uppgår till 49,1 miljoner euro. Ser man till årsbidraget visar stadens internt tillförda medel ett underskott.

Årsbidraget per invånare har minskat med 283,5 euro från 2018 års nivå, och var därmed 210,2 euro/invånare år 2019. Vanda stads målvärde fås genom att man dividerar den genomsnittliga årliga investeringsnivån (142,5 miljoner euro) med invånarantalet, varvid värdet blir 609,7 euro/invånare.

Räkenskapsperiodens resultat och över-/underskott

När årsbidraget minskas med avskrivningar och nedskrivningar och extraordinära poster, får man fram differensen mellan de inkomster och utgifter som periodiserats för räkenskapsperioden, dvs. räkenskapsperiodens resultat. Avskrivningarna har beräknats enligt den godkända avskrivningsplanen. Av- och nedskrivningarna var sammanlagt 115,2 miljoner euro år 2019. De extraordinära intäkterna uppgick år 2019 till sammanlagt 3,3 miljoner euro. År 2018 hade inga extraordinära poster.

Räkenskapsperiodens resultat minskade från året innan med 66,6 miljoner euro och kom att uppvisa ett underskott på -62,7 miljoner euro år 2019. Räkenskapsperiodens underskott efter avskrivningsdifferensen och ändringarna i reserver och fondöverföringarna var -62,6 miljoner euro.

1.3.2 Finansiering av verksamheten

Bokslutets finansieringsanalys består av förändringarna i kassaflödet i den ordinarie verksamheten och investeringarna samt finansieringsverksamheten i staden och affärsverken, dvs. Mun- och tandhälsan, Mellersta Nylands räddningsverk, Företagshälsan i Vanda samt fonderna. Finansieringsanalysen härleds ur bokslutets resultaträkning och balansräkning.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde visade under 2019 ett underskott på 94,2 miljoner euro. Investeringsutgifterna uppgick år 2019 till 157,6 miljoner euro. Den egen anskaffningsutgiften för investeringar, dvs. differensen mellan investeringsutgifterna och investeringarnas finansieringsandelar var 156,7 miljoner euro. Ökningen i den egna anskaffningsutgiften jämfört med året innan var 25,8 miljoner euro (19,7 procent).

Finansieringens kassaflöde

Kassaflödet för finansieringens del visade å sin sida ett överskott på 78,8 miljoner euro. Sammanlagt 100 miljoner euro upptogs av staden i nya långfristiga lån. De långfristiga lånen amorterades med 82,3 miljoner euro. Nettoökningen av de långfristiga lånen uppgick sålunda till 17,7 miljoner euro, då nettominskningen året innan var 79,5 miljoner euro. Ökningen av kortfristiga lån, 25,5 miljoner euro, omfattar förändringarna i dottersamfundens koncernkontosaldo. I övriga förändringar i likviditeten ingår åter en ökning av koncernkontofordringarna, 7,8 miljoner euro.

Förändring i likvida medel

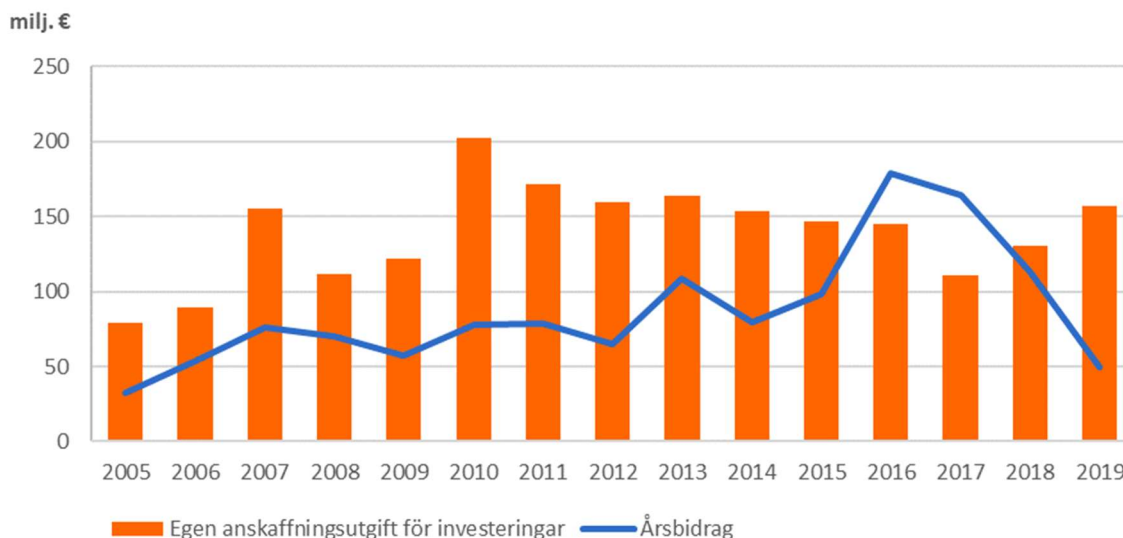
Förändringen av likvida medel består av differensen mellan nettosumman av finansieringsverksamhetens förändringar och nettosumman av internt tillförda medel och investeringar. De likvida medlen uppgick i slutet av 2019 till 124,7 miljoner euro inklusive dottersamfundens koncernkontosaldo 48,7 miljoner euro. Dottersamfundens koncernkontosaldo ökade med 17,7 miljoner euro under 2019. I sin helhet minskade de likvida medlen med 15,4 miljoner euro under 2019.

Finansieringsanalys	2019 milj. €	2018 milj. €	2017 milj. €
Verksamhetens kassaflöde			
Årsbidrag	49,1	112,6	164,0
Extraordinära poster	3,3	0,0	0,0
Korrektivposter till internt tillförda medel	- 16,8	- 40,9	- 40,5
Investeringarnas kassaflöde			
Investeringsutgifter	- 157,6	- 134,8	- 111,3
Finansieringsandelar för investeringar	0,9	3,9	0,7
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	26,9	66,7	50,6
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-94,2	7,6	63,4
Finansieringens kassaflöde			
Förändringar i utlåningen			
Ökning i utlåningsfordringar	- 3,1	- 0,3	0,0
Minskning i utlåningsfordringar	8,3	3,9	4,6
Förändringar i lånestocken			
Ökning i långfristiga lån	100,0	90,0	90,0
Minskning i långfristiga lån	- 82,3	- 169,5	- 191,0
Förändring i kortfristiga lån	25,5	- 16,2	10,9
Förändringar i eget kapital	0,1	0,0	1,7
Övriga förändringar i likviditeten	30,3	11,1	40,5
Finansieringens kassaflöde	78,8	- 81,1	- 43,3
Förändring i likvida medel	-15,4	-73,5	20,1
Likvida medel 31.12	124,7	140,0	213,5
Likvida medel 1.1	140,0	213,5	193,4
Finansieringsanalysens nyckeltal	2019	2018	2017
Utfallet av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde, 5 år milj. €	- 4,6	21,5	- 31,8
Internt tillförda medel för investeringar, %	31,4	86,1	148,2
Låneskötselbidrag	0,6	0,7	0,9
Kalkylmässigt lånekötselbidrag	0,4	1,0	1,3
Likviditet, kassadagar	27,5	31,5	49,8
Antal invånare	233 775	228 166	223 027

Nyckeltalet för de internt tillförda medlen för investeringar talar om hur stor del av utgiften för investeringarnas egenanskaffning som har finansierats genom inkomstfinansiering. Nyckeltalet för den interna finansieringen var 31,4 procent år 2019, m.a.o. täcktes en knapp tredjedel av investeringarna med internt tillförda medel. År 2018 räckte den interna finansieringen till att täcka investeringarna till 86,1 procent medan den år 2017 räckte till att täcka investeringarna i sin helhet.

I nedanstående figur åskådliggörs utvecklingen av årsbidraget och investeringarnas egenansaffningsutgifter åren 2005–2019.

Figur. Årsbidraget och investeringarnas egenansaffningsutgifter 2005 – 2019

Låneskötselbidraget visar hur tillräcklig kommunens interna finansiering är när det gäller att täcka kostnaderna för räntor på främmande kapital och amorteringarna. Vanda stads låneskötselbidrag var 0,6 år 2019. Den interna finansieringen räcker inte helt till för att sköta lånen, eftersom nyckeltalets värde ligger under 1. Som god kan lånesköselförmågan anses vara, om nyckeltalets värde överskrider 2. Kommunens likviditet beskrivs som kassans tillräcklighet räknad i dagar. Med Vanda stads kassamedel i slutet av 2019 skulle man ha klarat av att täcka betalningar för 27,5 dagar ur kassan.

1.4 Den finansiella ställningen och ändringar i den

Strukturen för kommunens finansiering framställs med hjälp av en balansräkning och nyckeltal som beräknas utgående från balansräkningen. Balansräkningen omfattar både stadens och affärsverkens, dvs. Mellersta Nylands räddningsverks, Företagshälsans i Vanda och Mun- och tandhälsovårdens samt Vanda stads bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfond, Utvecklingsfondens för Marja-Vanda och centrumområdena, Fondens för social kreditgivning och Skadefondens balansenheters sammanställda balansräkningar. Interna poster, såsom interna fordringar och skulder, ingår inte i balansräkningen.

Aktiva

I bestående aktiva ingår immateriella och materiella tillgångar som inverkar i form av produktionsfaktorer under flera räkenskapsperioder samt verksamhetsområdenas investeringar i aktier, andelar samt andra slag av investeringsobjekt. Bestående aktiva har värderats till anskaffningskostnaderna och avskrivningarna har beräknats enligt den godkända avskrivningsplanen. Avskrivningsplanerna och ändringarna av bestående aktiva ingår i noterna. I slutet av 2019 hade bestående aktiva ett värde i balansräkningen på 1 857,6 miljoner euro. Den största posten inom bestående aktiva är de materiella tillgångarna som uppgick till 1 272,9 miljoner euro i slutet av 2019 (62,4 procent av slutsumman i balansräkningen). Placeringarna, dvs. aktier, andelar och övriga fordringar uppgick i slutet av år 2019 till 564,7 miljoner euro (27,7 procent av balansräkningens slutsumma).

De förvaltade medlen bestod i huvudsak av statliga bostadslån som förmedlats. De förvaltade medlen uppgick i slutet av 2019 till 1,2 miljoner.

Till rörliga aktiva räknas omsättningstillgångar, lång- och kortfristiga fordringar, finansiella värdepapper samt pengar och bankfordringar. I slutet av året uppgick de rörliga aktiva till sammanlagt 181,7 miljoner euro (8,9 procent av balansräkningens slutsumma). Omsättningstillgångarna uppgick i slutet av år 2019 till 0,7 miljoner euro. Omsättningstillgångarna utgjordes av vårdartikels- och reservdelslager.

Fordringarna uppgick i slutet av året till sammanlagt 56,4 miljoner euro. Av dessa utgjordes 4,0 milj. euro av långfristiga fordringar. De kortfristiga kundfordringarna uppgick till 17,8 miljoner euro och lånefordringarna till 9,0 miljoner euro. De övriga fordringarna uppgick till 14,9 miljoner euro och resultatregleringarna till 10,8 miljoner euro. Kassa och bank uppgick i slutet av året till 124,4 miljoner euro, dvs. summan hade minskat med 15,4 miljoner euro jämfört med läget i slutet av år 2018.

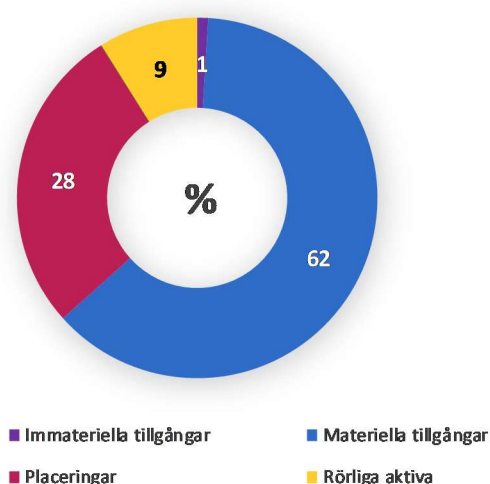
Passiva

Det egna kapitalet var i slutet av året 880,6 miljoner euro (43,2 procent av balansräkningens slutsumma). Det egna kapitalet bestod av ett grundkapital på 349,1 miljoner euro, ett kapital i övriga egna fonder på 126,7 miljoner euro samt av tidigare räkenskapsperioders överskott på 467,4 miljoner euro och räkenskapsperiodens underskott på -62,3 miljoner euro. Övriga egna fonder var Vanda stads bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfond, Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena, Fonden för social kreditgivning och Skadefonden.

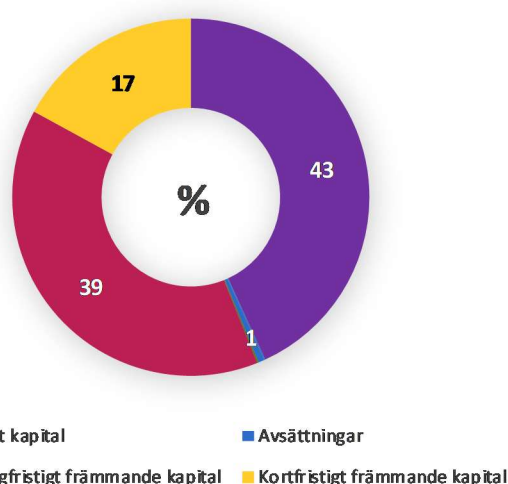
I slutet av 2019 fanns inga reserver. De investeringsreserver som uppkommit under tidigare år hade upplösts och inga nya reserver hade uppkommit. Genom användningen av investeringsreserver för att täcka anskaffningsutgifter uppstod år 2019 en minskning av avskrivningsdifferensen med 0,5 miljoner euro. I avsättningarna ingick en avsättning på 0,1 miljoner euro för pensionsförpliktelser som ingått utanför KTAPL och andra avsättningar för 11,2 miljoner euro. Det förvaltrade kapitalet bestod av förmedlade statliga bostadslån på 1,4 miljoner euro och donationsfondkapital på 1,5 miljoner euro.

Det främmande kapitalet uppgick vid årets slut till sammanlagt 1 143,8 miljoner euro. Stadens lånestock växte under året med 43,2 miljoner euro och vid årets slut uppgick summan till sammanlagt 954,9 miljoner euro. Av ökningen beror 25,5 miljoner euro på förändringarna i dottersamfundens koncernkontosaldo. I övriga kortfristiga skulder ingick semesterlöne- och ränteperiodiseringar och andra bokslutsperiodiseringar som överföringsskulder på sammanlagt 64,9 miljoner euro, skulder till leverantörer på 78,4 miljoner euro, erhållna förskott på 22,0 miljoner euro samt övriga skulder på 23,6 miljoner euro.

Figur. Balansräkningens aktiva

Figur. Balansräkningens passiva

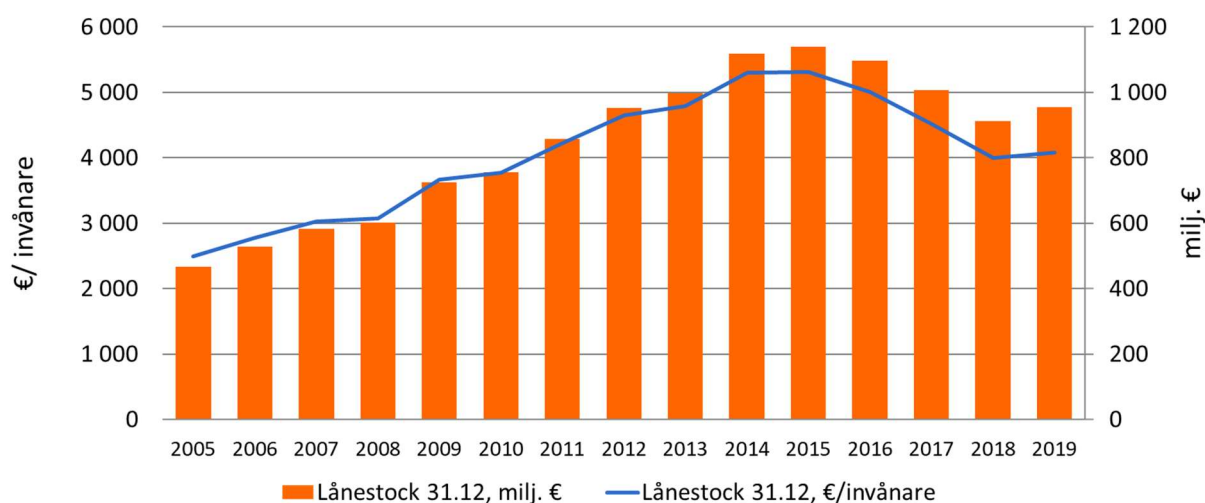
Balansräkning	2019 milj. €	2018 milj. €	2017 milj. €
AKTIVA			
Bestående aktiva	1 857,6	1 831,6	1 839,0
<i>Immateriella tillgångar</i>	<i>20,1</i>	<i>38,2</i>	<i>55,6</i>
Immateriella rättigheter	0,0	0,1	0,0
Övriga utgifter med lång verkningstid	20,1	38,1	55,5
 <i>Materiella tillgångar</i>	 <i>1 272,9</i>	 <i>1 223,8</i>	 <i>1 201,6</i>
Mark- och vattenområden	302,0	296,7	292,8
Byggnader	573,6	559,1	552,9
Fasta konstruktioner och anordningar	314,2	304,1	304,6
Maskiner och inventarier	20,2	18,0	16,6
Övriga materiella tillgångar	0,3	0,3	0,3
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	62,6	45,6	34,4
 <i>Placeringar</i>	 <i>564,7</i>	 <i>569,6</i>	 <i>581,8</i>
Aktier och andelar	285,0	284,7	293,3
Övriga lånefordringar	278,9	284,2	287,9
Övriga fordringar	0,8	0,7	0,6
 Förvaltade medel	 1,2	 1,3	 1,5
Statliga uppdrag	1,2	1,3	1,5
 Rörliga aktiva	 181,7	 205,9	 281,1
<i>Omsättningstillgångar</i>	<i>0,7</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>
Material och förnödenheter	0,7	0,6	0,6
 <i>Fordringar</i>			
<i>Långfristiga fordringar</i>	<i>4,0</i>	<i>3,6</i>	<i>13,7</i>
Lånefordringar	0,2	0,2	0,3
Övriga fordringar	3,7	3,4	13,4
 <i>Kortfristiga fordringar</i>	 <i>52,4</i>	 <i>61,7</i>	 <i>53,3</i>
Kundfordringar	17,8	22,3	21,7
Lånefordringar	9,0	1,2	0,6
Övriga fordringar	14,9	13,3	14,0
Resultatregleringar	10,8	24,8	17,0
 <i>Finansiella värdepapper</i>	 <i>0,3</i>	 <i>0,2</i>	 <i>1,1</i>
Aktier och andelar	0,3	0,2	1,1
 Kassa och bank	 124,4	 139,8	 212,4
AKTIVA TOTALT	2 040,5	2 038,8	2 121,5

Balansräkning	2019 milj. €	2018 milj. €	2017 milj. €
PASSIVA			
Eget kapital	880,6	942,8	938,5
Grundkapital	349,1	349,1	349,1
Övriga egna fonder	126,7	126,4	122,2
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	467,4	462,1	425,5
Räkenskapsperiodens över-/underskott	-62,6	5,2	41,7
Avskrivningsdifferens och frivilliga reserver	1,9	2,4	2,7
Avskrivningsdifferens	1,9	2,4	2,6
Reserver	0,0	0,0	0,1
Avsättningar	11,4	11,5	11,6
Pensionsavsättningar	0,1	0,2	0,2
Övriga avsättningar	11,2	11,3	11,4
Förvaltat kapital	2,8	2,0	2,3
Statliga uppdrag	1,4	1,3	1,5
Donationsfondernas kapital	1,5	0,7	0,8
Främmande kapital	1 143,8	1 080,2	1 166,3
<i>Långfristigt främmande kapital</i>	<i>796,0</i>	<i>797,4</i>	<i>859,7</i>
Masskuldebrevslån	188,6	124,4	175,1
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	607,4	673,0	684,6
<i>Kortfristigt främmande kapital</i>	<i>347,8</i>	<i>282,8</i>	<i>306,6</i>
Masskuldebrevslån	5,7	50,7	70,7
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	95,7	31,6	28,8
Lån från övriga kreditgivare	57,5	32,0	48,2
Erhållna förskott	22,0	23,9	32,5
Leverantörsskulder	78,4	62,5	49,5
Övriga skulder	23,6	25,0	20,4
Resultatregleringar	64,9	57,1	56,5
PASSIVA TOTALT	2 040,5	2 038,8	2 121,5

Balansräkningens nyckeltal	2019	2018	2017
Soliditet, %	43,7	46,9	45,1
Relativ skuldsättning, %	78,5	75,5	81,1
Ackumulerat över-/underskott, milj. €	404,8	467,3	467,1
Ackumulerat över-/underskott, €/inv.	1 731,6	2 047,9	2 094,4
Lånestock 31.12, milj. €	954,9	911,7	1 007,4
Lånestock 31.12, €/invånare	4 084,7	3 995,6	4 517,0
Lån och hyresansvar, 31.12., 1000 €	1 506,5	1 410,8	1 401,9
Lån och hyresansvar, €/invånare	6 444,1	6 183,3	6 285,6
Lånefordringar 31.12, milj. €	278,9	284,2	287,9
Antal invånare	233 775	228 166	223 027

Soliditetsgraden mäter kommunens soliditet, förmåga att klara av underskott och dess kapacitet att klara av sina åtaganden på lång sikt. I slutet av 2019 var soliditetsgraden i Vanda 43,7 procent, vilket betyder att Vanda stad har en betydande skuldbörda. Den relativa skuldsättningen visar att man av Vanda stads driftsinkomster under 2019 skulle ha behövt 78,5 procent för återbetalningen av främmande kapital. Vanda stads lånestock uppgick till 954,9 miljoner euro, dvs. 4 084,7 euro per invånare. Lånestocken innehåller dottersamfundens koncernkontosaldo 57,5 miljoner euro (32,0 miljoner euro år 2018). Då stadens hyresansvar läggs till lånen uppgår ansvaren till 1 506,5 miljoner euro, dvs. 6 444,1 euro/invånare. Sättet att räkna ut hyresansvaren har ändrats för år 2019 (se kapitel 4.1.1 Noter som gäller uppgörandet av stadens bokslut) och därför är nyckeltalet för lån och hyresansvar inte jämförbart i förhållande till tidigare räkenskapsperioder.

Figur. Lånestockens utveckling 2005–2019

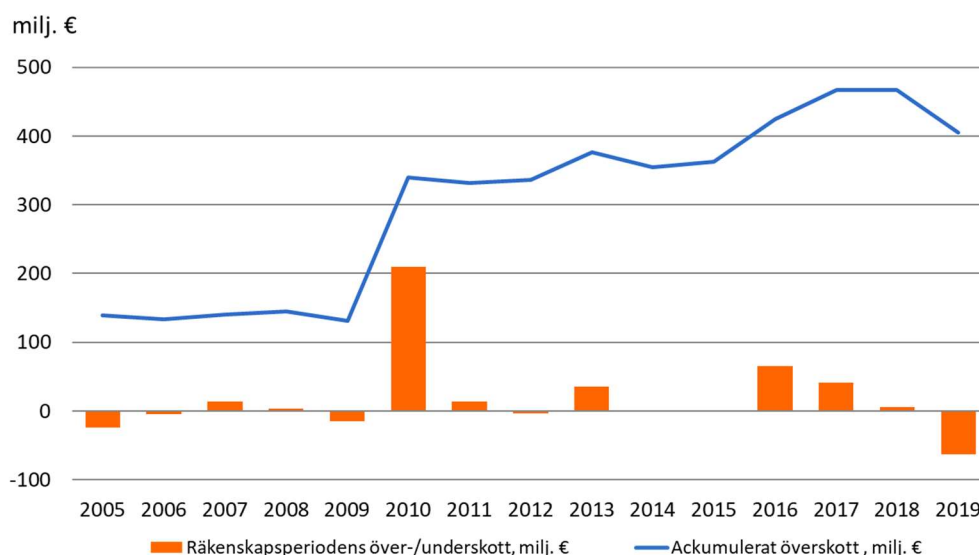

Utvecklingen när det gäller Vanda stads överskott beskrivs i nedanstående figur. Överskottet i bokslutet år 2010 (209,2 miljoner euro), som särskilt uppkom genom överlåtelsen av affärsverket Vanda Vattens funktioner till samkommunen HRM som grundades, har haft en betydande inverkan på stadens ackumulerade överskott. Överlåtelsen av Vanda Vattens affärsfunktioner gav upphov till en försäljningsvinst på sammanlagt 196,0 miljoner euro. Från överskottet för år 2010 höjdes grundkapitalet i Skadefonden med 7 miljoner euro år 2010 och grundkapitalet i Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena med 20 miljoner euro år 2011.

Försäljningsvinsten från de tomter som sålts till VAV (10,9 miljoner euro) hade en betydande inverkan på resultatet för räkenskapsperioden för år 2011. Under åren 2012–2013 sålde staden hyresbostäder som staden ägde, vilket gav en försäljningsvinst på sammanlagt 11,0 miljoner euro. Från överskottet för 2013 höjdes kapitalet i Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena med 4,0 miljoner euro och kapitalet i bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfonden med 20,0 miljoner euro. Höjningarna i fråga gjordes under räkenskapsperioden 2014.

Trettio miljoner euro av överskottet för räkenskapsperioden år 2016 och 12,4 miljoner euro av överskottet för räkenskapsperioden 2017 berodde på intäkterna från byggandet av samhällsteknik i markområden som erhållits som avtalsenlig ersättning i området Kivistö.

Figur. Vanda stads över-/underskott och utvecklingen av det överskott som uppkommit 2005–2019

1.5 Totala inkomster och utgifter

Kalkylen för de totala inkomsterna och utgifterna görs upp utifrån stadens och affärsverkens, Mellersta Nylands räddningsverks, Företagshälsans i Vanda och Mun- och tandhälsovårdens resultaträkningar och finansieringsanalyser. I den beaktas endast externa inkomster, utgifter och finanstransaktioner. Också Vanda stads bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfond, Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena, Fonden för social kreditgivning och Skadefonden ingår i kalkylen.

Stadens totala inkomster under 2019 uppgick till 1 607,3 miljoner euro och de totala utgifterna till 1 653,0 miljoner euro. Differensen mellan inkomsterna och utgifterna utgjorde således -45,7 miljoner euro. Då Övriga ändringar i likviditeten (30,3 miljoner euro), läggs till från finansieringsanalysen, fås en ändring på -15,4 miljoner euro i kassamedlen. Detta motsvarar ökningen i finansieringsanalysens kassamedel under år 2019.

Totala inkomster och utgifter	2019 milj. €	2019 %	2018 milj. €	2018 %
Inkomster				
Verksamhet				
Verksamhetsintäkter	230,5	14,3	243,0	15,6
Skatteinkomster	1 014,6	63,1	982,7	63,3
Statsandelar	184,3	11,5	173,4	11,2
Ränteintäkter	13,9	0,9	14,1	0,9
Övriga finansiella intäkter	15,6	1,0	17,4	1,1
Extraordinära intäkter	3,3	0,2	0,0	0,0
Korrektivposter till internt tillförda medel				
- Överlåtelsevinster på bestående aktiva tillgångar	- 16,7	- 1,0	- 41,6	- 2,7
Investeringar				
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	0,9	0,1	3,9	0,3
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	26,9	1,7	66,7	4,3
Finansieringsverksamhet				
Minskning i utlåningsfordringar	8,3	0,5	3,9	0,3
Ökning i långfristiga lån	100,0	6,2	90,0	5,8
Ökning av kortfristiga lån	25,5	1,6	0,0	0,0
Ökning av eget kapital	0,1	0,0	0,0	0,0
Totala inkomster sammanlagt	1 607,3	100,0	1 553,6	100,0
Utgifter				
Verksamhet				
Verksamhetskostnader	1 407,5	85,1	1 315,5	80,3
Räntekostnader	1,9	0,1	2,3	0,1
Övriga finansiella kostnader	0,5	0,0	0,1	0,0
Korrektivposter till internt tillförda medel				
Förändring av avsättningar				
- Ökning (-), minskning (+) av avsättningar	0,2	0,0	0,1	0,0
- Överlåtelseförl. på bestående aktiva tillgångar	- 0,1	0,0	- 0,8	- 0,1
Investeringar				
Investeringsutgifter	157,6	9,5	134,8	8,2
Finansieringsverksamhet				
Ökning i utlåningsfordringar	3,1	0,2	0,3	0,0
Minskning i långfristiga lån	82,3	5,0	169,5	10,3
Minskning i kortfristiga lån	0,0	0,0	16,2	1,0
Totala utgifter sammanlagt	1 653,0	100,0	1 638,1	100,0

Avdragsposter i inkomsterna utgör försäljningsvinster av anläggningstillgångar och i utgifterna försäljningsförluster för anläggningstillgångar samt förändring av avsättningar, då avsättningarnas belopp har ändrat under räkenskapsperioden.

1.6 Kommunkoncernens verksamhet och ekonomi

1.6.1 Samfund som ingår i koncernbokslutet

Med **en kommunkoncern** avses en ekonomisk enhet som består av kommunen samt en eller flera juridiskt självständiga sammanslutningar, i vilken kommunen ensam eller tillsammans med andra sammanslutningar som hör till kommunkoncernen har bestämmanderätt i en eller flera sammanslutningar (dottersammanslutningar). Bestämmanderätten kan också basera sig på att dottersamfundet ensamt eller tillsammans med andra dottersamfund har bestämmanderätt i ett annat dottersamfund.

Koncernsamfund

Kommunkoncernens modersamfund är skyldigt att upprätta ett koncernbokslut.

Dottersamfund kallas de samfund i vilka modersamfundet har bestämmanderätt. Kommunen har bestämmanderätt i ett annat samfund om kommunen:

- har mer än hälften av det röstetal som alla aktier eller andelar medför eller
- med stöd av bolagsordningen, bolagsavtalet eller därmed jämförbara bestämmelser har rätt att utse majoriteten av styrelsemedlemmarna i samfundet eller ledamöterna i motsvarande organ eller
- med stöd av avtal har motsvarande ovannämnda rösträtt.

En förening eller stiftelse är kommunens dottersamfund såvida:

- kommunen har rätt att utse majoriteten av samfundets styrelsemedlemmar eller ledamöter i motsvarande organ eller
- föreningens eller stiftelsens nettoförmögenhet enligt stadgarna vid upplösning i sin helhet övergår till kommunen eller till ett samfund som ingår i kommunkoncernen.

Ett intresseföretag är ett samfund i vilket modersamfundet antingen ensamt eller tillsammans med andra koncernsamfund samtidigt har ett betydande inflytande och en betydande ägarandel i samfundet. Med betydande inflytande avses innehav av 20–50 procent av samfundets röstetal, och med betydande ägarandel innehav av minst 20 procent av intresseföretagets eget kapital. Intresseföretagen sammanställdes första gången 2008.

En samkommun sammanställs med kommunens koncernbalans oberoende av storleken på kommunens andel av samkommunens tillgångar och skyldigheter. Sammanställningen sker enligt ägarandelen.

Samfund som ingår i koncernbokslutet	Sammanställning för koncernbokslutet	
	Sammanställda (st.)	Sammanställda (st.)
Dottersamfund		
Bolag		
Fastighets- och bostadsbolag	26	-
Bolag som utövar kommunal affärsverksamhet	12	1
Övriga bolag	2	-
Samkommunerna	8	-
Samkommunernas dottersamfund	15	-
Intressesamfund	33	7
Totalt	96	8

1.6.2 Koncernverksamhetens styrning

I Vanda stadskoncern ingår staden och de aktiebolag, stiftelser, föreningar och andra samfund, där staden ensam eller tillsammans med sina dottersamfund har bestämmanderätt samt samkommuner där staden är medlem.

I koncernledningen ingår kommunstyrelsen, kommundirektören eller borgmästaren och övriga myndigheter som bestäms i instruktionen. Koncernledningen ansvarar för styrningen av kommunkoncernen och för ordnandet av koncernens interna kontroll. Stadens koncernledning består av de myndigheter och tjänsteinnehavare som före-
drar, tar beslut och verkställer ärenden som berör koncernsammanslutningarna samt ansvarar för stadskoncernens intressebevakning i enlighet med den koncernstrategi och den budget samt de instruktioner som godkänts av stadsfullmäktige.

Enligt koncernstrategin beslutar stadsstyrelsen om köp, försäljning, byte och teckning av aktier och andelar och om instiftandet och upplösandet av en sådan privaträttslig sammanslutning där staden är ägare eller medlem.

Fram till slutet av 2019 var allmänna sektionen verksam under stadsstyrelsen. Allmänna sektionen bistod stadsstyrelsen med att organisera koncernförvaltningen på det sätt som avses i den av stadsfullmäktige godkända koncernstrategin samt i andra anvisningar och bestämmelser som stadsfullmäktige och stadsstyrelsen gett, och bereder instiftandet och upplösandet av en sådan sammanslutning där staden är ägare eller medlem. Under stadsstyrelsen lyder fr.o.m. 1.1.2020 en koncernsektion som ansvarar för organiseringen av koncernförvaltningen tillsammans med staden i den av staden godkända ägarpolitiken samt på det sätt som avses i andra anvisningar och bestämmelser som stadsfullmäktige och stadsstyrelsen gett.

Enligt 14 § i kommunallagen fattar stadsfullmäktige beslut om de centrala målen för kommunens och kommunkoncernens verksamhet och ekonomi samt om principerna för koncernstyrningen. Fullmäktige kan genom sina uppställda mål styra dottersamfunden i deras egen process för att ställa upp mål. Fullmäktiges styrning binder dock inte dottersammanslutningarna juridiskt. De mål som uppställs av fullmäktige kan röra en dottersammanslutnings ställning, verksamhetens omfattning, verksamhetsförutsättningarna (bl.a. investeringar), servicens kvalitet, prissättningsprinciperna eller avkastningskraven på kapitalet. I detta syfte är uppställandet av mål till sin karaktär indirekt, att föra fram huvudägarens vilja.

Enligt Vanda stads koncernstrategi styrs den strategiska planeringen i dottersammanslutningar av den budget och ekonomiplan som godkänns av stadsfullmäktige. I samband med stadens budget godkänner stadsfullmäktige de eventuella bindande ekonomiska och operativa mål som ställs upp för dottersamfunden. Målen som ställs upp bereds inom koncernservicen i samarbete med verksamhetsområdet i fråga samt bolaget. Allmänna sektionen har till uppgift att framföra förslag och ge anvisningar om de ekonomiska och operativa mål som ska ställas upp för stadskoncernens samfund.

Koncernstrategin som stadsfullmäktige godkände 17.12.2012 § 7 och som trädde i kraft 1.1.2013, omfattar de befogenheter och de verksamhetsprinciper genom vilka koncernen leds, styrs och övervakas för att de mål som stadsfullmäktige ställt upp ska nås. Koncernstrategin har behandlats på dottersamfundens bolagsstämmor eller i andra motsvarande förvaltningsorgan som utövar den högsta beslutanderätten samt i samfundens styrelser eller motsvarande förvaltningsorgan, och har godkänts som bindande för dottersamfunden. Koncernstrategin binder inte Vanda Energi Ab.

1.6.3 Betydande händelser som gäller koncernen

Kaunialan Sairaala Oy blev år 2019 Vanda stads dotterbolag när staden av Sotainvalidien Veljesliitto - Krigsinvalidernas Brödraförbund ry i maj köpte 40 % och i november 15 % av bolagets aktier så att stadens ägarandel av bolagets aktiestock efter det första köpet var 85 % och 100 % efter det andra. Kaunialan Sairaala Oy äger Kauniala Oy i sin helhet.

Affärsverket Företagshälsan i Vanda bolagiserades 1.8.2019 när staden vid en emission som genomfördes av Vantaan Työterveys Oy tecknade de nya aktierna som släpptes vid affären vars teckningssumma i sin helhet betalades genom att överlåta Affärsverket Företagshälsan i Vandas egendom och kassa i form av apport till bolaget. Utöver detta överfördes verksamheten vid Affärsverket Företagshälsan i Vanda och dess personal till bolaget enligt bestämda principer. Bolaget Företagshälsan i Vanda ägs i sin helhet av staden.

Staden köpte hela aktiestocken hos bolaget Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkotia av Asuntosäätiön Asunnot Oy i juli 2019. Fastigheten ligger på en tomt som ägs av Vanda stad i Asola.

Stadsstyrelsen beslutade 26.11.2018 § 24 bl.a. att Vantaan Moottorirata Oy försätts i likvidation för upplösning av bolaget fr.o.m. 1.1.2019. Bolaget upplöstes när bolagsstämman 19.6.2019 godkände bolagets slutredovisning och utredarnas berättelse om likvidationsförfarandet. Under räkenskapsperioden ägdes 96,6% av bolagets aktiestock av Vanda stad och 3,4% av VTK Kiinteistöt Oy.

Stadsstyrelsen beslutade 24.9.2018 § 13, att det helt stadsägda Kiinteistö Oy Pakkalan Kartanonkoski 10 fr.o.m. den extra bolagsstämman 25.9.2018 försätts i likvidation för upplösning av bolaget. Bolaget upplöstes efter att bolagsstämman godkänt bolagets slutredovisning 10.12.2019. Bolaget har inte haft aktiv affärsverksamhet.

VTK Kiinteistöt Oy:s dotterbolag Kiinteistö Oy Vantaan Paloasema fusionerades med VTK Kiinteistöt Oy 31.8.2019.

1.6.4 Vanda stads betydande dotterbolags årssammandrag

I dotterbolagens årssammanfattning rapporteras hur de operativa och ekonomiska målen för Vanda stads betydande dotterbolag utfallit under 2019 samt resultat- och balansuppgifter. De ekonomiska siffrorna var ännu oreviderade vid den tidpunkt då uppgifterna lämnades in, och därför kan uppgifterna i denna rapport avvika från företagens officiella bokslut. På grund av bolagens storleksskillnader samt olikheter i verksamhetsområdena och verksamheten de bedriver, är rapporteringen inte helt enhetlig för alla bolag. Närmare information om bolagen ges av de verkställande direktörerna och stadens koncernstyrning och övervakningsenhet.

Vanda Energi Oy Ab (koncern)

FO-nummer	0124461-3
Ägarandel	60 %
Styrelseordf.	Tommi Valtonen
Verkställande direktör	Jukka Toivonen

Vanda Energi Ab är ett av Finlands största stadsenergibolag. Vanda stad äger 60 % av bolaget medan Helsingfors stad äger 40 %. Koncernen Vanda Energi består av moderbolaget Vanda Energi Ab med dotterbolaget Vanda Energi Elnät Ab samt intressebolag.

Dotterbolaget Vanda Energi Elnät Ab svarar för elnätsverksamheten i Vanda. Förutom elnätsverksservice säljer bolaget tjänster som är nära förknippade med nätverksamhet och kundernas energiförbrukning, såsom service för anläggande av anslutningsledningar.

Vidare har Vanda Energi Ab andelar i följande energiproduktionsbolag: EPV Energia Ab, Pohjolan Voima Oy, Suomen Hyötytuuli Oy, Innopower Oy, Voimaosakeyhtiö SF, Liikennevirta Oy.

Ytterligare information om Vanda Energi Ab <http://www.vantaanenergia.fi/>

Koncernen Vanda Energi Oy Ab				
Nyckeltal	Utfall 2019	Budget 2019	Ändring tot ./. budg.	Utfall 2018
Avkastning på eget kapital, %	17 %	13 %	0	14 %
Rörelsevinst %	18 %	15 %	0	16 %
Soliditet	41 %	41 %	0	39 %
Bruttoinvesteringar miljeur	42	53	-10	110
Bruttoinvesteringar % av omsättningen	14 %	17 %	0	36 %

Omvärld

Finlands regerings energi- och klimatstrategi samt flera lagändringar som trätt i kraft och som är på kommande förändrar spelreglerna och verksamhetsmodellerna och orsakar kostnader, men öppnar samtidigt för nya affärsverksamhetsmöjligheter t.ex. för att öka den cirkulära ekonomin.

Bakom ligger bland annat internationella klimatavtal och utvecklingen kring EU:s energunion.

- bl.a. energieffektivitetsdirektivet och energieffektivitetsavtalen i anslutning till det är under utveckling
- paket för ren energi, uppdatering av elmarknadsförordningen och direktivet
- förslagen av arbets- och näringsministeriets arbetsgrupp för smarta nät
- ändringar i energibeskattningen
- hållbarhetskriterier för användning av trä
- totalförbud mot stenkol
- åtgärder i anslutning till höjning av återvinningsgraden

Samordningen av elmarknaden i Norden fortsätter och energimarknadens spelregler utvecklas

- nationella Datahub för informationsutbyte inom elmarknadens detaljhandel är på kommande
- målet är principen om att få alla tjänster över en disk i kundgränssnittet (= endast en fakturerare, inte en separat överföringsfaktura)
- en gemensam nordisk balansavräkningsmodell har införts, en europeisk modell utreds
- gasmarknaderna öppnades från början av år 2020
- vid energimätningar kommer man att övergå från en timmes mätperioder till 15 minuters perioder

Intelligensen ökar i energinäten och nätens komplexitet ökar. Utvecklingen av energilagringens teknologi är betydande. Samtidigt ökar andelen decentraliserad småskalig produktion och konsumenternas roll som energiproducenter ökar. Efterfrågan på nya tjänster ökar.

Tillsynsmodellen för nätaffärsverksamhet är allt mer långsiktig och beaktar riskerna bättre.

Verksamhet

2019

- Arbetet med att bygga upp och utveckla ett samföretag inom elförsäljning och kundservice till en riksomfattande aktör pågår.
- Vanda Energi sålde sin affärsverksamhet inom distribution och försäljning av naturgas. Bolagets ångaffärsverksamhet såldes också.
- Arbetet med att införa ett kundinformationssystem fortsatte och elaffärsverksamhetens andelar togs i bruk.
- Nya produkter inom elhandeln har lanserats
- Försäljningen av solelsystem fortsatte
- Vindkraftinvesteringar görs
- Fennovoimas kärnkraftsprojekt fortsätter i Pyhäjoki
- Ändringen i biopannan i Mårtensdal togs i kommersiellt bruk
- Utbyggnadsinvesteringar för att utvidga elnätet och fjärrvärmenätet och underhållsinvesteringar för dessa och produktionen genomförs
- Aktiebolaget Suomen Energia Urakointi Oy:s (SEU) aktier såldes.
- Kollektivavtalsförhandlingar i slutet av år 2019
- Förhandsplanering av avfallskraftverkets utvidgning genomfördes under 2019

På kommande

- Kollektivavtalsförhandlingarna pågår
- Fennovoimas kärnkraftsprojekt fortsätter i Pyhäjoki
- Vindkraftinvesteringar görs
- Datahub införs uppskattningsvis år 2022. Flera andra betydande nästan samtidigt myndighetsbeslut som medför ändringar i energimarknaden är på kommande.
- Utvidgningen av avfallskraftverket inleds
- Planering av att avstå från stenkolk
- Samföretag inom elförsäljning och kundservice inleder kommersiell verksamhet
- Utbyggnadsinvesteringar för att utvidga elnätet och fjärrvärmenätet och underhållsinvesteringar för dessa och produktionen genomförs

Ekonomisk översikt

Den jämförbara rörelsevinsten för år 2019 överskred budgeten med 3,4 miljoner euro. Rörelsevinsten var på en god nivå huvudsakligen på grund av en förbättring i täckningsbidraget till följd av investeringen i en biopanna i Mårtensdal och tack vare prishöjningen i elnäten år 2018. Poster av engångskaraktär (överlåtelse av affärsverksamhet, fastighetsrealisationer och ändringar i aktiebolagens bokföringspraxis) utgjorde sammanlagt cirka 9 miljoner euro. Jämfört med år 2018 var rörelsevinsten 2,7 milj. euro bättre utan poster av engångskaraktär.

Resultatkalkyl 1 000 eur	Utfall 2019	Budget 2019	Differens tot 2019 ./. Bdg 2019	Utfall 2018	Ändring 2019 ./. 2018
Omsättning och övriga rörelseintäkter	304 000	310 817	-6 817	311 056	-7 056
Material och tjänster	-162 945	-175 693	12 748	-175 550	12 605
Personalkostnader	-27 896	-28 051	155	-27 764	-132
Skötselkostnader för fastighetsegendomen	-4 358	-2 753	-1 605	-3 014	-1 344
Avskrivningar och nedskrivningar	-31 495	-31 366	-129	-26 882	-4 613
Övriga rörelsekostnader	-26 544	-28 528	1 984	-28 247	1 703
Andel av intressebolagens resultat	8 185	2 000	6 185	-2 511	10 696
Rörelseresultat	58 947	46 426	12 521	47 087	11 860
Finansiella intäkter	475	72	403	358	117
Finansiella kostnader	-6 087	-4 109	-1 978	-5 343	-744
Skatter	-8 698	-7 981	-717	-7 429	-1 269
Bokslutsdispositioner	0	0	0	0	0
Resultatet totalt	44 637	34 408	10 229	34 672	9 965

Investeringar

Koncernens beräknade bruttoinvesteringar för år 2019 var 42 milj. euro, av vilka moderbolagets investeringar var 31 milj. euro och investeringar i elnät 11 milj. euro. Moderbolagets största investeringar gällde Mårtensdals biokraftverk 13 milj. euro, fjärrvärmennätet 8 milj. euro och kraftverkens samt värmecentralernas andra investeringar 5 milj. euro. Bioanläggningsinvesteringen i Mårtensdal för åren 2017–2019 var cirka 68 milj. euro. Förhandsplaneringen av avfallskraftverkets utvidgning har inletts och det totala värdet för en eventuell investering är cirka 143 milj. euro åren 2020–2022.

1 000 eur	Utfall 2019	Prognos 2019	Utfall 2018	Ändring i progn. 2019 ./. Tot. 2018
Bestående aktiva	542 865	542 865	532 981	9 884
Leasingansvar vid periodens slut	138 322	138 322	145 639	-7 317
Lån vid periodens slut	179 272	179 272	154 194	25 078
Eget kapital	281 657	281 657	257 046	24 612
Balansräkningens slutsumma	686 695	686 695	667 183	19 512
Personal antal	336	336	340	-4

Finansiering

De största faktorerna som inverkar på den finansiella situationen för Vanda Energis koncern är investeringarnas volym och mängden dividender som betalas ut till ägarna. Målet är att de normala årliga underhållsinvesteringarna ordnas med internt tillförda medel, och mer lån tas inte för dem. Utbetalning av dividender genom att ta mer lån kan inte heller anses vara vettigt. Det har tagits banklån för biokraftverket 27 milj. euro år 2018 och 28 milj. euro år 2019. Finansieringsbehovet för avfallskraftverkets utvidgning gäller åren 2020–2022 och enligt planerna ska den till största delen finansieras med främmande kapital (ca 90–100 milj. euro). De beräknade

anskaffningsutgifterna i nuläget är cirka 143 milj. euro. Tillfälliga finansieringsbehov (pendlande rörelsekapital) ordnas med hjälp av stadens koncernkontolimit och företagscertifikat.

Kassaflöde 1 000 eur	Utfall 2019	Utfall 2018	Differens tot 2019 ./. 2018
kassa vid periodens början	15 820	15 264	556
+ affärsverksamhetens kassaflöde	65 699	71 191	-5 492
+ investeringarnas kassaflöde	-33 250	-109 836	76 586
+ finansieringens kassaflöde	-20 464	39 201	-59 665
Kassa vid periodens slut	27 805	15 820	11 985

Personal

Vanda Energi-koncernens personal

	Totalt	Ordinarie	Visstidsanställda	Personalens genomsnittsålder
12/2018	337	313	24	44,46 år
4/2019	334	310	24	44,49 år
8/2019	339	306	33	44,45 år
12/2019	339	311	28	44,82 år

	Anställda	Tjänstemän	Högre tjänstemän	Ledning
12/2018	69	159	96	13
4/2019	68	160	93	13
8/2019	68	165	93	13
12/2019	67	162	98	12

Man bör beakta att största delen av produktionspersonalen hör till tjänstemännen.

Sjukfrånvaro:

1–12/2017	2,9% (inkl. också sjukfrånvaron p.g.a. arbetsolycksfall 0,11 %)
1–12/2018	3,5%
1–12/2019	2,49% (inkl. också sjukfrånvaron p.g.a. arbetsolycksfall 0,02%)

Omsättning:	Gick i pension	Sade upp sig/sades upp	Nya
2018	4	10/1	*)56
1–4/2019	0	6/0	**)9, av vilka 7 visstidsanställda
5–8/2019	3	5/1	***)37, av vilka 35 visstidsanställda
9–12/2019	1	1/0	9, av vilken 1 är visstidsanställd

*) Siffran inbegriper 38 sommarjobbare

**) Siffran inbegriper 5 sommarjobbare

***) Siffran inbegriper 35 sommarjobbare

Riskhantering

Vanda Energis styrelse granskar årligen all policy som gäller riskhanteringen. Därutöver behandlas bolagets nyckelrisker. Bolagets policy har behandlats senast hösten 2019. Nyckelriskerna behandlades vid strategimötet för bolagets ledning och styrelse 20–21.8.2019.

För verkställandet av riskhanteringsplanen svarar bolagets operativa ledning. En uppdatering av planerna har gjorts för Vandakoncernens riskhanteringsenhet 5.12.2019 enligt tidtabell, med stadens nya riskverktyg.

Vanda Energis tre centrala risker är:

- Elektricitetens prisrisk. Risken är den låga prisnivån för elektricitet och att prisnivån eventuellt kommer att hållas länge på en låg nivå. Risken hålls i styr bland annat genom elproduktionens och elhandelns skyddsåtgärder och genom att följa ekonomiriskpolitiken. I fråga om elhandeln är också en hård konkurrens på marknaden en riskfaktor när det gäller att fastställa priser.
- Policy- och regleringsrisk. Risken kan realiseras bland annat vad gäller affärsverksamhetsreglering, förändringar i energins stödsystem eller till exempel miljötillstånd. Risken hålls i styr genom att aktivt delta i intressebevakningsarbetet och påverkandet inom energibranschen och genom olika prognoser och scenarion.
- Risk för stora störningar i energiproduktion eller el-/fjärrvärmeleverans. Orsaker kan vara till exempel naturfenomen, maskinhaveri, storolycka eller mänskligt misstag. Riskhanteringsmetoder är bland annat effektiva underhållsprogram och beredskapsplanering och olika krissituationsövningar.

Andra anmärkningsvärda nyckelrisker är bland annat risker i anslutning till investeringarnas framgång för bolaget samt risker i anknytning till genomförandet av olika krävande projekt.

VAV Yhtymä Oy (koncern)

FO-nummer	0640915-7
Ägarandel	100 %
Styrelseordförande	Tuula Laukkanen
Verkställande direktör	Teija Ojankoski

VAV Yhtymä Oy är ett bolag som ägs till 100 % av Vanda stad. VAV-koncernen består av moderbolaget VAV Yhtymä Oy och av två dotterbolag: VAV Asunnot Oy och VAV Palvelukodit Oy. VAV Asunnot Oy låter bygga och förvaltar statligt understödda ARA-bostäder som bildar majoriteten av koncernens bostadsbestånd. VAV Yhtymä Oy låter bygga och förvaltar andra bostäder till rimliga kostnader och VAV Palvelukodit Oy servicebostäder.

Ytterligare information om VAV-Asunnot Oy under adressen www.vav.fi

Koncernen VAV Yhtymä Oy				
Nyckeltal	Utfall 2019	Budget 2019	Ändring tot ./ budg.	Utfall 2018
Rörelsevinst %	20 %	25 %	-5 %	24 %
Bostäder	10 970	11 006	-36	107
Bostädernas beläggningsgrad %	99,1 %	99,1 %	0	99,1 %
Omsättning %	11,2 %	12 %	-1 %	11,6 %
Hysesfordringar i förhållande till omsättningen %	1,2 %	1,2 %	0 %	1,2 %
Personalen	54	52	2	51
Medelhyra €/m2/mån.	12,21	12,21	0	12,11
Hyrornas variationsvidd	9,98-15,44	9,98-15,44		9,86-15,44

Omvärld

- Ändringar i lagstiftningen har försvårat finansieringen av reparationsverksamheten samt reparationsberedskapen.
- Reparationsberedskapen mätt i euro har begränsats och avkastningen på egna medel i hyrorna sjönk till 4 procent fr.o.m. 1.1.2017. Den nya räntestödslagen som trädde i kraft i juli 2018 förbjuder möjligheten till reparationsberedskap för nya fastigheter som finansierats med räntestödslån.
- De maximala boendeutgifterna för bostadsbidrag har frysts på 2017 års nivå.
- Lagen om ett slopande av samfundens indelning i förvärvskällor begränsar koncernens rätt till skatteavdrag för ränta på interna lån.
- Fastigheternas ökande reparationsbehov – det jämgamla fastighetsbeståndet innebär en anhopning av reparationskostnader under de närmaste åren.
- En allt sämre inkomstnivå bland bostadsbehövande i förhållande till boendekostnaderna.
- Byggandet och fastighetssektorn kommer att beröras av ändrade bestämmelser, med vilka man strävar efter lösningar och verksamhetsmodeller som skyddar miljöns hållbarhet.
- Ett stort antal bostadssökande, i genomsnitt 80 bostäder blir lediga i månaden, dvs. bara 1,3 % av sökandena får en bostad. I augusti var antalet sökande 5 530 hushåll, av vilka 58 % utgjordes av en persons hushåll.
- I fastighetsskatten förutspås höjda beskattningsvärden i tillväxtcentrumen 2022.

Verksamhet

- Stävgränden 7 färdigställdes 31.1, bostäder 86 st., *Ökning i omsättningen.*
- Violbrinken 4 färdigställdes 26.4, bostäder 72 st., av vilka 15 socialväsendets specialbostäder, *Ökning i omsättningen.*
- Krukgränden 7 färdigställdes 31.8, bostäder 199 st. Bostäder för äldre personer i dåligt skick och äldre minnessjuka. *Ökning i omsättningen.*
- Lokgrändens servicehus i Dickursby revs i slutet av året och det börjar byggas en ny fastighet under våren. För finansieringen av fastigheten har man fått ett borgenslån med statsborgen som beviljats av ARA.
- Försäljningen av fastigheter som avregleras fortsätter. I januari 2020 såldes tre radhusfastigheter, som hade 61 bostäder. Det ansöks hos ARA om avreglering av vissa specificerade fastigheter. *Det säkerställs egna medel för reparationsbyggnation samt nyproduktion.*
- Utvecklingsprojekt för planläggning förs vidare, bl.a. i Myrbacka. *Genom ersättande och kompletterande planläggning möjliggörs att dyra reparationer ersätts med en mer effektiv och ekonomiskt mer lönsam nyproduktion samt för att samla egna medel genomförs tomtförsäljning.*
- I reparationerna som följer underhållsplanen (PTS) eftersträövades kostnadseffektiva lösningar i rätt tid, förnyades värmeproduktionsanläggningar och genomfördes t.ex. hybridlösningar (bl.a. solpaneler). *Kontroll av underhållskostnaderna på lång sikt.*
- IT-systemen samt e-tjänster som riktar sig till hyresgästerna förbättras. *Ekonomiskt effektiv verksamhet.*
- Ett nytt dotterbolag grundades inom VAV-koncernen, och ARA-bostadsbeståndet flyttades över till dotterbolaget vid överföringen av affärsverksamheten 3.12.2018. *Bolagets förvaltningsstruktur görs tydligare. Bättre bostadspolitisk reaktionsberedskap.*

Ekonomisk översikt

- Omsättningen utföll enligt budgeten. Hyrorna steg med i snitt 0,10 €/m² från början av mars 2019. Medelhyran var 12,21 per kvadratmeter, vilket utgjorde en höjning på 0,8 %.
- Långfristiga lån har planenligt amorterats. Den låga räntenivån har möjliggjort extra amorteringar, sammanlagt 19,6 milj. euro. De extra amorteringarna som överskred budgeten gjordes för att undvika minusränta på det kapital som fanns på bankkontot.
- Underhållsreparationerna (PTS) genomförs enligt en rullande budget. Alla underhållsreparationer (PTS) under innevarande år, 16,6 milj. euro, genomförs med internt tillförda medel.
- Räntekostnaderna för främmande kapital underskred det budgeterade. Medelräntan för VAV-koncernens skuldportfölj är 0,8953 %. För finansieringen av nyproduktionen på Stävgränden 7 och Violbrinken 4 har Vanda stads finansiering konkurrensutsatt räntestödslånen.
- Skatteförvaltningen har under räkenskapsperioden 2019 fastställt att bolaget ska betala 2 940 045,70 euro i skatter i anslutning till den oklara skattebehandling för avskrivningarnas del som uppgetts i verksamhetsberättelsen för 2018. Dessa skatter har bokförts som en post som inverkar på det egna kapitalet "Korrigerig av resultatet från föregående räkenskapsperiod", i bokslutet för 2019. Bolaget har i anslutning till ärendet berett en begäran om omprövning av beskattningen, vilken skickats till Skatteförvaltningen i februari 2020. Bolaget har också gjort anspråk på skadestånd till det sakkunnigföretag som varit rådgivare i ärendet.

Resultatkalkyl 1 000 eur	Utfall 2019	Budget 2019	Differens tot 2019 ./. Bdg 2019	Utfall 2018	Ändring 2019 ./. 2018	Budgeten 2020
Omsättning och övriga rörelseintäkter	97 163	96 754	409	94 815	2 348	97 806
Material och tjänster	0		0	0	0	0
Personalkostnader	-3 437	-4 038	601	-3 032	-405	-3 735
Skötselkostnader för fastighetsegendomen	-53 947	-55 429	1 482	-47 865	-6 082	-56 541
Avskrivningar och nedskrivningar	-19 674	-19 295	-379	-20 677	1 003	-20 218
Övriga rörelsekostnader	-929	-949	20	-1 035	106	-1 265
Rörelseresultat	19 176	17 043	2 133	22 206	-3 030	16 047
Finansiella intäkter	213	34	179	216	-3	200
Finansiella kostnader	-5 593	-10 364	4 771	-5 573	-20	-8 001
Skatter		0	0		0	
Bokslutsdispositioner	-13 337	-6 713	-6 624	-16 849	3 512	-8 246
Resultatet totalt	460	0	460	0	460	0

Investeringar

- Stävgränden 7, (färdigställdes 1/2019), bostäder 86 st., anskaffningspris 14,1 milj. euro
- Violbrinken 4, bostäder 72 st., av vilka specialboende 15 st., anskaffningsvärde 10,3 milj. euro
- Myrbacka äldrecenter, (färdigställdes 9/2019), bostäder 199 st., skattefritt anskaffningsvärde 34,2 milj. euro (VAV Palvelukodit Oy:s projekt)
- Libersticksgränden 2 (färdigställs 12/2021), bostäder 40 st., anskaffningsvärde 9,1 milj. euro.
- Kvesvedsvägen 6, (färdigställs 1/2021), bostäder 41 st., anskaffningsvärde 10 milj. euro (VAV Palvelukodit Oy:s projekt)
- Arvsgränden 9 (färdigställs våren 2021), bostäder 100 st., anskaffningsvärde 19,1 milj. euro.
- Lokgränden 8 (färdigställs 2021), bostäder 120st., anskaffningsvärde 19 milj. euro
- Investeringarna för nyproduktion finansieras med räntestödslån och ARA:s borgenslån. Egna medel täcks med ett eventuellt startbidrag (tillgängligt fram till slutet av 2019) och med försäljningsintäkter samt internt tillförda medel.

1 000 eur	Utfall 2019	Prognos 2019	Utfall 2018	Ändring i progn. 2019 ./. Tot. 2018
Bestående aktiva	662 215	675 000	38 410	636 590
Leasingansvar vid periodens slut	0	0	0	0
Lån vid periodens slut	512 952	520 414	515 180	5 234
Eget kapital	152 001	62 160	46 573	15 587
Balansomslutning	705 553	715 000	702 890	12 110
Personal antal	54	54	52	2

Reparationsprojekt

- Fastigheter reparerades för 27,8 milj. euro, finansiering med internt tillförda medel. Bolagens årsbudget överskreds i fråga om reparationerna med en miljon euro.

Finansieringen

- Likviditetskvoten var rimlig och kortfristiga skulder kan skötas med likvida medel. Likviditeten påverkades av fordringar och kreditförluster som kvarstod på skälig nivå och uthyrningsgraden som kvarstod på över 99 %. Trots att amorteringarna enligt villkoren i skuldebrevet stiger i takt med att bostadsbeståndet föråldras (bostadsbeståndets genomsnitt 25 år) kan extra amorteringar göras enligt planerna.
- Räntenivån är fortfarande låg men i budgeten har man berett sig på en måttlig höjning av räntorna och detta möjliggör en extra amortering på skulderna. Den ekonomiska tillväxten förutspås fortsätta i långsammare takt, men boendekostnadernas ökning blir inte långsammare. Till exempel ökar skatterna som gäller mot boendet (fastighets- och energiskatter). Det blir besvärligare att förbereda sig på reparationer och detta minskar möjligheterna till extra amorteringar utöver villkoren i skuldebrevet.
- Dessutom finns det nuförtiden bara två aktörer som erbjuder långsiktig finansiering.
- För de egna tillgångarnas del torde finansieringen av nyproduktionen kunna skötas genom ett startbidrag som beviljats av ARA samt genom realisering av egendom. Räntan inräknas på egna medel i hyran och på så vis säkerställs egna medel för nyproduktion och reparationsbyggnation utöver försäljningsintäkterna. Kravet på självriskandel vid finansieringen av räntestödsprojekt har också minskat från 10 % till fem procent. Med koncernförvaltningen har man kommit överens om att VAV följer en andel på tio procent av det egna kapitalet för att kontrollera riskerna på lång sikt.
- För reparationsbyggnad måste bolaget troligtvis ta räntestödslån år 2023 så att inte reparationsbehovet växer sig för stort och för att fastigheternas värde ska kunna bevaras. Egenfinansieringsandelarna för lånefinansierat reparationsbyggande samlas in genom hyror.
- Behovet att delvis lånefinansiera reparationsbyggandet fortsätter från år 2023 fram till år 2024. Därvid blir de ursprungliga finansieringslånen för 80-talets aravafastigheter betalda, och det borde igen vara möjligt att finansiera reparationerna med internt tillförda medel.
- Genom reparationer i rätt tid och enskilda försäljningar av fastighetsbeståndet strävar man efter att minimera reparationsskulden.
- Arava- och räntestödslånens amorteringsplaner med växande amorteringar och hyresgästernas betalningssvårigheter är en utmaning inom de närmaste åren.

Kassaflöde 1 000 eur	Utfall 2019	Utfall 2018	Differens tot 2019 ./. 2018
kassa vid periodens början	37 556	29 047	8 510
+ intäkter från verksamheten (+)	97 376	94 815	2 561
- verksamhetsutgifter (-)	-58 313	-48 899	-9 414
- betalningar av investeringar med likvida medel (-)	-12 323	-38 410	26 087
- låneamorteringar (-)	-43 541	-28 467	-15 074
- låneräntor (-)	-5 593	-5 573	-19
+ ökning i lån (+)	41 313	35 044	6 269
Kassa vid periodens slut	56 476	37 556	18 919

Personal

- Antalet anställda 54 (år 2018 i snitt 51)
- Kvinnor 56 % och män 44 %
- Anställdas medelålder 48 år (2018/50 år)
- 17 % av de anställda 60 år eller äldre (2018 /20 %)
- Fyra anställda gick i pension 2019
- Man konkurrerar med andra aktörer om erfarna anställda inom byggherreverksamhet och reparationsbyggande.
- Omsättning 11,3 % (2018/12,9 %), 5 nyanställda och 2 kortvariga arbetsförhållanden på viss tid, vilka upphörde vid årsskiftet.
- Förberedelser för förändringar i personalens åldersstruktur genom föregripande rekrytering

Riskhantering

Riskhanteringsplanen har uppdaterats och godkänts i bolagets styrelse i december 2018.

- Överstor efterfrågan på hyresbostäder / *en tillräcklig nyproduktion*
- Enstaka fastigheter som är i tekniskt och ekonomiskt dåligt skick / *planmässig reparationsverksamhet och ansökan om avreglering av fastigheter och försäljning av dessa*
- Lagstiftningsrelaterade risker / *intressebevakning*
- Ränterisk och lånevillkor med växande amorteringar / *tidigarelagda amorteringar och skydd mot räntehöjningar*

Koncernen VTK Kiinteistö Oy

FO-nummer	0517745-4
Ägarandel	100 %
Styrelsens ordf.	Hannu Vikman
Verkställande direktör	Jukka Antila

VTK inledde sin verksamhet på 1970-talet under namnet Kiinteistö Oy Grandinkulma, då man började planera kontorslokaler för staden på fastigheten Grandis plats. Verksamheten växte och namnet byttes till Vantaan Teollisuusiinteistö Oy. Bolaget har verkat under nuvarande namn VTK Kiinteistö Oy från och med 2015.

Under de senaste fyra årtiondena har VTK också varit en viktig byggare av undervisnings- och servicelokaler i Vanda. En del av projekten som VTK genomfört har också främjat stadens näringspolitik. VTK Kiinteistö Oy erbjuder ett brett utbud av olika fastighetslösningar för permanenta eller tillfälliga lokalitetsbehov.

Närmare information om VTK Kiinteistö Oy under <http://www.vtkoy.fi/>

VTK Kiinteistö Oy (K)	Konsern			Moderbolag		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Omsättning, 1 000 euro	28 879	26 737	18 776	28 506	26 611	18 370
Räkenskapsperiodens resultat, 1 000 euro	2 039	2 415	1 451	3 902	3 507	2 214
Ökning i omsättningen %	8,0	42,4	11,9	7,1	44,9	12,5
Rörelsevinst/omsättning %	12,1	13,3	10,6	20,4	18,6	16,7
Avkastning på eget kapital %	2,4	3,1	2,1	8,1	7,5	5,0
Soliditet %	32,3	27,6	26,1	31,3	27,1	27,1

Omvärld

Vanda stad växer och internationaliseras kraftigt. Den snabba befolkningstillväxten innebär utmaningar för utvecklingen av servicenätet. Aviapolis ställning som landets snabbast växande arbetsplatsområde medför också möjligheter för Kiinteistö Oy att vara en del av stadens näringspolitik. VTK Kiinteistö Oy är som en del av stads-koncernen med och bygger stadens servicenät och möjliggör uppkomsten av nya arbetsplatser.

Verksamhet

VTK Kiinteistö Oy:

Stadsstyrelsen godkände 11.12.2017 (§ 7) behovsutredningen/projektplanen för den mångfunktionella kontorsbyggnaden i Dickursby centrum som daterats 10.11.2017, liksom kostnadskalkylerna och principerna för förverkligandet av den mångfunktionella kontorsbyggnaden i Dickursby centrum. Vidare beslutade stadsstyrelsen att staden förbinder sig att hyra de färdiga och projektplansenliga lokalerna som byggs för stadens bruk, genom ett hyresavtal på lång sikt. Ett föravtal har gjorts upp 5.6.2019 om hyrningen av verksamhetslokalerna.

VTK Kiinteistö Oy:s styrelse godkände 28.8.2019 § 11 projektbeskrivningen och programmet för konkurrensutsättning för hybridbyggnaden på Konvaljvägen 13. VTK Kiinteistö Oy har 12/2019 inlett konkurrensutsättningen av den KVR-entreprenad som gäller hybridbyggnaden på Konvaljvägen 13. Det är meningen att projektet ska börja byggas år 2021 och vara klart år 2024. Kostnaderna för projektet beräknas uppgå till cirka 60 milj. euro. Tävlingen består av ett centralt beläget område i Dickursby, alldeles intill stadshuset. Området består av fastigheten 92-421-6-426 som ägs av VTK Kiinteistö Oy och dessutom av en del av fastigheterna 92-61-206-5 och 92-61-9902-4 som ägs av Vanda stad samt gatuområden. Bolagets styrelse godkände 28.8.2019 § 12 det markanvändningsavtal som ingås med staden och det föravtal som gäller byte av outbrutna områden, enligt vilket området för förverkligandet efter bytet av outbrutna områden endast ägs av VTK. Till den som vinner konkurrensutsättningen av entreprenaden kommer VTK Kiinteistö Oy att sälja byggrätt som berättigar till att bygga boende ovanpå kontorshuset.

Dottersamfunden:

Kiinteistö Oy Myyrinselkä har i samarbete med Vanda stad ansökt om detaljplaneändring, så att tomten vid Dammvägen 2 samt Dammplatsen intill ändras till att huvudsakligen utgöra kvartersområde för flervåningshus. Planändringen blir högst antagligen klar före utgången av år 2020. Syfte med den tomtöverlåtelseävtävling som ordnas är att skapa en högklassig helhet av bostadskvarter, där de funktionella, arkitektoniska, tekniska och ekonomiska kraven har lösts på ett balanserat sätt och där boende och en stimulerande urban gatumiljö kombineras.

Dotterbolaget Kiinteistö Oy Vantaan Paloasema fusionerades med VTK Kiinteistö Oy 31.8.2019. Vantaan Moottorirata Oy, i vilket VTK Kiinteistö Oy ägde 3,4 % av aktierna, upplöstes 19.6.2019. VTK Kiinteistö Oy sålde 3.6.2019 20 st. aktier i Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki till Asunto Oy Vantaan Morelli.

Ekonomisk översikt

Moderbolaget VTK Kiinteistö Oy:s omsättning ökade med 1,9 milj. euro jämfört med året innan (2019: 28,5 milj. euro, 2018: 26,6 milj. euro, budg. 2019: 28,4 milj. euro), vilket huvudsakligen berodde på hyresintäkterna från Metropolias utbyggnad, stadsarkivet på Släckruskvägen och Ylästön koulus utbyggnad. De övriga rörelseintäkterna minskade med cirka 1,4 milj. euro (2019: 0,3 milj. euro, 2018: 1,7 milj. euro, budg. 0,1 miljoner euro). De minskade intäkterna beror på vinsten från fusionen med Kiinteistö Oy Vantaan Kauppalaantalo på 1,3 milj. euro, som bokförts på år 2018. Bolagets skötselkostnader för fastighetsegendomen minskade med 0,9 milj. euro jämfört med året innan (2019: 13,0 milj. euro, 2018: 13,9 milj. euro, budg. 2019: 13,4 miljoner euro). Den viktigaste orsaken till att skötselkostnaderna för fastighetsegendomen minskade är att reparationskostnaderna minskade med 1,3 milj. euro (2019: 4,2 milj. euro, 2018: 5,6 miljoner euro). Hyrorna som bolaget betalar har ökat med sammanlagt 0,7 milj. euro jämfört med året innan, bl.a. beroende på leasinghyran för yrkeshögskolan Metropolias utbyggnad (ibruktagande från och med slutet av 2018) och på att de vederlag som moderbolaget betalade till dotterbolag minskade. Leasinghyrnas ökning jämfört med år 2018 är 1,4 milj. euro (2019: 2,0 milj. euro, 2018: 0,6 miljoner euro). Vederlagen minskade med 0,7 milj. euro (2019: 1,5 milj. euro, 2018: 2,2 miljoner euro). Moderbolagets resultat uppgick till 3,9 milj. euro år 2019 (2018: 3,5 milj. euro, budg. 2019: 3,1 miljoner euro).

Koncernens avkastning för år 2019 uppgick till 29,3 milj. euro (2018: 28,4 milj. euro, budg. 2019: 29,0 milj. euro). Koncernens skötselkostnader uppgick till 14,0 milj. euro (2018: 13,4 milj. euro, budg. 2019: 13,9 milj. euro). Koncernens resultat 2019 uppgick till 2,0 milj. euro (2018: 2,4 milj. euro, budg. 2019: 0,9 milj. euro). Skillnaden mellan det förverkligade och det budgeterade resultatet, dvs. ett cirka 1,1 milj. euro bättre resultat, beror på 0,3 milj. euro mer i övriga rörelseintäkter, 0,2 milj. euro mindre i avskrivningar och att elimineringen av Kivistön Putkijäte Oy:s minoritetsandel inte beaktades i budgeteringen år 2019.

Koncernens resultat var 1,9 milj. euro lägre än moderbolagets resultat. Dotterbolagens resultat som innehåller rättelser av avskrivningar för koncernens byggnader uppgick till sammanlagt -2,6 milj. euro. Kivistön Putkijäte Oy:s och VTK Kiinteistö Oy:s eliminering av avskrivningsdifferensen hade en inverkan på +0,8 milj. euro, dessutom hade elimineringen av minoritetsandelarna som differentieras från Putkijäte Oy:s resultat en effekt på +0,7 milj. euro på koncernens resultat. Avskrivningar av dottersamfundens koncerngoodwill hade en effekt på -0,6 milj. euro. Sammanställningen av koncernens intressebolag hade en effekt på -0,1 milj. euro på resultatet.

Resultatkalkyl 1 000 eur	Utfall 2019	Budget 2019	Differens tot ./ Budg	Utfall 2018	Ändring 2019 ./ 2018
Omsättning och övriga rörelseintäkter	29 328	29 021	307	28 360	968
Personalkostnader	-634	-604	-30	-636	2
Skötselkostnader för fastighetsegendomen	-13 972	-13 948	-24	-13 455	-517
Avskrivningar och nedskrivningar	-11 218	-11 429	211	-10 725	-493
Rörelseresultat	3 504	3 040	464	3 544	-40
Andel av intressebolagens resultat	-116		-116	-106	-10
Finansiella intäkter	17	6	11	12	5
Finansiella kostnader	-630	-622	-8	-636	6
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter	2 775	2 424	351	2 814	-39
Skatter	-1 447	-1 558	111	-1 312	-135
Minoritetsandel	711		711	914	-203
Resultatet totalt	2 039	866	1 173	2 415	-376

Investeringar

VTK Kiinteistöt Oy:

VTK Kiinteistöt Oy:s investeringar år 2019 uppgick till 5,8 milj. euro (2018: 11,5 milj. euro). Rivningsarbetena i anslutning till den nuvarande byggnaden på Konvaljvägen 13 inleddes 10/2019. Målet är att byggnaden ska vara riven inom loppet av sommaren 2020. Kostnaderna för rivningsarbetet beräknas uppgå till 0,9 milj. euro. För rivningskostnaderna har i boksluten för tidigare år gjorts en reservering i balansräkningen på sammanlagt 1,3 milj. euro, av vilket sammanlagt 0,5 milj. euro upplöstes i bokslutet. Hybridbyggandet i Dickursby centrum inleds år 2021 och beräknas vara klart 2024. Projektets värde uppgår till cirka 60 milj. euro och finansieras med lån. De övriga investeringsprojekten under de följande två åren har presenterats under punkten finansiering.

Moderbolagets projekt som färdigställts år 2019:

Investeringen av byggarbetena på Ylästön koulus utbyggnadsdel och ändringsarbetena i skolans äldre del inleddes 2017. Utbyggnaden togs i bruk i augusti 2019. Investeringarnas värde uppgick till cirka 6,7 milj. euro, varav 2,2 milj. euro förverkligades år 2019 (2017: 0,2 milj. euro, 2018: 4,3 milj. euro).

De ändringsarbeten i stadsarkivets lokaler på Släckruskvägen 2 som inleddes hösten 2018 blev klara 3/2019, kostnadsutfallet för projektet uppgick till sammanlagt 2,8 milj. euro, av vilket 1,0 milj. euro förverkligades 2019 (2018: 1,8 miljoner euro). Projektets investeringsandel uppgick till 1,7 milj. euro. I Släckruskvägen 2:s investeringar aktiverades också de tilläggsarbeten på 0,4 milj. euro som utfördes 2019 i anslutning till ändringsarbetena i Reeli som färdigställdes 2018.

I allaktivitetshuset Lumo utfördes ombyggnadsarbeten för sammanlagt cirka 0,8 milj. euro år 2019. Vidare gjordes en grundlig renovering av idrottsanläggningarna i Myrbacka idrottspark för sammanlagt 1,0 milj. euro och utfördes ombyggnadsarbeten i Dickursby idrottsparks byggnader för 0,7 milj. euro. Investeringarna i idrottsparkerna har förbättrat energieffektiviteten i byggnaderna betydligt.

Byggnaden på Minkvägen 8 revs 2/2019, varvid även VTK:s arrendeavtal med staden upphörde. Rivningskostnaderna uppgick till cirka 0,2 milj. euro, för vilket en rivningsreserv på 0,2 milj. euro i balansräkningen upplöstes.

Dottersamfunden:

Investeringarna i Kivistön Putkijäte Oy:s sopsugsystem uppgick till 1,6 milj. euro år 2019 (2018: 1,1 miljoner euro). Utvidgningen av Kivistön Putkijäte Oy:s uppsamlingsstation för avfall förutspås förverkligas 2020–2021, projektets värde är cirka 5 milj. euro, projektet genomförs med självfinansiering.

1 000 eur	Utfall 2019	Utfall 2018	Ändring 2019 ./. 2018
Bestående aktiva	156 672	161 119	-4 447
Leasingansvar vid periodens slut	37 216	36 673	543
Lån vid periodens slut	111 789	125 968	-14 179
Eget kapital	43 658	41 740	1 918
Balansomslutning	172 707	185 214	-12 507
Personal antal	8	8	0

Finansieringen

Koncernens kassa uppgick 31.12.2019 till cirka 13 milj. euro, av vilket VTK Kiinteistöt Oy:s andel var omkring 8,4 milj. euro. Bolaget har beviljats 10 milj. euro i kreditlimit för koncernkontot.

Leasingansvaren för VTK Kiinteistöt Oy:s byggnader där yrkeshögskolan Metropolia har verksamhet uppgick 31.12.2019 till 37,2 milj. euro.

Koncernens lånestock uppgick i slutet av år 2019 till sammanlagt 111,8 milj. euro (2018: 126,0 miljoner euro). Koncernen amorterade under år 2019 lån för 14,2 milj. euro, av vilka moderbolagets andel var 12,3 milj. euro. Kivistön Putkijäte Oy betalade 6/2019 bort det lånebelopp på 1,9 milj. euro som återstod, vilket betyder att endast moderbolaget hade lån 31.12.2019.

Betalningen av det lån från Nordea på cirka 9 milj. euro som förfaller hösten 2020 finansieras med kassamedel. Refinansieringen på cirka 10 milj. euro av det slutlån hos Handelsbanken som förfaller våren 2021 och finansieringen på 60 milj. euro av det byggprojekt som gäller den mångfunktionella kontorsbyggnaden i Dickursby centrum aktualiseras år 2020. VTK Kiinteistöt Oy:s lånebehov bedöms år 2021 vara cirka 8 milj. euro för finansieringen av det nya daghemmet Jokiuoman päiväkoti som byggs.

Kassaflöde 1 000 eur	Utfall 2019	Utfall 2018	Ändring 2019 ./. 2018
kassa vid periodens början	19 868	14 272	5 596
+ intäkter från verksamheten (+)	30 133	25 764	4 369
- verksamhetsutgifter (-)	-17 705	-13 104	-4 601
+ investeringarnas kassaflöde	-7 074	-12 312	5 238
- låneamorteringar (-)	-14 180	-23 387	9 207
- minoritetsägarnas kapitalinvestering	3 444	4 245	-801
- låneräntor och provisioner (-)	-603	-610	7
+ ökning i lån (+)	0	25 000	-25 000
Kassa vid periodens slut	13 883	19 868	-5 985

Personal

VTK Kiinteistöt Oy hade 31.12.2019 åtta anställda (31.12.2018 åtta personer). Kivistön Putkijäte Oy har en verkställande direktör som sköter uppgiften vid sidan av sitt egentliga arbete.

Riskhantering

Riskhanteringsplanen har uppdaterats vid styrelsens möte 20.11.2019. Bolagets gamla fastighetsbestånd är redan över 20 år gammalt, vilket innebär att man under de kommande åren måste vara förberedd på betydande reparationsinvesteringar så att värdet på framför allt vanliga lokalitetsobjekt kan bevaras.

Största delen av bolagets nya fastighetsbestånd har byggts på 2000-talet och inom cirka 10 år når fastigheterna en ålder då de måste byggas om. Om nya stora investeringar görs parallellt med ombyggnaderna, kommer bolagets ekonomi att belastas av kostnaderna för ombyggnad och nyproduktion samtidigt.

Det kommer fortsättningsvis att vara nödvändigt för bolaget att satsa på att stärka finansieringsstrukturen och ekonomin även under de kommande åren då investeringarna under de senaste åren till 100 procent finansierats med lånat kapital. De närmaste åren kan ur ett finansieringsperspektiv komma att vara krävande, om det sker en märkbar höjning av räntenivån, vilket leder till man måste skrida till åtgärder för att reglera lånen i syfte att säkra likviditeten.

Oförutsedda reparationsbehov som beror på att byggnaderna åldras kontrolleras genom förutspådda årliga reparationer och ombyggnader av fastigheter enligt underhållsplanen (PTS), service och underhåll samt fullvärdesförsäkringar för fastigheten. Arbeten med att åtgärda problem med inomhusluften i fastigheter, närmast skolor, utförs enligt den plan som gjorts upp.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

FO-nummer 2440395-5
 Ägarandel 100 %
 Styrelseordförande Jari Ahokas
 Verkställande direktör Taina Huttunen

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy är ett inhousebolag som Vanda stad äger till 100 %, vars uppgift är att stödja verksamhetsområdena inom Vanda stadskoncern och deras kunder genom att producera sådana måltids-, sanitets- och fastighetstjänster och dessas stödtjänster som motsvarar kundernas behov.

Ytterligare information om Vantaan Tilapalvelut Oy <http://www.vantti.fi/>

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy						
	Måltid	Städservice	Fast.service (inkl. Vaktmästarna)	Måltid	Städservice	Fast.service (inkl. Vaktmästarna)
1000 eur	2019	2019	2019	2018	2018	2018
Omsättning och övriga rörelseintäkter	22 449	13 399	13 324	22 523	13 101	12 363
Affärsverksamhetens kostnader	-22 086	-13 284	-12 857	-23 035	-12 953	-11 708
Rörelseresultat	363	115	467	-512	148	655
	Utfall	Budget	Utfall			
Nyckeltal	2019	2019	2018			
Omsättning 1000 eur	49 123	48 458	47 965			
Personal antal	973		944			
Omsättning (1000 eur)/ person / mån.	4,21		4,23			
Producerade måltider st./ mån	870 440		797 913			
Städavtal m2/ mån.	496 214		498 167			
Fastighetsserviceavtal m2 / mån.	914 042		914 042			

Omvärld

Lagen om offentlig upphandling och koncession som trädde i kraft 1.1.2019 preciserade bolagets verksamhetsbetingelser i anknytning till bolagets inhouseställning och ändrade bland annat de tröskelvärden som inverkar på valet av upphandlingsförfarande. Det planeringsarbete som gäller regeringens social- och hälsovårdsreform samt landskapsreform pågick ännu i slutet av år 2019. Både tidschemat och innehållet i anslutning till ändringsprojektet (landskapsindelningen och ansvaren i social- och hälsovårdsuppgifterna) är ännu oklara och därför är det ännu för tidigt att bedöma vilken effekt ändringarna kommer att ha med tanke på Vanttis affärsverksamhet. Man följer noggrant hur reformen framskrider och gör genast upp möjliga framtidsscenarier när det finns information om saken.

Verksamhet

Bolagets alla affärsverksamhetsenheter tog från början av år 2019 i bruk de nya serviceavtal som förhandlats fram i slutet av år 2018 och gäller tills vidare. Bolaget har överlämnat prissättningsförslagen för år 2020 till kundverksamhetsområdena i slutet av mars. Effekten på ekonomin 2019: ny praxis klargör förutsägbarheten i affärsverksamheten.

Bolaget lade från och med augusti 2018 ut löneräkningen till Azets Insight Oy. I början av år 2019 togs systemet Mepco i bruk i löneräkningen och systemet Quinyx i planeringen av arbetsturer och uppföljningen av arbetstiden. Effekten på ekonomin 2019: genom planeringen av arbetsturerna kan man styra optimeringen av resurser.

När det gäller Vanttis digitala strategi år 2019 förverkligades ett nytt intranet som fick namnet Vantra, den nya applikationen eRuokalista, och användes robotik i styrningen och förkonteringen av inköpsfakturer. Sanitetsservicens produktionsstyrningssystem, fastighetsservicens nyckelhanteringssystem och förnyandet av webbsidorna har framskridit till planeringsskedet i enlighet med den digitala strategin. Effekten på ekonomin 2019: förverkligandet av den digitala strategin beaktades i investeringarna för år 2019.

Gränserna för inhouseförsäljningen i lagen om offentlig upphandling och koncession skärptes från början av år 2019, varför företaget lade ner sina affärsfunktioner i Tikkurilan Hotelli från och med 15.5.2019. Affärsverksamheten övergick till Linnosun Oy genom överlåtelse av affärsverksamhet via affär. Förutom nerläggningen av hotellet anpassade bolaget sin verksamhet genom att avstå från en del av sina externa kunder under år 2019 och från hela sin verksamhet med personalrestauranger i slutet av år 2019. Överlåtelsen av affärsverksamheten via affär minskar den externa försäljningen i bolaget.

Vantti är partner i Vanda stads EU-finansierade projekt Urbaania Kasvua, i vilket det skapas nya innovativa metoder för att utveckla sysselsättningen och de anställdas kunskaper. Projektet fortsätter under åren 2019–2020. Projektet hade ingen direkt inverkan på ekonomin för år 2019.

Stadsstyrelsen beslutade, utgående från den utredning om köksnätet som stadens projektledningsgrupp låtit göra, att begära en mer ingående pilotprojektplan av två av de produktionsalternativ som lagts fram, utöver vilket stadsstyrelsen 16.12.2019 också godkände pilotprojektplanen för en tredje produktionsmodell som presenterades av Vantti. Pilotprojekten enligt planerna genomförs mellan augusti 2020 och maj 2021. Efter pilotprojekten har Vanda stads slutsatser stor betydelse med tanke på Vanttis framtid. Effekterna av beställarens eventuella ändringar i beslutslösningarna är små under år 2020. Projektet hade ingen direkt inverkan på ekonomin för år 2019.

På måltidsservicens webbsidor tog man i bruk en ny applikation eRuokalista, i vilken man förutom matlistorna också kan se portionernas näringsinnehåll. För att minska mängden bioavfall började måltidsservicen under våren 2019 dagligen följa upp mängden bioavfall. I slutet av år 2019 inleddes ett utvecklingsprojekt inriktat på att utveckla kvaliteten och recepten, med syftet att utveckla särskilt de vegetariska recepten och öka åtgången på vegetarisk mat. Projektet hade ingen direkt inverkan på ekonomin för år 2019.

Sanitetsservicen har hösten 2019 tagit i bruk omakanta som finns i 3Step IT Oy:s utrustningsregister och i detta gjort upp en förteckning över det utrustnings- och maskinbestånd som finns och används inom städningen. Projektet hade ingen direkt inverkan på ekonomin för år 2019.

Under år 2019 utarbetade Vantti en egen miljöpolitik och ett miljöprogram för 2019–2021 som härletts från miljöpolitiken. Till prioriteringsområden för miljöprogrammet valdes minskning och sortering av mängden avfall, ansvarsfulla anskaffningar samt logistik och mobilitet. Vantti beviljades Ekokompass-certifikat 18.12.2019.

Bolagets styrelse och verkställande direktören Liisa Sarjala avslutade genom ett gemensamt avtal Sarjalias avtal som verkställande direktör 20.3.2019. Bolaget inledde genast i mars processen för att rekrytera en ny verkställande direktör. Taina Huttunen började som ny verkställande direktör vid Vantti 15.8.2019. Under mellantiden från mars till augusti vikarierade direktören för måltidsservicen Harri Koivula som verkställande direktör. Händelsen har inga ekonomiska effekter.

Ekonomisk översikt

Bolagets resultat för räkenskapsperioden är 945 510,41 euro. Bolagets lönsamhet förbättrades med cirka 654 000 euro jämfört med året innan och budgeten överskreds med omkring 490 000 euro. På den positiva utvecklingen i resultatet inverkade huvudsakligen förnyandet av bolagets operativa processer, mindre arbetsgivaravgifter och att Måltidsservicens lager för första gången bokfördes i balans- och resultaträkningen. Den ökade omsättningen hade också en betydande inverkan på att resultatet förbättrades.

Bolagets omsättning var cirka 49,1 milj. euro, vilket överskred budgeten med omkring 665 000 milj. euro. Utvecklingen mellan respektive affärsverksamhetsenhet skiljde sig mycket. Fastighetsservicens omsättning överskred budgeten med cirka 1,1 milj. euro. Sanitetsservicens omsättning överskred budgeten med cirka 62 000 euro medan Måltidsservicens omsättning stannade på omkring 461 000 euro under det budgeterade. Att affärsverksamheten med hotell upphörde hade en betydande inverkan på att Måltidsservicens omsättning sjönk.

Bolagets personalkostnader uppgick till cirka 30,5 milj. euro år 2019. På bolagsnivå blev personalkostnaderna cirka 281 000 euro under den budgeterade nivån. Bland annat de ändringar som tillkommit i arbetsgivaravgifterna från början av 2019 inverkade betydligt på differensen. Kostnaderna för inhyrd personal minskade 409 000 euro jämfört med år 2018.

De köpta tjänsterna överskred budgeten med cirka 188 000 euro, men minskade med omkring 127 000 euro från året innan. Kostnaderna för material och förnödenheter minskade med cirka 180 000 euro jämfört med året innan och kostnaderna stannade på omkring 97 000 euro under det budgeterade.

De nyckelmål som ställts upp för bolaget förverkligades för år 2019 enligt följande: effektiviseringen av verksamheten 4,1%, personalens tillfredsställelse 3,4, verksamhetens kvalitet 4,7, och sjukfrånvaron 6,0%. Enkäten om kundtillfredsställelse genomförs under mars månad, varför resultaten för dess mätarens del blir klara först senare.

Resultatkalkyl 1 000 eur	Utfall 2019	Budget 2019	Differens tot 2019 ./. Bdg 2019	Utfall 2018	Ändring 2019 ./. 2018
Omsättning och övriga rörelseintäkter	49 174	48 460	715	47 999	1 175
Material och tjänster	-16 092	-16 001	-91	-16 400	308
Personalkostnader	-30 509	-30 790	281	-29 857	-652
Skötselkostnader för fastighetsegendomen		0	0		0
Avskrivningar och nedskrivningar	-222	-275	53	-224	2
Övriga rörelsekostnader	-1 188	-951	-237	-1 140	-48
Rörelseresultat	1 163	444	720	378	785
Finansiella intäkter	1	1	0	5	-4
Finansiella kostnader	-9	-8	-1	-24	15
Skatter	-243	0	-243	-72	-171
Bokslutsdispositioner	33	19	14	5	28
Resultatet totalt	946	456	490	292	653

Investeringar

Vanttis mest betydande investeringar hänför sig till bolagets datasystem. Dessa investeringar bokförs i Vanda stads balansräkning och i samband med IT-administrationens månadsfakturerings betalar bolaget en summa som motsvarar de avskrivningar som staden gjort.

Bolagets största investeringshelhet som är aktuell omfattas av den godkända digitala strategin för åren 2018–2021. De planerade totala investeringarna är preliminärt 680 000 euro sammanlagt. Den totala summan för programmet fördelar sig på flera delprojekt, av vilka de största är investeringen som ersätter Måltidsservicens system för styrning av verksamheten Aromi (100 000 euro), Sanitetsservicens system för styrning av verksamheten (150 000–300 000 euro) och ibruktagandet av fastighetsservicens faktureringsystem (100 000 euro).

I inledningsskedet görs ännu preciserande projekt- och nyttobedömningar av enskilda investeringar i enlighet med beredningsprocessen i anslutning till Vandas datasystemsinvesteringar. Utöver de egentliga investeringar som hör till programmet påverkar den digitala strategin kostnaderna för bolagets dataterminalutrustning. Bolaget beaktar dessa kostnader i samband med sin årsbudgetering.

Bolagets styrelse bekräftar investeringsplanen för respektive år i samband med årsbudgeteringen. Investeringarna som enligt planerna bokförs i balansräkningen för 2020 uppgår totalt till 645 000 euro.

Den föreslagna investeringssumman fördelas på områdena för affärsverksamhet enligt följande:

Måltidsservicen	245 000 €
Sanitetsservicen	100 000 €
Fastighetsservicen	200 000 €
Interna tjänster	100 000 €

De investeringar som planerats på målnivå utgörs vid måltidsservicen av kärl, kylaggregat samt anskaffningar i anslutning till tillredningen och transporten av måltider. Sanitetsservicens plan utgörs av anskaffningen av städmaskiner och städvagnar. Fastighetsservicens planerade investeringar anknyter sig till larmcentralen och nya maskiner. De interna tjänsternas investering gäller sammanslagning och inredning av de kontorslokaler som används av bolagets närchefer och de interna tjänsterna.

1 000 eur	Utfall 2019	Prognos 2019	Utfall 2018	Ändring i progn. 2019 ./. Tot. 2018
Bestående aktiva	691		578	113
Leasingansvar vid periodens slut	145		140	5
Lån vid periodens slut				0
Eget kapital	2 071		1 156	915
Balansräkningens slutsumma	10 983		9 326	1 657
Personal antal	973		944	29

Finansieringen

Saldot på bolagets koncernbankkonto var 31.12.2019 omkring 4,6 milj. euro (31.12.2018 2,9 milj. euro).

Kassaläget varierar inom bolagets regelbundna verksamhet å ena sidan med anledning av de månadsvisa förfallotiderna för lönebetalning och försäljningsfakturer och å andra sidan till följd av affärsverksamhetens periodväxlingar på årsbasis. Bolaget använder koncernkontots limit månadsvis med jämna mellanrum i samband med lönebetalningarna, och på årsbasis belastar sommarens lugna försäljningsmånader kassan tillfälligt, vilket ändå normaliseras av de typiska och normala försäljningsmånaderna.

Om bolagets planerade måttfulla investeringsökning jämfört med tidigare verksamhetsår förverkligas höjs det kapitalbelopp som är bundet till verksamheten. Det är i praktiken möjligt att kontrollera kassaeffekterna genom att på förhand planera investeringarna.

Kassaflöde 1 000 eur	Utfall 2019	Utfall 2018	Ändring tot 2019 ./. 2018
kassa vid periodens början	4	4	0
+ intäkter från verksamheten (+)	47 658	47 620	38
- verksamhetsutgifter (-)	-47 316	-47 448	132
- betalningar av investeringar med likvida medel (-)	-345	-172	-173
- låneamorteringar (-)			0
- låneräntor (-)			0
+ ökning i lån (+)			0
Kassa vid periodens slut	1	4	-3

Intäkterna från verksamheten har utökats med koncernkontots saldo.

2019 saldo 4,569 milj. euro och 2018 2,937 milj. euro.

Personal

Personalstrukturen och antalet anställda jämfört med läget i slutet av 2018 framgår av tabellen nedan. Antalet anställda totalt har ökat under år 2019 till 29 arbetstagare. Antalet ordinarie anställda har ökat med 18 personer och antalet visstidsanställda med 11 personer. Antalet anställda inom bolaget varierar med några procentenheter under året.

	Ordinarie		Visstidsanställda		Sammanlagt	
	12/2018	12/2019	12/2018	12/2019	12/2018	12/2019
Måltid	333	332	27	25	360	357
Fastighet	190	206	7	9	197	215
Sanitet	356	360	17	29	373	389
Interna	12	11	2	1	14	12
Vantti	891	909	53	64	944	973

Antalet anställda (ordinarie, medelålder och tjänstetid)

Andelen arbetsavtal som gäller tillsvidare (= ordinarie) i procent av alla anställda är något lägre jämfört med läget i slutet av år 2018. Den genomsnittliga anställningstiden har sjunkit en aning till följd av personalomsättningen. Medelåldern hos Vanttis anställda är något över 47 år.

	12/2018	12/2019
Ordinarie personal	94,4 %	93,4 %
Medelålder	47,8 år	47,5 år
Genomsnittlig servicetid	9,0 år	8,2 år

Personalens sjukfrånvaro

Bolaget uppvisar en positiv utveckling vad gäller sjukfrånvaron. Bland annat genom att koncentrera sig på arbets-säkerhetsledning, stödja anställda som återvänder från en lång sjukfrånvaro och öka den ergonomiska kunskapen och medvetenheten har man lyckats påverka utvecklingen i en positiv riktning.

År	Månader	Sjukfrånvaro-%
2019	01–12	6,0
2018	01–12	6,9

Riskhantering

Bolagets följer Vanda stadskoncerns direktiv och koncernstrategin, aktiebolagslagen och annan lagstiftning som gäller dess verksamhet. Koncernens interna revision och revisorerna övervakar och främjar för sin del att direktiven och principerna för riskhanteringen följs. De risker som redovisas i riskhanteringsplanen har först utvärderats inom ledningsgruppen och därefter tillsammans med det revisionsutskott som verkar inom bolagets styrelse. Bolagets riskhanteringsprogram enligt koncernens direktiv fastställdes av bolagets styrelse senast 27.11.2019. Bolaget utvärderade den egna verksamhetens risker genom en regelbunden process varje halvår.

De mest centrala riskerna i anslutning till bolagets verksamhet anknyter sig till bolagets affärsmodell och upprätthållandet av konkurrenskraften, utmaningar i anslutning till ibruktagandet av nya system och risker som hänför sig till livsmedelshygien och specialdieter. Bolagets positiva resultat år 2019 stärkte bolagets kapitalstruktur.

Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy

FO-nummer	0503417-0
Ägarandel	95,5 %
Styrelseordförande	Miikka Nieminen
Verkställande direktör	Tiina Immonen

Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy är ett bolag som ägs till 95,5 procent av Vanda stad. Kauppiaitten Kauppaoppilaitos är en privat handelsläroanstalt i Mårtensdal i Vanda, som också verkar under bifirmanamnen Mercuria Business College och Mercuria Business School. Bolaget erbjuder utbildning som leder till grundexamen i företagsekonomi (merkonom) både i form av grundläggande yrkesutbildning och yrkesexamen. Läroanstalten erbjuder också en specialyrkesexamen i ledarskap och företagsledning, yrkesexamen i närchefarbete och yrkesexamen för företagare.

Ytterligare information om Kauppiaitten Kauppaoppilaitos <http://www.mercuria.fi>

Kauppiaitten kauppaoppilaitos Oy				
Nyckeltal	Utfall 2019	Budget 2019	Ändring tot ./. budg.	Utfall 2018
Rörelsevinst %	0,4	-2	2	-2
Antalet studerande:				
Målinriktade studerandeår	759	759	0	724
Förverkligade studerandeår	794	760	34	715

Omvärld

Den nya lagstiftningen om yrkesutbildningen har nu tillämpats i två års tid. Ändringarna har särskilt synts i undervisningspersonalens arbete. Man har övergått från gruppvisa läsordningar till individuella studievägar. Revideringarna i finansieringslagen syns på så sätt att statsandelsfinansieringen är oförutsägbär. Separata finansieringsansökningar, bland annat strategifinansiering och den finansiering som delas ut på basis av statens tilläggsbudget kräver betydande resurser av utbildningsanordnare.

Undervisnings - och kulturministeriet har för att förverkliga de riktlinjer som gäller förlängningen av läroplikten i regeringsprogrammet tillsatt en projektgrupp, med uppgift att bereda en regeringsproposition, så att reformen träder i kraft redan år 2021. Ett avgiftsfritt andra stadium skulle betyda ett betydande kostnadstryck på bolagets ekonomi. Om den förlängda läroplikten förverkligas förändrar den också bolagets verksamhet och differentierar utbildningarna för läropliktiga ungdomar och vuxna. Till följd av att läroplikten förlängs kommer förmodligen också finansieringslagen enligt den nuvarande lagstiftningen att ändras, så att basfinansieringens andel fryses vid 70 %, då den ursprungligen var avsedd att år 2022 utgöra endast hälften av finansieringen.

Lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen trädde i kraft 1.1.2020. I lagen föreskrivs bl.a. om förverkligandet av offentlighetsprincipen och kravet på god förvaltningssed samt interoperabiliteten mellan informationssystem. Vid Kauppiaitten Kauppaoppilaitos inleddes år 2019 åtgärder, för att garantera att kraven uppfylls inom ramen för de övergångsperioder som fastställts i lagen. De största förändringarna genomförs under år 2020, då informationshanteringsenheterna ska utarbeta den informationshanteringsmodell som föreskrivs i lagen. Lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen har betydande verkningar på den praktiska verksamheten i bolaget. Dessutom kräver ändringsarbetena också ekonomiska resurser.

Den nya arbetstidslagen trädde i kraft från och med 1.1.2020. De viktigaste ändringarna anknyter sig till lagens tillämpningsområde, uppföljningen av maximiantalet arbetstimmar och begreppet arbetstid. Definitionen av arbetstid är inte längre platsbunden, varför formuleringen i den gamla lagen "till arbetsgivarens förfogande på arbetsplatsen" lämnas bort. Arbetsgivaren är skyldig att följa upp arbetstiden. Vid Kauppiaitten Kauppaoppilaitos tolkades den nya lagen på så vis att av den administrativa personalen endast verkställande direktören/rektorn lämnades utanför tillämpningsområdet. Arbetstidslagen tillämpas inte heller till någon del på

undervisningspersonalen. Bolaget har tagit i bruk en applikation för uppföljning av arbetstiden som möjliggör uppföljning också vid distansarbete. Om de ändrade arrangemangen fördes förhandlingar enligt kapitel 6 i lagen om samarbete inom företag.

Verksamhet

I bolaget var man i mars 2019 tvungen att föra förhandlingar enligt kapitel 8 i lagen om samarbete inom företag, då bl.a. antalet timmar i de olika språken minskade väsentligt i de nya grunderna för grundexamen i affärsverksamhet. Som ett resultat av dessa samarbetsförhandlingar måste en heltidsanställd lärare i svenska sägas upp och en annan anställas på deltid, eftersom timmarna inte längre räckte till en heltidsanställning.

I bolaget fördes också förhandlingar enligt kapitel 6 i lagen om samarbete inom företag om övergången till årsarbetstid hösten 2019. Som ett resultat av förhandlingarna beslutade man att från och med 1.1.2020 övergå till en årsarbetstid som gäller undervisningspersonalen. I systemet med årsarbetstid är lärarens arbetstid 1500 timmar under 40 arbetsveckor. Arbetstiden indelas i bunden och icke-bunden arbetstid. Procentandelarna för den icke-bundna arbetstid varierar enligt de undervisningsskyldigheter som tidigare var i bruk (16 tim., 18 tim. eller 19 tim./vecka). I de nya arbetsförhållandena utgör den icke-bundna arbetstiden alltid 25 %.

Bolagets reformarbete med strategin genomfördes planenligt under år 2019. Målsättningen har varit att göra den nuvarande strategin klarare och utveckla organisationen och kunskapsledningen. En särskild prioritering är stärkandet av kontakterna i arbetslivet samt utvecklingen av anställdas kompetens. Som hjälp i strategiarbetet har bolaget anlitat Ramboll Oy, som har en stark erfarenhet av strategiarbete i bolag. Som en del av strategiarbetet har man också inlett ett projekt med att förnya bolagets visuella utseende.

I samband med strategiarbetet ha man också fört diskussioner om bolagets firmanamn. Officiellt ska bolaget använda namnet Kauppiaitten Kauppaoppilaitos, även om den utbildningsverksamhet som ordnas av bolaget är känd under namnet Mercuria. Bolaget har i samband med förnyelsen av det visuella utseendet och logon lagt till ordet Mercuria framför bolagets firmanamn (Mercuria Kauppiaitten Kauppaoppilaitos). Ändringen av firmanamnet är avsedd att behandlas på bolagstämman våren 2020.

Om läroplikten förlängs till 18 år kommer det att ha en betydande inverkan på bolagets verksamhetskultur och ekonomi. Lagreformen skulle träda i kraft redan vid den gemensamma ansökan våren 2021.

Ekonomisk översikt

Räkenskapsperioden 1.1–31.12.2019 var ekonomiskt bättre än år 2018. Statsandelsfinansieringen började öka i och med att de målinriktade studerandeåren ökade. Undervisnings- och kulturministeriet beviljade bolaget finansiering på basis av 759 studerandeår. År 2018 var de målinriktade studerandeåren 724. Basfinansieringens andel var fortfarande hög, 90 % av finansieringen, vilket betyder att de övriga finansieringselementens inverkan var liten. Situationen ändras dock år 2020, när basfinansieringens andel sjunker till 70 % och prestations- och effektivitetsfinansieringen ökar i betydelse. Ändringen är fördelaktig för bolaget och bidrar till att ännu mer förbättra situationen för den interna finansieringen.

Projektmedel bokfördes i resultatet mer än det budgeterade. År 2019 pågick två betydande Erasmus+-projekt, för vilka det intäktfördes över 150 000 euro. I och med det ökade antalet studerande överskred även de köpta undervisningstjänsterna budgeten. Till övriga delar avvek kostnaderna inte nämnvärt från beräkningarna.

Kauppiaitten Kauppaoppilaitos ansökte om strategifinansiering från undervisnings- och kulturministeriet och beviljades 66 000 euro för utvecklingen av kritiska punkter i arbetslivssamarbetet och utvecklingen av den process som gäller den personliga utvecklingsplanen för kunnande (HOKS). Finansieringen användes i sin helhet under år 2019.

Resultatkalkyl 1 000 eur	Utfall 2019	Budget 2019	Differens tot 2019 ./. Bdg 2019	Utfall 2018	Ändring 2019 ./. 2018
Omsättning och övriga rörelseintäkter	6 453	6 181	272	6 372	81
Material och tjänster	-442	-317	-125	-349	-93
Personalkostnader	-3 759	-3 838	79	-3 817	58
Skötselkostnader för fastighetsegendomen	-787	-760	-27	-822	35
Avskrivningar och nedskrivningar	-494	-470	-24	-467	-27
Övriga rörelsekostnader	-951	-934	-17	-1 069	118
Rörelseresultat	20	-138	158	-152	172
Finansiella intäkter	8	0	8	9	-1
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Skatter	0	0	0	0	0
Bokslutsdispositioner	0	0	0	0	0
Resultatet totalt	28	-138	166	-143	171

Investeringar

År 2019 gjordes följande investeringar:

- Elteknik/modernisering av gruppcentraler 97 982 euro
- Förnyande av ventilationsmaskiner 23 746 euro
- Modernisering av fastighetsautomation 26 526 euro
- Övriga investeringar totalt 53 951 euro
- Totalt: 202 205 euro

De största framtida investeringarna hänför sig till renoveringen av Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy:s skolbyggnad. Enligt underhållsplanen förläggs ombyggnadsarbetena i klasserna cirka 450 000 euro, ventilationssystemets ombyggnadsarbeten cirka 590 000 euro, eltekniska reparationer 530 000 euro, ytlig renovering av WC-utrymmena cirka 130 000 euro, förnyande av utrustning i tillredningsköket cirka 80 000 euro samt övriga mindre investeringar i möbler och anordningar till perioden 2020–2023.

Alla investeringar finansieras med internt tillförda medel eller med vinstmedel från föregående räkenskapsperioder.

1 000 eur	Utfall 2019	Prognos 2019	Utfall 2018	Ändring i progn. 2019 ./. Tot. 2018
Bestående aktiva	10 557	10 557	10 859	-302
Leasingansvar vid periodens slut	68	68	89	-21
Lån vid periodens slut	0	0	0	0
Eget kapital	16 954	16 954	16 926	28
Balansomslutning	18 063	18 063	17 665	398
Personal antal	55	55	56	-1

Finansiering

Grunden för bolagets internt tillförda medel är fortfarande statsandelsfinansieringen, vars andel är över 80 % av inkomstflödet. Projektfinansieringen har ökat i betydelse under de senaste åren och täcker nu cirka 5 % av inkomsterna, hyresinkomsternas andel är omkring 10 %. Statsandelsfinansieringen och den hyresinkomst som varje månad fås från Martinlaakson lukio skapar en grund för ett jämnt inkomstflöde.

Bolagets målsättning har varit att höja nivån för statsandelsfinansieringen efter de utmanande åren 2018 och 2019. De målinriktade studerandeåren som baserar sig på undervisnings- och kulturministeriets beslut har uppvisat en jämn ökning och i statsandelsfinansieringen för 2020 har man åter nått en tillräcklig nivå på den interna finansieringen.

År 2019 ökade bolagets kassamedel, även om räkenskapsperiodens resultat låg nära noll. Orsaken till detta var en lägre investeringsnivå än vanligt. År 2020 ökar åter investeringarna. Från och med år 2020 ligger tyngdpunkten i statsandelsfinansieringen också på prestations- och effektivitetsfinansieringen, vilket är till fördel för Kauppiaitten Kauppaoppilaitos. En förutsättning för tillväxt är goda resultat i utexamineringen och i den som respons som kommit in.

Under åren 2020 och 2021 beräknas kassamedlen kvarstå på samma nivå som år 2019, om investeringarna för år 2021 följer underhållsplanen (PTS). Bolagets likviditet ligger fortfarande på en god nivå och den har inget långfristigt lån.

Kassaflöde 1 000 eur	Utfall 2019	Utfall 2018	Ändring tot 2019 ./. 2018
kassa vid periodens början	6 702	7 515	-813
Kassa vid periodens slut	7 444	6 702	742

Personal

Bolaget hade i genomsnitt 55 anställda under räkenskapsperioden (56 år 2018). Åttiosju procent av arbetsförhållandena utgörs av fasta anställningar och 13 % av visstidsanställningar. Av de anställda är 65,6 % kvinnor och 34,4 % män. De anställdas medelålder är cirka 48,3 år. År 2019 uppgick sjukfrånvaron i genomsnitt till 5 dagar/årsverke. Bolaget har långa anställningsförhållanden och anställningstiden är 11,7 år i snitt.

Personalomsättningen har under åren 2018 och 2019 varit högre än tidigare. Detta beror delvis pensioneringar, samarbetsförhandlingar och en ny form av lärarskap, vilket gjort att en del har sökt sig till nya uppgifter. Ett prioriteringsområde i bolagets nya strategi är att öka personalens kompetens och stödja arbetshälsan. Enligt strategin görs år 2020 kartläggningar av de anställdas kompetens och utarbetas utvecklingsplaner för dem. Vidare inleds åtgärder som stöder gemenskap. Avsikten är också att utarbeta uppgiftsbeskrivningar som klargör ansvar och arbetsfördelning.

Riskhantering

Riskhanteringsplanen har godkänts i aktiebolagets styrelse 1.12.2016. Riskhanteringsplanens uppdatering har behandlats i aktiebolagets styrelse 10.12.2019.

Centrala risker och förberedande åtgärder:

1. Finansieringsbeslut och variationer i statsandelsfinansieringens nivå
 - nya inkomstkällor
 - ökning av antalet studerandeår
 - uppföljning av kostnadsnivån
 - strategifinansiering
2. Risker gällande attraktionskraften
 - marknadsföringsåtgärder
3. Personalens engagemang och ork
 - arbetshälso- och företagshälsotjänster
 - arbetshandledningstjänster
 - utbildning
 - teamorganisation
4. Prognostisering av förändringar inom handeln
 - aktivt samarbete med näringslivet
 - nätverksarbete.

Kaunialan Sairaala Oy

FO-nummer	2048815-4
Ägarandel	100 %
Styrelsens ordf.	Kirsi-Marja Lievonen
Verkställande direktör	Mervi Ahlroth

Kauniala sjukhus har fungerat från och med år 1946, och för närvarande erbjuder sjukhuset rehabiliteringstjänster och långtidsvård för ett stort klientel. Sjukhusets tjänster svarar på rehabiliterings- och vårdbehovet hos ett flertal klienter i olika åldrar och situationer.

Omvärld

Vårdreformens framskridande och genomförande inverkar märkbart på bolaget som serviceproducent.

Verksamhet

Bolagets aktieinnehav har under det gångna året flyttats över till Vanda stad på så vis att staden ägde 85 % av aktierna 6.5.2019 och 100 % 1.11.2019, vilket innebär att bolaget har blivit en del av Vandas stadskoncern. Detta inverkar bland annat på upphandlingar/skyldigheten till konkurrensutsättning.

Antalet rehabiliteringstjänster har ökat betydligt och man har börjat utvidga den effektiverade boendeservicen.

Ekonomisk översikt

Personalkostnaderna har överskridit det budgeterade, eftersom rehabiliteringen har utvidgats och orsakat ett större behov av läkar- och skötarresurser. Dessutom har anställningen av sommarvikarier utökats jämfört med året innan.

Räkenskapsperiodens resultat för 2019 (-98 000 euro) var klart sämre än det budgeterade (+ 5000 euro), men bättre än 2018 (-151 000 euro). Resultatet för räkenskapsperioden 2018 påverkades av en ersättningspost av engångsnatur, vilket ledde till att räkenskapsperioden uppvisade en förlust. Med tanke på affärsverksamheten var år 2019 således sämre än året innan.

Intäkterna under tiden 1–12/2019 är mindre än beräknat, eftersom de olönsamma tjänsternas relativa andel av hela serviceproduktionen har ökat.

Resultatkalkyl 1 000 eur	Utfall 2019	Budget 2019	Differens tot 2019 ./. Bdg 2019	Utfall 2018	Ändring 2019 ./. 2018
Omsättning och övriga rörelseintäkter	20 359	19 299	1 060	20 082	277
Material och tjänster	-2 153	-1 914	-239	-1 990	-163
Personalkostnader	-14 499	-13 220	-1 279	-13 819	-680
Skötselkostnader för fastighetsegendomen	-1 995	-2 380	385	-2 678	683
Avskrivningar och nedskrivningar	-102	-150	48	-124	22
Övriga rörelsekostnader	-1 703	-1 630	-73	-1 668	-35
Rörelseresultat	-93	5	-98	-197	104
Finansiella intäkter			0	46	-46
Finansiella kostnader			0		0
Skatter	-5		-5		-5
Bokslutsdispositioner			0		0
Resultatet totalt	-98	5	-103	-151	53

Investeringar

Bolaget har inga betydande pågående investeringar. Aktuella är:

- Utvidgningen av det förnyade vårdalarsystemet år 2020–2021 ca 100 000 euro.
- Förnyande av IT-servermiljön/övergång till molntjänst år 2021 ca 200 000 euro
- Förnyande av ICT-terminalenheter, applikationer, delar av passerkontrollsystem mm. 2020–2021, tot. ca 230 000 euro
- Förnyande av vård- och rehabiliteringsutrustning/redskap ca 34 000 euro år 2020
- Förnyande av städ- och köksutrustning ca 13 000 euro år 2020
- Allt finansieras med internt tillförda medel (leasing-finansiering alltid när det är möjligt)

1 000 eur	Utfall 2019	Prognos 2019	Utfall 2018	Ändring i progn. 2019 ./. Tot. 2018
Bestående aktiva	189	189	239	-50
Leasingansvar vid periodens slut	504	504	473	31
Lån vid periodens slut	0	0	0	0
Eget kapital	109	109	207	-98
Balansomslutning	3 289	3 289	4 257	-968
Personal antal	247	247	251	-4

Finansiering

- Det egna kapitalet och soliditeten är låga och ligger på riskgränsen.
- Likviditeten 1.0, men kassan ligger på riskgränsen alltid i slutet av året då hyran betalas som en engångsbetalning till Vanda fastighetscentral.
- För att sanera kassa- och finansieringssituationen måste man få tjänsternas prissättning att nå målnivån (självkostnadspris + 5% täckning).

Kassaflöde 1 000 eur	Utfall 2019	Utfall 2018	Ändring tot 2019 ./. 2018
kassa vid periodens början	1 820	707	1 113
+ intäkter från verksamheten (+)	20 359	19 755	604
- verksamhetsutgifter (-)	-21 201	-18 576	-2 625
- betalningar av investeringar med likvida medel (-)			0
- låneamorteringar (-)			0
- låneräntor (-)			0
+ ökning i lån (+)			0
Kassa vid periodens slut	978	1 886	-908

Personal

I slutet av år 2019 var antalet ordinarie anställda 247 och antalet visstidsanställda 48. Den största personalgruppen var närvårdarna (57%). Andra var sjukhusbiträden, sjukskötare, terapipersonal, stödtjänster (kök, fastighets-skötsel, ekonomi och förvaltning mm.) Omsättning (uppsägningar, inkl. ej pensioner eller dylikt) 12%.

Riskhantering

Styrelsen har behandlat bolagets riskfaktorer vid sitt möte 10.12.2019 och identifierat bland annat risker i anslutning till bolagets finansiering, fastigheten och vårdreformen.

A-tulkkaus Oy

FO-nummer	2103384-8
Ägarandel	99,7 %
Styrelsens ordf.	Jaakko Niinistö
Verkställande direktör	Susanna Taipale-Vuorinen

Bolagets verksamhetsområde är att producera tolknings- och översättningstjänster samt funktioner som stöder dessa, såsom utbildningstjänster, till de offentliga upphandlingsenheter som är bolagets ägare.

Omvärld

Kontakttolkningens verksamhetsfält har genomgått en kraftig omvandling de senaste åren. Det råder en kraftig priskonkurrens inom verksamhetsfältet. Konkurrenterna har tillfört marknaden nya produkter för att stödja nya former av kontakttolkning. Förändringarna inom verksamhetsfältet kommer att fortsätta under de följande åren. Bolaget utvecklar och effektiverar sin egen verksamhet genom att använda sig av möjligheter som digitaliseringen medför. Bolaget satsar på produktutveckling, kvalitetssystem och teknisk utveckling. Bolaget har fått certifikatet ISO 9001.

Verksamhet

Bolaget producerar tjänster för bolagets ägare. Bolagets ägare är Vanda stad, Helsingfors stad, samkommunen HUS, Esbo stad och Kervo stad. Antalet tolkningstimmar som bolaget producerat har ökat. Även om invandringen för närvarande inte ökar på samma sätt som under tidigare år, är hela årets totala ökning av antalet tolkningstimmar kraftigare än väntat. Bolaget har introducerat nya produkter på försök och konkurrensutsätter nya serviceproducenter som samarbetspartner. Bolaget har fastställt ändringarna i det nuvarande datasystemet på så vis att det uppdaterade systemet har använts från och med 1.1.2019. Detta har en stor inverkan på kundservicen för kunderna. Ändringen gör det möjligt att införa nya funktioner.

Ekonomisk översikt

Bolagets ekonomiska resultat har utvecklats bättre än väntat. Detta har varit möjligt på grund av att tolkningsuppdragen har ökat, vilket också gjort att den totala försäljningen ökat kraftigare än väntat. Tolkningsuppdragen ökar, eftersom bolaget har infört nya produkter vad gäller tolkningsredskap och -metoder. I budgeten beräknades antalet tolkningstimmar öka med 2 %, men ökningen uppgick slutligen till 12 %. I fortsättningen kommer bolaget att i första hand följa antalet tolkningsuppdrag och i andra hand antalet tolkningstimmar. Bolaget har kunnat begränsa ökningen av utgifter, vilket har möjliggjort ett gott resultat för bolaget.

Resultatkalkyl 1 000 eur	Utfall 2019	Budget 2019	Differens tot 2019 ./. Bdg 2019	Utfall 2018	Ändring 2019./. 2018	Budgeten 2020
Omsättning och övriga rörelseintäkter	7 982	7 250	732	6 882	1 100	8 010
Personalkostnader	-4 828	-4 835	7	-4 589	-239	-5 051
Material och tjänster	-1 720	-1 366	-354	-1 241	-479	-1 652
Övriga rörelsekostnader	-864	-888	24	-872	8	-883
Avskrivningar	-167	-154	-13	-119	-48	-112
Rörelseresultat	402	7	396	61	342	312
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0	0
Skatter	-80	-2	-78	-14	-66	-78
Resultatet totalt	321	5	318	47	276	234

Investeringar

Bolaget har finansierat de investeringar som gäller datasystem med internt tillförda medel. När det gäller detta år kommer bolaget inte att genomföra nya investeringar. Under kommande år kommer antalet investeringar att vara beroende av digitaliseringsplanen och förverkligandet av den.

1 000 eur	Utfall 2019	Utfall 2018	Ändring 2019 ./. 2018
Investeringar (netto)	121	101	20
Eget kapital	1 723	1 401	322
Balansomslutning	2 982	2 449	533
Personal antal	22	22	0

Finansiering

Bolagets kassa- och finansieringssituation är god. Bolaget ska i fortsättningen fundera på hur nya verksamhetsmodellens tekniska lösningar ska genomföras och finansieras under kommande år.

Kassaflöde 1 000 eur	Utfall 2019	Utfall 2018	Ändring 2019 ./. 2018
kassa vid periodens början	1 653	1 086	567
+ intäkter från verksamheten (+)	7 463	7 369	94
- verksamhetsutgifter (-)	-6 809	-6 793	-16
- betalning av investeringar med likvida medel (-)	-137	-9	-128
Kassa vid periodens slut	2 170	1 653	517

Personal

Antalet ordinarie anställda är 22 personer.

Hyrd arbetskraft, 1 person (31.12.2019)

Verkställande direktör, med befattningen som bisyssla

Tolkar och översättare, cirka 350 personer

Det har inte skett några betydande förändringar i bolagets personal jämfört med året innan.

Riskhantering

- investeringar i datasystem, tillräckligt stora satsningar och uppföljning av projekt
- ändringar i dataskyddslagstiftningen, förnyande av avtal och utbildning
- ägarkundernas köp stannar i det egna bolaget, aktiv diskussion och konkurrenskraftiga priser
- personrisker, medvetenhet om saken

Bolagets styrelse har godkänt planen.

Vantaan Työterveys Oy

FO-nummer	0943497-2
Ägarandel	100 %
Styrelsens ordförande	Pia Viskarinen-Soutamo
Verkställande direktör	Hanna Heiskanen

Omvärld

Servicekonceptet, produktifieringen och förtjänstlogiken hos företagshälsans serviceproducenter kommer sannolikt att omstruktureras märkbart under de närmaste åren. Vantaan Työterveys Oy har redan nu gått med i denna förändring i syfte att utveckla digitaliseringen av verksamheten och öppna för nya slags tjänster inom företagshälsovården

- Den havererade vård- och landskapsreformen och den nya regeringens riktlinjer om framtida lösningar avseende vården och företagshälsovårdens ställning är ännu öppna
- FPA:s ersättningsreform fr.o.m. 1.1.2020 gör det möjligt att utöka den förebyggande verksamheten i samarbetet med företagen
- I ett samhälleligt perspektiv har stödet till arbetshälsan och arbetsförmågan en allt större betydelse för företagen, varmed företagshälsovårdens roll i att främja återhämtande och arbetshälsa betonas
- Av företagshälsovårdens serviceproducenter förväntar sig bolagen partnerskap för ledningen i fråga om arbetsförmåga.
- Det förekommer allt fler distanstjänster och olika digitala lösningar
- Man fungerar allt mer i olika nätverk, och kontaktytorna mellan aktörerna har utvecklats
- Verksamhetsområdet behöver nya innovationer som utgår från ett kundperspektiv

Inom huvudstadsregionen råder hård konkurrens inom företagshälsovårdstjänsterna. Bolaget är huvudstadsregionens förmånligaste aktör då det gäller småföretagare och föreningar. Det är dock svårt att uppskatta företagshälsovårdens faktiska pris eftersom de stora aktörerna beviljar storkunder omfattande rabatter.

Verksamhet

Under den första reducerade räkenskapsperioden låg fokus på att omsorgsfullt genomföra affärsverkets bolagisering och samtidigt garantera kunderna att tjänsterna fortlöper så smidigt som möjligt. Under hösten lanserades också en ny tjänst, bedömning av servicebehovet. Bolaget har en högklassig intern och extern kvalitetsrevisionsprocess, och för företagshälsovårdens verksamhet har bolaget tilldelats det ansedda kvalitetscertifikatet 9001/2015. Vi förberedde öppningen av det nya verksamhetsstället på Färgfabrikgatan. Det nya verksamhetsstället öppnades 2.1.2020 och samtidigt stängdes verksamhetsställena i Dickursby och Myrbacka. Flytten och öppningen av verksamhetsstället förlöpte enligt planerna.

Bolagets interna och externa kommunikation har vidareutvecklats genom förnyade webbsidor och kundbrev.

Vantaan Työterveys Oy förväntar sig en moderat ökning i omsättning och antal kunder.

En utveckling av kundnöjdheten bland beslutsfattarna samt av tjänsterna med tanke på behovet bland företagare och samfund i huvudstadsregionen är i fokus. En delegation bestående av kunder samt representanter för huvudstadsregionens kommuner inleder verksamheten våren 2020.

I och med överföringen av Kervo stads företagshälsovård på bolagets ansvar finns det tillväxtpotential. Dessutom vore det naturligt att bolagets kompetens kunde utnyttjas för hälsokontroller för arbetslösa samt bedömning av deras arbetsförmåga. Möjligheten utreds att som bolag starta en ny affärsverksamhet avseende tjänster för arbetslösa.

För att bolaget ska nå goda resultat är det av betydelse att bolagets affärsverksamhet ökar. År 2020 är det dock viktigt att först koncentrera sig på att stärka grunden så att bolagets förutsättningar för tillväxt bär. De största projekten under år 2020 är e-fakturerings och fakturaarkiv samt en elektronisk kundprocess för nya kunder. Inför år 2021 är det viktigt att modernare distanstjänster introduceras.

Ekonomisk översikt

Köpen av tjänster och personalutgifterna underskred budgeten. Man strävade efter att framför allt dämpa utgifterna.

Vantaan Työterveys Oy:s resultat var på plus med en rörelsevinst på 106 000 euro. På basis av budgeten var prognosen - 40 000 euro. Vinstresultatet berodde på att köpen av tjänster samt personalutgifterna underskred budgeten.

Resultatkalkyl 1 000 eur	Utfall 2019	Budget 2019	Differens tot 2019 ./. Bdg 2019	Utfall 2018	Ändring 2019 ./. 2018
Omsättning och övriga rörelseintäkter	3 339	3 301	38	5	3 334
Material och tjänster	-1 237	-1 301	64	0	-1 237
Personalkostnader	-1 512	-1 551	39	0	-1 512
Skötselkostnader för fastighetsegendomen	0	0	0	0	0
Avskrivningar och nedskrivningar	-16	0	-16	-5	-11
Övriga rörelsekostnader	-467	-485	18	-1	-467
Rörelseresultat	107	-36	142	-1	108
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	-4	4	0	0
Skatter	-21	0	-21	0	-21
Bokslutsdispositioner	0	0	0	0	0
Resultatet totalt	85	-40	125	-1	87

Investeringar

Styrelsen har fattat beslut om bolagets avskrivningsplan

- Immateriell egendom avskrivs lineärt på 4 år
- Materiell egendom avskrivs enligt kostnadsåterstod på 25 %
- Övriga utgifter med lång verkningstid avskrivs lineärt på 5 år

Pågående investeringar:

- Inventarier och ICT-lösningar för Färgfabriksgatan 40 000 euro
- Utvecklingsarbete avseende projektet om faktureringsanslutning 45 000 euro

Kommande investeringar:

- Övergång till elektronisk avtalsprocess 25 000 euro
- Inventarier för verksamhetsställen 20 000 euro.

1 000 eur	Utfall 2019	Prognos 2019	Utfall 2018	Ändring i progn. 2019 ./. Tot. 2018
Bestående aktiva	107	100	0	100
Leasingansvar vid periodens slut	0	0	0	0
Lån vid periodens slut	0	0	0	0
Eget kapital	1 184	1 059	7	1 051
Balansomslutning	2 346	2 000	7	1 993
Personal antal	68	68	0	68

Finansiering

Kassa- och finansieringssituationen förväntas vara fortsatt stabil under förutsättning att affärsverksamhetens försäljning utvecklas positivt. Investeringarna har kunnat finansieras med kassamedel. Inget behov av lånefinansiering är inom synhåll.

Kassaflöde 1 000 eur	Utfall 2019	Utfall 2018	Ändring tot 2019 ./. 2018
kassa vid periodens början	7	3	4
+ intäkter från verksamheten (+)	1 109	5	1 104
- verksamhetsutgifter (-)	-2 084	-1	-2 084
- betalning av investeringar med likvida medel (-)	-32	0	-32
- låneamorteringar (-)	0	0	0
- låneräntor (-)	0	0	0
+ ökning i lån (+)	0	0	0
+ ökning av eget kapital mot betalning (+)	1 000	0	1 000
Kassa vid periodens slut	0	7	-7

Personal

Personalen vid Affärsverket Företagshälsan i Vanda övergick fr.o.m. 1.8.2019 i bolagets tjänst som tidigare anställda. Vid slutet av år 2019 hade bolaget 68 anställda. Bolaget har dessutom inhyrda läkare och från början av år 2020 är det också möjligt att arbeta inom bolaget som självständig yrkesutövare. Personalkostnaderna uppgick till 1,51 miljoner euro. Kostnaderna för inhyrda läkare var omkring 535 000 euro. Personalkostnaderna och kostnaderna för inhyrda läkare utföll enligt budgeten. Konkurrensen med andra aktörer inom branschen om anställda inom företagshälsovården har ökat. Utvecklande av personalens kompetens intar en viktig roll även i framtiden. För att utveckla arbetshälsan inom bolaget grundades en arbetshälso- och samarbetsgrupp.

Arbetskolektivavtalet ändras och fr.o.m. 1.4.2020 gäller Avaintes-avtalet. Samtidigt ser man också över bolagets löner. Målsättningen är att uppnå en aning mer konkurrenskraftiga löner. Det är framför allt viktigt att få till stånd en höjning av företagsläkarnas löner. Konkurrensen om skickliga yrkesmänniskor är en stor utmaning och löneutvecklingen är därmed en viktig komponent för ett stärkt engagemang.

Riskhantering

Riskhanteringsplanen behandlades vid styrelsemötet både i december 2019 och januari 2020. Riskhanteringsplanen godkändes 20.1.2020.

Bolaget verkar inom en strikt reglerad bransch och riskhanteringen är en integrerad del av den strategiska och operativa ledningen. Det är framför allt ändringar i lagstiftningen, till exempel kommunallagen och den potentiella landskaps- och vårdreformen, som ställer företagshälsovårdens verksamhetsområde inför ett hårt förändringstryck och skapar osäkerhet men likaså möjligheter. Kundernas ekonomiska situation kan styra efterfrågan på tjänster inom branschen. Dessutom kan konkurrensen inom branschen öka trycket med avseende på prissättning.

De strategiska, operativa, ekonomiska och skaderelaterade riskerna som sammanhänger med företagets verksamhet fås under kontroll genom en kontinuerlig utveckling av verksamhetsmodellerna och processerna. Bolaget genomför fortlöpande riskanalysarbete i sin egen omvärld och verksamhet bland annat genom bedömning av effekter, omvärldsanalyser och rapporter om olika funktioner (bl.a. ekonomi, kundrelationer, respons). Ledningen och riskhanteringen inom företagshälsoarbetet förverkligas med hjälp av de anvisningar om förfaringssätt som tagits upp i kvalitetssystemet och genom en syneförrättning av ledningen som ingår i kvalitetsrevisionen.

De mest centrala och märkbara riskerna samt beredskapen inför dessa har registrerats i programmet Targetor Pro.

1.6.5 Hur de mål som ställts upp för Vanda stads centrala och ekonomiskt betydelsefulla dotterföretag har utfallit

Stadsfullmäktige godkände 12.11.2018 i samband med stadens budget de bindande operativa och ekonomiska målen för ekonomiplanperioden 2019–2022 som uppställs för dottersamfundens del. För år 2019 uppställdes för de viktigaste och ekonomiskt betydelsefulla dotterföretagen sammanlagt 31 mål. Av de uppställda målen verkställdes enligt samfundens rapportering 21 stycken fullt ut, 5 genomfördes delvis medan och 4 mål inte verkställdes överhuvudtaget. Dessutom var resultaten för ett måls del inte klara i rapporteringsögonblicket.

UPPFÖLJNING AV UTFALLET AV DE BINDANDE MÅLEN FÖR VANDA STADS BETYDANDE DOTTERBOLAG 1.1–31.12.2019

Enligt koncernstrategin styrs den strategiska planeringen i dottersamfund av budgeten och ekonomiplanen som godkänns av stadsfullmäktige. I samband med budgeten godkänner stadsfullmäktige eventuella ekonomiska och operativa mål som ställts upp för dottersamfundet.

Bolag	Ekonomiska mål, förklaring	Målets mätare (eur, %, st., skala etc.)	Utfall 2017	Jämförelseårets utfall 2018	Mätarens målnivå 2019	Centrala åtgärder	Mätarens läge 31.12.2019	Målet lär förverkligas: Helt/ delvis/ inte alls	Ytterligare förklaringar
Koncernen Vanda Energi	Koncernens rörelsevinst *	Milj. euro	54,8	47,1	46,4		58,9	Utföll i sin helhet	Jämförelsebar rörelsevinst år 2019 är 49,8 M€
	Koncernens roe% *	%	11 %	9 %	8 %		10 %	Utföll i sin helhet	
	Soliditet *	%	42 %	39 %	41 %		41 %	Utföll i sin helhet	
	Leveransstörningar el *	h/inv./år	0,09	0,03	0,2		0,02	Utföll i sin helhet	
	Förnybar energi av hela energiproduktionen (vattenkraft, vindkraft, bioenergi, avfallsenergi) *	%	34	37	30		53,8	Utföll i sin helhet	Energin som produceras av avfall har indelats i 50% förnybara och 50% i övriga fria från utsläppshandel utgående från statistikcentralens bränsleklassificering 2015.
	Övrig energi fri från utsläppshandel av hela energiproduktionen (kärnkraft, avfallsenergi)*	%	21	19	23		20,7	Förverkligades delvis	Energin som produceras av avfall har indelats i 50% förnybara och 50% i övriga fria från utsläppshandel utgående från statistikcentralens bränsleklassificering 2015.
	Personalens tillfredsställelse*	3,7 (1–5)	3,3	3,3	3,7		3,5	Förverkligades delvis	
	Arbetskydd*	Olycksfallsfrekvens	18,5	9,4	0		4,7	Målet om noll olycksfall uppnåddes inte	Olycksfallsfrekvensen har mätningshistoriens lägsta värde

Bolag	Ekonomiska mål, förklaring	Målets mätare (eur, %, st., skala etc.)	Utfall 2017	Jämförelseårets utfall 2018	Mätarens målnivå 2019	Centrala åtgärder	Mätarens läge 31.12.2019	Målet lär förverkligas: Helt/ delvis/ inte alls	Ytterligare förklaringar
Koncernen VAV Yhtymä Oy	Resultatmål	eur	190496	-240003	Minst 0		459514	Utföll i sin helhet	ARA-lagstiftningens självkostnadsprincip.
	Bostadsproduktionsmål	st.	355	179	320		357	Utföll i sin helhet	
	Reparationsverksamhetsmål	M€	21,7	21,5	22,6		27,1	Utföll i sin helhet	Reparationsbehovet ökar
	Arbetshälsoenkätens resultat från alla delområden		Över genomsnittet	Arbetshälso- enkäten genomförs vartannat år	Minst jämförelse- materialets genomsnitt		Över genomsnittet i Elos jämförelsema- terial, dvs. 3,93	Utföll i sin helhet	Jämförs med jämförelsematerialet från arbetspensions- försäkringsbolaget Elo, skala 1–5
	Minskning av energiförbrukningen	kWh/m3	43,4	43,8	42,4		44,3	Inget utfall	Ombyggnadsarbeten görs först i början av 20-talet
Koncernen VTK Kiinteistö Oy	Resultat för VTK Kiinteistö Oy	1000 eur	2 215	3 507	Positivt		3 902	Utföll i sin helhet	
	Soliditet	%	26	22,5	20		25,6	Utföll i sin helhet	Inkl. leasingansvar
	VTK Kiinteistö Oy:s uthyrningsgrad för externa uthyrningsobjekt	%	90	92	90		95	Utföll i sin helhet	
	VTK Kiinteistö Oy: Minskning av energiförbrukningen	0,5 % av nivå för år 2017	27 163 Mwh	25 969 Mwh	27 027 Mwh		27 197 Mwh	Inget utfall	

Bolag	Ekonomiska mål, förklaring	Målets mätare (eur, %, st., skala etc.)	Utfall 2017	Jämförelseåret s utfall 2018	Mätarens målnivå 2019	Centrala åtgärder	Mätarens läge 31.12.2019	Målet lär förverkligas: Helt/ delvis/ inte alls	Ytterligare förklaringar
Vantaan Tilapalvelut Vanitti Oy	Verksamhetens effektivisering minst	%	2,20 %	2,40 %	2,00 %	Rabatter samt åtgärder inriktade på kostnadsanpassning enligt budgeten och verksamhetsplanen	4,10 %	Utföll i sin helhet	
	Kundtillfredsställelse	Numerisk 1–5	3,81	3,72	4,25	Åtgärder utgående från kundmöten och kundenkäter, kvalitetsrundor, regelbundet samarbete med inköpsenheten	N/A	N/A	Enkäten har ännu inte genomförts. Enkäten genomförs i mars
	Verksamhetens kvalitet (kvalitetsrundor på olika verksamhetsställen)	Numerisk 1–5	4,82	4,84	4,5	Kvalitetsrundor och utförande av de korrigering åtgärder som uppdagats under dessa	4,77	Utföll i sin helhet	
	Personalens tillfredsställelse	Numerisk 1–5	3,34	3,45	3,7	Utvärderingsprogrammet för verksamhets- och ledarskapskulturen, plan för arbetshälsan	3,4	Förverkligades delvis	
	Sjukfrånvaro %	%	8,11 %	6,90 %	6,80 %	Planen för arbetshälsan, modellen för att aktivt bry sig, diskussioner om arbetsförmågan	6,00 %	Utföll i sin helhet	

Bolag	Ekonomiska mål, förklaring	Målets mätare (eur, %, st., skala etc.)	Utfall 2017	Jämförelseåret s utfall 2018	Mätarens målnivå 2019	Centrala åtgärder	Mätarens läge 31.12.2019	Målet lär förverkligas: Helt/ delvis/ inte alls	Ytterligare förklaringar
A-Tulkkaus Oy	Resultatet för bolagets ekonomi	Bolagets resultat är positivt	135662	312000	Bolagets resultat är positivt		321 000	Utföll i sin helhet	
	Antal tolkningstimmar	Utförda timmar	102000	114192	ökar +2%		12 %	Utföll i sin helhet	
	Antal översättningssidor	Gjorda sidor	17269	12276	ökar +2%		-29 %	Inget utfall	
	Myndighetens kundnöjdhet	Skalan 1-4	3,1	3,1	3,1		3,2	Utföll i sin helhet	
Kauppihaitten Kauppaoppilaitos Oy	Nettoreultat	eur	222443	-143653	50000	Intern finansiering, inbesparningsåtgärder	27909	Förverkligades delvis	
	Studerandeår	st.	-	730	780	Genomförande	794	Utföll i sin helhet	
	Arbetslivsrespons	Skalan 1-5	4,4	4,4	4,4	Verksamhetens kvalitet	4,3	Förverkligades delvis	
	Studeranderespons (den s.k. responsenkäten för yrkesskolan)	nps-index	-	81	50	Verksamhetens kvalitet	59	Utföll i sin helhet	
	Personalens tillfredsställelse	nps-index	-	59	50	Välbefinnande, tydliga processer	77	Utföll i sin helhet	

1.6.6 Utvärdering av koncernens sannolika utveckling i framtiden

Vårdreformen och landskapsreformen är de största reformerna av förvaltning och verksamhetsformer som någonsin företagits i Finland. Denna betydande strukturella reform kommer vid förverkligande att i hög grad inverka även på Vanda stadskoncern.

Granskningen och organiseringen av Vanda stadskoncerns struktur fortsätter. Målet är fortsättningsvis att minska antalet dotterbolag genom att likartade funktioner centraliseras. Nya bolag grundas endast om verksamheten i det bolag som grundas inte går att centralisera till redan befintliga bolag eller det finns något annat motiverat skäl till att bolaget grundas eller delas.

1.6.7 Redogörelse för hur koncernövervakningen ordnats

Anvisningar till kommunens representanter i stadskoncernens bolag

Under 2019 fattade stadsstyrelsen 18 beslut som gällde koncernbolagen, av dessa gällde tre beslut bl.a. borgensförbindelser för koncernbolagens lån eller beviljande av lån, sju beslut ingående av avtal eller aktieaffärer, medan ett beslut gällde understöd till stiftelsen för vetenskapscentret och vetenskapscentrets redovisning och två upplösningen av ett bolag. Dessutom gav stadsstyrelsen två utlåtanden om samkommunernas utkast till ekonomiplaner.

Allmänna sektionen gav år 2019 anvisningar om förfarande i de ärenden som det fattas beslut om på stadskoncernens bolags och andra samfunds bolagsstämmor samt i samkommunernas högsta beslutande organ. Dessutom fattade biträdande stadsdirektören för koncernservicen eller den som biträdande stadsdirektören förordnar enligt instruktionen för verksamhetsområdet för koncern- och invånarservicen 16 § punkt 5 beslut i brådskande fall om utfärdande av anvisningar om förfarande och om förordnande av en företrädare för staden till sådana samfunds sammanträden där stadens intressen ska bevakas och stadens åsikt höras.

Anvisningar om förfarande gavs om bl.a. ändring av bolagsordningar och operativa anvisningar, bolags- och ägararrangemang, godkännandet av ekonomiplaner, fastställandet av bokslut och beviljandet av ansvarsfrihet, uppföljningen av delägaravtal och fullmakter för att uppta lån, samt om bolagsvederlag, val av representanter, arvoden och åtlydandet av koncernstrategin.

Allmänna sektionen gav under räkenskapsperioden 2019 ägares förhandssamtycke i enlighet med koncernstrategin till sju åtgärder som gällde bolagsarrangemang och andra åtgärder.

Anvisningar för dotterbolagens verksamhet och uppföljning av det ekonomiska läget

Enligt koncernstrategin hålls mellan staden och ett dottersamfund två planerings- och förhandlingsmöten (navigeringsmöten) om året, för att garantera att stadens och dottersamfundets strategier är sinsemellan kompatibla samt för att utvärdera hur de operativa och ekonomiska målen har nåtts på årsnivå. De skriftliga navigeringarna som ges till allmänna sektionen genomförs årligen i samband med förfrågningen som gäller dottersamfundens riskhantering och interna övervakning. Navigeringen kan även utföras i form av samarbete av annat slag eller skriftligt med hjälp av det formulär som resultatområdet för koncernförvaltningen utarbetat för ändamålet. Enligt koncerndirektivet rapporterar dotterbolagen om förverkligandet av uppställda mål för verksamheten och ekonomin till staden i enlighet med koncerndirektiven och på det sätt som allmänna sektionen närmare bestämt, minst två gånger per år. För sådana samfunds del som det fattas beslut om separat sker rapporteringen till stadsfullmäktige.

Under 2019 företogs navigeringar i Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, VAV Yhtymä Oy, VTK Kiinteistö Oy, Kiinteistö Oy Kehäsuora och Ruukkukujan Autopaikat Oy. Koncernförvaltningen sammanställde promemorior över de navigeringsmöten som hölls. Navigeringspromemoriorna rapporteras till allmänna sektionen utöver det övriga navigeringsmaterialet.

Enligt koncernstrategin förpliktigas, utöver bolagets verkställande direktör, även bolagets direktionsordförande eller viceordförande att delta i navigeringstillställningar. Bolagen ska behandla de navigeringsmaterial som ska återböras i bolagets styrelse innan materialet lämnas in till koncernförvaltningen. Bolagets verkställande direktör och styrelseordförande förutsätts underteckna alla blanketter som lämnas in.

Uppföljningen av dottersamfundens resultat genomfördes 2019 genom att dottersamfunden lämnade in formbundna ekonomirapporter för respektive kvartal till koncernförvaltningen. För allmänna sektionen har ett sammandrag över rapporterna utarbetats, där resultatet jämförts med budgeten, föregående årets bokslut och resultatet under motsvarande kvartal året innan. Alla verksamma dotterbolag skickade in sina kvartalsrapporter. Delårsöversikter som omfattar dotterbolagens verksamhet, ekonomi och förverkligandet av de operativa och ekonomiska målen samt verksamhetens nyckeltal utarbetades tre gånger under 2019. Ett sammandrag över dottersamfundens delårsöversikter samt de bindande målen som stadsfullmäktige fastställt för dottersamfund av betydelse rapporterades också till stadsstyrelsen samt fullmäktige som en del av stadens delårsöversikt.

Vanda Energi, VAV Yhtymä Oy, VTK Kiinteistö Oy och Vantaan Tilapalvelut Vannti Oy bjöds hösten 2019 in till fullmäktiges aftonskola för att presentera bolagens verksamhet, strategi och mål samt sina förslag till mål för åren 2020–2023.

Enligt koncernstrategin ska dottersamfundens verksamhets-, ekonomi-, finansierings- och investeringsplaner samt kopior av föredragningslistor och protokoll för styrelsernas sammanträden inklusive bilagor överlämnas för uppföljning till biträdande stadsdirektören för koncernservicen eller till den ansvarsperson som biträdande stadsdirektören förordnar samt till den sakkunnige som allmänna sektionen utsett till styrelsen för samfundet i fråga. Till de viktigaste koncernbolagens styrelser har man i enlighet med allmänna sektionens anvisningar om förfaringssätt utsett sakkunniga, vilka bolagsstyrelserna efter behov kallar till sina sammanträden. Sakkunnigledamöterna kommer från fastighetscentralens, koncernförvaltningens eller idrottsservicens resultatområden.

Under räkenskapsperioden har koncernförvaltningen skickat ett informationsbrev till dotterbolagen. I informationsbrevet har anvisningar getts bl.a. i frågor som gäller bolagsstämman och sammanträdesmaterialet för bolagens styrelser, tidtabellerna för den ekonomiska rapporteringen samt frågor som gäller särredovisning.

Användningen av centraliserade koncerntjänster

Finansierings- och kapitalhanteringen gällande stadens dottersamfund genomförs av resultatområdet för finansiering eller enligt de anvisningar som ges av resultatområdet. Staden kan bevilja borgensförbindelse för bolagets lånefinansiering, medan resultatområdet konkurrensutsätter den finansiering som bolaget behöver och organiserar kapitalhanteringen. Staden kan bevilja långfristiga lån till dotter- och intressebolagen huvudsakligen i form av eget kapital. Vid beviljande av borgensförbindelser beaktar staden alltid att EU:s bestämmelser om statligt stöd och anpassade nationella bestämmelser följs.

Om beviljande av stadens borgen, borgensprovisioner och motsäkerheter beslutar stadsfullmäktige. Om övriga villkor beslutar stadsstyrelsen vid sitt verkställande av stadsfullmäktiges beslut. Ett borgensbeslut får inte verkställas innan det vunnit laga kraft. Staden kan från fall till fall bevilja borgen till andra sammanslutningar än de som omfattas av stadens beslutanderätt, om deras verksamhet är nära förknippad med stadens egen verksamhet och staden följer de principer som fastställts i koncernstrategin.

Hanteringen av finansierings- och ränterisker inom Vanda stadskoncern har centraliserats till resultatområdet för finansiering. Målet för centraliseringen är en effektiv finansierings- och ränteriskhantering, kostnadsinbesparingar och en optimering av kassaflödena.

Inom staden används ett koncernkontosystem som dottersamfund kan anslutas till genom allmänna sektionens beslut. Under räkenskapsperioden 2019 har finansieringens resultatområde svarat för koncernkontosystemet, liksom för anvisningarna för dess användning. Vanda stads koncernkonto- och betalningsrörelsetjänster

konkurrensutsattes våren 2013. Beslutet om vald huvudsaklig förmedlarbank och biförmedlare gavs för kännedom till allmänna sektionen 8.4.2013 § 12.

Ekonomiförvaltningstjänsterna i Vandas dotterbolag har i enlighet med koncernstrategin centraliserats till ekonomiservicecentralen. Inom koncernservicen har bl.a. upphandlingscentralen, koncernförvaltningen, finansieringen, IT-administrationen och ekonomiservicecentralen konkurrensutsatt ramavtal för hela koncernens bruk samt gett dottersamfunden anvisningar i användningen av konkurrensutsatta avtalsleverantörer.

Juristerna för koncernservicens resultatområden gav sakkunnigtjänster vid offentliga upphandlingar, i avtalsfrågor och andra juridiska frågor inom respektive uppgiftsområde. Personalcentralen gav sakkunnigtjänster i personal- och arbetsavtalsfrågor. Fastighetscentralen tillhandahöll sakkunnigtjänster för bostads- och fastighetsaktiebolagens räkning.

Hur riskhanteringssystemen och den interna kontrollen fungerar i dottersamfunden

Enligt den instruktion som trädde i kraft 8.5.2017, svarar stadsdirektörens verksamhetsområde för övervakningen av koncernsamfunden. Förvaltningen av koncernens finansierings- och ränterisker har koncentrerats till finansieringens resultatområde. Vanda stads och dottersamfundens riskhantering ordnas genom att man följer en enhetlig riskhanteringspolicy. Verksamhetsområdena, affärsverken och dottersamfunden rapporterar om sina betydande risker och arrangemang för riskhantering som en del av den ekonomiska uppföljningen och rapporteringen och följer då de av Vanda stadsfullmäktige godkända (2.3.2015) principerna för hur riskhanteringen och den interna kontrollen ordnas i Vanda stadskoncern.

Stadsstyrelsen godkände 22.1.2018 § 15 stadskoncernens försäkringspolitik som trädde i kraft 1.2.2018. Försäkringspolitikens målsättning är att centraliserat styra försäkrandet och säkerställa att försäkrandet fungerar som en metod som jämnar ut kassaflödet och resultatet efter att en skada uppstått.

Vanda stad använder en försäkringsmäklare vid konkurrensutsättning, upphandling och skötsel av försäkringar. Försäkringsmäklaren är en sakkunnig som bistår kunden och en företrädare i försäkrings- och skadeärenden, som är oberoende av försäkringsbolaget och befullmäktigad av kunden. Under år 2018 konkurrensutsattes stadens och dottersamfundens försäkringsskydd för åren 2019–2022, under ledning av finansieringens resultatområde, varefter upphandlingsenheterna har rätt att fortsätta avtalet som gällande tillsvidare. Försäkringsbolagen och de erbjudna försäkringskategorierna fastställdes vid den allmänna sektionens möte 13.3.2018 § 7. Försäkringarna trädde i kraft 1.1.2019. Stadskoncernens försäkringsmäklartjänster har konkurrensutsatts år 2014. Till leverantör av Vanda stadskoncerns försäkringsmäklartjänster utsågs Marsh Oy (Allm. sekt. 24.2.2014 § 7). Försäkringsmäklartjänsterna konkurrensutsattes på nytt år 2020.

Den interna övervakningen är en del av principen för gott ledarskap och god förvaltning. Ett samfunds styrelse har som uppgift att ordna samfundets interna övervakning på ett ändamålsenligt och fungerande sätt. Separat namngivna och viktiga dottersamfund rapporterar om sin riskhantering två gånger om året och följer samma årsklocka för riskhanteringen som verksamhetsområdena och affärsverken. De övriga dottersamfunden rapporterar om frågor som rör riskhantering i samband med delårsöversikterna.

Inom dotterbolagen är det bolagets styrelse och den verkställande direktören som ansvarar för den interna övervakningen. Stadens interna revision har rätt att på uppdrag av stadsdirektören granska dottersamfundens verksamhet. Den interna revisionen utför granskningar enligt det egna arbetsprogrammet eller enligt separata beslut samt rapporterar sina observationer och slutsatser till koncernledningen. För revisionen ska dottersamfunden uppge nödvändiga uppgifter och hjälpa till med att ta fram uppgifterna. Dotterbolagen kan använda stadens interna revision för att ordna sina egna interna revisioner.

År 2019 rapporterade interna revisionen om Vantaan Kiinteistö och Vesi Oy:s samt Kiinteistö Oy Vantaan Helikopteritukikohtas revisioner.

1.6.8 Koncernbokslutet och dess nyckeltal

Koncernens resultaträkning	2019 milj. €	2018 milj. €	2017 milj. €
Verksamhetsintäkter	1 082,4	1 066,0	1 017,4
Verksamhetskostnader	- 2 051,9	- 1 942,1	- 1 838,6
Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	9,3	- 4,3	5,7
Verksamhetsbidrag	- 960,3	- 880,5	- 815,5
Skatteinkomster	1 010,0	982,5	977,0
Statsandelar	189,5	178,5	174,3
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter	10,3	10,3	10,8
Övriga finansiella intäkter	3,0	4,6	2,3
Räntekostnader	- 18,4	- 18,5	- 19,6
Övriga finansiella kostnader	- 0,8	- 4,7	- 1,6
Årsbidrag	233,4	272,1	327,8
Avskrivningar och nedskrivningar			
Avskrivningar enligt plan	- 214,0	- 205,2	- 214,6
Differens vid eliminering av innehav	- 2,4	- 2,3	- 0,1
Nedskrivningar	0,0	0,0	- 1,3
Extraordinära poster	3,3	0,0	0,8
Räkenskapsperiodens resultat	20,3	64,6	112,5
Bokslutsdispositioner	- 0,3	0,8	0,7
Räkenskapsperiodens skatter	- 10,6	- 8,0	- 7,7
Kalkylerade skatter	- 7,3	- 6,2	- 5,8
Minoritetsandelar	- 18,8	- 12,7	- 18,4
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 16,8	38,6	81,2

Koncernens resultaträkning, nyckeltal	2019	2018	2017
Verksamhetsintäkter/verksamhetskostnader, %	52,7	54,9	55,3
Årsbidrag/avskrivningar, %	109,1	132,6	151,8
Årsbidrag, euro/invånare	998,2	1 192,7	1 469,6
Antal invånare	233 775	228 166	223 027

Koncernens finansieringsanalys	2019 milj. €	2018 milj. €	2017 milj. €
Verksamhetens kassaflöde			
Årsbidrag	233,4	272,1	327,7
Extraordinära poster	3,3	0,0	0,8
Räkenskapsperiodens skatter	- 10,6	- 8,0	- 7,7
Korrektivposter till internt tillförda medel	- 30,9	- 40,5	- 42,1
Investeringarnas kassaflöde			
Investeringsutgifter	- 417,8	- 481,5	- 304,3
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	0,3	4,3	1,0
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	158,6	194,2	100,0
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	- 63,8	- 59,3	75,5
Finansieringens kassaflöde			
Förändringar i utlåningen			
Ökning i lånefordringar	0,0	- 0,3	0,0
Minskning i lånefordringar	2,6	0,5	0,4
Förändringar i lånestocken			
Ökning i långfristiga lån	200,0	68,0	82,9
Minskning i långfristiga lån	- 48,3	- 11,3	- 110,5
Förändring i kortfristiga lån	- 71,8	- 99,3	- 40,9
Förändringar i eget kapital	- 4,4	- 5,2	- 4,0
Övriga förändringar i likviditeten			
Förändringar i förv. medel och förvaltat kapital	0,9	- 0,1	0,2
Förändring i omsättningstillgångar	- 1,0	- 2,4	15,8
Förändringar i fordringar	- 7,2	- 22,1	12,0
Förändring i räntefria skulder	- 10,4	66,1	1,3
Kassaflödet för finansieringens del	60,6	- 6,2	- 42,9
Förändring i likvida medel	- 3,2	- 65,5	32,6
Förändring i likvida medel			
Likvida medel 31.12	231,6	234,8	284,2
Likvida medel 1.1	234,8	284,2	251,6

Koncernens finansieringsanalys, nyckeltal	2019	2018	2017
Utfallet av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde, 5 år milj. €	5,2	- 49,5	- 88,3
Internt tillförda medel för investeringar, %	55,9	57,0	108,1
Låneskötselbidrag	3,8	9,7	2,7
Kalkylmässigt låneskötselbidrag	0,9	1,1	1,3
Likviditet, kassadagar	33,2	34,7	45,4

Koncernbalansräkning	2019 milj. €	2018 milj. €	2017 milj. €
AKTIVA			
Bestående aktiva	3 467,8	3 395,4	3 277,2
<i>Immateriella tillgångar</i>	<i>45,2</i>	<i>62,4</i>	<i>75,7</i>
Immateriella rättigheter	7,4	9,1	10,0
Övriga utgifter med lång verkningstid	36,9	49,6	62,5
Förskottsbetalningar	0,9	3,7	3,2
 <i>Materiella tillgångar</i>	 <i>3 037,5</i>	 <i>2 950,8</i>	 <i>2 841,4</i>
Mark- och vattenområden	414,6	407,1	386,0
Byggnader	1 435,4	1 423,2	1 401,3
Fasta konstruktioner och anordningar	829,5	809,7	808,4
Maskiner och inventarier	141,4	81,2	78,7
Övriga materiella tillgångar	7,5	8,4	8,1
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	209,1	221,3	158,9
 <i>Placeringar</i>	 <i>385,1</i>	 <i>382,1</i>	 <i>360,1</i>
Andelar i intressesamfund	79,8	74,4	65,3
Övriga aktier och andelar	108,9	108,6	95,5
Övriga lånefordringar	191,2	193,9	194,4
Övriga fordringar	5,2	5,2	4,9
 Förvaltade medel	 2,4	 3,3	 3,3
 Rörliga aktiva	 437,1	 431,8	 466,0
Omsättningstillgångar	24,3	23,2	20,9
Fordringar			
Långfristiga fordringar	11,6	15,1	16,1
Kortfristiga fordringar	169,7	158,7	144,9
 Finansiella värdepapper	 20,4	 21,4	 21,6
 Kassa och bank	 211,1	 213,4	 262,6
AKTIVA TOTALT	3 907,4	3 830,4	3 746,5

Koncernbalansräkning	2019 milj. €	2018 milj. €	2017 milj. €
PASSIVA			
Eget kapital	1 192,7	1 209,2	1 170,1
Grundkapital	349,1	349,1	349,1
Uppskrivningsfond	16,1	16,1	5,5
Övriga egna fonder	180,4	187,5	182,2
Föregående räk.per. överskott (underskott)	663,8	617,8	552,1
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 16,8	38,6	81,2
Minoritetsandelar	130,8	116,6	103,7
Avsättningar	26,0	26,4	24,8
Pensionsavsättningar	0,2	0,3	0,3
Övriga avsättningar	25,8	26,1	24,5
Förvaltat kapital	4,1	3,9	4,2
Främmande kapital	2 553,8	2 474,3	2 443,7
Långfristigt räntebelagt främmande kapital	1 807,0	1 785,0	1 808,9
Långfristigt räntefritt främmande kapital	192,5	187,6	176,3
Kortfristigt räntebelagt främmande kapital	201,4	143,2	161,9
Kortfristigt räntefritt främmande kapital	352,8	358,4	296,5
PASSIVA TOTALT	3 907,4	3 830,4	3 746,5

Nyckeltal för koncernens balansräkning	2019	2018	2017
Soliditet, %	34,2	34,9	34,4
Relativ skuldsättning, %	110,5	109,6	110,8
Ackumulerat över-/underskott, milj. €	647,0	656,4	633,3
Ackumulerat över-/underskott, €/inv.	2 767,8	2 877,0	2 839,7
Koncernens lånestock 31.12, milj. €	2 008,4	1 928,2	1 970,9
Koncernens lånestock 31.12, €/invånare	8 591,2	8 451,0	8 836,9
Lån och hyresansvar, 31.12., 1000 €	2 412,6	2 324,5	2 358,4
Lån och hyresansvar, €/invånare	10 320,0	10 187,7	10 574,3
Koncernens lånefordringar 31.12, milj. €	191,2	193,9	194,4
Antal invånare	233 775	228 166	223 027

1.7 Behandlingen av räkenskapsperiodens resultat

Vanda stads resultat för räkenskapsperioden 2019 uppvisar före ändringar i avskrivningsdifferensen, reserver och fonder ett underskott på 62 746 570,63 euro. I resultatet ingår resultaten för stadens affärsverk och fonder, vilka behandlas i affärsverkens och fondernas egna bokföringar enligt bokföringsbestämmelserna.

Stadsstyrelsen föreslår följande inför behandlingen av resultatet för räkenskapsperioden 2019:

- Under Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk bokförs som en minskning av avskrivningsdifferensen de avskrivningar på 341 829,21 euro i bestående aktiva som anskaffats genom investeringsreserveringen.
- I Affärsverket Företagshälsan i Vanda bokförs som en minskning av avskrivningsdifferensen de avskrivningar på 121 676,46 euro i bestående aktiva som anskaffats genom investeringsreserveringen.
- Vanda stads bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfonds överskott på 1 421 851,72 bokförs som ett tillskott i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar.
- Underskottet på 778 754,11 euro i Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena bokförs som en minskning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar.
- Överskott på 12 486,82 euro i Fonden för social kreditgivning bokförs som ett tillskott i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar.
- Skadefondens underskott på 351 456,60 euro bokförs som en minskning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar.

Räkenskapsperiodens resultat efter behandlingen:

- Direktionen för Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk föreslår att räkenskapsperiodens överskott på 676 104,09 euro överförs till överskottet från tidigare räkenskapsperioder under eget kapital i balansräkningen.
- Stadsstyrelsen föreslår att det överskott på 451 345,65 euro som Affärsverket Företagshälsan i Vanda uppvisar för räkenskapsperioden överförs till överskottet från tidigare räkenskapsperioder under eget kapital i balansräkningen.
- Direktionen för Affärsverket Företagshälsan i Vanda föreslår att räkenskapsperiodens underskott på 1 156 960,92 euro överförs som en post under eget kapital i balansräkningen. Underskott kan inte täckas med överskott från tidigare räkenskapsperioder och därför överförs underskottet i enlighet med direktionens förslag till att minska det egna kapitalet.
- Underskottet för Vanda stads räkenskapsperiod på 62 587 192,79 euro överförs till överskottet från tidigare räkenskapsperioder under eget kapital i balansräkningen. Underskottet täcks med överskott från tidigare räkenskapsperioder.

Stadsstyrelsen föreslår ytterligare att i bokslutet för räkenskapsperioden 2020:

- Balansräkning för Affärsverket Företagshälsan i Vanda sammanförs med Vanda stads balansräkning. Stadsfullmäktige har 16.12.2019 (§5) beslutat att lägga ned för Affärsverket Företagshälsan i Vanda 31.12.2019.

2 Budgetens utfall

2.1 Utfallet för de bindande målen

Utfallet av de bindande målen under 2019

För år 2019 ställde fullmäktige upp sammanlagt 33 bindande mål. Nitton av de uppställda målen nåddes fullt ut, tio nåddes delvis medan tre mål inte nåddes alls. För ett måls del kunde det inte genomföras någon utvärdering.

Ökningen i driftsekonomin utgifter var 6,7 procent från året innan.

Markförsäljningsvinsterna uppgick år 2019 till 16,3 miljoner euro (2018: 38,2 miljoner euro). Inom markanvändningen låg fokus på planläggningen av bostäder i stationsområdena och kollektivtrafikzonerna. Det detaljplanerade bostadsvåningsytan (netto) i kollektivtrafikzonen år 2019 uppgick till 94,5 procent (2018: 70 %).

Staden skapade förutsättningar för en högklassig och mångsidig bostadsproduktion. År 2019 färdigställdes totalt 5014 bostäder i Vanda (år 2018: 4533). Bostäderna fördelades enligt följande: 4485 i flervåningshus, 165 i rad- och kedjehus och 364 i småhus.

Åtgärderna från Vandas vägkarta för resurssmarthet pågår. Målet är en klimatneutral stad år 2030. Kollektivtrafikens användning har ökat i enlighet med målet.

I december 2019 var arbetslöshetsgraden i Vanda 8,9 procent (2018: 8,7 %). Antalet arbetslösa ungdomar var i slutet av året 1171 (2018: 1163).

En ökning av det motionsinriktade levnadssättet har stötts genom regelbundna motionsidrottsgrupper med låg tröskel för olika åldersgrupper.

Arbetet för att ingripa i mobbning och våld och förebygga dessa har fortsatt. Åtgärder för att förebygga mobbning har skrivits in i verksamhetsplanerna för enheterna inom fostran och lärande och i alla fritidsaktörers verksamhetsplaner.

Andelen Vandaungdomar (under 30 år) som är utan examen från andra stadiet minskade. De var 22,2 procent (2018) (2017: 24,6 %).

För växelverkan och delaktighet togs nya metoder i bruk och utvecklades uppföljningen och utvärderingen: En digital delaktighetsmiljö togs i bruk. Dessutom lämnade verksamhetsområdena in rapporter om totalt 244 möjligheter till deltagande och påverkan för invånarna (per verksamhetsområde).

En allt större andel av de äldre klarar av att bo hemma. Andelen personer som fyllt 75 år och bor i sitt eget hem i Vanda uppgick i slutet av 2019 till 93,2 procent (År 2018: 93,1 %).

För verksamhetsområden, affärsverk och bolag har skapats en digital plan för verksamheten. Genom mobila tjänster riktade till de anställda och kommuninvånarna har servicens tillgänglighet och enkelhet i användningen utvidgats och även det nuvarande serviceutbudet utvidgats i digital form.

Ledarskapet vad gäller verksamhetskultur och förändring har stötts med effektiva coachningar för chefer och hela arbetsgemenskapen.

Sjukledigheterna bland de anställda år 2019 har minskat jämfört med året innan, sjukfrånvaroprocenten uppgick till 4,35 (år 2018: 4,72 %).

Bindande mål för år 2019	Mätare	Utgångsnivå i slutet av 2017	Målnivå 2019	Ansvarsperson/-er	Centralt åtgärder 1.1–31.12.2019	Mätarnas läge 1.1–31.12.2019	Hur målet utfallit
Vi tryggar balansen i ekonomin							
Strateginens tavoite 1. Turvaamme talouden tasapainon							
1.1 En kontrollerad utveckling av driftsekonomin utgifter	Ökningen av verksamhetsutgifter i % enligt budgeten 2019	Åren 2013 - 2016 ökade verksamhetsutgifterna i genomsnitt 2,2 %. Under 2017 minskade verksamhetsutgifterna med -2,0 %	Enligt budgeten för år 2019	Stadsdirektören, biträdande stadsdirektörerna Rapporteringsansvar: Matti Ruusula	Utvecklingsåtgärderna enligt strategin för fullmäktigeperioden och budgeten 2019.	Ökningen i driftsekonomin utgifter var 6,7 procent jämfört med året innan. I den ursprungliga budgeten 2019 förutsågs en utgiftsökning på 6,2 procent och i den ändrade budgeten en utgiftsökning på 7,8 procent i förhållande till bokslutet 2018.	Målet nåddes delvis.
1.2 Staden får minst 36 milj. euro i vinst från markförsäljning år 2019	Markförsäljningsvinster	43 milj. euro	36 milj. euro	Hannu Penttilä	Under loppet av år 2019 ingicks ca 60 st. affärer. För tomtreservens del hade det varit möjligt att uppnå resultat, men av anledningar som berodde på aktörer förlängdes reserverna mycket längre framåt. Stadsstyrelsen har fått en mer ingående redogörelse 3.12.2019.	År 2019 uppgick markförsäljningsvinster till 16,3 milj. euro. I budgetsituationen sänktes målet för markförsäljningsvinster efter fullmäktiges beslut 16.12.2019.	Målet nåddes överhuvudtaget inte.
1.3 Staden byggs i första hand på mark som ägs av staden	Stadens markegendom omfattas av nyplanering (fastställda planer)	35 %	35 %	Hannu Penttilä	Genomförande av planläggningsprogrammet.	72 %	Målet nåddes i sin helhet.
1.4 Lyckad medelanskaffning och kontroll över finansieringsriskerna	Budgeterade ränteutgifter underskrids, behållnad ränterisk, nettoplaneringen högst enligt budgeten	Ränteutgifter 2,52 milj. euro, duration 1,13	Ränteutgiftsprognos 2,9 milj. euro, durationen 1,0 eller högre	Matti Lipponen Rapporteringsansvar: Pirjo van Nues	Totalt lyftes 100 milj. euro i nya långfristiga lån.	Ränteutgifterna underskred budgeten tydligt och de uppgick till knappa 2 milj. euro. Lånen med fast ränta förbättrade räntesituationen vad gäller stadens låneportfölj, och portföljens duration steg redan över 1,8 i slutet av 2019.	Målet nåddes i sin helhet.
1.5 Effektivt utnyttjande av EU:s och övrig extern projektförfinansiering	Antal projekt i projektförfinansieringssystemet som åtnjuter EU- och övrig extern finansiering	35 st. Projekt i projektförfinansieringssystemet (situationen 28.5.2018)	Antalet ökar	Stadsdirektören, biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Matti Ruusula	Aktivt utnyttjande av projektförfinansiering vid olika verksamhetsområden genom utvärdering av effekter och nytta. Projektportföljens tillgänglighet har också förbättrats, antalet användare har ökat och uppgifter om projekt hittas också i större utsträckning i systemet.	Antalet projekt i projektförfinansieringssystemet är 93 st. (situationen 31.12.2019). Obs. Ett nytt projektportföljssystem togs i bruk i slutet av 2018. Den stora ökningen av antalet projekt (35 > 93) beror dels på att man började mata in dem i systemet först i början av året.	Målet nåddes i sin helhet.

Bindande mål för år 2019	Mätare	Utgångsnivå i slutet av 2017	Målnivå 2019	Ansvarsperson/-er	Centrala åtgärder 1.1–31.12.2019	Mätarnas läge 1.1–31.12.2019	Hur målet utfallit
Vi bygger en tätare stad samtidigt som vi värnar om miljön							
Strategiskt mål 4. Vi stärker den nuvarande stadsstrukturen på ett klokt vis vad gäller resurserna							
4.1 Vanda är kolneutralt år 2030	De i vägkartan för resurssamarthet föreslagna åtgärderna med kolneutralitet som mål genomförs	Växthusutsläpp 1,078 milj. t CO ₂ /a (år 2016)	Växthusutsläpp 0,927 milj. t CO ₂ -ekv/a (år 2018)	Stadsdirektören, biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Hannu Penttilä	De projekt som presenterats i vägkartan för resurssamarthet fortskridit och verksamhetsområdenas rapportering från 2018 och till viss del också rapporteringen från början av året blev färdig i maj. De centrala resultaten har sammanförts i årets miljövarsrapport.	De totala utsläppen var 1,068 milj. ekv t CO ₂ /a (år 2018), dvs. helt enligt målet. De totala utsläppen har minskat med 4 % (förändrings-% 2017–2018).	Målet nåddes delvis.
4.2 De ekologiska grönförbindelserna bevaras	Ekologiska förbindelserna har märkts ut i generalplanen	Ekologiska förbindelserna har inte utretts	Ekologiska förbindelserna har märkts ut i utkastet till generalplanen 2020	Hannu Penttilä	De ekologiska förbindelserna har beaktats i beredningsarbetet.	I generalplaneutkastet har de ekologiska förbindelserna utretts och beaktats i planutkastet.	Målet nåddes i sin helhet.
4.3 Användningen av kollektivtrafik ökar	Tillväxten minst 3 %	124 500 ombordstigningar per vardagsdygn	128 200 ombordstigningar per vardagsdygn	Hannu Penttilä	Övergripande utveckling av kollektivtrafiken, planering av spårvagnen, tätare markanvändning.	138 656 ombordstigningar per vardagsdygn.	Målet nåddes i sin helhet.
4.4 Cyklingens andel som färd sätt ökar	Andelen cykling ökar 3 % per år	Cykelindex * = 1000 (*cykelindexet beskriver hur cyklingandelen har utvecklats och indexet fastställs utifrån räkningsplatserna)	Cykelindex = 1030	Hannu Penttilä	Utveckling av cykelinfrastrukturen, tätare markanvändning.	Cykelindex = 1039	Målet nåddes i sin helhet.
Strategiskt mål 5. Vi utnyttjar fördomsfritt möjligheterna att utveckla stadscentrumen							
5.1 Planläggningen för bostäder riktas till områdena intill stationerna och kollektivtrafikzonerna	Mängden bostadsvåningsyta (netto) som planlagts inom kollektivtrafikzon	50 %	80 %	Hannu Penttilä	Genomförande av planlägningsprogrammet.	94,50 %	Målet nåddes i sin helhet.

Bindande mål för år 2019	Mätare	Utgångsnivå i slutet av 2017	Målnivå 2019	Ansvarsperson/-er	Centrala åtgärder 1.1–31.12.2019	Mätarnas läge 1.1–31.12.2019	Hur målet utfallit
Strategiskt mål 6. Vandas urbana miljöer och internationellt konkurrenskraftiga							
6.1 MBT-målsättningarna förverkligas och ett nytt MBT-avtalsförslag färdigställs	Vi förverkligar bostadsproduktionen i den omfattning som överenskommit i Helsingforsregionen med beaktande av behovet av familjebostäder MBT-målen 1 065 000 m ² -vy/4 år 600 bostäder/4 år	159 600 m ² -vy 2 986 bostäder	I genomsnitt: 266 250 m ² -vy/år och 2 400 bostäder/år, varav statsstödd bostadsproduktionen i enlighet med omfattningen i MBT-avtalet	Hannu Penttilä	Införandet av MATTI-sytemet ledde till förseningar i genomförandet av planläggningsprogrammet och beslutsfattandet i fråga om ett antal planer.	Den nya planlagda våningsytan uppgick till 196 841 m ² -vy, dvs. 73,9 % av målet för hela året. Våningsytan för bostadshus är 331 220 m ² -vy. Nya bostäder i bostadshus 5 014 st.: varav 4485 bostäder i flervåningshus, 165 bostäder i rad- och kedjehus, 364 bostäder i småhus	Målet nåddes delvis.
	Bygglösheten för nya småhus 450/år	350	450	Hannu Penttilä	Bygglösheten för småhus har beviljats 193 st, totalt för 278 hus.	278 kpl	
Vi ökar stadens livskraft och attraktionskraft							
Strategiskt mål 7. Av städerna i huvudstadsregionen utvecklas Vandas sysselsättningsläge bäst							
7.1 Arbetslösheten i Vanda minskar	Vandas arbetslöshetsgrad (%)	10,10 %	9,2 %	Jaakko Niinistö	TYP:s och Navigators klienter erbjuds sysselsättningsfrämjande tjänster på ett mångsidigt sätt. Det ordnas regelbundet rekryteringstillfällen för arbetssökande. Verksamheten vid kompetenscentret för invandrare har inlett sin verksamhet.	Läget 12/2019: 8,9 %	Målet nåddes delvis.
	Antalet långtidsarbetslösa (arbetslös i över 12 mån)	3 493	under 3200	Jaakko Niinistö	Se ovan.	Läget 12/2019: 2 276	
	Antalet arbetslösa under 25 år	1261	under 1091	Jaakko Niinistö	Navigators Vanda gav rådgivning med låg tröskel och mer djupgående personlig handledning och ordnade rekryteringstillfällen.	Tilanne 12/2019: 1 171	
7.2 Andelen klienter i TYP-servicen (Sektorsövergripande samservice för främjande av sysselsättningen) som deltar i aktiva åtgärder ökar	TYP-klienter i aktiva åtgärder (%)	25,90 %	över 30 %	Jaakko Niinistö	Effektivisering av klienthandledningen.	Genomsnittet för år 2019: 32,55 %	Målet nåddes i sin helhet.

Bindande mål för år 2019	Mätare	Utgångsnivå i slutet av 2017	Målnivå 2019	Ansvarsperson/-er	Centralt åtgärder 1.1–31.12.2019	Mätarnas läge 1.1–31.12.2019	Hur målet utfallit
Strategiskt mål 8. Kompetensen hos befolkningen i arbetsför ålder motsvarar allt bättre arbetslivets föränderliga behov							
8.1 Uppbyggande av Vandas kompetensmodell som en del av 6Aika-finansieringen tillsammans med läroanstalterna, staden och företagen	Planering och förverkligande av den nya kompetensmodellen	Det finns ingen kompetensmodell	Den nya kompetensmodellen har planerats och införts	Jose Valanta	Utformningen av modellen har inletts och allt som allt har fem kluster bildats i Vanda som samarbete mellan staden, läroanstalter och företag.	Utformningen av en verksamhetsmodell med ansvariga utförare pågår.	Målet nåddes delvis.
Strategiskt mål 9. Det finns mångsidiga och attraktiva arbetsplatsområden för företagen							
9.1 Arbetsplatsområdena i Veckal och Aviapolis utvecklas	Andelen tomtöverlåtelse i områdena och läget vad gäller grundberedningen	Den östra delen av Veckal är grundberedd. Tomtöverlåtelseerna i Aviapolis och Veckal har inletts och de första företagen har inletts sin verksamhet i Veckal. (i slutet av 2018)	Mins 6 tomter överläts i Veckal och Aviapolis för byggande. Grundberedningen inleds i västra delen av Veckal	Hannu Penttilä	Grundberedningsåtgärderna i Veckal har avslutats. I anslutning till detta avtalades om marköverlåtelseavtal för Ve hos flagskeppsprojekt. I Aviapolis och Veckal överläts sammanlagt 6 tomter.	I Aviapolis och Veckal överläts sammanlagt 6 tomter.	Målet nåddes i sin helhet.
Strategiskt mål 10. Vanda är känt som evenemangens stad							
10.1 Stadens kulturella dragningskraft stärks	En utredning om byggande av en evenemangspark och regionala evenemang	Det finns ingen utredning	Utredningen är klar	Elina Lehto-Häggroth rapporteringsansvar: Rikka Åstrand	Utredningen om en tempapark har blivit färdig vid markanvändningens verksamhetsområde. En utredning om regionala evenemang vid kulturservicens resultat område.	Utredningen om en tempapark är färdig. Också utredningen om regionala evenemang är färdig.	Målet nåddes i sin helhet.
Vi främjar invånarnas välmående							
Strategiskt mål 11. Vandabornas hälsa och välfärd i och med hälsosammare levnadsvanor							
11.1 Öka möjligheterna till ett motionsinriktat levnadssätt	Regelbundna motionsidrottsgrupper med låg tröskel för olika åldersgrupper	176 grupper i slutet av 2017	10% mer grupper än 2017	Elina Lehto-Häggroth rapporteringsansvar: Rikka Åstrand	Idrottsgruppen och vuxenutbildningsinstitutet har tillhandahållit motionsgrupper med låg tröskel.	Idrottsgruppen: Under årets lopp har 490 motionsgrupper med låg tröskel hjälpts genom understöd. Vuxenutbildningsinstitutet 240 st.: motion 139, dans 77, seniormotion 10, familjekurser 14.	Målet nåddes i sin helhet.

Bindande mål för år 2019	Mätare	Utgångsnivå i slutet av 2017	Målnivå 2019	Ansvarsperson/-er	Centrala åtgärder 1.1–31.12.2019	Mätarnas läge 1.1–31.12.2019	Hur målet utfallit
Strategiskt mål 12. Valfärdsskillnaderna minskar 12.1 Mobbing och våld förebyggs och man ingriper i de fall där de förekommer	Gemensamma åtgärder för förebyggande och ingripande	Åtgärder för att förebygga mobbing har inte skrivits in i alla handlingsplaner	Åtgärder för att förebygga mobbing har skrivits in i alla verksamhetsenheters, också fritidsaktörers verksamhetsplaner	Elina Lehto-Häggroth rapporteringsansvar: Katri Kalske ja Riikka Åstrand	Småbarnspedagogiken: I Vandas plan för småbarnspedagogik som tog i bruk 1.8.2019 har man tagit upp konkreta åtgärder om hur mobbing ska förebyggas, vilka medel det finns för ingripande, och uppföljning. Dessutom har nya noteringar gjorts om trygghetsfostran och säkerhetsfärdigheter. Utöver detta har ett underlag på stadsnivå utformats för en plan för förebyggande av och ingripande i mobbing, vilken används i alla verksamhetsenheter inom småbarnspedagogiken hösten 2019. Den grundläggande utbildningen: Alla finskspråkiga skolor har förpliktats att använda den systematiska metoden för emotionella och sociala färdigheter. Ungdoms- och vuxenutbildningen: Samtliga läroinrättningar har planer med vilka de kan skydda studerande från mobbing och trakasserier. I början av året genomfördes en mobbingssenkät vid Varia. Åtgärderna och tidtabellen för när åtgärderna genomförs har gått igenom vid varje verksamhetsenhet och sektor. Ungdomsservicen: Tillsammans med personalen har man beslutat ta upp åtgärderna för att förebygga mobbing i ungdomsservicens viktigaste prioriteringar och vid varje verksamhetsenhet tänker man ut vilka åtgärder som kan vidtas. Programmet för förebyggande av mobbing som utvecklats i samarbete av ungdomslokaler i Mårtensdal och Martinlaakson koulu har börjat tillämpas vid de övriga skolorna. Idrottservicen: Åtgärder för att förebygga mobbing har införts i idrottsservicens projektplaner.	Inom småbarnspedagogiken har varje verksamhetsenhet tagit i bruk en plan på stadsnivå för förebyggande av och ingripande i mobbing. Åtgärder för att förebygga mobbing har skrivits in i verksamhetsenheternas handlingsplaner. Skolorna beslutar i samband med utarbetandet av läsårsplanerna vilka systematiska åtgärder skolan genomför för att utveckla de sociala färdigheterna och hur man följer upp och ingriper i mobbing. Utbildningen på andra stadiet: Samtliga läroanstalter har planer med vilka de kan skydda studerande från mobbing och trakasserier. Ur resultaten från Varias mobbingssenkät 2019 lyftes de punkter fram där mobbing förekommer. För dessa punkter tänkte man ut åtgärder med vilka man kan ingripa i och förebygga mobbing. En del av fritidsaktörernas verksamhetsplaner innehåller åtgärder för att förebygga mobbing.	Målet nåddes delvis.
	Mobbingen i skolorna har minskat mätt med Skolhälsovårdsenkätens indikator "mobbas minst en gång i veckan"	Enkäten har genomförts senast våren 2017. Av Vandaeleverna upplevde 7,9 % i årskurs 4-5 och 6,0 % i årskurs 8-9 att de har blivit mobbade	Andelen mobbade i skolan minskar bland elever i både årskurs 4-5 och årskurs 8-9	Elina Lehto-Häggroth	På grundskolorna har man aktivt infört sätt och metoder med vilka eleverna kan lära sig sociala färdigheter. Lågstadiet: 8,2 % Högstadiet: 5,4 % Gymnasiet: 1,6 % Yrkesutb.: 3,5 % Skolhälsovårdsenkäten 2019: Lågstadiet klass 4 och 5 (2017) 7,9 -> 8,2 % (2019) Högstadiet klass 8 och 9 (2017) 6 -> 5,4 % (2019)		

Bindande mål för år 2019	Mätare	Utgångsnivå i slutet av 2017	Målnivå 2019	Ansvarsperson/-er	Centrala åtgärder 1.1–31.12.2019	Mätarnas läge 1.1–31.12.2019	Hur målet utfallit
12.2 Barnfamiljers välbefinnande förbättras genom förebyggande arbete	Behovet av omhändertaganden minskar	Under året har 0,23 % av barn och unga i åldern 0-17 år i Vanda omhändertagits	Mindre än 0,23 % av barn och unga i åldern 0-17 år i Vanda har omhändertagits	Jukka T. Salminen	Familjeservicens strategiska mål är att flytta fokus inom servicen från korrigering och arbete till förebyggande och tidigt stöd och på detta sätt minska behovet av barnskyddstjänster. Man har svarat på målsättningen bl.a. genom att skapa ett tätare samarbete mellan resultatenheterna för att förbättra klientprocesserna. För att åstadkomma smidigare klientprocesser för barnfamiljer utvecklade man samarbetet mellan mottagningen av meddelanden enligt socialvårdslagen och barnskyddslagen och barnskyddets jour under tjänstetid. Som ett resultat av utvecklingsarbetet sammanslogs barnskyddsjouren under tjänstetid med enheten för tjänster för nya klienter till en gemensam jourhelhet för barnfamiljer och barnskydd (startade 7.1.2020). Med hjälp av den nya operativa modellen utvecklas och förhållningssättet barnfamiljernas och socialvårdens klientprocess som helhet. Förebyggande tjänster som förstärker Vandabornas välbefinnande finns förutom vid familjeservicen också vid övriga serviceområden och verksamhetsområden.	Under år 2019 togs 114 beslut om omhändertagande, vilket är 0,24 % av Vandas 0-17-åringar (jfr. 88 år 2018, vilket var 0,2 % av Vandas 0-17-åringar).	Målet nåddes överhuvudtaget inte.
12.3 En allt större andel äldre bor hemma jämfört med i dag	Andelen personer som fyllt 75 år och bor hemma med omfattande hemvård ökar	93 %	93,40 %	Jukka T. Salminen	Utvecklingsarbetet med GeroMetro-nätverket har fortsatt för att utveckla hemrehabiliteringsverksamheten. När det gäller personlig assistans har en servicedel tagits i bruk och arbetet med att uppdatera servicedelen har påbörjats för att klienten på ett smidigare sätt kan välja servicemöjligheter. Samordningen av köpet av hemvårdstjänster har förbättrats och inom hemvården har man deltagit i utvecklingen av tjänster för personer som befinner sig i samma situation. Familjevårdens nya anvisningar har godkänts i social- och hälsovårdsnämnden och familjevården har tagits med i serviceurvalet för äldre.	Andelen personer som fyllt 75 år som bor hemma med hjälp av hemvården eller utan tjänster: 93,2 % (31.12.2019).	Målet nåddes delvis.

Bindande mål för år 2019	Mätare	Utgångsnivå i slutet av 2017	Målnivå 2019	Ansvarsperson/-er	Centralla åtgärder 1.1–31.12.2019	Mätarnas läge 1.1–31.12.2019	Hur målet utfallit
12.4 Procentandelen Vandaunga (under 30 år) sin är utan examen från andra stadiet minskar	Procentandelen Vandaunga (under 30 år) som är utan examen från andra stadiet	24,6 % (20–29 år högst grundskolestadium, år 2017 Statistikcentralen)	Andelen minskar	Elina Lehto-Häggroth, rapporteringsansvar: Katri Kalske,	ESF-projektet Keskeyttämiesiä kohtamiseen startade 1.3.2019. Genom projektet vidtar man på Varia åtgärder för att minska antalet avbrutna studier, bl.a. genom att utveckla nya verksamhetsmodeller, ordna utbildning för personalen och fritidsverksamhet för studerande. Genom ESF-projektet och MEK-programmet arbetar nio specialundervisningsarbetare på Varia, vars arbete syftar till att minska antalet avbrutna studier.	22,2 % (2018)	Målet nåddes delvis.
	Avbrutna studier i den yrkesinriktade utbildningen inom Varis utbildning för grundexamen (negativt avbrytande)	17,1 % alla grundexamensstuderande, ingen tillgänglig utgångsnivå för grundexamensstuderande under 20 år	14,5 % alla grundexamensstuderande, 15 % grundexamensstuderande under 20 år	rapporteringsansvar för 1:a mätarens del Matti Ruusula		År 2019 hade 17,8 % av alla studerande med grundexamenstudier slutat med sina studier. 18,4 % av under 20-åriga studerande med grundexamenstudier hade slutat med sina studier.	
Strategiskt mål 13. Finlands mest mångkulturella stad är också bäst på att sköta integrationen							
13.1 Det säkerställs att integreringen i Vanda lyckas	Integreringsplaner sammanställs omedelbart för familjer och dem som står utanför arbetslivet och utvärderas årligen. Sysselsättningen bland kvinnor rapporteras separat.	För dem i arbetsför ålder som blivit invandrarservicens klienter år 2016 gäller följande: - har deltagit i språkutbildning i finska 89 % - har eget hyresavtal 70 % - är sysselsatta, av alla 4 % - är sysselsatta, av kvinnorna 1 %	För dem i arbetsför ålder som blivit invandrarservicens klienter år 2016 gäller följande under år 2019: - har deltagit i språkutbildning i finska 95 % - har eget hyresavtal 80 % - är sysselsatta, av alla 14 % - är sysselsatta, av kvinnorna 4 %	Elina Lehto-Häggroth, Jaakko Niemistö ja Jukka T. Salminen	Invandrarservicen har fortsatt att samarbeta med bl.a. invandringsorganisationer för att främja klienternas integration och sysselsättning. Verksamheten bland hemmaföräldrar har fortsatt på tio öppna daghem som ett samarbete mellan Vanda vuxenutbildningsinstitut och småbarnspedagogiken. Sammanlagt omkring 100 hemmaföräldrar har använt tjänsten. Man har förberett en utökning av servicen (småbarnspedagogikens åtgärd). Uppföljningen av integrationsåtgärder mas verkningar har förlängts i fråga om de personer i arbetsför ålder som år 2016 blev klienter vid invandrarservicen (MAP) och som ännu var klienter år 2019.	Under uppföljning är 303 klienter i arbetsför ålder som blivit invandrarservicens (MAP) klienter under 2016, varav: - 100 % har deltagit i en kurs i finska språket (90 % på TE-byråns småbarnspedagogiken. Sammanlagt omkring 100 hemmaföräldrar har använt tjänsten. Man har förberett en utökning av servicen (småbarnspedagogikens åtgärd). Uppföljningen av integrationsåtgärder mas verkningar har förlängts i fråga om de personer i arbetsför ålder som år 2016 blev klienter vid invandrarservicen (MAP) och som ännu var klienter år 2019.	Målet nåddes delvis.
	Verksamhetsmodeller som underlättar hemnavarande invandrarföräldrars inläring av finska eller svenska	Nuvarande verksamhetsmodeller är Tempo och Icehearts. Två nya projekt är i inledningskedet. Till stadens etablerade verksamhet hör dessutom undervisning i finska för hemmaföräldrar som småbarnspedagogiken och vuxenutbildningsinstitutet tillsammans anordnar (Kotva). I slutet av 2017 ordnades Kotva-ersamheten i nio grupper	Befintliga verksamhetsmodeller har fastställts och nya verksamhetsmodeller har skapats genom nya projekt. Vuxenutbildningsinstitute och småbarnspedagogikens Kotva-verksamhet ordnas i 12 grupper		Småbarnspedagogiken och ungdoms- och vuxenutbildningen: Nya grupper har börjat på Vaskikello i Myrbacka och på det öppna daghemmet i Västerkulla. Sammanlagt 10 grupper är verksamma. Den grundläggande utbildningen: Genom projektet har man stärkt medvetenheten hos ca 30 invandrarföräldrar om den grundläggande utbildningen och gett råd och idéer för deras egen utbildning. Projektet pågår vid sammanlagt fyra grundskolor. Verksamhetsmodellerna har inte förverkligats vid resultatområdet för svenskspråkig service.	Småbarnspedagogiken och ungdoms- och vuxenutbildningen: Nya grupper har börjat på Vaskikello i Myrbacka och på det öppna daghemmet i Västerkulla. Sammanlagt 10 grupper är verksamma. Den grundläggande utbildningen: Genom projektet har man stärkt medvetenheten hos ca 30 invandrarföräldrar om den grundläggande utbildningen och gett råd och idéer för deras egen utbildning. Projektet pågår vid sammanlagt fyra grundskolor. Verksamhetsmodellerna har inte förverkligats vid resultatområdet för svenskspråkig service.	

Bindande mål för år 2019	Mätare	Utgångsnivå i slutet av 2017	Målnivå 2019	Ansvarsperson/-er	Centrala åtgärder 1.1–31.12.2019	Mätarnas läge 1.1–31.12.2019	Hur målet utfallit
Strategiskt mål 14. Invånarnas möjligheter att aktivt delta i utvecklingen av staden och det egna bostadsområdet ökar	Inkluderande metoder som ordnas ansikte mot ansikte och elektroniska metoder som ingår i den digitala delaktighetsmiljön prövas och införs	Enstaka arbetsredskap i delaktighetsmiljön har testats. Ingen sammanställd information om metoderna	Metoder för deltagande, såväl elektroniska som ansikte mot ansikte används på ett mångsidigare sätt än tidigare	Jaakko Niinistö	Projektet om införande av en digital delaktighetsmiljö slutfördes på ett lyckat sätt. Projektet har startat på stadsnivå, verksamhetsområdenas administratörer har utsetts och fått utbildning i hur plattformen används. Delaktighetsutbildningar har ordnats för personalen.	Den digitala delaktighetsmiljön togs i bruk inom produktionen 1.12.2019 och två kartbaserade enkäter genomfördes med plattformen. Staden har också i bruk en plattform för deltagande budgetering med vilken ett budgeteringsprojekt genomfördes. Delaktighetsutbildningar har ordnats för personalen om de nya metoderna.	Målet nåddes i sin helhet.
	Införande av uppföljningsmetoder för växelverkans- och delaktighetsprocesser	Enhetliga uppföljningsmetoder är inte i användning	Deltagandemöjligheternas andel och kvalitet mäts. Uppföljningsmetoder och mätare står klara.		Verksamhetsområdena lämnade in rapporter om totalt 244 möjligheter till deltagande och påverkan (per verksamhetsområde Markanvändningen: 75, Bildningsväsendet: 83, Social- och hälsovården: 71, Stadsdirektörens verks. omr.: 3 och Koncern- och invånarservicen: 12), varav man i 92 utnyttjade elektroniska metoder och i 153 ansikte mot ansikte-metoder. 152 nya möjligheter till deltagande rapporterades (per verksamhetsområde Markanv.: 53, Bildningsväsendet: 59, Social- och hälsovården: 31, Stadsdirektörens verks. omr.: 0 och Koncern- och invånarservicen: 9).	Mätarna är i stort sett färdiga och i bruk.	
	Ökning av Vandabornas röstränsaktivitet	Senaste kommunalval (år 2015: 67,8%) och europaparlamentsval (år 2014: 40,1%)	I valen år 2019 ökar röstränsaktiviteten		Riksdagsval ordnades 14.4.2019 och europaparlamentsval 26.5.2019.	I riksdagsvalet 2019 var det inhemska valdeltagandet 70,4 i Vanda och det totala valdeltagandet: 68,2. (år 2015: 69,9 och 67,8) och det inhemska valdeltagandet i europaparlamentsvalet 2019: 41,5 och det totala valdeltagandet 40,2 (år 2014: 41,3 och 40,1).	

Bindande mål för år 2019	Mätare	Utgångsnivå i slutet av 2017	Målnivå 2019	Ansvarsperson/-er	Centrala åtgärder 1.1–31.12.2019	Mätarnas läge 1.1–31.12.2019	Hur målet utfallit
Strategiskt mål 15. Läget i fråga om inomhusluften i stadens lokaler förbättras							
15.1 Åtgärderna för att komma till rätta med inomhusluftsproblemen lyckas	Hur inomhusluftsreparationerna har lyckats mätas med objektspecifika symptomenkäter	Resultaten från symptomenkäten 2018	Symtom förorsakade av inomhusluften per objekt minskar 80 %	Elina Lehto- Häggroth ja Hannu Penttilä, rapporteringsansvar: Katri Kalske	Småbarnspedagogiken: Utifrån inomhusluftsundersökningen förutsätts omedelbara åtgärder för att förbättra inomhusluftsituationen på daghemmen Simonmetsän, Koskikuja och Autionliityn päiväkotit. Den grundläggande utbildningen: Att reagera på undersökningens åtgärder. Åtgärdsplan för de sex mest akuta enheternas del. Ungdoms- och vuxenutbildningen: Utifrån inomhusluftsensikten behöver omedelbara åtgärder vidtas på verksamhetsenheten i Myrbacka. Inomhusluftutredningar pågår på Varias undervisningsenheter och de kommer att utvidgas. Miljöcentralen har besökt Varias verksamhetsenhet i Myrbacka och enligt besiktningsrapporten ska de tillfälliga lokalerna för elavdelningens verkstadsbyggnad vara skaffade före slutet av år 2019. De tillfälliga lokalerna upphandling pågår ännu.	Nödvändiga åtgärder har vidtagits på Koskikuja på väkoti. På en skola har en enhetsspecifik symptomenkät genomförts. Resultaten från de enhetsspecifika symptomenkäterna som genomfördes på Vandas skolor och daghem och Varia presenterades i april 2019.	Målet nåddes delvis.
15.2 För personer som insjuknat på grund av inomhusluften erbjuds lokaler som inte förorsakar symptom	Antalet användare för vilka man inte hittat lämpliga lokaler	Inga uppgifter	För alla hittas lämpliga lokaler som inte förorsakar symptom	Elina Lehto- Häggroth ja Hannu Penttilä, rapporteringsansvar: Katri Kalske	Förslaget till rena lokaler har behandlats i undervisningsnämnden i april 2019. Paviljongen färdigställdes i årsskiftet och förutsättningar skapades för att kunna inleda verksamheten.	Inomhusmiljöpaviljongen tas i bruk i februari 2020. En lämplig lösning har hittats åt alla elever och inga elever har ännu hänvisats till i lokalerna som håller en särskilt hög renhetsgrad.	Målet nåddes i sin helhet.
Vi är föregångare när det gäller att utveckla servicen							
Strategiskt mål 16. Servicen i Vanda håller hög klass, är							
16.1 Lyckat införande av det nya klient- och patientdatasystemet på ett kontrollerat sätt	Införandet av ett nytt klient- och patientdatasystem sker på ett kontrollerat sätt	Besluten om att övergå till klient- och patientdatasystem sker på ett kontrollerat sätt	Apottis fortlöpande service har fastställts och den andra fasen införs 10/2019	Jukka T. Salminen	Apotti-systemet togs i användning på ett lyckat sätt i två delar 05/2019 och 10/2019. Införandet av en del av systemfunktionerna flyttades till år 2020. Systemet förbättras och optimeras fortsättningsvis bland annat med avseende på delområdena utbetalningar, fakturering, rapportering och dataskydd.	Centrala åtgärder har genomförts.	Målet nåddes i sin helhet.
16.2 Besöksstider till hälsostationsmottagningar ordnas snabbare	Efter bedömningen av vårdbehovet ordnas vid behov besöksstid till läkarmottagning under 90 minuter, %-andel av klienterna	Ny mätare, ingen utgångsnivå	100 % av dagpolikliniken klienter får vid behov besöksstid till läkarmottagning inom 90 minuter efter att vårdbehovet har bedömts	Jukka T. Salminen	Modellen Nopsa hoitaja infördes på tre hälsostationer. Den elektroniska bedömningen av vårdbehovet utvidgades till alla hälsostationer under hösten.	År 2019 fick 75 % av dagpolikliniken klienter vid behov besöksstid till läkarmottagning inom 90 minuter efter det att vårdbehovet bedömts.	Målet nåddes överhuvudtaget inte.

Bindande mål för år 2019	Mätare	Utgångsnivå i slutet av 2017	Målnivå 2019	Ansvarsperson/-er	Centralt åtgärder 1.1–31.12.2019	Mätarnas läge 1.1–31.12.2019	Hur målet utfallit
Strategiskt mål 17. De digitala tjänsterna byggs upp till att bli den huvudsakliga kanalen för kommuninvånarnas uttåttande av ärenden							
17.1 För verksamhetsområden, affärsverken och aktiebolag skapas digitaliseringsplaner för verksamheten	Antalet digitaliseringsplaner	2	9	Martti Lipponen rapporteringsansvar: direktören för it-administrationen	Verksamheten har planerats, koncept har gjorts upp och resurser har fördelats för den digitala utvecklingen. Man har informerat om de positiva verkningarna.	Sammanlagt 23 godkända digitaliseringsplaner.	Målet nåddes i sin helhet.
17.2 Genom mobila tjänster riktar till de anställda och kommuninvånarna utvidgas tillgången till tjänster och tjänsterna görs enklare och det nuvarande serviceutbudet i digital form utvidgas	Antalet mobiltjänster	2	7	Martti Lipponen rapporteringsansvar: tietohallintojohtaja	Mobila tjänster har beaktats i nya upphandlingar.	Sammanlagt 15 mobila tjänster.	Målet nåddes i sin helhet.
Vi leder genom förnyelse och deltagande							
Strategiskt mål 19. Ledarskapet förnyas i anslutning till förändringarna							
19.1 Dikursby lokalitetsprojekt framskrider	Projektet framskrider planenligt	Projektplaneringen har igångsatts	Projektplanerna är godkända och detaljplaneutkastet klart	Hannu Penttilä	En entreprenör för den befintliga kontorsbyggnadens rivningsentreprenad har valts ut. Man har hittat en lösning för de tillfälliga lokalerna för personalen på Konvaljvägen 13 och flytten genomförs under loppet av år 2019. Den preliminära projektbeskrivningen för tävlingen för byggandet av en mångfunktionell kontorsbyggnad och tävlingsprogrammet har behandlats i stadsstyrelsen 3.6.2019 och godkänts i VTK Kiinteistö Oy:s styrelse 28.8.2019. Stadsstyrelsen godkände 26.8.2019 förslaget till detaljplaneändring så att det kan läggas fram.	Den preliminära projektbeskrivningen för byggandet av en mångfunktionell kontorsbyggnad och tävlingsprogrammet har godkänts. Stadsstyrelsen godkände 26.8.2019 förslaget till detaljplaneändring Konvaljvägen 13 så att det kan läggas fram.	Målet nåddes i sin helhet.

Bindande mål för år 2019	Mätare	Utgångsnivå i slutet av 2017	Målnivå 2019	Ansvarsperson/-er	Centrala åtgärder 1.1–31.12.2019	Mätarnas läge 1.1–31.12.2019	Hur målet utfallit
19.2 Ledarskap vad gäller verksamhetskultur och förändring stöds med effektiva coachningar för chefer och hela arbetsgemenskapen	Antalet deltagare i coachningarna	157	500	Stadsdirektören, biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Kirsii-Maria Lievonen	Ordande av stöd enligt den systematiska förändringsstödsmodellen på stadsnivå och vid verksamhetsområdena. Olika workshoppar och utbildningsdagar har ordnats på stadsnivå, vid verksamhetsområdena och resultatområdena. Ordande av strategienliga utbildningar som intern utbildning, Osuna-handledning. Framhållande av temat för strategisk coachande ledarskap och förändringsledning, vilket har bidragit till att enskilda personer också gått på externa utbildningar med samma tema.	530	Målet nåddes i sin helhet.
19.3 Kontrollerad ledning av landskapssamt social- och hälsovårdsreformen	Kontrollerad förändring, tidsenlig beredning och uppföljning av förändringen	Inför landskaps- samt vårdreformsberedningen har det begärda materialet producerats och personalen har deltagit i beredningen	Begärda uppgifter har inlämnats och i beredningen har deltagits samtidigt som nuvarande tjänster i Vanda har tryggats	Stadsdirektören, biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Ritva Viljanen ja Jukka T. Salminen	Man deltog i beredningen av förnyelsen ända tills beredningen avslutades.	Se åtgärder.	En utvärdering kunde inte göras.
Strategiskt mål 20. Personalens resurser stärks							
20.1 Sjukfrånvaron förebyggs och rapporteras	Sjukfrånvaron i procent	4,52 %	4,40 %	Stadsdirektören, biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Kirsii-Maria Lievonen	Förstärkt ledarskap hos cheferna avseende arbetsförmåga och hälsa. Sakkunniga i arbetsförmåga och arbetsskydd känner till alla som varit frånvarande längre än 90 dagar och har i samarbete med före taghålsan gjort upp en plan för stödet av arbetsförmågan och fortsatt arbete (utfall 90,2 %). Användningen av personanpassat arbete 4,54 % av sjukfrånvaron på stadsnivå.	Sjukfrånvaro-% för år 2019 är 4,35 %. Jämfört med utfallet för 2018 (4,72 %) har sjukfrånvaron minskat.	Målet nåddes i sin helhet.

2.2 Utfallet av anslag och beräknade inkomster

2.2.1 Driftsekonomin utfall

10

Den allmänna förvaltningen sammanlagt

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning / underskridning
Inkomster	2 761	0	2 761	2 733	28
Utgifter	-31 776	2 435	-29 341	-28 383	-958
Verksamhetsbidrag	-29 016	2 435	-26 580	-25 650	-931

Den allmänna förvaltningens budget består bland annat av kostnader för det kommunala systemet för beslutsfattande och andra funktioner och poster av allmän natur.

Den allmänna förvaltningens verksamhetsintäkter realiserades till 99 procent och verksamhetskostnaderna realiserades till 97 procent. I sin helhet var utfallet för den allmänna förvaltningens verksamhetsbidrag 0,9 milj. euro bättre än det budgeterade.

10 10

Centralvalnämnden

Ansvarig: Nelli Jääskeläinen, Niina Kolju

Ordförande: Tapani Salmi

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	714	0	714	713	1
Utgifter	-1 017	0	-1 017	-889	-128
Verksamhetsbidrag	-303	0	-303	-175	-127

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Centralvalnämndens uppgift är att förrätta kommunalval, riksdagsval, val av republikens president och Europaparlamentsval. Till centralvalnämnden hör fem medlemmar och åtta ersättare som stadsfullmäktige har utsett för sin mandattid 2017–2021. Under våren 2019 förrättades både riksdagsval och europaparlamentsval. Centralvalnämnden sammanträdde sex gånger.

Budgetens utfall

Inkomsterna i centralvalnämndens budget utföll till 100 procent och utgifterna till 87 procent. Verksamhetskostnaderna för riksdagsvalet var större än för europaparlamentsvalet, eftersom personal- och materialkostnaderna i anslutning till valarrangemangen koncentrerades till riksdagsvalet som förrättades först.

10 20**Stadsfullmäktige****Ansvarig: Ritva Viljanen****Ordförande: Antti Lindtman**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/ underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-1 281	0	-1 281	-1 120	-161
Verksamhetsbidrag	-1 281	0	-1 281	-1 120	-161

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Stadsfullmäktige sammanträdde 10 gånger under loppet av 2019. Fullmäktigeutskottet sammanträdde 7 gånger, det ordnades 10 informationsmöten och två aftonskolor. Dessutom hade fullmäktige ett fullmäktigeseminarium under två dagar i maj och ett endagsseminarium i september. Fullmäktige gjorde också en resa till Tammerfors för att bekanta sig med spårvagnsprojektet.

Budgetens utfall

För stadsfullmäktiges del var budgetutfallet 87 procent.

10 30**Revisionsnämnden och extern revision****Ansvarig: Helena Hyvönen****Ordförande: Pietari Jääskeläinen**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/ underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-538	-3	-541	-456	-85
Verksamhetsbidrag	-538	-3	-541	-456	-85

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Revisionsnämnden verkar enligt de uppgifter som fastställs i kommunallagen 410/2015 kap. 14 samt i enlighet med sin verksamhets- och utvärderingsplan. Under årets lopp har revisionsnämnden sammanträtt totalt 15 gånger. Utvärderingsberättelsen från 2018 godkändes i nämnden 2.5.2019.

Nämnden behandlar revisionsplanen i samarbete med revisorn. I april och december rapporterade den ansvarige revisorn om granskningarna till nämnden.

Under fullmäktigeperioden 2017–2021 har revisionsnämnden sammanlagt 11 medlemmar. Nämnden 2017–2021 har inte delats in i arbetsgrupper.

Budgetens utfall

Under året genomfördes inga extra uppdrag inom revisionsverksamheten. Budgetens utgifter underskreds med 16 procent.

10 40**Stadsstyrelsen****Ansvarig: Ritva Viljanen****Ordförande: Sari Multala**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	2 047	0	2 047	1 986	60
Utgifter	-14 137	2 438	-11 699	-11 099	-599
Verksamhetsbidrag	-12 090	2 438	-9 652	-9 113	-539

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Stadsstyrelsen sammanträdde 21 gånger under 2019. Dessutom ordnades sex aftonskolor för stadsstyrelsen. Stadsstyrelsens allmänna sektion höll 10 möten.

Stadsstyrelsen gjorde en studieresa till Gent och Bryssel 13–15.1.2019

Förtroendemannakommittén för Det nya Vanda tillsatt av stadsstyrelsen (7.5.2018 § 6 och 12.8.2019 § 23) arbetade till slutet av år 2019 och höll under år 2019 sammanlagt nio möten. Under början av året beredde kommittén bland annat riktlinjer för den nya organisationens struktur och vidare för förvaltningsstadgan. Under slutet av året följde kommittén upp hur reformen genomförts och funderade på åtgärder för att förbättra de förtroendevaldas verksamhetsförutsättningar och ge stadsstyrelsen i uppdrag att utveckla kommittéerna.

Budgetens utfall

Utfallet för inkomsterna i stadsstyrelsens budget var 97 procent och utfallet för utgifterna var 95 procent.

10 50**Samarbetsandelar och -bidrag****Ansvarig: Ritva Viljanen****Verksamhetsorgan: Stadsstyrelsen**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	34	-34
Utgifter	-14 804	0	-14 804	-14 819	15
Verksamhetsbidrag	-14 804	0	-14 804	-14 786	-18

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Ur anslaget har man betalat stadens avtalsenliga bidrag till Stiftelsen för vetenskapscentret och det årliga drifts-bidraget till Finlands Nationalopera. Ur anslaget har man betalat kostnaderna för HRI-projektet (regiondata), professuren i stadsekonomi, stadsforskningsinstitutet och stadsakademin. Vidare har Vanda stads betalningsandel av kostnaderna för det regionala räddningsverket betalats från anslaget.

Budgetens utfall

Budgetutfallet var 100 procent.

11

Stadsdirektörens verksamhetsområde

Ansvarig: Ritva Viljanen

Verksamhetsorgan: Stadsstyrelsen

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	3 383	0	3 383	3 467	-85
Utgifter	-22 129	-69	-22 198	-19 179	-3 019
Verksamhetsbidrag	-18 746	-69	-18 815	-15 712	-3 103

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2019

Stadsdirektörens verksamhetsområde innefattar följande resultatområden: stadens allmänna ledning, stadskansliet, den interna revisionen, ekonomiplaneringen, personalcentralen, närings servicen och informationen.

Stadskansliets resultatområde svarade för

- beredningen av stadsfullmäktiges och stadsstyrelsens sammanträden och verkställandet av besluten
- stadens gemensamma och stadsdirektörens verksamhetsområdes juridiska ärenden
- utvecklingen av beredning och beslutsfattande,
- översättningsservicen,
- ordnandet av allmänna val, säkerhets- och beredskapsärenden på stadsnivå,
- de centraliserade förvaltningstjänsterna inom stadsdirektörens verksamhetsområde och
- att ge anvisningar på stadsnivå som gäller uppgiftsområdet.

Stadskansliets personal deltog i organiseringen av riksdagsvalet i mars 2019 och EU-valet i maj 2019.

Inför valprocessen ordnades fem utbildningar för valfunktionärerna. I utbildningarna deltog cirka 140 personer. För de förtroendevalda ordnades tio utbildningar och dessa hade sammanlagt över 400 deltagare.

För stadens personal ordnades också utbildning om dataskyddslagstiftningen. Cirka 100 personer deltog i utbildningen.

En stor del av stadens personalresurser användes till organisationsreformen Det nya Vanda.

Stadskansliets budgetutgifter för 2019 utföll till 98 procent.

Den interna revisionen bistår stadsstyrelsen och stadsdirektören vid utvärderingen och utvecklingen av riskhanteringen och en fungerande intern övervakning genom revision av stadsorganisationens förvaltning, ekonomi och funktioner samt genom att tillhandahålla konsultationsservice. Revisionsarbetets årsprogram förverkligades helt enligt plan. Den interna revisionen underskred budgeten.

Under ledning av ekonomiplaneringen utvecklade man ekonomiplaneringsprocessen under år 2019 och beredde en budgetstruktur i enlighet med organisationsreformen Det nya Vanda med tanke på budgeten 2020.

Under år 2019 fortsatte man att utveckla kunskapsledningen på stadsnivå och ett nytt strategiverktyg började användas bland annat för planering och rapportering av strategin, bindande målen och riskhanteringen. Under året bereddes och publicerades flera utredningar och forskningsprojekt. Samarbetet med universitet och högskolor främjades i workshoppar som ordnades tillsammans med både Aalto-universitetet och Helsingfors universitet. Samarbetsprojekt inleddes med stadsforskningsinstitutets forskare.

Ekonomiplaneringen underskred budgeten på grund av inbesparingar i personalkostnaderna.

Utfallet för **personalcentralens** driftsplan 2019: utfallet för inkomsternas del var 103 procent och förklaras av företagshälsans FPA-ersättningar. Utfallet för utgifternas del var 92 procent, vilket betyder att budgeten underskreds. Inbesparingar gjordes särskilt i ict-utgifterna, eftersom Hijats versionsbyte senarelades.

Det infördes ett nytt arbetsskiftsplanerings- och optimeringssystem, där den egentliga inledningen av produktionsbruket måste flyttas till den planeringsperiod som inleds i januari 2020. Arbetet med att förbereda införandet av den nya versionen av Hijat fortsatte, liksom det elektroniska undertecknandet och den elektroniska arkiveringen av arbetsavtal. Ett rekryteringssystem inom undervisningssektorn verkställdes för lärarnas framtida bruk och systemet genomförs som ett pilotprojekt i några skolor. Man deltog i arbetet med att förnya Kompassrapporteringen avsedd för chefer och en chattbot för personalärenden genomfördes som ett försök i intranet.

Företagshälsovårdstjänsterna konkurrensutsattes och en ny avtalsperiod bereddes till att börja 1.1.2020.

Dessutom inleddes kampanjen #ollaanihmisiksi (väl bemött) för att minska hot- och våldssituationerna som har ökat i antal. Kampanjen fick ett hedersomnämmande som årets kommunikationsgärning av programmet Kunteko.

Organisationsreformen Det nya Vanda stöddes med en modell för konsultering och förändringsstöd och genom s.k. sparrningshjälp.

Näringsservicens resultatområde svarar för utvecklingen av stadens livskraft, den strategiska planeringen och förverkligandet av stadens närings- och internationaliseringspolitik samt för utvecklingen av det näringspolitiska samarbetet i regionen. Under år 2019 ansvarade näringsservicens resultatområde för utveckling av företagens omvärld, utveckling och upprätthållande av fungerande etableringsservice samt fullföljande av konkurrenskraftsstrategin för metropolområdet. Utöver detta, omfattade resultatområdets uppgifter rådgivningstjänster för företag, utveckling av turism samt främjande av vänortsverksamhet ur ett näringspolitiskt perspektiv i synnerhet med regionen Rastatt och staden Jinan.

År 2019 inleddes också det praktiska genomförandet av livskrafts- och attraktionskraftsprogrammet som blev färdigt i juni. Vidare deltog Vanda under ledning av näringsservicen i främjandet av de sex största städernas gemensamma projekt 6Aika, genomförandet av projektet Urbaania kasvua UIA (Urban Innovative Action), utvecklingen och marknadsföringen av stadens turism i samarbete med ett regionalt turismnätverk, i arbetet med att starta Airport Academy Finland, i arbetet med att locka företag till Vanda och bereda etableringen av företagen. Under verksamhetsåret har man också deltagit i genomförandet av olika evenemang, byggt en regional klustermodell och lett modellens nätverk, byggt en informationstjänst enligt principen om en lucka och genomfört näringslivsdagen.

Resultatområdets verksamhetsutgifter underskred budgeten, vilket främst berodde på ett önskat lägre personal-kostnadsutfall och inbesparingar i projektverksamheten.

Informationen. Intranet förnyades och öppnades i januari. Enkäten om kundtillfredsställelse som genomfördes i slutet av året visade att förnyelsen var lyckad. Planeringen av arbetet med att uppdatera webbsidorna vantaa.fi blev färdig inför konkurrensutsättningen av systemet. I slutet av året öppnades också en konkurrensutsättning för informations- och mediebyråernas samarbetspartner.

Inom informationen infördes en plattform för uppföljning och administration av sociala medier för att stödja användningen av sociala medier. Ett Välkommen till Vanda-kort skickades till alla nya invånare. Fem nummer av invånartidningen och tre nummer av personaltidningen Vautsi publicerades. På Vandakanalen fortsatte man att förmedla information om beslutsfattandet och lyfta fram vad det är att vara Vandabo med hjälp av videoberättelser.

I Myrbackaområdet inleddes ett marknadsföringssamarbete med områdets byggare och sammanslutningar Evenemangens Vanda och Vanda i ljus var huvudteman i den lokala marknadsföringen.

I samband med projektet Det nya Vanda beslutade man centralisera informationstjänsterna på verksamhetsområdesnivå och marknadsföringen på stadsnivå från och med början av år 2020.

Informationen underskred budgeten.

Budgetens utfall 2019

Bindande poster beträffande fullmäktige är inkomster och utgifter inom stadsdirektörens verksamhetsområde. I förhållande till budgeten överskreds inkomsterna med 0,08 milj. euro och utgifterna underskreds med 3,02 milj. euro. Överskridningen av inkomsterna berodde bland annat på företagshälsans FPA-ersättningar. Underskridningen av utgifterna berodde bland annat på de köpta tjänsternas underskridning och på personalinbesparingarna.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Stadsdirektörens verksamhetsområdes %-andel av hela stadens personal	1,6 %	1,7 %	1,7 %
Kursdagar ordnade av personalcentralen	2 288	1 500	1 523
Kostnader för företagshälsovård, euro per anställd	383	370	325
Svarstiden för samtal till personalservicens kundrådgivning		under 30 s	27 s
Kostnad per lönekalkyl			
Övriga avtalsbranscher (AKTA)	13,0	12,1	12,4
Kommunalt tjänste- och arbetskollektivavtal för undervisningspersonal (UKTA)	22,1	20,5	18,4
Företag som grundats via FöretagsVanda	519	500	529
Företagsrådgivningens kundbesök	1 749	1 800	1 724
Antalet utbildningar för förtroendevalda och anställda	16	17	16
Antalet deltagare i utbildningar för förtroendevalda och anställda	513	599	640
Översättningsarbeten	2 469	3 000	3 057
Kostnader för informationen, euro per anställd	4,68	5,69	4,9

17**Verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice****Ansvarig: Martti Lipponen och Jaakko Niinistö****Organ: Stadsstyrelsen**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	9 210	0	9 210	8 930	280
Utgifter	-97 339	-371	-97 710	-89 826	-7 884
Verksamhetsbidrag	-88 129	-371	-88 500	-80 896	-7 604

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2019

Vanda stads nettolåneupptagning var 17,7 milj. euro år 2019 och stadens lånestock var 897 milj. euro i slutet av året. Skuld/per invånare minskade en aning jämfört med slutet av år 2018 och var 3 853 euro. Vanda emitterade som första stad ett femårigt masskuldebrevslån med fast ränta på marknaden med negativ ränta.

Vid IT-administrationen slutfördes avtalen om upphandling av en integratör och en ny verksamhetsmodell infördes i slutet av 2019. Apotti infördes och systemet Matti utvecklades intensivt. SAP-systemet uppdaterades och datasäkerheten förbättrades.

Väggkartan för strategiska upphandlingar – en lednings- och koordineringsmodell för externa resurser – fastställdes i stadsstyrelsen. En utredning av köksnätverket utarbetades och beslut om att inleda pilotprojekt fattades. Upphandlingen av ett nytt elektroniskt beställningssystem har inletts. Mobilbetalning har införts i personalbespisningen. Införandet utvidgas stegvis så att det också gäller måltider med övervakning och måltider vid anstalter och inrättningar samt betalning av mellanmål.

En digital delaktighetsmiljö togs i bruk. Nya invånarlokaler öppnades i Dickursby, Korso och Mikkola. Verksamhetsmodellen Gemensamt bord har spridits till 15 kommuner. I nätverket Gemensamt bord i Vanda ingår 70 verksamhetsställen.

Den positiva utvecklingen vad gäller sysselsättningsläget och särskilt långtidsarbetslösa stannade av år 2019. Ungdomsarbetslösheten hölls på samma nivå som året innan. Arbetsmarknadsstödets kommunandel minskade ytterligare, dock mer återhållsamt än tidigare och stannade på 17,4 milj. euro.

Vanda beslutade ansöka om att delta i ett kommunförsök med sysselsättning enligt regeringsprogrammet. Om kommunförsöket genomförs medför det stora förändringar i kommunens ansvar och kommunens roll som producent för de tjänster som gäller skötsel av sysselsättningen. Arbets- och näringsministeriet godkände Vandas ansökan och planeringen av projektet inleddes.

Budgetens utfall 2019

Koncern- och invånarservicens budget för verksamhetsintäkter var 9,2 milj. euro. Utfallet av verksamhetsintäkter var 8,9 milj. euro i slutet av året.

Invånarservicens budget för verksamhetskostnader var 47,1 milj. euro. Utfallet av verksamhetskostnader var 42,1 milj. euro i slutet av året. Arbetsmarknadsstödets kommunandel (2019: 17,4 milj. euro) och lönesubventionskostnaderna underskred båda med 1,1 milj. euro och anslagen för extrastöd underskred med 0,8 milj. euro.

Koncernservicens budget för verksamhetskostnader var 48,9 milj. euro. Verksamhetskostnadernas utfall uppgick till 46,8 milj. euro.

Ekonomi- och förvaltningsservice

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Verksamhetsområdets förvaltning av ekonomi och projekt samt rapportering utvecklades med hjälp av förvaltningens molntjänstverktyg. I utvecklingsenheten styrdes koncernsamfunden enligt allmänna sektionens och biträdande stadsdirektörens beslut. Under året genomfördes flera strukturella ändringar som berör koncernsamfunden. Inom ekonomi- och förvaltningsservicen förberedde man sig på att verksamheten upphör i slutet av året. I slutet av december fanns det inte en enda ekonomi- och förvaltningsanställd på heltid inom ekonomi- och förvaltningsservicen.

Budgetens utfall

Verksamhetskostnaderna hade budgeterats till 1 423 830 euro och utfallet var 901 567 euro. Verksamhetskostnaderna underskreds med 522 263 euro. 10 000 euro hade budgeterats i verksamhetsintäkter. Ekonomi- och förvaltningsservicen hade inga förverkligade verksamhetsintäkter år 2019.

Finansiering

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

År 2019 var stadens nettouplåning för första gången efter år 2015 på plus 17,7 milj. euro och stadens långfristiga lånestock var 897 milj. euro i slutet av år 2019. Skuld/invånare var 3 853 euro, det vill säga lite lägre än i slutet av 2018 på grund av den fortsatt kraftiga befolkningstillväxten.

Stadens långsiktiga anskaffning av medel ordnades också år 2019 undantagsvis med lån med fast ränta. Staden emitterade ett femårigt masskuldebrevslån med fast ränta på marknaden med negativ ränta, och lyfte dessutom ett tioårigt lån med fast ränta med nollränta. Totalt lyftes 100 milj. euro i nya långfristiga lån. Finansieringen konkurransutsatte också flera långfristiga lån för VAV Asunnot Oy.

Stadens låneportfölj drog nytta av att den historiskt sett låga räntenivån fortsatte. Ränteutgifterna underskred klart budgeten och var knappt 2 milj. euro. Låneportföljens medelränta sjönk till 0,21 procent trots att skyddsgraden höjdes. Lånen med fast ränta förbättrade ränterisksituationen vad gäller stadens låneportfölj, och portföljens duration steg redan över 1,8 i slutet av 2019.

Utvecklingen och förankringen av riskhanteringen fortsatte år 2019. Staden har börjat använda systemet Targetor Pro, vilket gör det möjligt att i fortsättningen avstå från Excelbaserad rapportering inom hela koncernen när det gäller riskhanteringen.

Budgetens utfall

Verksamhetskostnaderna för finansieringens resultatområde underskred budgeten 2019 bland annat på grund av att ersättningsrekryteringarna sköts upp och att de nya systemens gränssnitt och lansering sköts upp till år 2020.

Ekonomiservicecentralen

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Ekonomiservicecentralen har utvidgat automatiseringen av processer bland annat genom att utnyttja robotteknik. Cirka 60 procent av inköpsfakturorna styrs automatiskt och över 20 procent konteras automatiskt. Robottekniken fungerar i granskningen av fakturornas innehållskrav, övervakningen av momsbokföringens riktighet och övervakningen av hanteringen av förfallna fakturor. Bokföringarna av kreditförluster automatiserades år 2019, likaså har löneräkningsprocessen automatiserats för dotterbolagens del. På grund av automatiseringen som används har man uppnått en inbesparing på cirka 6 årsverken åren 2018 –2019. Under år 2019 bereddes en ytterligare centralisering av verksamheten på stadsnivå som var betydande– småbarnspedagogikens klientavgiftsärenden samt uppgifter som anknyter till kontering sköts från och med början av 2020 centraliserat av ekonomiservicen, vilket betydde att över 20 personer inklusive olika uppgifter flyttades till ekonomiservicen.

Harmoniseringen av datasystem och processer inom koncernbolagens ekonomiförvaltning tillsammans med moderbolaget har fortsatt. År 2019 hanterades cirka 90 procent av den centraliserade ekonomiförvaltningens verifikatvolym med gemensamma datasystem.

Budgetens utfall

Ekonomiservicecentralens verksamhetsintäkter överskreds med 14 procent och verksamhetskostnaderna underskred med 3 procent i förhållande till budgeten. Mätt med verksamhetsbidrag underskred ekonomiservicecentralens utfall budgeten och uppgick till 91 procent av budgeten.

IT-administrationens servicecentral

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

IT-administrationen säkerställde att den egna verksamheten fortsätter och utvecklas och att utvecklingsprogrammet genomförs. Avtalen om upphandling av en integratör slutfördes och en ny verksamhetsmodell började införas i slutet av året. Apotti infördes och systemet Matti utvecklades intensivt. IT-servicen och infrastrukturen utvecklades för datanätets del, uppdateringen av arbetsstationsmiljön genom distribution av Windows 10 operativsystem fortsatte, SAP-systemet uppdaterades och datasäkerheten förbättrades. IT-kompetensen inom verksamhetsområdena utökades genom att fördubbla antalet personer som får utbildning och handledning till 12 000 personer med hjälp av molnacademin. Vidare genomfördes sådana digitala planer för digitalisering som bättre följer verksamhetsområdenas plan.

Budgetens utfall

I IT-administrationens budget hade 0,9 milj. euro budgeterats i verksamhetsintäkter. I årsslutet var intäktsutfallet 1,1 milj. euro, d.v.s. 123 procent av budgeten. Budgetöverskridningen berodde huvudsakligen på att Företagshälsan i Vanda bolagiserades och att faktureringen påbörjades vid IT-servicen. Verksamhetskostnader hade budgeterats till en summa av 40 milj. euro. I årsslutet uppgick kostnaderna till 39 milj. euro, d.v.s. 98 procent. Den viktigaste orsaken till underskridningen var integratörprojektet. Mätt med verksamhetsbidrag var utfallet hos IT-administrationens servicecentral 97 procent.

Upphandlingscentralen

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

En utredning av köksnätverket utarbetades och beslut om att inleda pilotprojekt fattades.

Utvecklingen av beställarstödster har inlett. Ett nytt elektroniskt beställningssystem är under konkurrensut-sättning. Mobilbetalning har införts i personalbespisningen. Införandet av mobilbetalning utvidgas stegvis så att det också gäller måltider med övervakning och måltider vid anstalter och inrättningar samt betalning av mellan-mål.

Budgetens utfall

För upphandlingscentralen hade verksamhetsintäkter budgeterats till en summa av 1,386 milj. euro. I årsslutet hade verksamhetsintäkter inlutit till en summa av 1,171 milj. euro, dvs. 84 procent av det budgeterade. Till upp-handlingscentralen hade 4,550 milj. euro budgeterats i verksamhetskostnader. I slutet av året var kostnadsutfallet 3,868 milj. euro, dvs. 81 procent av budgeten.

Kommuninvånarservicen

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Projektet om införande av en digital delaktighetsmiljö har avslutats och tjänsten har överförs till produktion. Nya invånarlokaler började användas i augusti i Dickursby (Näckrosvägen 2), Korso (Korsovägen 4) och Mikkola (Mars-gränden 1). Invånarlokalerna hade 88 931 besökare år 2019 (48 600/2018). Ökningen av antalet besökare beror på de nya lokalerna och att de lokaler som partnerskapsorganisationerna hållit öppna nu tagits med i statistiken (Leinikki och Rubiini), medan de tidigare inte ingått i rapporteringen i detta sammanhang. År 2019 firades handi-kaprådets 40-åriga och äldreådets 20-åriga arbete i Vanda.

Antalet kundbesök vid Vandainfo var 190 000 år 2019 (2018: 175 000). Markanvändningens kundtjänst och regi-straturens ärendebesök flyttades till Vandainfos lokaler. Verksamhetsområdenas kassa- och kundtjänster centra-liserades också till Vandainfo. Man vidareutvecklade en flerkanalig kundservice genom att pröva arbetsrotation i Vandainfos olika kanaler (serviceställe, telefon, chatt). Användningen av chatt som en kundservicekanal utvidga-des vid Vandainfo och parkeringsövervakningens kundservice.

Utvecklingen av dokumentförvaltningens system ASTA fortsatte och nya integrationer för e-tjänster infördes vad gäller OmaVantaa och markanvändningens Matti-system.

Stadsarkivet flyttade till nya lokaler på Släckruskvägen. Kraven som digitaliseringsarbetet ställer har tagits i beak-tande i lokalerna. I arkivet inleddes ett digitaliseringsprojekt där det äldsta dokumentmaterialet fotograferas. Projektet utförs av en utomstående aktör.

Antalet verksamhetsställen som ingår i nätverket Gemensamt bord ökade till 70. Antalet donatorer ökade också. Utöver mat har man fått bland annat kärl, hygienprodukter och vitaminer i allt större omfattning till terminalen. Mathjälpsverksamheten som grundar sig på centraliserad logistik och ett omfattande nätverk var till direkt hjälp för över 5 000 mindre bemedlade Vandabor varje vecka. 36 procent av personer sysselsatta med lönesubvention i verksamheten Det gemensamma bordet sysselsattes på den öppna arbetsmarknaden. Det gemensamma bordet och Sitras projekt Ett Vanda utan svinn om att sprida en Vandamodell för mathjälp avslutades. Sammanlagt 15 områden i Finland har börjat vidta åtgärder för att tillämpa modellen. Matsvinnsterminalen besöktes under våren 2019 av 400 gäster från sju olika länder.

Under år 2019 kontaktades social- och patientombudsmannen lite över 2 000 gånger och största delen av ären-dena gällde hälsovården.

Budgetens utfall

I kommuninvånarservicens budget för 2019 hade 436 000 euro budgeterats i verksamhetsintäkter. I slutet av året var intäktsutfallet 451 776 euro. Verksamhetskostnaderna hade budgeterats till en summa av 7,65 milj. euro, och utfallet i slutet av 2019 var 6,75 milj. euro, dvs. 88 procent av budgeten.

Sysselsättningsservicen

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Den positiva utvecklingen av sysselsättningsläget stannade av i slutet av 2019. Arbetslösheten bland unga hölls på samma nivå som året innan. I slutet av december 2019 var arbetslöshetsgraden i Vanda 8,9 procent, medan den var 8,7 procent året innan. Antalet arbetslösa arbetssökande var 10 516. I december var antalet långtidsarbetslösa 2 314, antalet arbetslösa under 25 år var 1 171 och utländska arbetslösa var 2 739.

Arbetsmarknadsstödets kommunandel fortsatte att minska också år 2019, men betydligt mer återhållsamt än året innan. Under 2019 låg arbetsmarknadsstödets kommunandel på 17,4 milj. euro.

Sysselsättningsservicen beredde och förberedde sig på flera större ändringar år 2019. Sysselsättningsservicens organisation förnyades i februari. Social- och hälsovårdens Apotti-system infördes i november vid sysselsättningsservicen. Sysselsättningsservicen och arbets- och näringsbyrån började bereda en ny gemensam servicehelhet för unga och planera nya kundservicelokaler i anslutning till Navigatorn. Arbets- och näringsministeriet inledde ett kommunförsök med sysselsättning i oktober. Vanda beredde i samarbete med Kervo stad en gemensam ansökan som togs med i den fortsatta beredningen i december. Riksdagen behandlar godkännandet av en försökslag under våren 2020.

Rådgivningen med låg tröskel vid Navigatorn som främjar sysselsättning bland unga under 30 år besöktes 2 366 gånger och den personliga handledningen 2 271 gånger. Arbets- och näringsministeriet konsoliderade sin finansiering till Navigatorns verksamhetsställen i slutet av året.

Det totala antalet kunder inom den sektorsövergripande samservicen som främjar sysselsättningen (TYP) var 2 655. I anslutning till TYP inleddes verksamheten för ett serviceställe med låg tröskel, Servicetorget för sysselsättning, som förverkligas i samarbete med Esbo stad, Helsingfors stad och Nylands arbets- och näringsbyrå.

Antalet kunder inom arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte var 1709. Lanseringen av systemet Apotti utmanade handledningen och beslutsfattandet inom arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte.

År 2019 genomfördes konkurrensutsättningen av köptjänster för arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte och de valda serviceproducenterna inleder sin verksamhet från och med början av år 2020. Inventarieåtervinningsverksamheten på stadsnivå ökade med över tvåhundra procent år 2019. Vid coachningshusen utökades undervisningen i finska för invandrarklienter som en del av handlingsprogrammet för positiv särbehandling (MEK). I utbildningen deltog sammanlagt 186 kunder.

År 2019 förnyades extra stöden för sysselsättning. I samband med förnyelsen infördes rekryteringsstöd för unga och en möjlighet till elektronisk ansökan om extra stöd för sysselsättning. Vandatillägget beviljades företag och föreningar, för sysselsättning av sammanlagt 228 personer. Sommarjobbssedlar för unga delades ut till alla niondeklassister i Vanda för första gången. Dessutom fanns det 1 000 sedlar att dela ut till andra ungdomar i åldern 15–18 år. Sammanlagt 910 ungdomar sysselsattes med sommarjobbssedlarna.

Sysselsättningsservicen hade sammanlagt 1 115 kontakter inom företagssamarbetet. År 2019 ordnades Vandas rekryteringsevenemang Megarekry på våren i Energia-areena i Myrbacka och på hösten 2019 i Nöjescentret Flamingo. Det ordnades 85 andra rekryteringsevenemang.

Staden hade totalt 407 personer i lönesubventionerad anställning år 2019. 23 personer började en läroavtalsutbildning som finansieras genom lönesubvention.

Av de projekt som fick extern finansiering avslutades Digipore-projektet som vägledde arbetslösa till den digitala sektorn och branscher inom robottekniken samt projektet Korko. Projektet SIEPP som inleddes 2017 och främjar sysselsättning med hjälp av offentliga upphandlingar fortsätter till mars 2020 och har som mål att göra den utvecklade modellen till en del av den ordinarie verksamheten. Projektet Luotsi som får TE-finansiering inledde sin verksamhet i januari. Det ESF-finansierade projektet MATCH med fokus på kompetensmatchning mellan företag och invandrarbetstagare inledde sin verksamhet. Kompetenscentret för invandrare som förverkligas i samarbete med sysselsättnings servicen och ungdoms- och vuxenutbildningen inledde sin verksamhet i maj. Kompetenscentret främjar identifieringen av kompetensen hos invandrare i Vanda, liksom deras sysselsättning och utbildning. Sysselsättnings servicen är dessutom med i närings servicens projekt Urbaania kasvua.

Budgetens utfall

Sysselsättnings servicens budget för verksamhetskostnader för år 2019 uppgick till 38,4 milj. euro, vilket underskreds med sammanlagt 2,3 miljoner euro grund av arbetsmarknadsstödet kommunandel och lönesubventionskostnaderna. År 2019 var arbetsmarknadsstödet kommunandel 17,4 miljoner euro, medan den var 18,2 miljoner året innan. Anslagen för extrastöd för sysselsättning underskreds med 0,8 miljoner euro.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Ekonomiservicecentralen			
Hanterade inköpsfakturer st./årsverken – servicecentralen	30 311	28 320	31 522
Antal hanterade inköpsfakturer st./årsverken – hela staden	9 590	8 720	11 268
	(3 verksamhetsområden)	(3 verksamhetsområden)	(3 verksamhetsområden)
Hanterade försäljningsfakturer st./årsverken – servicecentralen	50 358	44 360	64 299
Hanterade försäljningsfakturer st./årsverken – hela staden	9 418	7 500	9 501
	(3 verksamhetsområden)	(3 verksamhetsområden)	(3 verksamhetsområden)
Årsverken i anslutning till bokföringsuppgifter – hela staden	7,7	9,2	7,0
	(3 verksamhetsområden)	(3 verksamhetsområden)	(3 verksamhetsområden)

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
IT-administrationen			
Antal arbetsstationer - förvaltningen	7 599		
- bärbara datorer och arbetsstationer, st.			
Antal arbetsstationer, undervisningen			
- surfplattor, st.	Inga uppgifter i IT-administrationen		
- bärbara datorer och arbetsstationer, st.	11 550		
Kundtillfredsställelse			
- ServiceDesk (1-5 > tidigare 1-10)	4,4		
Antal uppdrag			
- I snitt i månaden	4 874		
Lyckat genomförande av IT-investeringar			
- budgetutfall	95 %		
Kommuninvånarservicen			
Antal organisationer och verksamhetsgrupper som fått understöd inom resultatområdet	135	170	142
Ökning av antalet centraliserade tjänster vid Vandainfo (%)	8	5	9
Antal kunder vid Vandainfo	175 000	150 000	190 000
Antal kunder som kommit via ekonomi- och skuldrådgivningens e-tjänst (%). *)	94	-	-
Upplevd tillfredsställelse på organiserad deltagarmöjlighet (genomsnitt på skalan 1-5)	4,1	4	4,2
Tillvaratagande av matsvinn (kg / vecka)	20 000	38 000	20 000
Sysselsättningservicen			
Årlig ändring i antalet kunder inom arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (%)	17,2 % (1 761)	(1 789)	-3,1 % (1 706)
Flödet av arbetslösa unga till arbetslöshet som varat längre än tre månader	37 %		31 %
Inte arbetslös eller omfattas inte av åtgärder tre månader efter avslutad lönesubventionsanställning vid staden (januari-april) - år	27,0 %	25,0 %	28,4 %
Avslutade kundrelationer inom den sektorsövergripande sam servicen som främjar sysselsättningen, TYP	2 009	2 500	1 871
Priset för en kunddag vid coachningshusen **)	83 €	65 €	63 €
Beläggningsgrad för kundplatserna vid coachningshusen	64 %	70 %	60 %

*) Ekonomi- och skuldrådgivningen har överförs till staten i början av år 2019.

**) Räknesättet har ändrats. BS 2018 enligt samma räknesätt 67 euro.

12**Verksamhetsområdet för social- och hälsovård****Ansvarig: Jukka T Salminen****Verksamhetsorgan: Social- och hälsovårdsnämnden****Ordförande: Pirkko Letto**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	43 318	-1 400	41 918	39 604	2 314
Utgifter	-638 773	-24 404	-663 177	-672 277	9 100
Verksamhetsbidrag	-595 455	-25 804	-621 259	-632 673	11 414

12**Social- och hälsovårdens verksamhetsområde exklusive specialiserad sjukvård**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	41 648	-1 400	40 248	37 832	2 416
Utgifter	-399 332	-12 504	-411 836	-418 022	6 186
Verksamhetsbidrag	-357 684	-13 904	-371 588	-380 191	8 603

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2019

Inom verksamhetsområdet för social- och hälsovård infördes år 2019 det nya klient- och patientdatasystemet Apotti. Lanseringen skedde etappvis i maj och november. En del av funktionerna tas i bruk under år 2020. I Apotti lagras social- och hälsovårdens klientdata i ett och samma datasystem, och som första i världen tog man i Vanda i bruk socialvårdens del av systemet. Införandet av systemet och förberedelserna dessförinnan har under de senaste åren krävt en betydande arbetsinsats inom verksamhetsområdet, vilket för sin del återspeglats i verksamhetsområdets servicekapacitet. Systemet förbättras och optimeras fortsättningsvis bland annat med avseende på delområdena utbetalningar, fakturering, rapportering och dataskydd.

Vandas kraftiga befolkningstillväxt och ökningen i antalet äldre samt invånare med ett främmande modersmål avspeglas i servicebehoven inom samtliga resultatområden. Samtidigt med befolkningsändringar och ibruktagningen av det nya datasystemet som binder resurser ökade svårigheterna med att rekrytera personal och konkurrensen om kompetent arbetskraft. De största utmaningarna gällde tillgången på läkare, socialarbetare och skötare. Satsningar av många slag gjordes för att stärka verksamhetsområdets attraktionskraft samt personalens permanens bland annat i samarbete med staden, läroinrättningarna och Seure. Resultatområdena fortsatte de egna utvecklingsinsatserna i syfte att förbättra rekryteringsläget.

Trots belastningen på verksamhetsområdet har social- och hälsovårdsväsendets klienter varit nöjda med de tjänster de fått. Närmare 3 000 svar inkom från personer som använt sig av verksamhetsområdets tjänster i den omfattande enkät om kundtillfredsställelse som genomförs vartannat år. På vitsordsskalan 4–10 gav de verksamhetsområdet vitsordet 9-. Klienterna var speciellt nöjda med bemötandet samt sakkunskapen inom tjänsterna, medan det största utvecklingsbehovet fanns i hur man gör klienten delaktig i planeringen av de egna tjänsterna.

Inom samtliga resultatområden förverkligades eller påbörjades strukturella förändringar för att förbättra tillgången till tjänster och det klientorienterade perspektivet. Verksamhetsmodellen med familjecenter utvecklades i den av stadsdirektören tillsatta förvaltningsövergripande arbetsgruppen. Hälsovårdstjänsternas centraliserade telefontjänst inledde verksamheten i början av året, medan missbrukarservicens nya organisation startade i

september. Den elektroniska bedömningen av vårdbehovet utsträcktes till alla hälsostationer. Familjetjänsternas strategiska utvecklingsåtgärder påbörjades efter behandlingen i nämnden. En enhet för familjesocialt arbete grundades för att stärka socialvårdslagens bestämmelser om tjänster för barn och familjer som behöver särskilt stöd. Inom barnskyddet utbildade man sig i socialt arbete som baserar sig på en systemisk arbetsmodell. Myrbacka äldrecenter öppnades i september. Minskningen av institutionsvård för äldre fortsätter i enlighet med utvecklingsprogrammet. Inom handikappservicen har man gjort upp konkreta planer för att utveckla institutionsvården före slutet av innevarande år. Inom barnskyddet och specialboendet gjordes en satsning och effektivisering av kvalitetsövervakningen inom de egna och köpta tjänsterna.

Specialsjukvårdstjänsterna i Vanda produceras nästan helt av samkommunen HNS. HNS serviceproduktion för Vanda stad motsvarade nivån året innan. HNS producerade också specialläkarkonsultationer i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen. En del av konsultations- och utbildningsverksamheten genomfördes vid hälsostationerna i Vanda. Antalet icke-akuta remisser som utställts av Vanda hälsocentral minskade med 1,2 procent jämfört med föregående år, medan den privata sektorns remisser ökade med 18 procent.

Verksamheten vid Affärsverket för mun- och tandhälsa förverkligades i enlighet med serviceavtalet vad gäller antalet åtgärder samt verksamhetsområdets avtalsfakturerings.

Inom social- och hälsovården fortsatte det långsiktiga arbetet för att nå de strategiska mål som ställts upp för verksamhetsområdet. Trots stadens gemensamma åtgärder för att främja invånarnas välfärd har behovet av att omhänderta barn och unga inte minskat i önskad mån. Under år 2019 har 0,24 procent av barn och unga i åldern 0–17 år i Vanda omhändertagits, medan målet var en andel på under 0,23 procent av årskullen. Andelen personer som fyllt 75 år och bor i det egna hemmet utan något servicebehov eller med hjälp av hemvården fortsätter öka och är nu 93,2 procent av åldersgruppen, vilket bara knappt underskred det uppställda målet. Integreringen av personer i arbetsför ålder, som blivit klienter inom integrationstjänsterna år 2016, utföll enligt de uppställda målen. Apotti infördes år 2019 i två faser och ibruktagningen förlöpte väl. En del av funktionerna framskötts och togs i bruk i början av år 2020. Av klienterna vid hälsostationernas dagpolikliniker fick 75 procent vid behov tid till läkarmottagningen inom 90 minuter från det att vårdbehovet bedömts då målet är 100 procent. Verksamhetsområdet deltog planerligt i beredningen av vård- och landskapsreformen fram till det reformen utvecklades.

Budgetens utfall 2019

Utgifterna för social- och hälsovårdens verksamhetsområde år 2019 uppgick till 672,3 miljoner euro medan inkomsterna uppgick till 39,6 miljoner euro.

Utgifterna för social- och hälsovårdens egen serviceproduktion uppgick år 2019 till 418,0 miljoner euro medan inkomsterna var 37,8 miljoner euro.

På basis av verksamhetsområdets förslag höjde stadsfullmäktige 16.12.2019 verksamhetsområdets utgiftsanslag med 24,4 milj. euro och minskade inkomstanslaget med 1,4 milj. euro. Förslaget till ändring av anslaget utgick från utfallsprognosen enligt situationen i slutet av oktober. Anslag på 0,2 miljoner euro reserverade för anställningen av studerande och skolelever överfördes genom stadsdirektörens beslut till verksamhetsområdets anslag.

Utgifterna för den egna serviceproduktionen överskred det ursprungliga budgetanslaget med 18,7 milj. euro (4,7 %) medan inkomsterna underskreds med 3,8 milj. euro (9,2 %). I relation till det slutliga anslaget överskreds utgifterna med 6,2 milj. euro (1,5 %) medan inkomsterna var 2,4 milj. euro (6 %) på minus. Resultatet (verksamhetskostnaderna netto) visade ett minus på 22,5 milj. euro jämfört med den ursprungliga driftsplanen och 8,6 milj. euro i förhållande till den slutliga driftsplanen.

Det slutliga anslaget överskreds på grund av köp av klienttjänster inom äldre- och handikappservicen och barnskyddets vård utom hemmet.

Den specialiserade sjukvårdens totala utgifter år 2019 uppgick till 254,3 miljoner euro. I Vanda stads budget hade 230,0 milj. euro reserverats för utgifterna för serviceavtalet 2019. I HNS budget var Vandas betalningsandel uppskattningsvis 231,6 milj. euro.

Stadsfullmäktige höjde 16.12.2019 på basis av verksamhetsområdets förslag den specialiserade sjukvårdens utgiftsanslag med 11,9 milj. euro, i vilket ingick en uppdaterad utfallsprognos från HNS ledning 30.8.2019. Utfallsprognosen för HNS-serviceavtalet är 242,0 milj. euro.

Vandas utgifter för serviceavtalet med HNS uppgick efter utjämningen för dyr vård år 2019 till omkring 244,2 milj. euro.

I relation till det ursprungliga anslaget för specialiserad sjukvård överskreds utgifterna med 14,8 milj. euro och inkomsterna med omkring 0,1 milj. euro. Jämfört med det slutliga anslaget överskreds resultatområdet utgifter med 2,9 milj. euro. Resultatet (verksamhetskostnaderna netto) visade ett minus på 14,7 milj. euro jämfört med det ursprungliga budgetanslaget och var 2,8 milj. euro sämre i förhållande till det slutliga anslaget.

12 10

Ekonomi- och förvaltningsservicen

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	300	0	300	153	147
Utgifter	-8 662	1 012	-7 650	-5 489	-2 161
Verksamhetsbidrag	-8 362	1 012	-7 350	-5 336	-2 015

I tabellen ingår siffrorna för ekonomi- och förvaltningsservicen och social- och hälsovårdsnämnden.

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Det nya klient- och patientdatasystemet Apotti togs i Vanda i bruk etappvis år 2019, i maj och november. I bruktagningen omfattade en stor del av de anställda inom ekonomi- och förvaltningsservicen. I en del verksamheter, bland annat handikappservicen, de familjerättsliga tjänsterna och missbrukarservicen införs systemet under år 2020. Systemet förbättras och optimeras fortsättningsvis bland annat med avseende på delområdena utbetalningar, fakturering, rapportering och dataskydd.

Personalenheten stödde införandet av Apotti genom att hjälpa till med koordineringen av vikariearrangemang samt andra specialarrangemang. Utöver att erbjuda stöd vid införandet av det nya klient- och patientdatasystemet satsade verksamhetsområdet för utbildningens del framför allt på hur man hanterar utmanande klientsituationer och förebygger hot om våld. Dessutom genomfördes tillsammans med stadens samarbetsparter åtgärder för att utveckla kompetensen i enlighet med utbildningsplanen.

En stor utmaning inom verksamhetsområdet år 2019 var tillgången till personal i vissa yrkesgrupper. Satsningar av många slag gjordes för att stärka verksamhetsområdets attraktionskraft samt personalens permanens bland annat i samarbete med staden, läroinrättningarna och Seure. Arbetet fortgår. Inom hälsoledningen främjades stödåtgärder bland annat genom omplaceringar, arbetsprövningar, partiell sjukdagpenning samt personanpassat arbete. Man behandlade och utvärderade olägenheter och faror i arbetsförhållandet med hjälp av Tutka-systemet samt utgående från Kommun10-enkätens resultat bland annat med Laava-metoden, och på arbetsplatsnivå ställde man upp åtgärds mål för verksamhetsområdets ledning.

Man hade ett omfattande samarbete med kommunerna inom Nylands område för att anskaffa ett nytt service-sedelsystem. Det nya systemet tas i bruk våren 2020. Inom Hucs-området fortsatte samarbetet med att utveckla klient- och patientsäkerheten.

Verksamhetsområdets omfattande kundnöjdhetssenkät som genomförs vartannat år producerades i egen regi i september–oktober 2019. Förberedelserna för enkäten om köpta tjänster inleddes.

Ekonomi- och förvaltningsservicen koordinerar verkställandet och rapporteringen i fråga om flera program på stadsnivå, som till exempel Vandas välfärdsprogram, vägkartan för resurssmarthet samt Vandas åtgärdsprogram för positiv särbehandling. Man deltog tillsammans med hälsovårdstjänsterna, bildningsväsendet och idrottsservicen i förberedelserna för och förverkligandet av ett hälsofrämjande projekt som syftar till att öka motivationen. Inom ramen för

Det nya Vanda inleddes förberedelserna för temat om främjande av välfärd och hälsa, ett tema som ingår i stadens strategi.

Ekonomi- och förvaltningsservicen deltog aktivt i beredningen och förverkligandet av verksamhetsområdets projekt, av vilka de mest betydande var CoHeWe (Co-Created Health and Wellbeing) och påverkansinvesteringsprojektet SIB med inriktning på barn. Projektet för att utveckla dataanalysen och kunskapsledningen inom verksamhetsområdet befrämjades. Resultatområdet deltog också i utvecklingen av en modell för kunskapsledning på stadsnivå. Man samarbetade också med resultatområdena med att utveckla Lean-modellen och ett nätverk bestående av Lean-coachar inledde sin verksamhet.

Social- och hälsovårdsväsendets centraliserade arkivlokal (omkring 5,5 kilometer hyllor) stod i mars klar på Släckruskvägen. Socialväsendets klienthandlingar för avslutade klientförhållanden överflyttades under sommaren till den nya arkivlokalen.

Dataskyddsteamet utarbetade anvisningar för verksamhetsområdet i anknytning till dataskydd och producerade i samarbete med verksamhetsområdets informationsenhet fyra utbildningsvideor kring dataskydd som publiceras våren 2020.

Till stöd för övervakningen av de köpta tjänsterna utarbetade upphandlingsteamet övervakningsplaner som fungerar som verktyg för resultatenheterna att användas i anslutning till beredningen av konkurrensutsättningar.

Budgetens utfall

Resultatområdets utgifter år 2019 uppgick till 5,4 milj. euro och inkomsterna till 0,15 milj. euro.

I relation till den ursprungliga budgeten underskreds resultatområdets utgifter med 2,2 milj. euro och inkomsterna med 1,5 milj. euro. Resultatet (verksamhetskostnaderna netto) var 2,0 milj. euro bättre än i den ursprungliga driftsplanen.

I ekonomi- och förvaltningsservicens utgiftsanslag ingick dessutom reserveringar för verksamhetsområdets gemensamma utgifter, såsom projektkostnader och verksamhetsområdets utbildningskostnader.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Antalet anställda ⁽¹⁾	2 754	2 879	2 931
Antalet chefer inom verksamhetsområdet	197	193	206
Ekonomi- och förvaltningsservicen Antalet anställda ⁽²⁾	71	78	89
Faktisk arbetstid för administrativa uppgifter i årsverken	62,9	62,4	71
Personal inom ekonomi- och förvaltningsservice/verksamhetsområdets personal	2,6 %	2,7 %	3,0 %
Ekonomi- och förvaltningsservicens personal/antalet chefer inom verksamhetsområdet	36,0 %	40,4 %	43,2 %

¹⁾ Inkl. affärsverket för mun- och tandhälsa i Vanda.

²⁾ Inkl. uppgifter på viss tid inom projektbyrån för Apotti samt uppgifter på viss tid som hänför sig till verkställandet av data-skyddsförordningen inom arkivfunktionen, finansieras av IT-administrationen.

12 20

Den specialiserade sjukvården

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 670	0	1 670	1 773	-103
Utgifter	-239 441	-11 900	-251 341	-254 255	2 914
Verksamhetsbidrag	-237 771	-11 900	-249 671	-252 482	2 811

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Specialsjukvårdstjänsterna i Vanda produceras nästan helt av samkommunen HNS. HNS och Vanda kom överens om den specialiserade sjukvårdens serviceproduktion och anslag i ett serviceavtal som utgick från de kommunala förhandlingarna mellan HNS och Vanda år 2018.

HNS producerade för Vanda stad som serviceprodukter NordDRG-produkter (vårdhelheter), besöksprodukter, vård dagsprodukter samt specialläkarkonsultationer i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen. En del av konsultations- och utbildningsverksamheten genomfördes vid hälsostationerna i Vanda. År 2019 fortsatte samarbetet mellan den specialiserade sjukvården och primärvården och vårdstigarna utvecklades.

Antalet produkter som HNS producerade för Vanda var år 2019 färre jämfört med 2018. Minskningen var för NordDRG-produkternas del 0,3 procent och för besöksprodukterna 1,6 procent. Antalet vård dagsprodukter ökade med 0,9 procent jämfört med år 2018. Antalet HNS-remisser som utstälts för Vandabor uppgick till totalt 43 360 icke-akuta remisser, vilket var 5 procent (2 084) fler än år 2018. Av remisserna utställdes 59 procent vid Vanda hälsocentral, 33,5 procent i den privata sektorn medan företagshälsovårdens andel var 5,6 procent. Hälsocentralens icke-akuta remisser minskade med 1,2 procent jämfört med år 2018. Den privata sektorn noterade för remissernas del en ökning på 18 procent jämfört med året innan. Vid slutet av året (31.12.2019) stod 2 322 patienter i avdelningskön. Av dessa hade 163 patienter köat i mer än sex månader, av vilka 65 stod i kö till kirurgin och 65 till olika specialiteter inom området för ögonsjukdomar. För förseningsdagar utbetalades år 2019 ett belopp på omkring 0,5 milj. euro.

Budgetens utfall

Den specialiserade sjukvårdens utgifter år 2019 uppgick till totalt 254,3 miljoner euro. I uppgiftsområdets anslag ingår utöver serviceavtalet med HNS kostnader för anordnande av brådskande sjuktransporter och prehospital akutsjukvård, bruksavgifter för E-arkiv- och E-receptsystemen, samt kostnader för giftinformationscentralen och den specialiserade sjukvården som ges vid hälsostationerna.

I Vanda stads budget hade 230,0 milj. euro reserverats för utgifterna för serviceavtalet 2019. I HNS budget var Vandas betalningsandel uppskattningsvis 231,6 milj. euro.

Stadsfullmäktige höjde 16.12.2019 på basis av verksamhetsområdets förslag den specialiserade sjukvårdens utgiftsanslag med 11,9 milj. euro, i vilket ingick en uppdaterad utfallsprognos från HNS ledning 30.8.2019. Utfallsprognosen för HNS-serviceavtalet är 242,0 milj. euro. Vandas utgifter för serviceavtalet med HNS uppgick efter utjämningen för dyr vård år 2019 till omkring 244,2 milj. euro.

I relation till det ursprungliga anslaget för specialiserad sjukvård överskreds utgifterna med 14,8 milj. euro och inkomsterna med omkring 0,1 milj. euro. Jämfört med det slutliga anslaget överskreds resultatområdets utgifter med 2,9 milj. euro. Resultatet (verksamhetskostnaderna netto) visade ett minus på 14,7 milj. euro jämfört med det ursprungliga budgetanslaget och var 2,8 milj. euro sämre i förhållande till det slutliga anslaget.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Produktifierade vårdhelheter	93 956	92 374	93 693
Poliklinikbesök	274 219	263 003	269 235
Vård dagar vid bäddavdelning	32 585	31 148	32 862
Antal personer i kö	2289	2 181	2 322
Fakturerade förseningsdagar / milj. euro	0,2	0	0,5

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Serviceavtalet för den specialiserade sjukvården, värde/ milj. euro ¹⁾	229,5	230	244,2
Euro/invånare	1 006	1 008	1 046
Euro/vårdhelhet (prissatta produkter)	1 534	1 516	1 560

¹⁾ Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HNS) och Vanda stad förhandlar årligen om omfattningen av den specialiserade sjukvårdens produkthelheter samt helhetskostnadskalkyl. Förhandlingsresultatet införs i serviceavtalet. Bokslutsuppgifterna innehåller inte utjämning av dyr vård.

12 30**Hälsovårdstjänster**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	4 100	0	4 100	3 844	256
Utgifter	-97 752	-2 445	-100 197	-98 239	-1 959
Verksamhetsbidrag	-93 652	-2 445	-96 097	-94 395	-1 702

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Inom hälsovårdstjänsterna påbörjades och genomfördes många strukturella förändringar. I början av år 2019 övergick skötarna inom mentalvårdsarbetet från tre enheter vid hälsostationstjänsterna till missbrukarservicens resultatenhet. I början av året inledde hälsostationernas centraliserade telefontjänst sin verksamhet och i september infördes inom missbrukar- och mentalvårdstjänsterna en ny organisationsmodell. Man förberedde lanseringen av rehabiliteringsenhetens nya organisation i början av 2020.

Tillgången till tjänster samt det fria valet av tjänster förbättrades bland annat genom att den elektroniska bedömningen av vårdbehovet (eHTA) utsträcktes från pilotprojektet vid Myrbacka hälsostation till de övriga hälsostationerna. Genom ett arbetssätt baserat på Lean-metoden förkortades processen vid byte av rådgivning från 2–3 månader till att skötas under mottagningen. Gratis preventivmedel utsträcktes till att omfatta alla ungdomar under 25 år. Via klientportalen Maisa blev det möjligt att fylla i mödrarådgivningens blanketter med förhandsuppgifter och inom hälsostationstjänsterna inleddes ett pilotförsök med att skicka in klienternas egna bilder över hudförändringar och få hänvisning till vård. Vid Korso hälsostation utvecklades en snabbare vårdarmottagning vid dagpolikliniken (vårdarmodellen Nopsa).

En ny serviceform med två sjukskötare som jobbade med mentalvårdsarbete lanserades inom studerandehälsovården. Mentalvårdstjänsterna utvecklades genom att överlappande arbete gallrades bort och i gruppverksamheten utnyttjades yrkespersoner från både missbrukar- och mentalvårdsarbetet.

Klientorienteringen förbättrades genom ett pilotförsök med idétavlor för Patientidéer på en del av hälsostationerna samt genom att man deltog i CoHeWe-projektet (Co-creating Health and Well-being). Representanter för hälsovårdstjänsterna deltog i familjecentrets planeringsarbetsgrupp samt i utvecklandet och förverkligandet av öppna mötesplatser och mötesplatser för barnfamiljer.

Genom förbättringar nådde man en jämnare kvalitet inom verksamheten: standardiseringen av verksamheterna fortsatte, bland annat genom att en enhetlig poliklinisk verksamhet för hudförändringar introducerades.

Allmänläkarmottagningar kvällstid ordnades inte i egen regi, vilket stadsfullmäktige hade förutsatt. Det har dock varit möjligt att få mottagningstid till allmänläkare både under tjänstetid och på kvällarna med servicesedel och betalningsförbindelse.

Införandet av Apotti 10.5.2019 genomfördes inom rehabiliterings- och hälsostationstjänsterna samt den förebyggande hälsovården enligt planerna. Missbrukarservicens planerade ibruktagning i november flyttades på grund av svårigheter med registergränser ur ett juridiskt och patientsäkerhetsperspektiv, och man förberedde ett införande 1.2.2020. Helheten (utbildning, ibruktagning och prioritering av den brådskande verksamheten) kom under året att kräva stora personalresurser, vilket minskade tillgången till service. Användningen av Apottis rapporteringsegenskaper uppfyllde ännu inte förväntningarna för kunskapsledningens del.

Rekryteringen av hälsocentralläkare försvårades. Hälsostationernas, telefontjänsternas och den förebyggande hälsovårdens system för extrainkallad personal i beredskap förbereddes i samarbete med Seure.

Befolkningsökningen påverkade efterfrågan på alla hälsovårdstjänster. Den kulturella mångfalden inom befolkningen ökar den genomsnittliga tiden som krävs för att producera en enskild servicekontakt samt ökar behovet av kulturellt sensitiv utbildning för personalen.

Arbetsrotationen inom resultatområdet fungerade så att hälsostationernas skötare och vårdare övergick till att arbeta vid den centraliserade telefontjänsten med 3–6 månaders intervaller.

Vårdartikelutdelningens verksamhetsställen sammanslogs i slutet av februari och verksamheten förlades till social- och hälsovårdens byggnad i Björkby. Samtidigt utökades antalet utlämningsställen för vårdartiklar (Smart-post).

Budgetens utfall

Resultatombudets utgifter år 2019 uppgick till 98,2 milj. euro och inkomsterna till 3,8 milj. euro.

Stadsfullmäktige höjde 16.12.2019 resultatombudets utgiftsanslag i enlighet med verksamhetsombudets förslag med 2,4 milj. euro. Förslaget till ändring av anslaget utgick från utfallsprognosen enligt situationen i slutet av oktober. Anslaget som reserverats för anställning av studerande och skolelever överfördes genom stadsdirektörens beslut till resultatombudets anslag.

I relation till det ursprungliga anslaget överskreds resultatombudets utgifter med 0,5 milj. euro medan inkomsterna var 0,3 milj. euro på minus. Jämfört med det slutliga anslaget underskreds utgifterna med 2,0 miljoner euro och inkomsterna med 0,3 miljoner euro.

Överskridningen av anslaget berodde huvudsakligen på inhyrning av arbetskraft för 1,5 milj. euro, jourverksamhetens utgifter för 0,7 milj. euro och vårdartikelutdelnings- och diabetesenhetens utgifter på 0,9 milj. euro jämfört med det ursprungliga budgetanslaget. Inbesparingarna uppgick för personalutgifternas del till 1,7 milj. euro, för missbrukarserviceenhetens utgifter 0,6 milj. euro samt faktureringen av andra kommuner 0,1 milj. euro.

Resultatet (nettodriftskostnader) var 0,7 milj. euro större än det ursprungliga budgetanslaget.

Verksamheten vid Affärsverket för mun- och tandhälsa utföll i enlighet med serviceavtalet vad gäller antalet åtgärder samt verksamhetsombudets avtalsfakturerings.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Väntetid för direkta telefonsamtal till hälsostationernas centraliserade telefontjänst (min, medelvärde)	13	5	21
Väntetid vid återuppringning vid hälsostationernas centraliserade telefontjänst (min, medelvärde)	99	60	1 114
Väntetid till hälsostationens läkarmottagning i icke brådskande ärenden (listade patienter) (tredje lediga tiden till läkare, median, dygn) ¹⁾	27	14	34

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Väntetid till hälsostationens läkarmottagning i icke brådskande ärenden (icke-listade patienter) (tredje lediga tiden till läkare, median, dygn) ^{1) 2)}	..	14	41
Väntetiden till läkarmottagningen vid dagpolikliniken under 90 min. (%)	84,9	100	74,7
Utfallsprocent för barnrådgivningarnas omfattande hälsokontroller i relation till antalet (%) barn i åldern 4 mån., 18 mån. och 4 år ⁵⁾	..	93,0	81,7
Utfallsprocent för skolhälsovårdens omfattande hälsokontroller i relation till antalet elever/läsår (%) ^{3) 5)}	..	85,0	86,4
Beläggningsgraden vid avvänjningsenheten (%)	86,4	92,0	84,4
Väntetid till första besök hos fysioterapeut i icke brådskande ärende (tredje lediga tiden, median, dygn) ^{1) 4)}	..	21	17

¹⁾ Medianen är mittenvärdet i en ordnad talserie. I en talserie med jämna tal medeltalet av de två mittersta talen

²⁾ Uppföljning fr.o.m. maj 2019.

³⁾ Läsåret 2018/2019.

⁴⁾ Uppföljning fr.o.m. augusti 2019.

⁵⁾ Med omfattande hälsokontroll avses en kontroll till vilken båda föräldrarna fått kallelse och i vilken åtminstone den ena föräldern deltagit, i hälsokontrollen deltog både hälsovårdare och läkare, och en bedömning av barnets och föräldrarnas hälsa och välbefinnande har gjorts. Hälsokontrollernas totala utfallsprocent är högre än utfallsprocenten för de omfattande hälsokontrollerna.

12 40**Familjeservicen**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	12 748	0	12 748	11 837	911
Utgifter	-105 335	-6 520	-111 855	-114 005	2 150
Verksamhetsbidrag	-92 587	-6 520	-99 107	-102 168	3 061

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Inom familjeservicen förberedde man resultatombudets gemensamma strategiska utvecklingsåtgärder. I riktlinjerna för utvecklingsåtgärderna ingår bland annat en organisatorisk utveckling av stödet till klientarbetet samt en organisering på basis av ålder. Till åtgärderna hör ett starkare ledarskap, en reform av ledarskapssystemet, utveckling av klientprocesserna, stärkande av personalens kompetens och arbetshälsa, samt en effektivisering av rekryteringen och förmågan att få personalen att stanna kvar. Utvecklingsåtgärderna behandlades i social- och hälsovårdsnämnden 16.9.2019 och de påbörjades omedelbart.

Svårigheterna med att få personal ökade och utsträcktes till att omfatta flera yrkesgrupper.

Flera åtgärder vidtogs för att göra barnfamiljers klientprocesser smidigare. Genom Lean-utbildningen för cheferna som körde igång på hösten påbörjades en höjning av serviceprocessernas klientvärde och ledarskapet stärktes. För att få tjänsterna att löpa smidigare förtätades samarbetet mellan resultatenheterna. Den inledande bedömningen vid barnskyddsjouren under tjänstetid och enheten tjänster för nya klienter sammanslogs till en gemensam jourhelhet för barnfamiljer och barnskydd (barnfamilje- och barnskyddsjouren startade 7.1.2020). På våren grundades en enhet för familjesocialt arbete inom resultatenheten Socialtjänster för vuxna och familjer. På grund av rekryteringssvårigheter försenades enhetens start. Målsättningen är att enheten för familjesocialt arbete i enlighet med socialvårdslagen utser en egen kontaktperson för barn och familjer som är i behov av särskilt stöd.

Inom barnskyddet började man utbilda hela enheten i en systemisk arbetsmodell för det sociala arbetet. Med hjälp av arbetsmodellen infördes nya arbetsredskap samt en familjeterapeuts arbetsinsats i barnskyddets sociala arbete. I barnskyddsanstalterna genomfördes en reform av ledningsstrukturen. Inom resultatenheten grundade man ett tillsyns- och kvalitetsteam med uppgift att genomföra och utveckla tillsynen centraliserat. Man inledde arbetet med att utveckla eftervården i anslutning till den höjda åldersgränsen för eftervården. MDFT-terapin förankrades som en del av intensivarbetet med ungdomar. Familjerehabiliteringen utvidgades och arbetssätten blev mer mångsidiga. I samarbete med bland annat polisen och de psykosociala tjänsterna förbereddes införandet av verksamhetsmodellen Ankkuri, som baserar sig på ett samarbete myndigheter emellan. Boendeträningen för unga modellerades och verksamheten inleddes.

Familjeservicens långfristiga strategiska mål är att flytta fokus inom servicen från korrigerande arbete till förebyggande och tidigt stöd och på detta sätt minska behovet av barnskyddstjänster. Tills vidare har inte åtgärderna varit tillräckliga för att minska på behovet av barnskydd, i och med att antalet omhändertaganden och brådskande placeringar inte minskat. Fram till årets slut hade man fattat 114 beslut om omhändertagande (jfr 88 beslut år 2018) och 257 brådskande placeringar (jfr 220 under 2018). Bytet av klientdatasystem innebär att numerära data som kumulerats inte är helt jämförbara med de siffror som rapporterats under tidigare år.

Inom resultatenheten socialtjänster för vuxna och familjer utökades resurseringen av rådgivning och handledning i enlighet med socialvårdslagen, en arbetsmodell utvecklades och ett gemensamt kundservicenummer togs i bruk. För att göra utbetalningsprocessen smidigare började man arbeta enligt Lean-metoden. Inom ungdomsservicen fortsatte samarbetet med bland annat FPA, sysselsättningsservicen, Navigatorn och ungdomsarbetet, och åtgärderna för att förebygga marginalisering utökades. Utvecklandet av en modell för socialhandledningen ute på fältet fortsatte med hjälp av Moodi-projektet. Förenhetligandet av processerna inom det stödda boendet för vuxna fortgick. En profilering av boendeenheterna inleddes så att klientgruppernas specialbehov beaktas och tillgången på boendestödtjänster förbättras. I samarbete med VAV uppdaterades avtalet om att förebygga vräkningar. Projektet Kommunstrategier för förebyggande av bostadslöshet slutfördes. Projektet anknöt till åtgärdsprogrammet för förebyggande av bostadslöshet.

Inom de psykosociala tjänsterna ökade efterfrågan på tjänster och familjerna hade omfattande servicebehov. Inom alla enheter förbättrades klienthandledningen, tillgången till tjänster, flexibiliteten, den tidsmässiga samordningen samt konsultationspraxisen. Vårdstigar för mentalvårdsarbetet bland barn och unga utvecklades i mångåktörssamarbete med hälsovårdstjänsterna, bildningsväsendet och den specialiserade sjukvården. Inom resultatenheten grundades en läkarenhet under ledning av överläkaren som svarar för läkarnas arbete och inköp av

läkare. Planeringen av ett familjecenter främjades i den tväradministrativa arbetsgruppen. Man förberedde Björkby öppna mötesplats, som startar i början av år 2020 och som utgående från verksamhetsmodellen för familjecenter sammanför flera olika aktörer. Vid ungdomscentralen Nuppi påskyndades tillgången till service genom tjänstedesign, och uppsökandet av ungdomar och det förebyggande stödet fortsatte genom att man på nätet erbjöd ett gör-det-själv-test som mäter oro samt en chattjänst i samarbete med ett mångaktörbaserat nätverk. Resurseringen av enheten för familjerättsliga frågor höjdes och tillgången till service samt handledningen och rådgivningen ökade genom en walk in-tjänst. Inom social- och krisjouren infördes under våren det nationella nödcentralsdatasystemet ERICA, vilket innebar en ökning i antalet förmedlade uppdrag samt ett tätare samarbete myndigheterna emellan.

Inom invandrarservicen utökades den inledande klientrådgivningen och -handledningen bland annat genom e-tjänster. Ett pilotförsök med distans- och mobiltolkning inleddes. Man inledde ett samarbete med FPA där för-måner som söks hos FPA samt besluten behandlas gemensamt av klienten, en socialhandledare samt en FPA-anställd via distansförbindelse med samtidig mobiltolkning. Verksamheten bland hemmaföräldrar fortgick i samarbete med Vanda vuxenutbildningsinstitut och småbarnspedagogiken. Antalet klienter ökade då det gällde nödvändiga och brådskande tjänster för offer för människohandel och papperslösa.

I Vandas SIB-program med inriktning på barn understöddes barn med neuropsykiatriska symptom och deras familjer genom att erbjuda tjänster då barnet är 3–6 år. Under år 2019 hänvisades 26 barn till projektet.

Inom familjeservicen förverkligades och förbereddes konkurrensutsättningar av köpta tjänster med vilka man kunnat utvidga servicepaletten.

Budgetens utfall

Resultatombudets utgifter år 2019 uppgick till 109,2 milj. euro och inkomsterna till 12,6 milj. euro.

Stadsfullmäktige höjde 16.12.2019 resultatombudets utgiftsanslag i enlighet med verksamhetsombudets förslag med 6,4 milj. euro. Förslaget till ändring av anslaget utgick från utfallsprognosen enligt situationen i slutet av oktober. Anslag på 0,1 miljoner euro reserverade för anställningen av studerande och skolelever överfördes genom stadsdirektörens beslut till resultatombudets anslag.

I relation till det ursprungliga anslaget överskreds resultatombudets utgifter med 8,7 milj. euro medan inkomsterna var 0,9 milj. euro på minus. Jämfört med det slutliga anslaget överskreds resultatombudets utgifter med 2,2 milj. euro. Resultatet (verksamhetskostnaderna netto) visade ett minus på 9,6 milj. euro jämfört med det ursprungliga budgetanslaget och var 3,1 milj. euro sämre i förhållande till det slutliga anslaget.

Överskridningen av anslagen gällde barnskyddets köpta tjänster om 7,6 milj. euro, förvaltningsdomstolens beslut där Vanda ålagts betala barnskyddsersättningar till andra kommuner för totalt 0,6 milj. euro samt utgifter för inhyrd arbetskraft på 1,6 milj. euro. Som en följd av konkurrensutsättningen av köpta tjänster inom barnskyddet steg vårdagspriserna med 7–10 procent. Inom löneutgifterna gjordes inbesparingar på 1,1 milj. euro.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Bedömningar av servicebehovet för barn som behöver särskilt stöd slutförs inom tidsfristen på 3 mån. (THL:s rapport)	92 %	100 %	80 %
Ansökningar om förebyggande och kompletterande utkomststöd behandlas inom 7 dagar (THL:s rapport)	100 %	100 %	98 %
Antalet klienter i åldern 0–17 år inom barnskyddet i förhållande till antal 0–17-åringar totalt ¹⁾	8,2 %	7,5 %	7,8 %
Behovet av omhändertagande i åldern 0–17 år	0,20 %	0,16 %	0,24 %
Enheten för tjänster för nya klienter, klientkontakter/arbetsinsats/arbetsdag	4,2	4,2	4,3
Enheten för socialt arbete för vuxna, klientkontakter/arbetsinsats/arbetsdag	3,9	4,2	3,6
Enheten för socialarbete för unga, klientkontakter/arbetsinsats/arbetsdag	4,3	4,2	4,2
Barnskyddets egenproducerade stödåtgärder i hemmet inom öppenvården, tid som tillbringats med klienten i relation till den totala arbetstiden	..	50 %	..
Antal familjer som omfattas av hemservice för barnfamiljer		450	465
Invandrarservicens integrationsarbete, klientkontakter/arbetsinsats/arbetsdag	2,5	3,5	3,4

¹⁾ För klientgruppen finns det inga data med identifieringskod för de två systemen och siffran för 2019 är därför en uppskattning.

= nytt nyckeltal ännu inte tillgängligt eller nyckeltalet är inte jämförbart med tidigare år p.g.a. Apotti

12 60**Äldre- och handikappservicen**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	24 500	-1 400	23 100	21 998	1 102
Utgifter	-187 583	-4 551	-192 134	-200 290	8 157
Verksamhetsbidrag	-163 083	-5 951	-169 034	-178 292	9 259

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Äldre- och handikappservicens resultatområde fortsatte under år 2019 sitt målmedvetna arbete för att utveckla ledningssystemet. Under året byggde man upp grunden för resultatområdets gemensamma arbete genom metoder som utgår från visioner, servicelöften och ledningssystemet. Chefsutbildningar anordnades och verksamhetsprocesserna och -sätten samordnades inom hela resultatområdet. Organisationsreformen som inletts år 2017 framskred planenligt. Arbetet med att utveckla resurscentret till ett eget ansvarsområde fortgick i samarbete med resultatenheterna. Målet är en kompetent personal som flyttar med klienterna utgående från deras behov.

Med tanke på organisationsreformens följande fas förberedde man sig under hösten för lanseringen av den nya resultatenheten för köpta tjänster som gradvis inleder sin verksamhet i början av år 2020. För detta ändamål gjordes en utredning av hur ansvarsområdena fördelar sig med avseende på arbets- och dagverksamheten för handikappade och specialboendet och deras respektive förmän och chefer.

I maj 2019 genomfördes ett lyckosamt införande av patient- och klientdatasystemet Apotti inom resultatområdet äldretjänster och handikappservicen förberedde sig inför en ibruktagning i februari 2020. I samband med ibruktagningen blev arbetsflödena smidigare och resurserna kunde tidsmässigt inriktas bättre med tanke på klienternas behov. Kunskapsledningen som Apotti möjliggör utvecklas fortgående, men utvecklandet av Apottis rapporteringsfunktioner är ännu halvfärdig för att tillförlitliga uppgifter ska kunna fås till stöd för chefs- och ledningsarbetet. Förberedelserna inför lanseringen av Apotti och själva ibruktagandet ökade personalutgifterna då behovet av vikarier märkbart ökat, samt för köptjänstprocessernas del på grund av bristande arbetsflöden och funktioner för arbetsfördelning. Införandet av Apotti ökade det kollegiala stödet mellan samtliga aktörer och man delade med sig av det kunnande som snabbt insamlades.

Med avseende på tillgången till personal och vikarier förekom det stora utmaningar. Förändringar i omvärlden såsom den snabba ökningen i antalet äldre och det ökade antalet handikappade gjorde att behovet av resurser tilltog.

Tillgången till tjänster förbättrades genom klienthandledningens rådgivningstelefoner och Vandainfos tjänster ute på fältet. Grunderna för beviljande av tjänster uppdaterades och man fortsatte ta fram lättare servicealternativ. Klienternas servicebehov samt tjänsternas kvalitet utvärderas regelbundet med hjälp av RAI-systemet. Utvärderingens täckning förbättrades, men utvecklingsarbetet fortgår. Med hjälp av nätbaserade utbildningar utökades personalens RAI-utbildning. Inom boendeservicen för handikappade genomfördes hösten 2019 en lyckad lansering av RAI-ID.

Konkurrensutsättningen av färdtjänsten genomfördes i samarbete med Kervo. Vidare fortsatte arbetet med att utveckla hemrehabiliteringen och hanteringen av akutvårdssituationer bland annat inom ramen för huvudstadsregionens utvecklingsnätverk GeroMetro.

Inom specialboendet togs hösten 2019 Myrbackas äldrecenter med 199 platser i bruk. Vid äldrecentret var antalet nya platser inom serviceboendet med heldygnsomsorg 43 stycken och inom serviceboendet 16 platser. I och med att äldrecentrets verksamhet körde igång flyttade verksamheten vid fem enheter inom serviceboendet med heldygnsomsorg (Myras 4 och 5, Kastanjehemmet, Getporsens gruppboende för personer som skrivits ut från sjukhus samt rehabiliterings- och bedömningsenheten i Kivistö) in i nya lokaler.

Institutionsvården för äldre fortsätter minska i enlighet med utvecklingsprogrammet. Avvecklingen av institutionsvård inom boendeservicen för handikappade fortsatte och man utnyttjade nya boendelösningar av olika slag (bland annat familjevård, en helhetsbetonad öppenvårdstjänst). Inom handikappservicen har man gjort upp konkreta planer för att avveckla institutionsvården inom år 2020.

Inom specialboendet satsade man framför allt på att utveckla kvalitetskontrollen både i den egna och den köpta verksamheten. Kvalitetskontrollen effektiviserades genom tillsyns-/handledningsbesök och besök utan förhandsanmälan både enligt plan och vid uppdragat behov. Nämnden delgavs månatligen rapport över tillsynen.

Trots det ökade antalet befattningar hade hemvården problem med att producera servicen. Utmaningarna berodde både på införandet av Apotti samt problem med att besätta ordinarie befattningar och hitta vikarier. Man var tvungen att öka de köpta tjänsternas andel inom hemvården. Man genomförde en utredning av stödet inom hemvården och närståendevården, liksom även en arbetshälsoenkät som riktade sig till anställda inom hemvården. I enkäten om kundtillfredsställelse som ingick i utredningen fick hemvården och närståendevården i regel ett gott betyg. På basis av resultatet i utredningen Yksinäiset vanhukset Vantaalla (Ensamma äldre i Vanda) kör man igång ett projekt för uppsökande/anträffande arbete bland äldre som ingår i helheten för positiv särbehandling (MEK). Verksamheter som främjar sysselsättningen av handikappade utvecklades bland annat genom att utöka arbetslivsträningen i grupp, vilket för sin del stöder genomströmningen i arbets- och dagverksamheten mot en högre individinriktning med avseende på arbetslivsträning och lönearbete. I slutet av december var 139 handikappade klienter i lönearbete.

Arbetet med att omorganisera ledarskapssystemet vid Vanda sjukhus fortsatte bland annat genom att ledningen av vårdarbetet omorganiserades och sjukhusets strategiska ledning förstärktes med tanke på en föränderlig omvärld samt patientorienterade tjänster. För utvecklande och förstärkning av sjukhusets verksamhet utarbetades tillsammans med personalen och patienterna i början av hösten visionen "Ammattitaidolla Sinulle" där man tagit fram ett utvecklingsprogram med fem prioriteringar. Programmets målsättning är att främja vårdarbetet och processerna i vårdkedjan samt handlingsmodellerna och få dem att fungera smidigare. Sjukhuset och hela resultatområdet deltog aktivt i utarbetandet av en långsiktig verksamhets- och lokalplan för Pejas campus, och planeringsarbetet fortsätter under år 2020. Hemsjukhusverksamheten utvecklades till att motsvara behovet hos Vanda i palliativ vård med syftet att stödja deras boende i det egna hemmet.

Budgetens utfall

Resultatombudets utgifter år 2019 uppgick till 200,3 milj. euro och inkomsterna till 22,0 milj. euro.

På basis av verksamhetsombudets förslag höjde stadsfullmäktige 16.12.2019 resultatombudets utgiftsanslag med 4,6 milj. euro och minskade inkomstanslaget med 1,2 milj. euro. Förslaget till ändring av anslaget utgick från utfallsprognos enligt situationen i slutet av oktober.

I relation till det ursprungliga budgetanslaget överskreds resultatombudets utgifter med 12,7 milj. euro medan inkomsterna var 2,5 milj. euro på minus. Jämfört med det slutliga anslaget överskreds resultatombudets utgifter med 8,2 milj. euro medan inkomsterna underskreds med 1,1 milj. euro. Resultatet (verksamhetskostnaderna netto) var 15,2 milj. euro på minus jämfört med den ursprungliga driftsplanen och 9,3 milj. euro i förhållande till den slutliga driftsplanen.

Resultatombudets utgifter överskreds med totalt 8,2 milj. euro. Personalutgifternas andel av överskottet uppgick till 0,1 milj. euro, vilket inkluderade användningen av inhyrd arbetskraft (personalutgifterna underskreds med 3,9 milj. euro medan överskridningen för den inhyrda arbetskraften var 4,0 milj. euro). Köpen av tjänster överskred budgeten med 8,4 milj. euro. Utan det budgeterade tilläggsanslaget på 4,5 milj. euro hade Kauniala sjukhus köpta tjänster överskridit driftsplanen med 4,6 milj. euro.

Av resultatenheterna överskreds ledningens och resurscentralens utgifter med 1,3 milj. euro, utgifterna för stödet för boende i hemmet med 5,0 milj. euro, utgifterna för specialboende med 0,1 milj. euro och för Vanda sjukhus 1,8 milj. euro.

Vid granskning verksamhetsvis återfinns de största överskridningarna i serviceboende som utgår från handikapp-servicelagen (köpta tjänster) 1,9 milj. euro, arvoden för personliga assistenter (stöd för boende i hemmet) 1,9 milj. euro, samt handikappades assisterade boende (köpta tjänster) 1,9 milj. euro.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Andel 75+-åringar som bor hemma av befolkningen	93,1 %	93,4 %	93,2 %
Hemvårdsbesök ¹⁾	458 295	479 971	498 095
Servicehusbesök	351 699 ³⁾	363 662	376 473
Täckning för stödet för närståendevård 75 år / befolkning 75+, 31.12	2,4 %	3,0 %	1,7 %
Omfattas av regelbunden hemvård, över 75 år /befolkningen 75+, 31.12	8,4 %	9,0 %	..
Antal besök inom hemvården / årsverke ⁴⁾	2 578	2 580	..
Platser inom omsorgsboendet / befolkningen 75+, % ²⁾	9,1 %	8,9 %	9,0 %
Vårdperioder vid hälsocentralsjukhus / vårdplats	16,5	16,9	12,6
Andel boende med stöd och handledning inom boendeservicen för utvecklingsstörda	36,7 %	37,0 %	37,5 %

¹⁾ Inbegriper den effektiverade hemvården 2014–2016, i vilket ingår hemsjukhuset som överförts från sjukhustjänsterna. Omfattar hemvårdens köpta besök.

²⁾ BDG-beredning 2019. Ifall institutionsvårdens platser enligt avtalsförpliktelsen med Kauniala tas i bruk, är täckningsgraden 9,2 %. I nyckeltalet ingår omsorgsboendets alla verksamhetsställen.

³⁾ Björktorgets seniorhus har under året överförts till hemvårdsverksamheten inom området.

⁴⁾ .. Ingen uppgift p.g.a. ändringar i datasystemen.

12 13**Affärsverket för mun- och tandhälsa****Resultaträkning**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/ underskridning
Omsättning	23 380	0	23 380	23 017	363
Övriga rörelseintäkter	0	0	0	18	-18
Material och tjänster	-4 457	0	-4 457	-5 407	951
Personalkostnader	-16 570	0	-16 570	-16 264	-306
Avskrivningar och nedskrivningar	-64	0	-64	-52	-12
Övriga rörelsekostnader	-2 028	0	-2 028	-2 257	229
Rörelseöverskott (-underskott)	262	0	262	-946	1 208
Övriga finansiella intäkter	18	0	18	16	2
Räntekostnader som betalats till kom- munen	-159	0	-159	-159	0
Ersättning för grundkapitalet	-68	0	-68	-68	0
Övriga finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Finansiella intäkter och kostnader	-209	0	-209	-211	2
Överskott (underskott) före reserver	53	0	53	-1 157	1 210
Ökning (-) eller minskning (+) i avskriv- ningsdifferensen	0	0	0	0	0
Ökning (-) eller minskning (+) av frivilliga reserver	0	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens överskott (unders- kott)	53	0	53	-1 157	1 210

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Affärsverket för mun- och tandhälsa i Vanda har som verksamhetsmål att producera munhälsovårdstjänster för befolkningen i Vanda stad. Affärsverket för mun- och tandhälsa har till uppgift att i enlighet med serviceavtalet om munhälsovårdstjänster producera de mun- och tandvårdstjänster för vilka staden enligt folkhälsolagen och övrig lagstiftning har organiseringsansvaret.

Efterfrågan på munhälsovårdens tjänster höll sig stabil under 2019. Under år 2019 tog 74 375 klienter del av tjänsterna, antalet klienter minskade med 3,6 procent jämfört med året innan på grund av inkörningen av klientdatasystemet Apotti som infördes i november. Antalet viktade åtgärder under 2019 uppgick till 450 818 stycken (481 346 st. under 2018, en minskning på -6,3 %), medan serviceavtalets kvantitativa förpliktelse dock överskreds med 2,0 procent år 2019. Ändringen i antalet åtgärder märks i motsvarande mån på den effekt Apotti-systemets införande haft på åtgärderna.

Man höll sig till vårdgarantin och mottagningstiden meddelas omedelbart till klienter som söker sig till icke bråds-kande vård. Tjänsterna producerades som egen verksamhet, användningen av hyrd arbetskraft har minimerats till nödsituationer.

Budgetens utfall

Omsättningen uppgick till 23,0 milj. euro jämfört med budgeterade 23,4 milj. euro. De viktigaste faktorerna som förklarar förändringen utgörs av lägre klientavgiftsinkomster (-578 000 euro) som kompenseras av andra intäkter i förhållande till budgeten (+214 000 euro).

I verksamhetens material- och servicekostnader förekom betydande överskridningar i förhållande till budgeten i kostnaderna för material och förnödenheter (överskridning -173 000 euro), jourkostnaderna inom huvudstadsregionen (överskridning -86 000 euro), köp av bilddiagnostiska tjänster (överskridning -120 000 euro), säkerhetstjänsterna (överskridning -91 000 euro). Kostnadstrycket var i sin helhet betydande trots sparåtgärderna. Personaltiderna uppgick till 16,3 milj. medan budgeten var 16,6 milj. euro. Ett betydande moment inom affärsverksamhetens övriga utgifter var den ändrade bokföringspraxisen för kreditförluster gällande kundfordringar; år 2019 bokfördes kreditförluster på 524 000 euro jämfört med budgeterade 249 000 euro (överskridning -275 000 euro). Affärsverket klarade inte av att reagera på förändringen under år 2019. De interna hyrorna uppgick år 2019 till 1,472 milj. euro, medan budgeten var 1,539 milj. euro.

Införandet av klientdatasystemet Apotti medförde både direkta och indirekta utgifter under år 2019. Personalen deltog i utbildningar i det nya systemet, vilket förde över arbetstid från klientarbetet. Kostnadsverkningarna uppskattas för år 2019 till omkring 400 000 euro i form av förlorad omsättning och olika utgiftsposter.

Avskrivningarna enligt plan för Affärsverket för mun- och tandhälsa var 52 000 euro (77 000 euro år 2018). Finansieringsandelarna följde de uppställda ramarna.

Affärsverkets resultat uppvisade ett underskott på 1,157 milj. euro (år 2018 var överskottet 234 000 euro).

Affärsverkets eget kapital uppgick i slutet av år 2019 till 216 000 euro. Affärsverkets grundkapital uppvisade ett underskott på 758 000 euro.

Underskottet i affärsverkets grundkapital ska i enlighet med gällande normer täckas under kommande år. Affärsverkets direktion kommer att behandla en plan för hur affärsverkets underskott kunde täckas under de följande åren. Planen för att täcka affärsverkets grundkapital fokuserar på betoningar och koncentration för verksamhetens del, i omsättningen preciseras poster avseende kvantitet och priser samt användning av möjligheterna till utläggning.

Sammandrag av finansieringsanalysen

1 000 €	Budget 2019	Utfall	Överskridning/ underskridning
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	115	-1 105	1 220
Finansieringens kassaflöde			
Förändringar i eget kapital	0	0	0
Överskott som återbetalats till kommunen	0	0	0
Övriga förändringar i likviditeten	0	-2 524	2 524
Förändring i likvida medel	115	-3 629	3 745

Investeringar

Affärsverket för mun- och tandhälsa i Vanda finansierade år 2019 sina investeringar genom leasing och investeringarna bokfördes därmed inte i balansräkningen, vilket även gällde året innan år 2018.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
antal klienter, st.	77 159	75 500	74 375
besök totalt, st.	204 152	202 000	193 802
prioriterade åtgärder, st.	481 346	440 477	450 818
prioriterade åtgärder per besök st.	2,4	2,2	2,3

13

Bildningsväsendets verksamhetsområde

Ansvarig: Elina Lehto-Häggroth

Verksamhetsorgan: Undervisningsnämnden

Ordförande: Sami Kanerva

Verksamhetsorgan: Fritidsnämnden

Ordförande: Sirkka-Liisa Kähärä

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	37 440	2 726	40 166	42 344	-2 179
Utgifter	-510 340	-2 321	-512 661	-511 839	-823
Verksamhetsbidrag	-472 901	405	-472 496	-469 494	-3 002

13

Bildningsväsendets verksamhetsområde, bruttoenheter

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	33 853	2 726	36 579	39 025	-2 446
Utgifter	-469 424	-2 316	-471 740	-471 147	-592
Verksamhetsbidrag	-435 571	410	-435 160	-432 122	-3 038

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2019

I januari flyttade verksamhetsområdet till nya lokaler på Silkesfabriksvägen. Förändringen innebar en förändring i verksamhetskulturen. Ibrukttagandet av lokalerna förlöpte väl.

Under år 2019 genomfördes förberedelsearbete inför organisationsreformen Det nya Vanda.

Under det första programåret för handlingsprogrammet för positiv särbehandling inom bildningsväsendets verksamhetsområde inleddes sammanlagt sex åtgärder. Specialungdomsarbetarna vid Varia (5) började arbeta inom fem utbildningsområden medan sex specialungdomsarbetare inledde sitt arbete i sex av högstadierna i målområdet.

Nya Tempo-orkestrar grundades i Rajakylän koulu och Lehtikuusen koulu. I augusti inledde tre kuratorer inom småbarnspedagogiken sitt arbete i målområdenas daghem. Under sommaren (3.6–12.7) ordnades på bildningsväsendets initiativ också ett försök med måltider under sommaren i Grönvägens invånarpark som genomfördes av småbarnspedagogiken och i Rautbergsparken i Havukoski som genomfördes av ungdomsservicen.

Under hösten 2019 ordnades sammanlagt fem utbildningar i samarbete med Amiedu för att öka de anställdas mångkulturella kompetens. Utbildningen Monikielisyys oppimisen voimavarana riktades till de anställda inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen och genomfördes i oktober som två utbildningsdagar med samma innehåll. Utbildningarna Kulttuurien välisen viestinnän ja selkokielen perusteet suullisessa ja kirjallisessa viestinnässä (3) riktades å sin sida till hela stadens personal. Utbildningarna Monikulttuurisen työyhteisön johtaminen (2) måste inhiberas på grund av det låga antalet deltagare. En koordinator för verksamhetsprogrammet inledde sitt arbete inom bildningsväsendets verksamhetsområde 1.4.2019.

Inom småbarnspedagogiken utvidgades lösningen med ersättare från Seure till resultatenheten i Korso-Björkby från och med hösten 2019. Psykolog- och kuratorstjänsterna utvidgades som ett pilotprojekt till att gälla barn under 5 år inom småbarnspedagogiken från och med 1.8.2019. Vid enheten för elev- och studerandevård anställdes tre psykologer och tre kuratorer för att förverkliga servicen inom småbarnpedagogiken.

Budgetens utfall 2019

Genom en ändring i budgeten som godkändes av stadsfullmäktige höjdes bildningsväsendets anslag för verksamhetsintäkter med sammanlagt 2,7 milj. euro och anslaget för verksamhetskostnader med 1,1 milj. euro. I delårsöversiktens tabeller i kolumnen ändringar i budgeten framgår, utöver de ändringar som godkänts av stadsfullmäktige, också alla överföringar mellan resultatområdena samt anslagsöverföringar för studerande och sommarjobbare och den positiva särbehandlingen från stadsstyrelsens anslag till verksamhetsområdena.

Bildningsväsendets verksamhetsintäkter överskreds med 4,9 milj. euro jämfört med den ursprungliga budgeten och med 2,2 milj. euro jämfört med den ändrade budgeten. För bruttoenheternas del överskreds verksamhetsintäkterna mest, jämfört med den ändrade budgeten, i den grundläggande utbildningen 1,5 milj. euro, småbarnspedagogiken 0,3 milj. euro och gymnasieutbildningen 0,4 milj. euro. För nettoenheternas del underskreds verksamhetsintäkterna för yrkesutbildningen med 0,3 milj. euro.

Verksamhetskostnaderna överskreds med 1,5 milj. euro jämfört med den ursprungliga budgeten och underskreds med 0,8 milj. euro jämfört med den ändrade budgeten. De största underskridningarna i verksamhetskostnader jämfört med den ändrade budgeten inom bruttoenheterna gällde de gemensamma tjänsterna och idrottsservicen. Inom idrottsservicen berodde underskridningen av utgifter närmast på att utfallet för de interna hyrorna för fastigheter var mindre än beräknat (0,7 milj. euro). I de gemensamma tjänsterna var underskridningen jämfört med den ändrade budgeten 3,7 milj. euro, vilket utgjordes av det anslag som reserverats för hela verksamhetsområdets semesterlöneprioritering (3,0 milj. euro) och den gottgörelse som tillkommit som en bokslutsnotering och gäller bildningsväsendets andel av de KomPL-avgifter som staden betalat för mycket (0,6 milj. euro). De största överskridningarna i den ändrade budgeten utan semesterlöneprioriteringar, som det fanns anslag till under gemensamma tjänster, gällde den grundläggande utbildningen 0,8 milj. euro, småbarnspedagogiken 0,4 milj. euro och gymnasieutbildningen 0,1 milj. euro.

Nettoenheternas verksamhetsbidrag utföll nästan helt enligt budgeten. Resultatområdena har under sina egna moment i bilagan till årsrapporten rapporterat mer ingående om hur budgeten utfallit.

13 10**Undervisningsnämnden och fritidsnämnden**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-159	0	-159	-152	-8
Verksamhetsbidrag	-159	0	-159	-152	-8

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Under år 2019 sammanträdde undervisningsnämnden 11 gånger och fritidsnämnden 11 gånger. Nämnderna hade ett gemensamt seminarium i Tallinn 14–15.2.2019 och ett gemensamt en dags budgetseminarium 12.9.2019. Svenskspråkiga sektionen sammanträdde sex gånger och höll utöver detta två aftonskolor.

Sektionen för individärenden sammanträdde 6 gånger.

Budgetens utfall

Nämndernas verksamhetskostnader uppgick till sammanlagt 0,152 milj. euro och utfallsprocenten var 95.

13 20**Gemensamma tjänster**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	72	-72
Utgifter	-9 751	1 726	-8 025	-4 348	-3 677
Verksamhetsbidrag	-9 751	1 726	-8 025	-4 276	-3 749

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Man deltog i Det nya Vandas beredningsworkshoppar. I workshopparna förberedde man sig på förverkligandet av Det nya Vandas riktlinjer på stadsnivå och fördelningen av gemensamma tjänster på två verksamhetsområden.

Stadsstyrelsen beslutade 26.3.2018 att en symptomenkät ska utföras under hösten 2018 som riktas till personalen, eleverna och barnen i alla skolor, yrkesläroanstalter och enheter inom småbarnspedagogiken i Vanda. Resultaten från symptomenkäten kom i mars 2019 och de informerades aktivt om dessa genom objektspecifika meddelanden och flera pressmeddelanden samt via internet.

Under hösten 2019 gjordes ändringar i lokalerna för lärocentret i robotik. Vid lärocentret anställdes en person till. Lärocentret introducerar stadens yrkesfolk inom undervisning och fostran samt undervisningsgrupper inom småbarnspedagogiken och grundläggande utbildningen i programmering och robotik.

I november 2019 togs en elektronisk ansökan om skolskjuts i bruk i Wilma. Även besluten om skolskjuts publiceras elektroniskt i Wilma.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna överskred budgeten med 72 000 euro. Detta berodde på den finansiering som erhöles för Digi One.

De ordinarie verksamhetskostnaderna för gemensamma tjänster förverkligades nästan enligt den ändrade budgeten. Som en bokslutsnotering i pensionsförsäkringsavgifterna under gemensamma tjänster bokfördes som en gottgörelse bildningsväsendets andel av de KomPL-avgifter som staden betalat för mycket (0,6 milj. euro) och de gemensamma tjänsterna innehöll en extra reservering för hela verksamhetsområdets semesterlöneperiodiseringar (3,0 milj. euro). Dessa inverkar så att anslagen för gemensamma tjänster underskrids med 3,7 milj. euro.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
anställda inom bildningsväsendets gemensamma tjänster/anställda inom verksamhetsområdet %	1,00 %	1,08 %	1,19 %
anställda inom bildningsväsendets gemensamma tjänster/antal chefer inom verksamhetsområdet i %	23,6 %	27,5 %	28,5 %
personalkostnader för administrativa uppgifter/verksamhetsområdets utgifter totalt	0,6 %	0,6 %	0,6 %

13 30

Finskspråkig grundläggande utbildning

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	8 898	1 023	9 921	11 460	-1 539
Utgifter	-197 896	-1 772	-199 667	-201 713	2 045
Verksamhetsbidrag	-188 998	-749	-189 746	-190 252	506

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Antalet elever i den grundläggande utbildningen ökade under hösten 2019 med 619 elever jämfört med hösten 2018. Vantaankosken koulus verksamhet upphörde i augusti 2019 medan Aurinkokiven koulu och Ylästön koulu ändrades till 1–9-skolor. Eleverna i klasserna 7–9 i Vantaankosken koulu fördelades på ovan nämnda skolor.

I augusti 2019 kunde man söka till arbetslivsorienterad undervisning i alla skolor med undervisning i klasserna 7–9. Antalet elever som studerar arbetslivsorienterat var i slutet av 2019 omkring 300 stycken.

I anslutning till strategin för fullmäktigeperioden har studierna i alla skolor inom den grundläggande utbildningen utvecklats till att motsvara målen i den nya läroplanen. För att inlärningsresultaten ska förbättras har man satsat särskilt på att utveckla läsfärdigheten och på mångsidig kompetens. För att minska mobbningen i alla skolor har det utvecklats systematiska åtgärder genom vilka de sociala och emotionella färdigheterna hos barnen ökas. Motionsinriktade fritidsaktiviteter med låg tröskel har utvecklats och förnyats i samarbete med idrottsservicen.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna överskred den ursprungliga budgeten med 2,5 milj. euro och den ändrade budgeten med 1,5 milj. euro (utfall 116 %). Detta berodde på understöden och bidragen blev större än beräknat.

Den grundläggande utbildningen fick 2,5 milj. euro i specialunderstöd av staten för att främja utbildningsmässig jämställdhet. Av anslagen budgeterade för utbildningsmässig jämställdhet saknades i budgeten för år 2019 en andel på en miljon av de erhållna inkomsterna och utgifterna. Vidare prognostiserades de interna hyrorna överskridas. Hyrorna överskreds med sammanlagt 0,7 milj. euro jämfört med den ursprungliga budgeten. Stadsfullmäktige beviljade som en anslagsändring den grundläggande utbildningen en ökning på 1,0 milj. euro i inkomster och 1,5 milj. euro i utgifter.

Verksamhetsintäkterna för den grundläggande utbildningen överskred den ursprungliga budgeten med 3,8 milj. euro och den ändrade budgeten med 2,0 milj. euro. Semesterlöneperiodiseringens andel av överskridningen är 1,2 milj. euro, för vilket det finns anslag i verksamhetsområdets gemensamma tjänster. Som överskridning för den grundläggande utbildningen kvarstår efter detta 0,8 milj. euro, av vilket 0,3 milj. euro utgörs av en överskridning av de interna hyrorna. Då verksamheten vid Vantaankosken koulu upphörde kunde studiematerial och läromedel inte flyttas över till de nya ersättande skolorna Aurinkokiven koulu och Ylästön koulu, vilket orsakade en extra icke budgeterad tilläggsutgift på 0,4 milj. euro. Utfallet för den grundläggande utbildningens ekonomi var 101 procent år 2019.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
antalet elever i grundskolorna i Vanda	22 211	22 656	22 706
driftsutgifter euro/studerande	8 357	8 735	8 884
undervisningens %-andel av driftsutgifterna per elev	51,0 %	49 %	50 %
rumsm ² /studerande	10,9	10,5	10,2
gruppstorleken i snitt, klasserna 1-9	16,8	17,6	17,3
*elever som fått plats för fortsatta studier i gymnasium, yrkesutbildning, yrkesstart eller påbyggnadsundervisning av dem som fått avgångsbetyg från grundskolan, %	99 %	99 %	99 %
antal barn som deltar i eftermiddagsverksamheten	2 450	2 300	2 380
antalet elever som börjat med frivilligt A 2-språk som inleds i årskurs 4	46 %	45 %	43 %
elever/studiehandledare	240	240	240
elever/skolpsykolog	941	916	952

13 40**Gymnasieutbildning**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	507	0	507	918	-411
Utgifter	-25 144	-105	-25 249	-25 525	276
Verksamhetsbidrag	-24 637	-105	-24 742	-24 608	-135

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Utbildningsstyrelsen offentliggjorde de nya grunderna för gymnasiets läroplan 8.11.2019 och de nya grunderna tas i bruk år 2021. Arbetet med att göra upp en lokal läroplan inleddes som ett samarbete med gymnasierna i Vanda hösten 2019.

I och med att gymnasierna i Vanda upplevs som attraktiva höjdes de genomsnittliga medeltalen för att komma in på gymnasierna. Det lägsta godkända medeltalet för de finskspråkiga gymnasierna var 7,58. Antalet ungdomar som gått ut grundskolan och blev utan utbildningsplats efter den gemensamma elevantagningen uppgick till 213 stycken, då antalet var 205 år 2018. Merparten av de ungdomar som blev utan utbildningsplats efter den gemensamma elevantagningen fick under juli–augusti en studieplats vid någon ledig plats inom yrkesutbildningen eller i någon av de förberedande utbildningarna efter grundskolan. Hösten 2019 grundades en grupp till inom den grundläggande undervisningens tilläggsundervisning, för att förverkliga utbildningsgarantin.

För att gymnasieutbildningen även i fortsättningen ska ha ett tillräckligt antal nybörjarplatser i förhållande till antalet elever som går ut grundskolan, beslutade man att utöka antalet nybörjarplatser i gymnasieutbildningen med 30 stycken från och med hösten 2020.

Sommaren 2019 inleddes ett samarbete mellan öppna universitetet och gymnasierna i Vanda, där bildningsväsendet i Vanda erbjuder utvalda studier vid Öppna universitetet för Vandas gymnasieelever.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna överskred budgeten med 0,4 milj. euro (utfall 181 %). Detta berodde på understöden och bidragen blev större än beräknat.

Verksamhetskostnaderna för gymnasieutbildningen överskred den ursprungliga budgeten med 0,4 milj. euro och den ändrade budgeten med 0,3 milj. euro. Semesterlöneperiodiseringens andel av överskridningen är 0,2 milj. euro, för vilket det finns anslag i verksamhetsområdets gemensamma tjänster. Som överskridning för gymnasieutbildningen kvarstår efter detta 0,1 milj. euro. Orsaken till överskridningen av verksamhetskostnaderna är att verksamhetskostnaderna för några gymnasier överskridits närmast för personalkostnadernas del. Utfallet för den gymnasieutbildningens ekonomi var 101 procent år 2019.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
studerande i finskspråkiga daggymnasier	3 563	3 570	3 576
antalet studerande i de finskspråkiga daggymnasierna/gymnasium, medeltal	713	714	715
studerande vid vuxen- och distansgymnasiet med examen som mål	229	230	261
påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen	50	60	70
antalet studerande som avbrutit i % (daggymnasier)	2,8 %	2,4 %	2,5 %
studerande som fått avgångsbetyg på tre år av alla utexaminerade, % (daggymnasier)	87,5 %	87,0 %	84,6 %
alla timmar/åvt/studerande (daggymnasier)	1,30	1,30	1,33
driftskostnader euro/studerande (daggymnasier)	6 543	6 669	6 691
rumsm ² /elev (daggymnasier)	8,0	8,0	7,6

13 80**Vuxenutbildningsinstitutet**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 531	304	1 835	1 839	-4
Utgifter	-4 902	-74	-4 976	-4 800	-176
Verksamhetsbidrag	-3 371	230	-3 141	-2 961	-180

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Vanda vuxenutbildningsinstitut ger medborgarinstitutsundervisning, grundläggande utbildning för vuxna och utbildning för att integrera invandrare. Institutets verksamhet fortsatte som tidigare. Inom medborgarinstitutsundervisningen skedde en smärre ökning i antalet, i den grundläggande utbildningen för vuxna grundades en studerandegrupp till och även utbildningen för att integrera invandrare uppvisade en smärre ökning i antalet.

Institutets interna struktur gjordes klarare, så att institutet från och med år 2019 består av tre enheter: medborgarinstitutet, invandrarutbildningen samt kontors- och stödtjänster.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna överskred den ursprungliga budgeten med 0,3 milj. euro och förverkligades enligt den ändrade budgeten.

Verksamhetskostnaderna för vuxenutbildningsinstitutet underskred den ursprungliga budgeten med 0,1 milj. euro och den ändrade budgeten med 0,2 milj. euro.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
vuxenutbildningsinstitutets studerande (deltagare i kurser)	30 196	33 000	34 739
totala antalet undervisningstimmar	44 679	47 400	47 979
antalet kurser	1 919	1 900	2 024
antalet studerande inom integrationsutbildningen (Startkurser)	1 175	1 400	1 031
studerande inom grundläggande utbildning för vuxna *)	101	100	104
studeranden i utbildningen enligt integreringsplanen *)	125	200	210
institutets egna inkomsters andel av budgeten %	33 %	31 %	38 %

*) Nytt nyckeltal från och med 1.1.2018

13 50

Småbarnspedagogiken

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	15 664	850	16 514	16 831	-317
Utgifter	-168 731	-1 004	-169 736	-171 461	1 725
Verksamhetsbidrag	-153 067	-154	-153 221	-154 630	1 408

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Under år 2019 genomfördes förberedelsearbete inför organisationsreformen Det nya Vanda. En viktig förnyelse i planen var balanseringen av småbarnspedagogikens ledarskapshelheter och förnyandet av servicegeografin. Därutöver ingick det i planen att samla allt sakkunnigarbete under en och samma ledning. Beredningsarbetet utfördes som en del av hela verksamhetsområdets förnyelsearbete i anslutning till organisationen Det nya Vanda.

Inom småbarnspedagogiken utvidgades den lokala lösningen med ersättare från Seure till att gälla områdena Håkansböle–Dickursby och Korso–Björkby i sin helhet från och med hösten 2019. Psykolog- och kuratorstjänsterna utvidgades som ett pilotprojekt till att gälla barn under 5 år inom småbarnspedagogiken från och med 1.8.2019. Vid enheten för elev- och studerandevård anställdes tre psykologer och tre kuratorer för att förverkliga servicen inom småbarnspedagogiken.

Täckningen när det gäller tjänsterna inom småbarnspedagogiken ökade kraftigare än beräknat. Ändringen var 3,5 procent jämfört med året innan. Av antalet barn i åldern för småbarnspedagogik var 80,4 procent i småbarnspedagogik för utgången av år 2019, då procenttalet var 76,9 procent året innan (207 barn fler). Före utgången av året omfattades 283 barn färre av hemvårdsstöd än året innan. Den privata småbarnspedagogikens andel ökade under året med 1,2 procent och var 16,0 procent i slutet av året.

Daghemmet Hevoshaan päiväkoti inledde sin verksamhet 1.8, Keimolanmäen päiväkoti 1.11 och Tikkurilan päiväkoti 12.11.2019. Tre gruppfamiljedaghem (Saturatsu, Pikkuponi och Okariina) upphörde år 2019 medan gruppfamiljedaghemmet Puistonpesä minskades med en grupp.

I stadsdelen Aviapolis inledde det privata daghemmet Touhula Veromies sin verksamhet 1.8.2019 och i stadsdelen Lejle startades det privata daghemmet Pilke tiedepäiväkoti Tähtisumu 19.8.2019.

Vanda deltog i den gemensamma bedömningen av personalsituationen i huvudstadsregionen. Bedömningen visade att personalbristen i kritiska yrkesgrupper inte underlättades, utan snarare förvärrades jämfört med tidigare

mätningar. I slutet av år 2019 var bristen på lärare inom småbarnspedagogiken 34,4 procent (295 pers.) och bristen på speciallärare 26,7 procent (24 pers.). Vanda höjde från början av år 2019 de uppgiftsrelaterade lönerna för lärarna inom småbarnspedagogiken betydligt. Rekryteringen effektiviserades dessutom på många olika sätt i samarbete med personalservicen. Trots detta underlättades inte personalbristen.

Tjänsten VaSa

Planerings- och uppbyggnadsarbetet i anslutning till styrsystemet för småbarnspedagogiken, VaSa, inleddes. Under året fastställdes tillsammans med CGI informationsinnehållen i småbarnspedagogikens och klubbarnas ansökningar samt i anmälningarna till förskoleundervisningen och systemet började byggas upp av CGI utgående från det som hade fastställts.

Utvärderingen av småbarnspedagogikens kvalitet

I takt med den nationella utvecklingen av utvärderingen av kvaliteten i småbarnspedagogiken började man inom Vandas småbarnspedagogik år 2019 bereda en modell för utvärdering av kvaliteten på stadsnivå. I det första skedet utarbetades en utvärderingsram som sammanställer och synliggör referensramen för utvärderingen av småbarnspedagogiken i Vanda. I referensramen har man samlat utvärderingar från småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen i Vanda och beaktat Karvis grunder och rekommendationer för utvärdering. Utvärderingen av kvaliteten omfattar principerna för utvärdering och viktiga verktyg, med vilkas hjälp den utvärderingsinformation som kommer in utnyttjas. I den privata småbarnspedagogiken används referensramen för utvärderingen av kvaliteten i tillämpliga delar.

Utvecklande utvärdering

Småbarnspedagogiken i Vanda tog i bruk utvärderingsmetoden Utvecklande respons. Den utvecklande responsen är ett övergripande verktyg för utvärdering och utveckling av småbarnspedagogiken och en del av den helhet som utvärderingen av kvaliteten i Vandas småbarnspedagogik utgör. Som stöd för beslutsfattandet erhöles uppgifter på resultatområdesnivå om hur barnen rör på sig, lärandet, känslor och sociala relationer i småbarnspedagogiken samt hur planen för småbarnspedagogik förverkligats.

Mentorskap

Inom småbarnspedagogiken verkar för tillfället åtta kamratmentorer som för tillfället handleder 29 anställda. Mentorerna har fått utbildning för sin uppgift och det ordnas egna kamratstödsträffar för dem. De som får handledning av en mentor är nya ordinarie anställda lärare eller speciallärare inom småbarnspedagogiken.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna överskred den ursprungliga budgeten med 1,2 milj. euro och den ändrade budgeten med 0,3 milj. euro (utfall 102 %). Statliga understöd och ersättningar samlade in verksamhetsintäkter med än beräknat.

Småbarnspedagogikens verksamhetskostnader överskred den ursprungliga budgeten med 2,7 milj. euro och den ändrade budgeten med 1,7 milj. euro. Semesterlöneprioriteringens andel av överskridningen är 1,3 milj. euro, för vilket det finns anslag i verksamhetsområdets gemensamma tjänster. Som överskridning för småbarnspedagogiken kvarstår efter detta 0,4 milj. euro.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Antalet barn i den småbarnspedagogiska servicen i medeltal per månad:			
Kommunal småbarnspedagogik	10 263	10 318	10 448
Privat småbarnspedagogik	1 783	2 115	1 993
Klubbverksamhet	625	600	437
Hemvårdsstöd	3 733	3 640	3 450
Andelen barn som omfattas av småbarnspedagogiken av samtliga barn i åldern för småbarnspedagogik *)	76,9 %	79,4 %	80,4 %
Andelen barn i privat småbarnspedagogik av alla barn i småbarnspedagogik	14,8 %	17,0 %	16,0 %
Barn som omfattas av strukturella stödåtgärder (kommunal småbarnspedagogik)	8,6 %	7,7 %	9,3 %
Driftsutgifter €/barn som använder tjänsten	9 713	10 120	10 501

*) Antalet finsk- och svenskspråkiga barn totalt

13 55**Bibliotekstjänster**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	262	-71	191	208	-17
Utgifter	-8 924	-41	-8 965	-8 998	33
Verksamhetsbidrag	-8 662	-112	-8 774	-8 790	16

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Under hösten 2019 inleddes beredningsarbetet inför organisationsreformen Det nya Vanda. Tre personer flyttar över till någon annan plats inom stadens organisation i samband med reformen. Detta kommer att påverka utvecklingen av och tillgången på bibliotekstjänster under år 2020.

Björkby bibliotek fick nya hyreslokaler i Björkby Citymarkets fastigheter. Undervisningsnämnden beviljade inga resurser eller anslag för planeringen, inredningen eller utrustningen av den nya lokalen, men trots detta lyckades man snabbt få biblioteket i nästan färdigt skick. Björkbys nya bibliotek öppnades för kunder i oktober, endast enstaka smärre inventarieanskaffningar lämnas till nästa år. Läget som är bättre än tidigare, trivsamheten och den allmänna säkerheten har ökat antalet besökare åtminstone i inledningsskedet med ungefär det tredubbla jämfört med tidigare.

Biblioteken hade sammanlagt 2,2 miljoner besökare, vilket är en ökning på 11,5 procent. Myrbacka var med sitt besökarantal (547 081) det livligast besökta biblioteket i Vanda. Den totala utlåningen uppgick till 2 561 410. Utlåningen av fysiskt material ökade medan mängden lån via datanäten åter minskade kraftigt. Minskningen beror på att e-materialet har en upphovsrättslagstiftning som avviker från den som gäller för det tryckta materialet, vilket betydligt begränsar tillgången på det material som efterfrågas mest för bibliotekskundernas bruk. Reserveeringen av alla slags material och förnyandet av lån har helt flyttats över till nät- och mobiltjänsterna. Särskilt användningen av mobila appar gjorde att det totala antalet sessioner när det gäller e-tjänsterna överskred 7 miljoner, vilket är en ökning med 250 procent.

Man började mäta hur nöjda bibliotekskunderna var med sina besök med utrustning som man utvecklat själv. Före utgången av året fick man in över 35 000 bedömningar. Resultaten visar att de ledningsåtgärder som vidtagits har varit lyckade.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna underskred den ursprungliga budgeten med 54 000 euro och överskred den ändrade budgeten med 17 000 euro (utfall 109 %).

Stadsbibliotekets verksamhetskostnader överskred den ursprungliga budgeten med 74 000 euro och den ändrade budgeten med 33 000 milj. euro. Semesterlöneperiodiseringen var 59 000 euro, för vilket det finns anslag i verksamhetsområdets gemensamma tjänster. Stadsbibliotekets verksamhetskostnader underskreds 26 000 euro utan semesterlöneperiodisering.

Vanda stad har genom avtal förbundit sig till samarbete med Helsingfors, Esbo och Grankulla inom ramen för Helmet-biblioteken. Bibliotekens samlingar är gemensamma, av vilken anledning man kommit överens om att städernas materialanslag ska utgöras av ett belopp på minst fem euro. Den kraftiga befolkningsökningen i Vanda bidrog till att det materialanslag som reserverats i budgeten uppgick till 4,63 euro och underskred målnivån.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
besökare	1 953 350	1 850 000	2 196 182
antalet lån av material	2 775 644	2 900 000	2 561 410
lån av material/invånare	12	12,5	11
materialanslag euro/invånare	5	5	4,63
verksamhetsutgifter/invånare	44	37,9	38,5

13 60

Övrig utbildning

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-20	0	-20	-18	-2
Verksamhetsbidrag	-20	0	-20	-18	-2

Budgetens utfall

Till Helsingin seudun kesäopisto betalades 17 580 euro enligt avtal.

13 90**Det svenskspråkiga resultatområdet**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	582	0	582	659	-77
Utgifter	-12 356	-108	-12 464	-12 511	47
Verksamhetsbidrag	-11 774	-108	-11 882	-11 853	-29

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Det svenskspråkiga resultatområdet förberedde övergången till Det nya Vanda. År 2019 fattades beslut om att göra en ändring i resultatområdets ledningssystem: resultatområdet för svenskspråkig service kommer från och med år 2020 att delas in i två serviceenheter. Småbarnspedagogiken inom serviceområdet för svenskspråkig service och koordineringen av den svenskspråkiga servicen är underställda serviceområdesdirektören för den svenskspråkiga servicen, medan den svenskspråkiga grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen, utvecklingsverksamheten i anslutning till utbildningen och det svenskspråkiga ungdomsarbetet leds av den nya undervisningschef som anställs från och år 2021. Under år 2020 sköts undervisningschefens uppgifter av serviceområdesdirektören. Inom resultatområdet utlystes i december 2019 också en ny anställning som koordinator för svenskspråkig service som väckte stort intresse.

Den svenskspråkiga förskoleundervisningen överfördes från och med 11.8.2019 från den svenskspråkiga grundläggande utbildningens förvaltning till den svenskspråkiga småbarnspedagogikens förvaltning, för att möjliggöra en heltäckande pedagogik både i förskoleundervisningen och den småbarnspedagogik som kompletterar förskoleundervisningen. De lärare som ändringen gällde erbjöds uppgifter enligt nya villkor. Ändringen innebär att samma lärare kan svara för planeringen och genomförandet av pedagogiken både i förskoleundervisningen och den småbarnspedagogik som kompletterar förskoleundervisningen.

Den pedagogiska fördjupningen i projektet Challenging Learning fortsatte inom den svenskspråkiga grundläggande utbildningen. Alla som gått ut den grundläggande utbildningen fick en studieplats.

Den svenskspråkiga gymnasieutbildningen klarade sig bra i en landsomfattande jämförelse mellan gymnasierna. Det lägsta medeltalet för dem som valdes in i gymnasiet steg betydligt från åren innan. Gymnasiet fortsatte sitt samarbete med både den finskspråkiga gymnasieutbildningen och i de svenskspråkiga gymnasiernas nätverk gNet. I gymnasiet började man också utarbeta den nya läroplanen som träder i kraft år 2021.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna överskred budgeten med 76 000 euro (utfall 113 %). Statliga understöd och bidrag samlade in verksamhetsintäkter med än beräknat.

Det svenskspråkiga resultatområdets verksamhetskostnader överskred den ursprungliga budgeten med 0,2 milj. euro och den ändrade budgeten med 47 000 euro. Semesterlöneperiodiseringen var 0.1 milj. euro, för vilket det finns anslag i verksamhetsområdets gemensamma tjänster. Det svenskspråkiga resultatområdets verksamhetskostnader underskreds med 71 000 euro utan semesterlöneperiodisering.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Barn i kommunal småbarnspedagogik *)	266	262	291
Barn i klubbverksamhet	10	15	0
Barn i förskoleundervisning	72	70	69
Antalet elever i svenskspråkig grundskola **)	804	783	774
Driftsutgifter euro/elev	8 799	9 166	9 543
Undervisningens %-andel av driftskostnaderna/elev	53,0	58,1	52,3
Rumsm ² /elev	12,2		12,8
Gruppstorleken i snitt, klasserna 1–9	18,3	18,2	18,0
elever som fått plats för fortsatta studier i gymnasium, yrkesutbildning, yrkesstart eller påbyggnadsundervisning av dem som fått avgångsbetyg från grundskolan, %	100 %	98 %	100 %
Totala antalet elever som fått plats i eftermiddagsverksamheten	143	116	122
Elever/skolpsykolog ***)	871	803	881

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Studerande vid svenskspråkigt gymnasium	139	143	143
Alla timmar/åvt/studerande	1,9	1,9	1,9
Driftsutgifter euro/studerande	8 543	8 199	8 378
Rumsm ² /gymnasiestuderande	9,3	9,6	9,6

*) De svenskspråkiga barnen i privat småbarnspedagogik ingår i småbarnspedagogikens nyckeltal.

**) Siffran innehåller förskoleundervisningens elever, eftersom förskoleundervisningen sker i skolornas utrymmen fram till 31.7.2019.

***) Inkl. gymnasiestuderandena, eftersom de svenskspråkiga gymnasieeleverna inte har någon egen skolpsykolog.

13 91**Kulturservicen**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	337	137	474	469	6
Utgifter	-7 124	-222	-7 346	-7 382	36
Verksamhetsbidrag	-6 787	-85	-6 872	-6 913	42

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Kulturservicens verksamhet har inom alla resultatenheter förverkligats i enlighet med verksamhetsplanen och budgeten, i samarbete med stadsborna. Det var ett rekordartat år för Kulturservicen: vi nådde 363 000 kunder och ordnade över 6 000 evenemang.

Personalköpen från Seure har ökat som planerat inom ramen för budgeten. Orkesterverksamheten Tempo utvidgades genom MEK-finansiering.

Den nya lagen om kommunernas kulturverksamhet trädde i kraft 1.3.2019. Även reformen av statsandelssystemet i anslutning till museilagen och finansieringen av museer trädde i kraft 1.1.2020.

Utvecklingen av verksamheten inriktades i sin helhet på att utforma det nya Stadskulturens verksamhetsområde och organisera verksamheten på ett nytt sätt tillsammans med personalen.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna överskred den ursprungliga budgeten med 0,1 milj. euro och förverkligades enligt den ändrade budgeten (utfall 99 %).

Kulturservicen verksamhetskostnader överskred den ursprungliga budgeten med 0,3 milj. euro och den ändrade budgeten med 36 000 euro. Semesterlöneprioriteringen var endast 5 000 euro.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Publik (antal personer) vid samtliga kulturevenemang *)	197 284	215 000	363 199
Elever i den grundläggande konstundervisningen (musikinstitutet och konstsolan)	2 996	2 650	2 640
Grundläggande konstundervisningen, euro/elev	1 667	1 888	1 928
Grundläggande konstundervisningen, euro/invånare	21,9	21,98	21,8
Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Inkomsterna för kulturservicens bruttoenheter (euro)/invånare	..	1,48	2,0
Grundläggande konstundervisningens inkomster (euro)/invånare	..	5,75	6,1
Understöd euro/invånare	4,7	5	4,7
Antal besökare vid stadsmuseet **)	10 850	10 000	15 439
Antal besökare vid konstmuseet + Galleri K)	18 852	17 000	27 877
Driftsutgifter euro/invånare ***)	51,57	53,28	53,2

*) Bakgrunden till ökningen är att antalet samarbetsevenemang har ökat 2019.

**) Omfattar fr.o.m. 2019 också antalet besökare vid Håkansböle gård och på historieföreläsningarna.

***) Kulturservicen, musikinstitutet och konstsolan sammanlagt

13 92

Idrottsservicen

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	5 353	344	5 697	5 653	44
Utgifter	-25 465	-540	-26 005	-25 155	-850
Verksamhetsbidrag	-20 112	-196	-20 308	-19 502	-806

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Målgrupper när det gäller att aktivera invånare till idrotts- och motionsverksamhet utökades till att också gälla människor i arbetsför ålder, vilket innebar att verksamhet och olika pilotprojekt stod till buds för alla åldersgrupper. Programmet Daghemmet i rörelse genomfördes i form av projektet Motionen går som en lek, som fortsatte i samarbete med småbarnspedagogiken. Viktiga åtgärder i programmet var workshoppar och utbildningar som riktades till fostrare och daghemsföreståndare samt projekt för att utveckla aktiverande lärmiljöer. Åtgärderna i projektet etablerades i och med två nya befattningar år 2019.

I programmet Skolan i rörelse genomfördes under våren aktiva lärmiljöer både på skolornas gårdsplaner och i klassrummen genom ministeriets finansiering av spetsprojekt. De anställda i programmet Skolan i rörelse svarade för att engagera eleverna också i andra förnyelser som gällde skollokaler. Verksamhetsmodellen Sporttikaveri som skapats tillsammans med Kuratorstjänsterna vidareutvecklades och på hösten genomfördes den som pilotprojekt i Östra Vanda av två idrottsinstruktörer. Under året kunde 58 barn bekanta sig med idrott av olika slag. Sporttikaveri ordnade också klubbar under skoldagen, i vilka 124 elever deltog. För att öka barnens fysiska aktiviteter i den grundläggande utbildningen utarbetades ett helhetskoncept "Sporttihilssi", som omfattar olika stödformer. Dessutom beviljade undervisnings- och kulturministeriet finansiering för kampanjen skolvägen utan skjuts och för att utvidga lagverksamheten med låg tröskel.

Simundervisningen för barn i förskoleåldern och skolelever samt idrottstävlingar för elever ordnades på samma sätt som året innan. Verksamheten Urhea för högstadieelever ordnades för alla årsklasser och 954 ungdomar deltog. Idrottsservicen erbjuder verksamheten lokaler och ersättningar för instruktörer via understöd för idrottsinstruktörer.

Projektet Sport för alla ordnades 300 motionsidrottsgrupper öppna för alla. För att etablera åtgärdshelheten samarbetade man nära med Sporttia kaikille ry. Idrottsservicen började verka som koordinator i det två-åriga projektet Youth with Immigrant Background in Sport som finansieras från EU:s program Erasmus+ Sport. Inom ramen för Sporttia kouluille ordnades 173 klubbar för grundskolelever under skoldagen, i vilka 3 267 elever deltog.

I projektet Harrastuskortti fortsatte utvecklingen av nättjänsten Hobihobi.fi. Tjänsten var ett pilotprojekt under hösten och man beslutade ta den i bruk på stadsnivå, som en kanal för marknadsföringen av hobbyverksamheter. Inom projektet startades avgiftsfria speldagsevenemang för skolelever och verksamhet med kvartersligor för vuxna. Idrottsevenemangen Perhepeuha för familjer med barn under skollåldern förverkligades i samarbete med Sporttia kaikille ry och andra föreningar, sammanlagt ordnades 17 st.

Idrottsservicens ledda kursverksamhet erbjuder olika former av gymnastik, vattengymnastik och ledda timmar för motionerande seniorer och personer i arbetsför ålder. En allt större andel av kurserna för personer i arbetsför ålder genomförs av olika föreningar genom en samarbetsmodell. Det ordnades 130 kamratstödsledda gym- och motionsgrupper för seniorer. Verksamheten med idrottsapotek fortsatte på sex hälsostationer.

På stadsnivå inleddes ett anslagsprojekt för främjande av hälsan "Hyvinvointityön tavoitteista toimintaan" (från målen för välfärdsarbetet till handling) som administrerades av idrottsservicen. En central åtgärd i projektet är att utvidga idrottsapoteksverksamheten till nya målgrupper. Verksamhetsmodellen utvecklades mot ett mentorskap för välbefinnande. Idrottsservicen deltog i Äldreinstitutets projekt Elämäni eläkevuodet, inom ramen för vilket fyra grupper ordnades. På sommaren ordnades en kvartersklubsverksamhet som pilotprojekt, inom vilket det ordnades ledd motion i bostadsområdena för äldre personer som bor hemma. Avgiftsfria köpcentrumspromenader, dvs. ledda gemensamma promenader i köpcentrets lokaler ordnades en gång i månaden i samarbete med köpcentret Jumbo och nöjescentret Flamingo.

Idrottsföreningarnas verksamhet stöddes med understöd och genom fördelning av användningstider till de idrottsplatser som upprätthålls av staden. Understödet för idrottsinstruktörer riktades till två större helheter, dvs. verksamheten i grupperna Sporttia kaikille och Urhea-coachningen för högstadieelever. Den höjning man fått i hyresstödet ökade inte sökandenas stödandel på det sätt som man hade önskat, på grund av det stora antalet nya privata idrottslokaler. Understödsblanketterna kunde för första gången sökas via e-tjänsten. Lokalreserveringsenheten koordinerade användningen av 1 172 lokaler. Arbetet med att utveckla lokalbokningssystemet Timmi fortsatte tillsammans med IT-administrationen.

Idrottsplatserna utvecklades i enlighet med idrottsplatsprogrammet. Näridrottsplatserna i Råby, Myrbacka, Räckhals, Övitsböle och på Skallgränden, konditionstrappan i Mösskärrsbacken och bobollsplanen i Räckhals färdigställdes. Bygget av idrottshallen i Tavastby och planeringen av Elmos simhall inleddes. Kartläggningen av daghemmens gårdsplaner blev klar och uppdateringen av kartläggningen av skolgårdarna inleddes. På Ylästön koulu skolgård färdigställdes en näridrottsplats. Projekt för att förbättra gårdsplanerna vid Nikinmäen koulu och Simonkylän koulu inleddes. Håkansböle simhalls terapibassängsavsnitt var ur bruk på grund av de ombyggnadsarbeten som utfördes under hösten.

Betydande motions- och idrottsevenemang för allmänheten år 2019 var Finlands Cup-deltävling i längdåkning, evenemanget FM-veckan med flera olika sportgrenar, EM-tävlingarna i judo för ungdomar och FM-tävlingarna i agility. Vantaa Hiihto, Extremerun Vantaa, Vantaa Triathlon, Vuelta Vantaa och Vantaan Maraton, som tillsammans bildar Vandas uthållighetskamp och ordnades för andra gången samlade ett stort antal deltagare, allt från motionärer till personer som tävlar på allvar. År 2019 hade Vanda 15 idrottare genom ömsesidigt samarbete samt fyra representationslag inom ramen för 4 stödmodeller. Vandas idrottsarenor syntes sammanlagt 109 gånger och drygt 20 timmar i televisionen. I tryckta medier publicerades 204 bilder och på nätet 178 stycken bilder.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna överskred den ursprungliga budgeten med 0,3 milj. euro och underskred den ändrade budgeten med 44 000 euro (utfall 99 %).

Verksamhetskostnaderna för idrottsservicen underskred den ursprungliga budgeten med 0,3 milj. euro och den ändrade budgeten med 0,8 milj. euro. Underskridningen av utgifterna berodde närmast på att utfallet för de interna hyrorna för fastigheter var mindre än beräknat.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Totalkostnader euro/invånare	100,01	111,89	107,69
Verksamhetsintäkter euro/invånare	22,34	23,52	24,20
Understöd euro/invånare	5,90	5,59	5,89
– antal medlemmar i behov av assistans i % av invånarna	25,86 %	23,00 %	22,72 %
Kostnad för simhallsbesök (även gymbesök ingår), euro/besök	7,86	5,50	7,72
– simhallarnas skattefinansieringsandel %	83,00 %	75,00 %	78,56 %
Lokalitetsm ²	81 558	82 071	85 768
Lokalerna för inomhusidrott, bokningsgrad %	65,93 %	70,00 %	65,58 %

13 93

Ungdomsservicen

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster		139	857	916	-59
Utgifter	-8 952	-175	-9 127	-9 085	-42
Verksamhetsbidrag	-8 234	-36	-8 270	-8 169	-101

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

I arbetet med att utveckla ungdomsservicen betonades år 2019 särskilt det specialungdomsarbete som utförs vid läroanstalterna. I och med programmet för positiv särbehandling och projektet Keskeyttämisestä kohtamiseen arbetade 15 specialungdomsarbetare inom ungdomsservicen i skolor och läroanstalter, sex i högstadier och nio i Varia. De specialungdomsarbetare som arbetar i högstadierna var 50 procent av sin arbetstid i skolan och 50 procent i den närliggande ungdomslokalen. I Varia hade varje specialungdomsarbetare placerats inom något utbildningsområde. Syftet med det nya arbetssättet är att tröskelfritt stödja ungdomarna i deras vardag för att tillsammans med läroanstalternas övriga personal på ett övergripande sätt stärka ungdomarnas välmående och göra det lättare för dem att komma igenom övergångsskedet.

I utvecklingsprojekten koncentrerade man sig genom RFV:s stöd under temat kulturellt ungdomsarbete på att utvidga möjligheterna till kulturella fritidsintressen i närområdena i Havukoski, Håkansböle och Myrbacka samt fortsatte utvecklingen av digitala fritidsintressen. Vidare utvecklades ungdomsarbetet ute på fältet genom finansiering från undervisnings- och kulturministeriet, särskilt i tågen och på stationerna inom projektet Ungdomsarbete på spåret. Arbetet med unga som isolerar sig hemma och det uppsökande ungdomsarbete som görs i hemmet utvecklades tillsammans med vuxensocialarbetet inom projektet Moodi som finansierades av ESF.

I verkstadsverksamheten var det en utmaning att styra ungdomarna till verkstäderna. Verkstäderna hade inte fulla grupper och antalet deltagare i verkstäderna minskade relativt mycket. Däremot ökade antalet besökare vid ungdomslokalerna, liksom antalet klienter i det uppsökande ungdomsarbetet.

Hålatallens ungdomslokal valdes till pilotprojekt för en ny verksamhetsmodell, där en ungdomsorganisation verkar som arrangör i det lokala ungdomsarbetet. Utgående från konkurrensutsättningen valdes föreningen Vantaan NMKY till aktör vid Hålatallens ungdomslokal.

Ungdomsservicens digitaliseringsplan färdigställdes tillsammans med IT-administrationen. Visionen i digitaliseringsplanen formulerades på följande sätt: En mångsidig och sakkunnig puls i digitaliseringen – som en del av ett genuint möte, där det råder närvaro. Huvudmålen blev följande: vi stärker grundpelarna i digitaliseringen (utrustning, nät, kunskande), vi utvecklar de mobila tjänsterna till att stödja ett ungdomsarbete som utförs ansikte mot ansikte, vi utreder på vilket sätt den pedagogiska spelverksamheten kan utnyttjas i ungdomsarbetet.

För lokalernas del skedde inga större förändringar. Ungdomslokalen i Havukoski stängdes under våren på grund av problem med inomhusluften och under slutet av året ordnades verksamheten i tillfälliga lokaler. Korso ungdomslokal verkade också i tillfälliga lokaler i väntan på att den nya lokalen i Lumo skulle bli klar.

Under sommaren var ungdomsservicen under sex veckor med och ordnade parkmåltider i Havukoski. Helheten genomfördes tillsammans med småbarnspedagogiken, som ansvarade för Västra Vandas del. Maten till parkmåltiderna tillreddes i ungdomsverkstäder och ungdomsarbetare i området Korso–Björkby och sommarjobbare lekte med barnen i Rautbergsparken. Försöket var lyckat och fick mycket uppmärksamhet också i medierna.

På hösten hölls ungdomsfullmäktigeval, där man för första gången förenhetligade sin praxis med Esbo och Helsingfors. I Vanda hade 49 unga ställt upp som kandidater till ungdomsfullmäktige som valdes för elfte gången. Kandidaterna utgjordes av Vandaungdomar i åldern 13–18 år, av vilka 18 pojkar och 12 flickor röstades in i ungdomsfullmäktige. Valet omfattade sammanlagt 15 318 röstberättigade ungdomar, av vilka 37,4 procent använde sin rösträtt.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna överskred den ursprungliga budgeten med 0,2 milj. euro och den ändrade budgeten med 59 000 euro (utfall 107 %).

Ungdomsservicen verksamhetskostnader överskred den ursprungliga budgeten med 0,1 milj. euro och underskred den ändrade budgeten med 42 000 euro.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Antal besökare vid ungdomsgårdarna (samtliga besökare) *)	..	360 000	234 124
Antal besökare vid ungdomsgårdarna (besökare i den egna verksamheten)	104 855	..	150 053
Antalet inkvarteringsdygn vid lägerområdena (Kukonnotko och Palajärvi) ***	7 672	7 500	5 787
Deltagare i verkstadsverksamheten för ungdomar	380	380	288
Klienter i det uppsökande ungdomsarbetet	623	750	739
Antal organisationer och verksamhetsgrupper som fått understöd	53	62	52
Driftsutgifter/invånare	39,40	39,33	38,90
Understöd/invånare	1,70	1,93	1,92
Det totala antalet verksamhetslokaler i ungdomsarbetet	20	20	20
Ungdomsarbetets lokaliteter i kvadratmeter, m ²	15 815	15 815	15 815

*) Statistikföringen ändrats, siffran finns inte som jämförbar.

13 70

Yrkesutbildning

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	2 278	0	2 278	1 935	343
Utgifter	-35 914	0	-35 914	-35 602	-312
Verksamhetsbidrag	-33 636	0	-33 637	-33 667	31

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Under år 2019 har etableringen av den organisationsreform som genomfördes vid yrkesinstitutet Varia hösten 2018 och utvecklingen av processerna i verksamheten enligt den lag som trädde i kraft 2018 utgjort de viktigaste utvecklingsåtgärderna. Organisationsstrukturen finslipades från och med 1.8.2019, sålunda att det av teamen för byggande och maskinteknik bildades tre team för kompetenstjänster. Ledningssystemet och ledningsansvaren har ändrats till att motsvara den nya organisationen och det nya verksamhetssättet. Kompetenstjänsteamens ansvar och roller som sakkunniga har fastställts i enlighet med den nya serviceorganisationen. Utbildningen för de anställda som utsetts till rollerna som sakkunniga har inletts.

Antalet sökanden i den gemensamma ansökan 2019 låg på samma nivå som 2018. Målet för år 2019 var att öka antalet sökande i den fortgående ansökan. Antalet sökande i den fortgående ansökan var år 2019 sammanlagt 3 920 st. och antalet sökande ökade med 1 261 st. från år 2018. Undervisnings- och kulturministeriet har gett ett positivt finansieringsbeslut för strategifinansieringen för att garantera kunnandet, särskilt för utvecklingen av den process som gäller den personliga utvecklingsplanen för kunnande (HOKS) samt för utvecklingen av kunnandet i utbildnings- och läroavtalsserviceprocessen och utvecklingen av utbildningen till flygplansmekaniker. Varia fick cirka 1 milj. euro från statens tilläggsbudget på grund av det positiva antalet studerandeår. Läroavtalsutbildningen har flyttat över till systemet Studenta 1.7.2019.

ESF-projektet Keskeyttämisestä kohtaamiseen startade 1.3.2019. Genom projektet vidtar man på Varia åtgärder för att minska antalet avbrutna studier, bl.a. genom att utveckla nya verksamhetsmodeller, ordna utbildning för personalen och fritidsverksamhet för studerande. Genom ESF-projektet och MEK-programmet arbetar nio specialundervisningsarbetare på Varia, vars arbete syftar till att minska antalet avbrutna studier. Dessutom deltog Vanda i Kommunförbundets utmaningstävling Klash, med utmaningen att minska antalet avbrutna studier. Via Klash börjar man vid Varia genomföra modellen Rapida som ett pilotprojekt för att stödja studerande, i projektet utnyttjas bl.a. artificiell intelligens och kunskapsledning. Procenten studerande som avbryter sina studier vid Varia sjönk något och var 17,8 procent i slutet av år 2019.

I maj 2019 inledde ett kompetenscenter för invandrare sin verksamhet i Vanda. Centret förverkligas i samarbete mellan serviceområdet för utbildning på andra stadiet, sysselsättningsservicens enhet och Arbets- och näringsbyrå. För grundandet av verksamheten erhöles finansiering av arbets- och näringsministeriet (ANM) och undervisnings- och kulturministeriet (UKM). Kompetenscentret främjar identifieringen av kompetensen hos invandrare i Vanda, liksom deras sysselsättning och utbildning. Under den första verksamhetsperioden deltog 203 personer i kartläggningsperioden och den personliga handledningen, 243 personer deltog i verksamhet som stöder arbetsansökan med låg tröskel och sysselsättning och 721 personer i rådgivning och handledning med låg tröskel.

För att öka utbudet av studier på engelska och Varias attraktionskraft har det inletts en utredning som gäller ansökan om att få programmet IB Career Related till Vanda.

Budgetens utfall

Yrkesinstitutet Varias ekonomi för år 2019 förverkligades enligt budgeten. Verksamhetsbidraget uppgick till sammanlagt 33,7 milj. euro, vilket är 100 procent av verksamhetsbidraget enligt budgeten. Inkomster inflöt 1,9 milj. euro och utgifter 35,6 milj. euro.

Undervisnings- och kulturministeriet (UKM) fattade ett positivt finansieringsbeslut, i enlighet med vilket det mål-inriktade antalet studerandeår höjdes till 120 studerandeår. Dessutom beviljade UKM behovsprövad finansiering för rekryteringen av undervisnings- och handledningspersonal. Tilläggsfinansieringen uppgår till sammanlagt 1,7 milj. euro och en del av den kan användas under år 2020.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
examensinriktade nybörjarplatser i den gemensamma antagningen för den årsklass som går ut grundskolan %	37 %	45 %	36 %
ant. studerandeår enligt mål fastställt av ministeriet	100 %	100 %	100 %
Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
andelen studerandeår i läroavtalsutbildning av antalet fastställda studerandeår *)	..	20 %	16 %
driftskostnader euro/studerandeår (yrkesutbildningen totalt) **)	7 020	10 486	10 002
rumsm ² /studerandeår	14,9	13,9	13,5

*) Nytt nyckeltal från och med 1.1.2019

**) Nyckeltalet om småbarnspedagogik ändrades i från och med 1.1.2019.

13 85**Musikinstitutet**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 001	0	1 001	1 011	-11
Utgifter	-4 078	-3	-4 081	-4 122	40
Verksamhetsbidrag	-3 077	-3	-3 081	-3 110	30

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

År 2019 erbjöd Vanda musikinstitut studieplats för över två tusen elever och arbetsplats för 120 anställda. Under året har den mångsidiga verksamheten vid läroanstalten synts inom Vandas område i form av närmare två hundra konserter, framträdanden eller evenemang och som nått ut till närmare 16 000 besökare.

Verksamhet med Tempo-stråkorkestrar pågår i skolorna Kytöpuiston koulu och Länsimäen koulu. Under år 2019 har verksamheten utvidgats till skolorna Rajakylän koulu och Lehtikuusen koulu.

År 2019 blev man klar med avsnitten för enskilda instrument i läroplanen. I elevförvaltningssystemet Eepos togs möjligheten att spara bilagor i bruk. Tack vare detta kan elevbedömningen nu göras elektroniskt i sin helhet. Den nya läroplanen har ökat andelen gemensamt musicerande i studierna. Läroplanen erbjuder eleverna meningsfulla helheter av nya slag och möjligheter att inrikta studierna i enlighet med sina egna intressen och på så sätt dra nytta av det man har lärt sig på ett allt mer mångsidigt sätt enligt de egna behoven.

Renoveringen av Kulturcentret Orvokki (Violen) inleddes i augusti–september 2019 och beräknas vara klar under läsåret 2020–2021. Det betyder att musikinstitutet kommer att flytta tillbaka till Orvokki från de tillfälliga lokalerna.

Budgetens utfall

Vanda musikinstituts ekonomi för år 2019 förverkligades enligt budgeten. Verksamhetsbidraget uppgick till sammanlagt 3,1 milj. euro, vilket är 101 procent av verksamhetsbidraget enligt budgeten. Inkomster inflöt 1,0 milj. euro och utgifter 4,1 milj. euro.

13 86**Konstskolan**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	308	0	308	372	-64
Utgifter	-925	-1	-926	-967	41
Verksamhetsbidrag	-617	-1	-618	-595	-24

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

År 2019 togs elevförvaltningssystemet Eepos i bruk fullt ut: alla elevsökningar, godkännanden av nya elever, faktureringar och uppgöranden av läsordningar gjordes i det nya systemet.

Den nya läroplanen börjar också stegvis tillämpas i sin helhet. År 2019 utfördes t.ex. den skriftliga delen av slutarbetyg, de s.k. portfolierna, helt och hållet elektroniskt.

Nya verkstäder har tagits med i den nya läroplanen, t.ex. mediakonst, digital teckning och måleri.

Verksamheten i dessa verkstäder presenterades vid ett ljuskonstevenemang på Dagen för barnens rättigheter, då elevernas konstverk projicerades på väggen i Kulturcentret Orvokki (Violen).

Renoveringen av i Kulturcentret Orvokki inleddes äntligen i augusti–september 2019. Det har naturligtvis påverkat verksamheten på många sätt. Renoveringen borde vara klar hösten 2020.

Budgetens utfall

Budgeten utföll enligt planen.

Vanda konstskolas ekonomi för år 2019 förverkligades enligt budgeten. Verksamhetsbidraget uppgick till sammanlagt 0,6 milj. euro, vilket är 96 procent av verksamhetsbidraget enligt budgeten. Inkomster inflöt 0,4 milj. euro och utgifter 1,0 milj. euro.

14

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/ underskridning
Inkomster	278 831	-20 000	258 831	270 676	-11 845
Utgifter	-234 262	-325	-234 587	-223 702	-10 885
Verksamhetsbidrag	44 569	-20 325	24 244	46 975	-22 730

Tabellen innehåller anslag på 9,0 milj. euro som Helsingforsregionens miljötjänster (HRT) reserverat i inkomster och utgifter för planering och byggande av vatten- och avlopp samt 3,9 milj. euro i realiserade inkomster och utgifter.

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2019

År 2019 var byggandet rekordstort i Vanda. Året var också en tid av stora strukturella förändringar för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö. Organisationen förnyades och verksamhetsstyrningssystemet Matti togs i bruk vid produktionen. Generalplaneförslaget blev färdigt att behandlas av förtroendevalda. Stadsfullmäktige beslutade 16.12.2019 efter verksamhetsområdets ingående beredning att fortsätta planeringen av Vandabanan mot byggnadsberedskap.

Beredningen av en generalplan som omfattar hela staden (generalplan 2020) framskred enligt tidtabellen till utkaststadiet. Stadsstyrelsen lade fram utkastet till generalplan 11.2.2019. Under våren ordnades ett flertal invånarmöten och möten mellan olika instanser. Växelverkan genererade en betydande mängd åsikter, utlåtanden och ändringsförslag. Med utkastet som underlag utarbetades konsekvensbedömningar om olika teman, där lösningar bedömdes i relation till bl.a. generalplanens mål och bestämmelserna som styr arbetet. Konsekvensbedömningarna medförde rekommendationer till utveckling av lösningar. På grundval av dem och återkopplingen från växelverkan utarbetade man under höstens lopp ett generalplaneförslag av utkastet till generalplan. Generalplanekommittén behandlade lösningarna under sina möten först områdesvis och i årsslutet utifrån förslagsmaterialet. I sin helhet blev förslaget färdigt till generalplanekommittémötet 16.12, där det bordlades till början av år 2020.

I markanvändningens centraliserade datasystemprojekt skapas ett gemensamt datasystem för stadsmiljöns verksamhetsområde, vilket omfattar markanvändningsplaneringen och den kommunaltekniska infrastrukturens livscykelhantering, hantering av anknytande övriga operativa funktioner samt produktion och hantering av geografiska data. Projektet har delats upp i fyra införandefaser för åren 2018–2020. År 2019 var det viktigaste året i

fråga om att ta systemet i användning och lära sig det. Då flyttades följande till produktionen: generalplaneringen, detaljplaneringen, byggnadstillsynens tillståndsprocesser och stadsplaneringens undantagsbeslut integrerade i Lupapiste, köpeskillingsregisterhelheten samt planeringen av det offentliga stadsrummet inklusive översiktsplanering, administrativ planering och byggnadsplanering. I slutet av år 2019 använde drygt 200 av verksamhetsområdet ca 700 anställda MATTI-plattformen i sitt arbete.

År 2019 uppvisade byggandet i Vanda rekordstora siffror, men det fanns tecken på stabilisering i luften. Antalet nya bostäder som färdigställdes uppgick till 5 014, vilket är 481 fler än under det senaste rekordåret 2018.

Stadens egna lokalprojekt som färdigställdes var Solstenen fas 2, den ersättande skolbyggnaden i Råtorp och daghemmen i Håkansböle och Dickursby. Hyreslokaler som färdigställdes var paviljongdaghemsutrymmena och lågstadietutrymmena i Käinby och de ersättande daghemspaviljongerna i Korso och Råby. År 2019 färdigställdes Myrbacka äldrecenter och servicebostäder för personer med funktionsnedsättning i Dickursby genom koncernbolaget VAV:s finansiering. VTK Kiinteistö Oy:s projekt som färdigställdes var Ylästön koulu II med näridrottsplatser och utbyggnaden av ungdomslokalen vid Lumon lukio.

Under 2019 koncentrerades kommunalteknikens största investeringsprojekt till Kivistö storområde. De största projekten var Dickursbyvägen, Vandaforsvägen, banbron som beställts som option och Kvartsstråket. De största projekten i Håkansböle storområde var Hanaböleträskbron samt Långmossevägen och Långmossegränden. När det gäller iståndsättningen av markområden bestod det största enskilda byggnadsprojektet år 2019 av grundberedningen av västra delen av Veckal. Det största saneringsprojektet var åstranden i Dickursby. Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena koncentrerade sina största investeringar på iståndsättandet av åstranden i Dickursby och en omvandling av det före detta övervakningstornet vid Käinby motorbana i Käinbybacka till ljus- och ljudinstallationen Ombra för att respektera områdets historia.

År 2019 präglades på många sätt av förberedelserna inför organisationsreformen som omformade stadens förvaltning. Organisationsreformen som trädde i kraft i början av år 2020 ledde till att verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö ändrades till stadsmiljöns verksamhetsområde och verksamhetsområdets sju resultatområden slogs samman så att de bildar tre serviceområden.

Utfallet av verksamhetsområdenas verkställighetsplaner som utformats utifrån vägkartan för resurssmarthet rapporterades i miljöansvarsrapporten som blev färdig våren 2019. Vägkartans åtgärder framskrider till viss del enligt planerna och målen preciseras i samband med uppdateringar. Vägkartans centrala mål är att Vanda är klimatneutralt år 2030.

Budgetens utfall 2019

Verksamhetsområdet uppvisade ett något bättre ekonomiskt helhetsresultat jämfört med den ursprungliga budgetens mål för 2019. Trots att markförsäljningsvinsterna minskade kraftigt, ersattes bortfallet av markanvändnings- och utvecklingsersättningarna och avgifterna för upplagring av schaktmassor som var större än budgeterat. Utöver detta fick staden också in 3,1 milj. euro i ersättningar enligt asfaltkartellrättegångens beslut, men ersättningen syns inte i verksamhetsområdets intäkter. Driftsekonomin verksamhetskostnader inom verksamhetsområdet underskreds med 10,9 milj. euro. De viktigaste underskridningarna jämfört med budgeten bestod av fastighetscentralens externa hyreskostnader, kollektivtrafikens mindre driftskostnader och HRM:s mindre kostnader.

Byggnadsinvesteringarna underskred anslagen med ca 14,5 milj. euro, men när det gäller de kommunaltekniska investeringarna överskreds budgeten med ca 5,7 milj. euro. Den fasta egendomens investeringsutgifter överskred budgeten med ca 2,4 milj. euro och den fasta egendomens intäkter överskred budgeten med ca 6,3 milj. euro. De anslag som anvisats för lös egendom användes nästintill enligt budgeten.

Under 2019 gjordes följande anslagsändringar i verksamhetsområdets driftsekonomidel:

- Avkastningsmålet för markförsäljningsvinsterna hos resultatområdet för fastigheter och boende sänktes med 20 milj. euro. Den nya budgeten för markförsäljningsvinster var 16 milj. euro år 2019.
- Sommarjobbanslagen för studerande och skolelever i Vanda, totalt ca 0,25 milj. euro, lades till i budgeten.
- Till kommunalteknikcentralen riktades 72 092 euro i anslag för positiv särbehandling (MEK).

Under 2019 gjordes följande anslagsändringar i verksamhetsområdets investeringsdel:

- Utgifterna för köp av fast egendom höjdes med 2,7 milj. euro.
- I stadsplaneringsnämnden godkändes dessutom 9.12.2019 ett förslag till höjning av anslaget för köp av fast egendom på totalt ca 3,7 milj. euro som erhållits som avtalsersättning och från byte av markområden. Höjningsförslaget hann inte föras till stadsfullmäktige under år 2019. Höjningsförslaget hade inga finansiella konsekvenser.
- I projektgruppen för offentliga anläggningstillgångar höjdes anslagen för kommunalteknikens investeringar med 3 milj. euro, dessutom riktades ca 0,2 milj. euro i MEK-anslag till de kommunaltekniska investeringarna.

Verksamhetsområdets projektverksamhet

Verksamhetsområdets omfattande program var inriktade på centrala regionala planerings- och byggnadsprojekt i Dickursby, Aviapolis och Kivistö. Projekten administrerades i första hand av verksamhetsområdets tre gemensamma projektledare.

Systemet för projektadministration Thinking Portfolio omfattar följande åtta ICT-utvecklingsprojekt:

- Digitalisering av ansökningarna om detaljplaneändringar (KaupsuDigi)
- IHKU - Kostnadsberäkningssystem och serviceallians för infrastrukturprojekt (gemensamt projekt)
- Utveckling av styrsystemet för fastighetsförvaltning
- Kiha-fastighetsförvaltning
- Konekeskus-appen
- Utvecklingen av trafikdata
- Utredningen av mobilt arbete
- MATTI (Markanvändningens verksamhetsmodell och datasystem)-projektet

14 0

Stadsplaneringsnämnden sammanlagt

Ansvarig: Hannu Penttilä

Organ: Stadsplaneringsnämnden

Ordförande: Pirjo Ala-Kapee-Hakulinen

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/ underskridning
Inkomster	48 147	-20 000	28 147	29 419	-1 272
Utgifter	-16 668	-109	-16 777	-16 942	165
Verksamhetsbidrag	31 479	-20 109	11 370	12 477	-1 107

14 0**Stadsplaneringsnämnden bruttoenheterna**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	44 147	-20 000	24 147	24 762	-615
Utgifter	-13 467	-100	-13 568	-13 212	-355
Verksamhetsbidrag	30 680	-20 100	10 579	11 550	-971

Till verksamhet som är underställd stadsplaneringsnämnden hör som gemensamt bindande bruttobudgeterade enheter stadsplaneringsnämnden, verksamhetsområdets förvaltning, fastigheter och boende samt stadsplaneringen. Byggnadstillsynen verkar som en separat bindande nettobudgeterad enhet.

14 10**Stadsplaneringsnämnden**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-97	0	-97	-93	-4
Verksamhetsbidrag	-97	0	-97	-93	-4

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Stadsplaneringsnämnden i Vanda sammanträdde 12 gånger under 2019. Sammanlagt behandlades 282 ärenden, dvs. 24 ärenden per sammanträde. Under året behandlade nämnden planläggningsärenden som berörde olika områden runtom i staden, bl.a. en planstomme för Myrbacka, en riktgivande plan för Aviapolis Core, Trä-Kivistös inledande kvarter. När det gäller förvaltningen av fast egendom sysselsattes nämnden av tomtreserveringar och köp, försäljning och arrende av mark.

Stadsplaneringsnämnden gjorde en studieresa till Stockholm och Huddinge i maj. Under resan bekantade man sig med centrala stadsutvecklingsprojekt samt byggande i trä och byggande på höjden. För nämnderna vid verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö ordnades också ett gemensamt nämndseminarium i september. Seminariets teman behandlade nämndöverskridande teman som Vandabanan, resurssmarthet och data-systemet MATTI.

14 20**Verksamhetsområdets förvaltning**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	59	-59
Utgifter	-2 440	0	-2 440	-1 842	-597
Verksamhetsbidrag	-2 440	0	-2 440	-1 784	-656

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Verksamhetsområdets förvaltning deltog aktivt i beredningen av organisationsreformen Det nya Vanda. Redan i början av hösten blev verksamhetsområdet för markanvändning och miljö färdigt med serviceområdenas interna serviceenhetsstruktur, men verkställandet av de utformade riktlinjerna och byggandet av praktiska verksamhetsmodeller och ledningssystem för de nya serviceområdena krävde tid och resurser vid alla resultatområden ännu i årsslutet. I anslutning till organisationsreformen utformades nya spetsprojekt för verksamhetsområdet, vars genomförande startade redan under loppet av år 2019. Det är troligt att stadsmiljöns verksamhetsområde genomgår stora förändringar ännu vid fullmäktigeperiodens skifte sommaren 2021, då verksamhetsområdets nämndstruktur ändras till att motsvara organisationsstrukturen hos Det nya Vanda. Också de förändringar i förvaltningsstadgan som gäller nämndstrukturen bereddes under loppet av år 2019.

Verksamhetsområdesinformationen utvecklades år 2019 bland annat genom metoder för en intraförnyelse som gör det möjligt att ge ut mer aktuell intern information jämfört med tidigare. Man satsade också på informationen om inomhusluft: under året skickades 145 objektspecifika informationsbrev, varav majoriteten berörde inledningen av inomhusluftsundersökningar och resultaten från dem. Antalet är över tre gånger större jämfört med året innan tack vare den extra resurs som man erhållit för inomhusluftsinformation. Man gav också aktivt ut information om symtomenkäten på stadsnivå.

Under fjolåret skickade man sammanlagt ca 180 pressmeddelanden om andra teman vid verksamhetsområdet till medier, stadens webbplats och kanaler för sociala medier. Under våren låg fokus i mediebevakningen på stads- cyklar och i årsslutet på Vandabanan och behandlingen av banan i beslutsfattandet. Utöver detta beredde man sig på de förändringar som organisationsreformen Det nya Vanda skulle föra med sig: av verksamhetsområdets informationsenhet skulle man 1.1.2020 bilda ett fempersonersteam för informations- och interaktionstjänster, vilket förväntas leda till synergi och nya möjligheter till invånarinformation och -engagemang.

Budgetens utfall

Kostnaderna för verksamhetsområdets förvaltning utföll i stort sett enligt budgeten.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Antal anställda inom verksamhetsområdet	643	684	631
Antalet chefer inom verksamhetsområdet	85	87	93
Antalet anställda inom ekonomi- och förvaltningsservicen	40	24	23

14 30

Fastigheter och boende

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	43 888	-20 000	23 888	24 294	-406
Utgifter	-6 721	-69	-6 790	-7 125	335
Verksamhetsbidrag	37 167	-20 069	17 098	17 169	-71

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Inom bostadsbyggandet uppnådde produktionen av flervåningshus och antalet färdigställda bostäder en ny rekordnivå år 2019. Vanda nådde alla sina mål för bostadsproduktionen som satts upp i MBT-avtalet. I Vanda färdigställdes sammanlagt 5 014 bostäder (målet var 2 400), varav 482 var hyresbostäder med långt statligt

räntestöd. Som erkänsla för en innovativ utveckling av ARA:s hyresbostadsbestånd och en övergripande förnyelse av områden beviljades VAV Asunnot Oy och Vanda stad erkännandet ARA-asumisen raivaaja.

En anseelig mängd mark anskaffades, ca 118 ha, genom frivilliga affärer och som ersättning för avtal i områden som stöder förverkligandet av stadens långsiktiga strategier och en harmonisering av samhällsstrukturen.

Arbetsplatstomter överläts i Övitsböle, Vinikby och Björkhagen samt sex stycken enligt de bindande målen i områdena Veckal och Aviapolis. På företagssidan fortsatte man i samarbete mellan Vantaan Yrittäjät och Helsingfors-regionens handelskammare att ordna företagstomtinformatio-seminarier och på motsvarande sätt ordnade man för boendets del bostadstomtinformatio-seminarier riktat till byggherrar.

Köpeskillingregisterprocessen MATTI togs i bruk. En stor del av resultatområdet personal deltog också i utbildningar i anslutning till MATTI. I årsslutet startade sista precisionstestningen i anslutning till MATTI-projektet. Under 2019 hade stadsmätningen en fortsatt stark roll i MATTI-projektets genomförande.

Under loppet av år 2019 effektiviserade stadsmätningen sina processer. Bland annat minskade den tid som används för utarbetande av tomtindelningar avsevärt. Man har ordnat bredskalig utbildning i att använda och arbeta med det nya systemet: under året ordnades sammanlagt 32 utbildningar enbart som allmänna utbildningar och produktutbildningar. Dessutom har ett flertal workshoppar ordnats vid service- och ansvarsområdena under årets lopp.

I början av år 2019 förverkligades den år 2018 förberedda överföringen av geoteknikens resultatenhet från kommunalteknikcentralen till resultatenheten för fastigheter och boende. Under 2019 utarbetades ett handlingsprogram för hanteringen av jord- och stenmaterial i Vanda. I programmet fastställs åtgärder för att främja hanteringen av jord- och stenmaterial och återvinningsmaterial. Ett centralt mål är en resurssmart verksamhet med vilken man minskar byggandets skadliga miljökonsekvenser och kan uppnå kostnadsinbesparningar.

Budgetens utfall

Avkastningsmålet för markförsäljningsvinster sänktes med 20 milj. euro på grund av en kraftig minskning av markköp. Resultatområdet överskred det ändrade avkastningsmålet med 0,4 milj. euro år 2019. Driftsekonomikostnaderna överskred budgeten med 0,3 milj. euro, men anslagens bindningsnivå vid stadsplaneringsnämndens bruttoenheter överskreds inte.

För anskaffningen av fast egendom och naturskyddsområden användes omkring 11,5 milj. euro. Stadsplaneringsnämnden godkände ett tilläggsanslagsförslag på totalt ca 6,4 milj. euro för höjning av investeringarna i köp av fast egendom.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Pågående överlåtelseäbblingar	6	5	7
Färdigställda bostäder	4 533	3 800	5 014
varav statligt understödda hyresbostäder	783	246	482
Markförsäljningsinkomster (t€)	38 200	36 000	16 331
Hyresinkomster (t€)	4 343	4 150	4 965
Tidsrymd för utarbetande av tomtindelning (dygn)	60	47	52

14 40**Stadsplaneringen**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	259	0	259	410	-151
Utgifter	-4 210	-32	-4 241	-4 152	-90
Verksamhetsbidrag	-3 951	-32	-3 982	-3 742	-241

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Stadsplaneringen ansvarar för utarbetandet av generalplaner och detaljplaner samt markanvändningsplaner i anslutning till dem. Stadsplaneringen deltar också i flera andra uppgifter både på hela stadens och verksamhetsområdets nivå. Under året godkändes 29 detaljplaner eller detaljplaneändringar. De omfattar ca 196 841 m²-vy i ny byggrätt för bostäder, varav 72 procent har planerats på stadsägd mark. Det gjordes upp 22 program för deltagande och bedömning för de nya planer som blivit aktuella. Allt som allt finns det 146 aktuella initiativ till detaljplaneändringar.

Vandas följande generalplan som omfattar hela staden utarbetas under fullmäktigeperioden 2017–2020. Arbetet styrs av en generalplanekommitté som utsetts av stadsstyrelsen. Ett utkast till generalplan bereddes under år 2018 och var framlagt år 2019. Generalplaneringen sysselsätter hela stadsplaneringen eftersom ändringarnas förutsättningar också undersöks på detaljplanenivå. Generalplanen bereds för beslutsbehandling under år 2020.

Vid detaljplaneringen fortskred planläggningen av arbetsplats- och serviceprojekt enligt målen. I detaljplaneringen av bostäder uppnås inte det planläggningsmål som satts upp för Vandas MBT-period, vilket är 265 000 kvadratmeter våningsyta för den nya bostadsplanläggningens del, även om det färdigställts 286 793 kvadratmeter våningsyta i ny och ändrad bostadsvåningsyta. Emellertid uppnåddes MBT-målet för antalet bostäder så att det överträffade målen. De övriga bindande målen uppnåddes till största delen bra. Av detaljplanerna låg 94,5 procent i en kollektivtrafikzon och 72 procent på stadsägd mark. Beredningen av ett förslag till utkast för en detaljplaneändring för det nya lokalprojektet i Dickursby pågår.

På våren beviljades Vanda stad ett pris av Elävt Kaupunkikeskustat ry, Levande Stadskärnor rf för planeringen och förverkligandet av stadskärnor. Stadsplaneringen och byggnadstillsynen fick SAFA-priset för planläggningen av Kivistö centrum och styrandet av byggandet.

Stadsplaneringen övergick till att använda planeringssystemet MATTI våren 2019. Samtliga av stadsplaneringens kärnprocesser fungerar i MATTI. Projektet har skapat förutsättningar för att utveckla processer, effektivisera ett flertal arbetsfaser och förbättra bl.a. fortskridandet av planläggningen och uppföljningen av genomförandet.

Under året gick man över till en ny organisationsstruktur. Detaljplaneringen har slagits ihop till en enhet som leds av detaljplanechefen. Under hösten bereddes en organisationsreform där stadsplaneringen, miljöcentralen och byggnadstillsynen slogs samman till ett serviceområde 2020.

Budgetens utfall

För driftsekonomis del har inbesparningar åstadkommit i och med personalomsättningen och rekryteringssvårigheterna. Intäkterna år 2019 överskred budgeten och de faktiska kostnaderna underskred budgeten.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Godkända detaljplaner st.	27	45	28
Ny bostadsvåningsyta m ² -vy	170 536	265 000	196 841
Initiativ till detaljplaneändringar	140	145	146
Ansökningar om planläggning under året	40	40	27
Undantagsbeslut	54	70	75

14 75**Byggnadstillsynen**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	4 000	0	4 000	4 656	-656
Utgifter	-3 200	-9	-3 209	-3 729	520
Verksamhetsbidrag	800	-9	791	927	-136

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Antalet färdigställda bostäder överskred under verksamhetsåret genomsnittet för tio år med 2 300 bostäder och var över 5 000 bostäder. Byggandet av affärer, lager och kontor ökade betydligt jämfört med året innan och uppnådde nivån för ett normalår.

I areal mätt låg volymen på den våningsyta för byggande som beviljats i byggnadstillsynens tillstånd, 410 000 m²-vy, något över det långsiktiga genomsnittet. De beviljade tillstånden för bostadsbyggande omspände 2 800 bostäder. Våningsytan på den utnyttjade bostadsbyggnadsrätten uppgick till 170 000 m²-vy.

I utvecklingsverksamheten har det viktigaste varit att vidareutveckla e-servicen. Arbetet med att utveckla underlaget för e-tjänsterna, Lupapiste, har skett i samarbete med kunderna. Hela tillståndsprocessen, från inledande förfrågningar till arkivering och datatjänster sköts elektroniskt. I Vanda har man aktivt utvecklat utnyttjandet av datamodeller i byggnadstillsynsarbetet. Den genomsnittliga tiden för handläggning av tillstånd har överlag varit 31 dygn.

Stadsplaneringen och byggnadstillsynen fick SAFA-priset för planläggningen av Kivistö centrum och styrandet av byggandet.

Budgetens utfall

Byggnadstillsynens verksamhetsbidrag var 0,9 milj. euro, vilket var 0,1 milj. euro bättre jämfört med budgeten.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Påbörjade bostäder	4 369	2 700	2 621
Total yta, m ²	462 081	430 000	517 107
Inkomster/utgifter, %	139	125	126
Utgifter/tillståndens totala yta (€/m ²)	8,1	7,38	7,16
Färdigställda byggnader, st.	663	500	548
Lokaler m ²	1 021	1 021	1 021

14 5**Tekniska nämnden sammanlagt****Ansvarig: Hannu Penttilä****Organ: Tekniska nämnden****Ordförande: Paula Lehmuskallio**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	230 159	0	230 159	240 557	-10 398
Utgifter	-213 881	-187	-214 068	-202 984	-11 083
Verksamhetsbidrag	16 278	-187	16 091	37 573	-21 481

Tabellen innehåller anslag på 9,0 milj. euro som Helsingforsregionens miljötjänster (HRT) reserverat i inkomster och utgifter för planering och byggande av vatten- och avlopp samt 3,9 milj. euro i realiserade inkomster och utgifter.

14 5**Tekniska nämnden bruttoenheter**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	39 896	0	39 896	53 966	-14 070
Utgifter	-93 709	-183	-93 892	-87 959	-5 933
Verksamhetsbidrag	-53 813	-183	-53 996	-33 993	-20 003

Verksamhetsbeskrivning

Till den verksamhet som sorterar under tekniska nämnden hör som gemensamt bindande bruttobudgeterade enheter tekniska nämnden och kommunalteknikcentralen samt kollektivtrafiken som en separat bindande enhet. Fastighetscentralen och depån fungerar som separat bindande nettobudgeterade enheter.

15 01**Tekniska nämnden**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-65	0	-65	-49	-16
Verksamhetsbidrag	-65	0	-65	-49	-16

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Tekniska nämnden i Vanda sammanträdde 12 gånger under 2019. Sammanlagt behandlades 184 ärenden. I september deltog tekniska nämnden i ett gemensamt seminarium för nämnderna inom markanvändning, miljö och byggande som ordnades i Gustavelund. Nämnden godkände översiktsplanen för Vandabanan 19.11.2019.

14 50**Kommunalteknikcentralen**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	26 296	0	26 296	40 322	-14 026
Utgifter	-41 548	-183	-41 731	-38 883	-2 849
Verksamhetsbidrag	-15 252	-183	-15 435	1 440	-16 875

Tabellen innehåller anslag på 9,0 milj. euro som Helsingforsregionens miljötjänster (HRT) reserverat i inkomster och utgifter för planering och byggande av vatten- och avlopp samt 3,9 milj. euro i realiserade inkomster och utgifter.

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

I fråga om kommunalteknikplaneringen lyckades man inom samtliga ansvarsområden förhållandevis bra hålla sig inom de utsatta tidtabellerna, trots genomförandet av MATTI-projektet, omfattande utbildning och nya arbetsmetoder. Översiktsplanen för Vandabanan blev färdig och godkändes i tekniska nämnden. Stadsfullmäktige beslutade 16.12.2019 att staden fortsätter planera spårvägens genomförande.

I verksamhetsområdets gemensamma MATTI-projekt infördes för kommunalteknikcentralens del följande processer:

- Upphandlingar
- Gemensamma upphandlingar
- Översiktsplaneringsuppgifter
- Översiktsplaneringens sammanställningsprocess
- Administrativ och byggnadsplanering
- Trafikstyrning

Hösten 2019 bereddes också en publikation för programmeringens, avtalsberedningens och byggandets del.

Projektet om återanvändning av jordmaterial från Ankparken i Korso fick ett hedersomnämmande av Suomen kuntatekniikan yhdistys – Finlands kommuntekniska förening ry (SKTY) i serien för byggnadsprojekt. Rivningen av dammen i Dickursbyforsen och återställandet av forsen placerade sig på en andra plats i tävlingen om RIL-priset 2019. Samma projekt fick också ett diplom av Suomen Projektiyhdistys ry i tävlingen Vuoden projektiteko (Årets projekthandling) 2019. Dessutom fick kommunalteknikcentralen ett hedersomnämmande i Infra rf:s tävling Paras kuntatilaaja (Bästa kommunbeställare).

Med finansiering från programmet för positiv särbehandling (MEK) effektiviserade man skötseln av grönområden, förverkligade gatukonst och genomförde underhåll av konstruktioner och strukturer samt anskaffade små tillskott till parkernas utrustning. Man skaffade också riskavfallsbehållare som man avtalat om med avgiftsenheten. För driftsekonomins MEK-upphandlingar användes ca 72 000 euro. I entreprenadområden (Håkansböle, Korso och Björkby) reparerades kantstenslinjer. I Mikkola röjde man sly och förbättrade trivselen i området samt skaffade fotbollsmål till Marsparken. I områdena Håkansböle och Havukoski genomfördes olika arbeten i anslutning till höstunderhåll.

I början av år 2019 flyttade geotekniken till resultatområdet för fastigheter och boende och parkeringsövervakningen från verksamhetsområdets förvaltning till kommunalteknikcentralens resultatenhet för tillstånd och övervakning. Kommunalteknikcentralens förändrade organisation trädde i kraft i februari 2019. Efter organisationsändringen bestod kommunalteknikcentralens resultatenheter av planering, byggande, underhåll, tillstånd och övervakning samt depån. Samma enhetsindelning bibehölls också i den i början av år 2020 förnyade organisationen.

Budgetens utfall

Inkomsterna hos kommunalteknikcentralen överskreds med närmare 20 milj. euro. Överskridningen bildades till största delen av större inkomster än beräknat från markanvändningsavtal och avgiftsintäkter från upplagring av schaktmassor. Utöver detta fick staden ca 3,1 milj. euro i ersättningar från asfaltkartellrättegången. Ersättningsarna syns inte i resultatområdets intäkter.

Vintern 2018–2019 var snömängden större än det långfristiga genomsnittet. Omkring 28 200 lass snö transporterades till Vandas snöupplag, då det långfristiga årliga genomsnittet har varit ca 14 500 lass. Inkomsterna från mottagningsavgifterna var således något större än vanligt. Den mycket milda vintern i slutet av 2019 ökade inte längre inkomsterna från snömottagning. Jämfört med tidigare år försökte man under sommarsäsongen minska skulderna från reparationerna av gatunät genom ett större antal små strukturereparationer, beläggningsarbeten och reparationsarbeten för att förbättra stadsbildens allmänna intryck och säkerhet.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Underhåll av trafikleder (€/m ²)	1,6	1,6	1,65
Underhåll av anlagda gatugrönområden (€/m ²)	0,3	0,28	0,3
Underhåll av anlagda parker (klass A) (€/m ²)	0,58	0,55	0,55
Lass som förts till jordupplagringsområden (st./år)	47 614	40 000	40 889

14 51**Kollektivtrafik**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	13 600	0	13 600	13 644	-44
Utgifter	-52 096	0	-52 096	-49 027	-3 069
Verksamhetsbidrag	-38 496	0	-38 496	-35 383	-3 113

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

HRT-trafiken övergick till ett zonsystem 27.4.2019. Zonsystemets biljettområden följer inte kommungränserna och kollektivtrafikresorna från västra Vanda blev betydligt billigare.

Zonförnyelsen har lett till fler passagerare i kollektivtrafiken och en ökning av biljettförsäljningen. Före förnyelsen var tillväxten 1,9 procent, medan antalet passagerare var 3,4 procent större efter förnyelsen i maj-oktober jämfört med maj-oktober år 2018. Användningen av kollektivtrafik har ökat särskilt på bussarna i zon B, men också på tågen i zon C. Antalet resenärer på Vandas avsnitt av linje 560 har ökat permanent i och med zonförnyelsen eftersom Myrbacka har blivit en populärare omstigningsplats än tidigare. Utöver zonförnyelsen har också markanvändningens utveckling haft en väsentlig inverkan på användningen av kollektivtrafik.

Trafiken på linjenätet enligt Tusbys och Kervos linjeplan inleddes fr.o.m. början av hösttrafiken 12.8.2019. Detta hade en inverkan på Vandas busslinjer närmast i Gladas och Korso. Också trafiken på K-tågen ändrades så att tågen stannar på alla stationer.

Kollektivtrafiken valdes ut som verksamhetsområdets genusmedvetna pilotprojekt inom budgeteringen. Verksamhetsområdet tog i sitt utlåtande om HRT:s verksamhets- och ekonomiplan ställning till kollektivtrafikens genusbundna användning och lade fram önskemål om att HRT utreder metoder för att främja jämställdheten med kollektivtrafikmetoder.

Budgetens utfall

Vandas kommunandel utföll med ett belopp som var ca 3 milj. euro mindre än det budgeterade trots att biljettpriserna sänktes i och med zonreformen. De viktigaste anledningarna till ett bättre resultat än den budgeterade var att biljettinkomsterna var större och att driftskostnaderna var mindre än i budgeten. När det gäller driftskostnaderna fördelade sig budgetunderskridningen mellan olika trafikformer.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Passagerarmängd (påklevningar vardagsdygn)	129 684	113 300	138 656

15 20**Fastighetscentralens resultatområde**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	184 113	0	184 113	179 297	4 816
Utgifter	-114 895	-4	-114 898	-109 351	-5 547
Verksamhetsbidrag	69 218	-4	69 215	69 946	-731

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Utvecklingsåtgärderna har i första hand varit förknippade med strategins centrala delområden, som förvaltningen av fastighetsegenedom och investeringar, energieffektivitet, inomhusluftsärenden och en effektivare användning av utrymmen.

Nyckeltalen som beskriver byggnadernas värde och reparationsskuld fortsätter alltjämt att vara bland de bästa i Vanda i en jämförelse mellan städerna (Trellum reparationsskuldindex 2018), vilket är en följd av rätt riktade reparationsåtgärder och en god lokalförvaltning. Tekniska delvisa ombyggnationer har riktats till objekt som omfattas av den beräknade reparationsskulden där reparationsbehoven har utretts under fastighetsrundor och preciserande besiktningar av fastigheternas skick. Man har förberett och genomfört rivningar av byggnader som tagits ur bruk enligt planerna.

Investeringsprogrammet har hållits inom ramen och projektkostnaderna har huvudsakligen hållits under kontroll. Minskningen av målpriset för lokalupphandlingar med 2 procent förverkligades till hälften så att det förverkligades i tre objekt. Tack vare att konkurrensutsättningar, projektstyrning och planering lyckades åstadkoms inbesparningar.

Utgående från vägkartan för resurssmarthet utformades en mer detaljerad åtgärdsplan och jämsmed den skapades en egen ledningsmodell för fastighetscentralen. Ansvar för åtgärdsområdena gavs till flera grupper, planeringen av åtgärderna inleddes och anslag reserverades för de kommande årens energiinbesparningsåtgärder. Som konkreta åtgärder inleddes en övergripande förnyelse av belysningsystemen i gamla byggnader så att de blir mer energieffektiva och baserade på led-teknologi och åtgärder inleddes för att kunna konvertera från oljeuppvärmning.

Man främjade inomhusluftsärenden genom att utveckla processerna för att utreda problemobjekt, reparationspraxis och styrningen av underhållet i samarbete med kommunernas inomhuslufts nätverk. Utvecklingsprojektet Smart & Clean avslutades under våren och användningen av de system för uppföljning av omständigheterna som utvecklades under projektet fortsätter i 15 skol- och daghemsobjekt. Den objektrelaterade informationen om inomhusluftobjekt utökades betydligt och fastigheter undersöktes och renoverades allt mer grundligt för att utöka åtgärdernas effektivitet. Styrgruppen för inomhusluftsärenden avvecklades och istället för den tillsattes en ny styrgrupp, vilket för sin del anknyter till arrangemangen i fråga om nya tväradministrativa strategiteman.

I den senaste jämförelsen mellan nyckeltalen för fastigheter är lokaleffektiviteten bäst på skolorna i Vanda och bland de bästa också i fråga om daghem (KTI 2019). De planeringsanvisningar som utarbetats för daghemslokaler och inlärmingsmiljöer i samarbete med bildningsväsendet har styrt projekten i en mer effektiv och fungerande riktning. Även om man i ett typiskt skol- och daghemsbyggande huvudsakligen också strävar efter tydliga och kostnadseffektiva standardlösningar, finns det fortfarande möjligheter till byggnader som profilerar sig arkitektoniskt och stadsbildsmässigt. Bland de nyaste färdigställda byggnaderna nådde daghemmet Vaaralanpuiston päiväkoti en nomination till Finlandiapriset för arkitektur bland fem framstående projekt.

Målet om att minska antalet tomma kontorslokaler uppnåddes helt. I slutet av 2019 fanns det omkring 33 procent mindre tomma lokaler jämfört med årsskiftet 2018–2019, dvs. totalt ca 2 000 lägenhetskvmadratmeter.

I och med pensioneringar och annan omsättning har det uppstått obesatta arbetsplatser och rekryteringen har varit problematisk hela året. Man lyckades besätta ett flertal viktiga platser i årsskiftet, men ett flertal rekryteringar pågår ännu.

För att göra det möjligt att riva det gamla kontorshuset flyttade resultatområdet i september in i modernare multifunktionella lokaler och under årsslutet vände man sig vid den nya arbetsmiljön och de nya verksamhetssätten. Generellt har man upplevt att de nya lokalerna är bättre än de tidigare och erfarenheterna har mestadels varit positiva.

Resultatområdet för fastigheter och boende och fastighetscentralens resultatområde sammanslogs till serviceområdet för fastigheter och lokaler, där fastighetscentralens helhet fortsätter vara en enhetlig serviceenhet. Än så länge har enhetsindelningen som gjordes år 2017 inte ändrats. Ledningen av nya enheter och team organiseras på ett ändamålsenligt sätt med hänsyn till deras olika storlekar och uppgifter.

Budgetens utfall

Den nettobudgeterade fastighetscentralen uppnådde sitt täckningsmål så att budgeten överskreds med 0,7 milj. euro. I sin helhet underskreds resultatrådets budgeterade kostnader med 5,5 milj. euro (5 %) och intäkterna med 4,8 milj. euro (3 %). Av de viktigaste driftsekonomiutgifterna utföll hyrorna för byggnader och lägenheter till ett belopp som var 3,1 milj. euro mindre än det budgeterade. På motsvarande sätt underskred fastighetscentralens externa hyresintäkter budgeten med samma belopp. De övriga försäljningsintäkterna ökade något. Den största andelen utgjordes av 0,7 milj. euro i intäkter från friluftsområdet Hanaböle träsk.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Mängden lokaler (m ²)	883 039	861 996	894 730
Driftskostnader milj. € *)	25,9	28,3	27,0
Nybyggnation (brm ²)	6 246	18 283	16 673
Rivna fastigheter (m ²)	3 641	8 600	3 546
Försäljning av fastigheter, försäljningsvinst (t€)	22	500	0
Reparationsskuld 75 % (t€)	53 703	55 000	
Energibesparingar (t€)	490	450	
Kundernas tillfredsställelse med lokalerna (KTI, 1–5) **)	3,36	3,4	-

*) Nyckeltalet har ändrats till att motsvara Kommunförbundets produktivitetjämförelse.

** Ingen undersökning gjordes år 2017 och 2019.

14 52

Depån

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	6 150	0	6 150	7 293	-1 143
Utgifter	-5 277	0	-5 277	-5 674	397
Verksamhetsbidrag	873	0	873	1 620	-747

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Depåns ordinarie verksamhet fortsatte huvudsakligen som förut. Man minskade sådana växthusgas- och partikelutsläpp från trafik som orsakas av stadens egen verksamhet genom att bl.a. öka antalet fordon som drivs med alternativa bränslen (gasbilar 12 st., elbilar 12 st.) samt genom att övergå till att använda förnybar diesel i den tunga fordonsparken. Den förnybara dieseln användningsgrad var 37 procent av dieselanvändningen. Utsläppsminskningen var ca 423 000 koldioxidekvivalentkilo jämfört med fossilt dieselbränsle.

Den egna verkstaden koncentrerade sig främst på akuta reparationer av arbetsmaskiner och tung materiel samt säsongsunderhåll av tilläggsutrustning och maskiner för säsongsbehov. Köptjänsternas andel av kostnaderna för underhåll och reparationer av materiel var ca 53 procent. Leasingmaterielens andel av fordonen är ca 65 procent.

Budgetens utfall

Utfallet av verksamhetsintäkterna var runt 19 procent och verksamhetskostnaderna ca 8 procent högre än i driftsplanen. Rörelseintäkterna och -kostnaderna utökades av fordonens goda användningsgrad samt den ökade mängden materiel. Försäljningsintäkterna från avskriven materiel var större än det som budgeterats. Planen för materielinvesteringar förverkligades. Det bindande nettomålet för depån uppnåddes.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Bränsleförbrukning (L/fordon/år)	1 459	1 590	1 439

14 7

Miljönämnden totalt

Ansvarig: Hannu Penttilä

Verksamhetsorgan: Miljönämnden

Ordförande: Maija Rautavaara

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	525	0	525	701	-176
Utgifter	-3 713	-29	-3 742	-3 776	33
Verksamhetsbidrag	-3 188	-29	-3 217	-3 075	-142

Verksamhetsbeskrivning

I den verksamhet som lyder under miljönämnden ingår som gemensamt bruttobudgeterade enheter miljönämnden och miljöcentralen.

14 74**Miljönämnden**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-63	0	-63	-37	-26
Verksamhetsbidrag	-63	0	-63	-37	-26

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

År 2019 sammanträdde miljönämnden sammanlagt 9 gånger och behandlade 97 ärenden. Miljönämnden deltog 27.9.2019 i ett gemensamt nämndseminarium i Gustavelund för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö.

14 76**Miljöcentralen**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	525	0	525	701	-176
Utgifter	-3 650	-29	-3 679	-3 739	59
Verksamhetsbidrag	-3 125	-29	-3 154	-3 038	-116

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Efter det att social- och hälsovårdsreformen sprack i riksdagen avslutades den egentliga beredningen av en överföring av miljö- och hälsoskyddet till landskapet, men de pågående utredningarna slutfördes. Miljöcentralen deltog i beredningen av generalplanen särskilt i fråga om fastställandet av naturskyddsområden. Miljöcentralen deltog också i utarbetandet av en kommunal syn av stadens förnybara energi. Våren 2019 färdigställdes en miljöansvarsrapport i vilken man sammanfattat hur verksamhetsområdenas verkställighetsplaner som utarbetats utifrån vägkartan för resurssmarthet utfallit. Utöver detta godkändes vägkartan för en cirkulär ekonomi i anslutning till projektet om föregångare inom den cirkulära ekonomin (CIRCWASTE), vars mål inkluderats i verksamhetsområdenas verkställighetsplaner. Under årets lopp bereddes en ansökan om fridlysning av Skrakabäckens naturskyddsområde, vilken behandlades i miljönämnden 11.12.2019 och gick vidare till stadsstyrelsen.

Vid miljö- och hälsoskyddet infördes i början året ett riksomfattande verksamhetsstyrnings- och datahanterings-system (VATI). Det har förekommit problem i samband med införandet, vilket försvårat inspektionsverksamheten. Dessutom blev Tapahtuma-apuri (Evenemangshjälpen) som planerats för evenemangsarrangörer färdig. Genom hjälpmedlet får evenemangsarrangören en checklista över nödvändiga tillstånd, anmälningar och anvisningar. Miljöcentralen äger hjälpmedlet och ansvarar i fortsättningen för att det uppdateras. Sättet att rapportera veterinärernas patientmängder och faktureringen har genomgått förändringar, vilket lett till att patientmängden inte är helt jämförbar med de tidigare årens rapporterade antal då verksamheten förblir oförändrad.

Antalet tillstånd och anmälningar vid miljö- och hälsoskyddet var mindre än beräknat, men det ligger på samma nivå som året innan. Man fortsatte få in mycket respons om vissa inrättningar i anslutning till övervakningen av miljötilståndsinrättningar. Antalet kontakter som togs i anslutning till miljöskador ökade med omkring 40 (= 362 st.) jämfört med året innan och en del av kontakterna var mycket arbetskrävande. För beslutsfattande bereddes 2 st. ansökningar om miljötilstånd, 6 ansökningar blev aktuella för handläggning. Om bulleransmälningar fattades 28 st. beslut, vilket är ca 20 st. färre jämfört med året innan. Den nya förordningen som gäller avloppsvatten i glesbygden ledde till att ca 900 nya objekt blev föremål för miljöövervakning och ökade behovet av övervakning. Miljöövervakningens granskningsmål enligt tillsynsplanen uppnåddes inte till alla delar.

Sommaren 2019 startades det EU-finansierade CIRCulT-projektet om främjande av en sluten cirkulär ekonomi i fråga om byggande och rivning, vilket pågår fram till år 2022. Utöver detta fortsatte det på hösten 2018 startade tvååriga projektet Klimatsmarta husbolag som en del av 6Aika-projektet. I maj 2019 beviljade miljöministeriet understöd för utformningen av evenemangskonceptet Vandabo och ansvarsfull och meningen är att arbetet blir färdigt hösten 2020. Som en del av verkställandet av vägkartan för resurssmarthet engagerade man och kommunicerade med invånare i anslutning till Vandabo och ansvarsfull-temat. I projektet Acceleratorn för hållbara levnadsvanor gjorde man ett lyckat experiment om vilka effekter förändrade levnadsvanor har på koldioxidavtrycket. År 2019 inleddes också en handlingsplan för hållbar energianvändning och klimatet (SECAP), vilken omfattas av det av Vanda stad tidigare undertecknade Global Covenant of Mayors-avtalet. Under småkrypens temaår ordnade närnaturguiderna 127 utflykter bland annat för daghem och skolor. Närnaturguideverksamheten har blivit mycket populär. Dessutom arrangerades ett flertal tillställningar och evenemang under temaåret, bl.a. en fototävling.

Budgetens utfall

Miljöcentralens inkomster överskred budgeten med ca 33 procent och låg på samma nivå som åren innan. Kostnaderna utföll i det närmaste i enlighet med den ändrade budgeten och de uppvisade en höjning med ca 200 000 euro jämfört med året innan. Bindningsnivån hos anslagen för verksamhet som lyder under miljönämnden överskreds med 33 000 euro för kostnadernas del. Överskridningen motsvarar det semesterlöneperiodiseringsbelopp som budgeterats för verksamhetsområdets förvaltning.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Miljö- och hälsoskydd			
Tillstånd och anmälningar	251	350	255
Antal inspektioner	1 657	1 800	1 458
Veterinärpatienter *	5 431	4 800	5 758
Miljövården			
Miljötilstånd, -anmälningar och registreringar	129	120	80
Producerade sakkunnigtjänster bl.a. inspektioner (st.)	5 150	4 800	5 009
Fridlysta naturskyddsområden/ha	1 474	1 400	1 474

* Patientdatasystemet förändrades fr.o.m. början av år 2018, vilket ändrade registreringssättet för återbesök.

Affärsverken

Affärsverket Företagshälsan i Vanda

Resultaträkning

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/ underskridning
Omsättning	6 844	0	6 844	4 610	-2 234
Övriga rörelseintäkter	0	0	0	47	47
Material och tjänster	-2 366	0	-2 366	-1 923	443
Personalkostnader	-3 710	0	-3 710	-1 900	1 810
Avskrivningar och nedskrivningar	-51	0	-51	-34	17
Övriga rörelsekostnader	-559	0	-559	-448	111
Rörelseöverskott (-underskott)	158	0	158	352	195
Övriga finansiella intäkter	1	0	1	3	-2
Räntekostnader som betalats till kommunen	-10	0	-10	-10	0
Ersättning för grundkapitalet	-3	0	-3	-3	0
Övriga finansiella kostnader	1	0	1	0	1
Finansiella intäkter och kostnader	-11	0	-11	-10	-1
Överskott (underskott) före reserver	147	0	147	342	-196
Ökning (-) eller minskning (+) i avskrivningsdifferensen	0	0	0	122	-122
Ökning (-) eller minskning (+) av frivilliga reserver	51	0	51	0	51
Inkomstskatt	0	0	0	-13	13
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	198	0	198	451	-254

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Affärsverket Företagshälsan i Vanda var ett kommunalt affärsverk inom Vanda stads organisation, vars uppgift ända fram till 31.7.2019 har varit att sörja för de tjänster inom företagshälsovården som staden har ansvar för i enlighet med lagen om företagshälsovård, folkhälsolagen och den övriga lagstiftningen åt Vanda stad och företag i städerna Vanda, Esbo, Helsingfors och Grankulla samt för sjömanshälsovårdens tjänster åt Helsingfors stad. Esbo, Helsingfors och Grankulla har avskilt företagshälsovården från det övriga folkhälsoarbete som det ankommer på kommunen att ordna, på det sätt som 5 § i folkhälsolagen möjliggör. Affärsverket Företagshälsan i Vanda har verkat på fyra olika verksamhetsställen i huvudstadsregionen. I och med bolagiseringen övergick Affärsverkets verksamhet och personal från och med 1.8.2019 till Vantaan Työterveys Oy. Stadsfullmäktige beslutade 16.12.2019 att Affärsverket Företagshälsan i Vanda läggs ned 31.12.2019.

År 2019 var ett ekonomiskt och operativt bra år för Affärsverket Företagshälsan i Vanda. Under tiden 1.1.2019–31.7.2019 hade affärsverket omkring 22 000 mottagningsbesök. Under januari–juni var förändringen i kundföretagens besök - 0,01 procent.

Inom affärsverket har man planenligt fortsatt med den interna och externa revisionsprocessen.

Affärsverket satsade fortsättningsvis på digitala lösningar under år 2019. I kundgränssnittet har tjänsten Extranet tagits i bruk i större omfattning. De virtuella och digitala lösningarna förstärker kundservicen och därmed blir företagshälsovårdens tjänster allt mångsidigare, vilket gagnar flera olika klientsegment.

I februari 2019 genomfördes en enkät om kundtillfredsställelse för största delen av företagskunderna. Enkäten visade att alla yrkesgruppers kompetens och tjänstvillighet upplevdes vara god. I enkätresultaten lyftes det bland annat fram en önskan om ökad kontakt, där vi tror att ibruktagandet av tjänsten Extranet kommer att ha en positiv inverkan.

Budgetens utfall

Finansieringsposterna stämde överens med de uppställda ramarna, räntekostnader till kommunen 10 455 euro (ränta 7,00 %) och ersättning för grundkapitalet 2 613 euro (ränta 7,00 %). Affärsverkets fordringar från kommunen uppgick vid slutet av år 2019 till 3,2 milj. euro. För arbete utom den egna kommunen betalas en inkomstskatt på 0,013 miljoner euro på grund av att resultatet för räkenskapsperioden 2019 ligger på plus. Tillgängliga medel på bankkontot uppgick till 0,98 milj. euro.

Omsättningen var 4,6 milj. euro (7,9 milj. euro 2018) och de övriga rörelseintäkterna 0,047 milj. euro (0,036 milj. euro 2018). Försäljningen underskred budgeten med 33 procent.

Verksamhetskostnaderna uppgick till 4,3 miljoner euro, av vilket 0,072 miljoner euro utgjordes av köp av material och 1,85 miljoner euro av köp av tjänster, 1,9 miljoner euro av personalkostnader och 0,45 miljoner euro av övriga kostnader i affärsverksamheten.

I Vanda, Esbo, Helsingfors och Grankulla låg affärsverkets resultat på plus. I enlighet med förlustutjämningsarrangemanget i avtalet om fusionering av företagshälsovården debiteras Helsingfors stad på sammanlagt 25 092,17 euro för förlustutjämnning under räkenskapsperioden 2019. Summan som debiteras består av förlusten från verksamhetsstället för sjömanhälsovård under räkenskapsperioden 2019.

Under räkenskapsperioden har det inte konstaterats några förluster eller värdeminskningar vid anskaffning av egendom, vid överlåtelse eller i bruksvärdena. Affärsverket Företagshälsan i Vandas egendom överläts i samband med överföringen av affärsverksamhet till Vantaan Työterveys Oy

Sammandrag av finansieringsanalysen

1 000 €	Budget 2019	Utfall	Överskridning/ underskridning
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	138	452	-314
Finansieringens kassaflöde			
Förändringar i eget kapital	0	0	0
Överskott som återbetalats till kommunen	0	0	0
Övriga förändringar i likviditeten	0	-132	132
Förändring i likvida medel	138	320	-182

Investeringar

1 000 €	Budget 2019	Utfall	Överskridning/ underskridning
Lös egendom	-60	0	-60

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Räkenskapsperiodens överskott, 1000 EUR	665	198	451
Andelen arbetstid som faktureras av arbetstiden, %	58 %	58 %	58 %
Kundavtal totalt, st.	4 914	4 987	4 918
Personal som omfattas av kundavtal, st.	32 017	32 992	31 654
Andelen personal som omfattas av FPA 2-avtal, %	41 %	42 %	42 %

Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk**Resultaträkning**

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/ underskridning
Omsättning	38 298	0	38 298	38 686	-389
Övriga rörelseintäkter	0	0	0	284	-284
Material och tjänster	-5 260	0	-5 260	-5 416	156
Personalkostnader	-26 030	0	-26 030	-26 069	40
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 457	0	-1 457	-1 250	-207
Övriga rörelsekostnader	-5 551	0	-5 551	-5 902	351
Rörelseöverskott (-underskott)	0	0	0	333	-333
Övriga finansiella intäkter	0	0	0	2	-2
Övriga finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Finansiella intäkter och kostnader	0	0	0	2	-2
Överskott (underskott) före reserver	0	0	0	334	-334
Ökning (-) eller minskning (+) i avskrivningsdifferensen	0	0	0	342	-342
Ökning (-) eller minskning (+) av frivilliga reserver	0	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	0	0	0	676	-676

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Mellersta Nylands räddningsverk förebygger olyckor genom att utarbeta riskanalyser, utföra säkerhetskommunikation, erbjuda experttjänster, utöva tillsyn och göra kontroller, göra upp planer och skapa beredskap. Räddningsverket producerar trygghet genom att upprätthålla aktionsberedskap och utföra räddnings- och akutmålsuppdrag samt varna, begränsa, skydda, evakuera och bereda sig. Tryggheten produceras och upprätthålls i samarbete med övriga myndigheter och verk, områdets kommuner, organisationer, företag och kommuninvånare.

Räddningsverkets verksamhetsområde omfattar städerna Hyvinge, Träskända, Kervo och Vanda samt kommunerna Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgnäs och Tusby. Förvaltningen av Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk organiseras enligt bestämmelserna i Vanda stads förvaltningsstadga. I stadens organisation hörde Mellersta Nylands räddningsverk till verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice. Affärsverket har en direktion med 15 medlemmar.

Räddningsverket har samarbetsavtal med Hyvinge sjukvårdsområde och HUCS Pejas område om att ordna akutvård. Det framtida vård- och landskapsreformen inverkar troligtvis också på hur akutvården ordnas.

Räddningsväsendet skulle enligt Juha Sipiläs regering flytta över till landskapen. Landets regering avgick dock i mars 2019 och beredningen avbröts. Den nya regeringen drog i juni upp riktlinjer enligt vilka social- och hälsovården och räddningsväsendet överförs på landskapens ansvar medan det i området Nyland blir fråga om en särlösning. Utredaren Kari Nenonen lämnade i december in den rapport som gäller utredningen om en särlösning för Nyland och den är för utlåtande fram till slutet av februari. Räddningsväsendet flyttar högst antagligen över till landskapen. Arbetet med att bereda samarbetet mellan Räddningsväsendet och Nyland upptar en betydande del av räddningsverkets resurser åren 2020–2021 om landskapet förverkligas.

Räddningsverket har under år 2019 utvecklat sin verksamhet i form av ett utvecklingsprojekt. Räddningsverket övergår succesivt till en processororienterad organisation som bygger på samarbete. Uppmärksamhet fästs också vid chefsarbetet och i anslutning till detta inleddes en ny administrativ organisation 20.1.2020. Vanda stads organisation ändrades också i början av år 2020. Räddningsverket har utvecklat sin information genom att utarbeta anvisningar för informationen, ordna utbildning för sin personal, effektivisera sin interna information och öka användningen av sociala medier.

Som underlag för räddningsverkets planering av servicenivån bereddes en gemensam riskanalys för räddningsverken i området Nyland i samarbete med Helsingfors, Västra Nylands och Östra Nylands räddningsverk.

För att förebygga olyckor i området utfördes under vissa bestämda tider kontrollbesök i 1 808 andra objekt än bostadshus, vilket motsvarar ett utfall på 92 procent i förhållande till det mål som ställts upp. Vidare gjordes 514 kontrollbesök i anslutning till efterkontrollen vid brandsäkerhetens självbedömning, vilka närmast gällde småhus.

Blanketter för brandsäkerhetens självbedömning skickades till 4 698 småhus och 89 procent av dessa återsändes. I samband med brandsäkerhetens självbedömning för flervåningshus ordnade avtalsbrandkårerna i området invånarkvällar där man behandlade säkerhetsinformation samt säkerhetspromenader.

Räddningsverket stöder kommunernas beredskap i det egna området och utvecklar den egna beredskapen. Räddningsverket stöder också kommunerna i det egna området genom att ordna beredskapsövningar för kommunerna i enlighet med kommunernas behov.

År 2019 uppgick antalet släcknings- och räddningsuppdrag inom Mellersta Nylands räddningsverks område till 8 023 st. (år 2018 var antalet 8 022). Antalet uppdrag har i stort sett hållit sig på samma nivå, även om befolkningen i området ökat. Antalet bränder minskade något, men fyra personer dog i dessa och i bland annat Nurmijärvi förstördes två skolbyggnader.

Behovet av akutvårdsservice fortsatte att växa. Det totala antalet uppdrag för Mellersta Nylands räddningsverks ambulanser uppgick till 39 528, då uppdragen var 35 761 till antalet året innan. Uppdragen ökade med elva procent.

Den största uppdragsökningen skedde inom HYKS Pejas sjukvårdsområde, där uppdragen ökade med 15 procent och nu var 25 354 st., då de år 2018 var 22 040 st. Mest ökade de brådskande A- och B-uppdragen. Den största ökningen i antalet uppdrag skedde efter maj, då nödcentralens nya system Erica togs i bruk.

Budgetens utfall

Den budget som godkändes av räddningsverkets direktion har gjorts upp för två olika verksamheter, räddningsväsendet och akutvården. Det bindande mål Vanda stadsfullmäktige uppställt i budgeten var ett rörelseöverskott på 0 euro. Målet nåddes med ett rörelseöverskott på 332 616,56 euro. Räkenskapsperiodens överskott uppgick till 676 104,09 euro efter redovisade avskrivningsdifferenser.

För räddningsverkets del uppgick omsättningen till 28,4 milj. euro (27,7 milj. euro år 2018). Omsättningen överskreds med 0,2 milj. euro, vilket berodde på en s.k. genomfakturering av de hyror som kommunerna höjt. De övriga rörelseintäkterna uppgick till 0,3 milj. euro (0,2 milj. euro år 2018). Verksamhetskostnaderna uppgick till 27,1 milj. euro (26,1 milj. euro år 2018). Av detta utgjordes 4,4 milj. euro av köp av material och tjänster (4,3 milj. euro år 2018), 17,8 milj. euro av personalkostnader (17,3 milj. euro år 2018) och 4,9 milj. euro av övriga utgifter för affärsverksamheten (4,6 milj. euro år 2018). Verksamhetskostnaderna överskred budgeten med 0,3 milj. euro. Räddningsväsendets rörelseöverskott uppgick till 372 699,63 euro.

För akutvårdens del förverkligades budgeten. Omsättningen uppgick till 10,3 miljoner euro (9,9 milj. euro år 2018). I akutvården uppgick inkomsterna från akutvårdens transporter till 3,6 milj. euro under räkenskapsperioden. Till Hyvinge sjukvårdsområde återbetalas inkomster i enlighet med samarbetsavtalet, enligt uppskattning 1,9 milj. euro (2,1 milj. euro år 2018). För HYKS Pejas sjukvårdsområdes del uppgick inkomsterna till 1,7 milj. euro (1,6 milj. euro år 2018). Verksamhetskostnaderna för akutvård uppgick till 10,3 milj. euro (9,9 milj. euro år 2018). Av detta utgjordes 1,0 milj. euro av köp av material och tjänster (1,0 milj. euro år 2018), 8,3 milj. euro av personalkostnader (8,1 milj. euro år 2018) och 1,0 milj. euro av övriga utgifter för affärsverksamheten (0,8 milj. euro år 2018).

Sammandrag av finansieringsanalysen

1 000 €	Budget 2019	Utfall	Överskridning/ underskridning
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-843	-441	-402
Finansieringens kassaflöde			
Förändringar i eget kapital	0	0	0
Överskott som återbetalats till kommunen	0	0	0
Övriga förändringar i likviditeten	0	1 773	-1 773
Förändring i likvida medel	-843	1 332	-2 175

Kassaflödet i ordinarie verksamhet och investeringar var -441 134 euro. Ändringen i likvida medel på 1 332 093 euro under räkenskapsperioden höjer summan för likvida medel till 3 808 726 euro.

Investeringar

1 000 €	Budget 2019	Utfall	Överskridning/ underskridning
Räddnings- och släckningsenheter, övrigt fordonsmateriel	-1 960	-2 272	312
Övrigt räddnings- o. servicemateriel	-100	-23	-77
Stationsinventarier	-100	0	-100
Ledningscentraler	-50	0	-50
Skyddsrumssystem	-40	0	-40
Datasystem	-50	0	-50
Investeringar totalt	-2 300	-2 295	-5
Statsandelar och överlåtelseinkomster	0	269	-269
Investeringar netto	-2 300	-2 026	-274

Det bindande målet uppfylldes för investeringarnas del. Till investeringar användes 2 295 013 euro. Efter finansieringsandelarna på 248 000 euro och de överlåtelsevinster på 21 185 euro som uppkommit av bilförsäljning uppgick nettoinvesteringarna till 2 025 828 euro.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2018	BDG 2019	BS 2019
Kontrollbesök och brandsäkerhetens självbedömning	6 636	7 700	6 227
Säkerhetskommunikation (pers.)	61 980	90 000	57 470
Räddningsväsendets uppgifter	8 022	7 000	8 023
Akutvårdsuppgifter	35 761	35 000	39 528
Utgifter €/invånare	80,71	83,87	82,59

Fonderna

Bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfonden

Lån och bidrag har kunnat ansökas från bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfonden för bostads- och näringspolitiskt ändamålsenliga projekt enligt stadgorna.

Enligt driftsplanen förväntades nya lån bli beviljade till ett belopp av 8,0 milj. euro och understöd och bidrag till ett belopp av 0,4 milj. euro.

Från fonden har lån och hissunderstöd kunnat ansökas under hela året. Under 2019 beviljades två lån till ett belopp av 150 000 euro och 2 475 000 euro. I årsslutet var ett lån på 150 000 euro outtaget.

Ett hissunderstöd beviljades till ett belopp av 65 000 euro.

Fondkapitalet uppgick 31.12.2019 till 95 893 816,61 euro.

Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena

Med medel från utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena finansieras utvecklingen, planeringen och byggandet av Kivistö och de andra centrumområdena. Ur fonden finansierades också utvecklingen av de andra centrumen samt marknadsföringen av områdena. Utvecklingsprojekt drevs vidare i Aviapolis, Myrbacka, Kivistö, Käinbybacka och Björkby.

I Aviapolis trafiklabb-projektet undersöktes och testades hållbara lösningar inom trafik, mobilitet och logistik i Aviapolisområdet. Genom utvecklade lösningar minskade man bland annat behovet av parkeringsplatser, utvecklade en konkret och enkel skjutsfördelningstjänst för områdets aktörer, planerade och modellerade en elektrifiering av logistikterminalens transportmateriel och demonstrerade utnyttjandet av drönare inom paketlogistiken.

År 2019 uppgick fondens driftsekonomiutgifter till cirka 0,75 milj. euro och i avskrivningar bokfördes 0,66 milj. euro. I slutet av perioden uppgick fondens likvida tillgångar till 7,9 milj. euro.

Investeringar

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-5 300	0	-5 300	-4 536	-764
Byggverksamhet	0	0	0	40	-40
Offentliga anläggnings-tillgångar	-5 300	0	-5 300	-4 577	-723

Fondens investeringsutgifter uppgick till totalt 4,5 milj. euro. Av projekten färdigställdes år 2019 parkeringsanläggningen Safiiriparkki, varav en kvotdel har sålts i anslutning till försäljningen av tomt 23151/6. Av projekten pågår fortfarande utvecklingen av Dickursby åstrand bland annat i parken vid Fernissastranden och Färgfabriksstranden, reparationen av Fernissans skorsten och byggandet av Fernissabron samt utvecklingen av Åviksparken och parkens lekplats. I Käinbybacka renoverades det före detta övervakningstornet vid Käinby motorbana till ljus- och ljudinstallationen Ombra för att respektera områdets historia. Utöver detta arbetade man med att slutföra konstprojektet i Björkby centrum och man har som avsikt att det färdigställs i början av år 2020.

Social kreditgivning

Många ansökningar lämnas in om social kreditgivning för omstrukturering av olika slags skulder. I alla åldersgrupper ser man fortfarande många personer som fått problem med konsumtionskrediter utan säkerhet.

Pensionärerna utgör en viktig grupp som behöver och använder social kreditgivning. Den nuvarande höga hyresnivån och den årliga höjningen av levnadskostnaderna sätter press på ekonomin. För pensionärernas behov är den sociala krediten ett användbart instrument, eftersom de har fasta inkomster.

Medborgarnas stora ekonomiska problem och skuldproblem syntes som ett mycket stort antal kontakter hos alla instanser som hjälper skuldsatta personer år 2019.

Ekonomi- och skuldrådgivningen blev en del av rättshjälpsbyrån från och med 1.1.2019. Hur ändringen inverkar på den sociala kreditgivningen finns det ännu inga närmare uppgifter om.

Den sociala kreditgivningen fick in 87 nya skriftliga ansökningar. Antalet kreditbeslut som fattades uppgick till 119 stycken. De positiva besluten var 40 till antalet. Antalet negativa skriftliga beslut var 50 st. och muntliga 29 st., sammanlagt 79 stycken.

För kunder som redan fått lån beviljades 84 amorteringsfria månader och gjordes upp 31 betalningsplaner för obetalda betalningsposter. Under hela året sades 4 krediter upp.

I Vanda har man fr.o.m. 1.8.2016 för den sociala krediten tagit ut en referensränta enligt 12 § i räntelagen 633/1982 i stället för Euribor (Social- och hälsovårdsn. 13.6.2016). Avkastningen har minskat efter ränteändringen, eftersom räntorna har varit så låga.

Från och med bokslutet 31.12.2014 har alla fordringar som är över två år gamla bokförts som kreditförluster i enlighet med stadens allmänna praxis. Före utgången av år 2019 uppgår kreditförlusterna till 311 375,51 euro, dvs. 5,50 procent av samtliga krediter som beviljats (5 658 785,71 euro). Sociala kreditgivningens fordringar drivs in tills de har betalats i sin helhet eller tills skulden har preskriberats. Prestationer fås således även efter bokföringen av kreditförluster, varvid summan de facto inte i sin helhet blir en slutgiltig kreditförlust.

Fonden för social kreditgivning hade 1 797 884,06 euro i medel 31.12.2019 och 749 889,19 euro finns att tillgå för beviljande av sociala krediter år 2020.

Målet som satts upp för den sociala kreditgivningens kreditverksamhet nåddes.

Skadefonden

Skade- och ansvarsriskerna har begränsats genom försäkringar. Vanda stads och dess affärsverks lagstadgade olycksfallsförsäkringar, egendoms- och avbrottsförsäkringar, ansvarsförsäkringar för verksamheten och administrationen, bil- och trafikförsäkringar, olycksfallsförsäkringar samt reseförsäkringar har konkurrensutsatts senast år 2018. Till de delar som stadens försäkringar inte ersätter skador på egendom, täcks dessa ur skadefonden som förvaltas av finansieringens resultatområde genom att följa skadefondens stadga.

2.2.2 Tablå över budgetutfallet i resultaträkningsdelen 2019

Staden och fonderna

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/ underskridning
Försäljningsinkomster	54 207	536	54 743	49 181	5 562
Avgiftsinkomster	70 012	-1 400	68 612	85 950	-17 338
Understöd och bidrag	15 929	2 111	18 040	20 785	-2 744
Övriga inkomster	235 495	-19 921	215 574	212 925	2 650
Inkomster sammanlagt	375 643	-18 674	356 969	368 840	-11 871
Personalutgifter	-492 431	-1 710	-494 141	-464 244	-29 897
Köp av tjänster	-682 259	-21 768	-704 027	-727 103	23 076
Material, förnödenheter och varor	-49 445	-920	-50 365	-49 841	-525
Understöd	-80 708	-150	-80 858	-77 723	-3 135
Övriga utgifter	-233 033	-507	-233 540	-227 912	-5 628
Utgifter sammanlagt	-1 537 876	-25 055	-1 562 931	-1 546 822	-16 109
Verksamhetsbidrag	-1 162 233	-43 729	-1 205 962	-1 177 982	-27 980
Skatteinkomster	1 048 000	-38 000	1 010 000	1 014 612	-4 612
Statsandelar	173 000	9 000	182 000	184 319	-2 319
Ränteinkomster från andra	14 077	0	14 077	13 943	134
Ränteinkomster från affärsverk	170	0	170	170	-0
Övriga finansiella inkomster från andra	15 197	0	15 197	15 589	-392
Ersättning för grundkapitalet från affärsverk	71	0	71	71	0
Ränteutgifter	-2 900	0	-2 900	-1 915	-985
Övriga finansiella utgifter	-330	0	-330	-508	178
Finansiella ink. och utgifter	26 284	0	26 284	28 707	-2 423
Årsbidrag	85 051	-72 729	12 322	48 299	-35 977
Avskrivningar och nedskrivningar	-116 078	0	-116 078	-113 818	-2 261
Extraordinära inkomster och ut- gifter	0	0	0	3 265	-3 265
Räkenskapsperiodens resultat	-31 028	-72 729	-103 757	-62 254	-41 503
Ändringar i reserver och fonder	1 943	0	1 943	-304	2 248
Räkenskapsperiodens övers- kott(underskott)	-29 084	-72 729	-101 813	-62 558	-39 255

Resultaträkningsdelens utfall, inklusive affärsverken

1 000 €	Staden + fonderna BS 2019	Affärsverken BS 2019	Totalt BS 2019
Försäljningsinkomster	49 181	58 221	107 401
Avgiftsinkomster	85 950	6 732	92 682
Understöd och bidrag	20 785	1 393	22 177
Övriga inkomster	212 925	317	213 242
Inkomster sammanlagt	368 840	66 663	435 502
Personalutgifter	-464 244	-44 233	-508 476
Köp av tjänster	-727 103	-9 098	-736 201
Material, förnödenheter och varor	-49 841	-3 649	-53 490
Understöd	-77 723		-77 723
Övriga utgifter	-227 912	-8 619	-236 531
Utgifter sammanlagt	-1 546 822	-65 599	-1 612 421
Verksamhetsbidrag	-1 177 982	1 063	-1 176 919
Skatteinkomster	1 014 612	0	1 014 612
Statsandelar	184 319	0	184 319
Ränteinkomster från andra	13 943	0	13 943
Ränteinkomster från affärsverk	170	0	170
Övriga finansiella inkomster från andra	15 589	22	15 611
Ersättning för grundkapitalet från affärsverk	71	0	71
Ränteutgifter	-1 915	-170	-2 084
Övriga finansiella utgifter	-508	-72	-580
Finansiella ink. och utgifter	28 707	-220	28 488
Årsbidrag	48 299	844	49 142
Avskrivningar och nedskrivningar	-113 818	-1 337	-115 154
Extraordinära inkomster och utgifter	3 265	0	3 265
Räkenskapsperiodens resultat	-62 254	-493	-62 747
Ökning (-) eller minskning (+) i avskrivningsdifferensen	0	464	464
Ökning (-) eller minskning (+) av reserver	0	0	0
Ökning (-) eller minskning (+) av fonder	-304	0	-304
Ändringar i reserver och fonder	-304	464	159
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)	-62 558	-30	-62 587

Resultaträkning

Verksamhetsintäkter

De sammanräknade verksamhetsintäkterna för staden, affärsverken och fonderna var 435,5 milj. euro, vilket är 10,0 milj. euro mer än i den ändrade budgeten 2019. Överskridningen av verksamhetsintäkterna beror särskilt på Kommunalteknikcentralens avtalsintäkter, vilka överskred budgeten med 17 milj. euro. Inkomsterna från markförsäljning och arrende sjönk i sin helhet med cirka 12 milj. euro jämfört med året innan. Verksamhetsintäkterna inkluderar i budgeten 9,0 milj. euro och i utfallet 3,9 milj. euro i s.k. genomfakturerade försäljningar av byggnadstjänster till HRM. Utfallsprocenten för verksamhetsintäkterna i förhållande till den ändrade budgeten var 102 procent.

Verksamhetskostnader

De sammantagna verksamhetskostnaderna för staden, affärsverken och fonderna var 1 612,4 milj. euro, vilket är 17,0 milj. euro mindre än i den ändrade budgeten. Personalkostnaderna underskred budgeten med cirka 32 milj. euro. Kostnaderna för köp av tjänster överskred budgeten med cirka 23 milj. euro, vilket närmast förklarades av att det användes mer inhyrd personal än beräknat och att anslaget för social- och hälsovården överskreds. Understödkostnaderna underskred den ändrade budgeten med cirka 3 milj. euro på grund av den goda sysselsättningsutvecklingen. I verksamhetskostnaderna ingår 3,9 milj. euro i s.k. genomfakturerade kostnader från byggtjänster som sålts till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM). Utfallsprocenten för verksamhetskostnaderna i förhållande till den ändrade budgeten var 99 procent.

Verksamhetsbidrag

I bokslutet år 2019 är de sammanräknade verksamhetsbidraget för staden, affärsverken och fonderna -1 176,9 milj. euro, vilket är 27,1 milj. euro bättre än den ändrade i budgeten. Det för den kommunala sektorn typiska negativa verksamhetsbidraget ökade jämfört med året innan med 104,4 milj. euro, dvs. med 9,7 procent. Ökningen år 2019 berodde särskilt på den kraftiga ökningen i social- och hälsovårdens kostnader, lanseringen av Apotti, minskningen av inkomsterna från markförsäljning, utvidgningen av rätten till småbarnspedagogik, löneförhöjningarna år 2019, ökningen i semesterlöneskulden i anslutning till att konkurrenskraftsavtalets nedskärningar i semesterpenningen upphör och förhöjda externa hyror.

Skatteinkomst och statsandelar

Staden fick sammanlagt 1 014,6 milj. euro i skatteinkomster år 2019. Skatteinkomsterna ökade med 31,9 milj. euro, dvs. 3,2 procent, från året innan. Skatteinkomsterna flöt inte in som beräknat på grund av underskottet av skatteinkomster som orsakades av skattekortsreformen och kommunens utdelning som var mindre än beräknat, och de underskred den ursprungliga budgeten med 33,4 milj. euro. Skatteinkomsterna överskred den ändrade budgeten med 4,6 milj. euro och utfallet av skatteinkomsterna i budgeten blev 100,0 procent. Av skatteinkomsterna för 2019 utgjordes 861,5 milj. euro av kommunalskatt, 74,6 milj. euro av samfundsskatt och 78,5 milj. euro av fastighetsskatt.

Staden fick år 2019 sammanlagt 184,3 milj. euro i statsandelar för driftsekonomin, vilket var 6,3 procent mer än året innan. De beräknade statsandelarna i den ursprungliga budgeten 2019 överskreds med 11,3 milj. euro och den ändrade budgeten med 2,3 milj. euro, varvid utfallet var 101 procent.

Finansiella intäkter och kostnader

De sammanräknade finansiella intäkterna och kostnaderna för staden, affärsverken och fonderna uppgick till 27,1 milj. euro, utfallet överskred budgeten 2019 med 1,1 milj. euro. Differensen mellan budgeten och utfallet beror på att räntenivån fortsättningsvis hållits på en låg nivå. Hela stadens ränteutgifter blev 2,1 milj. euro, vilket underskred budgeten med 1,0 milj. euro.

Årsbidrag

Årsbidraget fås genom att skatteinkomsten, statsandelarna samt finansieringsintäkterna och -utgifterna läggs till verksamhetsbidraget. I bokslutet 2019 var årsbidraget för staden, affärsverken och fonderna 49,1 milj. euro, vilket är 37,7 milj. euro mindre än den ursprungliga budgeten och 35,0 milj. euro bättre än i den ändrade budgeten. Årsbidraget minskade med 56 procent jämfört med årsbidraget 2018.

Avskrivningar och nedskrivningar

Avskrivningarna och nedskrivningarna år 2019 utgjorde 115,2 milj. euro, vilket var 98 procent av det budgeterade och 2,5 milj. euro mindre jämfört med budgeten.

Räkenskapsperiodens resultat

Räkenskapsperiodens resultat för staden, affärsverken och fonderna år 2019 var -62,7 milj. euro, vilket var 66,7 milj. euro mindre än resultatet för 2018, 31,9 milj. euro mindre än den ursprungliga budgeten för 2019 och 40,8 milj. euro större än den ändrade budgeten för 2019.

2.2.3 Investeringsdelens utfall

91 Byggnation

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	569	-569
Utgifter	-84 355	0	-84 355	-69 822	-14 533
Netto	-84 355	0	-84 355	-69 252	-15 103

Stadsfullmäktige godkände 12.11.2018 ett anslag på 84,355 milj. euro för investeringar i lokaliteter år 2019. För investeringar i lokaliteter användes sammanlagt 69,82 milj. euro år 2019, vilket underskrider de godkända anslagen med omkring 14,53 milj. euro (cirka 17 %). Anslag användes enligt projektgrupp inom ramen för de investeringsprogram som godkänts av tekniska nämnden 11.12.2018, enligt tabellen här nedan.

91 1 Nybyggnation

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	225	-225
Utgifter	-49 620	0	-49 620	-43 080	-6 540
Netto	-49 620	0	-49 620	-42 855	-6 765

I enlighet med sitt uppdrag skaffade fastighetscentralen i samarbete med sina kunder och samarbetsparter lokaliteter för serviceproduktionens behov genom att förverkliga det arbetsprogram för nybyggnation som fastighetscentralsnämnden godkänt. År 2019 färdigställdes följande projekt med anslag: Solstenen fas 2, den ersättande skolbyggnaden i Råtorp och daghemmen i Håkansböle och Dickursby. Hyreslokaler som färdigställdes var paviljongdaghemsutrymmena och lågstadieutrymmena i Käinby och de ersättande daghemspaviljongerna i Korso och Råby.

Av de projekt som genomförs med anslag i slutet av året pågick byggandet av följande projekt som färdigställs år 2020: Hämeenkylä koulu, daghem 2 i Gruvsta, Veturin päiväkoti samt utbyggnaden av servicebyggnaderna i idrottsparkerna i Korso och Mårtensdal. Under arbete var också de paviljonger som användes som tillfälliga lokaler under ombyggnaden av Leppäkorven koulu och byggs som hyreslokaler, en gemensam renrumspaviljong för Vandas skolors bruk och de paviljonger som behövs som tillfälliga lokaler på grund av inomhusluftsproblemen i Varias verksamhetsställe på Bäckhagsvägen.

Med finansiering av koncernbolaget VAV färdigställdes år 2019 Myrbacka äldrecenter och i och med bostadsprojektet på Violvägen 4 i Dickursby 15 servicebostäder för personer med funktionsnedsättning. VTK Kiinteistö Oy:s projekt som färdigställdes var Ylästön koulu II och skolans näridrottsplats samt utbyggnaden av ungdomslokalen vid Lumon lukio.

I planeringsskedet var Jokiniemen ala-astekoulu som utökas med daghemslokaler, Leppäkorven koulus utbyggnad, Uomarinteen päiväkoti, Länsimäen päiväkoti och utbyggnaden av servicebyggnaden i Myrbacka idrottspark.

Av koncernbolagens projekt var VAV:s projekt som gäller boende- och servicelokaler för specialgrupper inom projektet Kvesvedsängen i Björkhagen i planeringsskedet.

Följande projekt med anslagsfinansiering var i behovsutrednings- eller projektplaneringsskede: Aviapolis daghems-, skol- och ungdomslokaler (Atomi), Patotien päiväkoti, Lauhatien päiväkoti, ett ersättande paviljongdaghem för Vapaalan päiväkoti, Vaskivuoren lukios utbyggnad, stadsmätningens och markkarteringens nya depå i Björkhagen och simhallen i nordöstra Vanda.

Av koncernbolagens projekt vid fastighetscentralen var projektet invånarstugan i Lejle, Veckal yrkesläroanstalt, Dickursby välfärdscenter och Dickursby äldrecenter i behovsutredningsskede.

Utanför koncernbolagen hyrdes nya lokaler för Nicehearts verksamhet, nya bibliotekslokaler i Björkby och tillfälliga lokaler i Dickursby för kontorsfastigheten på Konvaljvägen 13 som rivs.

Under år 2019 färdigställdes följande förhandsutredningsprojekt: Varias lokalitetsutredning, uppdateringarna av utredningarna om daghemsnätverken i områdena Korso och Björkby och utredningen om daghemsnätverket i Kivistö. Vid årsskiftet pågick arbetena med uppdateringen och sammanslagningen av utredningarna om daghemsnätverken i Myrbacka/Mårtensdal, utredningen om skolnätet i Aviapolis, utredningarna om tillfälliga lokaler för verksamheterna i Kauppakeskus Myyrinki och Taidemuseo Artsis lokalitetsutredning. Utöver detta deltog fastighetscentralen i den köksnätverksutredning som letts av upphandlingscentralen och framskridit ända till pilotprojektet.

Av anslagen under projektgruppen för nybyggen under 2019 förblev cirka 6,5 milj. euro oanvända (13 %). Underskridningen av kostnaderna beror bl.a. på att servicebyggnadsprojekten vid idrottsplanerna i Korso, Myrbacka och Mårtensdal samt daghemsprojektet i Gruvsta fördröjdes, vilket innebar att investeringskostnaderna flyttades över till år 2020. Dessutom blev investeringsanslag som reserverats för paviljongprojekt oanvända, då kostnaderna för områdes- och grundarbeten överfördes på hyran. Anslag förblev också oanvända till följd av budgetallokeringen av alliansprojekten vid Hämeenkylä koulu och Rajatorpan koulu samt på grund av projektvisa inbesparingar (såsom Aurinkokivi, etapp II).

91 2 Reparationsbyggande

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	344	-344
Utgifter	-32 475	0	-32 475	-24 745	-7 730
Netto	-32 475	0	-32 475	-24 401	-8 074

Fastighetscentralen ansvarade i enlighet med sin uppgift för ombyggnaden av de byggnader och gårdsplaner som ägs av fastighetscentralen, inom ramen för det arbetsprogram som godkändes av tekniska nämnden 11.12.2018.

De viktigaste reparationsprojekten som färdigställdes 2019 var ombyggnaden av Havukosken koulu, reparationsarbetena i Kuusikon koulu, de partiella ombyggnadsarbetena i Askiston koulu, ändringsarbetena i Vaskivuoren lukios matsalsutrymmen och de partiella ombyggnaderna av daghemmen Hansi, Jokiniemi, Koskimylly, Matari och Varistoniitty. Utöver dessa färdigställdes reparationen av terapibassängen i Håkansböle simhall, de konstruktionsmässiga reparationsarbetena i Kauniala sjukhus, reparationen av Käinbytornet, arbetet med att reparera vindsbjälklagskonstruktionerna i Patotien päiväkoti och arbetet med att reparera fasaderna på Könings-tedin koulu.

Inomhusluftsreparationsarbeten som ingick i anslagen för reparationsbyggande utfördes för cirka 6,1 milj. euro. De mest omfattande projekten för inomhusluftsreparationer var Ilolan koulu och Varistonniityn päiväkoti.

Av ombyggnaden av gårdsområden färdigställdes gårdsplanerna vid daghemmen Maarukka och Vapaala och vid skolan Jokivarren koulu under året.

I slutet av år 2019 var de största projekten i byggnadsskedet följande: ombyggnaden av Kulturcentret Orvokki, ombyggnaden av Västersundoms skola, ändringsarbetena i Myras, reparationsarbetena i den gamla museiskolan i Råtorp, reparations- och ändringsarbetena i Ruusuvuoren koulu och de partiella ombyggnadsarbetena i Solkikujan päiväkoti.

De största reparationsarbetsprojekten i planeringsskedet var ändrings- och reparationsarbetena i Jokiniemen alakoulu och ändringsarbetena i Leppäkorven koulu. Övriga projekt under planering när det gäller reparations- och ändringsarbeten var bl.a. ett ersättande värmefördelningsrum i Vega koulu i Mikkola, Vanda stadsmuseums hissprojekt, ändringar av avloppet när det gäller rekreationsområden som Bjurs och Palojärvi och Nikinmäen koulus näridrottsplats.

I behovsutrednings- eller projektplaneringsskedet var bl.a. ändrings- och reparationsarbetena i Kaivokselan koulu, Kilterin koulus, Kytöpuiston koulus, Simonkallion koulus och Nikinmäen koulus lokaler, reparationsarbetena i ekonomibyggnaderna på Håkansböle gårds område, ombyggnaden av Leppäkorven puukoulu, ombyggnaden av Kivimäen koulu och ombyggnaderna av det tidigare gymnasiet i Ånäs och Jokiniemen ala-astekoulu. Av daghemsbyggnaderna var följande i projektberedningsskedet: de partiella ombyggnadsarbetena i Tarhapuisto, Ruokopilli, Lummepolku, Vapaala, Kukinpolku, Ylästö, Seljapolku, Kämmeckäpuisto och Ravuri.

Anslag för 2019 i projektgruppen reparationsbyggande blev oanvänt till ett belopp på cirka 7,7 milj. euro (24 %), på grund av att projekt skjutits upp samt att genomförandet och kostnaderna för en del projekt överförts till nästa budgetår. För några projekts del hade behovet upphört och projekten genomförs inte. Inomhusluftsreparationerna överskred den budgetreservering som gjorts i projektgruppen med cirka 3,6 milj. euro.

91 3 Ändringar av hyres- och aktielokaler

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-2 260	0	-2 260	-1 997	-263
Netto	-2 260	0	-2 260	-1 997	-263

Fastighetscentralen ansvarade i enlighet med sin uppgift för ändringar och reparationer i de hyres- och aktielokaler som fastighetscentralen förvaltar, inom ramen för det arbetsprogram som godkändes av tekniska nämnden 11.12.2018.

År 2019 färdigställdes ändrings- och reparationsarbetena i Håkansböle ungdomsgård, ändrings- och reparationsarbetena i Koskikujan päiväkoti, köksändringsarbetena i Färdigheternas hus Koutsu, ändringsarbetena i de tillfälliga lokalerna på Stationsvägen 6 och 10 och gårdsreparationsarbetena vid Håkansböle daghem.

På åtgärd av koncernbolaget VTK Kiinteistöt Oy färdigställdes, i samband med Ylästön koulus utbyggnadsprojekt, reparations- och ändringsarbetena i de lokaler som tidigare färdigställts i skolan.

För år 2019 uppkom inga kostnader för inomhusluftsreparationer.

Under året gjordes preliminära utredningar tillsammans med koncernbolaget VTK Kiinteistöt Oy om utbyggnads- och ändringsbehoven i familjecentrets och tandvårdens lokaler som finns i bolagets fastigheter i Korso och Björkby.

Av anslagen i projektgruppen för ändrings- och reparationsarbeten i hyres- och aktielokaler användes cirka 2 milj. euro, dvs. omkring 88 procent av anslagen.

92 Immateriell egendom

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	94	-94
Utgifter	-7 862	0	-7 862	-6 511	-1 351
Netto	-7 862	0	-7 862	-6 416	-1 446

IT-administrationens budget för immateriell egendom var 7,9 milj. euro, av vilket 0,5 milj. euro överfördes till år 2021, och budgeten för år 2019 var sålunda 7,4 milj. euro. Av detta förverkligades 6,4 milj. euro, dvs. utfallet var 87 procent. Den viktigaste orsaken till underskridningen var integrationsprojektet.

År 2019 gällde utgifterna för immateriell egendom vid IT-administrationens servicecentral genomförandet av hela stadens gemensamma datasystemprojekt inom förvaltningen och verksamhetsområdena. De mest centrala projekten under 2018, av vilka en del fortsätter under 2020 var:

- Matt (Markanvändningens verksamhetsmodell och datasystem)
- Samordnad information
- Ett styrsystem för Småbarnspedagogiken
- Digione

93 Offentliga anläggningstillgångar

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	500	0	500	0	500
Utgifter	-40 000	-3 197	-43 197	-48 864	5 667
Kommunaltekniska arbeten	-40 000	-3 197	-43 197	-48 864	5 667
Trafikområden	-28 400	-4 597	-32 997	-35 854	2 857
Idrottsområden	-2 800	-1 100	-3 900	-5 115	1 215
Rekreatiomsområden	-900	600	-300	-213	-87
Miljöbyggnation	-6 000	400	-5 600	-7 104	1 504
Samprojekt	-1 900	1 500	-400	-578	178
Ringbanan	0	0	0	0	0
Netto	-39 500	-3 197	-42 697	-48 864	6 167

Kommunaltekniska arbeten

För investeringar i trafikområden, idrottsområden, rekreatiomsområden, miljöbyggande och samprojekt hade reserverats sammanlagt 43 milj. euro i budgeten för 2019 (+ MEK-finanseringen 0,2 milj. euro). De slutliga kostnaderna uppgick till sammanlagt omkring 48,9 milj. euro, vilket innebär en överskridning på 5,7 milj. euro i förhållande till budgeten.

I budgeten hade reserverats 33,2 milj. euro i anslag för byggandet av trafikområden och samprojekt (omfattar MEK-finanseringen). Kostnaderna uppgick till sammanlagt cirka 36,4 milj. euro, varvid de anslag som reserverats för dessa överskreds med omkring 3,2 milj. euro. Under år 2019 koncentrerades de största projekten till Kivistö storområde, där det användes medel för trafikområden, 15,2 milj. euro. De största projekten i Kivistö storområde var Dickursbyvägen, Vandaforsvägen, banbron som beställts som option och Kvartsstråket. De största projekten i Håkansböle storområde var Hanaböleträskbron samt Långmossevägen och Långmossegränden. Övriga stora projekt var Peltolavägen, Krickvägen (fortsätter 2020) och Dickursbyvägen (Haxvägen–Ljungvägen). Ett av de stora projekten var byggandet av stationer för stadscyklarna, vilket kom mitt under året, utanför budgeten.

För Samkommunen Helsingforsregionens miljöjänster (HRM) utfördes olika vattentjänstinvesteringsarbeten som fakturerades för sammanlagt omkring 3,9 miljoner euro.

För anläggningen av idrotts- och rekreatiomsområden hade det reserverats sammanlagt 4,2 milj. euro i budgeten. Kostnaderna uppgick till omkring 5,3 milj. euro, vilket betyder att de anslag som reserverats för detta överskreds med 1,1 milj. euro. Betydande projekt som färdigställdes år 2019 var fas II av Råby idrottspark, fas I av Räckhals och Myrbacka idrottspark samt Skallgrändens plan.

För miljöbyggande hade reserverats 5,6 milj. euro i budgeten. Kostnaderna uppgick till 7,1 milj. euro, vilket betyder att de anslag som reserverats för detta överskreds med omkring 1,5 milj. euro. De viktigaste projekten som färdigställdes 2019 var Libersticksparken (fortsätter 2020), fas II av Ankiparken, Tuulensuuparken, Rödstensparken, Lilla-Käinbyparken, Räckhalsplanens lekpark, Ebbforsparken och Vaggparken.

För de projekt som gällde positiv särbehandling (MEK) användes medel på sammanlagt närmare 200 000 euro. Till Håkansböle och Mikkola skaffades hastighetstavlor och vid Mårtensbyvägens och Stenbergsvägens skyddsväg sänktes kantstenen. I Maratonvägens underfartstunnlar skapades gemensamma väggmålningar och till Sotungin koulus hållplats skaffades en ny kur. I alla de områden som omfattas av programmet förverkligades gatukonstprojekt, där det i en del ingick omfattande växelverkan och delaktiggörande.

94 Lös egendom

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	1	-1
Utgifter	-7 744	0	-7 744	-7 075	-669
Verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice	-200	0	-200	-175	-25
Verksamhetsområdet för social- och hälsovård	-200	0	-200	-10	-190
Bildningsväsendets verksamhetsområde	-4 676	0	-4 676	-4 444	-232
Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö	-2 668	0	-2 668	-2 446	-222
Netto	-7 744	0	-7 744	-7 074	-670

Inom **verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice** uppgick anslagen för lös egendom till 200 000 euro, av detta förverkligades 175 664 euro.

Inom **verksamhetsområdet för social- och hälsovård** förverkligades anskaffningarna av lös egendom huvudsakligen i driftsekonomi med en modell för finansieringsleasing. I utgifter för finansieringsleasing betalades 0,2 milj. euro. De viktigaste projekten år 2019 var Myrbacka äldrecenter, hälsovårdsservicens skopienhets utrustning och Korso hälsostations alarmsystem.

Anslaget för lös egendom inom **bildningsväsendets verksamhetsområde** var 4,7 milj. euro, av vilket 95 procent förverkligades. Underskridningen berodde huvudsakligen på att ombyggnaden av tre daghem överfördes till år 2020.

Inom den grundläggande utbildningen användes anslag för lös egendom till att inreda de nya skolorna Aurinkokiven koulu, Ylästön koulu, Keimolanmäen koulu och Rajatorpan koulu samt skolorna Havukosken koulu och Ruusuvuoren koulu. Inom småbarnspedagogiken användes anslag för lös egendom till att inreda den nya byggnaden för daghemmen Hevoshaka, Tikkurila, Keimolanmäki samt till att inreda Korso daghemspaviljong och fem ombyggda daghem.

Inom de övriga resultatområdena användes anslag för lös egendom till att skaffa möbler och utrustning till övriga lokaler inom yrkesutbildningen, idrottsservicen, kulturservicen och ungdomsservicen.

Den lösa egendomen inom **verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö** underskred budgeten med cirka 0,2 milj. euro. Under år 2019 anskaffades en borrhingsmaskin till markkarteringen och mätningssapparat till mätningssavdelningen. Fastighetscentralen inredde Aurinkokiven koulu och Silkkis verksamhetslokaler. Till depån anskaffades bland annat en väghyvel, multihjullastare, en påhängsvagn, truckar och gräsklippare.

95 Fast egendom

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	3 500	0	3 500	9 843	-6 343
Utgifter	-10 000	-2 700	-12 700	-15 126	2 426
Köp av fast egendom	-5 400	-2 700	-8 100	-11 464	3 364
Iståndsättning av markområden	-4 600	0	-4 600	-3 662	-938
Iståndsättning av tomtmark för försäljning och uthyrning	-4 200	0	-4 200	-3 162	-1 038
Iståndsättning av markområden som förblir i stadens ägo	-400	0	-400	-500	100
Netto	-6 500	-2 700	-9 200	-5 283	-3 917

Köp av fast egendom

Mark anskaffades 118 ha genom frivilliga affärer och som ersättning för avtal i områden som stöder förverkligandet av stadens långsiktiga strategier och en harmonisering av samhällsstrukturen. Stadens markegendom ökade i området kring Rödsands station, i Västersundom, Hanaböle träsk's omgivning och i närheten av Sibbo storskog.

För anskaffningen av fast egendom och naturskyddsområden användes omkring 11,5 milj. euro. I intäkter från fast egendom inflöt cirka 9,8 milj. euro från anskaffningspriserna för markförsäljningen, vilket överskrider budgeten med över 6,3 milj. euro.

Iståndsättning av markområden

Anslag användes omkring 3,7 milj. euro för grundberedning av tomtmark och allmänna områden samt iståndsättning av förorenade markområden. Det största enskilda byggnadsprojektet år 2019 var grundberedningen av den västra delen av Veckal, cirka 2,9 milj. euro (23 ha). Det största rengöringsprojektet var åstranden i Dickursby.

97 Aktier och andelar

1 000 €	Budget 2019	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändrin- garna	Utfall	Överskridning/ un- derskridning
Inkomster	0	0	0	256	-256
Utgifter	-1 450	-4 000	-5 450	-3 380	-2 070
Aktier	-1 450	-4 000	-5 450	-3 380	-2 070
Stadsstyrelsen/köp av aktier	-500	-4 000	-4 500	-2 473	-2 027
Oy Apotti Ab	-950	0	-950	-907	-43
Netto	-1 450	-4 000	-5 450	-3 124	-2 326

Utfallet för försäljningen av aktier uppgick till totalt 0,256 milj. euro.

Anslaget för köp av aktier var efter budgetändringarna totalt 4,5 milj. euro, av vilket 1,0 milj. euro användes i den fond för fritt eget kapital som investerats i Työterveys Oy och totalt 1,473 milj. euro för anskaffningen av andra enskilda aktier. Anslaget för investering i den fond för fritt eget kapital som investerats i Apotti Oy uppgick till 0,950 milj. euro, av vilket 0,907 milj. euro förverkligades.

2.2.4 Finansieringsdelens utfall (exklusive affärsverken)

Staden och fonderna

1 000 €	Budget 2019	Budgeten ändringar	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/ underskridning
Verksamhetens kassaflöde	48 271	-52 729	-4 458	34 932	-39 390
Årsbidrag	85 051	-72 729	12 322	48 299	-35 977
Extraordinära poster	0	0	0	3 265	-3 265
Korrektivposter till internt tillförda medel	-36 780	-20 000	-16 780	-16 632	-148
Investeringskassans kassaflöde	-115 931	-29 897	-145 828	-128 019	-17 809
Investeringsutgifter	-156 711	-9 897	-166 608	-155 264	-11 344
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	500	0	500	663	-163
Försäljningsinkomster av anläggningstillgångar	40 280	-20 000	20 280	26 581	-6 301
Verksamhetens och investeringskassans kassaflöde	-67 660	-82 626	-150 286	-93 087	-57 200
Finansieringskassans kassaflöde					
Förändringar i utlåningen	9 747	0	9 747	5 216	4 531
Ökning i utlåningsfordringar	-8 000	0	-8 000	-3 130	-4 870
Minskning i utlåningsfordringar	17 747	0	17 747	8 346	9 401
Förändringar i lånestocken	57 700	0	57 700	43 237	14 463
Ökningar i långfristiga lån	140 000	0	140 000	100 000	40 000
Minskning i långfristiga lån	-82 300	0	-82 300	-82 293	-7
Förändring i kortfristiga lån	0	0	0	25 530	-25 530
Förändringar i eget kapital	0	0	0	113	-113
Förändring i eget kapital	0	0	0	417	-417
Förändring i fonder (av resultat)	0	0	0	-304	304
Överskott som återbetalats till kommunen	0	0	0	0	0
Övriga förändringar i likviditeten	0	0	0	29 183	-29 183
Finansieringskassans kassaflöde	67 447	0	67 447	77 749	-10 302
Förändring i likvida medel	-213	-82 626	-82 839	-15 338	-67 501
Nettoupplåning	57 700	0	57 700	43 237	14 463

2.2.5 Sammandrag över utfallet av anslag och beräknade inkomster

	Bindningsgrad	Budget	Utfall	Över-/underskriftn. (överskriftn. minus)	Budgetändringar ökning + minskning	Över-/underskriftn. efter ändringarna	Budget	Utfall	Över-/underskriftn. (överskriftn. minus)	Budgetändringar ökning + minskning	Över-/underskriftn. efter ändringarna
DRIFTSEKONOMIDELLEN											
10 Allmän förvaltning	B	-31,8	-28,4	-3,4	2,4	-1,0	2,8	2,7	0,0	0,0	0,0
11 Stadsdirektörens verksamhetsområde	B	-22,1	-19,2	-2,9	-0,1	-3,0	3,4	3,5	-0,1	0,0	-0,1
17 Verksamhetsomr. för koncern- och invånarservice	B	-97,3	-89,8	-7,5	-0,4	-7,9	9,2	8,9	0,3	0,0	0,3
12 Verksamhetsomr. för social- och hälsovård	B	-399,3	-418,0	18,7	-12,5	6,2	41,6	37,8	3,8	-1,4	2,4
12 20 Den specialiserade sjukvården	B	-239,4	-254,3	14,8	-11,9	2,9	1,7	1,8	-0,1	0,0	-0,1
13 Bildningsväsendets verksamhetsområde	B	-469,4	-471,1	1,7	-2,3	-0,6	33,9	39,0	-5,2	2,7	-2,4
13 70 Yrkesutbildningen	N	-35,9	-35,6	-0,3	0,0	-0,3	2,3	1,9	0,3	0,0	0,3
13 85 Musikinstitutet	N	-4,1	-4,1	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0
13 86 Konstskolan	N	-0,9	-1,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,4	-0,1	0,0	-0,1
14 0 Stadsplaneringsnämnden	B	-13,5	-13,2	-0,3	-0,1	-0,4	44,1	24,8	19,4	-20,0	-0,6
14 75 Byggnadstillsynen	N	-3,2	-3,7	0,5	0,0	0,5	4,0	4,7	-0,7	0,0	-0,7
14 5 Tekniska nämnden	B	-41,6	-38,9	-2,7	-0,2	-2,9	26,3	40,3	-14,0	0,0	-14,0
14 51 Kollektivtrafiken	B	-52,1	-49,0	-3,1	0,0	-3,1	13,6	13,6	0,0	0,0	0,0
15 20 Fastighetscentralens resultat område	N	-114,9	-109,4	-5,5	0,0	-5,5	184,1	179,3	4,8	0,0	4,8
14 52 Depån	N	-5,3	-5,7	0,4	0,0	0,4	6,2	7,3	-1,1	0,0	-1,1
14 7 Miljönämnden	B	-3,7	-3,8	0,1	0,0	0,0	0,5	0,7	-0,2	0,0	-0,2
RESULTATRÄKNINGSDEL											
Skatteinkomster	B						1 048,0	1 014,6	33,4	-38,0	-4,6
Statsandelar	B						173,0	184,3	-11,3	9,0	-2,3
Ränteintäkter av affärsverk	B						0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Ränteinkomster	B						14,1	13,9	0,2	0,0	0,2
Övriga finansiella inkomster	B						15,2	15,6	-0,4	0,0	-0,4
Avkastning på affärsverkets grundkapital	B						0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Ränteutgifter	B	3,1	2,1	1,0	0,0	1,0					
Övriga finansiella utgifter	B	0,4	0,6	-0,2	0,0	-0,2					
Extraordinära inkomster	B						0,0	3,3	-3,3	0,0	-3,3
Extraordinära utgifter	B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0					
INVESTERINGSDELEN											
91 1 Nybyggen	B	49,6	43,1	6,5	0,0	6,5	0,0	0,2	-0,2	0,0	-0,2
91 2 Reparationsbyggande	B	32,5	24,7	7,7	0,0	7,7	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3
91 3 Ändring av hyres- o. aktielokaler	B	2,3	2,0	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
92 Immateriell egendom	B	7,9	6,5	1,4	0,0	1,4	0,0	0,1	-0,1	0,0	-0,1
93 Offentliga anläggningstillgångar	B	40,0	48,9	-8,9	3,2	-5,7	0,5	0,0	0,5	0,0	0,5
93 7 Ringbanan	B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
94 Lös egendom	B	7,7	7,1	0,7	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
95 Fast egendom	B	10,0	15,1	-5,1	2,7	-2,4	3,5	9,8	-6,3	0,0	-6,3
97 Aktier och andelar	B	1,5	3,4	-1,9	4,0	2,1	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3
FINANSIERINGSDELEN											
Nettoupplåning	N	-57,7	-17,7	-40,0	0,0	-40,0					
AFFÄRSVERK											
Affärsverket Företagshälsan i Vanda	N	-6,6	-4,3	-2,4	0,0	-2,4	6,8	4,7	2,2	0,0	2,2
Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk	N	-36,8	-37,4	0,5	0,0	0,5	38,3	39,0	-0,7	0,0	-0,7
Affärsverket för mun- och tandhälsa	N	-23,1	-23,9	0,9	0,0	0,9	23,4	23,0	0,3	0,0	0,3

3 Bokslutskalkyler

3.1 Vanda stads resultaträkning

	1.1. - 31.12.2019	1.1. - 31.12.2018
Verksamhetsintäkter		
Försäljningsintäkter	72 481 971,21	72 044 123,62
Avgiftsintäkter	92 142 828,20	84 289 564,04
Understöd och bidrag	22 177 419,48	18 283 426,02
Övriga verksamhetsintäkter	43 746 318,49	68 370 939,15
	230 548 537,38	242 988 052,83
Verksamhetskostnader		
Personalkostnader		
Löner och arvoden	- 404 591 999,22	- 383 664 248,35
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	- 88 268 388,29	- 85 951 837,88
Övriga lönebikostnader	- 15 616 058,37	- 13 886 157,74
	- 508 476 445,88	- 483 502 243,97
Köp av tjänster	- 700 088 315,13	- 641 434 682,68
Material, förnödenheter och varor	- 53 466 406,83	- 51 065 414,72
Understöd	- 77 722 710,95	- 76 231 139,11
Övriga verksamhetskostnader	- 67 713 285,26	- 63 275 509,53
	- 1 407 467 164,05	- 1 315 508 990,01
Verksamhetsbidrag	- 1 176 918 626,67	- 1 072 520 937,18
Skatter och statsandelar		
Skatteinkomster	1 014 612 112,75	982 745 565,59
Statsandelar	184 319 309,00	173 386 738,00
	1 198 931 421,75	1 156 132 303,59
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	13 942 606,81	14 068 120,72
Övriga finansiella intäkter	15 610 670,19	17 408 491,47
Räntekostnader	- 1 914 822,54	- 2 311 707,21
Övriga finansiella kostnader	- 508 773,05	- 127 774,79
	27 129 681,41	29 037 130,19
Årsbidrag	49 142 476,49	112 648 496,60
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	- 111 353 202,27	- 107 411 708,89
Nedskrivningar	- 3 801 104,18	- 1 290 018,79
	- 115 154 306,45	- 108 701 727,68
Extraordinära poster		
Extraordinära intäkter	3 265 259,33	0,00
Räkenskapsperiodens resultat	- 62 746 570,63	3 946 768,92
Ökning (-) eller minskning (+) i avskrivningsdifferensen	463 505,67	283 164,73
Ökning (-) eller minskning (+) av reserver	0,00	95 317,93
Ökning (-) eller minskning (+) av fonder	- 304 127,83	834 177,57
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 62 587 192,79	5 159 429,15

3.2 Vanda stads finansieringsanalys

	1.1. - 31.12.2019	1.1. - 31.12.2018
Verksamhetens kassaflöde		
Årsbidrag	49 142 476,49	112 648 496,60
Extraordinära poster	3 265 259,33	0,00
Korrektivposter till internt tillförda medel	- 16 813 491,24	- 40 891 159,54
	35 594 244,58	71 757 337,06
Investeringskassaflöde		
Investeringsutgifter	- 157 558 813,89	- 134 810 967,40
Finansieringsandelar för investeringar	911 338,44	3 917 673,00
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	26 872 388,30	66 722 381,31
	- 129 775 087,15	- 64 170 913,09
Verksamhetens och investeringskassaflöde	- 94 180 842,57	7 586 423,97
Finansieringskassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning i utlåningsfordringar	- 3 130 230,85	- 298 836,00
Minskning i utlåningsfordringar	8 345 814,69	3 907 222,85
Förändringar i lånestocken		
Ökning i långfristiga lån	100 000 000,00	90 000 000,00
Minskning i långfristiga lån	- 82 293 165,56	- 169 529 724,72
Förändring i kortfristiga lån	25 530 471,25	- 16 228 711,27
Förändringar i eget kapital	112 846,37	0,00
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändringar i förvaldade medel och förvaltat kapital	954 299,27	- 142 769,73
Förändring i omsättningstillgångar	- 48 049,27	- 4 180,12
Förändring i fordringar	8 923 378,54	1 659 938,55
Förändring i räntefria skulder	20 431 764,27	9 576 101,68
Finansieringskassaflöde	78 827 128,71	- 81 060 958,76
Förändring i likvida medel	- 15 353 713,86	- 73 474 534,79
Förändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	124 664 877,46	140 018 591,32
Likvida medel 1.1	140 018 591,32	213 493 126,11
	- 15 353 713,86	- 73 474 534,79

3.3 Vanda stads balansräkning

AKTIVA	31.12.2019	31.12.2018
Bestående aktiva	1 857 642 500,88	1 831 574 207,24
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	0,00	72 297,67
Övriga utgifter med lång verkningstid	20 059 831,77	38 118 025,55
	<u>20 059 831,77</u>	<u>38 190 323,22</u>
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	301 998 297,32	296 715 162,37
Byggnader	573 623 645,81	559 128 718,31
Fasta konstruktioner och anordningar	314 173 963,62	304 120 211,51
Maskiner och inventarier	20 198 139,34	17 955 233,76
Övriga materiella tillgångar	316 783,31	316 783,31
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	62 610 662,37	45 589 421,38
	<u>1 272 921 491,77</u>	<u>1 223 825 530,64</u>
Placeringar		
Aktier och andelar	285 017 372,80	284 698 965,00
Övriga lånefordringar	278 865 262,78	284 201 526,10
Övriga fordringar	778 541,76	657 862,28
	<u>564 661 177,34</u>	<u>569 558 353,38</u>
Förvaltade medel	1 178 780,92	1 293 053,85
Statliga uppdrag	1 175 923,29	1 290 129,22
Donationsfondernas tillgångar	2 857,63	2 924,63
Rörliga aktiva	181 709 957,23	205 939 000,36
Omsättningstillgångar		
Material och förnödenheter	659 386,24	611 336,97
	<u>659 386,24</u>	<u>611 336,97</u>
Fordringar		
Långfristiga fordringar		
Lånefordringar	219 090,42	225 164,57
Övriga fordringar	3 736 342,37	3 401 496,00
	<u>3 955 432,79</u>	<u>3 626 660,57</u>
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	17 751 731,91	22 320 043,66
Lånefordringar	9 016 635,10	1 214 781,87
Övriga fordringar	14 852 879,64	13 339 638,48
Resultatregleringar	10 809 014,09	24 807 947,49
	<u>52 430 260,74</u>	<u>61 682 411,50</u>
Finansiella värdepapper		
Aktier och andelar	296 201,65	245 745,27
Kassa och bank	124 368 675,81	139 772 846,05
AKTIVA TOTALT	2 040 531 239,03	2 038 806 261,45

PASSIVA	31.12.2019	31.12.2018
Eget kapital	880 630 307,64	942 800 526,23
Grundkapital	349 118 131,18	349 118 131,18
Övriga egna fonder	126 718 630,10	126 414 502,27
Föregående räk.per. överskott (underskott)	467 380 739,15	462 108 463,63
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 62 587 192,79	5 159 429,15
Avskrivningsdifferens och frivilliga reserver	1 895 549,83	2 359 055,50
Avskrivningsdifferens	1 895 549,83	2 359 055,50
Avsättningar	11 350 962,87	11 501 357,33
Pensionsavsättningar	139 600,00	204 700,00
Övriga avsättningar	11 211 362,87	11 296 657,33
Förvaltat kapital	2 827 967,07	1 987 940,73
Statliga uppdrag	1 363 563,06	1 332 233,41
Donationsfondernas kapital	1 464 404,01	655 707,32
Främmande kapital	1 143 826 451,62	1 080 157 381,66
Långfristigt		
Masskuldebrevslån	188 633 333,32	124 366 666,64
Lån från finansinst. och försäkringsinrättn.	607 379 643,87	673 036 250,30
	796 012 977,19	797 402 916,94
Kortfristigt		
Masskuldebrevslån	5 733 333,32	50 733 333,32
Lån från finansinst. och försäkringsinrättn.	95 656 606,46	31 559 832,27
Lån från övriga kreditgivare	57 489 489,63	31 959 018,38
Erhållna förskott	22 037 116,71	23 935 222,33
Leverantörsskulder	78 372 490,42	62 500 455,94
Övriga skulder	23 582 226,72	24 959 666,43
Resultatregleringar	64 942 211,17	57 106 936,05
	347 813 474,43	282 754 464,72
PASSIVA TOTALT	2 040 531 239,03	2 038 806 261,45

3.4 Vanda stads koncernresultaträkning

	1.1. - 31.12.2019	1.1. - 31.12.2018
Verksamhetsintäkter	1 082 354 848,98	1 065 950 279,01
Verksamhetskostnader	- 2 051 876 358,23	- 1 942 109 865,96
Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	9 252 211,19	- 4 339 227,31
Verksamhetsbidrag	- 960 269 298,06	- 880 498 814,26
Skatteinkomster	1 009 967 452,17	982 464 585,20
Statsandelar	189 529 716,00	178 485 984,00
	1 199 497 168,17	1 160 950 569,20
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	10 345 474,44	10 268 536,63
Övriga finansiella intäkter	2 966 568,57	4 598 342,55
Räntekostnader	- 18 410 520,80	- 18 510 416,10
Övriga finansiella kostnader	- 772 747,59	- 4 667 444,56
	- 5 871 225,38	- 8 310 981,47
Årsbidrag	233 356 644,73	272 140 773,47
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	- 214 009 330,19	- 205 169 570,77
Differens vid eliminering av innehav	- 2 369 515,80	- 2 300 134,95
Nedskrivningar	33 062,75	33 062,75
	- 216 345 783,24	- 207 502 768,47
Extraordinära poster		
Extraordinära intäkter	3 265 259,33	0,00
Räkenskapsperiodens resultat	20 276 120,82	64 638 005,00
Bokslutsdispositioner	- 304 145,00	765 348,16
Räkenskapsperiodens skatter	- 10 616 615,19	- 7 953 342,40
Latenta skatter	- 7 304 348,62	- 6 184 337,64
Minoritetsandelar	- 18 801 855,63	- 12 671 719,07
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 16 750 843,62	38 593 954,05

3.5 Vanda stads koncernfinansieringsanalys

	1.1. - 31.12.2019	1.1. - 31.12.2018
Verksamhetens kassaflöde		
Årsbidrag	233 360 665,65	272 140 773,47
Extraordinära poster	321 205,89	0,00
Räkenskapsperiodens skatter	- 7 676 582,66	- 7 953 342,40
Korrektivposter till internt tillförda medel	- 30 886 695,25	- 40 547 040,42
	195 118 593,63	223 640 390,65
Investeringskassaflöde		
Investeringsutgifter	- 417 766 601,28	- 465 412 788,92
Finansieringsandelar för investeringar	251 105,05	4 342 417,66
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	158 630 005,57	194 219 319,59
	- 258 885 490,66	- 266 851 051,67
Verksamhetens och investeringskassaflöde	- 63 766 897,03	- 43 210 661,03
Finansieringskassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning i lånefordringar	- 700,13	- 262 904,80
Minskning i lånefordringar	2 623 106,12	461 291,76
Förändringar i lånestocken		
Ökning i långfristiga lån	199 995 314,09	67 954 049,83
Minskning i långfristiga lån	- 48 295 721,48	- 11 309 192,14
Förändring i kortfristiga lån	- 71 793 213,04	- 99 268 357,14
Förändringar i eget kapital	- 4 373 011,70	- 5 213 616,14
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändringar i förvaltade medel och förvaltat kapital	944 779,78	- 146 083,84
Förändring i omsättningstillgångar	- 1 017 820,78	- 2 396 265,89
Förändring i fordringar	- 7 173 768,10	- 22 085 933,05
Förändring i räntefria skulder	- 10 353 854,62	66 058 147,48
Kassaflödet för finansieringens del	60 555 110,14	- 6 208 863,94
Förändring i likvida medel	- 3 211 786,89	- 49 419 524,96
Förändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	231 556 893,70	234 768 680,59
Likvida medel 1.1	234 768 680,59	284 188 205,55
	- 3 211 786,89	- 49 419 524,96

3.6 Vanda stads koncernbalansräkning

AKTIVA	31.12.2019	31.12.2018
Bestående aktiva	3 467 796 376,88	3 395 358 419,63
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	7 364 603,47	9 061 791,02
Övriga utgifter med lång verkningstid	36 917 264,69	49 628 498,89
Förskottsbetalningar	879 034,30	3 715 547,59
	<u>45 160 902,46</u>	<u>62 405 837,50</u>
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	414 594 751,06	407 072 968,28
Byggnader	1 435 373 997,01	1 423 199 709,06
Fasta konstruktioner och anordningar	829 546 009,14	809 726 405,63
Maskiner och inventarier	141 400 657,69	81 156 719,88
Övriga materiella tillgångar	7 496 838,41	8 437 389,22
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	209 093 046,02	221 252 551,36
	<u>3 037 505 299,33</u>	<u>2 950 845 743,42</u>
Placeringar		
Andelar i intressesamfund	79 817 896,29	74 430 735,14
Övriga aktier och andelar	108 911 835,19	108 567 300,91
Övriga lånefordringar	191 174 904,28	193 879 039,50
Övriga fordringar	5 225 539,34	5 229 763,16
	<u>385 130 175,10</u>	<u>382 106 838,71</u>
Förvaltade medel	2 444 776,44	3 251 077,37
Statliga uppdrag	1 317 490,17	2 075 133,15
Donationsfondernas tillgångar	666 324,52	656 993,91
Övriga förvaltade medel	460 961,75	518 950,30
Rörliga aktiva	437 149 160,96	431 827 272,64
Omsättningstillgångar		
Material och förnödenheter	24 276 744,13	23 255 145,85
Övriga omsättningstillgångar	32 526,41	- 9 476,87
	<u>24 309 270,54</u>	<u>23 245 668,98</u>
Fordringar		
Långfristiga fordringar		
Lånefordringar	8 456 803,43	10 337 648,06
Uppskjutna skattefordringar	- 377 589,43	1 196 545,37
Övriga fordringar	23 774,79	17 665,86
Resultatregleringar	3 464 699,86	3 554 627,32
	<u>11 567 688,65</u>	<u>15 106 486,60</u>
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	101 205 661,04	99 971 199,04
Lånefordringar	2 152 173,37	2 100 776,27
Övriga fordringar	40 600 035,20	31 230 815,87
Resultatregleringar	25 757 438,47	25 403 645,29
	<u>169 715 308,07</u>	<u>158 706 436,47</u>
Finansiella värdepapper		
Aktier och andelar	330 248,46	290 937,38
Övriga värdepapper	20 092 161,03	21 121 161,03
	<u>20 422 409,48</u>	<u>21 412 098,40</u>
Kassa och bank	211 134 484,21	213 356 582,18
AKTIVA TOTALT	3 907 390 314,28	3 830 436 769,65

PASSIVA	31.12.2019	31.12.2018
Eget kapital	1 192 681 105,43	1 209 165 857,80
Grundkapital	349 118 131,18	349 118 131,18
Uppskrivningsfond	16 107 672,00	16 107 672,00
Övriga egna fonder	180 413 417,40	187 519 945,20
Föregående räk.per. överskott (underskott)	663 792 728,47	617 826 155,37
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 16 750 843,62	38 593 954,05
Minoritetsandelar	130 840 077,49	116 631 162,59
Avsättningar	26 014 364,43	26 437 763,83
Pensionsavsättningar	243 367,14	324 501,06
Övriga avsättningar	25 770 997,29	26 113 262,77
Förvaltat kapital	4 094 867,80	3 946 810,50
Statliga uppdrag	1 505 129,94	2 117 237,34
Donationsfondernas kapital	2 128 776,11	1 310 622,85
Övrigt förvaltat kapital	460 961,75	518 950,30
Främmande kapital	2 553 759 899,12	2 474 255 174,93
Långfristigt		
Masskuldebrevslån	188 633 333,32	124 366 666,64
Lån från finansinst. och försäkringsinrättn.	1 436 714 723,61	1 477 291 851,85
Lån från offentliga samfund	181 678 895,05	183 358 729,78
Erhållna förskott	165,23	165,23
Anslutningsavgifter och övriga skulder	140 167 026,20	140 985 588,96
Resultatregleringar	660,96	1 524,05
Latenta skatteskulder	52 358 851,18	46 630 984,78
	<u>1 999 553 655,55</u>	<u>1 972 635 511,30</u>
Kortfristigt		
Masskuldebrevslån	16 469 333,32	60 493 333,32
Lån från finansinst. och försäkringsinrättn.	182 710 376,54	69 734 098,26
Lån från offentliga samfund	2 209 962,80	2 740 126,00
Lån från övriga kreditgivare	0,00	10 256 932,86
Erhållna förskott	32 171 251,47	33 503 800,01
Leverantörsskulder	121 833 629,15	113 561 771,19
Övriga skulder	67 967 361,25	94 233 997,31
Resultatregleringar	126 995 527,34	113 249 150,42
Latenta skatteskulder	3 848 801,70	3 846 454,28
	<u>554 206 243,57</u>	<u>501 619 663,64</u>
PASSIVA TOTALT	3 907 390 314,28	3 830 436 769,65

4 Bokslutets noter

4.1 Noter som gäller uppgörandet av bokslutet

4.1.1 Noter som gäller uppgörandet av stadens bokslut

Värderingsprinciper och -metoder samt periodiseringsprinciper och -metoder

Periodiseringsprinciper

Inkomster och utgifter har upptagits i resultaträkningen enligt prestationsprincipen. Med undantag från prestationsprincipen har skatteinkomster bokförts enligt redovisningstidpunkten för räkenskapsperioden i fråga.

Värdering av bestående aktiva

I balansräkningen har bestående aktiva upptagits under anskaffningsutgifterna minskade med avskrivningar enligt plan och erhållna finansieringsandelar för investeringsutgifter. Anskaffningsutgiftsprincipen har dock inte följts i fråga om de bestående aktiva som överlåtits till Mellersta Nylands räddningsverk, eftersom medlemskommunerna överlät detta värderat till ett nollvärde till det affärsverk som skulle grundas. Avskrivningarna enligt plan har beräknats enligt en godkänd avskrivningsplan. Kalkyleringsprinciperna för avskrivningarna enligt plan tas upp under noter till resultaträkningen i punkt 4.2 grunderna för avskrivningar enligt plan.

Sådana anskaffningar, vars anskaffningsutgift är under 10 000 euro har inte upptagits i bestående aktiva, utan anskaffningarna har upptagits som årskostnader.

Principer för inledande av avskrivning

Avskrivningarna av lös egendom inleds från början av den månad som följer på anskaffningsmånaden. Kalkylen för avskrivning enligt plan för en förstagångsinredning inleds när hela inredningen är klar. Avskrivningarna av byggnader inleds från början av den månad som följer på dagen för färdigställandet. Av stadsbyggandets fasta egendomar bokförs en avskrivning enligt plan för ett halvt år, vilken räknas ut av kostnaderna för hela den gångna räkenskapsperioden.

Värdering av placeringar

Aktier och andelar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgift eller lägre värde. Grunden för värderingen utgörs av de sannolika framtida inkomster som sammanhänger med tillgången eller dess värde för produktionen av tjänster.

Värdering av omsättningstillgångar

Depåns reservdelslager har värderats enligt principen för genomsnittspris och vårdartikellager har tagits upp i balansräkningen i enlighet med FIFO-principen.

Värdering av finansiella tillgångar

De fordringar som ingår i rörliga aktiva har upptagits i balansräkningen till nominellt värde och värdepapper bland finansiella tillgångar till anskaffningspriset eller till ett lägre sannolikt överlåtelsepris.

Behandling av derivatavtal

Vanda stads lån tas i regel med rörlig ränta. Staden har skyddat en del av sin låneportfölj med räntederivat. De räntederivat som staden använder är ränteswapavtal, ränteoptioner eller kombinationer av dessa. Enligt stadens ränteriskpolitik använder staden räntederivat endast för att minska eller avskriva finansieringsrisker i balansräkningen. Alla stadens derivatavtal har ingåtts antingen med avsikt att fungera som skydd eller för att minska finansieringskostnaderna, dock på så sätt att ränterisken inte ökar. I Vanda stads låneportfölj ingår ingen valutakursrisk.

Jfr. i punkt 4.4 Noter som gäller säkerheter och ansvarsförbindelser/ derivatinstrument.

Resultaträkningens, finansieringsanalysens och balansräkningens uppställningsform

Uppställningsformen för Vanda stads, affärsverkens och fondernas resultaträkning, finansieringsanalys och balansräkning följer bokföringsnämndens kommunsektions allmänna anvisningar.

Rättelser av uppgifter för föregående räkenskapsperiod

Det externa hyresansvar som presenteras som jämförelseuppgift i balansräkningen 2018 har korrigerats för Mellersta Nylands räddningsväsendes del. Korrigeringens inverkan är en minskning av hyresansvaret på 2 miljoner euro när det gäller ansvar under nästa räkenskapsperiod och en ökning av hyresansvaret på 40 miljoner euro när det gäller ansvar som löper ut senare.

Jämförbarheten i relation till uppgifterna för den föregående räkenskapsperioden

De externa hyresansvaren i balansräkningen vad gäller de hyresavtal som är i kraft tillsvidare har inte tagits med i det belopp för hyresansvar som presenteras som jämförelseuppgift år 2018. Hyresansvaren för specialboende har inte heller tagits med i sin helhet i siffrorna för jämförelseåret.

Intäkter och kostnader som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder samt korrigeringar av fel

Följande justering har gjorts i tidigare räkenskapsperiods överskott: Vandas andel av HRT:s kumulativa överskott + 112 846,37 euro.

4.1.2 Noter som gäller uppgörandet av koncernbokslutet

Koncernbokslutets omfattning

I koncernbokslutet har alla dottersammanslutningar sammanställts förutom VAV Asunnot Oy:s dotterbolag Kivikirveenkuja Autopaikat Oy och intressesammanslutningarna Asunto oy Viljapelto, Kiinteistö Oy Myyrinsärki och Metsolan pysäköinti Oy som inte inkluderats i underkoncernen VAV-Asunnot Oy:s bokslut. Underkoncernen VTK Kiinteistö Oy har som sin intressesammanslutning sammanställt Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki med en ägarandel på 29,8 % och Kiinteistö Oy Ruusunparkki med en ägarandel på 26,1 %, men VAV Asunnot Oy:s andelar av dessa bolag på 17,7 % och 9,4 % har inte sammanställts. Utöver detta har inte Kaunialan Sairaala Oy:s dotterbolag Kauniala Oy sammanställts. Att fastighetsbolagen inte medtagits i sammanställningen är av större vikt när det gäller koncernens eget kapital. I koncernbokslutet har alla åtta samkommuner, i vilka Vanda stad är medlem sammanställts. Dessutom har intressesammanslutningar sammanställts i bokslutet genom kapitalandelsmetoden, med undantag för Yrityspuiston Autopaikat Oy för vilket det inte fanns några uppgifter att tillgå.

Interna transaktioner och internbidrag

Koncernsamfundens inbördes intäkter och kostnader samt fordringar och skulder har minskats, liksom de av koncernsamfunden och kommunen ägda samkommunernas inbördes intäkter och kostnader samt fordringar och skulder, med undantag av små affärstransaktioner. Interna täckningsbidrag som ingår i viktiga bestående aktiva har dragits av. De fastighetsskatter som betalats av koncernsamfunden har eliminerats som interna poster i koncernbokslutet. Koncernens interna anslutningsavgifter har inte till alla delar kunnat utredas och elimineras.

Avskrivningsdifferens och frivilliga reserver

I koncernbalansräkningen har reserverna och de skattemässiga reserverna och avskrivningsdifferensen uppdelats i fritt eget kapital och kalkylmässig skatteskuld. Uppdelningen har beaktats vid elimineringen av egendomen, avskiljningen av minoritetsandelarna och sammanställningen av intressesamfunden.

Eliminering av internt innehav

Kommunens och dottersamfundens samt samkommunernas interna innehav har eliminerats. Den differens som uppkommit vid elimineringen har i sin helhet bokförts på den räkenskapsperiod då förvärvet skedde. I de underkoncerner som bildats av dottersamfunden har innehavet eliminerats enligt anskaffningsutgiftsmetoden.

Minoritetsandelar

Minoritetsandelarna har avräknats från koncernens över- och underskott i koncernens resultaträkning samt från koncernens eget kapital i koncernens balansräkning.

Intressesamfund

Intressesamfunden har sammanställts i koncernbokslutet genom kapitalandelsmetoden.

Korrigeringsplanmässiga avskrivningar

Dottersamfundens väsentliga avskrivningar av materiella tillgångar har korrigerats så att de motsvarar avskrivningar enligt plan och utgiftsresternas differens har bokförts som rättelse av dottersamfundets avskrivningar i koncernens resultaträkning medan den differens som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder har bokförts som en korrigerings över- eller underskott från tidigare räkenskapsperioder i koncernens balansräkning. I fråga om intressesamfund har avskrivningarna korrigerats för de samfunds del där de nödvändiga uppgifterna varit tillgängliga och korrigeringen för koncernens del varit betydande.

Behandling av derivatavtal

I koncernbokslutets noter 4.4 om derivatinstrument har utöver Vanda stads derivatinstrument också de derivatinstrument sammanställts som underkoncernen Vanda Energi Ab, underkoncernen VAV Asunnot Oy, Samkommunen Helsingforsregionens miljöjänster (HRM), Samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) och Samkommunen ETEVA samt Kårkulla samkommun meddelat i sina bokslut.

Vanda Energi har i sitt bokslut som utgift bokfört differensen mellan tidpunkten för derivatavtalets uppgörande och bokslutsdagens verkliga värde. Dessa transaktioner har annullerats i koncernen i enlighet med Bokföringsnämndens kommunsektions utlåtande 115/24.1.2017, där det konstateras att bokföringsnämndens utlåtande 1963/2016 om behandlingen av derivatinstrument inte tillämpas i kommunernas bokslut för år 2016.

Jämförbarheten i relation till uppgifterna för den föregående räkenskapsperioden

Det externa hyresansvar som presenteras som jämförelseuppgift i balansräkningen 2018 under 4.4 noter som gäller säkerheter och ansvarsförbindelser har korrigerats för Mellersta Nylands räddningsväsendes del. Korrigeringens inverkan är en minskning av hyresansvaret på 2 miljoner euro när det gäller ansvar under nästa räkenskapsperiod och en ökning av hyresansvaret på 40 miljoner euro när det gäller ansvar som löper ut senare. Det externa hyres- och leasingansvaret från 2018 hos Vandakoncernen vid Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt har i samma noter rättats så att det motsvarar den uppgift för jämförelseåret som presenteras i det separata bokslutet för år 2019.

Intäkter och kostnader som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder samt korrigeringar av fel

I koncernbokslutet framgår, i form av stora korrigeringar, under tidigare räkenskapsperioders överskott, följande poster:

VAV Yhtymä Oy:s bokförda avskrivningar är i det slutgiltiga bokslutet för år 2018 -16,447 miljoner euro, medan underkoncernen VAV år 2018 sammanställdes så att VAV-Yhtymä Oy:s avskrivningar uppgick till endast -1,382 miljoner euro. I Vandakoncernen gjorde man i koncernbokslutet för år 2018 en rättelse av avskrivningar på -14,358 miljoner euro, vilken upplöstes med anledning av VAV Yhtymä Oy:s slutgiltiga avskrivningar för 2018. Den korrigerade rättelsen av avskrivningar 2018 uppgick till +0,562 miljoner euro. Den ändrade rättelsen av avskrivningar orsakade en ändring i de kalkylerade skatterna på +3,013 miljoner euro. Den sammanlagda effekten av dessa ändringar var att över-/underskottet från tidigare räkenskapsperioder ökade med 2,869 miljoner euro. VAV Yhtymä Oy gjorde i sitt slutgiltiga bokslut en uppskrivning av sina markområden på 16,107 miljoner euro, vilket ledde till en ökning beträffande Vandakoncernens bestående aktiva och uppskrivningsfond. De ändringar som korrigeringarna medfört har i koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen införts i uppgifterna för jämförelseåret 2018 och i koncernbalansräkningens noter som gäller det egna kapitalet som rättelse i den föregående räkenskapsperioden.

Samma rättelse omfattar 2,940 miljoner euro i debiterad inkomstskatt som VAV-Yhtymä Oy i sitt separata bokslut 2019 uppgett som rättelse av tidigare räkenskapsperioder. I kommunkoncernen har denna post behandlats som en del av skatterna för räkenskapsperioden 2019.

4.2 Noter till resultaträkningen

Verksamhetens intäkter

Verksamhetsintäkter enligt uppgiftsområde				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2019	2018	2019	2018
Allmän förvaltning	368 958	381 899	752	2 788
Stadsdirektörens verksamhetsområde	3 353	2 792	3 456	2 827
Verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice	11 508	11 417	8 095	8 791
Social- och hälsovårdsväsendet	327 313	296 614	39 593	40 623
Bildningsväsendet	39 834	35 786	39 985	35 911
Markanvändning, byggnad och miljö	294 371	299 434	100 291	112 603
Affärsverk och fonder				
Mellersta Nylands räddningsverk	27 515	26 628	28 432	27 521
Företagshälsan i Vanda	2 700	4 487	3 074	5 031
Mun- och tandhälsan	6 239	6 684	6 240	6 684
Marja-Vanda	563	209	630	209
Social kreditgivning	1	0	1	1
Bostadslånefonden	0	0	1	1
Verksamhetsintäkter totalt	1 082 355	1 065 950	230 549	242 989

Skatteinkomster

Specifikation av skatteinkomster		
1 000 €	2019	2018
Kommunal inkomstskatt	861 500	825 742
Andel av samfundsskatteintäkter	74 610	77 930
Fastighetsskatt	78 503	79 074
Skatteinkomster totalt	1 014 612	982 746

Statsandelar

Specifikation av statsandelar				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2019	2018	2019	2018
Statsandel för kommunens basservice (exkl. utjämning)	207 187	198 742	207 187	198 742
Utjämning av statsandelar utgående från skatteinkomster	-40 395	-41 649	-40 395	-41 649
Övriga statsandelar inom undervisnings- och kulturväsendet	22 738	21 394	17 528	16 295
Statsandelar totalt	189 530	178 486	184 320	173 387

Specifikation av köp av tjänster

Specifikation av köp av tjänster		
1 000 €	2019	2018
Köp av kundtjänster	434 891	402 581
Köp av övriga tjänster	265 198	238 854
Stadens köp av tjänster totalt	700 088	641 435

Stöd till fullmäktigegrupper

Stöd till fullmäktigegrupper		
1 000 €	2019	2018
Kristdemokraternas fullmäktigegrupp	3	3
Centerns fullmäktigegrupp	6	6
Grönas fullmäktigegrupp	24	24
Fullmäktigegruppen De blåa i Vanda	6	6
Socialdemokraternas fullmäktigegrupp	36	36
Vänsterförbundets fullmäktigegrupp	10	8
Samlingspartiets fullmäktigegrupp	34	34
Sannfinländarnas fullmäktigegrupp	5	10
SFP:s fullmäktigegrupp	3	3
Stöd till fullmäktigegrupper totalt	127	130

Grunderna för avskrivning enligt plan

	Avskrivningsmetod	Avskrivningstid före 1.1.2013 anskaffade	Avskrivningstid fr.o.m. 1.1.2013 anskaffade
Immateriella tillgångar			
Utvecklingsutgifter	Lineär	3–5 år	2 år
Rätt att utnyttja regionala samprojekt			
Trafikleder	Lineär	15 år	5 år
Spårtrafik	Lineär	15 år	5 år
Övriga immateriella rättigheter	Lineär	5 år	5 år
Goodwill	Lineär	5 år	2 år
Övriga utgifter med lång verkningstid			
ADB-program	Lineär	3–5 år	2 år
Utvecklingsutgifter	Lineär	3–5 år	2 år
Ändringsarbeten i hyres- och aktielokaler	Lineär	3 år	2 år
Övriga	Lineär	3 år	2 år
Materiella tillgångar			
Mark- och vattenområden	Ingen avskrivn.		
Byggnader och konstruktioner			
Förvaltnings- och institutionsbyggnader	Lineär	30 år	20 år
Fabriks- och produktionsbyggnader	Lineär	20 år	20 år
Ekonomibyggnader	Lineär	15 år	10 år
Fritidsbyggnader	Lineär	20 år	20 år
Bostadsbyggnader	Lineär	50 år	30 år
Fasta konstruktioner och anordningar			
Gator, vägar, torg och parker	Lineär	15 år	15 år
Broar, bryggor och badinrättningar	Lineär	15 år	10 år
Övriga mark- och vattenkonstruktioner	Lineär	15 år	15 år
Utomhusbelysning	Lineär	15 år	15 år
Övriga rör- och kabelnät	Lineär	15 år	15 år
Maskiner o. anordn. vid vattenverk o.dyl.	Lineär	10 år	10 år
Fasta lyft- och flyttanordningar	Lineär	15 år	15 år
Trafikregleringsanordningar	Lineär	15 år	10 år
Övriga fasta maskiner, anordn.o.konstrukt.	Lineär	10 år	10 år
Maskiner och inventarier			
Fartyg av järn	Lineär	15 år	15 år
Fartyg av trä o. andra flytande arbetsmaskiner	Lineär	8 år	8 år
Övriga transportmedel	Lineär	5 år	4 år
Övriga rörliga arbetsmaskiner	Lineär	5 år	5 år
Övriga tunga maskiner	Lineär	10 år	10 år
Övriga lätta maskiner	Lineär	5 år	5 år
Sjukhus-, hälsovårds- o. dyl. anordningar	Lineär	5 år	5 år
ADB-utrustning	Lineär	3 år	3 år
Övriga anordningar och inventarier	Lineär	3 år	3 år
Övriga materiella tillgångar			
Naturresurser	Avskr. enligt användn.		
Konst- och värdeföremål	Ingen avskrivn.	–	–
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	Ingen avskrivn.	–	–
Investeringar i bestående aktiva			
Aktier och andelar	Ingen avskrivn.	–	–

Ändringar i de avsättningar som ingår i intäkter och kostnader

Ändringar i avsättningar				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2019	2018	2019	2018
Pensionsansvar 1.1	325	338	205	218
Minskningar	-81	-13	-65	-13
Pensionsansvar 31.12	244	325	140	205
Reserv för miljöåtaganden 1.1	17 569	17 408	11 297	11 414
Ökningar	1 212	997	0	0
Minskningar	-121	-836	-85	-117
Reserv för miljöåtaganden 31.12	18 661	17 569	11 212	11 297
Övriga avsättningar 1.1	8 544	7 081	0	0
Ökningar	283	2 445	0	0
Minskningar	-1 717	-982	0	0
Övriga avsättningar 31.12	7 110	8 544	0	0

Väsentliga försäljningsvinster och -förluster

Försäljningsvinster och -förluster bland bestående aktiva tillgångar				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2019	2018	2019	2018
Övriga verksamhetsintäkter				
Försäljningsvinster, mark- och vattenområden	16 020	38 343	16 331	38 200
Försäljningsvinster för aktier	60	6 340	0	0
Försäljningsvinster för lös egendom	5 213	3 389	402	3 389
Försäljningsvinster totalt	21 293	48 072	16 733	41 589
Övriga verksamhetskostnader				
Försäljningsförluster, mark- och vattenområden	74	828	75	828
Övriga försäljningsförluster	4	274	-6	0
Försäljningsförluster totalt	78	1 102	69	828

Extraordinära intäkter och kostnader

Specifikation av extraordinära intäkter och kostnader				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2019	2018	2019	2018
Extraordinära intäkter				
Skadestånd, Helsingfors tingsrätts dom nr 13/64927	3 265	0	3 265	0
Lemminkäinen och NCC				
Extraordinära intäkter totalt	0	0	0	0

Specifikation av ränteintäkter för dividendintäkter och grundkapital

Specifikation av dividendintäkter och ränteintäkter på grundkapital		
1 000 €	2019	2018
Dividendintäkter från övriga samfund	12 551	12 605
Grundkapitalets räntor av kommunsamfund	1 400	1 400
Sammanlagt	13 951	14 005

Ändring i avskrivningsdifferensen

Specifikation av ändringar i avskrivningsdifferensen		
1 000 €	2019	2018
Ändring i avskrivningsdifferens i ansl. till investeringsreserv	-464	-283
Ändringar i avskrivningsdifferensen, totalt	-464	-283

4.3 Noter till balansräkningen

4.3.1 Noter till balansräkningens aktiva

Bestående aktiva

Bestående aktiva							
Immateriella tillgångar							
1 000 €					Immateriella rättigheter	Övriga utgifter med lång verkningstid	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1					72	38 118	38 190
Ökningar under räkenskapsperioden					0	3 444	3 444
Minskningar under räkenskapsperioden					-61	0	-61
Överföringar mellan poster					0	2 703	2 703
Räkenskapsperiodens avskrivning					-11	-24 206	-24 217
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12					0	20 060	20 060
Materiella tillgångar							
1 000 €	Mark- och vatten-områden	Byggnader	Fasta konstruktioner och anordningar	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Förskottsbetalningar och pågående nyanskaffningar	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1	296 715	559 129	304 120	17 955	317	45 589	1 223 826
Ökningar under räkenskapsperioden	15 126	34 440	48 353	8 982	0	43 884	150 785
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	0	-185	0	-56	0	-670	-911
Minskningar under räkenskapsperioden	-9 843	0	0	-67	0	0	-9 910
Överföringar mellan poster	0	23 312	-64	241	0	-26 192	-2 703
Nedskrivningar	0	-1 046	0	0	0	0	-1 046
Räkenskapsperiodens avskrivning	0	-42 026	-38 235	-6 857	0	0	-87 118
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12	301 998	573 623	314 174	20 198	317	62 610	1 272 921

Vanda stad har aktiverat utgifter för utvecklingsarbete under övriga utgifter med lång verkningstid i immateriella tillgångar enligt följande: Samordnad information 616 572,21 euro och ersättningen av Winha 298 299,69 euro som de största. De oavskrivna utvecklingsutgifterna i slutet av året uppgick till sammanlagt 5 258 402,47 euro. Avskrivningsmetoden för utgifter för utvecklingsarbete är lineär fr.o.m. 1.1.2013 två år och i äldre fall fem år.

Aktier och andelar					
1 000 €	Aktier koncernbolag	Aktier ägarintresse samfund	Samkommuns- andelar	Övriga aktier och andelar	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1	101 649	9 000	148 042	26 008	284 699
Ökningar under räkenskapsperioden	2 038	434	0	857	3 329
Överföringar mellan poster	265	-210	0	-55	0
Minskningar under räkenskapsperioden	-256	0	0	0	-256
Nedskrivningar och återföringar av dem	-2 755	0	0	0	-2 755
Oavskriven anskaffningsutgift	100 941	9 224	148 042	26 810	285 017
Msb-, övriga låne- och övriga fordringar					
1 000 €		Fordringar på koncernsam fund	Fordringar på samkommuner	Fordringar på övriga samfund	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1		44 513	234 783	5 563	284 859
Ökningar under räkenskapsperioden		0	0	2 931	2 931
Minskningar under räkenskapsperioden		-4 852	-2 716	-578	-8 146
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12		39 661	232 067	7 916	279 644

Specifikation av mark- och vattenområden				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2019	2018	2019	2018
Mark- och vattenområden				
Fastigheternas anslutningsavgifter	1 047	1 073	410	410
Övriga mark- och vattenområden	413 548	391 347	301 588	296 305
Nedskrivning, mark- och vattenområden	0	-1 455	0	0
Uppskrivning, mark- och vattenområden	0	16 108	0	0
Mark- och vattenområden totalt	414 595	407 073	301 998	296 715

Innehav i dottersamfund

Dottersamfund, andelar i samkommuner samt intresseföretag 31.12.2019						
Kommunkoncernens andel, 1 000 €						
Koncernsamfundets namn	Hemort	I kommunens ägo, %	I koncernens ägo, %	Av eget kapital	Av främmande kapital	Av räkenskapsper. över- (underskott)
Dotterbolagen						
As Oy Vantaan Elviira	Vanda	100,0 %	100,0 %	907	0	-2
As Oy Vantaan Katriinanrinne	Vanda	100,0 %	100,0 %	1274	515	-30
As Oy Vantaan Keltasafiiri	Vanda	100,0 %	100,0 %	942	2	-5
As Oy Vantaan Sepänpuisto	Vanda	100,0 %	100,0 %	1 298	204	-1
Kaunialan Sairaala Oy	Grankulla	100,0 %	100,0 %	-160	3 449	-98
Kiint Oy Kehäsuora	Vanda	100,0 %	100,0 %	3 359	598	120
Kiint Oy Pakkalan Kartanonkoski 10	Vanda	100,0 %	100,0 %	2 444	21	-23
Kiint Oy Pakkalankuja 11	Vanda	100,0 %	100,0 %	1 427	1	-29
Kiint Oy Tiedepuisto	Vanda	100,0 %	100,0 %	11 458	6 794	13
Kiint Oy Tikkurilan Keskustapysäköinti	Vanda	100,0 %	100,0 %	1 451	4	-84
Kiint Oy Tikkurilan Linja-autoasema	Vanda	100,0 %	100,0 %	34	0	-1
Kiint Oy Ulrikanpuiston päiväkoti	Vanda	100,0 %	100,0 %	10	2 485	2
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	Vanda	100,0 %	100,0 %	2 059	13	7
Kiint Oy Vantaan Maarukka	Vanda	100,0 %	100,0 %	5	0	-1
Ratakujan Pysäköinti Oy	Vanda	100,0 %	100,0 %	2 565	86	-61
Tikkuparkki Oy	Vanda	100,0 %	100,0 %	9 858	40	-164
Vantaan Kiinteistö ja Vesi Oy	Vanda	100,0 %	100,0 %	786	79	83
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	Vanda	100,0 %	100,0 %	2 071	8 912	946
Vantaan Työterveys Oy	Vanda	100,0 %	100,0 %	1 184	1 162	85
Koncernen VAV Asunnot Oy	Vanda	100,0 %	100,0 %	152 001	553 532	11 129
VAV Asunnot Oy	Vanda	0,0 %	100,0 %			
VAV Palvelukodit Oy	Vanda	0,0 %	100,0 %			
VTK Kiinteistöt Oy-koncernen	Vanda	100,0 %	100,0 %	43 658	115 649	2 039
Kiint Oy Myyrinselkä	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Jönsaksentie 4	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Kivistön Putkijäte Oy	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Myyrmäen Urheilupuisto Oy	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Vantaan Innovaatioinstituutti Oy	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Lehdokkien Virastotalo	Vanda	84,6 %	100,0 %	2 691	22	-438
A-Tulkkauk Oy	Vanda	99,6 %	99,6 %	1 716	1 255	320
Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy	Vanda	95,5 %	95,5 %	16 191	1 060	27
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vanda	87,2 %	87,5 %	734	364	-16
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	Vanda	37,1 %	86,3 %	1 112	6	-29
Korson Pienteollisuustalo Oy	Vanda	83,1 %	83,1 %	257	18	-11
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	Vanda	77,1 %	77,1 %	4 652	14	-2
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	Vanda	62,2 %	73,8 %	5 880	455	-243
Vanda Energi Ab	Vanda	60,0 %	60,0 %	168 995	245 961	26 782
Vanda Energi Elnät Ab	Vanda	0,0 %	60,0 %			
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	Vanda	52,4 %	52,4 %	594	106	14

Innehav i samkommuner och intresseföretag

Dottersamfund, andelar i samkommuner samt intresseföretag 31.12.2019						
Kommunkoncernens andel, 1 000 €						
Koncernsamfundets namn	Hemort	I kommunens ägo, %	I koncernens ägo, %	Av eget kapital	Av eget kapital	Av räkenskapsper. över- (underskott)
Samkommunerna						
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	Helsingfors	19,5 %	19,5 %	112 794	344 020	5 571
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	Helsingfors		15,8 %	7 463	1 198	-171
Uudenmaan Voima Oy	Helsingfors		15,6 %	499	114	372
HSY Holding Oy	Helsingfors		19,5 %	12	0	0
Samkommunen Helsingforsregionens trafik	Helsingfors	17,2 %	17,2 %	0	0	0
Nyländska samkommunen för missbrukarvård	Hyvinge	17,5 %	17,5 %	349	67	-14
Nylands förbund	Helsingfors	15,4 %	15,4 %	281	431	25
ETEVA	Mäntsälä	12,2 %	12,2 %	2 141	6 107	92
Uudenmaan Vammaispalvelut Oy	Mäntsälä	0,0 %	12,2 %	1 445	4 044	2
Kiinteistö Oy Hämeenlinnan Virvelinranta	Tavastehus	0,0 %	4,5 %	81	392	54
Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt samkomm.	Helsingfors	11,9 %	11,9 %	45 135	118 217	-1 653
HUS-kiinteistö Oy	Helsingfors	0,0 %	11,9 %	243	7 356	1
Kiinteistö Oy HUS-Asunnot	Helsingfors	0,0 %	11,3 %	355	3 157	0
Uudenmaan sairaalapesula Oy	Kervo	0,0 %	7,3 %	601	546	0
Kiinteistö Oy Laurinkatu 24	Lojo	0,0 %	11,9 %	27	2	0
Asunto Oy Pilvenmäki	Hyvinge	0,0 %	11,9 %	30	4	0
FAB Jägarbacken KOY	Raseborg	0,0 %	8,4 %	1	5	0
Asunto Oy Porvoon Joukahaisentie 5	Borgå	0,0 %	8,4 %	26	1	0
HYKSin kliniset palvelut Oy	Helsingfors	0,0 %	11,9 %	-45	347	-87
Hyks-instituutti	Helsingfors	0,0 %	11,9 %	233	1 956	92
Orton Oy	Helsingfors	0,0 %	11,9 %	-100	471	31
Samkommunen Västra-Nylands folkhögskola	Raseborg	3,1 %	3,1 %	38	9	-2
Samkomm. Kårkulla kommunalförbund för omsorger	Pargas	2,5 %	2,5 %	283	953	5
Intressesamfund						
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	Vanda	41,5 %	41,5 %	2 030	21	0
Hakunilan Keskus Oy	Vanda	40,4 %	40,4 %	2 038	16	-1
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	Vanda	40,0 %	40,0 %	279	13	-4
Kiint Oy Vantaan Säästötal	Vanda	39,6 %	39,6 %	1 401	1 758	3
Kiint Oy Korsonatie 2	Vanda	34,0 %	34,0 %	355	1	0
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	Vanda	32,4 %	32,4 %	19 064	3 367	656
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	Vanda	30,5 %	30,5 %	55	47	-1
Kiint Oy Hakucenter	Vanda	14,7 %	32,9 %	1 640	10	-3
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	Vanda	34,6 %	34,6 %	862	7	-7
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Vanda	26,0 %	26,0 %	11 384	5 822	496
As Oy Korsonpiha	Vanda	24,1 %	24,1 %	622	1	0
As Oy Hirvitie 39	Vanda	21,7 %	21,7 %	241	0	0
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	Helsingfors	27,5 %	27,5 %	57	2 469	0
Vanda Energi Oy Ab (underkoncern)	Vanda					
Svartisen Holding As	Trondheim	0,0 %	29,8 %	22 082	72 556	1 101
Solar Power Holding Oy	Helsingfors	0,0 %	14,5 %	0	0	-180
Kolsin Voima Oy	Kotka	0,0 %	13,5 %	0	72 538	-1 012
VTK Kiinteistö Oy	Vanda					
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vanda	0,0 %	29,8 %	1 571	183	0
Kiint Oy Ruusuparkki	Vanda	0,0 %	26,1 %	2 559	7	1
Samkommunen Helsingforsregionens trafik						
Kiinteistö Oy Asemapäällikönkatu 5	Helsingfors	0,0 %	6,0 %			
TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy	Tammerfors	0,0 %	2,4 %			
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster						
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Helsingfors	0,0 %	6,8 %	85	78	29
Kiinteistö Oy Asemapäällikönkatu 5	Helsingfors	0,0 %	2,8 %	512	46	0
Oy Asemapäällikönhovi	Helsingfors	0,0 %	5,0 %	105	9	0
Keski-Uudenmaan Vesienhuollon liikelaitoskuntayhtymä	Tusby	0,0 %	6,4 %	1 554	253	34

Dottersamfund, andelar i samkommuner samt intresseföretag 31.12.2019						
Kommunkoncernens andel, 1 000 €						
Koncernsamfundets namn	Hemort	I kommunens ägo, %	I koncernens ägo, %	Av eget kapital	Av eget kapital	Av räkenskapsper. över- (underskott)
Intressesamfund						
ETEVA						
Kiinteistö Oy Järvenpääntie 640 Y		0,0 %	5,2 %	32	221	3
Kiinteistö Oy Mäntsälän toimistotalo		0,0 %	6,0 %	16	246	3
Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt samkomm.						
Asunto Oy Lohjan rajakumpu	Lojo	0,0 %	2,5 %	8	10	0
Kiinteistö Oy Hyvinkään sairaalanmäki	Hyvinge	0,0 %	4,1 %	129	2 628	0
Kiinteistö Oy Biomedicum Helsinki	Helsingfors	0,0 %	3,0 %	1 980	795	-3
Asunto Oy Paciuksenkatu 4	Helsingfors	0,0 %	2,6 %	44	8	0
FinnHEMS Oy	Helsingfors	0,0 %	2,4 %	184	140	-12
Hyvinkään Ravitsemispalvelut Oy	Hyvinge	0,0 %	4,8 %	28	61	15
Apotti Oy Ab	Helsingfors	12,4 %	17,6 %	1 019	10 567	30
Osammanställda						
Yrityspuiston Autopaikat Oy	Vanda	31,0 %	31,0 %			
VAV Asunnot Oy (underkoncern)	Vanda					
Kivikirveenkujan Autopaikoitus Oy	Vanda	0,0 %	67,4 %			
Metsolan Pysäköinti Oy	Vanda	0,0 %	35,5 %			
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikoitus	Vanda	0,0 %	33,3 %			
Asunto Oy Viljapelto	Vanda	0,0 %	23,3 %			
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vanda	0,0 %	17,7 %			
Kiint Oy Ruusuparkki	Vanda	0,0 %	9,4 %			
Kaunialan Sairaala Oy						
Kauniala Oy	Grankulla	0,0 %	100,0 %			

Lång- och kortfristiga fordringar av koncernsamfund

Specifikation av fordringar				
1 000 €	2019		2018	
	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga
Fordringar av dottersamfund				
Kundfordringar	0	716	0	557
Lånefordringar	0	8 802	0	998
Fordringar av samkommuner, i vilka kommunen är medlem				
Kundfordringar	0	1 598	0	2 136
Resultatregleringar	3 736	2 890	3 402	15 000
Fordringar av intressesamfund samt övriga ägarintressesamfund				
Kundfordringar	0	55	0	1 346
Fordringar sammanlagt	3 736	14 061	3 402	20 037

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2019	2018	2019	2018
Långfristiga resultatregleringar				
Inkomstrester				
HRT kommunandel, överskott	0	0	3 736	3 401
Övriga inkomstrester	3 955	3 627	0	0
Kortfristiga resultatregleringar				
Inkomstrester				
Skattefordringar	825	563	11	19
Periodiserade personalkostnader	60	26	0	0
Periodiserare räntor	130	135	9	8
Periodiserare utlåningsräntor	0	0	115	123
Fordr. på statsunderstöd och EU-underst.	1 354	1 493	236	584
FPA:s ersättningar för företagshälsovård	2 971	2 609	2 043	2 015
HRT kommunandel, överskott	0	0	2 890	15 000
Social- och hälsovårdens resultatregleringar	0	0	1	3 359
Övriga inkomstrester	20 010	20 488	5 504	3 699
Resultatregleringar sammanlagt	29 305	28 941	14 545	28 208

Specifikation av finansiella värdepapper

Finansiella värdepapper		
1 000 €	2019	2018
Aktier och andelar		
Återanskaffningspris	15 776	9 355
Bokföringsvärde	296	246
Skillnad	15 480	9 109

4.3.2 Noter till balansräkningens passiva

Eget kapital

Specifikation av eget kapital				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2019	2018	2019	2018
Grundkapital				
Grundkapital 1.1	349 118	349 118	349 118	349 118
Grundkapital 31.12	349 118	349 118	349 118	349 118
Övriga egna fonder				
Bostadslånefonden				
Grundkapital 1.1			94 322	92 805
Ökningar			1 422	1 517
Grundkapital 31.12			95 744	94 322
Marja-Vandafonden				
Grundkapital 1.1			21 783	22 805
Minskningar			779	1 022
Grundkapital 31.12			21 004	21 783
Fonden för social kreditgivning				
Grundkapital 1.1			1 785	1 778
Ökningar			16	20
Minskningar			3	12
Grundkapital 31.12			1 798	1 785
Skadefonden				
Grundkapital 1.1			8 524	4 861
Ökningar			0	5 000
Minskningar			351	1 337
Grundkapital 31.12			8 173	8 524
Övriga egna fonder				
Grundkapital 1.1	203 628	189 431		
Ökningar	266	20 344		
Minskningar	7 373	6 147		
Grundkapital 31.12	196 521	203 628		
Överskott från tidigare räkensk.per. 1.1	653 551	632 288	467 268	467 108
Ökningar	7 373	0	0	0
Minskningar	0	11 762	0	5 000
Korrigerig av föreg. räkensk.per.	2 869	-2 701	113	0
Överskott från tidigare räkensk.per. 31.12	663 793	617 826	467 381	462 108
Räkenskapsperiodens översk./undersk.	-16 751	35 725	-62 587	5 159
Eget kapital totalt	1 192 681	1 206 297	880 630	942 801

Avskrivningsdifferens

Specifikation över avskrivningsdifferens		
1 000 €	2019	2018
Avskrivningsdifferens i anslutning till investeringsreservering	1 896	2 359
Avskrivningsdifferens totalt	1 896	2 359

Långfristiga skulder som förfaller senare än efter fem år

Långfristiga skulder		
1 000 €	2019	2018
Masskuldebrevslån	55 700	61 433
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	361 407	380 018
Långfristiga skulder totalt	417 107	441 451

Emitterade masskuldebrevslån

Masskuldebrevslån		
1 000 €	2019	2018
Långfristiga		
Vanda stads masskuldebrevslån 120548-11-2 =100012		
- Lånets nominella värde/emission: 20.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	9 600	10 400
- ränta %: 6 mån. euribor marg. - 0,05		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-800	-800
- Återstående kapital 31.12	8 800	9 600
Vanda stads masskuldebrevslån 5428576010 =100014		
- Lånets nominella värde/emission: 40.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	17 600	19 200
- ränta %: 12 mån. euribor/marg. + 0,025		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-1 600	-1 600
- Återstående kapital 31.12	16 000	17 600
Vanda stads masskuldebrevslån 5432569011 =100015		
- Lånets nominella värde/emission: 35.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	18 667	19 833
- ränta %: 6 mån. euribor/marg. + 0,0075		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-1 167	-1 167
- Återstående kapital 31.12	17 500	18 667
Vanda stads masskuldebrevslån 5436652017 =100016		
- Lånets nominella värde/emission: 15.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	8 500	9 000
- ränta %: 12 mån. euribor/marg. + 0,02		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-500	-500
- Återstående kapital 31.12	8 000	8 500
Vanda stads masskuldebrevslån 5451344019 =100017		
- Lånets nominella värde/emission: 50.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	30 000	31 667
- ränta %: 6 mån. euribor/ ej marg.		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-1 667	-1 667
- Återstående kapital 31.12	28 333	30 000
Vanda stads masskuldebrevslån JVK 2/2014 =100309		
- Lånets nominella värde/emission: 45.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	70 000	45 000
- ränta %: 3 mån. euribor/marg. +0,36		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	0	-45 000
- Återstående kapital 31.12	70 000	0
Vanda stads masskuldebrevslån JVK 1/2016 =100336		
- Lånets nominella värde/emission: 40.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	40 000	40 000
- ränta %: fast. +0,155		
- Återstående kapital 31.12	40 000	40 000
Långfristiga masskuldebrevslån totalt	188 633	124 367

Masskuldebrevslån		
1 000 €	2019	2018
Kortfristiga		
Vanda stads masskuldebrevslån 120548-11-2 =100012		
- Lånets nominella värde/emission: 20.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	800	800
- ränta %: 6 mån. euribor/marg. -0,005		
- amorteringsrat, 2 gånger om året à 400.000,-	-800	-800
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	800	800
- Återstående kapital 31.12	800	800
Vanda stads masskuldebrevslån 5428576010 =100014		
- Lånets nominella värde/emission: 40.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	1 600	1 600
- ränta %: 12 euribor/ marg. + 0,025		
- amorteringsrat, 1 gång om året	-1 600	-1 600
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	1 600	1 600
- Återstående kapital 31.12	1 600	1 600
Vanda stads masskuldebrevslån 5432569011 =100015		
- Lånets nominella värde/emission: 35.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	1 167	1 167
- ränta %: 6 mån. euribor/marg. +0,0075		
- amorteringsrat, 2 gånger om året á 583.333,33	-1 167	-1 167
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	1 167	1 167
- Återstående kapital 31.12	1 167	1 167
Vanda stads masskuldebrevslån 5436652017 =100016		
- Lånets nominella värde/emission: 15.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	500	500
- ränta %: 12 mån. euribor/marg. +0,02		
- amorteringsrat, 1 gång om året	-500	-500
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	500	500
- Återstående kapital 31.12	500	500
Vanda stads masskuldebrevslån 5451344019 =100017		
- Lånets nominella värde/emission: 50.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	1 667	1 667
- ränta %: 6 mån. euribor, ej marg.		
- amorteringsrat, 2 gånger om året á 833.333,33	-1 667	-1 667
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	1 667	1 667
- Återstående kapital 31.12	1 667	1 667
Vanda stads masskuldebrevslån JVK 2/2014 =100309		
- Lånets nominella värde/emission: 45.000.000,00		
- ränta %: 3 mån. euribor/marg. +0,36		
- amortering: bullelån	-45 000	
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	0	45 000
- Återstående kapital 31.12	0	45 000
Vanda stads masskuldebrevslån JVK 1/2014 =100308		
- Lånets nominella värde/emission: 65.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	0	65 000
- ränta %: 3 mån. euribor/marg. +0,30		
- amortering: bullelån	0	-65 000
Kortfristiga masskuldebrevslån totalt	5 733	50 733
Masskuldebrevslån totalt	194 366	175 100

Avsättningar

Avsättningar				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2019	2018	2019	2018
Övriga avsättningar				
Avsättningar för pensioner	244	325	140	205
Miljöansvar	18 661	17 569	9 812	9 896
Övriga avsättningar	7 110	8 544	1 400	1 401
Övriga avsättningar totalt	26 015	26 438	11 351	11 501

Koncernsamfundets lång- och kortfristiga skulder

Främmande kapital				
1 000 €	2019		2018	
	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga
Skulder till dottersamfund				
Lån	0	57 489	0	31 959
Leverantörsskulder	0	9 537	0	9 010
Sammanlagt	0	67 026	0	40 969
Skulder till samkommuner där kommunen är medlem				
Leverantörsskulder	0	8 528	0	-1 608
Sammanlagt	0	8 528	0	-1 608
Skulder till intresseföretag och andra ägarintressesamfund				
Leverantörsskulder	0	28	0	1 310
Sammanlagt	0	28	0	1 310
Främmande kapital totalt	0	75 583	0	40 671

Specifikation av anslutningsavgifter och övriga skulder

Specifikation av anslutningsavgifter och övriga skulder				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2019	2018	2019	2018
Anslutningsavgifter och övriga skulder (långfristiga)				
Anslutningsavgifter	140 167	140 896	0	0
Anslutningsavgifter och övriga skulder totalt	140 167	140 896	0	0

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2019	2018	2019	2018
Kortfristiga resultatregleringar				
Skatteskulder	166	308	0	0
Periodisering av löner och lönebikostnader	103 238	89 616	59 336	54 074
Ränteperiodiseringar	1 281	1 543	258	279
Övriga resultatregleringar	21 040	21 782	5 349	2 754
Resultatregleringar totalt	125 725	113 249	64 942	57 107

4.4 Noter som gäller säkerheter och ansvarsförbindelser

Skulder för vilka fastighetsinteckning eller aktier ställts som säkerhet

Skulder för vilka fastighetsinteckning ställts som säkerhet				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2019	2018	2019	2018
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	116 974	133 615		
Inteckningar som ställts som säkerhet	173 084	183 378	0	0
Lån från offentliga samfund	449 662	447 403		
Inteckningar som ställts som säkerhet	868 778	888 521	0	0
Inteckningar totalt	1 041 862	1 071 899	0	0
Skulder för vilka aktier ställts som säkerhet				
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	10 106	11 981		
De pantsatta aktiernas bokföringsvärde	23 726	20 730	0	0
Pantsatta aktier totalt	23 726	20 730	0	0

Övriga säkerheter för egna förbindelser och koncernsamfundet

Säkerheter				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2019	2018	2019	2018
Säkerheter för egen del				
Inteckningar som ställts som säkerhet	0	9	0	0
Övriga säkerheter för egen del	5 874	5 487	0	0
Säkerheter totalt	5 874	5 496	0	0

Hyresansvar

Hyresansvar				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2019	2018	2019	2018
Hyresansvar				
Förfaller under följande räkenskapsperiod	26 634	21 838	44 679	35 013
Förfaller senare	157 365	145 679	466 825	426 109
Hyresansvar totalt	183 999	167 517	511 504	461 122
Leasingansvar				
Förfaller under följande räkenskapsperiod	30 535	29 382	12 306	11 802
Förfaller senare	189 615	199 339	27 770	26 242
Leasingansvar totalt	220 150	228 721	40 076	38 044
Hyresansvar totalt	404 149	396 238	551 580	499 166

Hyresansvaren meddelats utan mervärdesskatt. Staden har inte några PPP-projekt (public-private partnerships).

Givna ansvarsförbindelser

Ansvarsförbindelser				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Borgensförbindelser för lån och leasingansvar för samfund inom samma koncern				
Borgenslimiter som stadsfullmäktige beviljat totalt			679 783	691 747
Borgensansvarets belopp i början av avtalen			481 393	508 576
Återstående borgensansvarsbelopp 31.12.2019			354 551	386 787
Borgensförbindelser till förmån för övriga				
Borgenslimiter som stadsfullmäktige beviljat totalt	125 789	114 906	74 799	71 000
Borgensansvarets belopp i början av avtalen	78 954	78 309	27 964	34 403
Återstående borgensansvarsbelopp 31.12.2019	75 317	61 114	24 327	19 908

Övriga ansvarsförbindelser

Ansvar för Kommunernas garanticentrals borgensansvar		
1 000 €	2019	2018
Kommunens andel av garanticentralens borgensansvar 31.12	1 373 627	1 273 245
Kommunens andel av garanticentralens fond för att täcka eventuella ansvar 31.12	904	818

Övriga ekonomiska ansvar

Övriga externa arrangemang utanför balansräkningen				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2019	2018	2019	2018
Avtalsansvar				
Entreprenadavtal	56 406	106 793	42 525	86 928
Markanvändningsavtal	3 324	1 845	2 592	1 522
Övriga avtal	75 529	73 098	4 428	3 580
Avtalsansvar sammanlagt	135 259	181 736	49 545	92 030
Ansvar gällande återbetalning av mervärdesskatt	54 313	36 212	0	0
Övriga externa arrangemang utanför balansräkningen	189 572	217 948	49 545	92 030

Derivatinstrument

Derivatinstrument				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2019	2018	2019	2018
Nominella värden för öppna derivatavtal				
Räntederivat	257 568	342 255	40 000	130 000
Valutaderivat	1 250	1 555	0	0
Övriga derivat	0	9 296	0	0
Nominella värden totalt	258 818	353 107	40 000	130 000
Marknadsvärden för öppna derivatavtal				
Räntederivat	-12 022	-5 481	0	0
Valutaderivat	76	55	0	0
Övriga derivat	-44	4 515	0	0
Marknadsvärden totalt	-11 990	-910	0	0

Kassaflöden som orsakas av räntederivat har under räkenskapsperioden bokförts som korrigerings av räntekostnader.

De s.k. basis swapparna

- 20 miljoner euro, avtalets inledningsdatum 14.11.2012, slutdatum 14.11.2022, staden betalar ränta Euribor 6 mån. justerad med den årliga marginalen -0,1175 % och tar emot en ränta på Euribor 3 mån. Avtalet är av engångskaraktär.
- Basic swap som upphäver ovanstående basic swap, 20 miljoner euro, avtalsdatum 1.2.2017, inledningsdatum 14.11.2016, slutdatum 14.11.2022, staden tar emot ränta Euribor 6 mån. justerad med den årliga marginalen -0,1175 % och betalar en ränta på Euribor 3 mån. Avtalet är av engångskaraktär.

Basic swapparna ovan upphäver varandra, varvid positionen är stängd.

Koncernens derivatinstrument

För att skydda sig mot elprisrisker ingår Vanda Energi elderivat både vad gäller försäljning och produktion. Bolagets öppna elderivat är elfutures och -forwards som noterats i börsernas Nasdaq Commodities. Genom elderivat har man skyddat det mycket sannolika antalet elupphandlingar med spot-pris mot prisrisker. Elderivatens öppna nettovolymer är lägre under derivatens löptid än det förutspådda mycket sannolika antalet upphandlingar med spot-pris.

Med bränsle-, utsläppsrätts- och valutaderivat skyddar Vanda Energi bolagets resultat mot effekterna från prisrisker i fråga om bränslen och utsläppsrätter. Bolaget har kolderivat med vilka bolaget skyddar sig mot prisrisker i fråga om bränslen. Prisriskerna för utsläppsrätter för koldioxid undgås åter genom utsläppsrättsderivat samt genom att beakta kostnaderna orsakade av utsläppsrätter i produktionsplaneringen. Dessutom skyddar sig bolaget mot dollarns värdeförändringar genom att bedriva handel med valutaderivat.

Vanda Energi har med räntederivat skyddat den rörliga räntans ränterisk för sina banklån och avtal utanför balansräkningen (leasing-finansiering). De ränteswapavtal vars giltighetstid och ränteperiod motsvarar lånets löptid och ränteperiod (omvänd enhet för räntornas del), presenteras i bokslutsnoterna som exponeringar. Ränteswapavtal och råvaruderivat där man inte lyckas göra någon justering har uppskattats avtalsspecifikt enligt bokslutsdagens värde. I sådana fall har den negativa skillnaden mellan värdet för tidpunkten då derivatet ingåtts och bokslutsdagens värde bokförts som kostnad för räkenskapsperioden. Det verkliga värdet hos ränteswapavtal som berättigar till förlängning har bokförts i resultatet för finansieringskostnader. De verkliga värdena på Vanda Energis derivatinstrument baseras på bokslutsdagens marknadssiffror och har bekräftats av utomstående.

VAV Yhtymä Oy har säkrat bolagets räntestödslån med rörlig ränta, vars självriskränta är 3,4 %, mot ränterisker genom ränteswapavtal. När räntenivån är negativ leder också den negativa ränteskillnaden till betalningsskyldighet. Avtalen följer lånens villkor och därför framställs de som balansräkningens externa ansvar. Bolaget har ränteswapavtal i två olika räntegrupper, rörlig ränta 12 mån. Euribor, fast ränta 1,034 % – 1,096 % och rörlig ränta 6 mån. Euribor, fast ränta 0,937 % – 0,952 %. Alla avtal går ut 2025.

Samkommunen ETEVA har ett ränteswapavtal som ingåtts för säkringsändamål. Avtalet har ingåtts för att förminska ränterisken för ett enskilt lån. Med avtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Avtalet förfaller 2022.

Samkommunen HRM:s derivat omfattar ränteswapavtal samt valutaväxlingsavtal. Samtliga derivat har ingåtts för säkringsändamål. Ränteswapavtalen har ingåtts för att säkra ränterisken för enskilda lån. De långfristiga lånens rörliga (indexeras efter Euribor) ränta har bundits till en fast ränta med ränteswapavtal. Den ränta som ska betalas är i ett avtal fast mellan 0–6 %, i de andra avtalen är räntan fast. Kassaflödena från ränteswapavtal har bokförts som räntekostnader eller -intäkter. Marknadsvärdet hos ränteswapavtal som ingåtts för säkringsändamål presenteras i poster utanför balansräkningen. Med ett valutaväxlingsavtal har ett lån uttryckt i utländsk valuta (SEK) omvandlats till lån i euro. Derivatens verkliga värden har angetts enligt bankens meddelande.

Samkommunen HUS derivat omfattar ränteswapavtal och elderivat. Samtliga ränteswapavtal och elderivat har ingåtts för säkringsändamål. Kassaflöden som orsakas av derivat har under räkenskapsperioden bokförts som korrigeringar av kostnader. Derivatens verkliga värde har inte tagits upp som kostnad i bokslutet. Det verkliga värdet presenteras i noterna under övriga arrangemang utanför balansräkningen.

HUS har två ränteswapavtal med avsikt att skydda mot ränterisker, varav båda gäller fristående lån. Med avtalen har man ändrat lånens rörliga räntor till fasta och en del av lånekapitalet har säkrats. Datumen för räntebetalningar motsvarar låneavtalet under säkringsperioden. Avtalen har ingåtts fram till 2021 och 2022. En del av elförbrukningen skyddas med elderivat som skaffas med avsikt att skydda mot prisfluktuationer i elförsörjningen. Det finns 21 stycken avtal och de har ingåtts för kalenderåren 2020, 2021 och 2022.

Kårkulla samkommun har ett ränteswapavtal som ingåtts i säkringssyfte, med vilket den rörliga räntan på ett långfristigt lån ändras till fast ränta. Avtalet gäller fram till år 2021.

4.5 Noter som gäller miljöbokföringen

Miljöbokföringen i Vanda

De allmänna anvisningarna om redovisning och lämnande av upplysningar om miljöaspekter i bokslut för kommuner och samkommuner som bokföringsnämndens kommunsektion vid handels- och industriministeriet utarbetat fungerar som utgångspunkt för uppgörandet av kommunernas miljöbokföring. De inkomster, kostnader och investeringar som följs upp i Vandas miljöbokföring har fastställts i samband med arbetet för att utveckla rapporteringen av den hållbara utvecklingen i de sex största städerna.

Miljöintäkter, miljökostnader och miljöinvesteringar i Vanda enligt verksamhet

År 2019 uppgick miljöintäkterna i Vanda till 924 296 euro. De största miljöintäkterna kom från fastighetscentralens energieffektivitetsarbete, miljöskyddets myndighetsuppgifter och från oljebekämpningsfondens bidrag för skydd av jordmån och grundvatten.

Miljökostnaderna uppgick år 2019 till totalt 27,5 miljoner euro. Merparten av kostnaderna utgjordes i likhet med tidigare år av kostnader i gruppen Övriga miljöskyddsåtgärder.

Miljöinvesteringarna uppgick till 525 900 euro, varav största delen användes för klimat- och naturskydd, bekämpning av buller och vibrationer samt skydd av jordmån och grundvatten.

Miljöintäkter, -kostnader och -investeringar						
1 000 €	Intäkter		Kostnader		Investeringar	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Luftskydd	7	10	1 225	1 104	35	80
Vattenskydd och hantering av avloppsvatten	0	0	847	669	0	0
Avfallshantering och renhållning av områden	0	0	2 775	4 106	25	25
Skydd av mark och grundvatten	1	2	216	2 025	0	189
Buller- och vibrationsbekämpning	0	0	34	3	50	165
Naturskydd och landskapsvård	0	0	32	78	52	204
Miljöskyddets myndighetsuppgifter	118	118	1 586	1 565	0	0
Övriga miljöskyddsåtgärder	0	0	16 400	16 625	100	100
Klimatskydd	799	799	1 535	1 301	264	264
Miljöverksamheten totalt	924	929	24 650	27 477	526	1 027
Skatter, Investeringarnas avskrivningar	0	0	0	2 324	0	0
Totalt	924	929	27 501	29 801	526	1 027

Miljöekonomiska nyckeltal

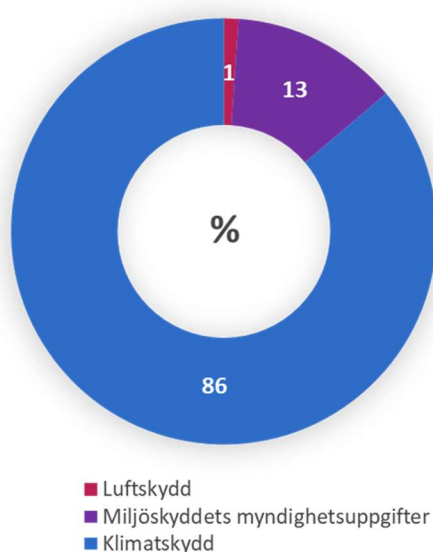
Miljöekonomiska nyckeltal		
	2019	2018
Intäkter		
Miljöintäkter/verksamhetens intäkter	0,4 %	0,4 %
Miljöintäkter/invånare	4,0 €	4,1 €
Kostnader		
Miljökostnader + avskrivningar/verksamhetens kostn.+avskrivn.	1,6 %	1,9 %
Miljökostnader + avskrivningar/invånare	105,4 €	120,4 €
Investeringar		
Miljöinvesteringar/investeringar totalt	0,3 %	0,8 %
Miljöinvesteringar/invånare	2,2 €	4,5 €

Miljöintäkter

Med miljöintäkter avses sådana inkomster från kommunorganisationens verksamhet som har samband med miljöskyddet. I dessa ingår t.ex. avfallshanteringsavgifter samt ersättningar som kommunen debiterat av miljöförstörare för arbeten som kommunen utfört eller låtit utföra för att återställa och städa upp miljön samt de åtgärder som inhämtats via energibesparingar. En miljöintäkt är en miljöinkomst som periodiserats till räkenskapsperioden.

År 2019 uppgick miljöintäkterna för Vandas stadsorganisation till 924 296 euro. De utgjorde 0,4 procent av stadens alla verksamhetsintäkter. Miljöintäkterna uppgick till 4,0 euro per invånare.

Figur: Fördelningen av miljöintäkter

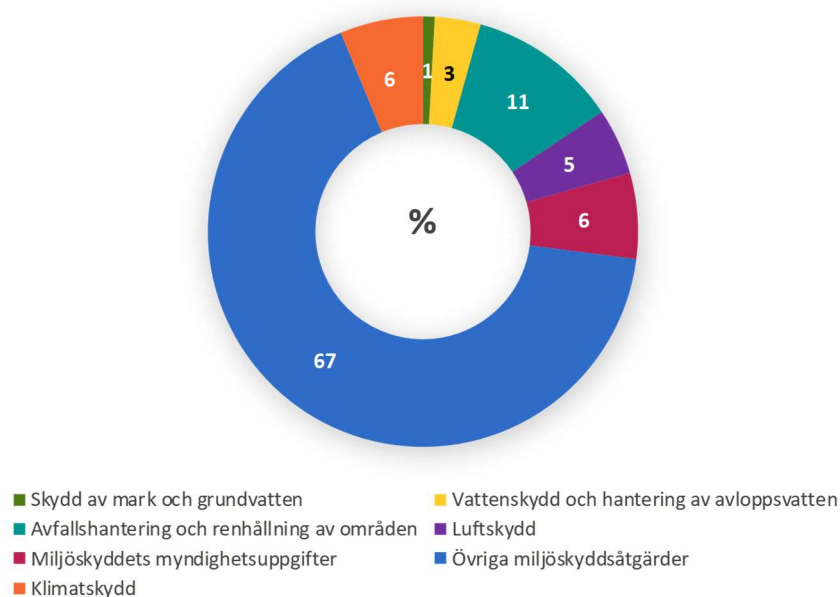
Miljökostnader

Den totala summan för miljökostnader utgörs av miljöutgifter som periodiserats på räkenskapsperioden samt avskrivningar som gjorts på miljöinvesteringar under räkenskapsperioden. Miljöutgifterna definieras som utgifter som medförs av miljöskyddsåtgärder. Miljöutgifter orsakas av olika åtgärder som vidtagits för att åstadkomma miljönytta eller för att förhindra, reducera eller återställa skador på miljön, förbättra standarden hos framtida miljöskydd och för att främja en hållbar användning av naturresurser.

Kostnaderna för miljöskyddsåtgärderna presenteras i tillämpliga delar i enlighet med den allmänneuropeiska statistiska kategoriseringen av miljöskyddsåtgärder.

I Vanda uppstod huvuddelen av de sammanlagda miljökostnaderna på 27,5 miljoner euro i gruppen Övriga miljöskyddsåtgärder. Kostnaderna för avfallshantering och renhållning av områden uppgick till 2,8 miljoner euro, andelen för miljöskyddets myndighetsuppgifter var 1,6 miljoner euro och för luftskyddet användes 1,2 miljoner euro. Miljökostnaderna utgjorde 1,6 procent av stadens alla verksamhetskostnader. Miljökostnaderna uppgick till 105,4 euro per invånare.

Figur: Fördelningen av miljökostnader utan skatter och investeringarnas avskrivningar

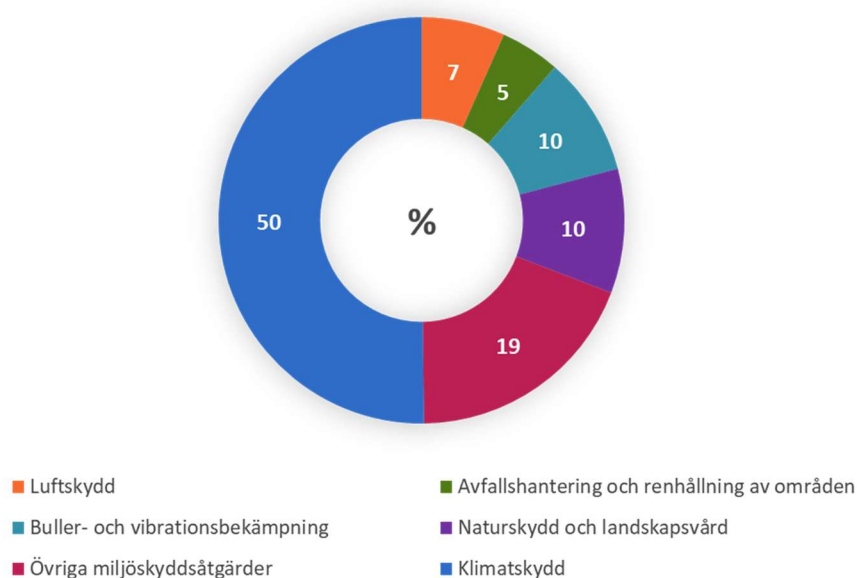

Miljöinvesteringar

Miljöinvesteringarna är utgifter som uppkommer för tillgångar som anskaffats för att producera nyttigheter samt för att förebygga, reducera eller återställa skador på miljön, förbättra standarden hos framtida miljöskydd eller för anskaffningen av nyttigheter för att främja en hållbar användning av naturresurserna. Dessutom förväntas investeringarna avkasta inkomster eller är avsedda att fortlöpande under flera räkenskapsperioder användas som produktionsfaktorer i kommunens produktion av nyttigheter och tjänster medan anskaffningsutgiften överskrider gränsen för smärre anskaffningar enligt avskrivningsplanen. De finansieringsandelar och bidrag som avsatts för investeringar minskas från miljöinvesteringarnas anskaffningsutgift.

I Vanda gjordes miljöinvesteringar för 525 900 euro. Mest, 264 000 euro, investerades i åtgärder förknippade med klimatskydd. De utgjorde 0,3 procent av stadens alla investeringar. Miljöinvesteringar gjordes till ett belopp av 2,2 euro per invånare.

Figur: Fördelningen av miljöinvesteringar

Luftskydd

Kommunalteknikcentralen fick 6 600 euro i inkomster från dammbindningsarbeten på vägar som ägs av privata väglag. För luftskyddet förekom inga övriga intäkter under 2019.

Nästintill samtliga av kommunalteknikcentralens kostnader för luftskydd år 2019 bestod av personalkostnader för vårstädning av gatorna och arbetet för att binda dammet, köp av tjänster samt material och förnödenheter. Andelen för dessa uppgick till 1,2 miljon euro. Fastighetscentralens motsvarande utgifter år 2019 var 46 000 euro.

Kommunalteknikcentralen investerade 35 000 euro i borstningsmaskiner och tvättutrustning.

Några andra investeringar gjordes inte i luftskyddet år 2019.

Vattenskydd och hantering av avloppsvatten

Avfallshanteringen och nedskräpningen gav inga inkomster under 2019.

Merparten av kostnaderna på 846 590 euro för vattenskydd och hanteringen av avloppsvatten utgjordes av köp av tjänster vid fastighetscentralen. Utgifterna för bildningsväsendets verksamhetsområde uppgick till ca 25 987 euro och de bestod huvudsakligen av avgifter för avfallsvatten och slam samt laboratoriekostnader för vattenprover.

År 2019 gjordes inga investeringar i vattenskydd.

Avfallshantering och nedskräpning

Avfallshanteringen och nedskräpningen gav inga inkomster under 2019.

Kostnaderna för avfallshantering uppgick år 2019 till totalt 2,7 miljoner euro, varav kommunalteknikcentralens andel var knappa 1,2 miljoner euro. En stor utgiftspost vid kommunalteknikcentralen bildades av kostnaderna för städning av miljön och avlägsnande av klotter, på samma sätt som året innan. Fastighetscentralens kostnader för avfallshantering var 795 014 euro. Bildningsväsendets kostnader för avfallshantering var 86 047 euro, vilka orsakades av hantering av farligt avfall och köp av containertjänster. Motsvarande siffror vid social- och hälsovårdsväsendet var 119 277 euro.

Fastighetscentralen investerade 25 060 euro i avfallshantering och renhållning av områden.

Skydd av mark och grundvatten

De intäkter som år 2019 inkom för skydd av mark och grundvatten på 1 146 euro utgjordes av Oljeskyddsfondens bidrag till räddningsverket.

Största delen av kostnaderna på 216 225 euro för skydd av mark och grundvatten, 130 813 euro, bestod av kostnader för marksaneringsåtgärder vid enheten för fastigheter och boende, samt personalkostnader och konsultarbeten vid kommunalteknikcentralen (24 147 euro), och räddningsverkets kostnader (61 265 euro).

Buller- och vibrationsbekämpning

Bekämpningen av buller och skakningar gav inga intäkter år 2019.

Kostnaderna för bekämpning av buller och skakningar, 33 507, orsakades år 2019 av bullerutredningar vid kommunalteknikcentralen.

Fastighetscentralen investerade 50 000 euro i bekämpning av buller och vibrationer.

Skydd av naturen och landskapet

Inga inkomster för skydd av naturen och landskapet flöt in 2019.

Räddningsverkets kostnader, sammanlagt 32 400 euro, bestod år 2019 av kostnader för natur- och landskapskydd.

Vanda stads investeringar i natur- och landskapsskydd uppgick till 51 840 euro, med vilka kommunalteknikcentralen planerade och anlade leder i Rosendals och Bymossalundens naturskyddsområden.

Miljöskyddets myndighetsuppgifter

Inkomsterna i denna grupp utgjordes främst av tillståndavgifter i anslutning till miljöskyddets myndighetsuppgifter. Inkomsterna uppgick till sammanlagt närmare 117 668 euro.

Kostnaderna för miljöskyddets myndighetsuppgifter uppgick till omkring 1 6 miljoner euro.

Inga investeringar i miljöskyddets myndighetsuppgifter gjordes år 2019.

Övriga miljöskyddsåtgärder

Till gruppen Övriga miljöskyddsåtgärder räknas bland annat kostnader för miljöutbildning, -fostran och -rådgivning samt miljöledning. Utvecklingen av miljöledningen, utarbetandet av miljöprogram och ekostödverksamheten orsakade större personalkostnader än tidigare inom samtliga verksamhetsområden.

Övriga miljöskyddsåtgärder gav inga inkomster under 2019.

Merparten av de kostnader på närmare 16,4 miljoner euro som räknas till gruppen Övriga miljöskyddsåtgärder är utgifter för bildningsväsendets verksamhetsområde (14,0 milj. euro).

Byggnadstillsynens kostnader uppgick till 33 174 euro. Kostnaderna bestod av licensieringen av jord- och bergvärmepumpar och energirådgivning.

År 2019 medförde utvecklingsprojekten sammanlagt 87 652 euro i kostnader för näringsservicen.

Fastighetscentralen investerade allt som allt 100 000 euro i övriga miljöskyddsåtgärder.

Klimatskydd

Verkställandet av energieffektivitetsavtalet och köp av tjänster i anslutning till ett e-projekt ledde till 798 882 euro i kostnader för fastighetscentralen. Som inbesparning fick man in lika mycket i form av inkomster.

År 2019 investerade fastighetscentralen i solpaneler och fönstertätningar, förnyade värmedistributionscentraler så att de blev energieffektivare och gjorde grundliga renoveringar för att främja energieffektivitet till en summa av totalt 264 000 euro.

För klimatskydd uppstod kostnader på drygt 1,5 miljoner euro. De bestod utöver ESCO-projektens energieffektivitetsåtgärder av kostnader för miljögruppernas arbete vid olika verksamhetsområden, t.ex. i utvecklingsprojekt.

Miljöskatter och miljöansvar

Vanda stad betalade år 2019 sammanlagt 2,8 miljoner euro i miljörelaterade skatter.

4.6 Noter som gäller personalen

Antalet anställda 31.12		
	2019	2018
Allmän förvaltning	5	6
Stadsdirektörens verksamhetsområde	183	173
Verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice	903	951
Social- och hälsovårdsväsendet	3 160	3 119
Bildningsväsendet	6 014	5 924
Markanvändning, byggnad och miljö	622	631
Sammanlagt	10 887	10 804

Antalet anställda inkluderar fast anställda, visstidsanställda och sysselsatta.

Anställda på deltid har ändrats till anställda på heltid enligt de allmänna anvisningarna.

Personalkostnader		
1 000 €	2019	2018
Personalkostnader enligt resultaträkningen	508 476	483 502
Personalkostnader som aktiverats bland immateriala och materiala tillgångar	3 879	4 206
Personalkostnader totalt	512 355	487 708

Uttagna och redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda		
1 000 €	2019	2018
Samlingspartiet, Vanda	82	72
Samlingspartiet, Nyland	1	1
Centern i Finland, Vanda	16	14
Sannfinländarna	16	16
De blåa i Vanda	4	4
Sannfinländarna, Nyland	2	0
Kristdemokraterna i Finland	14	10
Finlands socialdemokratiska parti, Nyland	3	2
Finlands socialdemokratiska parti, Vanda	120	104
Svenska folkpartiet i Finland, Vanda	12	11
Gröna förbundet, Vanda	72	59
Nylands Gröna rf.	1	0
Vänsterförbundets kommunalorganisation i Vanda rf.	39	32
Redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda sammanlagt	381	326

Revisorernas arvoden		
1 000 €	2019	2018
Revisionssamfundet BDO Audiator Oy		
Revisionsarvoden	74	80
Övriga arvoden	19	12
Arvoden totalt	93	91

Kommunens transaktioner med intressenter

I noterna har presenterats uppgifter om stadens transaktioner med intressenter (dotterbolag/intressebolag), om de är väsentliga och om de inte har genomförts på vanliga kommersiella villkor. I noterna har också presenterats transaktioner med intressenter som genomförts på vanliga villkor, transaktionernas parter och värden, om det ansetts nödvändigt för att ge en rättvisande och tillräcklig bild. Uppgifter om enstaka transaktioner har sammanförts, om det inte är nödvändigt att separat presentera uppgifterna när man bedömer transaktionernas inverkan på kommunens ekonomiska situation.

Transaktionen har med iakttagande av principen om försiktighet ansetts nödvändig att uppge för att ge en rättvisande och tillräcklig bild, då transaktionens värde är minst en miljon euro (moms 0 %). Uppgifter om enskilda transaktioner har sammanförts enligt behov, så att en rättvisande bild i anslutning till helheten har förmedlats.

Koncernen VAV Yhtymä

Staden äger VAV Yhtymä Oy:s (tidigare VAV Asunnot Oy) hela aktiestock. I koncernen VAV Yhtymä finns för tillfället dotterbolagen VAV Palvelukodit Oy och VAV Asunnot Oy, till vilka affärsverksamheten bestående av bostadsfastigheter som omfattas av användnings- och överlåtelsebegränsningar överfördes genom verksamhetsöverlåtelse. Under räkenskapsåret 2019 har staden hyrt ut VAV Palvelukodit Oy:s bostäder och servicelokaler med separata hyresavtal för ett värde på totalt 4 524 135,80 euro (alv 0 %). VAV Asunnot Oy och VAV Yhtymä Oy har utgående från olika hyresavtal tagit ut 2 675 799,19 euro av staden år 2019. Staden har köpt val av hyresgäster och boenderådgivning av VAV Asunnot Oy och VAV Yhtymä Oy till ett värde på 70 107,78 euro. Hyrorna som tagits ut har fastställts enligt självkostnadsprincipen i enlighet med ARA-villkoren. Försäljningen av boenderådgivning omfattar stadens andel av VAV:s kostnader för boenderådgivning

- Stadsstyrelsen beslutade 22.10.2018 (§ 24) att skriva under ett markanvändningsavtal, ett avtal om bygande av kommunalteknik och ett föravtal om byte av outbrutna områden med VAV Asunnot Oy. Bolaget betalade som en del av helheten sammanlagt 1 048 628 euro till staden som kostnadsersättning för bygande av samhällsteknik enligt 91 a § i markanvändnings- och bygglagen. I markanvändningsavtalet och de övriga avtalen i anslutning till arrangemanget har man följt de villkor som allmänt tillämpas av Vanda stad.
- Stadsfullmäktige beslutade 24.9.2018 (§ 6) att stadens proprieborgen som specificerats i beslutet och som beviljats VAV Asunnot Oy (nuv. VAV Yhtymä Oy, FO-nummer 0640915-7) som lånesäkerhet överförs till VAV Ara-asunnot Oy (nuv. VAV Asunnot Oy, FO-nummer 2903526-6) som säkerhet för de penninginstitutlån med normala villkor som överförs vid verksamhetsöverlåtelse. Stadsfullmäktige beslutade att varje år ta ut en borgensprovision på 0,5 % av VAV Ara-asunnot Oy, som uträknas på det kapital som varje år på årets första dag återstår av det lån som borgensansvaret gäller, samt kräva att VAV Asunnot Oy skriver under specialvillkor (s.k. kovenanter) som gäller ägandet av VAV Ara-asunnot Oy:s aktier, enligt vilka VAV Asunnot Oy ska äga 100 procent av VAV Ara-asunnot Oy:s aktier och rösträtt under hela borgensansvarstiden.

- Stadsstyrelsen beslutade 17.9.2018 (§ 15) i anslutning till samma omstruktureringar att på motsvarande sätt överföra lån som beviljats ur bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfonden och specificerats i beslutet, sålunda att lånen överförs som en del av den affärsverksamhet som de gäller. Stadsstyrelsen beslutade att en förutsättning för att lånen ska överföras är att VAV Asunnot Oy (VAV Yhtymä Oy) skriver under specialvillkor (s.k. kovenanter) som gäller ägandet av VAV Ara-asunnot Oy:s aktier (VAV Asunnot Oy:s), enligt vilka moderbolaget ska äga 100 % av dotterbolagets aktier och rösträtt under hela lånetiden.

Lån som getts VAV Asunnot Oy, ett kapital på sammanlagt 30 751 364,41 euro 31.12.2019, har beviljats för social bostadsproduktion som bolaget driver. Med tillgångarna har man kunnat genomföra bostadsbyggande som omfattas av överlåtelse- och användningsbegränsningar och stöds av ARA. Det är inte fråga om sådan ekonomisk verksamhet som skulle snedvrida eller hota att snedvrida konkurrensen, eller inverka på handeln medlemsstaterna emellan. Lånen har överförts med sina förutvarande villkor och tillsammans med de fastigheter som omfattas av överlåtelse- och användningsbegränsningar. Lånen gäller dessa fastigheter på det sätt som ARA förutsätter. Lånen omfattar inte heller några sådana betydande ekonomiska risker som avses i kommunallagen. Lånen utgörs av villkorade tertiärlån på eget kapital, för vilkas respektive kapital bolaget betalar staden en ränta på 4 %.

Koncernen VTK Kiinteistöt

Staden äger hela aktiestocken i VTK Kiinteistöt Oy. Bolaget erbjuder lokalitetstjänster för stadskoncernens bruk. Bolaget har i anslutning till de avtal som är i kraft under räkenskapsåret 2019 fakturerat sammanlagt 22 805 918,15 euro av staden, vilket huvudsakligen utgjorts av hyror. År 2015 har det granskats att hyresavtalen mellan bolaget och staden följer marknadsvillkoren.

- Tekniska nämnden beslutade 24.3.2015 (§ 14) att hyra de s.k. idrottsanläggningfastigheterna av bolaget. Hyrestiden är 1.1.2015–31.12.2024, varefter avtalet fortsätter gälla tillsvidare med en uppsägningstid på 12 månader.
- Tekniska nämnden beslutade 30.1.2018 (§ 8) att godkänna utökningarna i hyresavtalet om idrottsfastigheter mellan staden och VTK Kiinteistöt Oy.
- Tekniska nämnden beslutade 20.3.2018 (§ 14) att underteckna det hyresavtal som gäller utbyggnaden och ändringen av Ylästön koulu. Hyrestiden är 1.8.2019–31.7.2039.
- Tekniska nämnden beslutade 6.11.2018 (§ 15) att godkänna ändringarna i de hyresavtal som ingås med VTK Kiinteistöt Oy.
- Tekniska nämnden beslutade 2.4.2019 (§ 15) att godkänna ändringen i det hyresavtal som ingås med VTK Kiinteistöt, sålunda att hyrestiden inleds 1.1.2018 och upphör 31.12.2032, varefter avtalet fortsätter gälla tillsvidare med en uppsägningstid på 12 månader.

VTK Kiinteistöt Oy och de dotterbolag som i sin helhet ägs av bolaget har staden beviljat lån från bostadslånefonden enligt följande:

- Koncernen VTK Kiinteistöt Oy, (tidigare Kivistön Pysäköinti Oy, har fusionerats med VTK Kiinteistöt Oy 30.6.2018), lån som återstår 2 000 000 euro per 31.12.2019. För lånet uppbärs 6 månaders euriborränta + 0,50 % och utöver detta 0,50 % i årlig kreditprovision på det lånekapital som är obetalt den första dagen respektive kalenderår. Det är fråga om ett lån som getts innan kommunallagen trädde i kraft 2015. Enligt stadens bedömning omfattar lånet inte några betydande ekonomiska risker.

A-Tulkkaus Oy

Staden äger 99,6 % av aktiestocken i A-Tulkkaus Oy. Staden har i samband med bolagiseringen av verksamheten beslutat om ett serviceavtal som upprättas tillsammans med bolaget (Stadsstyrelsen 6.10.2014 § 15), som enligt villkoren gäller fram till 30.9.2018. Avtalet har fortsatt att gälla tillsvidare med en uppsägningstid på en månad. Med stöd av avtalet har staden under räkenskapsåret 2019 köpt sådana tolk- och översättningstjänster av bolaget som stämmer överens med dess verksamhetsområde för 2 151 761,73 euro.

Bolaget är en anknuten enhet i enlighet med upphandlingslagen för de enheter för offentlig upphandling som äger bolaget, varav kravet på att handla *i enlighet med det intresse som de upphandlande enheter som utövar ett bestämmande inflytande har* beror. Bolagets verksamhet är lönsam och de affärsmässiga villkor som tillämpas av bolaget kan inte anses okonventionella.

Kaunialan Sairaala Oy

Staden äger hela aktiestocken i Kaunialan Sairaala Oy. Den 31 december 2018 ägde staden 45 % av aktiestocken och under år 2019 köpte staden stegvis bolagets hela aktiestock i sin ägo.

Som ett led i de omstruktureringar som genomfördes år 2006 köpte Vanda stad Kaunialan sairaalas fastighet med alla byggnader av Sotainvalidien Veljesliitto - Krigsinvalidernas Brödraförbund ry. Kaunialan Sairaala Oy som ansvarar för sjukhusverksamheten är stadens hyresgäst i fastigheten. Stadsstyrelsen beslutade 8.2.2016 § 8 att för sjukhusbolaget godkänna en årlig hyreslättnad av varaktig natur på 250 000 euro från och med 1.1.2015, beroende på att den gamla huvudbyggnaden är olämplig för produktionsbruk. Stadsstyrelsen beslutade 10.2.2020 bevilja Kaunialan sairaala Oy en gottgörelse av hyran på 65 000 euro, vilken gäller hyran under år 2019. Bolaget betalade sammanlagt 1 062 883,70 euro i hyra för fastigheten under räkenskapsåret 2019, utgående från det avtal som undertecknades 15.12.2006 och de justeringar som gjorts senare.

Under räkenskapsåret 2019 har staden köpt social- och hälsovårdstjänster av bolaget för sammanlagt 14 578 684,80 euro. Antalet rehabiliteringstjänster som producerats för Vanda har ökat betydligt och man har börjat utvidga den effektiverade boendeservicen. Köpen baserar sig på det avtal mellan Sotainvalidien Veljesliitto - Krigsinvalidernas Brödraförbund ry och Vanda stad som undertecknades 15.12.2006.

Vanda Energi Ab

Staden äger 60 % av aktiestocken i Vanda Energi Ab. Bolagets bransch är el-, värme- och naturgasaffärsverksamhet och annan energiförsörjning samt tillverkning av produkter och handel i anslutning till dessa, energitjänster och övrig affärsverksamhet inom branschen. År 2019 har bolaget sålt el till staden till ett värde av 3,7 milj. euro och fjärrvärme till ett värde av 6,7 milj. euro. Dotterbolaget Vanda Energi Elnät Ab som i sin helhet ägs av Vanda Energi Ab har år 2019 debiterat 5,9 milj. euro i skattepliktiga elöverföringsavgifter av staden.

Avtalens värden följer marknadsvillkoren.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Staden äger hela aktiestocken i Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy. Bolaget erbjuder stadskoncernen fastighets-, sanitets- och måltidstjänster enligt det egna verksamhetsområdet. Bolagets fakturering av staden har under räkenskapsåret 2019 uppgått till 48,1 euro, vilket fördelar sig på måltidstjänster 21,6 euro, sanitetstjänster 13,3 euro och fastighetstjänster (inklusive väktartjänster) 13,2 euro.

- Tekniska nämnden beslutade 19.5.2015 (§ 28) godkänna det fastighetsskötselavtal som gäller skötsel och underhåll av fastighet, stödtjänster och skötseln av utomhusområden som enligt avtalsvillkoren är i kraft fram till 31.12.2020.

- Upphandlingsdirektören har genom sina separata beslut, med stöd av sina upphandlingsbefogenheter enligt kap. 4 kap. § 8, punkterna 6 och 7 i förvaltningsstadgan, fattat beslut om upphandlingen av stadens måltids- och sanitetstjänster och upphandlingen av stadens aula- och väktartjänster.

Oy Apotti Ab

Staden äger mindre än 13 % av aktierna i Oy Apotti Ab. Bolaget producerar enligt sitt verksamhetsområde tjänster till självkostnadspris till sina ägare i anslutning till klient- och patientdatasystem inom social- och hälsovården. Bolaget är ett in house-bolag som inte eftersträvar vinst. Bolagets eventuella vinst ska användas till att stödja och utveckla bolagets egen verksamhet och inga dividender delas ut.

Bolaget har under år 2019 debiterat 8,8 milj. euro av staden, vilka baserar sig på delägaravtalet. Av summan är 0,3 milj. euro Vandas andel av bolagets verksamhetskostnader och 1,8 milj. euro bolagets avskrivningar. I kostnader för tiden för produktionen av klient- och patientdatasystemet har fakturerats 5,7 milj. euro. Utöver detta har Vanda gjort en placering till ett värde av 0,9 milj. euro i Oy Apotti Ab:s fond för fritt eget kapital.

- Stadsfullmäktige beslutade 14.12.2015 (§ 8) bevilja Oy Apotti Ab Vanda stads proprieborgen på högst 28 milj. euro för anskaffningen av ett klient- och patientdatasystem och som en del av bolagets finansieringsarrangemang på sammanlagt cirka 202 milj. euro, för att täcka de lån som bolaget lyfter för systemanskaffningen samt dessas räntor, dröjsmålsräntor och eventuella indrivningskostnader. Borgens giltighetstid har begränsats fram till högst 31.12.2028. Vanda stads proprieborgen överskrider enligt sina villkor aldrig stadens andel enligt ägarprocenten av det totala belopp för de finansieringsarrangemang eller enskilda lån/arrangemang som det ingår borgen för. Stadsfullmäktige beslutade ytterligare att Vanda stad förbehåller sig rätten att kräva kontrasäkerheter i det fall att bolagets ägarunderlag ändras, så att över hälften av dess aktier övergår till en ny ägare, eller syftet med dess verksamhet (att för sina ägare producera tjänster i anslutning till klient- och patientdatasystem för social- och hälsovården) ändras till följd av den pågående servicestrukturreformen. Stadsfullmäktige förutsatte att det under sådana förhållanden som omnämns ovan (ändringar i ägarunderlaget eller verksamheten) av enskild proprieborgen som beviljas Oy Apotti Ab varje år ska kunna tas ut en borgensprovision på minst 0,5 %, som räknas ut utgående från det kapital som återstår per 31.12 av det lån som borgensansvaret gäller, och att den proprieborgen som beviljas Oy Apotti Ab verkställs med närmare villkor som stadsstyrelsen godkänner separat, dock så att förutsättningarna som konstaterats i detta beslut uppfylls.
- Stadsstyrelsen beslutade 13.8.2018 (§ 15) att underteckna proprieborgen som garanti för stadens andel på 12,70 % (5 715 000 euro) av ett lån på 45 000 000 euro som Oy Apotti Ab lyft från Kuntarahoitus Oyj.
- Stadsstyrelsen beslutade 17.12.2018 (§ 19) att underteckna proprieborgen som garanti för stadens andel på 12,70 % (8 890 000 euro) av ett lån på 70 000 000 euro som Oy Apotti Ab lyft från Kuntarahoitus Oyj. Denna borgensförbindelse ersatte den borgen som undertecknades år 2016 (13 %, dvs. ett lån på 70 000 för andelen på 9 100 000 euro).
- Stadsfullmäktige beslutade 11.11.2019 (§ 3) bevilja Oy Apotti Ab stadens proprieborgen till ett belopp av högst 6 799 000 euro för fortsatt utveckling av klient- och patientdatasystemet för att täcka de lån som bolaget lyft och lånens räntor, dröjsmålsräntor och eventuella indrivningskostnader. Borgens giltighetstid har begränsats fram till högst 31.12.2028. Det totala beloppet för Vanda stads proprieborgen överskrider enligt sina villkor aldrig stadens andel enligt ägarprocenten av det totala belopp för de finansieringsarrangemang eller enskilda lån/arrangemang som borgen ingår för. Stadsfullmäktige beslutade ytterligare att Vanda stad förbehåller sig rätten att kräva kontrasäkerheter i det fall att bolagets ägarunderlag ändras, så att över hälften av dess aktier övergår till en ny ägare, eller syftet med dess verksamhet (att för sina ägare producera tjänster i anslutning till klient- och patientdatasystem för social- och hälsovården) ändras till följd av den pågående servicestrukturreformen. Stadsfullmäktige förutsatte att det under sådana förhållanden som omnämns ovan (ändringar i ägarunderlaget eller verksamheten) av enskild proprieborgen som beviljas Oy Apotti Ab varje år ska kunna tas ut en borgensprovision på minst 0,5 %, som räknas ut

utgående från det kapital som återstår per 31.12 av det lån som borgensansvaret gäller, och att den prioriteringen som beviljas Oy Apotti Ab verkställs med närmare villkor som stadsstyrelsen godkänner separat, dock så att förutsättningarna som konstaterats i detta beslut uppfylls.

Företagshälsan i Vanda

Bolaget Vantaan Työterveys Oy ägs i sin helhet av Vanda stad. Affärsverket Företagshälsan i Vandas affärsverksamhet har genom överlåtelse av rörelse övergått till Vantaan Työterveys Oy 1.8.2019.

Affärsverket Företagshälsan i Vandas serviceavtal med staden har överförts till Vantaan Työterveys Oy. Avtalet mellan bolaget och staden har varit i kraft 1.8.2019–31.12.2019. Bolaget har år 2019 fakturerat Vanda stad för produktionen av hälsovårdstjänster, sammanlagt 1 111 736,36 euro.

Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkot

Vanda stad äger hela aktiestocken i Kiinteistö Oy Ulrikanpuiston päiväkot. Stadens köpte 3.7.2019 hela aktiestocken i bolaget av Asuntosäätiön Asunnot Oy.

Vanda stadsstyrelse beslutade 23.9.2019 (§ 16) bevilja Kiinteistö Oy Ulrikanpuisto ett lån på högst 2,5 milj. euro ur Vanda stads bostadslåne-, fastighets och byggnadsfond. Lånetiden för det lån som beviljas ur fonden är fem år och låneräntan är sex månaders euriborränta justerad med marginal. Lånet är ett bulletlån och kan betalas bort i förtid utan kostnader. Garanti för lånet är ett pantbrev som gäller arrenderätten.

5 Särredovisade bokslut

5.1 Bokslut för Affärsverket Mellersta Nylands räddningsverk

5.1.1 Verksamhetsberättelsen

Mellersta Nylands räddningsverk förebygger olyckor genom att utarbeta riskanalyser, utföra säkerhetskommunikation, erbjuda experttjänster, utöva tillsyn och göra kontroller, göra upp planer och skapa beredskap. Räddningsverket producerar trygghet genom att upprätthålla aktionsberedskap och utföra räddnings- och akutvårdsuppdrag samt varna, begränsa, skydda, evakuera och ha beredskap. Tryggheten produceras och upprätthålls i samarbete med övriga myndigheter och verk, områdets kommuner, organisationer, företag och kommuninvånare.

Räddningsverkets verksamhetsområde omfattar städerna Hyvinge, Träskända, Kervo och Vanda samt kommunerna Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgnäs och Tusby. Förvaltningen av Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk organiseras enligt bestämmelserna i Vanda stads förvaltningsstadga. I stadens organisation hörde Mellersta Nylands räddningsverk till verksamhetsområdet för concern- och invånarservice. Affärsverket har en direktion med 15 medlemmar.

Väsentliga händelser under räkenskapsperioden och efter att den avslutats

Räddningsverket har samarbetsavtal med Hyvinge sjukvårdsområde och HUCS–Pejas område om att ordna akutvård. Den framtida vård- och landskapsreformen inverkar troligtvis också på hur akutvården ordnas.

Räddningsväsendet skulle enligt Juha Sipiläs regering flytta över till landskapen. Landets regering avgick dock i mars 2019 och beredningen avbröts. Den nya regeringen drog i juni upp riktlinjer enligt vilka social- och hälsovården och räddningsväsendet överförs på landskapens ansvar. I området Nyland gjordes en särlösning och utredaren Kari Nenonen lämnade in rapporten i december. Tidsfristen för att ge utlåtanden om särlösningen löper ut i slutet av februari. Räddningsväsendet flyttar högst antagligen över till de landskap som grundas. Arbetet med att bereda samarbetet mellan Räddningsväsendet och Nyland upptar en betydande del av räddningsverkets resurser åren 2020–2021 om landskapet förverkligas.

Räddningsverket har under år 2019 utvecklat sin verksamhet i form av ett utvecklingsprojekt. Räddningsverket övergår successivt till en processororienterad organisation som bygger på samarbete. Uppmärksamhet fästs också vid chefsarbetet och i anslutning till detta infördes en ny förvaltningsorganisation 20.1.2020. Också Vanda stads organisation förändrades i början av år 2020. Räddningsverket har utvecklat sin information genom att utarbeta anvisningar för informationen, ordna utbildning för sin personal, effektivisera sin interna information och öka utnyttjandet av sociala medier.

Förvaltningen och förändringarna i den

Mellersta Nylands räddningsverk leds av en ledningsgrupp. Till affärsverkets ledningsgrupp hörde i början av året räddningsdirektören, räddningschefen, riskhanteringschefen och säkerhetskommunikationschefen samt ekonomichefen vars tjänster köps av Vanda stad. Ledningsgruppens sammansättning förändrades under hösten 2019, då ledningsgruppen utökades med personer med ansvar för beredningen av kärnprocesser. Man har lyckats fördela förvaltningens uppgifter mellan ledningsgruppen och den övriga personalen och samarbetet med ekonomiservicecentralen har fungerat mycket bra.

Affärsverkets ekonomi och budgetens utfall

Den budget som godkändes av räddningsverkets direktion har gjorts upp för två olika funktioner, dvs. för räddningsväsendet och akutvården.

Resultaträkningens budgetjämförelse

Det bindande mål som Vanda stadsfullmäktige uppställt i budgeten var ett rörelseöverskott på 0 euro. Målet nåddes med ett rörelseöverskott på 332 616,56 euro. Räkenskapsperiodens överskott uppgick till 676 104,09 euro efter redovisade avskrivningsdifferenser.

För räddningsverkets del uppgick omsättningen till 28,4 milj. euro (27,7 milj. euro år 2018). Omsättningen överskreds med 0,2 milj. euro, vilket berodde på en s.k. genomfakturering av de hyror som kommunerna höjt. Affärsverksamhetens övriga intäkter uppgick till 0,3 milj. euro (0,2 milj. euro år 2018). Verksamhetskostnaderna uppgick till 27,1 milj. euro (26,1 milj. euro år 2018). Av detta utgjordes 4,4 milj. euro av köp av material och tjänster (4,3 milj. euro år 2018), 17,8 milj. euro av personalkostnader (17,3 milj. euro år 2018) och 4,9 milj. euro av övriga utgifter för affärsverksamheten (4,6 milj. euro år 2018). Verksamhetskostnaderna överskred budgeten med 0,3 milj. euro. Räddningsväsendets rörelseöverskott uppgick till 372 699,63 euro.

För akutvårdens del förverkligades budgeten. Omsättningen uppgick till 10,3 milj. euro (9,9 milj. euro år 2018). Vid akutvården uppgick inkomsterna från akutvårdens transporter till 3,6 milj. euro under räkenskapsperioden. Till Hyvinge sjukvårdsområde återbetalas inkomster i enlighet med samarbetsavtalet, 1,9 milj. euro (2,1 milj. euro år 2018) enligt en uppskattning. För HYKS Pejas sjukvårdsområdes del uppgick inkomsterna till 1,7 milj. euro (1,6 milj. euro år 2018). Verksamhetskostnaderna för akutvård uppgick till 10,3 milj. euro (9,9 milj. euro år 2018). Av detta utgjordes 1,0 milj. euro av köp av material och tjänster (1,0 milj. euro år 2018), 8,3 milj. euro av personalkostnader (8,1 milj. euro år 2018) och 1,0 milj. euro av övriga utgifter för affärsverksamheten (0,8 milj. euro år 2018).

Finansieringsdelens budgetjämförelse

Kassaflödet i ordinarie verksamhet och investeringar var -441 134 euro. Ändringen i likvida medel på 1 332 093 euro under räkenskapsperioden höjer summan för likvida medel till 3 808 726 euro.

Investeringsdelens budgetjämförelse

Det bindande målet uppfylldes för investeringarnas del. Till investeringar användes 2 295 013 euro. Efter finansieringsandelarna på 248 000 euro och de överlåtelsevinster på 21 185 euro som uppkommit av bilförsäljning uppgick nettoinvesteringarna till 2 025 828 euro.

Personal

I slutet av år 2019 uppgick antalet anställda till 495, av vilka 72 var visstidsanställda. Antalet anställda ökade med 10 personer jämfört med år 2018. Personalkostnaderna uppgick till sammanlagt 26 069 159 euro år 2019.

Redogörelse för ordnandet av intern kontroll och riskhantering

Förverkligandet av räddningsverkets mål, användningen av medel och resultaten övervakas genom regelbunden rapportering. Till Vanda stad och de övriga kommunerna ges en rapport i anslutning till delårsöversikterna. Resultatenheternas och kontorens resultat uppföljs i samband med delårsöversikterna. Personliga mål och resultat kontrolleras huvudsakligen under utvecklingssamtalen.

Under räkenskapsperioden 2019 känner räddningsverket inte till några sådana åtgärder som strider mot lag och bestämmelser samt god förvaltningssed och gott ledarskap, vilka skulle leda till en betydande ersättning, talan, någon annan yrkan eller rättslig påföljd. Mot övervakningsverksamheten har sådana besvär anförts i förvaltningsärenden som kan anses höra till det normala.

Den prehospitla akutsjukvården sköttes i enlighet med de samarbetsavtal som gjorts upp med Hyvinge sjukvårdsområde samt HUCS-Pejas område.

Under räkenskapsperioden har det inte konstaterats några förluster eller värdeminskningar i anskaffningen eller överlåtelsen av egendom eller i bruksvärdet.

Räddningsverket hyr lokaler i fastigheter som ägs av kommuner, privatpersoner eller fastighetsaktiebolag.

Identifieringen av räddningsverkets interna risker har genomförts i anslutning till räddningsverkets egen beredskapsplanering, kartläggning av riskhanteringen och i enlighet med Vanda stads anvisningar. Både externa och interna risker som hotar räddningsverkets serviceförmåga har beaktats.

Anvisningar om riskhantering och intern kontroll har getts i räddningsverkets verksamhetsstadga. Riskhantering i anslutning till servicen utvecklas som en del av räddningsväsendets riksomfattande riskhantering. Verksamhetsstadgan preciseras genom räddningsdirektörens beslut om upphandlings- och beställningsrättigheter samt de anvisningar som behövs.

Riskhanteringen i anslutning till arbetarskyddet har genomförts enligt arbetarskyddslagen genom att använda räddningsverkens gemensamma program PERA och i akutvården dessutom ett program som upprätthålls av sjukvårdsdistriktet.

Datasäkerheten och dataskyddet följer Vanda stads anvisningar och inrikesministeriets krav för säkerhetsnätet.

Förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat

Affärsverket Mellersta Nylands räddningsverk uppvisade före reserver ett överskott på 334 274,88 euro. För räkenskapsperioden bokförs som minskning av avskrivningsdifferensen de avskrivningar på 341 829,21 euro som gäller bestående aktiva efter anskaffning via investeringsreserven.

Direktionen för Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk föreslår att räkenskapsperiodens överskott på 676 104,09 euro överförs till det egna kapitalets överskott från tidigare räkenskapsperioder i balansräkningen.

5.1.2 Av direktionen godkänd jämförelse av budgetutfallet

Resultaträkning

Sammandrag av resultaträkningen 1 000 €	Räddningsväs.			Akutvård Hyvinge			Akutvård Pejas		
	Budget 2019	Utfall	Avvikelse	Budget 2019	Utfall	Avvikelse	Budget 2019	Utfall	Avvikelse
Omsättning	28 191	28 405	214	4 283	4 296	13	5 823	5 985	162
Övriga rörelseintäkter	0	283	283	0	1	1	0	0	0
Material och tjänster	- 4 171	- 4 377	- 206	- 475	- 443	32	- 614	- 597	17
Personalkostnader	- 17 833	- 17 760	73	- 3 402	- 3 446	44	- 4 794	- 4 864	70
Avskrivningar och nedskrivningar	- 1 457	- 1 250	207	0	0	0	0	0	0
Övriga rörelsekostnader	- 4 729	- 4 929	- 200	- 406	- 444	- 38	- 415	- 529	- 114
Rörelseöverskott (-underskott)	0	373	373	0	35	35	0	5	5
Finansiella intäkter och kostnader	0	2	2	0	0	0	0	0	0
Överskott (underskott) före reserver	0	374	374	0	35	35	0	5	5
Ökning (-) eller minskning (+) i avskrivningsdifferensen	0	342	342	0	0	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	0	716	716	0	35	35	0	5	5

Sammandrag av resultaträkningen 1000 €	Budget 2019	Utfall	Avvikelse
Omsättning	38 298	38 686	388
Övriga rörelseintäkter	0	284	284
Material och tjänster	- 5 260	- 5 416	- 156
Personalkostnader	- 26 030	- 26 069	- 40
Avskrivningar och nedskrivningar	- 1 457	- 1 250	207
Övriga rörelsekostnader	- 5 551	- 5 902	- 351
Rörelseöverskott (-underskott)	0	333	333
Finansiella intäkter och kostnader	0	2	2
Överskott (underskott) före reserver	0	334	334
Ökning (-) eller minskning (+) i avskrivningsdifferensen	0	342	342
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	0	676	676

Finansieringsanalys 2017

Sammandrag av finansieringsanalysen 1000 €	Budget 2019	Utfall	Avvikelse
Kassaflöde av ordinarie verksamhet	- 843	- 441	402
Kassaflödet för övriga förändringar i likviditeten	0	1773	1 773
Förändring i likvida medel	- 843	1 332	2 175

Investeringar

Sammandrag av investeringarna 1000 €	Budget 2019	Utfall	Avvikelse
Räddnings- och släckningsenheter, övrigt fordonsmateriel	1960	2 272	- 312
Övrigt räddnings- o. servicemateriel	100	23	77
Stationsinventarier	100	0	100
Ledningscentraler	50	0	50
Skyddsrumssystem	40	0	40
Datasystem	50	0	50
Investeringar totalt	2 300	2 295	5
Statsandelar och överlåtelseinkomster	0	- 269	269
Investeringar netto	2 300	2 026	274

5.1.3 Bokslutskalkyler och nyckeltal

Resultaträkning för Mellersta Nylands räddningsverk			1.1–31.12.2019	1.1–31.12.2018
Omsättning			38 686 378,29	37 580 732,23
Övriga rörelseintäkter			284 106,95	181 130,60
Material och tjänster				
Material, förnödenheter och varor	-	2 010 846,80	-	1 947 446,05
Köp av tjänster	-	3 405 617,31	-	3 306 737,46
	-	5 416 464,11	-	5 254 183,51
Personalkostnader				
Löner och arvoden	-	20 982 258,96	-	20 200 970,75
Lönebikostnader				
Pensionskostnader	-	4 255 641,52	-	4 320 870,21
Övriga lönebikostnader	-	831 258,84	-	888 248,79
	-	26 069 159,32	-	25 410 089,75
Avskrivningar och nedskrivningar				
Avskrivningar enligt plan	-	1 250 418,81	-	1 151 690,79
Övriga rörelsekostnader	-	5 901 826,44	-	5 431 031,04
Rörelseöverskott (-underskott)		332 616,56		514 867,74
Finansiella intäkter och kostnader				
Övriga finansiella intäkter		1 953,83		2 162,72
Övriga finansiella kostnader	-	295,51	-	112,63
		1 658,32		2 050,09
Överskott (underskott) före reserver		334 274,88		516 917,83
Ökning (-) eller minskning (+) i avskrivningsdifferensen		341 829,21		356 044,39
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)		676 104,09		872 962,22

Resultaträkningens nyckeltal			2019	2018
Avkastning på investerat kapital, %			4,3	7,0
Avkastning på av kommunen investerat kapital, %			4,3	7,0
Vinst, %			0,9	1,4

Finansieringsanalys för Mellersta Nylands räddningsverk	1.1–31.12.2019	1.1–31.12.2018
Verksamhetens kassaflöde		
Rörelseöverskott (-underskott)	332 616,56	514 867,74
Avskrivningar och nedskrivningar	1 250 418,81	1 151 690,79
Finansiella intäkter och kostnader	1 658,32	2 050,09
Korrektivposter till internt tillförda medel	- 176 801,73	- 163 670,73
	1 407 891,96	1 504 937,89
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	- 2 295 013,09	- 1 590 403,18
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	248 000,00	12 434,00
Överlåtelseinkomster av bestående aktiva tillgångar	197 987,09	164 312,87
	- 1 849 026,00	- 1 413 656,31
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	- 441 134,04	91 281,58
Finansieringens kassaflöde		
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändring av fordringar på kommunen	402 519,46	378 810,93
Förändring av fordringar på övriga	513 574,86	103 697,38
Förändring av räntefria skulder till kommunen	4 061,98	- 1 978,43
Förändring av räntefria skulder till övriga	853 070,85	392 943,27
Finansieringens kassaflöde	1 773 227,15	873 473,15
Förändring i likvida medel	1 332 093,11	964 754,73
Förändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	3 808 725,98	2 476 632,87
Likvida medel 1.1	2 476 632,87	1 511 878,14
	1 332 093,11	964 754,73
Finansieringsanalysens nyckeltal	2019	2018
Utfallet av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde, 5 år, €	2 038 696	3 396 353
Internt tillförda medel för investeringar, %	77,4	105,7
Likviditet, kassadagar	35,0	24,0
Quick ratio	1,1	1,2
Current ratio	1,1	1,2

Balansräkning för Mellersta Nylands räddningsverk		31.12.2019	31.12.2018
AKTIVA			
Bestående aktiva		7 178 965,46	6 403 556,54
Materiella tillgångar			
Maskiner och inventarier	6 977 011,33		6 157 451,54
Förskottsbetalningar och pågående nyanskaffningar	201 954,13		246 105,00
	<u>7 178 965,46</u>		<u>6 403 556,54</u>
Rörliga aktiva		8 843 983,12	8 427 984,33
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	1 625 665,42		2 140 170,72
Fordringar på kommunen	3 408 016,29		3 810 535,75
Övriga fordringar	656,39		0,00
Resultatregleringar	<u>919,04</u>		<u>644,99</u>
	5 035 257,14		5 951 351,46
Kassa och bank	3 808 725,98		2 476 632,87
AKTIVA TOTALT		16 022 948,58	14 831 540,87
PASSIVA			
Eget kapital		6 066 922,56	5 390 818,47
Föregående räk.per. överskott (underskott)	5 390 818,47		4 517 856,25
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)	676 104,09		872 962,22
Avskrivningsdifferens och frivilliga reserver		1 895 549,83	2 237 379,04
Avskrivningsdifferens	1 895 549,83		2 237 379,04
Främmande kapital		8 060 476,19	7 203 343,36
Kortfristigt			
Leverantörsskulder	2 686 791,22		2 058 226,69
Räntefria skulder till kommunen	5 133,65		1 071,67
Övriga skulder	938 269,89		985 557,35
Resultatregleringar	<u>4 430 281,43</u>		<u>4 158 487,65</u>
	8 060 476,19		7 203 343,36
PASSIVA TOTALT		16 022 948,58	14 831 540,87

Balansräkningens nyckeltal		2019	2018
Soliditet, %		49,7	51,4
Relativ skuldsättning, %		20,7	19,1
Akkumulerat överskott (underskott), 1000 €		6 066,9	5 390,8

5.1.4 Noter till bokslutet för Mellersta Nylands räddningsverk

Noter som gäller uppgörandet av bokslutet

Värderingsprinciper och -metoder samt periodiseringsprinciper och -metoder

I balansräkningen har bestående aktiva upptagits under anskaffningsutgifterna minskade med avskrivningar enligt plan och erhållna finansieringsandelar för investeringsutgifter. Avskrivningarna enligt plan har uträknats enligt en godkänd avskrivningsplan. Kalkyleringsprinciperna för avskrivningarna enligt plan i enlighet med avskrivningsplanen tas upp under noter till resultaträkningen i punkten grunderna för avskrivningar enligt plan.

Sådana smärre anskaffningar, vars anskaffningsutgift är under 10 000 euro har inte upptagits i bestående aktiva, utan anskaffningarna har upptagits som kostnader för räkenskapsperioden. Fordringar har upptagits i balansräkningen till nominellt värde eller till ett lägre sannolikt överlåtelsepris.

Noter till resultaträkningen

Verksamhetsintäkter enligt uppgiftsområde		
1 000 €	2019	2018
Medlemskommunernas verksamhetsandelar		
Räddningsväsendet	27 364	26 629
Akutvården	8 608	8 340
Försäljnings- och avgiftsintäkter		
Räddningstjänster	400	411
Akutvårdstjänster	1 663	1 583
Samarbetsersättningar	456	430
Säkerhetstjänster (syner och övervakning)	195	186
Övriga rörelseintäkter (inkl. statsandelar)	284	181
Verksamhetsintäkter totalt	38 970	37 762

Specifikation av statsandelar		
1 000 €	2019	2018
Brandskyddsfonden	248	12
Statsandelar totalt	248	12

Grunderna för avskrivning enligt plan

Grunderna för avskrivning enligt plan			
	Avskrivningsmetod	Avskrivningstid anskaffade före 1.1.2013	Avskrivningstid anskaffade efter 1.1.2013
Immateriella tillgångar			
ADB-program	lineär	3 år	2 år
Materiella tillgångar			
Övriga transportmedel	lineär	5 år	4 år
Övriga tunga maskiner	lineär	10 år	10 år
Övriga lätta maskiner	lineär	5 år	5 år
Övriga anordningar och inventarier	lineär	3 år	3 år
ADB-program	lineär	3 år	3 år
Pågående nyanskaffningar	Ingen avskrivn.	-	-
Anskaffningar i bestående aktiva, där anskaffningsutgiften underskrider 10 000 euro har i kommunen upptagits som en årskostnad.			

Försäljningsvinster och -förluster bland bestående aktiva tillgångar		
1 000 €	2019	2018
Övriga verksamhetsintäkter		
Försäljningsvinster för lös egendom	2	1
Försäljningsvinster totalt	2	1

Specifikation av ändringar i avskrivningsdifferensen		
1 000 €	2019	2018
Ändring i avskrivningsdifferens i ansl. till investeringsreserv	342	356
Ändringar i avskrivningsdifferensen, totalt	342	356

Noter till balansräkningen**Noter till balansräkningens aktiva**

Bestående aktiva				
Materiella tillgångar				
1 000 €	Transportmateriel	Övriga maskiner och inventarier	Förskottsbetalningar och pågående nyanskaffningar	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1	5 719	438	246	6 404
Ökningar under räkenskapsperioden	1 901	0	394	2 295
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	-56	0	-192	-248
Minskningar under räkenskapsperioden	-21	0	0	-21
Överföringar mellan poster	246	0	-246	0
Räkenskapsperiodens avskrivning	-1 021	-229	0	-1 250
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12	6 768	209	202	7 179

Noter till balansräkningens passiva

Specifikation av eget kapital		
1 000 €	2019	2018
Överskott från tidigare räkensk.per. 1.1	5 391	4 518
Överskott från tidigare räkensk.per. 31.12	5 391	4 518
Räkenskapsperiodens översk./undersk.	676	873
Eget kapital totalt	6 067	5 391

Specifikation över avskrivningsdifferens		
1 000 €	2019	2018
Avskrivningsdifferens i anslutning till investeringsreservering	1 896	2 237
Avskrivningsdifferens totalt	1 896	2 237

Främmande kapital		
1 000 €	2019 Kortfristigt	2018 Kortfristigt
Skulder till dottersamfund		
Leverantörsskulder	5	7
Skulder till samkommuner där kommunen är medlem		
Leverantörsskulder	638	878
Främmande kapital totalt	643	885

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna		
1 000 €	2019	2018
Kortfristiga resultatregleringar		
Periodisering av löner och lönebikostnader	4 336	4 022
Övriga bokslutsperiodiseringar	95	137
Resultatregleringar totalt	4 430	4 159

Säkerheter och ansvarsförbindelser

Hyresansvar		
1 000 €	2019	2018
Hyresansvar		
Andel som förfaller under följande räkenskapsperiod	2 578	2 578
Förfaller senare	40 299	42 242
Hyresansvar sammanlagt	42 877	44 819
Leasingansvar		
Förfaller under följande räkenskapsperiod	596	1 729
Förfaller senare	603	3 196
Leasingansvar totalt	1 199	4 925
Sammanlagt	44 075	49 744

Hyresansvaren meddelats utan mervärdesskatt.

Övriga externa arrangemang utanför balansräkningen		
1 000 €	2019	2018
Övriga avtal		
Avtalsbrandkårsavtalen för följande räkenskapsperiod	1 128	1 128
Avtalsansvar sammanlagt	1 128	1 128

Noter som gäller personalen

Antal anställda 31.12		
	2019	2018
I tjänste- och arbetsavtalsförhållanden	423	426
Visstidsanställda	72	59
Sammanlagt	495	485

Arvoden till förtroendevalda		
1 000 €	2019	2018
Centern, Nyland	0,2	0,2
Samlingspartiet, Nyland	1,4	1,4
Sannfinländarna, Nyland	0,2	0,2
Finlands socialdemokratiska parti, Nyland	2,4	1,9
Vänsterförbundet, Nyland	0,0	0,1
Nylands Gröna rf	0,7	0,5
Sammanlagt	4,9	4,3

5.1.5 Bokslutets underskrifter

Vantaalla 25.2.2020

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen johtokunta

Miika Kostamo
puheenjohtaja, Vantaa
Juha Nyberg
varapuheenjohtaja, Vantaa
Nieminen Seppo
jäsen, Hyvinkää
Haapanen Kari
varajäsen, Järvenpää
Kauranen Erkki
jäsen, Kerava
Timonen Paavo
jäsen, Kerava
Särkijärvi Tuuli
jäsen, Mäntsälä
Toivonen Tero
jäsen, Mäntsälä
Savolainen Timo
jäsen, Nurmijärvi
Ohvo-Harhakoski Mira
jäsen, Pornainen
Lahdenperä Tuula
jäsen, Tuusula
Parkkima Jukka
jäsen, Tuusula
Landstedt Jyrki
pelastusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vantaalla ____ 2020

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisöUlla-Maija Tuomela
JHT, KHT

5.2 Bokslut för Affärsverket Företagshälsan i Vanda

5.2.1 Verksamhetsberättelse

Affärsverket Företagshälsan i Vanda var ett kommunalt affärsverk inom Vanda stads organisation med uppgift att sörja för de tjänster inom företagshälsovården som staden har ansvar för i enlighet med lagen om företagshälsovård, folkhälsolagen och den övriga lagstiftningen åt Vanda stad och företag i städerna Vanda, Esbo, Helsingfors och Grankulla samt för sjömanshälsovårdens tjänster åt Helsingfors stad. Städerna Esbo, Helsingfors och Grankulla har avskilt företagshälsovården från det övriga folkhälsoarbete som det ankommer på kommunen att ordna, på det sätt som 5 § i folkhälsolagen möjliggör. Affärsverket Företagshälsan i Vanda har verkat på fyra olika verksamhetsställen i huvudstadsregionen. I och med bolagiseringen övergick affärsverkets verksamhet och personal från och med 1.8.2019 till Vantaan Työterveys Oy. Stadsfullmäktige beslutade 16.12.2019 att Affärsverket Företagshälsan i Vanda avvecklas 31.12.2019.

Verkställande direktörens översikt

År 2019 var ekonomiskt och operativt ett bra år för Affärsverket Företagshälsan i Vanda. Antalet mottagningsbesök vid affärsverket var under tiden 1.1–31.7.2019 omkring 22 000 st. Under januari–juni var förändringen i kundföretagens besök -0,01 procent.

Den interna kvalitetsrevisionen har under årens lopp etablerat sig inom affärsverket, och som ett komplement infördes år 2017 en extern kvalitetsrevisionsprocess då affärsverket tilldelades det ansedda kvalitetscertifikatet 9001/2015 för företagshälsovårdens verksamhet. Både den interna och externa kvalitetsrevisionen har märkbart utvecklat affärsverkets processer och kompetens med avseende på kvalitetsrevision. I april–maj gjordes en intern kvalitetsrevision av kvalitetssystemet och i juni 2019 genomfördes en extern kvalitetsrevision. Målet för den interna kvalitetsrevisionen var att få kunskap om hur förhandlingsprocessen som gäller inledandet av företagshälsovårdens avtal och överflyttningen av avtalet för företagshälsovårdarnas del genomförs samt att granska nödvändiga utvecklingsobjekt. Utvärderingens resultat påvisade två smärre avvikelser, dock inget av allvarigare slag. Dessutom framkom utvecklingsobjekt som arbetsgruppen sedan utvecklade vidare. Arbetet med att utforma utvecklingsobjekten fortsatte sedan i det nya bolaget. I den externa kvalitetsrevisionen utvärderades den elektroniska kontaktkanalen Klinik och den flerkanaliga telefon- och tidsbokningstjänsten Zylinec. Inga avvikelser konstaterades i samband med kvalitetsrevisionen och några utvecklingsobjekt lyftes fram.

Under år 2019 kunde företagskunderna i vidare omfattning ta i bruk en kundportal på extranet med vilken hanteringen av företagskunder kan skötas via en skyddad förbindelse. I extranet-portalen kan företagen själva uppdatera informationen om nya anställda och anställda som slutat. I portalen kan man dessutom behändigt spara viktiga dokument inom företagshälsovården såsom verksamhetsplaner och arbetsplatsutredningsrapporter. Vid ibruktagningen av extranet stötte man på vissa svårigheter och man kände ett behov av att till denna del vidareutveckla kundportalens funktioner och processer.

Förvaltningen och dess förändringar

Affärsverket Företagshälsan i Vanda var ett kommunalt affärsverk som grundats genom ett separat beslut hösten 2008 i enlighet med kommunallagen. Affärsverkets förvaltning organiserades enligt Vanda stads förvaltningsstadga. I stadens organisation hörde Affärsverket Företagshälsan i Vanda till verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice.

Affärsverket hade en direktion med sex ledamöter och lika många personliga ersättare. Affärsverkets direktion drogs in samtidigt med avvecklandet av affärsverket 31.12.2019.

Direktionen för Affärsverket Företagshälsan i Vanda bestod av följande ledamöter:

Ordinarie ledamöter:

Ersättare:

Jarkko Koivuniemi, ordförande
Risto Hiltunen, vice ordförande
Sina Nordman
Teija Toivonen
Kirsi Mäkilaine
Tuukka Rämö

Raimo Huvila
Sauli Heinonen
Eija Salmenkivi
Maarit Lehtonen
Marko Kosonen
Kristiina Rautio

Affärsverket Företagshälsan i Vanda leddes av en ledningsgrupp. I affärsverkets ledningsgrupp ingick direktören för företagshälsan, ledande företagsläkaren, tre servicechefer samt ekonomichefen. Som ordförande för ledningsgruppen fungerade affärsverkets direktör för företagshälsan.

Budgetens utfall

För affärsverket utarbetades en budget för hela år 2019. Affärsverkets verksamhetsresultat enligt budgeten (täckning 3) överskreds med 176 153 euro.

Finansieringsposterna stämde överens med de uppställda ramarna, räntekostnaderna till kommunen uppgick till 10 455 euro (ränta 7 %) och ersättningen för grundkapitalet var 2 613 euro (ränta 7 %). Affärsverkets fordringar till kommunen uppgick vid slutet av år 2019 till 3,2 milj. euro. För arbete utom den egna kommunen betalas en inkomstskatt på 12 517,17 euro på grund av att resultatet för räkenskapsperioden 2019 ligger på plus. Tillgängliga medel på bankkontot uppgick till 1,0 milj. euro.

Omsättningen under tiden 1.1–31.7.2019 uppgick till 4,6 milj. euro (7,9 milj. euro 1.1–31.12.2018) och affärsverksamhetens övriga intäkter uppgick till 0,047 miljoner euro (0,036 miljoner euro år 2018). Försäljningen underskred budgeten med 33 procent.

Verksamhetskostnaderna uppgick till 4,27 milj. euro, av vilket 0,07 milj. euro utgjordes av köp av material, 1,85 miljoner euro av köp av tjänster, 1,90 milj. euro i personalkostnader och 0,45 milj. euro i affärsverksamhetens övriga kostnader.

I Vanda, Esbo, Helsingfors och Grankulla låg affärsverkets resultat på plus. I enlighet med förlustutjämningsarrangemanget i avtalet om fusionering av företagshälsovården debiteras Helsingfors stad på sammanlagt 25 092,17 euro för förlustutjämnning under räkenskapsperioden 2019. Summan som debiteras består av förlusten från verksamhetsstället för sjömanshälsovård under räkenskapsperioden 2019.

Under räkenskapsperioden har det inte konstaterats några förluster eller värdeminskningar vid anskaffning av egendom, vid överlåtelse eller i bruksvärdena. Egendomen överläts i samband med affärsöverlåtelsen till Vantaan Työterveys Oy.

Personalen

Affärsverkets personal övergick från och med 1.8.2019 till Vantaan Työterveys Oy. I slutet av juli 2019 uppgick antalet anställda till 72 personer (73 personer i december 2018). Personalkostnaderna uppgick till 1,90 milj. euro (3,48 milj. euro år 2018). Kostnaderna för inhyrda läkare uppgick till 0,84 milj. euro (1,39 milj. euro år 2018).

Personalutgifterna underskred budgeten med 49 %. Användningen av hyrd arbetskraft räknas som köp av tjänster och serviceutgifterna underskreds med 18 %.

Bedömning av de största riskerna och osäkerhetsfaktorerna

Riskhanteringen utgjorde en solid del av den strategiska och operativa ledningen vid Affärsverket Företagshälsan i Vanda. Affärsverket genomförde fortlöpande riskanalysarbete i sin egen omvärld och verksamhet bland annat genom att analysera omvärlden man verkar i samt rapportera om olika funktioner (bl.a. ekonomi, kundrelationer, respons). Ledningen och riskhanteringen inom företagshälsans arbete genomfördes med hjälp av de anvisningar om förfaringssätt som tagits upp i kvalitetssystemet. En intern kvalitetsrevision påbörjades våren 2015 och den utvidgades år 2017 till extern kvalitetsrevision (certifiering ISO9001/2015). I revisionen ingick en syneförrättning av ledningen. Vid Affärsverket Företagshälsan i Vanda svarade direktören för företagshälsan för riskanalysarbetet.

Ändringarna i lagstiftningen, till exempel kommunallagen och den potentiella vård- och landskapsreformen ställde företagshälsovårdens verksamhetsområde inför ett hårt förändringstryck. Företagshälsovårdens sjukvård måste bolagiseras från och med början av år 2019. Affärsverket utredde i detta avseende de positiva och negativa effekterna av olika förändringsscenarioer samt gjorde en utredning över de många samtidiga förändringarna inom företagshälsovårdens verksamhetsfält. I flera års tid förberedde man sig för förändringarna och man har strävat efter att hålla dem under kontroll enligt bästa förmåga.

Hur den interna kontrollen inom affärsverket Företagshälsan i Vanda ordnas

Den interna kontrollen inom Affärsverket Företagshälsan i Vanda inbegrep all verksamhet i organisationen. I den ingick åtgärder, metoder och övervakningsåtgärder som tagits i bruk för att behärska sådana risker som man kände till.

Affärsverkets interna kontroll utgjorde en del av affärsverkets ledningssystem och ett arbetsredskap, med vars hjälp man uppskattade utfallet av de uppställda målen, verksamhetsprocesserna samt tillförlitligheten hos rapportering och fakta, hur resurserna och tillgångarna tryggats samt hur lagar och anvisningar följts. Affärsverkets interna kontroll bestod bland annat av intern och extern kvalitetsrevision.

Verkställande direktören svarade i sista hand för affärsverkets riskhantering. Cheferna hade i uppgift att vägleda och övervaka de anställdas verksamhet och vidta korrigerande åtgärder ifall de märkte oegentligheter i den verksamhet de ledde. Ekonomichefen och verkställande direktören ansvarade för övervakningen av ekonomin. Personalen skulle vid misstanke om oegentligheter eller förseelser eller avvikelser i verksamheten rapportera till sin chef eller i avvikelseloggen i Sharepoint.

Affärsverkets verksamhetsprocesser beskrevs med hjälp av anvisningar om förfaringssätt som styrde verksamheten och i det dagliga ledningsarbetet följde man upp hur anvisningarna efterföljdes.

Den regelbundna kontrollen omfattade år 2019 bland annat följande element:

- rapporter som utarbetades för ledningen (ekonomi-, personal-, klientskaps-, processrapporter samt intern och extern kvalitetsrevision)
- uppföljning av verksamheten och avvikelser i verksamheten (t.ex. affärsverkets avvikelselogg och reklamlationslistor, loggkontroller, uppföljningsrapporter över olika datasystem)
- uppföljning av budgetutfallet (genomgång av månadsrapporter i ledningsgruppen, direktionen, delegationen samt tillsammans med biträdande stadsdirektören)
- kontroll av att verksamhetsprinciperna samt anvisningar följdes (bl.a. chefs uppgift på månatliga möten och vid kvartssamtal med anställda samt i det dagliga ledningsarbetet)

- i stadens förvaltningsstadga bestämdes om befogenheter och ansvar samt direktionens och verkställande direktörens ansvar och maktbefogenheter, bland annat systemet för befullmäktigande av avtal och finanser
- riskbedömningen genomfördes och rapporterades på stadsnivå enligt fastställd frekvens, innehåll och metod
- en extern kvalitetsrevision genomfördes 2017, 2018 och 2019, och affärsverket har för sin verksamhet inom företagshälsovården fått kvalitetscertifikatet ISO9001/2015.

På basis av de observationer och rapporter som fåtts via den interna kontrollen kan man konstatera att riskhanteringsplanen utgjort ett stöd och medverkat till att affärsverket nått de mål som ställts för år 2019. Det är befo- gat att anta att riskhanteringen, den interna kontrollen samt kvalitetsarbetet jämte revisionen haft en positiv effekt på kvaliteten och det framgångsrika resultatet tack var proaktiv riskkontroll.

I april-maj gjordes en intern kvalitetsrevision av kvalitetssystemet och i juni 2019 genomfördes en extern kvali- tetsrevision.

Målet för den interna kvalitetsrevisionen var att få kunskap om hur förhandlingsprocessen som gäller inledandet av företagshälsovårdens avtal och överflyttningen av avtalet för företagshälsovårdarnas del genomförs samt att granska nödvändiga utvecklingsobjekt. Utvärderingens resultat påvisade två smärre avvikelser, dock inget av all- varligare slag. Dessutom framkom utvecklingsobjekt som arbetsgruppen sedan utvecklade vidare. Det fortsatta arbetet med att bearbeta utvecklingsobjekten överfördes till det nya bolaget.

I den externa kvalitetsrevisionen utvärderades den elektroniska kontaktkanalen Klinik och den flerkanaliga tele- fon- och tidsbokningstjänsten Zylinc. Inga avvikelser konstaterades i samband med kvalitetsrevisionen och några utvecklingsobjekt lyftes fram.

I februari 2019 genomfördes en enkät om kundtillfredsställelse för största delen av företagskunderna. Enkäten visade att alla yrkesgruppers kompetens och tjänstvillighet upplevdes vara god. I enkätresultaten lyftes det bland annat fram en önskan om ökad kontakt, där vi tror att ibruktagandet av tjänsten Extranet kommer att ha en positiv inverkan.

Uppskattning av den framtida utvecklingen

Affärsverket upplöstes 31.12.2019.

Förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat

Affärsverket Företagshälsan i Vanda uppvisade ett överskott för räkenskapsperioden på 342 186,36 euro före bokslutsdispositioner och reserver. Under räkenskapsperioden bokförs de 121 676,46 euro gällande den egen- dom som anskaffats via investeringsreserveringarna som en minskning av avskrivningsdifferensen.

Stadsdirektörens förslag till stadsstyrelsen vid behandlingen av resultatet för räkenskapsperioden 2019 lyder som följer:

Stadsstyrelsen föreslår att räkenskapsperiodens överskott på 451 345,65 euro överförs till överskottet från tidi- gare räkenskapsperioder under eget kapital i balansräkningen.

5.2.2 Av direktionen godkänd jämförelse av budgetutfallet

Resultaträkningen

Resultaträkningen i sammandrag 1000 €	Budget 2019	Utfall	Avvikelse
Omsättning	6 844	4 610	- 2 234
Övriga rörelseintäkter	0	47	47
Material och tjänster	- 2 366	- 1 923	443
Personalkostnader	- 3 710	- 1 900	1 810
Avskrivningar och nedskrivningar	- 51	- 34	17
Övriga rörelsekostnader	- 559	- 448	111
Rörelseöverskott (-underskott)	158	352	195
Finansiella intäkter och kostnader	- 11	- 10	1
Ändringar i avskrivningsdifferens och reserver	51	122	71
Inkomstskatt	0	- 13	- 13
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	198	451	254

Finansieringsanalys

Finansieringsanalysen i sammandrag 1000 €	Budget 2019	Utfall	Avvikelse
Den egentliga verksamhetens kassaflöde	198	359	161
Investeringskassaflöde	- 60	93	153
Kassaflödet för övriga förändringar i likviditeten	0	- 132	- 132
Rahavarojen muutos	138	320	182

Investeringar

Investeringarna i sammandrag 1000 €	Budget 2019	Utfall	Avvikelse
Immateriell egendom	- 30	0	30
Lös egendom	- 30	0	30
Investeringar totalt	- 60	0	60

5.2.3 Bokslutskalkyler och nyckeltal

Resultaträkning för Affärsverket Företagshälsan i Vanda	1.1. – 31.12.2019	1.1. – 31.12.2018
Omsättning	4 610 130,40	7 933 497,11
Övriga rörelseintäkter	47 324,38	36 472,31
Material och tjänster		
Material, förnödenheter och varor	- 71 796,95	- 110 381,15
Köp av tjänster	- 1 851 622,17	- 3 125 677,68
	- 1 923 419,12	- 3 236 058,83
Personalkostnader		
Löner och arvoden	- 1 534 779,58	- 2 781 848,02
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	- 313 534,22	- 598 746,94
Övriga lönebikostnader	- 51 452,79	- 95 650,65
	- 1 899 766,59	- 3 476 245,61
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	- 33 997,67	- 22 438,27
Övriga rörelsekostnader	- 448 108,25	- 567 973,92
Rörelseöverskott (-underskott)	352 163,15	667 252,79
Finansiella intäkter och kostnader		
Övriga finansiella intäkter	3 383,07	2 961,82
Räntekostnader som betalats till kommunen	- 10 455,00	- 10 455,00
Ersättning för grundkapitalet	- 2 613,00	- 2 613,00
Övriga finansiella kostnader	- 291,86	- 568,55
	- 9 976,79	- 10 674,73
Överskott (underskott) före reserver	342 186,36	656 578,06
Ökning (-) eller minskning (+) i avskrivningsdifferensen	121 676,46	- 72 879,66
Ökning(-) eller minskning (+) av frivilliga reserver	0,00	95 317,93
Inkomstskatt	- 12 517,17	- 13 657,14
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)	451 345,65	665 359,19

Resultaträkningens nyckeltal	2019	2018
Avkastning på investerat kapital, %	9,7	21,2
Avkastning på av kommunen investerat kapital, %	9,7	21,2
Vinst, %	7,4	8,3

Finansieringsanalys för Affärsverket Företagshälsan i Vanda			1.1 – 31.12.2019	1.1 – 31.12.2018
Verksamhetens kassaflöde				
Rörelseöverskott (-underskott)			352 163,15	667 252,79
Avskrivningar och nedskrivningar			33 997,67	22 438,27
Finansiella intäkter och kostnader	-		9 976,79	10 674,73
Inkomstskatt	-		12 517,17	13 657,14
Korrektivposter till internt tillförda medel	-		4 848,58	0,00
			358 818,28	665 359,19
Investeringarnas kassaflöde				
Investeringsutgifter			0,00	- 71 375,80
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva			92 931,91	0,00
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde			451 750,19	593 983,39
Finansieringens kassaflöde				
Övriga förändringar i likviditeten				
Förändring av fordringar på kommunen	-		64 462,29	- 670 993,91
Förändring av fordringar på övriga			370 552,60	80 164,16
Förändring av räntefria skulder till kommunen	-		7 260,60	8 927,65
Förändring i räntefria skulder	-		430 680,97	17 004,71
Finansieringens kassaflöde	-		131 851,26	- 564 897,39
Förändring i likvida medel			319 898,93	29 086,00
Förändring i likvida medel				
Likvida medel 31.12			981 093,19	661 194,26
Likvida medel 1.1			661 194,26	632 108,26
			319 898,93	29 086,00
Finansieringsanalysens nyckeltal			2019	2018
Utfallet av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde, 5 år, €			2 765 950	2 717 464
Internt tillförda medel för investeringar, %			0,0	932,2
Låneskötselbidrag			12,8	23,1
Kalkylmässigt lånekötselbidrag			12,4	23,2
Likviditet, kassadagar			83,3	32,7
Quick ratio			8,4	4,4
Current ratio			8,4	4,4

Balansräkning för Affärsverket Företagshälsan i Vanda	31.12.2019	31.12.2018
AKTIVA		
Bestående aktiva	0,00	122 081,00
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	0,00	61 397,67
Förskottsbetalningar och pågående nyanskaffningar	0,00	0,00
	0,00	61 397,67
Materiella tillgångar		
Maskiner och inventarier	0,00	60 683,33
	0,00	60 683,33
Rörliga aktiva	4 332 061,32	4 340 616,21
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	132 186,95	510 171,77
Fordringar på kommunen	3 218 781,18	3 166 639,49
Övriga fordringar	0,00	2 610,69
	3 350 968,13	3 679 421,95
Kassa och bank	981 093,19	661 194,26
AKTIVA TOTALT	4 332 061,32	4 462 697,21
PASSIVA		
Eget kapital	3 665 189,36	3 213 843,71
Grundkapital	37 500,00	37 500,00
Föregående räk.per. överskott (underskott)	3 176 343,71	2 510 984,52
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	451 345,65	665 359,19
Avskrivningsdifferens och frivilliga reserver	0,00	121 676,46
Avskrivningsdifferens	0,00	121 676,46
Frivilliga reserver	0,00	0,00
Främmande kapital	666 871,96	1 127 177,04
Långfristigt		
Lån från kommunen	150 000,00	150 000,00
Kortfristigt		
Leverantörsskulder	499 648,68	259 330,43
Räntefria skulder till kommunen	4 706,11	11 966,71
Övriga skulder	0,00	134 586,82
Resultatregleringar	12 517,17	571 293,08
	516 871,96	977 177,04
PASSIVA TOTALT	4 332 061,32	4 462 697,21
Balansräkningens nyckeltal	2019	2018
Soliditet, %	84,6	74,7
Relativ skuldsättning, %	14,3	14,1
Ackumulerat överskott (underskott), 1000 €	3 627,7	3 176,3
Lånestock 31.12, 1000 €	150,0	150,0
Lån och hyresansvar, 31.12., 1000 €	150,0	150,0
Lån och hyresansvar, €/invånare	0,6	0,7
Antal invånare	233 775	228 166

5.2.4 Bokslutsnoter för Affärsverket Företagshälsan i Vanda

Noter som gäller uppgörandet av bokslutet

Värderingsprinciper och -metoder samt periodiseringsprinciper och -metoder

Intäkter och utgifter har tagits upp i resultaträkningen enligt prestationsprincipen. I balansräkningen har anläggningstillgångar tagits upp under anskaffningsutgifterna minskade med avskrivningar enligt plan. Avskrivningarna enligt plan har uträknats enligt avskrivningsplanen. Kalkyleringsprinciperna för de planenliga avskrivningarna enligt plan har presenterats under noter till resultaträkningen i punkten för grunder för avskrivningar enligt plan.

Mindre investeringar i anläggningstillgångar, vars anskaffningsutgift är under 10 000 euro har upptagits som räkningsperiodens kostnad.

Fordringar har upptagits i balansräkningen till nominellt värde eller till ett lägre sannolikt värde.

Noter som gäller bokslutets uppställningsform

Jämförbarheten i relation till uppgifterna för den föregående räkenskapsperioden

Vid jämförelsen av räkenskapsperiodens uppgifter med föregående räkenskapsperiod bör det beaktas att affärsverkets verksamhet och personal övergick genom överlåtelse av rörelse till Vantaan Työterveys Oy 1.8.2019. Intäkterna och kostnaderna för år 2019 består således mestadels av intäkter och kostnader för sju egentliga verksamhetsmånader, varför uppgifterna för år 2019 inte är jämförbara med uppgifterna för år 2018.

Noter till resultaträkningen

Verksamhetsintäkter enligt uppgiftsområde		
1 000 €	2019	2018
Affärsverkets intäkter enligt uppgiftsområde		
Försäljningsintäkter från kommunen	1 584	2 939
Försäljningsintäkter från övriga	3 026	4 995
Övriga stöd och bidrag	47	36
Verksamhetsintäkter totalt	4 657	7 970

Grunderna för avskrivning enligt plan

	Avskrivningsmetod	Avskrivningstid anskaffade före 1.1.2013	Avskrivningstid anskaffade efter 1.1.2013
Immateriella tillgångar			
ADB-program	lineär	3–5 år	2 år
Materiella tillgångar			
Övriga anordningar och inventarier	lineär	3 år	3 år
Pågående nyanskaffningar	Ingen avskrivn.	-	-

Anskaffningar i bestående aktiva, där anskaffningsutgiften underskrider 10 000 euro har i kommunen upptagits som en årskostnad.

Specifikation av ändringar i avskrivningsdifferensen

1 000 €	2019	2018
Ändring i avskrivningsdifferens i ansl. till investeringsreserv	-122	73
Ändringar i avskrivningsdifferensen, totalt	-122	73

Noter till balansräkningen

Noter till balansräkningens aktiva

Bestående aktiva

Immateriella tillgångar

1 000 €	Immateriella rättigheter	Förskottsbetaln. och pågående nyanskaffningar	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1	102	24	126
Överföringar mellan poster	0	-24	-24
Räkenskapsperiodens avskrivning	-102	0	-102
Oavskrivna anskaffningsutgifter 31.12	0	0	0

Materiella tillgångar			
1 000 €	Övrigt materiel	Förskottsbetaln. och pågående nyanskaffningar	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1	98	0	98
Räkenskapsperiodens avskrivning	-98	0	-98
Oavskrivna anskaffningsutgifter 31.12	0	0	0

Noter till balansräkningens passiva

Specifikation av eget kapital		
1 000 €	2019	2018
Grundkapital 1.1	38	38
Grundkapital 31.12	38	38
Överskott från tidigare räkensk.per. 1.1	3 176	2 511
Överskott från tidigare räkensk.per. 31.12	3 176	2 511
Räkenskapsperiodens översk./undersk.	451	665
Eget kapital totalt	3 665	3 214

Specifikation över avskrivningsdifferens		
1 000 €	2019	2018
Avskrivningsdifferens i anslutning till investeringsreservering	0	122
Avskrivningsdifferens totalt	0	122

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna		
1 000 €	2019	2018
Kortfristiga resultatregleringar		
Periodisering av löner och lönebikostnader	0	556
Övriga bokslutsperiodiseringar	13	15
Resultatregleringar totalt	13	571

Noter som gäller personalen

Antal anställda 31.12		
	2019	2018
I tjänste- och arbetsavtalsförhållanden	0	63
Visstidsanställda	0	10
Sammanlagt	0	73

Arvoden till förtroendevalda		
1 000 €	2019	2018
Samlingspartiet, Vanda	0,5	0,8
Sannfinländarna	0,1	0,1
Finlands socialdemokratiska parti, Vanda	0,5	1,1
De gröna i Vanda	0,4	0,1
Sammanlagt	1,5	2,1

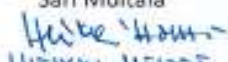
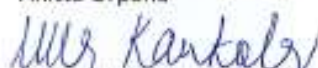
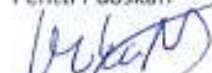
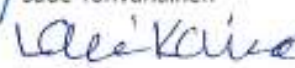
5.2.5 Bokslutets underskrifter

VANTAAN TYÖTERVEYS LIIKELAITOS

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaalla 23.3.2020

Vantaan kaupunginhallitus

Sari Multala
Vaula Norrena
Anitta Orpana
Ulla Kaukola
Pentti Puoskari
Mika Nikko
Kati Tyystjärvi
Ritva Viljanen
Kaupunginjohtaja
Sade Tahvanainen
Lauri Kaira
Sakari Rokkanen
Faysal Abdi
Sirpa Pajunen
Jouko Jääskeläinen

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vantaalla ____ 2020

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisöUlla-Maija Tuomela
JHT, KHT

5.3 Bokslut för Affärsverket för mun- och tandhälsa

5.3.1 Verksamhetsberättelse

Affärsverket för mun- och tandhälsa är ett kommunalt affärsverk, vars verksamhetsmål är att producera munhälsovårdstjänster för befolkningen i Vanda stad. Affärsverket för mun- och tandhälsa har till uppgift att i enlighet med serviceavtalet om munhälsovårdstjänster producera de mun- och tandvårdstjänster för vilka staden enligt folkhälsolagen och övrig lagstiftning har organiseringsansvaret. Affärsverket för mun- och tandhälsa verkar som sakkunnig i frågor som gäller mun- och tandhälsovård, i samarbete med olika myndigheter och sakkunnigorganisationer.

Mun- och tandhälsan har i uppgift att främja kommuninvånarnas munhälsa och välmående genom förebyggande åtgärder och behandling av sjukdomar samt genom att vidta rehabiliteringsåtgärder som förbättrar funktionsförmågan. Arbetsfördelningen är en väsentlig del av mun- och tandhälsans kostnadseffektiva verksamhet. Vid organiseringen av verksamheten stöder vi oss på forskningsrön och koncentrerar oss på en effektiv och högklassig verksamhet som utgår från klienten.

Verkställande direktörens översikt

Viktiga mål under verksamhetsperioden var att åstadkomma balans i verksamheten och ekonomin samt täcka affärsverkets underskott.

Införandet av Apottisystemet 16.11.2019 var en viktig händelse med avseende på verksamheten under året. Före övergången till Apotti ordnades utbildning för personalen. Medan systemet infördes var det under de första fyra veckorna glesare mellan patientbesöken så att personalen hade tillräckligt med tid för att skriva in noteringar i det nya systemet och rapportera om eventuella fel. Dessutom hade man reserverat en timmes arbetstid per vecka för personalen för att lära sig det nya systemet.

Under året tog 74 375 klienter del av tjänsterna. Antalet klienter minskade med 3,6 % jämfört med året innan. Till antalet minskade Vandabornas tandläkarbesök i motsvarande mån med 5 %.

Inom munhälsovården genomfördes 130 412 tandläkarbesök (137 227 besök under 2018, en minskning på 5 % jämfört med året innan), 52 280 munhygienistbesök (51 092 besök under 2018, en ökning på 2,3 % jämfört med året innan) samt 8 103 tandskötarbesök (11 276 besök år 2018, en ökning på 28,1 %).

Till den brådskande akutvården vid munhälsovården fick man tid samma dag. Akutvårdsbesöken var 4,3 % färre jämfört med året innan (2019 var antalet besök 25 210 medan siffran år 2018 var 26 351). Användningsgraden för huvudstadsregionens jour utanför tjänstetid var proportionellt lägre i relation till befolkningstalet.

Antalet uteblivna besök ökade med 13,9 % (10 548 besök år 2019 och 9 261 besök år 2018). Antalet kliniska timmar på grund av icke avbokade uteblivna besök ökade med 16 % (6 266 timmar år 2019 och 5 401 timmar år 2018).

Enligt kariesindexet d+D var tandhälsan för 5-åringar 0,6 (0,5 år 2018), för 12-åringar 0,3 (0,3 år 2018) och för 15-åringar 0,8 (0,9 år 2018). Hela befolkningens tandhälsa har varit nästan oförändrad under fyra års tid enligt den non-kumulativa D+d-statistiken.

Vårdgarantin fullföljdes och väntetiden till icke brådskande undersökningar var 4 månader. Tjänsterna producerades nästan till 100 % i egen regi. Inhyrd personal användes i ringa omfattning och främst under personalens utbildningsdagar.

I social- och hälsovårdsväsendets enkät om kundtillfredsställelsen gav klienterna mun- och tandhälsovården berömligt betyg med ett medeltal på 9,25 år 2019.

Specialtandvård producerades i egen regi inom enheten för specialtandvård. Den egna anestesiverksamheten upphörde före årets slut i och med att verksamheten övergick till HUS.

Den individuella mun- och tandvården för barn, vuxna och äldre personer fortsatte i enlighet med verksamhetsmodellerna. Främjande av munhälsan hos personer i olika åldrar och egenvården understöddes genom undersökningar enligt individuella vårdintervaller.

Inom verksamhetsområdet för social- och hälsovård samarbetade man för att främja barns mun- och tandhälsa vid regelbundna möten med mödra- och barnrådgivningen samt skol- och studerandehälsovården. Munhälsans aktörer deltog i att förverkliga och utveckla Vandas familjeförberedelsekurser som har många aktörer inom hela Vanda. Munhälsovården deltog i TERHO-gruppens arbete inom verksamhetsområdet för social- och hälsovård.

Verksamheten enligt samarbetsmodellen för klienter inom missbrukarrehabiliteringen fortsatte tillsammans med boendeenheten Koisoranta. Samarbetet med hälsovårdsservicens klientansvariga skötare (Asva) fortsatte i syfte att främja välbefinnandet och hälsan hos dem som utnyttjar flera tjänster. Munhälsan för äldre utvecklades i enlighet med gällande verksamhetsmodeller, både när det gäller dem som omfattas av den öppna vården och omsorgsboendet samt äldre- och handikappservicen.

Samarbetspraxisen för barnskyddet och munhälsovården fortsatte enligt överenskommelse i syfte att frågor som oroar en inom munhälsovården tas upp. Man arbetade aktivt vid invandrarservicens serviceställe och gemensamma verksamhetsmodeller utvecklades.

Samarbetet med småbarnspedagogiken fortsatte inom förskoleundervisningen i form av Hymyhammas-infostunder om munhälsan. Samarbetet med bildningsväsendets verksamhetsområde och skolhälsovården kring arbetet med skolelevs välmående fortsatte och man uppdaterade den infopuff om skolelevernas välmående som bifogas skolornas informationsbrev för hösten och även ett informationsbrev i Wilma om skolhälsovårdens tjänster. Man samarbetade med Vanttis måltidsservice för att främja hälsosamma måltider för barnen. Mun- och tandhälsan utmanade år 2016 högstadielklasserna till en tävling i att minska antalet uteblivna besök som inte avbokats och samtidigt använda sig av munhålsoundervisning på webben. Tävlingen avslutades julen 2018 och till vinnare korades klass 9A från Veromäen koulu. Munhälsovården deltog i klassresan med Barcelona som resmål. På resan fick skoleleverna bekanta sig med munhälsovården på destinationen och de kunde observera förekomsten av produkter som främjade munhälsan.

Munhälsovården deltog i olika evenemang, till exempel välfärdsmässan, välfärdsveckan i Vanda, Varas välfärdsdagar, arméuppbåden och veckan för förebyggande missbrukararbete för att föra fram information om munhälsan. Munhälsovården medverkade också i Vanda stads handlingsprogram för positiv särbehandling genom att delta i försöket med sommarmåltider som ordnades i Grönvägens invånarpark i Mårtensdal där man hade ett eget infostånd för att främja munhälsan. Man samarbetade även med yrkeshögskolan Metropolias munhygienistutbildning i anslutning till arrangemangen vid olika evenemang. Planeringen av ett s.k. MEK-projekt för 2020–2021 påbörjades. Projektet anknyter till positiv särbehandling och fokus ligger på synlighet ute på fältet i olika forum där kommuninvånarna rör sig såsom köpcentrum och invånarlokalerna.

Munhälsovårdens information utvecklades i och med att affärsverket öppnade egna sidor på Facebook och Instagram. Via sidorna kan kommuninvånarna ta del av aktuell information om hur man sköter mun- och tandhälsan.

Jämställdhets- och likabehandlingsarbetet främjades genom ett integrerat genusperspektiv i budgetarbetet under de kommande åren. Barn och unga identifierades som målgrupp och som åtgärd fastställdes uppföljning av kallelserna till regelbundna kontroller i enlighet med förordningen. Man följer framför allt upp kallelser som inte resulterar i besök samt fortsätter utveckla olika sätt att nå barn som inte deltar i vården och intensifierar samarbetet mellan barnskyddet och munhälsovården.

Representanterna för mun- och tandhälsan deltog i verksamheten för munhälsoenheterna för huvudstadsregionens städer, d.v.s. huvudstadsregionens samarbetsgrupp för främjande av munhälsa (HATE).

Regleringsvård gavs vid tandklinikerna på Ranunkelvägen samt i Myrbacka och Västerkulla. I regleringsvårdens team arbetade under ledning av specialtandläkare sådana tandläkare, munhygienister och tandskötare som är insatta i tandreglering. Två tandläkare gjorde sin kommunpraktik vid Ranunkelvägen inom specialiseringsutbildningen i tandreglering som är ett samarbete med Helsingfors universitet. Tandlaboratoriet i Myrbacka tillverkade de tandställningar som behövdes men tandställningar beställdes enligt behov också från privata tandtekniker.

Nyckeltal

Hälsovårdstjänster Munhälsovården

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
munhälsovårdens klienter	70 114	73 407	72 290	74 987	77 159	74 375
undersökta	37 791	39 418	40 230	36 871	36 021	34 209
besök totalt	193 485	197 140	198 416	203 435	204 152	193 802
kliniska timmar (alla utförande enheter)	129 537	123 611	122 338	122 617	124 480	121 720
besök hos tandläkare	144 238	144 287	147 073	149 550	137 227	130 412
besök hos munhygienist	42 404	44 377	45 388	48 514	51 092	52 280
besök hos tandskötare	10 787	12 397	9 541	11 212	11 276	8 103
uteblivna besök, oavbokade	9 526	9 354	8 972	9 245	9 261	10 548
kliniska timmar av de oavbokade besöken	5 746	5 621	5 306	5 420	5 401	6 266
i kö till icke brådskande vård	4 221	5 177	0	0	0	0
kötid (tvärsnittsuppgifter från slutet av december)	3 mån. 2 v	3 mån. 3 v	0	0	0	0
andel av befolkningen som besökt tandläkare (täckningsgrad)	26,16	26,64	27,10	26,76	27,57	24,21
besök hos tandläkare/patient (frekvens)	2,65	2,57	2,53	2,55	2,23	2,36
Munhälsovårdens kostnader						
totalkostnader (1000 €)	22 176	22 553	22 675	23 235	23 468	24 192
euro/undersökt	587	572	564	630	652	707
Klientavgiftsintäkter (1 000 €)	5 424	5 538	6 047	6 045	6 198	5 876

Ekonomi, investeringar och finansiering för affärsverket för mun och tandhälsa

Affärsverkets bindande ekonomiska mål är kravet på kapitalavkastning. Affärsverket uppfyllde det krav som ställts på det och intäktsförde till staden en ersättning för grundkapitalet på 68 210,04 euro och ränta för stadens lån 159 158,05 euro.

Omsättningen uppgick till 23 016 509,43 euro (23 217 138,53 euro år 2018), varmed utfallet jämfört med året innan var -0,9%. Affärsverksamhetens övriga intäkter uppgick till 18 122,06 euro (16 935,28 euro år 2018).

Patientintäkterna enligt förordningen om klientavgifter uppgick till 5 875 718,39 euro (6 159 309,71 euro år 2018). Minskningen -4,6% kan härledas till klientdatasystemet Apotti som affärsverket införde i november 2019 då man under ibruktagningsfasen inte kunde upprätthålla en normal klienttillströmning. Serviceintäkterna utgående från serviceavtalet uppgick till 16 517 888,00 euro (16 273 803,00 euro år 2018), vilket gav en ökning på +1,5%. Antalet viktade åtgärder uppgick år 2019 till 450 818 st., vilket överskred serviceavtalet (440 477 viktade åtgärder) med 10 341 åtgärder, en ändring på +2,3 % i förhållande till serviceavtalets antal förpliktelser. Jämfört med år 2018 var ändringen i antalet viktade åtgärder -6,7%. Serviceavtalet för 2019 överskreds med en summa på omkring 0,4 miljoner euro. Affärsverket har dock en kontinuerlig produktion av hälsofrämjande tjänster. Trots införandet av Apotti klarade affärsverket av sina förpliktelser.

De operativa utgifterna (utgifter totalt exkl. finansiella poster) var 23 980 333,16 euro (23 258 608,23 euro år 2018), i vilka ingick inköp av material och tjänster för 5 407 375,82 euro (5 202 989,33 euro år 2018). Förändringen beror på ändrade utgifter för samjouren i huvudstadsregionen (en ökning på 133 483,00 euro jämfört med året innan) samt ändringar i inköpen av material och tjänster för år 2019 (en ökning på 66 795,05 euro jämfört med föregående år). Personalutgifterna uppgick till 16 263 987,16 euro (16 105 451,62 euro år 2018). Affärsverksamhetens övriga utgifter uppgick år 2019 till 2 256 817,44 euro (1 873 186,76 euro år 2018). Ett betydande moment inom affärsverksamhetens övriga utgifter var den ändrade bokföringspraxisen för kreditförluster gällande kundfordringar; år 2019 bokfördes kreditförluster på 524 404,11 euro jämfört med 228 206,95 euro år 2018, vilket innebar en ändring på 296 197,16 euro. Affärsverket klarade inte av att reagera på förändringen under år 2019. Leasinghyrorna för maskiner och utrustning ökade märkbart på grund av den form man valt (totalt 183 299,76 euro år 2019 jämfört med 135 615,20 euro år 2018). De operativa utgifterna per viktad åtgärd uppgick år 2019 till 53,19 euro (48,32 euro år 2018).

Införandet av klientdatasystemet Apotti medförde både direkta och indirekta utgifter under år 2019. Personalen deltog i utbildningar i det nya systemet, vilket flyttade över arbetstid från klientarbetet. Kostnadsverkningarna uppskattas för år 2019 till omkring 400 000 euro i form av förlorad omsättning och olika utgiftsposter.

Avskrivningarna enligt plan för Affärsverket för mun- och tandhälsa var 52 152,74 euro (76 980,52 euro år 2018).

Finansieringsposterna stämde överens med de uppställda ramarna, med räntekostnader till kommunen på 159 158,04 euro (ränta 7,00 %) och ersättning för grundkapitalet 68 210,04 euro.

Affärsverkets resultat uppvisade ett underskott på 1 156 960,92 euro (år 2018 var underskottet 234 247,19 euro).

Affärsverket för mun- och tandhälsa i Vanda finansierade år 2019 sina investeringar genom leasing och investeringarna bokfördes därmed inte i balansräkningen, vilket även gällde föregående år 2018.

Affärsverkets bestående aktiva var 42 787,77 euro i slutet av 2019, medan bestående aktiva år 2018 uppgick till 94 940,51 euro. Rörliga aktiva uppgick i slutet av 2019 till 6 134 569,02 euro (7 448 806,24 euro år 2018). Pengarna på kontokurantkontot (= fordringarna från kommunen) uppgick i slutet av 2019 till 4 616 496,59 euro (1 951 311,19 euro år 2018). Affärsverkets bankfordringar i slutet av år 2019 uppgick till 832 199,56 euro (4 461 296,40 euro år 2018).

Affärsverkets eget kapital uppgick i slutet av år 2019 till 216 135,31 euro. Affärsverkets grundkapital uppvisade ett underskott på 758 299,69 euro.

Verksamheten år 2019

Affärsverket för mun- och tandhälsa i Vanda är ett kommunalt affärsverk som grundats 1.6.2010 i enlighet med kapitel 10 a i kommunallagen, dess förvaltning organiseras enligt affärsverkets instruktion samt enligt Vanda stads instruktioner och förvaltningsstadga. Direktionen för Affärsverket för mun- och tandhälsa i Vanda sörjer för att verksamheten inom dess uppgiftsområde är resultatgivande enligt de mål för verksamheten och ekonomin som stadsfullmäktige uppställt. Direktionen sammanträdde sex gånger under år 2019.

Affärsverkets direktion i Vanda 2017–2021

Ordinarie ledamöter:	Ersättare:
Raija Heikkonen, ordförande	Ulla-Maija Kopra
Jari Ahokas, vice ordförande	Sina Nordman
Matti Lepistö	Jan Edelmann
Joni Hilden	Kari Hokkanen
Anni Salonen	Leila Mäkynen
Tanja Vahvelainen	Kim Hyvärinen

I stadens organisation hör Affärsverket för mun- och tandhälsa till social- och hälsovårdens verksamhetsområde. Affärsverket leds av direktören för affärsverket för mun- och tandhälsa som är affärsverkets verkställande direktör. Verksamheten har från och med 1.1.2014 varit organiserad i tre resultatenheter: mottagningstjänster inom mun- och tandvården (centraliserade tjänster), icke brådskande mottagningsverksamhet, samt hälsofrämjande och regleringsvård under ledning av övertandläkarna. Det fanns vid årsskiftet 24 verksamhetsställen och 1 mobil enhet.

Personalen

Vid slutet av år 2019 uppgick antalet anställda till sammanlagt 326 personer (327 anställda år 2018). Av dessa var 43 anställda på viss tid (44 år 2018). Personalkostnaderna uppgick till 16 263 987,16 euro (16 105 451,62 euro år 2018).

Redogörelse för ordnandet av den interna övervakningen och riskhanteringen

I verksamheten efterföljs principerna för god lednings- och förvaltningssed. Anvisningarna för verksamheten har utvecklats för att via chefsarbetet styra den interna övervakningen inom resultatenheterna. Gemensamma sammanträden som hålls regelbundet bidrar till att garantera en gemensam praxis. En gemensam infallsvinkel på arbetet garanteras genom att munhälsovårdens yrkeskunniga och experter samt chefer systematiskt utbildas.

Verkställande direktören övervakar användningen av affärsverkets tillgångar. Utfallet av målen samt ekonomin rapporteras till direktionen för Affärsverket för mun- och tandhälsa i samband med de möten som hålls regelbundet. Rapporteringen till Vanda stad sker en gång i tertialet.

Hanteringen av finansierings- och ränterisker inom Vanda stadskoncern har centraliserats till resultatområdet för finansiering. Skade- och ansvarsriskerna har begränsats genom försäkringar. Affärsverkets försäkringar har skötts som en del av stadens försäkringar. Detta garanterar ett heltäckande och uppdaterat försäkringsskydd.

Munhälsovårdens verksamhet har fått ta emot sådana patientklagomål som kan anses höra till det normala. Under räkenskapsperioden 2019 känner Affärsverket för mun- och tandhälsa i Vanda inte till några sådana åtgärder som strider mot lag och stadgar samt god förvaltnings- och ledningssed vilka skulle leda till en betydande ersättning, talan eller någon annan yrkan eller rättslig påföljd.

Under räkenskapsperioden har det inte konstaterats några förluster eller värdeminskningar vid anskaffning av egendom, vid överlåtelse eller i bruksvärdena. Affärsverket för mun- och tandhälsa har inga överlåtelser av egendom.

I upphandlingsavtalen används stadens allmänna avtalsvillkor. Vid uppgörandet och tolkningen av särskilda avtal används bland annat sakkunnig- och juristtjänsterna vid social- och hälsovårdsväsendets upphandlingsenhet i Vanda.

Förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat

Direktionen för Affärsverket Företagshälsan i Vanda föreslår att räkenskapsperiodens underskott på 1 156 960,92 euro överförs som en post under eget kapital i balansräkningen. Underskottet kan inte täckas med överskottet från föregående år och kommer därmed att verka sänkande på det egna kapitalet.

5.3.2 Av direktionen godkänd jämförelse av budgetutfallet

Resultaträkningen

Resultaträkningen i sammandrag 1000 €	Budget 2019		Utfall	Avvikelse
Omsättning	23 380		23 017	- 363
Övriga rörelseintäkter	0		18	18
Material och tjänster	- 4 457	-	5 407	- 950
Personalkostnader	- 16 570	-	16 264	306
Avskrivningar och nedskrivningar	- 64	-	52	12
Övriga rörelsekostnader	- 2 028	-	2 257	- 229
Rörelseöverskott (-underskott)	261	-	945	- 1 206
Övriga finansiella intäkter och kostnader	18		16	- 2
Räntekostnader som betalats till kommunen	- 159	-	159	0
Ersättning för grundkapitalet	- 68	-	68	0
Finansiella intäkter och kostnader	- 209	-	211	- 2
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	52	-	1 156	- 1 208

Finansieringsanalys

Finansieringsanalysen i sammandrag 1000 €	Budget 2019		Utfall	Avvikelse
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	115	-	1 105	- 1 220
Finansieringens kassaflöde	0	-	2 524	-2 524
Förändring i likvida medel	115		-3 629	-3 744

5.3.3 Bokslutskalkyler och nyckeltal

Resultaträkning för Affärsverket för mun- och tandhälsa i Vanda		1.1 – 31.12.2019	1.1 – 31.12.2018
Omsättning		23 016 509,43	23 217 138,53
Övriga rörelseintäkter		18 122,06	16 935,28
Material och tjänster			
Material, förnödenheter och varor	-	1 566 604,09	1 499 809,04
Köp av tjänster	-	3 840 771,73	3 703 180,29
	-	5 407 375,82	5 202 989,33
Personalkostnader			
Löner och arvoden	-	13 135 923,61	12 903 806,34
Lönebikostnader			
Pensionskostnader	-	2 662 344,75	2 739 302,64
Övriga lönebikostnader	-	465 718,80	462 342,64
	-	16 263 987,16	16 105 451,62
Avskrivningar och nedskrivningar			
Avskrivningar enligt plan	-	52 152,74	76 980,52
Övriga rörelsekostnader	-	2 256 817,44	1 873 186,76
Rörelseöverskott (-underskott)	-	945 701,67	24 534,42
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter		16 426,76	18 430,96
Räntekostnader som betalats till kommunen	-	159 158,04	159 158,04
Ersättning för grundkapitalet	-	68 210,04	68 210,04
Övriga finansiella kostnader	-	317,93	775,65
	-	211 259,25	209 712,77
Räkenskapsperiodens översk. (undersk.) före reserver	-	1 156 960,92	234 247,19
Ökning (-) eller minskning (+) av reserver		0,00	0,00
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)	-	1 156 960,92	234 247,19

Resultaträkningens nyckeltal		2019	2018
Avkastning på investerat kapital, %		-37,3	-0,2
Avkastning på av kommunen investerat kapital, %		-37,3	-0,2
Vinst, %		-5,0	-1,0

Finansieringsanalys för Affärsverket för mun- och tandhälsa i Vanda		1.1 – 31.12.2019	1.1 – 31.12.2018
Verksamhetens kassaflöde			
Rörelseöverskott (-underskott)	-	945 701,67	- 24 534,42
Avskrivningar och nedskrivningar		52 152,74	76 980,52
Finansiella intäkter och kostnader	-	211 259,25	- 209 712,77
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-	1 104 808,18	- 157 266,67
Finansierings kassaflöde			
Övriga förändringar i likviditeten			
Förändring av fordringar på kommunen	-	2 665 185,40	1 295 217,09
Förändring av fordringar på övriga		350 325,78	- 90 056,28
Förändring av räntefria skulder till kommunen	-	106,00	270,00
Förändring av räntefria skulder till övriga	-	209 323,04	192 342,77
Finansierings kassaflöde	-	2 524 288,66	1 397 773,58
Förändring i likvida medel		-3 629 096,84	1 240 506,91
Förändring i likvida medel			
Likvida medel 31.12		832 199,56	4 461 296,40
Likvida medel 1.1		4 461 296,40	3 220 789,49
		-3 629 096,84	1 240 506,91
Finansieringsanalysens nyckeltal		2019	2018
Utfallet av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde, 5 år, €		447 029	1 551 837
Internt tillförda medel för investeringar, %		-	-
Låneskötselbidrag		-5,9	0,0
Kalkylmässigt lånekötselbidrag		-1,8	0,3
Likviditet, kassadagar		12,6	69,6
Quick ratio		1,7	1,9
Current ratio		1,7	1,9

Balansräkning för Affärsverket för mun- och tandhälsa i Vanda	1.1 – 31.12.2019	1.1 – 31.12.2018
AKTIVA		
Bestående aktiva	42 787,77	94 940,51
Materiella tillgångar		
Maskiner och inventarier	42 787,77	94 940,51
	42 787,77	94 940,51
Rörliga aktiva	6 134 569,02	7 448 806,24
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	686 340,48	1 032 034,93
Fordringar på kommunen	4 616 496,59	1 951 311,19
Övriga fordringar	-467,61	4 163,72
	5 302 369,46	2 987 509,84
Kassa och bank	832 199,56	4 461 296,40
AKTIVA TOTALT	6 177 356,79	7 543 746,75
PASSIVA		
Eget kapital	216 135,31	1 373 096,23
Grundkapital	974 435,00	974 435,00
Föregående räk.per. överskott (underskott)	398 661,23	632 908,42
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 1 156 960,92	- 234 247,19
Främmande kapital	5 961 221,48	6 170 650,52
Långfristigt		
Lån från kommunen	2 273 680,16	2 273 680,16
Kortfristigt		
Leverantörsskulder	301 768,27	449 464,60
Räntefria skulder till kommunen	180,00	286,00
Övriga skulder	714 096,36	764 726,63
Resultatregleringar	2 671 496,69	2 682 493,13
	3 687 541,32	3 896 970,36
PASSIVA TOTALT	6 177 356,79	7 543 746,75
Balansräkningens nyckeltal	2019	2018
Soliditet, %	3,5	18,2
Relativ skuldsättning, %	25,9	26,6
Ackumulerat överskott (underskott), 1000 €	-758,3	398,7
Lånestock 31.12, 1000 €	2 273,7	2 273,7
Lån och hyresansvar, 31.12., 1000 €	1 595,2	1 703,2
Lån och hyresansvar, €/invånare	6,8	7,5
Antal invånare	233 775	228 166

5.3.4 Bokslutsnoter för Affärsverket för mun- och tandhälsa

Noter som gäller uppgörandet av bokslutet

Värderingsprinciper och -metoder samt periodiseringsprinciper och -metoder

I balansräkningen har bestående aktiva upptagits under anskaffningsutgifterna minskade med avskrivningar enligt plan. Avskrivningarna enligt plan har uträknats enligt en godkänd avskrivningsplan. Kalkyleringsprinciperna för avskrivningarna enligt plan i enlighet med avskrivningsplanen tas upp under noter till resultaträkningen i punkten för grunderna för avskrivningar enligt plan.

Sådana smärre anskaffningar, vars anskaffningsutgift är under 10 000 euro har inte upptagits i bestående aktiva, utan anskaffningarna har upptagits som kostnader för räkenskapsperioden. Fordringar har upptagits i balansräkningen till nominellt värde eller till ett lägre sannolikt överlåtelsepris.

Noter till resultaträkningen

Verksamhetsintäkter enligt uppgiftsområde		
1 000 €	2019	2018
Affärsverkets intäkter enligt uppgiftsområde		
Ersättningar från staten	70	60
Försäljningsintäkter från kommuner och samkomm.	180	297
Försäljningsintäkter från övriga	5 971	6 309
Avgifter för undervisningstjänster	1	0
Intäkter som grundar sig på serviceavtalet	16 795	16 550
Övriga rörelseintäkter	18	17
Verksamhetsintäkter totalt	23 035	23 233

Grunderna för avskrivning enligt plan			
	Avskrivningsmetod	Avskrivningstid	Avskrivningstid
		anskaffade före 1.1.2013	anskaffade efter 1.1.2013
Materiella tillgångar			
Sjukhus- och hälsovårdsutrustning	lineär	5 år	5 år
Övriga anordningar och inventarier	lineär	3 år	3 år

Noter till balansräkningen**Noter till balansräkningens aktiva**

Bestående aktiva		
Materiella tillgångar	Maskiner och inventarier	
1 000 €	2019	2018
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1	95	172
Räkenskapsperiodens avskrivning	-52	-77
Oavskrivna anskaffningsutgifter 31.12	43	95

Noter till balansräkningens passiva

Specifikation av eget kapital		
1 000 €	2019	2018
Grundkapital 1.1	974	974
Grundkapital 31.12	974	974
Över-/underskott från tidigare räkensk.per. 1.1	399	633
Över-/underskott från tidigare räkensk.per. 31.12	399	633
Räkenskapsperiodens översk./undersk.	-1 157	-234
Eget kapital totalt	216	1 373

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna		
1 000 €	2019	2018
Kortfristiga resultatregleringar		
Periodisering av löner och lönebikostnader	2 573	2 611
Övriga bokslutsperiodiseringar	98	72
Resultatregleringar totalt	2 671	2 683

Säkerheter och ansvarsförbindelser

Hyresansvar		
1 000 €	2019	2018
Betalda under räkenskapsperioden	196	159
Förfaller senare	482	411
Hyresansvar sammanlagt	678	570

Hyresansvaren meddelats utan mervärdesskatt.

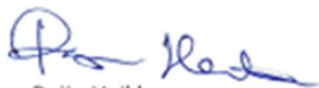
Noter som gäller personalen

Antal anställda 31.12		
	2019	2018
I tjänste- och arbetsavtalsförhållanden	267	273
Visstidsanställda	38	35
Sysselsatta	1	1
Sammanlagt	306	309

Uttagna och redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda		
	2019	2018
Samlingspartiet, Vanda	1 330	720
Sannfinländarna	68	158
Finlands socialdemokratiska parti, Vanda	243	365
Gröna förbundet, Vanda	225	0
Redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda samm	1 866	1 243

5.3.5 Bokslutets underskrifter

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätöksen 2019 allekirjoitukset

Raija Heikkonen
johtokunnan puheenjohtaja

Jari Ahokas
johtokunnan jäsen, vara pj.

Leila Mäkyne
johtokunnan varajäsen

Kari Hokkanen
johtokunnan varajäsen

Helena Salusjärvi-Juopperi
suun terveydenhuollon johtaja, tj.

Vantaalla 26.2.2020

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä
Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Vantaalla ____ 2019

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela
JHT, KHT

5.4 Affärsverkens inverkan på stadens ekonomi

	Resultaträkningens utfall milj. €			Eliminering av interna poster milj. €			Sammanlagt milj. €
	Staden	Affärsverken	Fonderna	Staden	Affärsverken	Fonderna	Resultaträkningen totalt
Verksamhetsintäkter							
Försäljningsintäkter, externa	43,15	29,33	0,00				72,48
Försäljningsintäkter, interna	6,03	28,89	0,00	-6,03	-28,89	0,00	0,00
Avgiftsintäkter, externa	85,44	6,70	0,00				92,14
Avgiftsintäkter, interna	0,48	0,03	0,03	-0,48	-0,03	-0,03	0,00
Understöd och bidrag, externa	20,35	1,39	0,44				22,18
Övriga verksamhetsintäkter, externa	43,24	0,32	0,19				43,75
Övriga verksamhetsintäkter, interna	169,07	0,00	0,42	-169,07	0,00	-0,42	0,00
Verksamhetskostnader							
Personalkostnader	-464,24	-44,23	0,00				-508,48
Köp av tjänster, externa	-691,47	-7,10	-1,52				-700,09
Köp av tjänster, interna	-34,11	-2,00	0,00	34,11	2,00	0,00	0,00
Material, förnödenh.o.varor, ext.	-49,80	-3,65	-0,01				-53,47
Material, förnödenh.o.varor, int.	-0,02	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00
Bidrag, externa	-77,66	0,00	-0,07				-77,72
Övriga verksamhetskostn., externa	-63,15	-4,56	-0,01				-67,71
Övriga verksamhetskostn., interna	-164,75	-4,06	0,00	164,75	4,06	0,00	0,00
Verksamhetsbidrag	-1 177,45	1,06	-0,53	23,31	-22,85	-0,45	-1 176,92
Skatteinkomster	1 014,61						1 014,61
Statsandelar	184,32						184,32
Finansiella intäkter och kostnader							
Ränteintäkter, externa	12,48	0,02	1,46				13,96
Ränteintäkter, interna	0,17	0,00	0,00	-0,17			0,00
Övriga finansiella intäkter, externa	15,55	0,00	0,04				15,59
Övriga finansiella intäkter, interna	0,07	0,00	0,00	-0,07			0,00
Räntekostnader, externa	-1,91	0,00	0,00				-1,92
Räntekostnader, interna	0,00	-0,17	0,00	0,00	0,17		0,00
Övriga finansiella kostnader, externa	-0,51	0,00	0,00				-0,51
Övriga finansiella kostnader, interna	0,00	-0,07	0,00	0,00	0,07		0,00
Årsbidrag	47,33	0,84	0,97	23,06	-22,61	-0,45	49,14
Avskrivningar och nedskrivningar							
Avskrivningar enligt plan	-109,35	-1,34	-0,66				-111,35
Nedskrivningar	-3,80	0,00	0,00				-3,80
Extraordinära intäkter							
Extraordinära intäkter	3,27	0,00	0,00				3,27
Räkenskapsperiodens resultat	-62,56	-0,49	0,30	23,06	-22,61	-0,45	-62,75
Ökning (-) eller minskning (+) av reserver och fonder		0,46	-0,30				0,16
Räkenskapsperiodens överskott	-62,56	-0,03	0,00	23,06	-22,61	-0,45	-62,59

	Finansieringsanalysens utfall			Eliminering av interna poster			Sammanlagt
	milj. €			mili. €			milj. €
	Staden	Affärsverken	Fonderna	Staden	Affärsverken	Fonderna	Finansieringsanalysen sammanlagt
Verksamhetens kassaflöde							
Årsbidrag	47,33	0,84	0,97	23,06	-22,61	-0,45	49,14
Extraordinära poster	3,27						3,27
Korrektivposter till internt tillförda medel	-16,63	-0,18					-16,81
Investeringarnas kassaflöde							
Investeringsutgifter	-150,73	-2,30	-4,54				-157,56
Finansieringsandelar för investeringar	0,66	0,25					0,91
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	26,58	0,29					26,87
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-89,52	-1,09	-3,57	23,06	-22,61	-0,45	-94,18
Kassaflödet för finansieringens del							
Förändringar i utlåningen							
Ökning i utlåningsfordringar	-0,31		-2,83				-3,13
Minskning i utlåningsfordringar	2,93		5,42				8,35
Förändringar i lånestocken							
Ökning i långfristiga lån	100,00						100,00
Minskning i långfristiga lån	-82,29						-82,29
Förändring i kortfristiga lån	25,53						25,53
Förändringar i eget kapital	0,11						0,11
Övriga förändringar i likviditeten							
Förändringar i förvaltade medel och förvaltad kapital	0,95						0,95
Förändring i omsättningstillgångar	-0,05						-0,05
Förändring i fordringar	7,65	1,24	0,03	-0,50	0,35	4,13	12,91
Förändring i räntefria skulder	19,99	0,19	0,25	-3,99	0,00	0,00	16,45
Kassaflödet för finansieringens del	74,52	1,44	2,87	-4,49	0,36	4,13	78,83
Förändring i likvida medel	-15,00	0,34	-0,70	18,58	-22,26	3,68	-15,35

5.5 Bokslut för övriga särredovisade enheter

5.5.1 Bokslutskalkyl för bostadslånefonden

Resultaträkning för Vanda stads bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfond		1.1 – 31.12.2019	1.1 – 31.12.2018
Omsättning		626,00	638,00
Material och tjänster			
Köp av tjänster	-	69,45	62,59
Övriga rörelsekostnader	-	65 000,00	36 955,00
Rörelseöverskott (-underskott)	-	64 443,45	36 379,59
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter		1 455 184,03	1 512 986,75
Övriga finansiella intäkter		31 111,14	40 824,31
		1 486 295,17	1 553 811,06
Överskott (underskott) före fonderingar		1 421 851,72	1 517 431,47
Ökning (-) eller minskning (+) av fonden	-	1 421 851,72	1 517 431,47
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)		0,00	0,00

Finansieringsanalys för Vanda stads bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfond		1.1 – 31.12.2019	1.1 – 31.12.2018
Verksamhetens kassaflöde			
Rörelseöverskott (-underskott)	-	64 443,45	36 379,59
Finansiella intäkter och kostnader		1 486 295,17	1 553 811,06
Verksamhetens kassaflöde		1 421 851,72	1 517 431,47
Finansieringens kassaflöde			
Förändringar i utlåningen			
Ökningar i utlåningen till övriga	-	2 825 000,00	205 000,00
Minskningar i utlåningen till övriga		5 415 711,55	3 665 134,71
Övriga förändringar i likviditeten			
Förändring av fordringar på kommunen	-	4 129 469,24	5 218 237,77
Förändring av fordringar på övriga		7 930,46	203 716,59
Förändring av räntefria skulder till övriga		113 045,00	36 955,00
Finansieringens kassaflöde	-	1 417 782,23	1 517 431,47
Förändring i likvida medel		4 069,49	0,00
Förändring i likvida medel			
Likvida medel 31.12		4 069,49	0,00
Likvida medel 1.1		0,00	0,00
		4 069,49	0,00

Balansräkning för Vanda stads bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfond	31.12.2019	31.12.2018
AKTIVA		
Bestående aktiva	46 101 308,86	48 692 020,41
Placeringar		
Övriga lånefordringar	46 101 308,86	48 692 020,41
Rörliga aktiva	49 792 507,75	45 666 899,48
Långfristiga fordringar		
Fordringar på kommunen	49 673 162,11	45 543 692,87
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	0,00	0,00
Resultatregleringar	115 276,15	123 206,61
Kassa och bank	4 069,49	0,00
AKTIVA TOTALT	95 893 816,61	94 358 919,89
PASSIVA		
Eget kapital	95 743 816,61	94 321 964,89
Övriga egna fonder	95 743 816,61	94 321 964,89
Främmande kapital	150 000,00	36 955,00
Kortfristigt		
Resultatregleringar	150 000,00	36 955,00
PASSIVA TOTALT	95 893 816,61	94 358 919,89

5.5.2 Bokslutskalkyl för Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena

Resultaträkning för Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena	1.1. – 31.12.2019	1.1. – 31.12.2018
Övriga rörelseintäkter	192 498,26	209 069,04
Understöd och bidrag, från kommunen	437 968,00	0,00
Material och tjänster		
Material, förnödenheter och varor	- 3 566,50	- 1 990,77
Köp av tjänster	- 729 771,93	- 484 356,66
	- 733 338,43	- 486 347,43
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	- 663 642,43	- 497 396,42
Övriga rörelsekostnader	- 11 777,63	- 247 672,10
Finansiella intäkter och kostnader		
Övriga finansiella intäkter	- 308,32	31,10
Övriga finansiella kostnader	- 153,56	- 87,99
	- 461,88	- 56,89
Rörelseöverskott (-underskott)	- 778 754,11	- 1 022 403,80
Ökning (-) eller minskning (+) av fonden	778 754,11	1 022 403,80
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)	0,00	0,00

Finansieringsanalys för Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena		1.1. – 31.12.2019	1.1. – 31.12.2018
Verksamhetens kassaflöde			
Rörelseöverskott (-underskott)	-	778 754,11	- 1 022 403,80
Avskrivningar och nedskrivningar		663 642,43	497 396,42
	-	115 111,68	- 525 007,38
Investeringarnas kassaflöde			
Investeringsutgifter	-	4 536 085,94	- 2 248 538,60
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-	4 651 197,62	- 2 773 545,98
Finansieringens kassaflöde			
Övriga förändringar i likviditeten			
Förändring av fordringar på kommunen		4 635 607,50	2 136 500,73
Förändring av fordringar på övriga	-	13 020,00	580 337,63
Förändring av räntefria skulder till övriga		28 610,12	56 707,62
Finansieringens kassaflöde		4 651 197,62	2 773 545,98
Förändring i likvida medel		0,00	0,00
Förändring i likvida medel			
Likvida medel 31.12		0,00	0,00
Likvida medel 1.1		0,00	0,00
		0,00	0,00
Balansräkning för Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena		31.12.2019	31.12.2018
AKTIVA			
Bestående aktiva	13 544 475,41	9 672 031,90	
Materiella tillgångar			
Byggnader	1 032 025,58	0,00	
Fasta konstruktioner och anordningar	7 015 671,49	7 679 313,92	
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	5 496 778,34	1 992 717,98	
	13 544 475,41	9 672 031,90	
Rörliga aktiva	7 928 773,62	12 551 361,12	
Långfristiga fordringar			
Fordringar på kommunen	7 915 753,62	12 551 361,12	
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	0,00	0,00	
Resultatregleringar	13 020,00	0,00	
AKTIVA TOTALT	21 473 249,03	22 223 393,02	
PASSIVA			
Eget kapital	21 004 047,04	21 782 801,15	
Övriga egna fonder	21 004 047,04	21 782 801,15	
Främmande kapital	469 201,99	440 591,87	
Kortfristigt			
Leverantörsskulder	461 201,99	432 591,87	
Övriga skulder	8 000,00	8 000,00	
PASSIVA TOTALT	21 473 249,03	22 223 393,02	

5.5.3 Bokslutskalkyl för fonden för social kreditgivning

Resultaträkning för Fonden för social kreditgivning	1.1. – 31.12.2019	1.1. – 31.12.2018
Övriga rörelseintäkter	1 139,25	525,16
Material och tjänster		
Köp av tjänster	- 2 368,62	- 2 235,22
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	8 407,67	8 336,82
Övriga finansiella intäkter	6 405,68	11 149,65
Övriga finansiella kostnader	- 1 097,16	- 10 191,85
Överskott (underskott) före fonderingar	12 486,82	7 584,56
Ökning (-) eller minskning (+) av fonden	- 12 486,82	- 7 584,56
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)	0,00	0,00

Finansieringsanalys för Fonden för social kreditgivning	1.1. – 31.12.2019	1.1. – 31.12.2018
Verksamhetens kassaflöde		
Rörelseöverskott (-underskott)	- 1 229,37	- 1 710,06
Finansiella intäkter och kostnader	13 716,19	9 294,62
Verksamhetens kassaflöde	12 486,82	7 584,56
Finansieringens kassaflöde		
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändring av fordringar på kommunen	857,01	1 240,80
Förändring av fordringar på övriga	35 102,52	133 794,72
Korottomien velkojen muutos muilta	- 10 191,85	10 191,85
Finansieringens kassaflöde	25 767,68	145 227,37
Förändring i likvida medel	38 254,50	152 811,93
Förändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	416 558,22	378 303,72
Likvida medel 1.1	378 303,72	225 491,79
	<u>38 254,50</u>	<u>152 811,93</u>

Balansräkning för Fonden för social kreditgivning	31.12.2019	31.12.2018
AKTIVA		
Rörliga aktiva	1 797 884,06	1 795 589,09
Långfristiga fordringar		
Lånefordringar	219 090,42	225 164,57
Fordringar på kommunen	894 117,45	894 974,46
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	52 997,38	80 557,60
Lånefordringar	215 120,59	216 588,74
Kassa och bank	416 558,22	378 303,72
AKTIVA TOTALT	1 797 884,06	1 795 589,09
PASSIVA		
Eget kapital	1 797 884,06	1 785 397,24
Övriga egna fonder	1 797 884,06	1 785 397,24
Främmande kapital	0,00	10 191,85
Kortfristigt		
Resultatregleringar	0,00	10 191,85
PASSIVA TOTALT	1 797 884,06	1 795 589,09

5.5.4 Bokslutskalkyl för Skadefonden

Resultaträkning för Skadefonden	1.1. – 31.12.2019	1.1. – 31.12.2018
Omsättning	30 000,00	30 000,00
Övriga rörelseintäkter	422 086,45	410 911,13
Material och tjänster		
Material, förnödenheter och varor	- 10 571,54	- 8 785,91
Köp av tjänster	- 792 971,51	- 1 766 503,41
	- 803 543,05	- 1 775 289,32
Övriga rörelsekostnader	0,00	2 411,61
Rörelseöverskott (-underskott)	- 351 456,60	- 1 336 789,80
Ökning (-) eller minskning (+) av fonden	351 456,60	1 336 789,80
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)	0,00	0,00

Finansieringsanalys för Skadefonden	1.1. – 31.12.2019	1.1. – 31.12.2018
Verksamhetens kassaflöde		
Rörelseöverskott (-underskott)	- 1 654 000,00	- 1 336 789,80
Verksamhetens kassaflöde	- 1 654 000,00	- 1 336 789,80
Finansieringens kassaflöde		
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändring av fordringar på kommunen	1 654 000,00	1 336 789,80
Finansieringens kassaflöde	1 654 000,00	1 336 789,80
Förändring i likvida medel	0,00	0,00
Förändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	0,00	0,00
Likvida medel 1.1	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Balansräkning för Skadefonden	31.12.2019	31.12.2018
AKTIVA		
Rörliga aktiva	8 300 976,38	8 532 591,43
Långfristiga fordringar		
Fordringar på kommunen	8 300 976,38	8 532 591,43
AKTIVA TOTALT	8 300 976,38	8 532 591,43
PASSIVA		
Eget kapital	8 172 882,39	8 524 338,99
Övriga egna fonder	8 172 882,39	8 524 338,99
Främmande kapital	128 093,99	8 252,44
Kortfristigt		
Leverantörsskulder	128 093,99	8 252,44
PASSIVA TOTALT	8 300 976,38	8 532 591,43

6 Förteckningar och redogörelser

6.1 Bokföringsböcker och redogörelse för förvaring av bokföringen

Balansboken ska enligt Arkivverkets anvisningar (3.9.2001 KA 158/43/2001) förvaras varaktigt.

Enligt 10 § 2 mom. i bokföringslagen ska räkenskapsperiodens verifikationer, korrespondens om affärshändelser och annat eventuellt bokföringsmaterial som styrker affärshändelser bevaras minst sex år från utgången av det år då räkenskapsperioden har upphört. Undantag från 10 § 2 mom. i bokföringslagen utgör bland annat bokföringshandlingar för EU-projekt (10 år) samt fakturor, verifikat och utredningar i anslutning till fastighetsinvestering (13 år).

För arkiveringen svarar det verksamhetsområde som använt verifikationerna.

Arkivering av bokslutshandlingar

Balans- och resultaträkningar	i SAP-systemet
Finansieringsanalyser	i SAP-systemet
Räkenskapsperiodens transaktioner enligt uppföljningsobjekt	i SAP-systemet
Bestående aktiva, objektkatalog	i SAP-systemet
Bestående aktiva, samlingsförteckningar	i SAP-systemet
Dagbok	i Asta arkiveringssystemet
Huvudbok	i Asta arkiveringssystemet
Konto 172000 Kundfordringar av dottersamfund	i Asta arkiveringssystemet
Konto 172500 Kundfordringar av medlemssamkommuner	i Asta arkiveringssystemet
Konto 173000 Kundfordringar från ägarintressesamfund, kortfristiga	i Asta arkiveringssystemet
Konto 173500 Kundfordringar inom kommunen	i Asta arkiveringssystemet
Konto 174000 Kundfordringar av övriga	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254500 Leverantörsskulder till dottersamfund	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254600 Leverantörsskulder till medlemssamkommuner	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254700 Leverantörsskulder till intressesamfund, kortfristiga	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254800 Leverantörsskulder interna, kortfristiga	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254900 Leverantörsskulder till övriga	i Asta arkiveringssystemet
Verifikationstyper och nummerserier 2019	i Asta arkiveringssystemet
Kontoplan 2019	i Asta arkiveringssystemet
Lagerbokföringar	
Depån	datautskrift
Förråd för vårdtillbehör	datautskrift
Balansbok	inbunden separat
Balansspecifikationer	pappersformat

Till övriga delar arkiveras bokföringsmaterialet utskrivet i pappersform.

6.2 Förteckning över verifikationstyper

SAP-verifikationstyper 2019

Verif.typ	Nummerserie	Verifikationsnr		Verksamhetsomr./resultatomr.
02	A1	13803001 - 13803999	Service kassa	Nätbetalning
04	A3	13806001 - 13806999	Service kassa	Dickursby simhall
10	A9	13814001 - 13814999	Service kassa	Håkansböle simhall
11	B0	13815001 - 13815999	Service kassa	Korso simhall
12	B1	13816001 - 13816999	Service kassa	Mårtensdals simhall
13	B2	13817001 - 13817999	Service kassa	Myrbacka simhall
15	B4	13819001 - 13819999	Service kassa	Gemensam verifikationstyp för servicekassor
16	B5	13820001 - 13820999	Service kassa	Käenkukka
28	C7	13832001 - 13832999	Service kassa	Miljöcentralen, veterinär
31	D0	13838001 - 13838999	Service kassa	Bildkonst
33	D2	13840001 - 13841000	Service kassa	Koutsi
35	D5	13842001 - 13842999	Service kassa	Vantaan Valo Minkvägen
AA	01	10000000 - 19999999	Anläggningstillg.bokf.	Ekonomiservicecentralen
AB	99	990000000-999999999	Bokföringsverifikat	Ekonomiservicecentralen
AF	03	30000000 - 39999999	Bokf. av avskrivningar	Ekonomiservicecentralen
AZ	02	20000000 - 29999999	Annull. av investeringar	Ekonomiservicecentralen
BA	06	60000000 - 69999999	Maskinläsbart kontoutdrag	Ekonomiservicecentralen
BM	24	240000000 - 249999999	Köpagift, autom.	Finansieringsväsendet
D5	54	540000000 - 549999999	Saku/Merlot Medi	Mellersta Nylands räddningscentral /1211
D7	56	560000000 - 569999999	SoftMedic	Företagshälsan /1210
DL	31	310000000 - 319999999	Kreditförlust	Ekonomiservicecentralen
DP	08	80000000 - 89999999	Indrivningsåtg.penningsinst.	Ekonomiservicecentralen
DT	19	190000000 - 199999999	Kunder - utjämning	Ekonomiservicecentralen
DV	14	140000000 - 149999999	Försälj.betaln.autom.	Ekonomiservicecentralen
DZ	14	140000000 - 149999999	Försälj.betaln.manuellt	Ekonomiservicecentralen
K1	25	250000000 - 259999999	Maskincentr. Transport	Kommunalteknikcentralen
K2	26	260000000 - 269999999	Depån Bränsle	Kommunalteknikcentralen
K5	33	330000000 - 339999999	Leverantörsfaktura för servicesedelsystemet PSOP	Ekonomiservicecentralen
K6	34	340000000 - 349999999	Apotti, avgifter	Social- och hälsovårdsväsendet
K7	36	360000000 - 369999999	Apotti, betalningsförbindels	Social- och hälsovårdsväsendet
K9	K9	500000000 - 599999999	Återbet. av medel	Ekonomiservicecentralen
KH	20	200000000 - 209999999	Leverantörer - skuld(SAP	Ekonomiservicecentralen
KM	27	270000000 - 279999999	Leverantörer - resor	Ekonomiservicecentralen
KP	48	480000001 - 489999999	*Underh. av konto	Ekonomiservicecentralen
KR	21	210000000 - 219999999	Leverantörer - faktura	Ekonomiservicecentralen
KS	23	230000000 - 239999999	Interna avgifter	Ekonomiservicecentralen
KT	24	240000000 - 249999999	Leverantörer - utjämn.	Ekonomiservicecentralen
KX	28	280000000 - 289999999	Interna köpfakturor	Ekonomiservicecentralen
L1	L1	66400001 - 66499999	Maskincentralen	Kommunalteknikcentralen
L2	L2	66500001 - 66599999	Depån	Kommunalteknikcentralen
LE	LE	29100001 - 29199999	Kunduppgiftsyst.	Social- och hälsovårdsväsendet
LF	LF	29200001 - 29299999	Kunduppgiftsyst.	Social- och hälsovårdsväsendet
LG	LG	29300001 - 29399999	Kunduppgiftsyst.	Social- och hälsovårdsväsendet
LJ	LJ	42300001 - 42399999	Interna hyror/koki	Fastighetscentralen

Verif.typ	Nummerserie	Verifikationsnr		Verksamhetsomr./resultatomr.
PA	PA	17110001 - 17119999	Timlöner	Personalcentralen, löneräkn.
PC	PC	18110001 - 18119999	Månadslöner	Personalcentralen, löneräkn.
PD	PD	18140001 - 18149999	Månadslöner	Personalcentralen, löneräkn.
PF	PF	18150001 - 18159999	Månadslöner	Personalcentralen, löneräkn.
PH	PH	18170001 - 18179999	Månadslöner	Personalcentralen, löneräkn.
PK	PK	18190001 - 18199999	Månadslöner	Personalcentralen, löneräkn.
PL	PL	19110001 - 19119999	Arvoden	Personalcentralen, löneräkn.
PM	PM	19120001 - 19129999	Arvoden	Personalcentralen, löneräkn.
PQ	PQ	39100001 - 39199999	Löner	Personalcentralen, löneräkn.
PR	42	420000000 - 429999999	Prisändring	Centrallagret
PY	PY	18200001 - 18299999	Förhandsbokf. semesterlöne	Personalcentralen, löneräkn.
RE	44	440000000 - 449999999	Faktura - brutto(MM)	Centrallagret
RV	00	1000000000 - 9899999999	Försälj.faktura(SD)	Ekonomiservicecentralen
RX	93	9910700000 - 9910999999	Intern fakturering	Ekonomiservicecentralen
SA	11	110000000 - 118999999	Huvudbok, kontoverifikat	Ekonomiservicecentralen
ST	39	390000000 - 399999999	Pk-konton - utjämn.	Ekonomiservicecentralen
SU	SU	119000000 - 119999999	Moms-bokföringsverif.i efte	Ekonomiservicecentralen
WA	45	450000000 - 459999999	Överlåtelse av varor	Centrallagret
WE	46	460000000 - 469999999	Varumottagning	Centrallagret
WI	47	470000000 - 479999999	Verifikat på investering	Centrallagret
X2	D6	14800001 - 14899999	Stadskortet	Måltidsservicen/Soc.o.hälsov.

Noterna verifikationstyper 2019

Verif.typ	Nummerserie	Verifikationsnr		Verksamhetsomr./resultatomr.
LT		1-999	Noter	Ekonomiservicecentralen

6.3 Kalkylscheman för nyckeltal

Resultaträkningens nyckeltal

Verksamhetens intäkter i procent av verksamhetens kostnader

$= 100 * \text{Verksamhetens intäkter} / (\text{Verksamhetens kostnader} - \text{Tillverkning för eget bruk})$

Årsbidrag i procent av avskrivningarna:

$= 100 * \text{Årsbidrag} / \text{Avskrivningar och nedskrivningar}$

Årsbidrag euro/invånare

$= \text{Årsbidrag} / \text{Invånarantal 31.12}$

Finansieringsanalysens nyckeltal

Utfallet av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år, euro

$= \text{Utfallet av mellanresultatet för verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under bokslutsåret och de föregående fyra åren}$

(Kommun och koncern) Internt tillförda medel för investeringar, %

$= 100 * \text{Årsbidrag} / \text{Egen anskaffningsutgift för investeringar}$

(Affärsverk) Internt tillförda medel för investeringar, %

$= 100 * (\text{Över-/underskott före extraordinära poster} + \text{Avskrivningar och nedskrivningar} - \text{Inkomstskatter}) / \text{Egen anskaffningsutgift för investeringar}$

(Kommun och koncern) Låneskötselbidrag

$= (\text{Årsbidrag} + \text{Räntekostnader}) / (\text{Räntekostnader} + \text{Låneamorteringar})$

Om mer än 20 % av lånestocken utgörs av bullelån, används den kalkylmässig årliga amorteringen som amorteringsbelopp vid beräkningen av nyckeltal. Den kalkylmässiga årliga amorteringen beräknas genom att dividera lånestocken 31.12 med åtta.

(Affärsverk) Låneskötselbidrag

$= (\text{Över-/underskott före extraordinära poster} + \text{Avskrivningar och nedskrivningar} + \text{Räntekostnader} - \text{Inkomstskatter}) / (\text{Räntekostnader} + \text{Låneamorteringar})$

Kalkylmässigt låneskötselbidrag

$= (\text{Årsbidraget} + \text{Räntekostnader}) / (\text{Räntekostnader} + \text{kalkylmässiga amorteringar på lån})$

Likviditet (dagar)

$= 365 \text{ dagar} * \text{Likvida medel 31.12} / \text{Kassautbetalningar under räkenskapsperioden}$

Balansräkningens nyckeltal

(Kommun och affärsverk) Soliditet, %

$= 100 * (\text{Eget kapital} + \text{Avskrivningsdifferens och reserver}) / (\text{Hela kapitalet} - \text{Erhållna förskott})$

(Koncern) Soliditet, %

$= 100 * (\text{Eget kapital} + \text{Minoritetsandel} + \text{Koncernreserv}) / (\text{Hela kapitalet} - \text{Erhållna förskott})$

Relativ skuldsättning, %

= $100 * (\text{Främmande kapital} - \text{Erhållna förskott}) / \text{Driftsinkomster}$

Ackumulerat överskott (underskott)

= Föregående räkenskapsperioders överskott (underskott) + Räkenskapsperiodens överskott (underskott)

Ackumulerat överskott (underskott), €/ invånare

= $[\text{Föregående räkenskapsperioders överskott (underskott)} + \text{Räkenskapsperiodens överskott (underskott)}] / \text{Invånarantal 31.12.}$

(Kommun och koncern) Lånestock 31.12.

= Främmande kapital - (Erhållna förskott + Skulder till leverantörer + Resultatregleringar + Övriga skulder)

(Affärsverk) Lånestock 31.12.

= Främmande kapital - (Erhållna förskott + Skulder till leverantörer + Resultatregleringar + Övriga skulder + Räntefira skulder från kommunen/samkommunen)

Lånestock euro/ invånare

= Lånestock / Invånarantal 31.12.

Lån och hyresansvar 31.12

= Främmande kapital - (Erhållna förskott + Leverantörsskulder + Resultatregleringar + Övriga skulder) + Hyresansvar

Lån och hyresansvar, euro/invånare

= $[\text{Främmande kapital} - (\text{Erhållna förskott} + \text{Leverantörsskulder} + \text{Resultatregleringar} + \text{Övriga skulder}) + \text{Hyresansvar}] / \text{Invånarantal 31.12.}$

Lånefordringar 31.12.

= I placeringar antecknade masskuldebrevsfordringar och andra lånefordringar

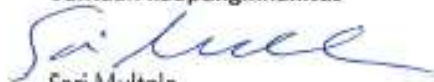
7 Underteckning av bokslutet och bokslutsanteckning

VANTAAN KAUPUNKI

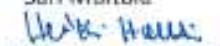
Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaalla 23.3.2020

Vantaan kaupunginhallitus

Sari Multala

Heikki Hänni

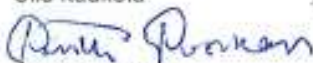
Vaula Norrena

Anitta Orpana

Ulla Kaukola

Pentti Puoskari

Mika Niikko

Kati Tyystjärvi

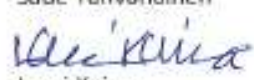

Ritva Viljanen

Kaupunginjohtaja

Sade Tahvanainen

Lauri Kaira

Sakari Rokkanen

Faysal Abdi

Sirpa Pajunen

Jouko Jääskeläinen

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen,

Vantaalla ____ 2020

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela
JHT, KHT

Vanda stad
tfn 839 11 (växel)
Stationsvägen 7, 01300 Vanda

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2019

Vantaan kaupunginvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Vantaan kaupungin hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2019. Tilinpäätös sisältää kaupungin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätös sisältää kaupungin liikelaitosten erillistilinpäätökset. Tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kaupunginhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kaupunginhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kaupungin tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kaupungin hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta. Haluamme kiinnittää huomiota siihen, että korona-epidemia saattaa erityisesti pitkittyessään vaikuttaa merkittävästi kaupungin taloudelliseen tilanteeseen.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Vantaalla 27.4.2020

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ulla-Maija Tuomela'.

Ulla-Maija Tuomela
JHT, KHT

VD/2410/00.01.02.01/2020

KK/HL/MM/HY-L/AP

Välfärdsrapporteringen är en del av kommunens strategiska planering och utveckling av verksamheten. I enlighet med hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010, § 12) utarbetas en omfattande välfärdsberättelse en gång per fullmäktigeperiod i Vanda och under mellanåren utarbetas en välfärdsöversikt som är mer kortfattad än välfärdsberättelsen.

Vandas välfärdsöversikt 2019 är ett informationspaket om Vandabornas välfärd och hälsa och de faktorer som påverkar dessa som sammanställts av verksamhetsområdenas gemensamma arbetsgrupp för Vanda stads välfärdsrapportering. Forskningschef Henrik Lönnqvist ansvarade för den multiprofessionell arbetsgruppens arbete. Arbetet med att sammanställa översikten styrdes av Välfärdsarbetsgruppen (HYRY), vars ordförande var bildningsväsendets biträdande stadsdirektör Elina Lehto-Häggroth åren 2018–2019.

I välfärdsöversikten 2019 ligger huvudvikten på att beskriva Vandabornas välfärd i nuläget och innehållet i översikten har uppdaterats så att det motsvarar det förslag om minimiinformationsinnehåll i kommunernas välfärdsberättelser som Institutet för hälsa och välfärd publicerade våren 2019. Vidare har några delområden, som välmående bland personer i arbetsför ålder, fastställts med viktiga nyckeltal. Välfärdsrapporteringens arbetsgrupp har utifrån översikten lyft fram fyra saker i fråga om invånarnas levnadsvanor och välfärd.

I Vi behöver fortfarande arbeta för att stödja hälsosamma levnadsvanor och borde fästa särskild vikt vid att stödja vardagsaktiviteten och hälsosamma kostvanor. Endast en liten del av barnen och ungdomarna i Vanda rör på sig tillräckligt enligt motionsrekommendationerna och i genomsnitt äter vartannat barn inte lunch i skolan varje dag. Till och med en fjärdedel av de vuxna invånarna motionerar inte på fritiden och i synnerhet bland äldre kvinnor är det vanligt att inte motionera på fritiden. Mindre än hälften av de vuxna Vandaborna äter grönsaker och frukt enligt näringsrekommendationerna.

II Det är viktigt att fortsätta vidta åtgärder som syftar till att minska välfärdsskillnader mellan områdena och invånarna och i planeringen ska särdragen för respektive ålders- och invånargrupp beaktas. Mätt med prevalensindexet är Vandabornas hälsotillstånd bättre än hos finländarna i genomsnitt, men skillnaderna mellan stadens olika områden är ändå stora. Psykiska hälsoproblem hos ungdomar märks särskilt bland flickor och det är oroväckande vanligt med upplevd ångest hos dem. Sjukfrånvaron på grund av psykisk ohälsa bland personer i arbetsför ålder har också ökat under de senaste åren. Problem med arbetshälsan återspeglas också på den upplevda arbetsförmågan, eftersom cirka var fjärde Vandabo i arbetsför ålder upplever att arbetsförmågan försämrats och bedömer att de inte orkar arbeta fram till pensionen.

III Det är bra att fästa uppmärksamhet vid förebyggandet av olyckor i fråga om personer i arbetsför ålder och äldre personer, eftersom följderna påverkar det egna välbefinnandet och binder samhällets resurser. Även om antalet olycksfall i arbetet har minskat i Vanda under det senaste årtiondet, inträffar det ändå tusentals olycksfall varje år. Exempelvis var antalet olycksfall 5100 i Vanda år 2019. I Vanda är andelen vårdperioder i anslutning till äldre personers fallolyckor och lårbensbrott som sker varje år bland de lägsta i de sex största kommunerna, men de är vanligare hos kvinnor än hos män.

IV Åtgärder som stöder sysselsättning och utbildning för personer med utländsk bakgrund är viktiga också i fortsättningen. Arbetslösheten bland personer med utländsk bakgrund är cirka två gånger så vanlig som hos majoritetsbefolkningen. När det gäller andelen ungdomar i åldern 16–29 år utan arbete och utbildning är andelen mångdubbelt så stor bland personer med ett främmande språk som modersmål än bland personer med ett inhemskt språk som modersmål. Exempelvis cirka var femte ungdom i Vanda med ett främmande språk som modersmål var utan arbete och utbildning år 2017.

Stadsstyrelsen 23.3.2020 § 17

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att Vandas välfärdsöversikt 2019 antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt att bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Stadsstyrelsen 6.4.2020 § 20

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att Vandas välfärdsöversikt 2019 antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 9

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna Vandas välfärdsöversikt 2019 för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Vandas välfärdsöversikt 2019, rapport (pdf)
- Vandas välfärdsöversikt 2019, förslag (pdf)

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Katri Kalske, biträdande stadsdirektör för verksamhetsområdet för fostran och lärande, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Henrik Lönnqvist, strategi- och forskningschef, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Minna Mänty, forskare, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

HYVINVOINTIKATSAUS

2019

Sisällys

Johdanto	2
1 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet Vantaalla	4
2 Hyvinvoinnin tila Vantaalla	5
2.1 Terveys ja hyvinvointi	6
2.1.1 Fyysinen terveys ja hyvinvointi	9
2.1.2 Psyykkinen terveys ja hyvinvointi	13
2.1.3 Sosiaalinen terveys ja hyvinvointi	15
2.1.4 Työkyky	18
2.1.5 Tapaturmat ja turvallisuus	20
2.2 Elintavat	26
2.3 Koulutus ja jatkuva oppiminen	30
2.4 Työllisyys ja toimeentulo	33
2.5 Elinympäristö	38
2.5.1 Ympäristö	38
2.5.2 Asuminen	42
3 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmia	45

LIITTEET

Liite 1. Katsauksessa käytetyt kyselytutkimukset

Liite 2. Katsauksessa käytetyt tietokannat ja rekisterit

Johdanto

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan tärkeimpiä tehtäviä. Vantaan kaupungissa hyvinvoinnin edistämiseksi eli hyvinvointityöllä tarkoitetaan ensisijaisesti kaupungin tietoista voimavarojen kohdentamista asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen yhteistyössä asukkaiden, kolmannen sektorin ja yritysten kanssa.

Kunnalla on myös perustuslain 9 §:n, kuntalain 1 §:n, terveydenhuoltolain 12 §:n sekä sosiaalihoitolain 7 §:n mukaan lakisääteinen tehtävä edistää kunnan asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia. Tietoinen voimavarojen kohdentaminen vaatii taakseen laajan tietopohjan sekä kuntalaisista että ajankohtaista tietoa kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta. Tämän hyvinvointikatsauksen tarkoitus on tarjota vuosittainen lyhyen aikavälin katsaus kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä sekä koota laajasta tietopohjasta helposti lähestyttävä, sekä määrällisillä että laadullisilla osoittimilla tiivistetty kuvaus hyvinvoinnista. Terveydenhuoltolain (1326/2010, § 12) mukaisesti Vantaalla tehdään kerran valtuustokaudessa laaja hyvinvointikertomus ja välivuosina kertomusta suppeampi hyvinvointikatsaus. Vuosittaisen raportoinnin lisäksi vuonna 2018 Vantaan kaupunki kokosi Miehet ja naiset Vantaalla -julkaisun, joka on vertaileva katsaus miesten ja naisten elinolosuhteisiin ja yhteiskunnalliseen asemaan. Julkaisu oli samalla Vantaan tasa-arvoteko 100 tasa-arvotekoa -kampanjaan. Vuonna 2018 Liikunnasta hyvinvointia -raportti toimi syventävänä katsauksena vantaalaisten liikkumiseen hyvinvointiraportoinnin yhteydessä.

Tämän vuoden hyvinvointikatsaukseen on kerätty monipuolisesti erilaisia hyvinvointia ja terveyttä kuvaavia tunnuslukuja eli indikaattoreita. Ne perustuvat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen julkaisemaan ehdotukseen kuntien hyvinvointikertomuksen minimietietosisällöstä. Minimietietosisältö auttaa kuntia valikoimaan lukuisista indikaattoreista ne, joilla voi riittävällä tarkkuudella seurata asukkaiden hyvinvoinnin tilaa. Hyvin valitut tunnusluvut auttavat ohjaamaan resursseja sekä seuraamaan, onko tehdyillä toimilla ollut vaikutuksia. Suurin osa tämän katsauksen indikaattoreista on minimietietosisällöstä, mutta joitain osa-alueita, kuten työikäisten hyvinvointia, on vahvistettu myös muilla tärkeillä tunnusluvuilla. Vantaa on yksi Suomen kuudesta väkiluvultaan suurimmasta kaupungista ja tässä katsauksessa Vantaan tietoja on mahdollisuuksien mukaan pyritty vertaamaan näihin niin sanottuihin kuutoskaupunkeihin koko maan keskiarvojen ohella.

Tässä vuosikatsauksessa pääpaino on pidetty kuntalaisten hyvinvoinnin nykytilan kuvaamisessa. Kunnan toteuttamat toimenpiteet kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tukemiseksi tullaan raportoimaan koko valtuustokauden tiivistävässä laajassa hyvinvointikertomuksessa vuonna 2020. Tässä katsauksessa hyödynnetyt lähdeaineistot on esitetty liitteissä 1 ja 2.

Hyvinvointikatsauksen 2019 on työstänyt monialainen työryhmä, jonka työskentelystä on vastannut taloussuunnittelun tietopalveluyksikön tutkimuspäällikkö Henrik Lönnqvist. Aineiston kokoamisen ja katsauksen valmiiksi saattamisen ovat tehneet taloussuunnittelun tietopalveluyksikön korkeakouluharjoittelija Olga Salow ja tutkija Minna Mänty. Muut hyvinvointiraportoijat ovat olleet erityisasiantuntijat Niina Vilkman ja Marianne Juosila sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalta, erityisasiantuntija Elisa Ranta maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalta, lasten ja nuorten palvelujen koordinaattori Mervi Tulppo sivistystoimen toimialalta sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelija Meija Tuominen asukaspalvelujen toimialalta.

Hyvinvointiraportoinnin työryhmä haluaa nostaa esiin tämän katsauksen pohjalta seuraavat asukkaiden elintapoihin ja hyvinvointiin liittyvät huomiot.

Työtä terveellisten elintapojen tukemiseen tarvitaan edelleen. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää arkiaktiivisuuden ja terveellisen ravitsemuksen tukemiseen.

Vantaalaisista lapsista ja nuorista vain pieni osa liikkuu liikuntasuositukseen nähden riittävästi ja keskimäärin joka toinen ei syö koululounasta päivittäin. Aikuisista jopa neljäsosa ei harrasta liikuntaa vapaa-ajallaan ja erityisesti iäkkäimpien naisten vapaa-ajan liikunnan harrastamattomuus on yleistä. Vantaalaisista aikuisista vain alle puolet syö kasviksia ja hedelmiä ravitsemussuositusten mukaisesti. Vantaalaisilla oppilailla ja opiskelijoilla tupakkatuotteiden käyttö on yleisintä ammattikoulun oppilailla; kouluterveyskyselyyn vastanneista ammattioppilaitoksen opiskelijoista noin joka viides ilmoitti käyttävänsä tupakkatuotteita päivittäin. Elintavoilla on tärkeä rooli keskeisten kansantautien ja niiden riskitekijöiden, kuten ylipainon, ehkäisyssä.

Alueellisten ja asukkaiden välisten hyvinvointierojen kaventamiseen tähtäävien toimenpiteiden jatkaminen ja tukeminen on tärkeää. Toimenpiteiden suunnittelussa on huomio kiinnitettävä kunkin ikä- ja asukasryhmän erityispiirteisiin.

Sairastavuusindeksillä mitattuna vantaalaisten terveydentila on parempi kuin suomalaisilla keskimäärin, mutta alueelliset erot kaupungin sisällä ovat kuitenkin suuria. Psykkisen terveyden ongelmat nuorilla näkyvät erityisesti tytöillä, joilla koettu ahdistuneisuus oli huolestuttavan yleistä. Lisäksi työikäisten mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot ovat lisääntyneet viime vuosina. Työhyvinvointiin liittyvät ongelmat heijastuvat myös koettuun työkykyyn, sillä vantaalaisista työikäisistä noin joka neljäs kokee työkykynsä heikentyneeksi ja arvioi, että ei todennäköisesti jaksaisi työskennellä eläkeikään saakka. Myös yhä pidemmät sairauspoissaolot ovat yleistyneet viime vuosina niin Vantaalla kuin koko maassa.

Työikäisten ja iäkkäiden tapaturmien ehkäisyyn on hyvä kiinnittää huomiota, sillä niiden seuraukset näkyvät henkilökohtaisessa hyvinvoinnissa ja sitovat yhteiskunnan varoja.

Vaikka työtapaturmien määrä on Vantaalla laskenut viimeisen vuosikymmenen aikana, tapahtuu niitä edelleen tuhansia vuosittain. Esimerkiksi vuonna 2019 tapahtui Vantaalla yli 5 100 työpaikkatapaturmaa. Vantaalla iäkkäiden henkilöiden kaatumistapaturmiin liittyvien hoitojaksojen ja lonkkamurtumien vuosittainen ilmaantuminen on kuuden suurimman kunnan alhaisimpia, mutta hoitojaksoja ja lonkkamurtumia suhteessa vastaavanikäiseen väestöön tapahtuu Vantaalla vuosittain naisilla miehiä enemmän.

Ulkomaalaistaustaisten työllisyyttä ja koulutusta tukevat toimet ovat jatkossakin tärkeitä.

Ulkomaalaistaustaisilla työttömyys on noin kaksi kertaa yleisempää kuin kantaväestöllä. Työn ja koulutuksen ulkopuolelle jäävien 16-29 -vuotiaiden nuorten osuus on vieraskielisillä moninkertainen kotimaankielisiin verrattuna. Esimerkiksi noin joka viides Vantaalla asuvista vieraskielisistä nuorista oli työn ja koulutuksen ulkopuolella vuonna 2017.

1 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet Vantaalla

Kunnan tulee lakisääteisesti eli terveydenhuoltolain sekä sosiaalihuoltolain mukaan nimetä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot ja kunnan toimialojen on tehtävä yhteistyötä keskenään sekä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen, yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Vantaan kaupungin strategiatasoista hyvinvointityötä johtaa kaupungin johtoryhmä ja sen operatiivisesta toteutuksesta vastaa 2000-luvun alusta lähtien toiminut Vantaan kaupungin hyvinvointiryhmä. Hyvinvointiryhmässä eli lyhyemmin hyryssä on edustus toimialojen johdosta sekä asiantuntijasihteeristö. Hyvinvointiryhmän tehtäviin kuuluu hyvinvointiraportoinnin johtaminen, hyvinvointiohjelmatyön ohjaaminen sekä kaupunkitasoisen ja toimialojen yhteisen hyvinvointityön kehittäminen.

Kaupunkitasoisesti tavoitteisiin pyritään toteuttamalla hyvinvointiohjelmaa sekä myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa (MEK). Vantaan kaupungin hyvinvointiohjelma valtuustokaudelle 2018–2022 sisältää omina suunnitelminaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman, ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman sekä monikulttuurisuussuunnitelman. Hyvinvointiohjelman seuranta ja arviointi toteutetaan valtuustokauden strategian arviointiaikataulun mukaisesti eli väliarviointi tehdään keväällä 2020 ja loppuarviointi keväällä 2022. Myönteisen erityiskohtelun ohjelman 2019–2021 avulla kaupunki haluaa tasapainottaa alueiden hyvinvointieroja. Toimintaohjelmaa toteutetaan vuosina alueellisesti kehittämällä ja kokeilemalla uusia toimintamalleja, joiden vaikuttavuutta arvioidaan ja raportoidaan jatkuvan kehittämisen toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Valtuustokauden strategiassa hyvinvointia edistetään erilaisin tavoittein. Tavoitteita ovat vantaalaisten terveyden ja hyvinvoinnin vahvistuminen terveellisten elintapojen myötä, hyvinvointierojen väheneminen sekä kotouttamisen hoitaminen parhaiten Suomen monikulttuurisimmassa kaupungissa. Kyselyjen perusteella lähiluonto on vantaalaisille tärkeä, joten kaupunkirakenteen tiivistämistä tehdään lähiluontoa vaalien. Kaupungin elinvoimaisuuden kannalta työttömyyden vähentäminen on keskeistä. Valtuustokauden tavoitteita toteutetaan talousarvion vuosittaisten sitovien tavoitteiden sekä toimialojen ja palvelualueiden tulokorttien kautta.

Kuntalaisten hyvinvointia edistävät myös Vantaan vaikuttamistoimielimet, kuten vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta ja alueelliset kehittämistoimikunnat. Ruotsinkielisen väestön hyvinvointia ja osallisuutta edistää Svenska kommittén. Vantaan kaupunki on myös Terve Kunta -verkoston jäsen. Verkoston tavoitteena on väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä sairauksien ehkäisy. Terve Kunta -verkosto kuuluu eurooppalaiseen WHO:n Healthy Cities -verkostoon ja toteuttaa sen ohjelman tavoitteita. Verkosto toimii yhteistyössä myös Itämeren alueen Terveet Kaupungit ry:n kanssa.

2 Hyvinvoinnin tila Vantaalla

Tämän katsauksen yleisenä viitekehyksenä toimii Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) määritelmä hyvinvoinnista ja terveydestä (THL 2019a), joka on linjassa Vantaan kaupungin hyvinvointiohjelmassa (2018) esitetyn hyvinvoinnin määritelmän kanssa. Määritelmän mukaan hyvinvoinnin osatekijät voidaan jakaa kolmeen ulottuvuuteen: terveyteen, koettuun hyvinvointiin tai elämänlaatuun sekä materiaalliseen hyvinvointiin (THL 2019a).

Terveys-käsite sisältää sekä fyysisen, sosiaalisen että henkisen hyvinvoinnin tilan. Terveydellä on laajempi merkitys kuin pelkkä sairauden tai vaivan puute. Terveys ymmärretään voimavarana, jonka avulla monet muut hyvinvoinnin osatekijät voivat toteutua. Terveys on inhimillinen perusarvo ja välttämätön sosiaaliselle ja taloudelliselle kehitykselle. Hyvinvointi-käsitteellä puolestaan viitataan sekä yksilölliseen että yhteisötason hyvinvointiin. Yksilöllisen hyvinvoinnin ulottuvuuksia ovat sosiaaliset suhteet, itsensä toteuttaminen, onnellisuus ja sosiaalinen pääoma. Yhteisötason hyvinvoinnin osatekijöiksi taas luetaan muun muassa elinolot, työllisyys ja työolot. Materiaalisen hyvinvoinnin indikaattoreita ovat esimerkiksi toimeentulo, asuminen, palvelut ja ympäristö. (THL 2019a.)

Tässä katsauksessa terveyden ja hyvinvoinnin eri osa-alueita tarkastellaan kuntien hyvinvointikertomuksen minimietietosisällöksi ehdotettujen indikaattoreiden valossa (THL 2019b). Suurin osa tämän raportin indikaattoreista on minimietietosisällöstä, mutta joitain osa-alueita, kuten työikäisten hyvinvointia, on vahvistettu myös muilla tärkeillä indikaattoreilla.

Lähteet

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019a. Hyvinvointi- ja terveyserot. Keskeisiä käsitteitä. <https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/keskeisia-kasitteita>. Viitattu 16.10.2019.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019b. Hyvinvointikertomusten minimietietosisältö. <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/tiedon-hyodyntaminen/hyvinvointikertomusten-minimietietosisalto>. Viitattu 16.10.2019.

Vantaan kaupunki. 2018. Vantaan hyvinvointiohjelma 2018-2022. https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/140382_Hyvinvointiohjelma_2018-web-0607-kaikkiosiot.pdf. Viitattu 16.10.2019.

2.1 Terveys ja hyvinvointi

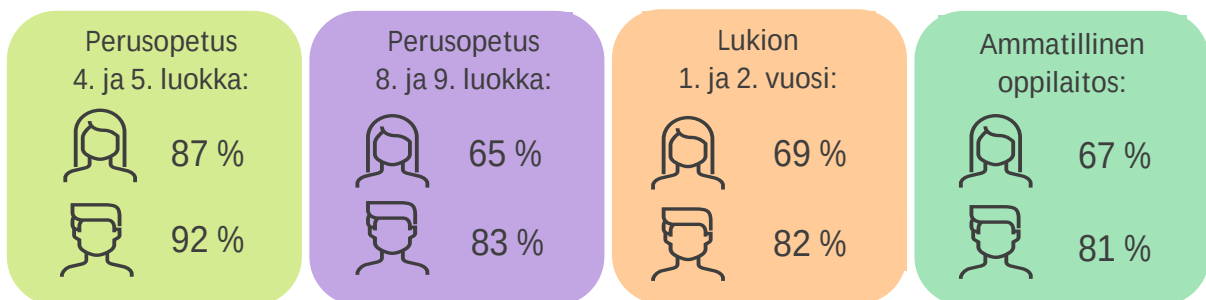
Terveys käsitteenä sisältää fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tilan. Terveys nähdään voimavarana, jonka avulla myös monet muut hyvinvoinnin osatekijät ja hyvä elämä ylipäänsä voivat toteutua. Terveys on inhimillinen perusarvo ja välttämätön sosiaaliselle ja taloudelliselle kehitykselle. Koetulla terveydellä tarkoitetaan henkilön ilmaisemaa kokemusta omasta yleisestä terveydentilastaan. Koettu terveys ennustaa kuolleisuutta, toimintakykyä ja terveystalvelujen käyttöä väestössä. (THL 2019a.)

Tässä katsauksessa vantaalaisten terveyttä tarkastellaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin, työkyvyn sekä tapaturmien ja turvallisuuden näkökulmista omissa luvuissaan (luvut 2.1.1 - 2.1.5). Tässä luvussa esitellään yleistä terveydentilaa koululaisten, työikäisten ja ikäihmisten kokeman terveydentilan, elämään tyytyväisyyden ja elämänlaadun ja näkökulmista.

Tyytyväisyys elämään

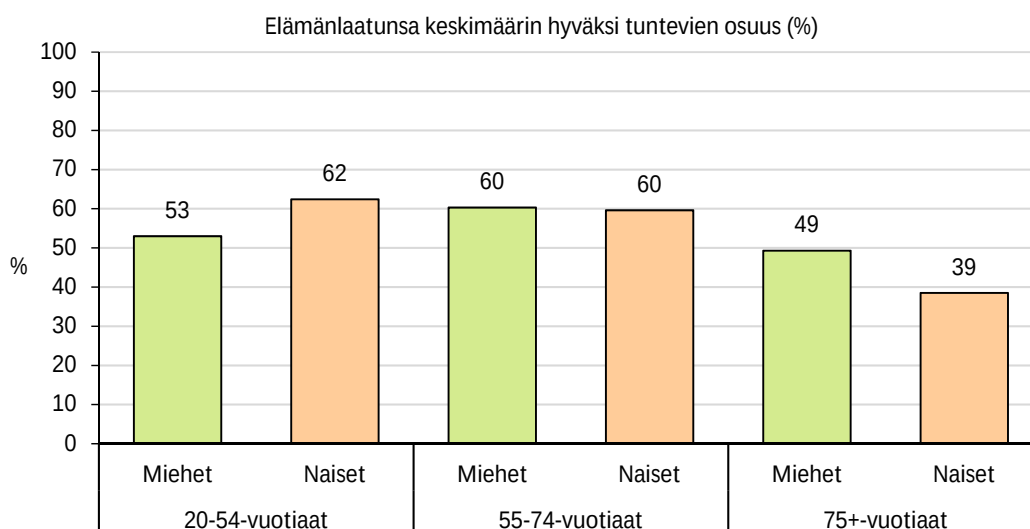
Suurin osa Kouluterveyskyselyyn vuonna 2019 vastanneista vantaalaisista lapsista ja nuorista oli tyytyväisiä elämäänsä (THL 2019b). Perusopetuksen 4. ja 5. luokkalaisista noin 90 prosenttia raportoi olevansa erittäin tai melko tyytyväisiä elämäänsä eikä suuria eroavaisuuksia ollut nähtävissä tyttöjen ja poikien välillä. Muilla oppiasteilla vähintään 65 prosenttia vastanneista oppilaista oli tyytyväisiä elämäänsä ja pojat selvästi tyttöjä enemmän. Esimerkiksi 65 prosenttia peruskoulun 8. ja 9. luokan tytöistä raportoi olevansa tyytyväisiä elämäänsä, kun vastaava luku pojilla oli 82 prosenttia. Edelliseen Kouluterveyskyselyn kierrokseen (2017) verrattuna tuloksissa ei havaittu merkittävää muutosta ja vantaalaisten oppilaiden tulokset olivat verrattavissa koko maan tuloksiin. (THL 2019b.)

■ Tyytyväinen elämäänsä (Kouluterveyskysely 2019):

Koettu elämänlaatu

FinSote-tutkimukseen vuonna 2018 vastanneista vantaalaisista keskimäärin kaksi kolmannesta raportoi kokevansa elämänlaatunsa hyväksi (THL 2019c). Alle 55-vuotiaat naiset raportoivat vastaavan ikäisiä miehiä useammin elämänlaatunsa hyväksi. Sen sijaan yli 75-vuotiaat naiset kokivat elämänlaatunsa hyväksi nuorempia ikäryhmiä ja vastaavan ikäisiä miehiä harvemmin (kuvio 1). Vantaan tulokset olivat vertailtavissa koko maan tuloksiin, sillä kaikista FinSote-tutkimukseen osallistuneiden kuntien vastaajista 60 prosenttia koki elämänlaatunsa hyväksi. (THL 2019c.)

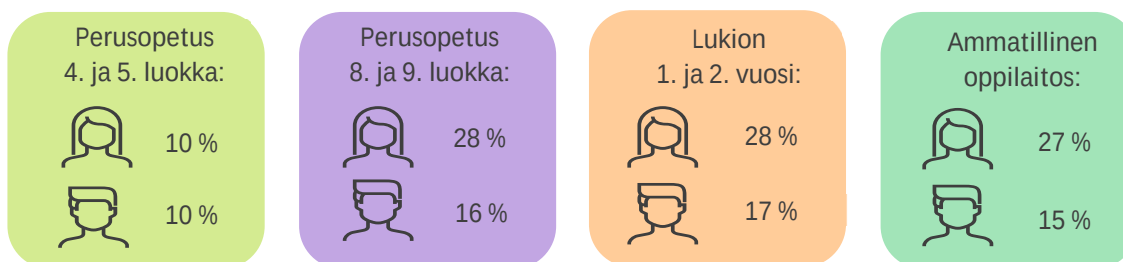

Kuvio 1. Elämänlaatunsa keskimäärin hyväksi tuntevien osuus (%) vastaavan ikäisestä väestöstä.
Lähde: FinSote 2018, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL 2019c).

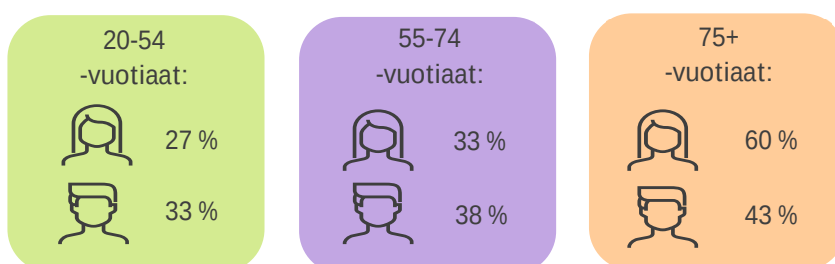
Koettu terveys

Alle kolmannes vuoden 2019 kouluterveyskyselyyn vastanneista vantaalaisista lapsista ja nuorista koki terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi (THL 2019b). Kyselyyn vastanneet pojat kokivat terveytensä paremmaksi kuin tytöt. Reilu kuudennes yläkoulussa, lukiossa ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevista pojista kokee terveytensä huonoksi tai keskinkertaiseksi, kun tyttöillä vastaava osuus on noin kolmannes. Vastaavasti FinSote-tutkimukseen vastanneista työikäisistä ja iäkkäistä vantaalaisista keskimäärin joka kolmas koki terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi (THL 2019c). Osuus näyttäisi kasvavan iän myötä ja esimerkiksi 75 vuotta täyttäneistä naisista 60 prosenttia raportoi terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi.

- Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevien oppilaiden osuudet (Kouluterveyskysely 2019)

- Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevien työikäisten ja iäkkäiden osuudet (FinSote-tutkimus 2018):

Lähteet

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019a. Keskeisiä käsitteitä. <https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/keskeisia-kasitteita>. Viitattu 21.10.2019.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019b. Kouluterveyskysely. <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/kouluterveyskysely>. Aineistolähde: Sotkanet.fi (16.10.2019).

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019c. FinSote -tutkimus. <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/finsote-tutkimus>. Aineistolähde: Sotkanet.fi (16.10.2019).

2.1.1 Fyysinen terveys ja hyvinvointi

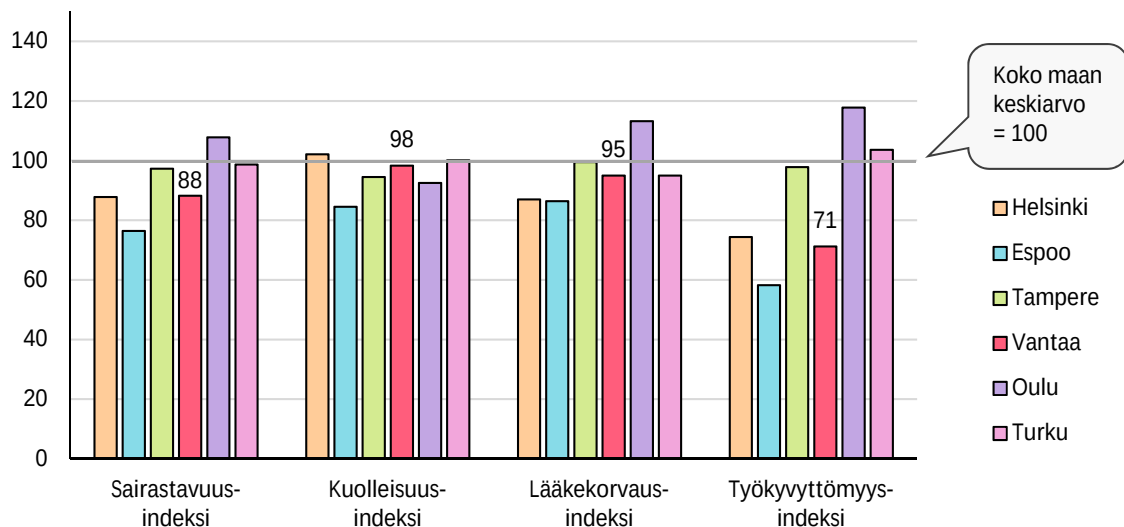
Fyysinen terveys on psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin ohella yksi kolmesta terveyden ja hyvinvoinnin osa-alueesta. Fyysinen terveys viittaa kehon hyvinvointiin. Tässä katsauksessa fyysistä terveyttä ja hyvinvointia tarkastellaan sairastavuuden ja ylipainon näkökulmasta.

Sairastavuusindeksi

Sairastavuuden tarkastelussa käytetään Kansaneläkelaitoksen rekisteritietojen avulla laskettua sairastavuusindeksiä, joka kertoo miten tervettä tai sairasta väestö on suhteessa koko maan keskiarvoon, joka on 100 (Kela 2019a). Näistä luvuista on poistettu väestön ikä- ja sukupuolirakenteesta johtuvat erot vakioimalla indeksiluvut iän ja sukupuolen mukaan. Vakioitu indeksi kertoo, mikä olisi Vantaan sairastavuusindeksi, jos kunnan ikä- ja sukupuolirakenne olisi samanlainen kuin vertailukohteessa eli koko maassa. (Kela 2019a.)

Sairastavuusindeksi perustuu kolmeen eri rekisterimuuttujaan. Kuolleiden osuus väestöstä lasketaan kolmen peräkkäisen vuoden keskiarvona (kuolleisuusindeksi), työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuus työikäisistä eli 16–64 -vuotiaista (työkyvyttömyysindeksi) sekä erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettujen osuus väestöstä (lääkekorvausindeksi). Kukin muuttujista on suhteutettu erikseen maan väestön keskiarvoon. Sairastavuusindeksi on näiden kolmen indeksin eli kuolleisuusindeksin, lääkekorvausindeksin ja työkyvyttömyysindeksin keskiarvo. (Kela 2019a.)

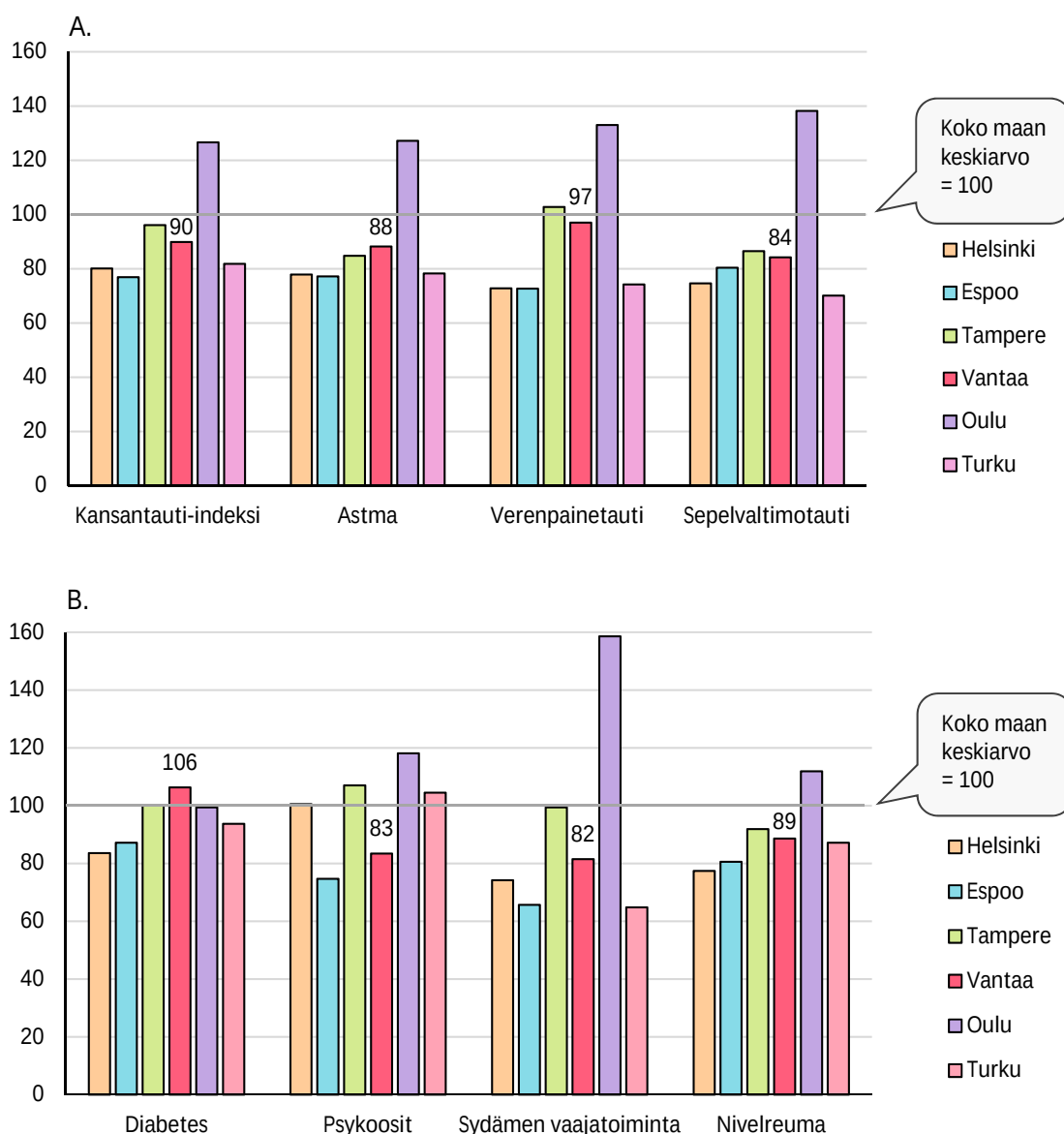
Vantaalaisten sairastavuusindeksillä mitattu terveydentila oli vuonna 2018 parempi (eli matalampi) kuin suomalaisten keskimäärin (Kela 2019b, kuvio 2). Kuusikkokuntiin verrattuna Vantaan sairastavuusindeksi (88,2) oli vuonna 2018 Oulun (107,8), Turun (98,7) ja Tampereen (97,3) indeksejä pienempi, mutta Espoon (76,4) indeksiä suurempi. Suurimmat erot kuusikkokuntien välillä oli havaittavissa työkyvyttömyysindeksissä (kuvio 2). Edellisen kymmenen vuoden aikana (2009–2018) Vantaan sairastavuusindeksi on laskenut 0,9 prosenttia (Kela 2019b); tämä viittaa positiiviseen kehitykseen terveydentilassa.

Kuvio 2. Vuoden 2018 sairastavuusindeksi ja sen laskennassa käytettävät osaindeksit (kuolleisuus-, lääkekorvaus- ja työkyvyttömyysindeksi) kuusikkokunnissa. Lähteet: Kansaneläkelaitos, Terveyspuntarin sairastavuusindeksi (Kela 2019b).

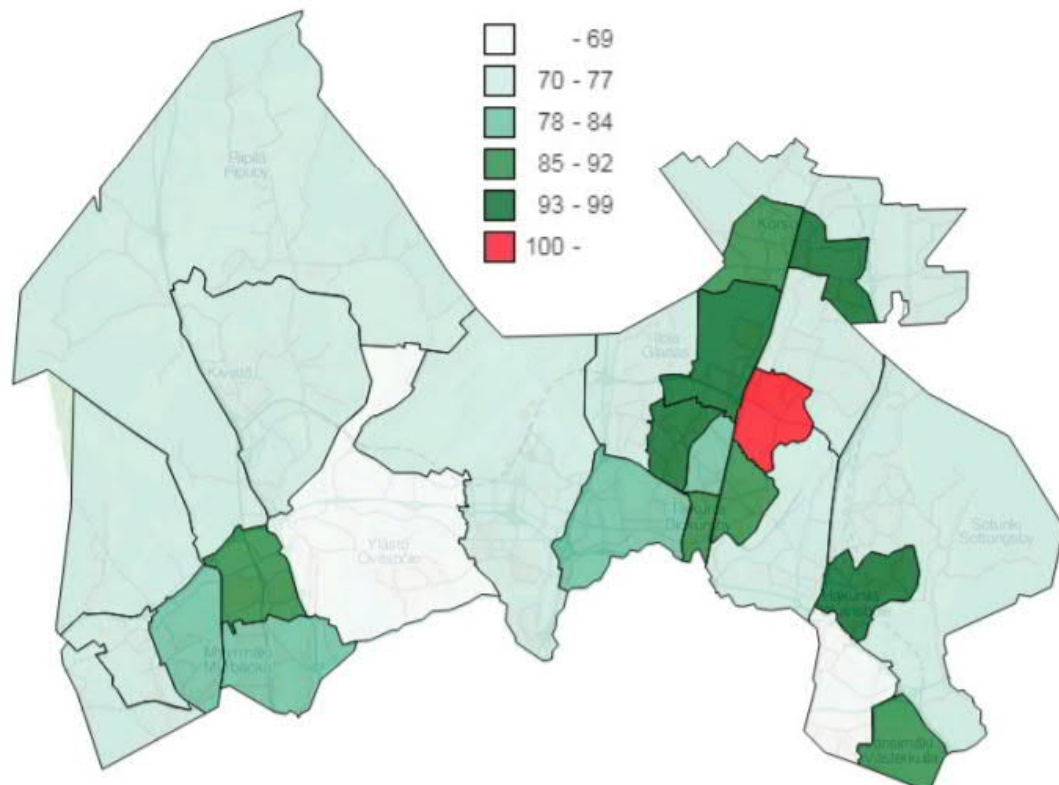
Kuviossa 3 esitetään Kelan kansantauti-indeksi kuutoskunnissa. Indeksii kuvaa kansantautien esiintymistä alueen väestössä suhteessa koko maan väestön keskiarvoon, joka on 100 (Kela 2019c). Indeksiin lasketaan mukaan seitsemän suurinta erityiskorvattavaan lääkehoitoon oikeuttavaa kansantautia: astma, verenpainetauti, sepelvaltimotauti, diabetes, psykoosit, sydämen vajaatoiminta ja nivelreuma. Näille jokaiselle on laskettu indeksi ja suhteutettu se koko maan keskiarvoon. Kansantauti-indeksi on näiden seitsemän indeksin keskiarvo. (Kela 2019.)

Vantaalaisten kansantauti-indeksillä mitattu terveydentila oli vuonna 2018 parempi (eli matalampi) kuin suomalaisten keskimäärin (Kela 2019b, kuvio 3). Kuuden suurimman kunnan vertailussa diabeteksen esiintyvyyttä kuvaava indeksi oli kuitenkin Vantaalla korkein (kuvio 3b) ja arvo oli myös koko maan keskiarvoa korkeampi. Kaikki muut kansantauti-indeksit olivat korkeimmat Oulussa, ja Vantaan keskiarvot olivat keskimäärin kolmanneksi korkeimmat Oulun ja Tampereen jälkeen muiden paitsi astman ja psykoosien osalta (kuvio 3.)

Kuvio 3. Vuoden 2018 kansantauti-indeksi (A) ja sen laskennassa käytettävät osaindeksit (A-B): A. astma, verenpainetauti ja sepelvaltimotauti, B. diabetes, psykoosit, sydämen vajaatoiminta ja nivelreuma. Lähteet: Kansaneläkelaitos, Terveyspuntarin kansantauti-indeksi (Kela 2019c).

Vantaan sisäisten terveyserojen tutkimiseksi sairastavuus- ja kansantauti-indeksit laskettiin vuoden 2017 osalta erikseen jokaiselle suuralueelle sekä jakamalla kaupunki 26 alueeseen, joista kymmenen oli yksittäisiä kaupunginosia (Korvanen 2019). Kaupunginosittainen tarkastelu ei ollut mahdollista alueiden liian pienen väestöpohjan vuoksi. Vuonna 2017 Vantaan suuralueista tervein väestö asui Aviapoliksen suuralueella, jossa sairastavuusindeksiarvo oli 68,9. Kivistö oli seuraavaksi tervein suuralue arvolla 72,5. Korkein indeksiluku 92 oli Koivukylän suuralueella, mutta sekin oli kuitenkin alle maan keskitason. Kuvasta 1 nähdään vuoden 2017 sairastavuusindeksi Vantaan 26 alueella (Korvanen 2019). Korkein arvo (113,1) oli Havukoskella ja matalin puolestaan Luoteis-Vantaalla (67,4).

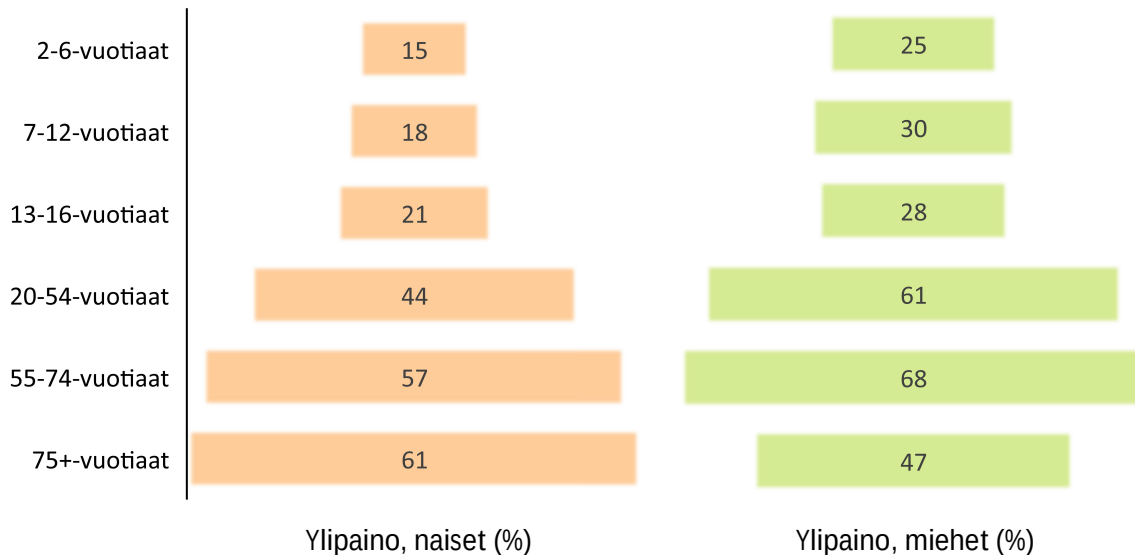
Kuva 1. Sairastavuusindeksi Vantaan osa-alueilla vuonna 2017 (Korvanen 2019).

Ylipaino

Ylipaino ja lihavuus ovat keskeisiä kansantautien, kuten sydän- ja verisuonitautien, tyypin 2 diabeteksen, tuki- ja liikuntaelinsairauksien ja useiden syöpien riskitekijöitä. Ylipainoisuus ja lihavuus ovat yleisiä Suomessa, vaikka yleistyminen näyttää hidastuneen viimeisten vuosien aikana. Yli puolet suomalaisista työikäisistä aikuisista on ylipainoisia. Erityisen huolestuttavaa on, että lasten ja nuorten ylipainoisuus on yleistynyt. (THL 2019a.)

Kuviosta 4 nähdään ylipainoisten osuudet eri ikäryhmissä Vantaalla. Vantaalaisten FinLapset -lasten ja nuorten terveys- ja hyvinvointiseurantaan osallistuneiden 2–16 -vuotiaiden ikäryhmissä tytöistä 15–21 prosenttia ja pojista 25–28 prosenttia oli ylipainoisia vuonna 2018 (THL 2019b). Tyttöihin verrattuna suurempi osa pojista oli ylipainoisia (kuvio 4). Nämä osuudet eivät juurikaan eroa koko Suomen keskitasosta eikä ylipainoisten osuuksissa ole havaittavissa suuria muutoksia Vantaalla viime vuosien aikana. (THL 2019b.) Vuoden 2018 FinSote-tutkimukseen vastanneista 20 vuotta täyttäneistä

vantaalaisista naisista 44–61 prosenttia ja miehistä 47–61 prosenttia oli ylipainoisia. 75 vuotta täyttäneistä suurempi osa naisista kuin miehistä oli ylipainoisia. (THL 2019c, kuvio 4.) Tuloksissa oli nähtävissä eroja koulutustason mukaan siten, että ylipainoisten osuus oli suurin matalan koulutuksen saaneilla, joista noin kaksi kolmannesta oli ylipainoisia, kun taas keskitason tai korkean koulutuksen saaneista noin puolet oli ylipainoisia. Vastaavat erot olivat nähtävissä myös koko maan tuloksissa. (THL 2019c.)

Kuvio 4. Ylipainoisten (painoindeksi, BMI $\geq$ 25) osuus (%) eri ikäryhmissä Vantaalla. Lähteet: FinLapset-lasten ja nuorten terveysterveys- ja hyvinvointiseuranta (THL 2019b), ja FinSote-tutkimus (THL 2019c).

Lähteet

Kansaneläkelaitos (Kela). 2019a. Miten sairastavuusindeksi lasketaan. Aineistolähde:

<https://www.kela.fi/terveyspuntari>. Viitattu 25.10.2019.

Kansaneläkelaitos (Kela). 2019b. Terveyspuntarin sairastavuusindeksi. Aineistolähde:

http://raportit.kela.fi/ibi_apps/WFServlet?IBIF_ex=nit079a1 (25.10.2019).

Kansaneläkelaitos (Kela). 2019c. Terveyspuntarin kansantaudit. Aineistolähde:

http://raportit.kela.fi/ibi_apps/WFServlet?IBIF_ex=nit083a1 (29.11.2019).

Korvanen K. Sairastavuusindeksi Vantaalla 2017. Vantaan kaupunki. Tietopalvelut B1:2019.

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/143661_Tilastokatsaus_1_2019_Sairastavuusindeksi_Vantaalla_2017.pdf

Terveysterveys- ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019a. Ylipaino. <https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/terveys/ylipaino>. Viitattu 25.10.2019.

Terveysterveys- ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019b. FinLapset-Lasten ja nuorten terveysterveys- ja hyvinvointiseuranta.

<https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/finlapset>. Aineistolähde: Sotkanet.fi. (16.10.2019).

Terveysterveys- ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019c. FinSote -tutkimus. <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/finsote-tutkimus>.

Aineistolähde: Sotkanet.fi (16.10.2019).

2.1.2 Psyykkinen terveys ja hyvinvointi

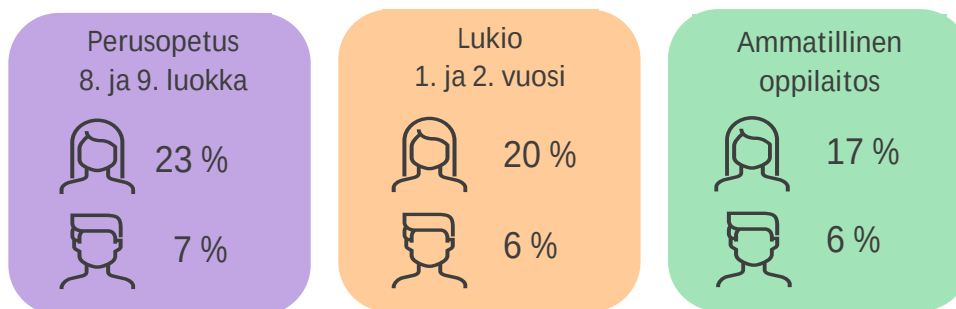
Mielenterveys on voimavara ja osa terveyttä. Se on myös tärkeää yksilön hyvinvoinnille ja toimintakyvylle. Tässä katsauksessa psyykkistä terveyttä ja hyvinvointia tarkastellaan koululaisten kokeman ahdistuneisuuden sekä työikäisten mielenterveysperusteisen työkyvyttömyyden näkökulmista.

Ahdistuneisuus

Ahdistuneisuus on tunnetila, johon voi liittyä muun muassa jännitystä, pelkoa, levottomuutta sekä huolestuneisuutta. Ohimenevä ahdistuksen tunnetila on osa nuoren normaalia elämää. Ahdistuneisuushäiriöissä ahdistuneisuus on voimakasta, pitkäkestoista ja heikentää usein toimintakykyä ja elämänlaatua. Ahdistushäiriö altistaa myös masennuksen ja mahdollisesti päihdehäiriön synnylle, jotka saattavat vaikeuttaa myöhempää työelämään pääsyä tai siitä suoriutumista. Turvallinen ja iänmukaisia haasteita ja onnistumisen kokemuksia mahdollistava arki tukee nuoren tasapainoista kehitystä. (Strandholm ja Ranta 2013, Mielenterveystalo 2019.)

Vuoden 2019 kouluterveyskyselyyn osallistuneet tytöt raportoivat kokevansa poikia enemmän ahdistuneisuutta: perusopetuksen 8. ja 9. luokkalaisista tytöistä noin joka neljäs ja toisen asteen opiskelijatytyöistä noin joka viides raportoi kokevansa ahdistuneisuutta, kun vastaava osuus pojilla oli alle kymmenen prosenttia (THL 2019). Edelliseen kouluterveyskyselykierrrokseen (2017) verrattuna ahdistusta raportoivien tyttöjen osuus oli perusopetuksen 8. ja 9. luokkalaisilla ja lukiolaisilla noin kolme prosenttiyksikköä korkeampi. Ammatillisen oppilaitoksen ja poikien osuuksissa havaitut muutokset olivat pienempiä. Koko maahan verrattaessa vaikuttaisi siltä, että vantaalaisten oppilaiden tulokset ovat samansuuntaisia. (THL 2019.)

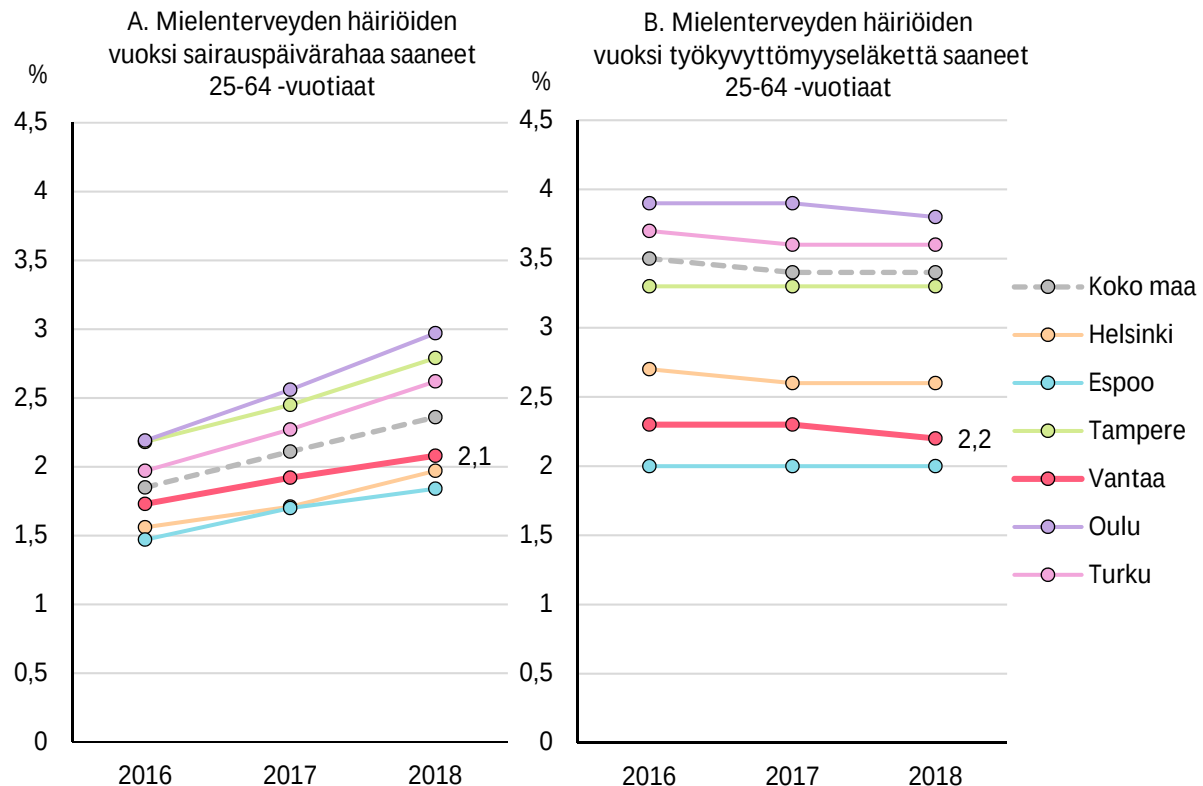
■ Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, Kouluterveyskysely 2019:

Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot ja työkyvyttömyyseläkkeet

Mielenterveyden häiriöiden vuoksi sairauspäivärahaa saaneiden 25-64 -vuotiaiden osuutta koko maassa ja kuutoskaupungeissa vuosina 2016-2019 esitetään kuviossa 5A (Kela 2019). Tarkastelussa olevan kolmivuotiskauden aikana mielenterveysperusteisesti päivärahaa saaneiden osuus näyttäisi lisääntyneen hieman koko maassa. Kuutoskaupunkeja tarkasteltaessa, korvausta saaneiden osuus oli Vantaalla hieman korkeampi kuin Helsingissä ja Espoossa, mutta kuitenkin koko maan keskiarvoa ja muita kuutoskuntia alhaisempi (kuvio 5A). Mielenterveysperusteisen sairausloman yleisyys oli suurempaa naisilla kuin miehillä. Esimerkiksi 2,8 prosenttia 25-64 -vuotiaista naisista oli vuonna 2018 saanut sairauspäivärahaa mielenterveydenhäiriöiden vuoksi, kun miehillä vastaava luku oli puolet pienempi, 1,4 prosenttia. Sukupuolien välinen ero oli vastaavan suuruinen myös edellisinä tarkasteluvuosina. (Kela 2019.)

Mielenterveyden häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saaneiden 25–64 -vuotiaiden määrissä ei ole tapahtunut suuria muutoksia, kun tarkastellaan koko maan ja kuutoskuntien osuuksia vuosien 2016–2018 aikana (ETK 2019, kuvio 5B). Vantaalla osuus on hieman Espoota suurempi, mutta koko maan keskiarvoa ja muita kuutoskuntia alhaisempi. Sukupuolten välillä oli hyvin pieni ero: esimerkiksi vuonna 2018 2,1 prosenttia 25–64 -vuotiaista miehistä ja 2,4 prosenttia naisista sai mielenterveysperusteista työkyvyttömyyseläkettä. (ETK 2019.)

Kuvio 5. Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa (A) ja työkyvyttömyyseläkettä (B) saaneet 25-64 -vuotiaat vuosina 2016, 2017 ja 2018 (% vastaavanikäisestä väestöstä). Sairauspäivärahaa saaneet kuvaa yli 10 arkipäivää kestäneitä sairauspoissaoloja. Lähde: Tilasto sairauspäivärahasta (Kansaneläkelaitos 2019) ja Eläketilastot (Eläketurvakeskus 2019).

Lähteet

Eläketurvakeskus (ETK). 2019. Eläketilastot. Aineistolähde: Sotkanet.fi (17.10.2019).

Kansaneläkelaitos (Kela). 2019. Tilasto sairauspäivärahasta. Aineistolähde: Sotkanet.fi (16.10.2019).

Mielenterveystalo. 2019. Ahdistuneisuushäiriöt. <https://www.mielenterveystalo.fi> (25.10.2019).

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019. Kouluterveyskysely. <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/kouluterveyskysely>. Aineistolähde: Sotkanet.fi (16.10.2019).

Thea Strandholm ja Klaus Ranta. 2013. Ahdistus ja ahdistuneisuushäiriöt. Kirjassa: Mauri Marttunen, Taina Huurre, Thea Strandholm, Riitta Viialainen. Opas nuorten parissa työskenteleville aikuisille. <http://www.julkari.fi/handle/10024/110484>.

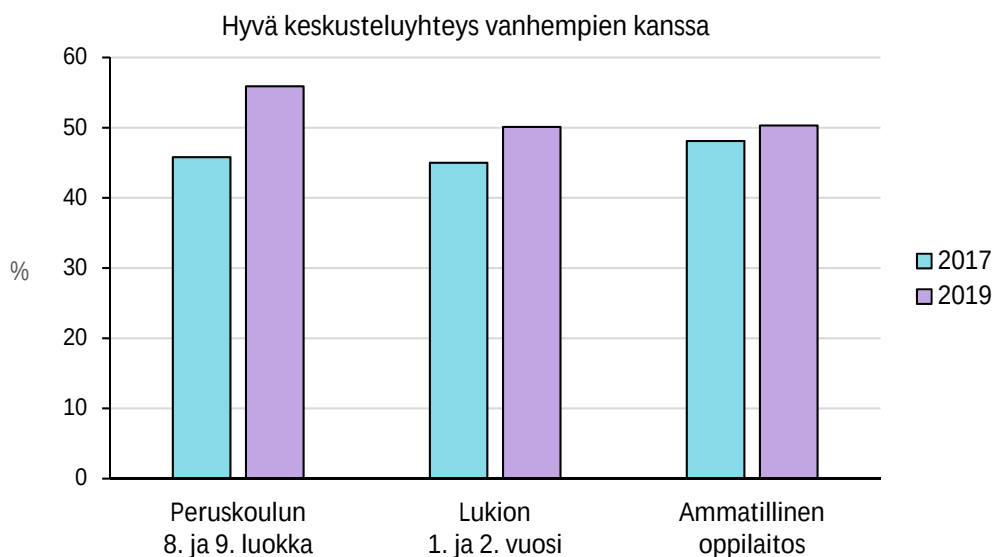
2.1.3 Sosiaalinen terveys ja hyvinvointi

Yhteisöllisyys on yksi tärkeistä sosiaalisen terveyden ja hyvinvoinnin osa-alueista. Yhteisöllisyys pitää sisällään ihmissuhteet, vapaa-ajan toiminnan, katsomuksellisuuden, osallisuuden sekä mahdollisuuden vaikuttaa (Vantaan kaupunki 2018). Tässä luvussa tarkastellaan sosiaalista hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä keskusteluyhteyden, yksinäisyyden ja äänestysaktiivisuuden näkökulmista.

Keskusteluyhteys vanhempien kanssa

Avoin vuorovaikutus nuoren ja vanhemman välillä on tärkeää nuoren hyvinvoinnin edistämisen kannalta. Nuorilla, joilla on hyvä suhde vanhempiinsa, esiintyy vähemmän muun muassa mielenterveyden ja hyvinvoinnin haasteita. (Halme ym. 2018.) Vanhemmuuden tuki on lapsen ja nuoren hyvinvoinnin varhaista tukemista ja eriarvoisuuden vähentämistä, joka on kuntien keskeinen tehtävä. Vanhemmuuden tukemiselle löytyy myös lakisääteinen perusta. Lapsen oikeuksien sopimus edellyttää, että vanhempia tuetaan kasvatustehtävässään (Yleissopimus lapsen oikeuksista 1989).

Kouluterveyskyselyyn vuonna 2019 vastanneista vantaalaislapsista ja nuorista keskimäärin joka toinen raportoi kokevansa keskusteluyhteyden vanhempien kanssa hyväksi (THL 2019a). Verrattuna vuoden 2017 kouluterveyskyselyn tuloksiin, keskusteluyhteyden hyväksi kokevien osuus oli suurempi vuonna 2019 (kuvio 6). Esimerkiksi vuonna 2017 kyselyyn vastanneista peruskoulun 8. ja 9. luokkalaisista 46 prosenttia raportoi keskusteluyhteyden vanhempien kanssa hyväksi, kun se vuonna 2019 oli 56 prosenttia. Suurempi osa pojista kuin tytöistä koki, että keskusteluyhteys vanhempiin oli hyvä. Erot tyttöjen ja poikien osuuksissa eri oppiasteilla vuoden 2019 kyselyssä olivat 12-13 prosenttiyksikköä. Koko maahan verrattaessa vantaalaisten oppilaiden tulokset ovat samansuuntaisia. (THL 2019a.)

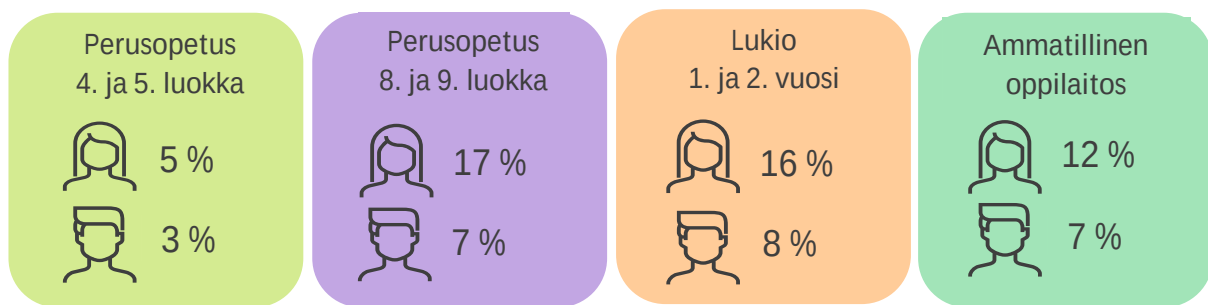
Kuvio 6. Keskusteluyhteyden vanhempien kanssa hyväksi raportoitujen vantaalaislasten ja nuorten osuudet vuosien 2017 ja 2019 kouluterveyskyselyissä. Lähde: Kouluterveyskysely (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos).

Yksinäisyys

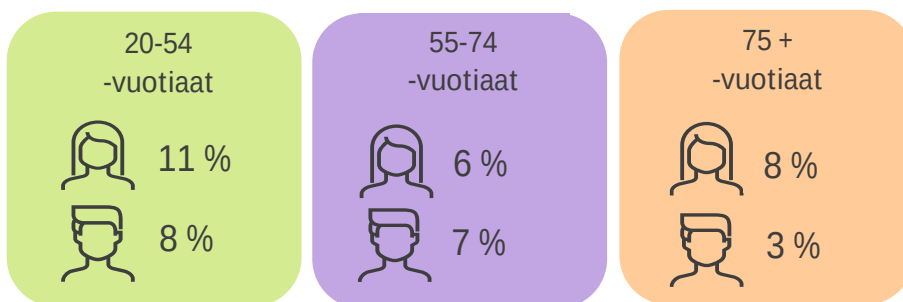
Pitkään kestänyt yksinäisyys voi heikentää itsetuottamusta sekä lisätä psykososiaalista huonovointisuutta ja syrjäytymisriskiä. Nuorena alkanut yksinäisyys voi jatkua pitkälle aikuisuuteen ja sillä voi olla vakavia seurauksia niin yksilötason hyvinvoinnille kuin kansanterveydellekin. (Mieli, Suomen Mielenterveysseura ry. 2019)

Vuonna 2019 kouluterveyskyselyyn vastanneista pojista alle kymmenen prosenttia raportoi tuntevansa itsensä yksinäiseksi usein tai jatkuvasti. Tytöillä vastaava osuus oli jonkin verran korkeampi ja vaihteli oppiasteittain 5-17 prosentin välillä. (THL 2019a.) FinSote-tutkimukseen osallistuneista aikuisista keskimäärin alle 10 prosenttia raportoi tuntevansa yksinäisyyttä. Kyselyyn vastanneista naisista 6–11 prosenttia ja miehistä 3–8 prosenttia kokivat yksinäisyyttä. (THL 2019b.)

■ Itsensä yksinäiseksi tuntevien oppilaiden osuudet (Kouluterveyskysely 2019):

■ Itsensä yksinäiseksi tuntevien työikäisten ja iäkkäiden osuudet (FinSote-tutkimus 2018):

Äänestysaktiivisuus

Äänestysaktiivisuus kertoo kuntalaisten yhteiskunnallisesta osallisuudesta, sillä jokaisella äänioikeutetulla on mahdollisuus vaikuttaa äänestämällä. Monenlaiset syyt voivat kuitenkin vaikuttaa siihen, äänestääkö yksittäinen ihminen vaaleissa. Äänestamisaktiivisuudessa on eroja muun muassa iän, sukupuolen ja asuinalueen mukaan. Äänestämättömyys on niin ikään sidoksissa huono-osaisuuteen ja syrjäytymiseen.

Suomessa järjestettiin vuonna 2019 eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit. Eduskuntavaaleissa äänestysviikkoa Vantaalla nousi 70,4 prosenttiin, mikä on 0,5 prosenttiyksikköä edellisiä eduskuntavaaleja enemmän (Piironen 2019a). Myös valtakunnallisesti äänestettiin aktiivisemmin, sillä koko maassa äänestysprosentti nousi 72,1 prosenttiin kun se vuonna 2015 oli 70,1 prosenttia. Eduskuntavaaleissa vantaalaisista naisista äänesti 71,8 prosenttia ja miehistä 68,9 prosenttia. Äänestysaktiivisuus vaihteli huomattavasti äänestysalueittain. Kevään 2019 eduskuntavaaleissa

LIITE: Stadsfullmäktige 18.05.2020 / 9 §

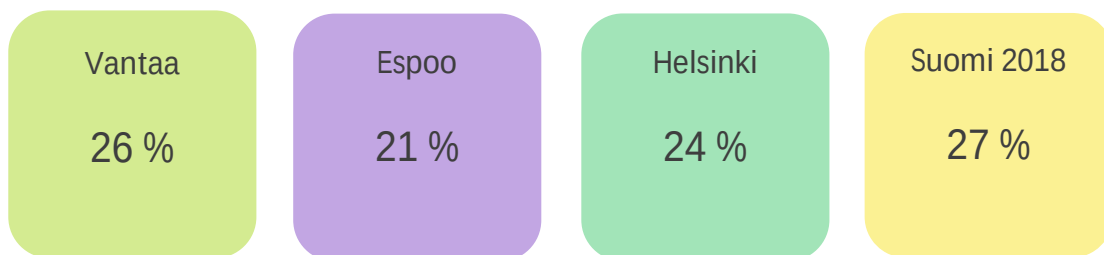
2.1.4 Työkyky

Työkyky tarkoittaa työntekijän edellytysten sekä tehtävän asettamien vaatimusten ja mahdollisuuksien tasapainoa. Työkykyyn vaikuttavat terveys ja toimintakyky, osaaminen, arvot, asenteet ja motivaatio, johtaminen, työyhteisö ja työolot, yhteiskunta sekä lähiyhteisö. (Työterveyslaitos 2019.) Tässä katsauksessa vantaalaisten työkykyä tarkastellaan koetun työkyvyn sekä sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyseläkkeiden näkökulmista.

Koettu työkyky

FinSote-tutkimukseen vastanneista vantaalaisista työkäisistä noin joka neljäs arvioi työkykynsä heikentyneeksi (THL 2019) ja noin neljännes vantaalaisista työkäisistä arvioi, että he eivät todennäköisesti jaks työskennellä eläkeikään saakka. Nämä osuudet vastasivat Finsote-tutkimukseen osallistuneiden kuntien keskiarvoa, mutta olivat hieman korkeammat kuin Helsingissä tai Espoossa. (THL 2019.)

- Työkykynsä heikentyneeksi arvioivien osuus, FinSote-tutkimus 2018:

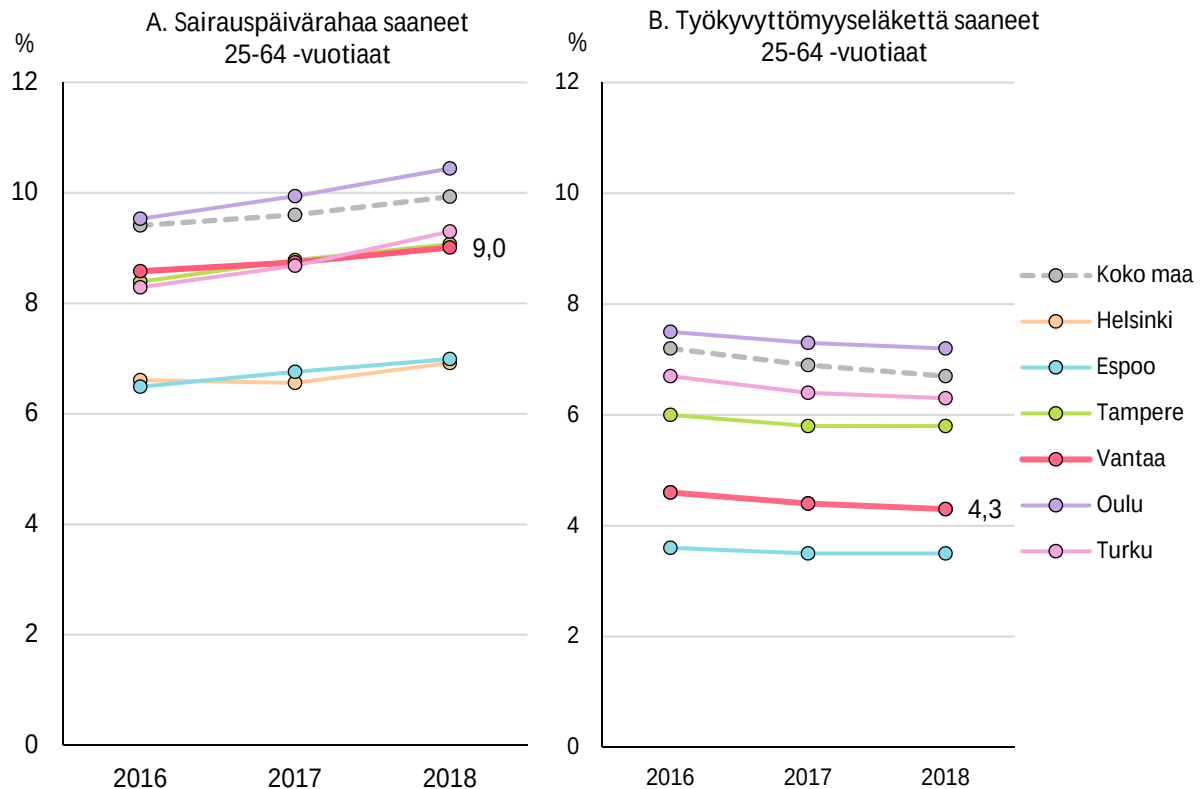

- Niiden osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaks työskennellä vanhuuseläkeikään saakka, FinSote-tutkimus 2018:

Sairauspoissaolot

Sairauspäivärahaa saaneiden 25-64 -vuotiaiden osuutta koko maassa ja kuutoskaupungeissa vuosina 2016–2019 esitetään kuviossa 7A (Kela 2019). Tarkastelussa olevan kolmivuotiskauden aikana päivärahaa saaneiden osuus näyttäisi hieman lisääntyneen koko maassa. Kuutoskaupunkeja tarkasteltaessa, korvausta saaneiden osuus oli Vantaalla hieman korkeampi kuin Helsingissä ja Espoossa, mutta kuitenkin koko maan keskiarvoa alhaisempi. Vuonna 2018 yhdeksän prosenttia 25-64-vuotiaista vantaalaisista sai sairauspäivärahaa. Yleisyys oli suurempaa naisilla kuin miehillä. Esimerkiksi 9,5 prosenttia 25–64 -vuotiaista naisista oli vuonna 2018 saanut sairauspäivärahaa, kun taas miehillä vastaava luku oli kolmanneksen pienempi, 6,7 prosenttia. Sukupuolten välinen ero oli vastaavan suuruinen myös edellisinä tarkasteluvuosina. (Kela 2019.)

Kuvio 7. Sairauspäivärahaa (A) ja työkyvyttömyyseläkettä (B) saaneet 16–64 -vuotiaat vuosina 2016, 2017 ja 2018, % vastaavan ikäisestä väestöstä. Sairauspäivärahaa saaneet kuvaa yli 10 arkipäivää kestäneitä sairauspoissaoloja. Huomio: B-kuvassa Helsinki kulkee Vantaan kuvaajan takana eikä siksi ole näkyvissä. Lähde: Tilasto sairauspäivärahasta (Kansaneläkelaitos), Eläketilastot (Eläketurvakeskus).

Työkyvyttömyyseläkkeet

Työkyvyttömyyseläkettä saaneiden 25–64 -vuotiaiden osuutta koko maassa ja kuutoskaupungeissa vuosina 2016–2019 esitetään kuviossa 7B (ETK 2019). Kolmivuotiskauden aikana työkyvyttömyyseläkettä saaneiden osuus näyttäisi hieman vähentyneen koko maassa. Vantaalla osuus on hieman Espoota suurempi, mutta koko maan keskiarvoa ja muita kuutoskaupunkeja alhaisempi. Vuonna 2018 noin neljä prosenttia 25–64 -vuotiaista vantaalaisista sai työkyvyttömyyseläkettä. Yleisimmät perusteet työkyvyttömyyseläkkeelle olivat mielenterveyden häiriöt (2 % vastaavan ikäisestä väestöstä) ja tuki- ja liikuntaelämistön sairaudet (0,6 % vastaavan ikäisestä väestöstä). Naisten ja miesten välillä ei ollut havaittavissa suuria eroja työkyvyttömyyseläkettä saaneiden osuuksissa. (ETK 2019.)

Lähteet

Eläketurvakeskus (ETK). 2019. Eläketilastot. Aineistolähde: Sotkanet.fi (17.10.2019)

Kansaneläkelaitos (Kela). 2019. Tilasto sairauspäivärahasta. Aineistolähde: Sotkanet.fi (16.10.2019)

Terveystieteiden tutkimuskeskus (THL). 2019. FinSote -tutkimus. <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/finnote-tutkimus>. Aineistolähde: Sotkanet.fi (16.10.2019).

Työterveyslaitos (TTL). 2019. Mitä työhyvinvointi on? <https://www.ttl.fi/perehdytys-tyohyvinvointiin-tyoterveyteen-ja-tyoturvallisuuteen/tyohyvinvointi-yhteinen-asia/>. Viitattu 17.10.2019.

2.1.5 Tapaturmat ja turvallisuus

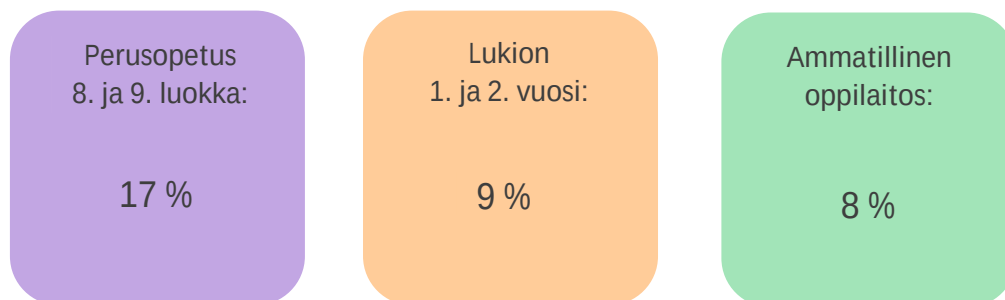
Tässä luvussa tarkastellaan koulussa, työpaikalla ja liikenteessä tapahtuvia vahinkoja ja tapaturmia sekä iäkkäiden henkilöiden kaatumistapaturmia. Lisäksi arvioidaan vantaalaisten lasten ja nuorten elinympäristön turvallisuutta fyysisen väkivallan, koulukiusaamisen sekä nuorten päihdekiinniottojen ja rikosten näkökulmista.

Tapaturma on odottamaton tapahtuma, jonka yhteydessä ihminen loukkaantuu tai menehtyy. Tapaturman yleinen tunnusmerkki on eriasteinen ruumiillinen vamma (THL 2019a). Tapaturmien ehkäisy alkaa vaaratekijöiden tunnistamisesta. Tapaturmien suunnitelmallinen ehkäisy vaatii kansallisen, maakuntien ja paikallisen tason suunnitelmien kehittämistä, voimavarojen kohdentamista, menetelmien kehittämistä tutkimusten soveltamiseksi käytäntöön, monialaisia yhteistyöverkostoja ja hyvän tapaturmien seuranta- ja tilastointijärjestelmän. Tapaturmien ehkäisytyö voidaan jakaa toimintaympäristöjen mukaisesti koti- ja vapaa-ajan tapaturmien, liikenneonnettomuuksien ja työtapaturmien ehkäisyyn. Tapaturmien ehkäisy on turvallisuuden edistämistä, joka sisältyy myös osaksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. (THL 2019a.)

Tapaturmat koulussa ja koulumatkalla

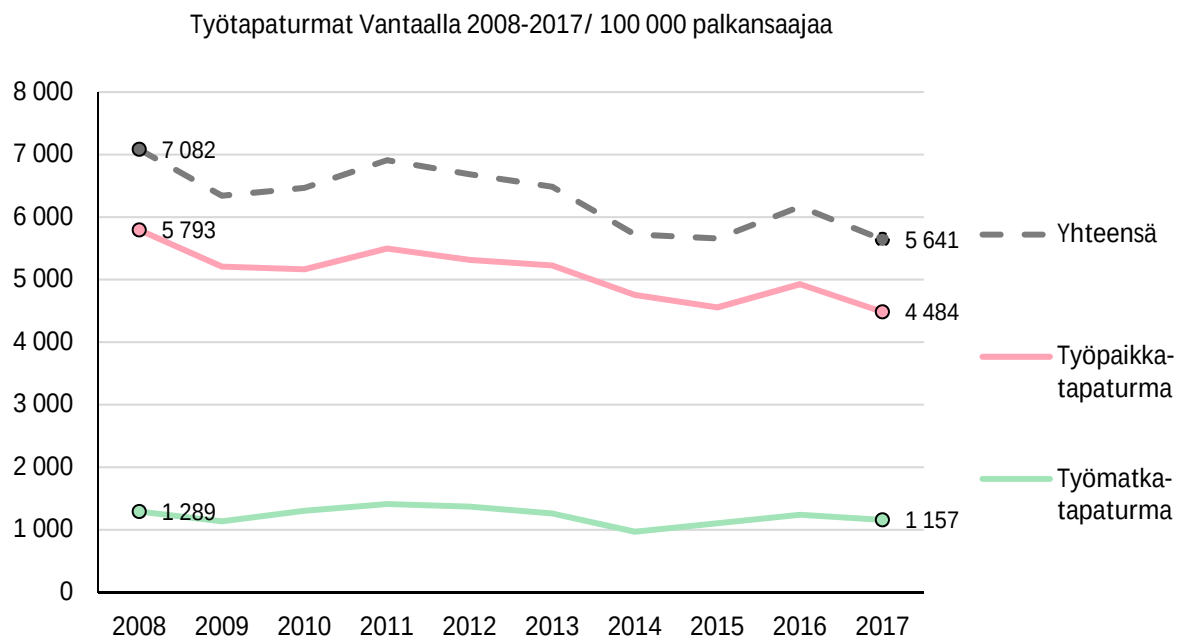
Kouluterveyskyselyyn vuonna 2019 vastanneista perusopetuksen 8. ja 9. luokkalaisista noin joka kuudes raportoi, että hänelle oli sattunut koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana vähintään yksi tapaturma, joka oli vaatinut terveydenhuollon vastaanotolla käyntiä (THL 2019b). Vastaavasti kyselyyn vastanneista lukion ja ammatillisen oppilaitoksen oppilaita joka kymmenes ilmoitti koulussa tai koulumatkalla hänelle tapahtuneesta tapaturmasta. Koko maan keskiarvoon ja vuoden 2017 kouluterveyskyselyn tuloksiin verrattuna erot olivat pieniä. (THL 2019b.)

- Sattunut tapaturma koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana, Kouluterveyskysely 2019:

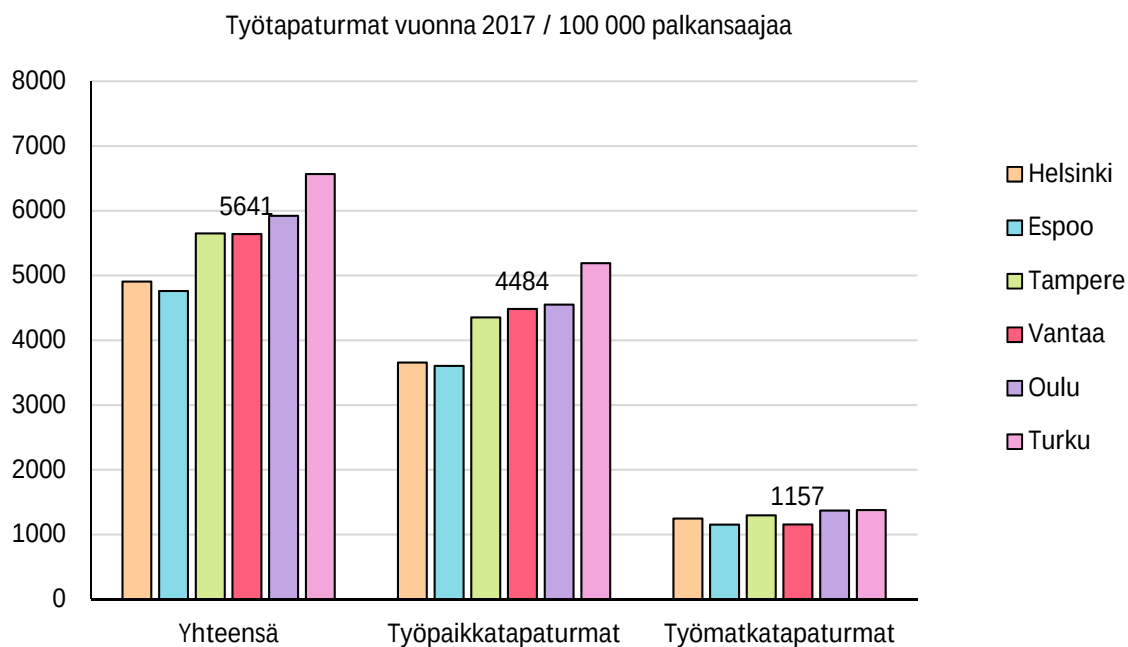

Työpaikka ja työmatkatapaturmat

Vuonna 2018 vantaalaisilla työpaikoilla sattui palkansaajille yhteensä 6 499 työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksesta korvattua työtapaturmaa (TVK 2019). Näistä 5 136 oli työpaikkatapaturmia, eli työtapaturman sattumisolosuhte oli muu kuin asunnon ja työpaikan välinen matka. Asunnon ja työpaikan välisellä matkalla puolestaan sattui yhteensä 1 363 työtapaturmaa (= työmatkatapaturma). Vertailtavuuden mahdollistamiseksi työtapaturmat esitetään kuvioissa 8 ja 9 tapaturmasuhteena (tapaturmien lukumäärä / 100 000 palkansaajaa). Työtapaturmien määrä vähentyi Vantaalla vuosien 2008-2017 aikana, mikä näkyi erityisesti työpaikalla tapahtuneiden tapaturmien vähentymisenä (kuvio 8). Kuutoskaupunkeja tarkasteltaessa, työtapaturmien määrä oli Vantaalla vuonna 2017 korkeampi kuin Helsingissä ja Espoossa, mutta alhaisempi kuin Oulussa tai Turussa (kuvio 9).

Kuvio 8. Työtapaturmat (lukumäärä / 100 000 palkansaajaa) Vantaalla vuosina 2008–2017. Lähde: Tapaturmavakuutuskeskus.

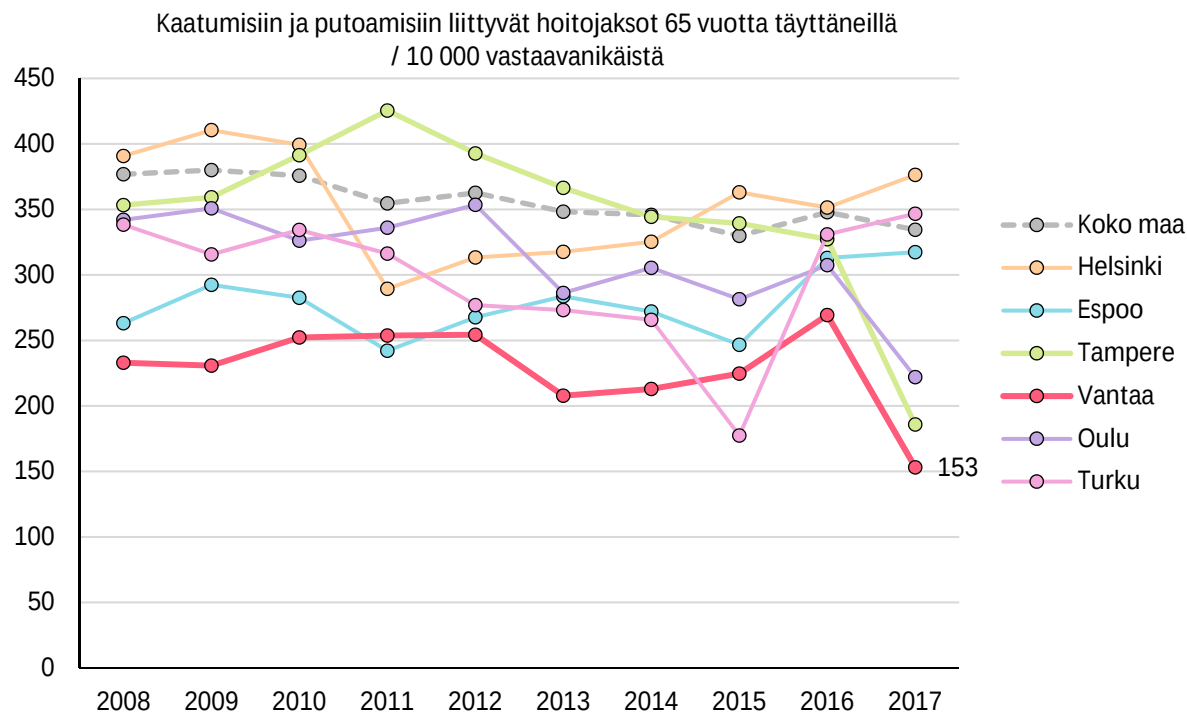
Kuvio 9. Työtapaturmat (lukumäärä / 100 000 palkansaajaa) kuusikkokunnissa vuonna 2017. Lähde: Tapaturmavakuutuskeskus.

Iäkkäiden henkilöiden kaatumistapaturmat

Valtaosa iäkkäiden tapaturmista aiheutuu kaatumisista ja kaatumisten seuraukset ovat vakavampia kuin nuoremmilla ikäryhmillä. Suomessa kuolee vuosittain noin tuhat henkilöä kaatumisen seurauksena. Kaatumisesta voi tulla erilaisia vammoja, esimerkiksi lonkkamurtuma, joita on viime vuosina ollut kuitenkin aiempaa vähemmän. (THL 2019c.)

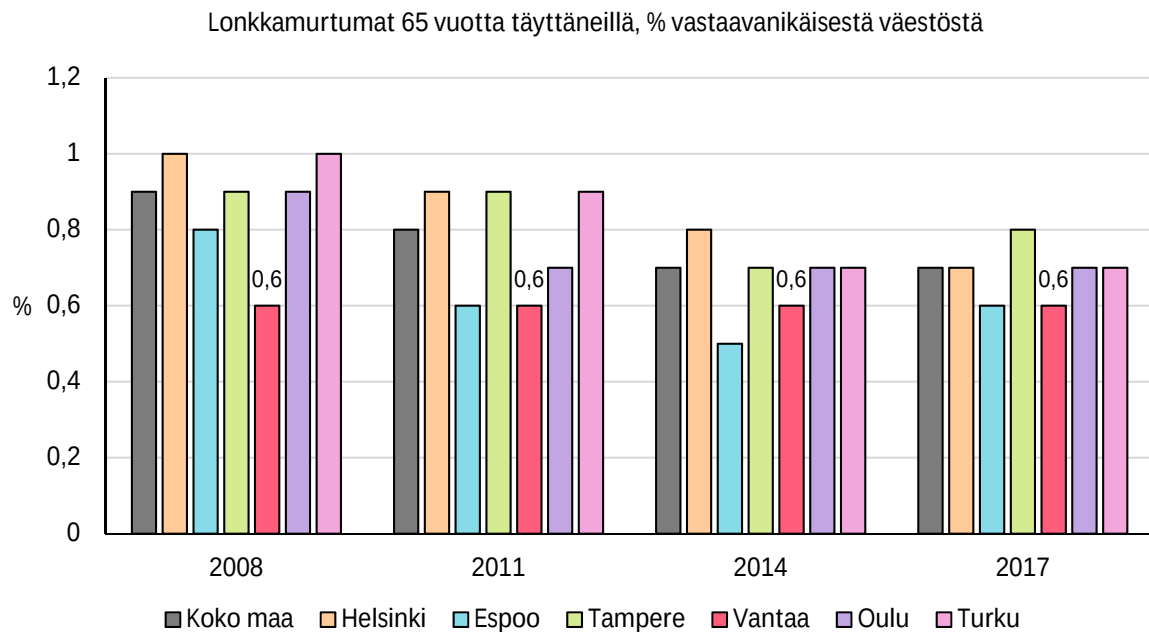
Kaatumisvammojen ehkäisemiseen kannustaa tuleva hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosa eli HYTE-kerroin (THL 2019c). Seurattava tulosindikaattori on ”kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavanikäistä (ind. 3959)”. Kyseinen indikaattori ilmaisee vuoden aikana kaatumisen tai putoamisen vuoksi sairaanhoitoa saaneiden 65 vuotta täyttäneiden potilaiden hoitojaksojen lukumäärän kymmentä tuhatta vastaavanikäistä asukasta kohti. Sairaalahoidon sisältää sekä julkisen sektorin (kunnat, kuntayhtymät ja valtio) että yksityisen sektorin järjestämän sairaalahoidon. (THL 2019d.)

Kuviosta 10 nähdään kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä kuutoskaupungeissa vuosina 2008-2017. Vantaalla hoitojaksojen määrä oli tarkastelujakson aikana alhaisimmillaan vuonna 2017, jolloin 65 vuotta täyttäneille vantaalaisille tapahtui keskimäärin 153 kaatumisiin ja putoamisiin liittyvää hoitojaksoa 10 000 vastaavanikäistä kohden. (Kuvio 10, THL 2019e.) Vantaalla hoitojaksojen määrä oli muihin kuusikkokuntiin verrattuna alhaisin (kuvio 10). Naisilla hoitojaksoja oli miehiä enemmän koko tarkastelujakson ajan, vaikka sukupuolien välinen ero näyttäisi hieman kaventuneen viime vuosien aikana. Esimerkiksi vuonna 2008 vantaalaisilla 65 vuotta täyttäneillä naisilla oli kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitojaksoja yhteensä 293 ja miehillä 149 (10 000 vastaavanikäistä kohden), kun vastaava luku vuonna 2017 oli naisilla 174 ja miehillä 124 (THL 2019e).

Kuvio 10. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä kuutoskunnissa vuosina 2008–2017. Lähde: Perusterveydenhuoltotilasto ja Erikoissairaanhoitotilasto (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos).

Lonkkamurtumat kuvaavat vakavampien kaatumistapaturmien määrää. Kuviosta 11 nähdään, että Vantaalla tapahtuu hieman maan keskitasoa vähemmän lonkkamurtumia: vuosina 2008–2017 lonkkamurtumia tapahtui keskimäärin 0,6 prosentille 65 vuotta täyttäneistä vantaalaisista (THL 2019e). Lonkkamurtumien määrissä ei ole Vantaan osalta havaittavissa ajallista muutosta, mutta naisilla lonkkamurtuman saaneiden osuus oli miehiä suurempi. Esimerkiksi vuonna 2017 vastaavanikäisistä naisista 0,7 prosenttia ja miehistä 0,4 prosenttia sai lonkkamurtuman (THL 2019e).

Kuvio 11. Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä kuutoskunnissa vuosina 2008–2017. Lähde: Perusterveydenhuoltotilasto ja Erikoissairaanhoitotilasto (Terveystieteiden tutkimuskeskus).

Liikennevahingot

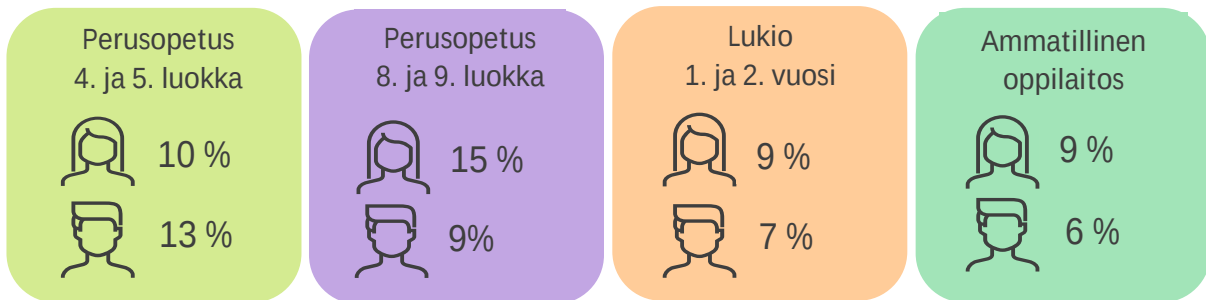
Liikenteen turvallisuutta kuvaavana indikaattorina on tähän raporttiin nostettu Onnettomuustietoinstituutin (OTI) keräämiä liikennevahinkoja vuodelta 2017. Näihin tilastoihin on koottu kaikki vakuutusyhtiöiden korvaamat liikennevahingot eli vahinko tässä tapauksessa on liikennevahinko, jonka johdosta on maksettu korvausta henkilö- tai omaisuusvahingosta tai liikennevahinko, josta on aiheutunut pelkästään järjestely- tai oikeuskuluja. (OTI 2019.)

Vantaalla sattui vuoden 2017 aikana 4 234 vakuutusyhtiöiden korvaamaa liikennevahinkoa, joka on 19,1 vahinkoa 1 000 asukasta kohden. Liikennevahingoista vammautuneita tai kuolleita oli 1 727 eli 3,3 henkilöä 1 000 asukasta kohden. Yksittäisten kuntien liikennevahinkoja tarkasteltaessa on otettava huomioon, että havaintojen vähäinen määrä heikentää niiden yleistettävyyttä. (OTI 2019.)

Lasten ja nuorten ympäristön turvallisuus

Kouluterveyskyselyyn vuonna 2019 vastanneista vantaalaisista perusopetuksen 4. ja 5. luokkalaisista keskimäärin 11 prosenttia raportoi kokeneensa vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana (THL 2019b). Vastaava osuus perusopetuksen 8. ja 9. luokkalaisilla oli 12 prosenttia, lukiolaisilla 8 prosenttia ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoilla 7 prosenttia.

- Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, Kouluterveyskysely 2019:

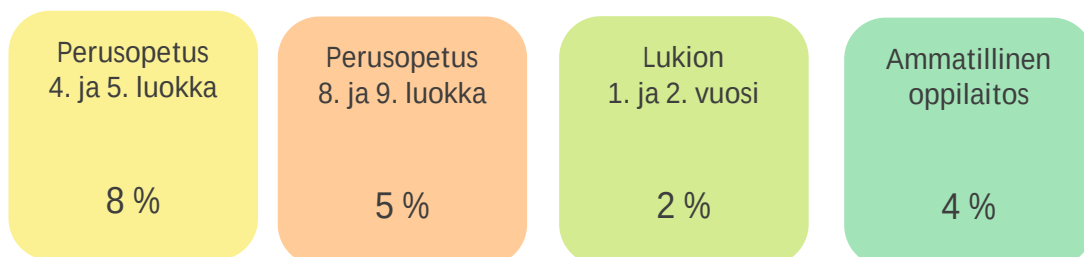

Koulukiusaaminen

Jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus turvalliseen lähiympäristöön ilman kiusaamisen ja syrjinnän pelkoa. Oikeuden tulisi toteutua yhdenvertaisesti kaikilla nuorilla esimerkiksi sukupuoleen, syntyperään, ikään, vammaisuuteen tai seksuaaliseen suuntautumiseen katsomatta. Kiusaaminen voidaan ymmärtää monella tavalla ja ilmiöstä on olemassa erilaisia määritelmiä. Tutkimuksissa kiusaaminen määritellään usein seuraavasti: ”Kiusaamista on se, kun yhdelle ja samalle oppilaalle aiheutetaan toistuvasti vahinkoa ja/tai pahaa mieltä. Tekijöinä on joku tai jotkut, joita vastaan kiusatun on vaikea puolustautua.” (Salmivalli 2010.)

Kouluterveyskyselyyn vastanneista perusopetuksen 4. ja 5. luokkalaista lapsista noin 8 prosenttia vastasi kokeneensa koulukiusaamista koulussa vähintään kerran viikossa lukukauden aikana (THL 2019b). Siirryttäessä toiselle asteelle näyttäisi kiusaaminen vähenevän vastanneiden keskuudessa. Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista kiusaamista on kokenut enää vain noin 2 prosenttia. Verrattaessa koko maan tuloksiin ovat tulokset samansuuntaisia niin perusopetuksen 4. ja 5. luokkalaisten sekä 8. ja 9. luokkalaisten kuin toisen asteen opiskelijoidenkin osalta. (THL 2019b.)

- Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, Kouluterveyskysely 2019:

Nuorten rikokset ja päihdekiinniot

Nuoruus on rikosten tekemisen kannalta aktiivista aikaa, mutta suurin osa nuorista rikoksen tekijöistä päätyy rikoksettomaan aikuisuuteen. Kuitenkin lähes kaikki toistuvasti rikoksia tekevät aikuiset ovat jo nuorena joutuneet rikoskierteeseen. (THL 2019f.) Rikoslain 3. luvun 4 § mukaan rangaistusvastuun edellytyksenä on, että tekijä on teon hetkellä täyttänyt viisitoista vuotta ja on syyntakeinen (RL19.12.1889/39). Esitutkintalain 3. luvun 5 § mukaan kun alle 15-vuotiaan epäillään syyllistyneen rikolliseen tekoon, toimitetaan tarvittaessa esitutkinta kunkin epäillyn osalta esitutkintalain 1. luvun 2 §:ssä tarkoitetut seikat. Suomessa alle 15-vuotiaat eivät joudu oikeuteen eikä heitä rangaista. Sen sijaan heidät voidaan tuomita vahingonkorvaukseen, he voivat saada merkinnän poliisiasiain tietojärjestelmään ja lastensuojelu voi puuttua asiaan. (EL22.7.2011/805.)

Poliisin tulostietojärjestelmän perusteella Vantaalla nuorten 15–29 -vuotiaiden rikoksista selkeästi yleisempiä ovat olleet omaisuus- ja liikenne rikokset sekä vuonna 2018 että vuonna 2008. Vuonna 2018 poliisin tietoon tulleita omaisuusrikoksia oli 1 052 ja liikenne rikoksia 671. Muita rikoksia, kuten huumausainerikoksia ja henkeen ja terveyteen kohdistuneita rikoksia, tuli poliisin tietoon Vantaalla vuonna 2018 hieman alle 500, seksuaalirikoksia 31 ja muita rikoslakia vastaan tehtyjä rikoksia 131. Tilastossa sama henkilö voi esiintyä epäiltynä useita kertoja sen mukaan, kuinka monesta eri rikoksesta häntä epäillään ja samassa rikoksessa voi olla useita epäiltyjä – esimerkiksi kaksi epäiltyä samasta rikoksesta näkyy kahtena rikoksesta epäiltynä rikoksena. Vantaalla vuonna 2018 tapahtui 851 nuorten, 15–29 -vuotiaiden päihdekiinniottoa. (PolStat 2019.)

Lähteet

EL22.7.2011/805. Esitutkintalaki. Säädös säädöstietopankki Finlexin sivuilla. Viitattu 6.11.2019.

[Http://www.finlex.fi](http://www.finlex.fi), ajantasainen lainsäädäntö.

Onnettomuustietoinstituutti (OTI): OTIn vakuutusyhtiöiden liikennevahinkotilasto 2017. Viitattu 19.11.2019.

Poliisin tulostietojärjestelmä (PolStat). Nuorten tekemät rikokset ja päihdekiinniotot. Viitattu 12.9.2019.

RL19.12.1889/39. Rikoslaki. Säädös säädöstietopankki Finlexin sivuilla. Viitattu 6.11.2019. [Http://www.finlex.fi](http://www.finlex.fi), ajantasainen lainsäädäntö.

Salmivalli, C. 2010. Koulukiusaamiseen puuttuminen. Kohti tehokkaita toimintamalleja. Jyväskylä: PS – kustannus.

Tapaturmavakuutuskeskus (TVK). 2019. <https://www.tvk.fi/tietopalvelu-ja-julkaisut/tilastot/tyotapaturmatilastot/> . Kuntakohtainen tietopyyntö (1.11.2019).

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019a. Tapaturmien ehkäisy. <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/turvallisuuden-edistaminen/tapaturmien-ehkaisy> . Viitattu 31.10.2019.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019b. Kouluterveyskysely. <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/kouluterveyskysely>. Aineistolähde: Sotkanet.fi (16.10.2019).

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019c. Ikääntyneiden tapaturmat. <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/turvallisuuden-edistaminen/tapaturmien-ehkaisy/ikaantyneiden-tapaturmat>. Viitattu 31.10.2019.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019d. Sotkanet-tietokanta. <https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/index>. Viitattu 31.10.2019.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019e. Erikoissairaanhoitotilasto ja perusterveydenhuoltotilasto. Aineistolähde: Sotkanet.fi (31.10.2019).

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019f. Hyvinvointikertomusten minimitietosisältö. Ehdotus kunnan hyvinvointikertomuksen minimitietosisällöksi. <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/tiedon-hyodyntaminen/hyvinvointikertomusten-minimitietosisalto> . Viitattu 12.11.2019.

2.2 Elintavat

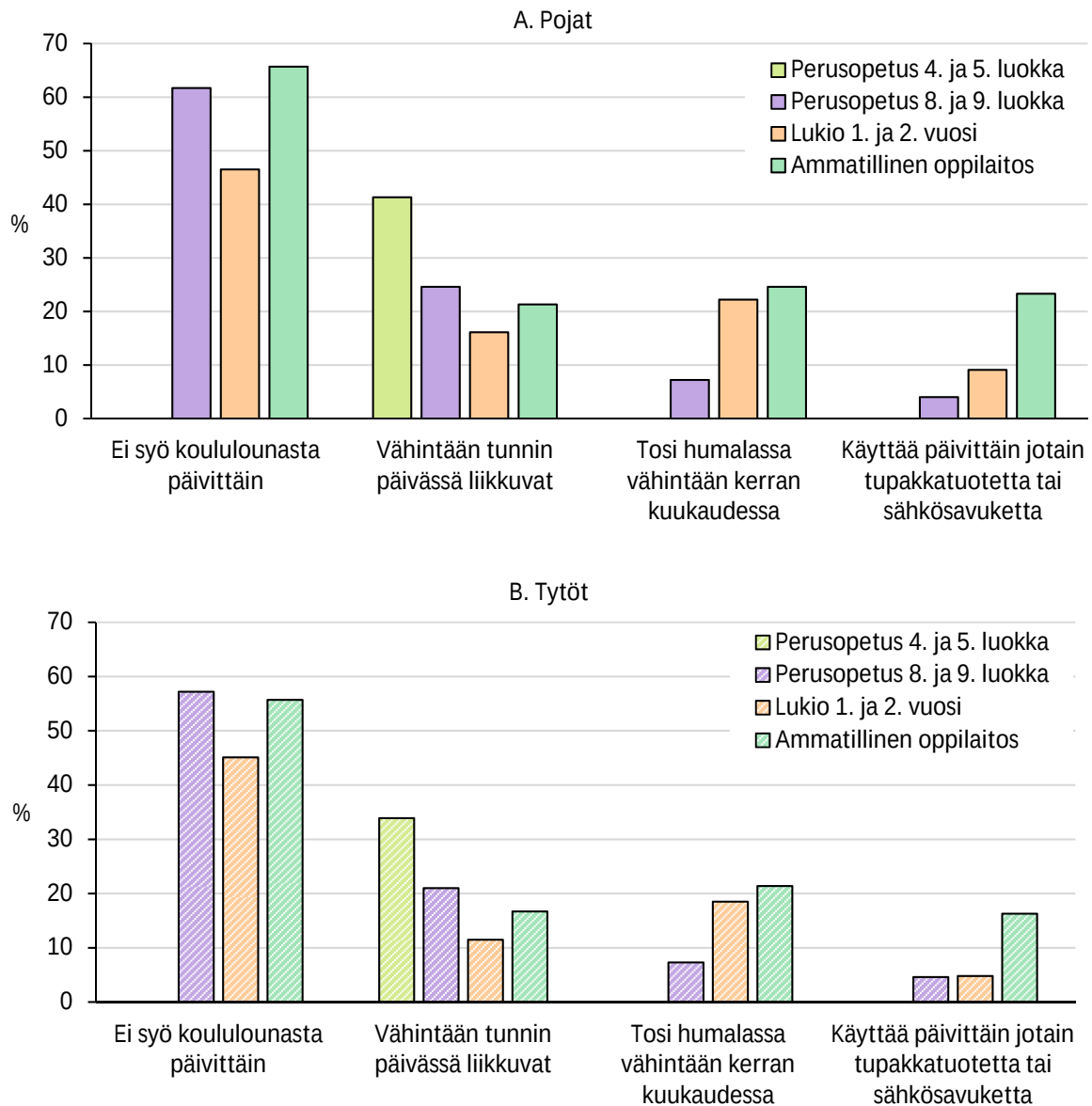
Elintavoilla eli terveyskäyttäytymisellä tarkoitetaan yleisimmin alkoholinkäyttöä, liikuntaa, ruokatottumuksia ja tupakointia. Nämä elintavat ovat keskeisiä suomalaisten kansantautien riski- ja suojatekijöitä. Esimerkiksi tupakointi lisää sydän- ja verisuonisairauksien, kroonisten keuhkosairauksien, muistisairauksien ja syöpien riskiä. Liikunta taas pienentää lähes kaikkien kansantautien riskiä. (THL2019a.) Näihin riski- ja suojatekijöihin voidaan kuitenkin usein vaikuttaa ja siten ehkäistä kansantauteja (THL2019b).

Terveyskäyttäytyminen ja elintapojen valinta ei synny tyhjästä, vaan niillä on sosiaalinen, taloudellinen ja kulttuurinen kasvualustansa. Myös perinteet, arvot ja asenteet ohjaavat käyttäytymistä eri tavoin eri sosioekonomisissa ryhmissä. Hyvään sosioekonomiseen asemaan liittyy tiedollisia, taloudellisia ja sosiaalisia resursseja, jotka mahdollistavat terveellisten elintapojen valinnan. Tämä johtaa osaltaan parempaan terveydentilaan ja vähäisempään sairastuvuuteen. Elintapojen merkitys korostuu myös eri sukupolvisissa, sillä terveelliset elintavat opitaan yleisesti jo varhaislapsuudessa, joten vanhempien elintavoilla on merkitystä koko perheen hyvinvoinnille. (THL2019a.)

Nuorten elintavat

Nuorten elintapoja kuvataan neljän elintapaindikaattorin valossa: koululounaan syönti, liikunta, alkoholi ja tupakointi (kuvio 12). Lisäksi esitetään tuloksia huolta herättävään päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttämiseen tai rahapelaamiseen liittyen Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen esittämän summaindikaattorin avulla (THL 2019c, ind. 5362, ind. 5363, ind. 5364). Indikaattori kuvaa sen joukon osuutta, jolla arvioidaan kunnassa olevan erityisen tuen ja ehkäisevän päihdetyön tarvetta. Indikaattori on muodostettu neljästä eri kysymyksestä: 1. käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, 2. tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, 3. kokeillut vähintään kaksi kertaa kannabista, 4. pelaa rahapelejä viikoittain. Nuoret, joilla toteutui vähintään kaksi edellä mainituista, katsottiin kuuluvan huolta herättävän käyttäytymisen ryhmään. (THL 2019c.) Esitetyt tulokset perustuvat vuoden 2019 kouluterveyskyselyyn osallistuneiden vantaalaisten lasten ja nuorten vastauksiin (THL 2019c). Suurin osa elintapakysymyksistä kysyttiin perusopetuksen 4. ja 5. luokan oppilailta eri tavoin kuin muilla luokilla ja oppiasteilla, minkä vuoksi heidän vastauksensa näkyvät ainoastaan samalla tavoin kysytyn liikunnan osalta.

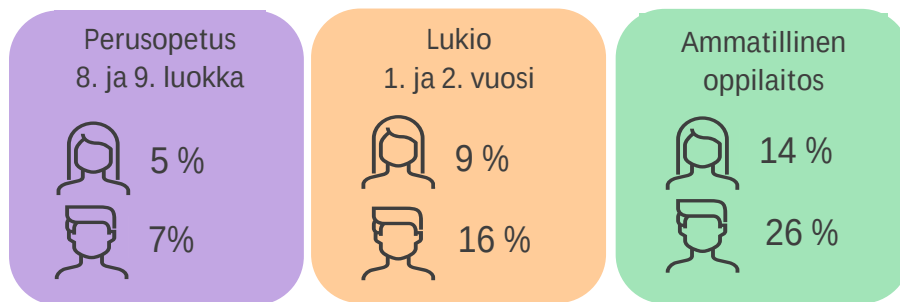
Kyselyyn vastanneiden vantaalaisten tyttöjen ja poikien tulokset olivat saman suuntaiset (kuvio 12a ja kuvio 12b). Huomattavan suuri osa perusopetuksen 8. ja 9. luokan ja toisen asteen pojista ja tytöistä ilmoitti, että he eivät syö koululounasta päivittäin (kuvio 12). Esimerkiksi keskimäärin noin 60 prosenttia 8. ja 9. luokkalaisista pojista ja tytöistä vastasi, että he eivät syö päivittäin koululounasta. Liikunta oli osa päivittäistä elämää vain pienellä osalla vastanneista lapsista ja nuorista, sillä alle puolet oppilaista ilmoitti liikkuvansa vähintään tunnin päivässä. Osuus oli erityisen alhainen lukiolaisilla, joista ainoastaan noin joka seitsemäs kyselyyn vastanneista ilmoitti liikkuvansa tunnin tai enemmän päivässä. Humalahakuinen alkoholinkäyttö oli vastanneiden keskuudessa yleisintä ammattikoulun oppilailla, joista noin joka neljäs pojista ja joka viides tytöistä vastasi olleensa tosi humalassa kerran kuukaudessa. Vastaavasti päivittäin tupakkatuotteita tai sähkösavukkeita käyttävien osuus oli suurin kyselyyn vastanneilla ammattikoulun oppilailla. (kuvio 12, THL 2019c)

Kuvio 12. Vantaalaisten nuorten elintavat. Osuus (%) pojista (A.) ja tytöistä (B.): jotka eivät syö koululounasta viitenä päivänä koulussa, jotka harrastavat liikuntaa vähintään tunnin päivässä, jotka juovat itsensä tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, jotka käyttävät päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta. Perusopetuksen 4. ja 5. luokan oppilaiden tulokset on esitetty ainoastaan liikunnan osalta. Lähde: Kouluterveyskysely, 2019 (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos).

Huolta herättävää päihteiden, tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttämistä tai rahapelaamista raportoivien kokonaisosuudet vaihtelivat kouluterveyskyselyyn vastanneilla oppiasteesta riippuen tytöillä 5–14 ja pojilla 7–26 prosentin välillä. Koko maan tasolla vastaavat osuudet olivat tytöillä 5–19 ja pojilla 9–27 prosenttia. Osuudet olivat pienimmät perusopetuksen 8. ja 9. luokkalaisilla ja korkeimmat ammatillisen oppilaitoksen oppilaila, ja poikien osuudet olivat tyttöjen osuuksia suuremmat. Esimerkiksi lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden vastausten perusteella tytöistä 9 prosenttia ja pojista 16 prosenttia kuului huolta herättävän käytöksen ryhmään Vantaalla. Koko maan tuloksissa vastaavat osuudet olivat tytöillä 6 ja pojilla 13 prosenttia. (THL 2019c.)

- Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, Kouluterveyskysely 2019:

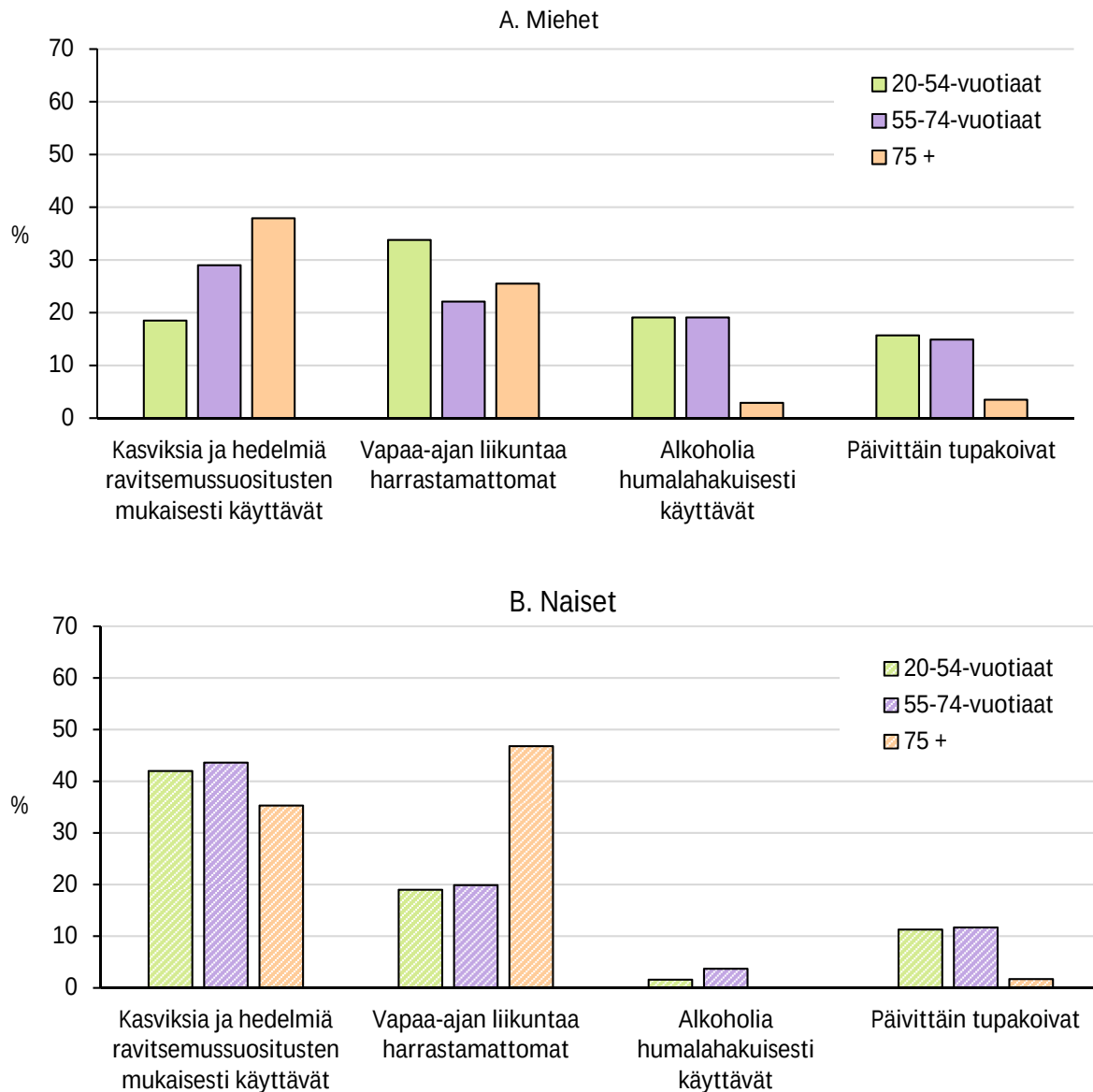

Aikuisten elintavat

Aikuisten elintapoja tarkastellaan kasvien ja hedelmien käytön, vapaa-ajan liikunnan, alkoholin käytön ja tupakoinnin näkökulmista. Alkoholin käyttöä kuvataan humalahakuisen alkoholin käytön näkökulmasta ja esitetään kerran viikossa tai lähes päivittäin kuusi tai useampia annoksia alkoholia kerrallaan juovien osuutena. Tulokset on esitetty erikseen miehille (kuvio 13a) ja naisille (kuvio 13b) kolmessa ikäryhmässä: 20–54 -vuotiaat, 55–74 -vuotiaat sekä yli 75-vuotiaat. Tiedot ovat vuoden 2018 Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen FinSote-tutkimuksen tuloksia Vantaan osalta (THL 2019d).

Kasviksia ja hedelmiä ravitsemussuositusten mukaisesti käytti alle puolet kyselyyn vastanneista miehistä ja naisista; pienin osuus miehillä oli 20–54 -vuotiaiden ikäryhmässä (19 prosenttia) ja naisilla yli 75-vuotiaiden ikäryhmässä (35 prosenttia) (kuvio 13). Keskimäärin joka neljäs kyselyyn vastannut vantaalainen ilmoitti, että ei harrasta liikuntaa vapaa-ajallaan. Liikuntaa harrastamattomien osuus oli miehillä naisia korkeampi (29 vs. 21 prosenttia). (THL 2019e.) Miehillä liikuntaa harrastamattomia oli eniten 20–54 -vuotiaiden ikäryhmässä, josta noin joka kolmas vastasi, että ei harrasta liikuntaa vapaa-ajallaan (kuvio 13a). Naisilla vastaava osuus oli huomattavasti suurin yli 75-vuotiaiden ikäryhmässä, jossa lähes joka toinen ilmoitti, että ei harrasta vapaa-ajan liikuntaa (kuvio 13b).

Alkoholia humalahakuisesti käyttävien osuus oli miehillä naisia suurempi (kuvio 13). Noin viidesosa vastanneista 20–54 ja 55–74 -vuotiaista miehistä raportoi käyttävänsä alkoholia humalahakuisesti, kun naisilla vastaavat osuudet olivat alle 5 prosenttia. Vain harva yli 75-vuotias raportoi kyselyssä humalahakuista alkoholin käyttöä. Noin joka seitsemäs 20–54 -vuotiaista miehistä ja joka kymmenes naisista raportoi tupakoivansa päivittäin. Yli 75-vuotialla tupakoivien osuudet olivat alle 5 % (kuvio 13).

Kuvio 13. Vantaalaisten miesten (A.) ja naisten (B.) elintavat. Kasviksia ja hedelmiä ravitsemussuositusten mukaisesti käyttävien osuus (%), vapaa-ajan liikuntaa harrastamattomien osuus (%), Päivittäin tupakoivien osuus (%), Alkoholia humalahakuisesti käyttävien osuus (AUDIT-1k) (%). Lähde: FinSote-tutkimus 2018 (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos).

Lähteet

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019a. Elintavat: <https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/elintavat>. Viitattu 12.11.2019.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019b. Kansantaudit: <https://thl.fi/fi/web/kansantaudit/yleistietoa-kansantaudeista>. Viitattu 12.11.2019.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019c. Kouluterveyskysely. <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/kouluterveyskysely>. Aineistolähde: Sotkanet.fi (4.11.2019).

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019d. FinSote -tutkimus. <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/finsote-tutkimus>. Aineistolähde: Sotkanet.fi (16.10.2019).

2.3 Koulutus ja jatkuva oppiminen

Tässä kappaleessa tarkastellaan koulutuksen vaikutusta hyvinvointiin, väestön koulutusrakennetta sekä koulutuksen ulkopuolelle jääneiden että koulutuksen ja työn ulkopuolelle jääneiden nuorten osuuksia.

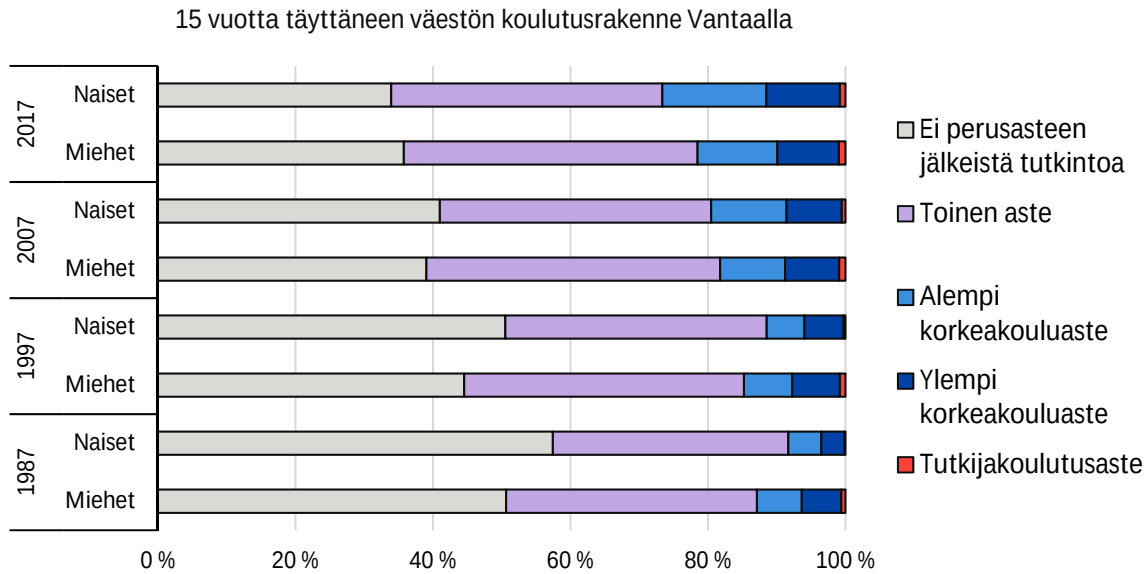
Koulutuksen merkitys yksilön hyvinvoinnille on suuri. Koulutustaustan myötä näkyvät erot hyvinvoinnissa sekä terveydessä ja tiedetään, että terveysongelmat ovat huomattavasti yleisempiä alemmin koulutetuilla. Erot hyvinvoinnissa ja terveydessä näkyvät muun muassa elintapojen, erilaisten ammattien terveysriskien sekä koulutuksen myötä määräytyvän tulo- ja varallisuustason kautta. (THL 2019a.)

Elintapojen kautta heijastuvia terveyseroja selittää osaltaan esimerkiksi erot tupakoinnissa, joka on huomattavasti yleisempää vähemmän koulutetuilla. Myös vanhempien sosioekonominen tausta heijastuu lasten ja nuorten hyvinvointiin, vaikka terveyserot lapsuudessa ovat vielä suhteellisen vähäisiä. Koulutuksen kautta määräytyy merkittävästi myös tulo- ja varallisuustaso, joilla on vaikutus siihen, millaisia valinnan mahdollisuuksia henkilöllä on esimerkiksi terveyteen ja hyvinvointiin liittyen. Koulutuksen yhteys työttömyysriskin suuruuteen on myös merkittävä. Toisaalta matala koulutus, tai sosiaalinen asema, eivät kuitenkaan sellaisenaan ole riittävä selitys terveys- ja hyvinvointieroille. (THL 2019a.)

Väestön koulutus rakenne

Koulutustason nousu on koko maassa hidastunut. Valtakunnallisten arvioiden perusteella koulutustason nousu on nuorissa ikäluokissa pysähtynyt ja aikuisikäluokissa näin on tapahtumassa 2020-luvun alkuvuosina. Näillä näkymin koulutetuimmaksi ikäluokaksi on jäämässä 1970-luvun lopulla syntynyt sukupolvi. Perusasteen koulutuksen jälkeisen koulutuksen pituutta mittaavalla koulutustasomittaimella tarkasteltuna koulutustason kasvun hidastuminen viimeisen kymmenen vuoden aikana on suurista kaupungeista selkeimmin havaittavissa Espoossa ja Vantaalla.

Kuviosta 14 nähdään, että Vantaalla naisten koulutustaso on ohittanut miesten koulutustason. Samalla pelkän peruskoulutustason koulutuksen varassa olevien osuus laskenut selvästi. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus Vantaalla oli naisilla (noin 11 prosenttia) hieman miehiä (noin 9 prosenttia) korkeampi. Koulutustaso vaihtelee myös Vantaan sisällä alueellisesti melko paljon (TK2019.)

Kuvio 14. Väestön koulutusrakenne vuosilta 1987, 1997, 20117 ja 2017.
Lähde: Tutkintorekisteri (Tilastokeskus)

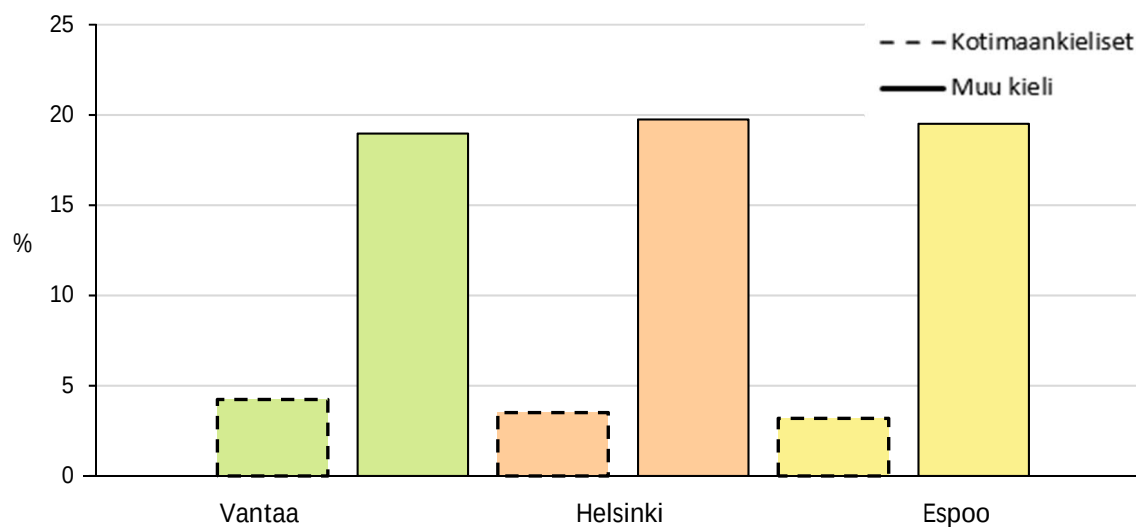
Yhteiskuntaan ja työelämään kiinnittyminen on vaikeampaa niille nuorille, jotka eivät ole peruskoulun jälkeen suorittaneet toisen asteen koulutusta eli he ovat koulutuksen ulkopuolella. Tiedetään, että näillä nuorilla on enemmän ongelmia esimerkiksi toimeentulon kanssa. Koulutuksen ulkopuolelle jääneillä nuorilla tarkoitetaan tässä siis 17–24 -vuotiaita henkilöitä, jotka eivät ole opiskelijoita tai joilla ei ole tutkintokoodia eli ei perusasteen jälkeistä koulutusta kyseisenä vuonna. Vantaalla vuonna 2017 koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten osuus oli noin 13 prosenttia. Kyseinen osuus on kuitenkin laskenut vuodesta 2011 noin 3 prosenttiyksikköä. Vantaalla koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten osuus oli vuonna 2017 Espoon, Helsingin ja koko maan osuuksia suurempi. (TK 2019.)

- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 -vuotiaat vastaavan ikäisestä väestöstä vuonna 2017, (tutkintorekisteri Tilastokeskus 2017):

Kuviossa 15 on kuvattuna 16–29 -vuotiaiden nuorten osuus, jotka olivat vuonna 2017 sekä työn että koulutuksen ulkopuolella Vantaalla, Espoossa ja Helsingissä. Nuori ei siis kyseisenä ajankohtana ole opiskelija, työssäkäyvä eikä suorittamassa varusmiespalvelusta. Kuviossa 15 osuudet ovat kuvattuna erikseen kotimaankielisille ja muunkielisille nuorille. Sekä Helsingissä, Espoossa että Vantaalla muunkielisistä nuorista melkein viidesosa oli työn ja koulutuksen ulkopuolella vuonna 2017. Kotimaankielisten nuorten osuudet Helsingissä ja Espoossa jäivät alle 3 prosentin ja Vantaalla osuus oli noin 4 prosenttia. (TK2017)

Työn ja koulutuksen ulkopuolella 16-29 -vuotiaista vuonna 2017

Kuvio 15. Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat 16–29 -vuotiaat vuonna 2017 (% vastaavanikäisestä väestöstä). Lähde: Tilastokeskus

Lähteet:

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019a. Hyvinvointi ja koulutus. <https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/hyvinvointi/koulutus>. (19.11.2019).

Tilastokeskus (TK). 2019. Tutkintorekisteri. Aineistolähde: Sotkanet.fi (31.10.2019).

Tilastokeskus (TK). 2017.(25.11.2019)

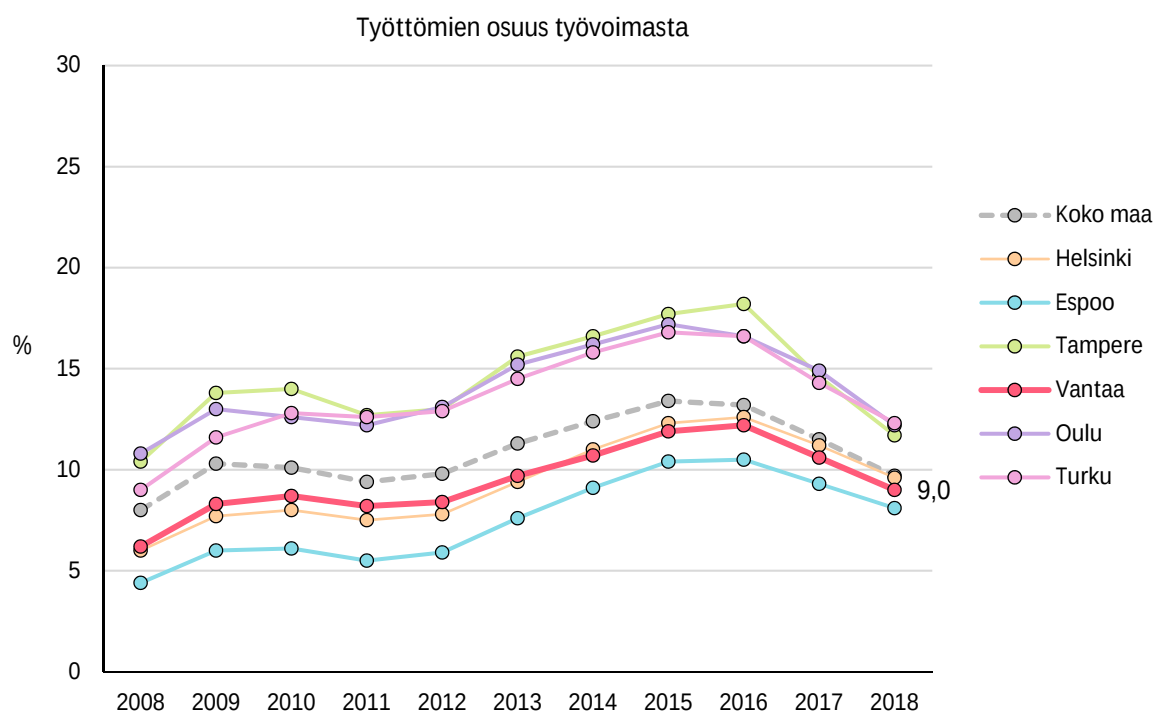
2.4 Työllisyys ja toimeentulo

Tässä kappaleessa tarkastellaan ensin työllisyyttä ja sen jälkeen toimeentuloa. Työllisyyttä tarkastellaan työttömien, nuorisotyöttömien ja vaikeasti työllistyvien osuuksien näkökulmasta ja toimeentuloa pienituloisuusasteen sekä pitkäaikaisen toimeentulotuen saajien sekä omaishoidon tuella hoidettavien yli 75-vuotiaiden osuuksien näkökulmista.

Valtakunnallisella tasolla Vantaalla työllisyysaste on selkeästi korkeampi ja vastaavasti työttömyysaste on matalampi. Silti Vantaalla oli vuodenvaihteessa 2018–2019 yli 10 000 työtöntä. (TK 2019a.) Tiedetään, että työttömyys vaikuttaa sekä terveyteen että hyvinvointiin siten, työttömät ovat keskimäärin sairaampia kuin työlliset. Lisäksi työttömillä ei ole mahdollisuutta päästä työterveyshuollon piiriin, joka on tarjolla työntekijöille ja on usein perusterveydenhuoltoon verrattuna paremmin saatavilla oleva sekä työntekijälle ilmainen palvelu. Toisaalta taas heikko terveys vaikuttaa yksilön työkykyyn ja voi siten olla työpaikan menettämisen taustalla tai jopa esteenä työpaikan saannille. Selkein vaikutus työttömyydellä on kuitenkin yksilön toimeentuloon. Työttömyys vaikuttaa toimeentuloon heikentävästi ja lisää siten yksilön köyhyysriskiä. (THL 2019a.)

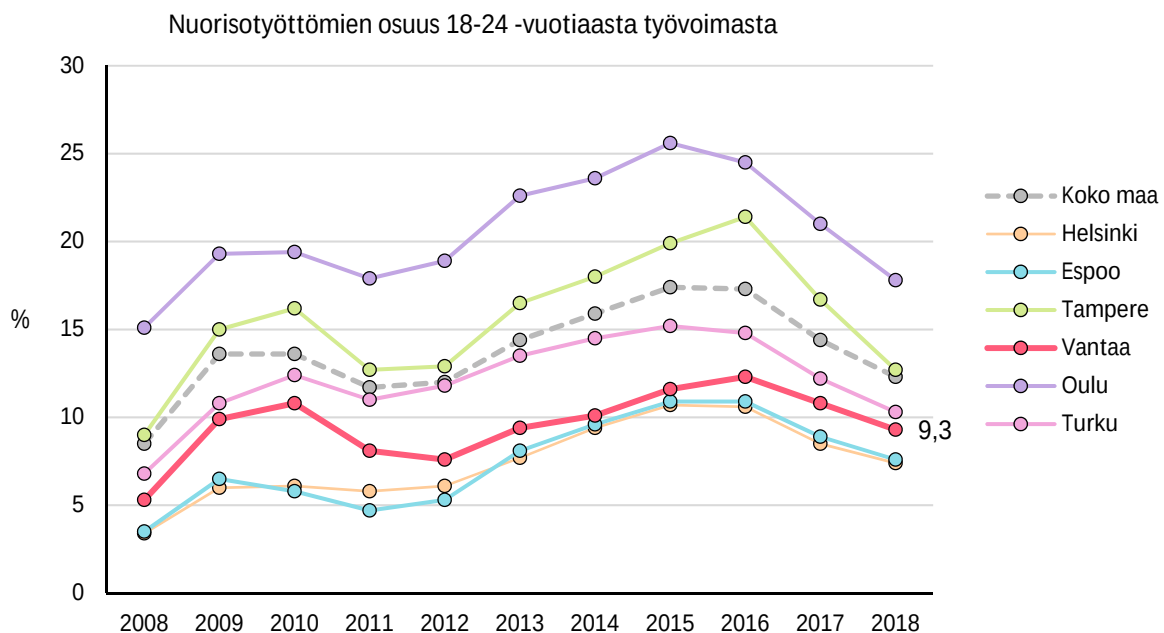
Työttömyys

Työttömyys vaihtelee talouden suhdannekehityksen myötä. Kuviosta 16 nähdään, että vuodesta 2016 alkaen työttömyys on laskenut huomattavasti vuoteen 2018, sekä kaikissa tarkasteltavissa kunnissa että koko maan osalta. Kuuden suurimman kaupungin joukossa Vantaan työttömyysaste oli syksyllä 2019 toiseksi alin. (TEM 2019.)

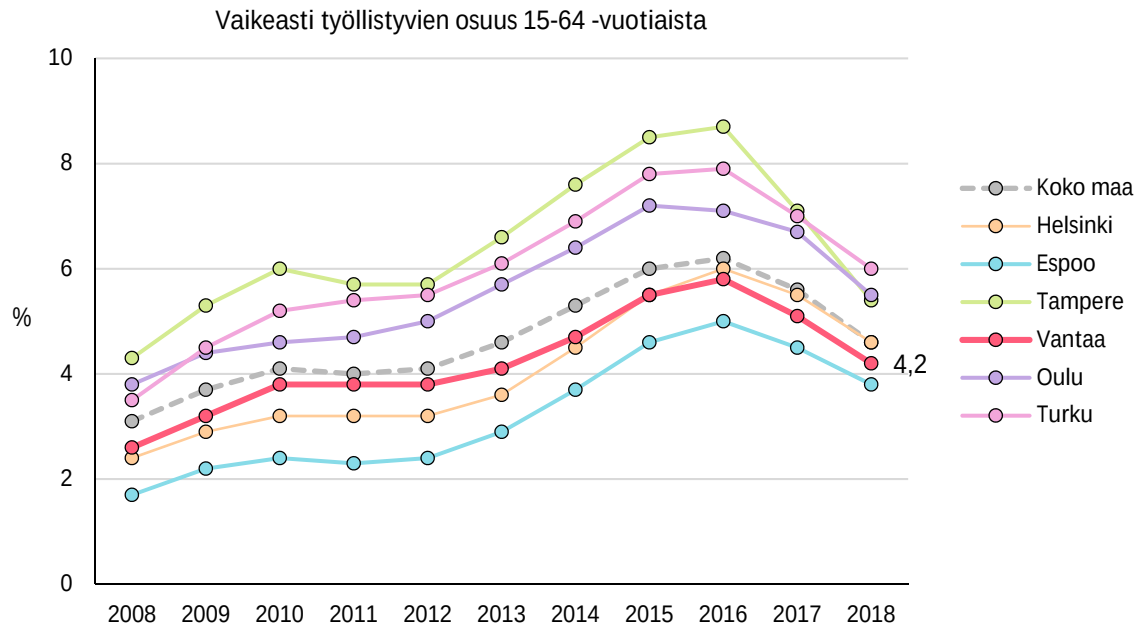
Kuvio 16. Työttömien osuus (%) työvoimasta vuodesta 2008 vuoteen 2018. Lähde: Työnvälitystilasto, Työ- ja elinkeinoministeriö.

Työttömyys vaihtelee myös väestöryhmittäin merkittävästi. Nuorisotyöttömyyden osalta Vantaa oli suurten kaupunkien keskijoukkoa (Kuvio 17, TEM 2019). Taloudellisten suhdanteiden parantumisen myötä myös nuorisotyöttömyys on laskenut muutaman viime vuoden aikana merkittävästi, mutta se on edelleen selkeästi korkeammalla tasolla kuin mitä se oli ennen talouden taantumaa vuonna 2008. Myös 50 vuotta täyttäneiden työttömyys on ollut laskusuunnassa viime vuosina. Miesten työttömyysaste on systemaattisesti naisten työttömyysastetta korkeampi. Ulkomaalaistaustaisilla työttömyys on noin kaksi kertaa yleisempää kuin kantaväestöllä. (TEM 2019.) Myös alueelliset erot työttömyydessä näkyvät selvästi Vantaalla. Tarkasteltaessa Vantaan yli 100 asukkaan kaupunginosissa oli työttömyysaste vuonna 2018 korkein Veromiehen kaupunginosassa (16,3 prosenttia) ja alin Sotungin kaupunginosassa (2,4 prosenttia). (TK 2019a).

Kuvio 17. Nuorisotyöttömien osuus (%) 18–24 -vuotiaasta työvoimasta vuodesta 2008 vuoteen 2018. Lähde: Työnvälitystilasto (Työ- ja elinkeinoministeriö).

Vaikeasti työllistyviin lasketaan mukaan pitkäaikaistyöttömät, rinnasteisesti pitkäaikaistyöttömät, palveluilta työttömäksi jääneet ja palveluilta palveluille siirtyneet. Sama henkilö voi kuulua vain yhteen vaikeasti työllistyvien ryhmään kerrallaan. (TEM 2019.) Pitkäaikaistyöttömien eli pidempään kuin vuoden työttömänä olleiden määrä on Vantaalla laskenut nopeasti vuodesta 2016 alkaen ja heitä oli syksyllä 2019 noin 2 400 henkeä (TEM 2019). Kuviosta 18 nähdään, että suurten kaupunkien joukossa Vantaalla vaikeasti työllistyvien osuus oli toiseksi alin vuonna 2018. Vaikeasti työllistyviä oli Vantaalla kuitenkin edelleen yli 6 000 henkeä vuodenvaihteessa 2018–2019 ja määrä on 2010-luvulla kasvanut lähes puolitoistakertaiseksi vuoteen 2009 verrattuna. (TEM 2019.) Työttömyysjaksojen keskimääräinen pituus on kuitenkin Vantaalla suurten kaupunkien lyhyin.

Kuvio 18. Vaikeasti työllistyvien osuus 15-64 -vuotiaista vuodesta 2008 vuoteen 2018.
Lähde: Työnvälitystilasto (Työ- ja elinkeinoministeriö).

Toimeentulo

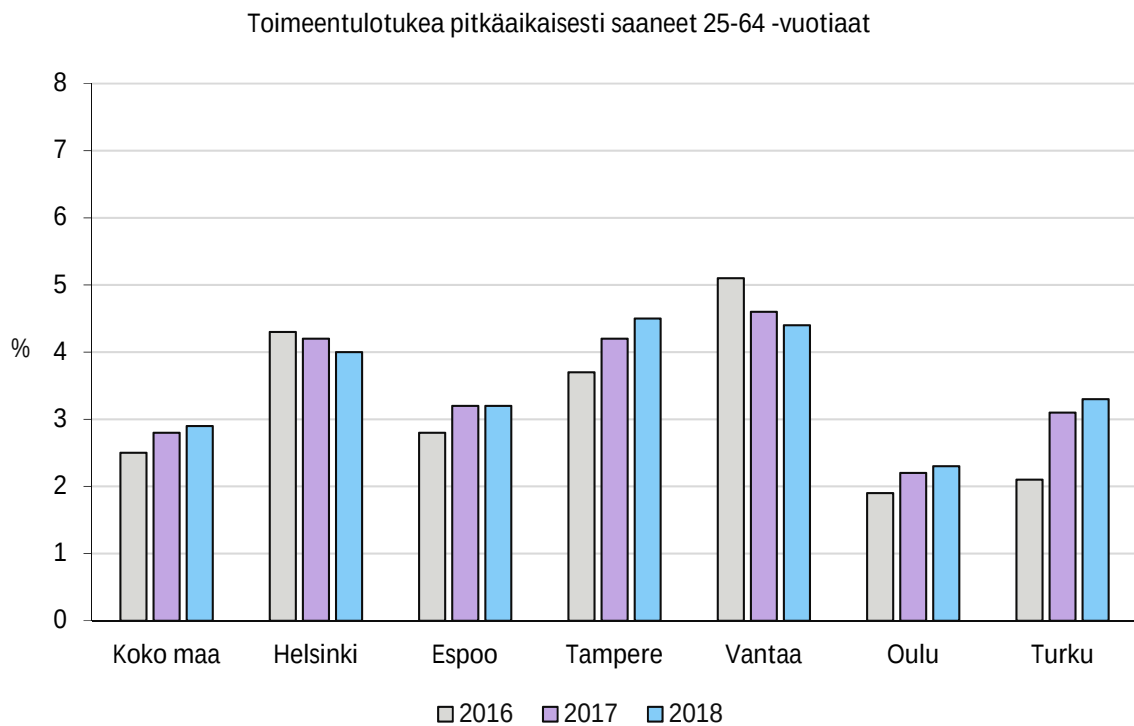
Tulot jakautuvat suomalaisessa yhteiskunnassa voimakkaasti esimerkiksi koulutuksen, työmarkkina-aseman, iän ja kotitalouden elinvaiheen mukaan. Toimeentulon vaikutus terveyteen ja hyvinvointiin on suuri. (THL 2019b). Vantaalla valtionverotuksen alainen keskimääräinen tulotaso vuonna 2017 oli noin 32 000 euroa. Vantaan keskimääräinen tulotaso oli noin 7 prosenttia suurempi verrattuna valtakunnalliseen tasoon. Kuuden suurimman kaupungin vertailussa Vantaan keskimääräinen tulotaso oli kolmanneksi suurinta Helsingin ja Espoon jälkeen. (TK 2019b.)

Alimpiin tuloluokkiin kuuluvien henkilöiden osuus väestöstä oli Vantaalla suurten kaupunkien pienimpiä vuonna 2017. Kotitaloustasolla tarkasteltuna tilanne oli samankaltainen. Pienituloisten kotitalouksien osuus kaikista kotitalouksista eli pienituloisuusaste oli Vantaalla likimain samalla tasolla kuin Espoossa, mutta selkeästi Helsingin sekä koko maan tasoa alempi vuonna 2017 (TK 2019b).

■ Pienituloisuusaste, Tulonjaon kokonaistilasto (Tilastokeskus), 2017:

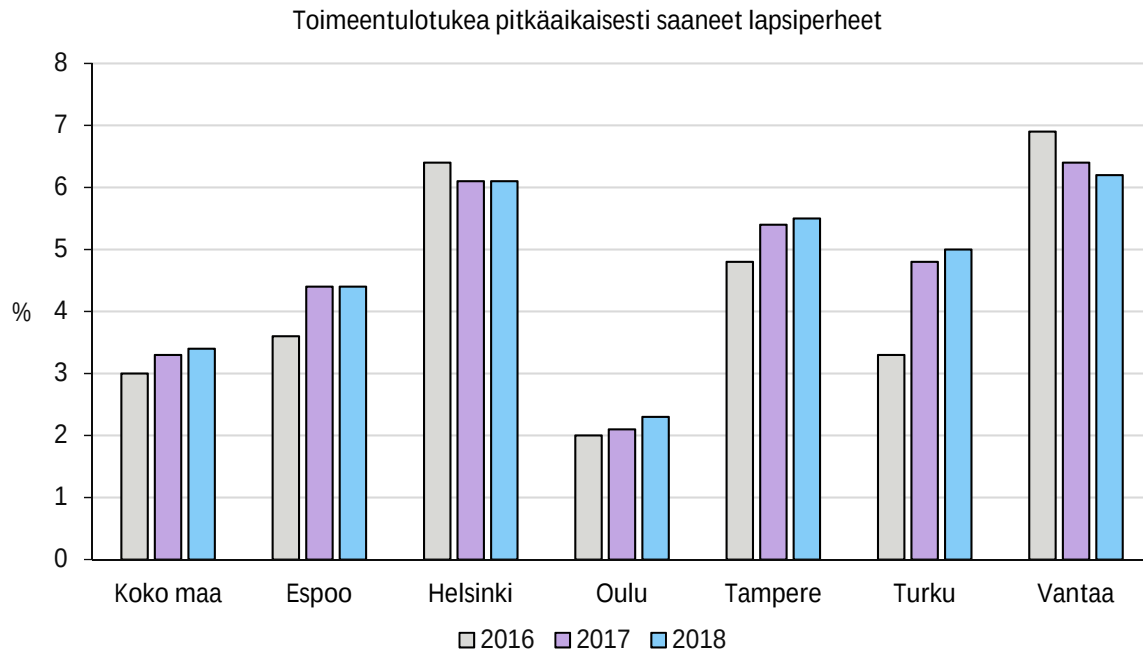

Kuviossa 19 on esitettyä toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneissa kotitalouksissa asuvien 25–64 -vuotiaiden osuudet, kuuden suurimman kaupungin ja koko maan osalta vuodesta 2016 vuoteen 2018. Pitkäaikaiseksi toimeentulotuen saajaksi lasketaan ne kotitaloudet, jotka ovat saaneet tukea vuoden aikana vähintään 10 kuukautta. Vantaalla osuus on vähentynyt tarkasteltavan kolmen vuoden aikana yli viiden prosentin tasolta runsaan neljän prosentin tasolle. Osuus oli silti vuonna 2018 suurten kaupunkien kärkeä yhdessä Tampereen ja Helsingin kanssa, ja selkeästi koko maan keskitasoa korkeampi. (THL 2019c.)

Kuvio 19. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden osuus vastaavanikäisestä väestöstä. Lähde: Toimeentulotukirekisteri (Terveystietokeskus ja hyvinvoinnin laitos).

Kuviossa 20 on kuvattuna pitkäaikaisesti toimeentulotukea saaneiden lapsiperheiden osuus kaikista lapsiperheistä, kuuden suurimman kaupungin ja koko maan osalta vuodesta 2016 vuoteen 2018. Yhden vuoden aikana pitkäaikaisesti toimeentulotukea saavaksi perheeksi lasketaan ne perheet, jotka ovat saaneet vähintään 10 kuukautta perustoimeentulotukea ja/tai täydentävää toimeentulotukea ja/tai ehkäisevää toimeentulotukea. Kuviosta 20 nähdään, että Vantaalla pitkäaikaisesti toimeentulotukea saaneiden lapsiperheiden osuus on vähentynyt viimeisen kolmen vuoden aikana ja vuonna 2018 osuus oli 6,2 prosenttia. Osuus oli kuitenkin edelleen kuusikkokuntien ja koko maan tasoon verrattuna korkein vuonna 2018, tosin ero Helsingin lukuun oli erittäin pieni. Koko maassa osuus oli 3,4 prosenttia, Helsingissä 6,1 prosenttia ja Espoossa 4,4 prosenttia vuonna 2018. (THL 2019c.)

Kuvio 20. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden lapsiperheiden osuus kaikista lapsiperheistä. Lähde: Toimeentulotukirekisteri (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos).

Omaishoidon tuki

Omaishoidolla tarkoitetaan ikääntyneen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotiloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki muodostuu hoidettavalle annettavista, hänen tarvitsemistaan palveluista sekä omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista. (THL2019d.)

Vuonna 2018 3,7 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä vantaalaisista hoidettiin kotona omaishoidon tuella. Helsingissä vastaava osuus oli 4 prosenttia ja Espoossa 3,2 prosenttia. Omaishoidon tukea sai vuoden aikana yhteensä 1 324 vantaalaista, joista 123 oli alle 65-vuotiaita. (THL2019d.)

Lähteet:

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019a. Hyvinvointi ja työllisyys. <https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/hyvinvointi/tyollisyys>. (19.11.2019).

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019b. Toimeentulo. <https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/hyvinvointi/toimeentulo>. (19.11.2019).

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019c. Toimeentulotukirekisteri. Aineistolähde: Sotkanet.fi (19.11.2019).

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019d. Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. Aineistolähde: Sotkanet.fi (31.10.2019)

Tilastokeskus (TK). 2019a. Työssäkäyntitilasto. (19.11.2019).

Tilastokeskus (TK). 2019b. Tulonjaon kokonaistilasto. (7.11.2019).

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM). 2019. Työnvälitystilasto. Aineistolähde: Sotkanet.fi (31.10.2019)

2.5 Elinympäristö

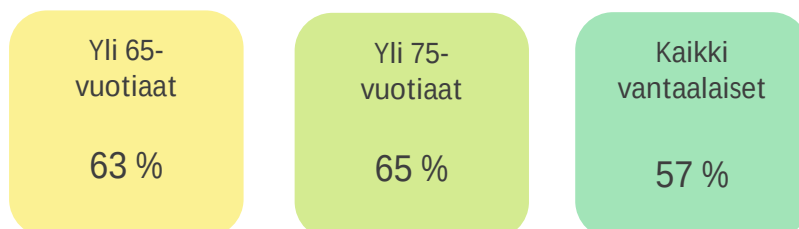
Elinympäristö on hyvinvoinnin ja terveyden perusedellytys. Kunnassa elinympäristöstä vastaavat tekninen, ympäristö- ja maankäytön sektori. Elinympäristö ja sen viihtyisyys sekä turvallisuus vaikuttavat keskeisesti ihmisen hyvinvointiin. Hyvän elinympäristön perustana on kaupunki, jossa palvelut ja arjen eri toiminnot sujuvat mutkattomasti. Aukkaiden viihtyvyyden kannalta ensiarvoisen tärkeää on suunnitella ja toteuttaa asuin- ja työpaikka-alueita, jotka ovat eri-ikäisille ja erilaisia tarpeita omaaville ihmiselle terveellisiä ja turvallisia. Liikenneyhteyksien solmukohdassa Vantaan haasteena on huomioida asuinalueiden suunnittelussa lento-, raide- ja autoliikenteen melu sekä pienhiukkaset (Vantaan kaupunki 2019a). Alueen sijainti ja sen liikenneyhteydet ovat keskeisiä alueiden kehitykseen vaikuttavia tekijöitä. Elinvoimainen ja kestävä kaupunki syntyy, kun liikkuminen eri alueilla ja niiden välillä on sujuvaa ja helppoa (Vantaan kaupunki 2019b).

Tässä luvussa elinympäristöä tarkastellaan ympäristöön ja asumiseen liittyvistä näkökulmista. Ympäristöä arvioidaan palveluiden saavutettavuuden, viheralueiden, ympäristön melun sekä kouluympäristön kautta. Asumista puolestaan käsitellään asuntojen hallintamuotojen, yksin asuvien iäkkäiden, asunnottomien sekä ahtaasti asuvien lapsiasuntokuntien avulla. (THL 2019a).

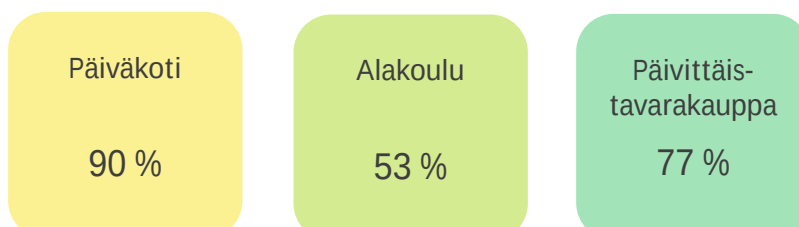
2.5.1 Ympäristö

Vantaalla palveluiden saavutettavuus on Suomen mittakaavassa huippuluokkaa. Alle puolen kilometrin säteellä päivittäistavarakaupasta tai marketista asuu lähes puolet vantaalaisista ja seniori-ikäisistä kaupunkilaisista yli 60 prosenttia. Vantaalla satunnaisotoksella tehdyn Asukasbarometri 2018 -tutkimuksen mukaan vantaalaisista yli 80 prosenttia on tyytyväisiä tai melko tyytyväisiä lähikauppojen, peruskoulupalveluiden ja päivähoitopalveluiden saavutettavuuteen (Vantaan kaupunki 2019c). Tyytyväisyyttä saavutettavuuteen saattaa selittää se, että lähin päiväkoti sijaitsee 90 prosentilla ja alakoulu yli puolella palvelujen kohderyhmään kuuluvista vantaalaisista alle 700 metrin päässä kodista. Julkisen liikenteen yhteydet ovat myös erittäin hyvät: kaikilla vantaalaisilla sijaitsee joukkoliikenteen pysäkki alle 700 metrin päässä kotiovesta. Asukasbarometrin vastausten mukaan asukkaista yli 80 prosenttia on tyytyväisiä tai melko tyytyväisiä asuinalueensa joukkoliikenneyhteyksiin (Vantaan kaupunki 2019c).

- Päivittäistavarakauppojen saavutettavuus 500 metrin etäisyydellä, Vantaan rakennustasoinen väestö 2018 ja A.C. Nielsen Finland Oy:n Myymälärekisteri:

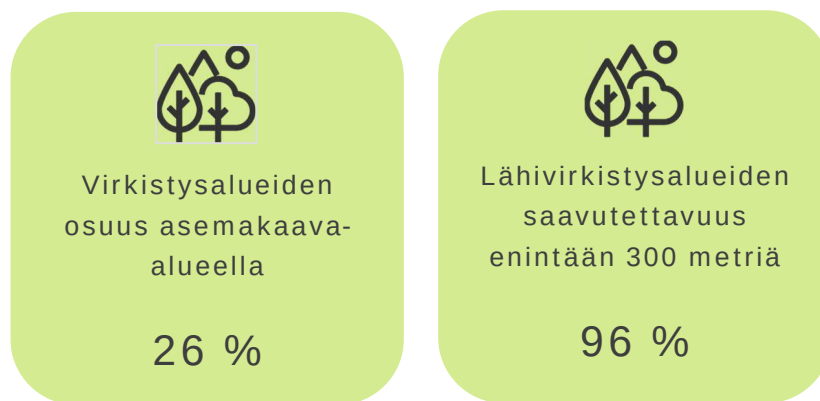
- Palveluiden saavutettavuus 700 metrin etäisyydellä palveluiden kohderyhmästä, Ympäristövastuuraaportti 2018-2019:

Luonto ja virkistysalueet

Luonnolla ja viheralueilla on todettu olevan suuria myönteisiä terveysvaikutuksia ihmisille. Luonto ja viheralueet ovat myös tärkeitä vantaalaisille. Vuonna 2017 toteutetun Vantaan tulevaisuuskuvat -kyselytutkimuksen perusteella 88 prosenttia vastaajista piti toivottavana, että vihreys lisääntyy kaupunkiympäristössä (Vantaan kaupunki 2019e). Tulevaisuuskuvien sekä Asukasbarometri 2018:n mukaan vantaalaiset kokevat vihreyden sekä virkistys- ja ulkoilualueiden merkityksen lähiympäristössään todella tärkeäksi. Vantaalaisten toiveisiin ympäröivästä vihreydestä on jo nyt onnistuttu vastaamaan hyvin, sillä 96 prosenttia kaupungin asukkaista asuu alle 300 metrin päässä lähivirkistysalueesta (Liiteri 2019). Voimassaolevista asemakaavoista yli neljännes on osoitettu virkistysalueeksi (Vantaan kaupunki 2019d).

- Virkistysalueet Vantaalla, Ympäristövastuu-raportti 2018-2019, Liiteri 2018:

Melun vaikutus hyvinvointiin

Melu on ei-toivottua ääntä, joka on epämiellyttävää, häiritsevää, odottamatonta tai kuulolle haitallista. Suurin osa ympäristömelusta on peräisin liikenteestä, erityisesti tieliikenteestä. Melun haitat terveydelle voivat olla moninaiset: se voi häiritä esimerkiksi unta ja keskittymistä, aiheuttaa stressitiloja ja sydän- ja verisuonisairauksien riskiä sekä heikentää henkistä hyvinvointia (THL2019c).

Melu on keskeinen kaupunkiympäristön terveys- ja viihtyvyyshaittojen aiheuttaja. Suurimmat melunlähteet Vantaalla ovat tie- ja katuliikenne, lentoliikenne sekä raideliikenne. Myös esimerkiksi kivenmurskaamot ja rakennustyömaat aiheuttavat melua. Liikenteen kasvun ja kaupunkirakenteen tiivistymisen ennakoidaan lisäävän melulle altistumista. Melualueille ja niiden lähelle rakennettaessa kuitenkin vaaditaan rakennuksilta hyvää ääneneristävyyttä ja piha-alueiden melusuojausta, joten uuden maankäytön lisäämät asukkaat saadaan suojattua melulta. (Vantaan kaupunki 2019i.)

Vantaalla EU-meluselvityksen (2017) mukaan päivällä tie- ja katumelualueet ($NPM, L_{Aeq,(7-22)} \geq 55$ dB) kattavat yhteensä noin 54,6 km² eli noin 23 prosenttia kaupungin pinta-alasta ja niillä asuu noin 54 000 asukasta (Vantaan kaupunki 2019g). Edellisen vuonna 2012 valmistuneen EU-meluselvityksen mukaan päiväajan melualueen pinta-ala oli 57,9 km², jolla asui noin 52 000 asukasta (Vantaan kaupunki 2019h). Yhteispohjoismaisella melulaskentamallilla laskettuna päiväajan tie- ja katuliikenteen melulle altistuvien asukkaiden lukumäärä on kasvanut vuodesta 2012 vuoteen 2017 noin 3 prosenttia (Vantaan kaupunki 2019 h ja g.)

Vuoden 2017 EU-meluselvityksen mukaan rautateiden (NPM, $L_{Aeq,(7-22)} \geq 55$ dB) melualueet ovat laajuudeltaan noin 4,2 km² eli noin 1,7 prosenttia kaupungin pinta-alasta ja niillä asuu noin 8 300 asukasta. Selvityksen mukaan vuonna 2017 rautatieliikenteen melulle altistujia on noin 65 prosenttia enemmän kuin vuoden 2012 tilanteessa (Vantaan kaupunki 2019 h ja g). Pääradalla liikennemäärät ovat kasvaneet ja melun kannalta suurimpina muutoksena ovat kehäradan käyttöönotto sekä kaukoliikenteen nopeustason nousu läntisillä raiteilla, joissa nopeus on muuttunut 140/160 km/h nopeudesta 200 km/h nopeuteen (Vantaan kaupunki 2019g).

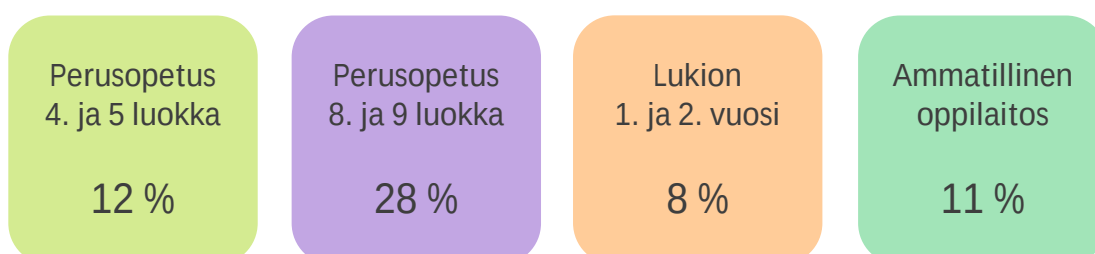
EU-meluselvityksen 2017 mukaan Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokoneiden kokonaisoperaatiomäärä, eli nousut ja laskut, oli noin 169 000, 228 operaatiota vuorokaudessa (Vantaan kaupunki 2019g). Vuoden 2012 EU-meluselvityksen mukaan kokonaisoperaatiomäärä oli 196 000, 265 operaatiota vuorokaudessa (Vantaan kaupunki 2019h). Eniten lentoonlähtöjä on aamuisin kello 7–9 ja iltapäivisin kello 16–18. Laskeutumisen vilkkaimmat ajat ovat kello 14–16 ja kello 22–23. Iltapäivän vilkkaimpina tunteina operaatioita on ollut noin 35 tunnissa. (Vantaan kaupunki 2019g.) Vuoden 2017 EU-meluselvityksen mukaan Helsinki-Vantaan lentoaseman $L_{DEN} > 55$ dB lentomelualueen pinta-ala oli 68 km², ja se on kasvanut noin 6 prosenttia vuoden 2012 tilanteeseen verrattuna. Helsinki-Vantaan lentoaseman $L_{DEN} > 55$ dB lentomelualueen koko asukasmäärä seudulla vuonna 2017 oli 23 400, joka on kasvanut vuoden 2012 selvityksen tilanteesta noin 67 prosenttia (14 000). Vuoden 2012 meluselvityksen mukaan Vantaalla yli $L_{DEN} 55$ dB lentomelulle altistui noin 7 400 asukasta; vuoden 2017 EU-meluselvityksessä ei ole eritelty vantaalaisia asukkaita lentoaseman melualueella asuvista. Toteutunut melutilanne vaihtelee vuosittain, ja siihen vaikuttavat muun muassa sääolosuhteet, joiden mukaan kiitoteitä käytetään. (Vantaan kaupunki 2019 h ja g.)

Kouluympäristö

Koulujen hyvä sisäilma on tärkeää lapsille, nuorille, perheille, työntekijöille ja koko Vantaan kaupungille. Kokonaiskuvan saamiseksi on Turun yliopisto tehnyt kaupungin tilauksesta laajan Sisäilmaoirekyselytutkimuksen 2019 (Vantaan kaupunki 2019f). Tutkimus on Suomen laajin sisäilmaoireilun kartoitus ja Vantaan merkittävä satsaus hyvinvoinnin edistämiseen. Päivitetty yleisraportti antaa yleiskuvan Vantaan koulujen ja päiväkotien sisäilmatilanteesta. Päiväkotien ja koulujen kohdekohtaiset raportit kertovat käyttäjien kokemista sisäilmahaitoista. Kyselyt on tehty marraskuun 2018 ja tammikuun 2019 välillä. Oirekyselyn tulosten perusteella on selvitetty useita päiväkotien ja koulujen sisäilmatilanteita ja ryhdytty toimenpiteisiin muun muassa puhtauspalveluiden laadun nostamiseksi sekä ilmanvaihdon parantamiseksi. (Vantaan kaupunki 2019f.)

Kouluterveyskyselyyn vastanneista Vantaan perusopetuksen 4. ja 5 luokkalaisista noin joka kahdeksas ja 8. ja 9. luokkalaisista noin joka kolmas koki koulujen fyysisten työolojen häirinneen koulutyötä. Fyysiset työolot häiritsivät tyttöjä enemmän kuin poikia. Koko maahan verrattaessa vaikuttaa siltä, että vantaalaisia yläkoulujen oppilaita koulujen fyysiset työolot häiritsivät enemmän. Toisen asteen opiskelijoista noin joka kymmenes koki fyysisten työolojen häirinneen opiskelua. (THL2019b.)

- Koulun fyysiset työolot häirinneet koulutyötä, Kouluterveyskysely 2019:

Lähteet

A.C. Nielsen Finland Oy. Myymälärekisteri. Päivittäistavarakauppojen saavutettavuus.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019a. Elinympäristö hyvinvointikertomuksessa.

<https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/kunnan-hyvinvointikertomus/ketka-tekevät/elinympäristö-hyvinvointikertomuksessa>. (19.11.2019).

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019b. Kouluterveyskysely. <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/kouluterveyskysely>. Aineistolähde: Sotkanet.fi (16.10.2019).

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019c. Melu. <https://thl.fi/fi/web/ymparistoterveys/melu>. (31.10.2019)

Vantaan kaupunki. 2019a. Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset Kaupunginvaltuusto 18.6.2018.

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/140106_Vantaan_maa-ja_asuntopoliittiset_linjaukset_18.6.2018_web.pdf. (19.11.2019).

Vantaan kaupunki. 2019b. Vantaan liikennepoliittinen ohjelma 2016.

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/130108_Vantaan_liikennepoliittinen_ohjelma_VALO_120516.pdf. (19.11.2019).

Vantaan kaupunki. 2019c. Asukasbarometri 2018.

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/147302_VantaanAsukasbarometri2018-16092019.pdf. (19.11.2019).

Vantaan kaupunki. 2019d. Ympäristövastuu raportti 2018-2019.

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/145069_Ymparistoraportti_2018-2019_web.pdf. (19.11.2019).

Vantaan kaupunki. 2019e. Vantaan tulevaisuuskuvat -kyselytutkimus 2017.

https://www.vantaa.fi/asuminen_ja_ymparisto/kaavoitus_ja_maankaytto/ohjelmat_ja_projektit/vantaan_tulevaisuuskuvat. (19.11.2019)

Vantaan kaupunki. 2019f. Vantaan kaupungin sisäilmaoirekysely päiväkotien, ala- ja yläkoulujen oppilaille, ammatti-instituutti Varian opiskelijoille sekä oppilaitosten henkilöstölle.

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/145211_Loppuraportti_Vantaa_05042019.pdf. (19.11.2019).

Vantaan kaupunki. 2019g. Vantaan Liikennemelu 2017 - Ympäristömeludirektiivin mukainen selvitys.

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/134247_Vantaan_meluselvitys_2017.pdf. (14.11.2019).

Vantaan kaupunki. 2019h. Vantaan kaupungin ympäristömeludirektiivin mukainen meluselvitys 2012.

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/119063_Vantaan_kaupungin_meluselvitys_2012.pdf. (14.11.2019).

Vantaan kaupunki. 2019i. Yleiskaava 2020, melu- ja ilmanlaatuvaikutusten arviointi.

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/147454_Asia6_Melu_ilmanlaatuvaikutusten_arviointi_27092019.pdf. (14.11.2019).

Vantaan rakennustasoinen väestö 2018. Päivittäistavarakauppojen saavutettavuus.

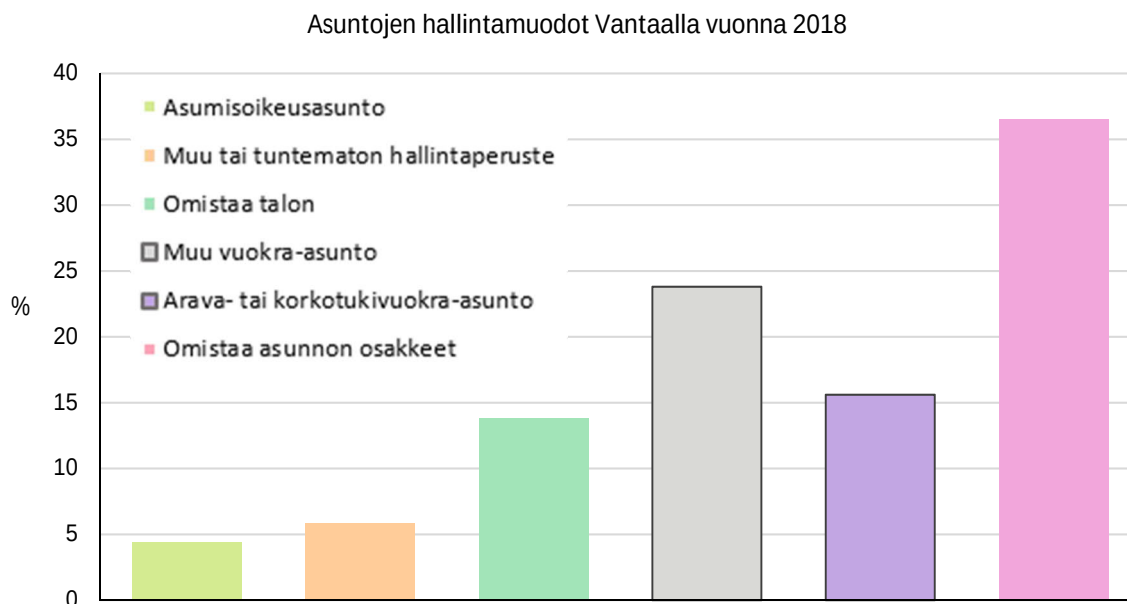
Ympäristöhallinnon yhteinen verkkopalvelu (Liiteri). 2019. Liiteri-tietopalvelu. Lähivirkistysalueiden saavutettavuus. (31.10.2019).

2.5.2 Asuminen

Oma koti on ihmisille yksi tärkeimmistä hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksistä. Vantaan tavoitteena on, että kaupungista löytyy erilaisia asumisen vaihtoehtoja, jotta jokaiselle löytyisi omaa elämäntilannetta ja maksukykyä vastaava koti. Vantaan seudullisena tavoitteena (MAL 2016–2019) on, että kaupunkiin valmistuisi vuosittain 2 400 uutta asuntoa. Vuonna 2018 Vantaalle valmistui yli 4 500 asuntoa eli runsaasti yli tavoitemäärän. Asuntotuotannon suuri määrä on tukenut kaupungin väestönkasvua ja auttanut osaltaan hillitsemään asuntojen hintojen nousua.

Asuntopolitiikalla määritellään asuntojen hallintamuotojakaumaa ja tavoitteena on, että asuntotuotannosta 20 prosenttia olisi pitkäaikaista kohtuuhintaista vuokra-asumista, 10 prosenttia asumisoikeustuotantoa ja 50 prosenttia omistusasuntotuotantoa. Vantaalle valmistui vuonna 2018 lähes 900 vapaarahoitteista vuokra-asuntoa ja noin 400 valtion tukemaan pitkän korkotuen vuokra-asuntoa. Kuviosta 21 nähdään, että vuonna 2018 Vantaalla oli noin 16 prosenttia asuntokannasta arava- tai korkotukivuokra-asuntoja ja noin neljäsosa muita vuokra-asuntoja. (TK 2019a.)

Erityisesti vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen määrä asuntotuotannossa on noussut Vantaalla viime vuosina (TK 2019a). Asukkaiden hyvinvoinnin kannalta on tärkeää huolehtia siitä, että kaupungin eri alueilla on tarjolla monipuolisesti asumisen vaihtoehtoja hallintamuodon, huoneistotyyppien ja talotyyppien osalta. Näin varmistetaan, että samalla asuinalueella voi jatkaa asumista elämäntilanteen ja asunnontarpeen muuttuessa.

Kuvio 21. Asuntojen hallintamuodot Vantaalla vuonna 2018 (%). Lähde: Asunnot ja asuinolot (Tilastokeskus).

Yksin asuvat iäkkäät

75 vuotta täyttäneistä vantaalaisista noin 55 prosenttia asui yhden hengen taloudessa vuonna 2018 (TK 2019a). Tutkimusten perusteella ikääntyneiden yksin asuminen voi lisätä riskiä joutua laitoshoitoon ja suositusten mukaan on selvitettävä millaisin palveluin ja toimenpitein yksin asuvien ikääntyneiden kotona asumista voidaan tukea ja ennaltaehkäistä laitoshoitoon joutumista (THL 2019).

- 75 vuotta täyttäneiden yhden hengen asuntokuntia vastaavan ikäisistä asuntokunnista, Asuntokunnat ja asuinolot, Tilastokeskus 2018:

Asunnottomuus Vantaalla

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA kerää asunnottomuustiedot kunnilta saaduista tiedoista. Kunnat keräävät asunnottomuustiedot useita eri lähteistä, kuten asuntotoimen vuokra-asunnonhakijatilastoista sekä sosiaalitoimen asiakastiedoista. Paikoin on hyödynnetty myös valtakunnallisia tilastoja, kuten Kelan tilastoa toimeentulotuen perusosan saajista. Asunnottomuuden kokonaismäärän merkittävästä laskusta osa selittyy Helsingin kaupungin asunnottomuuden laskentatavan tarkentumisesta, joten siltä osin suoraa verrannollisuutta aiempien vuosien asunnottomuuden kokonaismäärään ei voida tehdä. (ARA 2019.)

Vantaalla asunnottomuus laski kokonaisuudessaan hieman edellisvuodesta, kun muissa suurissa kaupungeissa kuten Turussa, Tampereella ja Jyväskylässä asunnottomuus oli kasvanut merkittävästi. Vantaalla asunnottomuus vähentyi nuorten, naisten sekä perheiden osalta, mutta puolestaan kasvoi maahanmuuttajaväestössä. (ARA 2019.)

- Asunnottomien määrä vuonna 2018, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus:

Kaikkein vaikeimmassa tilanteessa olevien asunnottomien eli ulkona, yömajoissa, tilapäissuojissa tai laitoksissa olevien asunnottomien yksinäisten osuus väestöön suhteutettuna on ollut Vantaalla jo jonkin aikaa laskusuuntaista. Vuonna 2018 lukema oli 0,1 1000:tta asukasta kohden. Muissa suurissa Suomen kaupungeissa luku vaihteli 0,1 ja 1,5 välillä. (ARA 2019.)

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat

Lapsiasuntokunnaksi luetaan asuntokunta, jossa on vähintään yksi alle 18-vuotias henkilö. (TK 2019a). Tilastokeskuksen määritelmän mukaan asunto on ahtaasti asuttu, jos siinä asuu enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti siten, ettei keittiötä lasketa huonelukuun (TK 2019b). Vantaalla noin kolmannes lapsiasuntokunnista asui ahtaasti vuonna 2018. Tämä lukema on pysynyt jokseenkin samana jo useiden vuosien ajan. (TK 2019a.)

Lähteet

Asumisen rahoitus ja kehittämiskeskus (ARA). 2019. ARAn asunnottomuus selvitykset. https://www.ara.fi/fi-FI/Tietopankki/Tilastot_ja_selvitykset/Asunnottomuus. (19.11.2019).

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL). 2019. Kauppinen, M, T. Martelin, T. Hannikainen-Ingman, K. & Virtala, E. Yksin asuvien hyvinvointi. Mitä tällä hetkellä tiedetään? Työpaperi 27/2014. (19.11.2019)

Tilastokeskus (TK). 2019a. Asuntokunnat ja asuinolot. Aineistolähteet: Sotkanet.fi ja Aluesarjat.fi (19.11.2019).

Tilastokeskus (TK). 2019b. Asunnot ja asuinolot tilaston käsitteet ja määritelmät. <https://www.stat.fi/til/asas/kas.html>. (19.11.2019).

3 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmia

Tiedämme lukuisilla mittareilla, että hyvinvointi tai sen puutteet eri elämänalueilla eivät jakaannu tasaisesti kaikkien vantaalaisten kesken. Tämä pätee sekä yksilöihin että erilaisiin ihmisryhmiin. Tiedämme myös, että asukkaidemme lähtökohdat, valmiudet, tarpeet ja toiveet vaihtelevat eri asioissa. Kaikki tämä merkitsee sitä, että emme voi suunnitella palvelujamme jonkinlaiselle kuvitellulle perusvantaalaiselle tai olettaa, että jokaiselle samaa ja yhtä paljon -ajattelutapa tuottaa asukkaillemme tai asiakkaillemme sen paremmin hyvinvointia kuin tasa-arvoa tai yhdenvertaisuuttakaan.

Vantaan kaupunki on sitoutunut tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen toiminnassaan ja päätöksenteossaan. Tämä velvoite on ilmaistu yksiselitteisesti Vantaan arvojen yhteydessä. Konkreettisin osoitus sitoutumisesta on tasa-arvolakiin ja yhdenvertaisuuslakiin perustuva tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Sen avulla kaupungin palveluissa ja päätöksenteossa tavoitellaan sukupuolten tasa-arvoa ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuutta muun muassa iän, alkuperän, perhesuhteiden ja terveydentilan pohjalta. Lait vaativat, että meidän tulee olla syrjimättömiä, mutta sen lisäksi meidän pitää edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kaikessa toiminnassamme. Asukkaidemme hyvinvointi tai esimerkiksi huono-osaisuuden tai syrjäytymisen ehkäiseminen eivät kuulu suoraan tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain suunnitteluvelvoitteiden piiriin, mutta hyvinvointityössämme meillä on velvollisuus ottaa huomioon sukupuolen ja useiden muiden henkilöön liittyvien perusteiden merkitys. Tämä myös parantaa työmme laatua ja auttaa meitä rajallisten voimavarojen oikeassa ja oikeudenmukaisessa kohdentamisessa.

Sukupuolella on merkitystä, vaikka uskomme elävämme sukupuolineutraalissa yhteiskunnassa. Tässä hyvinvointikatsauksessa tuodaan esiin sukupuolten välisiä eroja fyysisessä, psyykkisessä ja sosiaalisessa terveydessä, koetussa hyvinvoinnissa ja elämänlaadussa sekä materiaalisessa hyvinvoinnissa. Myös tässä katsauksessa esitetyissä indikaattoreissa havaittiin eroja: esimerkiksi teini-ikäiset pojat ovat elämänsä tyytyväisempiä kuin samanikäiset tytöt ja tytöt kokevat ahdistuneisuutta enemmän kuin pojat. Muiden tutkimusten pohjalta tiedämme, että pojilla puolestaan on tyttöjä useammin ja enemmän ongelmia muun muassa koulunkäynnissä tai vaikka sen, että muunsukupuolisiin nuoriin kohdistetaan paljon häirintää. Hyvinvointityön tulee huomioida kaikkien sukupuolten hyvinvointivajeet eikä valikoida niistä vain joitakin. Esimerkiksi koulujen ja oppilaitosten lakisääteiset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat voisivat olla tärkeä kehittämiskohde tässä asiassa.

Sukupuolen lisäksi tämä hyvinvointikatsaus tuo näkyviin iän, alkuperän, terveydentilan, perhesuhteiden ja koulutuksen kaltaisten asioiden yhteyksiä hyvinvointiin. Usein on vaikea arvioida mikä vaikuttaa yksilöiden tai ihmisryhmien koettuun hyvinvointiin eniten tai mitkä seikat kulkevat niin sanotusti käsi kädessä tarkastelun kohteena olevalla alueella. On kuitenkin tärkeää sisäistää, että muun muassa lasten tai ikääntyneiden, sairaiden, lähisuhdeväkivallan uhrien, suomen kieltä heikosti osaavien tai moninkertaisesti heikossa asemassa olevien vantaalaisten on jo lähtökohtaisesti hyvin vaikeaa lähteä hakemaan parannusta kokemuinsa hyvinvoinnin vajeisiin. Heidät myös unohdetaan liian helposti yhteiskunnan toimintojen valtavirrassa. Hyvinvointityön yhdenvertaisuutta voitaisiin parantaa merkittävästi tekemällä päätöksenteon tueksi ennakoivaa vaikutusten arviointia useilla perusteilla sekä osallistamalla monenlaisia järjestöjä kaupungin toimintojen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Liite 1. Katsauksessa käytetyt kyselytutkimukset

FinSote- tutkimus, 2018:

- Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimus
- Kansallinen terveys- hyvinvointi- ja palvelututkimus
- Posti- ja verkkokysely
- Tutkimus toteutettiin satunnaisotoksella, jossa oli 3 390 vantaalaista ja joista 35,7 % vastasi
 - 20-54 -vuotiaita vastasi 450 henkilöä
 - 55-74 -vuotiaita vastasi 476 henkilöä
 - Yli 75-vuotiaita vastasi 286 henkilöä

Kouluterveyskysely, 2019:

- Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimus
- Kerätään maakunnallista ja paikallista seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palveluiden tarpeisiin vastaamisesta.
- Paperi- tai verkkokysely
- Kysely on kokonaistutkimus eli kohdejoukkona oli koko kyseisen vuosiluokan kaikki oppilaat tai opiskelijat.
 - 4. ja 5. luokkalaisista vastasi 4 083 oppilasta eli 76 % kohdejoukosta
 - 8. ja 9. luokkalaisista vastasi 2 975 oppilasta eli 61 % kohdejoukosta
 - Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista vastasi 1 717 eli 74 % kohdejoukosta
 - Ammatillisista oppilaitoksista vastasi 551 eli noin 18 % kohdejoukosta

FinLapset -lasten ja nuorten terveys- ja hyvinvointiseuranta 2018:

- Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimus
- Kerätään tietoa lasten, nuorten ja lapsiperheiden terveydestä ja hyvinvoinnista
- Tietolähteenä lastenneuvoloiden ja kouluterveydenhuollon määräaikaisten terveystarkastukset, joita täydennetään rekisteritiedoilla.
- Tietojen kattavuus Vantaalla 2018:
 - 2-6 -vuotiaita 79 % kohdejoukosta
 - 7-12 -vuotiaita 79 % kohdejoukosta
 - 13-16 -vuotiaita 76 % kohdejoukosta

Liite 2. Katsauksessa käytetyt tietokannat ja rekisterit

Eläketurvakeskuksen Tilastotietokanta
- Eläketilastot

Tapaturmavakuutuskeskus
- Työtapaturmatilasto

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet
- FinSote -tutkimuksen ja kouluterveyskyselyn tulokset
- Perusterveydenhuoltotilasto
- Erikoissairaanhoidotilasto
- Toimeentulotukirekisteri
- Sosiaalipalvelujen toimintatilasto

Tilastokeskuksen StatFin-tilastotietokanta
- Tutkintorekisteri
- Tulonjaon kokonaistilasto
- Asunnot ja asuinolot -tilasto

Tilastotietokanta Kelasto
- Terveyspuntari: kansantauti- ja sairastavuusindeksit
- Tilasto sairauspäivärahasta

Työ- ja elinkeinoministeriö
- Työnvälitystilasto

Tietopalvelu Liiteri
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA)

Strategia ja tutkimus
p. 839 11 (vaihte)
Asematie 7,
01300 Vantaa

Vantaan hyvinvointikatsaus 2019

Minna Mänty

Tutkija

Strategia ja tutkimus / Tutkimus ja tietopalvelu

**HYVINVOINTIKATSAUS
2019**

Työryhmä

► Monialainen työryhmä, jonka työskentelystä on vastannut tutkimuspäällikkö Henrik Lönnqvist

Kaupunginjohtajan toimiala / tietopalveluyksikkö:

- Korkeakouluharjoittelija Olga Salow
- Tutkija Minna Mänty

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala:

- Erityisasiantuntija Niina Vilkmán
- Erityisasiantuntija Marianne Juosila

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala:

- Erityisasiantuntija Elisa Ranta

Sivistystoimen toimiala:

- Lasten ja nuorten palveluiden koordinaattori Mervi Tulppo

Asukaspalvelujen toimiala:

- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelija Meija Tuominen

Hyvinvointikertomusten minimitietosisältö

- Hyvinvointikertomus kokoaa eri lähteistä tietoa kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä niihin liittyvistä tekijöistä.
- **Haaste:** kuntien väliset erot hyvinvointikertomusten rakenteessa ja tietosisällöissä
 - Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ehdotus kuntien laajan hyvinvointikertomuksen minimietosisällöksi (THL 2019):
 - Auttaa valitsemaan ne indikaattorit, joilla voi riittävän tarkasti seurata asukkaiden hyvinvointia.
 - Hyvin valitut tunnusluvut auttavat ohjaamaan resursseja sekä seuraamaan, onko tehdyillä toimilla ollut vaikutuksia.
 - Tavoitteena kuntien välisen yhteneväisyyden parantaminen hyvinvointiraportoinnissa:
 - Tarkoituksena on luoda kuntien **yhteinen "perusosa"**, jota seurataan ja joka näkyy kaikkien kuntien ja alueiden hyvinvointikertomuksissa.

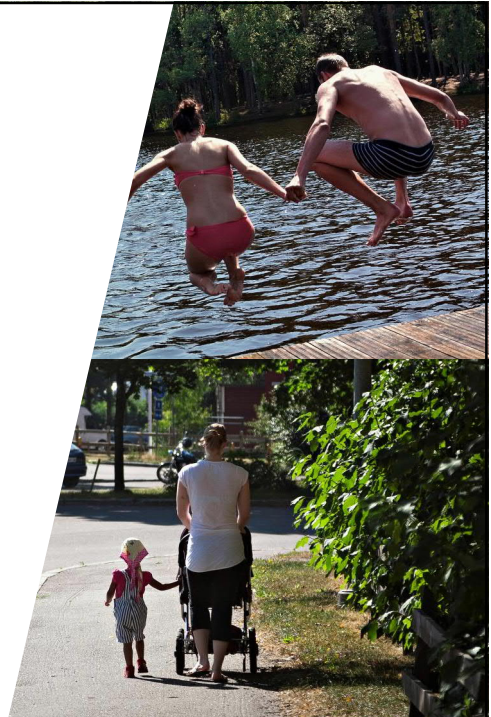
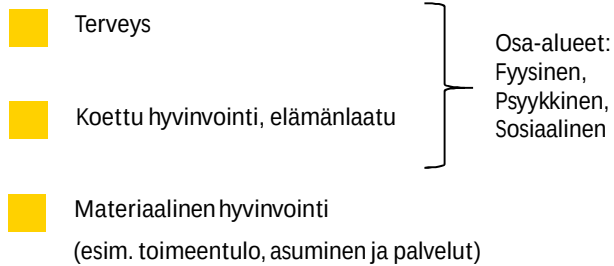
Minimitietosisällön hyödyntäminen Vantaan hyvinvointikatsauksessa vuonna 2019

- Valmistautuminen vuoden 2020 laajaan hyvinvointikertomukseen
 - Katsauksen sisällön ja indikaattoreiden päivittäminen THL:n suositusta vastaavaksi:
 - Suurin osa vuoden 2019 katsauksen indikaattoreista on ehdotetusta minimietosisällöstä, mutta joitain osa-alueita, kuten työikäisten hyvinvointia, on vahvistettu myös muilla tärkeillä tunnusluvuilla
 - Esilm. sairauspoissaolot, työkyvyttömyyseläkkeet, koettu työkyky

Mitä on hyvinvointi ja terveys?

Hyvinvoinnin osatekijät jaetaan yleensä kolmeen ulottuvuuteen (THL 2019):

1. Johdanto

2. Hyvinvoinnin tila vantaalla

2.1 Terveys ja hyvinvointi

2.1.1 Fyysinen terveys ja hyvinvointi

2.1.2 Psykinen terveys ja hyvinvointi

2.1.3 Sosiaalinen terveys ja hyvinvointi

2.1.4 Työkyky

2.1.5 Tapaturmat ja turvallisuus

2.2 Elintavat

2.3 Koulutus ja jatkuva oppiminen

2.4 Työllisyys ja toimeentulo

2.5 Elinympäristö

2.5.1 Ympäristö

2.5.2 Asuminen

3. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuusnäkökulmia

Vantaan hyvinvointikatsaus 2019 - käytetyt aineistot

Kyselytutkimukset

- FinSote –tutkimus, 2018
- Kouluterveyskysely, 2019

Tietokannat ja rekisterit, esimerkiksi:

- Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet
 - Perusterveydenhuoltotilasto
 - Erikoissairaanhoidotilasto
 - Toimeentulotukirekisteri
 - Sosiaalipalvelujen toimintatilasto
- Tilastotietokanta Kelasto
 - Terveyspuntari: kansantauti- ja sairastavuusindeksit
 - Tilasto sairauspäivärahasta
- Tapaturmavakuutuskeskus
 - Työtapaturmatilasto

Johtopäätöksiä:

1

Työtä terveellisten elintapojen tukemiseen tarvitaan edelleen. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää arkiaktiivisuuden ja terveellisen ravitsemuksen tukemiseen.

2

Alueellisten ja asukkaiden välisten hyvinvointierojen kaventamiseen tähtäävien toimenpiteiden jatkaminen ja tukeminen on tärkeää. Toimenpiteiden suunnittelussa on huomio kiinnitettävä kunkin ikä- ja asukasryhmän erityispiirteisiin.

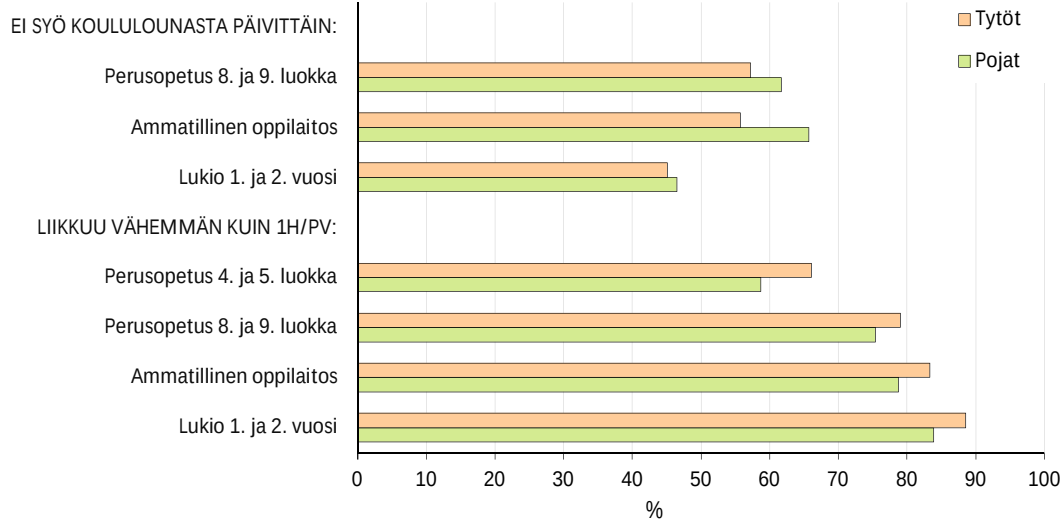
3

Työikäisten ja iäkkäiden tapaturmien ehkäisyyn on hyvä kiinnittää huomiota, sillä niiden seuraukset näkyvät henkilökohtaisessa hyvinvoinnissa ja sitovat yhteiskunnan varoja.

4

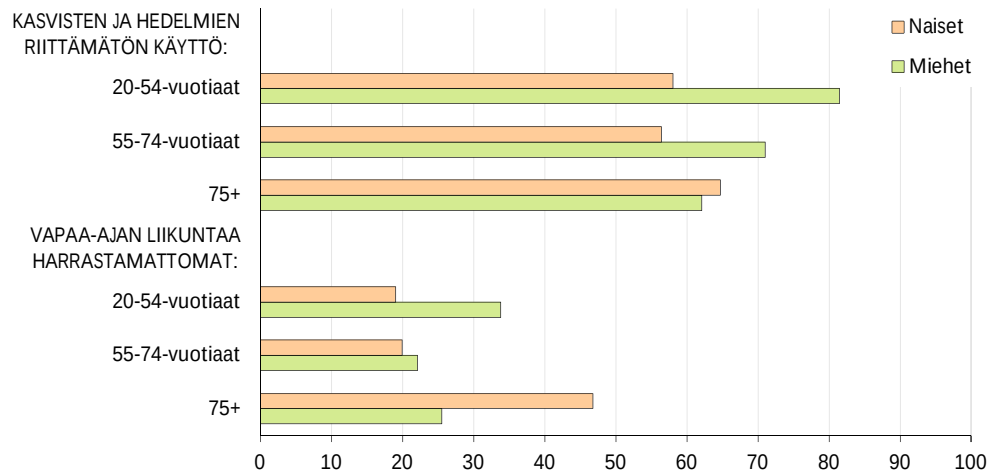
Ulkomaalaistaustaisten työllisyyttä ja koulutusta tukevat toimet ovat jatkossakin tärkeitä.

Lasten ja nuorten elintavat

Lähde: Kouluterveyskysely 2019

Aikuisten elintavat

Lähde: FinSote-tutkimus 2018

Johtopäätöksiä:

1

Työtä terveellisten elintapojen tukemiseen tarvitaan edelleen. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää arkiaktiivisuuden ja terveellisen ravitsemuksen tukemiseen.

2

Alueellisten ja asukkaiden välisten hyvinvointierojen kaventamiseen tähtäävien toimenpiteiden jatkaminen ja tukeminen on tärkeää. Toimenpiteiden suunnittelussa on huomio kiinnitettävä kunkin ikä- ja asukasryhmän erityispiirteisiin.

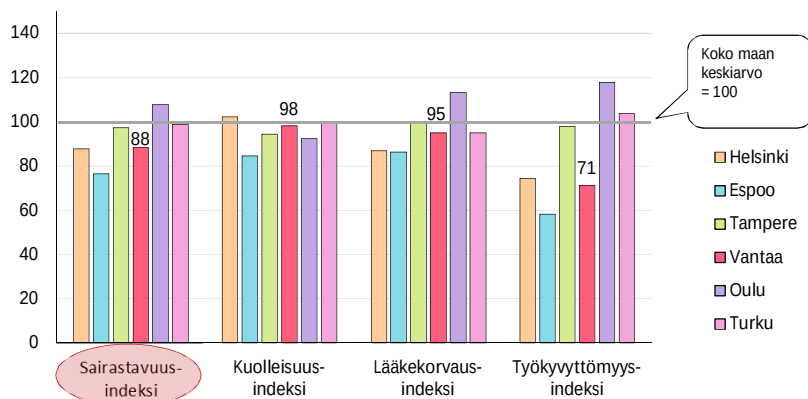
3

Työikäisten ja iäkkäiden tapaturmien ehkäisyyn on hyvä kiinnittää huomiota, sillä niiden seuraukset näkyvät henkilökohtaisessa hyvinvoinnissa ja sitovat yhteiskunnan varoja.

4

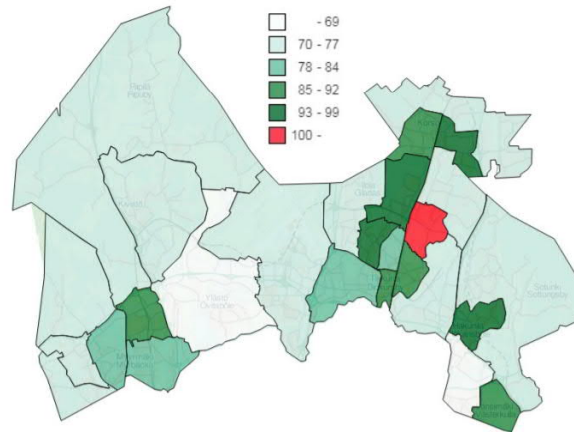
Ulkomaalaistaustaisten työllisyyttä ja koulutusta tukevat toimet ovat jatkossakin tärkeitä.

Sairastavuusindeksi kuusikkokunnissa vuonna 2018

Lähde: Kansaneläkelaitos, Terveyspuntarin sairastavuusindeksi

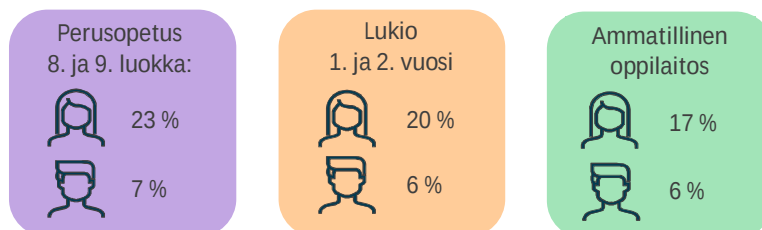
Sairastavuusindeksi Vantaan osa-alueilla vuonna 2017

Lähde: Korvanen K 2019

Psyykkinen terveys

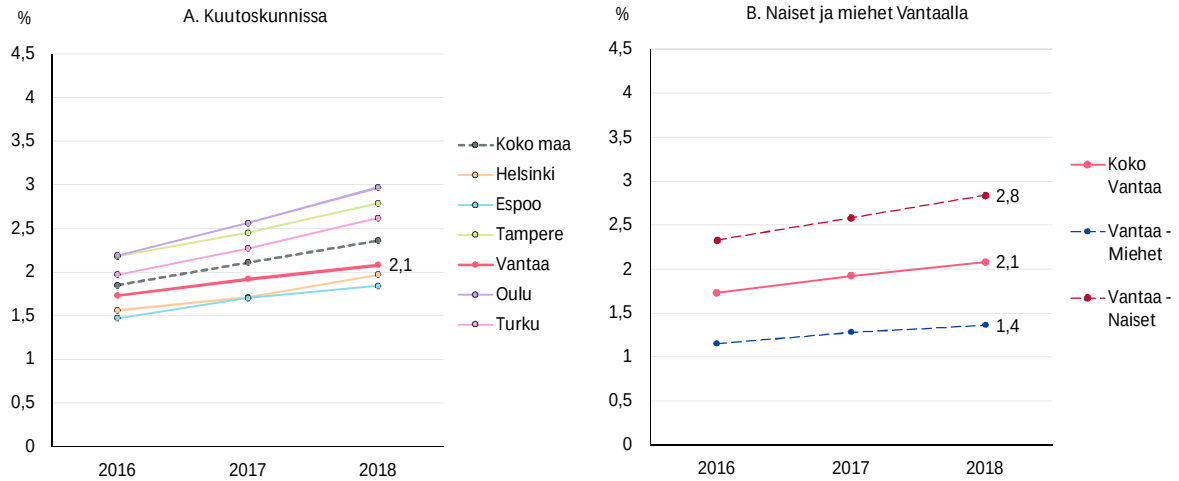
- Nuorten kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus

Lähde: Kouluterveyskysely 2019

Psyykkinen terveys

- Mielenterveyden häiriöiden vuoksi sairauspäivärahaa saaneet 25–64 –vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

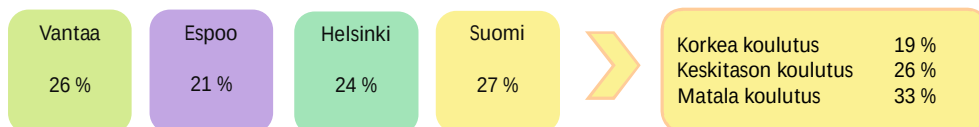

Lähde: Kansaneläkelaitos, Tilasto sairauspäivärahasta

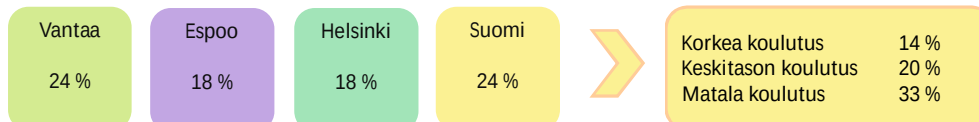
Huomioita koetusta työkyvystä

➡ Työkykynsä heikentyneeksi arvioivien osuus:

➡ Niiden osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksakaan työskennellä vanhuuseläkeikään saakka:

Lähde: FinSote 2018

Johtopäätöksiä:

1

Työtä terveellisten elintapojen tukemiseen tarvitaan edelleen. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää arkiaktiivisuuden ja terveellisen ravitsemuksen tukemiseen.

2

Alueellisten ja asukkaiden välisten hyvinvointierojen kaventamiseen tähtäävien toimenpiteiden jatkaminen ja tukeminen on tärkeää. Toimenpiteiden suunnittelussa on huomio kiinnitettävä kunkin ikä- ja asukasryhmän erityispiirteisiin.

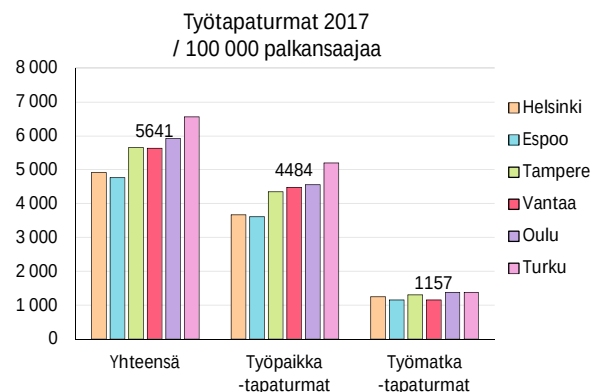
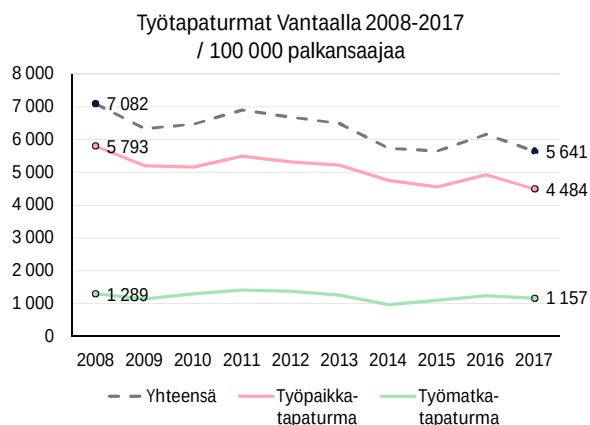
3

Työikäisten ja iäkkäiden tapaturmien ehkäisyyn on hyvä kiinnittää huomiota, sillä niiden seuraukset näkyvät henkilökohtaisessa hyvinvoinnissa ja sitovat yhteiskunnan varoja.

4

Ulkomaalaistaustaisten työllisyyttä ja koulutusta tukevat toimet ovat jatkossakin tärkeitä.

Tapaturmat ja turvallisuus - Työtapaturmat

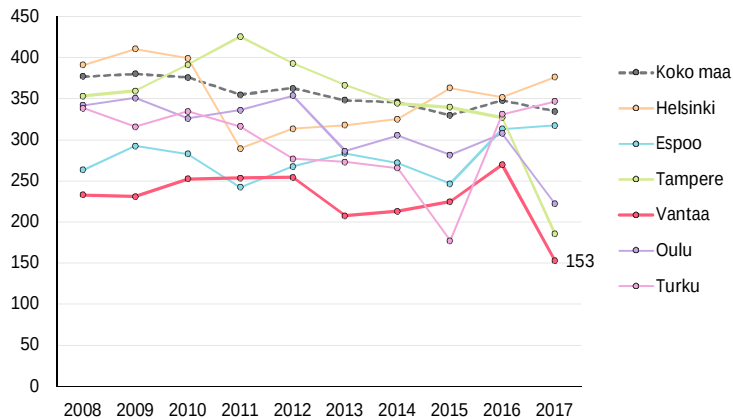
Lähde: Tapaturmavakuutuskeskus

Tapaturmat ja turvallisuus

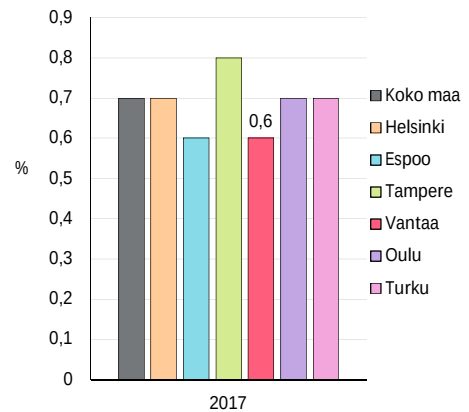
- iäkkäiden henkilöiden kaatumistapaturmat

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavanikäistä

Lonkkamurtumat
65 vuotta täyttäneillä,
% vastaavanikäisestä väestöstä

Lähde: Perusterveydenhuoltotilasto ja Erikoissairaanhoitotilasto (Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos).

Johtopäätöksiä:

1

Työtä terveellisten elintapojen tukemiseen tarvitaan edelleen. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää arkiaktiivisuuden ja terveellisen ravitsemuksen tukemiseen.

2

Alueellisten ja asukkaiden välisten hyvinvointierojen kaventamiseen tähtäävien toimenpiteiden jatkaminen ja tukeminen on tärkeää. Toimenpiteiden suunnittelussa on huomio kiinnitettävä kunkin ikä- ja asukasryhmän erityispiirteisiin.

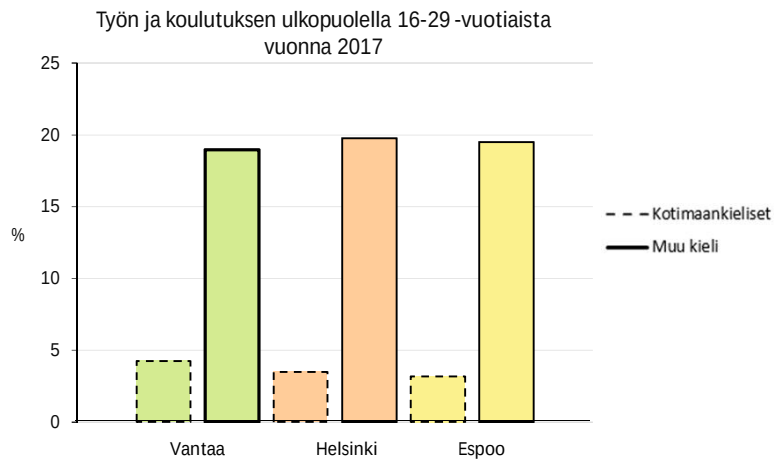
3

Työikäisten ja iäkkäiden tapaturmien ehkäisyyn on hyvä kiinnittää huomiota, sillä niiden seuraukset näkyvät henkilökohtaisessa hyvinvoinnissa ja sitovat yhteiskunnan varoja.

4

Ulkomaalaistaustaisten työllisyyttä ja koulutusta tukevat toimet ovat jatkossakin tärkeitä.

Koulutus ja jatkuva oppiminen

Lähde: Tilastokeskus

10 §

Svar på Antero Eerolas och 23 andra ledamöters motion om att utvidga den fria klubbverksamheten för äldre i Vanda

VD/8995/00.02.00.03/2019

RV/MLL/IL/KK/AP

Antero Eerola och 23 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Enligt Statistikcentralen och Vandas befolkningsprognos kommer antalet personer över 65 år att öka betydligt i staden, åtminstone ända fram till år 2028. Äldre människors erfarenhet och sociala kapital är en viktig resurs för samhället.

En stor del av seniormedborgarna har god kondition och är pigga och den överväldigande majoriteten av dem behöver inte några äldre- och hälsotjänster ännu i 75-årsåldern. Då behovet av olika tjänster ökar är det helt klart att staden är skyldig att ordna dessa i eller utanför hemmet, med beaktande av de individuella behoven.

Alla äldre behöver ändå, oberoende av kondition och funktionsförmåga, socialt umgänge och verksamhet tillsammans med andra människor, vid behov även utan att behöva förbinda sig till någon långsiktig hobbyverksamhet. Projektet Yksinäiset vanhukset Vantaalla (Ensamma äldre i Vanda) som inletts utgående från en motion som jag lämnat in, har visat att bristen på sociala kontakter hos äldre människor är ett problem i en urban miljö som Vanda.

Numera kan seniorer träffa varandra i Vandas invånarlokaler och i kvartersklubbar för äldre. Invånarlokalerna används dock även av andra grupper. Kvartersklubbarna kan å sin sida ha sammankomster endast någon gång per månad.

Vid sidan av detta utför de evangelisk-lutherska församlingarna i Vanda ett viktigt arbete när de ordnar fri hobbyverksamhet för äldre personer. Verksamhet som ordnas av endast ett trossamfund passar ändå inte för alla i en mångkulturell stad med många religioner, och där det också finns många människor som inte bekänner sig till någon religion.

Därför bör man i Vanda satsa på att utvidga den fria samvaron och det sociala umgänget för seniorer, enligt principen med låg tröskel. Detta kräver utrymmen, handledning, att det ordnas program samt förutsättningar för en verksamhet som även ordnas utgående från seniorernas egen aktivitet i varje storområde i Vanda.

På basis av ovanstående och med hänvisning till kapitel 22 punkt 1 i stadens förvaltningsstadga lämnar vi, undertecknade ledamöter, in en motion med följande innehåll:

- * Staden utreder vilka behov det finns för fri social klubbverksamhet för äldre personer i varje storområde i Vanda och
- * utgående från framför förslag till åtgärder för att möjliggöra klubbverksamheten och utvidga den i alla storområden.”

Stadsfullmäktige 11.11.2019 § 12

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutar ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för social- och hälsovård och stadskulturens verksamhetsområde föreslår följande som sitt svar:

I utredningen Yksinäiset vanhukset Vantaalla lyfte de äldre fram bland annat behovet av öppna träffpunkter med låg tröskel och social samvaro i invånarnas närområden. Träffpunkternas verksamhet borde planeras till att genomföras i samarbete med olika organisationer och tredje sektorn. Områdets olika aktörer kunde utnyttja lokalerna också under kvällar och veckoslut.

Inom äldre- och handikappservicen inleds Yksinäiset vanhukset Vantaalla (Ensamma äldre i Vanda), en delhelhet i anslutning till projektet för positiv särbehandling (MEK), med syfte att bland annat skapa och genomföra ett pilotprojekt för uppsökande/upphittande arbete bland äldre, stärka ett regionalt gemensamt verksamhetssätt och utveckla servicepaletten för att stödja de äldres boende i hemmet. Projektet bidrar också till ett närmare samarbete mellan yrkesutbildade personer och personer verksamma inom olika samhällsaktiviteter.

Kartläggningen som föreslagits i fullmäktigemotionen beträffande behovet av klubbverksamhet för äldre i varje storområde i Vanda och åtgärdsförslagen på basis av denna utredning passar mycket bra in i målen för projektet för uppsökande/upphittande arbete bland äldre som inleds, och genomförs under år 2020.

Det finns i detta nu tre dagcentraler för äldre inom äldre- och handikappservicen: I Myrbacka (26 klientplatser/dag), i Simonsböle (16 klientplatser/dag) och i Håkansböle (19 klientplatser/dag). För den rehabiliterande dagverksamheten behövs remiss och verksamheten är periodisk, för att så många äldre som möjligt kan delta i grupperna. Efter det att dagverksamheten tar slut finns det inte någon verksamhet som är lätt att komma in på. Perioderna för klienter som använder lediga dagar i närståendevården vid dagverksamhet gäller tills vidare.

Behovet av att utöka den rehabiliterande dagverksamheten och dagverksamheten som stöder boende i hemmet har konstaterats. Det föreslås att en ny dagcentral grundas i Dickursby i det kommande äldrecentret och i anslutning till äldrecentret också lokaler som kan användas som mötesplatser för de äldre i området. Äldrecentret erbjuder sina tjänster för de boende i centret och den äldre befolkningen i närområdet samt erbjuder kommuninvånarna möjligheter till verksamhet på eget initiativ.

Runtom i Vanda fungerar sammanlagt åtta kvartersklubbar som koordineras av anställda inom dagverksamheten för äldre och leds av frivilliga seniorer. Klubbarna ordnas som regel en gång i veckan.

Andra frivilliga och för alla avsedda verksamheter som koordineras av staden erbjuder också möjligheter till hobbyer och socialt umgänge för de äldre. Utbildade kamratledare inom kulturlotsverksamheten följer med till olika kulturevenemang och -mål i Vanda, och följeslagarverksamheten (Menokaveri) hjälper seniorerna med att uträtta ärenden och röra sig utanför hemmet. Idrottsservicen koordinerar över 60 kamratstödsledda verksamhetsgrupper avsedda för personer över 60 år. Grupperna bjuder på informell och trevlig samvaro i motionens tecken. Projektet Ikiliikkujat som kör igång inom kort och som koordineras av idrottsservicen i Vanda främjar rörligheten särskilt hos äldre med begränsade möjligheter att delta i verksamhet som ordnas utanför hemmet.

De lokaler runtom i staden som kan användas och bokas av stadsborna och understöden som Vanda stad beviljar skapar förutsättningar för socialt umgänge för de äldre och för sådan verksamhet på eget initiativ som nämns i motionen. Från och med början av år 2020 har administrationen av fritidsanvändningen av stadens lokaler och beredningen av alla understöd som staden beviljar centraliserats till stadskulturens verksamhetsområde. Det ökade koordineringsarbetet förbättrar möjligheterna till att göra informationen om bland annat lokaler och understöd effektivare och förenhetliga praxisen.

Staden har för närvarande tio invånarlokaler som erbjuder möjligheter till träffar, möten och hobbyverksamhet. Det finns invånarlokaler i alla storumråden med undantag av Aviapolis. Invånarlokalerna är mötesplatser som är öppna för alla, och bland annat organisationer för pensionärer ordnar regelbunden verksamhet i invånarlokalerna. Utöver invånarlokaler har Vanda stad många andra lokaler som lämpar sig för olika ändamål och som både privatpersoner och organisationer kan hyra för eget bruk. De användnings- och avgiftsgrunder för fritidsanvändningen av stadens lokaler förnyas som bäst. Målet med förnyelsen är att olika lokalers användnings- och avgiftsgrunder är lika för alla användare.

Flera olika föreningar ordnar verksamhet för äldre i Vanda med hjälp av de understöd som staden beviljar. Understöd beviljas bland annat för verksamhet som främjar hälsa och välfärd (t.ex. klubbverksamhet), kulturverksamhet för seniorer och olika evenemang.

För närvarande finns det flera olika kanaler som kan användas för att nå de äldre invånarna och informera om tjänster och aktuella evenemang riktade till seniorer. Information om verksamhet som ordnas av staden, företag och föreningar sammanställs på webbplatsen Seniorimenot som upprätthålls av staden. Ett informationsblad över de anmälda evenemangen på webbplatsen sammanställs regelbundet och delas ut vid stadens verksamhetsställen. Information om tjänsterna fås också genom att ringa rådgivningsnumret för seniorer, och från Vandainfo.

Stadsstyrelsen 23.3.2020 § 15

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) ge ledamoten Antero Eerola och 23 andra ledamöter stadsstyrelsens svar i enlighet med ovanstående förslag från verksamhetsområdet för social- och hälsovård och stadskulturens verksamhetsområde, och att
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 10

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till sitt följande sammanträde

Bilaga:

- Motion undertecknad av Antero Eerola och 23 andra ledamöter om att utvidga den fria klubbverksamheten för äldre i Vanda

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Minna Lahnalampi-Lahtinen, direktör för äldre- och handikappservicen, [foramn.efternamn\(at\)vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn(at)vantaa.fi)

Iiris Lehtonen, invånarservicedirektör, [foramn.efternamn\(at\)vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn(at)vantaa.fi)

Ikäihmisten vapaamuotoisen kerhotoiminnan laajentaminen Vantaalla

Tilastokeskuksen ja Vantaan väestöennusteen mukaan yli 65-vuotiaiden määrä kaupungissa kasvaa merkittävästi ainakin vuoteen 2028 saakka. Ikäihmisten kokemus ja sosiaalinen pääoma ovat yhteiskunnalle tärkeä voimavara.

Iso osa seniorikansalaisista on hyväkuntoisia ja virkeitä eikä valtaenemmistö heistä tarvitse vanhus- ja terveyspalveluita vielä 75 vuodenkaan iässä. Kun palveluiden tarve lisääntyy, on sanomattakin selvää, että kaupunki on velvollinen järjestämään niitä kotiin tai kodin ulkopuolelle, yksilölliset tarpeet huomioon ottaen.

Riippumatta ikääntyneiden kunnosta ja toimintakyvystä, jokainen tarvitsee kuitenkin sosiaalista kanssakäymistä ja toimintaa muiden ihmisten kanssa, tarvittaessa myös ilman sitoutumista pitkäjänteiseen harrastustoimintaan. Aloitteestani käynnistetty Yksinäiset vanhukset Vantaalla – hanke on osoittanut, että ikäihmisten sosiaalisten suhteiden puute on ongelma Vantaan kaltaisessa urbaanissa ympäristössä.

Ikääntyneet voivat nykyisin tavata toisiaan Vantaan asukastiloissa ja ikäihmisten korttelikerhoissa. Asukastiloja käyttävät kuitenkin myös muut ryhmät. Korttelikerhot puolestaan saattavat kokoontua vain jonkun kerran kuukaudessa.

Tämän ohella Vantaan evankelis-luterilaiset seurakunnat tekevät tärkeää työtä ikäihmisten vapaamuotoisen harrastustoiminnan järjestämisessä. Vain yhden uskontokunnan järjestämä toiminta ei kuitenkaan sovi kaikille monikulttuurisessa ja -uskontoisessa kaupungissa, jossa on paljon myös uskonottomia ihmisiä.

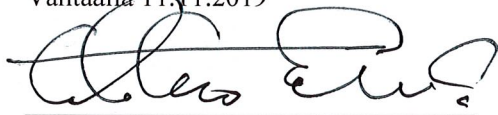
Siksi seniorien vapaamuotoiseen, matalan kynnyksen periaatteella järjestettyyn yhdessäolon ja sosiaalisen kanssakäymisen laajentamiseen pitäisi panostaa Vantaalla. Tämä vaatii tiloja, ohjausta, ohjelman järjestämistä sekä puitteita myös seniorien oman aktiivisuuden perusteella järjestetyille toiminnalle jokaisella Vantaan suuralueilla.

Edellä olevan perusteella ja kaupungin hallintosäännön 22. luvun 1. kohtaan viitaten, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan sisältöisen aloitteen:

* Kaupunki kartoittaa, millaisia tarpeita ikäihmisten vapaamuotoiselle, sosiaaliselle kerhotoiminnalle on Vantaan jokaisella suuralueella ja

* selvityksen perusteella tekee toimenpide-esityksiä kerhotoiminnan mahdollistamiseksi ja laajentamiseksi kaikilla suuralueilla.

Vantaalla 11.11.2019

Antero Eerola
kaupunginvaltuutettu (vas.)

PIRKKO KOTILA

KATI TYÖSTJÄRVI

JUSSI SARAMO

Jaana Heiskanen

Paho

PAIVILLAARJO

JARNO ESKELINEN

Jari Järvi

Faysal Abdi
~~SIRPA KAUPPINEN~~
~~SIRPA KAUPPINEN~~

Minna Kuusela

Pekka Rautio

San L
SAN LAAKSO

Maija Rantavaara

TIINA TUOMELA

Tanja Vahvelainen

Antti Lehtilaine

KAT-AM LINTELL

Reino Lehto

PAULHA LEHTILISKALU

Anitta Ompa
Anitta Ompa

J. Norres
L. NORRES

MARKKU WECKMAN

Mauno Raja-Aho

Eija Linnakoski

11 § Svar på Minna Atiyes och 35 andra ledamöters motion om stadscyklar som personalförmån

VD/7548/00.02.00.03/2019
RV/KML/NJ/HY-L/ALS/AP

Minna Atiye och 35 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

"Helsingfors stad erbjuder sin personal möjlighet att använda stadscyklar under arbetstid och på fritiden. Den nya personalförmånen gäller alla som är anställda vid staden i minst en månad. Förmånen kan alltså också användas av sommarjobbare och -vikarier. Cykelsäsongens avgift returneras i efterskott i utbyte mot kvitto. Förmånen är skattepliktig, dvs. på den uppbärs förskottsinnehållning i normal ordning, som på löneinkomster. En halvtimmes resa är gratis, men för den överskridande delen tas det ut en avgift som var och en står för själv. Arbetsplatserna kan också skaffa stadscyklar för gemensamt bruk. Genom att erbjuda stadscyklar som personalförmån skulle Vanda satsa på arbetstagarnas välbefinnande och uppmuntra personalen att röra på sig mer.

Vi undertecknade föreslår att Vanda erbjuder stadscyklar som personalförmån fr.o.m. början av cykelsäsongen 2020."

Stadsfullmäktige 23.9.2019 § 11

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Serviceområdet för personal och koncernservice konstaterar i sitt svar följande:

Helsingfors stads förmån utgår från stadens rörlighetsprogram, med vilket man vill göra fysisk aktivitet till en del av människors dagliga liv. Cykelförmånen omfattar personalen vid stadens sektorer, ämbetsverk och affärsverk i minst en månads sammanhängande anställningsförhållande. Förmånen gäller därmed även sommarjobbare. Förmånen finansieras från sektorernas, ämbetsverkens och affärsverkens budget. Personalförmånen är en personlig och skattepliktig förmån. Stadscykeln kan användas för jobbärenden och även under fritiden. I Helsingfors betalas cykelförmånen i efterskott efter cykelsäsongens slut mot uppvisande av kvitto. Cykelförmånen uppgår till högst 30 euro/person. Enligt de uppgifter vi fått hade omkring 1 500 personer ansökt om cykelförmån och det utbetalade beloppet var ca 45 000 euro. Förmånen är beskattningsbar inkomst.

Till skillnad från Helsingfors är stadscyklar ett nytt fenomen för Vanda stad. Under cykelsäsongen 2019 fanns det i hela staden endast 1 161 användare. Användare kunde köpa ett abonnemang för en dag (5 €), en vecka (10 €) eller för en hel säsong (30 €).

I budgeten för år 2020 finns det inga pengar reserverade för införande av en ny personalförmån. Dessutom skulle man vara tvungen att sköta betalningen av cykelförmånen väldigt manuellt, vilket ökar det administrativa arbetet märkbart inom verksamhetsområdena och löneräkningen. Av dessa orsaker är det inte möjligt att införa förmånen i stadens utbud av personalförmåner. Under innevarande år ser vi

däremot över stadens nuvarande utbud av personalförmåner så att nödvändiga ändringar kan införas både avseende budgeten och principerna från och med början av år 2021.

Stadsstyrelsen 24.2.2020 § 11

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) ge ledamoten Minna Atiye och de 35 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå att stadsfullmäktige antecknar stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 23.3.2020 § 11

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till sitt följande sammanträde.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 11

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till sitt följande sammanträde.

Bilaga:

- Minna Atiyes och 35 andra ledamöters undertecknade motion om stadscyklar som personalförmån

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Kirsi-Marja Lievonen, personal- och koncerndirektör, fornamn.efternamn@vantaa.fi

VALTUUSTOALOITE

Vantaan Kaupunginvaltuuston kokous 23.9.2019

KAUPUNKIPYÖRÄT HENKILÖSTÖEDUKSI

Helsingin kaupunki tarjoaa henkilöstölleen mahdollisuuden käyttää kaupunkipyöriä työ- ja vapaa-ajalla. Uusi henkilöstöetu koskee jokaista, jolla on kaupungilla vähintään kuukauden mittainen työsuhde. Etu on siis myös kaupungin kesätyöntekijöiden ja -sijaisten käytettävissä. Pyöräilykauden maksun saa jälkikäteen takaisin kuittia vastaan. Etu on veronalainen eli siitä peritään normaalit ennakonpidätykset kuten palkkatuloista. Puolen tunnin reissu on ilmainen, mutta sitä ylittävältä ajalta peritään maksu, josta kukin vastaa itse. Työpaikat voivat hankkia kaupunkipyöriä myös yhteiskäyttöön. Tarjoamalla kaupunkipyörän henkilöstöetuna, Vantaa panostaisi työntekijöiden hyvinvointiin sekä kannustaisi henkilöstöä liikkumaan enemmän.

Me allekirjoittaneen esitämme, että Vantaa tarjoaa kaupunkipyörät henkilöstöetuna pyöräilykauden 2020 alusta alkaen.

1. Minna Atiye	18. Antero Evola
2. Eeva Rämö	19. Minna Siikaniemi
3. Emmi Papunen	20. Jussi Saramo
4. Vaula Noronen	21. Päivi Laakso
5. Anniina Koshilainen	22. Salla Lindblad-Palo
6. MAUA RANTAMÄKI	23. Jari Sainio
7. Minna Kuusela	24. Jukka Molsä
8. Svela Silvennoinen-Huiska	25. Piiri Alakyyre
9. TMO Juvonen	26. IRJA ANSAHTO-SAAMI
10. Sirpa Siru Kauppinen	27. TIINA TUONELA
11. Sari Laakso	28. PETRI JÄMSKILÄINEN
12. _____	29. JUHA MALMI
13. _____	30. KATARIINA LAMPINEN
14. Pekka Rautio	31. Eija Huuskonen
15. Emil Butat	32. SAMARI ROKKANEN
16. SIRPA SIRU KAUPPINEN	33. Markus Lyngä
17. Jari Järvelä	34. LAURI KAIRA

35. SAMI KANERVA
36. Paala Lehmus kaario

37. Antti Oja

38. JENNI CHEN-YE

39.

40.

41.

42.

43.

44.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

52.

53.

54.

55.

56.

57.

58.

59.

60.

61.

62.

63.

64.

65.

66.

67.

12 §

Svar på Gröna fullmäktigegruppens och 14 andra ledamöters motion om att halvera koldioxidavtrycket för mat som serveras inom staden före år 2025

VD/6861/00.02.00.03/2019

RV/TE/LL/HY-L/ALS/AP

Gröna fullmäktigegruppen och 14 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Klimatförändringen är ett av de största hoten mot människors välfärd och mot miljön. Vanda har i strategin för fullmäktigeperioden ställt upp ett ambitiöst mål att vara en kolneutral stad före år 2030.

Matproduktionen orsakar betydande klimatutsläpp och har också andra massiva effekter på miljön och djurens välbefinnande.

Det är helt klart att staden som en del av klimatansvaret och målet att uppnå kolneutralitet måste främja minskningen av klimatutsläpp i anslutning till livsmedel.

Vi som undertecknat motionen föreslår att staden sätter upp som mål att halvera koldioxidavtrycket för mat som serveras inom staden före år 2025. För att förverkliga målet ska det beredas en plan med tillhörande åtgärder som täcker hela stadskoncernen.”

Stadsfullmäktige 26.8.2019 § 17

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutar ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning konstaterar följande i sitt svar:

Serviceenheten för upphandlingar har det centraliserade ansvaret för upphandlingen av måltidsservice samt beställningen av denna vid Vanda stad.

Vanda har identifierat måltidsservicen som ett betydande delområde med avseende på koldioxidutsläpp som orsakats av stadens verksamhet. Huvudmålen för stadens vägkarta för resurssmarthet är klimatneutralitet, avfallsfrihet samt ett stopp på överkonsumtionen före år 2030.

I verksamhetsområdenas åtgärdsplaner för resurssmarthet ingår flera åtgärder som syftar till att minska det koldioxidavtryck som måltidsservicen ger upphov till. Till åtgärderna hör bland annat planering av menyerna, att vid beredningen av upphandlingar kartlägga närproducenter på marknaden samt eventuellt använda deras tjänster, och likaså att vid upphandlingar beakta frågor om ansvarsfullhet samt minska miljöpåverkan i produktionen av måltidsservice. Man följer årligen upp hur åtgärderna utfaller och resultaten rapporteras i genomförandeplanen för vägkartan för resurssmarthet.

Enligt en grov bedömning inverkar följande faktorer på måltidsservicens direkta koldioxidutsläpp:

- den vegetariska matens andel i serviceutbudet, ju högre andel desto mindre koldioxidavtryck
- prognosutfall med avseende på optimal mängd producerad mat

- storköksapparaternas energiförbrukning
- måltidstransporternas antal samt fordonstyp

Till de indirekta utsläppen räknas följande faktorer:

- lokalernas användningsgrad och matens tillredningssätt
- livsmedlens produktionsland och -sätt
- livsmedlens logistikkedja, inkl. transport och förpackning

Åtgärder som vidtagits och hela tiden utförs i syfte att minska på måltidsproduktionens koldioxidutsläpp:

I detta nu bjuds det i skolorna och daghemmen varje vardag på ett vegetariskt alternativ och en gång i veckan är det vegetarisk dag med två vegetariska rätter på menyn. Vid Katrinesjukhuset samt vårdinrättningar för äldre serveras det en gång i veckan vegetarisk mat till lunch och middag. Från och med år 2019 förutsätter man i avtalen med måltidsserviceproducenterna att det sker ett fortlöpande receptutvecklingsarbete som gäller vegetariska rätter. Representanter för beställaren deltar aktivt i testningen och utvecklingen av nya recept. Målet är att öka åtgången av de nuvarande vegetariska alternativen samtidigt som man strävar efter att minska kötträtternas åtgång. Genom en bättre utveckling av vegetariska matrecept strävar man efter att minska svinnet. För tillfället är det ett problem i och med att matsvinnet för vegetariska rätter är större än för köttätter.

I de nya serviceavtalen förutsätts det att serviceproducenten tillämpar ett system för miljöledning som certifierats av en extern instans.

Det sker en kontinuerlig uppföljning av matsvinnet. Serviceproducenterna rapporterar om resultatet av uppföljningen av matsvinnet till beställarna. Genom uppföljning av svinnet och planering av menyerna kan man uppnå säkrare prognoser för matåtgången och därigenom minska svinnet.

Storkökens utrustning förnyas fortlöpande i enlighet med apparaternas livscykel. För utrustningen har man i upphandlingsavtalet framfört krav på högsta klass med avseende på energieffektivitet som gäller vid tidpunkten för konkurrensutsättningen.

Måltidernas produktionssätt inverkar på antalet måltidstransporter, vilket utreds i ett pilotprojekt som gäller olika modeller för ett köksnätverk. Inom projektet jämförs verksamhetslokalernas användningsgrad och matens produktionssätt samt hur de inverkar på koldioxidutsläppen.

Redan i konkurrensutsättningsfasen ställs krav på producenterna avseende produktionsländer och produktionssätt samt logistikkedjor för livsmedel som används inom Vanttis måltidsproduktion, i den mån upphandlingslagen tillåter. Man fäster även uppmärksamhet vid dessa faktorer i de avtal som görs upp med producenterna av måltidsservice.

Fullmäktigemotionens mål på att fram till år 2025 halvera koldioxidavtrycket för mat som serveras inom staden är mycket ambitiöst. Problemet med att förverkliga målet är avsaknaden av en mätningssätt/kalkyl med vilken man kunde påvisa att målet nåtts, problemet med fastställande av utgångsnivån, samt tillräckliga resurser för att främja och följa upp målsättningarna.

Nationella projekt

Det omfattande nationella projektet Canemure, med fokus på ett klimatneutralt Finland, pågår fram till år 2024. Inom projektet produceras kalkyler för att konkret räkna ut koldioxidavtrycket, och Helsingfors stad kommer inom projektet att uttryckligen utarbeta en utredning/kalkyl med avseende på koldioxidavtrycket inom måltidsservicen. Det är fråga om ett omfattande innovativt expertarbete, vars resultat det sedan är möjligt att dra nytta av i samarbetet städerna emellan.

Helsingfors stad har ställt upp ett mål om att halvera kött- och mjölkkonsumtionen fram till år 2025. Enligt uppgifter vi fått från Helsingfors stad utreds även i Helsingfors som bäst vilken mätare vore lämpligast för att mäta hur målet utfaller. Någon mätare finns inte ännu, vilket gör att frågan om utgångsnivå och mål snarare handlar om antaganden och inte om fakta. Till denna del fortsätter vi vårt samarbete med Helsingfors stad och vi kommer att tillgodogöra oss all den kunskap kring mätning som finns att tillgå.

I fjol deltog upphandlingen av Åbo stads mattjänster i projektet Acceleratorn, som förverkligades av Finlands miljöcentral med finansiering från Sitra. I projektet utreddes faktorer som inverkade på koldioxidavtrycket för mattjänster som inhandlats av köksnätverket och staden, och likaså utarbetades en mätare med vilken koldioxidavtrycket kunde beräknas. För mattjänsternas del visar mätaren att även om all energi som finns att tillgå låg på nollutsläppsnivå (distributionen medräknad) och även om maten som serveras är vegetarisk till 100 procent och det inte fanns något matsvinn alls, skulle man trots det nå upp till en utsläppsminskning på endast omkring 76 procent. En förändring borde ske i produktionen av vegetarisk kost för att lägre utsläpp kunde nås. På basis av resultaten vore en halvering av utsläppen för måltidstjänsternas del ett realistiskt mål på 10 års sikt.

Matens klimatpåverkan är en så central del av koldioxidavtrycket att en separat, mer detaljerad mätare som utgår från de senaste forskningsrönen bör utvecklas med tanke på en uppskattning av utsläppen. Verktuget borde fungera på alla nivåer inom både måltids-, meny- och mattjänstaktörernas verksamhet och stödja både en bedömning av nuläget samt en målinriktad minskning av utsläppen utgående från matval.

Förslaget till verkställande av fullmäktigemotionen är således en uppdatering av åtgärdsplanerna i den gällande vägkartan för resurssmarthet fram till år 2030. Uppdateringen kunde ske i samband med strategiperiodens mellanutvärdering samt vid utarbetandet av strategiprogrammet för följande fullmäktigeperiod där målet om klimatneutralitet utformas mer konkret på åtgärdsnivå.

Stadsstyrelsen 9.3.2020 § 18

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Gröna fullmäktigegruppen och de 14 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och att
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 23.3.2020 § 12

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till följande möte.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 12

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till följande möte.

Bilaga:

- Gröna fullmäktigegruppens och 14 andra ledamöters motion om att halvera koldioxidavtrycket för mat som serveras inom staden före år 2025

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Tiina Ekholm, upphandlingsdirektör, tfn 050 381 3852 [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloite kaupungin tarjoaman ruoan hiilijalanjäljen puolittamiseksi vuoteen 2025 mennessä

Ilmastonmuutos on merkittävimpiä uhkia ihmisten hyvinvoinnille ja ympäristölle. Vantaa on valtuustokauden strategiassaan asettanut kunnianhimoisen tavoitteen olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

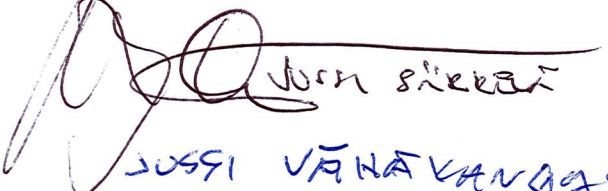
Yksi merkittävimmistä ilmastopäästöjen aiheuttajia on ruoantuotanto, jolla on myös muita massiivisia vaikutuksia ympäristöön ja eläinten hyvinvointiin.

On selvää, että osana ilmastovastuun kantamista ja hiilineutraaliuden tavoittelua kaupungin on voimallisesti edistettävä ruokaan liittyvien päästöjen vähentämistä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki ottaa tavoitteeksi puolittaa kaupungin tarjoaman ruoan hiilijalanjäljen vuoteen 2025 mennessä. Tavoitteen toteuttamiseksi valmistellaan kaupunkikonsernin kattava suunnitelma toimenpiteineen.

26.8.2019

Vihreä valtuustoryhmä

- 1 SAHARI ROKKANEN
- 2 SAMI KANERVA
- 3 PATRIK KARLSSON
- 4 IRJA ANSALEHTO-SALMI
- 5 MINNA RÄSÄNEN
- 6 Juha Hirvonen
- 7
- 8 Antero Eerola
- 9
- 10 PIIRKKO KOTILA
- 11 Päivi Laakso
- 12 Salla Lindblad-Räto
- 13 JUSSI VÄÄNÄNEN
- 14

13 § Svar på Minna Kuuselas och 33 andra ledamöters motion om sänkning av parkeringsavgifterna för bilar med låga utsläpp

VD/7554/00.02.00.03/2019

HP/HW/MH/JHo/LL/HY-L/ALS/AP

Minna Kuusela och Maija Rautavaara samt 33 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vanda stad har satt upp som mål att uppnå koldioxidneutralitet före år 2030. I Vanda kommer 36 % av alla växthusgasutsläpp från trafiken. I budgeten för år 2020 som är under beredning eftersträvas trafik med låga utsläpp bland annat genom att främja byggandet av laddningsställen för personbilar och genom att gå över till biodiesel i stadens egna fordon och anskaffningen av transporttjänster. Dessutom konstateras att målet är att utveckla parkeringssystemet bland annat genom att utöka den avgiftsbelagda parkeringen.

Genom att erbjuda parkeringsförmåner till bilar med låga utsläpp kan man också uppmuntra invånarna att börja använda en fordonspark med lägre utsläpp. Exempelvis beviljar Helsingfors stad 50 % rabatt på parkeringsavgifterna i avgiftszonerna 1–2 i centrum till fordon med låga utsläpp och helt eldrivna bilar.

Vi undertecknade föreslår att Vanda stad undersöker möjligheterna och sätten att erbjuda parkeringsförmåner till dem som använder fordon med låga utsläpp och helt eldrivna fordon.”

Stadsfullmäktige 23.9.2019 § 13

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

En eventuell sänkning av parkeringsavgifterna för bilar med låga utsläpp hänger nära samman med stadens avgiftsbelagda parkeringssystem. En sänkning av avgifterna för lågutsläpps-bilar skulle då ha som målsättning förändrade mobilitetsvanor för att sänkningen skulle stödja stadens mål om att nå klimatneutralitet år 2030. Med tanke på ett förverkligande av målen i Vandas livskrafts- och attraktionskraftsprogram borde inte tillgången till gatuparkeringsplatser i stadscentrumen samt en snabb omsättning av dessa försämrats.

Parkeringsavgiften för bilar med låga utsläpp kommer att behandlas som en del av Vanda stads parkeringspolicy som för tillfället är under arbete. Parkeringspolicyn är en strategisk plan i vilken parkeringen granskas som en helhet så att alla delområden, från avgiftsbelagd parkering till anvisningar för dimensionering av parkeringen, behandlas i samarbete med de viktigaste verksamhetsområdena och intressentgrupperna. Då planen är klar godkänns ett åtgärdsprogram för hur parkeringen i Vanda kan utvecklas sett ur ett helhetsperspektiv så att stadens olika målsättningar stärks så bra som möjligt. Parkeringspolicyn blir klar i mars 2020 och den behandlas våren 2020 i de behöriga organen.

Gatuparkeringen är mycket billig i Vanda (1 € / timme och på vissa centrala platser 2 € / timme). Den första parkeringstimmen är dessutom gratis. Enligt undersökningar parkerar i snitt omkring 90 % av parkerarna i högst en timme, d.v.s. de parkerar gratis på Vanda stads avgiftsbelagda gatuparkeringsplatser. Om den avgiftsbelagda gatuparkeringens prisnivå i Vanda även i fortsättningen hålls oförändrad, d.v.s. mycket förmånlig, sporrar beviljande av sänkta parkeringsavgifter för bilar med låga utsläpp i praktiken inte på något sätt till köp av lågutsläppsfordon. Staden skulle å andra sidan i motsvarande mån vara tvungen att införa stramare gatuvisa tidsbegränsningar för gatuparkeringen för att motverka att lågutsläppsbilar förvaras oskäligt länge på gatorna. En effektiv omsättning av de rätt så begränsade gatuparkeringsplatserna i centrumområden gagnar framför allt småföretagen och svarar på de ursprungliga målsättningarna för den avgiftsbelagda parkeringen.

Parkeringsavgifternas nivå är betydligt högre i Helsingfors jämfört med Vanda, vilket innebär att en sänkning på motsvarande vis är mer kännbar. I Helsingfors beviljades 6,4 % av parkeringstillstånden för boende och företag år 2018 sänkt parkeringsavgift på basis av låga utsläpp, m.a.o. är det inte heller i Helsingfors än så länge fråga om ett särdeles stort antal. Vanda har tills vidare inte några parkeringstillstånd för boende och företag och sänkningen skulle därmed i första hand endast rikta sig till kortvarig parkering.

I parkeringspolicyn gör man upp prognoser för hur antalet lågutsläppsbilar utvecklas och bedömer eventuella vidare effekter på Vandas parkeringssystem. Man bör även beakta att kriterierna för låga utsläpp förändras kontinuerligt och staden därmed skulle vara tvungen att se över kriterierna regelbundet.

Stadsstyrelsen 24.2.2020 § 13

Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge ledamöterna Minna Kuusela och Maija Rautavaara och de 33 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 23.3.2020 § 9

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till sitt följande sammanträde.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 13

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till sitt följande sammanträde.

Bilaga:

- Minna Kuuselas och Maija Rautavaaras och 33 andra ledamöters undertecknade motion om sänkning av parkeringsavgifterna för bilar med låga utsläpp

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Markus Holm, planeringschef, tfn 043 827 0942, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

14 §

Svar på Markku Weckmans och 38 andra ledamöters motion om att Vanda ska vidta åtgärder för att åstadkomma ett sommarvattensystem för kolonilotter

VD/7557/00.02.00.03/2019

HP/HW/MH/HKei/AA/NJ/HY-L/ALS/AP

Markku Weckman och 38 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Enligt uppgifter som jag har fått finns det 32 kolonilotter i Vanda stad. Föreningar verksamma i Vanda har arrenderat lotterna till odlare för en symbolisk summa. Kolonilotterna är eftertraktade, man rent av tävlar om dem. Utöver personer med finländsk bakgrund arrenderas lotterna också av ett stort antal personer med invandrarbakgrund, vilkas integration i det finländska samhället kan främjas också på detta sätt.

Bristen på bevattningsvatten har blivit ett problem för kolonilotterna. Odlarna ”rafsar upp” vatten ur närliggande diken och för också med sig vatten långt bortifrån. Dikesvattnets kvalitetsnivå har inte undersökts. Esbo stad har ordnat med ett sommarvattensystem för sina lotter.

Vi hoppas att Vanda stad gör likadant. Naturligtvis skulle lottodlarna betala för det vatten som de använder enligt vattenmätarens utslag. Så gör man också i Esbo.”

Stadsfullmäktige 23.9.2019 § 14

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar som sitt svar följande:

Planeringsenheten vid serviceområdet för gator och parker som ingår i stadsmiljöns verksamhetsområde har gjort en utredning över kolonilotternas sommarvattensystem i Vanda. I utredningen kartlade man med en enkät nuläget för vattenanskaffningen i de totalt 15 nuvarande odlingslottsområdena. På basis av enkäten har fem områden med odlingslotter (Myrbacka, Mårtensdal, Rödsand, Mikkola och Råby) haft problem med bevattningsvattnets kvantitet och kvalitet under sommarsäsongen.

Utredningen rekommenderar att åtgärder vidtas för att ordna med bevattningsvatten på odlingslotter som är problematiska i det nuvarande vattenförsörjningsläget. Av de ersättande vattenförsörjningskällorna utgör grundvattnet den primära källan, och därefter vattenledningsvatten från HRM:s vattenledningsnät. Det dyraste alternativet är bevattningsvatten som transporteras till platsen.

För de odlingslottsområden som på basis av utredningen konstaterats lida av vattenbrist gör man upp noggrannare utredningar och grundvattnet undersöks. Förstahandsalternativ för vattenanskaffningen är att det byggs en borrh-/ringbrunn i det fall att det finns grundvatten av god kvalitet att tillgå. Ett annat alternativ vore en anslutning till vattenledningsvatten genom en sommarvattenledning och vattenpost, om det inte är möjligt att bygga en brunn.

Stadens ramavtalskonsult ombesörjer att detaljerade planer för odlingslotternas bevattningsbrunnar och bevattningsposter samt vattenledningar görs upp på basis av slutsatserna i ovan nämnda utredning.

Under de närmaste åren anlägger staden bevattningssystem i enlighet med planerna. Det åligger kolonilottsodlarna att förverkliga eventuella interna bevattningsanordningar som betjänar odlingslottsområdet vidare från den ovan nämnda borr-/ringbrunnen eller från vattenpostens kran. År 2020 utreds vattenförsörjningslösningar separat för varje objekt och de anläggs under åren 2021–2023.

Staden deltar inte i bevattningssystemens service- och underhållskostnader och inte heller i de vattenavgifter som uppkommer, utan de som hyr odlingslotterna svarar för de årliga service- och underhållskostnaderna samt avgifterna för bevattningsvatten. Det är ändamålsenligt att inkludera ovan nämnda förpliktelser i odlingslotternas hyresavtal.

Stadsstyrelsen 10.2.2020 § 25

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) ge Markku Weckman samt 38 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget och
- b) föreslå att stadsfullmäktige antecknar stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt att bordlägga ärendet till stadsstyrelsens nästa sammanträde.

Stadsstyrelsen 24.2.2020 § 12

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) ge Markku Weckman samt 38 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget och
- b) föreslå att stadsfullmäktige antecknar stadsstyrelsens svar för kännedom.

Behandling:

Det antecknades att biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde kompletterade sitt svar med följande mening i slutet av näst sista stycket:

"År 2020 utreds vattenförsörjningslösningar separat för varje objekt och de anläggs under åren 2021–2023."

Beslut:

Det kompletterade förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 23.3.2020 § 10

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till sitt följande sammanträde.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 14

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till sitt följande sammanträde.

Bilagor:

- Markku Weckmans och 38 andra ledamöters motion om att Vanda ska vidta åtgärder för att åstadkomma ett sommarvattensystem för kolonilotter
- Sommarvattensystem vid Vanda stads kolonilotter, utredning 16.01.2020

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Henry Westlin, stadsingenjör, tfn 0400 417436, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

1+38

VALTUUSTOALOITE

Tulee ryhtyä toimenpiteisiin Vantaan viljelypalstojen kesävesijärjestelmän aikaansaamiseksi.

Perustelut:

Saamani tiedon mukaan Vantaan kaupungilla on 32 viljelypalstaa. Palstat on vuokrattu viljelijöille nimelliseen hintaan Vantaalla toimivien yhdistysten toimesta. Viljelypalstat ovat kysyttyjä, niistä suorastaan kilpaillaan. Vuokraajina on kantasuomalaisten lisäksi suuri määrä maahanmuuttajataustaisia henkilöitä joiden kotoutumista ja integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan voidaan myös tällä tavoin edistää.

Viljelypalstojen ongelmaksi on muodostunut kasteluveden puuttuminen. Viljelijät "raapivat" vettä lähiojista ja kuljettavat sitä pitkienkin matkojen päästä. Ojavesien laatutasoa ei ole tutkittu. Espoon kaupunki on hoitanut kesävesijärjestelmän kaikille palstoilleen.

Toivomme, että Vantaan kaupunki toimisi samoin. Palstaviljelijät tietysti maksaisivat käyttämänsä veden vesimittarin lukeman mukaisesti. Näin myöskin Espoossa menetellään.

Vantaalla lokakuun 23. päivänä 2019

MARKKU WECKMAN
Markku Weckman

PAULI LEHMUSKALLIO

MIKA KESONEN

L. Norres

Päa Kurki

LAURI KAIRA

CARITA ORLANDO

SOPHAN PÄRRAND

PATRIK KARLSSON

JAN EDELMANN

SAMI KANERVA

SAMARI ROKKANEN

JANNE LEPPÄNEN
Anitta Orpana
Anitta Orpana

Mauro Ryo. Aho

Mika Rautio

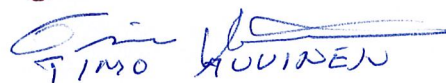
TIINA TUOMELA

JOUKO JÄMSKELÄINEN

JENNI CHEN-YE

PIETARI JÄMSKELÄINEN

JUHA MALMI

TIMO AUVINEN

Kari Auvinen
K-A AUVINEN

Esa Huimakorpi

Niilo Kärki

Minna Kuusele

Sirpa Saukko

Vaale Norres

Pekka Rautio

Annina Koskela

Minna Aho

Emil Belut

Sari Laakso

JOSSE VÄHÄKANGAS

IRJA ANSALEHTO-SACMI

Jari Saari

Jari Jaaskelainen *Jari Jaaskelainen*

VANTAAN KAUPUNGIN VILJELYPALSTOJEN KESÄVESI- JÄRJESTELMÄT

16.01.2020

Vantaa
Vanda

Sisällysluettelo

1	Tausta	2
2	Selvityksen sisältö ja tavoitteet.....	3
3	Aiemmat selvitykset	3
4	Viljelypalstojen vedenhankinnan nykytilanteen kartoitus ja tunnistaminen	4
5	Vaihtoehdot viljelypalstojen kasteluvedenhankinnan parantamiseksi.....	7
6	Kustannusvertailu.....	11
7	Johtopäätökset ja Suositukset	11
8	Jatkotoimenpiteet ja vastuujako.....	11
Lähdeluettelo:		12

Liitteet:

Liite 1 Vantaan viljelypalstojen kasteluvesien kyselytutkimuksen tulokset vuonna 2019

Liite 2 Vesihuollon esisuunnitelmat viljelypalstojen kasteluveden järjestämiseksi (15 suunnitelmaa)

Liite 3 Mallikuva kasteluvesipostista (PA-VE) ja mallikuva rengaskaivosta (SYKE)

Liite 4 Viljelypalstojen kasteluveden järjestämisen rakennus- ja kunnossapitokustannukset

Ohjausryhmä: Antti Auvinen / kadut ja puistot, suunnittelu

Harri Keinänen / kadut ja puistot, suunnittelu

Satu Nätyнки / kadut ja puistot, kunnossapito

Urpo Korpi / kadut ja puistot, kunnossapito

Jorma Hopponen / kiinteistöt ja tilat, tontit ja maanhankinta

Michael Turunen / kaupunkirakenne ja ympäristö, ympäristökeskus

Päivi Jäntti-Hasa / kaupunkirakenne ja ympäristö, ympäristökeskus

Laatinut: Antti Auvinen / kadut ja puistot, suunnittelu

1 TAUSTA

Markku Weckman sekä 38 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen (VD/7557/00.02.00.03/2019). Vantaan kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 23.9.2019 § 14 ottaa aloitteen käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Valtuustoaloitteessa on kirjattu seuraavasti:

”Saamani tiedon mukaan Vantaan kaupungilla on 32 viljelypalstaa. Palstat on vuokrattu viljelijöille nimelliseen hintaan Vantaalla toimivien yhdistysten toimesta. Viljelijäpalstat ovat kysyttyjä, niistä suorastaan kilpaillaan. Vuokraajina on kantasuomalaisten lisäksi suuri määrä maahanmuuttajataustaisia henkilöitä, joiden kotoutumista ja integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan voidaan myös tällä tavoin edistää.

Viljelypalstojen ongelmaksi on muodostunut kasteluveden puuttuminen. Viljelijät ”raapivat” vettä lähiojista ja kuljettavat sitä pitkienkin matkojen päästä. Ojavesien laatutasoa ei ole tutkittu. Espoon kaupunki on hoitanut kesävesijärjestelmän kaikille palstoilleen.

Toivomme, että Vantaan kaupunki toimisi samoin. Palstaviljelijät tietysti maksaisivat käyttämänsä veden vesimittarin lukeman mukaisesti. Näin myöskin Espoossa menetellään.”

Kuvat 1 ja 2. Hämeenkylässä sijaitsevan viljelypalsta-alueen viljelykset ja kulkuraitti (Vera Rantalainen, 2019)

2 SELVITYKSEN SISÄLTÖ JA TAVOITTEET

Tämän työn tavoitteena on selvittää Vantaan kaupungin viljelypalstojen kasteluvesien hankinta sekä viljelypalstojen vaihtoehtoiset keinot kasteluveden järjestämiseksi kesäkausina.

Vaihtoehtojen toteutettavuuden arvioimiseksi esitetään teknistaloudellinen selvitys kasteluveden hankkimiseksi viljelypalstoille, joilla on ollut vaikeuksia saada kasteluvettä riittävästi. Tämän pohjaksi toteutetaan viljelypalstojen vedentarveyskysely sekä laaditaan nykyisien viljelypalsta-alueiden vesihuollon esisuunnitelmat kustannusarvioineen.

Selvityksessä verrataan kasteluvedenhankinnan vaihtoehtojen toteutuskustannuksia, joiden toivotaan antavan riittävän kuvan tarvittavista investoinneista viljelypalstoilla.

Kaupunkiympäristön toimialan kadut ja puistot palvelualueen suunnitteluyksikkö on laatinut tämän selvityksen yhdessä toimialalta muodostetun ohjausryhmän kanssa.

3 AIEMMAT SELVITYKSET

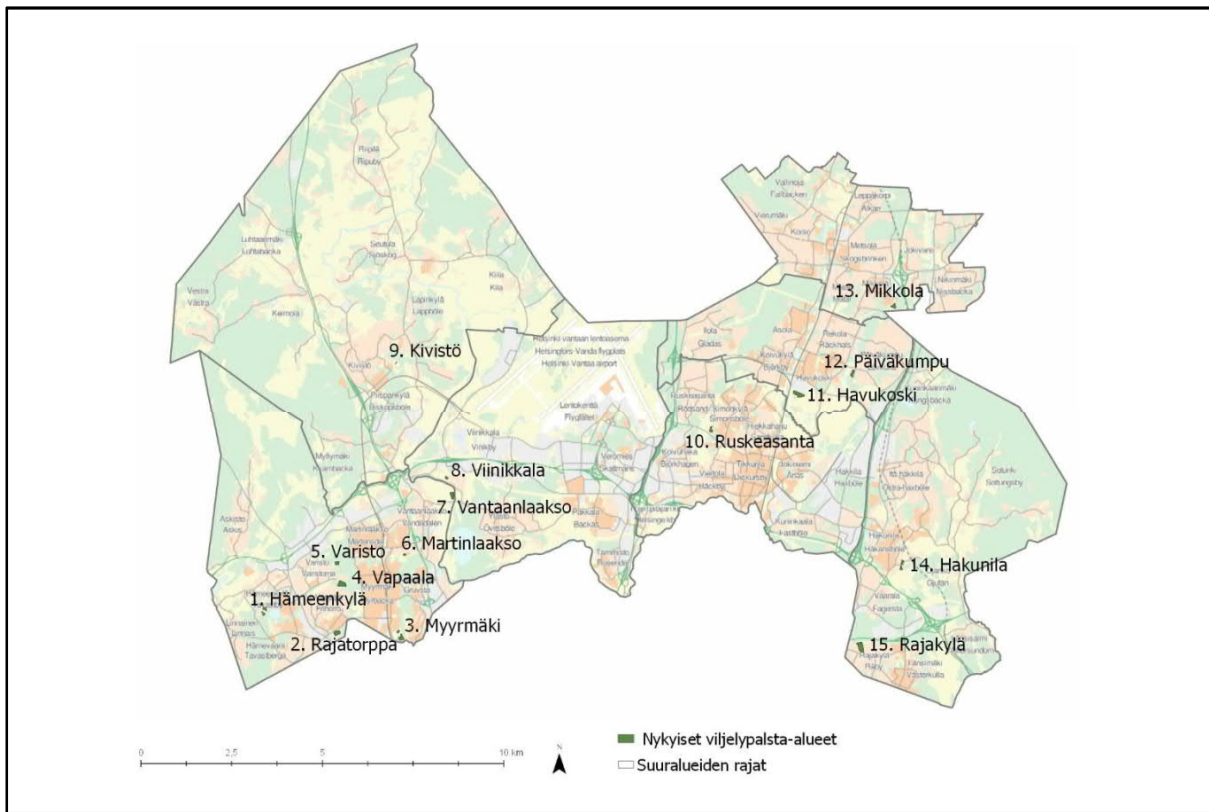
Vantaan kaupunkisuunnittelu on laatinut Vantaan viljelypalstaselvityksen vuonna 2019 (Vantaan viljelypalstaselvitys, Vera Rantalainen). Selvityksessä on tutustuttu Vantaan nykyisiin viljelypalstoihin ja mahdollisiin uusiin viljelypalstojen sijainteihin. Selvityksessä todetaan, että kartoituksessa vesi on viljelylle tärkeä elementti. Tämän vuoksi palsta-alueita on etsitty riittävän suurien vesistöjen läheisyydestä. Vesijohtoveden varassa olevia viljelypalstoja on Hakunilassa ja Havukoskella. Näissä hallinnoiva yhdistys huolehtii johtoveden järjestämisestä ja maksamisesta.

Aiemmin vuonna 2011 valmistui Vantaan siirtopuutarhaselvitys (Anne Mäkynen, 2011) kaupungin nykyisistä ja uusista potentiaalisista siirtopuutarhapaikoista. Tässä selvityksessä kirjattiin, että viljelytoiminnan edellytyksenä on, että talousvettä varten alueelle rakennetaan vesijohto tai kaivo. Mikäli alue sijaitsee vesistöjen lähellä, kasteluvedeksi saattaa käydä läheinen lammen, järven tai joen vesi.

Vantaan luonnonvesien vedenlaatua on selvitetty Vantaan Pienvesien tutkimusraportissa (Pirkka Weijo, 2015) ja tarkkailuraportissa (Laura Virtanen, 2018).

4 VILJELYPALSTOJEN VEDENHANKINNAN NYKYTILANTEEN KARTOITUS JA TUNNISTAMINEN

Vantaan kaupungilla on vuokrattavana kaikkiaan 15 viljelypalsta-aluetta. Seitsemän sijaitsee Myyrmäen suuralueella, ja muilla Vantaan suuralueilla on 1-2 viljelypalsta. Niiden sijaintia, kokoa ja kulkuyhteyksiä sekä vedensaintia on tutkittu kaupungin laatimassa viljelypalstojen kyselyllä lokakuussa 2019. Viljelypalstojen sijainnit on esitetty Vantaan kaupungin kartassa kuvassa 1.

Kuva 3. Vantaan kaupungin nykyiset viljelypalstat (Viljelypalstaselvitys 2019)

Vantaan kuntatekniikan keskus lähetti viljelypalstojen vuokraajille kasteluvesikyselyn syksyllä 2019. Kyselyyn vastasi 10 palstan yhdyshenkilöä. Saadut tulokset on kerätty yhteen ja esitetty liitteessä 1.

Kaupungin viljelypalstat on vuokrattu yhdistyksille, jotka hankkivat kasteluveden pääasiassa läheisistä luonnonvesistöistä kuten puroista ja avo-ojista. Kolmelle palsta-alueelle 15:sta on rakennettu kunnallistekniikka eli nämä palstat johtavat veden vesijohtoverkosta. Kaksi palsta-alueetta hankkii veden pumppaamalla porakaivosta.

Kasteluvettä tarvitaan erityisesti keväällä kasvukauden alussa sekä vaihtelevia määriä myöhemmin touko – syyskuun välisenä aikana. Vettä palstoilla arvioidaan tarvittavan 6 -8 viikon ajan eli kesäisin viljelypalstoja kastellaan keskimäärin 50 vuorokautena.

Luonnonveden varassa olevat viljelypalstat ovat alttiita pinta- ja pohjavesien määrän ja laadun vaihteluille. Vantaan kuntatekniikan keskuksen tiedossa on, että viidellä palsta-alueella (Martinlaakso, Myyrmäki, Ruskeasanta, Mikkola, Rajakylä) on kärsitty vesipulasta kesäisin. Viljelypalstojen vedenhankintojen tavat vuonna 2019 on koottu yhteen taulukossa 1.

Taulukko 1. Vedenhankinnan tavat Vantaan kaupungin viljelypalstoilla vuonna 2019
Vedenpuutteesta tai huonosta laadusta kärsivät palsta-alueet on merkitty lihavoidulla fontilla.

	Luonnonvesi • 1. Hämeenkylä • 2. Rajatorppa • 4. Vapaala • 6. Martinlaakso • 7. Vantaanlaakso • 8. Viinikkala • 10. Ruskeasanta • 12. Päiväkumpu • 13. Mikkola • 15. Rajakylä
	Vesiohtovesi • 5. Varisto • 11. Havukoski • 14. Hakunila
	Porakaivovesi • 3. Myyrmäki • 9. Kivistö

Vantaan luonnonvesien vedenlaadusta on laadittu tarkkailuraportteja ympäristökeskuksen toimesta vuosina 2015 ja 2018. Tarkkailuraportteista selviää, että Helsingin kaupungin kehittämän joki- ja purovesien hygieenistä laatua kuvaava bakteeripitoisuus (E.Coli) vaihtelee paljon Vantaan pienvesistöissä vuosina 2013 - 2017. Kormuniitynojan tila on tyydyttävä ja muiden hyvä tai erinomainen.

Vesilaboratoriossa tutkittu bakteeripitoisuus on hyvä indikaattori kasteluveden laadun arvioinnissa. Korkeimmillaan bakteeripitoisuudet ovat olleet kahdessa mittauspaikassa: Kormuniitynojassa 520 mpn/100ml ja Vallinojassa 290mpn/100ml. Arvot ovat mediaaneja vuosilta 2016-2017. Kormuniitynojan varrella on Hakunilan viljelypalsta, joka käyttää kuitenkin verkostovettä kasteluun. Vallinojan varrella ei ole rakennettu viljelypalstoja.

Huomioitava on kuitenkin vedenlaadusta, että luonnonvesien käyttöön viljelypalstojen kastelussa liittyy aina pieni riski suolistobakteerien kulkeutumisesta ruokakasveihin, siksi on suositeltavaa, että kasteluvesi otetaan porakaivosta tai verkostosta. Lisäksi valmiit viljelytuotteet on hyvä huuhdella runsaalla verkostovedellä ennen käyttöä.

Nykyisten viljelypalstojen lisäksi uusi potentiaalisia viljelypalstojen paikkoja on kartoitettu 15 kpl. Nämä viljelypalstat on rajattu tämän selvityksen ulkopuolelle.

Arvio kasteluveden tarpeesta

Viljelypalstoilla tarvitaan kasteluvettä 6-8 viikkoa vuodessa. Tämä tarkoittaa keskimäärin noin 50 vuorokautta vuodessa. Viljelypalstan vuorokauden vedenkulutus on vaihdellut 0.2 - 1 m³/vrk/palsta. Suurimmalle osalle palstoista riittää 0.2 m³/vrk.

$$Q_{a,palsta} = Q_d \times t = 0.2 \text{ m}^3/\text{d} \times 50 \text{ d} = 10 \text{ m}^3 \quad (1)$$

Lausekkeen 1 perusteella on saatu, että jokainen viljelypalsta kuluttaa vuodessa enimmillään 10 m³. Vesimäärää voi vähentää kesän vähäiset hellepäivät ja runsaat sademäärät kasvukaudella.

Jokaisen viljelypalsta-alueen kokonaisvedenkulutus on riippuvainen viljelypalsta-alueen laajuudesta ja potentiaalisten palstojen määrästä.

Vuonna 2019 Vantaan viljelypalstojen laajuus on 23.2 ha, mikä mahdollistaisi suurimmillaan yli 1 960 palstan käyttöönoton. Vuotuinen kasteluveden tarve määritetty lausekkeen 2 perusteella.

$$Q_{a,tot} = 10 \text{ m}^3/\text{palsta} \times 1\,960 \text{ palstaa} = 19\,600 \text{ m}^3 \quad (2)$$

Nykyisten palstojen vuotuiseksi kasteluvesimääräksi on arvioitu kasvavan enimmillään 19 600 m³, mikä tarkoittaa vuorokausikulutuksena 392 m³/d. Viljelypalsta-aluekohtaiset vuorokausikulutukset vaihtelevat 1.6 – 58 m³/d välillä. Kulutusvaihtelut riippuvat viljelypalstojen määrästä eri alueilla.

Vertailun vuoksi selvityksessä kerättiin kulutus myös tietoja Espoon kaupungin viljelypalstojen vedenkulutuksesta vuosilta 2013 – 2017. Espoon kaupungin 11 viljelypalsta-aluetta on liitetty vesijohtoverkostoon.

Espoon kaupungissa on kaikkiaan 1075 palstaa. Nämä ovat käyttäneet 4000 - 7800 m³ kasteluvettä vuonna 2013-2017. Yksittäisen palstan vuotuinen kasteluvedenkulutus on ollut 3.7 – 7.3 m³/a/palsta. Lisäksi vuonna 2014 kasteluveden kokonaiskulutus kasvoi yhden palsta-alueen vesivuodon vuoksi suurimmillaan 12 139 m³ (=11.3 m³/a/palsta).

Espoon kaupungin viljelypalstojen vedenkulutuksen perusteella arvio Vantaan kaupungin viljelypalstojen 10 m³ palstakohteisesta ja 19 600 m³ kasteluvedestä voi osoittautua todellista keskikulutusta suuremmaksi. Laadittu arvio on kuitenkin hyvä ennuste viljelypalstojen kasteluveden enimmäiskulutuksesta.

5 VAIHTOEHDOT VILJELYPALSTOJEN KASTELUVEDEN-HANKINNAN PARANTAMISEKSI

5.1 YLEISTÄ

Kasteluveden saamiseksi viljelypalstoille on tunnistettu seuraavat hankintatavat:

- Verkostoveden käyttö (VE1)
- Pohjaveden käyttö (VE2)
- Kuljetusveden käyttö (VE3)

Kaikkia esitettyjä keinoja on käytetty Vantaalla. Selvityksessä tarkastellaan verkostoveden järjestämistä kaikille nykyisille palstoille.

5.2 VERKOSTOVEDEN KÄYTTÖ (VE1)

Nykyisten 15 viljelypalstan vedenhankinnan järjestäminen HSY:n vesijohtoverkoston piiriin edellyttää liitosjohtojen rakentamisen verkoston ja palstojen välille. Uutta vesijohtolinjaa tarvitaan 10 – 520 m per palsta-alue ja kaikkiaan 1,9 km.

Liitoksia nykyiseen verkostoon tulee 12 kohdassa, joissa asennetaan liitospätkät nykyisiin johtoputkiin sekä sulkuventtiilit, vesimittarit ja vesihanat palstoille.

Kasteluveden johtolinjan putkikokona on käytetty d63PEH. Johto on riittävän kokoinen johtamaan käyttövedettä 2.3 l/s (=8.3 m³/h). Johdon kapasiteetin on arvioitu riittävän kaikille viljelypalstoille. Vesi usein lasketaan ensin vesisäilöön, josta kasteluvesi otetaan viljelypalstoille. Vesijohto voi olla kytketty myös palsta-alueen 'jakelutukkiin', jossa on useita erillisiä vedenottopisteitä.

Kuva 4. Verkstovesiposti Knaapinkujalla Seutulan kaupunginosassa Vantaalla

Rakennuskustannukset

Rakennuskustannukset vaihtelevat 2 000 – 110 000 eur riippuen viljelypalstan etäisyydestä vesijohtoverkoston. Johtolinjan rakentamisen yksikkökustannuksena on käytetty 175 eur / jm. Kustannus on saatu Fore -kustannuslaskentaohjelmasta d63 vesijohdosta, joka sijoitetaan 1.5 metrin syvyyteen aukikaivamalla. Mahdollisia louhinta- ja tuentakustannuksia ei ole huomioitu kustannuksissa.

Kokonaiskustannukset kaikkien viljelypalstojen liittämiseksi HSY:n vesijohtoverkosto ovat 345 000 eur (alv. 0%). Kustannuksissa on mukana kasteluvesipostit. Kokonaiskustannukset sisältäen 15% suunnittelu- ja rakennuttamiskustannukset ovat 397 000 eur (alv 0%). Palstojen sisäisen vedenjakelu ml. vesisäiliöt, jakelutukit, puutarhaletkut ja sadettimet on jätetty kustannuksista pois.

Palstakohtaiset rakennuskustannukset on esitetty taulukossa 2. Kolmen palstan (Varisto, Hakunila, Havukoski) osalta on oletettu, että nykyiset liitosjohdot ovat käyttökunnossa eikä uusia johtolinjan investointeja tarvita. Lisäksi on tarkistettu, että maanomistus esitettyjen johtolinjojen varrella on kaupungin omistuksessa eikä aiheuta kaivulupien tai putkien sijoittamisen myötä lisätöitä tai -kustannuksia.

Taulukko 2. Rakennuskustannukset kaupungin viljelypalstojen liittämisestä HSY:n vesijohtoverkoston

No.	Nimi	Palsta-ala	Vuosikulutus*	Putkipituudet	Yksikköhinta**	Rakennuskustannus***
1	Hämeenkylä	1.4 ha	1,400 m3	520 m	175 eur/m	92,400 eur
2	Rajatorppa	1.9 ha	1,900 m3	10 m	175 eur/m	3,150 eur
3	Myyrmäki	2.1 ha	2,100 m3	100 m	175 eur/m	18,900 eur
4	Vapaala	2.9 ha	2,900 m3	60 m	175 eur/m	11,900 eur
5	Varisto	1 ha	1,000 m3	0 m	175 eur/m	0 eur
6	Martinlaakso	0.4 ha	400 m3	55 m	175 eur/m	11,025 eur
7	Vantaanlaakso	1.5 ha	1,500 m3	595 m	175 eur/m	105,525 eur
8	Viinikkala	0.5 ha	500 m3	10 m	175 eur/m	3,150 eur
9	Kivistö	0.08 ha	80 m3	48 m	175 eur/m	9,800 eur
10	Ruskeasanta	0.9 ha	900 m3	164 m	175 eur/m	30,100 eur
11	Havukoski	3.1 ha	1,500 m3	0 m	175 eur/m	0 eur
12	Päiväkumpu	1.3 ha	1,300 m3	10 m	175 eur/m	3,150 eur
13	Mikkola	1.2 ha	1,200 m3	144 m	175 eur/m	26,600 eur
14	Hakunila	1.4 ha	1,400 m3	0 m	175 eur/m	0 eur
15	Rajakylä	3.5 ha	1,500 m3	159 m	175 eur/m	29,225 eur
Yhteensä		23 ha	19,580 m3	1,875 m		344,925 eur
	Kasteluvedenhankinta vesijohdosta					
	Kasteluvedenhankinta purosta tai avo-ojasta					
	Kasteluvedenhankinta porakaivosta					

Käyttökustannukset

Vuotuisiksi käyttökustannuksiksi on arvioitu vesimaksut viljelypalstojen kasteluvesimäärästä. Mikäli kasteluveden hintana käytetään HSY:n vesimaksua 1.2 eur/m³ (alv 0%) , käyttökustannuksiksi muodostuu 29 000 eur (alv 0%) per vuosi.

Kustannukset sisältävät vuotuisen vesimittarin asennuksen ja vesijohdon sulun avauksen keväällä sekä mittarin irrottamisen ja vesijohdon tyhjentämisen syksyllä. Linjan avaus ja sulku kustannuksiksi on arvioitu 350 eur/palsta-alue Espoon kaupungin kustannustietojen perusteella.

Käyttökustannuksista on rajattu pois kaupungin henkilöstön työt viljelypalstojen ympäristön kunnossapidossa. Kastelujärjestelmien ylläpito kuuluu viljelypalstojen vuokraajille.

5.3 POHJAVEDEN KÄYTTÖ (VE2)

Viljelypalstat, jotka sijaitsevat pohjavesialueiden läheisyydessä voivat saada tarvitsemansa kasteluveden maanalaisista pohjavesilähteistä. Pohjavesivarojen käyttö edellyttää pora- tai rengaskaivon rakentamista viljelypalstoille.

Vertailussa on oletettu, että pohjavettä on saatavilla viljelypalstoilla myös kuivina kesäkausina, jolloin pintavesivarat ovat vähäisiä. Uuden kaivon rakentamisen yksikkökustannuksena on käytetty 10 000 eur /kaivopaikka. Kustannus sisältää kaivopaikkatutkimuksen ja kaivon rakentamisen.

Kaupungin viljelypalstoista 10 kpl ottaa kasteluveden pintavesilähteestä. Näillä palstoille on ehdotettu rakennettavan pora- tai rengaskaivo vedenhankinnan parantamiseksi. Kaivojen rakennuskustannuksiksi tulee kaikkiaan 100 000 eur (alv. 0%) = 10 x 10 000 eur .

Kuva 5. Kunnostettu rengaskaivo ja käsipumppu veden nostamiseen (Erkki Santala, SYKE)

Verrattaessa yhden kaivon rakentamisen kustannuksia (10 000 eur) vesijohtolinjan rakentamiseen (175 eur/ jm) huomataan, että kaivon rakentaminen on edullisempaa, kun liitosjohdon pituus on yli 57 metriä. Kaivon rakentaminen on siis hyvin usein edullisempi, jos vesijohtolinja sijaitsee kauempana, pumppaussähkö on saatavilla ja maaperä mahdollistaa pohjaveden hyödyntämisen kasteluvetena.

Huomioitava on kuitenkin, että tässä selvityksessä ei ole tehty viljelypalstojen tarkempia maaperätutkimuksia, joilla olisi varmistettu maaperän soveltuvuus kasteluvetikaivojen rakentamiselle. Lisäksi maaperän pohjaveden antoisuutta viljelypalstojen läheisyydessä ei ole varmistettu pohjaveden koepumppauksin eikä pohjaveden sopivuutta viljelykasvien kastelutarkoitukseen.

5.4 KULJETUSVEDEN KÄYTTÖ (VE3)

Viljelypalstat voivat hankkia kasteluveden vedenkuljetusliikkeen kautta. Vantaan kuntateknikka on kilpailuttanut haja-asutusalueen vedenkuljetuksen ja tehnyt sopimuksen yhden yksityisen vedenkuljetusyrityksen (Eerola Yhtiöt) kanssa vuosille 2019 - 2020.

Viljelypalstat voivat käyttää hyväkseen kaupungin sopimia vedenkuljetushintoja ja hankkia kasteluveden omalla kustannuksellaan palstaviljelyn kasvukauden aikana. Kuljetusveden käyttäminen edellyttää, että viljelypalstalle on kulkuyhteys kuljetusajoneuvolle sekä vesisäiliö kasteluveden varastointia varten. Lisäksi on huomioitava, että kuljetusvettä voidaan käyttää edellisten vaihtoehtojen varavesijärjestelmänä putkirikkojen tai sähkökatkojen aikana.

Mikäli kuljetettava kasteluvesi hankitaan vesilaitokselta (Helsingin seudun ympäristöpalvelut, HSY), vuotuinen kasteluvedenhankinta maksaa 352 000 eur (= 1 958 kuorma x 179.50 eur/kuorma) palstaviljelijöille. Lisäksi kustannuksia voi muodostua ilta- tai pyhäajan kuljetuksesta.

Kuva 6. Vedenkuljetus tuo vettä säiliöajoneuvolla (Tomi Alho, 2018)

6 KUSTANNUSVERTAILU

Viljelypalstojen vedenhankinnan tapojen rakentamiskustannuksia ja vuotuisia käyttökustannuksia on vertailtu ja esitetty yhteenvetona taulukossa 3.

Taulukko 3. Vedenhankinnan tavat, rakentamiskustannukset ja vuotuiset käyttökustannukset

Vedenhankinta	Rakentamiskustannukset (eur)	Käyttökustannukset (eur/a)
Verkostoveden käyttö (VE1)	397 000 eur	29 000 eur
Pohjaveden käyttö (VE2)	100 000 eur	---
Kuljetusveden käyttö (VE3)	---	352 000 eur

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET

Vuonna 2019 tehdyn Vantaan viljelypalstojen kyselytutkimuksen perusteella kaupungin viidellä viljelypalsta-alueella on kärsitty vesipulasta tai huonolaatuisesta kasteluvedestä kesäisin. Nämä viljelypalsta-alueita ovat seuraavat: Myyrmäki, Martinlaakso, Ruskeasanta, Mikkola ja Rajakylä.

Mahdollisuutta pohjaveden käytölle on tutkittava vedensaannin kannalta ongelmallisilla viljelypalsta-alueilla. Kun hyvälaatuista pohjavettä on saatavilla kuivina kesäkausina, viljelypalsta-alueen poravesikaivo on usein edullisempi vaihtoehto kuin yli 60 metrin liitosvesijohdon rakentaminen HSY:n vesijohtoverkoston.

Lisäksi suositellaan varautumaan viljelypalstojen kesävesijärjestelmien muuttamiseksi verkostoveden varaan, mikäli palstoilla on esiintynyt kesäkausina kuivuutta eikä pintavesilähde tai alueen pohjavesivarat osoittaudu riittäviksi kesällä tyydyttämään kasteluveden tarvetta. Myös nykyiset huonolaatuiset luonnonvesilähteet olisi korvattava vesijohtoliittymällä ja verkostovedellä.

Sen sijaan 10 viljelypalsta-alueilla on käytössä toimiva ja riittävä kasteluvesilähde. Näillä alueilla ei ole tarvetta välittömiin toimenpiteisiin. Ne voidaan liittää myöhemmin tulevaisuudessa HSY:n vesijohtojärjestelmään selvityksessä laadittujen esisuunnitelmien mukaisesti, mikäli viljelypalstojen kasteluveden hankinta muuttuu määrän tai laadun suhteen huonommaksi verrattuna nykytilanteeseen.

8 JATKOTOIMENPITEET JA VASTUUJAKO

Kaupungin viidelle viljelypalsta-alueille suositellaan selvitettävän tarkemmin vesihuollon tarve. Ensisijaisesti vesihuolto toteutettaisiin pora-/rengaskaivolla. Mikäli alueella ei ole pohjavettä saatavilla, toteutetaan kasteluvesiposti liitosjohdolla HSY:n vesijohtoverkoston. Vesipostin varusteina ovat vesimittari ja sulkuventtiilit sekä pikaliittimellä varustettu hana. Rakentamisen

kustannusarvio on pora-/rengaskaivoilla toteutettuna 50 000 eur (alv. 0%) ja kasteluvesiposteilla 120 000 eur (alv. 0%).

Viljelypalstojen porakaivojen ja kasteluvesipostien yksityiskohtainen rakennussuunnittelu ehdotetaan toteutettavan kaupungin puitesopimuskonsulttien toimesta. Kaupunki toteuttaa pora-/rengaskaivojen tai kasteluvesipostien rakentamisen. Kaikki kastelulaitteet (vesilekut, vesijakotukit, sadettimet, etc), jotka liitetään tai kytketään pora-/rengaskaivon tai vesipostin hanaan ovat vuokraviljelijöiden omaisuutta ja vastuulla.

Viljelypalstojen kasteluvesijärjestelmien vuotuinen huolto- ja ylläpito sekä kasteluvesimaksut kuuluvat viljelypalstojen vuokraajille. Nykyisiin viljelypalstojen vuokrasopimuksiin ehdotetaan liitettävän ehdot kastelujärjestelmien huolto- ja ylläpitovelvoitteesta. Lisäksi sopimukseen tulisi ehdot vesilaskujen maksamisesta HSY:n laskutuskäytäntöjen mukaisesti. Kaupunki ei osallistuisi kustannuksellaan viljelypalstojen kastelujärjestelmien huolto- tai ylläpitokustannuksiin eikä syntyviin vesimaksuihin.

LÄHDELUETTELO:

Vantaan palstaviljelyalueiden yleiset järjestyssäännöt

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/124849_VANTAA_SAANNOT_2015.pdf

Vantaan siirtolapuutarhaselvitys 1

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/110051_Siirtolapuutarhaselvitys_2011.pdf

Vantaan siirtolapuutarhaselvitys 2

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/110052_siirtolapuutarhaselvitys_20012014.pdf

Vantaan viljelypalstaselvitys

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/147465_Asia8_viljelypalstaselvitys_160919.pdf

Vantaan pienvesien tutkimusraportti 2015

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/120525_pienvesien_tutkimusraportti.pdf

Vantaan pienvesien tarkkailuraportti 2018

https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/141391_pienvesien_tarkkailuraportti_9_2018.pdf

Vedenhankinta kaivosta (Suomen ympäristökeskus 2019)

https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Rakentaminen/Rakennushanke/Talotekniset_jarjestelmat_LVI/Vedenhankinta_kaivosta

Vedenkuljetus asuinkiinteistöille, Vantaan kaupungin ja palveluntuottajan välinen sopimus 26.3.2019

15 §

Svar på Tarja Eklunds och 15 andra ledamöters motion om att skydda Barnens kyrka S:ta Anna i östra Haxböle genom detaljplan

VD/10025/00.02.00.03/2019

HP/VK/LS/HY-L/ALS/AP

Tarja Eklund och 15 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Barnens kyrka S:ta Anna det vill säga Östra Haxböle kyrka är en kyrkobyggnad som färdigställdes år 1968. Kyrkan ritades av arkitekten Göran Malmström. Kyrkans lokaler renoverades år 2004 särskilt med tanke på barnens och familjernas behov samt med tanke på behovet av stillhet. Den invigdes till en kyrka för barnen.

Under våren 2016 var byggnaden stängd på grund av en kartläggning av inomhusluftproblem och renoveringsplanering. Den kyrkliga samfälligheten har velat avstå från att renovera kyrkan, även om undersökningar visar att det är möjligt att genomföra en renovering.

I Vanda stadsmuseums inventering av det moderna byggnadsbeståndet (publicerad 2002 som en bok med namnet Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930–1979) har Östra Haxböle kyrka fastställts som klass A2. I uppdateringen av inventeringen av det moderna byggnadsbeståndet i början av 2019 har museet ändrat byggnadens klass till R2. Klassifikationssystemet är enligt följande: R1 = objektets kulturhistoriska värden är mycket betydelsefulla, R2 = objektets kulturhistoriska värden är betydelsefulla och V= objektet har ringa kulturhistoriskt värde.

SKYDDSBEHOV

Det faller sig naturligt att i första hand besluta om objektets skydd i samband med detaljplaneändringen. Byggnaden ligger i detaljplaneområdet och byggnadens utomhusarkitektur är lokal till sin kulturhistoriska betydelse. Det är också möjligt att tillämpa byggnadsarvslagen vid skyddet av inomhuslokalerna.

Enligt Museiverkets senaste bedömning och enligt stadens egen inventering borde det vara helt klart att Barnens kyrka S:ta Anna ska skyddas genom detaljplan.”

Stadsfullmäktige 16.12.2019 § 20

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

De lokala skyddsvärdena för Östra Haxböle kyrka har identifierats. Ägaren har inte ännu beslutat om inledande av en renovering av byggnaden, men en plan och kostnadskalkyl har gjorts upp för renoveringsprojektet. Tills vidare har det inte från ägarens sida inlämnats någon ansökan om planändring för kyrkan. Bevarandet av en speciell byggnad av detta slag hänger intimt samman med byggnadens dagliga bruk. Byggnaden bör ha ett fungerande användningskoncept som garanterar dess

bevarande och motiverar behövliga investeringar för att återställa byggnaden i ett skick som är säkert ur brukarperspektiv.

Detaljplaneringen utreder i samarbete med byggnadens ägare och användare vilka möjligheter det finns att skydda byggnaden genom detaljplan eller på något annat sätt. Om ägaren anser att det finns ett behov av att investera i en renovering behövs i princip inte nödvändigtvis en ändring av detaljplanen.

Stadsstyrelsen 9.3.2020 § 22

Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) ge ledamoten Tarja Eklund och de 15 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget framlagt av stadsmiljöns verksamhetsområde, och
- b) föreslå att stadsfullmäktige antecknar stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 23.3.2020 § 13

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till följande möte.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 15

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till följande möte.

Bilaga:

- Tarja Eklunds och 15 andra ledamöters motion om att Barnens kyrka S:ta Anna i östra Haxböle ska skyddas genom detaljplan.

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Vesa Karisalo, områdesarkitekt, +358 40 750 7339, fornamn.efternamn@vantaa.fi

16.12.2019

Valtuustoaloite: Pyhän Annan lastenkirkko Itä- Hakkilassa on suojeltava asemakaavalla.

Pyhän Annan lastenkirkko eli Itä-Hakkilan kirkko on vuonna 1968 valmistunut kirkkorakennus. Kirkon suunnitteli arkkitehti Göran Malmström. Kirkkotiloja remontoitiin vuonna 2004 erityisesti lasten, perheiden ja hiljentymisen tarpeita ajatellen ja vihittiin lasten kirkoksi. Keväällä 2016 rakennus oli suljettuna sisäilmaongelmien kartoituksen ja remonttisuunnittelun vuoksi. Seurakuntayhtymä on halunnut luopua kirkon korjauksesta vaikka tehdyt tutkimukset osoittavat että korjaus on mahdollista toteuttaa.

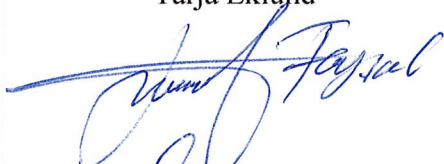
Vantaan kaupungin museon modernin rakennuskannan inventoinnissa (julkaistu 2002 kirjana Vantaan moderni rakennuskulttuuri (1930- 1979) Itä-Hakkilan kirkko on määritelty luokkaan A2. Modernin rakennusperinnön päivitysinventoinnissa 2019 alussa museo on muuttanut rakennuksen luokkaan R2 Luokitusjärjestelmä on seuraava: R1 = kohteen kulttuurihistorialliset arvot ovat erittäin merkittäviä, R2 = kohteen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittäviä ja V= kohteen kulttuurihistorialliset arvot ovat vaatimattomat.

SUOJELUTARVE

Kohteen suojelu on luontevinta ratkaista ensisijaisesti asemakaavamuutoksen yhteydessä. Rakennus sijaitsee asemakaava-alueella ja on ulkoarkkitehtuuriinsa liittyvältä kulttuurihistorialliselta merkitykseltään paikallinen. Sisätilojen suojeluun on mahdollista soveltaa myös rakennusperintölakia.

Museoviraston tuoreimman arvion ja kaupungin oman inventoinnin perusteella pitäisi olla selvää että Pyhän Annan lastenkirkko on suojeltava asemakaavalla..

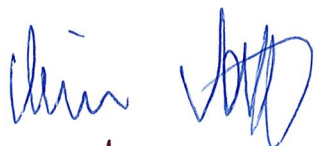
Tarja Eklund
Tarja Eklund

Jussi Järvelä

Aida

Tiina Tuomela

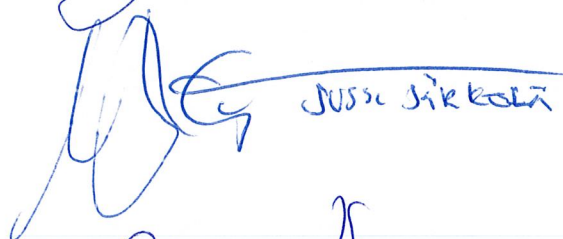
T. Vahvelainen

Juhana Malmi

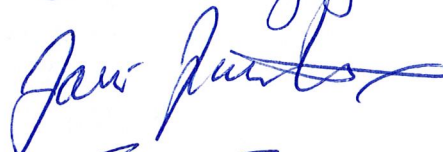
Minna Kuusela

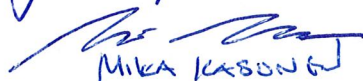

Jussi Järvelä

Jussi Järvelä

Chau Lyngren

Jussi Järvelä

Mika Kasonen

16 §

Svar på Sirpa Kauppinens och 37 andra ledamöters motion om bedömning av klimateffekter i beslutsfattandet

VD/3184/00.02.00.03/2019

HP/MV/KK/HY-L/ALS/AP

Ledamoten Sirpa Kauppinen och 37 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med förvaltningsstadgan:

”Motion om bedömning av klimateffekter i beslutsfattandet

Vanda har förbundit sig till ett mål om koldioxidneutralitet före 2030, men vid beslut om projekt och program blir inte beslutsfattarna informerade om klimateffekterna.

Jag föreslår att beslutsfattarna också får information om beslutens konsekvenser på CO2-utsläppen när det gäller större projekt och program.”

Stadsfullmäktige 8.4.2019 § 17

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

Målen i Vanda stads strategi är koldioxidneutralitet senast år 2030. Klimatarbetet i Vanda styrs av Vägkartan för resurssmarthet med åtgärdsplaner för respektive verksamhetsområde. Verksamhetsplanerna och utsläppskalkylerna rapporteras en gång om året och meddelas beslutsfattarna för kännedom genom stadens miljöansvarsrapport. För utsläppskalkylen står Helsingforsregionens miljötjänster (HRM). I kalkylen ingår uppvärmning, el, trafik, industri och arbetsmaskiner, avfallshantering samt jordbruk. Även Finlands miljöcentral har för samtliga kommuner i Finland låtit utföra en uppdaterad utsläppskalkyl. Vanda följer noga upp hur kalkyleringsmodellerna utvecklas.

För uppföljning och information som avser vägkartans åtgärder utvecklas för närvarande en tjänst som i utvecklingsarbetet utnyttjar rapporteringssystemet ilmastovahti.hel.fi som Helsingfors stad tagit fram. Med hjälp av den nya tjänsten kan man i fortsättningen mer öppet och närapå i realtid följa upp hur åtgärderna fortskrider samt vilken effekt de har.

Vanda deltog, tillsammans med de sex största städerna, HRM och miljöministeriet, i finansieringen av KILTOVA-projektet, inom vilket man arbetar med att utarbeta ett verktyg för bedömning av effekterna av kommunernas klimatåtgärder. Man gjorde upp en kunskapsbas samt tog fram en plan för att förverkliga ett verktyg för bedömning av effekterna av städernas klimatprogram. Finlands miljöcentral genomförde projektet under tiden 1.12.2018–31.12.2019. I den preliminära undersökningen kartlades användbarheten för över 200 olika modeller och verktyg samt tillämpningsobjekt. Samma konsortium har för avsikt att under år 2020 fortsätta arbetet med att ta fram det egentliga verktyget och testa det.

Utöver det påbörjar Vanda stad tillsammans med de övriga sexlingsstäderna arbetet med att utveckla klimatbudgeteringen. Med dess hjälp kan städerna få synlighet för sina klimatåtgärder och de resurser som budgeterats för ändamålet. Man kan även budgetera växthusgasutsläppen, d.v.s. man kan ställa upp en övre gräns för utsläppen per år. Om man vill nå utsläppsmålen kan man med budgeten följa upp att utsläppsminskningen utvecklas i rätt takt.

Utvärderingen av climateffekter har vunnit insteg i planeringsprocessen för större projekt. I Vanda har man bland annat gjort upp kalkyler över generalplanens, Vandabanans och Ringbanans effekt på klimatutsläppen. Dessutom krävs allt oftare en bedömning av climateffekterna i samband med MKB-processen för stora projekt. Climateffekterna meddelas beslutsfattarna för kännedom i anslutning till planer under beslutsprocessens olika skeden.

För planläggningens del har man i Vanda vid bedömningen av climateffekter använt sig av ekoräknaren KEKO, ett utvärderingsverktyg för ekologisk hållbarhet. Uppföljningen av markanvändningen och planlägningsprogrammen blir mångsidigare i och med att systemet MATTI tas i bruk. I miljöministeriet pågår arbetet med att ta fram en metod för bedömning av byggnaders klimatavtryck för att användas vid planerings- och byggprojekt. Genom bedömningsmetoden vill man göra det enklare att kalkylera climateffekterna av byggande för hela livscykeln del. Vanda stads fastighetscentral har för tillfället en pilotuppföljning av klimatavtryckskalkylerna för byggprojekt vid tre olika objekt.

Stadsstyrelsen 9.3.2020 § 24

Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) ge ledamoten Sirpa Kauppinen och de 37 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 23.3.2020 § 14

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till följande möte.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 16

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till följande möte.

Bilaga:

- Sirpa Kauppinens och 37 andra ledamöters motion om bedömning av climateffekter i beslutsfattandet

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Marja Vuorinen, miljöplanerare, tfn 050 314 5386, (fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

8.4.2019

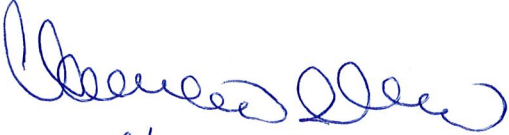
+34

Aloite ilmastovaikutusten arvioinnista päätöksenteossa

Vantaa on sitoutunut hiilineutraaliustavoitteen 2030 mennessä, mutta päätettäessä hankkeista ja ohjelmista päättäjille ei kerrota ilmastovaikutuksia.

Ehdotan että suuremmista hankkeista ja ohjelmista tuodaan päättäjille **tieto** myös päätösten vaikutuksista CO₂-päästöihin.

Sirpa Siru Kauppinen

Vauko Norrena

Svela Silvennoinen-Huiskela

Marja Rautavaara

Timo Juvonen

Minna Atiye

Sari Laakso

Anssi Auru

JOEL LINNAINMÄKI

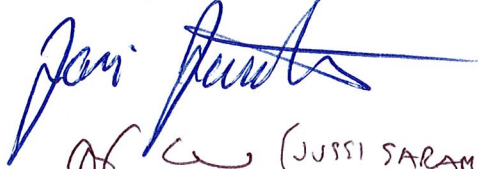
Emmi Papunen

Minna Kuusela
Pietari Jämskeläinen
Pirkko Letto

JUHA MALMI

TAINA VAHELAINEN

Eero Pärmi

Jussi Saranto

Nina Piispala
PIIRIKKO
KOTILA

KATI MUSTJARVI

Tarja Eklund

Faysal Abdi

Susanna Bruun
JARNO ESKELINEN

Aadan Ibrahim

Minna Räsänen

TIINA TUOMELA

JENNI CHEN-YE

Mauno Rapa-Aho

Marko Lyyne

Eija Huuskoski

Jan Edelmann →

Niilo Karkki

Jouko SÄIKSKE LÄINEN

17 § **Svar på Ulla Kaukolas och 48 andra ledamöters motion om att få gamla gator i skick i Vanda**

VD/1056/00.02.00.03/2020

HP/WH/LL/H-YL/ALS/AP

Ulla Kaukola har tillsammans med 48 andra ledamöter lämnat in en motion om att ställa gamla gator i skick:

”I gamla småhusområden i Vanda finns ännu tiotals, hundratals kilometer gator som aldrig har reparerats grundligt. Områdena saknar dagvattensystem, diken och vägtrummor är igenvuxna. Det vore också aktuellt med sanering av vattenförsörjningens rörsystem (samarbete med HRM). I Vanda fanns för ca 15–20 år sedan ett program där avsikten var att successivt reparera också gamla gator för att få dem i skick: lägga asfalt, ordna med belysning, trottoarer och vattenförsörjning. På grund av brist på pengar slutfördes aldrig programmet.

Grannkommunen Esbo startade sitt eget program Kotikadut kuntoon redan år 1996 och har framskridit långsamt, men planenligt. Alla gamla gator beräknas för närvarande vara grundligt reparerade på 2040-talet.

Vi undertecknade lämnar in en motion om att Vanda gör en kartläggning av gamla gator som ska repareras grundligt och utformar en plan (gärna områdesvis) och en förteckning över i vilken ordning gatorna repareras och kopplar planen till den vatten- och avloppssanering som utförs av HRM.

Stadsfullmäktige 27.1.2020 § 20

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

Vanda stad ansvarar för underhållet av omkring 1 600 kilometer gator och leder, av vilka omkring 200 kilometer är obebyggda. På olika håll i Vanda finns det uppskattningsvis omkring 500 enskilda obebyggda gatuobjekt, av vilka största delen i östra Vanda. Med obebyggda gator avses i detta sammanhang gamla privata vägar i småhusområden eller en förbindelse till tomten som inte byggts enligt godkända gaturitningar. Obebyggda gator har ofta bristfälliga konstruktionslager, vilket tar sig uttryck i sprickor i ytbeläggningen orsakade av tjälbildning och bristande bärighet. Dräneringen av gatuområden har i regel ordnats med sidodiken medan kabelarbeten förverkligats genom luftburna ledningar.

Vanda stad har under det senaste decenniet vuxit i rasande fart. Den livliga bostadsproduktionen utgår från MBT-avtalet som förutsätter att nya gator och parker byggs i stadscentrum som förtätas. För byggande av kommunalteknik har det årligen budgeterats omkring 35–40 miljoner euro, som huvudsakligen riktats till nybyggnads-, markanvändningsavtals- och ombyggnadsprojekt. Bostadsproduktionen förutspås inte minska märkbart under de närmaste åren och dessutom har kommunaltekniken i 1970-talets områdesbyggnadsprojekt snart nått den ålder då en ombyggnad blir aktuell, och därmed tävlar dessa om stadens begränsade investerings- och personalresurser. I det årliga byggnadsprogrammet för kommunalteknik har man strävat efter att inkludera några obebyggda

gatuprojekt, men även dessa projekt har eventuellt inte genomförts bland annat på grund av besvär gällande planen, eller då planerna fördröjts.

Serviceområdet för gator och parker strävar efter att effektivisera planeringen och genomförandet av obebyggda gator inom ramen för resurserna. Under år 2020 utarbetas ett program för investering i obebyggda gator. Programmet kommer upp till behandling i tekniska nämnden i början av år 2021. I programmet utnyttjas kalkyler som redan gjorts upp över reparationsskulden. Faktorer som styr prioriteringen av objekten är bland annat planberedskapen, gatans funktionella klassificering, gatans skick på basis av mätningar, trafiksäkerhet såsom behovet av trottoarer, samt problem med dräneringen. Objektens programläggning kopplas närmare till HRM:s saneringsprogram eftersom det är ändamålsenligt att planera och genomföra saneringsarbeten som gäller vattentjänster i samband med gatuarbeten.

Gatuplanerna ska göras upp i ett tillräckligt tidigt skede eftersom planeringsprocessen som anknyter till gatuplanerna kan fördröjas av eventuella besvär som lämnas in till förvaltningsdomstolen. I det mer detaljerade årliga byggnadsprogrammet bör man även beakta att det inte är praktiskt lämpligt att genomföra gatubyggnadsobjekt separat på olika håll i Vanda, utan det lönar sig att samla sammanhängande objekt till områdesvisa helheter. Tillräckligt stora helheter lämpar sig bättre för entreprenad och inbesparingar uppstår bland annat genom centraliserade funktioner och logistik som gäller byggarbetsplatsen.

För byggarbeten på obebyggda gator i Vanda skulle det grovt uppskattat behövas bygginvesteringar på minst omkring 160–200 milj. euro, medräknat byggande av dagvattenavlopp och förnyande av utomhusbelysningen, men utan omfattande förstärkningar av grunden. Byggnadsprogrammet för obebyggda gator har tidigare uppskattats på årsnivå kräva en höjning på omkring 10–15 milj. euro i den nuvarande investeringsbudgeten på omkring 40 milj. euro för att man på ett planmässigt sätt ska kunna avkorta på gatubyggnadsskulden. En eventuell höjning av investeringsanslagen samt den ökade arbetsmängden som följer därav skulle förutsätta ökade personalresurser såväl inom den kommunaltekniska planeringen som vid byggnation av kommunaltekniken. Detta utgör en klar risk för förverkligandet av investeringarna eftersom tillgången till kunnig arbetskraft både nu och även i framtiden är ytterst besvärlig på grund av den svåra bristen på arbetskraft inom hela infrastrukturektorn.

Stadsstyrelsen 9.3.2020 § 23

Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) ge ledamoten Ulla Kaukola och de 48 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde kompletterade sitt förslag i svaret som framlagts av stadsmiljöns verksamhetsområde. Följande komplettering införs i fjärde meningen i tredje stycket:

Faktorer som styr prioriteringen av objekten är bland annat planberedskapen, gatans funktionella klassificering, gatans skick på basis av mätningar, *kompletteringsbyggnation*, trafiksäkerhet såsom behovet av trottoarer, samt problem med dräneringen.

Beslut:

Det kompletterade förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 23.3.2020 § 15

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till följande möte.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 17

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till följande möte.

Bilaga:

- Ulla Kaukolas samt 48 andra ledamöters undertecknade motion om att få gamla gator i skick i Vanda

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Henry Westlin, stadsingenjör, tfn 0400 417 436, (fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Vanhat kadut kuntoon Vantaalla

Vanhoilla omakotialueilla Vantaalla on yhä kymmeniä, satoja kilometrejä katuja, joita ei ole koskaan peruskorjattu. Alueilta puuttuvat hulevesijärjestelmät, ojat ja rummut ovat kasvaneet umpeen. Vesihuollon putkiston saneeraus olisi myös ajankohtainen (yhteistyö HSY:n kanssa). Vantaalla oli noin 15-20 vuotta sitten ohjelma, jossa tarkoituksena oli vähitellen edetä ja korjata vanhatkin kadut kuntoon: asfaltoida, hoitaa valaistus, jalkakäytävät ja vesihuolto. Rahapulassa ohjelman toteuttaminen jäi kesken.

Naapurikaupunki Espoo on aloittanut oman Kotikadut-kuntoon -ohjelmansa jo vuonna 1996, ja edennyt hitaasti, mutta suunnitelmallisesti. Kaikki vanhat kadut on näillä näkymin peruskorjattu 2040-luvulla.

Me allekirjoittaneet teemme aloitteen, että Vantaa kartoittaa vanhat peruskorjattavat kadut ja laatii suunnitelman (mielellään alueellisen) ja etenemisjärjestyksen katujen korjaamiseksi sekä kytkee suunnitelman vesihuollon saneeraukseen, jonka HSY tekee.

27.1.2020

1. <u>Ulla Kautola</u>	<u>ULLA KAUTOLA</u>
2. <u>Jari Sainio</u>	<u>Jari Sainio</u>
3. <u>Jaana Heiskanen</u>	<u>Jaana Heiskanen</u>
4. <u>Susanna Breen</u>	<u>Susanna Breen</u>
5. <u>Ranjit Sodhi</u>	<u>RANJIT SODHI</u>
6. <u>Alisa Pasanen</u>	<u>Alisa Pasanen</u>
7. <u>Päivi Laakso</u>	<u>Päivi Laakso</u>
8. <u>Minna Pasanen</u>	
9. <u>Jussi Särkää</u>	<u>Jussi Särkää</u>
10. <u>Faysal Abdi</u>	<u>Faysal Abdi</u>
11. <u>Piruo Letto</u>	<u>Piruo Letto</u>
12. <u>Tarja Eklund</u>	<u>TARJA EKLUND</u>
13. <u>Jukka Mölsä</u>	<u>JUKKA MÖLSÄ</u>
14. <u>Antero Erola</u>	<u>Antero Erola</u>
15. <u>Jari Jämskelä</u>	<u>Jari Jämskelä</u>
16. <u>Chau Nguyen</u>	<u>Chau Nguyen</u>
17. <u>KATI MYSTÄRVI</u>	
18. <u>Salla Lindblad-Palo</u>	<u>Salla Lindblad-Palo</u>
19. <u>Piipponen</u>	<u>Piipponen</u>
20. <u>IRJA ANSALERHTO-SALMI</u>	<u>Pentti Puoskari</u>
21. <u>JUSSI VÄHÄKANGAS</u>	
22. <u>Juha Hirvonen</u>	

23. Emmi Rajunen
24. Eve Ramo
25. Vanda Norrene
26. Sani Laakso
27. Joel Linnainmäki
28. Minna Atiye
29. Seta Silvennoinen-Hiisku
30. Maija Rautavaara
31. Tanja Vahvelainen
32. TIINA TUOMELA
33. Jarko Järskeläinen
34. JUHA MALMI
35. Anssi Auri
36. Patrik Karlsson
37. Stefan Strand
38. Timo Aouine
39. Pietari Järveläinen
40. PIA KUKKI
41. JANNE LEPPÄNEN
42. Kiren Nurikane
43. Ka, -am Loo Deu
44. Niilo Kärki
46. MIKA NIKKELI
46. Otsa Kivimäki
47. LAURE KIRA
48. Sami Kanerva
49. Markku Weckman

18 § Betydande lokalprojekt och kommunaltekniska investeringsprojekt som färdigställt vid fastighetscentralen och kommunalteknikcentralen år 2019

VD/2168/10.03.02.00/2020
HP/HW/PW/JV/SPR/LS/AP

Stadsstyrelsen beslutade 19.11.2012 § 16 att nybyggnads- och ombyggnadsprojekt samt de viktigaste gatanläggnings- och kommunaltekniska projekten som genomförts under det föregående året samt uppgifter om de slutliga kostnaderna för de genomförda projekten årligen presenteras för stadsfullmäktiges kännedom. Om den kostnadskalkyl som godkänts i projektplanen eller byggnadstidtabellen har överskridits, utreds vilka faktorer som lett till överskridningarna eller fördröjningarna.

Fastighetscentralens och kommunalteknikcentralens resultatområden rapporterar till stadsfullmäktige om sina viktigaste projekt under det gångna året efter det att stadens bokslutsuppgifter blivit färdiga.

Nybyggnationer och ombyggnadsprojekt för vilka nämnden har godkänt projektplaner klassas som betydande lokalprojekt. Som betydande kommunaltekniska investeringsprojekt klassas å sin sida trafikområden, idrottsplatser samt parker med ett kostnadsvärde på minst 500 000 euro.

Tekniska nämnden 18.3.2020 § 6

Biträdande stadsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar

- a) anteckna 2019 års rapporter om betydande lokalprojekt och kommunaltekniska investeringsprojekt för kännedom, och att
- b) föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att anteckna rapporterna för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsen 6.4.2020 § 22

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) anteckna 2019 års rapporter om betydande lokalprojekt och kommunaltekniska investeringsprojekt för kännedom, och att
- b) föreslå vidare för stadsfullmäktige att anteckna rapporterna för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 18

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna 2019 års rapporter om betydande lokalprojekt och kommunaltekniska investeringsprojekt för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- betydande kommunaltekniska investeringsprojekt vid kommunalteknikcentralen 2019
- betydande investeringsprojekt vid fastighetscentralen 2019

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Henry Westlin, stadsingenjör, tfn 0400 417 436, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Juha Vuorenmaa, byggherrechef, tfn 040 534 6960, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

RAPORTTI VUONNA 2019 VALMISTUNEISTA MERKITTÄVIMMISTÄ TALONRAKENNUSHANKKEISTA JA NIIDEN POIKKEAMISTA

Hanke	tavoitehintaa alv 0 %	loppukus- tannus alv 0 %	ero (eur)	ero %	
Aurinkokiven koulu 2.vaihe	15 300 000	12 800 000	alitus 2 500 000	alitus 16 %	Koulu valmistui viivästyneenä, mutta saatiin käyttöön ennen koulujen alkua elokuussa 2019. Neuvottelut tilaajan viivästysvaateista jatkuvat. Tavoitehintaa alitettiin tiukalla suunnittelun ja toteutuksen ohjauksella.
Havukosken koulun perusparannus	8 400 000	7 750 000	alitus 650 000	alitus 7,2 %	Korjaustyöt viivästyi sopimuksen mukaisesta, mutta valmistui ennen koulujen alkua. Viivästys johtui sivu-urakoitsijan konkurssista hankkeen aikana. Kustannustavoite alitettiin tiukalla suunnittelun ja toteutuksen ohjauksella huolimatta havaituista rakenteellisista ja tarkoituksenmukaisista muutostöistä
Tikkurilan päiväkoti	7 980 000	7 200 000	alitus 780 000	alitus 10 %	Hanke valmistui 3 vk sopimuksesta myöhässä. Neuvottelut viivästyksen syistä jatkuvat. Tavoitehintaa alitettiin tiukalla suunnittelun ja toteutuksen ohjauksella.
Rajatorpan koulun uudisrakennusosa	12 500 000	12 500 000	alitus 0	alitus 0 %	Allianssihanke uudisrakennusosa valmistui sovitusti. Tavoitehintaa saavutettiin suunnittelun ohjauksella.
Hakunilan päiväkoti	6 950 000	5 850 000	alitus 1 100 000	alitus 15,8 %	Onnistunut kilpailutus ja hankeohjaus. Valmistui aikataulun mukaan
Yhteensä edellisistä	51 130 000	46 100 000	alitus 5 030 000	alitus 10 %	

KIIREELLISINÄ TOTEUTETUT VUOKRAPÄIVÄKODIT JA NIIHIN LIITTYNEET INVESTOINNIT:

				Sivistystoimen tilantarpeen vuoksi 2019 toteutettiin kaikkiaan kolmen tilapäisen päiväkodin rakennus-/vuokrausprosessit. Kohteet toteutettiin kiireellisina investointiohjelman ulkopuolella, eikä niillä ollut siten erikseen laskettua tavoitehintaa. Hankkeet toteutettiin pihoiheen ja perustuksineen vuokravaikutteisina. Kohteet saatiin käyttöön loppukesän - syksyn 2019 aikana.
	laajuus brm2	valmistumis- tavoite	valmistui	
Rajakylän pvk	340	1.8.2019	1.9.2018	Viivästyi toimittajasta johtuvista syistä Viivästyi koska rakennuspaikka jouduttiin vaihtamaan pohjarakennusolosuhteiden takia, mistä aiheutui rakennusluvan saamisen siirtyminen
Korson pvk	516	1.8.2019	1.9.2018	
Keimolanmäen koulu-pvk	3 900	18.10.2019	18.10.2019	

Tavoitehintaa = hankkeelle ennen suunnittelua laskettu tavoitehintaa, korjattuna tarjousajankohdan hintatasoon.

Loppukustannus = kaikki hankkeelle toteutuneet kustannukset sisältäen tilakeskuksen palkkakustannukset ja varaus auki oleville kuluille ml. Takuuajan kustannusvaraus

Tilakeskus
Juha Vuorenmaa

27.2.2020

VUONNA 2019 VALMISTUNEET MERKITTÄVÄT KT- INVESTOINTIHANKKEET

Liikennealueet (931)	Kust.arvio (1000 □)	Tot. Kust. (1000 □)	Ero (1000 □)	Ero-% (tot./suunnittelija)	*) Suunnitelmien kustannusarvioista puuttuu monissa tapauksissa katuvalaistuksen osuus sekä mahdolliset kaapelien siirrot. Toteutumista puuttuu työnjohdon ja rakennuttamisen kulut.
Kaupunkipyörät	0	902	902	902.0 %	Ei ole tehty erillistä kustannusarviota.
Tikkurilantie - Vantaankoskentie	8,830	10,083	1,253	14.2 %	Pohjaolosuhteiden muutoksista johtuvia lisätoita.
Aviabilevardin kiertoliittymä ja Aviakuja	925	1,129	204	22.1 %	
Peltolantie v. Puutarhatie-Mesikukantie	1,542	1,051	-491	-31.8 %	
Tikkurilantie v. Hakintie-Kanervatie	632	659	27	4.3 %	
Horsmakuja	1,122	1,358	236	21.0 %	
Joukontie	2,642	2,742	100	3.8 %	
Epinkoskentie v. Säveltie-Tuusulan raja	664	663	-1	-0.2 %	
Länsimäentien ja Maratontien kiertoliittymä	1,374	1,474	100	7.3 %	
Pitkäsuontie-Pitkäsuonkuja	807	1,113	306	37.9 %	Louhintamäärät kasvoivat suunnitellusta.
Kuusijärven silta	2,090	2,584	494	23.6 %	Tilattu lisätyönä (400t□) urakkaan kuulumattomia latureittejä.
Urheilualueet (932)	Kust.arvio (1000 □)	Tot. Kust. (1000 □)	Ero (1000 □)	Ero-% (tot./suunnittelija)	*) Toteutumista puuttuu työnjohdon ja rakennuttamisen kulut.
Myyrmäen urheilupuisto 1. vaihe	1,930	1,977	47	2.4 %	
Rekolan liikuntapuisto	1,421	2,531	1,110	78.1 %	Suunnitelmasta poiketen jouduttu vaihtamaan rakennekerrokset.
Rajakylän liikuntapuisto	600	780	180	30.0 %	
Puistot (934)	Kust.arvio (1000 □)	Tot. Kust. (1000 □)	Ero (1000 □)	Ero-% (tot./suunnittelija)	*) Toteutumista puuttuu työnjohdon ja rakennuttamisen kulut.
Ankkapuiston 2. vaihe	637	745	108	17.0 %	
Epinkoskenpuisto	656	502	-154	-23.5 %	
Tikkurilan pato	630	775	145	23.0 %	Suunnitelma muutoksia padon purun osalta.
Tuulensuunpuisto	716	698	-18	-2.5 %	

19 § **Detaljplan och detaljplaneändring 511800 samt tomtindelning, 51 Backas, 40 Övitsböle/Backas gård**

VD/2327/10.02.04.00/2013
HP/TLA/JRA/MHÄ/MKU/LL/AP

Genom detaljplanen skyddas den kulturhistoriskt och landskapsmässigt värdefulla miljön runt Backas gård, tillåts nybyggande i skyddsområdet i någon mån och möjliggörs byggande av en affärsbyggnad i anslutning till det före detta stallet och tröskhuset.

Detaljplanen gäller en del av kvarter 51157, skyddsområden samt gatu- och rekreationsområden i stadsdel 51, Backas, samt skyddsområde i stadsdel 40, Övitsböle.

Detaljplaneändringen gäller gränsen till ett gatuområde i stadsdel 51, Backas.

Tomtindelningen gäller en del av kvarter 51157, i stadsdel 51, Backas.

Området ligger i stadsdelarna Backas och en aning också i Övitsböle söder om Övitsbölevägen. Området gränsar i norr till Övitsbölevägen, i öster till Herrgårdsforsens bostadsområde, i väster till ett åkerområde som används för odling och i söder till ett område där det tidigare funnits växthus samt Herrgårdsforsens idrottspark.

Den som ansöker om detaljplan
Helsingin Osuuskauppa Elanto.

Markägare
Området ägs av Helsingin Osuuskauppa Elanto.

Deltagare i beredningen av planen

I början då boende planerades i området var Arkkitehtitoimisto CJN Oy konsult för sökanden. Utöver stadens egna sakkunniga har Loci Maisema-arkkitehdit Oy medverkat som konsult i landskapsfrågor och Trafix (nuvarande WSP) som konsult i trafikfrågor i beredningen av det slutliga planförslaget.

Skyddsbeslut som gäller gårdens byggnader och närmiljö

Skyddsbeslutet som gäller gårdens byggnader och närmiljö har fattats vid Nylands miljöcentral (nuvarande Nylands NTM-central) år 1998, men det har inte fastställts i miljöministeriet. Skyddsärendet anhängiggjordes 17.10.1995 på initiativ av miljöcentralen.

Enligt beslutet: "Nylands miljöcentral har beslutat att Backas gårds byggnadsgrupp och områdeshelhet ska skyddas i det område som anges på kartan som bifogats till beslutet. Skyddade byggnader som inte får rivas är gårdens huvudbyggnad, förvaltarens bostadshus, bostadsbyggnaden i trädgården, narikka/bostadshuset, groningshuset/groningskällaren, smedjan, träkolsboden/vedboden, stensvinhuset, stenladugården, lösdriftsstallet-svinhuset, tork-tröskhuset och transformatorbyggnaden".

Generalplanen

I planområdet har gårdsbacken och den närmaste omgivningen anvisats som område för service(P2) i den generalplan med rättsverkningar som godkänts av stadsfullmäktige 17.12.2007. Området reserveras för offentlig och privat service. I området kan bostads-, inkvarterings- och förplägningslokaler samt

utställnings-, utbildnings-, rekreations- och kulturlokaler tillåtas. Ingen stor detaljhandelsenhet får placeras i området.

På norra sidan av Backas gård finns ett område för centrumfunktioner (C) för kontors-, affärs- och servicelokaler, bostäder samt arbetsplatsfunktioner som lämpar sig för ett centrumområde. Herrgårdsforsen och Sandbacka är bostadsområden (A1 och A2). Öster om gården finns ett område för offentlig service och förvaltning (PY).

Väster och söder om gårdsbacken finns ett område för idrotts- och rekreationstjänster (VU) och en riktgivande friluftsled. VU-området reserveras för idrotts-, rekreations- och fritidsfunktioner. Byggnad i anslutning till dessa funktioner tillåts i området, dock inte byggnad av stora idrottsanläggningar.

I planområdets västra del finns Skrakabäcken som betecknats som naturskyddsområde (SL). Det är ett naturskyddsområde som är fridlyst eller ska fridlysas med stöd av naturvårdslagen.

Planområdet har betecknats som landskapsmässigt värdefullt område, vars landskapsbild ska skyddas. Byggnads- eller kulturhistoriskt värdefulla konstruktioner, byggnader med gårdsområden eller parker samt landskapsmässigt betydande alléer, häckar och enskilda träd ska bevaras. Byggnad och miljövård i området ska anpassas till områdets landskaps-, kulturhistoriska och arkitektoniska värden. Då man bygger i området eller gör ändringar i befintliga byggnader ska man se till att byggandet till läge, dimensioner, stil och material anpassas sig till omgivningen.

Detaljplanen

Området har ingen detaljplan. Detaljplaneförslag 511800 är områdets första detaljplan. Detaljplaneändringen gäller endast avlägsnande av gatuområdets gräns mellan Övitsbölevägen och den nya Kalasgårdsvägen. I kvarter 51157 i kvartersområdet för affärsbyggnader (KL) bildas genom detaljplaneändringen: tomt nr 2, samt byggnadsskydds- (SR), park- (VP), naturskydds- (SL) och gatuområde. Detaljplaneområdet omfattar 13,35 ha. Av det är 0,75 ha kvartersområde för affärsbyggnader, 4,74 ha parkområde och 7,37 ha skyddsområde. Resten är gatuområde. KL-områdets exploateringsgrad är $e = 0,13$.

Alla byggnader på Backas gårds område och den historiska parken bildar en enda funktionell helhet, där byggnadsskyddet och miljöskyddet knyts samman. Områdets användning ska anpassa sig efter den historiska herrgårdsmiljön.

Byggnaderna, med undantag av sågen som har brunnit och lösdriфтsstallet-svinhuset (gödselstaden) som konstaterats vara i mycket dåligt skick, skyddas enligt skyddsbeslutet. Dessutom skyddas källaren och den äldre vattenreservoaren och gårdsparkens specifika landskapsmässiga drag såsom trädindivider, trädtrader, siktaxlar och historiska vägdragningar. För varje byggnad som ska skyddas ges detaljerade detaljplanebestämmelser. Gränserna för forminnesområdena preciseras. Området utmed Skrakabäcken anvisas som naturskyddsområde i detaljplaneområdet.

Nybyggnationen placeras så att den stöder återanvändningen av de gamla byggnaderna. Mellan "narikka-byggnaden" och smedjan anvisas en plats för ett nytt bostadshus, eftersom det funnits byggnader på detta ställe. Nybyggnaden bredvid stensvinhuset gränsar i väster till den före detta hushållsgården, men ändå på så sätt att det fortfarande öppnas en fin utsikt till gårdens byggnader västerifrån från Övitsbölevägen sett. Affären ligger på den plats där gödselstaden som ska rivas nu finns, på så sätt att huvuddörren öppnar sig västerut, vilket samtidigt leder kundflödet till ladugården och

tröskuset. Det öppna landskapsrummet omger gårdsbacken fortfarande från varje håll och framhäver gårdskullen i landskapet.

Friluftsrutterna görs tydligare. Till den nuvarande rutten som går väster om ladugården och som kantas av träd anvisas en friluftsled, servicekörning och körförbindelse till ett tillfälligt parkeringsområde. Från Övitsbölevägens nya anslutning i den östra kanten av området ordnas kund- och servicekörning till affären, körförbindelser från herrgårdsområdet och förbindelse till parkeringsområdet. Från Övitsbölevägens rondell anvisas en ny gata, Kalasgårdsvägen, avsedd för servicekörning och områdets mindre byggnader. En kvalitetskorridor för cykeltrafik placeras i parken och den fortsätter som ett gatuområde för gång- och cykeltrafik till Kalasgårdsvägen.

Ringhinsparken utvidgas och Illebäcken betecknas som riktgivande vattenområde.

I byggnadsskyddsområdet är det tillåtet att placera restaurang-, nöjes- och underhållningstjänster, närtjänster, affärs- och kontorslokaler, arbetslokaler som inte stör miljön, inkvarterings-, kultur-, utställnings- och klubblokaler, förråd, bilförvaringsutrymmen och närmare specifikt boende. I kvartersområdet för affärsbyggnader får också lokaler som betjänar SR-området placeras. Det nya byggandets omfattning utgör sammanlagt 2 030 m²-vy.

Detaljplanen inverkar rätt så lite på stadsstrukturen och naturmiljön. De viktigaste verkningarna är nya tjänster, arbetsplatser och rekreationsmöjligheter som uppstår på grund av att byggnaderna repareras och återanvänds. En kvalitetskorridor för cykeltrafik säkrar att den nuvarande cykelförbindelsen bevaras och utvecklas som en del av en längre rutt från Helsingfors till flygplatsen.

Förfarande för deltagande och växelverkan

Ett program för deltagande och bedömning i enlighet med MBL 63 § gjordes upp 20.5.2015.

I Vantaan Sanomat har meddelats om att planen blivit aktuell i enlighet med MBL 62 § och intressenterna har beretts möjlighet att uttala sin åsikt om saken. Man bad om åsikter före 24.6.2013 och man fick in 12 åsikter. Av åsikterna beaktades andra kommentarer än kommentarer om boendet, eftersom denna detaljplan inte producerar så mycket nytt boende.

- Museiverket krävde en minutiös inventering för planläggningsprocessen.
- I invånarnas åsikter kom det fram bl.a. att herrgårdens miljö och områdets kulturlandskap ska beaktas i planeringen. Man önskade närodlingslotter, mångsidig verksamhet t.ex. restaurang- och turisttjänster, utbildnings- och inkvarteringsverksamhet och kulturlokaler.
- Vanda stadsmuseum förutsatte att byggandet och miljövården i området ska anpassas till områdets landskaps-, kulturhistoriska och arkitektoniska värden. Då man bygger i området eller gör ändringar i befintliga byggnader ska man se till att byggandet till läge, stil och material anpassar sig till omgivningen.
- Vanda Energi Elnät Ab vill att placeringen av en transformator och jordkablar ska beaktas i detaljplaneförslaget.

Under arbetets gång ordnades två workshoppar i POINT 15.4.2015. Den ena workshoppen var för elever i den internationella skolan och den andra för invånarna. Högst på elevernas önskelista fanns en butik,

möjligheter att utnyttja vattnet i området till exempel möjlighet att simma, bostäder, idrottscentrum, lekplats och park. De vuxna ville ha parker, odlingslotter, fruktträd, närbutik, badplats (friluftsbad), paddlingsplats, dansställe, pulkabacke – och mycket mer.

Myndigheternas samråd

Ett myndighetssamråd i enlighet med MBL 66 § om inledningsskedet av detaljplan 511800 hölls 24.4.2013.

Före planläggningsarbetet ordnades också ett myndighetssamråd som sammankallats av miljöministeriet 8.11.2012, då man diskuterade hur skyddet av Backas gård ska ordnas och vilka fortsatta åtgärder ska vidtas.

Stadens markpolitiska riktlinjer

Detaljplanearbetet följer stadens markpolitiska riktlinjer (FGE 18.6.2018) framför allt genom att möjliggöra en framgångsrik företagsverksamhet, men också genom att förbättra trivseln i de närliggande bostadsområdena.

Avtal

Till detaljplanen hänför sig inget avtal.

Stadsplaneringsnämnden 10.12.2018 § 11

Stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen att

- a) det 10.12.2018 daterade förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring nr 511800, samt förslaget till tomtindelning, 51 Backas samt 40 Övitsböle/Backas gård, läggs fram för 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
- b) stadsplaneringen berättigas till att begära nödvändiga utlåtanden, och
- c) avgiftsklass 4 fastställs (18 000 €) och det konstateras att sökanden betalar ändringskostnaderna, plus en extraavgift för att utarbeta tomtindelningen (930 €), sammanlagt 18 930 €

Behandling:

Det antecknades att stadsplaneringsnämndens ledamot Tarja Eklund avlägsnade sig från sammanträdesrummet på grund av samfundsjäv för den tid som detta ärende behandlades och beslutet fattades.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsen 17.12.2018 § 37

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) lägga fram det 10.12.2018 daterade förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring nr 511800, samt förslaget till tomtindelning, 51 Backas samt 40 Övitsböle/Backas gård, för 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
- b) berättiga stadsplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden, och

- c) fastställa avgiftsklass 4 (18 000 €) och konstatera att sökanden betalar ändringskostnaderna, plus en extraavgift för att utarbeta tomtindelningen (930 €), sammanlagt 18 930 €.

Behandling:

Det antecknades att stadsstyrelsens ledamöter Lauri Kaira, Faysal Abdi och Mika Niikko avlägsnade sig från sammanträdesrummet på grund av samfundsjäv för den tid detta ärende behandlades och beslut fattades.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Framläggning

Förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring samt förslaget till tomtindelning hölls framlagt 30.1–28.2.2019 med stöd av MBF 27 §. Under denna tid inlämnades två anmärkningar.

Helsingin Osuuskauppa Elanto lämnade in en anmärkning där man anmärkte om följande ärenden:

- Bostadsområdet ingår inte i detaljplaneområdet.
- Utredningarna har delvis utarbetats felaktigt.
- Det har inte funnits och finns inte ett behov för skydd genom detaljplan.
- Förslaget till detaljplan strider mot generalplaneutkastet.
- Skyddsbestämmelserna är påtagligt återställande och begränsande.
- Bestämmelsen om att hålla området öppet för allmänheten är orimlig.
- Skyddsbestämmelserna skulle leda till miljonkostnader för HOK-Elanto.
- Kostnaderna som orsakas av skyddsbestämmelserna är orimliga för markägaren, och därför är Vanda stad ersättningsskyldig.
- Planens slutresultat är inte likvärdigt för markägarna.
- I planförslaget ingår inte något element som kompenserar olägenheter som orsakas för markägaren.

En invånare i området påminner om att det fattas en utredning om buller vid utomhuskonserter och att bullret inte har beaktats i planeringen, och att tröskhusets parkeringsplatser ska flyttas till en annan plats.

Planutlåtanden

Stadsstyrelsen beslutade 17.12.2018 att berättiga stadsplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden. Utlåtanden begärdes och fyra lämnades in.

HRM och Vanda Energi hade inget att anmärka.

Vanda stadsmuseum föreslog att körförbindelsen i sm-området märks ut på plankartan.

NTM-centralen i Nyland anmärkte om följande:

- Planbeskrivningen ska uppdateras med de riksomfattande målen för områdesanvändning.
- I sr-bestämmelsen ska det läggas till att byggnaden inte får rivas.
- Nyanserna för täckmålningen och plåttaket som ska målas har inte fastställts.
- I beskrivningen ska det läggas till en karta över de förorenade markerna efter istandsättningen.
- I SL-området har avfallsupplagsområdet inte avgränsats.
- Grunden för skyddet av SL-området har inte antecknats.

Utförda justeringar

Anmärkningarna och utlåtandena har resulterat i att det gjorts justeringar i detaljplanebestämmelserna enligt följande:

- SR-området: Herrgårdsområdet ska *i huvudsak* bevaras så att det är öppet för allmänheten. *Allmänhetens tillträde till olika delar av området kan tillfälligt begränsas. Herrgårdsområdet får inte inhägnas.*
- SL-området: På grund av avfallsupplag och marksubstanser som innehåller halter av skadliga ämnen är det *norr om områdets riktgivande körförbindelse* endast tillåtet med sådan markbyggnad som förutsätts av nödvändiga konstruktioner och planteringar. I samband med markbyggandet ska man se till att skadliga ämnen inte kan spridas till omgivningen. *I samband med planeringen av markbyggnad i området ska stadens miljöcentral kontaktas om åtgärden.*

Justeringarna är inte väsentliga och därför behövs ingen ny framläggning.

Justeringar i planredogörelsen

Detaljplanebeskrivningens text och förklarande bilder har justerats.

Stadsplaneringsnämnden 11.2.2020 § 7

Stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen att

- a) anmärkningarna och utlåtandena ges svar i enlighet med bilagan och att de föreslagna justeringarna utförs,
- b) det 11.2.2020 daterade förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 511800 samt förslaget till tomtindelning, 51 Backas, 40 Övitsböle/Backas gård förs till stadsfullmäktige för godkännande.

Behandling:

Det antecknades att stadsplaneringsnämndens ledamot Tarja Eklund och stadsstyrelsens representant Lauri Kaira avlägsnade sig från sammanträdesrummet på grund av samfundsjäv för den tid som detta ärende behandlades och beslutet fattades.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Vidare antecknades att nämnden enhälligt lämnade in följande hemställningskläm:

För att undvika trafikstockningar utreder man ännu i genomförandestadiet av planen vilka möjligheter det finns att ordna trafiken till affärens parkeringsplats med en egen fil som viker av från Övitsbölevägen.

Stadsstyrelsen 24.2.2020 § 15

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) ge anmärkningarna och utlåtandena svar i enlighet med bilagan och utföra de föreslagna justeringarna, och att
- b) föra det 11.2.2020 daterade förslaget till detaljplan och detaljplaneändring 511800 samt förslaget till tomtindelning, 51 Backas, 40 Övitsböle/Backas gård till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt att bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Stadsstyrelsen 9.3.2020 § 27

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) ge anmärkningarna och utlåtandena svar i enlighet med bilagan och utföra de föreslagna justeringarna, och att
- b) föra det 11.2.2020 daterade förslaget till detaljplan och detaljplaneändring 511800 samt förslaget till tomtindelning, 51 Backas, 40 Övitsböle/Backas gård till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt att bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Stadsstyrelsen 23.3.2020 § 21

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) ge anmärkningarna och utlåtandena svar i enlighet med bilagan och utföra de föreslagna justeringarna, och att
- b) föra det 11.2.2020 daterade förslaget till detaljplan och detaljplaneändring 511800 samt förslaget till tomtindelning, 51 Backas, 40 Övitsböle/Backas gård till stadsfullmäktige för godkännande.

Behandling:

Det antecknades att stadsstyrelsens ledamot Lauri Kaira avlägsnade sig från sammanträdesrummet på grund av samfundsjäv för den tid som detta ärende behandlades och beslutet fattades.

Det antecknades att biträdande stadsdirektören för stadsmiljön kompletterades sitt förslag enligt följande:

Under behandlingen av ärendet har det uppstått ett behov att granska den ifrågavarande markägarens områden närmare. Därför tas delar av planområdet bort för en park (VP), ett naturskyddsområde (SL) och områden reserverade för gång- och cykeltrafik i den södra delen av planområdet. Från plankartan och -bestämmelserna avlägsnas tidigare nämnda beteckningar och följande beteckningar som gäller dem: riktgivande kvalitetskorrider för cykeltrafik, riktgivande vattenområde, riktgivande körförbindelse i området, och en områdesdel som reserverats för en underjordisk ledning. Motsvarande ändringar görs också i planbeskrivningen. De områden som nu ska tas bort beaktas i arbetet med den omfattande detaljplan som ska inledas i området för Backas gård.

Stadsstyrelsen beslutar

- a) ge anmärkningarna och utlåtandena svar i enlighet med bilagan och utföra de föreslagna justeringarna och de justeringar som framkommer ur punkt b, och att
- b) föra det 23.3.2020 daterade förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 511800 samt förslaget till tomtindelning, 51 Backas, 40 Övitsböle/Backas gård sålunda ändrat att *delar av planområdet tas bort för en park (VP), ett naturskyddsområde (SL) och områden reserverade för gång- och cykeltrafik i den södra delen av planområdet*, till stadsfullmäktige för godkännande. *Från plankartan och -bestämmelserna avlägsnas tidigare nämnda beteckningar och följande beteckningar som gäller dem: riktgivande kvalitetskorrider för cykeltrafik, riktgivande vattenområde, riktgivande körförbindelse i området, och en områdesdel som reserverats för en underjordisk ledning.*

Dessutom antecknades för kännedom ett meddelande av markägaren som fanns till påseende vid mötet.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade att

- a) ge anmärkningarna och utlåtandena svar i enlighet med bilagan och utföra de föreslagna justeringarna och de justeringar som framkommer ur punkt b, och att
- b) föra det 23.3.2020 daterade förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 511800 samt förslaget till tomtindelning, 51 Backas, 40 Övitsböle/Backas gård sålunda ändrat att delar av planområdet tas bort för en park (VP), ett naturskyddsområde (SL) och områden reserverade för gång- och cykeltrafik i den södra delen av planområdet, till stadsfullmäktige för godkännande. Från plankartan och -bestämmelserna avlägsnas tidigare nämnda beteckningar och följande beteckningar som gäller dem: riktgivande kvalitetskorridor för cykeltrafik, riktgivande vattenområde, riktgivande körförbindelse i området, och en områdesdel som reserverats för en underjordisk ledning.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 19

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar godkänna det 23.3.2020 daterade förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 511800 samt förslaget till tomtindelning, 51 Backas, 40 Övitsböle/Backas gård.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Detaljplanen och detaljplaneändringens planbeskrivning 23.3.2020
- Anmärkningar och svar 11.2.2020
- Utlåtanden och svar 11.2.2020
- Karta över planområdets ändringar, stadsstyrelsen 23.3.2020

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:

Johanna Rajala, områdesarkitekt, tfn 050 3028975, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

Merja Häsänen, detaljplanearkitekt, tfn 050 3028958, fornamn.efternamn[at]vanda.fi

Vantaa
Aviapolis

511800 PAKKALA

BACKAKSEN KARTANO

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen selostus, joka koskee 23.3.2020 päivättyä asema-
kaavakarttaa nro 511800. Kaavoitus on tullut vireille 20.5.2013.

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava:

Osa korttelista 51157, suojelualueet sekä katualueet kaupunginosassa 51, Pakkala.

Asemakaavan muutos:

Katualueen raja kaupunginosassa 51, Pakkala.

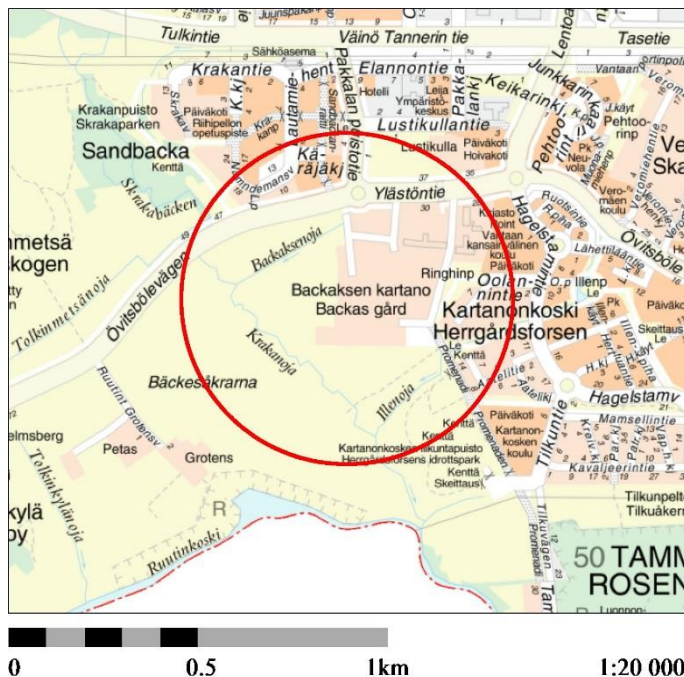
Tonttijako:

Osa korttelista 51157, kaupunginosassa 51, Pakkala.

Asemakaavalla suojellaan kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas Backaksen kartanokukula ja sallitaan hieman uudisrakentamista suojelualueelle sekä mahdollistetaan liikerakennuksen rakentaminen entisen tallin ja puimalan yhteyteen.

Kaavan laatija: Merja Häsänen, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki; etunimi.sukunimi@vantaa.fi.

1.1 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Asemakaavoitettava alue sijaitsee Pakkalan ja hieman myös Ylästön kaupunginosissa Ylästöntien eteläpuolella. Aluetta rajaavat pohjoisessa Ylästöntie, idässä Kartanonkosken asuinalue, lännessä viljelykäytössä oleva peltoalue ja etelässä entisten kasvihuoneiden alue.

1.2 KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Helsingin Osuuskauppa Elannon 10.3.2013 päivätty asemakaavahakemus kirjattiin saapuneeksi 31.3.2013. HOK-E perui hakemuksensa 8.1.2020.
- Kaavoitus tuli vireille 20.5.2013. Kaava-alueena oli aluksi koko kartanon ympäristö Krakanojalta jo asemakaavoitettuihin Kartanonkosken alueisiin asti.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma tehtiin 20.5.2013.
- Mielipiteet pyydettiin 24.6.2013 mennessä (MRL 62§). Niitä saatiin 10 kappaletta.
- Hakijan konsulttina oli tässä vaiheessa Arkkitehtitoimisto CJN Oy.
- Kaavatyötä työstettiin elokuussa 2016 pelkästään kartanoalueen suojelukysymyksiin.
- Maisemakonsulttina on ollut Loci maisema-arkkitehdit Oy ja liikenteessä Trafix Oy.

1.3 SISÄLLYSLUETTELO

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	2
2	TIIVISTELMÄ	4
3	LÄHTÖKOHDAT	6
4	ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	26
5	ASEMAKAAVAN KUVAUS	37
6	ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	44
7	KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET	44

1.5 LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Backaksen alueen maisemasuunnittelu. Luonnos/ Tilannekatsaus 30.1.2018. Kokouksia varten tuotettu materiaali koottu raporttimuotoon. Loci Maisema-arkkitehdit Oy.
- Ulkoilureittien yleissuunnitelmaluonnos, Vantaan kaupunki 2015.
- Backaksen tila, maisemaselvitys ja kartanopuiston puut -selvitys, Ark-Byroo, 31.8.2015.
- Vantaan Backaksen kartanon arkeologinen koetutkimus 29.6. – 3.7.2015 -raportti.
- Rakennetekninen kuntoarvio. Backaksen kartanoalue. Vahanen Oy, 15.4.2014.
- Länsi-Pakkalan yleissuunnitelma 17.10.2012. Serum Arkkitehdit Oy, Arkkitehtitoimisto Kristina Karlsson Oy, Arkkitehdit Mona Schalin ja Kati Salonen Oy, Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy ja Ramboll Finland Oy.
- Aviapolis-alueen kävely- ja pyöräily selvitys, Kuntatekniikan keskus, muistio 28.2.2012.
- Uhanalaisen keltamataran kasvupaikat, Vantaan Ympäristökeskus 2011.
- Vantaan virtavesiselvitys 2010-2011, Vantaan Ympäristökeskus, Aki Janatuinen
- Backaksen kauppapuutarha. Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi ja pilaantuneen maaperän kunnostussuunnitelma. 30144-D3459. HOK-Elanto Liiketoiminta Oy. FCG Planeco Oy, 6.4.2010.
- Backaksen kauppapuutarha. Loppuraportti sekä riskinarvio. 11144-D3459. HOK-Elanto Liiketoiminta Oy. Finnish Consulting Group, 6.4.2010.
- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristökohteet, RKY 2009.
- Kulttuurimaisemaselvitys, Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnittelu, 2005.
- Backaksen tila, rakennushistoriallinen selvitys ja inventointi, säilyneisyyden arviointi ja arvottaminen 18.4.2004, Arkkitehtitoimisto Ark-Byroo.
- Vantaanjoen ja Keravanjoen virkistyskäytön yleissuunnitelma, Vantaa 2003.
- Backaksen kartanon työväenasunnot 31.8.1992, Vantaan Kaupunginmuseo.
- Rakennuskulttuuri Vantaalla, inventointi 1981, Vantaan kaupunki.

2 TIIVISTELMÄ

Kartanon alueella on käynnistynyt laaja-alaisen kaavan laadinta, jonka johdosta luonnonsuojelu- ja puistoalueet on jätetty tästä kaavasta pois. Selostuksen tekstiä on muokattu sen mukaiseksi ennen vahvistuskäsittelyä.

Backaksen kartanoalueelle on laadittu nyt ensimmäinen asemakaava. Asemakaavan muutos koskee vain katualueen rajan poistamista Ylästöntien ja uuden Pitokartanontien väliltä. Asemakaavalla muodostetaan kortteliin 51157 liikerakennusten korttelialueelle (KL) tontti nro 2, sekä rakennussuojelu- (SR) ja katualuetta. Asemakaava-alueen koko on 8,21 ha. Siitä liikerakennusten korttelialuetta KL on 0,75 ha, ja suojelualuetta 6,98 ha. Loput on katualuetta. KL-alueen tehokkuus e_k on 0,13.

Kartanon rakennuksia ja lähiympäristöä koskeva suojelupäätös on tehty Uudenmaan ympäristökeskuksessa (nyk. Uudenmaan ELY-keskus) vuonna 1998, mutta sitä ei ole vahvistettu Ympäristöministeriössä. Suojeluasia on tullut vireille 17.10.1995 ympäristökeskuksen aloitteesta. Päätöksen mukaan Uudenmaan ympäristökeskus [nyk. ELY] on määräsi Backaksen kartanon rakennusryhmän ja aluekokonaisuuden suojeltavaksi. ”Suojeltavia rakennuksia, joita ei saa purkaa, ovat kartanon päärakennus, tilanhoitajan asuinrakennus, puutarhan asuinrakennus, narikka/asuinrakennus, idätysrakennus/juurrutuskellari, paja, sysivaja/puuliiteri, kivisikala, kivinavetta, pihatto-sikala, kuivuri-puimala ja muuntajarakennus.”

Kartanoalueen kaikki rakennukset ja historiallinen puisto muodostavat yhden toiminnallisen kokonaisuuden, jossa rakennussuojelu ja ympäristön suojelu nivoutuvat toisiinsa. Alueen käytön pitää sopeutua historialliseen kartanomiljööseen.

Päätöksen mukaiset rakennukset suojellaan lukuun ottamatta sysivajaa/puuliiteriä, joka on palanut, ja pihatto-sikalaa (lantala). Lisäksi suojellaan kellari ja vanhempi vesisäiliö sekä kartanopuiston maisemallisia ominaispiirteitä, kuten puuyksilöitä, puurivejä, näkemäakseleita ja historiallisia tielinjauksia. Suojeltaville rakennuksille annetaan yksityiskohtaiset suojelumääräykset. Muinaismuistoalueiden rajoja tarkennetaan.

Uudisrakentaminen sijoitetaan siten, että sillä voidaan tukea vanhojen rakennusten uudiskäyttöä. ”Narikan” ja pajaan väliin osoitetaan uudisasuinrakennuksen paikka, koska näillä kohdin on ollut rakennuksia. Uudisrakennus kivisikalan vieressä rajaa entistä talouspihaa länsipuolelta, mutta kuitenkin niin, että Ylästöntietä lännestä lähestyville edelleen avautuu komea näkymä kartanon rakennuksille. Kauppa sijaitsee purettavan lantalalan paikalla siten, että sen pääovi avautuu länteen, mikä ohjaa asiakasvirtoja samalla aktivoimaan navetan ja puimalan käyttöä. Avoin maisematila ympäröi kartanomäkeä edelleen joka puolelta korostaen kartanokukkulan hallitsevaa asemaa maisemassa.

Liikkumisen reittejä selkiytetään. Nykyinen kulkureitti navetan länsipuolitse osoitetaan ulkoilureitin osaksi, jolla huoltoajo sekä ajo tilapäiselle pysäköintialueelle on sallittu. Ylästöntien uudesta liittymästä alueen itälaidalta järjestetään kaupan asiakas- ja huoltoajo, kartanoalueen ajoreitit ja kulku pysäköintialueelle. Ylästöntien liikenneympyrästä osoitetaan uusi katu, Pitokartanontie, joka palvelee huoltoajoa ja alueen pienempiä rakennuksia.

SR-alueelle saa sijoittaa ravintola-, huvi- ja viihdepalveluita, lähipalveluita, liike- ja toimistotiloja, ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia työtiloja, majoitus-, kulttuuri-, näyttely- ja kerhotiloja, varastoja, autonsäilytystiloja sekä tarkemmin määriteltynä asumista. Liikerakennusten korttelialueelle saa sijoittaa myös SR-aluetta palvelevia tiloja. Uuden rakentamisen määrä on yhteensä 2030 k-m².

Asemakaavalla on melko vähän vaikutuksia kaupunkirakenteeseen, luonnonympäristöön ja ilmastomuutokseen. Merkittävimmät vaikutukset syntyvät rakennusten korjaamisen ja uusiokäytön aiheuttamista uusista palveluista, työpaikoista ja virkistysmahdollisuuksista.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Backaksen kartano ja sen lähiympäristö muodostavat merkittävän osan Vantaanjokilaakson kulttuurimaisemaa, johon kuuluvat myös Petaksen, Grotensin ja Haltialan kartanot. Backaksen kartanon miljö on verrattain hyvin säilynyt. Puretun taimitarhan ja kasvihuoneen paikalle jääneet asvaltti- ja sorakentät luovat maisemaan särön. Kartanon lähiympäristössä sijaitsee myös Tammiston luonnonsuojelualue.

Alue sijaitsee kahden kilometrin päässä Kehäradan Aviapolis-asemalta.

3.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Krakanojan purolaakso ja Vantaajoen laakso yhdistyvät muodostaen laajan, vuosisatoja vanhan peltomaiseman pitkin näkymineen. Laaksoa rajaavat laajemmat selänteet ovat pohjoisessa. Helsingin puolella Vantaanjokilaakson kulttuurimaisema on suhteellisen hyvin säilynyt, mutta Vantaan puolella uudisrakentaminen on voimakkaasti kaventanut viljelysmaisemaa. Maisemaa ovat muuttaneet myös aluetta halkovat voimalinjat.

Lustikullan edustan rinne ja Backaksen sikalan edusta muodostavat nykyisellään erillisenä hahmotuvan, avoimen tilan. Laajempi, avoin tila jatkuu Backaksen kartanon länsi- ja eteläpuolella peltojen viljelymaisemana. Avoin maisematila kiertyy myös Backaksen kartanon itäpuolelle, minkä vuoksi kartanonmäki kohoaa avoimesta maisemasta omana saarekkeenaan.

Kartanon komeat talousrakennukset ja jalopuuvaltainen puusto muodostavat vaikuttavan puistomaisen kokonaisuuden. Poikkeuksen muodostaa kartanonmäen eteläpuolinen rinne, missä puretusta taimitarhasta ja kasvihuoneista on jäänteinä sorakenttä, laajat pysäköintialueet ja ylikasvatet kuusiaidat.

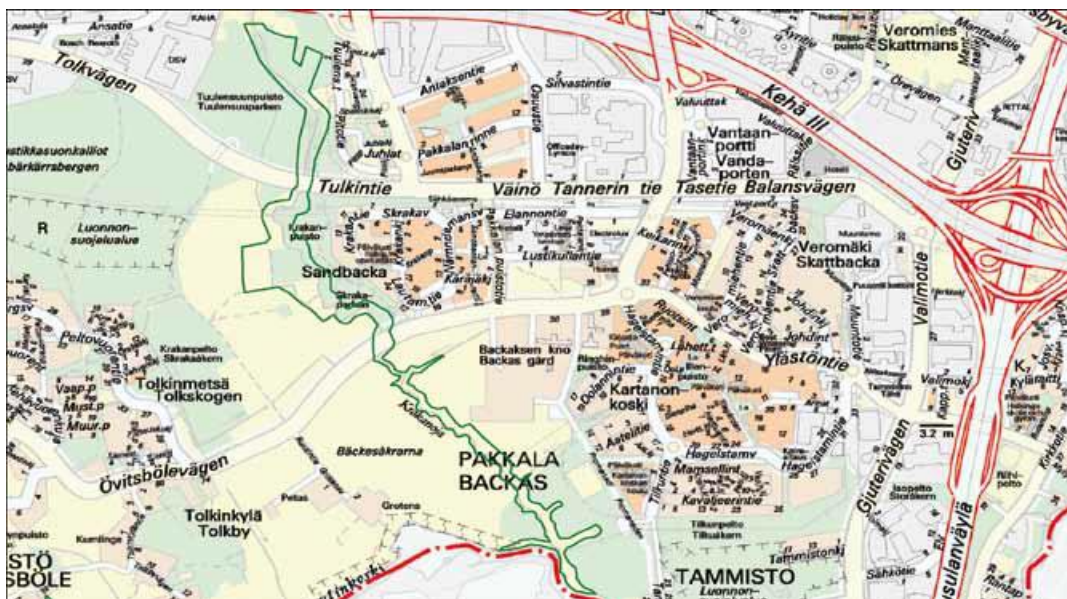
Kartanon lähiympäristössä sijaitsee useita luonto- ja kulttuuriarvoiltaan merkittäviä kohteita, kuten Tammiston luonnonsuojelualue, joka on ainoa pääkaupunkiseudulla säilynyt alkuperäinen tammimetsikkö ja Ruutinkoski, jonka joenrinteiden lehtometsät kuuluvat valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan sekä viljelysmaisemaa hallitsevat Petaksen ja Grotensin vanhat kantatilat. Helsingin puolella Vantaajoen viljelysmaisemaan kuuluvat Haltialan tila sekä Niskalan arboretum, vaikkakin joenrantojen, puronvarsien ja kuusiaidanteiden umpeenkasvu ovat heikentäneet näiden alueiden ja Backaksen välistä maisemallista yhteyttä.

Rakentaminen on perinteisesti sijoitettu moreenipeitteisille kalliokumpareille, kuten juuri Backaksen tilakeskus. Myöhemmin on alettu rakentaa myös savilaaksoon kantavien maiden käytyä vähiin.

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alueen pintavedet laskevat Krakanojaan, joka laskee edelleen Vantaaseen.

Vantaan virtavesiselvityksessä 2010-2011 Krakanojan ala- ja keskijuoksu arvotettiin maakunnallisesti arvokkaaksi virtavesiluonnon kohteeksi.

Krakanojan suojeltavaksi esitetty alue Vantaan virtavesiselvityksen 2010-2011 mukaan. /Aki Janatuinen

Maaperä

Kaava-alue on pintamaalajikartan mukaan pääosin savialuetta. Kartano sijoittuu moreenimäelle, jota ympäröivä maaperä on silttiä. Navetan ja kuivaamo-puimalan kohdalla on kalliota, moreenia, rakennettua ja täytemaa-aluetta sekä silttiä.

Alueen eteläosassa savikerroksen paksuus on noin 2-9 metriä ja pohjoisosassa noin 3-13 metriä. Eteläosalla kairauksen kokonaispituus on ollut noin 3-13 metriä. Pohjoisosalla vastaavasti kairauksen kokonaispituus on ollut noin 8-13 metriä.

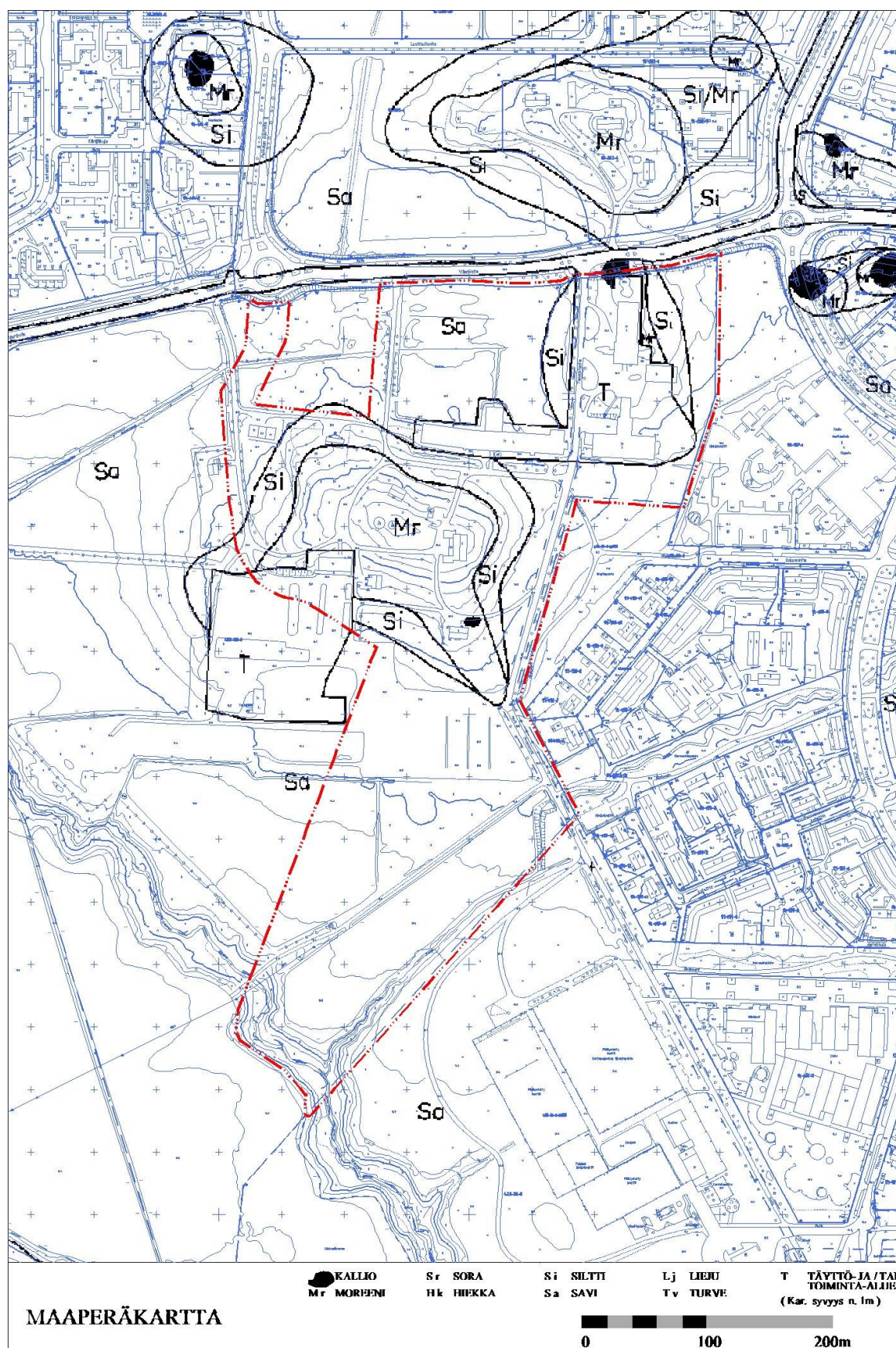
Pohjavesi on alueella noin 0.5–1 m syvyydellä maanpinnasta.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Savialueella rakennusten suositeltu perustamistapa on paalutus. Liikenneivät piha-alueet ja kunnallistekniikka on pohjanvahvistettava, esimerkiksi stabiloimalla.

Ympäristön painumariskin takia alueella ei sallita pohjavedenpinnan pysyvää alentamista. Lähtökohtaisesti vanhojen rakennusten lähelle sijoittuviin rakennuksiin ei suositella kellareiden rakentamista.

Perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja -suunnitelmiin.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Skattmansbyn kylän tonttimaa on sijainnut peltojen ympäröimällä mäellä, jossa nykyään sijaitsee Backaksen kartanon päärakennus sekä siihen liittyviä muita asuin- ja talousrakennuksia. Lisäksi kylään on kuulunut nykyisestä kartanorakennuksesta noin 350 m etelään sijainnut tontti, johon 1600-luvun lopun karttaan on merkitty autioituneita tonttimaita.

Pakkalan ensimmäinen rakennusvaihe sijoittuu 1950- ja 60-luvuille, jolloin rakennettiin Veromäen asuinalue. 1990-luvulla Pakkalaan alettiin rakentaa kerrostaloja mm. Sandbackan alue ja 2000-luvulla Kartanonkosken alue. Kartanonkosken suunnittelusta järjestettiin arkkitehtikilpailu, jonka ohjelman tavoitteissa mainitaan, että alueen on sovelluttava Vantaanjoen kulttuurimaisemaan.

Vuosina 2000-2010 Pakkalassa on rakennettu selvästi enemmän kuin Vantaan muissa kaupunginosissa. Tuolloin Pakkalaan valmistui yli 3 000 asuntoa. Uudistuotanto on ollut pitkälti kerrostaloja. Lähes puolet alueen asunnoista on vuokra-asuntoja ja asumisoikeusasuntojakin on paljon.

1990-luvun alussa asukkaita oli Pakkalassa hieman yli 400, mutta vuoden 2017 alussa asukkaita oli jo yli 10 200. Alle kouluikäisten osuus Pakkalassa on suurempi kuin missään muualla Vantaalla.

Asuinalueet muodostuvat omiksi kokonaisuuksiksi kuten Kartanonkoski, Sandbacka ja Pakkalanrinne. Kartanonkoski on lähes kokonaisuudessaan rakennettu valmiiksi alueeksi. Pakkalanrinteellä on vielä joitain tontteja rakentamatta.

Perheväestön osuus Pakkalassa on 80 % (koko Aviapolis 83 %, koko Vantaa 76 %). Väestöstä työllisiä on 53 % (koko Aviapolis 53 %, koko Vantaa 47 %). Asuntokunnan keskikoko on 2,2 henkilöä (koko Aviapolis 2,3 %, koko Vantaa 2,1 %). Asunnoista 72 % on kaksioita tai kolmioita (koko Aviapolis 62 %, koko Vantaa 58 %).

Palvelut ja työpaikat

Pakkalan sijainti Kehä III:n ja Valimotien kupeessa on houkutellut alueelle runsasti yritystoimintaa. Vuonna 2014 työpaikkoja oli 7 200, kun vielä 1995 työpaikkoja oli alle 2000. Suurin osa työpaikoista on kaupan alalta ja joka viides työpaikka on teollisuuden parissa.

Kauppakeskus Jumbon rakentaminen aloitettiin 1990-luvulla. Jumbo on osa laajempaa Vantaanportin liikekeskusta ja yrityspuistoa. Alueella sijaitsee myös paljon hotelleja.

Väestömäärän kasvu on lisännyt Pakkalan palveluja. Lähialueella sijaitsee Kartanonkosken neuvola sekä useita päiväkotia ja kouluja. Pakkalassa on myös mm. kirjasto ja nuorisotalo.

Backaksen kartanon vastaremontoiduissa tiloissa avattiin kesällä 2017 ravintola ja juurrutuskellarissa kesäkahvila kesällä 2018.

Yhdyskuntarakenne

Vilkaan rakentamisen johdosta pellot ovat saaneet väistyä ja tilalle on tullut asuntoja sekä toimitaloja. Kaupalliset palvelut ovat keskittyneet väylien varteen ja lähettyville: Kehä III:n eteläpuolelle sekä Tammiston kauppapienteen varteen. Asumisen alueet ovat omaleimaisia ”kylä”: Kartanonkoski, Sandbacka, Veromäki sekä etäämpänä olevat Ylästö ja Tammisto. Laajat peltoalueet ovat edelleen tyypillistä pakkalalaismaisemaa.

Kaupunkikuva

Pakkalan kaupunkikuva muodostuu mosaiikkimaisesti erilaisista alueista.

Backaksen kartanomiljö on kuin häivähdys menneestä tai pala maalaismaisemaa. Se liittyy uusklassistiseen Kartanonkosken kaupunkikuvaan mm. mittakaavan, punatiilien kattojen ja asema-kaavallisten ratkaisujen, kuten näkemäakselien, välityksellä. Kartanonmäen luoteispuolella oleva Maisema- ja kaupunkikuvan kannalta ongelmallisimpia ovat Sandbackan Ylästöntien puoleiset asuinrakennukset, joiden kattomuodot ja massoittelu rikkovat kartanomaiseman silhuettia, sekä korkeat laatikkomaiset toimisto- ja hotellirakennukset. Jumbon kauppakeskuksen ja Flamingon vapaa-ajankeskuksen sekä HK Scanin toimitilat ovat jättimäisiä lähialueiden pienipiirteiseen ympäristöön nähden.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Varmasti Skattmansby eli Veromiehenkylä on asutettu keskiajalla, kun alueelle tuli ruotsalaissiirtolaisia. Skattmansby mainitaan ensimmäisen kerran historiallisissa lähteissä vuonna 1480. Uudenmaan vuoden 1543 maakirjan mukaan Veromiehenkylässä oli kahdeksan taloa. Vuoden 1550 maakirjan perusteella kaksi taloa oli lisäksi ulkokyläläisten omistuksessa. Tontti on merkitty Samuel Broteruksen vuoden 1699 kartalle. Paikalla oli tuolloin neljä tilaa.

Backaksen rustholli muodostettiin 1600-luvulla Veromiehen kylän, Skattmansbyn, 1500-luvulla muodostuneesta kantatilasta ja siihen liitetystä autiotilasta. 1600–1700-luvuilla tila toimi ratsutilana ja 1800-luvun alussa se siirtyi Tomtbackan säterin, aatelisen Gustav von Boismanin omistukseen. Sen jälkeen tila oli pitkään aatelissukujen hallussa ja siitä tuli kartano. Nykyisen päärakennuksen rakennutti 1818 oletettavasti luutnantti ja nimismies Ehrenkrona. Häntä seuranneet omistajat laajensivat tilaa liittämällä siihen useita maatiloja.

1900-luvulla Backaksen kartanon historia yhdistyi suomalaisen osuusliikkeen ja Elannon tuotanto-toiminnan vaiheisiin. Osuustoiminnan käynnisti Suomessa siirtyminen agraariyhteiskunnasta teolliseen ja omavaraistaloudesta kaupankäynnin yhteiskuntaan.

Osuusliike Elanto perustettiin 1905 leipomoalan tuotanto-osuuskunnaksi. Elanto rakennutti Helsingin Sörnäisiin monipuolisen elintarviketuotantoalueen ja laajeni pian kulutusosuuskunnaksi, johon kuului mm. lukuisia leipä- ja maitokauppoja. Elanto hankki 1916 Backaksesta lähes 700 hehtaaria maata turvataksaan omavaraisuutensa ja tuottaakseen elintarvikkeita myymälöihinsä ja ravintoloihinsa. Backaksen lisäksi ostettiin lähialueelta muitakin tontteja ja kiinteistöjä.

Peltoviljelyn ja kotieläintalouden lisäksi Backaksen tilalla harjoitettiin laajaa puutarhaviljelyä sekä tomaatti- ja kurkkuviljelyä, jota varten rakennettiin kolme suurkasvihuonetta. Elannon ravintoloiden, leipomon ja oluttehtaan ruokajätteet puolestaan kuljetettiin Helsingistä Backaksen sikojen ruoaksi. Vuonna 1939 sikaluku nousi yli tuhannen.

Kartanon alueelle rakennettiin 1920-luvulla punatiilinen talous- ja asuinrakennusten kokonaisuus: talli, navetta, suursikala, paja, sähkölaitos ja henkilökunnan asuintaloja. Tilalle perustettiin sepelimurskaamo ja tiilitehdas, jonka tuotteilla rakennettiin tilan ulkorakennukset. Tiiliä käytettiin myös muihin Elannon tarpeisiin, kuten Veromiehenkylän kansakoulun rakentamiseen kartanon maalle vuonna 1926. 1930-luvulla rakennettiin kaksi kasvihuonetta tomaatin- ja kurkunviljelyä varten. Kartanon 1800-luvulta periytyvää päärakennusta käytettiin konttorina ja tilanhoitajan asuntona.

Sotien jälkeen siirtoväen asuttaminen, Helsinki-Vantaan lentokenttä, Kehä III ja teollisuusalueet pienensivät vähitellen kartanon maa-alueita. 1960-70-luvuilla Backaksen toiminta jäi taustateki-

jäksi Elannon kiihkeässä kaupunkikeskeisessä kasvussa. Ainoa kasvava ala oli kasvihuoneviljely, toimintaa oli laajennettu 1940-luvulla käsittämään kukkien viljelyä.

Elanto luopui maa-alueista kartanon tilakeskusta ja lähipeltoja lukuun ottamatta. Backaksen mallisikalan toiminta loppui 1970-luvun lopulla. Nautakarjanhoito oli päättynyt jo 1953. 1980-luvulla Backas tuotti kukkia, viljaa ja palveluja ja päärakennuksessa toimi pitopalveluravintola.

Toukokuussa 1986 Polar ja Haka ostivat Elannolta valtaosan Backaksen maista. Elannolle jäi vain tilan ydinosan, 33 ha kartanon ja kartanonpuiston ympärillä.

Kaupunki on kasvanut kiinni Backaksen kartanoon ja sinne johtavaan koivukujanteeseen. Backaksen entisille maille on rakennettu mm. Veromäen ja Kartanonkosken asuinalueet. Ylästöntien pohjoispuolelle on rakennettu Sandbackan alue, jonka asemakaava on vuodelta 1992. Backaksen mäen juurella ja rinteen lounais- ja eteläosassa 1900-luvulla ja 2000-luvun alussa sijainnut laaja puutarhamyymälä kasvihuoneineen purettiin 2010-luvun alussa.

Arkeologia

Vantaan kaupunginmuseo suoritti kesällä 2015 HOK-Elannon tilauksesta arkeologisen koekaivauksen Backaksen kartanon ympäristössä, keskiaikaisen Skattmansbyn kylän alueella. Alueelta oli löytynyt kivikautinen kivikirves, joten keskiajan lisäksi oli mahdollista, että paikalla voisi olla kivikautisia löytöjä. Koekaivausten avulla todettiin, että tutkimusalueella ei enää ollut jäljellä kulttuurikerroksia tai muita muinaiseen ihmistoimintaan liittyviä merkkejä. Vanhat maakerrokset oli todennäköisesti viety pois paikalla sijainneen kauppapuutarhan toimesta. Puutarhamullasta poikkeavia maakerroksia kaivetuissa koejissa olivat ainoastaan vanhan pihatien sorakerrokset. Kun tiesi mistä etsiä, hoidetulla nurmikkoalueella pystyi vieläkin erottamaan vanhan tielinjauksen, joka erottui nurmikossa hiukan koholla olevana juovana.

Lisäksi Skattmansbyn kylään on kuulunut nykyisestä kartanorakennuksesta noin 350 m etelään sijainnut tontti, johon 1600-luvun lopun karttaan on merkitty autioituneita tonttimaita.

Rakennukset

Suluissa olevat merkinnät (sr/[nro]) vastaavat asemakaavakartalla 511800 olevia suojelumerkintöjä. Jos rakennusta ei asemakaavalla suojella, merkintänä kuvan kohdalla on (-). sra-merkintä tarkoittaa suojeltavaa rauniota.

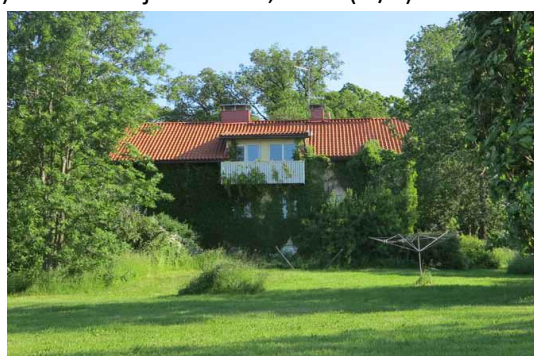
Kartanon päärakennus, 1818, laaj. 1840-l, muutokset 1920-l, peruskorj. 2017 (sr/1)

Kellarivaja (sr/2)

Asuinrakennus (Puutarhureiden asunto), 1916 (sr/3). Tilanhoitajan asunto, 1948 (sr/4)

Asuinrakennus (Narikka), 1910-l, 1938 (sr/5)

Juurrutuskellari, 1929, 1935 (sr/6)

Paja, 1929 (sr/7)

Navetta (kivisikala) 1870-l, laaj. sikala 1927 (sr/8)

Navetta, 1928, turvesäiliö 1945 (sr/9)

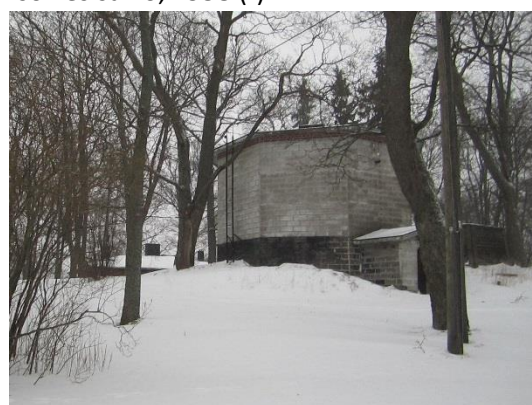
Kuivaamo, puimala ja rehulato, 1920, 1934, 1958 (sr/10)

Pieni vesisäiliö, ennen v. 1918 (sra)

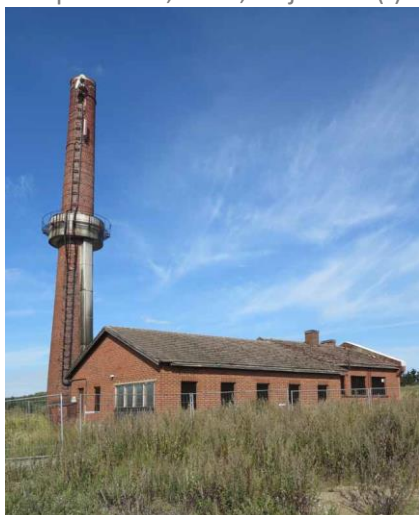
Iso vesisäiliö, 1958 (-)

Lantala (pihatto-sikala), 1928 (-) **purettu**

Sauna, 1955 (-)

Lämpökeskus, 1936, laaj. 1955 (-) >alueen ulkop.

Muuntaja, 1938 (sr/11)

Asuinrakennus, 1966 (-) >alueen ulkopuolella

Sysivaja/puuliiteri, 1934 (paloi 8.6.2011)

Rakennusten kunto

HOK-Elanto on teettänyt Vahanen Oy:llä kartanoalueen rakennuksista rakenneteknisen kuntoarvion 2014. Kuntoarvio sisältää arvion rakennusten nykyisestä kunnosta ja korjaustarpeista seuraavan 10 vuoden aikana.

Suluissa olevat merkinnät (sr/[nro]) vastaavat asemakaavakartalla 511800 olevia suojelumerkintöjä. Jos rakennusta ei esitetä suojeltavaksi, arvion kohdalla on (-). sra-merkintä tarkoittaa suojeltavaa rauniota.

Kartanon päärakennus: tyydyttävä kunto (sr/1)

Piharakennus: tyydyttävä kunto (sr/2)

Tilanhoitajan asunto: tyydyttävä kunto (sr/3)

Puutarhurin asunto: tyydyttävä kunto (sr/4)

Narikka: huono kunto (sr/5)

Juurrutuskellari: välttävä kunto (sr/6)

Paja: välttävä kunto (sr/7)

(-> Peruskorjattu 2017)

Vesikatteen uusiminen, julkisivun huoltomaalaus.

Ikkunoiden uusiminen, kellarikerroksen ja yläkerran asunnon märkätilojen kunnostus.

Ikkunoiden uusiminen, julkisivujen huoltomaalaus, alakerran märkätilojen ja yläkerran wc-tilojen kunnostus.

Purku tai raskas peruskorjaus.

Vesikaton uusiminen, julkisivujen ja ulkoseinärakenteen peruskorjaus, betonirungon kunnostus.

Vesikaton uusiminen, julkisivujen ja ikkunoiden korjaukset.

Kivisikala:	osittain heikko kunto (sr/8)	Sisärungon laaja kunnostus, julkisivuvaurioiden korjaus, ikkunoiden ja ovien sekä huoltosillan kunnostus, lantalan julkisivun kunnostus.
Kivinavetta:	välttävä kunto (sr/9)	Julkisivuvaurioiden korjaus, ikkunoiden ja ovien sekä huoltosillan kunnostus, rehutornin peltikatteen uusiminen.
Kuivaamo-puimala:	välttävä kunto (sr/10)	Vesikattojen uusiminen, julkisivukorjaukset.
Vesisäiliöt:	heikko kunto (sra, -)	Ison säiliön vesikaton ja yläpohjarakenteen uusiminen, pienen säiliön purku tai perusteellinen korjaus.
Lantala:	huono kunto (-)	Käyttökieltoon. Kunnostus edellyttää laajoja korjaustoimenpiteitä koko rakennukseen.
Sauna:	tydyttävä kunto (-)	Vesikatteen uusiminen, julkisivujen ja ikkunoiden huoltokorjaukset.
Lämpökeskus:	rakennus välttävä kunto (-) sisätilat heikko kunto	Vesikaton uusiminen, julkisivujen ja ikkunoiden korjaukset, sisäpuoliset korjaukset, piipun kunnostus.
Muuntaja:	(ei arvioitu) (sr/11)	

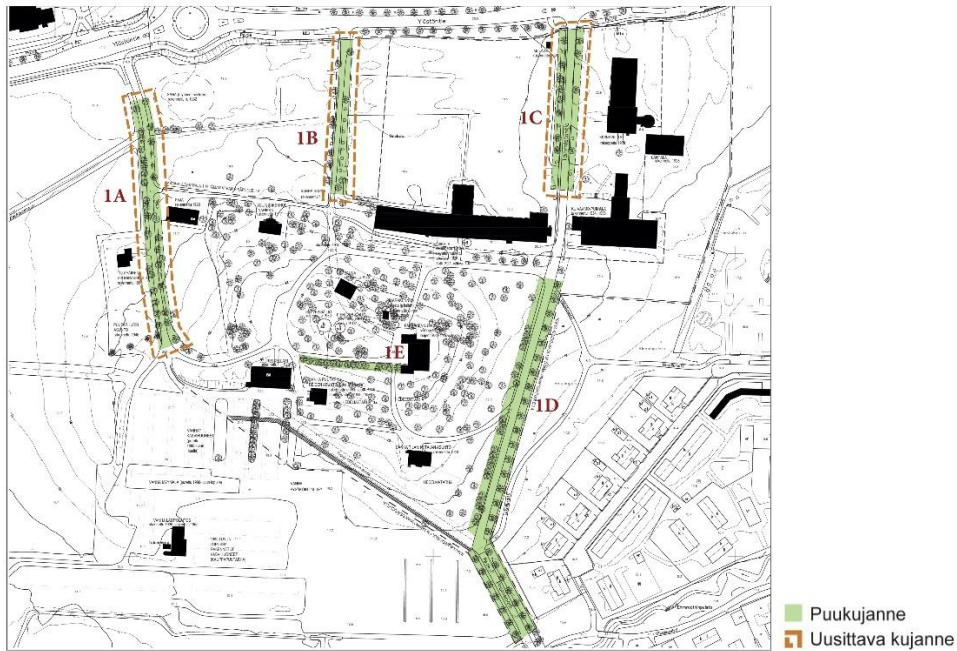
Kartanopuisto

Maisemaselvitysten teon yhteydessä ei ole löydetty todisteita siitä, että kartanopihalle olisi koskaan laadittu puistosuunnitelmaa.

Asemakaavatyön yhteydessä kartanoalueen puut on inventoitu, niiden kunto on arvioitu ja tehty päätelmät säilyttämisestä.

Nykytilanteessa kartanoalueella hahmottuu neljän laisia osa-alueita: (1) puurivit ja -kujanteet, (2) talouspiha, (3) kartanon mäki ja (4) vanhojen kasvihuoneiden alue (Loci maisema-arkkitehdit Oy).

- (1) Backaksen kartanon puurivit ja -kujanteet ovat eri aikakausilta. Ne ovat tärkeitä aluetta kehys-täviä sekä kulkua, katsetta ja saapumista johdattavia elementtejä. Puurivit ja -kujanteet ovat hyvin eri-ikäisiä ja -kuntoisia. Alueen keskimäinen puurivi (1B) on kartanon historiallinen saapumisreitti. Puurivit ja -kujanteet tulee säilyttää.

- (2) Talouspiha-alueet muodostuvat vanhoista karja- ja talouspihoista sekä laitumista ja pelloista. Maisema näillä alueilla on ollut avoimena, viljelyskäytössä ja niittyinä, jo 1500-luvulta asti ja sen avoimena hoitamista tulee jatkaa. Näiden avointen maisematilojen yli avautuvat näkymät kohti Backaksen tunnusomaisia rakennuksia, jotka toimivat alueen identiteettiä luovina maa-merkkeinä ympäröivään kaupunkiin.

- (3) Kartanorakennuksen läheisyyteen puiston sisälle on sijoittunut muusta puistosta erottuvat alueet: hedelmätarha sekä kartanopiha. Kartanonmäen eteläreunaan sijoittuu vanha tielinja, jota pitkin aikoinaan saavuttiin etelän suunnasta kartanolle. Tielinja ei nykyisin erotu maisemassa.

Yleisilmeeltään kartanonmäki on nykyisellään metsäinen, sillä puusto on paikoin tiheää. Puus-

ton kunto on paikoin huonoa ja se siten vaatii toimenpiteitä. Kartanonmäellä on useita maise-
mallisesti arvokkaita yksittäispuita.

Kartanon sisäänkäynnille johtanut vanha pääkulkureitti kivisikalan ja nk. "Narikan" välistä on
poistettu. Reitti on kulkenut hieman eri tavoin eri kartoissa, joten sen todellinen linja olisi
syytä tutkia.

- (4) Elannon kasvihuoneet purettiin 1980-luvun lopulla. Tätä ennen kasvihuoneiden kohdalla si-
jaisi kasvimaata, taimilavoja sekä suuri kompostialue.

Virkistys

Vantaanjoen varren virkistysalueilla on suuri merkitys seudullisessa virkistyskäytössä ja niiden
merkitys tulee edelleen kasvamaan ympäröivän maankäytön tiivistyessä. Backaksen kartanoa si-
vuaa eri kaupunkisotia yhdistäviä ulkoilureittejä ja joki soveltuu hyvin esim. melontaan. Vantaan-
joen varteen on Vantaanjoen ja Keravanjoen virkistyskäytön yleissuunnitelmassa (2003) esitetty
kevyen liikenteen reitistöjä. Joen varrella sijaitsee merkittäviä luonto-, ulkoilu ja virkistysaluekoko-
naisuuksia, kuten Vantaankoski, Pitkäkoski, Ruutinkoski, Haltialan tila, Tammiston luonnonsuojelu-
alue, Kartanonkosken liikuntapuisto ja Tuomarinkylän kartano ratsutalleineen.

Kartanon eteläpuolelle rakennettussa Kartanonkosken liikuntapuistossa on erilaisia urheilukenttiä
ja skeittipaikkoja.

Liikenne

Autoliikenne ja joukkoliikenne

Kehäradan Aviapolis-asemalta Backaksen kartanolle on noin 2 kilometriä linnuntietä ja noin 2,5
kilometrin matka katuja pitkin.

Alue liittyy vanhaan Ylästöntiehen, jota on parannettu v. 2015 rakentamalla mm. uudet pysäkit ja
Pakkalan puistotien kiertoliittymä.

Kaava-alueen lähimmät bussireitit kulkevat Ylästöntietä pitkin. Linjat 415 ja 573 vievät mm.

Aviapoliksen asemalle ja Lentoasemalle. Lisäksi linjoja kulkee Pakkalan puistotiellä (571, mm. Tikkurilaan ja 614, mm. Helsinki ja Ylästö) sekä Hagelstamintiellä (614 ja 615, mm. Helsinki, Aviapolis ja Lentoasema). Lentoasemantien kautta kulkee myös mm. linja 561 (Itäkeskus-Aviapolis).

Jalankulku ja pyöräily

Olosuhteet jalankululle ja pyöräilylle ovat hyvät. Etelästä tulee alueen halki Promenadin jatkeena yhteys, jonka säilyminen yleisessä käytössä tulee kaavassa turvata. Ylästöntien varrella on tien pohjoispuolella yhdistetty jalankulku- ja pyörätie. Tien eteläreunalla vastaava yhteys ei ole vielä jatkuva, mutta kaavavaraus on olemassa raitin myöhemmälle toteuttamiselle. Alueelle on myös ulkoilureittiyhteyksiä eri suunnasta, mm. Kartanonkoskelta.

Kartanoalueen liikennöinti

Nykyisin kartanoalueelle ajetaan Ylästöntieltä muuntamorakennuksen ja kivinavetan välistä, Pakkalantien liikenneympyrän länsipuolelta ja kivisikalan länsipuolitse.

Vesihuolto

Kaava-alueen pohjoisreunalla Ylästöntiellä on rakennettu vesihuoltoverkosto.

Vedenjakelu

Kaava-alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin. Tikkurilan painepiiri saa vetensä Helsingin Pitkähäkin vedenpuhdistuslaitokselta, josta vesi pumpataan Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta Tikkurilaan.

Alueen verkostopainetta ylläpidetään Hiekkaharjun vesitornilla, jonka ylin vedenpinnankorkeus HW = +80.00 m ja alin vedenpinnankorkeus LW = +72.00 m. Vesitornin varastotilavuus on 6 700 m³.

Jätevesiviemäröinti

Kaava-alueen jätevedet laskevat Ylästön jätevedenpumppaamolle, josta ne johdetaan Veromiehen alueen runkoviemäriin. Jätevedet johtuvat lopulta Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti

Kaava-alueen hulevedet johtuvat alueen oja pitkin Krakanojaan, joka laskee edelleen Vantaanjokeen.

Kaukolämpö ja sähköverkko

Kaukolämpö- ja sähköverkko ulottuvat alueelle.

Ympäristöhäiriöt

Melu

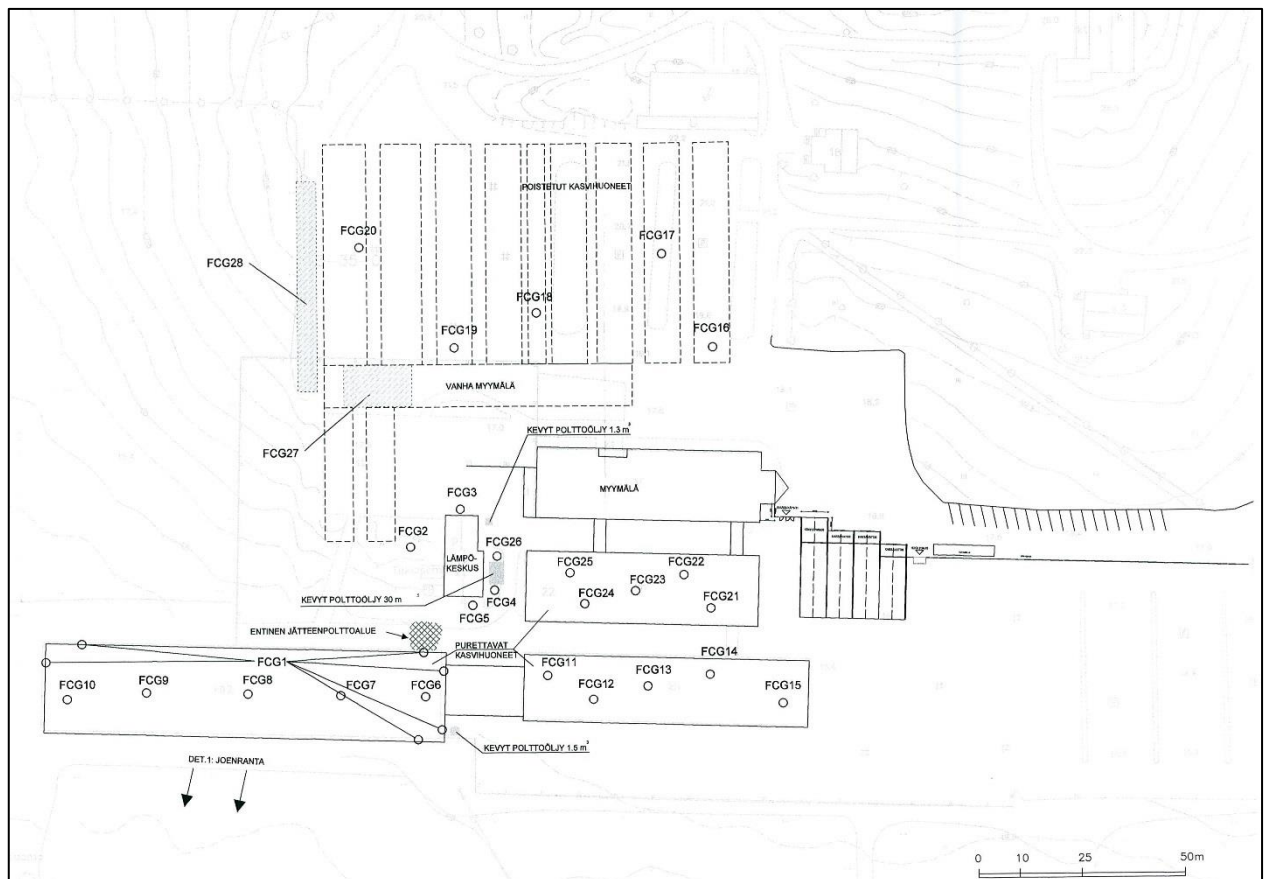
Alueella ei ole lentomelua. 55 dB:n liikennemeluvyöhyke ylettää Ylästöntien katualueen reunasta noin 30-60 metrin päähän asemakaavoitettavalle alueelle.

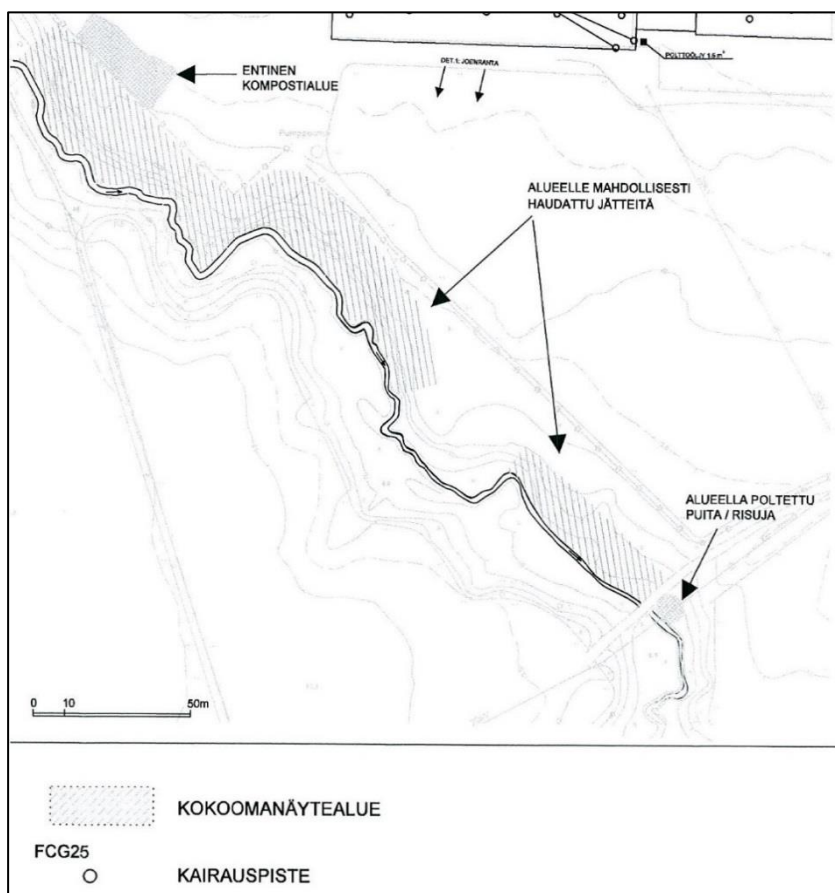
Pilaantuneet maat

Puretun kauppapuutarhan alueella tehtiin pilaantuneen maan kunnostustöitä syksyllä 2009 kasvi- huone- ja myymälärakenteiden purun yhteydessä. Kunnostustöitä valvoi ja siitä raportoi FCG Finnish Consulting Group Oy (ent. FCG Planeco Oy). Vanhan lämpökeskuksen ympärillä oli öljyllä pilaantunutta maata, joka poistettiin nykyisen Uudenmaan ELY-keskuksen päätöksen YS1215 (UUS-2009-Y-432-114, 6.10.2009) mukaisesti. Maaperään ei jäänyt tavoitearvoja ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia. Lisätutkimuksissa alueelta ei löydetty uusia pilaantuneita alueita tai jätealueita. Toimenpidetarvetta nykytilassa ei ole.

Kunnostuksen yhteydessä tehtiin lisätutkimuksia kauppapuutarhan eteläpuolella sijaitsevalla ojan- pientareella, jonne oli historiatietojen mukaan saatettu haudata jätettä. Alueelta todettiin haitta- ainepitoista maata, johon oli paikoin haudattu runsaasti jätettä (mm. kasvihuoneiden purkujä- tettä). Alueen maaperässä on todettu alemman ja ylemmän ohjearvon ylittäviä lyijy- ja sinkkipitoi- suuksia sekä kynnysarvon ylittäviä arsenipitoisuuksia ja yksi DDT-DDD-DDE-summapitoi- suuden kynnysarvon ylitys. Haitta-aineista ja jätteistä ei aiheudu merkittävää ekologista tai terveydellistä riskiä eikä kulkeutumiseriskä ympäristölleen tai ihmisille nykytilassa. Jos maaperää kunnostetaan, saattaa haitta-aineita kulkeutua kaivun aikana lähiympäristöön ja vesistöön. Raportissa arvioidaan, että kunnostamisesta olisi enemmän haittaa kuin kunnostamatta jättämisestä.

Seuraavat kuvat: Otteet tutkimuspistekartasta, 17.9.2009, FCG Finnish Consulting Group Oy.

Asemakaavan alue ylittää hie-
man kunnostetun kaupp-
puutarhan alueelle sekä Kra-
kanojan varressa puiden ja
risujen polttoalueelle ja alu-
eelle, jonne mahdollisesti on
haudattu jätteitä.

3.1.4 Maanomistus

Kartanoalueen maat omistaa HOK-Elanto.

3.2 SUUNNITTELUTILANNE

3.2.1 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

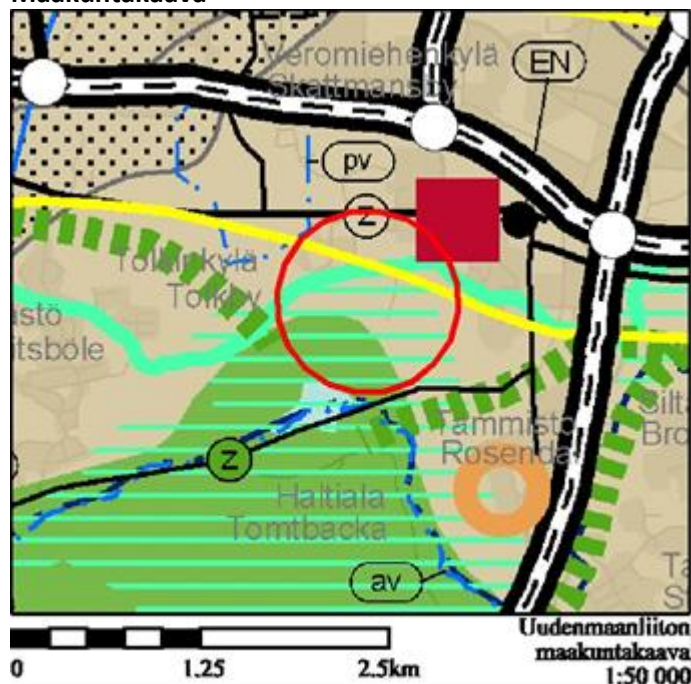
Valtioneuvoston 30.10.2000 päättämien (tarkistettu 1.3.2009) valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden erityistavoitteena on, että asuin-, työpaikka- tai palvelutoimintojen alueita ei sijoiteta irralleen olevasta yhdyskuntarakenteesta. Alueidenkäytön suunnittelussa on edistettävä olemassa olevan rakennuskannan hyödyntämistä sekä luotava edellytykset hyvälle taajamakuvalle. Taajamia kehitettäessä on huolehdittava siitä, että viheralueista muodostuu yhtenäisiä kokonaisuuksia. Jalankulun ja pyöräilyn verkostoja varten on varattava riittävät alueet ja edistettävä niiden jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua.

Alueidenkäytöllä edistetään kansallisen kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön sekä niiden alueellisesti vaihtelevan luonteen säilymistä. Alueidenkäytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Näillä alueilla alueidenkäytön on sovellettava niiden historialliseen kehitykseen.

Helsingin seutua kehitetään kansainvälisesti kilpailukykyisenä valtakunnallisena pääkeskuksena luomalla edellytykset riittävälle ja monipuoliselle asunto- ja työpaikkarakentamiselle, toimivalle

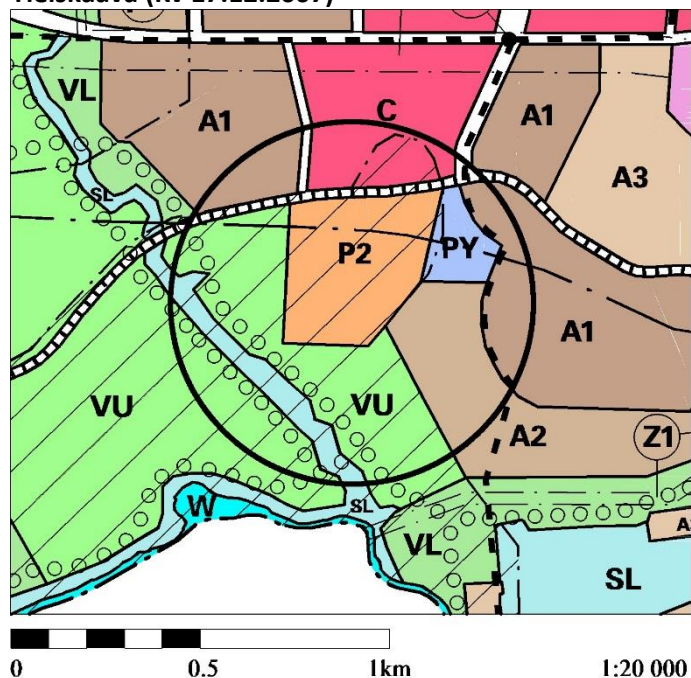
liikennejärjestelmälle sekä hyvälle elinympäristölle. Helsingin seudulla edistetään joukkoliikenteeseen, erityisesti raideliikenteeseen tukeutuvaa ja eheytyvää yhdyskuntarakennetta. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen.

Maakuntakaava

Uudenmaan maakuntakaavassa (8.11. 2006) alue on taajamatoimintojen aluetta, ja kehäkaupungin kehittämisvyöhykettä. Suunnittelualue on kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue. Alueella sijaitsee kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeä entinen Kuninkaantie (nyk. Ylästöntie). Kaava-alueen etelä- ja länsisivulla sijaitsee virkistysalue ja viheryhteystarve. Alueen pohjoispuolella kulkee 400 kV:n voimalinja.

Yleiskaava (Kv 17.12.2007)

Kartanon mäki ja lähiympäristö on osoitettu palvelujen alueeksi (P2).

Alue varataan yksityisille ja julkisille palveluille. Alueella voidaan sallia asuin-, majoitus- ja ravitsemustiloja sekä näyttely-, koulutus-, virkistys- ja kulttuuritiloja. Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä.

Backaksen pohjoispuolella on keskusta-toimintojen aluetta (C) toimisto-, liike- ja palvelutiloille, asunnoille sekä keskusta-alueelle soveltuvilla työpaikkatoiminnoille. Kartanokoski ja Sandbacka ovat asuntoalueita (A1 ja A2).

Kartanon itäpuolella on julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY). Alueella on kansainvälinen koulu.

Kartanon länsi- ja eteläpuolella on urheilu- ja virkistyspalvelujen alue (VU) sekä ohjeellinen ulkoilu-reitti. VU-alue varataan urheilu-, virkistys- ja vapaa-ajan toiminnoille. Alueella sallitaan näihin toimintoihin liittyvä rakentaminen, ei kuitenkaan suurten urheilulaitosten rakentamista.

Länsiosassa on Krakanoja, joka on merkitty luonnonsuojelualueeksi (SL). Se on luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu tai rauhoitettava luonnonsuojelualue.

Kaava-alue on merkitty maisemallisesti arvokkaaksi alueeksi (viivoitus), jonka maisemakuvaa on suojeltava. Rakennus- tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakenteet, rakennukset pihapiireineen tai puistoinen sekä maisemallisesti merkittävät kujanteet, pensasaidanteet ja yksittäispuut on säilytettävä. Alueella tapahtuva rakentaminen ja ympäristöhoito tulee sopeuttaa alueen maisemallisiin, kulttuurihistoriallisiin ja rakennustaiteellisiin arvoihin. Alueelle rakennettaessa tai tehtäessä muutoksia olemassa oleviin rakennuksiin on huolehdittava siitä, että rakentaminen sijoituksestaan, mittasuhteiltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu ympäristöönsä.

Ylästöntie on historiallinen tie.

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa.

Asemakaava

Suunnittelualueella ei ole asemakaavaa lukuunottamatta asemakaavalla poistettavaa katualueen rajaa liikenneympyrän kohdalla Ylästöntiellä.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Kartanon rakennuksia ja lähiympäristöä koskeva suojelupäätös

Kartanon rakennuksia ja lähiympäristöä koskeva suojelupäätös on tehty Uudenmaan ympäristökeskuksessa (nyk. Uudenmaan ELY-keskus) vuonna 1998, mutta sitä ei ole toistaiseksi vahvistettu Ympäristöministeriössä. Suojeluasia on tullut vireille 17.10.1995 ympäristökeskuksen aloitteesta. ”Narikka”-asuintaloa koskevan purkamislupahakemuksen yhteydessä Uudenmaan ympäristökeskus asetti 16.11.1995 tilalla sijaitsevan asuinrakennuksen toimenpidekieltoon.

Päätöksen mukaan: ”Uudenmaan ympäristökeskus [nyk. ELY] on määrännyt Backaksen kartanon rakennusryhmän ja aluekokonaisuuden suojeltavaksi päätöksen liitteenä olevalla kartalla osoitetulla alueella. Suojeltavia rakennuksia, joita ei saa purkaa, ovat kartanon päärakennus, tilanhoitajan asuinrakennus, puutarhan asuinrakennus, narikka/asuinrakennus, idätysrakennus/juurutuskellari, paja, sysivaja/puuliiteri, kivisikala, kivinavetta, pihatto-sikala, kuivuri-puimala ja muuntarakennus.”

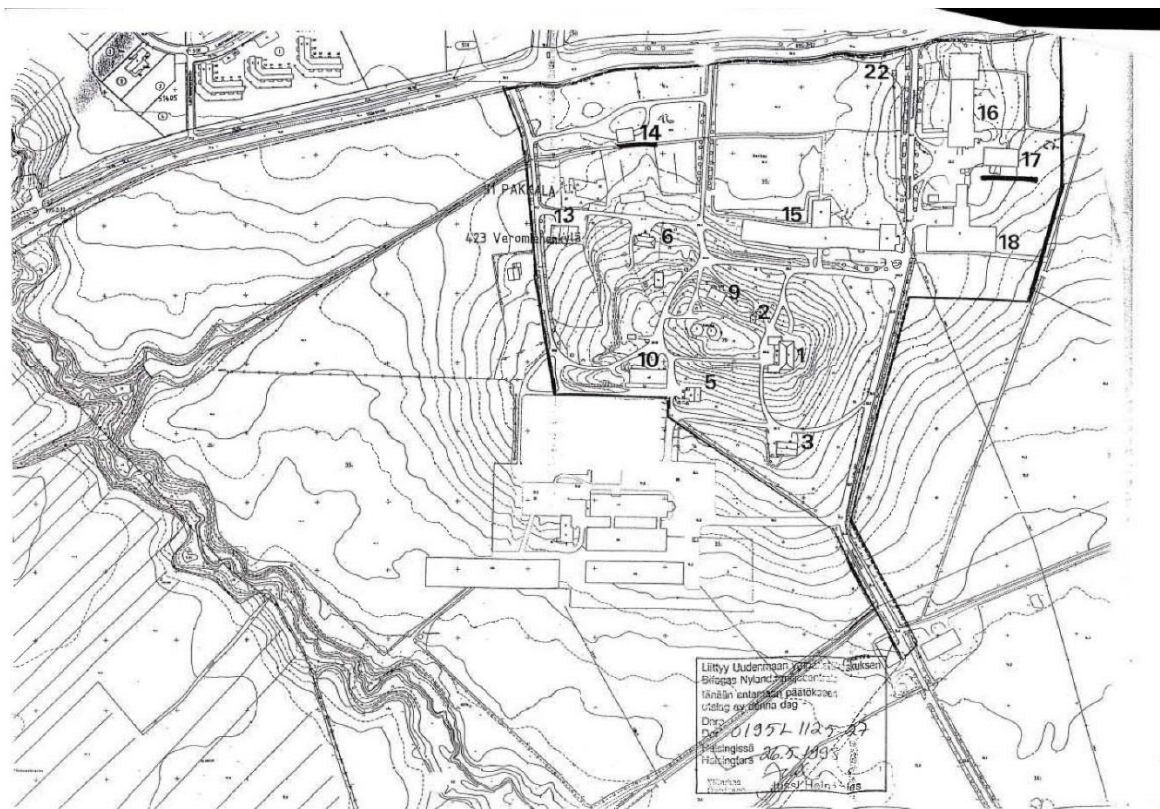
Uudenmaan ympäristökeskus antoi samalla seuraavat suojelumääräykset:

1. Kartanon rakennuksia, puistoa ja puukujanteita tulee hoitaa ja käyttää niin, että niiden kulttuurihistoriallinen arvo säilyy.
2. Rakennusten ulkoasun korjauksissa tulee käyttää alkuperäistä vastaavia materiaaleja ja mahdollisten muutosten tulee olla ennallistettavia.
3. Rakennusten käytön mahdollisesti vaativat muutokset ja lisärakentaminen tulee toteuttaa Museoviraston hyväksymällä tavalla.
4. Museovirastolla on oikeus antaa tarkempia ohjeita suojelumääräysten soveltamisesta ja myöntää niistä vähäisiä poikkeuksia.

Ympäristöministeriö ei vahvistanut Uudenmaan ympäristökeskuksen rakennussuojelupäätöstä, koska YM katsoi, että ”alueen asemakaavoituksen käynnistyttyä alueen suojelu ja säilymisen turvaaminen on mahdollista maankäyttö- ja rakennuslain nojalla. Asemakaavoituksella voidaan paitsi turvata alueen kulttuurihistorialliset arvot ja kehittää aluetta kestävästi siten, että Backaksen alue säilyy elävänä ja toimivana kulttuuriympäristönä. Alueen kestävä ja hyvin suunniteltu käyttö tulee sekä rakennusten, pihan että puiston säilymistä. Alueen asemakaavoituksessa on syytä ottaa huomioon Uudenmaan ympäristökeskuksen rakennussuojelupäätöksen tavoitteet.”

Ympäristöministeriö totesi myös, että ”Backaksen kartanon aluekokonaisuus on kulttuurihistoriallisen merkityksensä vuoksi sellainen kansallisen kulttuuriperinnön säilyttämiseksi suojeltava kohde, jota rakennussuojelulain 1 ja 2 §:ssä takoitetaan. Backas – Elannon suurtila -alue on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY) ja Backaksen kartano sisältyy valtakunnallisesti arvokkaaseen Vantaanjokilaakson maisema-alueeseen. Lisäksi Backaksen kartano-alueella sivuava Suuri Rantatie on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY)”.

Suojelupäätökseen liittyy karttaliite, jossa kartanonmäen rakennukset on numeroitu. Rakennus nro 14, saha, on palanut ja nro 17, lantala, on romahtamaisillaan. Rakennuksia nro 2, kellari, ja nro 9, sauna, sekä numeroimattomia vesisäiliöitä Uudenmaan ympäristökeskus (Uudenmaan ELY-keskus) ei esitä suojeltaviksi.

Uudenmaan ympäristökeskuksen päätökseen 26.5.1998 liittyvä kartta, jossa kartanoalueen rakennukset on numeroitu.

Museoviraston delegointipäätökset

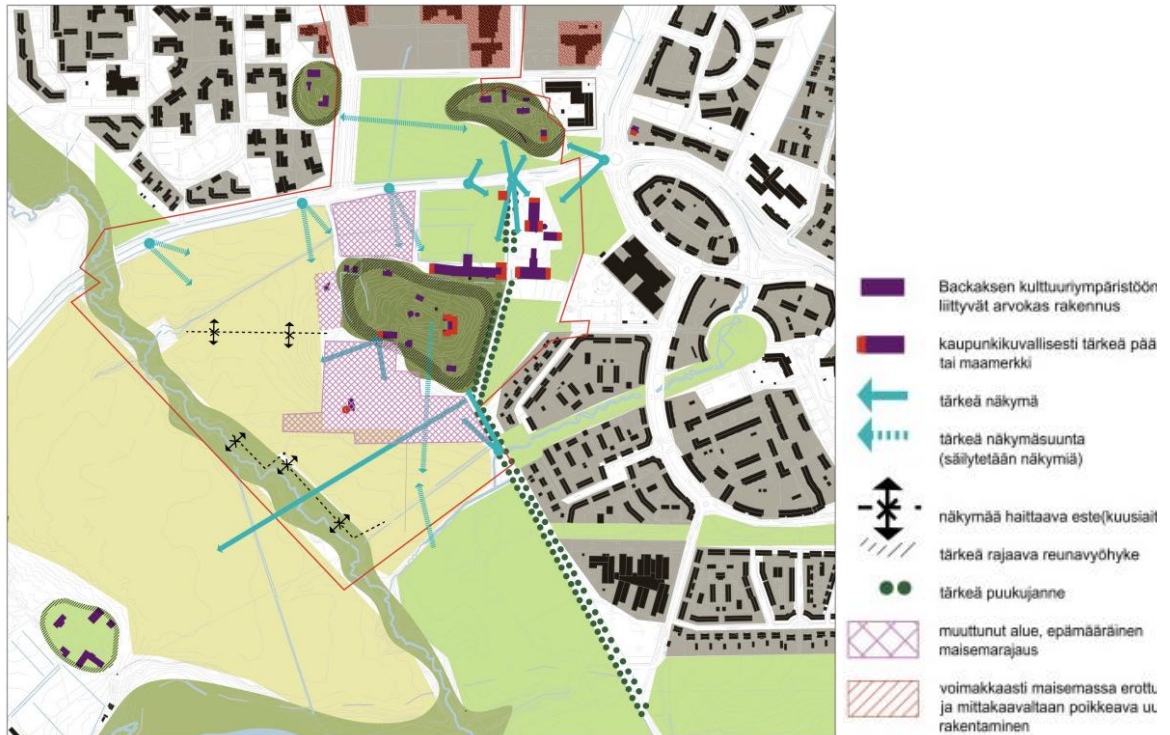
Museovirasto on delegoinut vuonna 2008 rakennusperintöä ja maisemaa koskevat sekä vuonna 2012 arkeologiaan liittyvät asiat Vantaan kaupunginmuseolle.

Tilapäinen paviljonki: Backaksen päiväkotikoulu

Pakkalan oppimis- ja informaatiotalon POINT:n (mm. kansainvälinen koulu ja päiväkoti) tontille Hagelstamintien varteen (Hagelstamintie 1) on rakennettu tilapäinen paviljonkirakennus. Rakennus asettuu POINT:n nykyisen rakennuksen pohjoispuolelle.

Länsi-Pakkalan yleissuunnitelma

Vuonna 2012 laadittiin Länsi-Pakkalan yleissuunnitelma (Serum Arkkitehdit), joka käsitti Backaksen kartanon maat sekä Ylästöntien pohjoispuolella olevan, rakentamattoman alueen. Työssä tarkasteltiin mm. kartanokukkulan asemaa maisemassa ja uudisrakentamisen sijoittumista. Tavoitteena oli, että kartanon ydinalue edelleen hahmottuu omana maisemallisen kokonaisuutena. Raportin analyysikartassa tarkasteltiin näkymiä kohtikartanon ydinaluetta ja sieltä ulos, korostettiin tärkeitä ”näkömääsektoreita” ja olennaisia näkömääkseleitä. Niiden säilyttäminen ja selkiyttäminen oli suunnittelun lähtökohtana.

Analyysikartta /Serum Arkkitehdit 2012

Länsi-Pakkalan yleissuunnitelma, näkymä etelästä /Serum Arkkitehdit 2012. Kuvassa näky, kuinka Backaksen kartano-alue erottuu omana saarekkeenaan täydentyvän kaupunkirakenteen ympäröimänä. Kartanon ympärillä on avointa tilaa.

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET

Asemakaavatyö 511800 otettiin kaupunkisuunnittelun työohjelmaan keväällä 2013 (kaupunkisuunnittelulautakunta). OAS on päivätty 20.5.2013.

4.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

4.3.1 Osalliset

- alueen maanomistajat,
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset),
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset,
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia,
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo,
- muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj, HSL ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes.

4.3.2 Vireilletulo

Ilmoitus kaavoituksen vireille tulosta tehtiin 20.5.2013 työnumerolla 511800. Asemakaavatyön aloittamisesta on tiedotettu Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62 §) alueen maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Viranomaisyhteistyö

MRL 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu on pidetty 24.4.2013.

Kaavatyötä edelsi myös Ympäristöministeriön koolle kutsuma viranomaisneuvottelu 8.11.2012, jolloin keskusteltiin Backaksen kartanon suojelun järjestämisestä ja jatkotoimenpiteistä.

Asemakaavatyötä esiteltiin Uudenmaan ELY-keskukselle myös 15.11.2017. ELY totesi, että rakennussuojelutavoitteiden huomioon ottaminen on toteutettu viranomaisen tavoitteiden mukaisesti, mukaan lukien näkemäkiila Haltialan kartanolle.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Mielipiteet pyydettiin 24.6.2013 mennessä (MRL 62§) ja niitä saatiin 12 kappaletta. (*Kursivoidut toiveet ja näkemykset toteutuvat asemakaavaehdotuksessa. Tämä asemakaava ei sisällä uusia asumisen alueita, joten asumiseen liittyviä mielipiteitä ei tässä asemakaavassa voida huomioida.*)

1. Museovirasto 14.6.2013

Rakennusten tarkkuusinventointi tulee suorittaa kaavasuunnittelua varten.

2. Asukasmielipide 28.5.2013

Alueelle tulisi kaavoittaa mahdollisimman paljon asuntoja, mm. lämpökeskus voitaisiin muuttaa asunnoiksi. *Kartanon miljö ja alueen kulttuurimaisema* tulee huomioida suunnittelussa.

3. Asukasmielipide 7.4.2013

Asukkaiden osallistaminen huomioitava, alustavaa tietoa rakennettavasta neliömäärästä. Mikä on Länsi-Pakkalan yleissuunnitelman status? Ja se tulisi löytyä Vantaan nettisivuilta.

4. Asukasmielipide 5.6.2013

Matonpesupaikka alueelle, Siltayhteys Haltialan puolelle, *lähiviljelypalstoja*

5. Asukasmielipide 7.6.2013

Lystimäen kokonaisuus tulisi liittää kaavasuunnitelmaan.

Alueelle maaumala.

6. Kartanonkosken Martat 11.6.2013

Viljelypalstoja asukkaiden käyttöön.

Tiloja yhdistyksille sekä nuorisolle. Vantaan aikuisopiston opetusta sekä opetustiloja Backaksen kartanoalueelle.

7. Taloyhtiö 23.6.2017

Alueelle tulisi suunnitella *monimuotoista toimintaa, kuten ravintola- ja matkailupalveluja, koulutus- ja majoitustoimintaa, kulttuuritiloja sekä mahdollisuudet lähiviljelyyn.*

Peltoaluetta tulisi jakaa viljelypalstoiksi, joita vuokrataan lähiseudun asukkaille.

8. HSY 20.6.2013

Asemakaava ei edellytä näillä näkymin yleisten jo rakennettujen vesijohtojen ja viemäreiden lisärakentamista tai siirtämistä.

9. Asukasmielipide (puhelinsoitto)

Sikalan käyttöä tulisi tutkia asumiseen.

Alueelle tulisi tehdä erilaisia asumisvaihtoehtoja. Nuoriso tulee huomioida suunnittelussa. Naapurialueen asukkailta löytyy kiinnostusta vanhojen rakennusten säilyttämiseen ja kunnostamiseen asuinkäyttöön.

10. Vantaan kaupunginmuseo 20.6.2013

Alueella tapahtuva *rakentaminen ja ympäristöhoito tulee sopeuttaa maisemallisiin, kulttuurihistoriallisiin ja rakennustaiteellisiin arvoihin.*

Alueelle rakennettaessa tai tehtäessä muutoksia olemassa oleviin rakennuksiin on huolehdittava siitä, että *rakentaminen sijoitukseltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu ympäristöönsä.*

11. Vantaan Energia 26.6.2013

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan muuntamon ja maakaapeleiden sijainti.

Mikäli muuntamo ja maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkon osalta ei huomioitavaa.

12. Asukas 23.9.2013

Tulisi järjestää myös *nähtävilläolo- ja kommentointikierros asemakaavaluonnoksesta*, missä vaiheessa voi vielä esittää aidosti alueen kehittämisideoita.

Kartanonkosken alueella on huutava pula tilavista perheasunnoista. Alueelta puuttuvat täysin 120-200 neliöiset perheasunnot... Kaavoitetaan siis Backaksen kartanomiljöön pohjois- ja eteläpuolelle omakotitontteja sekä townhouse-asumista!

Tulisi tutkia tässä yhteydessä esim. skeittipuiston rakentamista urheilu- ja virkistyspalvelujen alueelle (VU).

Työn kuluessa järjestettiin 15.4.2015 POINT:issa kaksi työpajaa, joista toinen oli kansainvälisen koulun oppilaille ja toinen asukkaille. Työpajoissa oli oppilaita 40 ja aikuisia 31.

Oppilaiden toivelistan kärjessä olivat *kauppa, veden hyödyntäminen* alueella esim. uintimahdollisuutena, asunnot, urheilukeskus, *leikkipuisto ja puisto*.

Aikuiset halusivat *puistoa, viljelypalstoja, hedelmäpuita, lähikauppaa*, uintipaikkaa (maauimala), melontapaikkaa, *tanssipaiikkaa, pulkkamäkeä* – ja paljon muuta.

4.4. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2018 – 2021 strategia (Kv 11.12.2017):

Strateginen painopiste on kaupunkirakenteen eheyttämisessä ja keskustojen tiivistämisessä joukkoliikenteen runkolinjojen varsille. Kestävä kehitys on hyvien elinmahdollisuuksien turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville. Ratkaisuihin ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset näkökulmat ja oikeudenmukaisuus sekä pidetään talous tasapainossa.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Maanhankinta on ennakoivaa sekä kaupungin ja asukkaiden edun mukaista.
- Maa- ja asuntopoliittikka on seudullisesti vastuullista ja asetettujen tavoitteiden mukaista.
- Asuntotuotanto on monipuolista ja sosiaalisesti kestävä. Asukkaille löytyy tarpeita sekä maksukykyä vastaava koti.
- Maankäyttöä ja palveluverkkoa suunnitellaan kokonaisvaltaisesti.
- Sujuva kaupunkisuunnittelu luo mahdollisuudet viihtyisille asuinalueille, monipuoliselle asuntotuotannolle ja menestyksekkäälle yritystoiminnalle.
- Rakentaminen painottuu keskuksiin, raideliikenteen yhteyteen ja olemassa olevaan infrastruktuuriin.
- Maankäyttösopimuksia käytetään aktiivisesti maa- ja asuntopoliittisten tavoitteiden toteuttamisessa.
- Asuinalueet ovat turvallisia, viihtyisiä ja sisältävät asukkailleen rakkaita paikkoja. Vantaalla on hyvä elää.
- Tontteja luovutetaan monipuolisesti asumisen ja elinkeinoelämän tarpeisiin.
- Maaomaisuutta hallitaan järkevästi ja kustannustietoisesti.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015:

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Säilytämme viherrakenteen vahvana osana kaupungin kehittämistä.
- Arvostamme arkkitehtuuria ja rakennusperintöä.
- Varmistamme pyöräilyn laatukäytävien toteutumisen.
- Säilytämme ja luonnonmukaistamme vesistöjä ja yhdistämme rannoilla ihmisten toiminnan sekä luonnon ja kulttuurimaiseman suojelun.

Hakijan tavoitteet

HOK-Elannon tavoitteena on kaavoittaa kartanonmäen ympäristöön tiivis, elävä, nykyaikainen ja ympäristöön sopiva asuinalue. Suunnittelussa otetaan huomioon alueen arvokas historia ja muut erityispiirteet. Lisäksi tutkitaan mahdollisuudet sijoittaa alueelle päivittäistavarapalveluita.

Kartanon pihapiiriin ja olemassa olevien rakennusten alueelle on tavoitteena kaavoittaa päiväkotia, majoitus-, hyvinvointi-, ravintola- ja koulutustoimintoja. Kartanonmäelle haetaan myös lisärakentamisoikeutta, joka mahdollistaisi eri toimintojen kehittämisen suojeltavien rakennusten kanssa. Suojelun osalta pyritään kohtuullisiin ja rakennusten toimintaa aktivoiviin ratkaisuihin.

Tavoitteena on asemakaava, jonka voimaantulon myötä aluetta voidaan kehittää pitkäjänteisesti, useammassa rakennus- ja kunnostusvaiheessa. Tavoitteiden pohjalta hakija on hahmotellut Backaksen kartanoalueen käyttöä oheisen suunnitelman mukaisesti. Rakennusoikeuden määrää ja tonttitehokkuutta on tarkasteltu viereisen Kartanokosken mukaan. Arvokas kartanoalue ja keskeinen sijainti antavat mahdollisuuden yhtenäisen ja korkealaatuisen asuinalueen muodostamiselle.

4.4.2 Muut tavoitteet

Suojelutavoitteet

Ympäristöministeriön ja Uudenmaan ympäristökeskuksen/Uudenmaan ELY-keskuksen päätöksen mukaisesti kartanonmäki rakennuksineen suojellaan. Rakennusten ja puuston kunto selvitetään työn kuluessa. Vanhat, historialliset kulkureitit otetaan huomioon. Asemakaavaan suojelumerkinä pyritään saamaan mahdollisimman yksiselitteiksi ja täsmällisiksi.

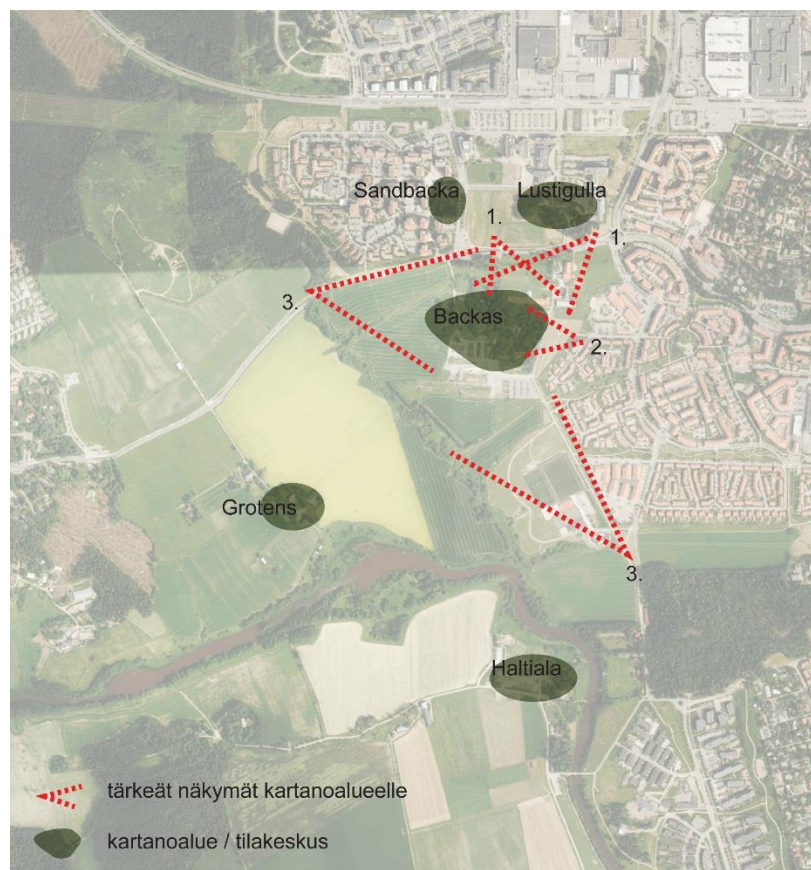
Vantaan virtavesiselvitys 2010-2011 oli Vantaan ympäristölautakunnassa 12.12.2012 (§ 8) tiedoksi. Lautakunta halusi edistää Krakanojan luonnonsuojelualuevarauksen rauhoittamista.

Maisemalliset tavoitteet

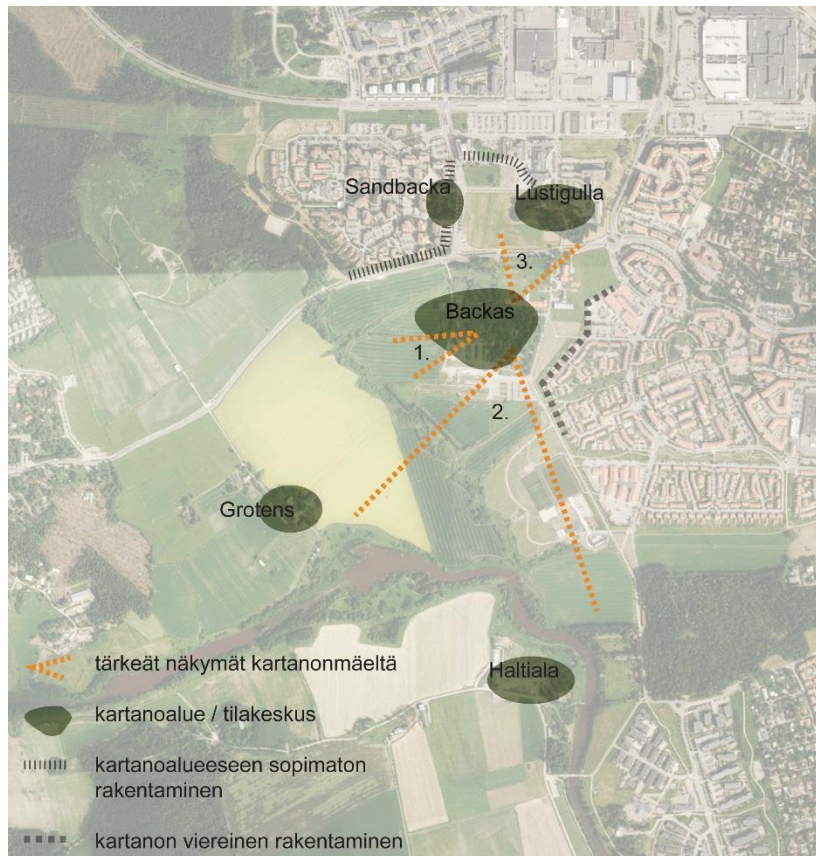
Koko alueen suunnittelun lähtökohtana on valtakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön status (RKY).

Rakentamisen näkökulmasta huomioon otettavia asioita ovat kartanomäkeä kiertävä avoin maisematila sekä näkemäakselit, jotka sitovat kartanon historialliseen kontekstiin ja valtakunnallisesti arvokkaaseen kulttuurimaisemaan. Jälkimmäisiä ovat mm. näkymät Lustikullasta kartanolle ja kohti avointa peltomaisemaa, näkymät Backasta lähestyttäessä eri suunnilta sekä näkymät peltoaukean yli kartanoilta toisilleen (Backas, Haltiala, Petas – Grotens). Kartanomäen tulisi edelleen hahmottua maisemassa.

Työn kuluessa selvitetään kartanomäen asema suurmaisemassa ja oleelliset, säilytettävät näkymät niin kartanolta maisemaan kuin maisemasta kartanolle. Uusi rakentaminen sovitetaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön.

Tärkeät näkymät kartanoalueelle
/Loci maisema-arkkitehdit Oy

Tärkeät näkymät kartanonmäeltä
/Loci maisema-arkkitehdit Oy

4.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT JA NIIDEN VAIKUTUKSET

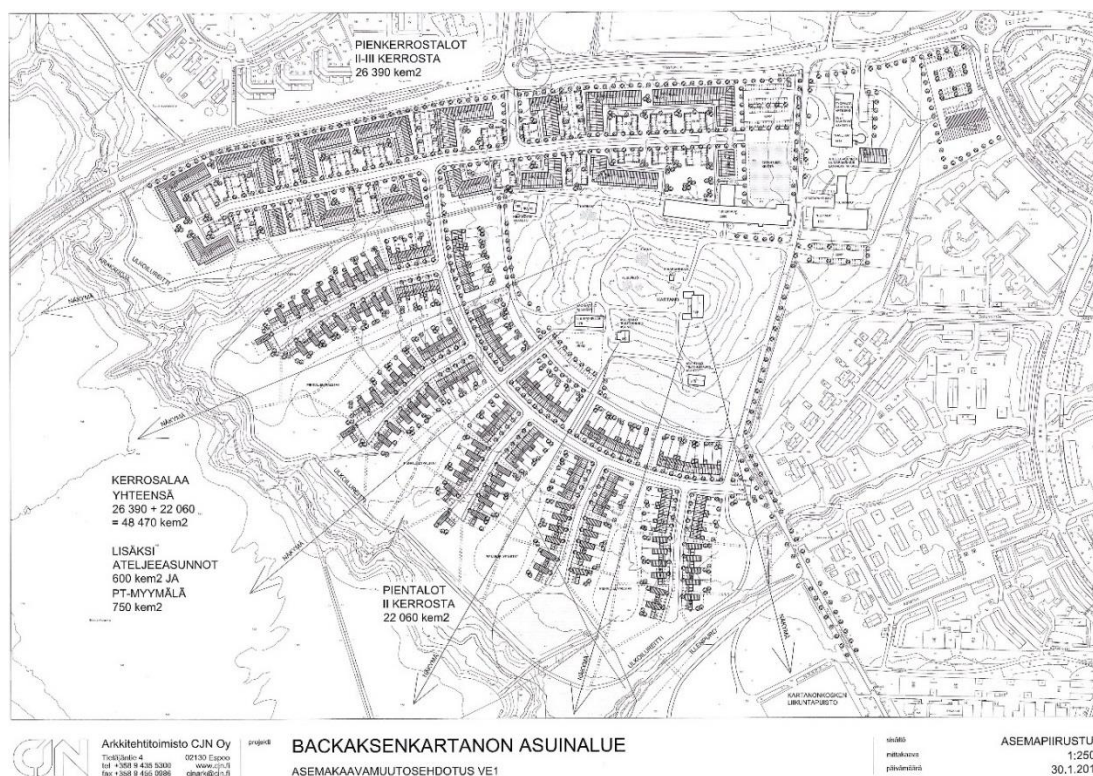
Asemakaavatyön alussa HOK-Elannon konsulttina toimi CJN Arkkitehtitoimisto Oy, joka hahmotteli Backaksen kartanon maille asuinalueita. Samalla haettiin paikkaa myös pienelle kaupalle.

1. Asuntoja kartanon ympärille maksimimäärä

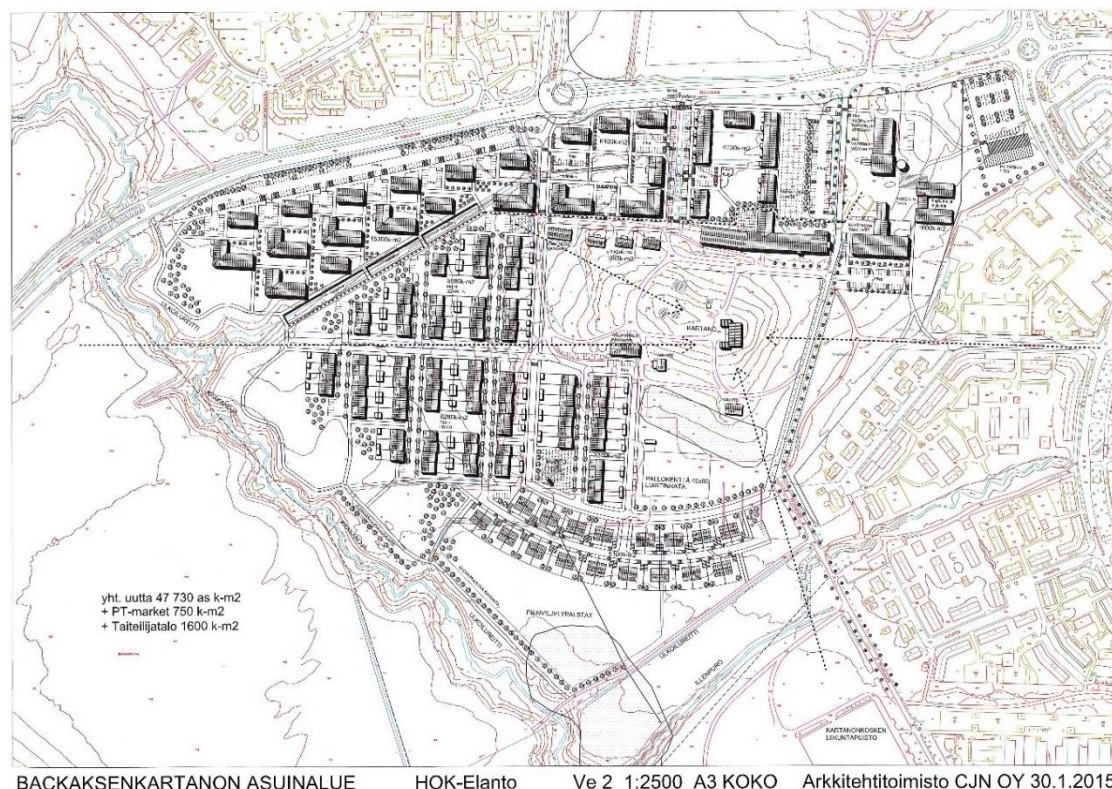
Ensimmäisissä luonnoksissa (kuvat VE1 ja VE2) uutta kerrosalaa esitettiin noin 50 000 k-m². Raskain rakentaminen, asuinkerrostalot, olivat asettuneet Ylästöntien varteen, ja pientalot kartanomäen etelä- ja länsipuolelle. Lähikauppa olisi Ylästöntien ja Hagestamintien kulmassa koulun tontilla.

Suunnitelmista todettiin, etteivät ne ota huomioon valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY) eivätkä valtakunnallisesti arvokasta Vantaanjokilaakson maisemaa, joiden osa Backaksen kartanomäki on. Uudisrakentamisen määrää pidettiin liian suurena. Kartanoalue ei korostuisi arvokkaasti asuinalueen keskellä.

Maaperäselvitysten perusteella todettiin, että rakentamiseen soveltuva maaperä on lähimmillään lähes 100 metrin päässä Krakanojasta. Ulkoilureitti voidaan rakentaa hieman lähemmäs.

Asuntoja maksimimäärä VE1

Asuntoja maksimimäärä VE2

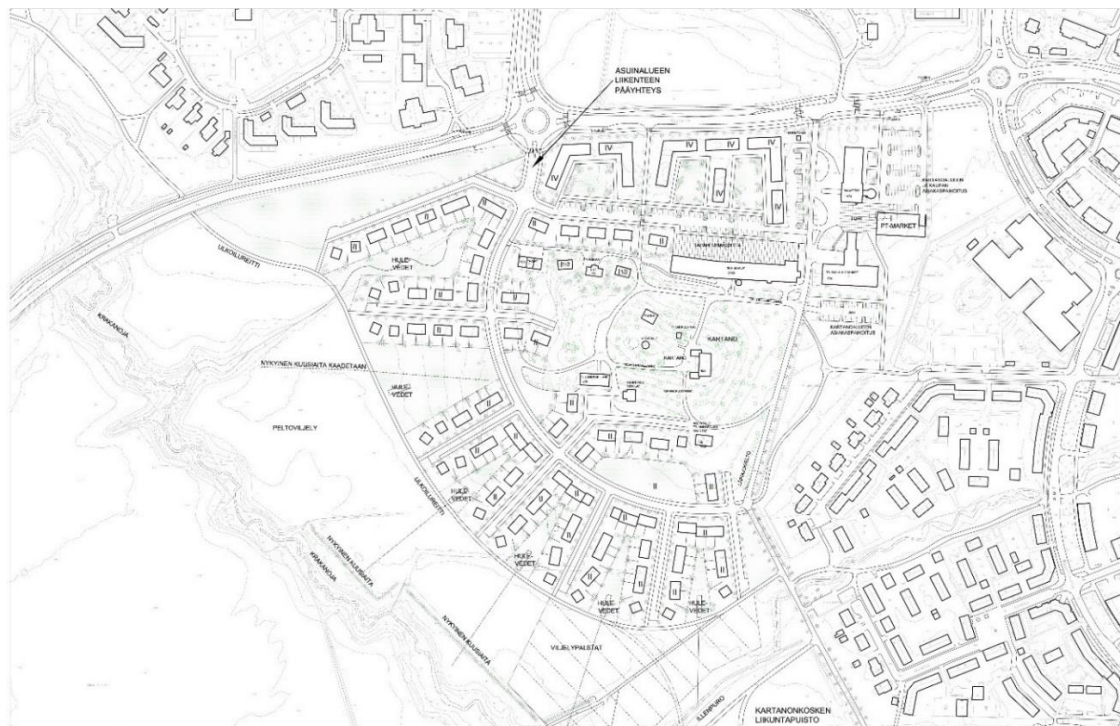
2. Asuntoja kartanon ympärille hillitymmin

Uudisrakentamisen määrää vähennettiin noin 30 000 k-m²:iin. Ylästöntien varteen esitettiin kerrostalorakentamista ja kartanomäen etelä- ja länsipuolelle sekä osin kartanomäellekin

pientalorakentamista. Kauppa sijoittuisi navetan ja puimalan välille huonokuntoisen lantalan paikalle.

Asuinalueen liikenne kulkisi liikenneympyrän kautta uudelle kadulle ja kartanon liikenne Promenadin kautta. Kaupalle olisi oma liittymä navetan itäpuolelta.

Suunnitelmasta todettiin, että kaupan sijainti on muuten hyvä, paitsi että rakennus voisi sijaita samansuuntaisesti kuin navetta, jolloin avoin tila ”virtaa” paremmin kartanokokonaisuuden itäpuolitse. Kartanopuiston rajautumista pidettiin epämääräisenä, koska asuinpihat tunkeutuivat mäkeen. Kerrostaloja pidettiin irrallisena elementtinä ja niiden tueksi kaivattiin Ylästöntien pohjoispuolen maankäytön hahmottamista.

Arkkitehtitoimisto GJN Oy
Tiedustelut: 4
027130 Ekappe
tel. +358 9 435 5300
fax +358 9 435 5300
gjna@gjno.fi

projekti BACKAKSENKARTANON ASUINALUE
ASEMÄKAAVAEHDOTUS 1

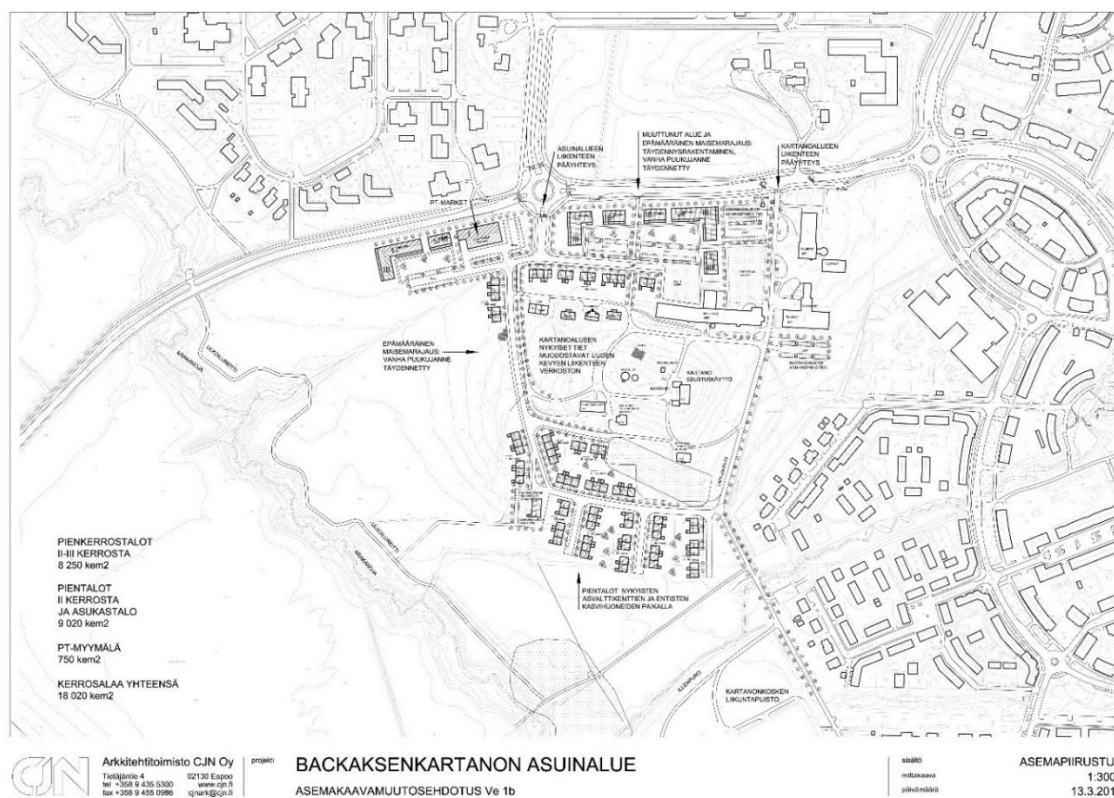
ASEMAPIIRUSTUS
1:2500
19.01.2015

Asuntojen määrä hillitympi

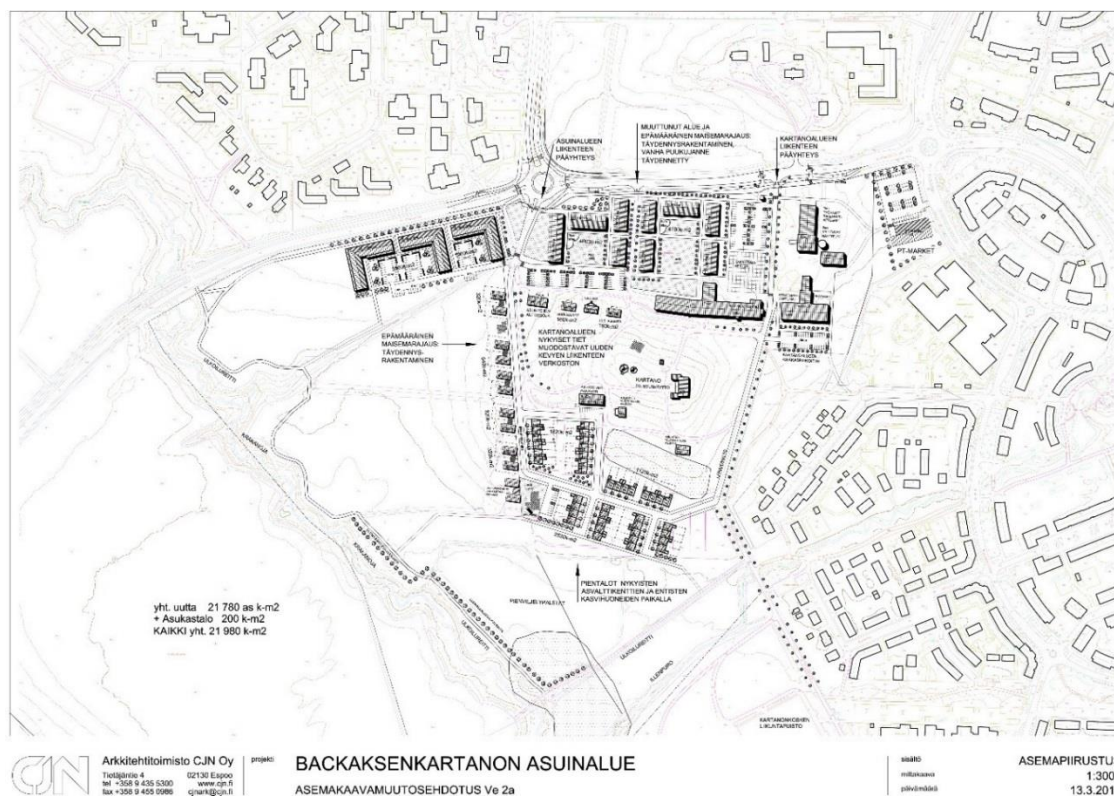
3. Asuntoja kartanon ympärille vähiten

Seuraavissa luonnoksissa (VE1 ja VE2) rakentamisen määrä oli noin 20 000 k-m². Kaupalle etsittiin paikkaa nyt myös liikenneympyräristeyksen läheltä Ylästöntien varrelta. Korkein rakentaminen on edelleen Ylästöntien varressa. Entisten kasvihuoneiden tilalla on pientalorakentamista. Länsi-Pakkalan yleissuunnitelman mukaisesti sikalan itäpäädyn eteen ei esitetty uudisrakentamista, koska komean tiilipäädyn näkymistä Ylästöntien ja Lustikullan suuntaan pidettiin tärkeänä.

Vanhon, suojeltavien rakennusten näkymistä maisemassa ja kartanolta ja kartanolle avautuvia näkemäakseleja pidettiin edelleen puutteellisena. Ajoneuvoliikenteen ohjaamista Promenadille, joka on Aviapolis-alueen kävely- ja pyöräilyselvityksessä 2012 esitetty kehitettäväksi pääreitiksi, pidettiin ongelmallisena.

Asuinrakentamisen määrä pienin VE1

Asuinrakentamisen määrä pienin VE2

kellari ja vanhempi vesisäiliö. Kivisikalan puurakenteista osaa ei suojella; sen voi korvata uudis-
osalla.

- Kartanomäen puistosta suojellaan muutama edustava puuyksilö ja puurivejä. Suojeltavat puut on luetteloitu selostuksen lopussa
- Näkemäakselit kartanomäeltä maisemaan etelään ja länteen ovat osa suojelutavoitteiden toteutumista.
- Historialliset tiet, Karttatie ja Promenadi, osoitetaan suojelumerkinnöin.
- SR-alue rajataan siten, että kartanomäen etelälaidalla kulkenut vanha tie, joka näkyy pienenä kohoumana maastossa edelleen, jää suojelualueen osaksi.

2. Uudisrakentaminen

- Uudisrakentaminen sijoitetaan kartanomäelle siten, että se tukee suojelupyrkimyksiä
- Suunnittelun lähtökohtana on kartanokukkulan maisemasiluettin hallitsevan aseman säilyttäminen. Kartanomäkeä kiertävä avoin maisemamatila on tärkeä.
- ”Narikan” ja pajaan väliin osoitetaan uudisasuinrakennuksen paikka, sillä näillä kohdin on joskus ollutkin rakennuksia.
- Tulevilta käyttötarkoituksiltaan haastellisen kivisikalan länsipuolelle sijoitetaan uudisrakennus, johon sijoittuvat toiminnot voivat tukea sikalan käyttöä. Se rajaa entistä talouspihaa länsipuolelta, mutta kuitenkin niin, että Ylästöntietä lännestä lähestyville avautuu komea näkymä kartanon rakennuksille.
- Kauppa sijaitsee purettavan lantalan paikalla siten, että avoin tila yhä ympäröi sen itäpuolitse.
- Kaupan pääovi avautuu länteen, mikä ohjaa asiakasvirtoja samalla aktivoimaan navetan ja puimalan käyttöä.

3. Liikkuminen

- Promenadi osoitetaan osittain puistoksi. Osa on suojelualueella (SR) kartanoalueella liikkumisen yksinkertaistamiseksi.
- Ylästöntien uudesta liittymästä, alueen itälaidalta, järjestetään kaupan asiakas- ja huoltoajo, kartanoalueen ajoreitit sekä kulku pysäköintialueelle.
- Suunnitelma ei ole esteenä järjestää koulun (POINT) suuntaan on tulevaisuudessa jalankulku-yhteys.
- Ylästöntien liikenneympyrästä osoitetaan alueelle uusi katu, Pitokartanontie.

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla suojellaan Backaksen kartanon alue osoittamalla se rakennussuojelualueeksi. Tällä Backaksen kartanoalueen ns. suojelukaavalla vanhat rakennukset ja kartanomäen ympäristö suojellaan. Alueelle saa sijoittaa ravintola-, huvi- ja viihdepalveluita, lähipalveluita, liike- ja toimistotiloja, ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia työtiloja, majoitustiloja, kulttuuri-, näyttely- ja kerhotiloja, varastoja, autonsäilytystiloja sekä tarkemmin määriteltynä asumista.

Asemakaavan muutoksella poistetaan katualueen raja Pitokartanontien ja Ylästöntien väliltä.

Suojeltaville rakennuksille annetaan yksityiskohtaiset suojelumääräykset, kartanopuiston ominaispiirteitä ja huomattavimpia puuyksilöitä suojellaan ja muinaismuistoalueiden rajoja tarkennetaan. Suojelu kattaa myös näkymiä kartanolle ja kartanolta maisemaan sekä avoimena säilytettävät alueet.

Uudisrakentaminen sijoitetaan siten, että sillä voidaan tukea vanhojen rakennusten uudiskäyttöä. Kaupan sijainti voisi aktivoida puimalan ja navetan uudiskäyttöä. Kivisikalan länsipuolelle esitetään uudisrakentamista, joka voisi tukea sikalan uudiskäyttöä. Pajarakennuksen ja vanhan asuinrakennuksen väliin esitetään paikka uudisrakennukselle, joka voisi olla asuintalo.

Ajoliikenne kartanoalueelle osoitetaan KL-alueen liittymän kautta, Promenadin jatkeen kautta, Karttatietä pitkin sekä liikenneympyrästä alkavaa, uutta katuä pitkin. KL-alueen tonttitehokkuus on $e = 0,13$.

Asemakaavalla muodostetaan kortteliin 51157 liikerakennusten korttelialueelle tontti nro 2, sekä rakennussuojelu- ja katualuetta.

5.1.1 Mitoitus

Asemakaava-alueen koko on 8,21 ha. Siitä liikerakennusten korttelialuetta KL on 0,75 ha ja suojelualue 6,98 ha. Loput on katualuetta. KL-alueen tehokkuus e_k on 0,10.

Uudisrakennuksille osoitetaan rakennusoikeutta seuraavasti, yhteensä 2 030 k-m^2 :

- kauppa 950 k-m^2 yhteen kerrokseen,
- kivisikalan ”pohjoissakara” 260 k-m^2 yhteen kerrokseen,
- kivisikalan viereinen rakennus 700 k-m^2 yhteen kerrokseen,
- uusi rakennus 120 k-m^2 , yhteen kerrokseen.

Uusia pysäköintialueita osoitetaan kaupan, navetan ja puimalan lähelle. Kivisikalan pohjoispuolelle saa sijoittaa tilapäisen pysäköintialueen tapahtumien ajaksi. Kartanon mäellä olevaa pysäköintialuetta saa laajentaa.

Asuintalojen lähelle saa sijoittaa enintään kaksi autoa kutakin asuinrakennusta kohden. Muutoin autot sijoitetaan kartanoalueen pysäköintipaikoille tai autonsäilytystiloihin. Muiden toimintojen kuin asumisen osalta autopaikkatarve määritellään rakennusluvan yhteydessä.

5.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Ympäristöministeriön ja Uudenmaan ympäristökeskuksen /Uudenmaan ELY-keskuksen päätöksen mukaiset suojelutavoitteet lähes toteutuvat.

Asetetut maisemalliset tavoitteet toteutuvat osin.

Vantaan arkkitehtuuriohjelman mukaiset rakennusperintöön liittyvät tavoitteet toteutuvat. Maisemalliset tavoitteet toteutuvat osin. Pyöräilyn laatukäytäviin liittyvät tavoitteet eivät toteudu.

Hakijan tavoitteet alueen arvokkaan historian ja muiden erityispiirteiden huomioimisesta, sallituista käyttötarkoituksista ja päivittäistavarakaupan sijoittumisesta toteutuvat.

5.3 ALUEVARAUKSET

Kaikessa suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon, että alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009). Myös alueella säilytettävä ja istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on alueen ominaispiirteisiin soveltuvaa. Kaava-alueella käytettävien materiaalien, mainosrakenteiden ja valaistuksen tulee olla ympäristöönsä sopivia. Uudisrakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta pohjaveden tasoa, jottei vanhojen rakennusten perustukset kärsi ja rakenteet vajoa.

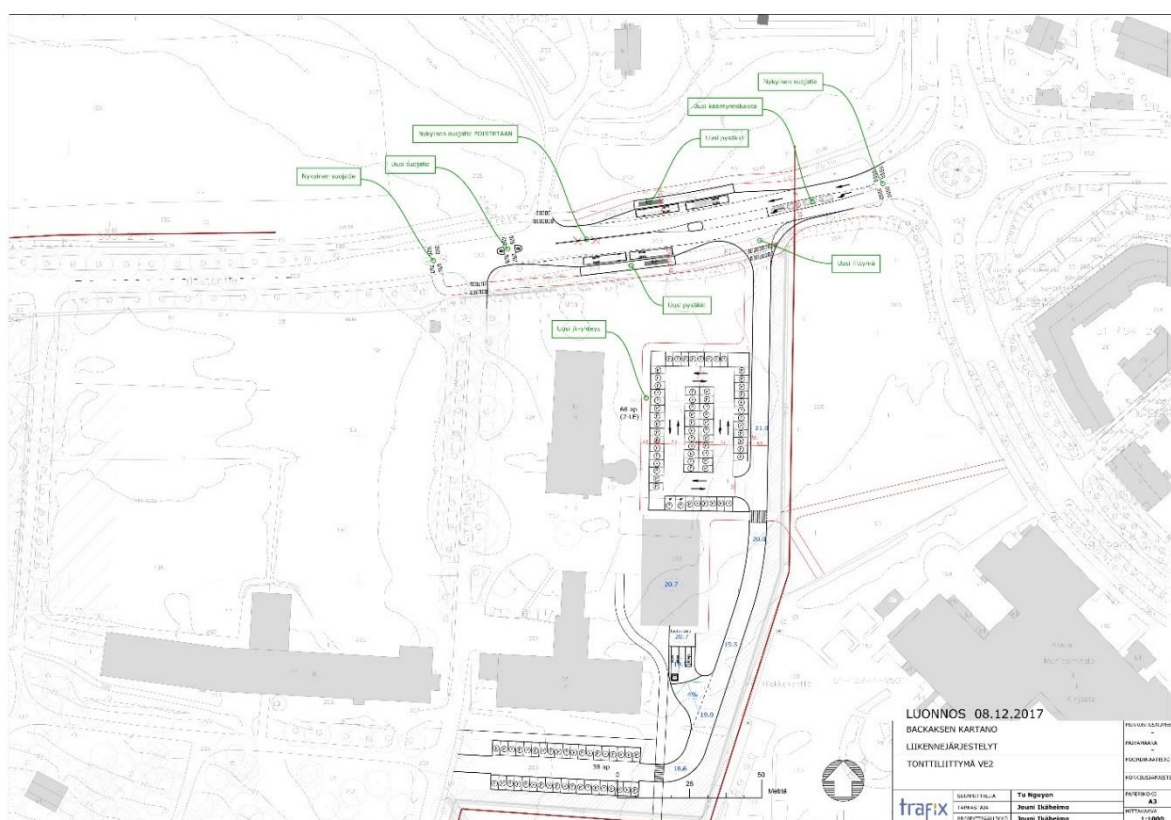
5.3.1 Korttelialueet

KL Liikerakennusten korttelialue

Liikerakennusten korttelialue liittyy Backaksen kartanoalueen toiminnalliseen ja visuaaliseen kokonaisuuteen. Alueen tonttitehokkuus on $e=0.13$.

Uudisrakennus liittyy kartanon talousrakennusten lähiympäristöön, minkä takia määrätään, että rakennuksen julkisivujen tulee olla joko punatiiltä tai punamullattua puuta. Kattomateriaalin tulee olla punatiiltä. Kattomuodon tulee olla harja- tai aumakatto kuten muissakin kartanoalueen rakennuksissa. Rakennukseen saa sijoittaa rakennussuojelualuetta palvelevia tiloja, esimerkiksi tapahtumia palvelevia saniteettitiloja.

Ylästöntien varteen osoitetaan avoimena säilytettävää aluetta (sma), mikä tukee alueen rakennusten näkyvyyttä ja korostaa kartanoalueen merkittävyyttä. Pysäköintialueet rajataan matalin pensasistutuksin. Koulun (POINT) pihaa vasten istutetaan pensasaita.

Liikennejärjestelyt Ylästötiellä ja liittymä liikerakennusten korttelialueelle. /Trafix Oy

5.3.2 Muut alueet

SR Rakennussuojelualue

Kartanoalueen kaikki rakennukset ja historiallinen puisto muodostavat yhden toiminnallisen kokonaisuuden, jossa rakennussuojelu ja ympäristön suojelu nivoutuvat toisiinsa. Alueen käytön pitää sopeutua historialliseen kartanomiljööseen.

Alueelle saa sijoittaa ravintola-, huvi- ja viihdepalveluita, lähipalveluita, liike- ja toimistotiloja, ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia työtiloja, asuntoja, majoitustiloja, kulttuuri-, näyttely- ja kerhotoiloja sekä varastoja ja autonsäilytystiloja.

Asumista saa sijoittaa niihin rakennuksiin, jotka ovat olleet aiemminkin asuinkäytössä sekä entiseen pajarakennukseen ja juurrutuskellariin. Entiseen kivisikalaan (sr/8) saa sijoittaa asuntoja vain rakennuksen itäpäätyyn tiloihin, jotka ovat olleet aiemmin asuinkäytössä. Entisen pajan (sr/7) ja vanhan asuinrakennuksen (sr/5) väliin saa rakentaa uusia asuntoja. Kivisikalan luoteispuolella olevaan uudisrakennukseen sekä uudisosaan sikalan pohjoispuolella ei saa sijoittaa asuntoja.

Alueelle ei saa sijoittaa paljon tilaa vaativaa erikoiskauppaa tai vähittäiskaupan suuryksikköä.

Alueen suojeltavat rakennukset on kuvattu selostuksen kohdassa 3.1.3 Rakennettu ympäristö / Rakennettu kulttuuriympäristö / Rakennukset. Jokaiselle suojeltavalle rakennukselle on kirjattu yksityiskohtaiset suojelumääräykset. Suojeltavat rakennukset ovat historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja/tai aluekokonaisuuden kannalta merkittäviä ja siten suojelun arvoisia. Rakennusten korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto.

Uudisrakennusten tulee ulkomuodoltaan ja materiaaleiltaan sopeutua historialliseen ympäristöön.

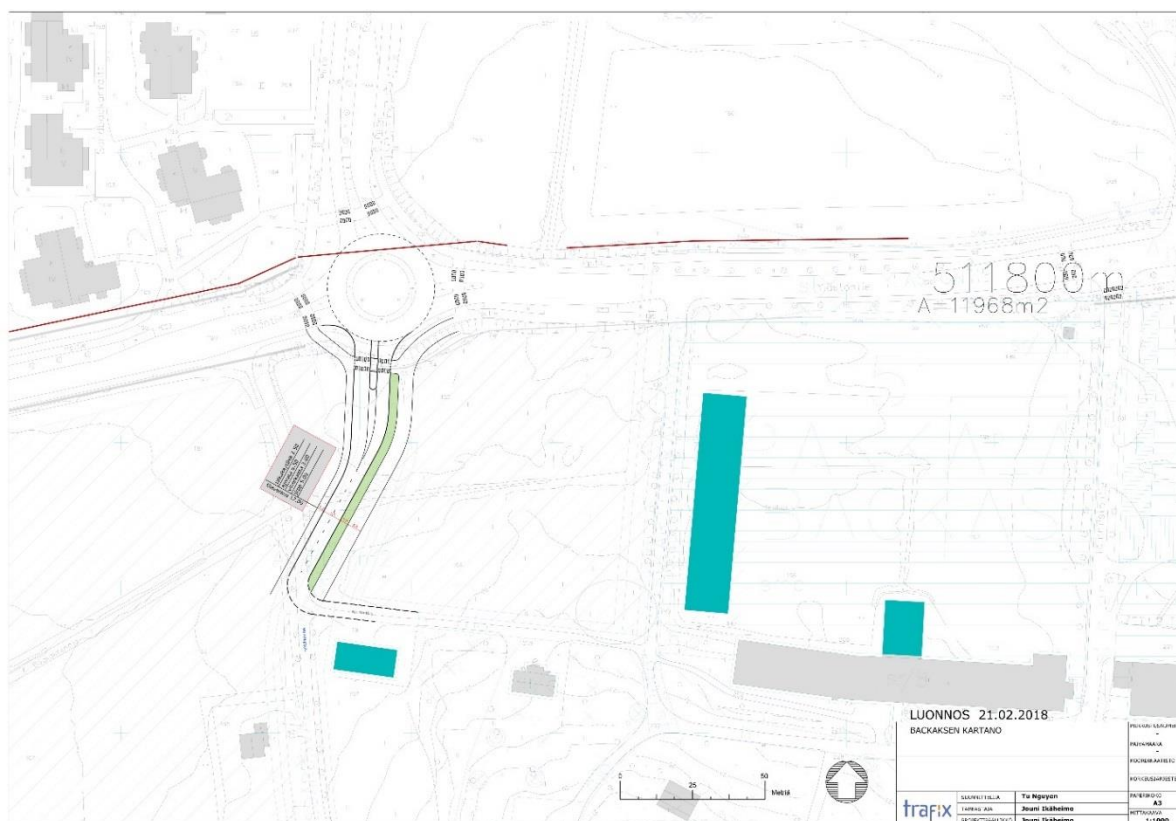
Kartanoalue tulee säilyttää kaikille avoimena. Alueen asunnoille ei saa tehdä aidattuja yksityispihoja, mutta sen sijaan asunnoille voi istuttaa pienen puutarhan. Myös kartanoalueella sijaitsevat hedelmätarhat säilytetään.

Koska huoltoajo tapahtuu yleensä suurikokoisilla autoilla, on sille esitetty kaavakartalla tietty reitti. Jäteastiat tulee sijoittaa keskitetysti huoltoajoreitin varrelle rakennuksiin tai katettuihin aituksiin.

Kivisikalan pohjoispuolelle saa tapahtumien ajaksi sijoittaa tilapäisen pysäköintialueen, jonne ajetaan navetan (sr/9) editse Ylästöntieltä.

Katualueet

Ylästöntien liikenneympyrästä osoitetaan uutta katualuetta huoltoajon reitille asti.

Uusi katuyhteys Ylästöntien ja Pakkalan puistotien risteysliikenneympyrästä kartanoalueelle. /Trafix

5.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Kaavataloudelliset vaikutukset

Rakentamisen vaikutukset ovat vähäisiä. Kevyen liikenteen yhteydet ovat kaupunkilaisille tarpeellisia, ja kaava-alueella palveleva katu on lyhyt, koska alueen liikenne hoidetaan pääasiassa sisäisin ajoyhteyksin.

Uuden rakentamisen määrä on vähäistä, mutta antaa mahdollisuuden alueen elävöittämiseen ja kehittymiseen. Maanomistaja osallistuu yhdyskuntateknisiin kustannuksiin maankäyttösopimuksella.

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Asemakaava ja asemakavan muutos muuttaa alueen nykyistä yhdyskuntarakennetta melko vähän.

Kun kauppa on toteutettu ja vanhat rakennukset korjattu ja otettu uuteen käyttöön, vilkastuu ja vireytyy alueen kaupunkikuvakin.

Kaupunkirakenne: nykytila ja asemakaavan mukainen tilanne.

Asuminen

Alueelle voi tulla uusia asukkaita sen mukaan, miten vanhoja, asumiseen sopivia rakennuksia korjataan ja otetaan asuinkäyttöön. Samoihin rakennuksiin voi sijoittua myös muutakin kuin asumista. Alueella saattaa enimmillään asua muutamia kymmeniä ihmisiä.

Palvelut ja työpaikat

Koska alueelle voi sijoittua monenlaista toimintaa, lisääntyy Pakkalan työpaikkamäärä ja palvelutarjonta. Ainutlaatuihin ympäristöön voi sijoittua hyvin ainutlaatuista toimintaa, joka houkuttelee asiakkaita kaukaa. Hyvät yhteydet Aviapolis-aseman ja lentokentän suuntaan saattavat muodostua oleelliseksi palveluiden saavutettavuuden kannalta.

Virkistys

Pakkalan virkistystarjonta kasvaa kartanoalueen palveluilla.

Vesihuolto

Kaava-alue tukeutuu Ylästöntien vesihuoltoverkostoon, joten kaavoituksesta ei aiheudu suunnittelu- tai rakennuskustannuksia yleiselle vesihuollolle.

Ylästöntieltä tulevan uuden katuyhteyden vesihuollon tarve ratkeaa myöhemmän ympäröivän kaavoituksen tai kadunsuunnittelun yhteydessä.

Liikenne

Kaavaan liittyvät liikenneratkaisut palvelevat pääosin uutta suunniteltua maankäyttöä. Niillä ei ole laaja-alaisempia liikenteellisiä vaikutuksia. Ylästöntien katualueella säilyy tilavaraus tien eteläpuoleisen raitin rakentamattomalle osuudelle. Jatkossa tulee varmistaa nykyisen pyöräily-yhteyden säilyminen ja kehittäminen pyöräilyn laatuikäväksi tulevaisuudessa osana pidempimatkaista reittiä Helsingin suunnasta lentoasemalle.

Pyöräilyn laatukäytävät Vantaalla 4.3.2014, Strafica Oy. Sinisellä on esitetty lähitulevaisuuden verkko 2020 ja punaisella tavoiteverkko 2035. Tammiston suunnasta tuleva pyöräilyn laatukäytävä kulkee Backaksen kartanoalueen halki ja edelleen kohti Aviapoliksen asemaa ja lentoasemaa.

Pyöräilyn laatukäytävien laatuvaatimuksia ovat mm. riittävä leveys, sujuva ja yhtenäinen reitti, tasainen pinta sekä hyvä valaistus.

Vaihtoehtoisia linjauksia mm. Pakkalan kohdalla tutkitaan meneillä olevassa Vantaan pyöräilyn laatukäytävien toteutettavuusselvityksen yhteydessä.

5.4.2 Vaikutukset luonnon ympäristöön

Sosiaalinen ympäristö

Kartanoalue on avoinna kaikille. Sen markkinaperusteisesta palvelutarjonnasta riippuu, kuinka hyvin ja monipuolisesti se tarjoaa toimintamahdollisuuksia kaikenikäisille.

Hanke on VAT:n mukainen.

Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Entisen kasvihuoneiden alueen asfaltoitua pysäköintikenttää palautetaan pieneltä osin kasvuliseksi ympäristöksi, mikä lisää veden imeytymistä maaperään ja edistää veden kiertokulkua luonnossa.

Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alue on pääasiassa luonnontilaista pintaa, josta alueelle satavat vedet pääsevät imeyty-

mään osaksi maaperään. Uuden rakentamisen yhteydessä kova pinta lisääntyy, jolloin hulevesimäärät kasvavat. Lisääntyviä hulevesiä tulee hallita niin, että nykyinen tilanne ei heikkene.

Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset.

Yhteenveto

Asemakaava suojelee olemassa olevaa ympäristöä ja sallii pienen täydennysrakentamisen, joka tukee alueen säilymistä. Backas on hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella.

Hanketta voidaan pitää kestävästä kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena.

Suojelu aiheuttaa toteuttajalle suuria kustannuksia.

5.5 NIMISTÖ

Promenadi:	Tammiston rajalta alkava ulkoilutie jatkuu SR-alueella saman nimisenä. Alun perin kulkenut Backaksen kartanolta Tammiston kartanolle.
Karttatie:	Ehrnroothien aikaan (1886 – 1916) kartanorakennuksen länsipuolelta kulkenutta ja pihaa sivunnutta tietä kutsuttiin Karttatieksi, koska se oli kartalla ja sitä käytettiin. Kulkijat tapasivat eksyä kartanon pihaan, vaikka Ehrnrooth oli teettänyt uuden tien sivummalle. Kartanonmäellä on ollut keskiajalla Skatsmansbyn kylä, joten tie saattaa olla ikivanhaa kylätietä.
Pitokartanontie	Elanto on kutsunut Backaksen kartanoa pitokartanoksi.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaavaa toteutetaan tarpeen mukaan. Vanhojen rakennusten kunnostus on aloitettu.

7 KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:

Kaupunkisuunnittelu:	Johanna Rajala Anitta Pentinmikko Merja Häsänen 31.12.2018) Ritva Kotilainen Laura Muukka Elina Ekroos Vuokko Rova Anna-Liisa Vanhala	aluearkkitehti (1.1.2019 alkaen) aluearkkitehti (31.10.2018 asti) aluearkkitehti va., (1.11.2018 – aluearkkitehti, Tikkurila maisema-arkkitehti maisema-arkkitehti suunnitteluavustaja kaavoitusteknikko
Kuntatekniikan keskus :	Harri Keinänen Jarmo Pajunen Petra Tammisto Hanna Keskinen	vesihuollon suunnittelu liikennesuunnittelu viheralueyksikkö viheralueyksikkö
Asuminen ja kiinteistöt:	Armi Vähä-Piikkiö Tomi Henriksson	sopimukset asuminen
Kaupunginmuseo:	Anne Silanto Andreas Koivisto	rakennussuojelu arkeologia
Ympäristökeskus:	Sinikka Rantalainen Maarit Rantataro	luonto pilaantuneet maat
Loci Maisema-arkkitehdit Oy:	Milla Hakari Pauliina Korhonen	
Trafix (nyk. WSP Oy):	Jouni Ikäheimo	
HOK-Elanto:	Jyrki Karjalainen Teemu Seppänen Markus Seppänen	

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 23. päivänä maaliskuuta 2020.

Merja Häsänen
asemakaava-arkkitehti

Johanna Rajala
aluearkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	17.03.2020
Kaavan nimi	511800 Backaksen Kartano		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	20.05.2013
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092511800
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	8,2128	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	8,2128
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

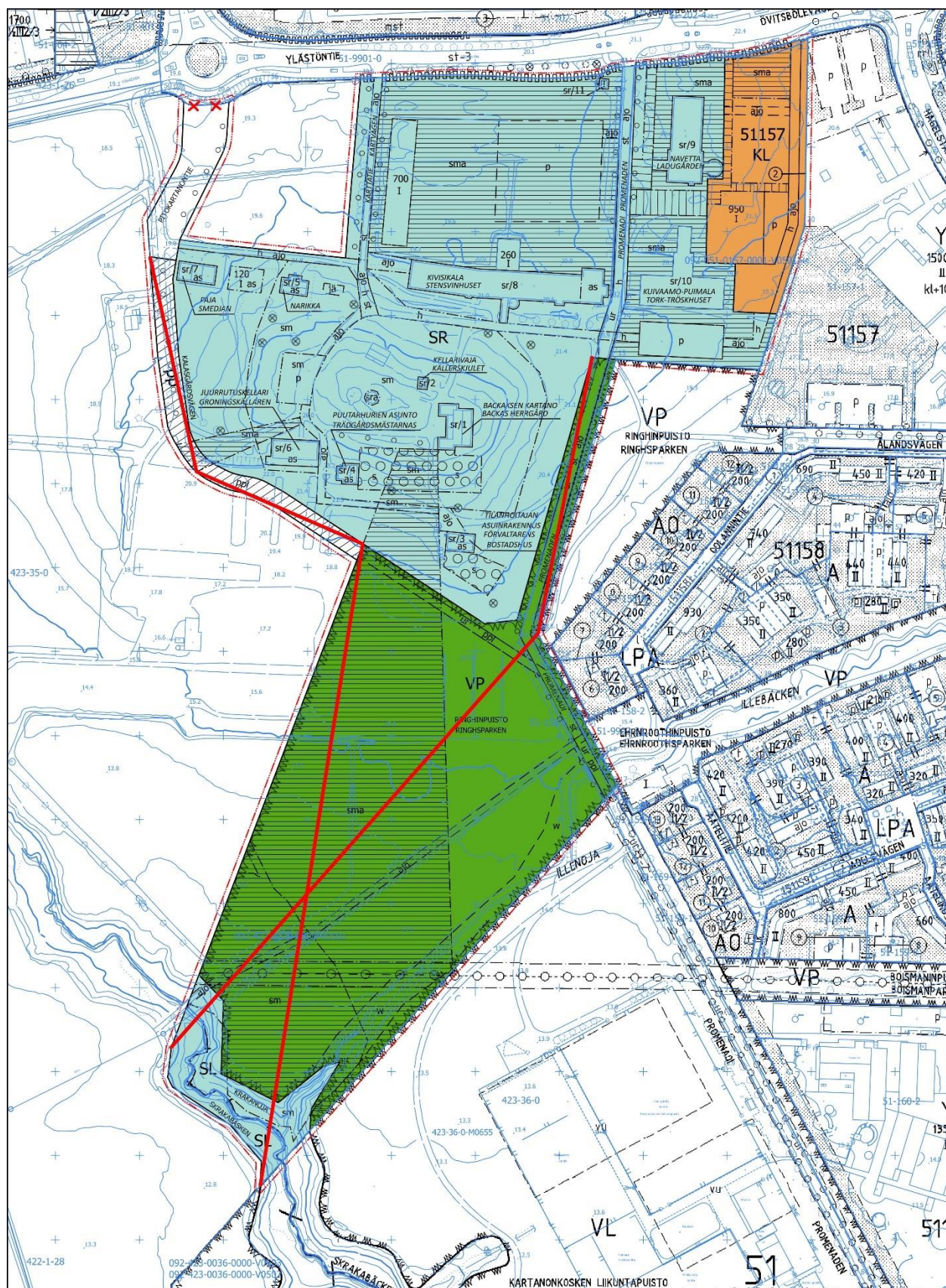
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	8,2128	100,0	2030	0,02	8,2128	2030
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,7557	9,2	950	0,13	0,7557	950
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,4820	5,9	0		0,4820	0
E yhteensä						
S yhteensä	6,9751	84,9	1080	0,02	6,9751	1080
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnyt

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	8,2128	100,0	2030	0,02	8,2128	2030
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,7557	9,2	950	0,13	0,7557	950
KL	0,7557	100,0	950	0,13	0,7557	950
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,4820	5,9	0		0,4820	0
Kadut	0,2175	45,1	0		0,2175	0
Kev.liik.kadut	0,2645	54,9	0		0,2645	0
E yhteensä						
S yhteensä	6,9751	84,9	1080	0,02	6,9751	1080
SR	6,9751	100,0	1080	0,02	6,9751	1080
M yhteensä						
W yhteensä						

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

511800

Päiväys
Datum

23.3.2020

Pohjakarttalehtien numerot
Baskartbladens nummer

685496

1 / 5

Vantaan kaupunki

BACKAKSEN KARTANO**Asemakaava**

Kaupunginosa 51, Pakkala

Osa korttelia 51157 sekä katu-,
~~virkeistys-~~ ja suojelualueet.~~Kaupunginosa 40, Ylästö~~~~Suojelualueita.~~**Asemakaavan muutos**

Katualueen raja.

Tonttijako

Osa korttelia 51157.

1:2000

Vanda stad

BACKAS GÅRD**Detaljplan**

Stadsdel 51, Backas

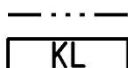
Del av kvarteret 51157 samt gatu-,
~~rekreations-~~ och skyddsområden.~~Stadsdel 40, Övitsböle~~~~Skyddsområde~~**Ändring av detaljplanen**

Gräns för gatuområde.

Tomtindelning

Del av kvarteret 51157.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Liikerakennusten korttelialue.

Yleistä

Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009). Liikerakennusten korttelialue liittyy Backaksen kartanoalueen toiminnalliseen ja visuaaliseen kokonaisuuteen. Korttelialueella käytettävien materiaalien, mainosrakenteiden ja valaistuksen tulee olla ympäristönsä sopivia.

Alueelle saa rakentaa rakennussuojelualueita palvelevia tiloja.

Väestönsuoja-, tekniset- ja huoltotilat saa rakentaa kaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi.

Ulkovarastointia ei sallita.

Rakennukset

Liiketilöiden tulee avautua länteen.

Rakennuksen julkisivujen tulee olla joko punatiiltä tai punamullattua puuta.

Kattomateriaalin tulee olla punatiiltä.

Kattomuodon tulee olla harja- tai aumakatto avoräystäin.

Lastaus-, jäte- ja huoltotilat tulee sijoittaa rakennukseen.

Pihat

Alueella säilytettävä ja istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on alueen ominaispiirteisiin soveltuva.

Kaupan huoltopiha tulee aidata koulutonttia vasten pensasaidalla.

Pysäköintialue tulee rajata ja jakaa osiin matalin pensasistutuksin.

Puisto.

Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Alueella säilytettävä ja istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on alueen ominaispiirteisiin soveltuva.

Alueella käytettävien materiaalien, rakenteiden ja valaistuksen tulee olla ympäristönsä sopivia.

Kultureitit tulee tehdä kivituhka- tai sorapintaisina.

Puiston halki sallitaan viljelytoiminnan edellyttämä kulku Krakanojan länsipuolella olevalle pellolle.

DETALJPLANE BETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för affärsbyggnader.

Allmänt

Området utgör bebyggd kulturmiljö av riksomfattande betydelse (RKY 2009). Kvartersområdet för affärsbyggnader ingår i herrgårdens funktionella och visuella helhet vid Backas gård. Material, reklamkonstruktioner och belysning som används i kvartersområdet ska passa in i miljön.

I området får det byggas utrymmen som betjänar byggnadsskyddsområdet.

Skyddsrum, tekniska utrymmen och serviceutrymmen får byggas utöver den byggrätt som anges i planen.

Utomhuslagring tillåts inte.

Byggnader

Affärslokaler ska öppna sig västerut.

Byggnadens fasader ska bestå av antingen rödtegel eller rödmyllat trä.

Takmaterialet ska bestå av rödtegel.

Takformen ska vara sadel- eller valmtak med öppen takfot.

Utrymmen för lastning, avfall och underhåll ska placeras i byggnaden.

Gårdarna

Den växtlighet som ska bevaras och planteras i området ska väljas så att den lämpar sig för områdets särdrag.

Affärens servicegård ska inhägnas mot skoltomten med en häck.

Parkeringsområdet ska avgränsas och delas in i delar med låga buskplanteringar.

Park.

Området utgör bebyggd kulturmiljö av riksomfattande betydelse (RKY 2009).

Den växtlighet som ska bevaras och planteras i området ska väljas så att den lämpar sig för områdets särdrag.

Material, konstruktioner och belysning som används i området ska passa in i miljön.

Färdvägar ska anläggas så att de är belagda med stenmjöl eller grus.

Genom parken tillåts en av odlingsverksamheten förutsatt förbindelse till åkern på Skrakabäckens västra sida.

SL**Luonnonsuojelualue.**

Jätettyä ja haitta-ainepitoisuksia sisältävän maa-aineksen takia alueella sallitaan vain välttämättömien rakenteiden ja istutusten edellyttämä maarakentaminen. Maarakentamisen yhteydessä on huolehdittava, ettei haitta-aineita pääse leviämään ympäristöön.

SR**Rakennussuojelualue.****Yleistä**

Alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009).

Kartanoalueen kaikki rakennukset ja historiallinen puisto muodostavat yhden toiminnallisen kokonaisuuden, jossa rakennussuojelu ja ympäristön suojelu nivoutuvat toisiinsa. Alueen käytön pitää sopeutua historialliseen kartano-miljöeseen.

Alueelle saa sijoittaa ravintola-, huvi- ja viihdepalveluita, lähipalveluita, liike- ja toimistotiloja, majoitustiloja, kulttuuri-, näyttely- ja kerhotiloja, ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia työtiloja, asuntoja, varastoja ja autonsäilytystiloja.

Asumista saa sijoittaa asemakaavakartalla as-merkinnällä osoitettuihin rakennuksiin.

Merkinnällä sr/8 osoitettuun rakennukseen saa sijoittaa asuntoja vain rakennuksen itäpäätyyn tiloihin, jotka ovat olleet aiemmin asuinkäytössä.

Alueelle ei saa sijoittaa paljon tilaa vaativaa erikoiskauppaa tai vähittäiskaupan suuryksikköä.

Merkinnällä sr/8 osoitetun rakennuksen pohjoispuolelle saa sijoittaa tilapäisen pysäköintialueen tapahtumien ajaksi.

Jäteastiat tulee sijoittaa keskitetysti huoltoajoreitin varrelle ja ne tulee sijoittaa rakennuksiin tai katettuihin aitauksiin.

Alueella käytettävien materiaalien, mainosrakenteiden ja valaistuksen tulee olla ympäristönsä sopivia.

Suojeltavien rakennusten korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto

Uusittaessa suojeltavien rakennusten täydentäviä rakennusosia, kuten ikkunoita tai ovia, tulee ne sopeuttaa rakennuksen alkuperäiseen ilmeeseen. Rakennuksen korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto.

Suojeltavaa rakennusta 1 (BACKAKSEN KARTANO) koskevia määräyksiä:

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.

Rakennuksen selkeä ulkomuoto sekä julkisivujen yksityiskohdat, värit ja materiaalit tulee korjattaessa säilyttää tai ne tulee ratkaista rakennuksen alkuperäisen ominaisuuteen mukaisesti. Vieraat materiaalit tulee korvata alkuperäisen kaltaisilla. Rakennuksen vanhat tulisijat tulee säilyttää.

Suojeltavaa rakennusta 2 (KELLARIVAJA) koskevia määräyksiä:

Historiallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennuksen osa. Rakennuksen kivikellaria ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistoimia, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymistä.

Suojeltavaa rakennusta 3 (TILANHOITAJAN ASUINRAKENNUS) koskevia määräyksiä:

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.

Rakennuksen selkeä ulkomuoto sekä julkisivujen yksityiskohdat, värit ja materiaalit tulee korjattaessa säilyttää tai ne tulee ratkaista rakennuksen alkuperäisen ominaisuuteen mukaisesti. Vieraat materiaalit tulee korvata alkuperäisen kaltaisilla. Rakennuksen vanhat tulisijat tulee säilyttää.

Suojeltavaa rakennusta 4 (PUUTARHURIEN ASUNTO) koskevia määräyksiä:

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.

Rakennuksen kivisokkeli, hirsirunko ja rakennuksen ulkomuoto tulee säilyttää tai tehdä alkuperäisen kaltaiseksi.

Naturskyddsområde.

På grund av avfallsupplag och marksubstanser som innehåller halter av skadliga ämnen är det i området endast tillåtet med sådan markbyggnad som förutsatts av nödvändiga konstruktioner och planteringar. I samband med markbyggnaden ska man se till att skadliga ämnen inte kan spridas till omgivningen.

Byggnadsskyddsområde.**Allmänt**

Området utgör bebyggd kulturmiljö av riksomfattande betydelse (RKY 2009).

Alla byggnader i herrgårdsområdet och den historiska parken bildar en funktionell helhet, där byggnadsskyddet och miljöskyddet knyts samman. Områdets användning ska anpassa sig efter den historiska herrgårdsmiljön.

I området är det tillåtet att placera restaurang-, nöjes- och underhållningstjänster, närtjänster, affärs- och kontorslokaler, inkvarteringslokaler, kultur-, utställnings- och klubblokaler, arbetslokaler som inte stör miljön, bostäder, förråd och bilförvaringsutrymmen.

Boende får förläggas till byggnader som anvisats med beteckningen as på detaljplanekartan.

I byggnaden som anvisats med beteckningen sr/8 får bostäder endast placeras i lokaler i byggnadens östra gavel, vilka tidigare använts för boende.

Specialaffärer eller stora detaljhandelsheter som kräver mycket utrymme får inte placeras i området.

På norra sidan om byggnaden som anvisats med beteckningen sr/8 får ett temporärt parkeringsområde placeras under evenemang.

Sopkärl ska placeras centraliserat längs servicekörningsvägen och de ska placeras i byggnader eller övertäckta inhägnader.

Material, reklamkonstruktioner och belysning som används i området ska passa in i miljön.

För reparations-, ändrings- och tillbyggnadsåtgärder i de skyddade byggnaderna ska museimyndighetens utlåtande inhämtas.

När de skyddade byggnadernas kompletterande byggnadsdelar förnyas, som fönster eller dörrar, ska de anpassas till byggnadens ursprungliga utseende. För reparations-, ändrings- och tillbyggnadsåtgärder i en byggnad ska museimyndighetens utlåtande inhämtas.

Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden 1 (BACKAS HERRGÅRD):

En historiskt, byggnadshistoriskt, arkitektoniskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnad.

Byggnadens entydiga utseende samt fasadernas detaljer, färger och material ska bevaras vid en reparation eller så ska lösningarna följa byggnadens ursprungliga karaktär. Främmande material ska ersättas med material som liknar de ursprungliga materialen. Byggnadens gamla eldstäder ska bevaras.

Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden 2 (KALLARSKJULET):

En historiskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnadsdel. Byggnadens stenkällare får inte rivas och inga sådana reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsarbeten utföras som riskerar bevarandet av de värden som nämns ovan.

Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden 3 (FÖRVALTARENS BOSTADSHUS):

En historiskt, byggnadshistoriskt, arkitektoniskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnad.

Byggnadens entydiga utseende samt fasadernas detaljer, färger och material ska bevaras vid en reparation eller så ska lösningarna följa byggnadens ursprungliga karaktär. Främmande material ska ersättas med material som liknar de ursprungliga materialen. Byggnadens gamla eldstäder ska bevaras.

Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden 4 (TRÄDGÅRDSMÄSTARNAS BOSTAD):

En historiskt, byggnadshistoriskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnad.

Byggnadens stensockel, timmerstomme och byggnadens utseende ska bevaras eller återställas till ursprunget.

Suojeltavaa rakennusta 5 (NARIKKA) koskevia määräyksiä:

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.

Rakennuksen kivisokkeli säilytetään, hirsirunko ja rakennuksen ulkomuoto tulee säilyttää tai tehdä alkuperäisen kaltaiseksi.

Suojeltavaa rakennusta 6 (JUURRUTUSKELLARI) koskevia määräyksiä:

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.

Rakennuksen ulkomuoto, kivisokkeli, vellikello ja lastauslaituri suojellaan. Julkisivujen värit ja materiaalit tulee korjataessa säilyttää tai ne tulee ratkaista rakennuksen alkuperäisen ominaisuutteen mukaisesti.

Suojeltavaa rakennusta 7 (PAJA) koskevia määräyksiä:

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.

Rakennuksen ulkomuoto ja ominaispiirteet suojellaan.

Rakennuksen ulkoseinien saastuneisuus tulee tutkia ennen korjaus- ja muutostöiden pöytä.

Suojeltavaa rakennusta 8 (KIVISIKALA) koskevia määräyksiä:

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.

Rakennuksen ulkomuoto, vesikatto, seinät ja aukot suojellaan.

Rakennuksen lautaverhoilun, ulkonevan rakennusosan osalta sokkelin kivet tulee säilyttää. Puurakenteisen osan voi korvata uudisosalla.

Suojeltavaa rakennusta 9 (NAVETTA) koskevia määräyksiä:

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.

Rakennuksen selkeä ulkomuoto, vesikatto, vellikello sekä julkisivujen yksityiskohdat, värit ja materiaalit tulee korjataessa säilyttää tai ne tulee ratkaista rakennuksen alkuperäisen ominaisuutteen mukaisesti. Vieraat materiaalit tulee korvata alkuperäisen kaltaisilla.

Suojeltavaa rakennusta 10 (KUIVAAMO-PUIMALA) koskevia määräyksiä:

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.

Rakennuksen selkeä ulkomuoto sekä julkisivujen yksityiskohdat, värit ja materiaalit tulee korjataessa säilyttää tai ne tulee ratkaista rakennuksen alkuperäisen ominaisuutteen mukaisesti.

Suojeltavaa rakennusta 11 (MUUNTAJARAKENNUS) koskevia määräyksiä:

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus.

Rakennuksen ulkomuoto, vesikatto sekä julkisivujen yksityiskohdat, värit ja materiaalit tulee korjataessa säilyttää tai ne tulee ratkaista rakennuksen alkuperäisen ominaisuutteen mukaisesti.

Uudisrakennukset

Uudisrakennusten tulee tyylittää sopeutua historialliseen ympäristöön. Rakennuslupahakemukseen on liitettävä museoviranomaisen lausunto sekä selvitys, joka osoittaa rakennuksen/rakennelman sopeutumisen ympäristöönsä ja maastoon.

Rakennuksen julkisivujen tulee olla joko punatiiltä tai punamullattua tai peittomaalattua puuta.

Kattomateriaalin tulee olla punatiiltä tai maalattua, kone-saumattua peltiä.

Kattomuodon tulee olla harjakatto avoräystäin.

Pihat

Kartanoalue tulee säilyttää kaikille avoimena.

Alueen asunnoille ei saa tehdä aidattuja yksityispihoja.

Alueella säilytettävä ja istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on alueen ominaispiirteisiin soveltuvaa.

Hulevedet on käsiteltävä imeyttämällä ja/tai viivytämällä viherpainanteissa ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.

Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden 5 (NARIKKA):

En historiskt, byggnadshistoriskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnad.

Byggnadens stensockel bevaras, timmerstommen och byggnadens utseende ska bevaras eller återställas till ursprunget.

Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden 6 (GRONINGSKÄLLAREN):

En historiskt, byggnadshistoriskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnad.

Byggnadens utseende, stensockel, vällingklocka och lastkaj skyddas. Fasadernas färger och material ska bevaras vid en reparation eller så ska lösningarna följa byggnadens ursprungliga karaktär.

Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden 7 (SMEDJAN):

En historiskt, byggnadshistoriskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnad.

Byggnadens utseende och kännetecknande drag skyddas.

Före reparations- och åtgärdsåtgärder ska föroreningsgraden i byggnadens ytterväggar undersökas.

Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden 8 (STENSVINHUSET):

En historiskt, byggnadshistoriskt, arkitektoniskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnad.

Byggnadens utseende, yttertak, väggar och öppningar skyddas.

I fråga om byggnadens brädbeklädda, utskjutande byggnadsdel ska sockelstenarna bevaras. Trädelen kan ersättas med en ny del.

Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden 9 (LADUGÅRDEN):

En historiskt, byggnadshistoriskt, arkitektoniskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnad.

Byggnadens entydiga utseende, yttertak, vällingklockan samt fasadernas detaljer, färger och material ska bevaras vid en reparation eller så ska lösningarna följa byggnadens ursprungliga karaktär. Främmande material ska ersättas med material som liknar de ursprungliga materialen.

Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden 10 (TORK-TRÖSKHUSET):

En historiskt, byggnadshistoriskt, arkitektoniskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnad.

Byggnadens entydiga utseende samt fasadernas detaljer, färger och material ska bevaras vid en reparation eller så ska lösningarna följa byggnadens ursprungliga karaktär.

Bestämmelser som gäller den skyddade byggnaden 11 (TRANSFORMATORBYGGNADEN):

En historiskt, byggnadshistoriskt, arkitektoniskt och med tanke på området som helhet betydelsefull byggnad.

Byggnadens utseende, yttertak samt fasadernas detaljer, färger och material ska bevaras vid en reparation eller så ska lösningarna följa byggnadens ursprungliga karaktär.

Nybyggnader

Nybyggnaderna ska till sin stil anpassas till den historiska miljön. Till bygglovsansökan ska museimyndighetens utlåtande bifogas samt en utredning som visar hur byggnaden/konstruktionen passar in i omgivningen och terrängen.

Byggnadens fasader ska bestå av antingen rödtegel eller rödmyllat eller täckmålat trä.

Takmaterialet ska bestå av rödtegel eller målad maskinfasad plåt.

Takformen ska vara sadeltak med öppen takfot.

Gårdarna

Herrgårdsområdet ska bevaras så att det är öppet för allmänheten.

Områdets bostäder får inte förseas med inhägnade privata gårdar.

Den växtlighet som ska bevaras och planteras i området ska väljas så att den lämpar sig för områdets särdrag.

Dagvattnen ska hanteras genom infiltrering och/eller genom fördröjning i grönsånkör innan de leds ut i det allmänna dagvattenssystemet.

Ainoastaan kaavakartalla osoitetuilla huoltoajoreiteillä saa käyttää asfalttia. Promenadin asfaltoidun alueen leveys saa olla enintään 5 metriä.

Pysäköintipaikat ja muut ajoväylät tulee tehdä kivituhka- tai sorapintaisina. Kiveyksiä tulee käyttää harkiten ja niiden tulee sopia ympäristönsä.

Pysäköinti

Autopaikkatarve määritellään rakennusluvan yhteydessä.

Asuinrakennusten pihapiiriin saa sijoittaa autopaikkoja enintään 2 autoa kutakin asuinrakennusta kohden. Muut autopaikat sijoitetaan kartanoalueen pysäköintipaikoille tai autonsäilytystiloihin.

Kivisikalan (sr/8) pohjoispuolella oleva, ohjeellinen pysäköintialue saa tapahtumien aikana toimia tilapäisenä pysäköintialueena.

Kaupunginosa raja.

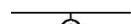
Korttelin, korttelinosa ja alueen raja.

Osa - alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa - alueen raja.

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Kaupunginosa numero.

Kaupunginosa nimi.

Korttelin numero.

YLÄSTÖNTIE

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

KIVISIKALA

Korttelin, korttelinosa, alueen tai alueen osan nimi.

750

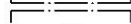
Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

II

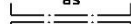
Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Rakennusala.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa asuinrakennuksen.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa jätehuollon vaatimia tiloja.

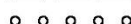
~~Ohjeellinen pyöräilyn laatuikäyttö.~~

Ohjeellinen ulkoilureitti.

~~Ohjeellinen vesialue.~~

Säilytettävä / istutettava puurivi.

Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.

Hedelmätarhat tulee säilyttää. Näkymät kartanonmäältä hedelmätarhan läpi ja yli kohti kulttuurimaisemaa tulee säilyttää.

⊗

Kaupunkikuvallisesti arvokas puuyksilö. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.

Puuta uudistettaessa ne tulee korvata saman lajin yksilöillä. Puun juuristoalueella, 5 metriä puun tyvestä mitattuna, ei saa tehdä kaivuuta tai muita vastaavia töitä.

Maisemallisista syistä avoimena säilytettävä alueen osa.

Avoimen maiseman erityispiirteet tulee säilyttää. Maisemassa olevat yksittäispuut voidaan säilyttää. Kulkuväyliä, pintamateriaaleja, rakenteita ja istutuksia tulee hoitaa ja tarvittaessa uudistaa siten, että ympäristökokonaisuuden kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Näkymät kartanonmäältä hedelmätarhan läpi ja yli kohti kulttuurimaisemaa tulee säilyttää. Kasvillisuuden tulee olla pääasiassa matalaa.

Katu.

Asfaltti saa käytettäväksi vain de servicekörningsvägar som anvisats på plankartan. Promenadens allfärdade område får vara högst 5 meter brett.

Parkeringsplatser och övriga körbanor ska anläggas så att de är belagda med stenmjöl eller grus. Stenläggningar ska användas efter övervägande och de ska passa in i omgivningen.

Parkeringsplatser

Behovet av bilplatser bestäms i samband med bygglovet.

På bostadshusens gårdsområde får bilplatser placeras till ett antal av högst 2 bilar per bostadshus. Övriga bilplatser förläggas till herrgårdsområdets parkeringsplatser eller bilförvaringsutrymmen.

Den riktgivande parkeringsplatsen norr om stensvinhuset (sr/8) får under evenemang fungera som temporär parkeringsplats.

Stadsdelsgräns.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

Namn på kvarteret, del av kvarteret, området eller del av området.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.

Byggnadsyta.

Byggnadsyta där bostadshus får placeras.

Byggnadsyta där transformator får placeras.

Byggnadsyta, på vilken utrymmen för sophämtning får placeras.

~~Riktgivande kvalitetskorridor för/till/på cykling~~

Riktgivande friluftsled.

~~Riktgivande vattenområde.~~

Trädrad som skall bevaras / planteras.

Del av område där trädbeståndet skall skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.

Frukträdgårdarna ska bevaras. Utsikten från herrgårdsbacken tvärs över frukträdgården och bort mot kulturlandskapet ska bevaras.

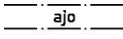
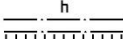
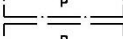
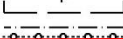
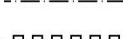
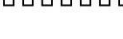
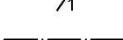
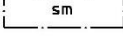
Med tanke på stadsbilden ett värdefullt träd. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.

Då träd förnyas ska de ersättas med exemplar av samma trädslag. I området för trädets rotsystem, mätt 5 meter från trädets bas, får inga gräv- eller motsvarande arbeten utföras.

Del av område som av landskapsmässiga orsaker skall bevaras öppen.

Det öppna landskapets särdrag ska bevaras. Enskilda träd i landskapet kan bevaras. Förbindelseleder, ytmaterial, konstruktioner och planteringar ska skötas och vid behov förnyas så att miljöhelhetens kultuurhistoriska värde bevaras. Utsikten från herrgårdsbacken tvärs över frukträdgården och bort mot kulturlandskapet ska bevaras. Växtligheten ska huvudsakligen vara låg.

Gata.

	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu.	För gång och cykeltrafik reserverad gata.
	Ajoyhteys.	Körförbindelse.
	Alueella oleva ohjeellinen ajoyhteys.	Riktgivande körförbindelse inom området.
	Alueen sisäiselle huoltoliikenteelle varattu alueen osa.	Del av område reserverad för områdets interna servicetrafik.
	Yleiselle jalankululle varattu alueen osa.	Del av område reserverad för allmän gångtrafik.
	Pysäköimispaikka.	Parkeringsplats.
	Ohjeellinen pysäköimispaikka.	Riktgivande parkeringsplats.
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	Del av område reserverad för underjordisk ledning.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.
	/1 Kaavamerkintään liittyvä kohdenumero.	Projektnummer som anknyter till planbeteckningen.
	Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolain mukainen muinaismuistoalue. Alueella sijaitsee muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen tai muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on neuvoteltava museoviranomaisen kanssa.	Del av område inom vilken i lagen om fornminnen avsett fornminnesområde är beläget. I området finns ett fast fornminne som är skyddat genom fornminneslagen (295/1963). Med stöd av fornminneslagen är det förbjudet att gräva i området, att täcka in det, ändra eller på annat sätt göra åverkan på området. Angående åtgärder och planer som gäller området måste museimyndigheten konsulteras.
	Suojeltava rakennus.	Byggnad som bör skyddas.
	Suojeltava raunio. Historiallisesti ja aluekokonaisuuden kannalta merkittävä vesisäiliön raunio, jota ei saa purkaa tai muuttaa siten, että sen historiallista arvoa turmellaan. Korjaus- ja muutostoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto.	Ruin som skall skyddas. En historiskt och med tanke på området som helhet betydelsefull ruin efter en vattenreservoar som inte får rivas eller ändras så att dess historiska värde förstörs. För reparations- och ändringsarbeten ska museimyndighetens utlåtande inhämtas.
	Suojeltava tie. Alueen osa, jolla sijaitsee historiallisesti merkittävä tieosuus. Tien luonne ja linjaus on säilytettävä. Alueen rakentamis- ja hoitosuunnitelmista on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.	Väg som skall skyddas. Områdesdel där det finns ett vägavsnitt av historisk betydelse. Vägens karaktär och sträckning ska bevaras. Över områdets byggnads- och underhållsplaner ska den lokala museimyndighetens utlåtande inhämtas.
	MUUTA Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta pohjaveden tasoa.	ÖVRIGT Byggnad ska utföras så att det inte leder till förändringar i grundvattennivån.
	TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö
Stadsplaneringen

Kaupunkimittaus

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Stadsmätning

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

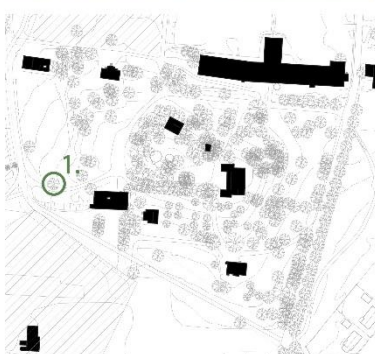
Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/__/20__

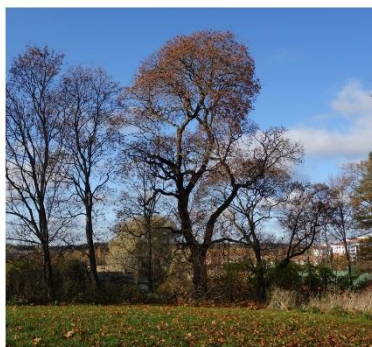
Godkänd av stadsfullmäktige __/__/20__

KAAVAAN SUOJELTAVAT PUUT

PUU 1 (VAAHTERA)

PUU 2 (VAAHTERA)

PUU 3 (VAAHTERA)

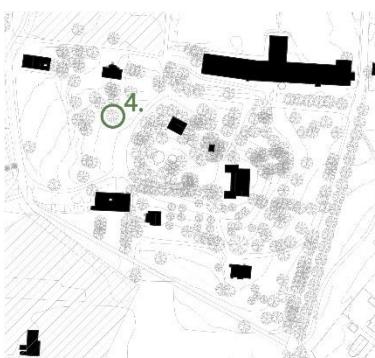

Backas - kokousmateriaali 04.10.2017 - LOCI maisema-arkkitehdit Oy

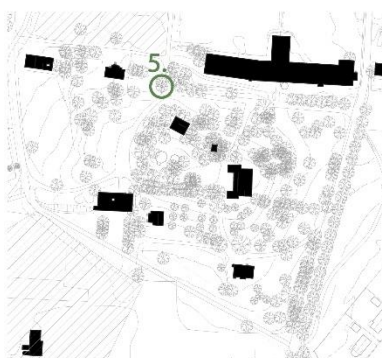
1

KAAVAAN SUOJELTAVAT PUUT

PUU 4 (VAAHTERA)

PUU 5 (TAMMI)

PUU 6 (VAAHTERA)

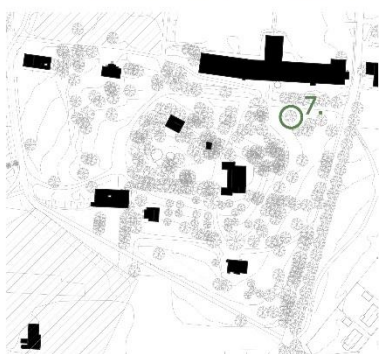

Backas - kokousmateriaali 04.10.2017 - LOCI maisema-arkkitehdit Oy

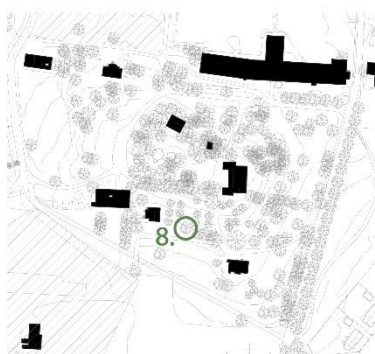
2

KAAVAAN SUOJELTAVAT PUUT

PUU 7 (VAAHTERA)

PUU 8 (VAAHTERA)

PUU 9 (TAMMI)

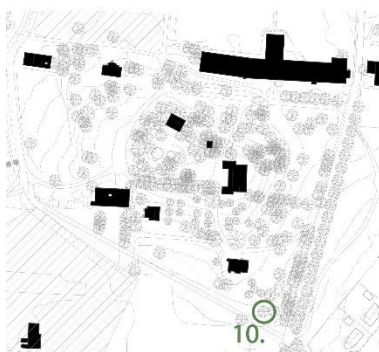

Backas - kokousmateriaali 04.10.2017 - LOCI maisema-arkkitehdit Oy

3

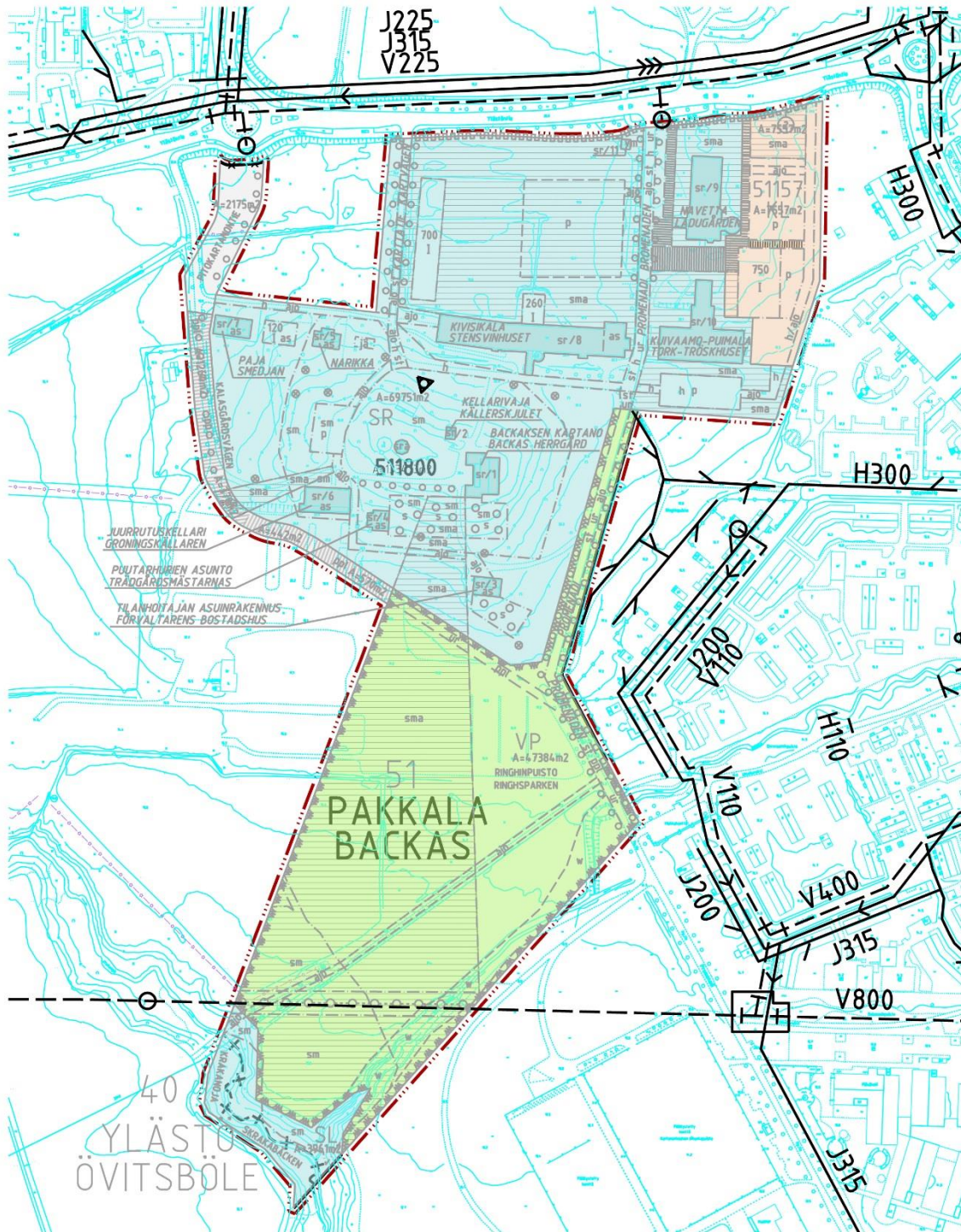
KAAVAAN SUOJELTAVAT PUUT

PUU 10 (TAMMI)

4

Backas - kokousmateriaali 04.10.2017 - LOCI maisema-arkkitehdit Oy

Vantaan kaupunki
copyright

Harri Keinanen
tulosteen laatija

11.10.2018
päiväys

Vesihuollon esisuunnitelma

511800 Backas

ETRS-GK25
tasokoordinaattijärjestelmä

N2000
korkeusjärjestelmä

1:3000
mittakaava

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus nro 511800 on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä **31.01 - 28.02.2019**. Tänä aikana jätettiin **kaksi (2 kpl) muistutusta**.

Muistuttaja	Muistutus	Tarkistukset
NRO 1 Helsingin Osuuskauppa Elanto	Asuinalue ei sisälly asemakaava-alueeseen. Selvitykset on laadittu osin virheellisesti. Tarvetta asemakaavasuojelulle ei ole ollut eikä ole. Asemakaavaehdotus on ristiriidassa yleiskaavaluonnoksen kanssa. Suojelumääräykset ovat voimakkaan ennallistavia ja rajoittavia. Määräys alueen pitämisestä avoimena kaikille on kohtuuton. Suojelumääräykset johtaisivat HOK-Elannolle miljoonien eurojen kustannuksiin. Suojelumääräyksistä aiheutuvat kustannukset ovat maanomistajalle kohtuuttomia, minkä vuoksi Vantaan kaupunki on korvausvelvollinen. Kaavan lopputulos ei kohtelee maanomistajia yhdenvertaisesti. Kaavaehdotus ei sisällä maanomistajan haittaa kompensoivaa elementtiä.	Asemakaavamääräystä täsmennetään: "Kartanoalue tulee <i>pääosin</i> säilyttää kaikille avoimena. <i>Yleisön pääsyä alueen eri osiin voidaan tilapäisesti rajoittaa. Kartanoaluetta ei saa aidata.</i>"
NRO 2 Asukas 1	Selvitys ulkoilmakonserttien melusta puuttuu. Melua ei ole huomioitu suunnittelussa. Puimalan pysäköintipaikat tulee siirtää muualle.	-

NRO 1

Helsingin Osuuskauppa Elanto

PL 53, 00441 Helsinki

Muistutus:

ASIA

Muistutus koskien asemakaavaehdotusta 511800 (Backaksen kartano)

MUISTUTUKSEN TEKIJÄ

Helsingin Osuuskauppa Elanto

PL 53, 00441 HELSINKI

Y-tunnus: 1837954-9

(jäljempänä: ”**HOK-Elanto**”)

kiinteistön, jota kaavoitus koskee, omistajana

Vantaan kaupunki on varannut mahdollisuuden esittää muistutuksia asemakaavaehdotuksesta, joka koskee Backaksen kartanoympäristön suojelua, pienimuotoisen rakentamisen sallimista suojelualueelle sekä liikerakentamisen mahdollistamista alueen koillisreunaan. Kiinteistön, jota kaavoitushanke koskee, omistajana HOK-Elanto antaa seuraavan muistutuksen asiassa.

MUISTUTUS KAAVAEHDOTUKSESTA 511800/ BACKAKSEN KARTANO

1. Asemakaavoituksen vireille tulo ja asian tausta

Muistutuksen kohteena oleva asemakaavaehdotus perustuu HOK-Elannon hakemuksesta vireille tulleen kaavoitusprosessiin. Backaksen kartanon alue on ollut pitkään HOK-Elannon omistuksessa, ja HOK-Elanto on pidemmän ajan kuluessa selvittänyt tapoja kehittää kartanon aluetta sen historialliset ominaispiirteet säilyttäen ja kaupunkilaisten etu ja toiveet huomioiden. HOK-Elannon tavoitteena on ollut kehittää Backaksen aluetta huomioiden sen merkitys historiallisena miljöönä. Samalla on kuitenkin pyritty huomioimaan kiinteistökehitykselle asetettavat taloudelliset reunaehdot.

Edellä todetusta lähtökohdasta tehdyn kaavoitushakemuksen taustalla oli HOK-Elannon tavoite säilyttää kartanon historiallinen miljöö rakennuksineen ja kehittää alueesta yhdessä kumppaneidensa kanssa kaikille vantaalaisille avoin tapahtumakeskus. Osana tätä kehittämistä HOK-Elanto on vuonna 2017 peruskorjannut kartanon päärakennuksen. Hankkeen kustannus oli noin 2,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2018 aikana HOK-Elannon kumppanina toimiva vuokralainen on pitänyt alueella tilausravintolaa, kesäkahvilaa sekä järjestänyt erilaisia tapahtumia, kuten teatteriesi-tyksiä, tansseja, konsertteja, myyjäisiä, näyttelyitä jne.

Kartanoalueen kehittäminen sinänsä on kuitenkin liiketoimintana kannattamatonta, mistä johtuen HOK-Elanto tavoitteli kaavamuutoksella myös mahdollisuutta kehittää välittömästi Backaksen etelä- ja länsipuolisille alueille asuntotuotantoa. Asuntotuotannosta saatavat tuotot olisivat mahdollistaneet Backaksen kartanoalueen kehittämisen edellä todetulla tavalla. Myös vireillä olevassa yleiskaavassa valmisteltava raitiotiehanke olisi puoltanut asuntorakentamisen lisäämistä alueelle. Asuntotuotanto lähellä raideyhteyksiä myös tukisi kestävän kaupunkikehityksen mukaista strategiaa.

Asemakaavaehdotusta on kaavoitusprosessin kestäessä muutettu siten, että kaupunginhallituksessa käsitelty kaavaluonnos ei vastaa kaavoitushakemuksen jättövaiheessa HOK-Elannon ja kaupungin välillä sovittuja tavoitteita. Kaavaluonnoksesta on jätetty kokonaan pois Backaksen etelä- ja länsipuolelle suunnitellun asuntotuotannon mahdollisuus, jonka seurauksena kaavaluonnoksen tosiasiallisena sisällönä on toimia Backaksen alueen suojelukaavana. 10.12.2018 päivätyssä kaavaselistuksessa (s.35) tätä perusteltiin sillä, että *"asuinalueen suunnittelu tarvitsisi tuekseen laajemman alueen tarkastelua, jotta... valtakunnalliset maisemalliset ja kulttuuriympäristön kannalta tärkeät tavoitteet toteutuisivat"*. Perustelu jää kuitenkin vajaaksi, eikä kaavaselistuksesta sen tarkemmin ilmene, mitä tämän näkemyksen taustalla on varsinkin kun lähialueelle on samaan aikaan suunnitteilla merkittävää asuntorakentamista.

Kaavahanketta koskevasta kaavaselistuksesta ilmenevällä tavalla kaavaluonnos perustuu lukuisiin selvityksiin, jotka HOK-Elanto maanomistajana on veloitettu tilaamaan ja maksamaan. Selvitysten laatimista ohjasi kuitenkin vahvasti Vantaan kaupunki, eikä niiden tilaajana ollut HOK-Elanto. HOK-Elannon käsityksen mukaan Vantaan kaupungin ohjaus on johtanut siihen, että kaavahanketta koskevat selvitykset on laadittu osin virheellisesti ja joka tapauksessa tarkoitushakuisesti tavoitellen mahdollisimman kattavaa suojelumääräystä.

Koska kaavaluonnosta on edellä todetulla tavalla olennaisesti muutettu HOK-Elannon ja kaupungin välillä alun perin sovituista tavoitteista ja HOK-Elannon hankkeelle asettamista reunaehdoista, on HOK-Elanto peruuttanut kaavoitushakemuksensa 8.1.2019.

2. Kaavaehdotuksen suojelufunktio ja kaupungin korvausvelvollisuus

2.1. Rakennussuojelun tarve

Backaksen kartanon rakennuksia ja lähiympäristöä koskevaa suojelua on käsitelty aikaisemmin ympäristökeskuksessa vuonna 1998, mutta ympäristöministeriö ei tällöin nähnyt tarvetta vahvistaa suojelupäätöstä silloisen rakennussuojelulain nojal-

la. Sen sijaan ympäristöministeriö on tuolloin katsotut, että alueen suojelu tulisi turvata asemakaavoituksella. Myöskään nyt puheena olevan kaavan valmistelun yhteydessä ei ole katsottu, että suojelulle olisi rakennusperinnön suojelusta annettusta laissa tarkoitettua tarvetta.

Vuoden 1998 jälkeen asia ei kuitenkaan ole asemakaavoituksessa edennyt. Asiassa on merkitystä sillä, että vuoden 1998 jälkeen kaavasuojelua ei ole katsottu tarpeelliseksi toteuttaa, vaan aloite Backaksen kartanon miljööön säilyttämiselle ja kehittämiselle on tullut maanomistajalta so. HOK-Elannolta. Olosuhteissa vuoteen 1998 nähden ei kuitenkaan rakennussuojelun näkökulmasta ole tapahtunut olennaista muutosta.

Ympäristöministeriö on todennut, että Backaksen kartanon aluekokonaisuus olisi sellainen valtakunnallisesti merkittävä kohde, mitä tarkoitetaan nykyisessä rakennusperintölaissa. Tästä huolimatta rakennusperintölain mukaista suojeluprosessia ei ole käynnistetty. Ympäristöministeriön esittämä valtakunnallista merkittävyyttä koskeva maininta on ristiriitainen Vantaan kaupungille kohdistettujen kaavasuojelua koskevien vaatimusten kanssa: mikäli Backaksen kartano todella olisi siten valtakunnallisesti merkittävä kohde kuin nykyisen rakennusperintölain 2 §:ssä tarkoitetaan, olisi suojeluprosessi tullut käynnistää jo edellisen lain aikana. Näin ei kuitenkaan ole toimittu, vaan suojeluprosessia ollaan säilytetty Vantaan kaupungin vastuulle, vaikka alueella ei vielä edes ole voimassa asemakaavaa.

Tästä voidaan päätellä, että varsinaista tarvetta asemakaavasuojelulle ei ole ollut aikaisemmin eikä ole nytkään. HOK-Elanto maanomistajana onkin jo huolehtinut Backaksen kartanon miljööön säilymisestä, eikä Vantaan kaupunkikaan tähän asti ole nähnyt kaavasuojelua tarpeellisenä. Kulttuuriympäristöjen säilyminen on mahdollista turvata myös muuten kuin nyt puheena olevan kaltaisella suojelukavalla tai rakennusperintölain mukaisella suojelulla.

Myöskään kaupunginhallituksen helmikuussa 2019 hyväksymästä yleiskaavaluonnoksesta ei seuraa suoraa tarvetta asemakaavalla tapahtuvalle suojelulle. Lisäksi nyt puheena oleva asemakaavaluonnos on osittain ristiriitainen valmisteltavana

olevan yleiskaavan kanssa. Vaikka yleiskaava on vasta valmisteltavana, ei nyt laadittavia uusia asemakaavoja tulisi laatia ottamatta huomioon valmisteilla olevaa yleiskaavaa.

2.2. Asemakaavaehdotuksen suojelumääräyksistä

Asemakaavaehdotuksen sisältämien suojelumääräysten mukaisesti kartanoalueen rakennukset pääosin suojellaan ulkopuolisilta osin. Kaavaluonnos sisältää kullekin suojeltavalle rakennukselle annettavat suojelumerkinnot, jotka ovat voimakkaan ennallistavia ja rajoittavia. Backaksen alueen rakennusten ulkomuoto- ja julkisivumateriaalit tulee säilyttää nykyisen kaltaisena tai sitten vieraat materiaalit korvata alkuperäisen kaltaisella täysin riippumatta siitä, ovatko em. rakenteissa tehdyt ratkaisut nykymittapuulla tarkoituksenmukaisia tai teknisiltä ominaisuuksiltaan hyvän rakentamistavan mukaisia.

Asemakaavaehdotus sisältää myös kartanon pihapiirin eteläpuolisen alueen muuttamisen VP- alueeksi (puisto). Kaavasta seuraa maanomistajalle velvollisuus säilyttää olemassa olevaa kasvillisuutta ja valita tuleva kasvillisuus siten, että se on alueen ominaispiirteisiin soveltuva. Kaavaselostuksen mukaan VP- merkinnällä tavoitellaan ennen kaikkea näkymäkiilan säilymistä kartanonmäeltä Haltialan suuntaan, joka käytännössä tarkoittaa myös peltoalueen suojelua, vaikka näkymät olisivat säilyneet HOK-Elannon suunnitelmiin sisältyneissä maankäyttösuunnitelmassakin.

Lisäksi kaavaluonnos sisältää määräyksen, jonka mukaisesti ”kartanoalue tulee säilyttää kaikille avoimena”. Kaavamääräys johtaisi maanomistajana olevan HOK-Elannon kannalta kohtuuttomaan lopputulokseen, sillä määräys rajoittaisi merkittävästi maanomistajan kiinteistöönsä kohdistuvaa määräysvaltaa.

Backaksen alueella toimii tällä hetkellä HOK-Elannon vuokralaisena mm. tilausravintola- ja kokoustoimintaa harjoittava yrittäjä, ja HOK-Elannon tavoitteena on edellä todetulla tavalla kehittää kiinteistöllä nyt harjoitettavaa toimintaa. Hyvät liikenneyhteydet ja lentokentän läheisyys tekevät Backaksen kartanosta sijaintinsa takia optimaalisen ympäristön erilaisten yritystapahtumien järjestämiseen ja siihen

liittyvän liiketoiminnan harjoittamiseen. Suuryritysten kiristyvät turvallisuusvaatimukset kuitenkin käytännössä edellyttävät, että kiinteistön piha-alueet on tarvittaessa voitava sulkea yleisöltä. Kaavaehdotukseen sisällytettävä määräys yleisölle avoinna pitämisestä on tästäkin näkökulmasta maanomistajan kannalta kohtuuton. Käytännössä Backaksen alue on jo nykyisin pääosin yleisölle avoin, eikä tarvetta erilliselle kaavamääräykselle siten edes ole.

2.3. Suojelumääräysten kohtuuttomuus

Maankäyttö- ja rakennuslain ("MRL") 57 §:n 2. momentin mukaisesti asemakaavassa annettujen suojelumääräysten tulee olla maanomistajalle kohtuullisia. Nyt esitetyt suojelumääräykset eivät sitä ole. Kaavaluonnoksen sisältämät suojelumääräykset johtaisivat HOK-Elannolle aiheutuviin miljoonien eurojen kustannuksiin pelkästään suojeltavien rakennusten korjauksista ja vähintään sadan tuhannen euron vuosittaista ylimääräisistä ylläpidon kustannusta. Nämä kustannukset jäisivät lähtökohtaisesti HOK-Elannon maksettavaksi. Koska HOK-Elanto ei voisi rahoittaa kustannuksia kaavoitushakemuksen alkuperäisen idean mukaisesti asuntotuotannosta saatavilla tuloilla, ovat kaavoitusratkaisu ja sen sisältämät suojelumääräykset maanomistajan kannalta kohtuuttomia.

Koska mahdollisuus asuntotuotantoon on kaavaluonnoksesta edellä todetulla tavalla poistettu, ei Vantaan kaupunki osoita kaavaehdotuksessa maanomistajalle käytännössä mitään kompensatiota suojelumääräysten vastapainoksi. Kiinteistön koillisreunaan osoitettu liikerakennusoikeus ja siitä saatava hyöty ei ole olennainen tarkasteltaessa kaavaehdotuksesta maanomistajalle aiheutuvia haittoja. Edelleen kaavaluonnoksessa maanomistajan vastuulle säilytetään sen laissa edellytetyn kunnossapitovelvollisuuden ulkopuolelle meneviä toimia ja kustannuksia. Lisäksi kaavamääräyksellä puututaan maanomistajan mahdollisuuteen rajoittaa yleisön vapaata pääsyä yksityisessä omistuksessa olevalle kiinteistölle ja sen pihapiiriin.

Kaavaluonnoksen mukaisista suojelumääräyksistä aiheutuu siten merkityksellistä haittaa ja vahinkoa HOK-Elannolle. Asemakaavamääräys, joka aiheuttaa merkityksellistä vahinkoa tai haittaa maanomistajalle, on tulkittava MRL:n mukaan kohtuut-

tomaksi. HOK-Elanto korostaa, että asemakaavaratkaisu olisi voinut olla kokonaisuutena kohtuullinen, jos se olisi pitänyt sisällään kaavaluonnoksesta pois jätetyn asuinrakennusoikeuden tai muun vastaavan kompensaaation.

Suojelumääräyksistä maanomistajalle aiheutuvat ylimääräiset kustannukset on korvattava siltä osin kuin ne ovat selvästi kiinteistönomistajalle kuuluvan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen kunnossapitovelvollisuuden ulkopuolella. Korvausvelvollinen asiassa on MRL 57 §:n 3. momentin mukaisesti Vantaan kaupunki. Tästä johtuen suojelukaavasta Vantaan kaupungille seuraavat kustannukset voivat muodostua varsin merkittäviksi. Vantaan kaupungille seuraavaa korvausvelvollisuutta ei ole kuitenkaan kaavan valmistelun yhteydessä käsitelty tai tuotu julki.

3. Asemakaavoitukselle asetettu kohtuuttomuuskielto

MRL 54 §:ssä säädetään asemakaavalle asetettavista sisältövaatimuksista. Ko. lainkohdan 3. momentin mukaan asemakaavalla ei saa asettaa maanomistajalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita loukkaamatta voidaan välttää.

Arvioitaessa asemakaavan kohtuullisuutta tai kohtuuttomuutta maanomistajalle kyse on kokonaisharkinnasta, eli kaavasta aiheutuvaa haittaa tarkasteltaessa arvioidaan myös maanomistajalle kaavasta aiheutuvaa hyötyä. Kyse on siten tietynlaisesta tasapainoarvioinnista. Kuten edellä on todettu, kaavaluonnosta on kaavahakemusvaiheen jälkeen muutettu siten, että kaavahakemuksen lähtökohtana olleesta kaavoitusratkaisusta on kokonaan poistettu maanomistajalle aiheutuva hyöty ja jäljelle on jätetty ainoastaan maanomistajan asemaa rajoittavat ja huonontavat kaavamääräykset. Yksittäisellä asemakaavaan sisällytettävällä ratkaisulla voidaan asettaa maanomistajalle merkittäviäkin rajoituksia tai muuten heikentää maanomistajan asemaa, mutta tämä edellyttää käytännössä sitä, että asemakaavaratkaisu muilta osin luo hyötyä maanomistajalle. Nyt esillä oleva kaavaluonnos ei täytä MRL:n tätä edellytystä.

4. Yhdenvertaisuusvaatimus asemakaavoituksessa

Edellä todettujen MRL:n asemakaavalle asetettujen sisältövaatimusten lisäksi asemakaavoituksen perusteisiin kuuluu myös vaatimus maanomistajien yhdenvertaisesta kohtelusta, joka viimekädessä pohjautuu Suomen perustuslakiin. Vaikka yhdenvertaisuusvaatimus ei tarkoita maanomistajan subjektiivista oikeutta saada hyväkseen tietyn sisältöistä kaavaa, asettaa yhdenvertaisuuden vaatimus kaavoittajalle velvollisuuden kohdella maanomistajia yhtäläisten periaatteiden mukaisesti. Vaatimus yhdenvertaisuudesta ja siihen liittyvien harkintavallan rajoitusperiaatteiden noudattamisesta koskevat kuntia ja kaupunkia myös silloin, kun ne kaavoittavat omistamiaan maa-alueita.

HOK-Elannon tietojen mukaan Backaksen alueen välittämään läheisyyteen sen pohjoispuolelle on suunniteltu merkittävää asuntorakentamista. Ko. alue on pääosin Vantaan kaupungin omistuksessa. Backaksen kaavoituksen yhteydessä esillä ei ole ollut kunnollisia perusteita sille, miksi asuntorakentaminen on edellä todetulla tavalla jätetty pois nyt puheena olevasta kaavaluonnoksesta, kun samalla asuntotuotantoa suunnitellaan merkittävässä määrin aivan Backaksen alueen välittömään läheisyyteen Vantaan kaupungin omistamille maille.

Maanomistajien tasapuolisen kohtelun vaatimukseen liittyvät olennaisesti tilanteet, joissa lähellä toisiaan sijaitseville ja olosuhteiltaan samankaltaisille alueille kaavoituksen yhteydessä kaavoitetaan rakennusoikeutta merkittävästi erilaisin perustein. Tällöin kaavoituksen kokonaistilanne ei täytä maanomistajien tasapuolisen kohtelun vaatimuksia.

Huomioiden edellä todettu kaavaluonnoksen mukaisista määräyksistä maanomistajalle aiheutuva merkittävä haitta, rajoitteet ja kohtuuttomuus sekä toisaalta voimakasta asuntotuotantoa käsittävät lähialueita koskevat suunnitelmat ja siihen liittyvä maanomistajien epätasapuolinen kohtelu, kaavaehdotusta ei voida pitää kaavoituksessa noudatettavan yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisena.

5. Yhteenveto

Edellä todetulla tavalla esillä oleva kaavaluonnos on kaavoitusprosessissa kehittynyt siten, ettei se enää täytä niitä tavoitteita, joita kaavoitukselle on asetettu HOK-Elannon ja Vantaan kaupungin käymissä keskusteluissa siinä vaiheessa, kun kaavoitusprosessi on käynnistetty. Kaavaluonnoksessa omaksutut ratkaisut tähtäävät tarkoitushakuisesti mahdollisimman kattaviin suojelumääräyksiin, joiden tarve on perusteltu virheellisesti laadituilla selvityksillä.

Kaavaluonnos sisältää suojelumääräyksiä, joista aiheutuu HOK-Elannolle merkittävää haittaa ja kustannuksia. Koska asemakaavaluonnos ei enää sisällä elementtiä, jolla aiheutuva haitta maanomistajalle kompensoitaisiin, ei kaavaluonnos täytä asemakaavalla tapahtuvalle suojelulle asetettuja edellytyksiä. Kaavaluonnos ei muiltakaan osin täytä MRL:n asettamia vaatimuksia, kuten kohtuuttomuskiellosta ja yhdenvertaisuusperiaatteesta seuraavia rajoituksia.

Tästä johtuen HOK-Elanto ilmoittaa valittavansa esillä olevasta asemakaavaluonnoksesta, mikäli asemakaavaluonnos hyväksytään nyt esitetyssä muodossa.

HOK-Elanto on joka tapauksessa halukas neuvottelemaan Vantaan kaupungin kanssa niistä toimenpiteistä ja asemakaavamuutosehdotukseen tehtävistä muutoksista, joilla rakennetun ympäristön suojelulle asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa ja suojelusta aiheutuva haitta kompensoida siten, että HOK:lle aiheutuva haitta ei muodostu kohtuuttomaksi.

Helsingissä, 27. päivänä helmikuuta 2019

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO

Vastine:

1. Asemakaavoituksen vireille tulo ja asian tausta

On hyvä, että HOK-Elannon tavoite Backaksen kartanoalueen kehittämisessä historiallisia ominaispiirteitä vaalien, kaikille vantaalaisille avoimena tapahtumapaikkana on myös Vantaan kaupungin tavoite. Rakennusten kunnossapito erilaisin huolto- ja korjaustöin on myös maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämää kansallisomaisuuden vaalimista.

Yleiskaavassa 2007 Backaksen alue on osoitettu palvelujen alueeksi P. Merkittävän kokoisen asuntotuotannon määrä Backaksen kartanoalueella on täten voimassa olevan yleiskaavan vastainen. Backaksen kartanoalueella ei ole voimassa asemakaavaa.

Asemakaavoituksen suunnitteluvaiheessa maanomistaja esitti erilaisia versioita asuinalueen sijoittumisesta kartanokukkulan ympärille ja asumisen mahdollisuuksia tutkittiin, mutta asumisen määrä oli ehdotuksissa yleiskaavamerkintään ja valtakunnallisiin, kulttuurimaisemallisiin ominaispiirteisiin nähden liian suurta, minkä vuoksi sitä ei sisällytetty tähän asemakaavaehdotukseen. Nyt kyseessä oleva asemakaavaehdotus (511800 Backaksen kartano, 10.12.2018) on ainoa asemakaavaehdotus, joka on Backaksen kartanoalueelle laadittu.

Kaavatyön alkaessa kullakin osapuolella on yleensä omat tavoitteensa työn lopputuloksen suhteen. Kaavoitustyön alussa ei ole mahdollista määrittää lopputulosta, koska useimmiten ei ole tiedossa kaikkia lopputulokseen vaikuttavia lähtötietoja, varsinkin näin merkittävässä kohteessa kuin Backaksen kartanoympäristö. Lisätietojen saamiseksi yleensä tehdään kaavoitustyön kuluessa erilaisia selvityksiä. Niin tässäkin tapauksessa.

Backaksen kartanon lähialueelle ei tällä hetkellä ole laadittavana ns. asuntokaavoja. Lähimmät, kaupunkisuunnittelun työohjelmassa mainitut, tekeillä olevat asuntokaavat ovat Ylästössä, Veromiehessä ja Tammistossa. Kaupunkisuunnittelun työohjelmassa 2019 on mainittu suunnitteluperiaatteiden laadinta ja asemakaavan muutosluonnos Lustikullan alueelle, Ylästöntien pohjoispuolelle, Backasta vastapäätä, mutta koska työtä ei ole vielä aloitettu, ei voida tässä vaiheessa arvioida tulevan kaavan sisältöä eikä uudisrakentamisen määrää eikä sitä, onko kyseessä ”merkittävä asuntorakentaminen”.

Asemakaavaan tai asemakaavan muutokseen liittyvät selvitykset tilaa ja maksaa aina maanomistaja. Vantaan kaupunkisuunnittelu määrittelee, mitä selvityksiä kunkin kaavatyön edistämiseksi kulloinkin tarvitaan. Selvityksen tekijä vastaa selvityksen tietojen oikeellisuudesta. Vantaan kaupunki ei milloinkaan ohjaa selvitystä tiettyyn tulokseen, vaan asemakaavan laadintaan liittyvät päätelmät tehdään vasta selvityksen perusteella.

HOK-Elanto ei ole kirjallisesti esittänyt muistutuksessa mainitsemiaan ns. reunaehdoja. Kaavatyön kuluessa on keskusteltu tavoitteista, joita kullakin keskustelun osapuolella on ollut. Eri osapuolilla voi olla joko erilaiset tai yhtenevät tavoitteet. Työn edetessä eri tavoitteita yhteensovitettaessa saattaa käydä niin, että kaikkia tavoitteita ei voida saavuttaa. Lopullinen asemakaava tai asemakaavan muutos on usein kompromissi.

2. Kaavaehdotuksen suojelufunktio ja kaupungin korvausvelvollisuus

2.1 Rakennussuojelun tarve

Uudenmaan ympäristökeskus (nykyisin Uudenmaan ELY-keskus) on tehnyt suojelupäätöksen Backaksen rakennusten ja kartanopuiston suojelusta 26.5.1998. Ympäristöministeriö ei silloin vahvistanut suojelupäätöstä, vaan jäi odottamaan alueen asemakaavoituksen etenemistä. Jo tuolloin vuonna 1998 alueella on ollut vireillä koko Backas-tilan maankäytön suunnittelu ja siihen liittyvän, mahdollisen asemakaavan laatiminen, minkä yhteydessä rakennussuojelun oletettiin voitavan ratkaista.

Backas on noussut vuosien varrella esiin kaavoituksessa mm. SOK:n suunnitelmissa vuonna 2005 siirtää pääkonttorinsa Vallilasta Pakkalaan. Samassa yhteydessä kartanoalueen suojelu olisi saatu toteutettua. Pääkonttoria varten laadittiin lopulta asemakaava Ylästöntien pohjoispuolelle, koska niin suuren (40 000 k-m²) rakennushankkeen sijoittaminen kartanon ympäristöön ei ollut suojelutavoitteiden mukaista mm. valtakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön kannalta. Asemakaavaa ei ulotettu Backaksen kartanonmälle asti, vaan se rajattiin Ylästöntien pohjoispuolelle. SOK vetäytyi hankkeesta eikä kaavan mukaista rakentamista ole toteutettu.

Ympäristöministeriössä 13.11.2012 pidetyssä viranomaisneuvottelussa todettiin, että ”suojelemalla alue asemakaavalla kulttuuriympäristön suojelua voitaisiin tarkastella kokonaisvaltaisesti osana alueen muita kehitystavoitteita”. Asemakaava nähtiin siis parempana ratkaisuna kuin rakennussuojelulain nojalla tehtävä suojelu. Neuvottelussa päätettiin ”selvittää kaavoituskehotuksen käyttöä, jolloin ympäristökeskuksen suojelupäätös jätettäisiin vahvistamatta”. Lisäksi: ”Mikäli ministeriö ei anna kaavoituskehotusta, edetään ympäristökeskuksen suojelupäätöksen vahvistamisen suuntaan. Tämä edellyttäisi ainakin katselmuksen järjestämistä, suojelumääräysten päivittämistä sekä kaikkien asianosaisten kuulemista. Rakennussuojelupäätöksen vahvistaminen olisi mahdollista, koska asemakaavoitus ei ole vireillä.” Alueen suojelutarve ei siis ole milloinkaan hävinnyt. Ympäristöministeriö on päinvastoin pyrkinyt edistämään alueen asemakaavallista suojelua jopa kaavoituskehotuksen uhalla. Asemakaavoituksen toteutumattomuus johtaisi siis rakennussuojelulain nojalla tehtävään suojeluun.

Asemakaava tai rakennussuojelupäätöksen määräykset määrittelevät, miten suojelu toteutetaan. On toki hyvä, jos valistunut maanomistaja on suojelutavoitteista ja -keinoista samaa mieltä suojeluasioista vastaavien viranomaisten kanssa. Maaomaisuus saattaa kuitenkin vaihtaa omistajaa, jolloin vasta viranomaismääräyksillä voidaan varmistaa suojelutavoitteiden ja -keinojen säilyminen.

Yleiskaavaluonnoksessa Backaksen kartanon alue on esitetty merkinnöillä palvelujen ja hallinnon alue (P), lähivirkistysalue (VL) sekä arvokas kulttuuriympäristö (vino raidoitus), joiden halki kulkee pyöräilyn baana, pitkämatkaisen pyöräilyn reitti (turkoosi katkoviiva). Krajanojan varressa ja ojan varresta Illenpuistoon on ohjeellinen ulkoilureitti (palloviiva). Krakanojan rannat ovat suojelualueita (SL). Arvokas kulttuuriympäristö on määritelty näin: ”Valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokas kulttuuriympäristö. Alueiden käytössä on varmistettava, että kulttuuriympäristön arvot säilyvät. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on vaalittava kulttuuriympäristön ominaispiirteitä. Kulttuuriympäristöä kehitettäessä on sen arvot otettava huomioon ja sovitettava yhteen yleiskaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukaisen maankäytön kanssa. Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu näihin verrattavissa oleva toimenpide on luvanvaraista siten kuin maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä on säädetty.” Asemakaava on laadittava yleiskaavan määräysten mukaan. Laaditussa asemakaavaehdotuksessa nro 511800 (10.12.2018) yleiskaavan ja yleiskaavaluonnoksen sisältövaatimukset täyttyvät: alueelle saa sijoittaa erilaisia palveluja, osa alueesta osoitetaan virkistysalueeksi, alueen halki

kulkee pyöräilyn baana, Krakanojan varsi on luonnonsuojelualueetta ja arvokkaan kulttuuriympäristön piirteet on huomioitu alueen käyttötarkoituksessa ja määräyksissä. Asemakaavaluonnos ei siis ole ristiriidassa yleiskaavaluonnoksen kanssa.

2.2 Asemakaavaehdotuksen suojelumääräyksistä

Asemakaavaehdotuksen suojelumääräykset ovat luonteeltaan samanlaisia kuin vastaavaa, toista kulttuurihistoriallista suojelukohdetta, Håkansbölen kartanoa, koskevassa asemakaavassa vuodelta 2012 (nro 001932, Håkansbölen kartanoalue). Backaksen kartanon asemakaavamääräyksissä edellytetään, että ”suojeltavien rakennusten korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto”. Tällä pyritään ensinnäkin siihen, että toteutus vastaa asemakaavan asettamia tavoitteita kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristön suojelusta. Toiseksi, museoviranomaisella on mahdollisuus lausunnossaan esittää, kuinka rakennukseen sijoitettava nykytekniikka, tai esimerkiksi saniteettitilat, voidaan ratkaista suojelutavoitteiden mukaisesti. Tarkoitus ei suinkaan ole, että suojelukohteessa eletäisiin tai sitä käytettäisiin kuin sata vuotta sitten.

Asemakaava-alueen eteläosan puistoon (VP) voi sijoittua erilaisia puistotoimintoja ehdolla, että alueella käytettävät materiaalit, rakenteet ja valaistus sekä kasvillisuus ovat sopusoinnussa kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kartanomiljöön ja maiseman kanssa, koska alue on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009). Peltoa sinänsä ei suojella.

Näkemäkiilan säilyminen kahden kartanon, Backaksen ja Haltialan, välillä taataan juuri sillä, että ko. välille ei sijoiteta rakentamista. Jos kyseiselle välille tulisi esimerkiksi asuinrakentamista, tarkoittaisi se myös mm. erikorkuista kasvillisuuttakin, mukaan lukien korkeita puita. Puut ovat istutettuina kovin pieniä, mutta vuosien kuluessa saattavat kasvaa yllättävänkin korkeiksi ja – kuten mahdollisesti tässä tapauksessa – voisivat lehvästöllään tukkia merkittävän näkemäkselin.

Myös Håkansbölen kartanon asemakaavassa on samantyyppinen määräys kartanoalueen säilyttämisestä kaikille avoimena kuin Backaksen asemakaavaehdotukseen on kirjattu. Håkansbölen asemakaavassa määräys kuuluu: ”Puisto tulee säilyttää yleisölle avoimena. Yleisötapahotumien määrää on rajoitettu. Myös vanhan talouspihan käyttö on rajoitettu.”, kun taas Backaksen asemakaavaehdotuksessa ”Kartanoalue tulee säilyttää kaikille avoimena”. Håkansbölen määräyksessä mainitaan ”puisto”, koska kartanon ympärillä on ollut kartanopuistoksi suunniteltu alue. Backakseen puistosuunnitelmaa ei tietävästi ole koskaan laadittu. Backaksen asemakaavamääräystä voidaan täsmentää: ”Kartanoalue tulee *pääosin* säilyttää kaikille avoimena. *Yleisön pääsyä alueen eri osiin voidaan tilapäisesti rajoittaa. Kartanoaluetta ei saa aidata.*” On hyvä, että Backaksen alue on jo nykyisin pääosin yleisölle avoin, mutta asemakaavalla tilanne saadaan vakiinnutettua mm. siinä tapauksessa, että alueen maanomistus muuttuisi.

2.3 Suojelumääräysten kohtuuttomuus

Maankäyttö- ja rakennuslain 166 §:n 1 momentissa veloitetaan kiinteistönomistaja pitämään huolta rakennuksistaan: ”Rakennus ympäristöineen on pidettävä sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää terveellisuuden, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset eikä aiheuta ympäristöhaittaa tai rumennusta ympäristöä”. Backaksen kartanoalue on ollut Elannon (myöh. HOK-Elanto) omistuksessa vuodesta 1916 eli 103 vuotta. Omistuksen alkuaikoina tilaa ja sen toimintaa laajennettiin monin eri tavoin. Viime

vuosikymmeninä ilmennyttä korjaustarvetta ja sen kustannuksia olisi voinut jakaa tasaisemmin eri vuosikymmenille niin, ettei nykyisenkaltaista tilannetta olisi päässyt syntymään. Korjauskustannusten kattamiseksi kiinteistönomistaja voi toki kehittää liiketoimintaansa innovatiivisella tavalla.

Vantaan kaupunki on ymmärtänyt asemakaavaehdotuksen aiheuttavan maanomistajalle suhteellisen pienet hyödyt, minkä vuoksi kaupunki ei ole aikonut periä asemakaavaehdotuksen sallimasta lisärakennusoikeudesta maankäyttökorvauksia, jotka tässä tapauksessa olisivat olleet ulkoisen kunnallistekniikan osalta n. 172 600 euroa (liiketilän rakennusoikeudesta $950 \text{ k-m}^2 \times 80 \text{ €/k-m}^2 = 76\,000 \text{ €}$, asuinrakennuksesta $(120 \text{ k-m}^2 \times 650 \text{ €/k-m}^2)/2 = 39\,000 \text{ €}$, muun toiminnan rakennusoikeudesta $960 \text{ k-m}^2 \times 60 \text{ €/k-m}^2 = 57\,600 \text{ €}$). Myös sisäisen kuntatekniikan korvaukset on aiottu jättää perimättä, yhteensä n. 400 000 € (uusi Pitokartanontien katualue 325 m) sekä kaavanlaadintakulut 18 000 €. Kaupunki jättää näin perimättä HOK-Elannolta yhteensä 590 600 € korvaukset. Täten ei voida sanoa, etteikö kaupunki olisi aikeissa kompensoida maanomistajalle asemakaavan vaikutuksia. Tähän, käsiteltävänä olevan asemakaavan alueeseen ei sisällytetty kartanonmäkeä ympäröivää peltoa lukuun ottamatta suojelutavoitteiden mukaista, kiilamaista aluetta, jolla taataan historiallisten näkymien säilyminen Vantaanjokilaakson kartanoiden välillä. Siihen, mitä myöhemmin saattaa tulla tämän asemakaava-alueen ulkopuolelle, asemakaavaehdotus ei ota kantaa.

Asemakaavaehdotuksen nro 511800 suojelumääräykset on laadittu kullekin suojeltavalle rakennukselle tai rakenteelle sillä periaatteella, että ensin on yleisesti mainittu, onko rakennus historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti vai aluekokonaisuuden kannalta merkittävä rakennus. Seuraavaksi on määriteltä, mitä rakennuksesta säilytetään ja miten se tulee tehdä. Yleensä säilytettäväksi määritellyt rakennusosat ”tulee korjattaessa säilyttää tai ratkaista rakennuksen alkuperäisen ominaisluonteen mukaisesti. Vieraat materiaalit tulee korvata alkuperäisen kaltaisilla.” Vieraat materiaalit ovat monesti sellaisia, jotka eivät kuulu rakennuksen perinteiseen rakentamistapaan ja ovat mm. sen vuoksi asennettu väärin, mistä on saattanut aiheutua rakennukselle vaurioita. Kun tällainen kohta korjataan rakennuksen alkuperäisen luonteen mukaisesti alkuperäistä vastaavalla materiaalilla, saadaan rakennus säilymään pidempään. Suojelumääräyksillä pyritään lisäksi edistämään sellaista korjaus- ja lisärakentamissuunnittelua ja -toteutusta, joka tuo lisäarvoa niin koko Backaksen kartanoalueelle kuin yksittäisille rakennuksille. Suojelumääräyksien ei näin voida katsoa aiheuttavan ylimääräisiä kustannuksia maanomistajalle.

3. Asemakaavoitukselle asetettu kohtuuttomuuskielto

Asemakaavaehdotuksen nro 511800 tavoitteena on suojella valtakunnallisesti arvokas ja kulttuurihistoriallisesti merkittävä Backaksen kartanokokonaisuus osana laajempaa maisemansuojelua, mitä ympäristöministeriö on odottanut jo vuosikymmeniä Uudenmaan ympäristökeskuksen (nyk. Uudenmaan ELY-keskus) suojelupäätöksen jälkeen. Tällä asemakaavalla rajataan maanomistajan alueesta se osa, jota suojelumääräykset koskevat. Lisäksi toteutetaan maanomistajan tavoitteita ja toiveita kaupan sijoittumisesta ja monipuolisen toiminnan sallimisesta rakennussuojelualueella sekä kulkureittien, kuten huoltoajoreittien, sijoittumisesta.

4. Yhdenvertaisuusvaatimus asemakaavoituksessa

Vantaalla ei ole montaa Backaksen kaltaista kartanokokonaisuutta, jota voitaisiin pitää tässä tapauksessa asemakaavoituksen ja maanomistajien tasavertaisen kohtelun mallina. Vantaan kaupungin omistama Håkansbölen kartano on ympäristönä kuitenkin lähinnä Backaksen kaltainen. Sen viimeisin asemakaavamuutos on vuodelta 2012. Backaksen suojelua koskevat asemakaavamääräykset on muotoiltu samalla tavalla kuin Håkansbölen asemakaavassa. Näin voidaan sanoa, että maanomistajia on kohdeltu samalla tavalla samanlaisissa kohteissa.

Kuten aiemmin on kerrottu Backaksen asemakaavan taustalla on ympäristöministeriön halu edistää alueen suojelua asemakaavoituksen keinoin. Sen tähden asemakaavan nro 511800 lopputulos on ns. suojelukaava.

Backaksen kartanon pohjoispuolelle, Ylästöntien pohjoispuolelle, on vuosien kuluessa suunniteltu muutakin maankäyttöä kuin voimassa olevan asemakaavan mukainen toimistokokonaisuus, joka laadittiin SOK:n aloitteesta 2005. Tuolloin SOK:n haaveena oli saada toimitilaa Backaksen kartanon maille Ylästöntien eteläpuolelle, mutta hankkeen laajuuden takia mm. Museovirasto vastusti hanketta. Sen vuoksi SOK:n toimistohanketta ryhdyttiin suunnittelemaan Ylästöntien pohjoispuolelle SOK:n ja kaupungin yhteisestä sopimuksesta. Mitään ei ole kuitenkaan rakennettu.

Tällä hetkellä kyseiselle Lustikullan alueelle ei suunnitella mitään. Vantaan kaupunkisuunnittelun työohjelmaan on vuodelle 2019 kirjattu Lustikullan suunnitteluperiaatteiden ja asemakaavan muutosluonnoksen aloittaminen, mutta työ ei ole vielä alkanut. Tällä hetkellä ei siis voi arvioida, kuinka paljon ja minkälaista rakentamista kyseiselle alueelle joskus tulee.

Tällä hetkellä Backasta lähinnä olevat ja Vantaan kaupunkisuunnittelun kaavoitusohjelmassa olevat asuinalueasemakaavat sijaitsevat Ylästössä, Veromiehessä sekä Tammistossa. Niissä kaikissa suunnittelutilanne on täysin erilainen kuin Backaksessa, jossa ollaan avoimen, valtakunnallisesti arvokkaan, rakennetun kulttuurimaiseman äärellä.

5. Yhteenveto

Muistutuksessa viitataan useassa kohdin ”asemakaavaluonnokseen”, joka nyt käsiteltävänä oleva asemakaavaehdotus ei ole. Backaksen kartanoalueelle on laadittu asemakaavaehdotus nro 511800, joka aikanaan vahvistuu asemakaavaksi nro 511800.

Asemakaavaehdotuksen suojelumääräykset pyrkivät olemaan mahdollisimman kattavia, aivan kuten muistutuksessa todetaan, mutta ei voida katsoa, että sen pohjaksi laaditut selvitykset olisivat virheellisesti laadittuja.

Ei voida myöskään katsoa, että suojelumääräykset olisivat maanomistajalle kohtuuttomia tai aiheuttaisivat kustannuksia. Se, ettei maanomistaja ole vuosikymmenten kuluessa pitänyt kaikista rakennuksistaan huolta, on pääsyy korjauskustannusten suuruuteen. Vantaan kaupungilla on siitä huolimatta aikomus joustaa maankäyttö- ja kaavoituskorvausten suhteen.

Backaksen kartanoaluetta koskevat suojelumääräykset ovat linjassa vastaavan kohteen, Håkansbölen kartanon, suojelumääräysten kanssa, minkä perusteella voidaan sanoa maanomistajia kohdellun tasavertaisesti samantyyppisissä asemakaavoituksen tilanteissa.

Asemakaavaehdotukseen tehdään joitain tarkistuksia jo päättyneen nähtävilläolon jälkeen. Asemakaavaehdotusta esitetään hyväksyttäväksi tarkistuksilla muokattuna.

Tarkistukset:

Asemakaavamääräystä täsmennetään: *"Kartanoalue tulee pääosin säilyttää kaikille avoimena. Yleisön pääsy alueen eri osiin voidaan tilapäisesti rajoittaa. Kartanoaluetta ei saa aidata."*

NRO 1**Asukas 1****Muistutus:**

Huomauttaisin, että suunniteltaessa viihdetiloja, jotka ovat lähes ulkoilmakonsertin luontoisia, olisi syytä tehdä selvitys mahdollisista meluhaitoista. Suunnitelman tulisi perustua selvityksestä saatuihin tietoihin. Melun vaikutusta ei ole huomioitu kaavassa.

Meluhaittojen vaikutukset ovat hyvin tunnettuja. Asuinalueella tulisi voida virkistyä ja levätä yöaikaan. Nykyisellään Kuivaamo-puimalan tiloja on käytetty pahimmillaan useita kertoja viikossa kello 1:een yöllä, myöhemmin kello 11 yöllä asti konserttitiloina. Melu kantautuu asuntoihin ja lähiympäristöön voimakkaasti. Tila oli toissa vuonna myös treenikämpänä päivisin. Suunnittelija on kertonut vuonna 2015 pidetyssä asukastyöpajassa/suunnittelutilaisuudessa, että meluasiala otetaan huomioon suunnittelussa, mutta mielipide ja vastine puuttuvat selostuksesta. Suunnitelmassa tulisi estää ympäristöhaittaa aiheuttavan viihdetoiminnan haitat, joko puimalan tilan ääneneristävyyden tai tilan käyttöä koskevin määräyksiin. Kaupungilla on käytössään tieto esim. melun kantautumisesta naapuruston asuintaloihin, joissa asuu useita lapsiperheitä ja jotka on suunniteltu kaupungin laatiman asemakaavan mukaisesti niin, että niissä ei ole huomioitu aiheutuvaa melua. Suunnittelussa on puute myös puimalan parkkipaikkojen osoittamisessa asutusalueen ja puiston puolelle, hyvin näkyvälle paikalle. Ne tulisi siirtää muualle. Myös nykyiset Kartanonkosken asukkaat tulee huomioida.

Ystävällisin terveisin

Vastine:

Asemakaavaa laadittaessa ei voida etukäteen tietää, missä satunnaisia ulkoilmakonsertteja järjestetään eikä näin voida maankäytön järjestämisellä määritellä niiden aiheuttamien meluhaittojen torjumista. Melun huomioiminen tässä yhteydessä muistuttajan esittämällä tavalla ei ole asemakaavoitukseen kuuluva asia. Sen sijaan Vantaan rakennusjärjestyksen § 42 "Tapahtumien järjestäminen" määrää, että tapahtuman järjestäjän on huolehdittava riittävästä häiritsevän melun ehkäisystä. Myös ympäristönsuojelulaki (527/2014) velvoittaa ilmoittamaan naapureille kirjallisesti mm. tilapäisestä, erityisen häiritsevää melua aiheuttavasta tapahtumasta.

Asemakaavahanke nro 511800 on ollut vireillä useita vuosia, minkä aikana työhön osallistuneita on ehtinyt vaihtua, mukaan lukien kaavoittaja. Kaikki suullinen tieto ei ole valitettavasti siirtynyt tekijältä seuraavalle. Kirjattuna tietona kuitenkin on, että muistuttajan mainitsemassa yleisötilaisuudessa 15.4.2015 esitettiin kovin vastakkaisiakin tavoitteita alueen suunnittelulle, mm. bänditiloja ja tanssitilaisuuksia.

Backaksen kartanoalueen asemakaavassa 511800 pysäköintipaikat on sijoitettu useaan paikkaan, jotta välttyään laajoilta, kartanomaisemaan sopimattomilta pysäköintikentiltä. Pysäköintipaikkoja on paitsi puimalan vieressä, myös kartanonmaella, navetan ja puimalan itäpuolella sekä tilapäinen pysäköintialue tapahtumien aikana sikalan pohjoispuolella. Muistuttajan mainitsema pysäköintialue sijoittuu puimalan taakse, puimalarakennuksen ja Ringhinpuiston väliin, missä se on katseilta suojassa päälähestymissuuntiin nähden. Kyseiselle pysäköintialueelle mahtuu n. 40 autoa. Kooltaan se on pienempi kuin esimerkiksi Pakkalan oppimis- ja informaatiotalon POINT:n pysäköintialue Oolannintien puoleisella tontin osalla. Lähimpään asuinrakennukseen on etäisyyttä n. 65 metriä puiston halki.

Tarkistukset:

-

VANTAAN KAUPUNKI

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus/
nro 511800 Backaksen kartano. Pakkala
LAUSUNNOT JA VASTINEET

Kaupunkisuunnittelu / 11.2.2020

Kaupunginhallitus 10.12.2018 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta **nro 511800 Backaksen kartano. Pakkala**. Lausuntoja pyydettiin 4 kpl ja saatiin 4 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 HSY	Muutosehdotus ei edellytä nykyisen vesihuollon siirtämistä eikä uuden rakentamista.	-
NRO 2 Uudenmaan ELY-keskus	Selostukseen päivitettävä valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. sr-määräykseen lisättävä, että rakennusta ei saa purkaa. Peittomaalauksen ja maalattavan peltikaton sävyjä ei ole määritetty. Selostukseen pilaantuneista maista kartta kunnostuksen jälkeen. SL-alueella jätetäytön aluetta ei ole rajattu. SL-alueen suojeluperuste on kirjaamatta.	Kaavaselostukseen päivitetään valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeva kohta sekä pilaantuneita maita koskevat kartat ja SL-aluetta koskeva suojeluperuste. SL-alueen jätetäyttöä koskevaa määräystä tarkennetaan sanallisesti: "Jätetäyttöä ja haitta-ainepitoisuuksia sisältävän maa-aineksen takia alueella olevan, ohjeellisen ajoyhteyden pohjoispuolella sallitaan vain välttämättömien rakenteiden ja istutusten edellyttämä maarakentaminen. Maarakentamisen yhteydessä on huolehdittava, ettei haitta-aineita pääse leviämään ympäristöön. Maarakentamista alueelle suunniteltaessa tulee toimenpiteestä olla yhteydessä kaupungin ympäristökeskukseen."
NRO 3 Vantaan kaupunginmuseo	sm-alueella olevaan ajoyhteysmääräykseen tulee lisätä, että sen toteuttamisen yhteydessä on huomioitava muinaisjäännös sm-merkinnän mukaisesti.	-
NRO 4 Vantaan Energia	Ei huomautettavaa.	-

NRO 1

Lausunto:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunkisuunnittelu
Asematie 7
01300 Vantaa
VD/2327/10.02.04.00/2013

**ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 511800, BACKAKSEN KARTANO 40. KAUPUNGINOSA
YLÄSTÖ / 51. KAU-PUNGINOSA, PAKKALA**

Asemakaavoitettava alue sijaitsee Pakkalan ja hieman myös Ylästön kaupunginosassa Ylästöntien eteläpuolella. Aluetta rajaavat pohjoisessa Ylästöntie, idässä Kartanonkosken asuinalue, lännessä viljelykäytössä oleva peltoalue ja etelässä entisten kasvihuoneiden alue ja Kartanonkosken liikuntapuisto.

Asemakaavalla suojellaan kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas Backaksen kartanoympäristö ja sallitaan hieman uudisrakentamista suojelualueelle sekä mahdollistetaan liikerakennuksen rakentaminen entisen tallin ja puimalan yhteyteen.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Aluetta palveleva vesihuolto on rakennettu valmiiksi. Muutosehdotus ei edellytä nykyisen vesihuollon siirtämistä eikä uuden vesihuollon rakentamista.

Lisätietoja antaa aluepäällikkö Mikko Stenius, puh. (09) 1561 2109.

Vastine:

-

Tarkistukset:

-

NRO 2

Lausunto:

kirjaamo(a)vantaa.fi

Vantaan kaupunki

Asematie 7

01300 VANTAA

Viite: lausuntopyyntö 17.12.2019

**Lausunto asemakaavasta ja asemakaavan muutosehdotuksesta,
Vantaa,
Backaksen kartano, 511800**

Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa Backaksen asemakaavasta ja asemakaavan muutosehdotuksesta (kaava nro 511800).

Kaavaselostuksen valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeva osio on syytä päivittää. Uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018.

Rakennusten suojelumääräystä sr on syytä täydentää maininnalla:

"Rakennusta ei saa purkaa." Muilta osin asemakaavaehdotus huomioi ansiokkaasti valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön (Backas - Elannon suurtila) valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamalla tavalla. Rakennussuojelun osalta suojelutavoitteet on tunnistettu sekä huomioitu esimerkillisesti ja asemakaavaehdotus on tältä osin laadittu maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n tarkoittamalla tavalla.

Uudisrakennusten osalta peittomaalatun julkisivun osalta ei käy ilmi, tuleeko myös niiden olla sävyiltään punaisia vai sallitaanko myös muita sävyjä. Myöskään konesaumatus peltikaton osalta ei anneta määräyksiä sen sävystä.

Kaavaselostuksessa esitetyt pilaantuneita maita koskevat kartat kertovat ennen kunnostusta tehdyistä tutkimuksista. Kunnostuksen loppuraportissa esitetyt kartat kertoisivat paremmin alueen tilanteesta ainakin Krakanojan varrella olevan jätetäytön osalta. Kunnostuksen aikana tällä alueella tehtiin lisätutkimuksia.

Kaavamääräyksissä jätetäyttö on huomioitu osana SL-määräystä. Jätetäytön aluetta ei ole erikseen rajattu. Jätetäyttöä on tiedossa Krakanojan pohjoispuolella kaavakarttaan merkityn ajoyhteyden läheisyydessä eikä siis koko SL-alueella. Nykyisellä merkinnällä on

mahdollista saada virheellinen käsitys jätetäyttöalueen laajuudesta.

Jätetäyttöalueen merkitsemistä erillisellä osa-alueajauksella olisi tämän vuoksi hyvä harkita. Määräykseen on hyvä lisätä, että maanrakentamista alueella suunniteltaessa tulee toimenpiteistä olla yhteydessä kaupungin ympäristökeskukseen. Suojeluperuste on kirjattava kaavaselostukseen sekä arvioitava luonnontilaa säilyttämistä koskevien määräysten antamista.

Ennen kaivutöiden toteuttamista alueella, jolla saattaa esiintyä jätetäyttöä, tulee maaperän haitta-aineiden pitoisuus ja jätetäytön laajuus selvittää kaivualueella.

Asian on esitellyt ylitarkastaja Tuomas Autere ja ratkaissut

alueidenkäyttöpäällikkö Brita Dahlqvist-Solin. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

TIEDOKSI UUDELY: Erika Heikkinen, Kirsi Hellas, Olli Jaakonaho, Timo Kinnunen, Elina Kerko, Anna Puolamäki, Marjo Vuola, Henrik Wager

Tämä asiakirja UUDELY/464/07.01/2013 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument

UUDELY/464/07.01/2013 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Autere Tuomas 27.02.2019 12:14

Ratkaisija Dahlqvist-Solin Brita 27.02.2019 12:14

Vastine:

Kaavaselistukseen on päivitetty valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeva kohta.

Asemakaavamerkinnän sr sanallinen määritelmä "suojeltava rakennus" sisältää ajatuksen, että rakennusta ei pureta, sillä purkamisen jälkeen ei enää olisi mitään rakennusta suojeltavaksi, joten suojeltavan rakennuksen purkaminen olisi asemakaavan vastainen teko.

Uudisrakennusten julkisivukäsittelyistä ja -sävyistä asemakaavamääräyksissä mainitaan punatiili, punamultaus ja peittomaalaus ja katon osalta punatiili tai maalattu, konesaumattu pelti. Koska uudisrakennuksen rakennuslupahakemukseen on liitettävä museoviranomaisen lausunto sekä selvitys, joka osoittaa rakennuksen/rakennelman sopeutumisesta ympäristöönsä ja maastoon, ei ole katsottu tarpeelliseksi määritellä erikseen peittomaalauksen tai peltikaton värisävyä.

Päivitetään kaavaselistukseen oikeat, pilaantuneita maita koskevat kartat.

SL-alueen jätetäyttöä koskevaa määräystä tarkennetaan sanallisesti, jottei kaavakartasta tule siltä osin lukukelvotonta (kursiivit lisäyksiä asemakaavaehdotuksen määräykseen): "Jätetäyttöä ja haitta-ainepitoisuuksia sisältävän maa-aineksen takia alueella *olevan, ohjeellisen ajoyhteyden pohjoispuolella* sallitaan vain välttämättömien rakenteiden ja istutusten edellyttämä maarakentaminen. Maarakentamisen yhteydessä on huolehdittava, ettei haitta-aineita pääse leviämään ympäristöön. *Maarakentamista alueelle suunniteltaessa tulee toimenpiteestä olla yhteydessä kaupungin ympäristökeskukseen.*"

Päivitetään SL-aluetta koskeva suojeluperuste kaavaselistukseen.

Tarkistukset:

Kaavaselistukseen päivitetään valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeva kohta.

Päivitetään kaavaselistukseen oikeat, pilaantuneita maita koskevat kartat.

SL-alueen jätetäyttöä koskevaa määräystä tarkennetaan sanallisesti: "Jätetäyttöä ja haitta-ainepitoisuuksia sisältävän maa-aineksen takia alueella *olevan, ohjeellisen ajoyhteyden pohjoispuolella* sallitaan vain välttämättömien rakenteiden ja istutusten edellyttämä maarakentaminen. Maarakentamisen yhteydessä on huolehdittava, ettei haitta-aineita pääse leviämään ympäristöön. *Maarakentamista alueelle suunniteltaessa tulee toimenpiteestä olla yhteydessä kaupungin ympäristökeskukseen.*"

Päivitetään SL-aluetta koskeva suojeluperuste kaavaselistukseen.

NRO 3

Lausunto:

Vantaa

17.02.2019

VKM/024/2019

LAUSUNTO

Vantaan kaupunki | Vantaan kaupunginmuseo

Vantaan kaupungin kirjaamo
Asematie 7
01300 Vantaa

Viite: Lausuntopyyntönne 30.1.2019
Asia: ASEMAKAAVAN JA ASEMAKAAVAMUUTOKSEN EHDOTUS
 NRO 511800 PAKKALA JA YLÄSTÖ, BACKAKSEN KARTANO
Sijainti: Ylästöntie 28-30, 01520, Vantaa
 Pakkala 51, Ylästö 40

Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt Vantaan kaupunginmuseolta lausuntoa asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta nro 511800, Backaksen kartano. Kaavan tavoitteena on suojella kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas Backaksen kartanoympäristö ja sallia harkitusti uudisrakentamista suojelualueelle, sekä mahdollistaa liikerakennuksen rakentaminen entisen tallin ja puimalan yhteyteen. Kartanoalueen kaikki rakennukset ja historiallinen puisto muodostavat yhden toiminnallisen kokonaisuuden, jossa rakennussuojelu ja ympäristön suojelu nivoutuvat toisiinsa. Alueen käytön pitää sopeutua historialliseen kartanomiljööseen. Kaava-alueelle kuuluu itse kartanon päärakennuksen lisäksi useita suojeltuja pihapiirin rakennuksia sekä merkittävä osa Vantaanjokilaakson kulttuurimaisemasta. Lisäksi alueella sijaitsee muinaismuistolailla (295/1963) suojattuja muinaisjäännösalueita. Vantaan kaupunginmuseo lausuu asiasta rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologian osalta.

Backaksen kartanon alue ja sen lähiympäristö muodostavat merkittävän osan Vantaanjokilaakson kulttuurimaisemaa. Se on valtakunnallisesti merkittävää maisema-aluetta (Ympäristöministeriö, mietintö 66/1992) sekä valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009). Valtioneuvoston valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevan päätöksen (14.12.2017) mukaan näillä alueilla tulee huolehtia valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen säilyminen.

Vantaan kaupunginmuseo suoritti kesällä 2015 HOK-Elannon tilauksesta arkeologisen koekaivauksen Backaksen kartanon ympäristössä, keskiaikaisen Skattmansbyn kylän alueella (mj. rek. tunnus 1000001725). Koekaivausten avulla todettiin, että tutkimusalueella ei enää ollut jäljellä kulttuurikerroksia tai muita muinaiseen ihmistoimintaan liittyviä merkkejä. Puutarhamullasta poikkeavia maakerroksia kaivetuissa koeojissa olivat ainoastaan vanhan pihatien sorakerrokset. Lisäksi Skattmansbyn kylään on kuulunut nykyisestä kartanorakennuksesta noin 350 m etelään sijainnut

VANTAA KAUPUNGINMUSEO, Tikkurilan vanha asema, Hertaksentie 1, 01300 Vantaa, +358 40 838 0401, kulttuuriymparisto@vantaa.fi, www.vantaankaupunginmuseo.fi

Nederbyggarnen tonttima (mj. rek. tunnus 1000001771), johon 1600-luvun lopun karttaan on merkitty autioituneita tonttimaita. Nederbyggarnen tontti on merkitty kaavakarttaan asianmukaisesti sm-alueena. Saman sm-alueen läpi on kuitenkin merkitty myös ajoyhteys. Ajoyhteysmerkintään tulee lisätä määräys, että sen toteuttamisen yhteydessä on huomioitava paikalla oleva muinaisjäännös sm-merkinnän määräyksen mukaisesti.

Kaavaehdotuksen mukaan alueen olemassa olevat rakennukset suojellaan lukuun ottamatta entistä lantalaa. Lisäksi suojellaan rauniona vanhempi vesisäiliö sekä kartanopuiston maisemallisia ominaispiirteitä, kuten puuyksilöitä, puurivejä, näkymäakseleita ja historiallisia tielinjauksia. Suojeltaville rakennuksille annetaan yksityiskohtaiset suojelumääräykset. Muinaismuistoalueiden rajoja on tarkennettu kaavaehdotuksessa. Krakanojan varsi osoitetaan luonnonsuojelualueeksi. Uudisrakentaminen on pyritty sijoittamaan siten, että sillä voidaan tukea vanhojen rakennusten uudiskäyttöä. Kartanomäkeä ympäröivä avoin maisematila on säilytetty, mikä mahdollistaa kartanokukkulun hallitsevan aseman maisemassa.

Vantaan kaupunginmuseo on osallistunut tiiviisti kaavatyöhön liittyviin ohjausryhmiin ja viranomaispalaveriin sekä kohteeseen tehdyille maastokäynneille. Kaupunginmuseon esittämät suojelutarpeet valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön arvojen säilyttämiseksi on kaavaehdotuksessa huomioitu riittävinä suojelumerkintöinä ja -määräyksinä lukuun ottamatta sm-alueelle merkittyä ajoyhteysmerkintää.

Vastine:

Puistoalueen halki on olemassa oleva ajoyhteys Krakanojan länsipuolella olevalle pellolle esitetty ohjeellisella kaavamerkinnällä (katkoviiva), kun taas muinaismuistoalueen sm-merkintä on sitovalla merkinnällä (pistekatkoviiva). Asemakaavan logiikan mukaisesti sitova merkintätapa on oikeusvaikutuksiltaan vahvempi kuin ohjeellinen merkintätapa, eli koko sm-alueella kaivaminen, peittäminen, muuttaminen tai muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla mielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on neuvoteltava museoviranomaisen kanssa. Määräys koskee siis myös ohjeellisen ajoyhteyden merkintää.

Tarkistukset:

-

NRO 4

Lausunto:

40 - Ylästö - 511800

21. joulukuuta 2018 14:31

Dn:o VU/232/10.02.04.00/2015

VE:	24.1.2019	VES:	21.12.2018	KAUPUNGILLE:	24.1.2019
-----	-----------	------	------------	--------------	-----------

Vantaan kaupunki
Kirjaamo (Kaupunkisuunnittelu)
Asematie 7
01300 VANTAA

Asia: Lausunto

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS NRO [511800](#)

Kaupunginosa 40, Ylästö
Kohdealue Backaksen kartano

Sähköverkko

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 - 2 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Lisätietoja sähköverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija Antti Hartikainen, puh. 050-3266913.

Kaukolämpöverkko

Ei huomautettavaa.

Lisätietoja kaukolämpöverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija Tomi Virtanen, puh. 050-3502664.

Kunnioittavasti

VANTAAN ENERGIA OY

Tomi Virtanen

VANTAAN ENERGIA SÄHKÖVERKOT OY

Antti Hartikainen

LIITTEET

1. Keskijänniteverkon kartta 1:3000
2. Pienjänniteverkon kartta 1:3000

Vastine: -

Tarkistukset: -

20 § Detaljplaneändring 002364 samt tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 15 Myrbacka / Svallgränden 1-3

VD/8716/10.02.04.01/2017

HP/TLA/TKA/MKU/LS/EA

På platsen för Svallgrändens köpcentrum som ska rivas föreslås genom en detaljplaneändring ett nytt bostadshus med 8 våningar som till sin arkitektur håller hög standard och en affärsbyggnad med en våning, totalt 3 645 m²-vy. En del av bilplatserna placeras i en parkeringshall som får en vistelsegård på taket, och en del placeras på LPA-tomten. Bastun placeras på bostadshusets tak.

Detaljplaneändringen gäller en del av kvarteret 15652 samt gatuområdet i stadsdel 15, Myrbacka. Ändringen gäller kvarteret 15653 och en del av kvarteret 15652 samt gatuområdet i den detaljplan som upphävs.

Tomtindelningen och ändringen av tomtindelningen gäller en del av kvarteret 15652.

Området ligger i norra Myrbacka på adressen Svallgränden 1-3 och gäller kvarteret 15653 och tomt 10 markerad som LPA-område i kvarteret 15652 samt gatuområdet i stadsdel 15, Myrbacka. Planeringsområdet gränsar i norr till en bostadstomt på adressen Svallgränden 5, i söder till Strömfåravägen, i öster till den intilliggande bostadstomten och i väster till Svallgränden. På planeringsområdet ligger Svallgrändens köpcentrum, ett parkeringsområde, en öppen plats samt Svallstogens gatuområde.

Den som ansöker om detaljplan

Kiinteistö Oy Myyrinmäki.

Markägare

Planändringsområdet är privatägt med undantag av gatuområdena.

Deltagare i beredningen av planen

Utöver stadens egna sakkunniga har Kari Leppänen Arkkitehdit Oy, Optiplan Oy och Helimäki Akustikot Oy deltagit i beredningen av planförslaget i egenskap av konsulter och T2H Oy i egenskap av byggherre.

Generalplanen

Planändringsområdet är effektivt bostadsområde (A1) i den generalplan med rättsverkningar som godkändes i stadsfullmäktige 17.12.2007. Planeringsområdet ligger på cirka 350 meters avstånd från Klippsta station (LJ) vid Ringbanan.

Detaljplaneändringen

Syftet med planarbetet är att möjliggöra lämpligt kompletteringsbyggande i stadsstrukturen. Med detaljplanen ändras det nuvarande kvartersområdet för bostads-, affärs- och kontorsbyggnader (AL) och gatuområdet som reserverats för gång- och cykeltrafik på Svallgränden till kvartersområde för bostadshus (AK). Den befintliga köpcentrumbyggnaden rivs och i dess ställe föreslås ett flervåningshus med åtta våningar och affärslokaler i stensfotsvåningen. För boende föreslås en våningsyta på 3 300 m²-vy, vilket möjliggör cirka 80-90 bostäder för 85-95 invånare. Till bostadshusets markplansvåning mot Strömfåravägen och den intilliggande öppna platsen föreslås affärs- och servicelokaler på 190 m²-vy. I bostadshusets sydöstra hörn ska gemensamma utrymmen som betjänar boendet placeras. Den faktiska

uteplatsen har placerats på taket på byggnadsmassan med en våning. Till norra delen av kvartersområdet AK anvisas en körförbindelse som tillåter service och körning till tomten. En del av bilplatserna placeras i en parkeringsanläggning, en del placeras på marknivå i LPA-området. I planbestämmelserna har man speciellt betonat arkitekturen i kvarteret som genomgår en förnyelse samt kopplingen till stadsstrukturen i området.

Svallgrändens köpcentrum har i flera utredningar konstaterats vara väldigt betydelsefull till sitt kulturhistoriska värde, men det är i dåligt skick och därför är det delvis tomt. I planarbetet har också ett alternativ undersökts om att bevara köpcentrumet och ett alternativ om delvis nybyggnad. Stadsplaneringen lät göra en utredning om möjligheterna för återanvändning av Svallgrändens köpcentrum, vilken utarbetades av Optiplan Oy. Alternativet om att riva köpcentrumet i enlighet med detaljplaneändringen är motiverat på grund av byggnadens dåliga skick, den delvisa oanvändbarheten och av kostnadsskäl. Utöver detta får Myrbacka fler nya, lättillgängliga och välisolerade bostäder med tanke på ljud och värme.

Köpcentrumet innehåller inte någon dagligvarubutik, den ligger på granntomten.

Förfarande för deltagande och växelverkan

Ett program för deltagande och bedömning i enlighet med MBL 63 § gjordes upp 1.2.2018.

I Vantaan Sanomat meddelades 3.2.2018 att planen blivit aktuell i enlighet med MBL 62 § och intressenterna har beretts möjlighet att uttala sin åsikt om saken. Åsikterna skulle lämnas in före 2.3.2018 (MBL 62 §) och genom separat hörande före 3.8.2018. Det lämnades in 16 åsikter, varav två kommer från ett och samma bostadsbolag. Dessutom ordnades ett invånarmöte om projektet 12.2.2018 och separat hörande av grannfastigheterna 14.6.2018. I åsikterna lyfte man fram bland annat de affärslokaler som står tomma idag och bevarandet av antalet bilplatser. En del av invånarna upplevde att byggandet överskuggar de omkringliggande bostadshusen.

Stadens markpolitiska riktlinjer

Detaljplanarbetet följer stadens markpolitiska riktlinjer (FGE 18.6.2018 § 9).

Planläggningsarbetet gäller delvis mark som ägs av Vanda stad och medför 3 300 m²-vy ny bostadsvåningsyta (cirka 85–90 bostäder).

Avtal

Detaljplaneändringen omfattas av markanvändningsavtal.

Ändringskostnaderna betalas av sökanden Kiinteistö Oy Myyrinmäki och för stadsstyrelsen föreslås att avgiftsklass 4 (18 000 €) plus en extraavgift för utarbetande av tomtindelningen (1 000 €), sammanlagt 19 000 €, fastställs.

Stadsplaneringsnämnden 5.11.2018 § 13

Stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen att

- a) förslaget till detaljplaneändring nr 002364 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 15 Myrbacka/Svallgränden 13, som daterats 5.11.2018, läggs fram i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
- b) stadsplaneringen berättigas till att begära nödvändiga utlåtanden,

- c) avgiftsklass 4 fastställs och det konstateras att sökanden Kiinteistö Oy Myyrinmäki betalar ändringskostnaderna (18 000 €), plus en extraavgift för utarbetande av tomtindelningen (1000 €), sammanlagt 19 000 €.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsen 12.11.2018 § 26

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) lägga fram det 5.11.2018 daterade förslaget till detaljplaneändring nr 002364 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 15 Myrbacka / Svallgränden 1–3, i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §.
- b) berätta stadsplaneringen till att begära nödvändiga utlåanden, och
- c) fastställa avgiftsklass 4 och konstatera att sökanden Kiinteistö Oy Myyrinmäki betalar ändringskostnaderna (18 000 €), plus en extraavgift för utarbetande av tomtindelningen (1000 €), sammanlagt 19 000 €.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Framläggning

Förslaget till detaljplaneändring och förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen hölls framlagt 28.11.2018–2.1.2019 med stöd av MBF 27 §.

Under denna tid inlämnades tre anmärkningar med förslag på att

- byggnaden får ha högst tre eller fyra våningar,
- planförslaget ska förkastas,
- köpcentrumet inte bör rivas, man ska börja bereda en skyddsplan för norra delen av Myrbacka.

Anmärkningarna och gemälena medföljer som bilaga.

Utlåanden

Stadsstyrelsen beslutade 12.11.2018 berättiga stadsplaneringen till att begära nödvändiga utlåanden.

Av stadsmuseet begärdes ett utlåande enligt vilket områdets kulturhistoriska värden i anslutning till köpcentrumbyggnaden utplånas om planen förverkligas.

Men enligt byggnadstillsynens bedömning är byggnaden huvudsakligen tom och går inte att renovera ekonomiskt eller tekniskt på grund av det dåliga skicket.

Utlåandet och svaret ingår som bilaga.

Justeringar

Planbeskrivningen har justerats.

Stadsplaneringsnämnden 25.2.2019 § 8

Stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen att

- a) svar ges på anmärkningarna och utlåtandet i enlighet med bilagan,
- b) förslaget till detaljplaneändring nr 002364 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 15 Myrbacka/Svallgränden 1–3, daterat 25.2.2019, förs till stadsfullmäktige för godkännande,
- c) information om beslutet att godkänna planen skickas till dem som begärt om detta i enlighet med MBL 67 §.

Behandling:

Stadsplaneringsnämndens ledamot Maija Vanhanen föreslog att ärendet remitteras för beredning. Förslaget förföll i brist på understöd.

Beslut:

Stadsplaneringsdirektörens förslag godkändes.

Stadsstyrelsen 4.3.2019 § 23

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge svar på anmärkningarna och utlåtandet i enlighet med bilagan,
- b) föra förslaget till detaljplaneändring nr 002364 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 15 Myrbacka/Svallgränden 1–3, daterat 25.2.2019 till stadsfullmäktige för godkännande,
- c) skicka information om beslutet att godkänna planen till dem som begärt om detta i enlighet med MBL 67 §.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt att bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Avtal:

Markanvändningsavtalet i anslutning till detaljplaneändringen undertecknades 28.2.2019.

Stadsstyrelsen 25.3.2019 § 29

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge svar på anmärkningarna och utlåtandet i enlighet med bilagan,
- b) föra förslaget till detaljplaneändring nr 002364 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 15 Myrbacka/Svallgränden 1–3, daterat 25.2.2019 till stadsfullmäktige för godkännande.
- c) skicka information om beslutet att godkänna planen till dem som begärt om detta i enlighet med MBL 67 §.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt att bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Stadsstyrelsen 8.4.2019 § 22

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge svar på anmärkningarna och utlåtandet i enlighet med bilagan,
- b) föra förslaget till detaljplaneändring nr 002364 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 15 Myrbacka/Svallgränden 1–3, daterat 25.2.2019 till stadsfullmäktige för godkännande,
- c) skicka information om beslutet att godkänna planen till dem som begärt om detta i enlighet med MBL 67 §.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet föreslog stadsstyrelsens 1 vice ordförande Sade Tahvanainen understödd av ledamoten Pirkko Kotila att ärendet remitteras för ny beredning.

Ordföranden konstaterade att man måste hålla omröstning om saken och föreslog följande omröstningsförfarande: De som understöder en fortsatt behandling av ärendet röstar ja, medan de som understöder att ärendet remitteras för ny beredning röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes. Vid omröstningen gavs sex (6) ja-röster (Juurikkala, Kaira, Multala, Norrena, Orpana, Rokkanen) och sex (6) nej-röster (Abdi, Hakulinen, Kaukola, Kotila, Puoskari, Tahvanainen). Eftersom de givna rösterna fördelade sig jämnt i omröstningen, kommer det förslag som ordföranden röstade för att utgöra beslutet, vilket innebär att man fortsatte behandlingen av ärendet.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 20.5.2019 § 14

Stadsstyrelsens beslut:

Stadsfullmäktige beslutar godkänna förslaget till detaljplaneändring 002364 och förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen 15 Myrbacka/Svallgränden 1–3, daterat 25.2.2019.

Behandling:

Stadsfullmäktiges ledamot Jouko Jääskeläinen föreslog under behandlingen av ärendet att ärendet remitteras för beredning. Remitteringen understöddes av centerns fullmäktigegrupp, vänsterförbundets fullmäktigegrupp och socialdemokraternas fullmäktigegrupp.

Ordföranden konstaterade att man måste hålla en omröstning om saken och föreslog följande omröstningsförfarande: De som understöder en fortsatt behandling av ärendet röstar ja, medan de som understöder att ärendet remitteras för ny beredning röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes. Vid omröstningen gavs 32 ja-röster och 33 nej-röster, varvid ärendet remitterades för beredning.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att remittera ärendet för beredning.

Ny beredning av planförslaget

Följande justeringar har gjorts i planförslaget med anledning av responsen:

Lägenhetsfördelningen har justerats så att det finns 22 st. enrummare, dvs 28,6 % och 16 st. familjebostäder (3 r+), dvs. 20,8 %. Samtidigt har antalet bostäder minskat från 88 bostäder till 77 bostäder. Bastun placeras på bostadshusets tak bredvid ventilationsrummet, vilket också tillåts i det framlagda planförslaget. Lägenhetsfördelningen avtalas i markanvändningsavtalet.

I det gamla köpcentret finns det inte några byggnadsdelar som går att använda. De överensstämmer inte med de nuvarande byggbestämmelserna eller är i dåligt skick eller så är de inte ursprungliga. Det har läckt in genom taket, balkarna är böjda och pelarna är murkna till sina nedre delar. Endast limmade träbalkar kan användas i takkonstruktionen. I nybyggnaden kan man ändå på ett nytt sätt utnyttja de teman som finns i det gamla köpcentret: mörkt tegel, limmade träbalkar, rutindelning, svarta inramningar och orange plattor. Träpelarna rekonstrueras.

Förslaget till planändring och bestämmelserna har justerats så att det motsvarar det nya utkastet.

- I affärslokalernas fasader ska man använda fasadmotiv som för tankarna till det gamla köpcentret: rutindelning, svarta inramningar och orange plattor.
- Det gamla köpcentrets limmade träbalkar ska användas i takkonstruktionerna.
- De konstruktioner från det gamla köpcentret som ska återanvändas ska undersökas och en syn ska ordnas innan rivningsarbetet inleds och under arbetets gång.
- I flygplatsens landningszon är kravet på ljudisolering mot flygbuller 35 dB i bostäder och 28 dB i affärslokaler.
- LPA-tomten förminskas inte utan gatulyktan och kabeln få placeras på LPA-tomtens sida.
- Planbestämmelser som inte längre behövs har strukits.
- Dessutom har planen ritats i det nya datasystemet.

Den nya byggrätten är 3 475 m²-vy + affärslokaler 170 m²-vy, totalt 3 645 m²-vy.

Ändringarna har beskrivits närmare i planbeskrivningen.

På anmärkningarna och utlåtandet som lämnades in under planens framläggningstid ges svar enligt det justerade planförslaget.

Ett utlåtande som stadsmuseet begärt har lämnats in om planen, Arkkitehdit Leppänen Oy 13.12.2019.

Myyrmäen Huolto Oy har hörts om justeringarna i enlighet med MBF 32 § via e-post 20.12.2019 och 2.1.2020.

I sitt svar 14.1.2020 förutsatte Myyrmäen Huolto Oy ett avtal om placeringen av avfallshantering samt byggandet av eventuella carportar och garage.

Nödvändiga privaträttsliga avtal påverkar inte planlösningen.

Justeringarna är inte väsentliga och därför behövs ingen ny framläggning.

Stadsplaneringsnämnden 11.2.2020 § 8

Stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen att

- a) svar ges på anmärkningarna och utlåtandet i enlighet med bilagan och de föreslagna justeringarna utförs,

- b) förslaget till detaljplaneändring nr 002364 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 15 Myrbacka/Svallgränden 1-3, daterat 11.2.2020, förs till stadsfullmäktige för godkännande,
- c) information om beslutet att godkänna planen skickas till dem som begärt detta i enlighet med MBL 67 §.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Avtal

Markanvändningsavtalet i anslutning till detaljplaneändringen undertecknades 27.3.2020.

Stadsstyrelsen 6.4.2020 § 21

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) svara på anmärkningarna och utlåtandet i enlighet med bilagan och utgöra de föreslagna justeringarna,
- b) förslaget till detaljplaneändring nr 002364 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 15 Myrbacka/Svallgränden 1-3, daterat 11.2.2020, förs till stadsfullmäktige för godkännande,
- c) information om beslutet att godkänna planen skickas till dem som begärt detta i enlighet med MBL 67 §.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt att bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Stadsstyrelsen 20.4.2020 § 16

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) svara på anmärkningarna och utlåtandet i enlighet med bilagan och utgöra de föreslagna justeringarna,
- b) förslaget till detaljplaneändring nr 002364 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 15 Myrbacka/Svallgränden 1-3, daterat 11.2.2020, förs till stadsfullmäktige för godkännande,
- c) information om beslutet att godkänna planen skickas till dem som begärt detta i enlighet med MBL 67 §.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 20

Stadsstyrelsens förslag:

Fullmäktige beslutar godkänna det 11.2.2020 daterade förslaget till detaljplaneändring nr 002364 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 15 Myrbacka/Svallgränden 1-3.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Vidare antecknades att Vänsterförbundets fullmäktigegrupp lämnade in följande uttalande till protokollet i ärendet som understöddes av De Grönas fullmäktigegrupp och Socialdemokratiska fullmäktigegruppen:

”När fullmäktigegrupperna godkänner denna detaljplaneändring förutsätter de att en plan med syfte att skydda de kulturhistoriskt värdefulla äldre köpcentra i Vanda utarbetas för detaljplaneändringen under denna fullmäktigeperiod.”

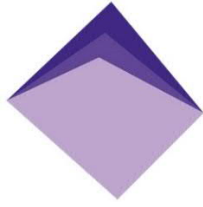
Bilagor:

- Beskrivning av detaljplaneändringen 11.2.2020
- Anmärkningar och svar 11.2.2020
- Utlåtande och svar 11.2.2020
- Utlåtande, Arkkitehdit Leppänen Oy 13.12.2019

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:

områdesarkitekt Timo Kallaluoto, tfn 050 312 2132, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

Vantaa
Myyrmäki

002364 Kuohukuja 1–3

Kuohukujan ostoskeskuksen tilalle asuntoja ja liiketilaa

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 11.2.2020 päivättyä asemakaavakarttaa
nro 002364

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan Kuohukujan ostoskeskuksen purku ja uuden asuin- ja liiketalon rakentaminen.

Asemakaavan muutos

Vantaan kaupunki, kaupunginosa 15 Myyrmäki

Osa korttelia 15652 sekä katualuetta

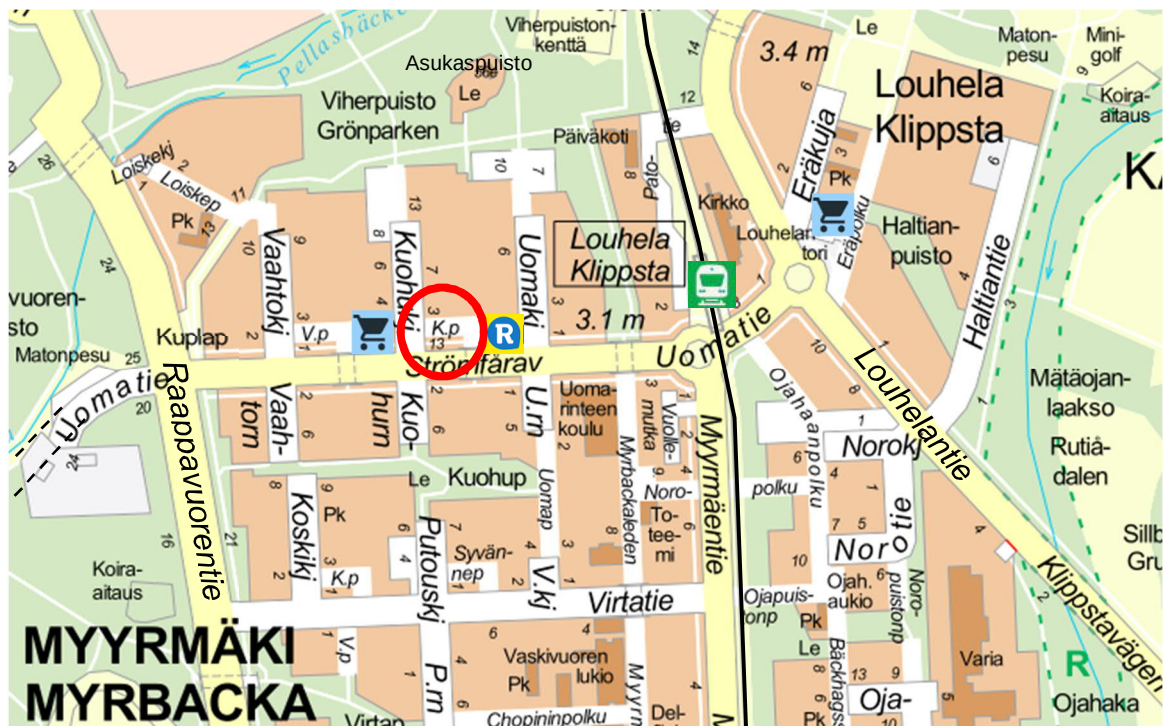
(Kumoutuvan asemakaavan kortteli 15653, osa korttelia 15652 sekä katualuetta)

Tonttijako ja tonttijaon muutos

Osa korttelia 15652

Kaava-alueen sijainti

Kuohukuja 1 – 3

Alueen sijainti, lähipalvelut ja suhde kaupunkirakenteeseen.

Kaavan laatijat

Timo Kallaluoto, aluearkkitehti

Johanna Rajala, asemakaavasuunnittelija, 31.12.2018 asti

Kaavaprosessin vaiheet

- Kiinteistö Oy Myyrimäen kaavamuutoshakemus 29.9.2017
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 1.2.2018, mielipiteet 2.3.2018 mennessä
- Erillinen kuuleminen 1.6.2018, mielipiteet 3.8.2018 mennessä
- Asukastilaisuus 12.2.2018 ja erillinen kuulemistilaisuus 14.6.2018
- Nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 28.11.2018 – 2.1.2019
- Kaupunginvaltuusto 20.5.2019 § 14 palautti kaavan uudelleen valmisteltavaksi
- Myyrmäen Huolto Oy:n erillinen kuuleminen 2.1. – 21.1.2020.

Sisällysluettelo

1. Tiivistelmä.....	4
2. Lähtökohdat.....	5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista.....	5
2.2 Suunnittelutilanne	11
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet.....	15
3.1 Suunnittelun käynnistäminen ja vireilletulo	15
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö.....	15
3.4. Asemakaavan tavoitteet	26
3.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot	27
4. Asemakaavan kuvaus.....	37
4.1 Kaavan rakenne	37
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	39
4.3 Aluevaraukset.....	39
4.4 Kaavan merkittävät vaikutukset.....	48
4.5 Ympäristön häiriötekijät	52
4.5 Nimistö.....	52
5. Asemakaavan toteutus	53

Luettelo kaavaa koskevista selvityksistä

- Kuohukuja 1, rakennushistoriaselvitys, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 30.11.2017
- Ostarien uudet konseptit, Kuohukuja 1, Optiplan Oy 1.6.2018
- Meluselvitys, Koy Myyrinmäki, Helimäki Akustikot 29.5.2018
- Varjoanalyysit, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 8.6.2018

Edelliset ovat luettavissa https://www.vantaa.fi/uutisia/ajankohtaiset_kaavat/myyrmaen_kaavat/myyrmaen_kaavat_arkisto/101/0/137195 ja ne on referoitu tässä kaavaselostuksessa.

Muita lähteitä

- Olli Helasvuo & Niina Vainio; Laatua laitakaupungilla – Vanaan ostoskeskukset 1961–1986. Vantaan kaupunginmuseo ja Vantaan kaupunkisuunnittelu, C8:2008
- Selvitys Vantaan vanhojen ostoskeskusten 1961–1986 maankäytön mahdollisuuksista, Kala 18.5.2015, Kh 8.6.2015 tiedoksi
- KOy Myyrinmäki; Laskelma korjauskustannuksista 25.8.2017
- KOy Myyrinmäki; Selvitys kiinteistön kunnosta, kannattavuudesta ja vuokrausasteesta 25.8.2017
- KOy Myyrinmäki; Tiilijulkisivujen kuntotutkimus ja vesikaton kuntokartoitus 31.12.2013
- KOy Myyrinmäki; Vesivahingon kosteuskartoitus 10.2.2016

1. TIIVISTELMÄ

Havainnekuva Kuohuaukiolta idästä.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.10.2019

Asemakaavamuutoksessa Kuohukujan ostoskeskuksen paikalle esitetään uutta arkkitehtuuriltaan korkeatasoista 8-kerroksista asuinkerrostaloa ja yksikerroksista liikerakennusta. Rakentaminen sovitetaan näin Pohjois-Myymäen kaupunkirakenteeseen ja Uomatien kaupunkikuvaan.

Kerrosalaa tulee asumiselle 3 475 k-m² ja liiketiloiksi 170 k-m², yhteensä 3 645 k-m². Kaava tuottaa 77 asuntoa. Näistä yksiöitä on 22 kpl (29 %) ja perheasuntoja 16 kpl (21 %).

Autopaikat sijoitetaan osin pysäköintihalliin, osin maan tasoon viereiselle LPA-tontille. Oleskelupiha sijoittuu pysäköintihallin katolle, sauna asuinrakennuksen katolle ullakolle.

Yleiskaavassa alue on tehokasta asuntoaluetta A1.

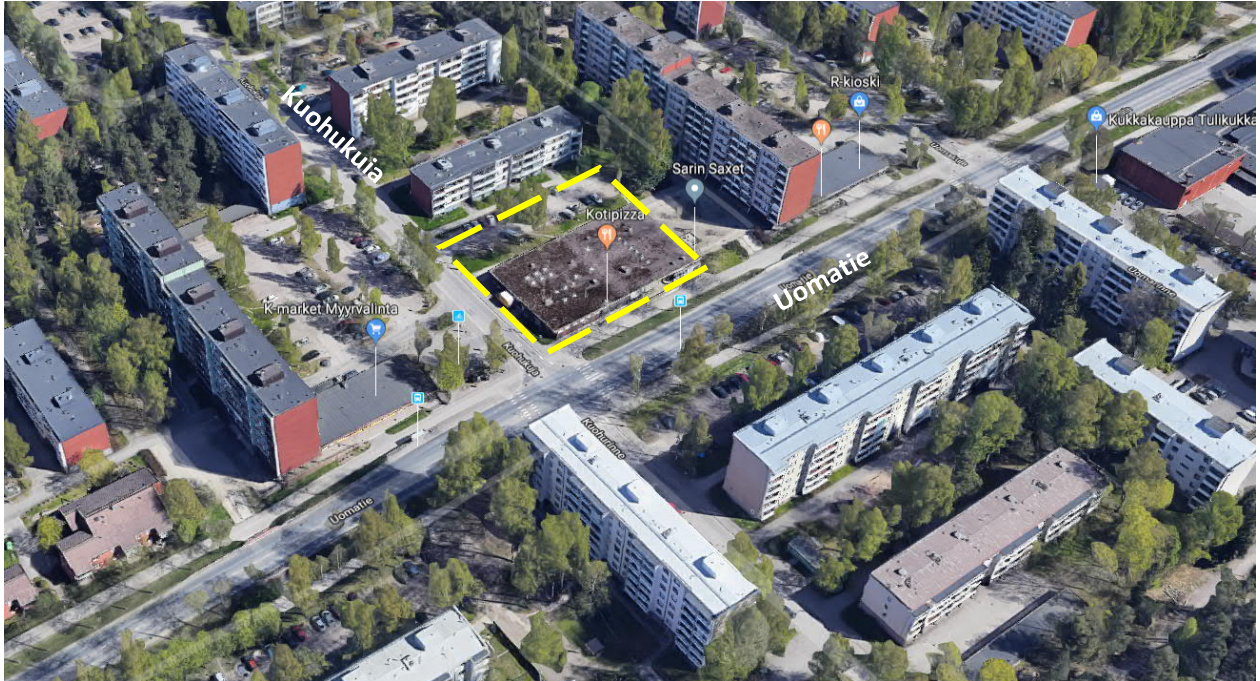
Kaavamuutoksessa nykyinen asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue AL sekä jalankululle ja pyöräilylle varattua Kuohupolun katualuetta muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Kuohupolun paikalle osoitetaan yleinen jalankulku- ja huoltoajoyhteys ja tontille ajo Kuohuaukiolle. Lisäksi 1 metrin levyinen kaistale Kuohukujan puoleista tontinosaa muutetaan katualueeksi, jolloin nykyinen katuvalaisin ja kaapeli sijoittuvat katualueelle.

Kuohukujan ostoskeskus on todettu selvityksissä kulttuurihistorialliselta arvoltaan erittäin merkittävaksi. Tämän vuoksi kaavatyössä on tutkittu myös ostoskeskuksen säilyttävä ja osittain säilyttävä vaihtoehto. Ostoskeskus on kuitenkin heikkokuntoinen ja siksi pääosin tyhjiillään. Rakennusvalvonta on arvioinut, että rakennus ei ole taloudellisteknisesti korjattavissa. Rakennuksessa ei ole käyttökelpoisia rakennusosia. Ne eivät täytä nykyisiä rakentamismääräyksiä tai ovat kunnoltaan huonoja tai eivät ole alkuperäisiä. Katto on vuotanut. Palkit ovat taipuneita ja pilarit alapäistään lahot. Vain liimapuupalkkeja voidaan käyttää katoksessa.

Uusissa rakennuksissa käytetään kuitenkin uudella tavalla vanhan ostoskeskuksen aiheita: tummaa tiiltä, liimapuupalkkeja, ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä. Puupilarit rekonstruoidaan.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

Kaavamuutosalue ja sen lähiympäristö lounaasta.

Google 2019

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Myyrmäki on rakennettu osaksi Haaga – Vantaan nauhakaupunkia ja läntisen Vantaan aluekeskukseksi. Alerakentamissopimus solmittiin 1967. Sen jälkeen kaupunginosaa on rakennettu kaikkina vuosikymmeninä. Martinlaakson rautatie valmistui 1975 ja Kehärata 2015.

Myyrmäki sijaitsee liikenteellisesti erinomaisella paikalla Kehäradan varrella ja lähellä Hämeenlinnanväylää. Yhteydet Helsingin keskustaan, lentoasemalle ja muualle pääkaupunkiseudulle ovat hyvät. Muita vetovoimatekijöitä ovat erinomainen palvelutarjonta, virkistysalueet ja yhteisöllisyys. Kaupunkikulttuuri kukoistaa etenkin Myyrmäki-liikkeen ansiosta. Alue on profiloitunut myös katu- ja taiteen kaupunginosana. Kaavoituksen pääpaino on nyt Myyrmäen keskustassa. Uudet kaavoituskohteet sijoittuvat tiiviisti nykyiseen kaupunkirakenteeseen kehäradan vaikutusalueelle.

Kuohukujan ostoskeskus liittyy Myyrmäen pohjoisosan aluerakentamiseen. Ostoskeskuksen ympäristö on osa Uomatien ja risteävien jalankulkureittien muodostamaa, miellyttävää jalankulkuympäristöä. Ostoskeskus liittyy tiiviisti sen molemmiin puoliin oleviin asuinkerrostaloihin niiden matalien liiketilasiipien, porttikäytävien ja toistuvien aukiosommitelmien myötä. Kokonaisuus on hyvin säilynyt. Rakennuksen itäpuolella on pieni toriaukio, josta nousee portaita pitkin ostoskeskuksen paviljongeille. Aukio muodostaa viihtyisää julkista ulkotilaa.

Kiinteistö Oy Myyrmäki on teetetty ostoskeskusrakennuksesta ulkopuolisen asiantuntijan kuntotutkimuksen. Tutkimuksen mukaan rakennus on niin huonossa kunnossa, että sen taloudellinen käyttö on elinkaarensa päässä. Kuntotarkastuksen lisäksi rakennuksessa on tehty kartoituksia satuneiden vesivahinkojen johdosta. Rakennuksen tiloista on käytössä enää vain kolmannes.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Alue sijoittuu Myyrmäen pohjoisosaan moreeniselänteelle, joka kohoaa monin paikoin yli 48 metrin korkeuteen. Tällä selänteellä kulkee myös Mätäjoen ja Pitkäjärven valuma-alueiden välinen vedenjakaja. Kuohupuisto on yksi korkeimmista lakialueista, jonka korkein kohta on 48,6 metrin korkeudella. Siellä on vielä näkyvissä maiseman alkuperäinen luonne, jossa on komeita kallioita ja mäntyjä. Nykyisin suurin osa kaupunginosan pintamaasta on kuitenkin täyttömaata.

Vesistöt ja vesitalous

Nykytilanteessa kaava-alue on osin vettä läpäisemätöntä katto- ja asfalttipintaa ja osin puoliläpäisevää hiekkakenttää. Tonttien kuivatus perustuu yleiseen hulevesiviemärintiin. Kaava-alueen länssiosan hulevedet johdetaan Pellaksenojaan ja edelleen Varistonojaa Pikkujärveen ja Pitkäjärveen ja lopulta Espoossa mereen. Kaava-alueen itäosan hulevedet johdetaan Mätäjoaan. Mätäjoanlaakso on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen arvokas alue ja se toimii luontaisena tulva-alueena. Mätäjoanlaaksossa elää harvinaisia eläin- ja kasvilajeja, joista merkittävin on halavasepikkä. Kaava-alue ei ole pohjavesialuetta.

Maaperä

Kaava-alue on täyttömaata.

Topografia

Alue viettää hieman länteen. Maaston korko vaihtelee +41,9 ... 44,0 metrin välillä.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

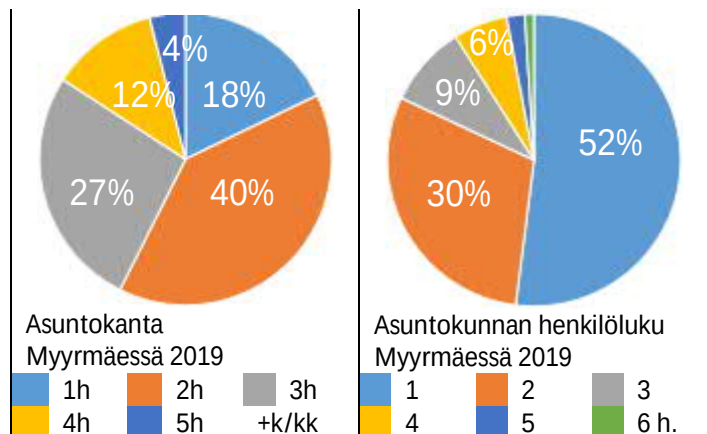
Väestön rakenne ja kehitys

Myyrmäki on Vantaan väkirikkain kaupunginosa, asukkaita nyt 17 200 henkeä, ja asukastiheydeltään suurin, 6 100 asukasta/km². Väkiluku on kasvanut täydennysrakentamisella koko vuosikymmenen. Asunnoista lähes kaikki ovat kerrostaloissa. Myyrmäen asutokunnista puolet on yhden hengen talouksia ja asutokunnan keskikoko on 1,8 henkeä. Asuntojen keskikoko on 61 m², yksiöitä on 18 %. Myyrmäkeläisten ikärakenne on nykyisin senioripainotteinen (65+ vuotiaita 23 %). Myös vieraskielisten osuus on kasvanut ja on nyt 24 %. Myyrmäen suuralueella on 57 000 asukasta. (1.1.2019)

Palvelut ja työpaikat

Myyrmäki on läntisen Vantaan aluekeskus, josta löytyy runsaasti julkisia ja kaupallisia palveluita. Kaupallisen ytimen muodostavat Myyrmannin ja Isomyyrin kauppakeskukset. Kaupunginosassa on erinomaiset vapaa-ajan palvelut. Alueella sijaitsee urheilutalo, uimahalli ja urheilupuisto. Myyrmäki on myös koulutuspalveluiden keskus.

Myyrmäessä on runsaasti työpaikkoja. Niistä suurin osa sijaitsee Kehäradan asemien läheisyydessä.

Kaupunkirakenne ja kaupunkikuva

Myyrmäki on osa Haaga – Vantaaksi kutsuttua rautatiehen ja Hämeenlinnanväylään tukeutuvaa kaupunkirakennetta. Kaavamuutosalue sijaitsee Myyrmäen pohjoisosassa Uomatien varrella noin 360 metrin päässä Louhelan asemasta. Myyrmäen rakentaminen alkoi Louhelasta ja Uomatieltä 1960-luvulla ja kaupunginosa rakentui vähitellen pohjoisesta etelään päin. Myyrmäkeä on rakennettu kaikkina eri vuosikymmeninä. Martinlaakson rautatie valmistui 1975 ja Kehärata 2015.

Uomatietä rajaavat asuinkerrostalojen punatiilipäädyt ja niihin liittyvät yksikerroksiset liiketilasiiivet. Naapuritonteilla on 4 – 8-kerroksisia taloja. Maanpäällinen kellari lasketaan nykyisin kerrokseksi. Viereisillä tonteilla Uomatien varrella on kaupallisia palveluita, muun muassa K-market ja R-Kioski.

Kuohukujan ostoskeskus.

R-kioski, Uomakuja 2.

JRa 2018

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kuohukujan ostoskeskusrakennus on vuodelta 1972 ja sen on suunnitellut Arkkitehtitoimisto Uniplan ky / Ilpo Hälvi. Rakennus on säilynyt osittain liikerakennuksena. Pääosa tiloista on tyhjiillään. Ostoskeskus on mittakaavaltaan pieni ja suunnittelultaan oman aikansa edustava esimerkki. Vantaan kaupunginmuseon ylläpitämässä Kirsti-tietokannassa rakennuksen kulttuurihistoriallinen arvo on luokkaa erittäin merkittävä, R1. Laatua laitakaupungilla –inventoinnissa (2008) ostoskeskusta on kuvattu muun muassa näin: Ostoskeskus on poikkeuksellisen näyttävä ja harkittu arkkitehtoninen teos, jonka rakennusosat vaikuttavat tarkasti suunnitelluilta ja ne on toteutettu huolellisesti. Ostoskeskus liittyy tiiviisti sen molemmin puolin oleviin, Eino Tuompon vuonna 1969 suunnittelemiin asuinkerrostaloihin niiden matalien liiketilasiipien, porttikäytävien ja toistuvien aukiosommitelmien myötä. Rakennus edustaa 1960-70-lukujen ostoskeskuksille ominaisen liimapuuarkkitehtuurin viimeisteltyä parhaimmistoa. Kokonaisuus on erittäin hyvin säilynyt.

Selvitys Vantaan vanhojen ostoskeskusten 1961 – 1986 maankäytön mahdollisuuksista (2015) sisältää inventointikortit ostareista. Tällä tietokannalla on pyritty hahmottamaan jokaisen ostoskeskuksen tai kauppakeskuksen kohdalla sen merkitystä osana Vantaan paikallishistoriaa, alueen kokonaisuutta sekä kehittymisen edellytyksiä. Lopullisesti kohteiden tulevaisuus ratkaistaan asemakaavoittamalla. Inventoinnissa Kuohukujan ostoskeskuksen todetaan liittyvän Myyrmäen pohjoisosan aluerakentamiseen. Ostoskeskuksen ympäristö on osa Uomatien ja risteävien jalankulkureittien muodostamaa, miellyttävää jalankulkuympäristöä. Ostoskeskus liittyy tiiviisti sen molemmin puolin oleviin asuinkerrostaloihin niiden matalien liiketilasiipien, porttikäytävien ja toistuvien aukiosommitelmien myötä. Rakennuksen itäpuolinen pieni toriaukio muodostaa viihtyisää julkista ulkotilaa. Ostoskeskuksen merkittävyys paikallisessa palveluverkossa on todettu olevan vähäinen ja sen kunto on heikko eikä rakennus ole taloudellisesti-tekniisesti korjattavissa. Kuitenkin rakennushistorialliselta arvoltaan ostoskeskus on inventoinnissa esitetty erittäin merkittäväksi.

Kuohukujan ostoskeskus.

Ostoskeskuksen itäpuoleinen aukio.

JRa 2018

Kuohukujan ostoskeskuksen (1972) jälkeen Myyrmäkeen ovat valmistuneet Myyrinpuhos (1975), Isomyyri (1985), Myyrmanni (1994) ja uusi Louhelan ostoskeskus (2012).

Asemakaavamuutostyön lähtökohtana on selvitetty erilaisia maankäyttövaihtoehtoja: kaavamuu-toshakemuksen mukainen vaihtoehto, jossa ostoskeskus puretaan ja tilalle esitetään asumista sekä ostoskeskuksen uudelleenkäytöstä säilyttävä ja osittain säilyttävä tarkastelu.

Rakennushistoriallinen selvitys, yhteenveto

Asemakaavamuutosta varten Kuohukujan ostoskeskuksesta on tehty rakennushistoriallinen selvitys (Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 30.11.2017).

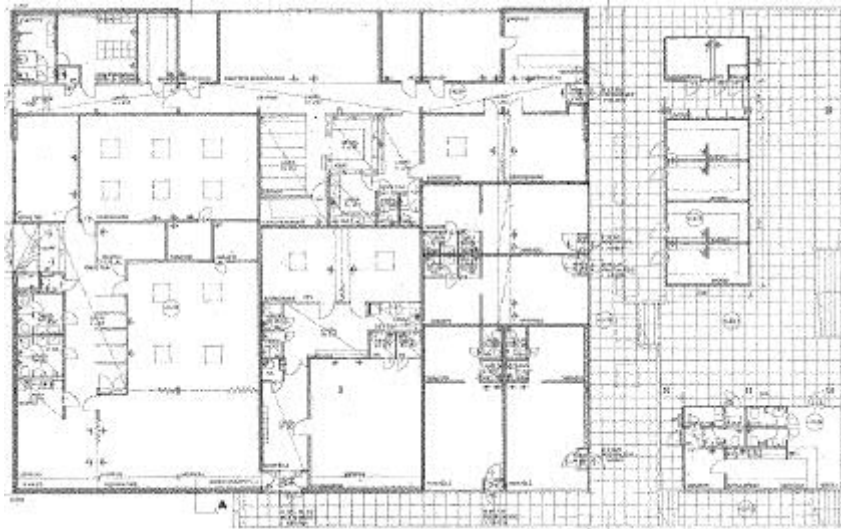
--- Ilpo Hälvän suunnittelema ostoskeskus on vuonna 1972 valmistunut suorakaiteenmuotoisen lii-kerakennuksen ja kahden pienemmän kioskipaviljongin muodostama kokonaisuus. Yhteinen katto ja paviljonkeja ympäröivä terassi sitovat osat yhdeksi kokonaisuudeksi. Ostari on oranssia paviljonkia lukuun ottamatta värimaailmaltaan tummasävyinen.

Kulttuurihistorialliset arvot

Hälvän suunnittelema kokonaisuus kuuluu Vantaan modernin rakennuskulttuurin kohteisiin ja on osa vantaalaista rakennusperintöä. Rakennus edustaa tyyliään konstruktivismia ja on 1970-luvun arkkitehtuurin tyylipiirteitä omintakeisesti yhdistävä kokonaisuus.

Vantaan kaupunki on teettänyt selvityksen vanhojen ostoskeskusten maankäytön mahdollisuuksista. Lautakunta poisti ostoskeskusten jaottelun eri koreihin. Rakennusvalvonnan arviona oli luokka 2 (heikko, tilanne huononee, ei taloudellisteknisesti korjattavissa) ja yleiskaavoituksen arviona luokka 3 (ostoskeskuksen merkittävyys paikallisessa palveluverkossa on vähäinen; kiinteistöä voidaan kehittää ilman että paikallinen palvelutarjonta heikkenee oleellisesti) (Heikkola, 2014; Rekonen, Aavaharju, Korhonen, Lamminen, Timo & Viitanen, 2015; Vantaan kaupunkisuunnittelu, Kala 18.5.2015). Ostoskeskus sai Laatua laitakaupungilla – Vantaan ostoskeskukset 1961 – 1989 -selvityksessä luokituksen "kansainvälisesti tai valtakunnallisesti merkittävä" (Helasvuo & Vainio 2008), mutta inventointi ei ollut kansainvälisesti eikä valtakunnallisesti kattava eikä kohde sisälly Museo-viraston valtakunnallisesti arvokkaisiin rakennussuojelukohteisiin. Kaupunginmuseo antoi Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930 – 1979 -inventointiraportissa luokituksen A1, Vantaan rakennusperinnön kannalta merkittävä (Eskola 2002). Nykyinen Vantaan kaupunginmuseon luokitus on R1, inventoitu kohde on kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä.

1972 valmistuneen rakennuksen ulkopuoli, sekä useat ovet, ikkunat ja tuulikaapit ovat säilyneet pääosin alkuperäisessä asussaan. Pintojen ja elementtien korjauksia ei ole rakennukseen juurikaan tehty ja näin ollen rakennus on kauttaaltaan huonossa kunnossa. Ulkoiset muutostyöt eivät ole tehty muistuttamaan alkuperäistä kovinkaan paljon, vaan julkisivujäsentelyä, väritystä ja materiaaleja on paikoin muutettu. Massoittelu ja suuret linjat ovat kuitenkin ennallaan. Muutostöitä on tehty tiheään ja huolettomasti etenkin sisätiloihin käyttötärpeiden muuttuessa.

Pohjapiirros.
Ilpo Hälvä 1971

Ostoskeskukseen
tehdyt muutokset.

■ Ei merkittäviä
muutoksia.

Uusittuja pintoja
ja yksityiskohtia:

■ 1970 – 1980
■ 1990 – 2000
■ 2000 – 2010

Kari Leppänen Arkki-
tehdit Oy 2017

Yleiseen kaupunkirakenteeseen suhteutettuna liikekeskukset voidaan jakaa karkeasti kahteen eri tyyppiin: pienimuotoisiin asuinalueita palveleviin ostoskeskuksiin ja autoilla liikkuville tarkoitettuihin suurellisiin kauppakeskuksiin. Kuohukujan ostoskeskus on pienimuotoinen sisä- ja ulkotilan käsittävä ostari. Rakennus on historiallisesti tyypillinen alueelleen. Uomatiellä, Myyrinmäen ostarin molemmin puolin on vastaavan ikäiset ostoskeskukset, joissa yhteneviä piirteitä ovat muun muassa tumma ulkoasu, matala tasakatto ja suorakulmaisuus. Lisäksi 1970-luvun ostoskeskussuunnittelulle tyypillinen yhtenäisen tilan luominen näkyy rakennuksissa sisätilojen muunneltavuutena, sekä ulkotilojen kattamisena. Muunneltavuus oli ostoskeskusten kohdalla hyvin keskeistä, niin tilaajan pyrkimysten kuin arkkitehdin suunnittelun kannalta. Rakennussuojelun kannalta muunneltavuus ja väliaikaisuus ovat kuitenkin erittäin haasteellisia lähtökohtia. (Ilkkala, Joutsalmi, 2010)

Ympäristöarvot

Piha-alue on ympäristön suhteen toistuva ja jäsennelty, mutta kasvillisuudeltaan vaatimatonta. Nykyisin yleisilme on epäsiisti ja levoton. Julkisviissa on runsaasti markiiseja ja mainoksia, jotka eivät ole keskenään yhtenäisiä.

Betonisokkeli.

Portaat ja kaide.

Palkit ja pilarit.

Sisätiloja.

Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 2017

Virkistys

Tontin vieressä on Kuohuaukio. Lähimmät viheralueet ovat Kuohupuisto (200 m), Viherpuisto (300 m) ja Raappavuoret (500 m).

Liikenne

Uomatie on paikallinen kokoojakuu, jonka liikennemäärä on 2 940 ajon/vrk (2018) ja nopeusrajoitus 40 km/h. Kuohukuja on päättävä lyhyt tonttikatu, 600 ajon/vrk (2018), 30 km/h. Uomatiellä on jalankulku-pyörätiet ja alikulkuja. Kuohukujalla on jalkakäytävät ja kadunvarsipysäköintiä.

Louhelan asemalle on noin 360 m. Uomatiellä kulkee useita bussilinjoja.

Tekninen huolto

Vedenjakelu

Kaava-alue on rakennetun vesijohtoverkoston piirissä. Kaava-alueen lähimmät yleiset vesijohdot sijaitsevat Uomatiellä (63 M 1988, 300 V 1969) ja Kuohukujalla/Kuohurinteellä (150 V 1969). Kaava-alue kuuluu vedenjakelujärjestelmässä Myyrmäen painepiiriin, johon vedet johdetaan Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta Helsingistä. Alueen painetasot vaihtelevat välillä +82 m... +95 m. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemäröinti

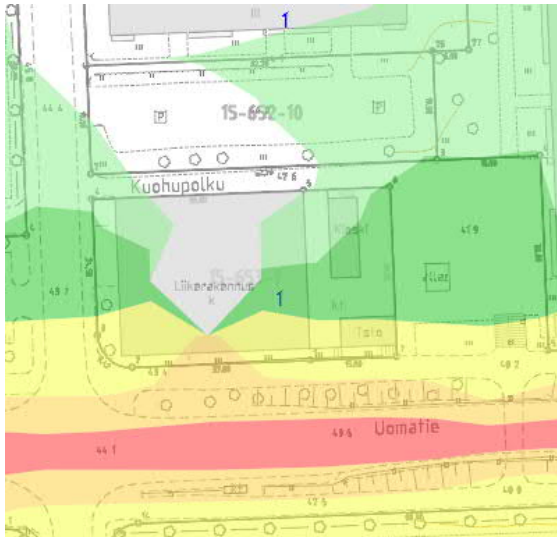
Kaava-alue on rakennetun jätevesiviemäriverkon piirissä. Kaava-alueen lähimmät yleiset jätevesiviemärit sijaitsevat Kuohukujalla/Kuohurinteellä (300 B 1969) ja Uomatiellä (300 B 1969). Kaava-alueen jätevedet johdetaan Vapaalan jätevedenpumppaamolle. Vapaalasta jätevedet johdetaan runkoviemäriin Vihdintien alitse Hämeenkylässä ja sieltä Hämevaaraan. Hämevaarassa runkoviemäri liittyy Espoon viemäriverkoston, jossa jätevedet ohjataan Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesijärjestelmä

Kaava-alue on rakennetun hulevesiviemäriverkoston piirissä. Kaava-alueen lähimmät yleiset jätevesiviemärit sijaitsevat Kuohukujalla/Kuohurinteellä (300 B 1969) ja Uomatiellä (400 B 1969, 300 B 1969). Hulevedet johdetaan hulevesiviemäreissä ja avo-ojissa Mätäojaan sekä Pellaksenojaan.

Sähköverkko ja kaukolämpö

Vantaan Energian pienjännitemaakaapeleita on kaava-alueen koilliskulmassa. Kaukolämpöjohdot kulkevat Kuohukujalla.

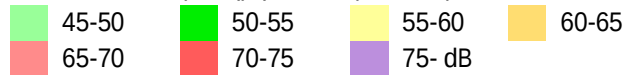

Ympäristöhäiriöt

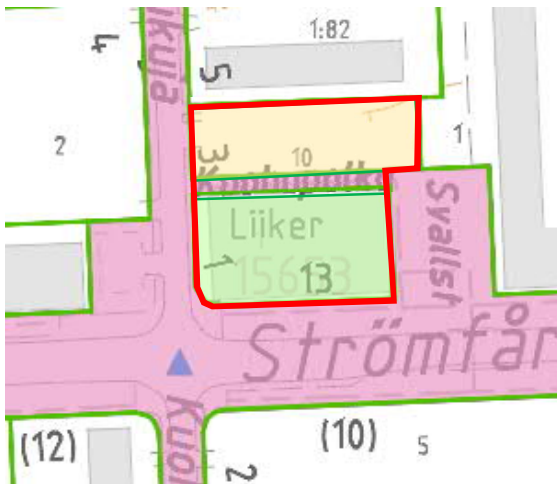
Alueella on lento- ja katumelua. Lentomelutaso Lden 50 ... 55 dB edellyttää asunnoilta 32 dB ja toimistoilta 28 dB ääneneristävyyttä sekä laskeutumisvyöhyke asunnoilta 35 dB ääneneristävyyttä. Katumelun torjuntasuunnitelma on esitetty jäljempänä. Tässä tapauksessa ääneneristävyysvaatimus lentomelua vastaan on määräävä.

Tiemelutilanne 2016.

Keskiaänitaso (LAeq), päivällä (klo 7-22)

Vantaan ympäristökeskus 2016

Maanomistus

Maanomistustilanne.

Maanomistaja		Alue
	Myymäen Huolto Oy	Kuohukuja 3
	Kiinteistö Oy Myyrinmäki	Kuohukuja 1
	Vantaan kaupunki	Katualueet

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

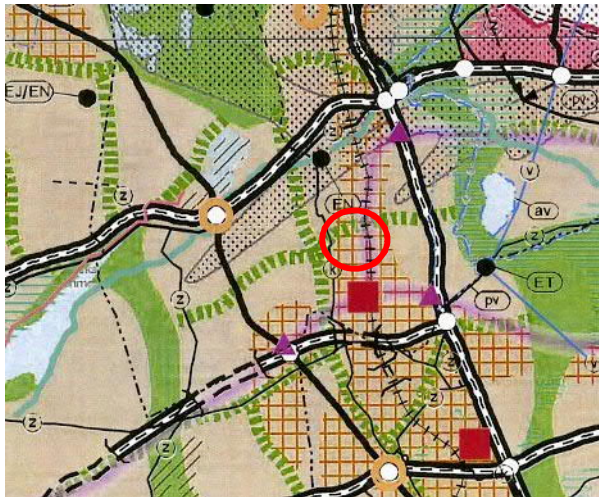
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Tähän asemakaavamuutokseen liittyviä tavoitteita (VN 14.12.2017)

- Luodaan edellytykset väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotutannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.

Yksittäiseen rakennushankkeeseen tavoitteet välittyvät kaavoituksen kautta.

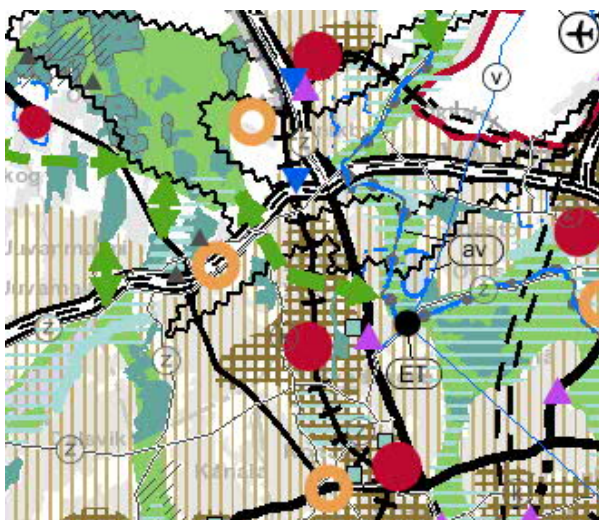
=> Kaavamuutos on tavoitteiden mukainen. Ostoskeskus ei ole valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö.

Maakuntakaava

Uudenmaan maakuntakaavoissa (2014) alue on taajamatoimintojen aluetta ja tiivistettävää aluetta.
=> Kaavamuutos on maakuntakaavojen mukainen.

- Keskustatoimintojen alue.
- Taajamatoimintojen alue.
- Tiivistettävä alue.
- Virkistysalue.
- Viheryhteystarve.
- Lentomelualue.
- Kaavamuutosalueen sijainti.

Uusimaa-kaava 2050, ehdotus

Kaavan tavoitteena on ohjata kasvua kestävästi. Louhela kuuluu pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeeseen. Kaavaehdotus oli nähtävillä syksyllä 2019. / Uudenmaan liitto
=> Kaavamuutos on maakuntakaavaehdotuksen mukainen.

- Pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke.
- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke.
- Keskustatoimintojen alue, keskus.
- Kaupan alue.
- Viheryhteystarve.

Yleiskaava

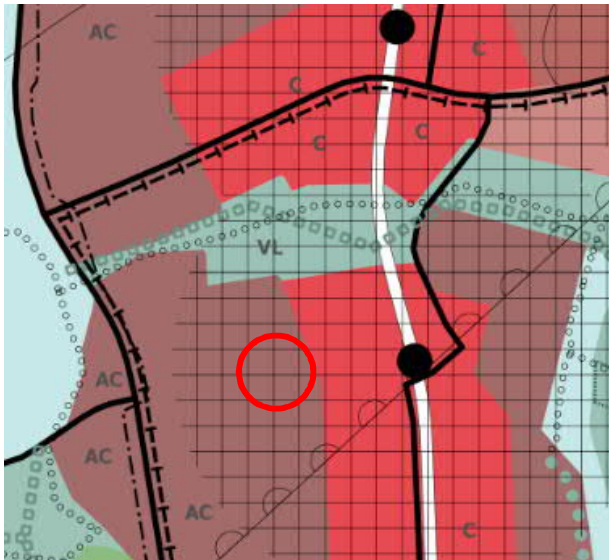
Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alue on tehokasta asuntoaluetta A1. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen. => Kaavamuutos on yleiskaavan mukainen.

Vantaan yleiskaava 2007

- A1 Tehokas asuntoalue.
- A3 Pientaloalue.
- C Keskustatoimintojen alue.
- P1 Palvelujen alue.
- PY Julkisten palvelujen ja hallinnon alue.
- VL Lähivirkistysalue.
- (LJ)-• Joukkoliikenteen terminaali.
- LR Rautatiealue.

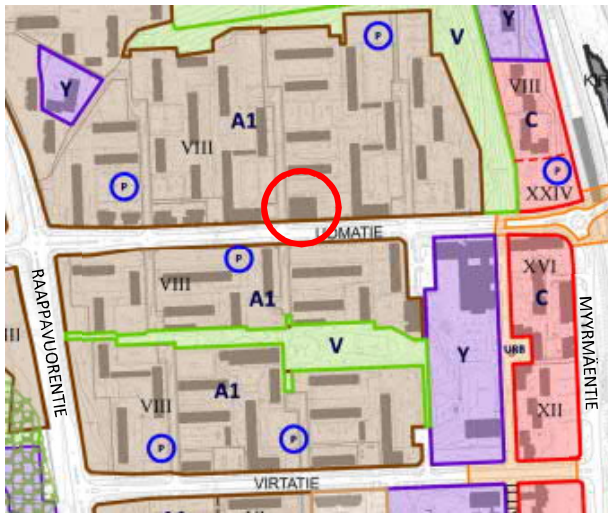
Yleiskaavaluonnos 2020

Kaupunki varautuu 90 000 asukkaan kasvuun vuoteen 2050, mikä tarkoittaa huomattavaa määrää rakentamista. Pääkeskustoista Tikkurilasta, Aviapoliksesta ja Myyrmäestä kehitetään monipuolisia työpaikkojen ja palvelujen keskittymiä. Tämä kaava-alue on asuntovaltaista keskusta-aluetta AC, kestävän kasvun vyöhykettä ja lentoaseman laskeutumisvyöhykettä. Kestävän kasvun vyöhyke on joukkoliikenteen runkolinjastoon tukeutuva vyöhyke, jolle kaupunginosan maankäyttöä tehostava rakentaminen ensisijaisesti ohjataan. (Kh 11.2.2019, ollut nähtävillä 18.2. – 29.3.2019)
=> Kaavamuuotos on yleiskaavaluonnoksen mukainen.

Vantaan yleiskaavaluonnos 2020

AC	Asuntovaltainen keskusta-alue.
C	Kaupunkikeskustan alue.
SL	Luonnonsuojelualue.
VL	Lähivirkistysalue.
	Kestävän kasvun vyöhyke.
	Ekologinen runkoyhteys.
	Ohjeellinen ulkoilureitti.
	Rautatieasema.
	Joukkoliikenteen runkoyhteys.
	Pyöräilyn baana.
	Laskeutumisvyöhyke.

Myyrmäen kaavarunko

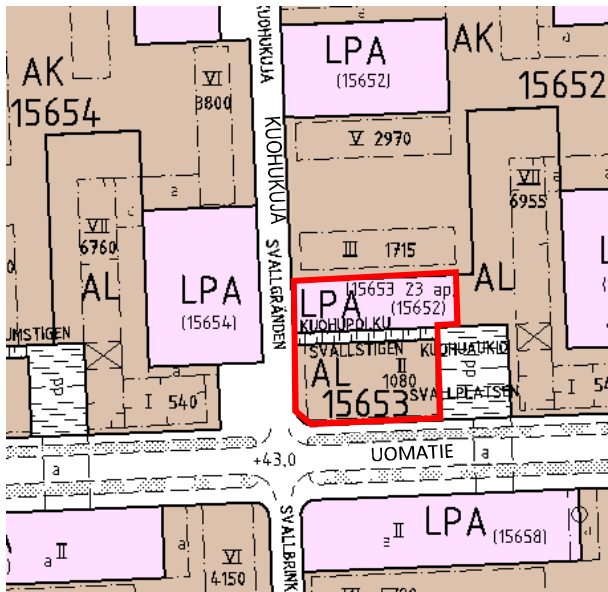
Kaavarungossa on määritelty tavoitteet ja keinot ohjaamaan Myyrmäen kokonaissuunnittelua. Kaavarungossa on esitetty, että tällä alueella voi yleisesti olla kahdeksankerroksista täydennysrakentamista. (Kh 29.4.2019 § 36)
=> Kaavamuuotos on kaavarungon mukainen.

A1	Tehokas asuntoalue.
C	Keskustatoimintojen alue.
URB	Urbaniin sykkeen alueet.
V	Virkistysalue.
Y	Yleisten rakennusten alue.
VIII	Suurin kerrosluku roomalaisin numeroin.
	Keskitetty pysäköinti.

Myyrmäen kaavarungon havainnekuva, ote.

Uomatien varrella kaupunkikuvaa muodostavat korkeat asuinrakennusten päädyt ja matalat liikerakennusten siivet. Maanpäällinen kellari laskeetaan nykyisin kerrokseksi.

Voimassa oleva asemakaava

Alueella on voimassa asemakaava 001319 (Kv 20.10.1997), jossa kaavamuuotosalue on asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta AL, autopaikkojen korttelialuetta LPA sekä jalankululle ja pyöräilylle varattua katualuetta (pp).

Ajantasa-asemakaava.

AK	Asuinkerrostalojen korttelialue.
AL	Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue.
LPA	Autopaikkojen korttelialue.
15652	Korttelin numero.
1080	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
II	Suurin kerrosluku (room. numeroin).
pp	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu.
	Kaavamuuotosalueen rajaus.

Asuinkortteleissa saa rakennusoikeuden ja kerrosluvun lisäksi rakentaa palvelutiloja 10 %.
Asuinkortteleissa saa ullakolle rakentaa sauna-, vaatehuolto- ym. tiloja.
LPA-alueelle on rakennettava korttelia 15653 varten 23 autopaikkaa.

Kaavoja, karttoja ja paikkatietoja voi katsoa tarkemmin: kartta.vantaa.fi

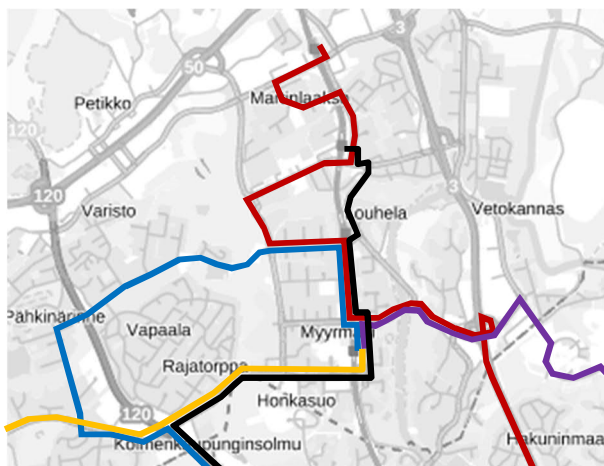
Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Tähdätään riittävään, monipuoliseen ja kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon. Tavoitteena laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys. (Kv 18.6.2018)

Vantaan asemakaavoituksen tavoitteet 2020

Kaavoitetaan laadukasta, kohtuuhintaista ja monipuolista asumista 260 000 k-m2.

=> Kaava tuottaa asumista 3 475 k-m2 ja 77 asuntoa.

HSL:n linjastosuunnitelma, luonnos

HSL esittää, että Myyrmäkeen tulisi Kehäradan lisäksi viisi tiheästi liikennöivää runkobussilinjaa. Näistä kolme kulkisi Louhelan aseman kautta. Linjasto on tarkoitus toteuttaa elokuussa 2022.

- 300 Elielinaukio – Vihdintie – Pähkinärinne – Louhelan asema – Myyrmäen asema
 - 400 Elielinaukio – Hämeenlinnanväylä – Myyrmäki – Louhelan as – Martinlaakso – Vantaankosken as
 - 520 Martinlaakso – Leppävaara – Matinkylä
 - 530 Myyrmäki – Jorvi – Espoon keskus – Matinkylä
 - 560 Myyrmäki – Malmi – Vuosaari
- Lisätietoja: hsl.fi

Rakennusjärjestys: Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010.

Tonttijako- ja rekisteri: Vantaan kiinteistörekisteri.

Rakennuskiellot: Ei ole.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

Ostoskeskus sijaitsee avaralla paikalla. Panoraama Uomatieltä.

TKa 14.1.2019

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA VIREILLETULO

Kiinteistö Oy Myyrinmäki haki kaavamuutosta 29.9.2017.

Kaavatyö otettiin kaupunkisuunnittelun vuoden 2018 työohjelmaan, nro 002364 (Kala 29.1.2018).

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.3.1 Osalliset

- Kaavoituksessa osallisia olivat
- alueen maanomistajat ja maanvuokraajat,
- kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, naapurit,
- asukas- ym. yhdistykset,
- kunnan jäsenet ja ne, jotka katsoivat olevansa osallisia,
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset,
- kunnan jäsenet ja ne, jotka katsoivat olevansa osallisia,
- Uudenmaan ELY-keskus, Liikennevirasto, Pelastuslaitos, Vantaan kaupungin museo, tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt, Uudenmaan liitto, HSY, HSL.

3.3.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin 1.2.2018. Asemakaavamuutoksen alkamisesta tiedotettiin Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa 3.2.2018 sekä kirjeitse 1.2.2018 maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Mielenpitoa pyydettiin 2.3.2018 mennessä. (MRL 62 §)

Kaavoituksen vireillä olosta ilmoitettiin kaavoituskatsauksessa Vantaan asukaslehdessä 9.3.2018.

Naapurikiinteistölle Asunto Oy Myyrinmäki (Kuohukuja 5) järjestettiin lisäksi erillinen kuuleminen kirjeellä 1.6.2018, johon mielenpitoa pyydettiin 3.8.2018 mennessä.

Asukastilaisuus osallisille järjestettiin 12.2.2018 ja erillinen kuulemistilaisuus Asunto Oy Myyrinmäkelle 14.6.2018, molemmat Kilterin koululla.

Osallistumisessa ja vuorovaikutuksessa saadut mielipiteet

Asukastilaisuudessa 12.2.2018 nousi esille muun muassa nykyisin tyhjillään olevat liiketilat ja autopaikkamäärän säilyminen. Osa asukkaista koki, että rakentaminen varjostaa pohjoispuolista asuinrakennusta. Sen sijaan itäpuolisen asuinrakennuksen asukkaat kokivat suunnitelman pääosin hyvänä. Osalta asukkaista tuli myös positiivista palautetta mm. arkkitehtuurista.

Erillisen kuulemistilaisuus 14.6.2018 järjestettiin kaavamuutosalueen naapurikiinteistölle As Oy Myyrinmäki, koska 12.2. järjestetyssä asukastilaisuudessa tuli kysymyksiä Kuohukuja 5:n autopaikkojen järjestämisestä. Paikalla oli neljä asuntoyhtiön edustajaa. Asukkaille esiteltiin asemapiirrosta, johon oli esitetty kummankin kiinteistön tarvitsemat autopaikat. Asukkaat pyysivät tarkistamaan viitesuunnitelmien autopaikkojen leveyden. Lisäksi todettiin, että pelastusajoneuvo tarvitsee enemmän tilaa autorivien välissä. Tämä tulisi olla noin 8 metriä. Korkoero Kuohupolun suuntaan voidaan hoitaa tukimuurilla, joka maisemoidaan. Kulku parkkialueelta aukiolle varmistetaan. Myös varjostuskaaviot esiteltiin asukkaille.

Kirjallisia mielipiteitä saatiin yhteensä 16 kpl, joista kaksi on saman taloyhtiön.

Tiivistelmä kirjallisista mielipiteistä

- Uusi rakentaminen on liian korkea. 8-kerroksinen rakennus varjostaa ympärillä olevia rakennuksia. Asuntojen arvo laskee, kun näköala muuttuu tämänhetkisestä.
- Liian tiheä uudisrakentaminen johtaa ahtaaseen asumistunnelmaan ja betonilähiön epämukavuuteen.
- Säilyykö Kuohukuja 5:n autopaikat? Onko niiden mitoitus riittävä?
- Ostoskeskusrakennus tulisi säilyttää (kaupunginmuseo ja muutama asukas)
- Saadaanko liiketiloihin toimijoita?

1. Caruna Oy / 1.2.2018

Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.

2. Asukas 1, Uomakuja 2 / 7.2.2018

Pyydän ottamaan huomioon kaavamuutostyötä tehtäessä seuraavat seikat:

- Korkea kerrostalo estää Uomakuja 2:n alakerrokseen tulevan valon ja auringonpaisteen.
- Näköala peittyy jo olemassa olevaan kasvillisuuteen (mm. isot kauniit koivut ym. luonnonpuut).
- Oma yksityisyys asunnossa ja parvekkeella häiriintyy, mikäli vastapäätä rakennetaan asuntoja, joista on suora näkyvyys Uomakuja 2:sen asuntoihin.
- Rakentaminen aiheuttaa huomattavaa melu- ja pölyhaittaa naapuritalojen asukkaille. Mahdollinen viikonloppuihin ja kesälomaan sijoittuva rakentamismelu haittaa pitkään jatkuessaan lähitalon asukkaita
- Asuntojen arvo laskee, kun näköala muuttuu tämänhetkisestä.
- Liian tiheä uudisrakentaminen johtaa ahtaaseen asumistunnelmaan ja betonilähiön epämukavuuteen.
- Toivon, että kaava suunniteltaessa säilytetään maltti tulevien talojen kerrosten lukumäärässä (max. 3 kerrosta kuten naapuritalossa Kuohukujalla)

Vastine:

- 8-kerroksinen asuinrakennus sijoittuu noin 60 metrin päähän Uomakuja 2:n julkisivusta. 1-kerroksisessa liikerakennuksessa ei ole asuntoja ja siinä on viherkatto.
- 8 kerrosta on perusteltua tässä kohdassa. Uomatien varrella on sarja 8-kerroksisten asuinrakennusten päätyjä yhdistettyinä 1-kerroksisiin liiketilasiipeihin. Mittakaava on sovitettu ympäröivään rakentamiseen Uomatien varrella. Maanpäällinen kellari lasketaan nykyisin kerrokseksi.
- Valitusta ratkaisusta on tehty varjostusanalyysit. Uusi 8-kerroksinen asuinkerrostalo ei merkittävästi varjosta ympäröiviä olemassa olevia asuinrakennuksia, vaikka hetkellisesti rakennuksen

varjo ohittaa nykyisen Uomatie 2:n rakennuksen. Toukokuusta heinäkuuhun varjostusolosuhteet eivät juuri muutu verrattuna nykytilanteeseen. Myös nykyiset puut varjostavat.

- Vaihtoehdon A (kaavan mukainen viitesuunnitelma) variaatioina tutkittiin kaksi muuta rakennuksen massoitteluvaihtoehtoa. A2-vaihtoehdossa 5 – 6 -kerroksinen rakennusmassa varjostaisi liikaa pohjoispuolista asuinrakennusta. Vaihtoehdossa A3 puolestaan pysäköintihallin päällä oleva piha jäisi varjoisaksi. Kumpikaan vaihtoehto ei istu alueen kaupunkikuvaan niin hyvin kuin vaihtoehto A1. Katso selostuksen kohta 3.5.

3. Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy / 13.2.2018

Sähköverkko: Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteen 1 mukaisesti. Keskijänniteverkkoa ei sijaitse suunnittelualueella. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko: Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöverkon siirtolinja liitteenä olevan piirustuksen mukaisesti (liite 2). Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan siirtolinjan sijainti ja mahdollinen siirtotarve. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

- Kaavassa huomioidaan sähköverkon maakaapeleiden sekä kaukolämmön siirtolinjan sijainti ja mahdollinen siirtotarve.
- Uomatiellä valaisin kiinnitetään rakennuksen seinään. Kuohukujaan lisätään tontilta 1 metrin kaistale, jolloin katuvalaisin ja kaapeli sijoittuvat katualueelle. LPA-tontille lisätään määräys katuvalaisimen ja kaapelin sijoittumisesta tontin puolelle. Pysäköintilaitoksen yhteyteen saa tarvittaessa sijoittaa muuntamon.

4. Asukas 2, myyrmäkeläinen / 14.2.2018

Palautteena suunnitelmaan pidän ehdotettuja uudisrakennuksia liian korkeana. Esim. Kuohukuja 5 näkymä etelään peittyy kohtuuttoman paljon, ja varsinkin alempien kerrosten asunnot jää kovin pimeiksi jos uusista rakennuksista tulee 7-8 kerroksisia. 5-6 kerrosta olisi mielestäni sopivampi korkeus.

Vastine: Katso vastine mielipiteeseen 8.

5. Asukas 3, Norotie 6 / 23.2.2018

Ostoskeskuksen arkkitehtuurissa on ilmeikkyyttä, jota toivon säilytettäväksi tulevassa rakentamisessa. Erityisesti ostoskeskuksen näkyvät liimapuupalkkirakenteet edustavat hyvin 1960-luvun tyyliä ja sopivat hyvin pohjoisen Myyrmäen metsäiseen värimaailmaan. Esimerkiksi liimapuupalkki-idean toteuttaminen tulevan rakentamisen katutasen kerroksessa voisi hyvin luoda jatkuvuutta alueen ilmeen nykytilaan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetty idea liike- ja palvelutilan sijoittamisesta Uomatien suuntaan on kannatettava. Alueella kävelyetäisyydellä (Myyrmäki ei ole tulkintani mukaan kävelyetäisyydellä) olevat palvelut ovat sen verran pienimuotoisia, että liike- ja palvelutilan sijoittaminen kaavatyon 002364 tarkastelukohteen kivijalkaan on käytännössä välttämätöntä riittävien kaupallisten lähipalveluiden turvaamiseksi.

Alueen palveluverkko laajemmin ajateltuna tukisi esitettyä isompaakin asuinkerrosalaa. Tässä tapauksessa isompi kerrosala poissulkenee ostarin kokonaan säilyttävän vaihtoehdon. Ostarin osittain säilyttävä vaihtoehto voisi yllä mainituista kaupunkikuvallisista syistä olla mielekäs, jos se vaan on kustannustehokkaasti toteutettavissa.

Lähialueella on lukuisia pieniä aukioita. Tässä tapauksessa en pitäisi välttämättömänä aukion säilyttämistä ainakaan kokonaisuudessaan, sillä lähialueen nykyisetkin aukiot ovat lähinnä läpikulkupaikkoja ja tässä tapauksessa aukio sijaitsee vielä varsin varjoisassa kohdassa, mikä ei tue aukion houkuttelevuutta.

Vastine:

- Asemakaavamuutoksen lähtökohtana on selvitetty erilaisia maankäyttövaihtoehtoja: kaavamuutoshakemuksen mukainen vaihtoehto (A), jossa ostoskeskus puretaan ja tilalle esitetään asumista sekä ostoskeskuksen uudelleenkäytöstä vaihtoehtoisen säilyttävän (B) ja osittain säilyttävän tarkastelun (C). B- ja C-vaihtoehdot pohjautuvat kaupunkisuunnittelun teettämään ostoskeskusten uudiskäytön ideointityöhön, jossa konsulttina oli Optiplan Oy.
- Vanha ostoskeskus on heikossa kunnossa eikä ole taloudellisteknisesti korjattavissa. Myös uuden käyttötarkoituksen löytäminen säilytettävälle ostoskeskukselle (vaihtoehto B) voi olla vaikeaa. Kaupungillakaan ei ole tarvetta tämän tyyppisille tiloille. Kaupungin tilojen sijoittaminen ostoskeskukseen on haastavaa sekä taloudellisesti että toiminnallisesti. Päiväkodin pihalle ei ole tilaa. Myöskään melun ja pienhiukkasten kannalta tämä ei ole kaupungin ohjeiden mukaan sopiva paikka kaupungin omalle päiväkodille. Yksityinen päiväkotikiinteistö saattaisi kuitenkin sijoittua tänne. Kaupunginosan muita palveluita kuten asukastiloja keskitetään Myyrmäen asemanseudulle. Rakennuksesta enää kolmannes on käytössä heikon kunnan vuoksi. Rakennuksen suojelun vaatiminen on omistajalle kohtuutonta ottaen huomioon huomattavan kalliin korjauksen (Optiplanin arvio 2 200 000 €) suhde rakennuksen tuottoon tällä paikalla.
- Osittain säilyttävässä vaihtoehdossa C esitetty palveluasuminen ei ole mahdollista. Tavalliselle asumiselle ratkaisussa ei riitä autopaidat. Vanhat rakennusosat eivät ole käyttökelpoisia.

6. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL / 23.2.2018

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukainen Myyrmäen alueen tiivistäminen tukee hyvin Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma HLJ 2015:n kärkitavoitteiden toteutumista. Suunnitteluala sijaitsee kohtuullisen kävelymatkan päässä Louhelan rautatieasemasta. Lisäksi alueen eteläreunalla Uomatietä pitkin kulkevat bussilinjat 311A, 335/B, 411, 415N, 431N, 565, 571 ja 574. Alueelta on myös hyvät polkupyöräyhteydet eri puolille Vantaata sekä joukkoliikenteen solmukohtiin. Lisäksi Raappavuorentielle on yleiskaavassa linjattu pikaraitiotievaraus.

Alueen eteläreunalla on Kuohukujan pysäkki itään päin. Pysäkin pari sijaitsee Kuohukujan ja Uomatien luoteiskulmassa vähän suunnittelualan ulkopuolella. Pysäkkien sijainti on hyvä, mutta ne eivät täytä nykyvaatimuksia mm. leveyden osalta. Aluetta suunniteltaessa pysäkkejä tulee parantaa, niiden kunto on hyvä tarkistaa ja tehdä mahdolliset korjaustoimenpiteet samassa yhteydessä. Tavoitteena tulee olla kahden teliauton mittaiset esteettömät pysäkit. Uomatietä pitkin on alustavasti myös suunniteltu runkolinjan reitti.

HSL haluaa jatkossa edelleen osallistua Myyrmäen aluetta koskevaan suunnitteluun, mikäli sillä on vaikutuksia alueen liikennejärjestelyihin.

Vastine: Linjasto muuttuu, kun runkolinjasto toteutetaan. Pysäkki ei sijaitse kaavamuutosalueella. Pysäkkiä voidaan tutkia erikseen runkolinjojen suunnittelun yhteydessä.

7. Asukas 4, Uomakuja 2 / 27.2.2018

Toivoisin, että suunnitelmissa huomioidaan lähitalojen asumisviihtyvyys. Kahdeksan kerroksinen kerrostalo on aivan liian korkea, joka ratkaisevasti varjostaa lähi-taloja. Ymmärrän, että vanha ostari alkaa olla tiensä päässä, enkä vastusta sen purkamista. Eikö tulevaisuuden suunnitelmissa voitaisi toteuttaa matalampaa, korkeintaan neljä-viisi kerroksista taloa. Mielestäni matalampi talo sopisi katukuvaankin paremmin, onhan vieressä matala kerrostalo ja ruokakauppa.

Vastine: Katso vastineet mielipiteeseen 2 ja 8.

8. Asunto Oy Myyrinmetsän hallitus / 28.2.2018

Auringon varjostus

Esitettyjen suunnitelmien mukaan Kuohukuja 1:een (KOy Myyrinmäki) tuleva rakennus olisi varsin korkea. Koska etäisyys As Oy Myyrinmetsän (Kuohukuja 5) rakennukseen on arviolta samaa luokkaa kuin uuden Myyrinmäen korkeus, uuden rakennuksen luoma varjo poistaisi Myyrinmetsän etelän puoleisilta parvekkeilta ja ikkunoilta suoran auringonvalon ajoittain kokonaan. Tämä vähentäisi merkittävästi Myyrinmetsän asukkaiden asumisviihtyvyyttä ja ennen pitkää vaikuttaisi heikentävästi myös asuntojen arvoon.

Monet Myyrinmetsän asukkaat ovat aikanaan hankkineet asuntonsa luottaen siihen, että eteläparvekkeella voi nauttia auringonvalosta matalan Myyrinmäen rakennuksen yli keskipäivästä alkuiltaan. Lähin korkea rakennus, joka edes teoriassa olisi voinut varjostaa Myyrinmetsän asuntojen eteläpuolta, on kaukana Uomatien eteläpuolella. Siksi viereisen Myyrinmäen korkeuden kasvattaminen näin merkittävästi muuttaa Myyrinmetsän asukkaiden tilanteen auringonvalon osalta täysin. Vaikka varjot ovat lyhimmillään ja varjostuksen haitat siten pienimmillään kesäisin, korkean rakennuksen varjon aiheuttama haitta asumisen laadulle on merkittävä.

Niinä vuoden- ja vuorokaudenaikoina, jolloin Myyrinmäen aiheuttama varjo ylettyy Myyrinmetsän katolle, katolle mahdollisesti suunniteltujen aurinkopaneelien tuotto pienenee. Paneelien vähäisenkin osittainen varjostus vähentäisi saatavan aurinkosähkön määrää siinä määrin, että varjostus käytännössä poistaa Myyrinmetsältä mahdollisuuden aurinkosähkön käyttöön tulevaisuudessa.

Varjostuksen tarkemman kohdentumisen arviointi edellyttää tutkimusta, jossa uuden Myyrinmäen varjon koko ja suunta kuvataan eri vuoden- ja vuorokaudenaikoina. Laskelmassa tulee myös käyttää Myyrinmäelle vaihtoehtoisia rakennuskorkeuksia.

Pysäköinti Kuohukuja 3:n autopaikkatontilla

Myyrinmäen pysäköinnissä on tarkoitus valtaosin tukeutua Kuohukuja 3:ssa sijaitsevalle Myyrinmetsän kanssa yhteiskäytössä olevalle autopaikkatontille. Mitoitus on suunniteltu siten, että Myyrinmäki ottaisi tontilta käyttöönsä 23 autopaikkaa. Tällä hetkellä autopaikkatontilla on paperilla Myyrinmetsällä 22 paikkaa (joista 20 vuokrattuna) ja Myyrinmäellä 23 paikkaa (joista 7 vuokrattuna). Todellisuudessa autopaikkatontille on toteutettu 32 autopaikkaa, joista vuokrattuna on yhteensä 27.

Myyrinmäen autopaikkoihin sovelletaan hyvin tiukkaa normia: yksi autopaikka 130 kerrosneliömetriä kohden. Näin ollen on odotettavissa, että kaikki autopaikkatontille Myyrinmäen käyttöön suunnitellut 23 autopaikkaa tarvitaan ja osa asukkaista jää jonoon. Ongelma on siinä, että Myyrinmetsän nykyiset 20-22 paikkaa ja Myyrinmäen tulevat 23 paikkaa eivät mahdu nykyiselle tontille.

Tarvittavien autopaikkojen määrä ja niiden sijoittelu tulee täsmentää suunnitelmissa ottaen huomioon vallitsevan tilanteen. Myyrinmäen suunnitelmat eivät saa johtaa siihen, että Myyrinmetsän käytössä olevaa autopaikkamäärää vähennetään. Myyrinmäen autopaikkojen runsas todellinen lisätarve (nyt 7 paikkaa käytössä, jatkossa melko varmasti 23 paikkaa) kumpuaa yksinomaan Myyrinmäen laajentumissuunnitelmasta. Suunnitelma ei tällöin saa aiheuttaa Myyrinmetsälle lisäkustannuksia esimerkiksi autopaikkojen mahdollisen lisärakentamisen osalta.

Vastine:

- 8-kerroksisen uudisrakennuksen kapeampi pääty sijoittuu noin 30 metrin päähän Kuohukuja 5:n julkisivusta. Rakennusmassan päätyjä on hiukan kavennettu alkuperäisestä suunnitelmasta. 1-kerroksisessa liikerakennuksessa ei ole asuntoja ja sen katolla on viherpiha.

- 8 kerrosta on perusteltua tässä kohdassa. Uomatien varrella on sarja 8-kerroksisten asuinrakennusten päätyjä yhdistettyinä 1-kerroksisiin liiketilasiipiin. Mittakaava on sovitettu ympäröivään rakenteeseen Uomatien varrella. Maanpäällinen kellari lasketaan nykyisin kerrokseksi.
- Valitusta ratkaisusta on tehty varjostusanalyysit. Uusi 8-kerroksinen asuinkerrostalo ei merkittävästi varjosta ympäröiviä olemassa olevia asuinrakennuksia, vaikka hetkellisesti rakennuksen varjo ohittaa nykyisen Kuohukuja 5:n rakennuksen. Huhtikuusta elokuuhun varjostusolosuhteet eivät juurikaan muutu nykytilanteeseen verrattuna.
- Vaihtoehdon A (kaava mukainen viitesuunnitelma) variaatioina tutkittiin kaksi muuta rakennuksen massoittelevaihtoehtoa. A2-vaihtoehdossa 5 – 6 -kerroksinen rakennusmassa varjostaisi liikaa pohjoispuolista asuinrakennusta. Vaihtoehdossa A3 puolestaan pysäköintilaitoksen päällä oleva piha jäisi varjoiseksi. Kumpikaan vaihtoehto ei myös istu alueen kaupunkikuvaan niin hyvin kuin vaihtoehto A1. Katso selostuksen kohta 3.5.
- LPA-tontilla säilyy Kuohukuja 5:n nykyinen autopaikkamäärä 27 kpl.

9. Asukas 5, Uomakuja 2 / 1.3.2018

Kuohukuja 2:n uusissa suunnitelmissa pistää silmään suunnitellun uuden kerrostalon korkeus. Sekä Uomakuja 2:n että Uomatie 15:n kerrostalo on seitsenkerroksinen ja lisäksi Kuohukuja on muutama metrin korkeammalla kuin katutaso Uomakuja 2:n ja Uomatie 15:n kerrostalojen eteläpäädyssä. Tällöin vanhan ostarin paikalle suunniteltu kerrostalo olisi toteutuessaan 8-kerroksisena huomattavan paljon ympäristön rakennuksia korkeampi, tavallaan kaksi kerrosta naapureitaan korkeampi. Niin korkeana se ei suinkaan sulautuisi luontevasti ympäristöönsä. Päinvastoin talo töröttäisi silmiinpistävän häiritsevästi ja lisäksi varjostaisi naapuritaloja ja pientä toria. Näin ollen vaikuttaisi kaikin puolin järkevältä, että uudesta talosta tehtäisiin enintään kuusikerroksinen.

On harmillista, että ostaria suunnitellaan purettavaksi, vaikka rakennus on todettu kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittäväksi. Epäilemättä asiaan vaikuttaa suuresti se, että osa liiketiloista on ollut pitkään tyhjänä. Herää kuitenkin epäily, ettei uusiinkaan liiketiloihin saada pysyviä vuokralaisia, kun niitä ei nykyisiinkään tiloihin saada.

Vastine: Katso vastineet mielipiteisiin 2, 5 ja 8.

10. Asukas 6, Uomakuja 2 / 1.3.2018

Älkää ihmeessä rakentako Uomatien korkeimmalle paikalle tikkuna silmään pistävää kolossia. Vierailet korkeat talot ovat viettävällä rinteellä tai vastapäätä 6-kerroksinen. Ymmärrän, että trendinä on nykyisin tupata taloja joka rakoon, jotka sitten seuraava sukupolvi purkaa. Matalampi rakennus menettelee, jos on pakko rakentaa ja pilata entinen hyvä suunnitelma. Kivijalkakaupat voitte unohtaa. Kuka niitä käyttää? Ei täällä pussin perällä suutarit, pesulat, erikoismyymälät pärjää. Entisetkin ovat lähteneet.

Informaatiotilaisuus oli varmasti tarpeellinen, mutta onko täysi mahdollisuus opetella mikrofonin käyttöä. Puhujat olivat pääsääntöisesti epäselvästi mumisevia, solkottavia puhujia, joista osa ei edes käyttänyt mikrofonia. Yleisöä poistui. Jo entinen suomen kielen opettajani opetti: puhukaa selkeästi ja kuuluvasti.

Vastine: Katso vastineet mielipiteisiin 2 ja 8.

11. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY / 1.3.2018

Asemakaavamuuotosalueen lähimmät jakelu- ja keräilyverkostoyhteydet sijaitsevat Kuohukujalla (vj 150, jv 300, hv 300), Uomatiellä (vj 300, hv 300) ja toriaukiolla (hv 300). Asemakaavan laatimisen johdosta muodostuvien uusien tonttien kytkentä vesihuoltoon tarkastellaan kustannusarvioineen kaavoituksen edetessä ja esitetään kaavaselostuksen osana vesihuollon esisuunnitelmassa.

Asemakaavan muutosalueella, nykyisellä pp-alueella sijaitsee huleveden yleinen keräilyviemäri (hv 300). Mikäli asemakaavan muutos aiheuttaa yleisen huleveden johtosiirtotarpeen, tulee johtosiirrosta ja sen kustannuksista sopia HSY:n kanssa.

Kiinteistöjen 15-652-10, 414-1-82, 414-1-81 ja 15-652-1 yhteinen hulevesitonttiviemäri sijaitsee kaavamuutosalueen itäosassa nykyisellä pp-alueella. Ennen kaavamuutosalueen rakentamista tulee sopia kiinteistöjen liitosten mahdollisesta uudelleen järjestelystä. HSY ei osallistu yksityisten johtojen siirtokustannuksiin.

Vastine: Kiinteistöjen liitosten mahdollisesta uudelleen järjestelystä sovitaan erikseen ennen kaavamuutosalueen rakentamista.

Ostoskeskus Uomatien suuntaan. Vain osa julkisivusta on avointa liiketilaa.

TKa 14.1.2019

12. Vantaan kaupunginmuseumu / 2.3.2018

--- Kuohukujan ostoskeskus on Vantaan kaupungin erittäin merkittäväksi arvoitettu rakennusperintökohde. Rakennus on mukana vuonna 2008 valmistuneessa Vantaan ostoskeskusten inventoinnissa, jossa se on saanut korkeimman luokitustunnuksen. Vuonna 2015 valmistuneessa päivitysinventoinnissa, sen kulttuurihistoriallisen tarkastelun osiossa, todettiin kohteen rakennusperintöarvojen säilyneen ja luokitus pysyi tältä osin ennallaan. Rakennuksesta on tehty rakennushistoriallinen selvitys (Kari Leppänen arkkitehdit Oy 30.11.2017), joka täydentää olemassa olevaa inventointitietoa ja kulttuurihistoriallinen arvottaminen voidaan suorittaa kaavatyötä varten.

Arkkitehti Ilpo Hälvän suunnitelmien mukaan rakennetun Kuohukujan ostoskeskuksen rakentaminen ajoittuu 1970-luvun suuren massamuuton ja kaupungistumisen aikaan. Tämä yhteiskunnallinen murros vaikutti suuresti Vantaaseen, joka pääkaupunkiseudun kuntana houkutteli maalta muuttavaa väestöä ja väestömäärä kasvoi räjähdysmäisesti. Vantaasta tuli virallisesti kaupunki vuonna 1974. Teollistuvan yhteiskunnan keskusten kasvupainetta helpottamiseksi kehittyi aluerakentamismalli, jonka puitteissa suuri osa Vantaan uusista asutuskeskuksista rakentui. Suunnittelutavoitteet noudattivat 1970-luvulle tultaessa tiivisasutuksen mallia, niin kutsuttua kompaktikaupunki-ideologiaa.

Pohjois-Myyrmäki on yksi Vantaan lähiöaluekokonaisuuksista, joka suunniteltiin ajan ihanteiden mukaisesti löyhää ruutukaavaa noudattaen. Kaikkein tyypillisin lähiö Myyrmäki ei kuitenkaan ole sen aseman viereen sijoittuvan palvelukeskuksen takia. Alue suunniteltiin kunnan läntiseksi keskukseksi, vastapainoksi idässä sijaitsevalle Tikkurilalle. Pohjoisosiltaan kaupunkirakenne asuin-kerrostaloineen ja niihen liittyvine pienine liikerakennuksineen edustaa jo tyypillisempää lähiömaailmaa. Uomatien, joka kulkee Kuohukujan ostoskeskuksen eteläpuolella, varrelle sijoittuu

Myyrmäen rakentamisen ensimmäiset vaiheet. Varsinainen aluekeskus palveluineen saatiin alueelle paljon suunniteltua myöhemmin ja palvelut olivat alkuvuosikymmeninä pääosin pienten liikkeiden varassa.

Teollistuva rakennustapa saneli sauntotarpeen kasvaessa etenevässä määrin asuinrakennusten muodon ja sijainnin, jolloin suunnittelijoiden merkitys alueiden arkkitehtonisessa ilmeessä väheni. Merkittävimmiksi suunnittelukohteiksi nousi usein alueiden julkiset rakennukset, kuten ostoskeskukset, joiden suunnitteluun pystyttiin panostamaan enemmän. Niiden arkkitehtuurissa ilmenee hyvin ajan suunnitteluihanteet.

Kuohukujan ostoskeskuksen arkkitehtuuri noudattaa jo 1960-luvulla alkanutta konstruktivistista suuntausta, jonka keskeinen ajatus on rakenteiden korostaminen. Konstruktivistisen rakennuksen tunnuspiirteitä ovat suorakulmaisuus, avoin pohjaratkaisu, pilari-palkkijärjestelmä, tasakatto, kevyet seinärakenteet sekä suuret lasipinnat. 1960-luvulla ostoskeskusrakentamisessa oli tyypillistä, että saman katon alle ryhmiteltiin rakennusmassoja siten, että syntyi katettuja käytäviä ja edustiloja. Myös rakenneosien konstastisuuden (kevyt – raskas) korostaminen, esimerkiksi kattorakenteen ja paviljonkien kohdalla, on 1960-luvun ihanteiden mukaista. 1970-luvun lisän arkkitehtuuriin tuovat rakennuksen länsipäädyn harjattua tiiltä olevat julkisivut ja paviljonkien osittain säilynyt oranssi väri. Rakennuksen itäpuolella oleva aukio nitoo rakennuksen osaksi kompaktikaupunki-ideologian mukaista kokonaissuunnitelmaa. Kävely-ympäristön miellyttävyyden varmistaminen oli osa suunnittelua ja sitä on Kuohukujan ostoskeskuksen aukion kohdalla pyritty varmistamaan muun muassa istutuksilla, laatoituksilla ja kiinteillä piharakenteilla.

Kuohukujan ostoskeskusta koskevissa selvityksissä ilmenee, että rakennus on arkkitehtonisesti harvinainen, alueelleen tyypillinen ja aikansa edustava rakennus, jossa on hyvin näkyvissä alkuperäiset suunnitteluihanteet ja alkuperäiset materiaalit. Rakennuksessa on säilynyt näihin päiviin liiketoimintaa ja sillä on historiallista todistusvoimaisuutta. Rakennuksella on ympäristöarvoa osana pohjoisen Myyrmäen jalankulkuympäristöä. Näiden arvojen perusteella museo toteaa ostoskeskuksen suojeluperusteiden täyttyvän. Näin ollen kaupunginmuseumo näkee, että säilytettävän vaihtoehdot tutkiminnan tulee olla lähtökohtana alueenkehittämiselle. Kaavatyön aikana tulevaisuudessa selvittää millä edellytyksillä ostoskeskus voitaisiin kunnostaa tai miten täydennysrakentamista voitaisiin alueelle tehdä ilman, että rakennuksen purkamisen johdosta kulttuurihistoriallisia arvoja menetetään.

Myyrmäessä tehtävän kaavarungon tavoitteina on paikallisidentiteetin vahvistaminen ja paikan henki, mieleenpainuva kaupunkikuva ja viisaasti täydentyvä kaupunki. Nämä ovat kaikki teemoja, jotka tukevat rakennuksen säilyttämistä. Pohjois-Myyrmäen alueen yleisilme on vielä hyvin säilynyt ja Kuohukuja ostoskeskuksen suojelu täydentyvässä ympäristössä ylläpitäisi alueen ominaispiirteitä ja toisi uudistuvaan kaupunkikuvaan mielenkiintoa. Näkyvissä olevat eri historiallisten kehitysvaiheiden konkreettisen ilmentymät ovat identiteetin kannalta vahvistavia tekijöitä. Ostoskeskukset ovat oma erityinen rakennustyyppinsä, joilla on keskeinen rooli niin lähiöalueiden fyysisessä kaupunkirakenteessa kuin yhteiskunnallisen ilmiön kuvaajana.

Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolaila (295/1963) rauhoitettuja muinsisjäänöksiä.

Vastine:

Ostoskeskusselvityksen (2015) mukaan ostoskeskuksen merkitys palveluverkossa on vähäinen ja rakennusvalvonnan arvion mukaan kunto on heikko eikä rakennus ole taloudellisteknisesti korjattavissa. Rakennuksen tiloista vain kolmannes (35 %) on heikon kunnan vuoksi enää käytössä. Kaavaa varten on tehty kuntoselvityksiä. Jäljempänä myös Arkkitehdit Leppänen Oy:n lausunto.

- Asemakaavamuutoksen lähtökohtana on selvitetty erilaisia maankäyttövaihtoehtoja: kaavamuutoshakemuksen mukainen vaihtoehto (A), jossa ostoskeskus puretaan ja tilalle esitetään uutta asuin- ja liikerakennusta sekä ostoskeskuksen uudelleenkäytöstä vaihtoehtoisen säilyttävän (B) ja osittain säilyttävän tarkastelun (C). B- ja C-vaihtoehdot pohjautuvat kaupunkisuunnittelun teettämään ostoskeskusten uudiskäytön ideointityöhön, jossa konsulttina oli Optiplan Oy (2018) ja johon kaupunginmuseo osallistui.
- Uuden käyttötarkoituksen löytäminen säilytettävälle ostoskeskusrakennukselle (vaihtoehto B) voi olla vaikeaa. Kaupungillakaan ei ole tarvetta tämän tyyppisille tiloille. Kaupungin tilojen sijoittaminen ostoskeskukseen olisi haastavaa sekä taloudellisesti että toiminnallisesti. Päiväkodin pihalle ei ole tilaa. Myöskään melun ja pienhiukkasten kannalta tämä ei ole kaupungin ohjeiden mukaan sopiva paikka kaupungin omalle päiväkodille. Yksityinen päiväkotitoi saattaisi kuitenkin sijoittua tänne. Kaupunginosan muita palveluita kuten asukastiloja keskitetään Myyrmäen aseman seudulle. Rakennuksesta enää kolmannes on käytössä heikon kunnon vuoksi. Rakennuksen suojelun vaatiminen on omistajalle kohtuutonta ottaen huomioon huomattavan kalliin korjauksen (Optiplanin arvio 2 200 000 €) suhde rakennuksen tuottoon tällä paikalla.
- Osittain säilyttävässä vaihtoehdossa C esitetty palveluasuminen ei ole mahdollista. Tavalliselle asumiselle ratkaisussa ei riitä autopaikat. Vanhat rakennusosat eivät ole käyttökelpoisia.
- Kaupunginmuseo on antanut asiassa lausunnon, joka on erillisenä liitteenä.

13. Asukas 7, Kuohukuja 6 / 2.3.2018

Kuohukujan ostarin tilalle on syytä rakentaa uusi talo. Siinä tulee olla enintään neljä kerrosta. Tällöin se soveltuu hyvin erityisesti pohjoispuolella olevien talojen yhteyteen. Korkeamman talon rakentaminen nimenomaan tähän kohteeseen ei ole tarpeen myöskään asuntopulaa helpottamaan. Myyrmäen asuinalueella on jo laajennettu ja laajennetaan edelleen. Näille uusille alueille voidaan rakentaa korkeampiakin taloja. Huono esimerkki vanhojen talojen yhteyteen sijoitetusta korkeasta talosta on Raappavuorentien ja Rajatorpantien kulmaan rakennettu talo.

Vastine: Katso vastineet mielipiteisiin 2 ja 8.

14. Asukas 8, Uomatie 15 / 2.3.2018

1.2.2018 päivätty osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nimetty otsikolla "Kuohukujan ostarin tilalle asuntoja". On erikoista, että otsikossa annetaan ymmärtää, että asia on jo päätetty. Pidän menettelyä hyvin hallinnon vastaisena ja kansalaisia harhaanjohtavana.

Suunnitelmassa on kuitenkin hyvin selostettu alueen nykytilanne ja se antaa mielestäni hyvät lähtökohdat asian puolueettomalle käsittelylle. Nykytilanne ei suinkaan puolla ostarin purkamista, vaan sen säilyttämistä.

Lähialueen yleistilanteesta

Lähistöltä on purettu Martinlaakson ostari ja sen tilalle rakennetaan asuintaloja. Kaivoksen ostarin alue on "tuhottu". Myyrmäen alueella rakennetaan uusia asuintaloja monella suunnalla. Kuohukujan ostarilta n 300 metrin päähän Raappavuorentien varteen on rakennettu ja rakenteilla kymmenkunta taloa. Uomatien länsipäähän n 300 metrin päähän on tulossa kymmeniä uusia asuintaloja. Näiden rakentamisella kavennetaan viheralueita ja tuhotaan liito-oravan asuinpaikkoja. Alueelle on siis tulossa uudisrakentamista aivan riittävästi ilman, että tarvitsisi puuttua pysyväksi miellettyyn ja hyvin suunniteltuun kokonaisuuteen Kuohukujan ostarin alueella.

Nämä muutokset vaikuttavat ihmisten elinoloihin ja ympäristöön. Monet Vantaalle muuttaneista ovat tulleet tänne luonnon läheisyyden ja hyvän kaupunki- ja yhdyskuntarakenteen vuoksi. Myyrmäen alueen rakennusten sijoittelu ja muodostuneet näkymät ovat hyvin suunnittelun tulosta.

Suunnitelmassa on ostarin osalta kuvattu tätä hyvin mm. Vantaan kaupunginmuseon teksteinä. Täydennysrakentamisella ei ole syytä turmella asukkaiden nykyistä hyvää ympäristöä.

Edellä sanotun perusteella ostarin purkamista ei tule asettaa vaihtoehdoksi jatkosuunnittelulle.

Tarvittaessa lienee mahdollista harkita ostarin suojelua rakennussuojelulailla. Tätä voinevat museo-
viranomaiset yhteistyötahoineen harkita erikseen.

Vastine:

- Katso vastineet mielipiteisiin 2, 5 ja 8.
- Osallistumisvaiheessa kysytään mielipiteitä kaavamuutoshakemukseen.
- Kaupunki kasvaa. Maakuntakaavassa Myyrmäki on tiivistettävää aluetta ja yleiskaavassa tehokasta asuntoaluetta. Tavoitteena on asuntorakentamisen keskittäminen rautatien ja palvelujen yhteyteen. Myyrmäen kaavarungossa kaupunkirakenteen tiivistämisen periaatteena on tehokkaampi ja korkeampi kaupunkirakenne erityisesti Myyrmäen ja Louhelan asemien läheisyydessä. Olemassa olevia korttelialueita ja laajoja pysäköintialueita täydennysrakennetaan myös muualla Myyrmäessä, mutta maltillisemmin kuin ydinkeskustassa. Sen sijaan vehreät katutilat, puistot ja suuret ympäröivät viheralueet säilytetään vastapainona tiiviille rakentamiselle. Näillä periaatteilla vastataan asuntotuotannon ja täydennysrakentamisen tavoitteisiin sekä asukkailta tulleeeseen palautteeseen, jossa alueen vehreyttä on pidetty erittäin tärkeänä.

Naapuritontilla on K-market Myyrvalinta ja Asunto Oy Myyränniityn asuintalo (Uomatie 15). TKa 14.1.2019

15. Asunto Oy Myyränniitty, Uomatie 15 / 1.5.2018

Kysymyksessä olevan kaavatyön osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on voinut esittää mielipiteitä 2.3.2018 mennessä. Asunto-osaakeyhtiö Myyränniityn varsinainen yhtiökokous on pidetty 17 päivänä huhtikuuta 2018. Tätä ennen yhtiöllä ei ollut edellytyksiä ottaa kantaa kysymyksessä olevaan kaavatyöhön.

Asiaa käsiteltäessä yhtiökokous täysin yksimielisesti asettui kielteiselle kannalle Kuohukujan ostarin purkamiseen ja korvaamiseen huomattavalla asuntorakentamisella. Lähialueille on rakennettu ja on tulossa valtavasti lisää asuntorakentamista. Olemassa olevaa hyvää miljöötä ei ole syytä turmella. Yhtiökokous velvoitti yhtiön hallituksen toimimaan tehdyn päätöksen mukaisesti.

Ilmoitamme siis täten Vantaan kaupungille kielteisen kantamme ostarin purkamiseen ja tuleamme asian käsittelyn myöhemmissä vaiheissa toimimaan yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti ja perustelevaan kantamme aikanaan tehtäviin esityksiin.

Yhtiössämme asuu 146 henkilöä.

Vastine: Katso vastineet mielipiteisiin 2, 5, 8 ja 14.

Ostoskeskus itäpuoleisen Kuohuaukion suuntaan.

TKa 14.1.2019

16. Asunto Oy Myyrinmetsän hallitus, Kuohukuja 5 / 1.8.2018

Kommentit perustuvat viimeisimpään näkemäämme kehitysehdotukseen, päivätty 12.6.2018. Ehdotus esiteltiin 14.6.2018 klo 17-18.

Pysäköinti Kuohukuja 3:n autopaikkatontilla

Ehdotukseen on piirretty 46 autopaikkaa, joista 27 tulisi As Oy Myyrinmetsän käyttöön ja 19 KOy Myyrinmäen käyttöön. Autopaikkojen leveys on suunnitelmasta mitattuna 2,30 metriä. Mitoitus ei sovellu nykyaikaan. Autot ovat vuosi vuodelta leventyneet ja kehitys todennäköisesti jatkuu. Kuohukuja 5 tarvitsee suunnitellun määrän paikkoja, mutta esimerkiksi 2,50 metriä leveinä.

Nykyisellään Kuohukuja 5:n portaiden eteen voi tarvittaessa ajaa autolla Kuohukujan suunnasta ja poistua pysäköintialueen suuntaan - tai toisin päin. Tämä on antanut joustavan mahdollisuuden huoltoajoon. Uuteen suunnitelmaan on piirretty pysäköintipaikkoja C-portaan eteen, jolloin kulkureitti ei olisi enää käytettävissä.

Jalankulkijat, muutkin kuin Kuohukuja 5:n asukkaat, käyttävät kulkureittinä runsaasti pysäköintialueen kaakkoiskulmassa olevia portaita. Kulku vaikeutuisi, koska sekä C-portaan että kaakkoiskulmassa olevien portaiden eteen tulisi pysäköityjä autoja, joiden välistä jalankulkijoiden tulisi puikkelehtia. Runsaan jalankulun vuoksi reitille osuvat paikat eivät myöskään olisi pysäköijien suosiossa. Reittiä käyttäville jalankulkijoille tulisi saada esteettömämpi kulku.

Pysäköintialueelle suunniteltu kulkuramppi Kuohukuja 1:n tontilla tapahtuvaa pysäköintiä varten olisi ongelmallinen, koska se lisäisi pysäköintialueen liikennettä tarpeettomasti. Ramppi myös veisi tilaa pysäköintipaikoilta. Liikenne Kuohukuja 1:n pysäköintipaikoille sekä jäteauton kulku tulisi järjestää Kuohupolkua pitkin, ei pysäköintialueen kautta.

Vastine:

- Autopaikkojen määrät ja mitoitus viitesuunnitelmissa on tarkistettu.
- Ajoyhteys on siirretty nykyiselle Kuohupolulle uuden Kuohukuja 1:n tontin pohjoisosaan.

3.4. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kaupungin tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2018 – 2021 strategia (Kv 11.12.2017)

Kaupunkia tiivistetään lähiluontoa vaalien. Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan resurssivisaasti. Kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet hyödynnetään rohkeasti ja kaupunkiympäristöistä ja asunnoista tehdään kansainvälisesti kilpailukykyisiä. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa turvataan talouden tasapainoa, lisätään kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa, edistetään asukkaiden hyvinvointia, ollaan edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä ja johdetaan uudistuen ja osallistuen.

MAL-tavoitteet

- Erilaisten väestöryhmien asumistarpeisiin vastaaminen tarjoamalla edellytykset kohtuuhintaiselle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Yhdyskuntarakenteen eheytyminen ja joukkoliikenteen edistäminen sekä maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittaminen tiivistämällä ja täydentämällä olevaa keskustaa raideliikenteen aseman välittömässä läheisyydessä

Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja tontinluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.
- Korkeaa rakentamista ja täydennysrakentamista edistetään aktiivisesti asemanseuduilla ja keskustoissa, joissa on hyvät palvelut.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015)

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestäväan rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.
- Uudistamme keskustojen pysäköintijärjestelyt esteettisesti korkeatasoisiksi.
- Luomme mahdollisuuksia luonnon monimuotoisuudelle myös rakennetuissa ulkotiloissa.
- Huolehdimme pihojen kauneudesta, monimuotoisuudesta ja vesitaloudesta.
- Otamme käyttöön uusia työkaluja, kuten vihertehokkuuden.

=> Kaavamuutos on kaupungin tavoitteiden ja linjausten mukainen.

3.4.2 Muut tavoitteet

Kaavatyön aloituskokouksessa 25.1.2018 kirjattiin seuraavat keskeiset tavoitteet

- Maanomistaja: Nykyisen Kuohukujan ostoskeskuksen purku ja uuden asuinkorttelin rakentaminen.
- Kaavatyö noudattaa samaan aikaan tehtävää Myyrmäen kaavarunkoa.
- Uuden rakentamisen tulee sopeutua Uomatien varren kaupunkikuvaan. Rakennuksen katujen puoleiset julkisivut ovat erityisen tärkeitä kaupunkikuvallisesti.
- 8-kerroksinen osuus toimii kiinnekohtana.
- Uomatien ja aukion varrelle tulee sijoittaa liike- ja palvelutilaa.
- Viereisen aukion elävyys ja viihtyisyys huomioitava.

- Piha tulee suureksi osaksi koostumaan kansipihasta, jolloin kasvillisuudella erittäin tärkeä merkitys. Kaavan yhteydessä tehdään vihertehokkuuslaskelma.
- Kaupunginmuseo: Kuohukujan ostarirakennus tulisi esittää suojeltavaksi.
- Kaavamuutoksen osana tulee tutkia purkavan vaihtoehdon lisäksi myös säilyttävä ja osin säilyttävä vaihtoehto.
- Kaukolämpöputket, sähköjohdot ja tontin itäreunassa aukiolla lähellä tontin rajaa kulkeva huulevesiviemäri tulee huomioida tarkemmassa suunnittelussa ja rakennuksen sijoittelussa.
- Hulevesien hallintasuunnitelma laaditaan kaupungin ohjeiden mukaisesti.
- Julkinen ulkotila tulee yhdistyä luontevasti osaksi korttelirakennetta.

3.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Asemakaavamuutostyön lähtökohtana on selvitetty erilaisia maankäyttövaihtoehtoja

- A) kaavamuutoshakemuksen mukainen vaihtoehto, jossa ostoskeskus puretaan ja tilalle esitetään asumista ja liiketiloja,
- B) ostoskeskuksen uudelleenkäytöstä säilyttävä vaihtoehto,
- C) osittain säilyttävä tarkastelu.

B- ja C-vaihtoehdot pohjautuvat kaupunkisuunnittelun teettämään ostoskeskusten uudiskäytön ideointityöhön, jossa konsulttina oli Optiplan. Vantaalla on useita 1960–70 -luvulla rakennettuja ostoskeskuksia. Suuri osa niistä on paikallishistorian, arkkitehtuurin, oman aikakautensa ja aluerakentamisen historian kannalta merkittäviä. Ostoskeskukset sijaitsevat asumalähiöiden ytimissä, ovat tiloiltaan melko pieniä ja kaipaavat kunnostusta täyttääkseen muun muassa kaupallisia edellytyksiä. Vantaan kaupunkisuunnittelu halusi etsiä uudenlaisia näkemyksiä ja vaihtoehtoja modernin rakennusperinnön säilyttämisen haasteisiin. Selvityksessä tutkittiin kaikkiaan kolmen Länsi-Vantaalla sijaitsevan ostoskeskuksen (Kuohukujan ostoskeskuksen lisäksi Myyrinpuhos ja Kaivoksela) uudistamisesta säilyttävän ja osittain säilyttävän ratkaisun. Suunnitellut vaihtoehdot laadittiin alueiden kokonaissuunnittelua varten, mahdollisten asemakaavamuutosten lähtötiedoksi sekä suojelun tavoitteiden määrittelemiseksi. Rakennusten käyttötarkoitus oli tehtävänannossa vapaa, mutta ideoiden oli oltava toteuttamiskelpoisia. Lisäksi suunnitelmista pyydettiin yleispiirteinen, mutta realistisiin kustannuksiin perustuva kustannusarvio.

Optiplan Oy:n tehtävänä oli tutkia kaksi idea-/suunnitteluvaihtoehtoa

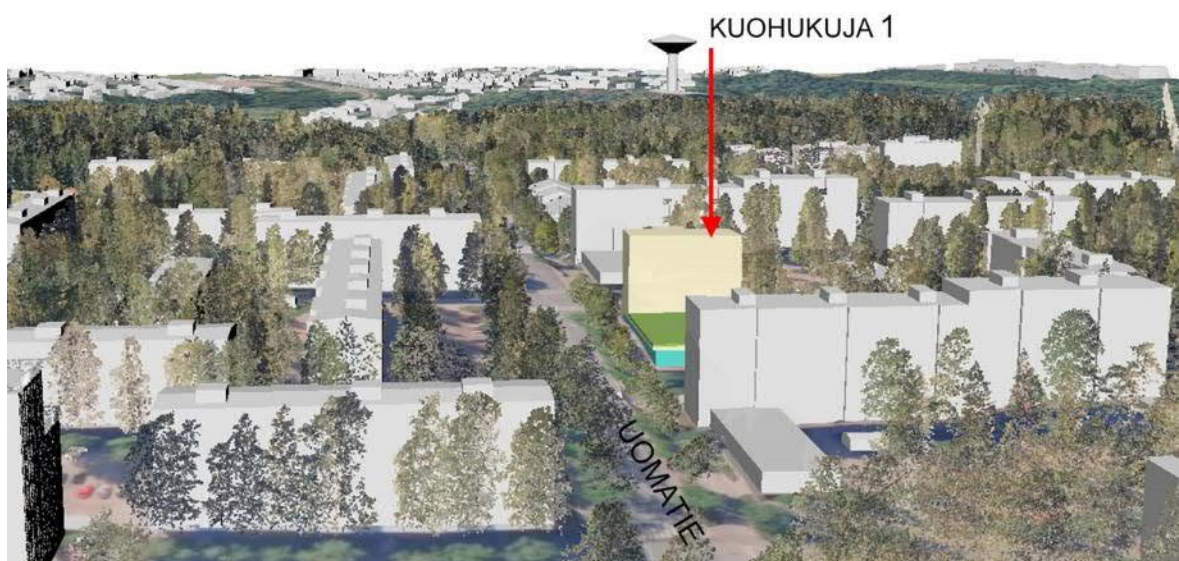
- B) Rakennus kunnostetaan säilyttäen ja
- C) Rakennus kunnostetaan osittain tärkeimpiä ominaispiirteitä säilyttäen ja uudistetaan osittain.

Vaihtoehto A, purettavan ostoskeskuksen paikalle uudisrakennus

Vaihtoehto A1

Uomatien ja Kuohukujan risteykseen sijoittuva nykyinen Kuohukujan liikerakennus puretaan. Purettavan liikerakennuksen paikalle rakennetaan 8-kerroksinen asuinkerrostalo sekä siihen yhdistyvä 1-kerroksinen rakennusmassa, johon sijoittuu osa autopaikoista ja liiketilaa. Loput autopaikat ovat tontin pohjoispuolisella LPA-alueella. Rakennus massoitellaan siten, että se yhdistyy alueen kaupunkikuvalliseen kokonaisuuteen. 8-kerroksinen pohjois-eteläsuuntainen rakennus 1-kerroksisine liiketilasipiineen yhdistyy kaupunkikuvallisesti Uomatien varren 8-kerroksisiin asuinkerrostaloihin. Piha osoitetaan rakennuksen 1-kerroksisen osan katolle.

Myyrmäen kaavarungossa Uomatien varrelle suunnittelualueelle saakka on esitetty ns. urbaanin sykkeen aluetta, jolla julkinen ulkotila yhdistyy rakennusten alimpien kerrosten liiketiloihin, työtiloihin ja etupihoihin ja levenee välillä aukioiksi. Ulkotila rakennetaan laadukkaaksi ja viihtyisäksi käyttäen erilaisia pintamateriaaleja, kasvillisuutta, kalusteita ja valaistusta. Suunnittelualueella liike- ja palvelutilaa tulee sijoittaa Uomatiehen ja viereiseen aukioon rajautuen. Julkinen ulkotila yhdistetään luontevasti osaksi korttelirakennetta. Kortteli rajautuu länsipuolella ohi kulkevaan kehitettävään reittiin.

Luonnos A1.

Johanna Rajala 2018

Vaihtoehdot A2 ja A3

Vaihtoehtojen A variaatioina tutkittiin kaksi muuta rakennuksen massoitteluvaihtoehtoa. A2-vaihtoehtossa 5-6-kerroksinen rakennusmassa varjostaisi liikaa pohjoispuolista asuinrakennusta. Vaihtoehtossa A3 puolestaan 1-kerroksisen rakennuksen osan päällä oleva piha jäisi varjoiseksi. Kumpikaan vaihtoehto ei myös istu alueen kaupunkikuvaan niin hyvin kuin vaihtoehto A1.

Luonnokset A2 ja A3.

Johanna Rajala 2018

Vaihtoehto B, ostoskeskus peruskorjataan

Ostoskeskus peruskorjataan palvelutiloiksi arvokkaat ominaispiirteet säilyttäen. Optiplanin selvityksessä rakennukselle esitettiin käyttötarkoitukseksi esimerkiksi päiväkotia ja muita palvelutiloja. Aukiota voitaisiin kehittää kalustein ja istutuksin asukkaiden toiveiden mukaan. Pieni leikkipaikka tai aktiivipuisto toisi myös paikkaan eloa ja iloa. Terassi voidaan myös lasittaa.

Vaihtoehto B:n kustannustarkastelu (alv 0 %)

B1: Rakennus kunnostetaan säilyttäen esim. palvelukeskukseksi tai päiväkodiksi 1 480 k-m² (2 200 000€)

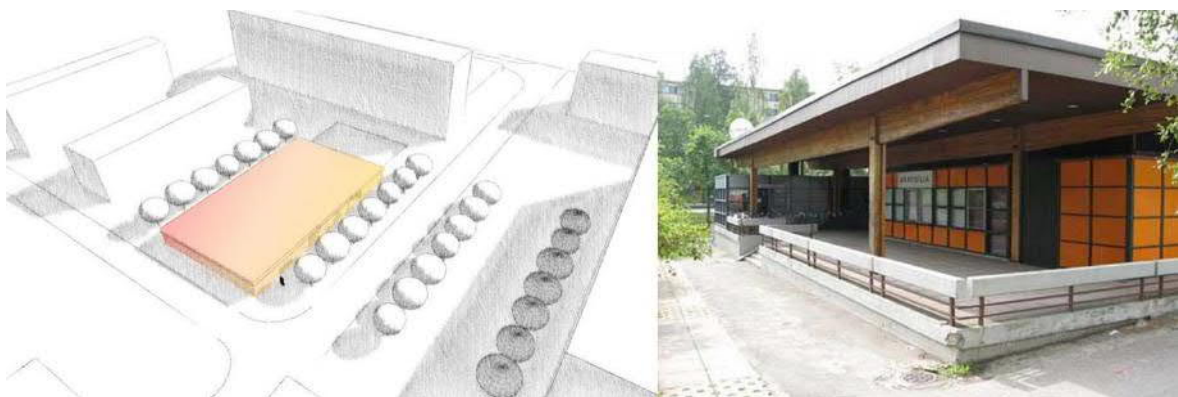
- Säilytettävän osan kerrosala 1 080 m² kerrosluku 1
- Terassin / sisääntuloalueen lasittaminen 400 m²
- Kerrosalat toiminnoittain: uusi sisääntuloalue 400 m², keittiö 80 m², sosiaali- pesutilat 50 m², ryhmätilat/monitoimitilat (jaettavissa) 950 m²

B2: Kevyt kunnostus, 1 080 m² (1 000 €/brm², 900 – 1 100 €/brm²)

- Vesikate, ikkunat, märkätilat, tilojen pintarakenteet, julkisivun pintarakenteet, kiintokalusteet ja talotekniikan laaja uusiminen

B3: Laaja Kunnostus, 1 480 m² (1 500 €/brm², 1 300 – 2 000 €/brm²)

- Lasitettu sisääntuloalue 400 m²

Luonnos B.

Optiplan Oy 1.6.2018

Vaihtoehto C, pääosa ostoskeskuksesta säilyy

Ostoskeskuksen länsipäähän rakennetaan noin 8-kerroksinen asuinkerrostalo (2 500m²), joka eheyttää väljää katuristeystä. Ostoskeskuksen länsipää puretaan, mutta pääosa rakennuksesta säilyy. Tällöin siitä syntyy asumista palveleva siipi naapurikerrostalojen tapaan.

Uudisosaan esitettiin Optiplanin selvityksessä palveluasumista, jolloin peruskorjattavaan ostoskeskusosaan voisi sijoittua mm. ravintola-juhlatila, sauna, harrastustiloja ja hyvinvointipalveluja yhteensä 1000 m². Palvelutilat avattaisiin myös lähialueen asukkaille. Ostoskeskuksen rakennejärjestelmä mahdollistaa sisätilojen vapaan sijoittelun ja myös katon kautta tulevan luonnonvalon. Terassein lasittaminen monipuolistaa sen käyttöä ympäri vuoden.

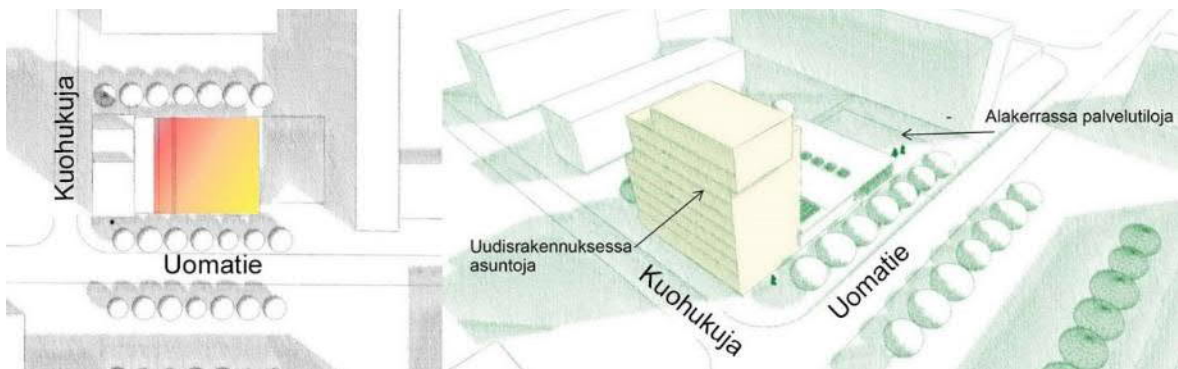
Vaihtoehto C:n kustannustarkastelu (alv 0 %)

C1: Rakennus osittain kunnostetaan tärkeimpiä ominaispiirteitä säilyttäen ja osittain uudistetaan palvelukeskukseksi tai palveluasumiseen 4 580 k-m² (8 400 000 €)

- Säilytettävän osan kerrosala 480 m², kerrosluku 1
- Terrassin / sisääntuloalueen lasittaminen 400 m²
- Kerrosalat toiminnoittain: asuminen II–VIII 2 500 m², pysäköinti kellarissa 600 m²
- Keittiö 80 m², sosiaali- ja pesutilat 50 m², ryhmätilat/monitoimitilat alakerroksessa (jaettavissa) 950 m² (vanhaa 480 m² ja uutta 470 m²), lasitettu sisääntuloalue 400 m²

C2: Osittainen purku ja laaja kunnostus, 880 m² (1 300 €/brm², 1 200 – 1 800 €/brm²) ja uusi asuinkerrostalo tai palvelutalo, 3 700 m² (1 950 €/brm², 1 900 – 2 100 €/brm²)

- Asuntoja 40 – 65 kpl, autopaikkoja kellarissa noin 25 kpl

Luonnos C.

Optiplan Oy 1.6.2018

Vaihtoehtojen arviointi

Vaihtoehtoja A, B ja C vertailtiin rakennuksen käytön ja tulevaisuuden kannalta todennäköisimmistä alavaihtoehtoista A1, B1 ja C1.

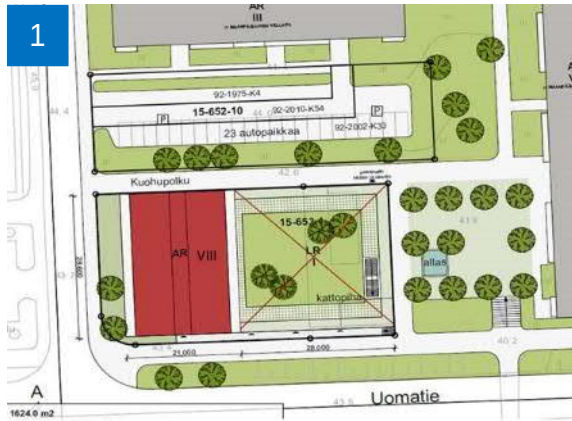
Vaihtoehto	Plussat	Miinukset
A (A1)	Saadaan lisää uusia esteettömiä asuntoja ja uutta hyväkuntoista liiketilaa Kehäradan vyöhykkeelle. Kokonaisuus liittyy hyvin Uomatien varren kaupunkikuvalliseen kokonaisuuteen. Arkkitehtuurissa on muistumia vanhasta ostoskeskuksesta.	Kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä, mutta huonokuntoinen ja taloudellisteknisesti korjauskelvoton ostoskeskus puretaan.
B (B1)	Kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä ostoskeskus säilyisi pääosin. Alueen historiallinen kerroksellisuus säilyisi.	Uuden käyttötarkoituksen löytäminen saattaa olla vaikeaa. Peruskorjaus nostaa liiketilojen vuokratasoa. Kaupungillakaan ei ole tarvetta tämän tyyppisille tiloille. Kaupungin tilojen sijoittaminen ostoskeskukseen olisi haastavaa sekä taloudellisesti että toiminnallisesti. Päiväkodin pihalle ei ole tilaa. Myöskään melun ja pienhiukasten kannalta tämä tontti ei ole kaupungin ohjeiden mukaan sopiva paikka kaupungin omalle päiväkodille. Yksityinen päiväkoti saataisi kuitenkin sijoittua tänne. Kaupunginosaan muita palveluita kuten asukastiloja keskitetään Myyrmäen aseman lähelle. Vaihtoehto ei ole taloudellisesti järkevä ratkaisu kiinteistönomistajan näkökulmasta (Optiplanin arvio 2 200 000 €).
C (C1)	Kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä ostoskeskus olisi mahdollista osittain säilyttää. Asuin-kerrostalosta ja ostoskeskuksesta saataisiin näyttävä kokonaisuus, joka on samalla yhteinen, viihtyisä tapaamispaikka. Alueen historiallinen kerroksellisuus osin säilyisi.	Tontti ei ole sopiva palveluasumiselle, koska Myyrmäessä on jo riittävästi vanhusten palveluasumista ja lisäksi on tulossa muualle Myyrmäkeen. Tavalliselle asumiselle ratkaisussa ei riitä autopaikat. Vanhan rakennuksen uudistaminen ja erityisesti yhteensovittaminen uuden kerrostalon kanssa saattaa olla teknisesti haastavaa. Jos vanhaa rakennusta säilytettäisiin osittain, sen käyttöikä olisi huomattavasti uutta kerrostaloa lyhyempi. Autopaikkojen (25 kpl) rakentaminen kellariin nostaisi Optiplanin kustannusarviota noin 1 500 000 €, jolloin hankkeen kannattavuus laskee huomattavasti.

Suunnittelua jatkettiin realistisen vaihtoehdon A1 pohjalta.

3.5.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Viitesuunnitelman kehittyminen

Alla on esitetty viitesuunnitelman kehittyminen kaavaprosessissa. Autopaikkoja ja niiden mitoitusta, jätehuollon sijaintia ja piharakenteita on tarkennettu prosessin aikana. Osa Kuohupolun kaualuetta liitetään tonttiin ja aluetta käytetään tontille ajoin ja huoltoon.

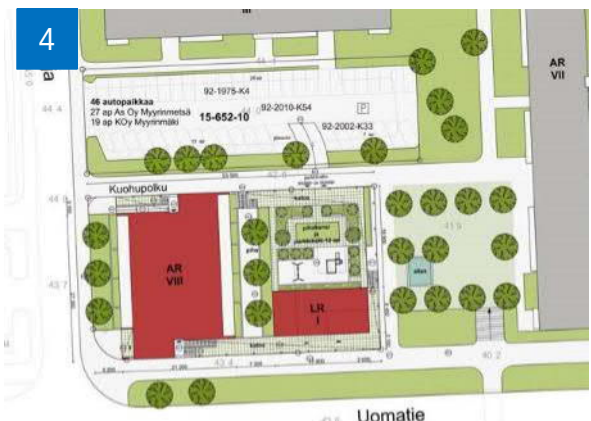
21.2.2017

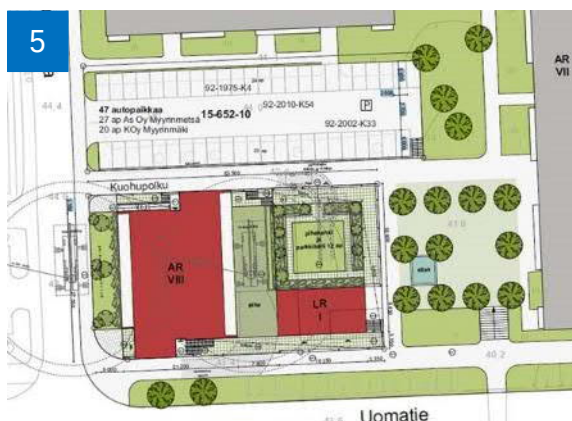
1.9.2017

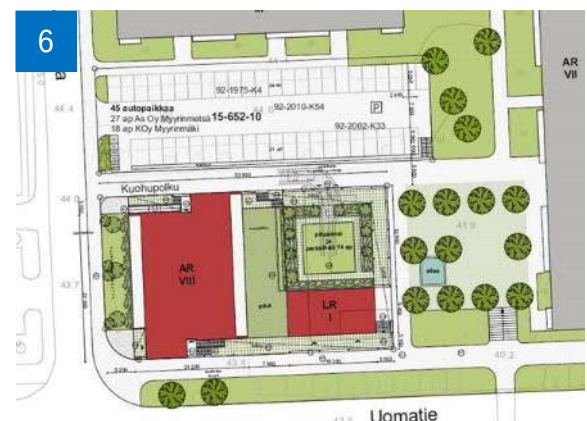
7.3.2018

12.6.2018

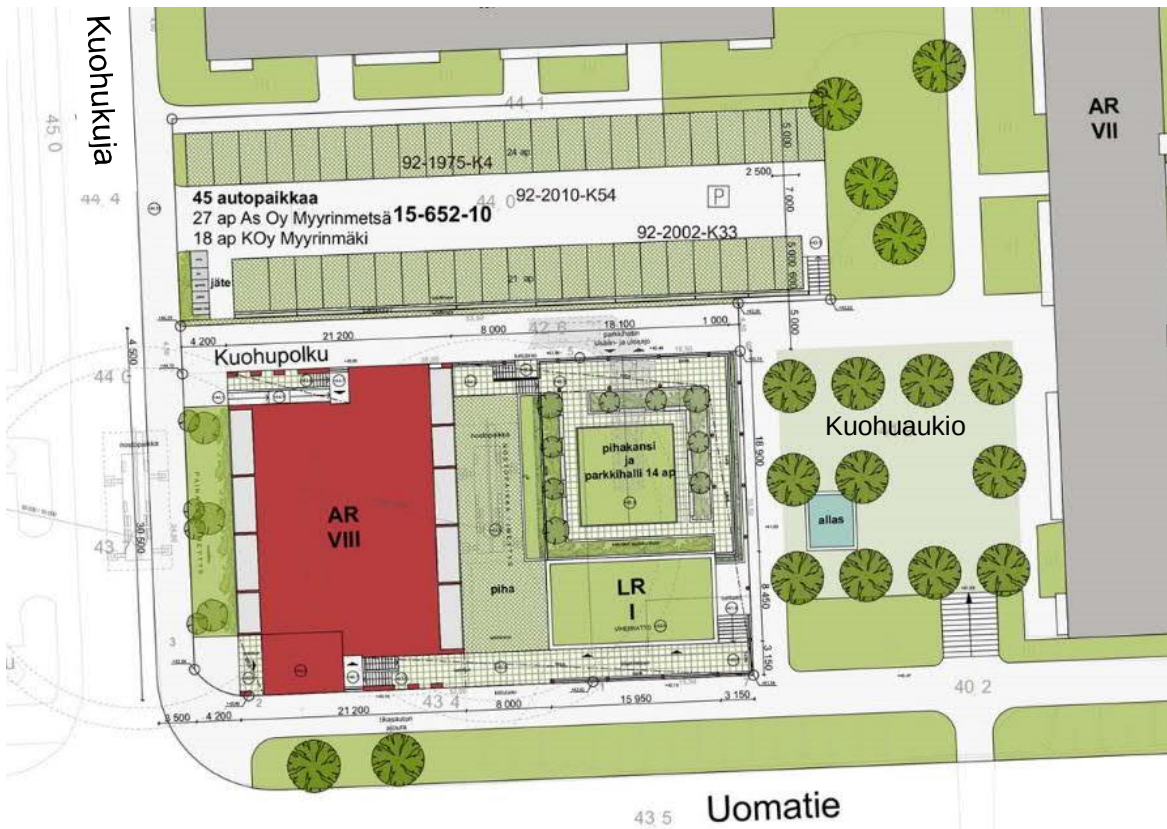

19.6.2018

10.8.2018

Luonnokset Kari Leppänen Arkkitehdit Oy

Asemakaavan muutosehdotus, Kala 5.11.2018 ... ollut nähtävillä 28.11. – 2.1.2019 ... Kv 20.5.2019 palautti. / Leppänen Arkkitehdit Oy 14.9.2018

Valitun ratkaisuvaihtoehdon kuvaus

Uuden asuin- liikerakennuksen muodostama kokonaisuus kytkee yhteen muistumia paikan historiasta sekä nykypäivän rakentamiselle ja ympäristölle asetetut tavoitteet. Asuin- liikerakennus huomio ympäröivän Myyrmäen asuinalueen kaupunkirakenteen massoittelun ja sijoittelun osalta ja tuo siihen uuden ja arkkitehtuuriltaan tunnistettavan kaupunkikuvaa rikastuttavan lisän.

Uusi pohjois-eteläsuuntainen 8-kerroksinen asuinkerrostalo sijoittuu tontin länsireunaan Kuohukujan suuntaisesti. Tällöin rakennus varjostaa ympäröiviä rakennuksia mahdollisimman vähän. Uomatien varteen rakennettava 1-kerroksinen liikerakennus liittyy asuinrakennukseen pihaa kiertävän ja sitä jäsentävän katoksen välityksellä. Liikerakennuksen editse kadun puolelta kulkeva jalankulku taso yhdistyy portailla tontin itäpuolella sijaitsevaan aukioon. Asukkaiden yksityiselle oleskelupihalle on yhteys liikerakennuksen ja asuinrakennuksen välistä Uomatien puolelta. Pihalla sijaitseva leikkialue on korotettu muuta ympäröivää aluetta ylemmäksi alapuolella sijaitsevan pysäköintihallin johdosta.

Asuin- ja liikerakennuksen arkkitehtuuri on tyyliltään ajatonta ja modernia. Elävyyttä julkisivuihin on saatu aikaiseksi vuorottelemalla tiili- ja rappauspintoja, joita puuverhoillut julkisivuosat korostavat. Pihaa kiertävä valkoiseksi maalattu betonirakenteinen katos sitoo rakennusosat toisiinsa ja modernilla tavalla antaa viitteen purettavan liikerakennuksen `japanilaiselle` arkkitehtuurille. Piha-alue muodostaa asukkaille vehreän oleskelualueen, jota liikerakennuksen viherkatto täydentää.

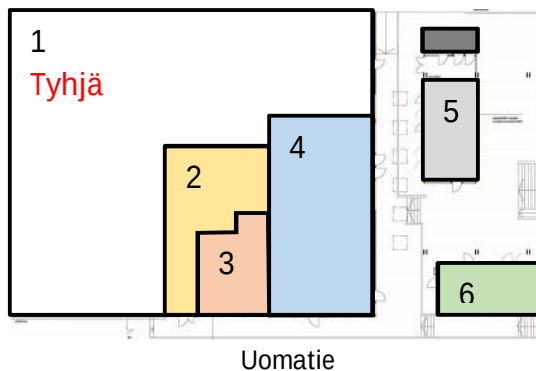
Pysäköinti 14 ap on järjestetty pihakannen alle ja 18 ap LPA-tontille. Ajoyhteys pysäköintihalliin tapahtuu tontin pohjoisosan ajoyhteyden kautta. Osa pysäköinnistä sijoittuu tontin pohjoispuolella sijaitsevalle pysäköintikentälle, jonka yhteyteen on järjestetty myös jätehuolto.

1. – 8. kerrokseen sijoittuvat asunnot avautuvat joko Kuohukujan tai pihan puolelle. Asuinrakennuksen keskikäytäväratkaisu mahdollistaa erikokoisten asuntojen laadukkaan ja joustavan suunnittelun. Asuntojen avarat ja valoisat oleskelutilat kytkeytyvät huoneistojen lasitettuihin parvekkeisiin. 1. kerrokseen sijoittuvat asukkaiden sauna- ja yhteistilat, muiden varasto- ja aputilojen sijaitessa kellarissa.

Uomatien varteen suunniteltu 1-kerroksiseen liikerakennukseen ja liiketiloihin on käynti Uomatien puoleisen jalankulku tason kautta. Liikerakennukseen tehdään viherkatto. Kulkuyhteys liikerakennuksen ja viereisen aukion välillä on järjestetty porrasyhteyden avulla. Asuinrakennuksen Uomatien ja Kuohukujan kulmaukseen sijoittuu katutasossa erillinen liiketila.

Pelastusajoneuvon nostopaikat sovitetaan yhteen pihan kasvillisuuden kanssa, esimerkkinä Kuohukujan puoleiset matalat puuistutukset. Valaisin Uomatiellä kiinnitetään rakennuksen seinään. Kuohukujan katualueeseen lisätään tontista 1 metrin kaistale, jotta nykyinen katuvalaisin ja kaapeli mahtuvat katualueelle. Jätteenkeräys on esitetty LPA-tontille, mikä sujuvoittaa huoltoliikennettä.

Ostoskeskuksen nykyinen käyttö

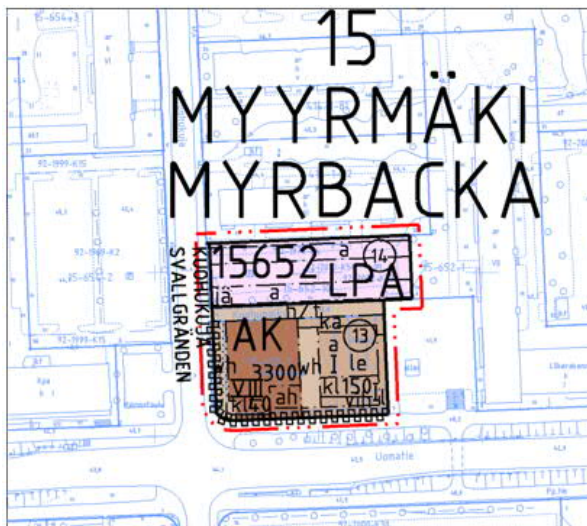
Tilakaavio 4.2.2019

1. Suomen kirjatukku, tyhjä, vain kalusteita
 2. Vantaankosken seurakuntayhtymä, kerhotila
 3. Kotipizza Myyrmäki
 4. Kaihdinmaailma Vantaa
 5. Jätehuone ja lehtijakelun varastot
 6. Parturi-kampaamo Sarin saxet
- TKa

Rakennuksen suojelun vaatiminen on omistajalle kohtuutonta ottaen huomioon huomattavan

kalliin korjauksen suhde rakennuksen tuottoon tällä paikalla. Ostoskeskuksessa ei ole päivittäistavarakauppaa, joka on naapuritontilla, ja enää kolmannes rakennuksesta on käytössä heikon kunnan vuoksi.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olo, muistutukset ja lausunnot

Kaupunginhallitus 12.11.2018 hyväksyi kaavaehdotuksen nähtäville. Kaavamuutos on ollut MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä 28.11.2018 – 2.1.2019, jolloin jätettiin kolme muistutusta. Kaupunginmuseolta pyydettiin 11.1.2019 lausunto, joka saatiin 29.1.2019. Muistutukset ja lausunto vastineineen olivat päätöksenteossa liitteinä.

Nähtävillä ollut asemakaavan muutosehdotus.

Kaupunginvaltuuston käsittely

Kaupunginvaltuusto 20.5.2019 § 14 palautti kaavaehdotuksen valmisteluun äänin 32 jaa – 33 ei.

Kaavan uudelleen valmistelu

Huoneistojakauma on tarkistettu siten, että yksiöitä on 28,6 % ja perheasuntoja (3 h+) 20,8 %.

Vanhassa ostoskeskuksessa ei ole käyttökelpoisia rakennusosia. Vain liimapuupalkkeja voidaan käyttää katoksessa. Muut rakennusosat eivät täytä tämän päivän rakentamismääräyksiä tai ovat kunnoltaan huonoja tai eivät ole alkuperäisiä. Katto on vuotanut. Palkit ovat taipuneet ja pilarit ovat alapäistään lahot. Uudisrakennuksessa voidaan kuitenkin käyttää uudella tavalla vanhan ostoskeskusrakennuksen aiheita: tummaa tiiltä, liimapuupalkkeja, ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä. Rakennusoikeus ja kaavamääräyksiä on tarkistettu. Ullakolle on lisätty sauna, minkä myös voimassa oleva kaava ja nähtävillä ollut kaavaehdotus sallivat. LPA-tontti ei pienene vaan katuvalaistimen ja kaapelin saa sijoittaa tontin puolelle. Lisäksi kaava on piirretty uuteen tietojärjestelmään.

Tarkistukset eivät ole olennaisia eivätkä siten edellytä kaavan uutta nähtäville panoa.

Erillinen kuuleminen

Myyrmäen Huolto Oy on kuultu muutoksista sähköposteilla 20.12.2019 ja 2.1.2020 (MRA 32 §).

Myyrmäen Huolto Oy antoi 14.1.2020 seuraavan vastauksen:

"Myyrmäen Huollon mielipide kaavaselostusluonnokseen.

1. Mikäli tontille sijoittuu jätteenkeräys tulee siitä tehdä rasitesopimus, sekä huolto ja kunnossapitosopimus tontin omistajan kanssa.
2. Autotallien ja autokatosten rakentamiseen tarvitaan tontinomistajan kirjallinen suostumus. Muuten asia on hyväksyttävissä."

=> Tarvittavat yksityisoikeudelliset sopimukset eivät vaikuta kaavaratkaisuun.

Lausunto Kuohukujan ostoskeskuksen liikepaviljonkien purkamisesta ja paviljongin uudelleen rakentamisesta

"Vantaan kaupunginmuseon pyynnöstä lausumme kannanottomme koskien nykyisen ostoskeskuksen purkamista ja uuden asuinrakennuksen ja liikerakennuksen muodostaman kokonaisuuden rakentamista.

Arkkitehti Ilpo Hälvän suunnittelema nykyinen ostoskeskus koostuu puukatosta ja sen alle vapaasti sijoitetuista erillisistä oranssivärisistä liikepaviljongeista. Nämä rakenteet ovat kaupunkikuvallisesti luonteenomaisia tälle paikalle, mutta ovat saavuttaneet toiminnallisesti ja rakennusteknisesti elinkaarensa pään. Vantaan kaupungin rakennusvalvonnan tekemän ostariselvityksen (31.12.2014) mukaan rakennus ei ole taloudellisesti korjattavissa. Kyseisessä selvityksessä todetaan mm., että ulkotilan liimapuurakenteet ovat taipuneet ja niiden kunto on epäilyttävä.

Liimapuupalkit ovat noin 50 vuotta vanhoja ja on epätodennäköistä, että liimasaumat kestäisivät toiset 50 vuotta. Palkkeja kannattelevat puupilarit ovat päässeet säärasituksen johdosta alapäästä lahoamaan. Lisäksi liikepaviljonkien julkisivujen ulkorakenteet ovat huonossa kunnossa. Alkuperäisistä levyistä, jotka ovat oranssiksi maalattuja peltikasetteja, on osa maalattu jälkeensä harmaaksi ja osa vaihdettu vaneri- ja mineriitti-levyiksi. Metallirunkojen ja peltikasettien lämmöneristys ei myöskään täytä tämän päivän vaatimuksia.

Edellä mainituista syistä johtuen olemassa olevien rakenteiden säilyttäminen ei ole enää kaikilta osin mahdollista.

Ottamalla huomioon alkuperäisen rakennuksen arkkitehtuurin ja rakennushistoriallisen merkityksen osana Myyrmäen aluetta, viitesuunnitelma pyrkii rekonstruoimaan puukatoksen ja Uomatien puolella olevan liikepaviljongin.

Uusi puukatos ja liikepaviljonki toteutetaan värien, detaljien ja materiaalien osalta mahdollisimman lähelle alkuperäisten rakennuksien arkkitehtuuria. Nykyiset kattorakennetta kannattavat liimapuupalkit pyritään kunnostamaan ja käyttämään uudelleen. Nykyiset puupilarit rekonstruoidaan, mutta jako ja paikat pyritään säilyttämään ennallaan.

Uuden liikepaviljongin värit ja mittakaava huomioidaan hienovaraisesti viereen rakennettavan asuinrakennuksen jalustaosan arkkitehtuurissa siten, että katutasen ilme on jatkuva ja yhtenäinen."

Helsinki 13.12.2019

Leppänen Arkkitehdit Oy

Kari Leppänen, arkkitehti SAFA

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

Havainnekuva kaakosta, etualalla Uomatie.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.10.2019.

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla muutetaan asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue AL sekä jalankululle ja pyöräilylle varattua Kuohupolun katualuetta asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Lisäksi 1 metrin levyinen kaistale Kuohukujan puoleista tontinosaa muutetaan katualueeksi, jolloin nykyinen katuvalaisin ja sen kaapeli sijoittuvat katualueelle.

Nykyinen ostoskeskusrakennus puretaan. Tämän tilalle rakennetaan 8-kerroksinen asuinkerrostalo 3 475 k-m², sen kivijalkaan liiketilaa 40 k-m² Uomatien ja Kuohukujan kulmaukseen sekä erillinen yksikerroksinen liikerakennus 130 k-m² Uomatien ja Kuohuaukion kulmaukseen. Rakennusoikeus on yhteensä 3 645 k-m². Kuohupolun paikalle AK-tontin pohjoisosaan merkitään yleiselle jalankululle varattu piha-alue, jolla huoltoajo Kuohuaukiolle ja tontille ajo on sallittu (h/t).

Autopaikat sijoitetaan osin tontille pysäköintilaitokseen, jonka päälle tulee leikki- ja oleskelupiha, ja osin viereiselle LPA-tontille maan tasoon. Oleskelualue ympäröidään katoksella. Liikerakennus kaivetaan viherkatolla.

Saunaosasto ja kattoterassi sijoittuvat asuinrakennuksen katolle ullakolle ilmastointikonehuoneen ja jo sen tarvitseman porrashuoneen yhteyteen.

Havainnekuva kaakosta, etualalla Uomatie.

Leppänen Arkkitehdit Oy 6.11.2019

4.1.1 Mitoitus

Asuinkerrostalojen korttelialue AK

Tontti	1 833 m2, rakennusoikeus 3 475 + kl 170 k-m2, tonttitehokkuus e = 1,99			
Kerrosala	3 674 k-m2, siitä asunnot 3 474 k-m2, liikkeet 169 k-m2			
Huoneistoala	3 258 h-m2, siitä asunnot 3 100 h-m2, liikkeet 158 h-m2			
Asunnot	1 h + kt	22 kpl	28,6 %	
	2 h + kt	39	50,6	
	3-4 h + kt	16	20,8	
	Yhteensä	77	Keskipinta-ala 40,3 h-m2	
Autopaikat	Vaatus	asunnot	1 ap / 130 k-m2	27 ap
		liikkeet	1 ap / 100 k-m2	2 ap
		yhteensä		29 ap
	Toteutus	parkkihallissa 14 ap + LPA-tontilla 18 ap		32 ap
Pysäköinnin asumisen kokeilunormin (Kala 19.12.2013) tavoitteena on helpottaa ja lisätä asuntotuotantoa joukkoliikenteen kannalta edullisilla alueilla sekä edistää asuntorakentamisen kohtuuhintaisuutta optimoimalla erityisesti rakenteellisten pysäköintipaikkojen määrää.				
Polkupyöräpaikat		asunnot	1 pp / asuinhuone	149 pp
		liikkeet	1 pp / 30 k-m2	7 pp
		yhteensä		156 pp

Autopaikkojen korttelialue LPA

Tontti 1 213 m², autopaikkoja 45 kpl, josta As Oy Myyrinmetsälle 27 kpl ja hankkeelle 18 kpl.

Tontille saa rakentaa autotalleja ja autokatoksia (a). Tontille sijoittuu jätteenkeräys (jä).

Katuvalaisimet ja sen kaapelin saa sijoittaa tontin puolelle.

Havainnekuva luoteesta, etualalla Uomatie.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.10.2019

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Alueelta puretaan kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä ostoskeskus, joka on kuitenkin heikkokuntoinen eikä taloudellisteknisesti korjattavissa ja josta vain kolmannes on rakennuksen heikon kunnon vuoksi enää käytössä. Uusi asuin- ja liikerakennus noudattaa ympäröivän kaupunkirakenteen mittakaavaa ja edustaa korkeatasoista arkkitehtuuria. Kaavassa annetaan määräyksiä arkkitehtuurin laadusta, julkisivumateriaaleista, viherkatoista, viherrakentamisesta, hulevesien käsittelystä ja meluntorjunnasta. Kaikki parvekkeet tulee lasittaa.

4.3 ALUEVARAUKSET

AK, Asuinkerrostalojen korttelialue

Asuinrakennuksen, liikerakennuksen ja pysäköintilaitoksen tulee yhdessä muodostaa arkkitehtuuriltaan korkeatasoinen kokonaisuus. Asuinrakennuksen pohjois- ja eteläjulkisivut ovat pääosin tummaa paikallamuurattua tiiltä, tiilen sävyisin saumoin, kuten nykyisessä ostoskeskuksessa. Asuinrakennuksen idän ja lännen puoleisille julkisivuille luodaan yhtenäinen ilme lasitetuilla parvekkeilla. Parvekkeiden julkisivumateriaalien tulee olla korkealuokkaisia ja kestäviä sekä muodostaa rakennusten pääasiallisten julkisivumateriaalien kanssa ehjä kokonaisuus. Parvekkeiden ja pielirakenteiden tulee olla pintakäsiteltyjä. Parvekkeiden ja niiden väliseinien tulee muodostaa arkkitehtuuriltaan veistoksellinen kokonaisuus.

Sokkelin, rakennuksen 1. kerroksen, pihakannen julkisivujen ja muurien tulee muodostaa yleisilmeeltään yhtenäinen vaalea arkkitehtoninen kokonaisuus. Alimmissakin kerroksissa tulee olla ikkunoita. Julkisivu ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa. Mahdolliset liikunta- ja elementtisaumat tulee häivyttää arkkitehtuurin keinoin.

Vanhan ostoskeskuksen aiheita käytetään uudisrakennuksen arkkitehtuurissa.

Havainnekuva luoteesta, etualalla Uomatie.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.10.2019

Liiketilojen julkisivuissa käytetään vanhaan ostoskeskukseen viittaavia julkisivuaihteita: ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä. Vanhan ostoskeskuksen liimapuupalkkeja on käytettävä soveltuvin osin katosrakenteissa. Vanhan ostoskeskuksen uudelleen käytettävistä rakenteista tehdään tutkimus ja järjestetään katselmus ennen purkutyön aloittamista ja sen aikana.

Porrashuoneiden tai porraskäytävien tulee erottua muusta julkisivusta ja niitä tulee korostaa suurin ikkunapinnoin.

Pihakansi rajataan tummalla katoksella. Pysäköintilaitoksen julkisivuja jäsennetään aukotusten lisäksi vaihtelevan korkuisella kasvillisuudella esimerkiksi viherseinämin. Julkisivun ja viherrakentamisen tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus.

Yksikerroksisen liikerakennuksen sisätilan vapaan korkeuden tulee olla vähintään 4 metriä. Tilat varustetaan toimisto-, ravintola- tai kahvilakäytön mahdollistavalla talotekniikalla. Kaikkien liiketilojen etuosa suunnitellaan ja rakennetaan siten, että liiketoiminta voi laajentua ulkotilaan. Liiketiloihin tulee olla suuria avattavia ikkunoita tai ovia kadun puolella tilojen yhdistämiseksi ulkotiloihin. Liikerakennuksen katolle on rakennettava viherkatto.

Asukas- ja yhteistiloja saa rakentaa kaavassa osoitetun rakennusoikeuden lisäksi. Ullakko- tai ylimpään kerrokseen sijoituessaan saunan yhteyteen tulee toteuttaa kattoterassi.

Rakennusalueelle saa rakentaa kannellisia autopaikkoja ja autopaikkoja saa sijoittaa myös rakennusten alimpiin kerroksiin pihakannen alaisen pysäköintilaitoksen yhteyteen. Pihakannen alla olevaan pysäköintitilaan saa sijoittaa tele- tai muita teknisiä ja väestönsuojatiloja sekä asumista palvelevia varastotiloja.

Pysäköintilaitos yhdistetään arkkitehtuuriltaan koko korttelin arkkitehtuuriin. Itäpuolisen aukion suuntaisten seinien tulee olla osin viherseinää tai niiden edustoille tulee istuttaa kahden metrin välein sivusuuntaan leviäviä köynnöksiä.

Havainnekuva Kuohuaukiolta idästä.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.10.2019

Tontille laaditaan pihasuunnitelma, jossa huomioidaan eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Piha toteutetaan kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden puita, pensaita, perennoja ja nurmikkoa. Pihan osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviljelyyn, istutetaan. Pihalla tulee saavuttaa vihertehokkuus 0,8.

Pysäköintilaitoksen katolle sijoitetaan vihreä kansipiha, joka jäsenellään erilaisin materiaalein. Kansipiha tulee mitoittaa siten, että sille tulee hulevesiä viivyttävää kasvillisuutta. Asuntopihojen aitaus sovitetaan muihin pihan ja rakennusten materiaaleihin sekä arkkitehtuuriin. Asuntokohtaisia pihoja saa sijoittaa pihakannelle.

Rakennusten ja katu- ja torialueiden väliset tontin osat ovat yleiselle jalankululle varattuja alueita, ja ne käsitellään osana korkeatasoista kaupunkimaista katutilaa. Pinnoitemateriaalit sovitetaan yhteen katu- ja torialueiden pintamateriaalien kanssa. Korttelin lounaiskulma laatoitetaan aukiomaiseksi tilaksi.

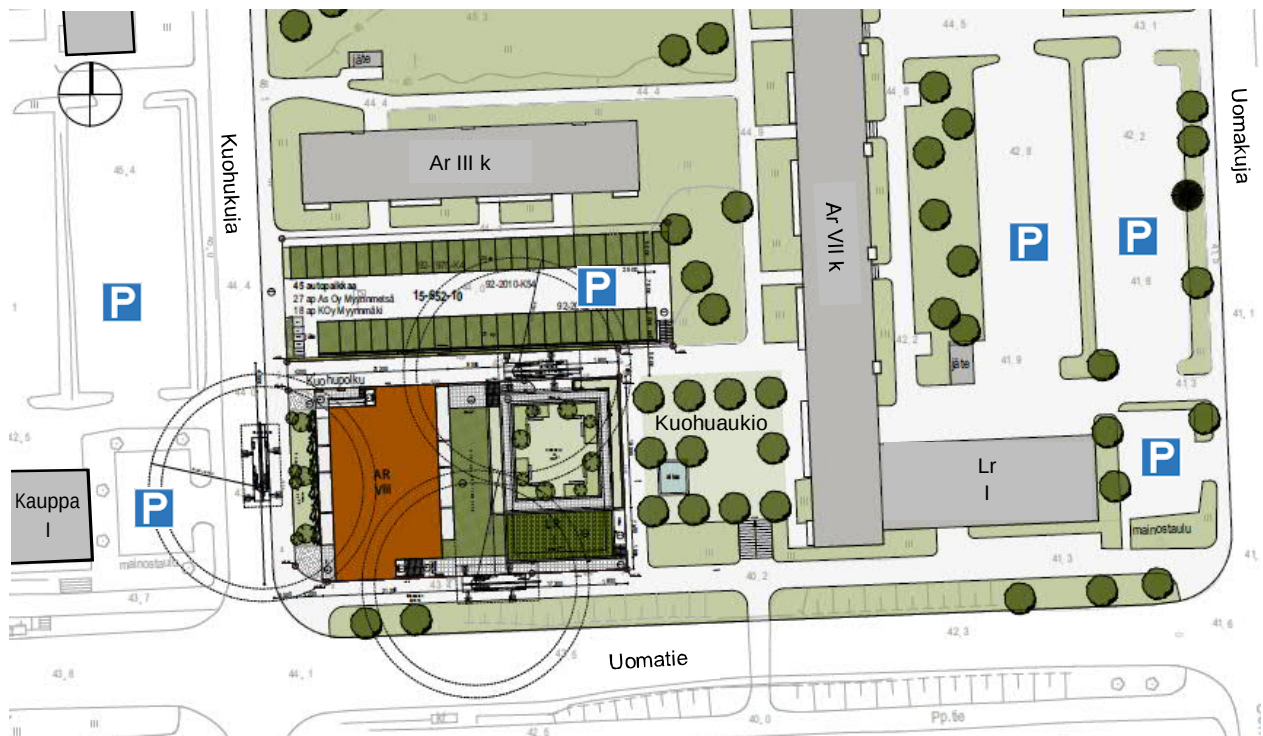
Alueella järjestetään hulevesien viivytyksen ennen niiden johtamista yleiseen sadevesijärjestelmään. Hulevesien viivytyksen voidaan järjestää tontin rajoista riippumatta. Alueella tulee käyttää läpäiseviä pinnoitteita. Kortteleiden niillä alueilla, joilla maaperä sallii imeyttämisen, tulee suosia vettä imeyttäviä hulevesiratkaisuja.

Tontin pinta-alojen muutokset

Vanhasta AL-tontista muutetaan katualueeksi 27 m² katuvalaisinta ja kaapelia varten. Kuohupolusta liitetään AK-tonttiin 236 m² ja Kuohukujan katualueeseen 4 m². AL-tontin pinta-ala on nyt 1 624 m². Uuden AK-tontin pinta-ala on 1 833 m² (muutos 209 m²).

LPA, autopaikkojen korttelialue

Osa uuden asuinkerrostalon pysäköinnistä sekä nykyisen Kuohukuja 5:n autopaikat sijoittuvat autopaikkojen korttelialueille LPA. Tontin etelärajalta ja muille rajoille korkoeron vaatiessa on rakennettava kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen maisemoitu tukimuuri. Mahdollisen autokatoksen ja tukimuurin tulee muodostaa arkkitehtuuriltaan yhtenäinen kokonaisuus. Autopaikat lukuun ottamatta inva-paikkoja tulee päällystää nurmikiveyksellä. Katuvalaisimet ja sen kaapelin saa sijoittaa tontille.

Asemapiirros.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.12.2019

Suunnitelmaan ja asemakaavaan palautuksen jälkeen tehdyt tarkistukset perusteluineen

Huoneistojakauma on tarkistettu siten, että asunnoista on yksiöitä 28,5 % ja perheasuntoja (3 h +) 20,8 %. Kaavoitus on aloitettu ja tuotu kaupunkisuunnittelulautakuntaan aikana, jolloin maankäyttö-sopimuksissa ei ollut perheasuntovaatimusta, joka on nyt vähintään 30 %.

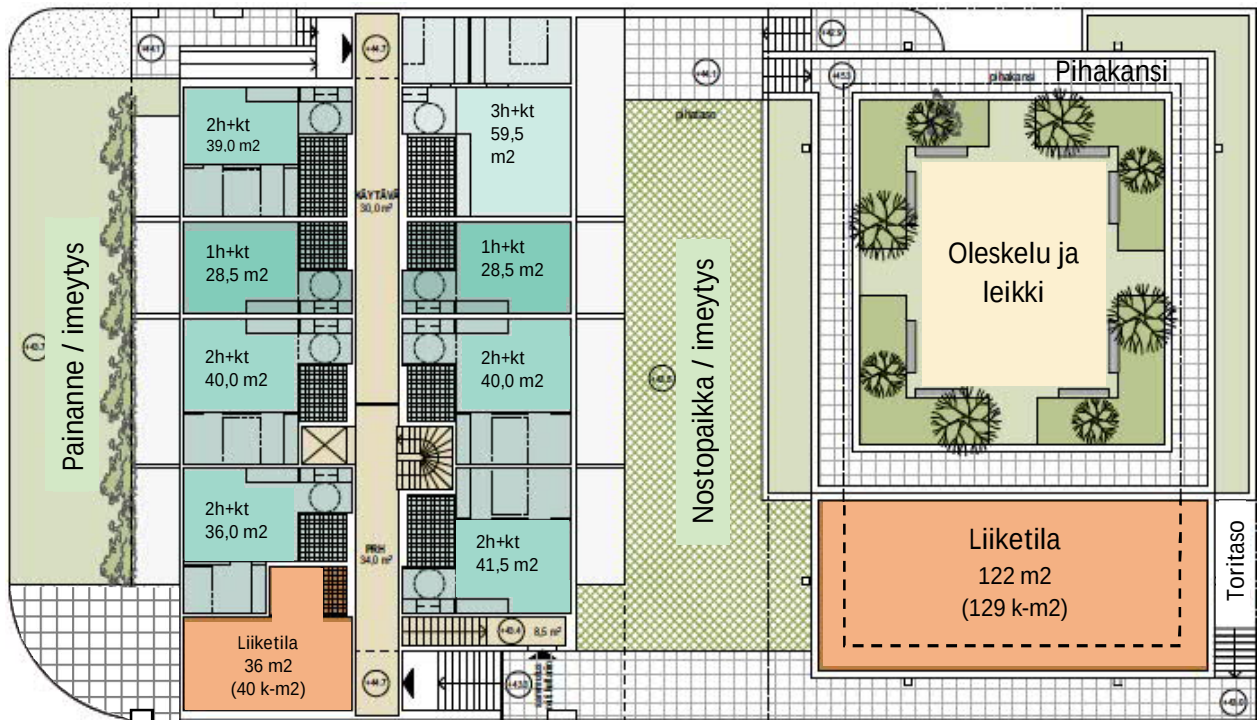
Perheasuntojen määrä on lisääntynyt 4 asunnosta 16 asuntoon. Samalla asuntojen lukumäärä on vähentynyt 88 asunnosta 77 asuntoon. Huoneistojakauma sovitaan maankäyttösopimuksessa.

Arkkitehtuurista määrätään, että rakennuksessa käytetään nykyisen ostoskeskuksen julkisivuai-heita: tummaa tiiltä, liimapuupalkkeja, ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä.

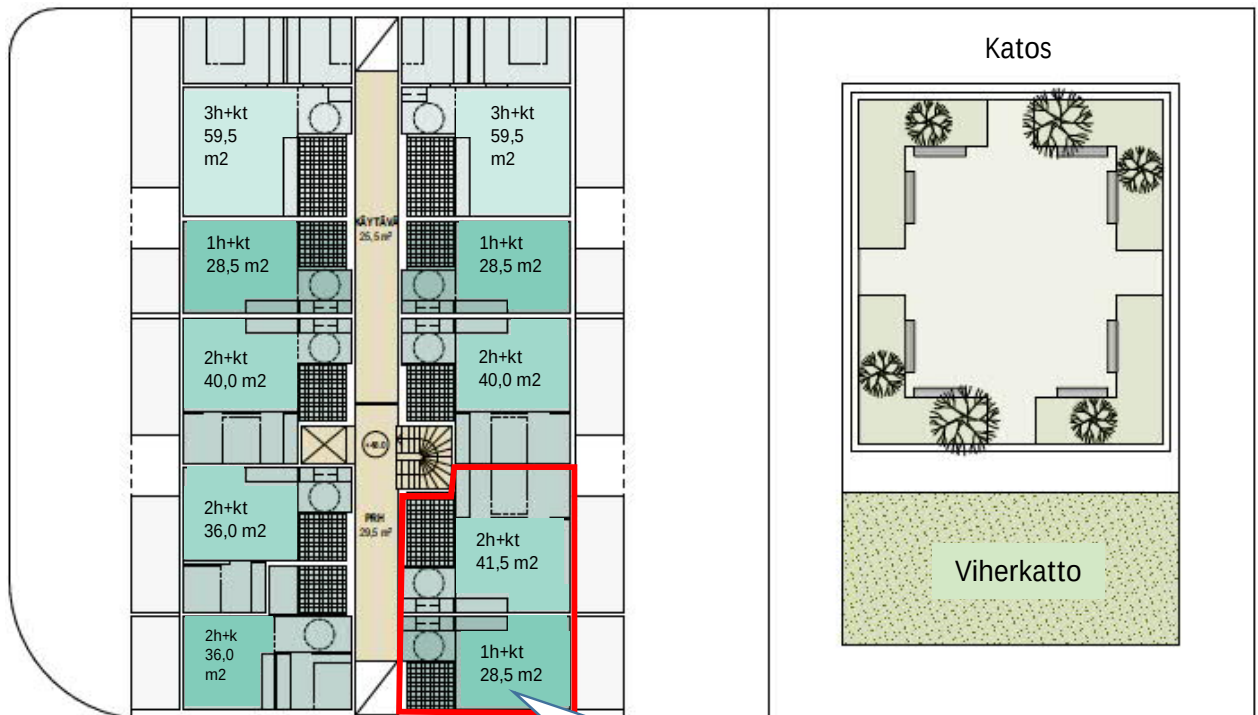
Nykyisen ostoskeskuksen vanhoja heikkokuntoisia puurakenteita ei voi rakentamisessa enää käyt-tää. Puurakentamisessa on tyypillistä, että vanhoja rakennusosia joudutaan aika ajoin uusimaan. Ostoskeskuksen laajempi säilyttäminen on mahdotonta myös tarvittavan pysäköintihallin vuoksi.

Kaavamääräykset on tarkistettu uutta luonnosta vastaaviksi: Asuinrakennuksen, liikerakennuksen ja pysäköintilaitoksen tulee... Asuinrakennuksen pohjois- ja eteläjulkisivujen... Asuinrakennuksen idän ja lännen puoleisille julkisivuille... Liiketilojen julkisivuissa tulee käyttää vanhaan ostoskeskuk-seen viittaavia julkisivuaiheita: ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä. Vanhan ostoskes-kuksen liimapuupalkkeja on käytettävä katosrakenteissa. Vanhan ostoskeskuksen uudelleen käytet-tävistä rakenteista on tehtävä tutkimus sekä järjestettävä katselmus ennen purkutyön aloittamista ja sen aikana. Pysäköintihalli ja erillinen liikerakennus on ympäröitävä tummalla katoksella. Yksiker-roksisen liikerakennuksen... Korttelin lounaiskulma tulee laatoittaa aukiomaiseksi tilaksi. Lentoken-tän laskeutumisvyöhykkeellä ääneneristävyysvaatimus lentomelua vastaan on asunnoissa 35 dB ja liiketiloissa 28 dB. LPA-tontille lisätään autopaikkojen varaus eri tontteja varten. LPA-tonttia ei pie-nennetä vaan katuvalaisimen ja kaapelin saa sijoittaa LPA-tontin puolelle. Tarpeettomaksi jääneitä kaavamääräyksiä on poistettu. Lisäksi kaava on piirretty uuteen tietojärjestelmään.

Uusi rakennusoikeus on 3 475 k-m² + liiketiloja 170 k-m², yhteensä 3 645 k-m². Sauna sijoitetaan katolle ilmastointihuoneen ja portaikon viereen, minkä myös nähtävillä ollut kaavaehdotus sallii.

1. kerros.

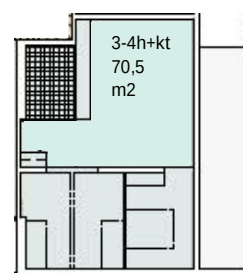

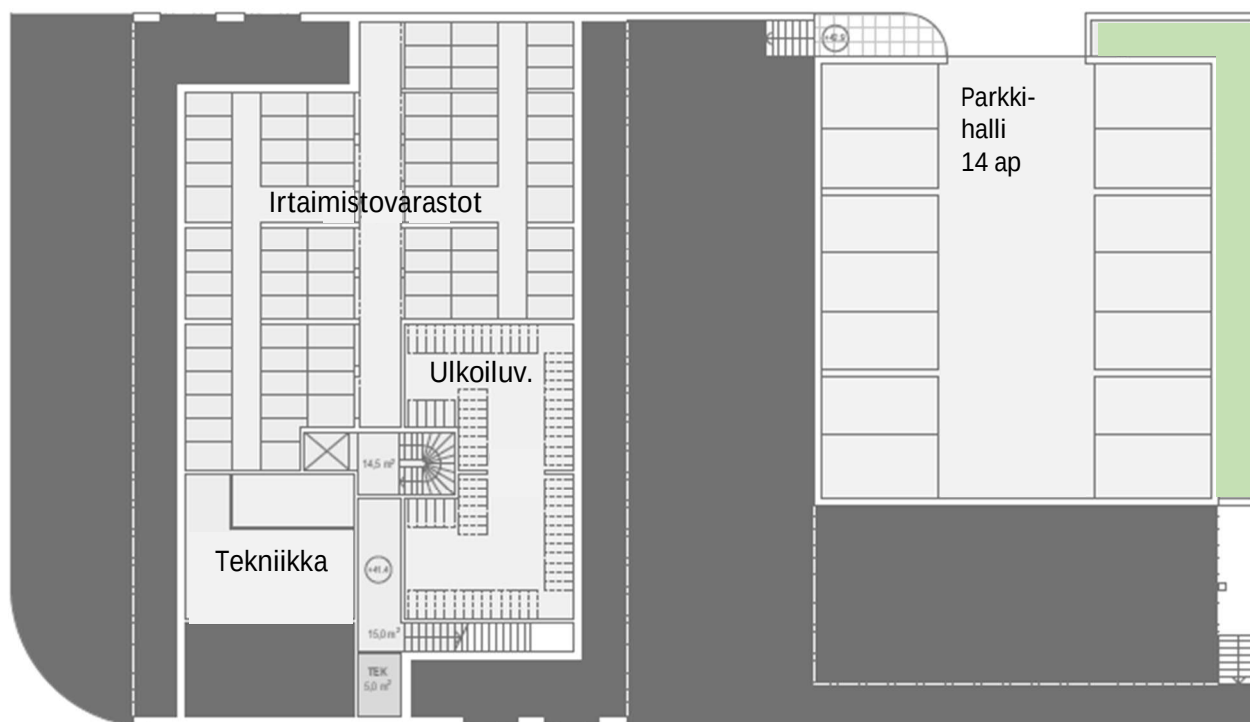
2. – 8. kerros.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.12.2019

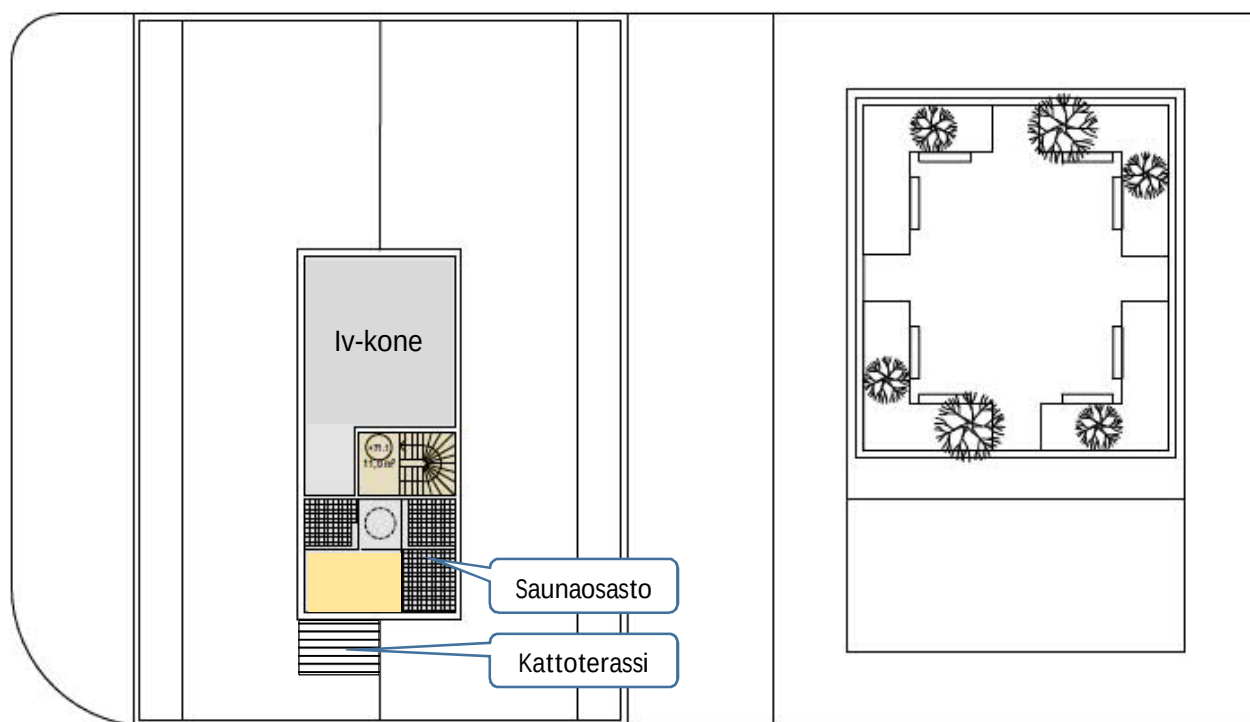
8. kerroksessa
yhdistetty asunto.

Kulmahuoneistoista
avautuu näkymät
kahteen suuntaan.

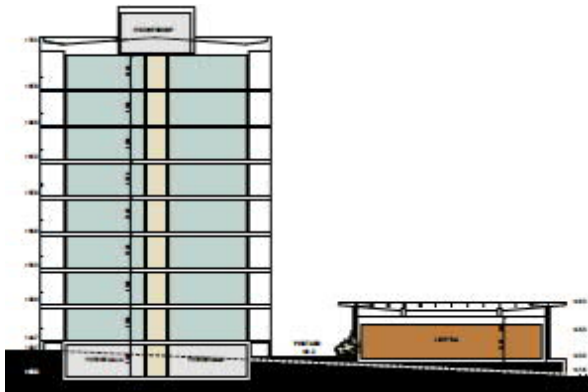

Kellari.

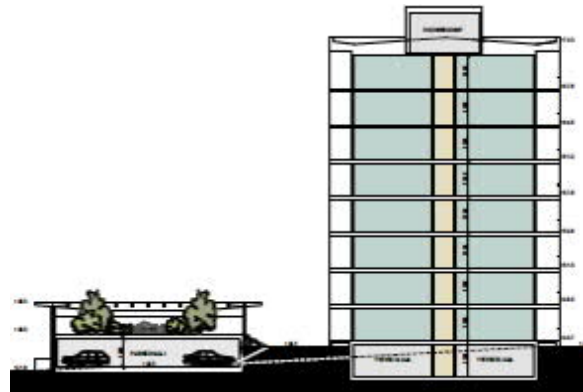

Ullakko.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.12.2019

Leikkaus etelään.

Leikkaus pohjoiseen.

Leikkaus länteen.

Uomatie

Kuohukuja

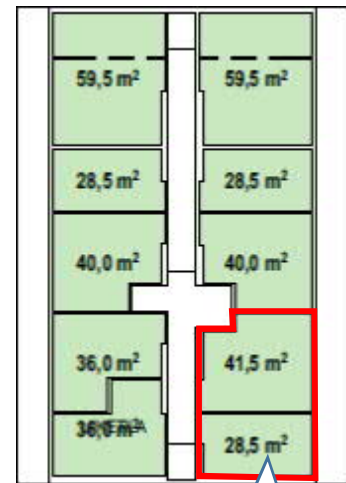
Muuri etelään nykyiselle Kuohupolulle

Kuohuaukio

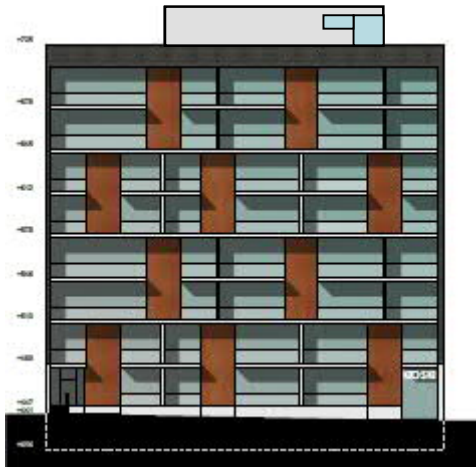
Huoneistoalat, 1. kerros.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.12.2019

2. – 8. kerros.

8. kerroksessa yhdistetty asunto 70,5 m²

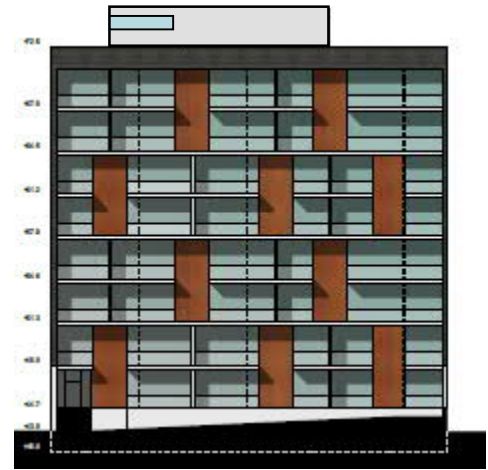
Julkisivu länteen Kuohukujalle.

Julkisivu etelään Uomatielle.

Julkisivu pohjoiseen nykyiselle Kuohupolulle.

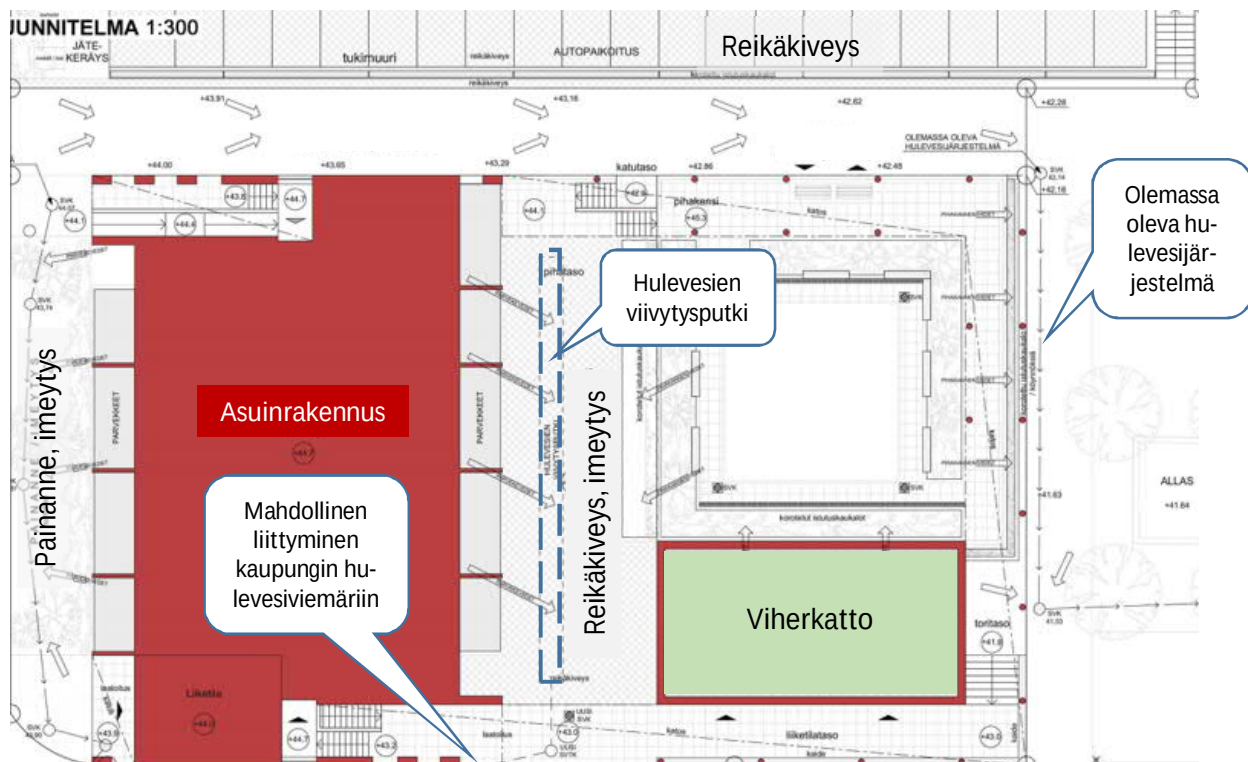
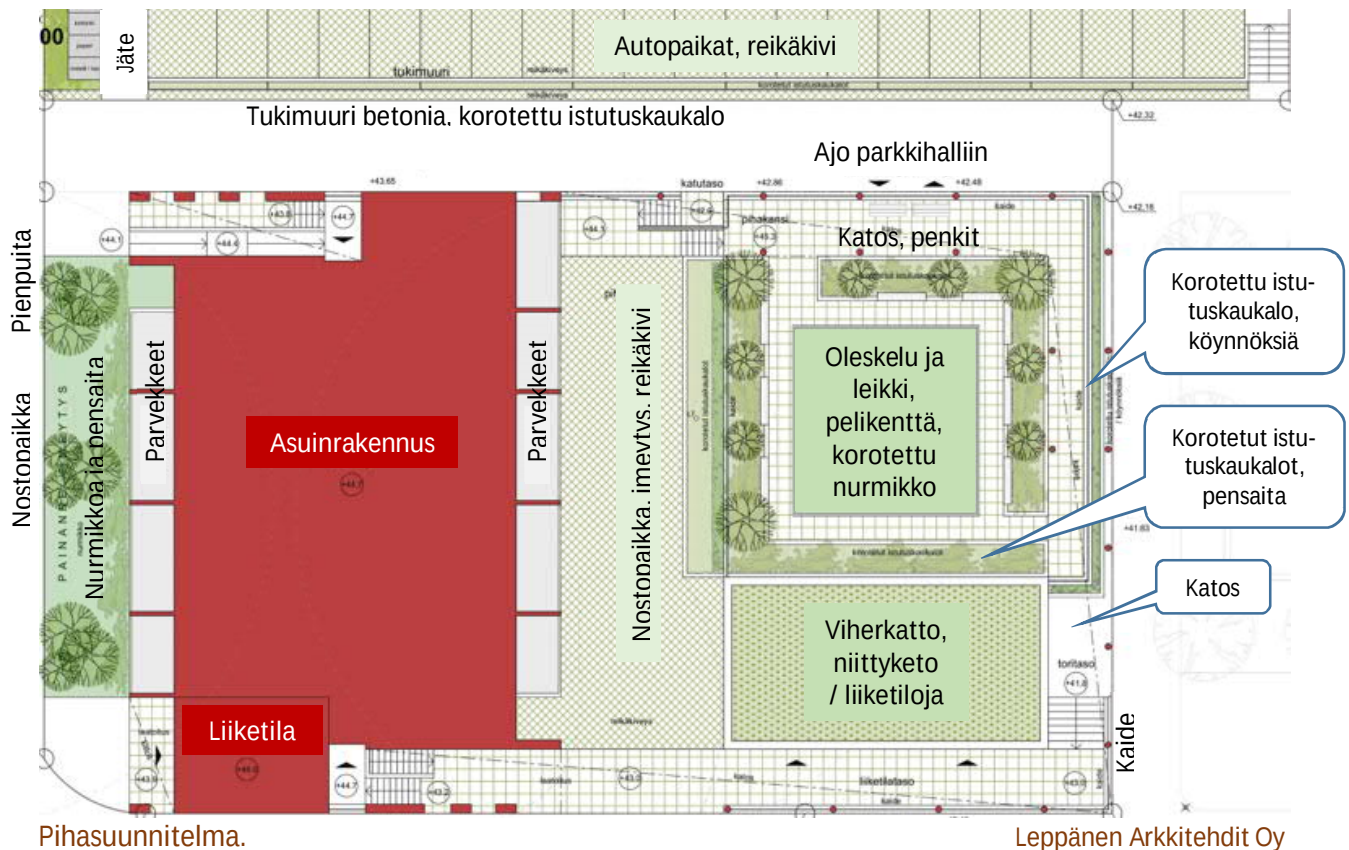

Julkisivu itään pihalle.

Julkisivu itään Kuohuaukiolle.

Leppänen Arkkitehdit Oy 6.11.2019

Hulevesien käsittelyssä suositetaan maahan imeytystä ja hyötykäyttöä. Hulevesien virtaamaa pyritään vähentämään ensisijaisesti vettä läpäisevillä pintamateriaaleilla ja suodattamalla vedet osin maamateriaalin lävitse. Parvekkeiden ja katosten sadevedet johdetaan imeytyspainanteisiin ja istutusalueille hyötykäyttöön. Kattovedet ja pihakannen hulevedet viivytetään tontilla hidastusrakenteella ennen kaupungin viemäriin liittymistä. Hulevesien viivytystarve on 15 m³, joka voidaan hoitaa hulevesiputkikokoa kasvattamalla esimerkiksi 800 mm.

4.4 KAAVAN MERKITTÄVÄT VAIKUTUKSET

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja näin tiivistää ja täydentää kaupunkirakennetta. Se sijoittuu lähelle rautatieasemaa hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Siten hanke on kestävä kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukainen. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Suhde kulttuurihistoriallisiin arvoihin

Kaavan toteutuminen hävittää tontilta ostoskeskusrakennukseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot, jotka on todettu inventoinneissa erittäin merkittäviksi. Rakennus on kuitenkin heikon kunnon vuoksi pääosin (65 %) tyhjiään eikä ole rakennusvalvonnan arvion mukaan taloudellisteknisesti korjattavissa. Myös omistaja on tehnyt kuntoselvityksiä. Ostoskeskus korvataan korkeatasoisia arkkitehtuuria edustavalla uudisrakennuksella, joka luo alueelle uusia arvoja.

Kaupunkikuva

Paikalle rakennetaan uusi arkkitehtonisesti korkeatasoinen asuin- ja liikerakennus, joka täydentää alueen kaupunkikuvaa nykyhetken verrattuna. Mittakaava on sovitettu ympäröivään rakentamiseen Uomatien varrella. Uusi 8-kerroksinen asuintalo tuo esiin solmukohtana Uomatien ja Kuohukujan risteuksen. Uudet liiketilat korvaavat poistuvaa ostoskeskusta.

Kaupunkirakenne

Kaavamuutos täydentää Myyrmäkeä. Rakennus sijoittuu Uomatien varrella. Hanke edistää täydennysrakentamista ja luo osaltaan tiivistä ja tehokasta kaupunkirakennetta kokoojakadun varteen.

Tontti sijaitsee lähellä rautatieasemaa. Kehärata yhdistää toisiinsa 200 000 asukasta ja 200 000 työpaikkaa.

Asuminen ja väestö

Kaavamuutos vastaa kaupungistumisen haasteeseen tarjoamalla mahdollisuuden asua hyvällä sijainnilla lähellä rautatieasemaa ja palveluja ja tuottaa uusia esteettömiä kerrostaloasuntoja 77 kpl. Ne vastaavat asuntojen kysyntään ja kasvavan kaupungin asuntotarpeeseen. Hanke toteuttaa maakuntakaavan ja yleiskaavan täydennysrakentamistavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa ja monipuolistamalla asuntokantaa raideliikenneyhteyksien varrella. Uusia asukkaita tulee noin 95 – 110.

Palvelut ja työpaikat

Kuohukujan ostoskeskuksen merkitys palveluverkossa on vähäinen ja se on ollut jo pitkään pääosin tyhjiään. Tontille tulee 170 k-m2 liiketilaa, mikä mahdollistaa esimerkiksi kahvilan tai ravintolan ja kampaamon. Asukasmäärän lisäys vaikuttaa positiivisesti Myyrmäen palveluiden säilymiseen ja monipuolistumiseen ja alueen elävyyteen.

Taloudelliset vaikutukset

Kaupungin kasvaessa ja maankäytön tehostuessa bruttokansantuote kasvaa.

Maanomistaja hyötyy, kun tontti rakennetaan eikä korjauskelvotonta rakennusta tarvitse ylläpitää ja korjata. Vuokratuotto ei kata korjauskustannuksia.

Kaupunki saa maanmyyntituloja ja sopimuskorvauksen rakennusoikeudesta. Hanke tuottaa verotuloja, joilla kaupunki tuottaa palveluja. Uudet asukkaat lisäävät myös kaupallisten palvelujen kysyntää.

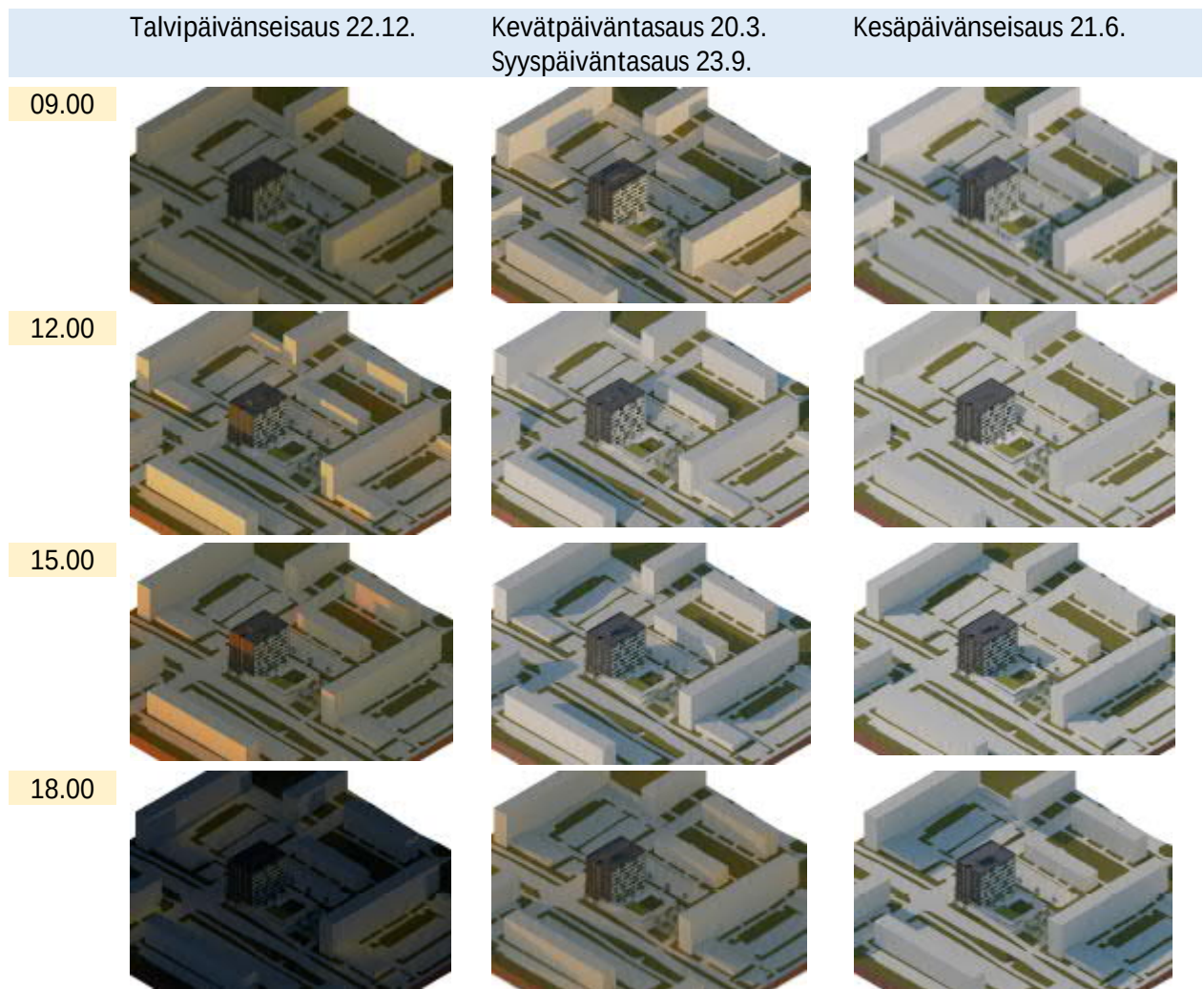
Sosiaaliset vaikutukset

Pienehkön hankkeen vaikutus ympäristöön ei ole merkittävä. Hanke tuottaa uusia omistusasuntoja. Kohteesta löytyy koti moneen tarpeeseen ja elämänvaiheeseen. Rakentaminen tarjoaa työtä.

Virkistys

Uudet asukkaat lisäävät Myyrmäen virkistysalueiden ja urheilupuiston käyttöä.

Varjostus

Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 2018

Rakennus sijoittuu avaralle paikalle, joten se ei aiheuta merkittävää varjostusta. Myös alueella oleva puusto varjostaa. Aamuisin, iltaisin ja talvella kaupunki on yleisesti varjainen.

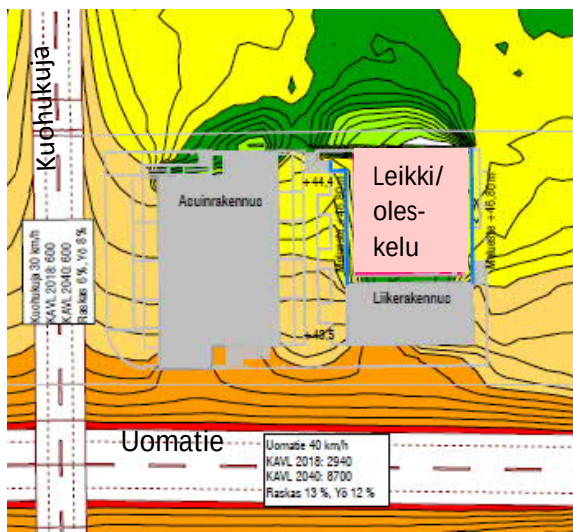
Varjostustutkimus tehtiin nykytilanteesta ja valitusta ratkaisusta. Varjot on tutkittu joului-, maaliskuu-, huhtikuu- ja kesäkuussa kahdesta eri suunnasta, kaakosta ja lounaasta. Uusi 8-kerroksinen asuinrakennus ei merkittävästi varjosta ympäröiviä olemassa olevia asuinrakennuksia, vaikka hetkellisesti rakennuksen varjo ohittaa naapuritaloja. Huhtikuusta elokuuhun varjostusolosuhteet eivät juuri muutu nykytilanteeseen verrattuna.

Liikenne

Louhelan asemalle on kävelyetäisyys ja Uomatiellä on hyvä joukkoliikenne, mikä mahdollistaa autottoman elämäntavan. Hankkeen liikennetuotos on noin 90 ajon/vrk, mutta nykyisen ostoskeskuk- sen liikenne poistuu. Liikenne mahtuu hyvin katuverkolle.

Ympäristöhäiriöt

Viitesuunnitelmista on tehty katumeluselvytys (Helimäki Akustikot Oy, 29.5.2018). Leikki- ja oleske- lupihalla vallitsee päivällä enintään 58 dB keskiäänitaso. Oleskelualueet tulee suojata melulta lä- pinäkyvin meluestein. Meluselvytyksessä on esitetty esimerkkiratkaisuja meluntorjunnasta. Asuin- rakennuksen Uomatien puoleisen julkisivun tiemelun äänitasoero vaatimus on mallinnuksen mu- kaan 31 dB. Lentoaseman laskeutumisvyöhykkeellä asuntojen ääneneristävyysvaatimus on 35 dB, joten lentomelu on määräävä. Liiketilojen ääneneristävyysvaatimus määrittyy tiemelusta ja on 28 dB. Kaikki parvekkeet on lasitettava.

Meluntorjuntaesimerkki 1.

Keskiäänitaso (Aeq), päivällä (klo 7-22) vuonna 2040.

Melukäyrät 2 m korkeudella maan pinnasta.

45-50	50-55	55-60	60-65
65-70	70-75	75- dB	Melueste

Helimäki Akustikot Oy 29.5.2018

Tiemelun huomioon ottaminen

Tiemeluvyöhy- ke Aeq (dB)	Äänitasoero asun- noissa ΔL (dB)	Äänitasoero toi- mistoissa ΔL (dB)
65...100	erillinen selvitys	erillinen selvitys
60...64,9	35	30
55...59,9	30	25
alle 55	30*	—

Vantaan rakennusjärjestys Kv 15.11.2010; *) YM asetus 796/2017.

Kunnallistekniikka

Hanke hyödyntää olevaa yhdyskuntatekniikkaa.

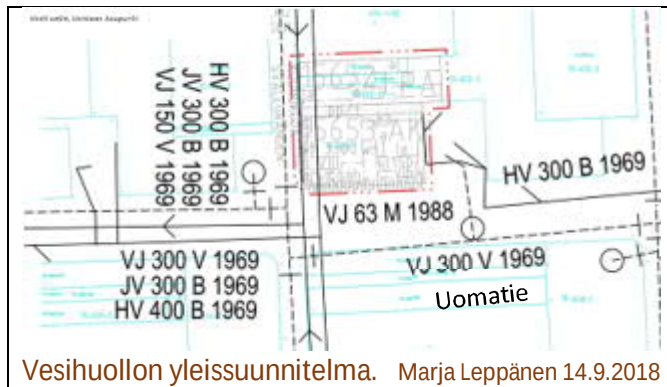
Uudet rakennukset voidaan liittää jo rakennettuun vesihuoltoverkoston. Yleistä vesihuoltoverkos- toa ei tarvitse laajentaa, joten muutoksesta ei aiheudu vesihuollolle lisäkustannuksia. Uudisraken- nus saattaa tarvita kiinteistökohtaisen paineenkorottamon. Tarkempi painetaso annetaan HSY:n lii- toskohtalausunnossa.

Uomatiellä valaisin kiinnitetään rakennuksen seinään. Kuohukujan katualueeseen otetaan tonteilta 1 metrin kaistaleet, jotta nykyiset katuvalaisimet sijoittuvat katualueelle.

Pysäköintilaitokseen tulee tarvittaessa sijoittaa muuntamo maan tasoon.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Rakentaminen sijoittuu jo rakennetulle alueelle eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin.

Hulevedet

Kaavamuutoksen myötä vettä läpäisemättömän pinnan määrä lisääntyy. Läpäisemättömien pintojen lisääntyessä on odotettavissa, että hulevesivirtaamat kaava-alueelta kasvavat. Tontilla muodostuvia hulevesiä tulee imeyttää tai viivyttaa ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha.

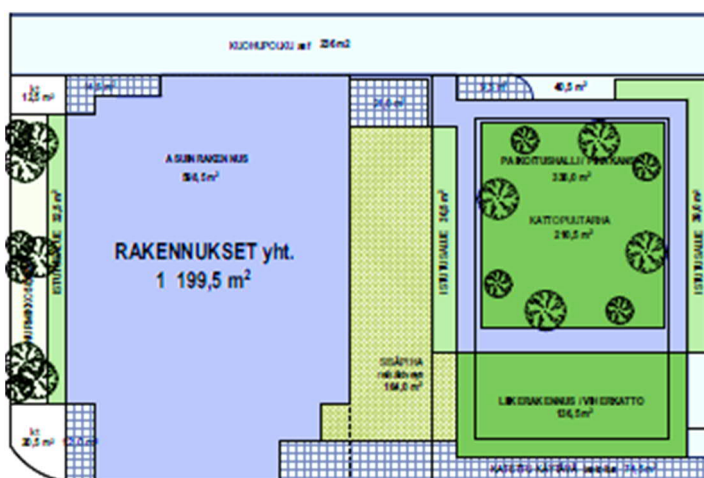
Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa saman suuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tonttien tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tämä tulvamiitoitus tehdään 30 minuuttia kestäväälle sateelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille. Tulvareitti on syytä mitoittaa 50 mm sadetilanteelle. Kaavatyön yhteydessä kaava-alueelle on laadittu hulevesien hallintasuunnitelma. Rakennusluvan yhteydessä tulee tehdä tarkemmat hulevesisuunnitelmat, jotka hyväksytään kaupungilla rakennusluvan yhteydessä.

4.4.3 Vaikutukset ilmastoon

Hankkeen vaikutukset ilmastoon ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettava tontti tiivistää kaupunkirakennetta, tukeutuu Kehärataan ja tuleviin runkobussilinjoihin ja palvelut ovat lähellä. Siten hanke mahdollistaa autottoman elämäntavan.

Vihertehokkuus

Vihertehokkuus-menetelmän avulla luodaan viihtyisää elinympäristöä ja toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastomuutokseensopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita. Vantaan kaupungin arkkitehtuuriohjelmassa 2015 yhtenä tavoitteena on vihertehokkuuden käyttöönotto. Menetelmää on testattu asemakaavoituksessa vuodesta 2016 lähtien Ilmastokestävä kaupunki-hankkeessa luodulla ja Vantaalle muokatulla laskurilla. Vihertehokkuudella tarkoitetaan vihreän ja läpäisevän pinnan painotettua määrää alueella (tontti tai kortteli). Asemakaavavaiheen laskelman perusteella tontin vihertehokkuusvaatimuksen tavoitetaso 0,8 on saavutettavissa.

	Tontin pinta-ala 1834 m²
	Rakennettu ja läpäisemätön pinta yhteensä 1476 m²
	Läpäisevä pinta ja imeytys
	Kivituhka 33 m²
	Reikäkivetys 164 m²
	Imeytys / nurmikko 58 m²
	Istutusalueet 102 m²
	Katopuutarha 210 m²
	Viherkatto 136 m²
	Läpäisemätön pinta / laatoitus 138 m²

Tontin pintamateriaalit.

Kari Leppänen Arkkitehdit 6.11.2019

Vihertehokkuuslaskelma

Päivämäärä: 24.10.2018

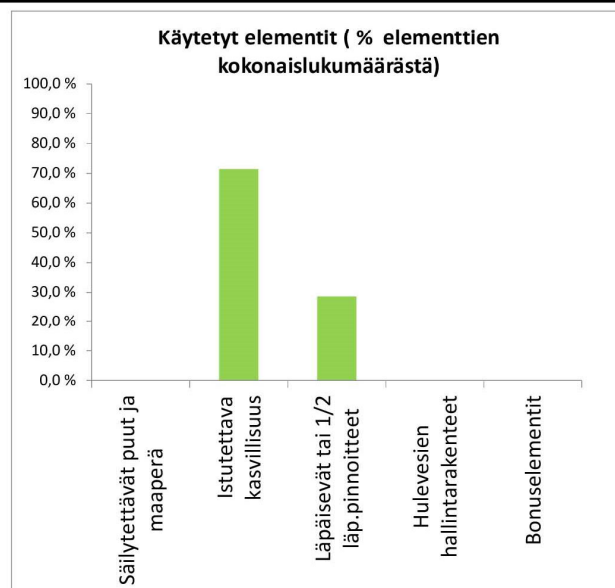
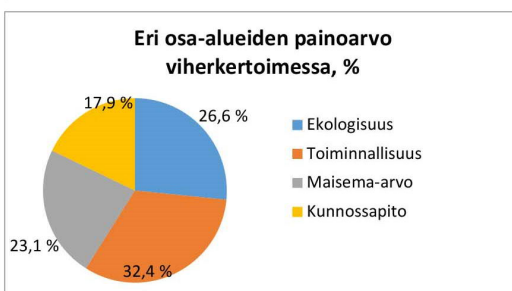
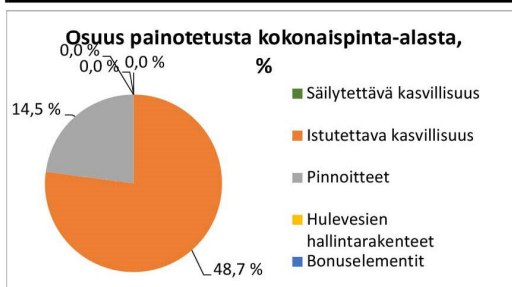
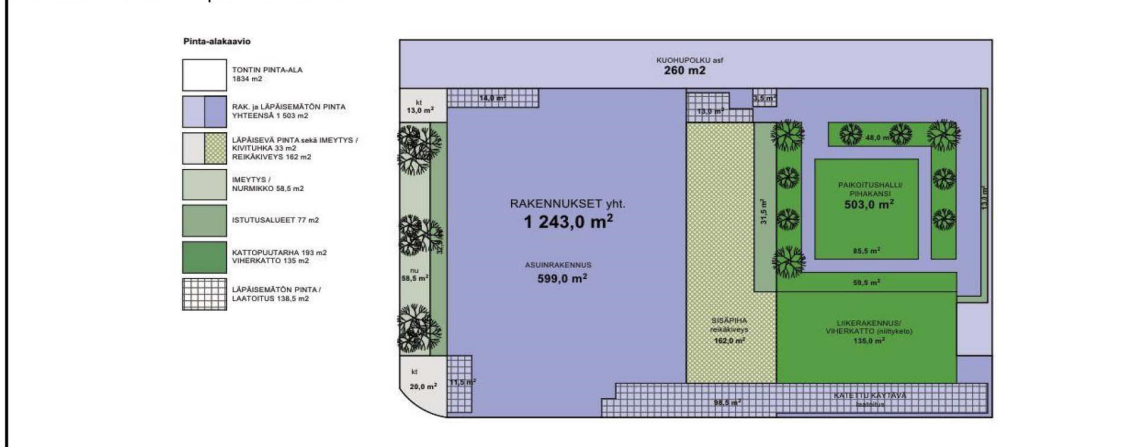
Lomakkeen täyttäjä ja yritys: Benita Leisso, Leppänen arkkitehdit Oy

Saavutettu vihertehokkuus
0,8
Tavoitetaso
0,8
Minimitaso
0,5

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Elementtityypin kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävät puut ja maaperä	0	5
Istutettava kasvillisuus	5	13
Läpäisevät tai 1/2 läp.pinnoitteet	2	2
Hulevesien hallintarakenteet	0	5
Bonuselementit	0	ei käytössä Vantaalla
Yhteensä	7	25

Asemakaavavaiheen pinta-ala kaavio

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Lento- ja tiemelu on käsitelty kohdassa 4.4.1.

4.5 NIMISTÖ

Kaava-alueelta poistuu Kuohupolku, Svallstigen (2012). Jäljelle jäävän toriaukion nimeksi on jo annettu Kuohuaukio, Svallplatsen (Nr 5.11.2018, Kala 25.2.2019).

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus.

Rakennusluvasta ilmoitetaan naapureille ja rakennuspaikalla (MRL 133 §).

Kaavatyöhön osallistuneet		
Vantaan kaupunki		
Asemakaavoitus	aluearkkitehti	Timo Kallaluoto
	asemakaavasuunnittelija	Johanna Rajala
	suunnitteluavustaja	Marko Hoffren
	kaavoitusinsinööri	Mikko Järvi
	maisema-arkkitehti	Elina Ekroos
Kadut ja puistot	suunnitteluinsinööri	Marja Leppänen
	suunnitteluinsinööri	Elina Kettunen
	liikenneinsinööri	Teemu Vihervaara
	projektisuunnittelija	Seija Tulonen
Kaupunginmuseo	maisema-arkkitehti	Inka Lappalainen
	rakennustutkija	Susanna Paavola
	asumisasioiden päällikkö	Tomi Henriksson
Kiinteistöt ja tilat	lakimies	Paula Kovari
	kaupunkikuva-arkkitehti	Matti Kärki
Rakennusvalvonta	lupa-arkkitehti	Timo Tamminen
		Mikko Vartiainen
Kiinteistö Oy Myyrinmäki		Olli Tuominen
		Ville Tirola
T2H Rakennus Oy		Juuso Puroila
		Kari Leppänen
Leppänen Arkkitehdit Oy		Peter Butter
		Benita Leisso
Optiplan Oy		Elli Maalismaa

Kiinteistö Oy Myyrinmäen asiamiehenä toimi T2H Rakennus Oy ja sen konsulttina Kari Leppänen Arkkitehdit Oy, sittemmin Leppänen Arkkitehdit Oy. Kaupungin konsulttina toimi Optiplan Oy.

VANTAAN KAUPUNKI

Länsi-Vantaan asemakaavoitus

Vantaa 11.2.2020

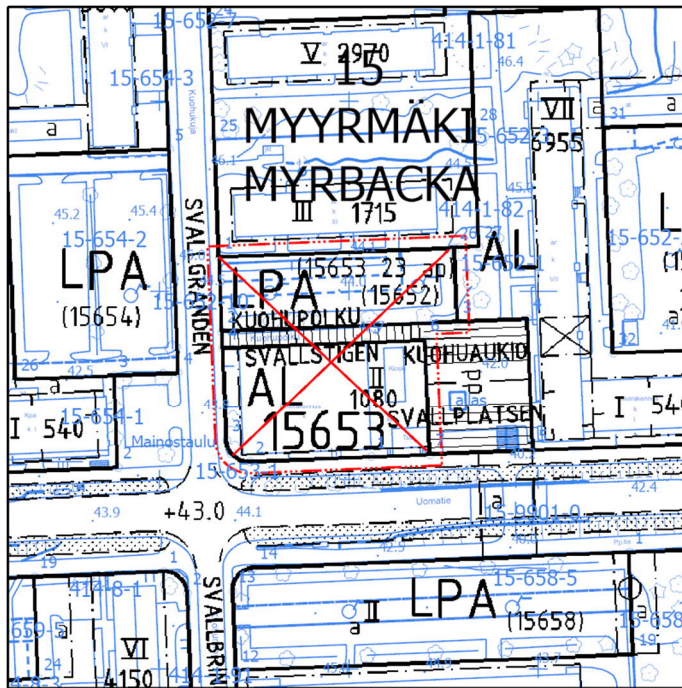
Timo Kallaluoto

Timo Kallaluoto

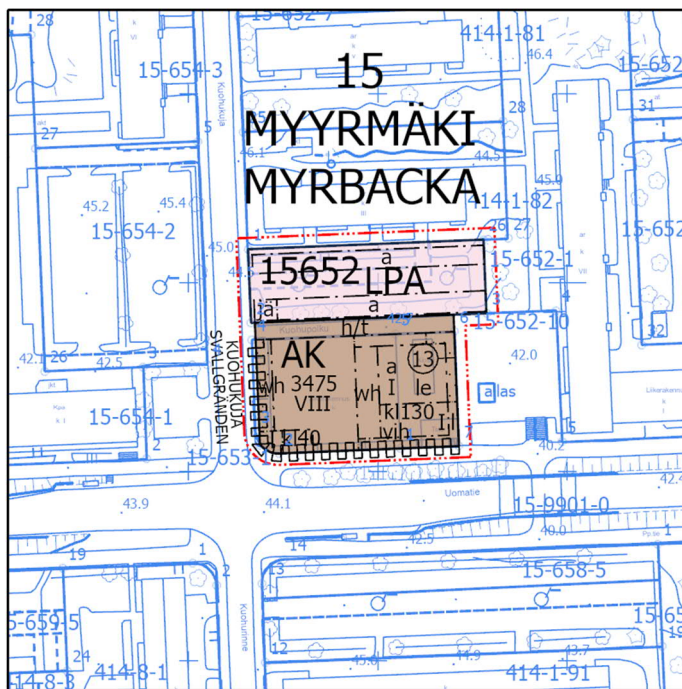
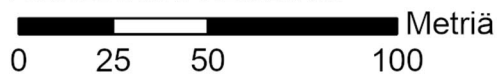
aluearkkitehti

Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnittelu, Kielotie 28, PL 1860, 13010 VANTAAN KAUPUNKI

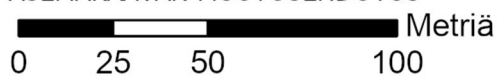
p. 050 312 2132, timo.kallaluoto@vantaa.fi

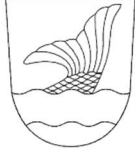

POISTETTAVAT MERKINNÄT

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 002364	Päiväys Datum 11.2.2020	1/4
Vantaan kaupunki KUOHUKUJA 1-3 Kaupunginosa 15, Myyrmäki Asemakaavan muutos Osa korttelia 15652 sekä katualuetta. Tonttijako ja tonttijaon muutos Osa korttelia 15652. 1:2000	 Vanda stad SVALLGRÄNDEN 1-3 Standssdel 15, Myrbacka Ändring av detaljplanen Del av kvarteret 15652 samt gatuområde. Tomtindelning och ändring av tomtindelningen Del av kvarteret 15652. 1:2000	

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

- - - - -

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva

Asuinkeuhkotalojen korttelialue.**Arkkitehtuuri**

Asuinrakennuksen, liikerakennuksen ja pysäköintilaitoksen tulee yhdessä muodostaa arkkitehtuuriltaan korkeatasoinen kokonaisuus.

Asuinrakennuksen pohjois- ja eteläjulkisivujen tulee olla pääosin tummaa punasävyistä tiiltä. Saumat tulee olla tiilen sävyisiä. Etelän ja pohjoisen puoleisilla julkisivuilla tulee olla ikkunoita.

Asuinrakennuksen idän ja lännen puoleisille julkisivuille tulee luoda yhtenäinen ilme parvekkeilla. Kaikki parvekkeet tulee lasittaa. Parvekkeiden julkisivumateriaalien tulee olla korkealuokkaisia ja kestäviä sekä muodostaa rakennusten pääasiallisten julkisivumateriaalien kanssa ehjä kokonaisuus. Parvekkeiden ja piilirakenteiden tulee olla pintakäsittelyä. Parvekkeiden ja niiden väliseinien tulee muodostaa arkkitehtuuriltaan veistoksellinen kokonaisuus.

Liiketilöiden julkisivuissa tulee käyttää vanhaan ostoskeskukseen viittaavia julkisivuaiheita: ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä. Vanhan ostoskeskuksen liimapuupalkkeja on käytettävä soveltuvien osien katosrakenteissa.

Vanhan ostoskeskuksen uudelleen käytettävistä rakenteista on tehtävä tutkimus sekä järjestettävä katselmus ennen purkutyön aloittamista ja sen aikana.

Kulmahuoneistoista ja kulmaparvekkeilta tulee avautua näkymä kahteen suuntaan.

Liikerakennuksen kerrosala on rakennettava.

Pysäköintihalli ja erillinen liikerakennus on ympäröitävä tummalla katoksella.

Sokkelin, rakennuksen 1. kerroksen ja pihakannen julkisivujen sekä muurien tulee muodostaa yleisilmeeltään yhtenäinen vaalea arkkitehtoninen kokonaisuus.

Alimmissakin kerroksissa tulee olla ikkunoita. Julkisivu ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa.

Mahdolliset liikunta- ja elementtisaumat tulee häivyttää arkkitehtuurin keinoin.

Porrashuoneiden tai porraskäytävien tulee erottua muusta julkisivusta ja niitä tulee korostaa suurin ikkunapinnoin.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns

Kvarteretsområde för flervåningshus.**Arkitektur**

Bostadshuset, affärshuset och parkeringsanstalten ska tillsammans bilda en helhet som håller hög kvalitet till arkitekturen.

Fasaderna i bostadshuset mot norr och söder ska huvudsakligen bestå av mörkt tegel i en röd nyans. Fögarerna ska ha samma färg som teglet. Fasaderna på södra och norra sidan ska ha fönster.

Fasaderna i bostadshuset mot öster och väster ska ges ett enhetligt intryck genom balkonger. Alla balkonger ska inglasas. Balkongernas fasadmateriäl ska vara högklassigt och hållbart samt utgöra en harmonisk helhet tillsammans med byggnadernas huvudsakliga fasadmateriäl. Balkongerna och karmkonstruktionerna ska vara ytbehandlade. Balkongerna samt mellanväggarna mellan dessa ska tillsammans bilda en till sin arkitektur skulptural helhet.

I affärslokalernas fasader ska användas fasadteman som hänvisar till det gamla köpcentret: fönsterrutdelningen, svarta ramar och orange byggsivor. De gamla limmade träbalkarna i köpcentret måste användas i lämpliga fall i skyddstaks konstruktioner.

En undersökning av återanvändningsstrukturerna i det gamla köpcentret och en syn före och under rivningsarbetet ska genomföras.

Lägenheterna i byggnadens hörn och hörnbalkongerna ska öppnas mot två riktningar.

Byggnadsrätt för affärsvåningsyta ska byggas.

Bilhall och separat affärsbyggnad ska omges av ett mörkt skyddstak.

Sockeln, fasaderna till byggnadens första våning och gärdsdäcket samt murarna ska bilda en helhet som arkitektoniskt ger ett genomgående ljus intryck.

Också de nedersta våningarna ska ha fönster. Fasaden får inte ge ett slutet intryck.

Eventuella rörliga fögar och elementfögar ska döljas med arkitektoniska medel.

Trapphusen eller trappuppgångarna ska bilda en kontrast till den övriga fasaden och de ska framhävas med stora fönstertytor.

Ilmanvaihtokonehuoneet tulee sovittaa luontevaksi osaksi rakennusten arkkitehtuuria.

Pihakansi rajataan tummalla katoksella. Pysäköintilaitoksen julkisivuja tulee jäsentää aukotusten lisäksi vaihtelevan korkuisella kasvillisuudella esimerkiksi viherseinämin. Julkisivun ja viherrakentamisen tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus.

Yksikerroksisen liikerakennuksen sisätilan vapaan korkeuden tulee olla vähintään 4 metriä. Tila tulee varustaa toimisto-, ravintola- tai kahvilakäytön mahdollistavalla talotekniikalla. Kaikkien liiketilöiden etuosa tulee suunnitella ja rakentaa siten, että liiketoiminta voi laajentua ulkotilaan. Liiketilöissä tulee olla suuria avattavia ikkunoita tai ovia kadun puolella tilojen yhdistämiseksi ulkotiloihin.

Yksikerroksisen liikerakennuksen katolle on rakennettava viherkatto.

Rakennusoikeus

Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia. Porrashuoneiden 15 k-m² ylittävän osan saa rakentaa kussakin kerroksessa porrashuonetta kohti rakennusoikeuden lisäksi edellyttäen, että tämä lisää porrashuoneen viihtyisyyttä ja luonnonvaloisuutta.

Asukas- ja yhteistiloja saa rakentaa kaavassa osoitetun rakennusoikeuden lisäksi. Ullakko- tai ylimpään kerrokseen sijoituessaan, saunan yhteyteen tulee toteuttaa kattoterassi tai parveke. Kaavassa määrätty asumista palvelevien yhteistilöiden rakennusoikeudet ja sallitut muut asumisen lisärakennusoikeudet eivät mitoiteta auto- tai polkupyöräpaikkoja tai väestönsuojatiloja.

Rakennuslalle saa rakentaa kannellisia autopaikkoja ja autopaikkoja saa sijoittaa myös rakennusten alimpiin kerroksiin pihakannen alaisen pysäköintilaitoksen yhteyteen.

Pihakannen alla olevaan pysäköintitilaan saa sijoittaa tele- tai muita teknisiä ja väestönsuojatiloja sekä asumista palvelevia varastotiloja.

Liikenne ja pysäköinti

Autopaikkojen vähimmäismäärät:
Asuminen 1 ap / 130 k-m²
Liiketilat 1 ap / 100 k-m²

Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:
Asuminen 1 pp / asuinhuone
Liiketilat 1 pp / 30 k-m²

Katoksettomat autopaikat lukuun ottamatta inva-paikkoja tulee päällystää nurmikevyksellä.

Pysäköintilaitoksen arkkitehtuurin tulee yhdistyä selkeästi koko korttelin arkkitehtuuriin. Itäpuolisen aukion suuntaisen seinien tulee olla osin viherseinää tai niiden edustoille tulee istuttaa kahden metrin välein sivusuuntaan leviäviä köynnöksiä.

Tarvittaessa pysäköintilaitokseen tulee sijoittaa muuntamo maantasoon.

Meluntorjunta

Ulkoseinien ulkoisuuden ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava asuinrakennuksissa vähintään 35 dB sekä liikerakennuksissa vähintään 28 dB.

Parvekkeet tulee lasittaa.

Oleskelualueet tulee suojata melulta läpinäkyvin meluestein.

Piha

Tontille on laadittava rakennuslupavaiheessa yhtenäinen pihasuunnitelma, jonka suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden puita, pensaita, perennoja ja nurmikkoa. Pihan osat, joita ei käytetä välittämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviljelyyn, on istutettava.

Luftkonditioneringens maskinrum ska anpassas till att utgöra en naturlig del av byggnadens arkitektur.

Gärdsdäcket avgränsas med ett mörkt skydd. Parkeringsanläggningens fasader ska förutom med öppningar struktureras med växtlighet i varierande höjd, t.ex. gröna väggar. Fasaden och grönbyggandet ska bilda en harmonisk helhet.

Den fria höjden inomhus i affärshus med en våning ska vara minst 4 meter. Utrymmet ska förse med husteknik som möjliggör kontor-, restaurang- eller kafébruk. De främre delarna i alla affärslokaler ska planeras och byggas så att affärsverksamheten kan utökas till uterummet. Affärslokalerna ska ha stora fönster som går att öppna eller dörrar på gatans sida för att skapa en förbindelse mellan lokalerna och uterummen.

På taket till affärshus med en våning ska ett gröntak anläggas.

Byggrätt

Trapphusen ska ha dagsljusintag. En del som överskrider 15 m²-vy i trapphusen får byggas utöver byggrätten i varje våning per trapphus under förutsättning att den ökar trivselen och dagsljuset i trapphuset.

Invägar- och gemensamma lokaler får byggas utöver den byggrätt som anges i planen. Lokaler som placeras till vindsvåningen eller det översta planet ska en takterrass eller balkong byggas i anslutning till bastun. Den byggrätt för gemensamma utrymmen för boende som anges i planen och den tillåtna ytterligare tilläggsbyggrätten för boende räknas inte med i dimensioneringen av bil- eller cykelplatser eller skyddsrum.

På byggnadsytan får byggas bilplatser på däck och bilplatser får också placeras i byggnadernas nedersta våningar i anslutning till en parkeringsanläggning under gärdsdäcket.

Teletekniska eller andra tekniska utrymmen och skyddsrum samt förrädsrum som betjänar boendet får placeras i parkeringsutrymmet under gärdsdäcket.

Trafik och parkering

Minimiantalet bilplatser:
Boende 1 bp / 130 m²-vy
Affärslokaler 1 bp / 100 m²-vy

Minimiantalet cykelplatser:
Boende 1 cp / bostadsrum
Affärslokaler 1 cp / 30 m²-vy

Bilplatserna utan tak, med undantag för inva-platserna, ska beläggas med gräsarmering.

Parkeringsanläggningens arkitektur ska ha en tydlig anknytning till hela kvarterets arkitektur. Väggarna mot den östra öppna platsen ska delvis bestå av en grön vägg, alternativt ska klängväxter som sprider sig sidledes planteras med två meters mellanrum.

Vid behov ska en transformator placeras på markplanet i parkeringsanläggningen.

Bullerbekämpning

Ljudisoleringen mot flyg- och trafikbuller ΔL i bostadsbyggnadernas ytterstakt ska vara minst 35 dB samt i affärsbyggnader minst 28 dB.

Balkongerna ska inglasas.

Vistelseutrymmen ska skyddas mot buller med transparenta bullerskydd.

Gårdsplanen

För tomten ska i bygglovsskedet en enhetlig plan för gårdsplanen utarbetas vid vars planering behoven hos användare i olika åldrar ska beaktas. Gårdsplanen ska förverkligas som ett område med mångsidig växtlighet, där det planteras olika slag av träd, buskar, perenner och gräs som beaktar årstidernas växling. De delar av gårdsplanen som inte används som nödvändiga gångvägar, områden för lek eller utevistelse eller utnyttjas för stadsodling, ska förse med planteringar.

Pihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,8. Laskelma liitetään rakennuslupahakemukseen pihasuunnitelman kanssa.

Pysäköintilaitoksen katolle tulee sijoittaa vehreä kansipiha, joka tulee jäsenellä erilaisin materiaalein.

Kansipiha tulee mitoittaa siten, että sille tulee hulevesiä viivytävää kasvillisuutta.

Asuntopihojen aitaus tulee sovittaa muihin pihan ja rakennusten materiaaleihin sekä arkkitehtuuriin. Asunokohtaisia pihvoja voidaan sijoittaa pihakannelle.

Rakennusten ja katu- ja torialueiden väliset tontin osat ovat yleiselle jalankululle varattuja alueita, ja ne tulee käsitellä osana korkeatasoista kaupunkimaista katutilaa. Pinnoitemateriaalit tulee sovittaa yhteen katu- ja torialueiden pintamateriaalien kanssa.

Korttelin lounaiskulma tulee laatoittaa aukiomaiseksi tilaksi.

Hulevedet

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen sadevesijärjestelmään.

Hulevesien viivytys voidaan järjestää tontin rajoista riippumatta.

Alueella tulee käyttää läpäiseviä pinnoitteita.

Kortteleiden niillä alueilla, joilla maaperä sallii imeyttämisen, tulee suosia vettä imeyttäviä hulevesiratkaisuja.

Hulevesirakenteet tulee toteuttaa rakentamisen yhteydessä.

Autopaikkojen korttelialue.

Tontilla tulee olla 45 autopaikkaa, joista 27 kpl tonttia 9 (Kuohukuja 5) varten ja 18 kpl tonttia 13 (Kuohukuja 1) varten.

LPA-alueen eteläpuoliselle rajalle ja muille rajoille korkoeron vaatiessa on rakennettava kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen maisemoitu tukimuuri. Mahdollisen autokatoksen ja tukimuurin tulee muodostaa arkkitehtuuriltaan yhtenäinen kokonaisuus.

Autopaikat lukuun ottamatta inva-paikkoja tulee päällystää nurmikevyksellä.

Katuvalaistuksen ja sen kaapelit saa sijoittaa tontin puolelle.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen sadevesijärjestelmään.

Hulevesien viivytys voidaan järjestää tontin rajoista riippumatta.

Alueella tulee käyttää läpäiseviä pinnoitteita.

Kortteleiden niillä alueilla, joilla maaperä sallii imeyttämisen, tulee suosia vettä imeyttäviä hulevesiratkaisuja.

Hulevesirakenteet tulee toteuttaa rakentamisen yhteydessä.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja

Osa-alueen raja

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista

Kaupungin- tai kunnanosan numero

Gärden ska ha minst 0,8 i effektivitet för grönbygget. Kalkylen bifogas bygglovsansökan tillsammans med planen för gårdsplanen.

Ett grönskande gårdsdäck som ska delas in med hjälp av olika material ska placeras på parkeringsanläggningens tak.

Gårdsdäcket ska dimensioneras så att det förses med växtlighet som fördröjer dagvattnet.

Inhågnaden av bostadsgårdarna ska anpassas till gårdsplanens och byggnadernas övriga material och arkitektur. Bostädernas gårdsplaner kan placeras på gårdsdäcket.

De tomtdelar som ligger mellan byggnaderna och gatu- och torgområdena är reserverade för allmän gångtrafik och de ska hanteras som en del av ett högläsligt urbant gaturum. Ytmaterialen ska samordnas med ytmaterialen i gatu- och torgområdena.

Kvarterets sydvästra hörn ska stenas med plattor såsom torgutrymme.

Dagvatten

Fördröjning av dagvatten ska ordnas i området innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.

Fördröjningen av dagvatten kan ordnas oberoende av tomtens gränser.

I området ska genomsläppliga ytbeläggningar användas.

I de områden i kvarteren, där marken medger infiltrering, ska man favorisera sådana dagvattenlösningar där vattnet infiltreras.

Dagvattenkonstruktionerna ska anläggas i samband med byggandet.

Kvartersområde för bilplatser.

På tomten ska vara 45 bilplatser, varav 27 st. för tomten 9 (Svallgränden 5) och 18 st. för tomten 13 (Svallgränden 1).

En stadsbildsmässigt högläslig stödmur som anpassats till miljön ska byggas på LPA-områdets södra gräns och på övriga gränser då höjdskillnaden kräver det. En eventuell täckt bilplats och stödmur ska till arkitekturen bilda en enhetlig helhet.

Bilplatserna, med undantag för inva-platserna, ska beläggas med gräsarmering.

Gatubelysning och dess kablar får placeras på tomtens sida.

Fördröjning av dagvatten ska ordnas i området innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.

Fördröjningen av dagvatten kan ordnas oberoende av tomtens gränser.

I området ska genomsläppliga ytbeläggningar användas.

I de områden i kvarteren, där marken medger infiltrering, ska man favorisera sådana dagvattenlösningar där vattnet infiltreras.

Dagvattenkonstruktionerna ska anläggas i samband med byggandet.

Kvarter-, kvartersdels- och områdesgräns

Gräns för delområde

Riktgivande gräns för område eller del av område

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas

Stadsdels- eller kommunaldelsnummer

LPA

13

15

MYYR

Kaupungin- tai kunnanosan nimi

Namn på stads- eller kommunal

4/4

15652

Korttelin numero

Kvartersnummer

KUOHUKUJA

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område

3475

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta

VIII

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun

Römsk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav

Rakennusala.

Byggnadsyta.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa liiketiloja.

Byggnadsyta där affärslokaler får placeras.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa jätehuollon vaatimia tiloja.

Byggnadsyta, på vilken utrymmen för sophämtning får placeras.

Auton säilytyspaikan rakennusala

Byggnadsyta för förvaringsplats för bil

Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.

Riktgivande del av område som skall reserveras för lek och utevistelse.

Laatoitettava tai kivettävä alueen osa.

Områdesdel som skall beläggas med plattor eller sten.

Ohjeellinen hulevesialue.

Riktgivande dagvattenområde.

Istutettava alueen osa

Del av område som skall planteras

Viherkatto.

Gröntak.

Katu

Gata

Yleiselle jalankululle varattu piha-alue, jolla huoltoajo ja tontille ajo sallittu.

Gårdsområde reserverat för allmän gångtrafik där servicekörning och infart till tomten är tillåten.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden

TONTTIJAKO

TOMTINDELNING

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö Asemakaavoitus		Stadsstruktur och miljö Detaljplanerin	
Kaupunkimittaus Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.		Stadsmätning Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.	
Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.		Vantaalla / Vanda ____20__	Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.
		Kimmo Juntila Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet	
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa ____/____20__		Godkänd av stadsfullmäktige ____/____20__	

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	21.01.2020
Kaavan nimi	002364 Myyrmäki 15 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	01.02.2018
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092002364
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,3077	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	0,3077

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	0,3077	100,0	3645	1,18	0,0000	2565
A yhteensä	0,1833	59,6	3645	1,99	0,0209	2565
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,1244	40,4	0		-0,0209	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k- m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,3077	100,0	3645	1,18	0,0000	2565
A yhteensä	0,1833	59,6	3645	1,99	0,0209	2565
AK	0,1833	100,0	3645	1,99	0,1833	3645
AL	0,0000		0		-0,1624	-1080
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,1244	40,4	0		-0,0209	0
Kadut	0,0031	2,5	0		0,0031	0
Kev.liik.kadut	0,0000		0		-0,0240	0
LPA	0,1213	97,5	0		0,0000	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Asemakaavan muutosehdotus 002364 on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 28.11.2018 – 2.1.2019. Tällöin jätettiin kolme muistutusta.

Kaupunginhallitus 8.4.2019 § 22 antoi lausuntoon vastineen, mutta kaupunginvaltuusto 20.5.2019 § 14 palautti asian uudelleen valmisteltavaksi, joten muistutuksiin annetaan uudet vastineet tarkistetun asema-kaavan muutosehdotuksen pohjalta.

Muistuttaja	Muistutuksen tiivistelmä	Tarkistukset
Nro 1 Asunto Oy Myyränniitty	Kerros määrä rajattava kolmeen tai neljään, jolloin minimoidaan varjostuksen aiheuttama haitta.	–
Nro 2 Naapuri, Uomatie 15	Kaavamuutos on hylättävä. Ostoskeskus on suojeltava. Vielä selvitettävä löytyisikö ostarin säilyttävä ja mahdollisesti pientä lisärakentamista mahdollistava vaihtoehto.	Lisätään kaava-määräyksiä arkkitehtuurista.
Nro 3 Myyrmäkeläinen Koskikujalta	Ostoskeskusta ei tule purkaa. Aloitettava suojelu-kaavan valmistelu Myyrmäen pohjoisosaan.	Lisätään kaava-määräyksiä arkkitehtuurista.

NRO 1 ASUNTO OY MYYRÄNNIITY

Muistutus

”Vaatimus: Kerrosmäärän alentaminen ehdotettuun asemakaavan muutosesitykseen

Perustelut: Kaavaehdotuksen mukainen 8- kerroksinen talo aiheuttaisi lähialueen asukkailla sellaista elinympäristön laadun heikkenemistä, joka on katsottava maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 3 momentissa kielletyksi. Rakennus muuttaisi oleellisesti alueen yleisilmeen nykyistä ahdistavammaksi, kun se kohoaisi selvästi ympäröiviä rakennuksia korkeammaksi.

Erityisesti Asunto Oy Myyrinniityn osalta ehdotettu uudisrakennus olisi varsin haitallinen. Kaavaluonnoksen liitteiden mukaiset varjostustarkastelut ovat hyvät ja osoittavat selvästi, että taloamme korkeampi uudisrakennus idän puolella aiheuttaa varjonmuodostuksen keväällä ja kesällä auringon nousuajasta riippuen n. klo 9 saakka. Pidämme tästä meille aiheutuvaa haittaa sellaisena elinympäristön laadun heikkenemisenä, joka on laissa kielletty. Taloyhtiössämme asuu 146 ihmistä, joiden puolesta esitämme muutosta hankkeeseen.

Jatkotoimenpiteet: Esitämme, että uudisrakennuksen kerrosmäärää rajataan kolmeen tai neljään kerrokseen, jolloin minimoidaan esittämämme varjostuksen aiheuttama haitta.

Vastine

Kaupunginhallitus 8.4.2019 § 22 antoi muistutukseen vastineen, mutta kaupunginvaltuusto 20.5.2019 § 14 palautti asian uudelleen valmisteltavaksi, joten muistutukseen annetaan uusi vastine tarkistetun asemakaavan muutosehdotuksen pohjalta.

Asemakaavamuutos vastaa kasvavan kaupungin asuntotuotantotavoitteeseen. Tavoitteena on myös jo rakennetun infran (kadut, kunnallistekniikka, koulut, Kehärata) hyödyntäminen.

Myyrmäki on osoitettu Uudenmaan maakuntakaavassa tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi ja Vantaan yleiskaavassa tehokkaaksi asuntoalueeksi. Maakuntakaavan tavoitteena on asumisen keskittäminen ratayhteyksien varsille. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen. Lisäksi Myyrmäen kaavarungossa (kaupunginhallitus 29.4.2019) Myyrmäkeen yleisesti ja Kuohukujalle erityisesti on osoitettu kahdeksankerroksista täydennysrakentamista. Kaupungin maa- ja asuntopoliittisina tavoitteina (kaupunginvaltuusto 18.6.2018) on täydennysrakentaminen erityisesti keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille sekä korkean rakentamisen lisääminen asemakeskuksissa, joissa on hyvät palvelut.

Uudisrakennus varjostaa Asunto Oy Myyränniityn taloa vain osittain ja ohimenevästi, 20.4. – 20.8. ja 2.12. – 21.1. välisinä aikoina ei ennen klo 9.00 ollenkaan. Myyrmäessä aurinko nousee klo 9.00 alkaen ajalla 21.1. – 2.12. (2019). Tällöin aurinko laskee aikaisintaan klo 15.20, jolloin päivän pituus on vähintään 6 tuntia 20 minuuttia. Pisimmillään päivä on kesäpäivän seisauksena 21.6. (2019), jolloin aurinko nousee klo 3.53 ja laskee 22.52, jolloin klo 9.00 jälkeen päivän pituus on 13 tuntia 52 minuuttia eli 77 % päivän aurinkoisesta ajasta. Varjoanalyysissä ei ole esitetty puita, jotka nekin varjostavat.

Kaupunkien rakentamisessa ei voida lähteä siitä, että mikään rakennus ei koskaan varjosta toista. Tämä ei täyty nykytilanteessa Myyrmäessäkään. Varsinkin aamuisin ja talvella kaupunki on yleisesti varjoinen.

Näkymä Kuohukujalta Asunto Oy Myyränniityn talolle (Uomatie 15). / Google maps 2019

Asunto Oy Myyränniityn talossa on seitsemän asuinkerrosta ja maanpäällinen kellari, joka nykyisin lasketaan kerrokseksi. Siten kerroksia on kahdeksan, samoin kuin tulevassa uudisrakennuksessa.

Uudisrakennus sijoittuu väljälle paikalle. Asuinrakennusten väliin jää välimatkaa peräti 70 metriä ja isoja puita, jotka nekin varjostavat.

Ottaen huomioon sijainti tiivistettävällä tehokkaalla asuntoalueella, talojen sama kerrosluku, asuinrakennusten välinen etäisyys ja talojen väliin jäävät isot puut, ei uudisrakennuksen korkeutta ja varjostusta voi pitää kohtuuttomana eikä kaava aiheuta elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen (MRL 54 § 3 mom.).

Asia käsitellään uudelleen kaupunginvaltuuston 20.5.2019 § 14 palautuspäätöksen jälkeen. Kaavaehdotusta on tarkistettu niin, että huoneistojakaumaa on tarkistettu ja vanhan ostoskeskuksen aiheita käytetään uuden rakennuksen arkkitehtuurissa. Vanhan ostoskeskuksen rakenteista vain liimapuupalkit ovat käyttökelpoisia katoksessa.

Tarkistukset

–

NRO 2
NAAPURI, UOMATIE 15

Muistutus

”Vaatimus: ehdotettu asemakaavan muutosesitys on hylättävä, koska se on lainvastainen.

Perustelut: Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentin mukaan rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kuohukujan ostari on kaikissa rakennushistoriallisissa inventoinneissa todettu erittäin merkittäväksi ja sen purkamisen on katsottava olevan maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n mukaan kielletty.

Kaavanmuutosehdotuksen ostarin purkavaa vaihtoehtoa perustellaan rakennuksen heikolla kunnolla, osittaisella käyttämättömyydellä ja kustannussyillä. Nämä eivät ole riittäviä perusteluja merkittävän kohteen purkamiselle. Ikävä kyllä vaikuttaa olevan maassamme yleinen tapa jättää rakennukset huonolle hoidolle, jolla sitten pyritään perustelemaan rakennusten purkamista. Omistajalla on kuitenkin velvollisuus pitää rakennuksensa kunnossa, joten huono kunto ei ole asiallinen perustelu purkamiselle. NykYTEKNIKoin voidaan rakennukset pitää hyvässä kunnossa kun halua siihen on.

Alueen täydennysrakentamisesta: kaupungin taholta kaavatyön tavoitteena on mahdollistaa kaupunkirakenteeseen sopivaa täydennysrakentamista. Tämän osalta on todettava, että lähistölle n. 300 metrin päähän tulee n. 30 uutta asuinkerrostaloa. Viherpuistoon on jo valmistunut 10 uutta kerrostaloa ja Uomatien päähän viheralueelle on tulossa noin 20 uutta kerrostaloa. Kaupungin perustelut täydennysrakentamistarpeelle ostarin tilalle ontuvat pahasti kun sanotaan, että tähän pitää lisärakentaa, jotta viheralueet säilyvät. Lisärakentamisella ei saisi huonontaa nykyistä hienoa miljöötä. Kaupungin perustelut lisärakentamistarpeelle eivät ole hyväksyttävät tässä kohteessa. Joillekin muille Myyrmäen alueille täydennysrakentaminen sopii paremmin kun asemien ympäristöt on rakennettu siten, että asuintalot ovat vähän kauempana. Louhelan asemantienoon ja Uomatien lähistön täydennysrakentamiseen sopivat alueet on jo käytetty.

Kaavaehdotuksen mukainen 8- kerroksinen talo aiheuttaisi lähialueen asukkaille sellaista elinympäristön laadun heikkenemistä, joka on katsottava maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 3 momentissa kielletyksi. Rakennus muuttaisi oleellisesti alueen yleisilmeen nykyistä ahdistavammaksi, kun se kohoaisi selvästi ympäröiviä rakennuksia korkeammaksi. Erityisesti Uomatie 15 talon osalta aamuaurinko jäisi kokonaan pois ja Uomatie 11 osalta taas estäisi ilta-aurinko näkymisen.

Jatkotoimenpiteet: Maankäyttö- ja rakennuslain 57 §:n 2 momentin mukaisesti ”Jos jotakin aluetta tai rakennusta on maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, kulttuurihistoriallisten arvojen tai muiden erityisten ympäristösyiden vuoksi suojeltava, asemakaavassa voidaan antaa sitä koskevia tarpeellisia määräyksiä (suojelumääräykset)”. On siis harkittava sellaisten suojelumääräysten antamista, jotka takaavat ostarin säilymisen. Ehkä olisi vielä selvítettävä löytyisikö ostarin säilyttävä ja mahdollisesti pientä lisärakentamista mahdollistava vaihtoehto, joka tyydyttäisi riittävästi suojelutarpeet ja aiheuttaisi lähialueen talojen asukkaille mahdollisimman pienen haitan. Jos ei sellaista vaihtoehtoa löydy, niin kaavassa pitäisi antaa riittävät suojelumääräykset.

--- Pyydän päätöksen.”

Vastine

Kaupunginhallitus 8.4.2019 § 22 antoi muistutukseen vastineen, mutta kaupunginvaltuusto 20.5.2019 § 14 palautti asian uudelleen valmisteltavaksi, joten muistutukseen annetaan uusi vastine tarkistetun asemakaavan muutosehdotuksen pohjalta.

Kuohukujan ostoskeskus on inventoitu, mutta rakennusta ei ole suojeltu. Rakennuksen suojelukysymys on tutkittu tässä asemakaavamuutoksessa.

Maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset ovat hyvin yleispiirteisiä. Kaavan sisältöön vaikuttavat paitsi MRL 54 §:n sisältövaatimukset myös maankäyttö- ja rakennuslain yleinen tavoite, alueiden käytön suunnittelun yleiset tavoitteet ja asemakaavan tarkoituksipöydän ohjaustavoitteet (MRL 1, 5 ja 50 §).

Selvityksessä Vantaan vanhojen ostoskeskusten 1916 – 1986 maankäytön mahdollisuuksista (kaupunkisuunnittelulautakunta 18.5.2015) Kuohukujan ostoskeskuksesta todetaan sen kulttuurihistoriallinen merkitys, mutta merkitys palveluverkossa on vähäinen ja rakennuksen kunto on heikko eikä rakennus ole taloudellisteknisesti korjattavissa.

Ostarissa ei ole päivittäistavarakauppaa, joka on naapuritontilla, ja pääosa rakennuksesta on tyhjillään heikon kunnan vuoksi. Rakennus edustaa 1970-luvun kevyttä rakentamista.

Kaavaselostuksessa on jo arvioitu sekä säilyttävä että osin säilyttävä vaihtoehto (Optiplan Oy 2018), jotka on hylätty epärealistisina, perustelut kaavaselostuksessa s. 31.

Rakennetun ympäristön vaaliminen ei merkitse, että juuri Kuohukujan ostoskeskus olisi suojeltava, saati että rakennettua ympäristöä olisi vaalittava kaikissa mahdollisissa kaavamuutoksissa. Myyrmäen kaavarungossa (kaupunginhallitus 29.4.2019 § 36) on esitetty suojeltaviksi Myyrmäen kirkko, Kilterin koulu, Virtatalo ja Metropolian vanha osa.

Kuohukujan ostoskeskus korvataan arkkitehtonisesti korkeatasoisella uudisrakennuksella, joka sisältää myös liiketiloja 170 kerrosneliömetriä.

Asemakaavamuutos vastaa kasvavan kaupungin asuntotuotantotavoitteeseen. Tavoitteena on myös jo rakennetun infran (kadut, kunnallistekniikka, koulut, Kehärata) hyödyntäminen.

Myyrmäki on osoitettu Uudenmaan maakuntakaavassa tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi, Vantaan yleiskaavassa tehokkaaksi asuntoalueeksi ja yleiskaavaluonnoksessa kestävän kehityksen vyöhykkeeksi. Maakuntakaavan tavoitteena on asumisen keskittäminen ratayhteyksien varsille. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen. Lisäksi Myyrmäen kaavarungossa (kaupunginhallitus 29.4.2019) Myyrmäkeen yleisesti ja Kuohukujalle erityisesti on osoitettu kahdeksankerroksista täydennysrakentamista. Kaupungin maa- ja asuntopoliittisina tavoitteina (kaupunginvaltuusto 18.6.2018) on täydennysrakentaminen erityisesti keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille sekä korkean rakentamisen lisääminen asemakeskuksissa, joissa on hyvät palvelut.

Uudisrakennus varjostaa Asunto Oy Myyränniityn taloa vain osittain ja ohimenevästi, 20.4. – 20.8. ja 2.12. – 21.1. välisinä aikoina ei ennen klo 9.00 ollenkaan. Myyrmäessä aurinko nousee klo 9.00 alkaen ajalla 21.1. – 2.12. (2019). Tällöin aurinko laskee aikaisintaan klo 15.20, jolloin päivän pituus on vähintään 6 tuntia 20 minuuttia. Pisimmillään päivä on kesäpäivän seisauksena 21.6. (2019), jolloin aurinko nousee klo 3.53 ja laskee 22.52, jolloin klo 9.00 jälkeen päivän pituus on 13 tuntia 52 minuuttia eli 77 % päivän aurinkoisesta ajasta. Varjoanalyysissä ei ole esitetty puita, jotka nekin varjostavat.

Kaupunkien rakentamisessa ei voida lähteä siitä, että mikään rakennus ei koskaan varjosta toista. Tämä ei täyty nykytilanteessa Myyrmäessäkään. Varsinkin aamuisin ja talvella kaupunki on yleisesti varjoinen.

Näkymä Kuohukujalta Asunto Oy Myyränniityn talolle (Uomatie 15). / Google maps 2019

Asunto Oy Myyränniityn talossa on seitsemän asuinkerrosta ja maanpäällinen kellari, joka nykyisin lasketaan kerrokseksi. Siten kerroksia on kahdeksan, samoin kuin tulevassa uudisrakennuksessa.

Uudisrakennus sijoittuu väljälle paikalle. Asuinrakennusten väliin jää välimatkaa peräti 70 metriä ja isoja puita, jotka nekin varjostavat.

Ottaen huomioon sijainti tiivistettävällä tehokkaalla asuntoalueella, talojen sama kerrosluku, asuinrakennusten välinen etäisyys ja talojen väliin jäävät isot puut, ei uudisrakennuksen korkeutta ja varjostusta voi pitää kohtuuttomana eikä kaava aiheuta elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen (MRL 54 § 3 mom.).

Uomatie 11:n taloon on uudisrakennuksen 8-kerroksista asuinosa 55 metriä, eivätkä Uomatie 11:n taloyhtiö tai asukkaat ole muistuttaneet kaavamuutosehdotuksesta.

Asia käsitellään uudelleen kaupunginvaltuuston 20.5.2019 § 14 palautuspäätöksen jälkeen. Kaavaehdotusta on tarkistettu niin, että huoneistojakaumaa on tarkistettu ja vanhan ostoskeskuksen aiheita käytetään uudella tavalla uuden rakennuksen arkkitehtuurissa.

Vanhan ostoskeskuksen rakenteista vain liimapuupalkit ovat käyttökelpoisia katoksessa. Muut rakennusosat eivät täytä nykyisiä rakentamismääräyksiä tai ovat kunnoltaan huonoja tai eivät ole alkuperäisiä. Katto on vuotanut, palkit ovat taipuneet ja pilarit ovat alapäistään lahot.

Tarkistukset

Kaavaehdotukseen on lisätty seuraavat kaavamääräykset:

- Liiketilojen julkisivuissa tulee käyttää vanhaan ostoskeskukseen viittaavia julkisivuaiheita: ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä.
- Vanhan ostoskeskuksen liimapuupalkkeja on käytettävä katosrakenteissa.
- Vanhan ostoskeskuksen uudelleen käytettävistä rakenteista on tehtävä tutkimus sekä järjestettävä katselmus ennen purkutyön aloittamista ja sen aikana.

Tarkistetaan kaavaselostusta ja sen havainnekuvia vastaavasti.

NRO 3 MYYRMÄKELÄINEN KOSKIKUJALTA

Muistutus

Myyrmäki on Vantaan ensimmäisiä 1960-luvun suuria aluerakentamiskohteita. Kaupunginosan vanhimmat korttelit (Asemakaava Myyrmäki I, 21.5.1970) ovat omaleimainen esimerkki ihmisläheisestä rakentamisesta, jossa huomioitiin kallioinen maasto, säästettiin luontoa pieniksi puistikoiksi ja tehtiin yhtenäiset jalankulkureitit kauppoihin, kouluihin ja päiväkoteihin. Myyrmäen ensimmäinen ostoskeskus pääkadun Uomatien ja Kuohukujan kulmauksessa viereisine aukioineen ovat kulttuurihistoriallisesti arvokas kokonaisuus ja oleellinen osa pääkadun eheää arkkitehtonista ilmettä. Aukiolle on sijoitettu Vantaan kaupungin ensimmäinen julkinen taideteos vuonna 1972.

Ostoskeskusta ei tule vähäisen käyttöasteen tai kunnossapidon laiminlyönnin vuoksi purkaa. Tontille ei tule antaa rakennuslupaa korkealle, tummapintaiselle alueen ilmeeseen sopimattomalle rakennukselle. Sen sijaan Kuohukuja 1:n kiinteistölle tulee tehdä tarpeellinen peruskorjaus ja saada se vastaamaan kiinteistössä pitkään vuokralaisina toimineiden liikeyritysten sekä alueen asukkaiden tarpeita.

Kaupunginosan samanikäisten asuinrakennusten kunnosta ovat kaikki taloyhtiöt huolehtineet ja noudattaneet korjauksissaan kaupungin ohjeita julkisivujensa materiaaleja ja väritystä myöten. Näiden vanhimpien kortteleiden rakennuskanta on säilynyt yhtenäisenä ja vastaa peruskorjausten jälkeen täysin tämän päivän vaatimuksia. Myyrmäen vanhin osa vaaleina taloineen vihreyden keskellä on eheä ja näyttävä esimerkki 1960-luvun lähiösuunnittelusta. Sen säilyminen on vielä mahdollista, sen rikkominen olisi vastuutonta.

Vantaan kaupungin on syytä huolehtia arvokkaasta lähihistoriastaan – nykyisenkin suuren kasvun aikana. Vantaan kaupunki voisi vuonna 2019 juhlistaa suuren läntisen kaupunginosansa 50-vuotista historiaa aloittamalla suojelukaavan valmistelun Myyrmäen vanhimmalle osalle (asemakaava-alue 1, 21.5.1970).

Vastine

Kaupunginhallitus 8.4.2019 § 22 antoi muistutukseen vastineen, mutta kaupunginvaltuusto 20.5.2019 § 14 palautti asian uudelleen valmisteltavaksi, joten muistutukseen annetaan uusi vastine tarkistetun asemakaavan muutosehdotuksen pohjalta.

Asemakaavamuutos vastaa kasvavan kaupungin asuntotuotantotavoitteeseen. Tavoitteena on myös jo rakennetun infran (kadut, kunnallistekniikka, koulut, Kehärata) hyödyntäminen.

Myyrmäki on osoitettu Uudenmaan maakuntakaavassa tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi ja Vantaan yleiskaavassa tehokkaaksi asuntoalueeksi. Maakuntakaavan tavoitteena on asumisen keskittäminen ratayhteyksien varsille. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen. Lisäksi Myyrmäen kaavarunkoluonnoksessa (kaupunginhallitus 23.4.2018) Myyrmäkeen yleisesti ja Kuohukujalle erityisesti on osoitettu kahdeksan-kerroksista täydennysrakentamista. Kaupungin maa- ja asuntopoliittisina tavoitteina (kaupunginvaltuusto 18.6.2018) on täydennysrakentaminen erityisesti keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille sekä korkean rakentamisen lisääminen asemakeskuksissa, joissa on hyvät palvelut.

Kuohukujan ostoskeskus on inventoitu, mutta sitä ei ole suojeltu. Selvityksessä Vantaan vanhojen ostoskeskusten 1916 – 1986 maankäytön mahdollisuuksista (kaupunkisuunnittelu-lautakunta 18.5.2015) Kuohukujan ostoskeskuksesta todetaan sen kulttuurihistoriallinen

merkitys, mutta merkitys palveluverkossa on vähäinen ja rakennuksen kunto on heikko eikä rakennus ole taloudellisteknisesti korjattavissa.

Ostarissa ei ole päivittäistavarakauppaa, joka on naapuritontilla, ja osa rakennuksesta on tyhjillään heikon kunnan vuoksi. Rakennus edustaa 1970-luvun kevyttä rakentamista.

Kuohukujan ostoskeskus korvataan arkkitehtonisesti korkeatasoisella uudisrakennuksella, joka sisältää myös liiketilaa. Nykyinen ostoskeskus on tumma, punatiilipintainen, ja Uomatien pohjoispuolisissa taloissa on punatiilipäädyt. Naapuritaloja jonkin verran tummempi julkisivu korostaa ostoskeskusta, joka koostuu kahdesta uudesta liiketilasta ja vanhasta kaupasta Kuohukujan länsipuolella. Se kertoo myös modernimman talon rakentamisajankohdasta. Nykyisin maanpäällinen kellari lasketaan kerrokseksi, joten naapuritalotkin ovat kahdeksan-kerroksisia.

Asia käsitellään uudelleen kaupunginvaltuuston 20.5.2019 § 14 palautuspäätöksen jälkeen. Kaavaehdotusta on tarkistettu niin, että huoneistojakaumaa on tarkistettu ja vanhan ostoskeskuksen aiheita käytetään uudella tavalla uuden rakennuksen arkkitehtuurissa.

Vanhan ostoskeskuksen rakenteista vain liimapuupalkit ovat käyttökelpoisia katoksessa. Muut rakennusosat eivät täytä nykyisiä rakentamismääräyksiä tai ovat kunnoltaan huonoja tai eivät ole alkuperäisiä. Katto on vuotanut, palkit ovat taipuneet ja pilarit ovat alapäistään lahot.

Tarkistukset

Kaavaehdotukseen on lisätty seuraavat kaavamääräykset:

- Liiketilojen julkisivuissa tulee käyttää vanhaan ostoskeskukseen viittaavia julkisivuaiheita: ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä.
- Vanhan ostoskeskuksen liimapuupalkkeja on käytettävä katosrakenteissa.
- Vanhan ostoskeskuksen uudelleen käytettävistä rakenteista on tehtävä tutkimus sekä järjestettävä katselmus ennen purkutyön aloittamista ja sen aikana.

Tarkistetaan kaavaselostusta ja sen havainnekuvia vastaavasti.

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS NRO 002364

/ KUOHUKUJA 1 - 3

15 MYYRMÄKI

LAUSUNNOT JA VASTINEET

Kaupunkisuunnittelu / TKa

11.2.2020

Kaupunginhallitus 12.11.2018 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asema-kaavan muutosehdotuksesta nro 002364 / Kuohukuja 1 - 3. Lausuntoja pyydettiin yksi ja saatiin yksi. Kaupunginhallitus 8.4.2019 § 22 antoi lausuntoon vastineen, mutta kaupunginvaltuusto 20.5.2019 § 14 palautti asian uudelleen valmisteltavaksi, joten lausuntoon annetaan uusi vastine tarkistetun asema-kaavan muutosehdotuksen pohjalta.

Lausunnonantaja	Lausunnon tiivistelmä	Tarkistukset
Nro 1 Vantaan kaupunginmuseo	Kaavan toteutuminen hävittää alueelta ostoskeskusrakennukseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot.	Lisätään kaavamääräyksiä ja tarkistetaan kaavaselostusta.

NRO 1

VANTAAN KAUPUNGINMUSEO

Lausunto

"Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Kuohukuja ostoskeskuksen asemakaavamuutosehdotuksesta nro 002364. Kaavatyön tavoitteena on muuttaa nykyinen asuin- liike- ja toimistorakennusten korttelialue (AL), sekä viereistä katualuetta asuin- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (AK). Asemakaava voimistuessaan mahdollistaa Kuohukujan kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ostoskeskusrakennuksen purkamisen. Museo lausuu asiasta rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäänneksiä.

Kaupunginmuseo on jättänyt mielipiteensä kaavamuutosehdotuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 2.3.2018 (Dnro 026/2018). Museo totesi kannanotossaan, että tehtyjen selvitysten perusteella rakennuksessa on riittävästi kulttuurihistoriallisia arvoja suojeluperusteiden täyttymiseen. Näin ollen museo esitti kaavatyön lähtökohdaksi säilyttävän vaihtoehdot tutkimisen.

Kaavatyön aikana tehtiin selvitys "Ostarien uudet konseptit" (1.6.2018, Optiplan Oy), jossa visioitiin uutta käyttöä kolmelle ostoskeskukselle. Näistä yksi oli Kuohukujan ostoskeskus. Selvityksessä todettiin, että Kuohukujan ostoskeskus on poikkeuksellisen näyttävä ja harkittu arkkitehtoninen teos, jossa rakennusosat on suunniteltu ja toteutettu tarkasti. Siksi liimapuurakenteiden, julkisivun dominoelementtimukaelmien, värimaaliman sekä betonilaattojen ja kaiteiden muodostaman kokonaisuuden säilyttäminen on tärkeää. Etenkin rakennuksen itäpääty koettiin yhdessä aukion kanssa tärkeäksi.

Selvityksessä ideoitiin kahta erilaista maankäytön vaihtoehtoa. Vaihtoehdossa A ostoskeskus kunnostetaan säilyttäen ja vaihtoehdossa B rakennus korvattaisiin osittain uudisrakennuksella, tärkeimpiä ominaispiirteitä säilyttäen. Konseptikuvaukset ovat viitteellisiä ja niiden oli tarkoitus näyttää suuntaa alueen ja rakennusten kehittämiselle siten, että kulttuurihistoriallisia arvoja voidaan vaalia.

Kaavaselostuksessa olevassa OAS -vaiheen vastineessa (s.13) on vaihtoehdon A hylkäämistä perusteltu sillä, että uuden käyttötarkoituksen löytäminen saattaa olla vaikeaa, kaupungilla ei ole tarvetta tämän tyyppisille tiloille ja että säilyttävä vaihtoehto

on kiinteistön omistajan kannalta liian kallis. Vaihtoehto B:n hylkäämistä perustellaan sillä, että palveluasuminen ei ole mahdollista ja tavalliselle asumiselle ei riitä autopaikat.

Museo näkemys on, että Kuohukujan ostoskeskusta voitaisiin vielä kehittää osana tiivistyvää kaupunkirakennetta, jolloin arvoja saadaan ainakin osittain säilymään. Syyt kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittäväksi todetun rakennuksen purkamiseen eivät ole riittävän perusteltuja. Museo näkee osittain säilyttävän suunnitteluratkaisun kehittämisen vaihtoehtona, jossa myös kiinteistön omistaja voi saada taloudellista hyötyä. Ratkaisun ei tarvitsisi noudattaa juuri Optiplanin selvityksessä esiin tuomia vaihtoehtoja. Selvityksellä on kuitenkin pystytty osoittamaan, että säilyttäminen on mahdollista, jos suojelutahtoa on riittävästi.

Kaavaselostuksessa ei Asemakaavan kuvaus -luvussa ole selostettu riittävästi kaavan toteutumisen vaikutusta rakennettuun kulttuuriympäristöön. Luvussa 3.3.1. Vaikutukset rakennettuun ympäristöön todetaan ainoastaan, että muutos on positiivinen kaupunkikuvan kannalta. Jos kaavaehdotus hyväksytään nykyisenlaisena, niin museon näkemyksen mukaan kaavan toteutuminen hävittää alueelta ostoskeskusrakennukseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot. Tämä tulisi lisätä vaikutuksien kuvaukseen.

Kuohukujan asemakaavan sanotaan noudattavan Myyrmäen kaavarungon tavoitteista muun muassa paikallisidentiteetin vahvistamista ja paikanhengen luomista. Museon näkökannan mukaan nämä tavoitteet eivät toteudu uudisrakentamisen keinoin, vaan vaalimalla olemassa olevaa rakennuskantaa muuttuvassa ympäristössä. Kuohukujan ostoskeskuksen suojeleminen tai osittain suojeleminen on myös Maankäyttö- ja rakennuslain asemakaavan sisältövaatimusten § 54 mukaista. Laki määrää, että asemakaava on laadittava siten, että rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää.”

Vastine

Kuohukujan ostoskeskus on inventoitu, mutta rakennusta ei ole suojeltu. Rakennuksen suojelukysymys on tutkittu tässä asemakaavamuutoksessa.

Maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset ovat hyvin yleispiirteisiä. Kaavan sisältöön vaikuttavat paitsi MRL 54 §:n sisältövaatimukset myös maankäyttö- ja rakennuslain yleinen tavoite, alueiden käytön suunnittelun yleiset tavoitteet ja asemakaavan tarkoituspykälän ohjaustavoitteet (MRL 1, 5 ja 50 §).

Rakennetun ympäristön vaaliminen ei merkitse, että juuri Kuohukujan ostoskeskus olisi suojeltava, saati että rakennettua ympäristöä olisi vaalittava kaikissa mahdollisissa kaavamuutoksissa. Myyrmäen kaavarungossa (Kh 29.4.2019) esitetään suojeltaviksi Myyrmäen kirkko, Kilterin koulu, Metropolian vanha osa ja Virtatalo (aiemmin Imatran Voiman pääkonttori ja Colosseum).

Selvityksessä Vantaan vanhojen ostoskeskusten 1916 – 1986 maankäytön mahdollisuuksista (Kala 18.5.2015) Kuohukujan ostoskeskuksesta todetaan sen kulttuurihistoriallinen merkitys, mutta yleiskaavoituksen arvion mukaan merkitys palveluverkossa on vähäinen ja rakennusvalvonnan arvion mukaan rakennuksen kunto on heikko eikä rakennus ole taloudellisteknisesti korjattavissa. Rakennuksesta on myös sen omistajan teettämiä kuntoselvityksiä.

Rakennuksen suojelun vaatiminen on omistajalle kohtuutonta ottaen huomioon huomattavan kalliin korjauksen suhde rakennuksen tuottoon tällä paikalla. Ostoskeskuksessa ei ole päivittäistavarakauppaa, joka on naapuritontilla, ja enää kolmannes rakennuksesta on käytössä heikon kunnon vuoksi.

Kaavaselistuksessa on arvioitu sekä säilyttävä että osin säilyttävä vaihtoehto (Optiplan Oy 2018), jotka on hylätty epärealistisina, perustelut kaavaselistuksessa s. 30. Kaupunginmuseo on osallistunut selvityksen tekemiseen. Arviointia täydennetään kaavaselistukseen.

Asiaan on saatu myös kaupunginmuseon pyytämä lausunto, Arkkitehdit Leppänen 13.12.2019.

Kaupunginmuseolle annettua vastinetta on tarkistettu kaavaselistukseen, s. 22 – 23.

Kaavaselistukseen on lisätty kaupunginmuseon arvio, jonka mukaan kaavan toteutuminen hävittää alueelta vanhaan ostoskeskusrakennukseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot. Ostoskeskus kuitenkin korvataan arkkitehtonisesti korkeatasoisella uudisrakennuksella, joka sisältää myös liiketiloja 170 k-m². Rakennus sijoittuu näkyvälle paikalle kokoojakadun risteykseen ja rakennukseen tulee muistumia vanhasta ostoskeskuksesta. Näin uusi asuin- ja liikerakennus vahvistaa paikallisidentiteettiä ja paikan henkeä. Kuohuaukio säilyy.

Ostoskeskuksen vanhoista rakennusosista voidaan käyttää vain liimapuupalkkeja katoksessa. Muut rakennusosat eivät täytä tämän päivän rakentamismääräyksiä tai ovat kunnoltaan huonoja tai eivät ole alkuperäisiä. Palkit ovat taipuneet ja pilarit ovat alapäistään lahot.

Kaupunginvaltuuston 20.5.2019 § 14 palautettua kaavaehdotuksen uudelleen valmisteluun hanketta on suunniteltu edelleen niin, että vanhan ostoskeskuksen aiheita käytetään uudella tavalla uuden rakennuksen arkkitehtuurissa. Asuinkerrostalon päätyjulkisivuissa käytetään tummaa tiiltä. Liiketilojen julkisivuissa käytetään ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä. Liimapuupalkkeja käytetään katoksissa. Pilarit rekonstruoidaan.

Kaavaehdotukseen on lisätty kaavamääräyksiä, erityisesti

- Liiketilojen julkisivuissa tulee käyttää vanhaan ostoskeskukseen viittaavia julkisivu-aiheita: ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä.
- Vanhan ostoskeskuksen liimapuupalkkeja on käytettävä katosrakenteissa.
- Vanhan ostoskeskuksen uudelleen käytettävistä rakenteista on tehtävä tutkimus sekä järjestettävä katselmus ennen purkutyön aloittamista ja sen aikana.

Kaavamääräyksistä on neuvoteltu kaupunginmuseon kanssa.

Asemakaavamuutos vastaa kasvavan kaupungin asuntotuotantotavoitteeseen. Tavoitteena on myös jo rakennetun infran (kadut, kunnallistekniikka, koulut, Kehärata) hyödyntäminen.

Myyrmäki on osoitettu Uudenmaan maakuntakaavassa tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi, Vantaan yleiskaavassa tehokkaaksi asuntoalueeksi ja yleiskaavaluonnoksessa kestävän kehityksen vyöhykkeeksi. Maakuntakaavan tavoitteena on asumisen keskittämisen ratayhteyksien varsille. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen. Lisäksi Myyrmäen kaavarungossa (Kh 29.4.2019) Myyrmäkeen yleisesti ja Kuohukujalle erityisesti on osoitettu kahdeksankerroksista täydennysrakentamista. Kaupungin maa- ja asuntopoliittisina tavoitteina (Kv 18.6.2018) on täydennysrakentaminen erityisesti keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille sekä korkean rakentamisen lisääminen asemakeskuksissa, joissa on hyvät palvelut.

Kaavaehdotukseen ei ole tehty olennaisia tarkistuksia, joten kaavan uusi nähtäville pano ja uudet lausunnot eivät ole tarpeen.

Tarkistukset

Kaavaselistukseen on lisätty kaupunginmuseon arvio, jonka mukaan kaavan toteutuminen hävittää alueelta vanhaan ostoskeskusrakennukseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot.

Kaavaehdotukseen on lisätty seuraavat kaavamääräykset:

- Liiketilojen julkisivuissa tulee käyttää vanhaan ostoskeskukseen viittaavia julkisivuaihteita: ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä.
- Vanhan ostoskeskuksen liimapuupalkkeja on käytettävä katosrakenteissa.
- Vanhan ostoskeskuksen uudelleen käytettävistä rakenteista on tehtävä tutkimus sekä järjestettävä katselmus ennen purkutyön aloittamista ja sen aikana.

Tarkistetaan kaavaselistusta ja sen havainnekuvia vastaavasti.

Vantaan kaupunginmuseo
Rakennustutkija Susanna Paavola
Hertaksentie 1
01300 Vantaa

Viite: ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 002364

**LAUSUNTO KUOHUKUJAN OSTOSKESKUKSEN
LIIKEPAVILJONKIEKSEN PURKAMISESTA JA PAVILJONGIN
UUELLEEN RAKENTAMISESTA**

Kohde: Kuohukujan Ostoskeskus
Kuohukuja 1
01600 Vantaa

Vantaan kaupunginmuseon pyynnöstä lausumme kannanotomme koskien nykyisen ostoskeskuksen purkamista ja uuden asuinrakennuksen ja liikerakennuksen muodostaman kokonaisuuden rakentamista.

Arkkitehti Ilpo Hälvän suunnittelema nykyinen ostoskeskus koostuu puukatosta ja sen alle vapaasti sijoitetuista erillisistä oranssivärisistä liikepaviljongeista. Nämä rakenteet ovat kaupunkikuvallisesti luonteenomaisia tälle paikalle, mutta ovat saavuttaneet toiminnallisesti ja rakennusteknisesti elinkaarensa pään. Vantaan kaupungin rakennusvalvonnan tekemän ostariselvityksen (31.12.2014) mukaan rakennus ei ole taloudellis-teknisesti korjattavissa. Kyseisessä selvityksessä todetaan mm., että ulkotilan liimapuurakenteet ovat taipuneet ja niiden kunto epäilyttävä.

Liimapuupalkit ovat noin 50 vuotta vanhoja ja on epätodennäköistä, että liimasaumat kestäisivät toiset 50 vuotta. Palkkeja kannattelevat puupilarit ovat päässeet säärasituksen johdosta alapäästä lahoamaan. Lisäksi liikepaviljongien julkisivujen ulkorakenteet ovat huonossa kunnossa. Alkuperäisistä levyistä, jotka ovat oranssiksi maalattuja peltikasetteja, on osa maalattu jälkeensä harmaaksi ja osa vaihdettu vaneri- ja mineriitti-levyiksi. Metallirunkojen ja peltikasettien lämmöneristys ei myöskään täytä tämän päivän vaatimuksia.

Edellä mainituista syistä johtuen olemassa olevien rakenteiden säilyttäminen ei ole enää kaikilta osin mahdollista.

Ottamalla huomioon alkuperäisen rakennuksen arkkitehtuurin ja rakennushistoriallisen merkityksen osana Myyrmäen aluetta, viitesuunnitelma pyrkii rekonstruoimaan puukatoksen ja Uomatien puolella olevan liikepaviljongin.

Uusi puukatos ja liikepaviljonki toteutetaan värien, detaljien ja materiaalien osalta mahdollisimman lähelle alkuperäisten rakennuksien arkkitehtuuria. Nykyiset kattorakennetta kannattavat liimapuupalkit pyritään kunnostamaan ja käyttämään uudelleen. Nykyiset puupilarit rekonstruoidaan, mutta jako ja paikat pyritään säilyttämään ennallaan.

Uuden liikepaviljongin värit ja mittakaava huomioidaan hienovaraisesti viereen rakennettavan asuinrakennuksen jalustaosan arkkitehtuurissa siten, että katutasen ilme on jatkuva ja yhtenäinen.

Kari Leppänen, Arkkitehti SAFA

LEPPÄNEN

21 § Detaljplaneändring 002206 och tomtindelning, 86 Nissbacka/Harrgränden

VD/2102/10.02.04.01/2013

HP/TLA/VKA/NKO/MKU/LS/ALS/AP

Norra Nissbacka område kompletteras med småhus i två våningar och serviceboende i enlighet med gällande generalplan. Planändringen tillåter olika typer av småhus med ett exploateringsstal på $e=0,25$. Det nya bostadskvarteret A byggs utmed Norra Nissbackavägen och bygggrätten är $1873 \text{ m}^2\text{-vy}$. YSAA-tomten avsedd för ett servicehus för äldre med en bygg rätt på $2700 \text{ m}^2\text{-vy}$ ligger i korsningen av Agnfiskvägen och Harrgränden på delvis privat mark. På Jokivarsi gamla skolas tomt kompletteras skyddsbeteckningen, men bygggrätten ändras inte. Grönområdet minskar en aning i Revparken. Till planen hänför sig ett verkställighetsavtal som gäller YSAA-tomten.

Förslaget till detaljplaneändring behandlades i stadsplaneringsnämnden för första gången 19.12.2018 och stadsstyrelsen lade fram förslaget 17.12.2018 för utlåtanden och anmärkningar. Detaljplaneförslaget hölls framlagt 31.1–28.2.2019. Sju utlåtanden och en anmärkning lämnades in. På basis av utlåtandena gjordes smärre justeringar i plankartan och beskrivningen. Anmärkningen gällde naturinventeringar och ett omnämnande om inventeringarna lades till i planbeskrivningen. Stadsplaneringsnämnden beslutade 6.5.2019 föreslå för stadsstyrelsen att föra planen till stadsfullmäktige för godkännande. Stadsstyrelsen bordlade planen 20.5.2019 och beslutade 3.6.2019 att återremittera planförslaget för beredning för den som tid naturinventeringen utarbetades. När det gäller avgränsningen i förslaget till detaljplaneändring har man lämnat bort kvarteren 86006, 86026 och 86028 som tidigare ingick i den samt gatu- och rekreationsområden utgående från resultaten från inventeringen av grön sköldmossa och naturinventeringen som utarbetats efter framläggningen.

Detaljplaneändringen gäller kvarteren 86043 och 86044 samt rekreationsområden i stadsdel 86, Nissbacka.

Ändringen gäller kvarter 86043 samt rekreationsområden i den detaljplan som upphävs.

Tomtindelningen gäller tomt 2 i kvarteret 86043.

Området ligger norr om korsningen av Agnfiskvägen och Harrgränden och gränsar i väster till Lahtisvägen och i den östra kanten till Norra Nissbackavägen.

Den som ansöker om detaljplan

Ett privat dödsbo och Vanda stad ansöker om detaljplaneändring.

Markägare

Området som berörs av detaljplaneändringen ägs av Vanda stad, med undantag för tomt 2 i kvarter 86043, enligt planen avsedd för ett servicehus, av vilken en del är på privat mark.

Deltagare i beredningen av planen

Utöver stadens egna sakkunniga har i beredningen av planutkastet avseende en referensplan för servicehustomten deltagit som dödsboets konsult Fincap Kiinteistökehitys Oy med arkitektbyrån Eero Koponen Oy och Arkkitehdit Sankari som planerare. Planläggningsarbetet har i övrigt utförts i stadens regi.

Generalplan

Planändringsområdet har i generalplanen med rättsverkningar som godkänts av stadsfullmäktige 17.12.2007 betecknats som tätt och lågt småhusdominerat bostadsområde A2, småhusområde A3 samt rekreatiomsområde VL. Planändringen följer generalplanen, ingen byggnation sker inom generalplanens grönområden. I generalplaneutkastet har avgränsningen som gäller boendet hållits oförändrad.

Detaljplaneändringen

Avsikten med planändringen är komplettering av området Norra Nissbacka i enlighet med gällande generalplan. I planlägningsarbetet bildas ett nytt bostadskvarter A (kvartersområde för bostadshus).

I korsningen av Agnfiskvägen och Harrgränden föreslås en YSAA-tomt där ett servicehus för äldre i två våningar kan byggas. För YSAA-tomten görs en tomtindelning. Jokivarsi f.d. folkskolas kvarter som ligger i Harrgrändens Y-kvarter kompletteras med skyddsbebyggelsen sr. I övrigt berörs inte Y-kvarteret av några ändringar och kvarterets byggrätt ändras inte heller.

Förfarande för deltagande och växelverkan

Ett program för deltagande och bedömning i enlighet med MBL 63 § gjordes upp 28.10.2014 och uppdaterades 1.10.2018. Orsaken till uppdateringen var minskningen av det ursprungliga planområdet och ändringen från seniorboende till servicehusboende.

I Vantaan Sanomat har meddelats om att planen blivit aktuell i enlighet med MBL 62 § och intressenterna har beretts möjlighet att uttala sin åsikt om saken. Muntliga åsikter framfördes vid invånarmötet som hölls i daghemmet Siimapuiston päiväkoti 11.11.2014. Bland annat daghemmets personal och de närmaste invånarna motsatte sig i en viss mån minskningen av grönområdet. Å andra sidan förstod man kompletteringsbyggandet som följer generalplanen. Då planeringen framskred minskades Revparkens grönområde i mindre grad än vad man i början hade planerat och å andra sidan finns det grönområden i närheten, t.ex. Karpparken.

Elisas, HRM:s och HRT:s målsättningar har även beaktats i planutkastet. Mastprojektet som nämns i Elisäs åsikt har förverkligats utanför planområdet. Museiverkets och stadsmuseets åsikter har beaktats.

Stadens markpolitiska riktlinjer

Detaljplanearbetet följer stadens markpolitiska riktlinjer (FGE 18.6.2018 § 9).

Planlägningsarbetet gäller huvudsakligen mark som ägs av Vanda stad och resulterar i ny bostadsvåningsyta på 3840 m²-vy. Servicehusets andel av detta är 2700 kvadratmeter våningsyta. Det innebär sammanlagt omkring 50 nya bostäder och 100 nya invånare.

Avtal

Detaljplaneändringen omfattas av markanvändningsavtal.

Sökanden har lämnat in en förbindelse om markköp efter att planen har trätt i kraft. Sökanden har ett föravtal om överlåtelse av outbrutet område.

Ändringskostnaderna betalas av sökanden, ett privat dödsbo, och för stadsstyrelsen föreslås att avgiftsklass 2 (5000 €) plus en extraavgift för att utarbeta tomtindelningen (1000 €), sammanlagt 6000 €, fastställs.

Framläggning och beredning efter stadsstyrelsens beslut 3.6.2019

Förslaget till detaljplaneändring och förslaget till tomtindelning hölls framlagt 31.1–28.2.2019 med stöd av MBF 27 §. Under denna tid inlämnades en anmärkning.

Finlands naturskyddsförbund påpekade bl.a. i sin anmärkning att naturinventeringar saknades och föreslog att bostadskvarteren stryks ur förslaget till detaljplaneändring.

Stadsplaneringsnämnden godkände det svar som getts, men stadsstyrelsen återremitterade detaljplaneförslaget för beredning 3.6.2019 på grund av naturinventeringen som utarbetades.

Det beslutades att till en början göra en lokal naturinventering i planändringsområdet, särskilt för att utreda förekomster av grön sköldmossa. Arbetet beställdes i juni 2019 och terrängarbetena utfördes i oktober-november. Förekomsten av arten började utredas också på stadsnivå under hösten 2019 och vintern 2020 i samband med generalplanarbetet och Nissbacka ingick i utredningen.

I planeringsområdet observerades några kärnområden för den gröna sköldmossan. Största delen av dessa var områden som redan angetts som grönområden i tidigare planer. Dessutom hittades några förekomster av artens förstadium. På basis av den preliminära lokala utredningen uteslöts tre bostadskvarter, grönområde och gatuområde från detaljplanändringen. I området för det nya bostadskvarteret och kvarteret för serviceboende som följer det nuvarande detaljplaneförslaget finns delvis ett kärnområde för den gröna sköldmossan, vilket inte är av betydelse med tanke på bevarandet av arten. Bevarandet av arten äventyras inte genom detaljplaneändringen. Resultaten från inventeringen av grön sköldmossa visar att arten förekommer i så stor omfattning att bevarandet av arten är möjligt inom hela Vanda.

I naturinventeringen urskiljs i området ett område som hör till METSO-klassen 1 och som delvis skulle täckas av byggandet. Mer högklassiga och enhetliga skogsfigurer enligt METSO-klass 1 som ligger i omedelbar närhet av planområdet och planlagts som rekreatiomsområden kompenserar ändå minskningen så att inverkan kan anses vara av ringa betydelse.

Planutlåtanden

Stadsstyrelsen beslutade 17.12.2018 att berättiga stadsplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden. Det begärdes 8 utlåtanden och 7 lämnades in. På basis av stadsmuseets och NTM:s utlåtanden preciserades skyddsbestämmelsen för den skyddade skolbyggnaden samt skyddets inverkan på kulturmiljön. Utgående från stadsmuseets utlåtande ströks skyddsbestämmelsen som gällde ekonomibyggnaden. I övrigt berördes inte Y-kvarteret av några ändringar och kvarterets byggrätt ändras inte heller. Skyddsavstånden som nämns i Gasums utlåtande uppfylls. De övriga utlåtandena orsakade smärre preciseringar i planbeskrivningen. Svaren som utarbetats i planutlåtandena 6.5.2019 och som godkänts av stadsplaneringsnämnden gäller också för det detaljplaneförslag som avgränsats på nytt.

Utförda justeringar

Till följd av de gjorda naturinventeringarna minskades detaljplaneförslagets planeringsområde. Detaljplaneförslagets byggrätter eller annat väsentligt innehåll har inte ändrats i de områden som ingår i de nya gränserna. Justeringar har inte gjorts i plankartan till följd av naturinventeringarna, men justeringar har lagts till i planbeskrivningen, t.ex. beskrivningens slutsatser och bildbilagor. Justeringarna är inte väsentliga och därför behövs ingen ny framläggning.

Stadens mark- och bostadspolitiska riktlinjer

Planen följer stadens markpolitiska riktlinjer (FGE 18.6.2018 § 9).

Planen gäller delvis mark som ägs av Vanda stad och planeringen resulterar i ny bostadsvåningsyta (1876 m²-vy, ca 30 bostäder).

Deltagare i beredningen av planen

Utöver stadens sakkunniga har Arkkitehtuuritoimisto Koponen och Arkkitehdit Sankari deltagit i planförslagets beredningsarbete som konsult för Fincap. Planen har gjorts inom staden.

Stadsplaneringsnämnden 21.4.2020 § 11

Stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen att

- a) anmärkningarna och utlåtandena ges svar i enlighet med bilagan och att de föreslagna justeringarna utförs,
- b) förslaget till detaljplaneändring 002206 och förslaget till tomtindelning, 86 Nissbacka/Harrgränden, som daterats 21.4.2020, förs till stadsfullmäktige för godkännande,
- c) information om beslutet att godkänna planen skickas till dem som begärt om detta i enlighet med MBL 67 §.

Behandling:

Det antecknades att detaljplanerare Tarja Laine redogjorde för ärendet vid sammanträdet.

Stadsplaneringsnämndens ledamot Sveta Silvennoinen-Hiisku föreslog att närrekreationsområdets (VL) planbestämmelse ändras att lyda enligt följande: "Det nuvarande trädbeståndet bibehålls i huvudsak i naturligt tillstånd." Förslaget förföll i brist på understöd.

Beslut:

Stadsplaneringsdirektörens förslag godkändes.

Avtal

Markanvändningsavtalet i anslutning till detaljplaneändringen undertecknades 13.2.2020.

Stadsstyrelsen 4.5.2020 § 16

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) ge anmärkningarna och utlåtandena svar i enlighet med bilagan och utföra de föreslagna justeringarna,
- b) föra förslaget till detaljplaneändring 002206 och förslaget till tomtindelning, 86 Nissbacka/Harrgränden, som daterats 21.4.2020, till stadsfullmäktige för godkännande,
- c) information om beslutet att godkänna planen skickas till dem som begärt om detta i enlighet med MBL 67 §.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 21

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att godkänna förslaget till detaljplaneändring 002206 och förslaget till tomtindelning, 86 Nissbacka/Harrgränden, som daterats 21.4.2020.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

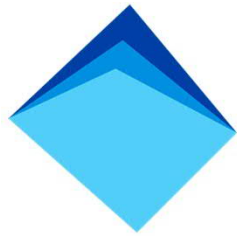
- Detaljplaneändringens beskrivning 21.4.2020
- Anmärkningar och svar 21.4.2020
- Utlåtanden och svar 21.4.2020
- Tidigare behandlingsfaser 21.4.2020

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:

Vesa Karisalo, områdesarkitekt, tfn 040 750 7339, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Noora Koskivaara, detaljplanerare, tfn 050 302 9293, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Vantaa

002206 Harrikuja

NIKINMÄKI

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 21.4.2020 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002206. Kaavoitus on tullut vireille 28.10.2014.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

Korttelit 86043 ja 86044 sekä virkistysalueita kaupunginosassa 86, Nikinmäki.

(kumoutuvan asemakaavan kortteli 86043 sekä katu- ja virkistysalueita, MRL-asemakaavan Korso I maatalousaluetta M3007 kaupunginosassa 86, Nikinmäki).

Tonttijako:

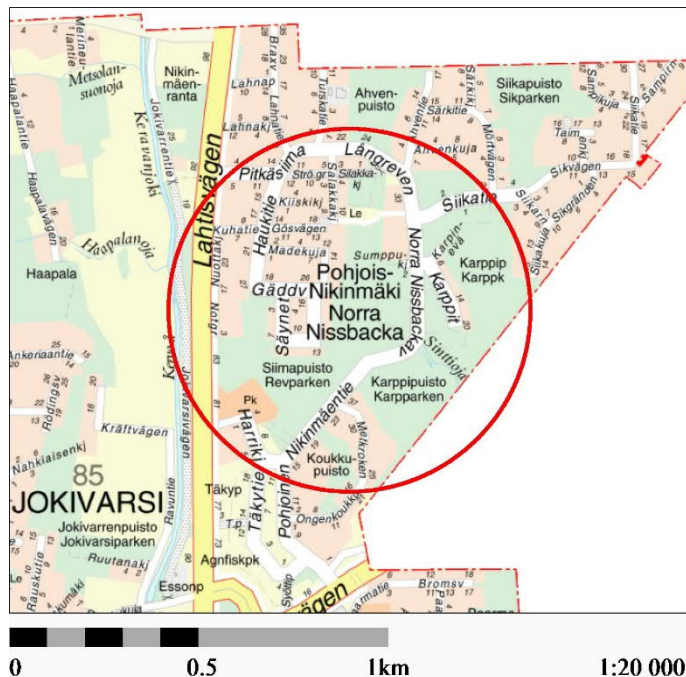
Osa korttelia 86043 kaupunginosassa 86, Nikinmäki.

Pohjois-Nikinmäen alue täydentyy kaksikerroksisten pientalojen korttelilla A ja palveluasumisen korttelilla YSAA voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti. Kaavamääräys A sallii useita pientalotyyppisiä tehokkuudella $e = 0.25$ (1897 k-m²) Pohjoisen Nikinmäentien varteen. Ikäihmisten palvelutalon YSAA-tontti rakennusoikeudella 2700 k-m² sijaitsee Täkytien ja Harrikujan risteyksessä osittain yksityisellä maalla. Jokivarren vanhan koulun tontilla täydennetään suojelumerkintä. Rakennusoikeudet eivät siellä muutu. Virkistysalueen määrä pienenee hieman Siimapuistossa. Kaavaan liittyy YSAA-tonttia koskeva toteuttamissopimus. Kaavatyössä aiemmin mukana ollut, asumiseen osoitettu pohjoisosa on rajattu pois asemakaavaehdotuksesta. Alueelle on laadittu luontoselvitys mm. lahopuuston ja metsän monimuotoisuuden näkökulmista.

Kaavan laatija: Noora Koskivaara, asemakaavasuunnittelija, Vantaan kaupunki

etunimi.sukunimi@vantaa.fi, puh. 050 302 9293

Kaava-alueen sijainti

Suunniteltava alue sijaitsee Sipoontien pohjoispuolella Nikinmäessä. Käyttötarkoitus muuttuu kaava-alueilla Harrikujalla ja Nikinmäentien varressa. Sinne sijoittuu vanhusten palvelutalo ja pientaloasumista.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

Alueelle on laadittu asemakaavat 860700 ja 860800. Osa nyt laadittavasta kaavamuutoksesta oli mukana näissä aiemmissa kaavoissa, mutta jäivät pois mm. sopimussyitä.

Yksityisen perikunnan jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 1.10.2014. Kaavamuutoksen numeroksi tuli työohjelmassa 002206. Kaavoitus tuli vireille 28.10.2014.

Mielipiteet pyydettiin 30.11.2014 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 5 kappaletta. Asemakaavamuutoksesta järjestettiin 11.11.2014 asukastilaisuus Siimapuiston päiväkodissa.

1.10.2018 kaava-aluetta päätettiin pienentää, joten päivitettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma rajauksen osalta ja täsmennettiin senioriasuminen palvelutaloasumiseksi. 12.11.2019 päivitettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma edelleen kun pohjoisosan asuinkortteleiden muutos rajattiin pois asemakaavamuutoksesta.

Asemakaavaehdotus esiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 10.12.2018 ja KH asetti sen nähtäville 31.1.-28.2.2019. Lausuntoja pyydettiin 8 ja saatiin 7 kappaletta. Muistutuksia saatiin yksi. Lausunnoissa ELY ja kaupunginmuseum halusivat täydennystä koulurakennuksen suojelumerkintään sekä poistaa varastorakennuksen suojelumerkinnän. Nämä tarkistukset on tehty lausuntojen pohjalta kaavamääräyksiin.

Muistutuksessa Suomen luonnonsuojeluliitto huomautti puuttuvista luontoselvityksistä, halusi selvitettävän luontotyyppejä ja mahdollisen lahoaviosammalen esiintymisen sekä esitti asuinkorttelivarausten poistamista asemakaavaehdotuksesta. Virkistysalueen määräyksiin haluttiin tarkennuksia. Kaavaselostukseen lisättiin tieto 2000-luvulla tehdyistä kasvillisuusselvityksistä ja täydennettiin vaikutusta luonnonoloihin. Lahopuun kannalta on hyvä, että kosteikkoisimmat alueet on tässä ja aikaisemmissa asemakaavoissa jätetty virkistysalueiksi jopa laajemmin, kuin yleiskaava osoittaa. Virkistysalueen puustoa ja asuinkorttelien viherkerrointa koskeva määräys lisättiin kaavamääräyksiin. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 20.5.2019 jättää kaavaehdotuksen pöydälle ja 3.6.2019 palauttaa asemakaavaehdotuksen valmisteluun riittävien luontoselvityksen laadinnan ajaksi.

Luontoselvitys, jossa pääosassa on lahoaviosammalen esiintyminen alueella, tilattiin kesäkuussa ja ensimmäisiä tietoja saatiin lokakuussa 2019 sekä tuloksia koko Vantaan laholaviotilanteesta tammikuussa 2020. Koko kaupungin selvitys osoittaa, että lajia esiintyy Vantaalla runsaasti. Tärkeimmät lahoaviosammalen ydinalueet eivät sijaitse suunnittelualueella. Kuitenkin myös asemakaavamuutoksessa rakennettavaksi osoitetulle alueelle osuu osittain yksi lahoaviosammalen ydinalue. Esiintymän merkitys lajin säilymisen kannalta on katsottu vähäiseksi, joten kaavamuutosehdotus voi edetä hyväksymiskäsittelyyn. Maaliskuussa saatiin johtopäätökset luontoselvityksen tuloksista METSO-luokituksen, luontotyyppien ja kiinnostavien lajien osalta. Ne myötäilevät lahoaviosammalselvityksen tuloksia. Luonnonsuojelulain tarkoittamia lajeja ei alueella ole.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä	4
2. Lähtökohdat	5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista	5
2.2 Suunnittelutilanne.....	13
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet	15
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo.....	15
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö.....	16
3.3. Asemakaavan tavoitteet.....	18
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot.....	18
4. Asemakaavan kuvaus	20
4.1 Kaavan rakenne.....	20
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen.....	20
4.3 Aluevaraukset	21
4.4 Kaavan vaikutukset	21
4.5 Ympäristön häiriötekijät	26
4.6 Nimistö	26
5. Asemakaavan toteutus.....	26
6. Kaavatyöhön osallistuneet	27
7. Asemakaavan seurantalomake.....	28

1. TIIVISTELMÄ

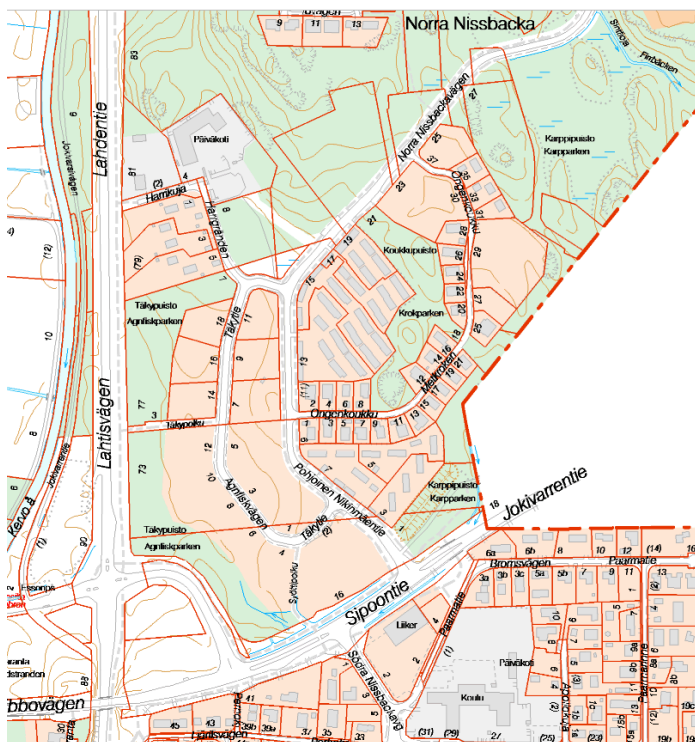
Kaavamuutoksen tarkoituksena on Nikinmäen pohjoisosan täydennysrakentaminen voimassaolevan yleiskaavan mukaisesti. Harrikujalle ja Nikinmäentien varteen muodostuu kaksi uutta korttelia, joista toiseen (YSAA) sijoittuu vanhusten palvelutalo ja toiseen pientaloasumista (A). Jokivarren vanhan kansakoulun suojelumerkintää on täydennetty.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Pientalovaltainen Nikinmäen kaupunginosa sijaitsee Lahdentien itäpuolella ja Sipoontie jakaa sen etelä- ja pohjoisosaan. Nikinmäki on Korson suuraluetta. Korson keskusta on matkaa noin kolme kilometriä. Alueella on paljon eri-ikäisiä pientaloja. 2000-luvulla laadittu useita asemakaavoja, joiden pohjalta Nikinmäkeen on syntynyt paljon täydennysrakentamista sekä palveluina koulu, päiväkoteja ja päivittäistavarakauppa. Pohjois-Nikinmäessä on myös laajoja metsäisiä virkistysalueita.

Kartalla näkyvät Nikinmäen keskeiset palvelut ja vihralueet. Sipoontien eteläpuolisessa liikerakennuksessa sijaitsee päivittäistavarakauppa.

2.1.2 Luonnonympäristö

Suunnittelualueen ja sen lähialueen luonnonympäristö on rikas käsittäen monta metsätyyppiä ja vanhaakin metsää. Nikinmäestä huomattava osa on asemakaavoin osoitettu virkistysalueeksi VL. Luonnonympäristön arvoja on selvitetty vuonna 2002 Pohjois-Nikinmäen kasvillisuus (Vantaan ympäristökeskus, Anna Ojala) sekä Keski-Nikinmäen kasvillisuus (Vantaan ympäristökeskus 2009, Anna Haukka).

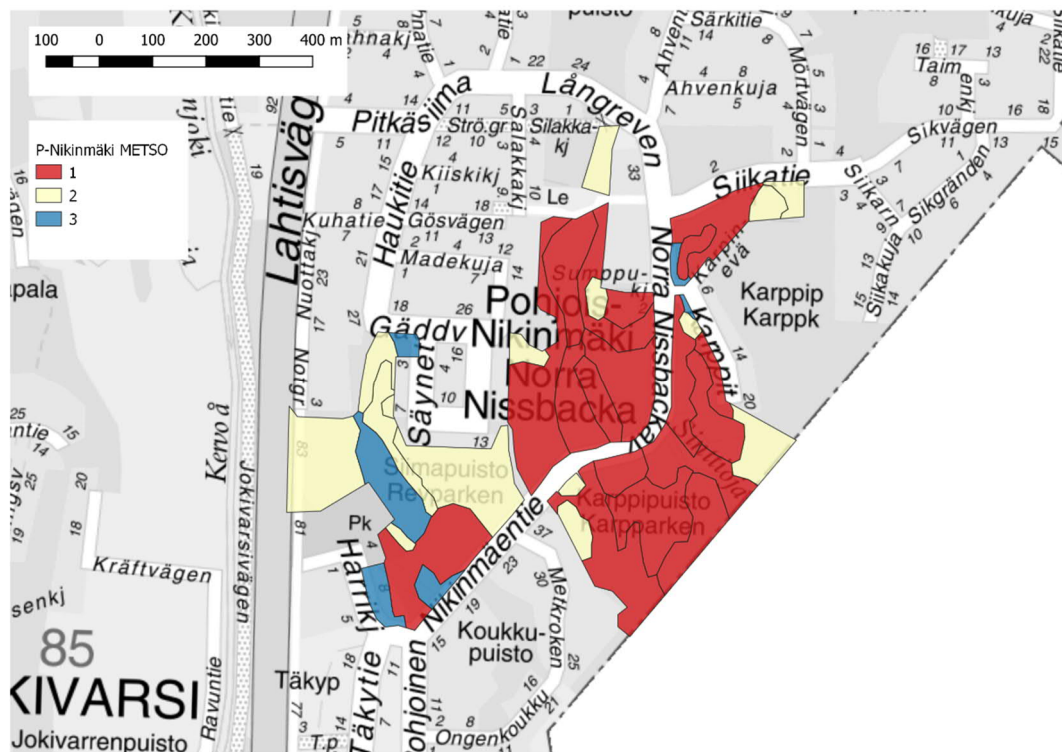
Suunnittelualueelle on laadittu luontoselvitys v.2019 – 2020 (Olli Manninen). Selvityksen tuloksen mukaan suunnittelualueella on yksi 1.luokan METSO-luokituksen metsäkuvio, joka osuu osittain virkistysalueelle ja osittain rakennettavaksi suunnitellulle alueelle. Kaava-alueella tai sen viereisellä kartoitusalueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia luontotyyppejä. Kaava-alueen viereisiltä

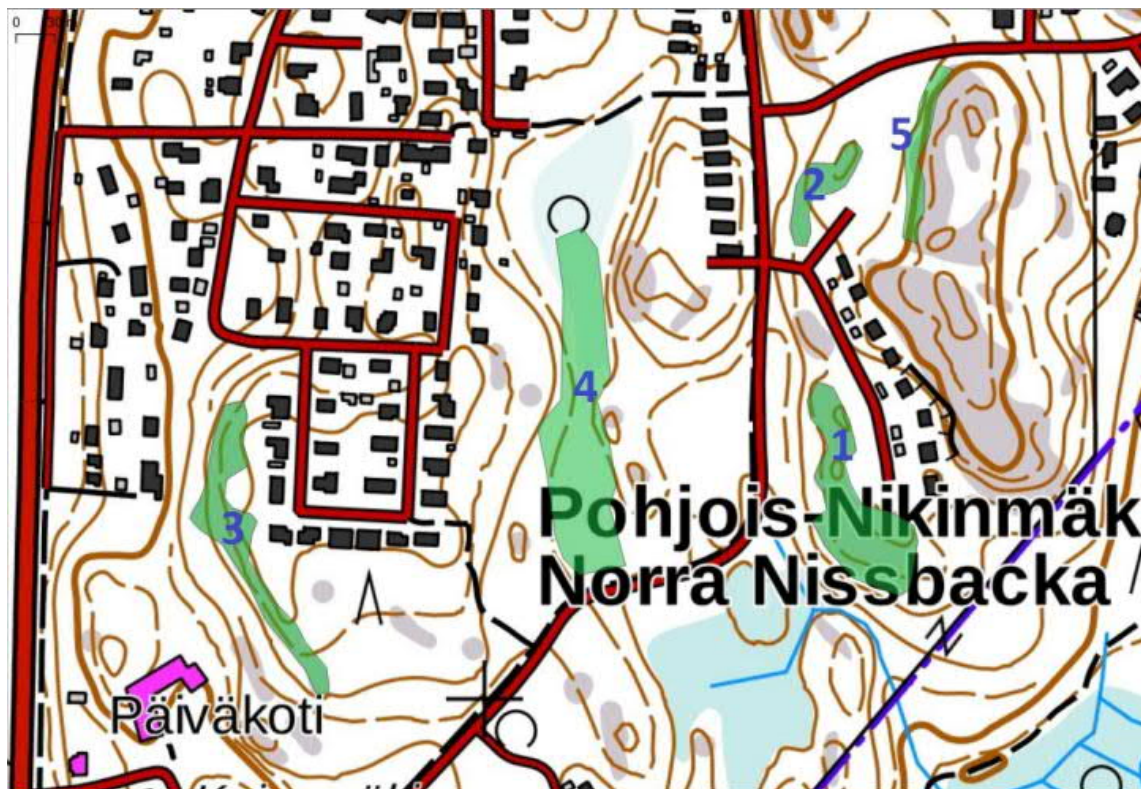
Luontoselvitys

METSO-luontotyypit arvotetaan kolmiportaisesti, jolloin luokka I edustaa monimuotoisuudeltaan parhaita ja on ensisijainen METSO-ohjelmaan soveltuva kohde. Luokka II on puustoltaan I-luokkaan verrattuna nuorempaa, mutta sisältää monimuotoisuusarvoja esim. elinympäristöjen ja puuston rakennepiirteiden osalta. Luokkaan III sisältyy metsiä, joissa kehittyminen monimuotoisuudeltaan suotuisaan suuntaan on nopeaa tai luonnonhoitotoimenpitein kehitettävissä.

METSO-selvitysalueella määriteltiin useita metsäkuvioita, jotka täyttivät METSO I-luokan kriteerit. Näitä alueita oli tämän Harrikujan kaava-alueen lisäksi Karppipuistossa ja Siimapuistossa, jotka jo ovat huomattavan suurelta osin vahvassa asemakaavassa lähivirkistysalueita. Elinympäristötyyppejä olivat erityisesti turvekankaat ja korvet. Myös muutama METSO II- ja III-luokan metsäkuvio määritettiin. Suurelta osin I-luokan METSO-kohteet ovat päällekkäisiä lahokaviosammalinventoinnissa ydinalueiksi määriteltyjen alueiden kanssa.

1=punainen = luokka I 2=keltainen = luokka II 3=sininen = luokka III METSO-luokat

Metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt kartoitusalueella (ks kuvaukset yltä)

Kartoitusalueen metsälain 10. pykälän mukaiset erityisen arvokkaat elinympäristöt kartoitettiin varsin yleisluonteisesti. Kolme kalliomännikkökohdetta voidaan katsoa täyttävän vähäpuustoisen kalliometsän kriteerit rakenteeltaan ja luonnontilaltaan. Varsinkin laajahko kallioalue kartoitusalueen kaakkoisosassa (kohde 1) on edustava, muut kaksi kohdetta eivät ole erityisen laadukkaita luonnontilaltaan. Karppipuiston pohjoisosan kallioalue (kohde 2) on pieni eikä erityisen luonnontilainen. Kohteelta löytyneet kuivalla mäntykelolla viihtyvät uhanalaiset ryväsjäkäla ja hongantorvijäkäla ovat kuitenkin niin merkittäviä lajihavaintoja, että tämäkin kallio rajattiin arvokohteeksi. Ainoa kaava-alueella osittain sijaitseva kohde on pitkä pohjois-eteläsuuntainen kallioselänne päiväkodin itäpuolella. Se rajattiin myös kalliokohteeksi (kohde numero 3). Kohde on paikoin kulu- nut, mutta sen arvoa lisäävät pari pientä kalliokehoa, kaksi kosteaa painannetta ja varsin moni- puolinen puusto. Asemakaavassa alue on virkistysaluetta.

Lahokaviosammalselvitys

Lahokaviosammalselvityksen alueelta on laatinut Olli Manninen Vantaan kaupungin tilauksesta. Syksyn 2019 aikana Vantaan kaupunki selvitti lahokaviosammalen esiintymistä myös laajemmin koko Vantaan alueella Olli Mannisen ja Faunatican toimesta. Nikinmäen alueella asemakaavamuutosaluetta koskee karttakuvan esiintymä nro 46. Lahokaviosammalen itiöpesäkkeitä ei kaava-alueelta löydy (punaiset pisteet IP) vaan kyseessä on protoneemagemma eli itujuväsryhmä, ns. esiaste. Esiintymää ei voida pitää Nikinmäen kokonaisuutta tarkastellen merkittävänä. Kaava-alueen ulkopuolella löytyy kolme vahvempaa ydinaluetta itiöpesäkkeillä sekä kaksi pienempää ydinaluetta. Kaikkien ydinalueiden sijainti ilmenee oheisesta kartasta.

Maisemakuva ja -rakenne

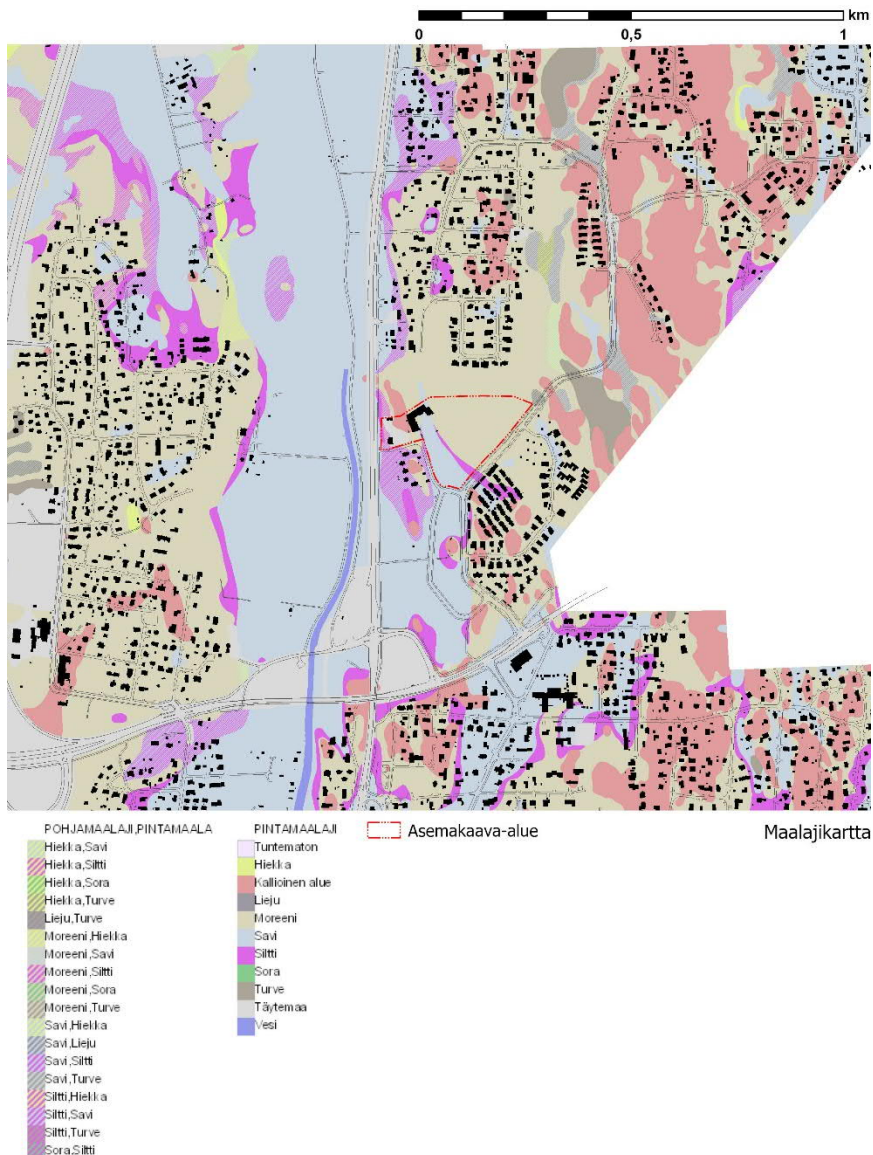
Maisemallisesti Nikinmäki on arvokas käsittäen Keravanjoen laakson alavaa peltomaisemaa ja toisaalta kalliosta metsää ja rinnettä.

Vesistöt ja vesitalous

Keravanjoki valuma-alueineen kulkee Nikinmäen länsipuolella. Rakennetut vesihuoltolinjat sijaitsevat Nikinmäentiellä.

Maaperä

Alueen maaperä on savea, kalliota ja moreenia. Sen perustettavuus on hyvä.

Topografia

Alueen maastonkorkeus vaihtelee runsaasti, merenpinnasta noin +35,0 ja +52,0 metrin välillä.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Nikinmäessä asui vuoden 2018 alussa 3 880 henkeä. Alueen väkiluku on noussut melko tasaisesti 2000-luvun aikana. Väkiluku on noussut vuodesta 2012 noin 500:lla asukkaalla. Uusia asuntoja on rakenteilla jonkin verran, joten kaupunginosan väkiluku nousee myös lähivuosina. Nikinmäessä on paljon lapsia ja nuoria, yli 65-vuotiaiden osuus on vastaavasti pieni. Koko Korson suuralueen asukasluku oli 29 727 henkeä.

Asuminen

Kaava-alueella ei ole asuntoja, mutta sen välittömässä ympäristössä asutaan yksi-kaksikerroksisissa omakoti- ja rivitaloissa.

Sosiaalinen ympäristö

Lähes täysin pientaloasumiseen perustuva Nikinmäki on lapsiperhevaltainen alue.

Palvelut ja työpaikat

Nikinmäessä on lähipalvelut, eli kaksi päivittäistavarakauppaa, koulu, päiväkoteja ja seurakunnan tiloja. Lisää palveluita on Korson keskustassa ja Tikkurilassa. Joitakin pieniä varasto- ja teollisuusrakennuksia sijaitsee Lahdentien varren työpaikka-alueilla. Täältä käydään paljon töissä muualla Vantaalla, Helsingissä ja lähikunnissa kuten Keravalla.

Yhdyskuntarakenne

Nikinmäki on vanhaa väljää omakotialuetta, joka on täydennysrakentamisen avulla tiivistynyt monipuoliseksi pientaloalueeksi. Nikinmäen kauppa ja koulu sijaitsevat keskeisesti Lahdentien ja Sipootien liittymän lähituntumassa. Sipootien pohjoispuolelle on rakentunut tiivis yhtiömuotoinen alue, jossa on pienkerrostaloja.

Kaupunkikuva

Nikinmäessä kaupunkikuvalle leimallista on maaston vaihtelevuus, joka näkyy rakennusten sijoittelun moninaisuutena. Omakotitaloja on vuosien saatossa rakennettu haastaviin maastoihin. Sipootien välittömässä läheisyydessä maasto on tasaisempaa ja siellä kaupunkikuvaa hallitsevat tehokkaammat yhtiömuotoiset rivitalot ja pienkerrostalot.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Jokivarren vanha kansakoulu sijaitsee suunnittelualueella Lahdentien varressa. Rakennus pihapiireineen on suojeltu aiemmassa asemakaavassa 860800. Rakennuksessa ei ole koulutoimintaa.

Virkistys

Pohjois-Nikinmäen kallioinen maasto ja monipuolinen metsä muodostaa hyvän mahdollisuuden virkistykselle. Siimapuiston ja Karppipuiston kautta muodostu itä-länsisuuntainen yhteys Keravanjoen varresta kohti Sipoonkorpea ja eteläistä Nikinmäkeä.

Liikenne

Nikinmäessä liikutaan paljon omilla autoilla. Julkisen liikenteen bussit kulkevat alueen läpi Nikinmäentietä ja Lahdentietä. Suoria yhteyksiä Helsinkiin on vähennetty ja liityntäliikennettä Korson asemalle lisätty. Tonttikaduilla ei useimmiten ole jalkakäytäviä, uusilla kokoojakaduilla on jalkakäytävät ja pyörätiet. Kevyen liikenteen pääreitit kulkevat Lahdentien ja Sipootien varsilla.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Kaava-alueen käyttövesi johdetaan Nikinmäentien d225 jakelujohdolla. Alue kuuluu Korson paine-piiriin.

Käyttövesi tulee pääasiassa Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta, josta vesi pumpataan Ylästön ja Koivukylän paineenkorotuspumppaamoiden välityksellä Korson ylävesisäiliöön. Ylävesisäiliön tilavuus on 4000 m³. Painetasot ovat: ylin +94 m ja alin +85 m merenpinnasta.

Jätevesiviemäröinti

Kaava-alueen jätevedet johdetaan Nikinmäentien ja Täkytien d200 sekä Harrikujan d160 ja Pitkälän d200 jätevesiviemäreillä ja kootaan Jokivarren jätevedenpumppaamolle. Pumppaamo johtaa jätevedet Mikkolan ja Matarin viemäriverkoston kautta Korso-Tikkurila runkoviemäriin. Jätevedet käsitellään Helsingin Viikin jätevedenpuhdistamolla ja lasketaan Suomenlahteen.

Hulevesijärjestelmä

Kaava-alueen hulevedet johdetaan Nikinmäentien ja Pitkälän d300 hulevesiviemäreillä länteen ja puretaan Keravanjokeen. Keravanjoki laskee Vantaanjoen kautta Helsingin Vanhankaupungin lahteen.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko sijaitsee noin 3 km päässä. Sen rakentamista ei pidetty mahdollisena alueen aiempia kaavoja laadittaessa. Monet asukkaat ovat ottaneet maalämmön suoran sähkölämmityksen tueksi.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia pienjännitemaakaapelit.

Ympäristöhäiriöt

Lahdentien reunan läheisyydessä liikennemelun taso on 45 - 50 dB. Lahdentien liikennemelu ja pienhiukkaset eivät kohdistu kaavamuutosehdotuksen uuteen rakentamiseen. Olevien rakennusten osalta asia on ratkaistu aiemmassa asemakaavassa 860800.

Maakaasulinja

Lahdentien itäreunassa kulkevan kaasulinjan suojaetäisyydet täyttyvät eikä sillä ole vaikutuksia suunnittelualueelle.

2.1.4 Maanomistus

Harrikujan itäreunassa sijaitsevan kiinteistön 92-401-4-44 maan, laajuus 5,5 ha, omistaa hakija, joka on yksityinen perikunta. Muun suunnittelualueen maan omistaa Vantaan kaupunki.

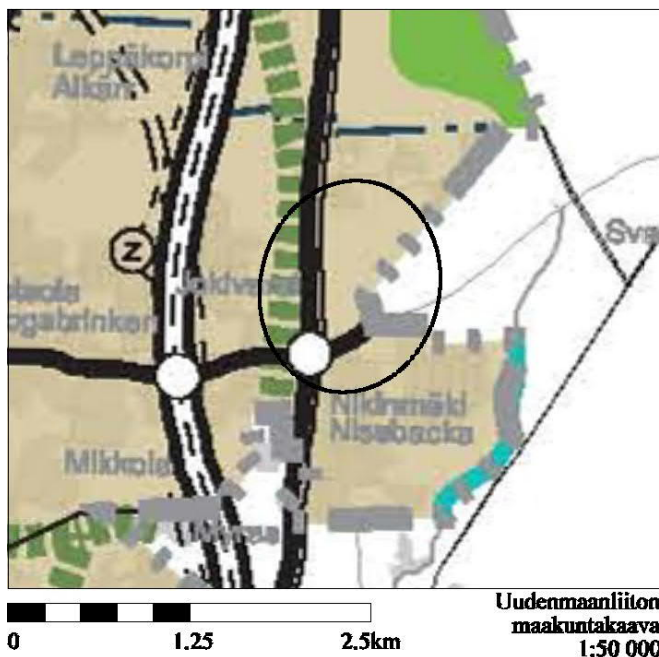
2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrki-
myksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja
kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös so-
peudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden
mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Maakuntakaava

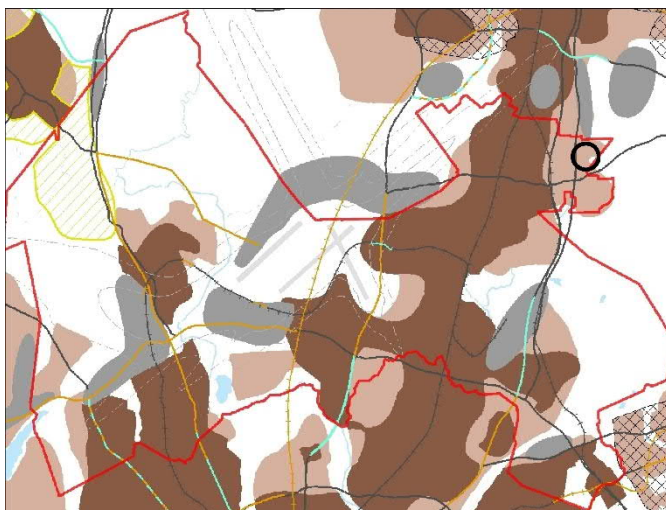
Uudenmaan maakuntakaavassa (8.11.2006) alue on taajamatoimin-
tojen aluetta.

Keravanjoen varressa on viheryh-
teystarve.

Ympäristöministeriö on 30.10.2014
vahvistanut Uudenmaan toisen vai-
hemaakuntakaavan, jossa suunnitte-
lualue on osoitettu tiivistettäväksi
alueeksi.

Kaavahanke on maakuntakaavan
mukainen.

Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma MASU 2050

Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma MASU 2050 määrittelee seudullisen maankäytön taustatilan ja toimii tausta-aineistona Hel-
singin seudun liikennejärjestelmälle HLJ2015 sekä Helsingin seudun asuntopolitiikalle. MASU 2050 on strateginen suunnitelma,
joka osoittaa seudun maankäytön kehittämisen vyöhykkeet. Yhteisesti sovittujen tavoitteiden mukaisesti 80% uudesta asuntotuot-
annosta ohjataan seudun ensisijaisesti kehitettävälle vyöhykkeelle (kartan tumman ruskea vyöhyke). Vantaan kaupunginvaltuusto on
hyväksynyt suunnitelman 11.5.2015.

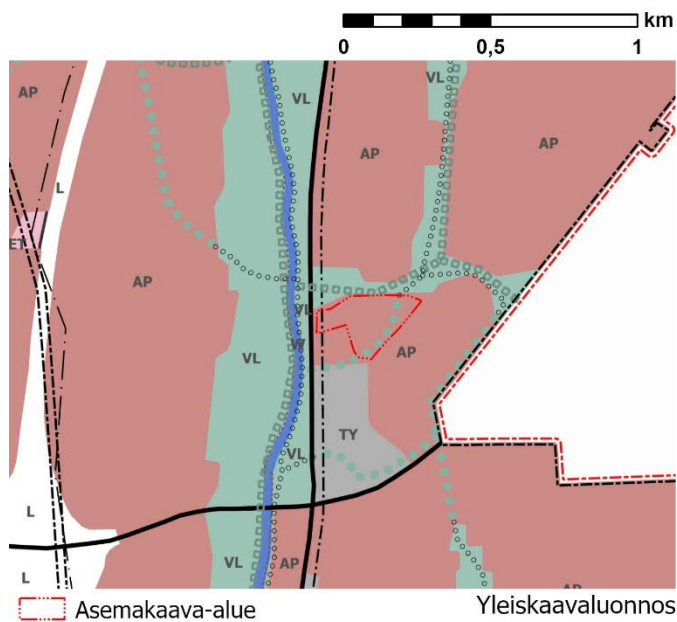
MASU 2050 määrittelee seudun ta-
voitteellista maankäyttöä ja toimii
tausta-aineistona Helsingin seudun
liikennejärjestelmälle HLJ2015 sekä
Helsingin seudun asuntopolitiikalle.
MASU 2050 on strateginen suunnit-
telma, joka osoittaa seudun maan-
käytön kehittämisen vyöhykkeet. Yh-
teisesti sovittujen tavoitteiden mu-
kaisesti 80 % uudesta asuntotuotan-
nosta ohjataan seudun ensisijaisesti
kehitettävälle vyöhykkeelle (tumman
ruskea vyöhyke). Kaava-alue sijoittuu
vaaleanruskealle vyöhykkeelle. Van-
taan kaupunginvaltuusto on hyväk-
synyt suunnitelman 11.5.2015.

Yleiskaava

Vantaan voimassaolevassa yleiskaavassa alue on tiivistä ja matalaa pientalovaltaista aluetta A2. Kaavahanke toteuttaa yleiskaavaa. Virkistysalue on tulkittu laajempaan kuin yleiskaava esittää.

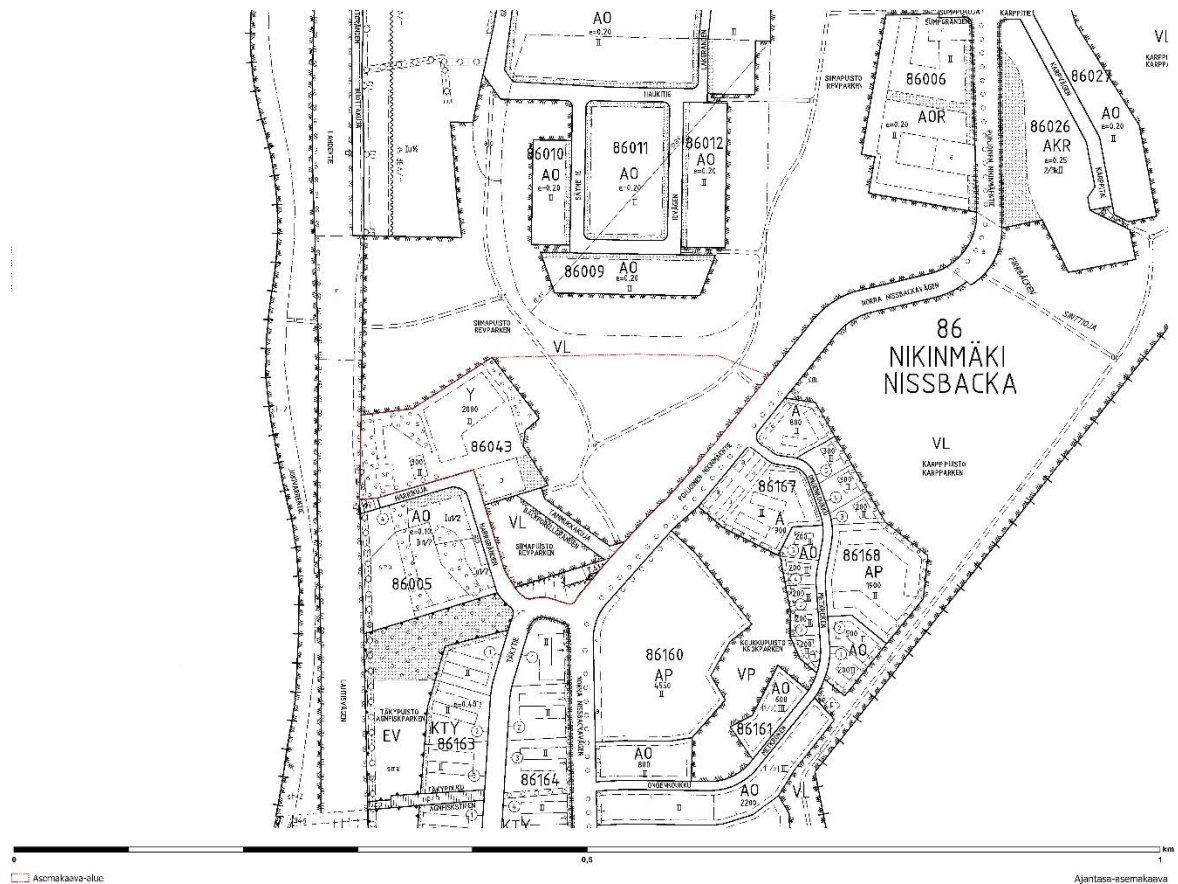
Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009.

Uudessa yleiskaavaluonnoksessa

(nähtävillä 18.2. – 29.3.2019, KH 11.2.2019) alueen varaukset ovat säilyneet hyvin samoina ja käyttötarkoituksena on pientalovaltainen alue AP sekä virkistysalue VL. Virkistysyhteyksien tarve on huomioitu.

Asemakaava

Alueella on asemakaavat 860300 ja 860800 sekä MRL-asemakaava Korso I.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Asemakaavaa 860600 yhteydessä laadittiin alueelle kaavarunkoluonnos vuonna 2005.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Yksityisen maanomistajan jättämä kaavamuutoshakemus koskien senioriasumista on kirjattu saapuneeksi 1.10.2014. Kaavahakemusta täydennettiin liittämällä mukaan yhtiömuotoista pientaloasumista kaupungin maalle. Y-korttelin entisen kansakoulun rakennus tontteineen on mukana sen piharakennuksen suojelun vuoksi ja oleva päiväkotitontti katualueen muutoksesta johtuneen tontinrajan tarkistuksen vuoksi.

Kaavamuutos sai työohjelmassa numeron 002206 ja kaavoitus tuli vireille 1.11.2014.

Yksityisten maanomistajien kanssa tehdään maankäytösopimus, joka sisältää kunnallistekniikan rakentamissopimuksen ja esisopimuksen määräalan luovutuksesta.

Alueelle on aiemmin laadittu asemakaavat 860700 ja 860800. Nyt laadittavalla asemakaavamuutoksella voidaan täydennysrakentaa alue valmiiksi.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: kaupunkiympäristön toimiala (kiinteistöt ja asuminen, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, kadut ja puistot), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj, Gasum.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Asukkaiden mielipiteitä kuultiin asukastilaisuudessa Siimapuiston päiväkodissa 11.11.2014. Paikalla 10 asukasta, sekä päiväkodin henkilökuntaa ja asemakaavasuunnittelija.

Päiväkodin toimijat toivoivat metsäisen Siimapuiston säilymistä mahdollisimman laajana, koska päiväkotikiikari ulkoilee siellä runsaasti. Polkureitistön suunnitteluun haluttiin osallistua.

Osallistuneita asukkaita kiinnosti mm. palveluiden riittävyys sekä lasten turvallinen liikkuminen kouluun Sipoontien ali. Nikinmäen katujen, asuintalojen, työpaikkarakentamisen ja seniorirakentamisen aikataulusta kysyttiin. Nykyisiä laajoja metsäalueita arvostetaan paljon.

Viheralueen käytettävyyteen ja reitistöjen hyvään toteutettavuuteen on kaavatyössä kiinnitetty huomiota.

Kuulemisajan jälkeen on satunnaisesti sähköpostilla tai puhelimitse keskusteltu joidenkin alueen asukkaiden kanssa. Asukkaat haluavat alueelle omakotitaloja, kaupunki haluaa tiiviimpiä pientaloja ja pienkerrostaloja.

Elisa Oyj:n mielipiteessä pyydettiin EMT-matkaviestintukiasemaa. Tukiaseman haluttiin sijaitsevan Sipoontien ja Lahdentien liittymän alueella, joka oli mukana alkuperäisessä asemakaavamuutosalueen rajauksessa. Tukiasema oli mahdollista toteuttaa myös ilman kaavamuutosta. Elisan mielipide on huomioitu.

HSL toivoi tiivistä pientaloasutusta kilpailukykyisen joukkoliikenteen järjestämiseksi ja pysäkkiparin palvelutalon lähelle. Mielipide on huomioitu.

HSY haluama vesihuollon yleissuunnitelma on laadittu.

Museovirasto ilmoitti, ettei heillä ole huomautettavaa alueella. Vantaan kaupunginmuseo pitää hyvänä, että Jokivarren entisen koulun talousrakennukselle osoitetaan suojelumerkintä.

Nähtävilläolovaihe 31.1. – 28.2.2019

Asemakaavaehdotus oli nähtävillä 31.1. – 28.2.2019 ja sinä aikana saatiin yksi muistutus ja kahdeksan lausuntopyyynnön perusteella saatiin seitsemän lausuntoa. Suomen luonnonsuojeluliiton muistutuksessa todettiin, että luontoselvityksiä ei ole laadittu alueelta. Niitä toivottiin tehtäväksi. Muistutuksessa myös esitettiin keskeisiä asuinkortteleita poistettavaksi asemakaavaehdotuksesta.

Lausunnoissa ELY ja Vantaan kaupunginmuseo halusivat tarkennusta Jokivarren vanhan koulun suojelumääräyksiin ja kaavaselistukseen. Gasum halusi huomioitavan kaasulinjan suojaetäisyyden. Lausunnon antoivat myös HSY, HSL, Vantaan energia ja Elisa Oyj. Nikinmäen omakotiyhdistykseltä ei saatu lausuntoa.

Muistutuksen perusteella täydennettiin kaavaselistukseen tieto 2000-luvulla tehdyistä selvityksistä ja todettiin vastineessa, ettei asuinkortteleiden jättäminen pois asemakaavasta olisi taloudellisesti eikä yleiskaavankaan näkökulmasta perusteltua. Kaavamääräyksiin lisättiin virkistysalueelle puuston säilyttämistä koskeva määräys.

Kaupunginmuseon ja ELYn lausuntojen perusteella tarkennettiin Jokivarren vanhan kansakoulun suojelumääräyksen tekstiosuutta, sekä kaupunginmuseon esityksestä poistettiin piharakennuksen suojelumääräys. Kouluinventoinnissa oli huomattu piharakennuksen tehdyn sen arvoja heikentäviä muutoksia. Itse koulurakennuksen suojeluarvot ovat selkeät ja vahvat.

Kaavaselistukseen tehtiin tarkennuksia mm. vaikutuksista rakennettuun ympäristöön. Muidenkin lausuntojen perusteella tehtiin tarvittavat vähäiset korjaukset.

Kaupunginhallitus 3.6.2019 sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman päivitys 21.11.2019

Kaupunginhallituksen 3.6.2019 käsittelyssä kaavaehdotus jäi odottamaan tarvittavia luontoselvityksiä. Selvitys lahokaviosammaleen esiintymisestä alueella kilpailutettiin ja tilattiin. Alustavien tulosten saavuttua marraskuussa päätettiin kaavaehdotuksesta rajata pois alueet, joilla lahokaviosammalta näytti esiintyvän eniten. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitettiin 21.11.2019 ja asiasta mainittiin kaavatyön nettisivulla.

Asemakaavamuutosehdotus päätettiin viedä päätöskäsittelyyn vasta, kun koko kaupunkia koskenut lahokaviosammalselvitys on valmistunut ja lajin esiintymisestä on käsitys. Tämä tapahtui helmikuun 2020 aikana. Lahokaviosammalselvityksen tuloksia ja johtopäätöksiä seurasivat Vantaan kaupungin asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä ELY-keskuksen asiantuntijat.

Asemakaavamuutosehdotuksen 002206 osalta voitiin todeta, että koska Pohjois-Nikinmäen alueella on lahokaviosammalta runsaasti, ei yhden vähemmän merkittävän ydinalueen tuhoutuminen ole este kaavamuutoksen hyväksymiselle.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2018 – 2021 strategia (Kv 11.12.2017):

Kaupunkia tiivistetään lähiluontoa vaalien. Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan resurssivii-saasti. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa turvataan talouden tasapainoa, lisätään kaupungin elinvoi-maa ja vetovoimaa, edistetään asukkaiden hyvinvointia, ollaan edelläkävijöitä palvelujen kehittä-misessä ja johdetaan uudistuen ja osallistuen.

Kaavamuutos tukee kaupungin strategiaa. Korttelien ympärille jää runsaasti lähiluontoa ja toi-saalta rakentamiseen järkevästi hyödynnettävät alueet on kaavassa osoitettu.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 22.9.2014)

- Kaupungin omistaman maan kaavoittaminen on etusijalla.
- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden ra-kentamisen tarvetta.
- Varmistetaan pientaloalueiden kaavavaranto
- Kaavoituksen tavoitteena on kohtuuhintainen, laadukas ja toteuttamiskelpoinen asuntotuo-tanto.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestäväan rakentamiseen sekä uu-sien energiamuotojen käyttöön.

Maapoliittiset tavoitteet toteutuvat, sillä kaikki asuntorakentaminen on kaupungin maalla.

3.3.2 Muut tavoitteet

Yksityisen maanomistajan tavoitteena on ollut saada kaavoitettua maansa ja myytyä se palvelu-asumisen toteuttajalle.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Yksityinen maanomistaja on kaavatyön aikana etsinyt erilaisia yhteistyökumppaneita seniori- tai palveluasumisen toteuttamiseksi. Viimeisessä vaiheessa toteutusvaihtoehdoksi muodostui palve-lutalo.

Alkuvaiheen suunnitelma / Emeritus-säätiön yksikerroksinen senioritalo ja erillinen yhteisrakennus hoivapalveluille.

Sinänsä asukkaalle miellyttävä yksikerroksisuus syö korttelimaata ja pysäköinti on hieman hankalasti rinneessä. Toisaalta ratkaisu olisi sopinut hyvin pientalo-alueelle.

FinCap / Esper / Ikäihmisten palvelutalo

Rakennus sijoittuu Harrikujan ja Täkytien varteen muodostaen suojaisen pihan oleskelulle. Oleskelupi-
han puoleinen osa korttelista muutettiin myöhem-
min osaksi Siimapuistoa.

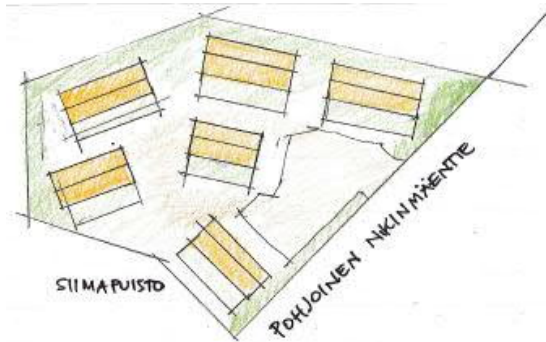
Alla alustava luonnos rakennuksen hahmosta ja puu-
julkisivusta.

Asuinkorttelia on tutkittu mitoituksellisesti niin, että esitetty tehokkuus on toteutettavissa myös rinneisessä maastossa. Toteutusvaihtoehtoja on useita. Kortteli toteutetaan yhtiömuotoisina.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Pientalokorttelin osalta on tarkasteltu erilaisia mitoitussuunnitelmia. Kaupunki tulee kilpailutta-
maan korttelin kaavan vahvistuttua ja siinä yhteydessä haetaan korttelikohtaisesti kaupunkikuval-
lisesti ja maaston sopiva ratkaisu.

Oheassa esitetty luonnosvaihtoehto kaksikerroksisille omapihaisille pientaloille. Korttelin 86044 tehokkuusluku $e = 0.25$ tarkoittaa 1897 k-m² rakennusoikeutta.

Rakennukset voivat olla erillistaloja, rivitaloja, pienkerrostaloja tai niiden yhdistelmiä.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavassa monipuolistetaan Nikinmäen palveluita tuomalla vanhusten asumista lapsiperheiden suosimalle alueelle. Kaavassa lisätään myös pientalovaltaista asumista joukkoliikenneyhteyden varrelle sekä turvataan tärkeät virkistysalueet.

4.1.1 Mitoitus

Asuinrakennusten korttelialue A

Rakennusoikeus korttelissa 86044 1873 k-m². Tehokkuusluku $e = 0.25$

autopaikkoja: 1.5 ap/asunto k-m², pyöräpaikkoja tulee olla 1 kpl/ asuinhuone.

Sosiaalitointa palvelevien laitosten ja asuntoloiden sekä asuinrakennusten korttelialue YSAA.

Alueelle saa rakentaa vanhusten palvelutalon.

0,65 hehtaarin alue. Rakennusoikeus 2700 k-m², tehokkuusluku $e = 0.41$.

Yleisten rakennusten korttelialue Y. Aiemmin kaavoitettu rakennusoikeus 2000 k-m². Korttelissa on toteutettu päiväkot.

Jokivarren entisen kansakoulun tontilla on olevien suojelusrakennusten nykyisessä käytössä oleva rakennusoikeus sekä jo aiemmin kaavoitettu lisärakennusmahdollisuus 300 k-m².

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavan mukaiset uudet asuinrakennukset tulevat jatkamaan ympäröivän kaupunkirakenteen mitataavaa. Viherrakentamisesta ja hulevesien käsittelystä on annettu määräykset. Korttelit ovat pienehköjä, katualueiden vaatima pinta-ala on minimoitu. Asemakaavan alueella on virkistykseen

sopivaa metsää ja ohjeellisia virkistysreittipaikkoja. On syytä maksimoida viheralueeksi jäävän metsän pinta-ala ja muodostaa asuinkortteleista mahdollisimman tiiviitä, kuitenkin niin, että rakentamisessa voidaan huomioida vaihteleva maasto. Muistutuksen ja lausuntojen perusteella kaavamääräyksiin on lisätty määräys asuinkorttelien viheraluekertoimesta, joka tarkoittaa pihojen viherrakentamista ja johon nojaten voidaan perustella olevien puiden säilymistä korttelialueella.

4.3 ALUEVARAUKSET

Alue on kaksikerroksista, pientalovaltaista asuinrakennusten aluetta A, sekä viheraluetta VL. Lahdentien varressa on yleisten rakennusten aluetta Y ja sosiaalitointa palvelevaa YSAA -aluetta.

4.3.1 Korttelialueet

A asuinrakennusten korttelialue

Asemakaavan puhtaasti asumiseen osoitettu kortteli on merkinnällä A, asuinrakennusten korttelialue. Tällä haluttu mahdollistaa erilaiset toteutustavat, joko kytkettyinä erillistaloina, rivitaloina tai kaksikerroksisina pienkerrostaloina eli käytännössä luhtitaloina.

YSAA

Alueelle saa sijoittaa vanhusten palvelutalon. Palvelutalossa voi olla erilaisessa elämäntilanteessa olevia iäkkäitä asukkaita tai senioreita.

Y

Aiemmassa vaiheessa talousrakennukselle osoitettu sr-suojelumerkintä on poistettu

Kaupunginmuseo katsoi, että kouluinventoinnin yhteydessä oli huomattu arvojen vähentyneen piharakennuksessa. Sen sijaan koulurakennuksen osalta haluttiin määräyksiin tarkentaa ja voimistaa sen suojelun merkitystä. Muilta osin Y-korttelien toiminnot Siimapuiston päiväkotia ja etinen Jokivarren kansakoulu pysyvät kaavallisesti ennallaan eli rakennusoikeus ei täällä muutu.

4.3.2 Muut alueet

VL

Siimapuiston ja Karppipuiston yhtenäiset virkistysalueet muodostavat osan itä-länsisuuntaista laajaa viheryhteyttä Korson keskuspuistosta Metsolansuon ja Jokivarren kautta kohti Sipoonkorpea. Siimapuisto on myös viereisen päiväkodin käyttäjille tärkeä metsäleikkialue. Virkistysaluemääräykseen on lisätty määräys puuston elinvoimaisuudesta ja säilymisestä alueella.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo asemakaavoitetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu kohtuullisen hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestäväksi kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa. Pääosa infran rakentamisesta on jo tehty.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuuotos täydentää Nikinmäen pientaloaluetta, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä. Uusia asuntoja ja palveluasuntoja tulee noin 100 kappaletta arviolta noin 150 uudelle asukkaalle.

Yhdyskuntarakenne

Asemakaavan merkintöjen ajantasaistaminen sekä uusien kortteleiden kaavoittaminen edesauttaa alueen rakentumista.

Virkistysalueen ja asumisen suhde Pohjois-Nikinmäessä selkiytyy. Nikinmäen väljätkö yhdyskuntarakenne tiivistyy, mutta alueelle oleellisia virkistysalueita jää edelleen merkittävästi.

Täydennysrakentaminen tuo lisää käyttäjiä joukkoliikenteelle ja kevyen liikenteen reiteille.

Kaupunkikuva

Metsäinen ja maastoltaan vaihteleva Nikinmäki täydentyä hallitusti ja ympäröivään mittakaavaan sopeutuen.

Asuminen

Kaava-alue voi toteutua monipuolisesti erillispientaloina, rivi- luhti- tai pienkerrostaloasuntoina. Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan pääkaupunkiseudun asuntopulaa. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa ja monipuolistamalla asuntokantaa kohtuullisten joukkoliikenneyhteyksien varrella.

Vaikutus rakennettuun kulttuuriympäristöön

Koulurakennuksen tarkennettu suojelumerkintä vaikuttaa arvokkaan koulurakennuksen säilymiseen. Suojelumerkinnällä on vaikutusta myös koulutontin pihapiirin laatuun.

Palvelut ja työpaikat

Palveluasuminen Harrikujan YSAA-tontilla tuo ikääntyneille pientaloasukkaille mahdollisuuden muuttaa helpompaan asuntoon samalla alueella.

Taloudelliset vaikutukset

Kunnallistekniikan osalta alue on pääosin jo rakennettu, joten uudet kustannukset jäävät vähäisiksi.

Kaupungin omistamalle maalle osoitetaan 1873 k-m² uutta asumisen rakennusoikeutta.

Sosiaalinen ympäristö

Alueelle tulee uusia asukkaita, joista etenkin pientaloasukkaat ovat yleensä hyvin toimeen tulevia, omistusasuntoon investoivia lapsiperheitä. Vanhan pientaloalueen ikääntyville asukkaille tarjoutuu mahdollisuus esteettömään ja huolettomaan palvelutaloasumiseen. Tavoitteena on ehjä sosiaalinen aluekokonaisuus. Hanke on VAT:n mukainen.

Virkistys

Hanke uusine asukkaineen lisää virkistysalueiden, kuten Siimapuiston käyttöä. Virkistysreittien toteutusmahdollisuuksia vahvistetaan, joten hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita. Asuinkorttelin rajausta on tarkoituksella napakka, jotta yhtenäinen metsäinen virkistysalue voi säilyä mahdollisimman laajana ja rakentamisen vaikutus siihen ei ole liian heikentävä. Korttelin 86043 ja 86044 välistä viheraluetta on kaavoituksen aikana laajennettu. Siimapuiston luonto- ja viljelypainotteinen päiväkotikäyttöä aluetta ulkoiluun ja opetukseen.

Liikenne

Kaava-alueen vieritse kulkeva Pohjoinen Nikinmäentie on joukkoliikenteen runkoyhteys. Pysäkit sijaitsevat kävelyetäisyydellä suunnittelualueen kortteleista. Ratkaisu lisää hieman alueen joukkoliikenteen matkustajamääriä ja parantaa joukkoliikennepalvelujen kannattavuutta. Kasvava asukasmäärä lisää jonkin verran ajoneuvoliikennettä Pohjois-Nikinmäentiellä, Lahdentiellä ja Sipoonentiellä.

Vesihuolto

Hulevesien hallinnan periaatteet

Muodostuvia hulevesiä tulee viivyttaa tonteilla ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa saman suuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tonttien tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tämä tulvamitoitus tehdään 30 minuuttia kestäväälle sateelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille. Tontin hulevesisuunnitelma tulee esittää rakennuslupaa haettaessa.

Ympäristöhäiriöt

Tieliikenteen, lähinnä Lahdentien aiheuttama melu tai pienhiukkaset eivät etäisyyksien näkökulmasta aiheuta ongelmia uusissa asuinrakennuksissa.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Lahokaviosammalselvitys Vantaalla

Vireillä olevan yleiskaavan 2020 valmistelua varten ja lahokaviosammalen huomioimiseksi kaavoituksessa, Vantaan kaupunki teetti syksyllä 2019 selvitystyön lahokaviosammalen suojelusuunnitelman laatimiseksi Vantaalle. Faunatica Oy:n laatiman selvityksen Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma ansiosta Vantaan lahokaviosammaltilanne tunnetaan nyt ehdottomasti parhaiten Suomen kaupungeista ja kunnista.

Selvityksen mukaan lahokaviosammalen tilanne vaikuttaa olevan Vantaalla poikkeuksellisen hyvä Suomen mittapuulla arvioituna. Lahokaviosammalen kasvupaikkoja löytyy ympäri Vantaata metsäalueilta, joissa on paljon lahokaviosammalle sopivaa elinympäristöä ja lajin säilymisen todennäköisyys jatkossakin kattavasti Vantaan kaupungin alueella näyttää hyvältä/turvatulta (tämänhetkisen tiedon pohjalta). Selvityksessä rajattiin tunnettujen esiintymäalueiden perusteella 107 ydinaluetta, joiden pinta-ala on yhteensä n. 1 071 ha. Ydinalueista n. 3/4 (86 % niiden yhteispinta-alasta), itiöpesäkkeistä n. 3/4 ja itiöpesäkkeiden kasvupaikoista n. 2/3 sijaitsee nykytilanteessa hyvin tai kohtalaisesti turvatuilla kohteilla.

Suojelusuunnitelma perustuu voimassa olevan yleiskaavan ja uuden yleiskaavaluonnoksen ehdotuksen valmisteluaineiston väliseen vertailuun. Kaavamerkinnoissa lajin elinoloja oletettavasti parantavat muutokset tulkittiin täysimääräiseksi tai osittaiseksi kompensatioksi, kun siirretään muuten heikentymässä tai tuhoutumassa olevien esiintymien alueita suojelluiksi tai muutoin niiden säilymisen kannalta suotuisamman maankäytön piiriin. Myös päinvastaiset muutokset huomioitiin, ja kaavaluonnoksessa olevat heikennykset vähennettiin kokonaiskompensatiosta. Tarkasteluun sisältyivät ydinalueiden pinta-ala sekä kasvupaikkojen ja itiöpesäkkeiden määrä.

Uuden yleiskaava 2020 valmisteluaineistossa, verrattuna voimassa olevaan yleiskaavaan, maankäyttöön tehdyt muutokset oletettavasti kompensoivat yleiskaavaluonnoksen rakennettaviksi osoitetuilla alueilla olevien lahokaviosammaleesiintymien heikennykset riittävällä tasolla, jotta lajin suojelutaso säilyy suotuisana Vantaalla.

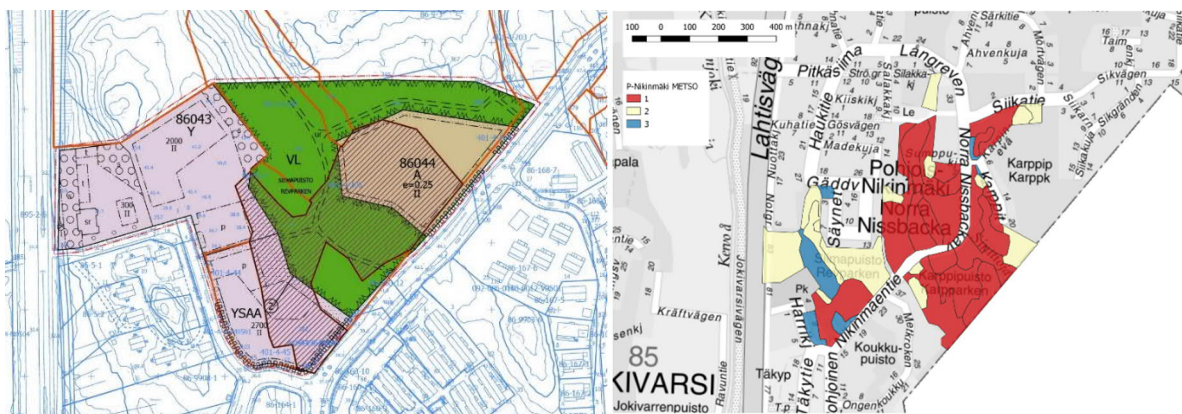
Manninen, O. & Nieminen, M. 2020: Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma. – Faunatican raportteja 1/2020.

Asemakaavoituksen vaikutus luonnonoloihin

Vaikutus luonnon monimuotoisuuteen

Inventoinnin ja -arvoluokituksen perusteella Harrikujan kaava-alueella rakentamista sijoittuu osalle I-luokan METSO-elinympäristöksi luokitellusta turvekankaasta sekä lehtoalueelle, joka on luokiteltu III-luokkaan. Osa näistäkin alueista jää kaavassa lähivirkistysalueeksi. Koska rakentaminen todennäköisesti tulee muuttamaan lähialueen pienilmastoa ja kosteusolosuhteita sekä lisää virkistyskäyttöpainetta ja myös metsänhoitotarpeita, on todennäköistä, että lähivirkistysalueeksi jäävät METSO-elinympäristöt Harrikujan kaava-alueella heikentyvät.

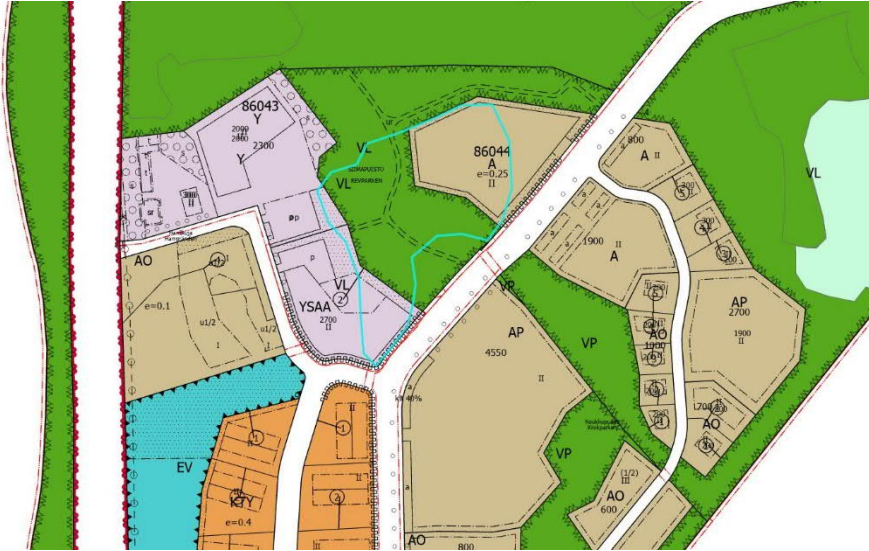
Kun tarkastellaan laajemmin koko METSO-selvitysalueen tilannetta, voidaan pitää Harrikujan kaava-alueen luontoarvojen menetystä vähäisenä, mikäli muut METSO I-luokan arvoalueet, etenkin Karppipuiston eteläosa ja Siimapuiston pohjoisosa voidaan turvata. Alueilla on myös huomionarvoisia sammal- ja jäkälesiintymiä sekä arvokkaita elinympäristöjä. Nämä sijaitsevat suurelta osin jo virkistysalueiksi asemakaavoitetulla alueella, jossa turvaamiselle on hyvät edellytykset.

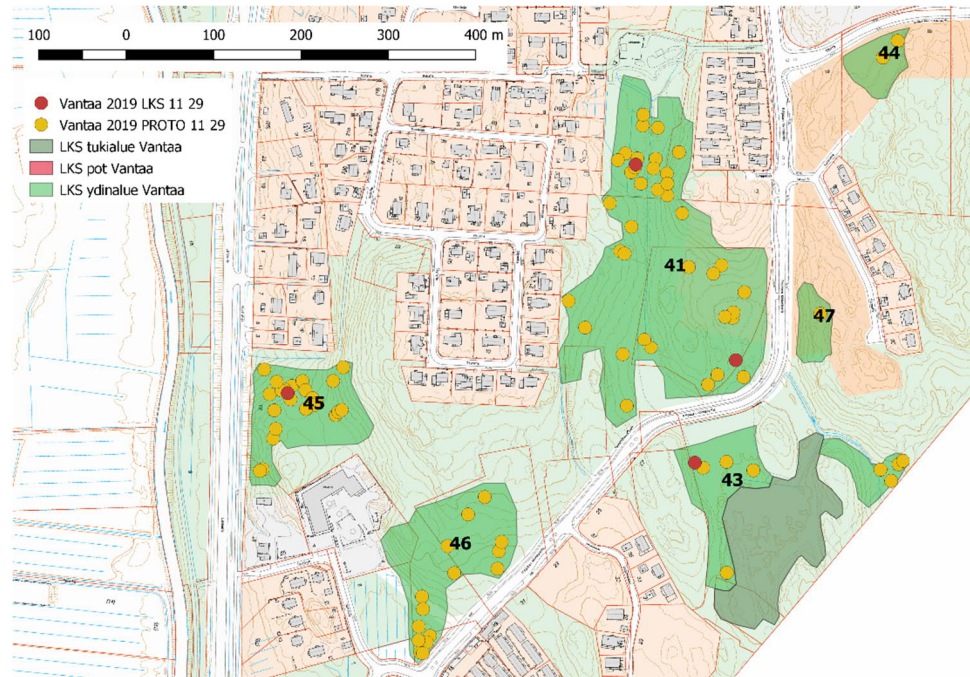
Asemakaavan 002206 toteuttaminen vähentää luonnonympäristön määrää. Kortteleiden keskelle kuitenkin jää reittien toteutuksen kannalta riittävästi virkistysaluetta. Myöskään alueen viereiset, aiemmin vahvistuneet kaavat eivät ole toteuttaneet yleiskaavan asumisen varauksia täysmääräisesti, vaan virkistysalueeksi on jäänyt rinteisiä ja soistuvia alueita. Määräys puuston säilyttämisestä on lisätty kaavamääräyksiin.

Vaikutus lahakaviosammaleesiintymiin

Lahokaviosammalselvityksen mukaan lajin esiintymä alueella (sininen rajausta kartalla) ei välttämättä tuhoudu kokonaan, mutta alueen rakentaminen ja virkistysalueeksi jäävän osuuden runsas

käyttö mm. viereisin luontopäiväkodin ja koululaisten reitin osan muodostavat riskin. Selvityksen mukaan esiintymä ei ole kovin elinvoimainen. Lahokaviosammalen parhaat ja laajemmat esiintymät sijaitsevat läheisillä Karpkipuiston ja Siimapuiston virkistysalueilla (kohteet 41, 43, 45).

Virkistysaluetta ja luonnonympäristöksi luokiteltavaa aluetta on runsaasti. Heikentävää vaikutusta

alueen luontoarvoihin syntyy, mutta sitä voidaan silti pitää kohtuullisena. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alueen hulevedet hallitaan tontilla Vantaan hulevesiohjelman ja hulevesien toimintamallin mukaisesti ennen johtamista vastaanottavaan Keravanjoen vesistöön.

Kaavamuutos ei merkittävästi heikennä hulevesien luonnonmukaista hallintaa verrattuna nykytilanteeseen.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta alueen täydennysrakentaminen tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Se tukee joukkoliikennepalveluja.

Asuinkorttelia ei ole kaavavaiheessa tarkasteltu viherkertoimen avulla, koska asumisen hankkeita ei vielä ole olemassa. Asuinkortteli tullaan kilpailuttamaan kaupungin omana työnä. Kilpailutuksen yhteydessä ennen rakennuslupavaihetta varmistetaan korttelisuunnitelmilla viherkertoimen toteutuminen ja hulevesien riittävä hallinta. Nähtävilläolovaiheessa kuitenkin lisättiin kaavamääräys viherkerrointarkastelusta suunnittelun ja toteutuksen yhteydessä.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu on ei koske asemakaavan muutosehdotuksen uusia alueita. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

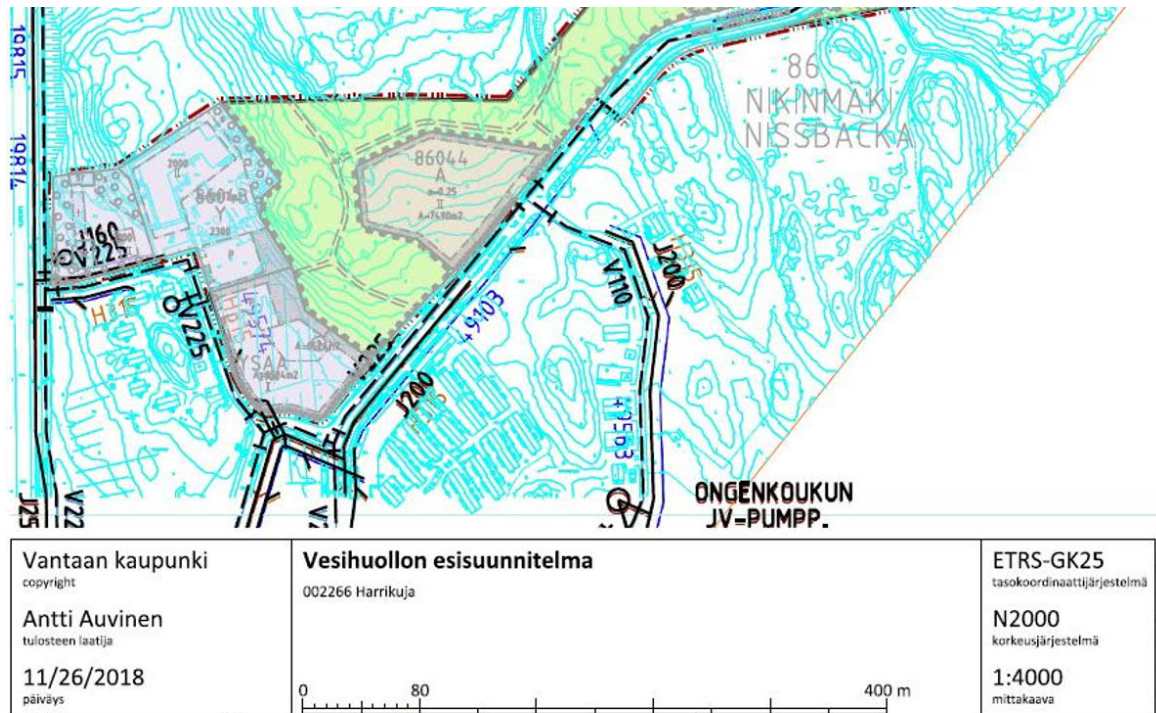
4.6 NIMISTÖ

Kaavamuutoksessa ei synny tarvetta uusille nimille.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus. Tavoitteena on aloittaa palvelutalon rakentaminen välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen. Asumisen osalta edetään kaupungin linjausten mukaisesti.

Vesihuollon esisuunnitelma on laadittu kaupungin toimesta. Vesihuollon osalta investoinnit on tehty eikä uusia investointeja tarvita.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki

Asemakaavoitus: Aluearkkitehti Vesa Karisalo, asemakaava-arkkitehti Noora Koskivaara, suunnitteluavustajat Outi Colliander, Päivi Kinnunen, Merja Kuparinen ja Raija Lehtola, kaavoitusteknikko Merja Hokkanen

Ympäristökeskus: Sinikka Rantalainen, ympäristösuunnittelija

Kadut ja puistot: Antti Auvinen, vesihuoltoinsinööri, Susanna Koponen, liikenneinsinööri

Kiinteistöt ja asuminen: Armi Vähä-Piikkiö, maanhankintapäällikkö,

Jouni Kahila, maanhankintainsinööri

Muut : Juha Kivimäki, Olli Kuusisto, Fincap Oy sekä perikunnan edustajat

Manninen O: Lahokaviosammal ja muut luontoinventoinnit Vantaa Pohjois-Nikinmäessä 2020

Manninen, O. & Nieminen, M. 2020: Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelu-suunnitelma – Faunatican raportteja 1/2020

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Itä-Vantaan asemakaavayksikkö

Vantaalla, 21. päivänä huhtikuuta 2020

Noora Koskivaara
Asemakaava-arkkitehti

Vesa Karisalo
aluearkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	12.12.2019
Kaavan nimi	002206 Harrikuja		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	28.10.2014
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092002206
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	4,3724	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	4,3724

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]
 Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset
 Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	4,3724	100,0	6873	0,16	0,0000	4573
A yhteensä	0,7491	17,1	1873	0,25	0,7491	1873
P yhteensä						
Y yhteensä	1,9441	44,5	5000	0,26	0,6524	2700
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,6792	38,4	0		-1,1447	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,0000		0		-0,1556	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä	0,0000		0		-0,1012	0
W yhteensä						

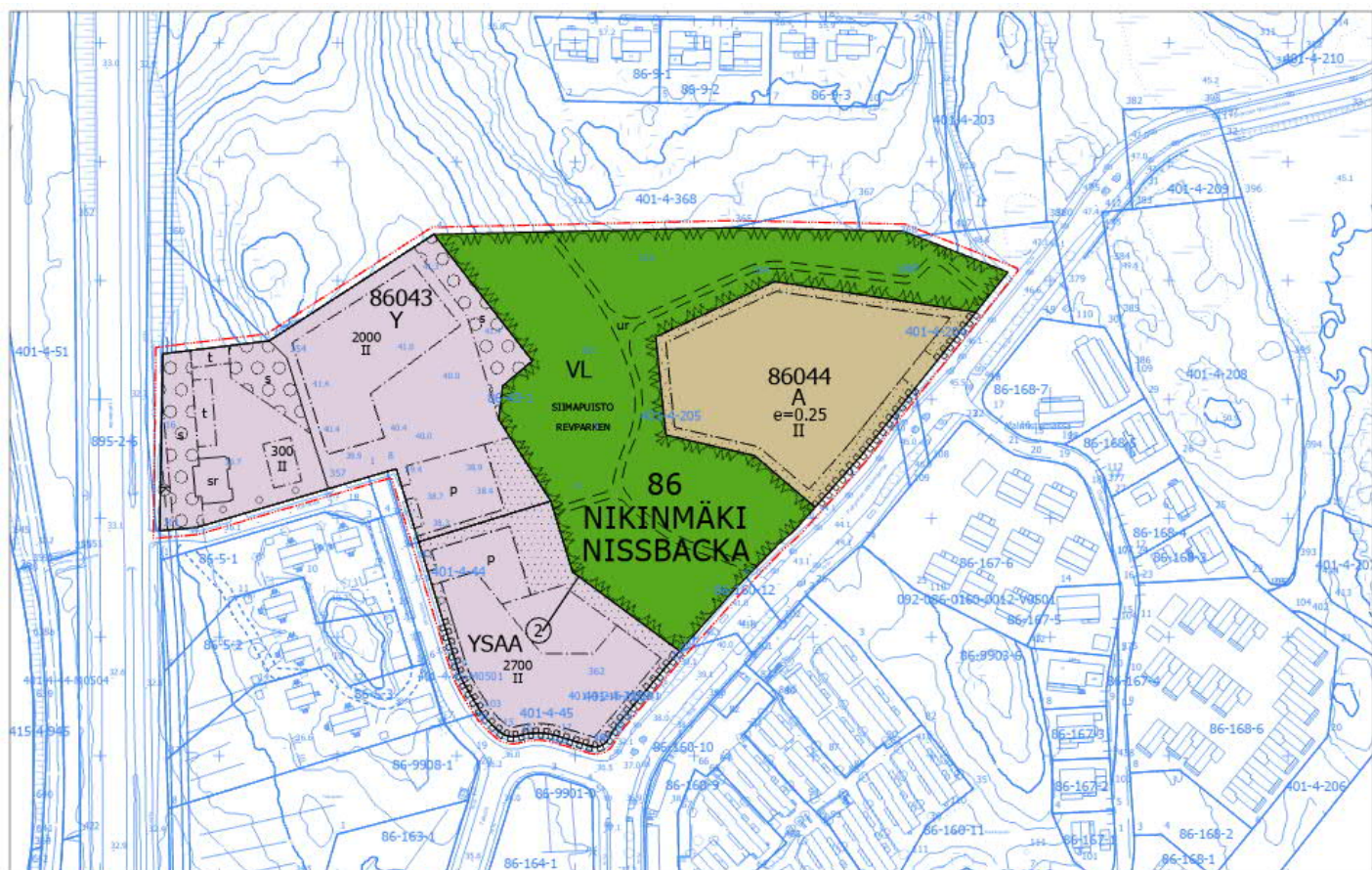
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä	1	436	0	0

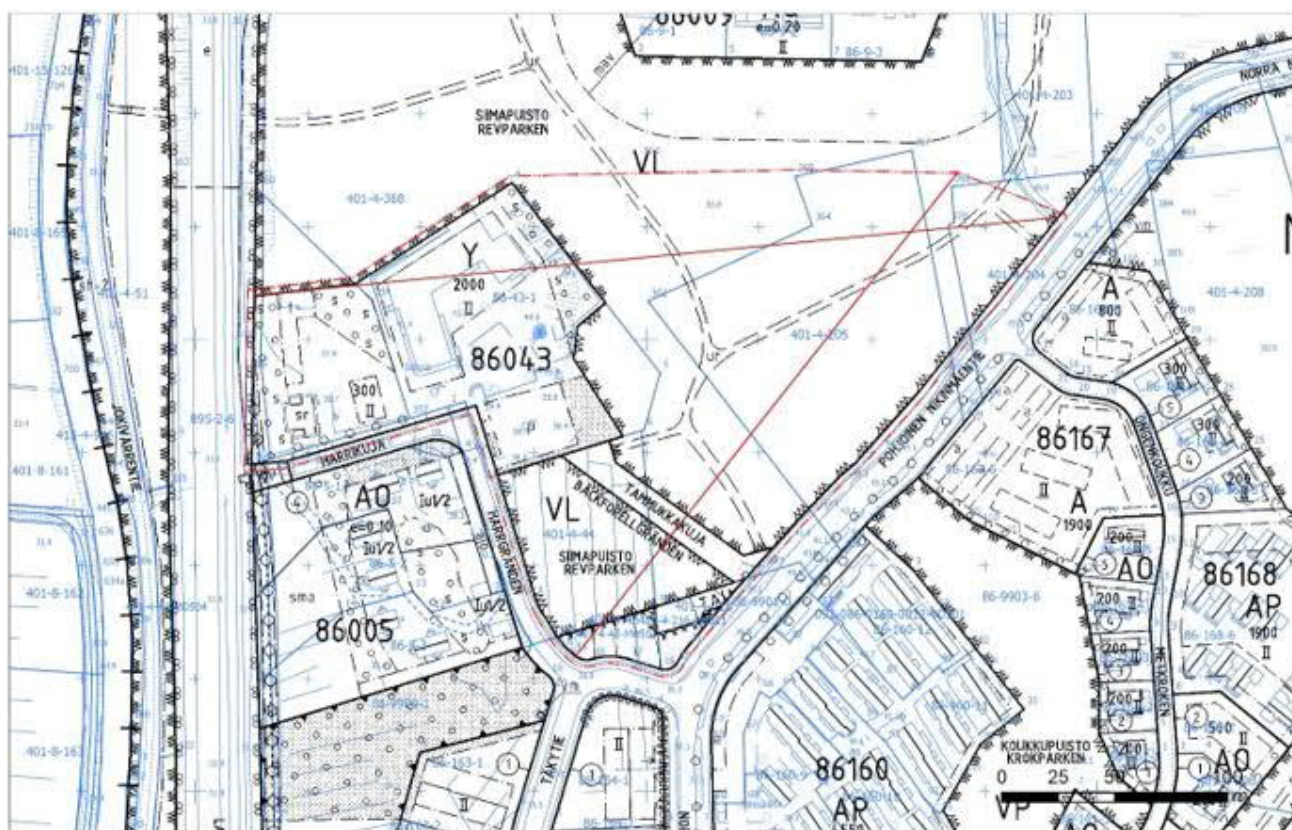
Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	4,3724	100,0	6873	0,16	0,0000	4573
A yhteensä	0,7491	17,1	1873	0,25	0,7491	1873
A	0,7491	100,0	1873	0,25	0,7491	1873
P yhteensä						
Y yhteensä	1,9441	44,5	5000	0,26	0,6524	2700
Y	1,2917	66,4	2300	0,18	0,0000	0
YSAA	0,6524	33,6	2700	0,41	0,6524	2700
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,6792	38,4	0		-1,1447	0
VL	1,6792	100,0	0		-1,1447	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,0000		0		-0,1556	0
Kadut	0,0000		0		-0,1556	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä	0,0000		0		-0,1012	0
M	0,0000		0		-0,1012	0
W yhteensä						

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä	1	436	0	0
Asemakaava	1	436	0	0

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS

POISTUVAT MÄÄRÄYKSET

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 002206	Päiväys Datum 21.4.2020
Vantaan kaupunki HARRIKUJA Kaupunginosa 86, NIKINMÄKI Asemakaavan muutos Korttelit 86043 ja 86044 sekä virkistysalueet Tonttijako Osa korttelia 86043 1:2000	Vanda stad HARRGRÄNDEN Stadsdel 86, NISSBACKA Ändring av detaljplanen Kvarteren 86043 och 86044 samt rekreatiomsområden Tomtindelning Del av kvarteret 86043 1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

Asuinrakennusten korttelialue.

Asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi saa rakentaa asumista palvelevia, asunnon ulkopuolisia varasto-, huolto-, sekä yhteiskäyttöisiä tiloja enintään 20 % tontin rakennusoikeudesta.

Ennen rakennusluvan hyväksymistä on laadittava korttelisuunnitelma ja hulevesien hallintasuunnitelma.

Pihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,8.

Hulevesiä tulee viivyttaa tontilla.

Rakennettavien alueiden ulkopuolella tulee välttää louhintaa.

Rakennusten julkisivumateriaali on puu.

Asunnolla tulee olla viihtyisä ulko-oleskelutila.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Pientalot, enintään 10 asuntoa tontilla	2ap/asunto
Pientalot, yli 10 asuntoa tontilla	1,5ap/asunto
Asuinkerrostalot	1,2 ap/asunto
Vieraspysäköinti	1 ap/ 1500 k-m ²
Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:	
Polkupyöräpaikkoja on varattava vähintään 1 pp/ asuinhuone	

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
Kvartersområde för bostadshus.

Utöver det våningstal som anvisats i detaljplanen får på högst 20 % av tomtens byggrätt utanför bostaden byggas sådana lager- och serviceutrymmen samt utrymmen för gemensamt bruk som betjänar boendet.

Före byggnadslovet godkänns ska en kvartersplan och en plan för hanteringen av dagvatten utarbetas.

Gården ska ha minst 0,8 i grönytefaktor.

Dagvattnet på tomten ska fördröjas på tomten.

Bergsbrytning ska undvikas utanför de områden som ska byggas.

Byggnadernas fasadmateriäl ska utgöras av trä.

Bostaden ska ha ett utevistelseutrymme.

Minimiantalet bilplatser:

Småhus, högst 10 bostäder på tomten	2 bp/bostad
Småhus, mer än 10 bostäder	1,5 bp/bostad
Flervåningshus	1,2 bp/bostad
Gästparkering	1 bp/ 1500 m ² -vy

Minimiantalet cykelplatser:

Antalet cykelplatser som reserveras skall vara minst 1 cp / bostadsrum.

	Yleisten rakennusten korttelialue. Talousrakennusten ja autokatosten tulee muodostaa melueste. Uudisrakennuksessa tulee olla konesaumattu peltikatto. Alueelle saa rakentaa kiinteistön huollon kannalta välttämättömän asunnon. Autopaikkatarve määritellään rakennusluvun yhteydessä.	Kvartersområde för allmänna byggnader. Ekonomibyggnaderna och carportarna ska bilda ett bullerhinder. Nybygget ska ha maskinfälsat plåttak. Skall ha mörkt färgat eller maskinfälsat plåttak. På området får byggas en bostad nödvändig med avseende på fastighetsskötsel. Behovet av bilplatser bestäms i samband med bygglovet.
	Sosiaalitoiminta palvelevien laitosten ja asuntoloiden sekä asuinrakennusten korttelialue. Alueelle saa rakentaa vanhusten palvelutalon. Ennen rakennusluvun hyväksymistä on laadittava korttelisuunnitelma ja hulevesien hallintasuunnitelma. Rakennusten julkisivumateriaali on puu. Tontille tulee istuttaa puita ja pensaita. Jätehuoltopiste tulee näkösuojata. Autopaikkojen vähimmäismäärät 1 ap /150 k-m²	Kvartersområde för anstalter och internat för social verksamhet samt bostadshus. På området får byggas vårdhem för äldre. Före bygglovslovet godkänns ska en kvartersplan och en plan för hanteringen av dagvatten utarbetas. Byggnadernas fasadmateriäl ska utgöras av trä. På tomten skall planteras träd och buskar. Sopstationen ska förses med insynsskydd. Minimiantalet bilplatser är 2 bp/ 150 m²-vy
	Lähivirkistysalue Alueella olevaa luonnonmukaista puustoa on säilytettävä.	Område för närrecreation Naturligt trädbeståndet på området ska bevaras.
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva	Linje 3 m utanför planområdets gräns
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns
	Osa-alueen raja	Gräns för delområde
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja	Riktgivande gräns för område eller del av område
	Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas
86	Kaupungin- tai kunnanosan numero	Stadsdels- eller kommunaldelsnummer
NIKIN	Kaupungin- tai kunnanosan nimi	Namn på stads- eller kommunal
86044	Korttelin numero	Kvartersnummer
	Ohjeellinen tontin raja.	Riktgivande tomtgräns.
SIMAAPUISTO	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område
2700	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta
II	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun	Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav
e = 0.25	Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin/ rakennuspaikan pinta-alaan	Exploateringstal, dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens/ byggnadsplatsens yta

	Rakennusala	Byggnadsyta
	Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen	Byggnadsyta där ekonomibyggnad får placeras
	Istutettava alueen osa	Del av område som skall planteras
	Säilytettävä/istutettava puurivi	Trädrad som skall bevaras/planteras
	Pysäköimispaikka	Parkeringsplats
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden
	Suojeltava rakennus Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja ympäristön kannalta merkittävä rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymistä. Korjaus- ja muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto. Suunnittelutyössä tulee käyttää ammattitaitoisia ja historialliseen rakennuskantaan perehtynyttä suunnittelijaa. Koulurakennuksen sisätiloista suojellaan huonejako ja tulisijat, huonetoistoista porraskäytävät sekä vanha koulusali. Korttelin, korttelinosan, alueen tai alueen osan nimi.	Byggnad som skall skyddas En historiskt, byggnadshistoriskt och värdefull byggnad med avseende på miljön. Byggnad eller ett del av det får inte rivas. Vid reparations- tillbyggnads-, och ändringsarbeten ska byggnadens särdrag och värder bevaras. Den lokala museimyndighetens utlåtande ska inhämtas om reparations-, tillbyggnads-, och ändringsåtgärderna. I Planering behövs en yrkesutbildad planerare som har erfarenhet av historiska byggnader. Av interiören skyddas rumdelning och eldstäder, trappor och den gamla skolsalen. Namn på kvarteret, del av kvarteret, området eller del av området.
	Ohjeellinen ulkoilureitti.	Riktgivande friluftsled.
	Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.	Del av område där trädbeståndet skall skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.
	Maakaasujohtoa varten varattu alueen osa	För naturgasledning reserverad del av område
	TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö Asemakaavoitus		Stadsstruktur och miljö Detaljplanering	
Vesa Karisalo Aluearkkitehti / Områdesarkitekt			
Kaupunkimittaus Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.		Stadsmätning Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.	
Tasokoordinaatio ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.	Vantaalla / Vanda <Päiväys>	Plankoordinatijärjestelmä ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.	
Kimmo Junttila Kaupungeingeodeetti / Stadsgeodet			
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa (Hyväksymispäivä)		Godkänd av stadsfullmäktige (Hyväksymispäivä)	

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
NRO 002206 / HARRIKUJAMUISTUTUKSET JA VASTINEET
21.4.2020

KARA/Asemakaavoitus / VKA, NKO

Harrikuja -asemakaavamuutosehdotus nro 002206 on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä **31.1. - 28.2.2019.**

Tänä aikana jätettiin **yksi (1 kpl)** muistutus.

Muistuttaja	Muistutus	Tarkistukset
NRO 1 Suomen luonnonsuojeluliitto	Selostuksen mukaan luontoselvityksiä ei ole tehty A-korttelien alueelta. Niitä esitetään tehtäväksi. Samoin esitetään poistettavaksi korttelivarauksia asemakaavan muutosehdotuksesta. Esitetään myös lisättäväksi virkistysalueelle kaavamääräys, jossa edellytetään puuston mahdollisimman luonnontilaista kehitystä.	Selostukseen on lisätty puuttuvat tiedot vuosina 2002 ja 2010 tehdystä kasvillisuusselvityksistä. Virkistysalueen kehittämistä koskeva kaavamääräys on lisätty virkistysalueen kaavamääräykseen Vihertehokkuuden määräys asuntorakentamisen kortteille. Tarkempi luontoselvitys alueelta erityisesti lahakaviosammalen esiintymisen selvittämiseksi valmistui tammikuussa 2020. Tulosten perusteella asemakaavamuutoksesta on rajattu korttelit A86006, A86026 ja A860228 pois. Kaavaehdotuksen alueella on yksi lahakaviosammalen ydinalue ja METSO-luokan I alue ja metsälain tarkoittama kalliokohde, joka jää lähinnä virkistysalueelle. Selostusta on täydennetty v.2019 - 2020 saatujen selvitysten, kuten lahakaviosammalen, lajihavaintojen, luontotyyppien ja METSO-luokituksen tiedoilla.

NRO 1
Suomen luonnonsuojeluliitto

Muistutus:

Asia: Muistutus Harrikujan asemakaavaehdotuksesta (002206)

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys on tutustunut kaavaehdotukseen ja antaa siitä alla olevan muistutuksen. Muistutuksen teossa on hyödynnetty kaava-aineiston ohella yhdistyksen ja Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin luontoasiantuntijoiden (Kimmo Jääskeläinen, Keijo Savola) kaava-alueelle 26.2.2019 tekemää maastokatselmusta.

Kaava-alueen luontoarvoista

Kaavaselostuksen perusteella kaava-alueella ei ole tehty lainkaan luontoselvityksiä. Tätä voidaan kaava-alueen metsäinen luonne huomioiden pitää huonosti harkittuna kaavan laillisuuden kannalta.

Luontojärjestöjen luontoasiantuntijoiden 26.2.2019 tekemällä maastokatselmuksella kaava-alueelta paikallistui merkittävä keskittymä puustorakenteeltaan luonnontilaisen kaltaisia varttuneita ja vanhoja kangas-, korpi- ja kalliometsiä. Ilmakuvatarkastelun perusteella vastaavat, puustoltaan varttuneisiin ja vanhoihin painottuvat metsät jatkunevat kaava-alueen itäpuolelle sekä vähäisemmässä määrin länsi-, pohjois- ja koillispuolelle. Kaava-alueella ja sen ympäristössä on mahdollisesti säilynyt sen verran laaja luonnontilaisen kaltaisten metsien keskittymä, että sen merkitys saattaa lähetä jopa maakunnallista tasoa.

Lumitilanteen takia kaava-alueen metsien lahopuumäärää ei ollut mahdollista luotettavasti arvioida, mutta puuston luonnontilan asteen, pystylahopuun sekä lumipeitteen päälle näkyvän järeämmän maalahopuun määrä ylitti useilla metsikkökuvioilla METSO II-luokan kriteerinä pidetyn 5 kuutiometriä/ha.

Ainakin osalla alueen metsistä (varsinkin varaus A86006 sekä sen eteläpuolinen osin korpinen metsä) on myös potentiaalia toimia erityisesti suojeltavan lahokaviosammalen (*Buxbaumia viridis*) sekä muiden vaateaiiden lahoppulajien elinympäristönä.

Kaavaselostuksen aineistojen perusteella alueella ei ole tehty lainkaan luontoselvityksiä. Se, että Vantaan edelleen monelta osin epäkattava luontotietojärjestelmä ei ole tunnistanut kaava-alueelta luontoarvoja, ei riitä lailliseksi perusteeksi jättää luontoselvityksiä tekemättä. Nähdäksemme kaavan vieminen hyväksymiskäsittelyyn ilman osallisten käytössä ja nähtävillä olevia luontoselvityksiä on selvästi maankäyttö ja -rakennuslain 9 § vastaista.

Esitämme, että kaupunki teettää kaava-alueella ja sen vaikutuspiirissä olevissa lähimetsissä asiallisen pohjaluontoselvityksen, joka sisältää ainakin seuraavat selvitettävät asiat: mahdolliset uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyypit (kattaen vesi-, metsä- ja luonnonsuojelulain kohteet), luokkien I, II ja III METSO-elinympäristöt (Syrjänen ym. 2016) sekä lahokaviosammalen mahdollisen esiintymisen.

Esitetyistä rakentamisvarauksista

Kaavaehdotuksessa esitetään pientalorakentamista useille metsikkökuvioille, joilla on selviä luontoarvoja itsessään sekä varsinkin kokonaisuuden osana.

Erityisen haitallinen on Sumpukujan eteläpuolelle esitetty aluevaraus A86006, jonka alle jää puustoltaan luonnontilaisen kaltaisia ja melko lahoppuustoisia vanhoja sekametsiä (kuvat 1 ja 2).

Karppitien eteläpuolinen A86026 sisältää puustoltaan luonnontilaisen kaltaista varttunutta kalliometsää sekä tämän ja tien välisen vanhaa havusekametsää kasvavan, niin ikään puustorakenteeltaan luonnontilaisen kangasmetsän. Lumen päälle näkyvää lahoppuuta havaittiin maastokäynnillä jonkin verran, mutta määrä on selvästi alhaisempi kuin edellisellä A-alueella.

Hyvää METSO II-luokan puustorakenteeltaan luonnontilaisen kaltaista vanhaa havusekametsää (kuva 3) löytyy myös kaava-alueen pohjoisimman A-varauksen alueelta (A86028). Aluevarauksen koillisosa on puustoltaan luonnontilaisen kaltaista kalliometsää ja kallioista kuivahkoa kangasta, joka jatkuu vastaavana arvobiotooppina myös kaava-alueen ulkopuolelle.

Esitetyistä A-varauksista vähiten haitallinen luontoarvojen kannalta on A86044, jonka alueella kasvaa vanhojen ylispuumäntyjen ja -koivujen alle luontaisesti kehittynyttä nuorta sekapuustoa. Puuston luontaisesta rakenteesta huolimatta metsikkö ei ole luontoarvojen kannalta yhtä merkittävä kuin varttunutta ja vanhaa valtapuustoa kasvavat muut alueen metsät.

YSAA-aluevaraus kohdentuu osin reheväpohjaiseen (oletettavasti eteläosa lehtoa) varttuneeseen sekametsään, joka pohjoisempana muuttuu vanhapuustoiseksi lehtomaisen kankaan kuusikoksi. Metsässä on jonkin verran lahoppua ja alueen useat varttuneet haavat ja järeät kuuset tekevät siitä potentiaalisesti liito-oravalle soveliaan.

Esitämme, että alueen luonnontilaisen kaltaiset varttuneet ja vanhat metsät vähintäänkin rajataan asuinrakentamisen ulkopuolelle. Tämä tarkoittaa siis seuraavien asuinrakennusten korttelivarausten poistamista: A86006, A86026 ja A86028.

Virkistysalueesta

Osa kaava-alueesta on kaavoitettu lähivirkistysalueeksi. Merkittävä osa näistä alueista sisältää luontojärjestöjen maastokäynnin perusteella metsiä, joilla on puuston luonnontilan asteeseen, korpisuuteen sekä lahoppuustoisuuteen liittyviä luontoarvoja. Lähivirkistysalueen aluevaraukselle ei kuitenkaan ole esitetty minkään asteista kaavamääräystä. **Esitämme, että lähivirkistysalueeksi esitettäville metsille annetaan kaavamääräys, jossa edellytetään puuston mahdollisimman luonnontilaista kehitystä pois lukien teiden ja asuinrakennusten reunavyöhykkeet.**

KUVAT (kolme kpl)

Kuva 1. Luonnontilaisen kaltaista ja kohtalaisen lahoppuustoista, METSO II-luokan vanhahkoa sekametsää kaavavarauksen A86006 alueella.

Kuva 2. Vaateliaan lajiston kannalta hyvin potentiaalinen kuusimaapuu Sumpputien eteläpuolisen A86006 alueella.

Kuva 3. Luonnontilaisen kaltaista vanhaa sekametsää kaava-alueen pohjoisosan XX alueella.

Vastine:

Koko Vantaan strategia perustuu nykyisten alueiden täydentämiseen ja kasvuun sisäänpäin. Asemakaavaehdotus on Vantaan voimassaolevan ja lainvoimaisen yleiskaavan 2007 mukaisesti tiivistä ja matalaa asumisen aluetta A2. Yleiskaavaluonnoksessa alue on pientalovaltaista aluetta AP. Maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen aluetta.

Yleiskaavan mukaista virkistysaluetta ei tässä asemakaavan muutosehdotuksessa muuteta asumiselle lainkaan. Jo rakennetun Pohjoisen Nikinmäentien länsipuolelle kortteliin A 86044 osoitettua yleiskaavan mukaista asumisen aluetta ei esitetä yleiskaavan mahdollistamassa laajuudessa, koska virkistysalueen ja poikittaisten virkistysyhteyksien tarve on katsottu tässä tärkeämmäksi.

Samaa, nimenomaan virkistysalueen maksimoivaa periaatetta toteutettiin huomattavasti laajemmin jo edellisessä asemakaavassa Keski-Nikinmäki 2 860800 (KV 26.8.2013), jossa nykyisen Karppipuiston soistuvaa lahoppuualuetta ei osoitettu yleiskaavan mukaisesti asumiseen vaan muutettiin virkistysalueeksi. Tämä rajausta oli osittain 2000-luvun alussa tehtyjen selvitysten ansiota. Vuonna 2002 on selvitetty Pohjois-Nikinmäen kasvillisuus (Vantaan ympäristökeskus, Anna Ojala) sekä vuonna 2008 Keski-Nikinmäen kasvillisuus (Vantaan ympäristökeskus 2009, Anna Haukka). Virkistysalueen osuus on siten Nikinmäen asemakaavoitetuilla alueilla huomattavasti laajempi kuin yleiskaavat olisivat mahdollistaneet.

Maininta kasvillisuusselvityksistä on nyt lisätty kaavaselostuksen materiaaliin. Samoin kaavamääräykseen on lisätty virkistysalueelle määräys olevan luonnontilaisen puuston huomioimisesta aluetta kehitettäessä ja asuinrakennusten kortteleihin määräys vihertehokkuuden toteutumisesta.

Kesäkuussa 2019 päätettiin käynnistää luontoselvitys mm. mahdollisesti arvokkaiden luontotyyppien ja lajien selvittämiseksi alueelta. Pääpaino selvitettävässä lajissa on ollut lahokaviosammal, mutta myös METSO-luokituksen mukainen selvitys sekä luontotyyppien ja lajiston kartoitus laadittiin. METSO-luokitus tarkoittaa metsäluonnon monimuotoisuutta elinympäristöjen ominaisuuksien, puuston rakennepiirteiden ja lajiston perusteella - esim. lehdot, monimuotoisuudelle merkittävät kangasmetsät, suot, lahoppu, vanhat lehti- ja havupuut, jalopuut, puuston erirakenteisuus, uhanalaiset lajit.

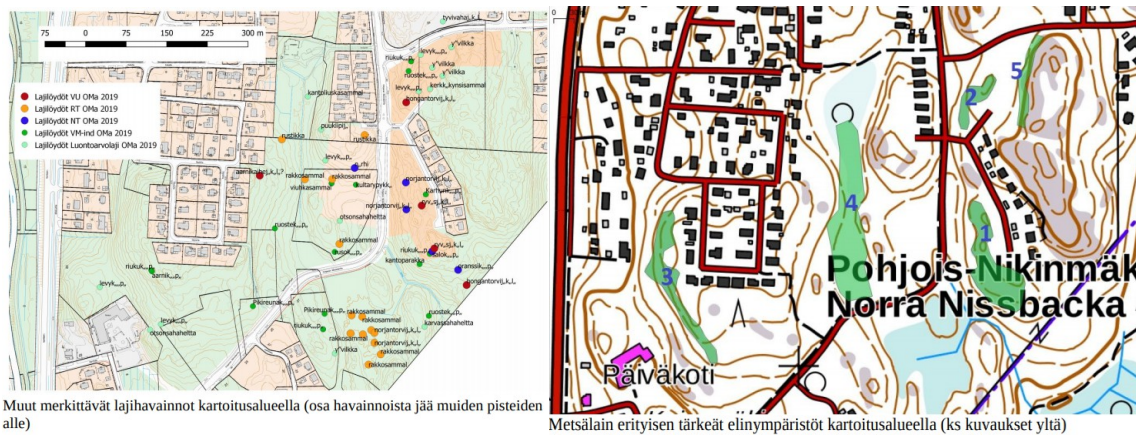
Lahokaviosammalen esiintymisajan vuoksi maastotyöt oli mahdollista aloittaa vasta lokakuussa. Syksyn aikana Vantaan kaupunki päätti teettää yleiskaavatyön pohjaksi myös laajemman lahokaviosammalen suojelusuunnitelman. Nikinmäen alue on mukana suunnitelmassa.

Alustavien kartoitusten perusteella marraskuussa 2019 päätettiin rajata asemakaavaehdotus koskemaan vain oleellisesti muuttuvia alueita eli asumiseen muuttuvaa korttelia 86044 ja hoiva-asumiseen laajenevaa korttelia 86043.

Lahokaviosammalselvityksen lopullisten tulosten mukaan Nikinmäen alueella on useita lahokaviosammalen ydinalueita. Niistä tämän asemakaavamuutoksen alueelle osaa osittain yksi ydinalue, joka ei ole kokonaisuutta tarkastellen merkittävä. Pääosa Nikinmäen todetuista lahokaviosammaleesiintymistä sijaitsee olevilla virkistysalueilla.

Luontokartoituksessa metsäkuvioiden tarkastelun ja muun luontoselvityksen mukaan suunnittelualueella on METSO I -luokkaa oleva rajausta, joka on osittain virkistysaluetta ja toisaalta jää osittain rakentamisen alle. Lajistoltaan rikkaampi ja merkittävästi laajempi alue METSO I -luokkaa sijaitsee yhtenäisenä viereisillä, jo aiemmin virkistysalueeksi osoitetulla alueella. Voidaan siis katsoa, että kaava-alueen 002206 rakentaminen ei merkittävästi vähennä korkean luokituksen metsäkuvioita kokonaisuutena. Alueella ei ole luonnonsuojelulain tarkoittamia lajeja.

Merkittävimmät lajihavainnot eivät sijaitse kaava-alueella. Luontotyyppinä arvokkaaksi, joskin kuluneeksi arvioitu kalliomuodostelma (oiea kartta nro 4) sijaitsee suunnittelualueen pohjoisosassa virkistysalueella.

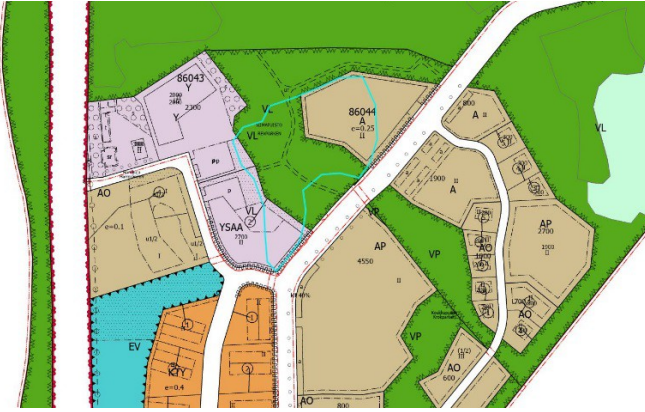
Faunatica Oy:n laatiman selvityksen Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma ansiosta Vantaan lahokaviosammaltilanne tunnetaan nyt ehdottomasti parhaiten Suomen kaupungeista ja kunnista.

Selvityksen mukaan lahokaviosammalen tilanne vaikuttaa olevan Vantaalla poikkeuksellisen hyvä Suomen mittapuulla arvioituna. Lahokaviosammalen kasvupaikkoja löytyy ympäri Vantaata metsäalueilta, joissa on paljon lahokaviosammalle sopivaa elinympäristöä ja lajin säilymisen todennäköisyys jatkossakin kattavasti Vantaan kaupungin alueella näyttää hyvältä/turvautulta (tämänhetkisen tiedon pohjalta). Selvityksessä rajattiin tunnettujen esiintymäalueiden perusteella 107 ydinaluetta, joiden pinta-ala on yhteensä n. 1 071 ha. Ydinalueista n. 3/4 (86 % niiden yhteispinta-alasta), itiöpesäkkeistä n. 3/4 ja itiöpesäkkeiden kasvupaikoista n. 2/3 sijaitsee nykytilanteessa hyvin tai kohtalaisesti turvatuilla kohteilla.

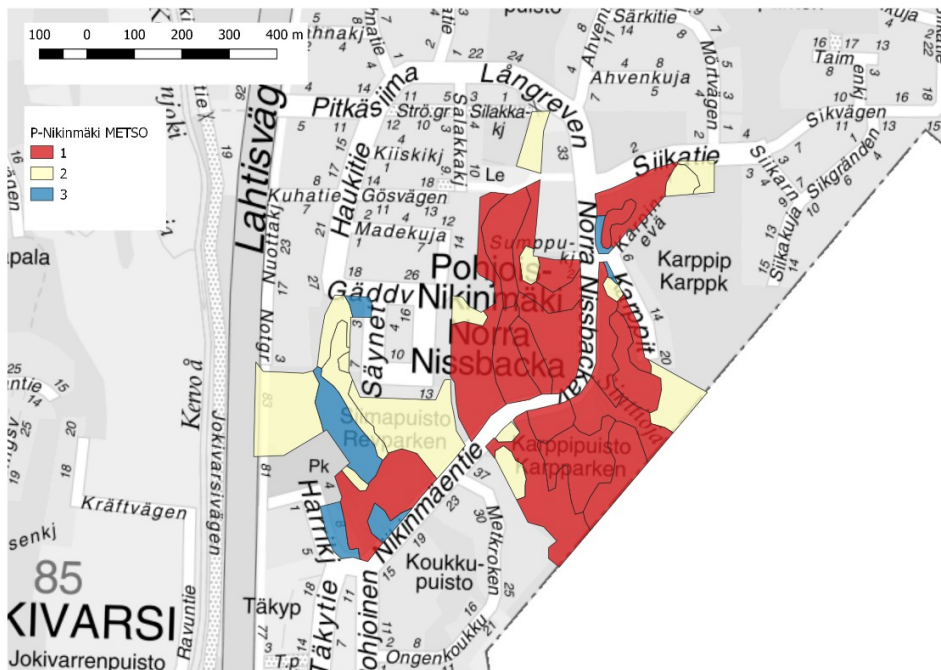
Suojelusuunnitelma perustuu voimassa olevan yleiskaavan ja uuden yleiskaavaluonnoksen ehdotuksen valmisteluaineiston väliseen vertailuun. Kaavamerkinnöissä lajin elinoloja oletettavasti parantavat muutokset tulkittiin täysimääräiseksi tai osittaiseksi kompensatioksi, kun siirretään muuten heikentymässä tai tuhoutumassa olevien esiintymien alueita suojelluiksi tai muutoin niiden säilymisen kannalta suotuisamman maankäytön piiriin. Myös päinvastaiset muutokset huomioitiin, ja kaavaluonnoksessa olevat heikennykset vähennettiin kokonaiskompensatiosta. Tarkasteluun sisältyivät ydinalueiden pinta-ala sekä kasvupaikkojen ja itiöpesäkkeiden määrä. Uuden yleiskaava 2020 valmisteluaineistossa, verrattuna voimassa olevaan yleiskaavaan, maankäyttöön tehdyt muutokset oletettavasti kompensoivat yleiskaavaluonnoksen rakennettaviksi osoitetuilla alueilla olevien lahokaviosammaleesiintymien heikennykset riittävällä tasolla, jotta lajin suojelutaso säilyy suotuisana Vantaalla.

Manninen, O. & Nieminen, M. 2020: Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma. – Faunatican raportteja 1/2020.

Lahokaviosammal kaava-alueella

METSO-luokitus koko laajemmalla kartoitusalueella

Kaupunki katsoo, että prosessi on ollut maankäyttö- ja rakennuslain 9§:n mukainen. Tehtyjen selvitysten valossa asemakaavamuutos ei merkittävästi heikennä alueen luontoarvoja.

Tarkistukset:

Asemakaavamuutoksen rajausta on muutettu.

Asemakaavaselostuksen kohtaa vaikutuksista luonnonympäristöön on täydennetty lisäämällä tiedot aiemmin tehdyistä kasvillisuusselvityksistä. Vuonna 2019 -2020 erityisesti lahokaviosammalen osalta on selvitetty, että lajin ydinalueet osuvat virkistysalueeksi nyt tai aikaisemmin asemakaavoitetuille alueille, eikä lajin säilyminen ole asemakaavan 002206 johdosta vaarassa. Luontoselvityksen lajistoa, luontotyyppejä ja METSO-luokitusta koskeva aineisto ja johtopäätökset on lisätty kaavaselostukseen.

Asemakaavamääräyksiin on lisätty virkistysalueelle määräys olevan luonnontilaisen puuston huomioimisesta aluetta kehitettäessä ja asuinrakennusten kortteleihin määräys vihertehokkuuden toteutumisesta.

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
NRO 002206 / HARRIKUJA

Asemakaavoitus / NKO

LAUSUNNOT JA VASTINEET
21.4.2020

Kaupunginhallitus 17.12.2018 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosehdotuksesta **nro 002206** / Harrikuja. Lausuntoja pyydettiin 8 kpl ja saatiin 7 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 Vantaan kaupunginmuseo	Koulurakennuksen suojelumerkinnän tarkentaminen ja talousrakennuksen suojelutarpeen poistuminen.	Olevan talousrakennuksen osalta sr- suojelumerkinnän poistaminen asemakaavamerkinnoista. Tarkennus selostukseen.
NRO 2 Nikinmäen omakotiyhdistys	Lausuntoa ei saatu	-
NRO 3 Elisa Oyj	ei huomautettavaa	ei tarkistuksia
NRO 4 Gasum Oy	Suojaetäisyydet Lahdentien varren kaasulinjaan huomioitava.	ei tarkistuksia
NRO 5 Uudenmaan ELY-keskus	Koulurakennuksen suojelumerkinnän tarkentaminen	Tarkennus sr- suojelumerkintään ELYn ja kaupunginmuseon lausunnon mukaisesti.
NRO 6 Vantaan Energia Oy	ei huomautettavaa	ei tarkistuksia
NRO 7 HSL Helsingin seudun liikenne	Pysäkkien paikat edelleen samat, halutaan olla mukana jatkosuunnittelussa.	ei tarkistuksia
NRO 8 HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut	mainittava että ei vesihuollon tarpeita.	tarkistettu selostusta

Sivunvaihto

NRO 1

Vantaan kaupunginmuseo

Lausunto:

Viite: Lausuntopyyntönnö 20.12.2018

Asia: ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS NRO 002206 JA
TONTTIJAKO, HARRIKUJA

Sijainti: Korttelit 86006, 86026, 86028, 86044 ja 86043 sekä katu- ja
virkistysalueita
Nikinmäki 86

Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt Vantaan kaupunginmuseolta lausuntoa asemakaavaehdotuksesta nro 002206 (Harrikuja). Kaavamuutoksen tarkoituksena on Nikinmäen pohjoisosan täydennysrakentaminen voimassaolevan yleiskaavan mukaisesti. Kaava-alueelle kuuluu Jokivarren vanha kansakoulu, jonka piharakennus on kaavaehdotuksessa esitetty suojeltavaksi. Itse koulurakennus on suojeltu jo aikaisemmassa asemakaavassa. Vantaan kaupunginmuseo lausuu asiasta rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologian osalta. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolaitilla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Kaupunginmuseon rakennustutkija on osallistunut kaavatyöhön antamalla mielipiteensä asemakaavasta sen osallistumis- ja arviointisuunnitelma vaiheessa 28.11.2014. Kaava- aluetta on pienennetty tämän jälkeen ja museon rakennusperintökohteista esittämät selvityspyynnöt eivät enää koulutonttia lukuun ottamatta koske kaava-ehdotuksen käsittämää aluetta. Museo on mielipiteessään pitänyt talousrakennuksen suojelun tutkimista ja koulurakennuksen suojelumerkinnän tarkistamista hyvinä tavoitteina.

Kaavatyön aikana on valmistunut Vantaan koulurakennusten inventointi (Vantaan kaupunkisuunnittelu 2017), josta saatavan tiedon avulla voidaan Jokiniemen kansakoulun 1920-luvulla rakennettujen rakennusten suojeluperusteet määritellä ja muotoilla suojelumääräyksiksi. Koulurakennus on arvotettu luokitustunnuksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat todettu merkittäviksi. Arvoja on edustavuus, alkuperäisyys,

rakennustaiteelliset ja ympäristöarvot. Museon rakennustutkijat ovat täydentäneet kouluinventoinnin tuloksia inventoimalla rakennuksen sisätilat 23.2.2018 (Jokivarren entinen kansakoulu. Suojeluperusteita ja ohjeita restaurointiin, Vantaan kaupunginmuseo 23.2.2018) ja todennut, että koulurakennuksen sisätiloissa suojelun arvoista olisi huonejako, tulisijat, huonetiloista porraskäytävät sekä vanha koulusali. Näissä tiloissa alkuperäisten materiaalien, väritusten ja rakennusosien vaaliminen todettiin erityisen tärkeäksi.

Koulun talourakennuksessa todettiin tehdyn muutoksia vuoden 1955 jälkeen. Rakennusta on muun muassa laajennettu ja julkisivuihin ja ikkunoihin on tehty muutoksia. Julkisivusta on poistettu klassismin arkkitehtuurista kertovia rakennusosia. Rakennuksella todettiin olevan edustavuusarvoja ja historiallista todistusvoimaisuutta osana koulukokonaisuutta. Rakennus on kuitenkin saanut inventoinnissa luokitustunnuksen V, eli sen rakennusperintöarvot ovat todettu vaatimattomiksi. Näin ollen museo ei esitä talousrakennuksen suojelemista asemakaavassa.

Ehdotuksen kaavakartassa koulurakennus on merkitty merkinnällä sr, mutta merkintään ei liity suojelumääräystä. Museo ehdottaa, että määräys muotoiltaisiin kouluinventoinnin perusteella rakennuksen yksilölliset arvot huomioiden seuraavasti:

Koulurakennus: Sr-1 - Suojeltava rakennus

Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja ympäristön kannalta merkittävä rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymistä. Korjaus- ja muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto. Suunnittelutyössä tulee käyttää ammattitaitoista ja historialliseen rakennuskantaan perehtynyttä suunnittelijaa. Koulurakennuksen sisätiloista suojellaan huonejako, tulisijat, huonetiloista porraskäytävät sekä vanha koulusali.

Selostuksessa kaavan vaikutukset rakennettuun ympäristöön otsikon alle olisi syytä mainita myös vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön. Vaikutuksena on, että arvokkaaksi todettu koulurakennusten säilyä ja suojeluperusteet tarkentuu.

Vastine:

Kaupunginmuseon lausunnossa todetaan, että Jokivarren entisen kansakoulun suojeluarvot ovat kouluinventoinnin yhteydessä tarkentuneet ja lisääntyneet koulurakennuksen osalta ja vähentyneet piharakennuksen osalta. Lisäksi on syytä tarkentaa kaavoituksen vaikutuksia kulttuuriympäristöön.

Asemakaavamääräystä on tarkennettu kaupunginmuseon lausuntoa vastaavaksi.

Tarkistukset:

Täydennetään suojelumerkintä koulurakennuksen osalta ja poistetaan se piharakennuksen osalta. Lisätään kaavaselostukseen vaikutusten arviointiin vaikutukset rakennettuun ympäristöön.

NRO 2**Nikinmäen omakotiyhdistys****Lausunto:**

- Lausuntoa ei saatu

NRO 3**Elisa Oyj****Lausunto:**

Asemakaavamuutos 002206, Senioriasumista ja pientaloja Pohjois-Nikinmäkeen, 86. kaupunginosa

Elisa Oyj:llä ei ole huomauttamista asemakaavan muutosluonnokseen

Alueella on Elisa Oyj:n tietoliikennekaapeleita joiden olemassaolo tarvitsee alueella toimijoiden tiedostaa ja huolehtia niiden riittävästä suojauksesta.

Mikäli kaapelia joudutaan siirtämään pitää siirron tarvitsijan olla hyvissä ajoin yhteydessä Elisaan ja tilata ao. siirto.

Siirrot ovat maksullisia (Maankäyttö- ja Rakennuslaki 89§).

Vastine:

Ei huomautettavaa.

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia.

NRO 4**Gasum Oy****Lausunto:**

Hei,

Gasum pyytää ottamaan huomioon DN400 kaasulinjan suojaetäisyydet asemakaavoituksessa. Alla ote asetuksen 551/2009 suojaetäisyyksistä kaasuputken ja rakennuksien väliltä:

3.3.1 Suojaetäisyydet rakennuksista

Suojaetäisyyksiä määritettäessä ulkopuoliset rakennukset jaetaan ryhmiin A ja B.

Ryhmään A kuuluvat yleiset kokoontumiseen tarkoitetut rakennukset: majoitushuoneistot (hotelli, sairaala, vanhainkoti), kokoontumishuoneistot (koulu, elokuvateatteri, suurmyymälä), asuinhuoneistot (kerrostalo). Lisäksi ryhmään A kuuluu räjähteitä valmistava, varastoiva tai käytävä laitos sekä vaarallisia kemikaaleja teollisesti käsittelevä tai varastoiva laitos.

Ryhmään B kuuluvat asuinhuoneistot (omakotitalo, rivitalo), työpaikkahuoneistot tai muut kuin asumiseen tarkoitetut rakennukset, missä ihmisiä säännöllisesti oleskelee sekä erillinen rajattu alue.

Taulukko 1

Rakennusten suojaetäisyys maakaasun siirtoputkesta

Putken nimelliskoko	Etäisyys ryhmän A kohteista, m	Etäisyys ryhmän B kohteista, m
DN ≤ 200	10	5
200 < DN ≤ 500	16	8
DN > 500	20	10

Vastine:

Asemakaavoituksen näkökulmasta kaasulinjan suojaetäisyydet toteutuvat alueella. Asemakaavamuutoksessa ehdotettu uusi palveluasumisen yksikkö YSAA-korttelissa 86043 vertautuu vanhainkotiin eli kuuluu ryhmään A. Välimatkaa kaasulinjaan on vähintään 100 metriä.

Jokivarren entinen koulurakennus on vuodelta 1922 ja se sijaitsee korttelin 86043 länsireunassa. Etäisyys kaasulinjaan on 13 metriä. Asemakaavamuutoksessa esitetty käyttötarkoitus on Y eli julkisten rakennusten korttelialue. Rakennus ei ole moneen vuosikymmeneen ollut koulukäytössä eikä toimi kokoontumishuoneistona. Käyttötarkoituksen luonteen soveltuvuuden asemakaavan mukaiseen toimintaan arvioi rakennusvalvonta. Ryhmän B mukainen suojaetäisyys 8 metriä, toteutuu.

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia.

NRO 5**Uudenmaan ELY-keskus****Lausunto:**

Viite: lausuntopyyntö 17.12.2018

Lausunto asemakaavan muutosehdotuksesta, Vantaa, 86. Nikinmäki, Harrikuja, nro 002206

Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa Harrikujan asemakaavan muutosehdotuksesta (002206).

Asemakaavaratkaisu tiivistää olemassa olevaa rakennetta ja tarkentaa yleiskaavassa esitettyä maankäytön ratkaisua. On hyvä, että kaavan vaikutuksia on arvioitu myös ilmastomuutoksen kannalta.

Asemakaava-alueelta liitytään Harrikujan liittymän kautta Lahdentielle (seututie 140). Vuonna 2018 valmistuneessa aluevaraus suunnitelmassa maantien 140 välille Koivukylänväylä-maantie 1452 ei ole esitetty parantamistoimenpiteitä Harrikujan liittymään.

Sr-määräystä on syytä täydentää seuraavasti: *"Suojeltava rakennus, jota ei saa purkaa. Rakennuksen ominaispiirteet tulee säilyttää korjaus- ja muutostöissä."*

Asian on esitellyt ylitarkastaja Tuomas Autere ja ratkaissut alueidenkäyttöpäällikkö Brita Dahlqvist-Solin. Merkintä asian hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Vastine:

Harrikujan liittymä Lahdentielle on ajantasaisessa asemakaavassa kevyen liikenteen yhteys. ELYn lausunnossaan viittaama liittymä ei sisälly asemakaava-alueeseen eikä nyt laadittava muutos muuta tilannetta.

ELY mainitsi sr- suojelumääräyksen tarkennuksen tarpeesta. Samaa määräystä oli tarkentanut samankaltaisesti ja jopa yksityiskotaisemmin myös museovirastona toimiva Vantaan kaupunginmuseo. Vantaan kaupunki katsoo tarpeelliseksi huomioida molemmat lausunnot.

Tarkistukset:

Tarkennetaan suojelumääräystä tämän ja kaupunginmuseolta saadun lausunnon perusteella.

NRO 6
Vantaan Energia Oy

Lausunto:

Asia: Lausunto

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS NRO [002206](#)

Kaupunginosa 86, Nikinmäki

Kohdealue Harrikuja

Sähköverkko

Ei huomautettavaa.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 - 2 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Lisätietoja sähköverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija Antti Hartikainen, puh. 050-3266913.

Kaukolämpöverkko

Ei huomautettavaa.

Vastine:

-

Tarkistukset:

ei tarkistuksia

NRO 7

HSL Helsingin seudun liikenne

Lausunto:

Viite
Lausuntopyyntö 20.12.2018

HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE -KUNTAYHTYMÄN KANNANOTTO ASEMAKAAVAN MUUTOKSESTA, NRO 002206, POHJOIS-NIKINMÄKI

Suunniteltava alue sijaitsee Pohjois-Nikinmäen alueella, Pohjoisen Nikinmäentien varrella. Kaavan tarkoitus on mahdollistaa seniori- ja palveluasumisen sekä pientalorakentamisen Pohjoisen Nikinmäentien varteen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on päivitetty, koska kaavamuutosalueesta on rajattu pois siihen aiemmin kuuluneet Sipoontiehen liittyvät alueet. HSL on antanut kannanoton osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta vuonna 2014. Palvelutalon osalta kaavamuutoksen hakija ja maanomistaja on yksityinen. Muilta osin maanomistaja on Vantaan kaupunki.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä lausuu kannanottonaan kaavamuutoksesta seuraavaa:

Nikinmäen joukkoliikenneverkko on uudistunut vuonna 2015 Kehäradan liikenteen käynnistymisen yhteydessä. Alueen linjastoa on tarkasteltu uudelleen vuonna 2017 alkaneessa Lahdenväylän linjastosuunnitelmassa ja linjastosuunnitelma on hyväksytty HSL:n hallituksessa vuonna 2018. Uuden linjaston mukaisen liikenteen aloitus on viivästynyt Ojangon varikon rakentamisen lykkäytymisen myötä. Lahdenväylän linjastosuunnitelman mukaisen liikenteen on tarkoitus käynnistyä vuoden 2021 syksyllä.

Uuden linjaston myötä Pohjois-Nikinmäkeä kulkeva Pohjoinen Nikinmäentie tulee olemaan uudistuneiden linjojen 736 ja 739 ajoyhteys. Linjoilla 736 ja 739 tarjotaan tiheä yhteys Korsoon ja suora seutuyhteys linjalla 739 Helsingin keskustaan. HSL pitää tärkeänä, että Pohjoinen Nikinmäentie on joukkoliikenteelle soveltuva ja liikennöitävissä telikokoisella bussikalustolla. Alueen joukkoliikennepalvelujen järjestäminen edellyttää myös Pohjois-Nikinmäessä sijaitsevan kääntöpaikan säilyttämistä. Päätepysäkiltä tulee kulkemaan koulumatkayhteyksiä palveleva linja 737(K).

Kaava-alue on yleiskaavassa merkitty A2-alueeksi. HSL toivoo alueen rakentuvan mahdollisimman tiiviiksi pienkerrostalorakentamista suosien.

KANNANOTTO

2 (2)

15.01.2019

560/10.02.03.00/2018

Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymä haluaa olla mukana alueen jatkosuunnittelussa. Mikäli Pohjoisen Nikinmäentien bussipysäkkejä tullaan esim. siirtämään rakentamistöiden ajaksi, on erittäin tärkeää, että HSL pääsee vaikuttamaan pysäkin väliaikaiseen sijaintiin.

Vastine:

Bussipysäkkien paikat on suunniteltu katusuunnitelman yhteydessä eikä niiden paikkoja ole tarkoitus muuttaa jatkossa.

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia.

NRO 8
HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut

Lausunto:

VD/2102/10.02.04.01/2013

ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 002206, HARRIKUJA, 86. KAUPUNGINOSA, NIKINMÄKI

Suunniteltava alue sijaitsee Sipoontien pohjoispuolella Nikinmäessä. Käyttötarkoitus muuttuu kaava-alueilla Harrikujalla ja Nikinmäentien varressa. Sinne sijoittuu vanhusten palvelutalo ja pientaloasumista.

Kaavamuutoksen tarkoituksena on Nikinmäen pohjoisosan täydennysrakentaminen voimassaolevan yleiskaavan mukaisesti. Harrikujalle ja Nikinmäentien varteen muodostuu kaksi uutta korttelia, joihin sijoittuu vanhusten palvelutalo ja pientaloasumista. Kaava-alueen pohjoisosassa on aiemmin asemakaavoitettuja mutta toteutumattomia kortteleita, jotka on osoitettu asumiseen. Kaava-määräykseksi esitetään asuinrakennusten korttelialuetta A, joka sallii mahdollisimman monia toteutusmuotoja. Karppitien päässä osa toteutumattomasta asuinkorttelista muuttuu vihheralueeksi.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Aluetta palveleva vesihuolto on rakennettu valmiiksi. Muutosehdotus ei edellytä nykyisen vesihuollon siirtämistä eikä uuden vesihuollon rakentamista.

Kaavaselostuksessa tulisi olla maininta myös silloin, kun tarvetta vesihuoltoinvestoinneille ei ole. Kaupunki on laatinut kaavatyön yhteydessä esisuunnitelman, jossa on esitetty alueen rakennettu vesihuoltoverkosto ja josta on nähtävissä, että uudet tontit voivat liittyä rakennettuun verkostoon. Esisuunnitelman mukaan korttelin 86026 reuna-alueilla sijaitsee rakennettua vesihuoltoa, jota varten kaavakarttaan on tarvittaessa lisättävä johtokuja.

Vastine: HSY huomauttaa, että aluetta palveleva vesihuolto on rakennettu valmiiksi.

Tarkistukset:

Lisätään kaavaselostukseen maininta, että vesihuoltoinvestointeja ei tarvita. Ei tarkistuksia kaavakarttaan.

Asemakaavamuutos 002206 ja tonttijako, 86 Nikinmäki / Harrikuja

VD/2102/10.02.04.01/2013

HP/TLA/VKA/NKO/MKU/LL

Pohjois-Nikinmäen alue täydentyy kaksikerroksisilla pientaloilla ja palveluasumisella voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti. Kaavamuutos sallii useita pientalotyyppejä tehokkuudella $e=0.20 - 0,25$. Uusi asuinkortteli muodostuu Pohjoisen Nikinmäentien varteen. A-kortteleihin yhteenlaskettu kerrosala on $10\,766\text{ k-m}^2$. Ikäihmisten palvelutalon YSAA-tontti rakennusoikeudella 2700 k-m^2 sijaitsee Täkytien ja Harrikujan risteyksessä osittain yksityisellä maalla. Jokivarren vanhan koulun tontilla täydennetään piharakennuksen suojelumerkintä. Rakennusoikeudet eivät muutu. Viheralueen määrä lisääntyy Karppipuistossa ja pienenee hieman Siimapuistossa. Kaavaan liittyy YSAA-tonttia koskeva toteuttamissopimus.

Asemakaavamuutos koskee kortteleita 86006, 86026, 86028, 86043, 86044 sekä katu- ja virkistysalueita, kaupunginosassa 86, Nikinmäki.

Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa kortteleita 86006, 86026, 86028, 86043 sekä katu- ja virkistysalueita.

Tonttijako koskee korttelin 86043 tonttia 2.

Alue sijaitsee Harrikujan pohjoispuolella sekä Pohjoisen Nikinmäentien varressa Täkytien ja Siikatien välisellä alueella.

Kaavan hakija

Asemakaavamuutoksen hakija on yksityinen perikunta sekä Vantaan kaupunki.

Maanomistus

Asemakaavamuutosalueen omistaa Vantaan kaupunki, lukuun ottamatta palvelutalolle suunniteltua korttelin 86043 tonttia 2, josta osa on yksityisen maalla.

Kaavan valmisteluun osallistuneet

Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun on osallistunut palvelutalon tontin viitesuunnitelman osalta perikunnan / kuolinpesän konsulttina Fincap Kiinteistökehitys Oy suunnittelijanaan arkkitehtuuritoimisto Eero Koponen Oy. Kaavatyö on muuten tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava

Kaavamuutoksen alue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa tiivistä ja matalaa pientalovaltaista aluetta A2, pientaloaluetta A3 sekä virkistysaluetta VL. Kaavamuutos on yleiskaavan mukainen, rakentamista ei synny yleiskaavan viheralueille.

Asemakaavan muutos

Kaavamuutoksen tarkoituksena on Pohjois-Nikinmäen alueen täydentäminen voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti. Kaavatyössä syntyy yksi uusi asuinkortteli A (asuinrakennusten korttelialue) ja samaa kaavamerkintää A esitetään kolmelle jo asemakaavoitetulle asuinkorttelille. Muutoksella tähdätään alueen parempaan toteutettavuuteen.

Täkytien ja Harrikujan risteykseen esitetään YSAA-tonttia, johon voi rakentaa kaksikerroksisen ikäihmisten palvelutalon. YSAA-tontille tehdään tonttijako. Harrikujan Y-korttelissa sijaitsevan entisen Jokivarren kansakoulun korttelin piharakennukseen on lisätty suojelumerkintä sr. Muuten Y-kortteliin ei kohdistu muutoksia eikä rakennusoikeus siellä muutu.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely

MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 28.10.2014 ja päivitetty 1.10.2018. Päivityksen syynä oli alkuperäisen kaava-alueen pienentyminen ja senioriasumisen muuttuminen palvelutaloasumiseksi.

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin suullisesti 11.11.2014 Siimapuiston päiväkodissa pidetyssä asukastilaisuudessa. Viheralueen pienentymistä vastustettiin jonkin verran mm. päiväkodin henkilökunnan ja lähiasukkaiden toimesta. Toisaalta ymmärrettiin yleiskaavan mukainen täydennysrakentaminen. Suunnittelun edetessä Siimapuiston viheralue pienenee vähemmän kuin alussa suunniteltiin ja toisaalta Karppipuistossa viheralueen määrä kasvaa.

Myös Elisan, HSY:n ja HSL:n tavoitteet on huomioitu kaavaehdotuksessa. Elisan mielipiteessä mainittu mastohanke on toteutettu kaava-alueen ulkopuolelle. Museoviraston ja kaupunginmuseon mielipiteet on huomioitu. Kaupunginmuseon aloitteesta on lisätty piharakennuksen sr-merkintä Y-kortteliin.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset

Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaavatyö kohdistuu pääosin Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa uutta asuntokerrosalaa 3840 kerrosneliötä. Palvelutalon osuus tästä on 2700 kerrosneliömetriä. Kun toteutumattomat asumisen kaavat lasketaan mukaan, on asumista mahdollista toteuttaa 10 766 kerrosneliötä. Tämä tarkoittaa noin 150 uutta asuntoa ja 400 uutta asukasta.

Sopimus

Asemakaavan muutokseen liittyy maankäyttösopimus.

Hakijalta on saatu sitoumus maan ostosta kaavan voimaantulon jälkeen. Hakijalla on esisopimus määräalan luovutuksesta.

Muutostkustannukset maksaa hakija yksityinen perikunta ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 2 (5000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1000 €), yhteensä 6000 €.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.12.2018 § 13

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.12.2018 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002206 sekä tonttijakoehdotus, 86 Nikinmäki / Harrikuja,
- b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot, ja
- c) vahvistetaan maksuluokka 2 ja todetaan, että hakija yksityinen perikunta maksaa muutostkustannukset (5000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1000 €), yhteensä 6000 €.

Käsittely:

Merkittiin, että tehdään kaavan nähtävilläoloaikana tekninen korjaus selostuksen autopaikkoja koskevaan kohtaan ja lisätään selostuksen loppuun kaavakuva.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 17.12.2018 § 38

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.12.2018 päivätty asemakaava-muutosehdotus 002206 sekä tonttijakoehdotus, 86 Nikinmäki / Harrikuja,
- b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot, ja
- c) vahvistaa maksuluokaksi 2 ja todeta, että hakija yksityinen perikunta maksaa muutostannukset (5000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1000 €), yhteensä 6000 €.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaavamuutosehdotus ja tonttijakoehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 31.1. – 28.2. 2019. Tänä aikana jätettiin 1 muistutus. Muistutuksessa Suomen luonnonsuojeluliitto huomautti puuttuvista luontoselvityksistä ja esitti asuinkortteleiden poistamista asemakaavamuutosehdotuksesta. Vastineessa on todettu mm. että asuinkortteleiden poistaminen ei muuttaisi tilannetta, sillä esitetyt korttelit ovat jo ajantasaisessa asemakaavassa hieman asemakaavan muutosehdosta tehokkaammin asumiseen osoitetut. Tehdyistä kasvillisuusselvityksistä on lisätty kaavaselostukseen maininnat, mutta uusia ei ole katsottu mahdolliseksi tehdä tässä vaiheessa.

Kaavalausunnot

Kaupunginhallitus päätti 17.12.2018 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 8 ja saatiin 7 kappaletta.

Kaupunginmuseon ja ELYn lausuntojen perusteella tarkennettiin suojellun koulurakennuksen suojelumääräystä sekä suojelun vaikutuksia kulttuuriympäristöön. Kaupunginmuseon lausunnon perusteella poistettiin talousrakennuksen suojelumääräys. Gasumin launnossa mainitsemat suojaetäisyydet toteutuvat. Muut lausunnot aiheuttivat vähäisiä tarkennuksia kaavaselostukseen.

Tehdyt tarkistukset

Muistutuksen ja lausuntojen johdosta on tehty tarkistuksia kaavamääräyksiin ja kaavaselostukseen. Rakennusoikeuksiin tai rajoihin ei ole tullut muutoksia. Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävilläoleminen ei ole tarpeen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 6.5.2019 § 20

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 6.5.2019 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002206 sekä tonttijakoehdotus, 86 Nikinmäki / Harrikuja,
- c) kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Sopimus

Asemakaavamuutokseen liittyvä maankäyttösopimus on allekirjoitettu 13.5.2019.

Kaupunginhallitus 20.5.2019 § 26

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 6.5.2019 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002206 sekä tonttijakoehdotus, 86 Nikinmäki / Harrikuja,
- c) kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 3.6.2019 § 19

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 6.5.2019 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002206 sekä tonttijakoehdotus, 86 Nikinmäki / Harrikuja,
- c) kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun.

Liitteet:

- Asemakaavamuutoksen selostus 6.5.2019
- Muistutukset ja vastineet 6.5.2019
- Lausunnot ja vastineet 6.5.2019

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Vesa Karisalo, puh. 040 750 7339, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

asemakaavasuunnittelija Noora Koskivaara, puh. 050 302 9293, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

22 § **Detaljplaneändring 002357 samt ändring av tomtindelningen, 52 Skattmans/Pyttistådet 15**

VD/8326/10.02.04.00/2017
HP/TLA/ JOR/CÖ/MKU/LS/AP

Runt Pyttisbäcken planeras bostadsbyggande 23 000 m²-vy för cirka 460 invånare. Pyttisbäcken och den lilla forsen omges av ett grönområde med friluftsleder och vistelseplatser. Bostadsbyggandet ska i fråga om skala och proportioner anpassas till den fina naturen och det nuvarande byggnadsbeståndet för att passa in. Kvarterens exploateringstal är $e = 1,2$.

Detaljplaneändringen gäller delar av kvarteren 52250 och 52306 samt rekreationsområde i stadsdel 52, Skattmans.

Ändringen gäller en del av kvarteret 52250 i stadsdel 52, Skattmans, i den detaljplan som upphävs.

Ändringen av tomtindelningen gäller delar av kvarteren 52250 och 52306, i stadsdel 52 Skattmans.

Området ligger på en dryg kilometers avstånd från Aviapolis tågstation, i stadsdelen Skattmans. Området gränsar i söder till Pyttistådet, i öster till luftfartsinstitutet och i väster till flervåningsbyggnation.

Den som ansöker om detaljplan

Posiber Oy/Vianor Oy

Markägare

Området som planläggs ägs av företagen Posiber Oy/Vianor Oy, Kiinteistö Oy Fly Pyhtää, Kiinteistö Oy Air Pyhtää, Kiinteistö Oy Pyhtäänkorventie 19, Peseba Oy och Finavia.

Deltagare i beredningen av planen

Utöver stadens egna sakkunniga har Arkkitehtitoimisto HMW Oy och arkkitehtitoimisto Kanttia 2 deltagit i planförslagets beredningsarbete som konsulter. Planläggningsarbetet har gjorts inom staden.

Ansökningar som bifogats till planen

Detaljplaneändring 002362, 52 Skattmans/Pyttistådet 15. Sökande Kiinteistö Oy Pyhtäänkorventie 19.
Detaljplaneändring 002361, 52 Skattmans/Pyttistådet 15. Sökande Kiinteistö Oy Air Pyhtää Vantaa och Kiinteistö Oy Fly Pyhtää Vantaa.

Generalplanen

I den generalplan med rättsverkningar som godkännts av stadsfullmäktige 17.12.2007 är planändringsområdet arbetsplatsområde (TP). I generalplanen 2020 som är under beredning är området markerat bostadsdominerat centrumområde (AC) och område för lagerverksamhet (TY). Längs med Pyttistådet löper en rekreationsområdesförbindelse.

Den gällande detaljplanen håller på att utlöpa för området Aviapolis del. Markanvändningsplanerna för Aviapolis har förändrats totalt från det att generalplanen gjordes upp. I planeringen av Aviapolis har man redan länge utgått från en stad med blandade funktioner, i flygplatsens närhet, där bostäder, arbetsplatser och rekreation stöder varandra. Denna vision om Aviapolisområdet ser man i landskapsplanen för Nyland där planområdet är ett område för tätortsfunktioner som förtätas, och i generalplanen som är under beredning där hälften av området är bostadsdominerat centrumområde

(AC). För rekreationsområdets, gatornas och kvartersområdenas del följer planförslaget också arbetet med Veromiehen Verkot.

I planstommen för Aviapolis är planområdet rekreationsområde och gatuområde. Rekreationsområdet har beaktats i detaljplaneändringen så att man låtit det nuvarande grönskande området runt Pyttisbäcken vara ett rekreationsområde helt och hållet. I kvartersområdet finns också mycket grönt, stora innergårdar och grönbyggande bland annat på parkeringsanläggningens vägg.

Detaljplaneändringen

Genom detaljplanen ändras kvartersområdet för industri- och lagerbyggnader (T) till kvartersområde för flervåningsbostadshus (AK) och närrekreationsområde (VL). I området planeras boende med fokus på Pyttisbäcken och det omgivande grönområdet med sina vattendrag, träd och planteringar. Den existerande naturen bevaras. Utmed Pyttisbäcken planeras det en friluftsled och vistelseplatser samt en bro över bäcken. Boendet anpassas till den fina naturen i området och det nuvarande byggnadsbeståndet vad gäller skala och proportioner. Bostadsgårdarna är skyddade och öppnas upp mot parken.

I området planeras dessutom ett parkeringshus i tre våningar som betjänar boendet. Planerna för området är att bygga 23 000 kvadratmeter ny våningsyta för bostäder. Om planen förverkligas kunde omkring 460 nya invånare flytta till området. Byggnadernas höjd varierar mellan fyra och sex våningar.

Väster om Pyttisbäcken ligger två industriproduktionsbyggnader som byggts år 1974. I områdets norra kant ligger affärslager som byggts år 1962 och 1986. I södra delen av området ligger en industribyggnad som byggts år 1966. I området finns också ett lågt lager och en liten bostadsbyggnad som byggts 1960.

Det är meningen att dessa ska rivas och i stället byggas nya flervåningsbostadshus.

Det har utarbetats en planbestämmelse som följer områdets bullerutredning om att bostäderna i kvarter 52250 på tomt 16, på våningarna 3–6 där fasadernas bullernivåer överskrider 60 dB, ska öppnas mot två väderstreck. Balkongerna ska inglasas.

För rekreationsområdets, gatornas och kvartersområdenas del följer planförslaget arbetet med Veromiehen Verkot (Stadsplaneringsnämnden 20.8.2018 § 7).

Förfarande för deltagande och växelverkan

Ett program för deltagande och bedömning i enlighet med MBL 63 § gjordes upp 7.2.2018.

I Vantaan Sanomat har meddelats om planens anhängiggörande i enlighet med MBL 62 § och intressenterna har beretts möjlighet att uttala sin åsikt om saken.

Utgående från programmet för deltagande och bedömning inbegärdes åsikter senast 23.2.2018 (MBL 62 §) och 7 åsikter inlämnades.

- Wihuri Oy meddelade att deras verksamhet förorsakar buller och är därmed inte förenlig med boende.
- Finavia meddelade att höjden på byggandet får vara högst 30 m i området.
- Inga övriga åsikter inlämnades med avseende på planen.

Planutkastet presenterades på invånarmötet 18.9.2018 på Varia yrkesinstitut.

Stadens markpolitiska riktlinjer

Detaljplanearbetet följer stadens markpolitiska riktlinjer (FGE 18.6.2018 § 9).

Avtal

Till detaljplaneändringen hänför sig fyra verkställighetsavtal.

Ändringskostnaderna betalas av sökanden Posiber Oy/Vianor Oy och för stadsstyrelsen föreslås att avgiftsklass 4 (18 000 €) plus en extraavgift för att utarbeta tomtindelningen (2250 €), sammanlagt 20250 €, fastställs.

Stadsplaneringsnämnden 30.9.2019 § 6

Stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen att

- a) förslaget till detaljplaneändring nr 002357 och förslaget till ändring av tomtindelningen, 52 Skattmans/Pyttistådet 15, daterade 30.9.2019, läggs fram i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
- b) stadsplaneringen berättigas till att begära nödvändiga utlåtanden, och att
- c) avgiftsklass 4 fastställs och det konstateras att sökanden Posiber Oy/Vianor Oy betalar ändringskostnaderna (18 000 €) plus en extraavgift för att utarbeta tomtindelningen (2250 €), sammanlagt 20250 €.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsen 7.10.2019 § 28

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) lägga fram förslaget till detaljplaneändring nr 002357 och förslaget till ändring av tomtindelningen, 52 Skattmans/Pyttistådet 15, daterade 30.9.2019, i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
- b) berättiga stadsplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden, och att
- c) fastställa avgiftsklass 4 och konstatera att sökanden Posiber Oy/Vianor Oy betalar ändringskostnaderna (18 000 €) plus en extraavgift för att utarbeta tomtindelningen (2250 €), sammanlagt 20250 €.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Framläggning

Förslaget till detaljplaneändring samt förslaget till ändring av tomtindelningen hölls framlagt 23.10–21.11.2019 med stöd av MBF 27 §. Under denna tid inlämnades inga anmärkningar.

Planutlåtanden

Stadsstyrelsen beslutade 7.10.2019 att berättiga stadsplaneringen till att be om nödvändiga utlåtanden. Tre utlåtanden begärdes och tre utlåtanden inkom från NTM-centralen i Nyland, Helsingforsregionens

miljötjänster (HRM) och Finavia Abp. Utlåtanden och svaren på dessa har presenterats i beskrivningen av detaljplaneändringen och i en separat sammanfattning av utlåtandena.

Utförda justeringar

Efter framläggningen har inga ändringar gjorts i plankartan.

Följande ändringar har gjorts i bestämmelserna:

Bullerbestämmelsen för kvarter 52250 korrigeras så att den gäller tomterna 18 och 19. Det läggs till att lägenheterna också ska öppnas upp mot det hållet som är tyst och följer riktvärderna.

I balkongbestämmelserna läggs till att riktvärderna för buller ska uppnås på balkongerna.

Fel av teknisk natur har korrigerats i beskrivningen.

Justeringarna är inte väsentliga och därför behövs ingen ny framläggning.

Stadsplaneringsnämnden 17.3.2020 § 9

Stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen att

- a) utlåtandena ges svar i enlighet med bilagan och de föreslagna justeringarna utförs, och att
- b) förslaget till detaljplaneändring 002357 samt förslaget till ändring av tomtindelningen, 52 Skattmans / Pyttistådet 15, som daterats 17.3.2020, förs till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Tekniska justeringar

Efter stadsplaneringsnämndens möte har man korrigerat det ouppdaterade talet 23 700 m²-vy för våningsytan i den sammanfattade statistiken på sidan 32 i beskrivningen av detaljplaneändringen. Den rätta våningsytan som detaljplaneändringen medför är 23 000 m²-vy i enlighet med stadsplaneringsnämndens beslut.

Avtal

De fyra markanvändningsavtal som hänför sig till detaljplaneändringen undertecknades 22.4.2020.

Stadsstyrelsen 4.5.2020 § 14

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) ge utlåtandena svar i enlighet med bilagan och utföra de föreslagna justeringarna, och
- b) föra förslaget till detaljplaneändring 002357 samt förslaget till ändring av tomtindelningen, 52 Skattmans / Pyttistådet 15, som daterats 17.3.2020, till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 22

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar godkänna förslaget till detaljplaneändring nr 002357 och förslaget till ändring av tomtindelningen, 52 Skattmans/ Pyttistådet 15, som daterats 17.3.2020.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

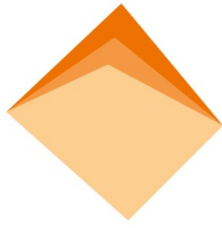
- Beskrivning av detaljplaneändringen 17.3.2020 (II)
- Utlåtanden och svar 17.3.2020

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:

Johanna Rajala, områdesarkitekt, tfn 050 302 8975, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

Carina Ölander, detaljplanearkitekt, tfn 043 826 7039, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

Vantaa
Aviapolis

002357, VEROMIES

PYHTÄÄNKORVENTIE 15

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA / KAUPUNKISUUNNITTELU

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 17.3.2020 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002357. Kaavoitus on tullut vireille 7.2.2018.

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

osa kortteleista 52250 ja 52306 sekä virkistysaluetta kaupunginosassa 52, Veromies.

Tonttijaon muutos:

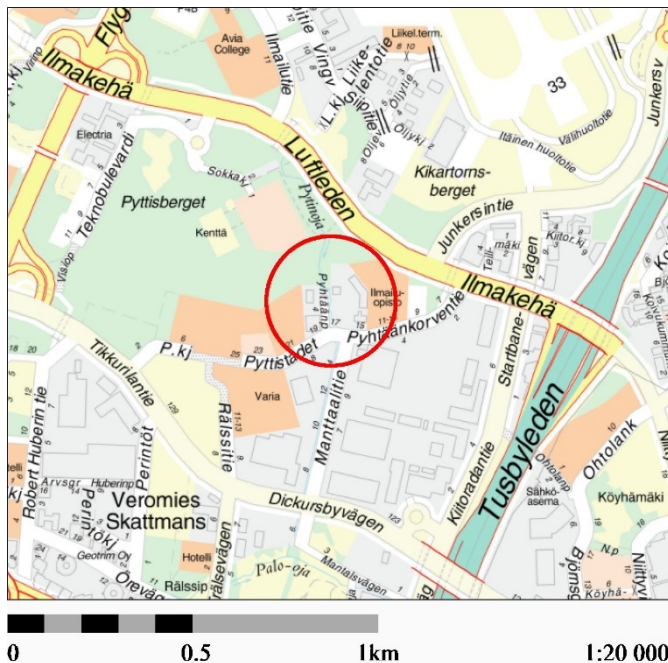
osa kortteleista 52250 ja 52306 kaupunginosassa 52, Veromies.

Alueelle suunnitellaan asumista, jonka keskipisteenä on Pytinoja ja sen ympärillä oleva viheralue vesistöineen, puineen ja istutuksineen. Olemassa oleva luonto säilytetään. Pytinojan varrelle suunnitellaan ulkoilureittiä ja oleskelupaikkoja sekä siltaa vesistön yli. Asuminen on mittakaavaltaan alueen hienoon luontoon ja nykyiseen rakennuskantaan yhteensopivaa.

Kaavaan liittyy toteuttamissopimus.

Kaavan laatija: Carina Ölander, asemakaavasuunnittelija, Vantaan kaupunki; sukunimi.etunimi@vantaa.fi, puh +358 438267039.

1.1 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaava-alue sijaitsee reilun kilometrin päässä Avaipolksen juna-asemasta, Veromiehen kaupunginosassa. Aluetta rajaa etelässä Pyhtääncorventie, idässä Ilmailuopisto ja lännessä kerrostalorakentaminen.

1.2 KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Posiber Oy/Vianor Oy:n jättämä kaavamutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 15.9.2017. Kaavamutoksen numeroksi tuli työohjelmassa numerot 002357, 002361 ja 002362. Kaavasta käytetään tässä dokumentissa numeroa 002357.
- Kaavoitus tuli vireille 7.2.2018.
- Mielenpitoet pyydettiin 23.2.2018 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 7 kappaletta.
- Hankke esiteltiin asukastilaisuudessa 19.9.2018.
- Lausunnot ja muistutukset pyydettiin 21.11.2019 mennessä ja lausuntoja saatiin 3 kpl.

1.3 SISÄLLYSLUETTELO

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	1
1.1 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI	1
1.2 KAAVAPROSESSIN VAIHEET	1
1.3 SISÄLLYSLUETTELO	2
1.4 LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA	3
2. TIIVISTELMÄ	3
3. LÄHTÖKOHDAT	4
3.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA	4
3.2 SUUNNITTELUTILANNE	13
4. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	17
4.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO	17
4.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ	17
4.4 ASEMAKAAVAN TAVOITTEET	19
4.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT	20
5. ASEMAKAAVAN KUVAUS	25
5.1 KAAVAN RAKENNE	25
5.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	25
5.3 ALUEVARAUKSET	25
5.4 KAAVAN VAIKUTUKSET	26
5.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT	30
5.6 NIMISTÖ	30
6. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	30
7. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET	30

1.4 LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

Meluselvitys, Sitowise, 2018.

Hulevesiselvitys, Sitowise 2018

Aviapolis, Veromiehen verkot, Vantaan kaupunkisuunnitteluvirasto.

Aviapoliksen kaavarunko, KV. 18.4.2016

Aviapolis-kaavarungon liikennesuunnitelma, Ramboll, 2016

Aviapolis-kaavarungon tie- ja katuliikenteen meluselvitys, 2016

2. TIIVISTELMÄ

Alueelle suunnitellaan asumista, jonka keskipisteenä on Pytinoja ja sen ympärillä oleva viheralue vesistöineen, puineen ja istutuksineen. Olemassa oleva luonto säilytetään. Pytinojan varrelle suunnitellaan ulkoilureittiä ja oleskelupaikkoja sekä siltää vesistön yli. Asuminen on mittakaavaltaan alueen hienoon luontoon ja nykyiseen rakennuskantaan yhteensopivaa.

Alueelle suunnitellaan lisäksi kolmekerroksinen asumista palveleva pysäköintitalo.

Kaava mahdollistaa alueelle 23 000 uutta asuinkerrosneliometriä. Toteutuessaan tämä mahdollistaisi noin 470 uuden asukkaan muuttamisen alueelle. Asuinrakennusten kerroskorkeudet vaihtelevat neljästä kuuteen.

Käyttötarkoitus muuttuu teollisuus- ja varistorakennusten korttelialueesta (T), asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK).

Pytinojan länsipuolella sijaitsee kaksi vuonna 1974 rakennettua teollisuuden tuotantorakennusta. Alueen pohjoislaidassa sijaitsee vuosina 1962 ja 1986 rakennetut kauppavarastot. Alueen eteläosassa sijaitsee vuonna 1966 rakennettu teollisuusrakennus. Lisäksi alueella on matala varasto ja vuonna 1960 rakennettu pieni asuinrakennus.

Nämä on tarkoitus purkaa, ja tilalle rakennetaan uusia asuinkerrostaloja.

Maisemasuunnitelma, Sitowise Oy

3. LÄHTÖKOHDAT

3.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue Veromiehessä sijaitsee Kehä III:n, Tuusulantien ja Lentoaseman välisellä alueella. Reilun kilometrin päässä kaava-alueesta sijaitsee Aviapoliksen asema.

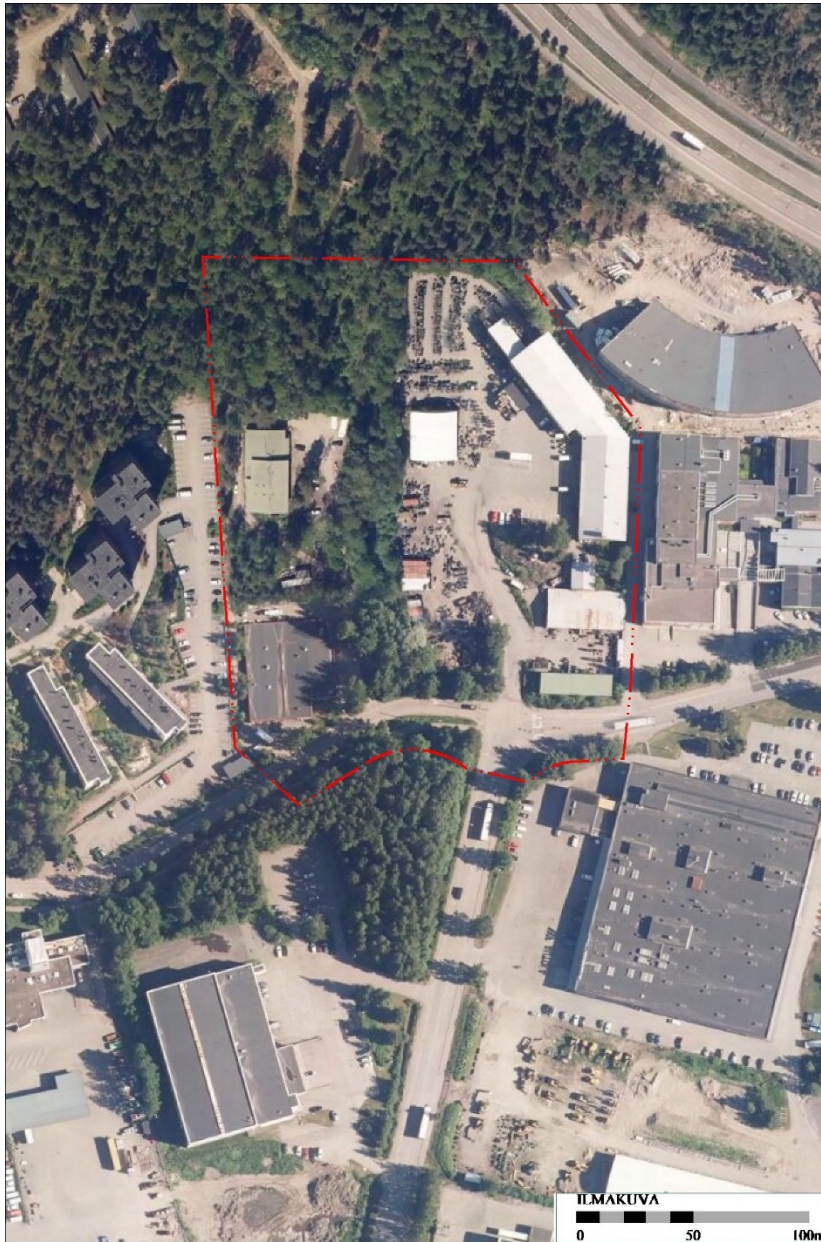
Kaupunginosassa kohtaavat jääkauden jälkeensä jättämät kalliomäet ja hiekkakerrostumat sekä hedelmälliset jokilaaksojen savikot.

Työpaikka-alueiden rakennukset sijaitsevat paikoin harvassa, luoden epäyhtenäistä kaupunkikuvaa, joka ei houkuttele kävelystä.

Kaava-alueen länsipuolelle rakennettiin vuosina 1953–55 Aero Oy:n korjaamohenkilökunnalle tarkoitettu asuinalue, Aerola, jonka suunnitteli arkkitehti Alvar Aalto. Alue käsitti aluksi kaksi kaksikerroksista, rinteeseen sijoitettua asuinkerrostaloa sekä huoltorakennuksen. Lisäksi kaava-alueen vieressä sijaitsee 2010-luvun alussa rakennettuja asuinkerrostaloja sekä ilmailuopiston rakennukset.

Kaava-alueella sijaitsee 2 tuotantorakennusta vuodelta 1974, kauppavarastot alueen pohjoislaidassa, vuosilta 1962 ja 1986, teollisuusrakennus alueen eteläosassa vuodelta 1966, omakotitalo sekä matala varasto vuodelta 1960.

3.1.2 Luonnonympäristö

Kaava-alue ympäristöineen sijoittuu lentokentän selännealueen reunan pienipiirteiseen kalliomaistamaan. Kaava-alueen läpi kulkee Pytinoja, joka virtaa pojoisesta Aerolan läpi ja jatkaa Manttaali-tietä pitkin etelään. Ojassa on maisemallisesti hieno virtauspaikka keskellä kaava-aluetta. Ojan ympärillä on sen ekosysteemille arvokasta tiheää, luonnonmukaista kasvustoa. Kaava-alueen rakennettu osa on pääosin asfaltoitua. Maaston korot vaihtelevat +27,5 ja 34,5 metrin välillä.

Alueen keskellä kulkeva Pytinoja

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Aviapoliksen suuralueen väestö kasvaa nopeasti. Vuonna 1997 väkiluku oli reilut 4 200 henkeä ja vuonna 2018 jo 19 143 henkeä. Väestön ennustetaan kasvavan vuoteen 2023 mennessä vajaaseen 21 000:een. Vireillä olevat kaavahankkeet tulevat muuttamaan ennustetta arvioitua suuremmaksi.

Kaavamuutosalueen läheisyydessä asunnot ovat pääosin vuokra-asuntoja.

Palvelut ja työpaikat

Kaava-alueella lähin palvelukeskittymä on Jumbo, reilun kilometrin päässä. Aviapoliksen keskustaan, reilun kilometrin päähän suunnitellaan myös palvelukeskittymää. Aviapoliksen kaavarungossa esitetty kiinnostavuuden kehä, jolle suunnitellaan kaupallisia palveluita kadunvarteen, kulkee vajaan puolen kilometrin päässä kaava-alueesta.

Aviapoliksen alueella oli vuonna 2015 lähes 36 500 työpaikkaa, mikä on kolmasosa koko Vantaan työpaikoista. Merkittävin työpaikkakeskittymä on lentokenttä, jonka toiminta laajenee koko ajan. Lentoasema on houkuttanut ympärilleen yrityksiä, ja alueelle on vireillä suuri määrä toimitilahankkeita.

Lähimmät koulut ovat kansainvälinen koulu, POINT (Pakkalan oppimis- ja informaatiotalo), ja Veromäen koulu Kartanonkoskella. Pointin yhteydessä on myös kansainvälinen päiväkotikoulu, kirjasto ja yhteis palvelupiste.

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Veromiehen alue on kaupunkikuvaltaan hajanainen. Lentokentäntien ja Kehä III:n varrelle on viime

vuosina rakennettu toimitiloja, mikä on jäsentänyt kadunvarsinäkymiä ja alueen ilme onkin muuttumassa.

Teollisuushallit ja tyhjät tontit ovat silti edelleen tyypillisiä kaupunkikuvalle.

Aerolan asuinalue 1950-luvulta on arkkitehtoninen yllätys metsäisessä rinteessä. Sen naapuriin on valmistunut muutama vuosi sitten uusia asuinkerrostaloja. Tummalla tiilellä verhotut rakennukset nousevat korkeimmillaan kahdeksaan kerrokseen. Ylhäällä mäellä sijaitsevat pistetalot näkyvät kauas Tuusulanväylälle asti. Alempana on matalampia asuinrakennuksia, ammattiopisto Varia sekä teollisuus- ja varastorakennuksia.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kaava-alueen länsipuolella, osoitteessa Pyhtäänkorventie 23 sijaitsee kaupunkikuvallisesti arvokas, suojeltu Aerolan alue. Tutkimuksessaan modernista vantaalaisesta rakennuskulttuurista arkkitehti Amanda Eskola nostaa erityisesti esiin Aerolan, joka on esimerkki harvinaisesta 1950-luvun rivitaloarkkitehtuurista. Aero Oy:n korjaamohenkilökunnalle rakennettu Aerola sijoittuu kallioisen moreenimäen lämpimälle etelärinteelle. Alvar Aallon suunnittelemaat asuintalot porrastuvat luontevasti maastoon. Vuosina 1953–1955 rakennettujen rivitalojen arkkitehtuuri on yksinkertaista, mutta niissä ilmenee hyvin tekijänsä ajaton kädenjälki. Talot on huolellisesti remontoitu. Rajaus sisältää myös 1970-luvulla rakennetut kerrostalot, jotta alueen suojelutarpeet harkittaisiin tarkemmassa suunnittelussa kokonaisuutena. Lähiympäristön rakentuminen on sittemmin tapahtunut toisenlaisten suunnitelmien pohjalta, jotka eivät noudata Alvar Aallon alkuperäistä ideaa siitä, miten alue täydentyisi. Pyhtäänkorventien eteläpuolelle, jonne Aalto oli kaavaillut mm. pallokenttää ja väljempää rivi- ja pientaloasutusta, on rakennettu oppilaitos. Aerolan kaksikerroksiset asuinrakennukset ja saunarakennus lähiympäristöineen on suojeltu asemakaavalla nro 001942.

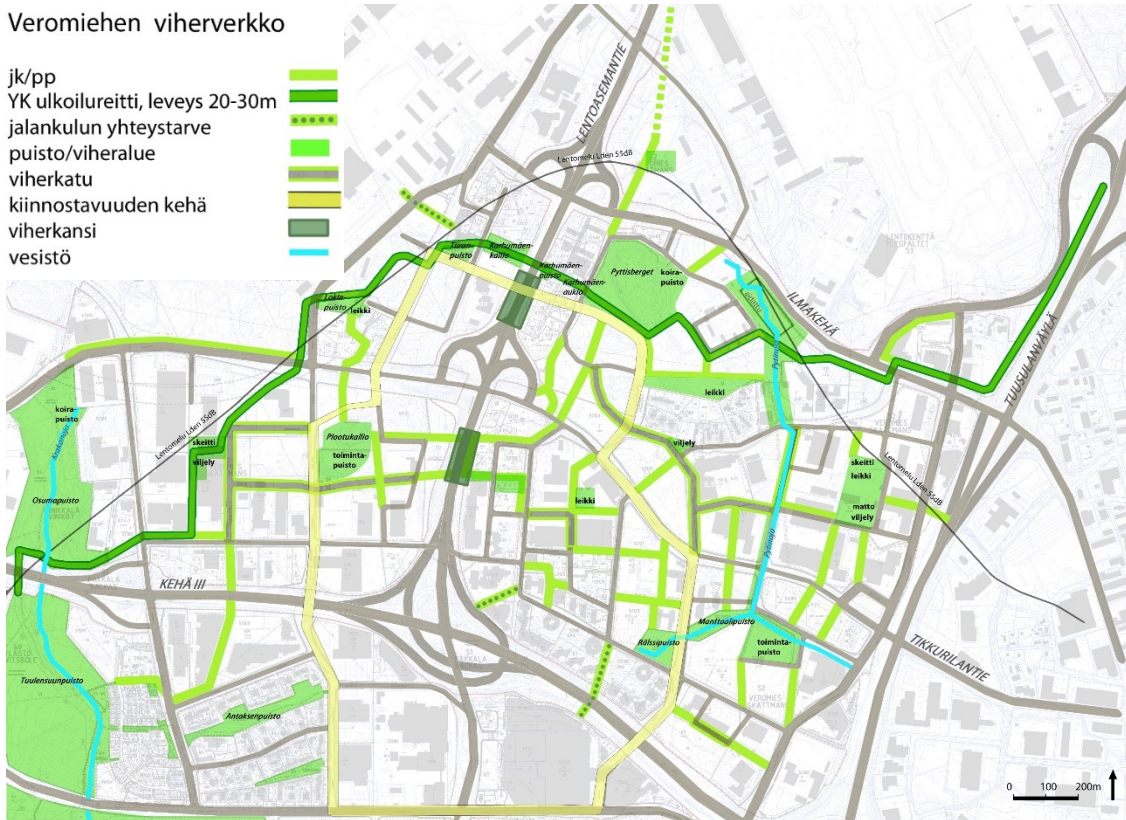
Aallon suunnittelemaat talot.

Virkistys

Kaava-alueen läpi virtaa Keravanjokeen laskeva Pytinoja (Pyhtäänkorvenoja, Kirkonkylänoja), jossa on pieni koski. Koskea ympäröi tiivis kasvusto. Alueella on hienoja metsäisiä ja kallioisia kukkuloita mm. Pyttisberget. Kaavoitettavan alueen pohjoispuolitse on yleiskaavassa esitetty lähivirkistysalue ja Itä- ja Länsi-Vantaata yhdistävä ulkoilureitti, jota ei ole rakennettu. Aviapoliksen kaavarungossa kaava-alue on esitetty virkistysalueena, joka jatkuu pohjoiseen seuraten Pytinojaa.

Veromiehen viherverkko

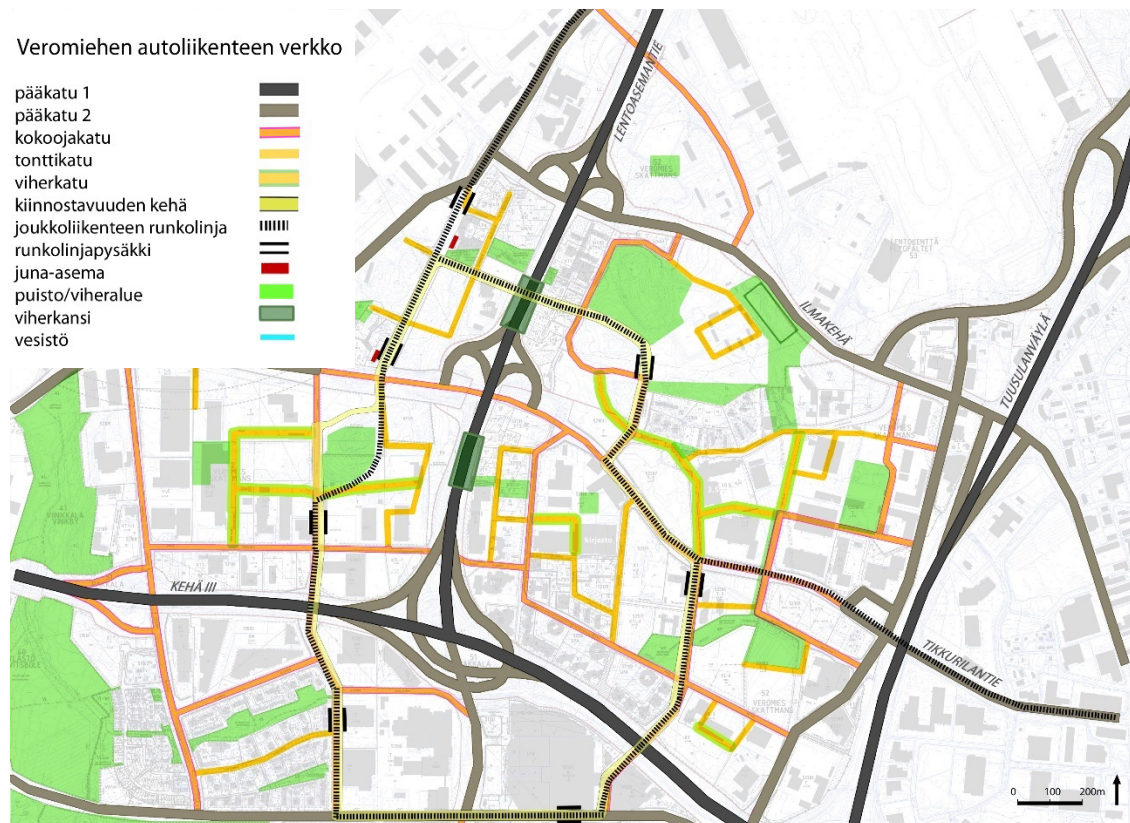
jk/pp
YK ulkoilureitti, leveys 20-30m
jalankulun yhteystarve
puisto/viheralue
viherkatu
kiinnostavuuden kehä
viherkansi
vesistö

Veromiehen viherverkko, Veromiehen verkot -raportista

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee Ilmakehän ja Tikkurilantien välisellä alueella. Lännessä on Lentoasemantie ja idässä Tuusulanväylä. Alue liittyy Ilmakehään Pyhtäänkorventien kautta sekä Tikkurilantiehen Pyhtäänkorventien ja Manttaalitien kautta. Pyhtäänkorventie tulee tulevaisuuden liikenneverkossa olemaan liikennemääriltään rauhallisempi tonttikatu.

Ajoneuvoliikenneverkko, Veromiehen verkot -raportista

Joukkoliikenne

Sekä Vantaan sisäiset että seutuliikenteen joukkoliikenneyhteydet ovat keskimääräiseen tasoon nähden monipuoliset ja alue on hyvin saavutettavissa. Aviapolis-asema on noin 1 kilometrin kävelymatkan päässä Lentoasemantien länsipuolella.

Lähimmät bussipysäkit ovat Tikkurilantien varressa. Tikkurilantiellä kulkevat linjat 46 (Tikkurila – Katriinan sairaala) ja 52 (Korso – Myyrmäki). Lentoasemantietä käyttävät mm. linjat 51 (Lentoasema – Hämeenkyliä), 61 (Tikkurila – Lentoasema), 514 (Lentoasema – Westend), 519 (Lentoasema – Itäkeskus), 535 ja 540 (Lentoasema – Espoon keskus). Linjat 415, 451, 613, 615, 620 kulkevat Helsinkiin.

Yleiskaavassa on esitetty alustava joukkoliikenteen runkoyhteys (pikaraitiotielinjaus) Tikkurilantielle. Linjaus yhdistäisi Keski-Vantaan Tikkurilan kautta Porttipuistoon ja Hakunilaan. Lentoasemantielle, kevyen liikenteen sillan kohdalle, tulee linja-autopysäkit.

Kävely ja pyöräily

Yhdistetyt kävely- ja pyörätiet on rakennettu Pyhtäänkorventien ja Pyhtäänkorvenkujan eteläpuolelle, Rälssitien itäpuolelle sekä molemmin puolin Teknobulevardia ja Ilmakehää.

Vesihuolto

Kaava-alueen ympäristössä on rakennettua vesihuoltoverkostoa.

Vedenjakelu

Kaava-alueen sisällä kulkee vuonna 1965 rakennettu DN250 runkovesijohto. Kaava-alueen eteläpuolella Pyhtäänkorventiellä kulkee vuonna 1976 rakennettu DN 100 vesijohto. Kaava-alueen eteläpuolella tontilla 92-52-18-1 ja Manttaalitiellä kulkee 1966 rakennettu DN 150 vesijohto.

Alue kuuluu nykyisin Tikkurilan painepiiriin, jonka yläsäiliö (tilavuus 6700 m³, HW = +82.00 ja LW = +66.00) sijaitsee Hiekkaharjussa. Käyttövesi saadaan Pitkähärmän vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta.

Jätevesiviemäröinti

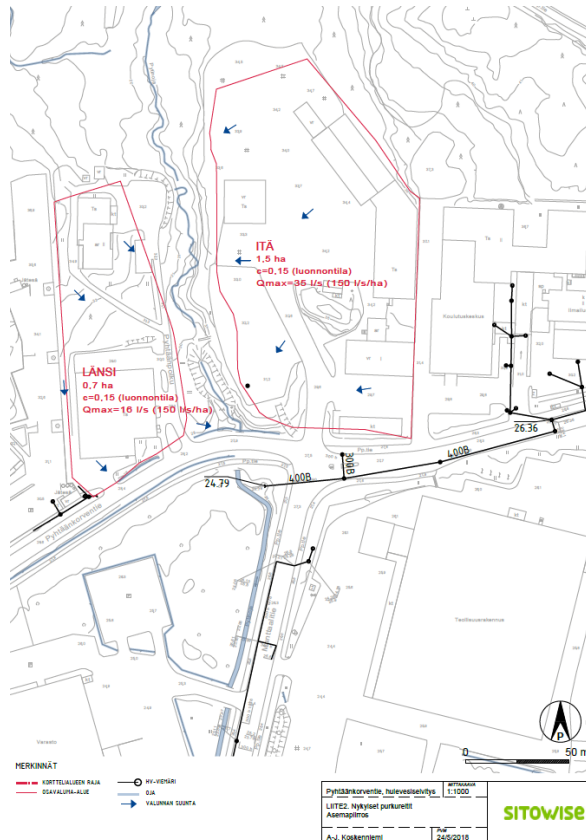
Kaava-alueen sisällä kulkee vuonna 1965 rakennettu DN 500 jätevesirunkoviemäri. Kaava-alueen eteläpuolella Pyhtäänkorventiellä kulkee vuonna 1976 rakennettu DN 250 jätevesiviemäri. Kaava-alueen eteläpuolella tontilla 92-52-18-1 ja Manttaalitiellä kulkee 1966 rakennettu DN 225 jätevesiviemäri.

Alueen jätevedet johdetaan Veromiehen runkoviemäriin. Runkoviemäristä vedet johtuvat Köyhämäen mittausaseman kautta Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän viemäritunneliin ja lopulta Viikinmäen keskuspuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti

Kaava-alueen eteläpuolella Pyhtäänkorventiellä kulkee vuonna 1990 rakennettu DN 400 hulevesiviemäri.

Alueen hulevedet johtuvat Pytinojaan. Pytinojasta hulevedet kulkeutuvat Palo-ojan ja Kattilanojan ojan kautta Keravajokeen.

Kaava-alueen valuma-alueet, hulevesisuunnitelma

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueelle.

Ympäristöhäiriöt

Lentomelu

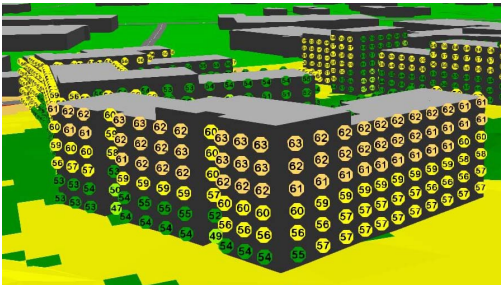
Suunnittelualue on yleiskaavan lentomeluvyöhykkeellä m3 (Lden 50–55 dB), mikä ei aseta rajoituksia alueen toiminnoille, mutta asettaa vaatimuksia rakenteiden ääneneristävyydelle. Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden lentoliikennemelua ΔL vastaan on oltava vähintään 35 dB.

Tieliikennemelu

Sitowise teki kaavatyön yhteydessä alueesta meluselvityksen. Selvityksestä ilmenee, että suunnittelualue on osittain Ilmakehän liikennemelualueilla.

Kaava-alueen melutaso korttelipihoilla, päivä ja yö

Kaava-alueen melutaso julkisivuilla, kortteli 3 ja kortteli 1

Melutilanne kaava-alueella ei estä asuinrakennusten toteuttamista, kunhan reunaehdot äänitasoero vaatimusten, julkisivumelutasojen sekä oleskelualueiden ja parvekkeiden sijoittamisen osalta otetaan huomioon. Ulko-oleskelualueet suositetaan sijoitettavaksi kortteleissa rakennusten länsi- ja eteläpuolelle, missä ne ovat suojassa lentoliikenteen melulta. Näillä alueilla myös tie- ja katuliikenteen melun osalta ohjearvot toteutuvat, eikä erillistä meluntorjuntaa tarvita.

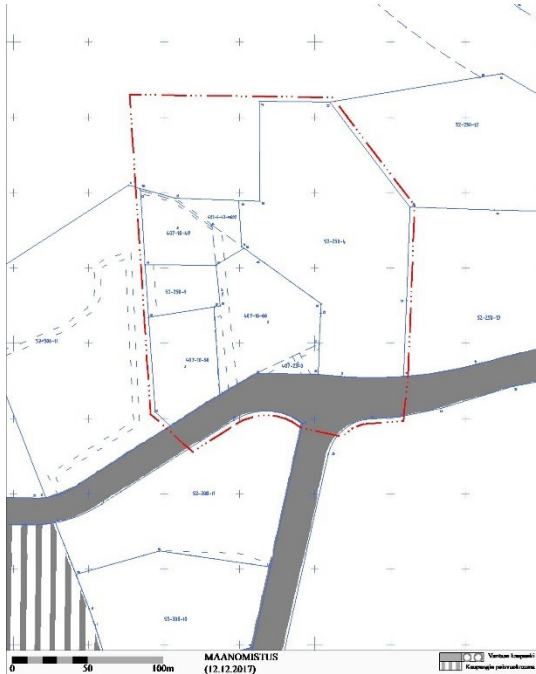
Koko alueelle suositetaan annettavaksi julkisivujen äänitasoero vaatimukseksi (ΔL) 35 dB lentomelun vuoksi. Tieliikennemelu ei edellytä suurempaa arvoa. Niillä seinustoilla, missä 60 dB ylittyy pysyvästi (korttelit 18 ja 19) suositetaan asuntojen avautumista kahteen suuntaan, mikäli meluntorjuntaa ei voida toteuttaa. Korttelissa 14, julkisivuihin kohdistuva melu tulee vähentymään, kun Aviapoliksen liikenneverkko rakennetaan valmiiksi. Melutilanne korttelin 14 julkisivuilla on näin ollen väliaikainen. Tuleva liikenneverkko on esitetty kohdassa Liikenne.

Parvekkeet suositetaan sijoitettavaksi rakennusten länsi- ja eteläseinustoille, missä ne ovat suojassa lentomelulta. Kaikki parvekkeet tulee lasittaa ohjearvojen toteutumiseksi tieliikennemelun osalta päivällä ja yöllä.

Manttaalitie 9:ssä tapahtuva koneiden käytöstä aiheutuva melu ei ylitä ohjearvoja eikä sillä ole vaikutusta kokonaismelutilanteeseen. Sijainti suhteessa kaava-alueeseen sekä lentomelun edellyttämä ääneneristys vähentävät vaikutusta. Huomattava on, että koekäytön melu on luonteeltaan sen tyyppistä, että se voidaan kokea häiritsevänä, vaikka ohjearvot eivät ylittyisi.

3.1.4 Maanomistus

Kaavoitettavan alueen maanomistajia ovat Posiber Oy/Vianor Oy, Kiinteistö Oy Fly Pyhtää, Kiinteistö Oy Air Pyhtää, Kiinteistö Oy Pyhtäänkorventie 19, Peseba Oy ja Finavia.

3.2 SUUNNITTELUTILANNE

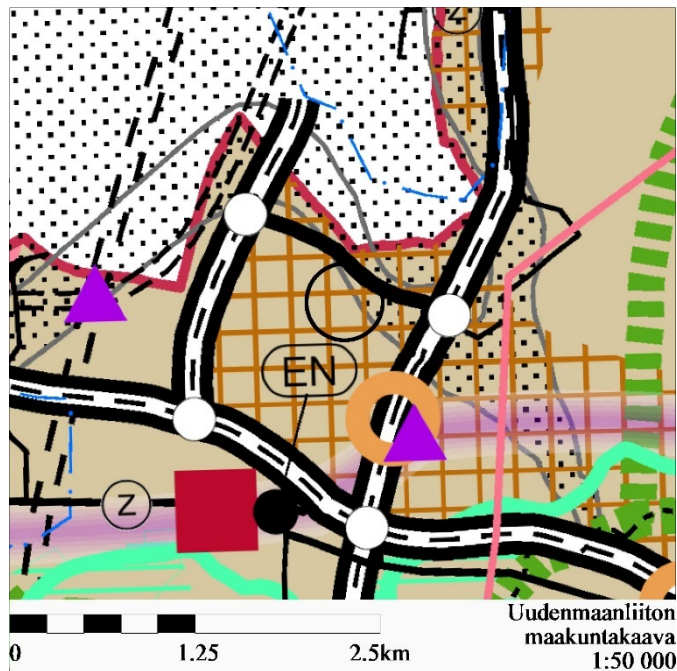
3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 30.10.2000 päättämien (tarkistettu 1.3.2009) valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden erityistavoitteena on, että asuin-, työpaikka- tai palvelutoimintojen alueita ei sijoiteta irralleen olevasta yhdyskuntarakenteesta. Jalankulun ja pyöräilyn verkostoja varten on varattava riittävät alueet ja edistettävä niiden jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua.

Helsingin seutua kehitetään kansainvälisesti kilpailukykyisenä valtakunnallisena pääkeskuksena luomalla edellytykset riittävälle ja monipuoliselle asunto- ja työpaikkarakentamiselle, toimivalle liikennejärjestelmälle sekä hyvälle elinympäristölle. Helsingin seudulla edistetään joukkoliikenteeseen, erityisesti raideliikenteeseen tukeutuvaa ja eheytyvää yhdyskuntarakennetta. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

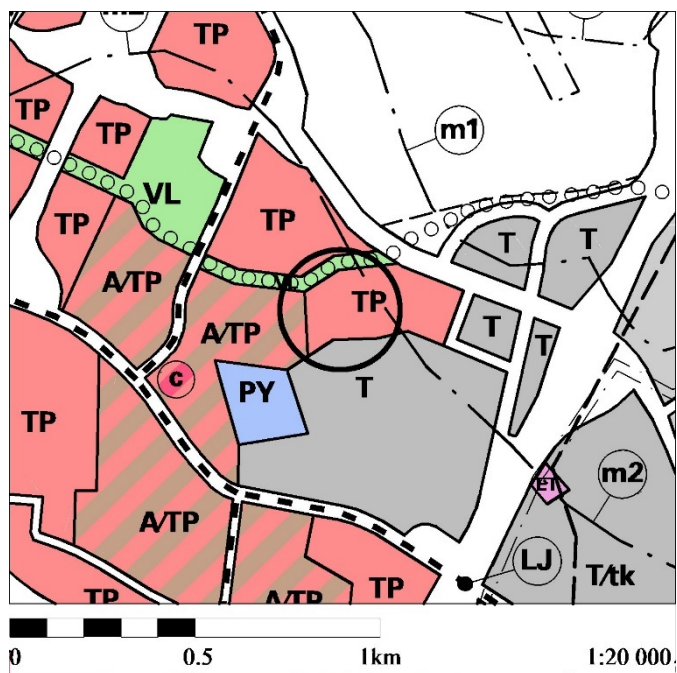
Maakuntakaava

Uudenmaan maakuntakaavassa (8.11. 2006) alue on tiivistettävää taajamatoimintojen aluetta.

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

Yleiskaava

Alue on yleiskaavassa työpaikka-alue (TP). Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009.

Voimassa oleva yleiskaava on Aviapoliksen alueen osalta vanhentumassa. Aviapoliksen maankäyttösuunnitelmat ovat yleiskaavan laadinnan jälkeen muuttuneet täysin. Aviapoliksesta on jo pitkään suunniteltu sekoittuneiden toimintojen kaupunkia, joka tukeutuu lentokenttään, ja jossa asunnot, työpaikat ja virkistys tukevat toisiaan. Tämä näkemys Aviapoliksen alueesta näkyy Uudenmaan maakuntakaavassa, jossa kaava-alue on tiivistettävää taajamatoimintojen aluetta ja valmisteilla olevassa yleiskaavassa, jossa alue on puoliksi asuntovaltaista keskusta-alue (AC).

Yleiskaava 2020

Valmisteilla olevassa yleiskaavassa suunnittelualue on asuntovaltaista keskusta-alue (AC) ja tuotanto ja varastotoiminnan alue (TY). Pytinojaa pitkin kulkee virkistysalueyhteys.

Aviapoliksen kaavarunko

Aviapoliksen kaavarungossa esitetään uudet kehittämisperiaatteet lentoaseman etelä-puoliselle Veromiehen alueelle. Nykyistä työpaikka-aluea kehitetään jatkossa monipuolisena työnteon, asumisen, palvelujen ja virkistyskaupunkina.

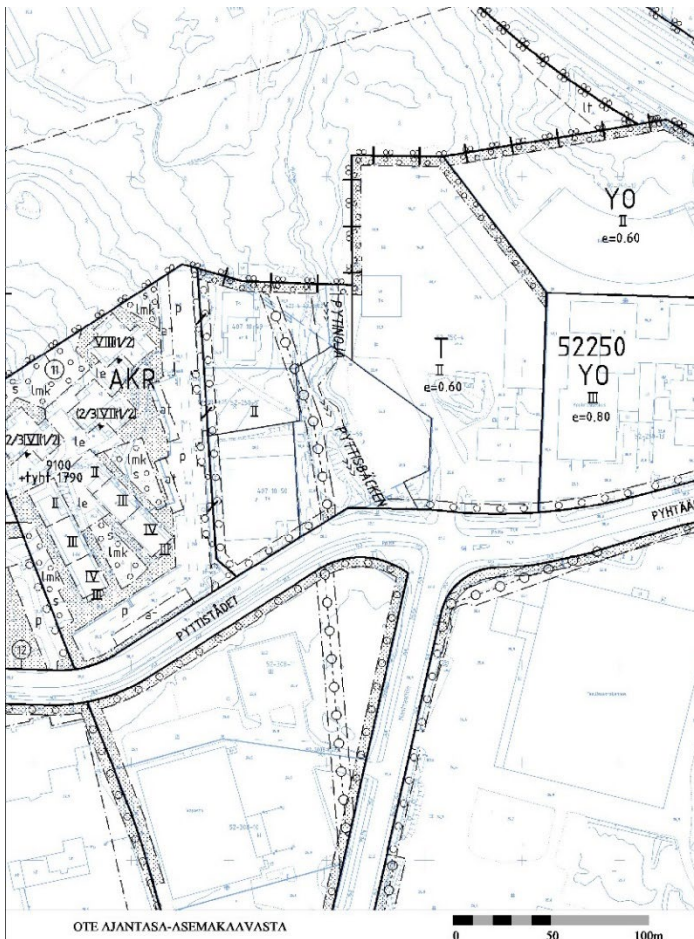
Aviapoliksen kaavarungossa kaava-alue on virkistysaluetta ja katu-alue. Virkistysale on asemakaavamuutoksessa huomioitu jättämällä Pytinojan ympärillä nykyisin oleva vihreä alue kokonaan virkistysalueeksi. Myös korttelialueella on paljon vihreää, isot sisäpihat ja viherrakentamista mm. pysäköintilaitoksen seinällä.

Veromiehen verkot

Veromiehen verkot -työ (Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.8.2018) tarkentaa kaavarunkoa. Siinä kokoojakuja, jotka kaavaringossa kulkee kaava-alueen läpi, on linjattu kulkemaan idempänä. Kaavaehdotus noudattaa Veromiehen Verkot -työtä virkistysalueen, katujen ja korttelialueiden suhteen.

Asemakaava

Kaavamuutosalueella on voimassa asemakaava Veromies 1 (YM 22.9.1988). Koko kaavamuutosalue on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T).

Rakennusoikeutta on merkitty alueelle tehokkuusluvulla $e=0,60$.

Kaava-alueen keskeltä kulkee Pytinoja.

Kaava-alueen läpi on varattu maanalaista johtoa varten alue, jolle ei saa istuttaa puita.

Pyhtäänkorventien varteen sekä alueen länsireunalle on osoitettu istutettavat puurivit. Alueen pohjois- ja koillisreunaan on osoitettu istutettavaa aluetta.

4. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Posiber Oy/Vianor Oy:n jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 15.9.2017

Kaavamuutos sai työohjelmassa numerot 002357, 002361 ja 002362 ja kaavoitus tuli vireille 7.2.2018.

4.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

4.3.1 Osalliset

alueen maanomistajat

naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)

asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset

ne, jotka katsovat olevansa osallisia

kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (KIAS, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo

Muut viranomaiset ja yhteisöt: HSL, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

4.3.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin mielipiteet 23.2.2018 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 7 kappaletta.

-Wihuri Oy ilmoitti toimintansa aiheuttavan melua, joka ei ole yhteensopivaa asumisen kanssa.

-Finavia ilmoitti, että alueella rakentamisen korkeus saa olla enintään 30m.

-Muilla ei ollut huomautettavaa kaavasta.

Kaava esiteltiin asukastilaisuudessa 18.9.2018 Varia ammattiopistossa.

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen sekä lausuntojen ja muistutusten huomioiminen.

Asemakaavaehdotus on ollut kaupunginhallituksen 23.10.2019 päätöksellä MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä 23.10.-21.11.2019 ja kaupunkisuunnittelu on pyytänyt siitä lausunnot Uudenmaan ELY-keskukselta, Helsingin seudun ympäristöpalveluilta (HSY) sekä Finavia Oyj:ltä.

Määräaikana ei jätetty yhtäkään muistutusta.

Lausuntoja saatiin 3 kpl. Lausuntojen huomioiminen on esitetty kunkin lausunnon yhteydessä kursivilla ja merkeillä (→).

Uudenmaan ELY-keskus:

Alueen ääniympäristön kannalta tulisi kaikkien ratkaisujen olla tarkkaan harkittuja melun torjunnan kannalta. Tavoitteena tulisi olla, että sisäpihat olisivat mahdollisimman hyvin suojattuja melulta. Julkisivuille annettu eristävyys yleismääräys (35 dB) on riittävä.

Korttelia 52250 tontin 16 3-6 kerroksia koskeva määräys on epäselvä. Kaava-aineistossa olevan meluselvityksen mukaan ko. kohdassa melutaso ei edes ylitä 60 dB tasoa julkisivuilla. Asemakaavaratkaisua tulee tarkistaa tältä osin. Läpitalon asuntoja koskeva määräys tulee yksinkertaistaa kattamaan kaikki asuinrakennukset, joilla julkisivun melutaso ylittää 60 dB. Huoneistojen tulee tällaisessa tilanteessa avautua myös hiljaiselle, ohjearvojen mukaiselle puolelle.

Yleismääräyksenä tulisi parvekkeiden lasituksen lisäksi antaa määräys siitä, että parvekkeilla tulee saavuttaa melun ohjearvot (993/1992).

(→ Korttelia 52250 koskevan melumääräyksen on ollut tarkoitus koskea tontteja 18 ja 19, määräykseen oli jäänyt väärä tonttinumero. Niillä tonteilla, kerroksissa 3-6, julkisivun melutaso ylittää 60dB. Korjataan tonttinumero ja kirjataan että huoneistojen on avauduttava myös hiljaiselle, ohjearvojen mukaiselle puolelle.

Parvekemääräyksiin lisätään, että parvekkeilla tulee saavuttaa melun ohjearvot.)

Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY

Suunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee rakennettua vesihuoltoverkostoa Pyhtäänpolulla ja Pyhtäänkorventiellä.

Nykyisten kiinteistöjen 407-10-49, 52-250-9 ja 407-10-66 kohdalle sijoittuu asemakaavaan merkitty johtokuja, jolla sijaitsee edellä mainittu Pyhtäänpolun vesijohto ja jätevesiviemäri. Asemakaavaselostuksessa on esitetty, että johdot siirretään uuden puistoraitin alle. Lisäksi on mainittu, että uudet rakennukset eivät aiheuta johtosiirtotarvetta. Kaavaselostuksessa ei ole esitetty siirrettävän vesihuollon laajuutta eikä alustavaa kustannusarviota.

Kaavaselostuksen liitteenä olevassa vesihuollon esisuunnitelmassa on puutteita; käytännössä siinä on ainoastaan esitetty olemassa oleva vesihuoltoverkosto. Siirrettäviksi aiottuja johto-osuuksia ei ole esitetty eikä merkitty rukseilla. Tarpeelliset selitystekstit puuttuvat. Rakennetut ja uudet johdot on esitetty samalla viivapaksuudella; rakennetut johdot tulee esittää ohuella viivalla ja uudet paksulla. Asianmukaiset merkinnät ja tekstit parantaisivat suunnitelmaa huomattavasti.

Jätetilojen suunnittelussa on huomioitava jätehuoltomääräysten asettamat vaatimukset jätepiستeen järjestämiselle mm. mahdollistaa jäteauton pysähtyminen mahdollisimman lähelle, enintään 10 metrin päähän, jätetilan ovesta tyhjennyksen ajaksi. Jos kiinteistön haltija haluaa lukita tai on lukinnut keräysvälineille johtavan reitin, on lukitus järjestettävä siten, että jätteiden noutaja voi avata lukituksen "HSY:n jätehuolto" -avaimella tai HSY:lle luovutetulla koodilla. Lukituksessa on käytettävä HSY:n jätehuoltosarjaan sarjoitettua lukkoa. Putkilukon käyttö on luvanvaraista.

(→Asemakaavamuutoksesta ei aiheudu muutostarvetta olemassa olevaan vesihuoltoon, joten kaavaselostuksessa ei ole esitetty siirrettävä vesihuollon laajuutta eikä alustavaa kustannusarviota siirrolle. Vesihuollon esisuunnitelmassa on esitetty vain olemassa oleva vesihuolto. Tuleva vesihuollon siirto tehdään HSY:n tarpeen ja aikataulun mukaisesti. Kaavaan varattu rasitealue mahdollistaa HSY:n johtojen saneerauksen.

Jätepisteiden sijainti ratkeaa tarkemmassa suunnittelussa. Jokaiselle tontille on osoitettu ajoyhteys. Jätepisteiden lukitusta ei ratkaista asemakaavoituksessa.)

Finavia

Finavia muistuttaa, että asemakaavan alue sijaitsee lähellä lentoasemaa ja vaikka se ei sijaitse suoraan lentoonlähtö- tai laskeutumisreittien vaikutusalueella, lentoaseman toiminnosta aiheutuvaa melua havaitaan alueella toistuvasti. Finavia katsoo, että uusi verhokäyrä tulee merkitä asemakaavan aineistoon.

Finavia huomauttaa, että Pytinojassa voi ajoittain esiintyä lentoaseman hulevesistä aiheutuvaa hajua.

Kohde sijaitsee hyvin lähellä lentoasemaa, joten Finavia muistuttaa, että alueen suunnittelussa tulee huomioida lentoaseman esterajoituspinnat.

(→Verhokäyrät käyvät ilmi selostuksen kappaleessa 3.2.1, jossa on esitetty kaavatilanne.

Pytinojan vedenlaatu on aistinvaraisesti koettu usean kerran kaavoituksen aikana, eikä siinä ole huomattu merkittäviä tai kaava-alueita haittaavia ongelmia.

Rakentamisen korkeus kaava-alueella ei nouse 60m merenpinnan yläpuolelle, joten lentoaseman esterajoitukset on huomioitu.)

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt tarkistukset

Nähtävillä olon jälkeen kaavakarttaan ei ole tehty muutoksia.

Määräykseen on tehty seuraavat muutokset:

Korttelin 52250 melumääräys korjataan koskemaan tontteja 18 ja 19. Lisätään, että huoneistojen on avauduttava myös hiljaiselle, ohjearvojen mukaiselle puolelle.

Parvekemääräykseen lisätään, että parvekkeilla tulee saavuttaa melun ohjearvot.

Selostukseen on korjattu teknisluonteisia virheitä.

4.4 ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2013-2017 strategia (Kv 17.6.2013/15.6.2015):

Strateginen painopiste on kaupunkirakenteen eheyttämisessä. Kestävä kehitys on hyvien elinmahdollisuuksien turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset näkökulmat ja oikeudenmukaisuus sekä pidetään talous tasapainossa.

Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.
- Korkeaa rakentamista ja täydennysrakentamista edistetään aktiivisesti asemanseuduilla ja keskustoissa, joissa on hyvät palvelut.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

4.4.2 Muut tavoitteet

Kaupunkisuunnittelun tavoitteet:

- Pytinojan jokiuoman ja sitä ympäröivän kasvillisuuden säilyminen luonnontilassa. Veromiehen alueella on hyvin vähän luonnontilaisia virkistysalueita. Pytinoja koskineen on yksi hienoimmista. Kaavassa on tärkeä turvata tämän luontokokonaisuuden säilyminen.
- Rakentaminen, mittakaava ja massoittelu, joka sopii yhteen herkän luontokohteen kanssa.

4.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Ensimmäisessä vaihtoehdossa korttelit jakautuvat Pytinojan ja sitä ympäröivän virkistysalueen molemmiin puolin. Itäpuolella on kolme korttelia isoine korttelipihoineen, jotka avautuvat ojan suuntaan. Asuinkortteleiden itäpuolella on 3-kerroksinen pysäköintitalo. Länsipuolella on kaksi puikko-maista rakennusta. Niiden länsipuolella on kansipiha, jonka alla on pysäköintiä. Rakennukset ovat 4-6 kerroksisia.

Puron länsipuoli,

kerrosala:

kortteli 4: 3400 k-m²
 kortteli 5: 4000 k-m²
 yhteensä 7400 k-m²

autopaikkoja 1 ap/90 k-m² = 82 ap

itäpuoli,

kerrosala:

kortteli 1: 5700 k-m²
 kortteli 2: 5700 k-m²
 kortteli 3: 4400 k-m²

autopaikkoja 1 ap/90 k-m² = 176 ap

Molemmille tonteille pitäisi saada vieraspysäköintiä... suunnitella.

- pihasauna, pyöräkatos, grilli- /oleskelu
- pysäköintirakennus, maanpäällinen
- maanalainen pysäköinti + pihakansi
- olemassaoleva rakennus

ASEMAPIIRROSLUONNOS 1:1000

Pyhtäänkorventie 15
 LUONNOS, 11.9.2017

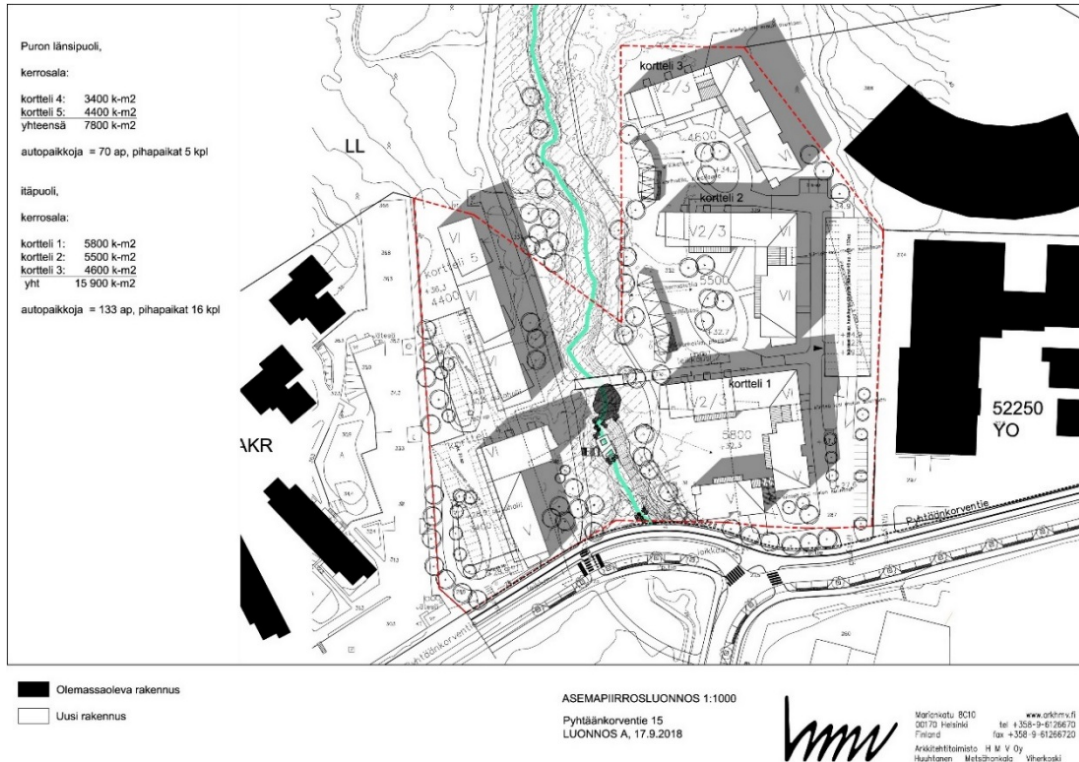
Vaihtoehto A. Arkkitehtitoimisto Hmv.

Toisessa vaihtoehdossa tutkittiin suunnitelman länsipuolisten puikkomaisten rakennusten korvaamista pistetaloilla. Näin kävely-ympäristö ulkoilureitillä olisi ehkä hieman vaihtelevampi. Mutta todettiin, että nämä rakennukset tulisivat liian lähelle ojaan ja sitä ympäröivää kasvillisuutta.

Vaihtoehto B : pistetaloja länsipuolelle. Arkkitehtitoimisto Hmv.

Kolmannessa vaihtoehdossa tutkittiin eteläisimmän pihapiirin muokkaamista U-muotoiseksi. Näin saadaan korttelipihan melutaso pysymään viitearvoissa. Lisäksi Pyhtäänkorventien myötäinen rakennusmassa lisää kaupunkimaisuutta kadun varrella.

Vaihtoehto C : U-mallinen kortteli Pyhtäänkorventien varteen. Arkkitehtitoimisto Hmv.

Vaihtoehto D : Idänpuoleisia kortteleita on muokattu hieman vähemmän umpinaisiksi. Piharakennukset ja katokset on siirretty rajaamaan pihapiiriä. Arkkitehtitoimisto Kanttia 2

Kaava-alueen virkistysalueelle on laadittu maisemasuunnitelma. Suunnitelmassa on osoitettu oleskelupaikka ojan läheisyyteen sekä silta ojan yli. Pytinojan länsipuolella kulkee ulkoilureitti ja itäpuolella polku.

Maisema-suunnitelma, Sito Oy

4.5.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Vaihtoehto D valittiin asemakaavaehdotuksen pohjaksi. Vaihtoehdossa toteutuu laadukas asuin-ympäristö asunnoissa ja piha-alueilla sekä viihtyisä virkistysalue kortteleiden välissä.

5. ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla muutetaan nykyinen teollisuus- ja varastoalue asuinkäyttöön. Olemassa olevat rakennukset puretaan. Alueen keskellä kulkeva Pytinoja kasvillisuuksineen säilyy ja osoitetaan virkistysalueeksi VL. Pytinojan molemmin puolin sijoittuu asuinkerrostalojen korttelialueet AK. Ojan itäpuolelle sijoittuu lisäksi pysäköintitalo, ja länsipuolelle pihakansi, jonka alle tulee pysäköintiä.

5.1.1 Mitoitus

Asuinkerrostalojen korttelialue, AK 1,9 hehtaarin alue. Rakennusoikeus on 23 000 k-m². Tehokkuusluku $e=1,20$.

autopaikkoja: 1 ap/100 asutokerrosm², kuitenkin vähintään 2ap/3asuntoa.

Lisäksi vieraspysäköintiin vähintään 1 ap/1500 k-m² ja lyhytaikaista huolto ja kotipalvelupysäköintiä varten porraskäytävien läheisyyteen vähintään 1 ap/5000 k-m². Perusnormista voidaan vähentää 15 %, jos pysäköinti keskitetään nimeämättömin paikoin pysäköintialueelle/ -laitokseen.

pyöräpaikkoja tulee olla 2 kpl/ asunto. Paikoista vähintään puolet on sijoitettava pihatasossa olevaan ulkoiluvälinevarastoon tai katoksen alle.

Virkistysalue, VL 0,45 hehtaarin alue.

Autopaikkojen alue, LPA 0,24 hehtaarin alue.

5.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavan keskipiste on Pytinoja kasvillisuuksineen, joka on esitetty virkistysalueena. Ojan yli, kosken läheisyyteen on esitetty silta, joka korostaa pientä putousta paikkana.

Rakennusten arkkitehtuurista on annettu laatua ja julkisivumateriaaleja koskevia määräyksiä. Pyhtäänkorventien varren julkisivu on suunniteltava eheänä ja kaupunkimaisena. Julkisivua kadun puolelta tulee korostaa arkkitehtuurin tai taitein keinoin ja se tulee julkisivuvalaista. Materiaalin tulee olla paikalla muurattua punatiiltä. Koriste-elementtinä saa käyttää pitsimäistä tiilimuurausta.

Viherrakentamisesta ja hulevesien käsittelystä on annettu määräykset. Pysäköintilaitoksen katto on rakennettava viherkattona, ja pysäköintilaitoksen sekä pysäköintikannen eteläseinät tulee pääosin verhoilla kasvillisuudella.

Korttelien sisäisin reitein on huolehdittu siitä, että yhteydet virkistysalueelle ovat lyhyitä ja miellyttäviä. Pysäköinti toteutetaan laitoksissa.

5.3 ALUEVARAUKSET

5.3.1 Korttelialueet

AK, asuinkerrostalojen korttelialueet

Asuinkerrostalojen alueet jakautuvat virkistysalueen molemmin puolin. Länsipuolen tontit ovat pienempiä, ja rakennukset lähempänä Pytinojaa. Näiden rakennusten länsipuolella on kansipiha. Idän puoleiset tontit ovat isompia, ja niissä on suojaisat korttelipihat. Rakennukset madaltuvat ojalta päin, siten että korkeamat 6-kerroksiset rakennukset sijaitsevat kaava-alueen reunalla, ja lähempänä virkistysaluetta rakennukset ovat 4 kerrosta. Korttelipihat avautuvat virkistysalueen suuntaan.

Rakennusoikeudet ovat ojan länsipuolella 7 800 ja itäpuolella 15 200 kerrosneliömetriä. Rakennusten julkisivujen tulee olla pääosin punatiiltä. Länteen päin aukeavilla julkisivuilla sallitaan myös rapatut pinnat. Julkisivuvärien tulee olla murrettuja ja värikylläisiä.

Pysäköinti sijoittuu pysäköintilaitokseen ja korttelipihalle pihakannen alle. Pihat tulee rakentaa korkeatasoisiksi. Pihoille on esitetty ohjeelliset hulevesialueet.

Pysäköintikannen eteläreuna on pääosin verhoiltava kasvillisuudella.

Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden lentoliikennemelua ΔL vastaan on oltava vähintään 35 dB.

Pyhtääncorventien varren julkisivu on suunniteltava eheänä ja kaupunkimaisena. Katutason julkisivun tulee olla runsaasti aukoitettu ja se ei saa antaa suljettua vaikutelmaa.

LPA, Autopaikkojen korttelialue

Autopaikkojen korttelialueelle rakennetaan kaava-alueen idän puoleisia tontteja palveleva kolmekerroksinen pysäköintilaitos.

Pysäköintilaitoksen katon on oltava viherkatto.

Pysäköintilaitoksen eteläseinä on pääosin verhoiltava kasvillisuudella.

5.3.2 Muut alueet

VL, virkistysalue

Pytinojan ympärillä nykyisin oleva vihreä alue kaava-alueen keskellä on esitetty kokonaan virkistysalueeksi. Pytinoja on esitetty vesialueena. Virkistysalueen länsireunalla kulkee ulkoilureitti. Myöskin virkistysalueen länsireunalla on HSYn vesijohto ja viemäriputki. Vanha putki on jäänyt ojanuoman kasvillisuuden ja puuston alle ja jää paikalleen, jotta kasvillisuus voidaan säilyttää. Uusi putkenpaikka on esitetty kulkemaan ulkoilureitin alla. Alueelle saa rakentaa sillan Pytinojan yli, sekä näköalatasanteita kosken lähstään.

5.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikennedyteyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Asuminen ja väestö

Kaavamuutos täydentää Veromiehen kaupunginosan asuinrakentamista, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä. Uusia asuntoja tulee noin 470 kappaletta. Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan pääkaupunkiseudun asuntopulaa ja monipuolistavat asuntokantaa hyvien raideliikennedyteyhteyksien varrella.

Yhdyskuntarakenne

Rakentaminen sijoittuu Pyhtääncorventien varteen ja tulevan joukkoliikenteen runkoyhteyden lähistölle. Bussipysäkit sijoittuvat kävelyetäisyydelle.

Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen pyritään materiaaleitaan sovittamaan yhteen lähistön asuinrakentamisen kanssa. Kaava-alueen länsipuolen puikkomaiset korttelit lainaavat muotokieltään lähistön rakennuskannasta. Pyhtääncorventien varteen sijoittuva asuinrakennus elävöittää jalankulkuympäristöä. Alueen keskiosassa Pytinojan luonnonympäristö antaa alueelle Veromiehen kaupunginosassa ainutlaatuisen ilmeen. Yksityiskohtaisempi suunnittelu jää silti rakennuslupavaiheeseen, jolloin nähdään kuinka hyvin arkkitehtoniset tavoitteet saavutetaan.

Arkkitehdin näkemys Pyhtääncorventien varren julkisivusta, Arkkitehtitoimisto Kanttia 2

Palvelut ja työpaikat

Alueelle ei tule uusia työpaikkoja. Asukkaiden lisäys vaikuttaa toisaalta positiivisesti koko Veromiehen palveluiden säilymiseen ja monipuolistumiseen. Aviapoliksen työpaikat ja palvelut ovat kävely- tai pyörämatkan päässä, joten hanketta voidaan pitää VAT:n mukaisena.

Taloudelliset vaikutukset

Alueen sijainti yhdyskuntarakenteessa on tärkeää kaavatalouden kannalta. Kaava-alue sijaitsee valmiin kunnallistekniikan ja kohtuullisen hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella. Linja-autot kulkevat Tikkurilantietä pitkin ja sitä pitkin on myös linjattu tuleva raitiotie. Aviapoliksen alueen rakentuminen erityisesti Tikkurilantien eteläpuolella sitoo myös tämän kaava-alueen kiinteämmin kaupunkimaiseen yhdyskuntarakenteeseen.

Kaava-alueen läpi menee HSY:n vesihuollon johdot. Niitä ei tarvitse siirtää rakennusten takia. Johdot siirretään HSY:n aikataulun mukaan ulkoilureitin alle.

Pytinojan ympäristön virkistysalueelle rakennetaan ulkoilureitti, mikä palvelee alueen asukkaita kaava-aluetta laajemminkin.

Tontit ovat kertaalleen jo rakennettuja ja enimmäkseen tasattuja, eikä rakentamatonta aluetta oteta juurikaan käyttöön. Tämä on hyvä massatalouden kannalta, koska maa-ainesten kuljetustarpeet vähenevät.

Tonteilla sijaitsevien, enimmäkseen 1960- ja 1970-luvuilla rakennettujen rakennusten kerrosala on yhteensä noin 6000 k-m². Rakennusten elinkaari on oletettavasti aika lopussa, jolloin purkaminen tehokkaamman rakentamisen tieltä on perusteltua. Rakennusten purkujätteet tulisi kierrättää. Maanomistaja osallistuu yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin maankäyttösopimuksella.

Sosiaalinen ympäristö

Kaava-alue on virkistysalueen ja Pytinojan ansiosta alueen hienoimpia. Alueelle tulee uusia asukkaita, joilla on mahdollisuus nauttia kerrostaloasumisesta ainutlaatuisen luonnonympäristön läheisyydessä. Osa asukkaista tulee olemaan hyvin toimeen tulevia, omistusasuntoon investoivia. Kerrostaloasuntojen koko vaihtelee, ja alueelta löytyy koti moneen tarpeeseen ja elämänvaiheeseen. Tavoitteena on ehjä sosiaalinen aluekokonaisuus. Hanke on VAT:n mukainen.

Virkistys

Pytinoja jatkuu kaava-alueesta pohjoiseen, ja virkistysalue yhdistyy Pyttisbergetin metsään. Rakennukset sijoittuvat vanhalle varasto- ja teollisuusalueelle, joten hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee noin kilometrin päässä Aviapolis-asemasta ja kävelyetäisyydellä kaavaillusta lähimmästä joukkoliikenteen runkoyhteydestä. Ratkaisu lisää alueen joukkoliikenteen matkustajamääriä ja parantaa joukkoliikennepalvelujen kannattavuutta. Kasvava asukasmäärä lisää osaltaan ajoneuvoliikennettä Veromiehessä. Yhteydet Ilmakehälle ja Tuusulanväylälle ovat sujuvat ja liikenneverkon kapasiteetti kestää tehokkaan rakentamisen ja asukasluvun lisäyksen.

Vesihuolto

Kaava-aluetta palveleva vesihuolto on rakennettu. HSY tarkastaa lentoasemalle johtavan vesihuoltoyhteyden kapasiteetin ja saneeraustarpeen. Kaavaan on varattu riittävä rasitealue mahdollisille

uusille vesihuoltolinjoille. Pyhtääankorventiehen rajautuville tonteille ajorasitteen yhteyteen on varattu rasite tonttijohdoille.

Kaavamuuotosalue on nykyisin osin rakennettua pintaa ja osin kasvipäälysteistä pintaa. Alueen tiivistymisen johdosta rakennetun pinnan osuus kasvaa nykyisestä, jonka seurauksena hulevesien muodostuminen lisääntyy. Kaava-alueella muodostuvia hulevesiä tulee viivyttaa/imeyttää tontilla ennen niiden johtamista hulevesiviemäriin, jotta tontilta pois lähtevät hulevesimäärät eivät kasva entisestään.

Rakennusluvan yhteydessä tulee laatia hulevesisuunnitelma, joka hyväksytetään kaupungilla.

5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutos ei heikennä hulevesien luonnonmukaista hallintaa verrattuna nykytilanteeseen, sillä alue on jo nyt suurimmaksi osaksi asfalttipäälysteistä. Pihoille on osoitettu hulevesialtaat.

5.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettavat korttelit tiivistävät olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Ne tukeutuvat ja tukevat laadukkaita joukkoliikennepalveluja ja raideliikennettä.

Vantaan kaupungin arkkitehtuuripoliittisessa ohjelmassa 2015 yhtenä tavoitteena on vihertehokkuuden käyttöönotto. Menetelmää on testattu asemakaavoituksessa vuodesta 2016 lähtien Ilmastokestävä kaupunki -hankkeessa luodulla ja Vantaalle muokatulla laskurilla. Vihertehokkuudella tarkoitetaan vihreän ja läpäisevän pinnan painotettua määrää alueella (tontti tai kortteli). Vihertehokkuus -menetelmän avulla luodaan viihtyisää elinympäristöä, ja toteutetaan kestävä kehitys ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita.

Asemakaavavaiheen laskelman perusteella tontin vihertehokkuusvaatimus 1,0 toteutuu hyvin.

Vihertehokkuuskaavio

5.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Alueelle laadittu meluselvitys on esitelty luvussa 3.1.3.

Alueella mitoittavina melulähteinä on Ilmakehän melu sekä lentomelu, mitkä huomioidaan asuinhuonien ulkokuoren ääneneristysvaatimuksena jonka on oltava vähintään 35 dB.

5.6 NIMISTÖ

Pytinpuisto, nimistöryhmä 5.11.2018

6. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy toteuttamissopimus. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen.

7. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Arkkitehtitoimisto HMY Oy: Juha Huuhtanen
Arkkitehtitoimisto Kanttia 2: Mila Tolppanen

Sitowise: Seppo Karppinen
Elina Aarnisalo

SRV: Heidi Kanner
Jouko Pöyhönen
Toni Kankare

Vantaan kaupunki:

Kaupunkisuunnittelu:	Ani Penttimikko	alue-arkkitehti 30.10.2018 asti-
	Merja Häsänen	va. alue-arkkitehti 1.11.2018 lähtien
	Johanna Rajala	alue-arkkitehti 2.1.2019 lähtien
	Carina Ölander	asemakaava-arkkitehti
	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
	Vuokko Rova	suunnitteluavustaja
	Anna-Liisa Vanhala	kaavoitusteknikko
Kuntatekniikan keskus :	Harri Keinänen	vesihuollon suunn.
	Paula Luomala	vesihuollon suunn.
	Jarmo Pajunen	liikennesuunnittelu
	Anna Kyytinen	vesihuollon suunnittelupäällikkö
Ympäristökeskus:	Ari Pietilä	ympäristöinsinööri
	Sinikka Rantalainen	ympäristösuunnittelija

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 17. päivänä maaliskuuta 2020.

Carina Ölander
asemakaava-arkkitehti

Johanna Rajala
aluearkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	28.08.2019
Kaavan nimi	002357 veromies 15 kaupunginosa		
Hyväksymispvm	Ehdotuspvm		
Hyväksyjä	Vireilletulosta ilm. pvm	13.02.2018	
Hyväksymispykälä	Kunnan kaavatunnus	092002357	
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	2,6098	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]	0,1486	Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	2,6098

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	2,6098	100,0	23000	0,88	0,0000	7341
A yhteensä	1,9225	73,7	23000	1,20	1,9225	23000
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	0,0000		0		-2,6098	-15659
V yhteensä	0,4468	17,1	0		0,4468	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,2405	9,2			0,2405	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

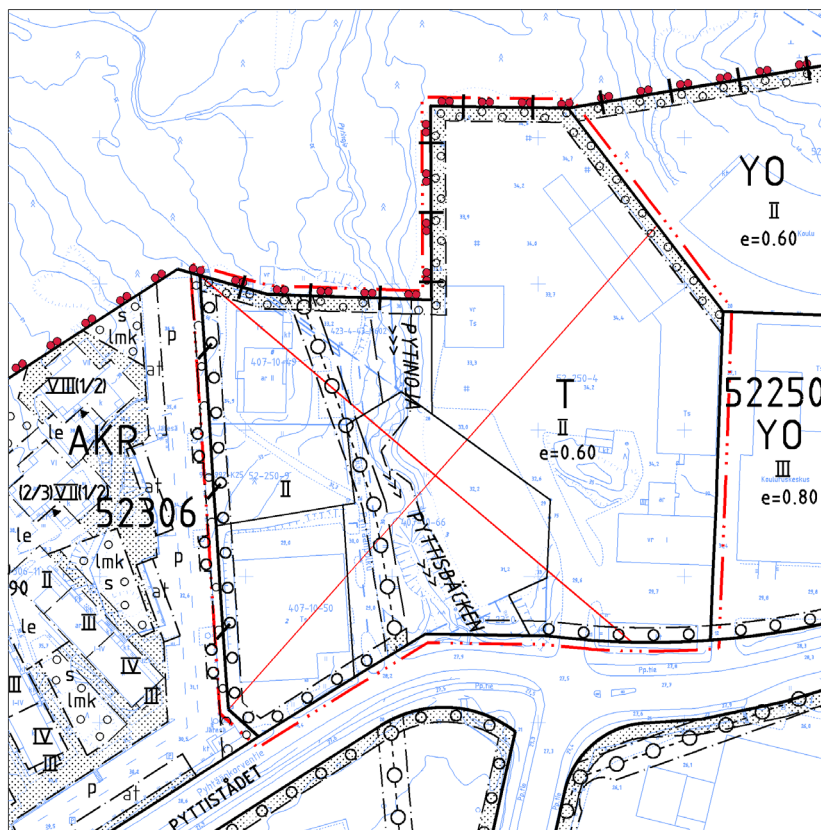
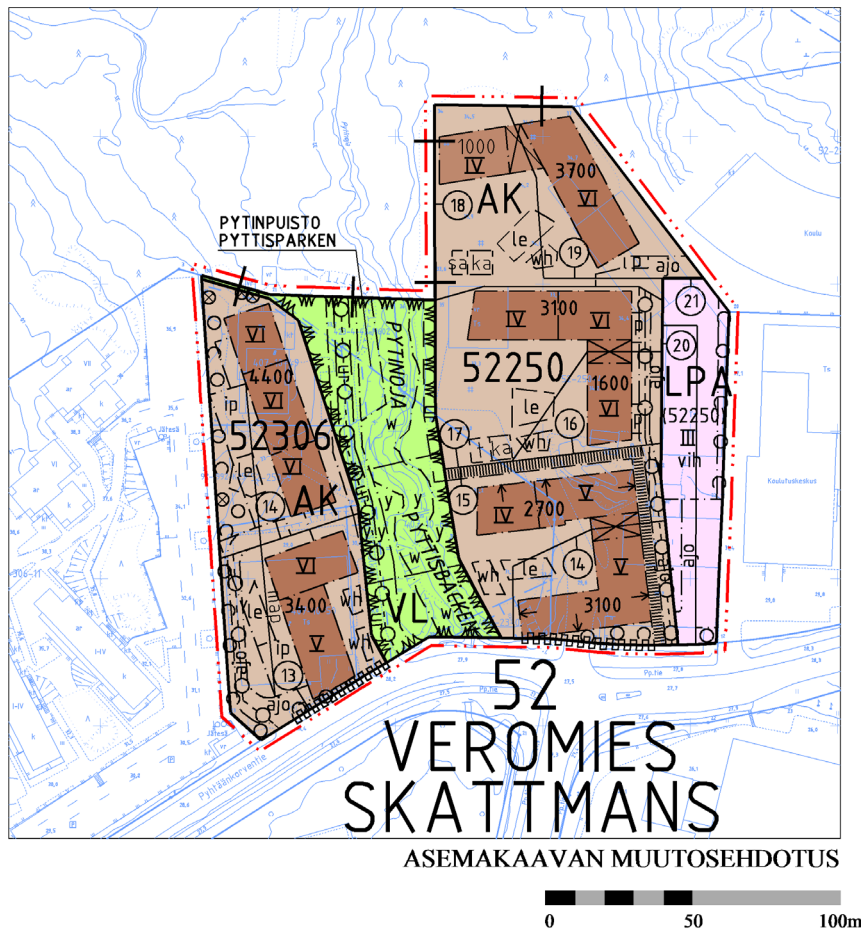
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,1486	5,7	0	0,1486	0

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	2,6098	100,0	23000	0,88	0,0000	7341
A yhteensä	1,9225	73,7	23000	1,20	1,9225	23000
AK	1,9225	100,0	23000	1,20	1,9225	23000
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	0,0000		0		-2,6098	-15659
T	0,0000		0		-2,6098	-15659
V yhteensä	0,4468	17,1	0		0,4468	0
VL	0,4468	100,0	0		0,4468	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,2405	9,2			0,2405	0
LPA	0,2405	100,0			0,2405	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,1486	5,7	0	0,1486	0
map	0,1486	100,0	0	0,1486	0

POISTETTAVAT MERKINNÄT

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002357

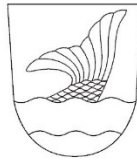
Päiväys
Datum

17.3.2020

Vantaan kaupunki

PYHTÄÄNKORVENTIE 15

Kaupunginosa 52, Veromies

Vanda stad

PYTTISTÅDET 15

Stadsdel 52, Skattmans

Asemakaavan muutos

Osat kortteleista 52250 ja 52306
sekä virkistysaluetta.

Tonttijaon muutos

Osat kortteleista 52250 ja 52306.

1:2000

Ändring av detaljplanen

Del av kvarteren 52250 och 52306
samt rekreationsområde.

Ändring av tomtindelningen

Del av kvarteren 52250 och 52306.

1:2000

AK	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
	Asuinkerrostalojen korttelialue
	Yleistä Kortteliin saa rakentaa asukkaiden yhteiseen käyttöön asu- mista palvelevia sauna-, kerho-, askartelu-, pyykin käsittely-, huolto-, varasto-, viherhuone-, väestönsuoja-, teknisiä- yms. tiloja asemakaavassa annetun rakennusoikeuden lisäksi. Nämä tilat eivät mitoiteta autopaikkoja.
	Rakennusten yläpintaan kerrokseen tai hienolle paikalle puist- tonäkymän tai pihakatoksiin on rakennettava saunatilat.
	Pihakatosten yhteyteen tulee rakentaa asukkaita palvelevia oleskelu- ym. yhteisiä tiloja.
	Asuinkerrostalojen korttelialueesta tulee rakentaa kaupunki- kuvallisesti monimuotoinen ja laadukas kokonaisuus.
	Rakennusten tulee olla arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia.
	Rakennusten suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huo- miota maantasojulkisivuihin, siten että kävely-ympäristöstä syntyy elävä, visuaalisesti monimuotoinen ja laadukas koko- naisuus.
	Rakennusten sisäänkäyntien on erotuttava selkeästi raken- nuksen massasta esim. katosten, sisäänvetojen ja valais- tuksen avulla.
	Pihan katosten tulee olla kevytrakenteisia. Talousrakennuk- set, katokset, aidat ja muut kevyet rakenteet tulee tehdä tummaksi käsitellystä puusta. Niiden tulee muotokieleltään noudattaa asuinrakennusten arkkitehtuuria.
	Porrashuoneisiin tulee olla kulku rakennuksen molemmilta puolilta.
	Porrashuoneiden 15 kerrosneliön ylittävän osan kussakin kerroksessa saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerros- alan lisäksi. Nämä tilat eivät mitoiteta autopaikkoja. Porras- huoneiden tulee olla luonnonvaloisia.
	Jätehuollon tilat tulee sijoittaa rakennuksen tai pysäköinti- laitoksen maantasokerrokseen.
	Maaperän pilaantuneisuus on tarkistettava ja tarvittaessa maaperää on puhdistettava ennen rakennustöiden aloitta- mista.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvarteretsområde för flervåningshus

Allmänt

I kvarteret är det tillåtet att, utöver den byggrätt som anvisas an-
visas i detaljplanen, bygga sådana bastu-, klubb-, hobby-, tvätt-
hanterings-, service-, förrådsutrymmen, grön-, skyddsrum,
tekniska o.dyl. utrymmen som är gemensamma för de boende
och tjänar boendet. Dessa utrymmen räknas inte med i dimen-
sioneringen av bilplatser.

Bastuutrymmen ska byggas i byggnadernas översta våning eller
på en fin plats med parkutsikt eller i takkonstruktioner på gården.

I anslutning till gårdens takkonstruktioner ska det byggas vistel-
se- o.dyl. gemensamma utrymmen som betjänar de boende.

Kvarteretsområdet för flervåningshus ska byggas som en helhet
som är mångsidig och högklassig med avseende på stadsbilden.

Byggnaderna ska till sin arkitektur hålla hög kvalitet.

I planeringen av byggnaderna ska särskild uppmärksamhet
fästas vid fasaderna i markplanet, så att promenadmiljön utgör
en levande, visuellt mångsidig och högklassig helhet.

Byggnadernas ingångar ska tydligt gå att urskilja i förhållande till
byggnadens massa tex. skärmtak, indragningar och belysning.

Gårdens takkonstruktioner ska vara konstruerade i lätta material.
Ekonomibyggnader, takkonstruktioner, staket och övriga lätta
konstruktioner ska byggas av trä som behandlats i en mörk
nyans. Dessa ska till sitt formspråk följa bostadshusens arkitektur.

Till trapphusen ska det finnas en ingång från byggnadens båda
sidor.

En del som överskrider 15 m²-vy i trapphusen får byggas i varje
våning utöver den våningsyta som anges i detaljplanen. Dessa
utrymmen räknas inte med i dimensioneringen av bilplatser.
Trapphusen ska ha dagsljusintag.

Utrymmena för sophantering ska placeras i byggnadens eller
parkeringshuset markplansvåning.

Jordmånens föroreningsgrad ska kontrolleras och vid behov ska
jorden saneras innan byggnadsarbetena inleds.

Asuinkerrostalojen julkisivujen tulee kadulle päin sekä itään ja pohjoiseen olla punatiiltä. Myös rakennusten päätyjen tulee olla punatiiltä. Kadun ja puiston suuntaan avautuvien punatiilijulkisivujen tulee olla paikallaan muurattuja. Kaikkien punatiilijulkisivujen tulee valmistustavasta riippumatta olla keskenään samanvärisiä.

Länteen päin julkisivujen tulee olla rapattua, slammattuja tai paikalla muurattua tiiltä tai puuta. Lännen suuntaisten julkisivujen väreinä tulee suosia aikaa kestäviä, värikylläisiä ja maanläheisiä värisävyjä. Mahdollisten väri vaihteluiden tulee olla vertikaalisia ja viihtyisää kaupunkikuvaa tukevia. Irtonaisia väriäisiä tulisi välttää.

Korttelissa 52250 Pyhtäänkorventien varren julkisivu on suunniteltava eheänä ja kaupunkimaisena. Julkisivua kadun puolelta tulee korostaa arkkitehtuurin tai taiteen keinoin, ja se tulee julkisivuväläistä. Julkisivumateriaalin tulee olla paikalla muurattua punatiiltä. Koriste-elementtinä saa käyttää pitsimäistä tiilimuurausta. Katutason julkisivun tulee olla runsaasti aukoitettu ja se ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa.

Mahdolliset elementtisaumat eivät saa näkyä. Ne tulee häilyttää saumojen sijoituksen tai pintarakenteen avulla.

Julkisivulevyjä ei sallita.

Rakennusten päädyt eivät saa olla umpinaisia.

Pysäköintirakennuksen ja pysäköintikannen eteläseinät kadulle päin tulee pääosin verhota kasvillisuudella.

Katot

Kattomuodon tulee olla pulpettikatto tai epäsymmetrinen harjakatto.

Kattojen tulee olla tummanharmaata tai mustaa konesaumatua peltiä.

Katoissa tulee olla räystäät.

Ilmastointikonehuoneet tulee sijoittaa rakennuksen päävaipan sisään käyttäen hyväksi esimerkiksi vesikatkon muotoa.

Parvekkeet

Parveketorneja ei sallita. Ulokeparvekkeet tulee olla irrallisia runkoon kiinnitettyjä tai osana visuaalisesti yhtenäistä parvekejulkisivua. Kadun puoleiset parvekkeet tulee olla kaupunkimaisia, joko ranskalaisia parvekkeita tai sisäänvedettyjä.

Parvekkeet ja erkkerit saa rakentaa rakennusalan rajan yli. Kulkureiteillä vapaan kulkukorkeuden tulee olla vähintään 4m.

Parvekkeet tulee lasittaa ja parvekkeilla tulee saavuttaa melun ohjearvot.

Jokaiseen asuntoon tulee liittää ulko-oleskelutila.

Pohjakerroksen asunnoilla tulee olla ulko-oleskelutila joka liittyy pihaan ja josta on yhteys pihaan.

Pihat

Korttelialueelle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma. Pihojen suunnittelussa tulee huomioida eri ikäisten käyttäjien tarpeet ja riittävä yksityisyys ja yhteisöllisyys. Piha-alueet on rakennettava yhtenäisiksi tonteilla, jotka rajautuvat toisiinsa. Tonttien välisiä rajoja ei saa aidata. Rakentamattomat pihan osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviihdytystä, on istutettava.

Tontit tulee rajata pensasistutuksin ja kuntalla virkistysalueen suuntaan. Tontteja ei saa aidata.

Pihakannen istutusten on oltava monipuolisia ja korkeatasoisia. Niiden elinmahdollisuudet tulee varmistaa riittävillä kasvualustoilla.

Asfaltin käyttö on sallittua ainoastaan pysäköimisalueella.

Yleiselle jalankululle varatun alueen osalla sallitaan huoltoajo.

Maantasaautopaikat tulee erottaa istutuksella muusta piha-alueesta.

Flerväningshusens fasader ska bestå av rödtegel mot gatan samt mot öster och norr. Också husgavlarna ska bestå av rödtegel. De rödteglfasader som öppnar sig i riktning mot gatan och parken ska vara murade på platsen. Alla rödteglfasader ska sinsemellan ha lika färg oberoende av tillverkningsättet.

Mot väster ska fasaderna bestå av putsat, slammatt eller platsbyggt tegel eller trä. Som färgsättning i fasaderna mot väster ska åldersbeständiga, färgmättade och jordnära färgnyanser prioriteras. Eventuella färgvariationer ska vara vertikala och bidra till en trivsamt stadsbild. Det är inte tillåtet med fristående färgfläckar.

I kvarter 52250 ska fasaden utmed Pyttistädets planeras så att den är enhetlig och urban. På gatans sida ska fasaden framhållas med arkitektoniska eller konstnärliga metoder och den ska förse med fasadbelysning. Fasadmaterialet ska bestå av platsbyggt tegel. Spetsliknande tegelmurning får användas som dekorativt element. Gatuplanets fasad ska ha rikligt med öppningar och den får inte ge ett slutet intryck.

Eventuella elementfogar får inte synas. De bör döljas genom fogens placering eller med hjälp av ytstrukturen.

Fasadskivor är inte tillåtna.

Byggnadernas gavlar får inte vara slutna.

Parkeringsanläggningens och parkeringsdäckets väggar söderut mot gatan ska till huvuddelen kläs med växtlighet.

Tak

Takformen ska vara pulpettak eller osymmetriskt sadeltak.

Taken ska bestå av mörkgrå eller svart maskinfalsad plåt.

Taken ska ha takfötter.

Ventilationsmaskinrummen ska integreras i byggnadens huvudmassa genom att utnyttja yttertakets utformning.

Balkonger

Balkongtorn är inte tillåtna. Utskjutande balkonger ska vara fristående och fastsatta i en stomme eller bilda en del av en visuellt enhetlig balkongfasad. Balkonger mot gatan ska vara urbana, antingen franska balkonger eller indragna.

Balkonger och burspråk får byggas så att de skjuter ut över byggnadsytans gräns. På förbindelsevägarna ska den fria gånghöjden vara minst 4 meter.

Balkongerna ska inglasas och på balkongerna ska riktvärdena för buller uppnås.

Varje bostad ska förse med en uteplats.

Bostäderna i bottenplanet ska ha en uteplats i anslutning till gården och med en förbindelse till gården.

Gårdar

För kvartersområdet ska en enhetlig plan för gårdarna utarbetas. Vid gårdarnas planering ska de behov som angemänskap beaktas. Gårdsområdena ska byggas sammanhängande på de tomter som gränsar till varandra. De obebodda delarna av gården som inte används för nödvändiga färdvägar, lek- eller vistelseområden, eller utnyttjas för stadsodling, ska förse med planteringar.

Tomterna ska avgränsas med buskplanteringar och mår i rekreationens riktning. Tomterna får inte inhägnas.

Gårdsdäckets planteringar ska vara varierande och hålla hög kvalitet. Deras livsbetingelser ska tryggas med tillräckliga växtunderlag.

Asfalt får användas endast på parkeringsområdet.

Servicekörning tillåts på den del av området som reserverats för allmän gångtrafik.

Bilplatserna på markplanet ska avskiljas från det övriga gårdsområdet med planteringar.

Tontille tulee laskea rakennuslupavaiheessa vihertehokkuus, jonka on asuinalueiden pihalla oltava vähintään 1,0. Pihasuunnitelma ja vihertehokkuuslaskelma, joilla osoitetaan vihertehokkuuden toteutuminen, liitetään rakennuslupahakemukseen.

Alueelta kaadettavaa puustoa tulee käyttää lahoppuna pihasuunnittelun osana 1-2 runkoa pihaa kohti.

Alueelle tulee laatia erillinen hulevesisuunnitelma.

Rakennuslupahakemukseen on liitettävä työmaavesien käsittelysuunnitelma RT 89-11230 -ohjeen mukaisesti. Pytinojan läheisyyden takia hulevesien käsittely on suunniteltava huolella, jotta rakentamisen aikainen kiintoaines, typpi- ja fosforikuormitus ei päädy hulevesien mukana herkkään vesistöön.

Pihasuunnitelmassa korttelin 52250 tontin 14 lounaiskulmaan läjitettyjä maamassoja on madallettava noin metrimäärä. Korkotaso tulee määrittellä nykyisten puiden juuristoa vahingoittamattomaksi. Kasvillisuuden ja pintamuotoilun tulee ehkäistä sortumavaaraa puroon ja tien suuntaan. Betonimuuria ei saa rakentaa.

Melu

Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden lentoliikennemelua ΔL vastaan on oltava vähintään 35 dB.

Korttelissa 52250, tonteilla 18 ja 19, niissä kerroksissa, joissa melutasot julkisivuilla ylittävät 60 dB, asuntojen tulee avautua myös hiljaiselle puolelle.

Autopaikat

Vähintään 5% pysäköintipaikoista tulee varustaa sähköautojen latauspisteillä.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

1 ap/100 k-m², kuitenkin vähintään 2 ap / 3 asuntoa

Lisäksi vieraspysäköintiin vähintään 1 ap/1500 k-m² ja lyhytaikaista huolto ja kotipalvelupysäköintiä varten porraskäytävien läheisyyteen vähintään 1 ap/5000 k-m².

Perusnormista voidaan vähentää 15 %, jos pysäköinti keskitetään nimeämättömin paikoin pysäköintialueelle/-laitokseen.

Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

2 pp/asunto. Paikoista vähintään puolet on sijoitettava pihat-
asossa olevaan ulkoiluvälinevarastoon.

Lähevirkistysalue

Virkistysaluetta tulee hoitaa ekologisesti laadukkaana kokonaisuutena. Lahoppuuta tulee säästää sekä pystyrunkoina että maahan jätettyinä runkoina.

Virkistysalueen muokkaus tulee hoitaa massatasapainoa kunnioittaen. Metsäpohjan pintamaata ei saa kuljettaa pois alueelta. Alueelta ei saa valua kiintoainesta puroon. Läjittäminen ei saa aiheuttaa puroon luontaisen reunan sortumavaaraa.

Autopaikkojen korttelialue

Pysäköintilaitoksen katon on oltava viherkatto.

Pysäköintirakennuksen eteläseinä kadulle päin tulee pääosin verhota kasvillisuudella.

Kaupunginosan raja.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Sitovan tonttijonon mukaisen tontin raja ja numero.

För tomten ska det i bygglovsskedet beräknas en grönytefaktor som ska vara minst 1,0 på bostadsområdenas gårdar. Planen för gården och grönytekalkylen, vilka anger förverkligandet av grönytefaktor, bifogas till bygglovsansökan.

Träd som fälls i området ska utnyttjas i form av rötträd som en del av gårdsplaneringen, 1-2 stammar per gård.

För området ska en separat dagvattenplan utarbetas.

Till bygglovsansökan ska en hanteringsplan för byggplatsvatten bifogas i enlighet med anvisningen RT 89-11230. På grund av närheten till Pyttisbäcken ska hanteringen av dagvatten planeras noggrant så att fasta substanser, kväve och fosfor från byggandet inte hamnar i och belastar det känsliga vattendraget genom dagvattnet.

I planen för gården ska jordmassorna som deponerats i det syd-västra hörnet av tomt 14 i kvarteret 52250 sänkas med ca en meter. Höjdnivån ska fastställas så att de befintliga trädens rotsystem inte skadas. Växtlighet och ytbehandling ska förebygga risk för ras i bäckens och vägens riktning. En betongmur får inte byggas.

Buller

Ljudisoleringen mot flygtrafikbuller ΔL i bostadsrummens ytterskikt ska vara minst 35 dB.

I kvarteret 52250, på tomterna 18 och 19, i de våningar där bullernivåerna i fasaderna överskrider 60dB, ska bostäderna också öppna sig mot den tysta sidan.

Bilplatser

Minst 5% av parkeringsplatserna ska förse med laddningsplatser för elbilar.

Minimiantalet bilplatser:

1 bp/100 m²-vy, dock minst 2 bp / 3 bostäder.

Utöver detta minst 1 bp/1500 m²-vy för gästparkering och minst 1 bp/5000 m²-vy i närheten av trapphusen för korttidsparkering för underhåll och hemservice.

Den grundläggande normen kan minskas med 15 % om parkeringen koncentreras till ommarkerade platser i ett parkeringsområde/ en parkeringsanläggning.

Minimiantalet cykelplatser:

2 cp/bostad. Av cykelplatserna ska minst hälften placeras i ett förråd för friluftssredskap eller under en takkonstruktion på gårdsplanet.

Område för närrekreation

Rekreatiomsområdet ska värdas ekologiskt som en högklassig helhet. Rötträd ska bevaras både som upprättsående stammar och som stammar som lämnats kvar på marken.

Bearbetningen av rekreatiomsområdet ska ske med hänsyn till massabalansen. Skogsunderlagets yttjord får inte forslas bort från området. Sediment från området får inte rinna ner i bäcken. Upplagring får inte riskera att den ursprungliga bäckkanten rasar.

Kvartersområde för bilplatser

Parkeringsanläggningens tak ska vara ett gröntak.

Parkeringsanläggningens väggar söderut mot ska till huvuddelen kläs med växtlighet.

Stadsdelsgräns.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
52	Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
VERO	Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
52250	Korttelin numero.	Kvartersnummer.
PYTINPUISTO	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.
PYTIINOJA	Korttelin, korttelinosan, alueen tai alueen osan nimi.	Namn på kvarteret, del av kvarteret, området eller del av området.
4400	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
IV	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
	Ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa katoksen.	Riktgivande byggnadsyta där ett skärmtak.
	Ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa saunarakennuksen.	Riktgivande byggnadsyta där bastubyggnad får placeras.
	Ohjeellinen talousrakennuksen rakennusala.	Riktgivande byggnadsyta för ekonomibyggnad.
	Maanalainen pysäköintitila	Underjordiskt parkeringsutrymme
	Rakennukseen jätettävä kulkuaukko	Genomfartsöppning i byggnad
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.	Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.
	Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.	Riktgivande del av område som ska reserveras för lek och utevistelse.
	Ohjeellinen ulkoilureitti.	Riktgivande friluftsled.
	Vesialue.	Vattenområde.
	Ohjeellinen hulevesialue.	Riktgivande dagvattenområde.
	Viherkatto.	Gröntak.
	Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.	Del av område där träd och buskar skall planteras.
	Kaupunkikuvallisesti arvokas puuyksilö. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.	Med tanke på stadsbilden ett värdefullt träd. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.
	Istutettava pihakansi.	Gårdsplansdäck som ska föras med planteringar.
	Ajoyhteys.	Körförbindelse.
	Yleiselle jalankululle varattu alueen osa	För allmän gångtrafik reserverad del av område
	Ohjeellinen pysäköimispaikka.	Riktgivande parkeringsplats.
	Vesialueen ylittävä katu tai ulkoilureitti. Puron yli tulee rakentaa katselutasanne, silta ja kulkureitti. Rakenteet tulee suunnitella hienovaraisesti maisemaan sovitteen, olemassa olevaa puustoa säilyttään ja välttään massiivisia tukirakenteita. Olemassa olevaa kalloipintaa ei saa muokata. Tukirakenteet saa tarvittaessa kiinnittää kallioon. Puron ympäristön lähimetsä tulee säilyttää. Puuston muokkaustarpeet tulee toteuttaa maisemametsän hoidon keinoin. Tielinjan läheisyydessä purouoman nykyinen puusto on säilytettävä rinteiden sortumisvaaran ehkäisemiseksi.	Gata eller friluftsled över vattenområde. Över bäcken ska en utsiktsterrass, bro och gångleder byggas. Konstruktionerna ska planeras varsamt så att de anpassas till landskapet genom att bevara det befintliga trädbeståndet och undvika massiva stödkonstruktioner. Den befintliga bergsytan får inte bearbetas. Stödkonstruktionerna får vid behov förankras i berget. Närskogen vid bäcken ska bevaras. Behov av ändringar i trädbeståndet ska tillgodoses genom vårdmetoder för landskapskog. I närheten av väglinjen ska bäckfårans befintliga trädbestånd bevaras för att förebygga att slutningen rasar.

	Virkistysalueen läpi kulkeva virkistysreitti valaistaan Veromiehen valaistuksen yleissuunnitelman ohjeiden mukaisesti.	Den rekreatjonsled som passerar genom rekreatjonsområdet förses med belysning i enlighet med anvisningarna den allmänna planen för belysningen i Skattmans.
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	Del av område reserverad för underjordisk ledning.
(52250)	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden
	Suluissa olevat numerot osoittavat korttelit, joiden autopaikkoja saa alueelle sijoittaa.	Siffrorna inom parentes anger de kvarter vilkas bilplatser får förläggas till området.
	TONTTIIJAKO	TOMTINDELNING
	Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.
Kaupunkirakenne ja ympäristö Asemakaavoitus		Stadsstruktur och miljö Detaljplanerin
Kaupunkimittaus Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.		Stadsmätning Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.
Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.		Plankoordinaatisto ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.
Vantaalla / Vanda __. __ 20__		
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/__/20__		Godkänd av stadsfullmäktige {Hyväksymispäivä}

ASEMAPIIRUSTUS

1:1000

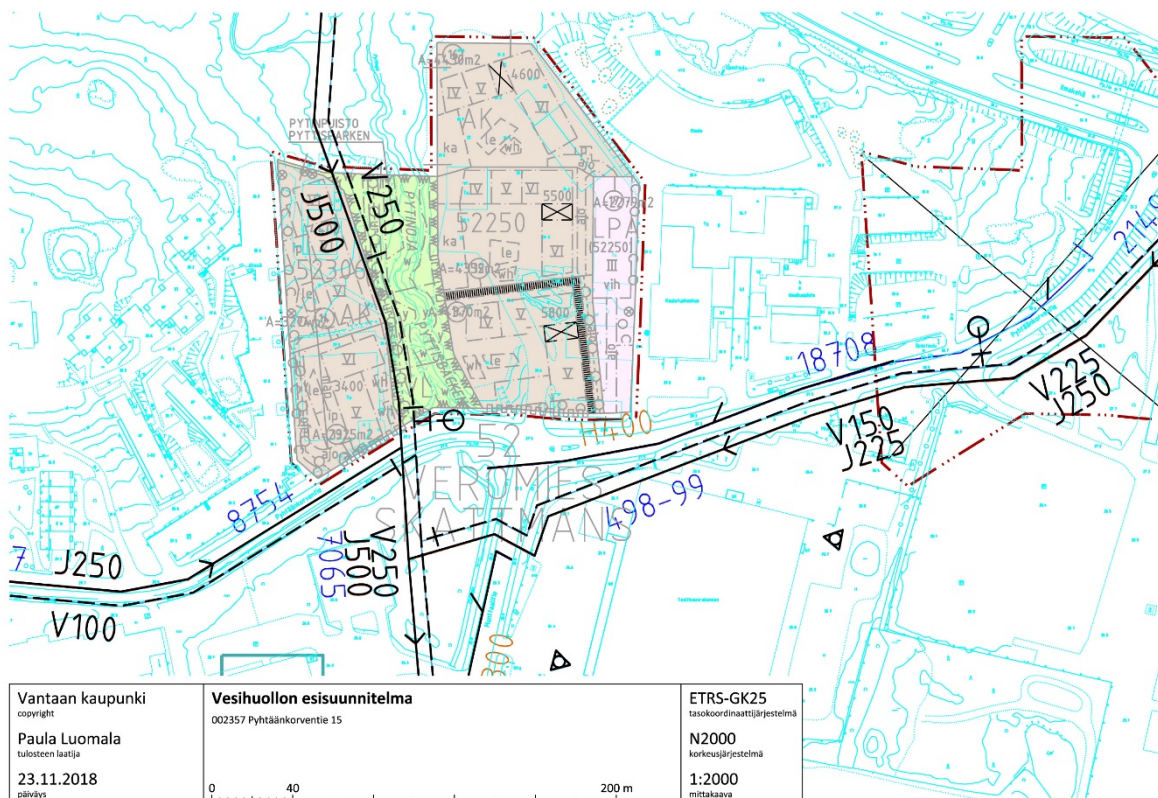
Asemapiirustus

KANTTIA2

Arkkitehtitoimisto Kanttia 2
Hämeenlinn 11
00530 Helsinki

www.kanttia2.fi
+358 (0)8 372 273
email: info@kanttia2.fi

Design and Quality of Finland

Tuloskortti

Päivämäärä: 16.11.2018

Lomakkeen täyttäjät ja yritys: Elise Aarnisalo, Sitowise

Kohteen osoite

Kortteli- ja tonttinumero

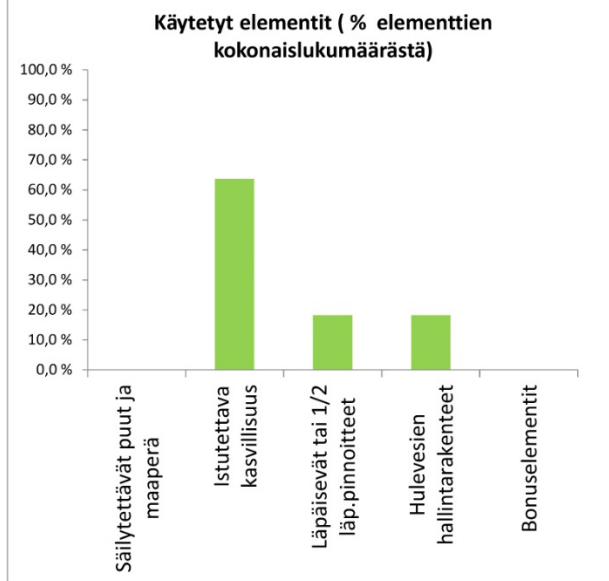
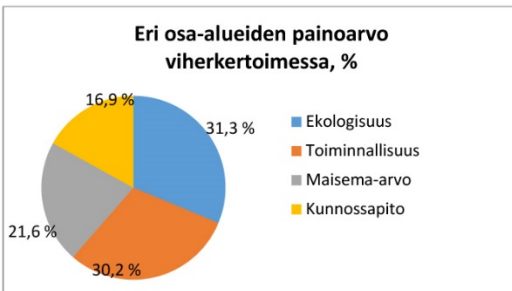
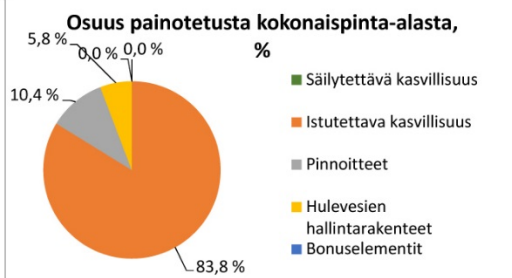
Pyhtäänkorventie, itä-puoli

52. Veromies, kortteli 52250

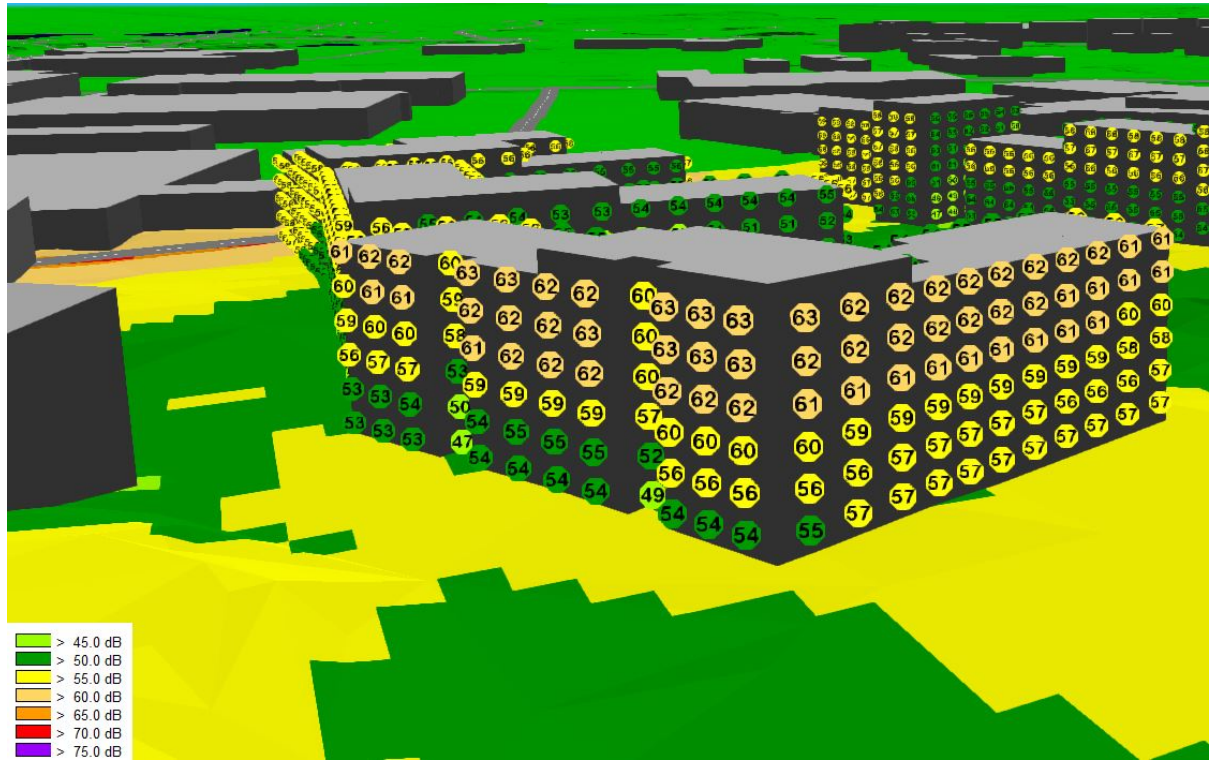
Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Saavutettu vihertehokkuus
1,1
Tavoitetaso
0,8
Minimitaso
0,6

Elementtityyppi	Elementtejä täytetty, kpl	Elementtityypin kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävät puut ja maaperä	0	5
Istutettava kasvillisuus	7	13
Läpäisevät tai 1/2 läp.pinnoitteet	2	2
Hulevesien hallintarakenteet	2	5
Bonuselementit	0	ei käytössä Vantaalla
Yhteensä	11	25

LAUSUNNOT JA VASTINEET**Asemakaavoitus / 17.3.2020**

Kaupunginhallitus 7.10.2019 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **nro 002357 Pyhtäänkorventie 15. Veromies**. Lausuntoja pyydettiin 3 ja saatiin 3 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 HSY	Suunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee rakennettua vesihuoltoverkosta Pyhtäänpolulla ja Pyhtäänkorventiellä. Nykyisten kiinteistöjen 407-10-49, 52-250-9 ja 407-10-66 kohdalle sijoittuu asemakaavaan merkitty johtokuja, jolla sijaitsee edellä mainittu Pyhtäänpolun vesijohto ja jätevesiviemäri. Asemakaavaselostuksessa on esitetty, että johdot siirretään uuden puistoraitin alle. Lisäksi on mainittu, että uudet rakennukset eivät aiheuta johtosiirtotarvetta. Kaavaselostuksessa ei ole esitetty siirrettävän vesihuollon laajuutta eikä alustavaa kustannusarviota. Kaavaselostuksen liitteenä olevassa vesihuollon esisuunnitelmassa on puutteita; käytännössä siinä on ainoastaan esitetty olemassa oleva vesihuoltoverkosto. Siirrettäviksi aiottuja johto-osuuksia ei ole esitetty eikä merkitty rukseilla. Tarpeelliset selitystekstit puuttuvat. Rakennetut ja uudet johdot on esitetty samalla viivapaksuudella; rakennetut johdot tulee esittää ohuella viivalla ja uudet paksulla. Asianmukaiset merkinnät ja tekstit parantaisivat suunnitelmaa huomattavasti. Jätetilojen suunnittelussa on huomioitava jätehuoltomääräysten asettamat vaatimukset	-

LAUSUNNOT JA VASTINEET

	jätepisteen järjestämiselle mm. mahdollistaa jäteauton pysähtyminen mahdollisimman lähelle, enintään 10 metrin päähän, jätetilan ovesta tyhjennyksen ajaksi. Jos kiinteistön haltija haluaa lukita tai on lukinnut keräysvälineille johtavan reitin, on lukitus järjestettävä siten, että jätteiden noutaja voi avata lukituksen "HSY:n jätehuolto" -avaimella tai HSY:lle luovutetulla koodilla. Lukituksessa on käytettävä HSY:n jätehuoltosarjaan sarjoitettua lukkoa. Putkilukon käyttö on luvanvaraista.	
NRO 2 Finavia	Finavia muistuttaa, että asemakaavan alue sijaitsee lähellä lentoasemaa ja vaikka se ei sijaitse suoraan lentoonlähtö- tai laskeutumisreittien vaikutusalueella, lentoaseman toiminnosta aiheutuvaa melua havaitaan alueella toistuvasti. Finavia katsoo, että uusi verhoikäyrä tulee merkitä asemakaavan aineistoon. Finavia huomauttaa, että Pytinojassa voi ajoittain esiintyä lentoaseman hulevesistä aiheutuvaa hajua. Kohde sijaitsee hyvin lähellä lentoasemaa, joten Finavia muistuttaa, että alueen suunnittelussa tulee huomioida lentoaseman esterajoituspinnot.	-
NRO 3 Uudenmaan ELY-keskus	Alueen ääniympäristön kannalta tulisi kaikkien ratkaisujen olla tarkkaan harkittuja melun torjunnan kannalta. Tavoitteena tulisi olla, että sisäpihat olisivat mahdollisimman hyvin suojattuja melulta. Julkisivuille annettu eristävyys yleismääräys (35 dB) on riittävä. Korttelia 52250 tontin 16 3-6 kerroksia koskeva määräys on epäselvä. Kaava-aineistossa olevan meluselvityksen mukaan ko. kohdassa melutaso ei edes ylitä 60 dB tasoa julkisivuilla. Asemakaavaratkaisua	Korttelin 52250 melumääräys korjataan koskemaan tontteja 18 ja 19. Lisätään, että huoneistojen on avauduttava myös hiljaiselle, ohjearvojen mukaiselle puolelle. Parvekemääräyksiin lisätään, että parvekkeilla tulee saavuttaa melun ohjearvot.

LAUSUNNOT JA VASTINEET

	tulee tarkistaa tältä osin. Läpitalon asuntoja koskeva määräys tulee yksinkertaistaa kattamaan kaikki asuinrakennukset, joilla julkisivun melutaso ylittää 60 dB. Huoneistojen tulee tällaisessa tilanteessa avautua myös hiljaiselle, ohjearvojen mukaiselle puolelle. Yleismääräyksenä tulisi parvekkeiden lasituksen lisäksi antaa määräys siitä, että parvekkeilla tulee saavuttaa melun ohjearvot (993/1992).	
--	--	--

LAUSUNNOT JA VASTINEET**NRO 1****Lausunto:****ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 002357, PYHTÄÄNKORVENTIE 15, 52. KAUPUNGINOSA VEROMIES**

Kaava-alue sijaitsee reilun kilometrin päässä Aviapoliksen juna-asemasta, Veromiehen kaupunginosassa. Aluetta rajaa etelässä Pyhtäänkorventie, idässä Ilmailuopisto ja lännessä pieni kerrostaloalue.

Alueelle suunnitellaan asumista, jonka keskipisteenä on Pytinoja ja sen ympärillä oleva viheralue. Olemassa oleva luonto säilytetään. Pytinojan varrelle suunnitellaan ulkoilureittejä ja oleskelupaikkoja sekä silta vesistön yli.

Kaava mahdollistaa alueelle 23 700 uutta asuinkerrosneliometriä. Toteutuessaan tämä mahdollistaisi noin 470 uuden asukkaan muuttamisen alueelle. Asuinrakennusten kerroskorkeudet vaihtelevat neljästä kuuteen. Käyttötarkoitus muuttuu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueesta (T), asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK).

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Suunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee rakennettua vesihuoltoverkostoa Pyhtäänpolulla (valurautainen 250 mm vesijohto ja betoninen 500 mm jätevesiviemäri) ja Pyhtäänkorventiellä (valurautainen 100 mm vesijohto ja muovinen 250 mm jätevesiviemäri).

Nykyisten kiinteistöjen 407-10-49, 52-250-9 ja 407-10-66 kohdalle sijoittuu asemakaavaan merkitty johtokuja, jolla sijaitsee edellä mainittu Pyhtäänpolun vesijohto ja jätevesiviemäri. Asemakaavaselostuksessa on esitetty, että johdot siirretään uuden puistoraitin alle. Lisäksi on mainittu, että uudet rakennukset eivät aiheuta johtosiirtotarvetta. Kaavaselostuksessa ei ole esitetty siirrettävän vesihuollon laajuutta eikä alustavaa kustannusarviota.

HSY käynnistää lähiaikoina yleissuunnitelmahankkeen, jonka suunnittelualueeseen sisältyy myös Pyhtäänpolulla sijaitseva siirrettäväksi esitetty vesihuolto.

Kaavaselostuksen liitteenä olevassa vesihuollon esisuunnitelmassa on puutteita; käytännössä siinä on ainoastaan esitetty olemassa oleva vesihuoltoverkosto. Siirrettäväksi aiottuja johto-osuuksia ei ole esitetty eikä merkitty ruksella. Tarpeelliset selitystekstit puuttuvat. Rakennetut ja uudet johdot on esitetty samalla viivapaksuudella; rakennetut johdot tulee esittää ohuella viivalla ja uudet paksulla. Asianmukaiset merkinnät ja tekstit parantaisivat suunnitelmaa huomattavasti.

Lisätietoja antaa aluepäällikkö Mikko Stenius, puh. (09) 1561 2109.

Jätetilojen suunnittelussa on huomioitava jätehuoltomääräysten asettamat vaatimukset jätteen keräilylle mm. mahdollistaa jätteen pysähtymisen mahdollisimman lähelle, enintään 10 metrin päähän, jätetilan ovesta tyhjennyksen ajaksi. Jätetiloja suunniteltaessa on syytä ottaa huomioon myös tulevaisuudessa laajentuvat erilliskeräysvelvoitteet mm. muovipakkausten osalta. Jos kiinteistön haltija haluaa lukita tai on lukinnut keräysvälineille johtavan reitin, on lukitus järjestettävä siten, että jätteiden noutaja voi avata lukituksen "HSY:n jätehuolto" -avaimella tai HSY:lle luovutetulla koodilla. Lukituksessa on käytettävä HSY:n jätehuoltosarjaan sarjoitettua lukkoa. Putkilukon käyttö on luvanvaraista. Tarvittaessa lisätietoja ja opastusta voi kysyä HSY:n asiantuntijoilta jatkosuunnittelun edetessä.

Lisätietoja antaa palvelupäällikkö Kati Siekinen, puh. 045 3111 838.

Vastine:

Asemakaavamuutoksesta ei aiheudu muutostarvetta olemassa olevaan vesihuoltoon, joten kaavaselostuksessa ei ole esitetty siirrettävä vesihuollon laajuutta eikä alustavaa kustannusarviota siirrolle. Vesihuollon esisuunnitelmassa on esitetty vain olemassa oleva vesihuolto. Tuleva vesihuollon siirto tehdään HSY:n tarpeen ja aikataulun mukaisesti. Kaavaan varattu rasitealue mahdollistaa HSY:n johtojen saneerauksen.

Jätepisteiden sijainti ratkeaa tarkemmassa suunnittelussa. Jokaiselle tontille on osoitettu ajoyhteys.

Jätepisteiden lukitusta ei ratkaista asemakaavoituksessa.

Tarkistukset:

-

LAUSUNNOT JA VASTINEET

NRO 2

Lausunto:

Finavia Oyj:n lausunto asemakaavamuutosehdotuksesta nro 002357, Pyhtäänkorventie 15, Vantaa

Vantaan kaupunki on pyytänyt Finavia Oyj:ltä lausuntoa asemakaavamuutosehdotuksesta nro 002357, Pyhtäänkorventie 15.

Asemakaavan muutoksessa muutetaan nykyisten teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueet asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Kaavaehdotuksessa alueelle on hahmoteltu yhteensä viisi 4-6 -kerroksista kerrostaloa ja 3-kerroksinen pysäköintitalo. Kerrostalojen välisellä viheralueella säilytetään Pytinoja ja sitä ympäröivä kasvillisuus.

Kohde sijaitsee Veromiehen alueella, noin 0,4 kilometrin etäisyydellä Helsinki-Vantaan lentoaseman kiitotien 2 eteläpäästä ja noin 0,8 kilometriä kiitotien jatkeelta länteen. Kohde on Helsinki-Vantaan lentoaseman kiitoteiden 1 ja 2 välisessä kainalossa ja lentoaseman ympäristöluvan liitteessä esitetyllä L_{den} 50-55 dB lentokonemelualueella. Kaavaehdotuksessa on asuinrakentamisen korttelialueelle määrätty, että asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden tulee olla vähintään 35 dB. Tieliikennemelun vuoksi osassa rakennuksia edellytetään läpitalon huoneistoja. Kaikki parvekkeet kaava-alueella on lasitettava. Finavia muistuttaa, että asemakaavan alue sijaitsee lähellä lentoasemaa ja vaikka se ei sijaitse suoraan lento-onlähtö- tai laskeutumisreittien vaikutusalueella, lentoaseman toiminnoista aiheutuvaa melua hallitaan alueella toistuvasti. Finavia katsoo, että uusi verhokäyrä tulee merkitä asemakaavan aineistoon.

Pytinoja on yksi lentoaseman hulevesien lasku-uomista, jonka valuma-alueella sijaitsee mm. lentoaseman asematasoalueita. Finavia on toteuttanut puron yläjuoksulle tulva-altaan, jolla tasataan lentoaseman päällystetyiltä alueilta tulevien hulevesien ajoittain suuria virtaamavaihteluita. Tulva-allas sijaitsee selvitysalueen välittömässä läheisyydessä. Finavia tarkkailee säännöllisesti lentoaseman laskuojien veden laatua ja raportoi tulokset

ympäristöviranomaisille. Finavia huomauttaa, että Pytinojassa voi ajoittain esiintyä lentoaseman hulevesistä aiheutuvaa hajua.

Kohde sijaitsee hyvin lähellä lentoasemaa, joten Finavia muistuttaa, että alueen suunnittelussa tulee huomioida lentoaseman este-terajoituspinnot.

Lisätietoja Finaviassa antaa ympäristöasiantuntija Satu Routama, puhelin 020 708 2278, satu.routama@finavia.fi.

LAUSUNNOT JA VASTINEET**Vastine:**

Verhokäyrät käyvät ilmi selostuksen kappaleessa 3.2.1, jossa on esitetty kaavatilanne.

Pytinojan vedenlaatu on aistinvaraisesti koettu usean kerran kaavoituksen aikana, eikä siinä ole huomattu merkittäviä tai kaava-aluetta haittaavia ongelmia.

Rakentamisen korkeus kaava-alueella ei nouse 60m merenpinnan yläpuolelle, joten lentoaseman esterajoitukset on huomioitu.

Tarkistukset:

-

NRO 3**Lausunto:****Lausunto asemakaavan muutosehdotuksesta, Vantaa, Pyhtäänkorventie 15, nro 002357**

Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa Pyhtäänkorventie 15 asemakaavan muutosehdotuksesta (002357)

Asemakaavalla täydennetään yhdyskuntarakennetta lähietäisyydellä tulevasta Vantaan raitiotiestä, joka muodostaa joukkoliikenteen runkoyhteyden.

Voimassa olevassa yleiskaavassa asemakaavan muutosalue on työpaikka-alue (TP). Valmisteilla olevassa yleiskaavan muutoksessa suunnittelualaue on osittain asuntovaltaista keskusta-alue (AC) ja tuotanto ja varastotoiminnan aluetta (TY). Pytinojaa pitkin kulkee virkistysyhteys. Maakuntakaava tukee yhdyskuntarakenteen tiivistämistä alueella.

Aluetta on tarkasteltu laajemmin Aviapoliksen kaavarungossa ja esitetty kehittämisperiaatteet lentoaseman eteläpuoliselle Veromiehen alueelle. Aviapoliksen kaavarungossa kaava-alue on virkistys- ja katualue. Asemakaavaratkaisussa tämä on pyritty huomioimaan jättämällä Pytinojan varteen lähivirkistysalue ja avaamalla asuinrakentamisen pihat kohti Pytinojaa.

Alueen ääniympäristön kannalta tulisi kaikkien ratkaisujen olla tarkkaan harkittuja melun torjunnan kannalta. Tavoitteena tulisi olla, että sisäpihat olisivat mahdollisimman hyvin suojattuja melulta. Julkisivuille annettu eristävyys yleismääräys (35 dB) on riittävä.

Korttelia 52250 tontin 16 3-6 kerroksia koskeva määräys on epäselvä. Kaava-aineistossa olevan meluselvityksen mukaan ko. kohdassa melutaso ei edes ylitä 60 dB tasoa julkisivuilla. Asemakaavaratkaisua tulee tarkistaa tältä osin.

Läpitalon asuntoja koskeva määräys tulee yksinkertaistaa kattamaan kaikki asuinrakennukset, joilla julkisivun melutaso ylittää 60 dB.

LAUSUNNOT JA VASTINEET

Huoneistojen tulee tällaisessa tilanteessa avautua myös hiljaiselle, ohjearvojen mukaiselle puolelle. Yleismääräyksenä tulisi parvekkeiden

lasituksen lisäksi antaa määräys siitä, että parvekkeilla tulee saavuttaa melun ohjearvot (993/1992).

Asian on esitellyt ylitarkastaja Tuomas Autere ja ratkaissut yksikön päällikkö Timo Kinnunen. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Vastine:

Korttelia 52250 koskevan melumääräyksen on ollut tarkoitus koskea tontteja 18 ja 19, määräykseen oli jäänyt väärä tonttinumero. Niillä tonteilla, kerroksissa 3-6, julkisivun melutaso ylittää 60dB. Korjataan tonttinumero ja kirjataan että huoneistojen on avauduttava myös hiljaiselle, ohjearvojen mukaiselle puolelle.

Parvekemääräyksiin lisätään, että parvekkeilla tulee saavuttaa melun ohjearvot.

Tarkistukset:

Korttelin 52250 melumääräys korjataan koskemaan tontteja 18 ja 19. Lisätään, että huoneistojen on avauduttava myös hiljaiselle, ohjearvojen mukaiselle puolelle.

Parvekemääräyksiin lisätään, että parvekkeilla tulee saavuttaa melun ohjearvot.

23 § Detaljplaneändring 002073 samt tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 41 Vinikby/Säkerhetsdalsgränden

KA/1794/10.02.04.00/2009
HP/TLA/JOR/JKÖ/MKU/LL/AP

Kvartersområdet för kontorsbyggnader som länge varit obyggt och kvartersområdena för bilplatser ändras till ett kvartersområde för industri-, lager- och kontorsbyggnader med en byggrätt på 40 000 m²-vy². Utmed Katrinevägen bildas ett kvartersområde för affärs- och kontorsbyggnader med en byggrätt på 2 000 m²-vy. En del av Säkerhetsdalsgränden flyttas till kanten av Ring III och gränserna mellan gatan och idrotts- och rekreationstjänsterna justeras. Den totala byggrätten för planändringsområdet minskar med 13 280 m²-vy.

Detaljplaneändringen gäller kvarter 41100, en del av kvarter 41101, område för idrotts- och rekreationstjänster och gatuområde i stadsdel 41, Vinikby.

Ändringen gäller kvarter 41100, en del av kvarter 41101, område för idrotts- och rekreationstjänster och gatuområde i stadsdel 41 Vinikby, i den detaljplan som upphävs.

Tomtindelningen och ändringen av tomtindelningen gäller kvarter 41100 och en del av kvarter 41101.

Området ligger i stadsdelen Vinikby nordost om Ring III:s och Katrinevägens anslutning i Säkerhetsdalsgrändens område.

Den som ansöker om detaljplan

Suomen Pankki Oy och Turvalaakson Parkki Oy som Suomen Pankki äger.

Markägare

Kvartersområdena för bilplatser (LPA) i den detaljplan som upphävs ägs av Turvalaakson Parkki Oy som ägs av Suomen Pankki Oy. Ett föravtal om ägandet av kvartersområdena för kontorsbyggnader (KT) i den detaljplan som upphävs har ingåtts mellan Suomen Pankki Oy och European Balanced Property Fund Sicav-Fis.

Delar av Säkerhetsdalsgrändens och Mossabergsvägens gatuområden i den detaljplan som upphävs och området för idrotts- och rekreationstjänster (VU) med namnet Vasamagolf ägs av Vanda stad.

Deltagare i beredningen av planen

Staden har utarbetat ett förslag till detaljplan. Utöver stadens egna sakkunniga har Suomen Pankki Oy och Aberdeen European Balanced Property Fund Sicav-Fis och deras konsulter Varte Oy, Arkkitehtuuritoimisto Ark Lab Oy, Pöyry Finland Oy, WSP Finland, Vireo Oy och Sipti Infra Oy deltagit i beredningen av planförslaget.

Generalplanen

Planändringsområdet utgörs i den av stadsfullmäktige 17.12.2007 godkända generalplanen med rättsverkningar av arbetsplatsområde (TP) som reserverats för sådana kontors-, produktions- och servicearbetsplatser som är arbetskraftsdominerade och inte orsakar störningar i miljön och ligger i flygbullerzon 1 (m1) L_{DEN} över 60 dB. För planändringsområdet har anvisats kraftledningar 110 kV + 400 kV (Z1/4) mot Ring III och 400 kV (Z4) mot Katrinevägen.

Detaljplaneändringen

Suomen Pankki Oy och Turvalaakson Parkki Oy har ansökt om att ändra kontorskvarteret och parkeringsområdena i Säkerhetsdalsgrändens och Säkerhetsdalsbågens område till kvartersområde för industri-, lager- och kontorsbyggnader (TKT) och utvidga området i riktning mot Ring III. Det har inte funnits efterfrågan på byggandet av det område som detaljplanerats för kontorsbyggnader år 2000 och området har förblivit obbyggt. Kvartersområdet för bilplatser bredvid Katrinevägen ändras till kvartersområde för affärs- och kontorsbyggnader (K), där lokaler för dagligvaruhandel ändå inte tillåts. Säkerhetsdalsbågen flyttas till kanten av Ring III och gatuområdet ska utvidgas en aning till området för idrotts- och rekreationstjänster öster om Mossabergsvägen. Mossabergsvägens och nuvarande Säkerhetsdalsgrändens rondell tas bort och det område som blir ledigt ansluts till området för idrotts- och rekreationstjänster (VU). Flera ellinjer med sina breda farozoner som korsar planändringsområdets kvarter begränsar placeringen av och storleken på sådana områden som lämpar sig för byggnader samt stora träd och planteringar. Vandas mål är att stärka stadens livskraft genom att främja utvecklingen av näringslivet.

På grund av att Säkerhetsdalsgränden flyttas ändras tomternas gränser och därför utarbetas också en tomtindelning och en ändring av tomtindelningen i samband med detaljplaneändringen. I kvarter 41100 bildas tomt nummer 2 och i kvarter 41101 tomt nummer 19. På Säkerhetsdalsgrändens nuvarande gatuområdesdel som ändras till en del av tomten ligger underjordiska kommunaltekniknät som måste flyttas. Den som ansöker om detaljplaneändring svarar för kostnaderna för dessa.

Planändringsområdet har en areal på cirka 9,28 ha, varav cirka 8,06 ha består av kvartersområden. Den totala nuvarande byggrätten för kontorskvarteren i den detaljplan som upphävs är 55 280 m²-vy. I och med planändringen minskar den totala byggrätten för hela planändringsområdet med 13 280 m²-vy och andelen ny total byggrätt är 42 000 m²-vy (e=0,45). Av detta anvisas 40 000 m²-vy (e=0,57) till kvartersområdet för industri-, lager- och kontorsbyggnader (TKT) och 2 000 m²-vy (e=0,19) till kvartersområdet för affärs- och kontorsbyggnader (K). Planbestämmelserna justeras så att de överensstämmer med dagens krav särskilt i fråga om minimiantalet cykelplatser, hanteringen av dagvatten och grönytefaktor.

Förfarande för deltagande och växelverkan

Ett program för deltagande och bedömning i enlighet med MBL 63 § gjordes upp 26.10.2018.

I Vanda stads invånartidning meddelades 27.10.2018 att planen blivit aktuell i enlighet med MBL 62 § och intressenterna har beretts möjlighet att uttala sin åsikt om saken. Sex åsikter och myndighetsställningstaganden lämnades in. Dessas innehåll sammanfattas i planbeskrivningen (punkt 3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus/Deltagande och växelverkan).

Stadens markpolitiska riktlinjer

Detaljplanarbetet följer stadens markpolitiska riktlinjer (FGE 18.6.2018 § 9).

Planläggningsarbetet gäller mark som delvis ägs av Vanda stad och producerar arbetsplatstomter (2 st.).

Avtal

Till detaljplaneändringen hänför sig ett verkställighetsavtal.

Stadsplaneringsnämnden 19.8.2019 § 14

Stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen att

- a) förslaget till detaljplaneändring 002073 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 41 Vinikby/Säkerhetsdalsgränden, som daterats 19.8.2019, läggs fram i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
- b) stadsplaneringen berättigas till att begära nödvändiga utlåtanden, och att
- c) avgiftsklass 3 fastställs och det konstateras att Varte Oy som sökanden befullmäktigat betalar ändringskostnaderna (10 000 €), plus en extraavgift för att utarbeta tomtindelningen (två tomter, 1 000 €), sammanlagt 11 000 €.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsplaneringsnämnden 26.8.2019 § 23

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) lägga fram förslaget till detaljplaneändring 002073 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 41 Vinikby/Säkerhetsdalsgränden, som daterats 19.8.2019, i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
- b) berättiga stadsplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden,
- c) fastställa avgiftsklass 3 och konstatera att Varte Oy som sökanden befullmäktigat betalar ändringskostnaderna (10 000 €), plus en extraavgift för att utarbeta tomtindelningen (två tomter, 1 000 €), sammanlagt 11 000 €.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Framläggning

Förslaget till detaljplaneändring samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen hölls framlagt 11.9–10.10.2019 med stöd av MBF 27 §. Under denna tid inlämnades inga anmärkningar.

Planutlåtanden

Stadsstyrelsen beslutade 26.8.2019 att berättiga stadsplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden. Utlåtanden begärdes och fem lämnades in (NTM-centralen i Nyland, Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster HRM, Fingrid Abp, Vanda Energi Ab, Finavia).

Finavia konstaterar att planändringsområdet ligger i ett område mellan inflygningsvägarna för Helsingfors–Vanda flygplats, riktning 04, så därför måste eventuella reflektioner och bländningseffekter som solpanelerna kan orsaka för flygtrafiken beaktas då man placerar solpaneler i närheten av flygplatsen.

Utlåtandena har separata svar som medföljer som bilaga till detta beslutsärende. Behandlingen av utlåtandena finns på sidorna 19–23 i planbeskrivningen.

Utförda justeringar

Med anledning av Finavias utlåtande har planbestämmelserna som gäller solpaneler och reklamanordningar i kvartersområdena TKT och K justerats med en ytterligare bestämmelse: *"Solpaneler, reklamanordningar o.dyl. får inte orsaka sådana reflektioner och bländningseffekter som äventyrar flygtrafiken"*.

I den framlagda plankartan och det framlagda planbestämmelsedokumentet har meningarna i tre planbestämmelser som gäller kvartersområde TKT blivit ofullständiga på grund av ett tekniskt fel i utskriften. Meningarna i fråga var korrekta i den framlagda planbeskrivningen som daterats 19.8.2019. De ofullständigt utskrivna meningsdelarna i planbestämmelserna 1, 6 och 7 för kvartersområde TKT i detaljplaneändringen har korrigerats som en s.k. teknisk justering så att de är i rätt form och motsvarar planbestämmelserna på sidan 44 i den framlagda planbeskrivningen. Justeringarna är inte väsentliga och därför behövs ingen ny framläggning.

Stadsplaneringsnämnden 4.11.2019 § 11

Stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen att

- a) utlåtandena ges svar i enlighet med bilagan och de föreslagna justeringarna utförs, och att
- b) förslaget till detaljplaneändring 002073 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 41 Vinikby/Säkerhetsdalsgränden, som daterats 4.11.2019, förs till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsen 25.11.2019 § 20

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge utlåtandena svar i enlighet med bilagan och utföra de föreslagna justeringarna, och
- b) föra förslaget till detaljplaneändring 002073 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 41 Vinikby/Säkerhetsdalsgränden, som daterats 4.11.2019, till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 23

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att godkänna förslaget till detaljplaneändring 002073 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 41 Vinikby/Säkerhetsdalsgränden, som daterats 4.11.2019.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Detaljplaneändringens beskrivning 4.11.2019
- Utlåtanden och svar 4.11.2019

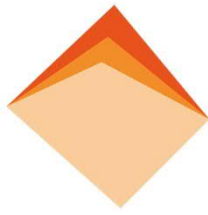
Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:

Johanna Rajala, områdesarkitekt, tfn 050 302 8975, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Jukka Köykkä, planeplanerare, tfn 050 302 9283, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Vantaa
Aviapolis

002073 TURVALAAKSONKUJA

VIINIKKALA

(Kuva: Arkkitehtuuritoimisto Ark Lab Oy)

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA / KAUPUNKISUUNNITTELU

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 4.11.2019 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002073. Kaavoitus on tullut vireille 26.10.2018.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

Kortteli 41100, osa korttelia 41101 sekä urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta sekä katualuetta kaupunginosassa 41, Viinikkala (kumoutuvan asemakaavan kortteli 41100, osa korttelia 41101 sekä urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta sekä katualuetta).

Tonttijako ja tonttijaon muutos:

Kortteli 41100 ja osa korttelia 41101.

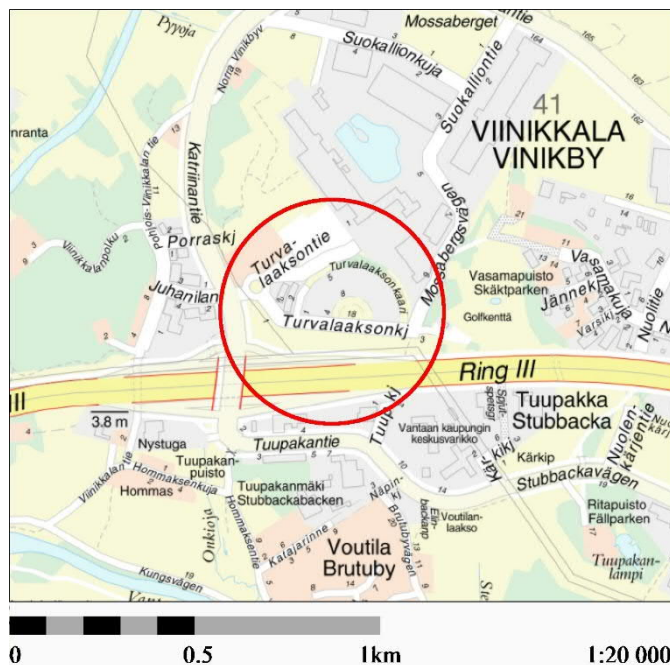
Keskeinen sisältö:

Kauan rakentamattomana ollut toimistorakennusten korttelialue sekä autopaikkojen korttelialueet muutetaan rakennusoikeudeltaan 40 000 k-m²:n teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi. Katriinantien reunaan muodostetaan rakennusoikeudeltaan 2 000 k-m²:n liike- ja toimistorakennusten korttelialue. Osa Turvalaaksonkujaa siirretään Kehä III:n reunaan ja kadun sekä urheilu- ja virkistyspalveluiden välisiä rajoja tarkistetaan. Kaavamuutosalueen rakennusoikeuden kokonaismäärä vähenee 13 280 k-m².

Kaavamuutokseen liittyy toteuttamissopimus.

Kaavan laatija: Jukka Köykkä, kaavasuunnittelija, Vantaan kaupunki; jukka.koykka@vantaa.fi, puh. 050 302 9283.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuutosalue sijaitsee Viinikkalan kaupunginosassa Kehä III:n ja Katriinantien liittymän koillispuolella Turvalaaksonkujan alueella.

Suunniteltavaan alueeseen kuuluvat Turvalaaksonkaaren eteläpuoleiset osat korttelista 41101, Turvalaaksonkujan katualue, kortteli 41100 sekä osa urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta.

KAAPROSESSIN VAIHEET

- Suomen Pankki Oy:n sekä sen omistaman Turvalaakson Parkki Oy:n jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 12.10.2018.
- Kaavoitus tuli vireille 26.10.2018 (ilmoitus Asukaslehdessä 27.10.2018). Suunnittelualan maanomistajille ja naapureille vireille tulosta on ilmoitettu kirjeellä ja viranomaisille sähköpostilla, mitkä ovat sisältäneet 26.10.2018 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman. (MRL: 62 §, 63 §)
- Mielipiteet pyydettiin 7.12.2018 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 6 kappaletta.
- Kaupunkisuunnittelulautakunta 19.8.2019 sekä 26.8.2019 kaupunginhallitus, joiden myötä kaavamuutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 11.9–10.10.2019 ja ehdotuksesta on pyydetty tarvittavat lausunnot (MRL 65 §, MRA 27 §). Siitä saatiin viisi lausuntoa mutta ei yhtäkään muistutusta. Tarkistettu kaavaehdotus sekä lausuntojen vastineet on käsitelty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 4.11.2019. Tarkistukset eivät ole merkittäviä eivätkä edellytä uutta nähtävillä oloa.
- Kaavamuutoksen hyväksyy kaupunginvaltuusto.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä.....	5
2. Lähtökohdat.....	6
2.1 Selvitys suunnittelualan oloista.....	6
2.2 Suunnittelutilanne	14
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet.....	17
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo	17
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö.....	17
3.3 Asemakaavan tavoitteet	23
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot	24
4. Asemakaavan kuvaus.....	26
4.1 Kaavan rakenne	26
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	28
4.3 Aluevaraukset.....	28
4.4 Kaavan vaikutukset.....	31
4.5 Ympäristön häiriötekijät	40
5. Asemakaavan toteutus	40
6. Kaavatyöhön osallistuneet.....	40
7. Asemakaavan seurantalomake	42
8. Asemakaavakartta ja -määräykset	44
9. Muu suunnitelma-aineisto.....	53

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Liikenneselvitys 15.5.2019 (WSP Finland Oy)
- Hulevesisuunnitelma 19.6.2019 (Sipti Infra Oy)

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 26.10.2018
- Mielenpitojen luettelo (id 1547606)

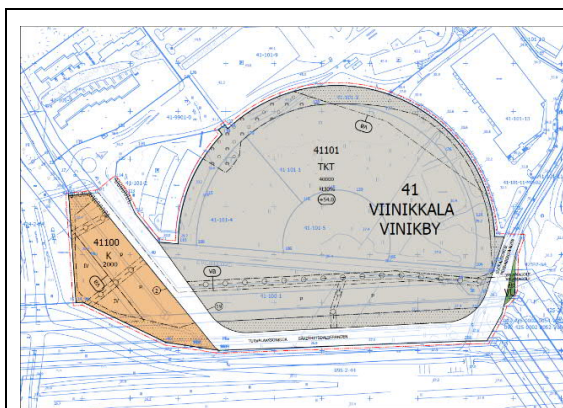
1. TIIVISTELMÄ

Suomen Pankki ja sen omistama Turvalaakson Parkki Oy ovat hakeneet Turvalaaksonkujan ja Turvalaaksonkaaren alueen toimistokorttelin ja pysäköintialueiden muuttamista teollisuus-, varasto ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TKT) ja sen laajentamista Kehä III:n suuntaan. Toimistorakennuksille vuonna 2000 asemakaavoitetun alueen toteuttamiselle ei ole ollut kysyntää ja alue on jäänyt rakentamattomaksi. Katriinantien viereinen autopaikkojen korttelialue muutetaan liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (K), jolla ei kuitenkaan sallita päivittäistavarakaupan tiloja. Turvalaaksonkuja siirretään Kehä III:n reunaan ja katualuetta on hieman laajennettava Suokalliontien itäpuoleiselle urheilu- ja virkistyspalvelujen alueelle. Suokalliontien ja nykyisen Turvalaaksonkujan kiertoliittymä poistuu ja siltä vapautuva alue liitetään osaksi urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta (VU). Kaavamuutosalueen kortteleita halkovat lukuisat sähkölinjat leveine vaara-alueineen rajoittavat rakennuksille sekä isoille puille ja istutuksille soveltuvien alueiden sijoittumista ja kokoa. Vantaan tavoitteena on vahvistaa kaupungin elinvoimaa edistämällä elinkeinoelämän kehittämistä.

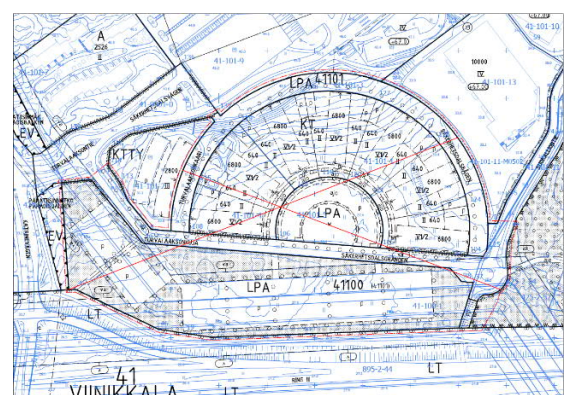
Turvalaaksonkujan siirrosta johtuen tonttien rajat muuttuvat, joten asemakaavamuutoksen yhteydessä laaditaan myös tonttijako ja tonttijaon muutos. Kortteliin 41100 muodostetaan tontti nro 2 ja kortteliin 41101 tontti nro 19. Tontin osaksi muuttuvalla Turvalaaksonkujan nykyisen katualueen osalla sijaitsee kunnallistekniikan maanalaisia verkostoja, joita on siirrettävä. Niihin liittyvistä kustannuksista vastaa asemakaavamuutoksen hakija. Asemakaavamuutokseen liittyy toteuttamis-sopimus.

Kaavamuutosalueen pinta-ala on noin 9,28 ha, josta korttelialueita on noin 8,06 ha. Kumoutuvan asemakaavan toimistokortteleiden nykyinen kokonaisrakennusoikeuden määrä on yhteensä 55 280 k-m². Asemakaavamuutoksen myötä koko kaavamuutosalueen kokonaisrakennusoikeuden määrä vähenee 13 280 k-m² ja uusi kokonaisrakennusoikeuden määrä on 42 000 k-m² (e=0,45), josta 40 000 k-m² (e=0,57) osoitetaan teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueelle (TKT) ja 2 000 k-m² (e=0,19) liike- ja toimistorakennusten korttelialueelle (K). Kaavamääräyksiä tarkistetaan nykyvaatimusten mukaisiksi erityisesti polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärän, hulevesien hallinnan sekä viherkertoimen osalta.

Vantaan kaupunkisuunnittelun laatiman kaavamuutoksen tueksi on laadittu viitesuunnitelmia ja selvityksiä yhteistyössä kaavamuutosalueen maanomistajien sekä heidän konsulttiensa Varte Oy:n, Arkkitehtuuritoimisto Ark Lab Oy:n, Pöyry Finland Oy:n, WSP Finland:n, Vireo Oy:n sekä Sipti Infra Oy:n kanssa.

Kaavamuutos 002073

Kumoutuva kaava

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaavamuutosalue on osa Helsinki-Vantaan lentoaseman eteläpuoleista Kehä III:en tukeutuvaa logistiikkavaltaista työpaikka-aluetta Helsingin metropolialueen keskellä. Viinikkala on yritysalueetta. Lentomelun johdosta alueelle ei voi sijoittua asumista.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Kaavamuutosalue sijoittuu Vantaanjokilaakson peltomaiseman itäpuoleiselle, Hyrylästä Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta Viinikkalaan ulottuvan kallio- ja moreeniylängön eteläreunan laakso-painanteeseen. Kaavamuutosalue on pääosin saviperäistä entistä peltoa, joka on alkanut metsittyä. Alueella ei ole rakennuksia eikä inventoituja luontokohteita.

Vesistöt ja vesitalous

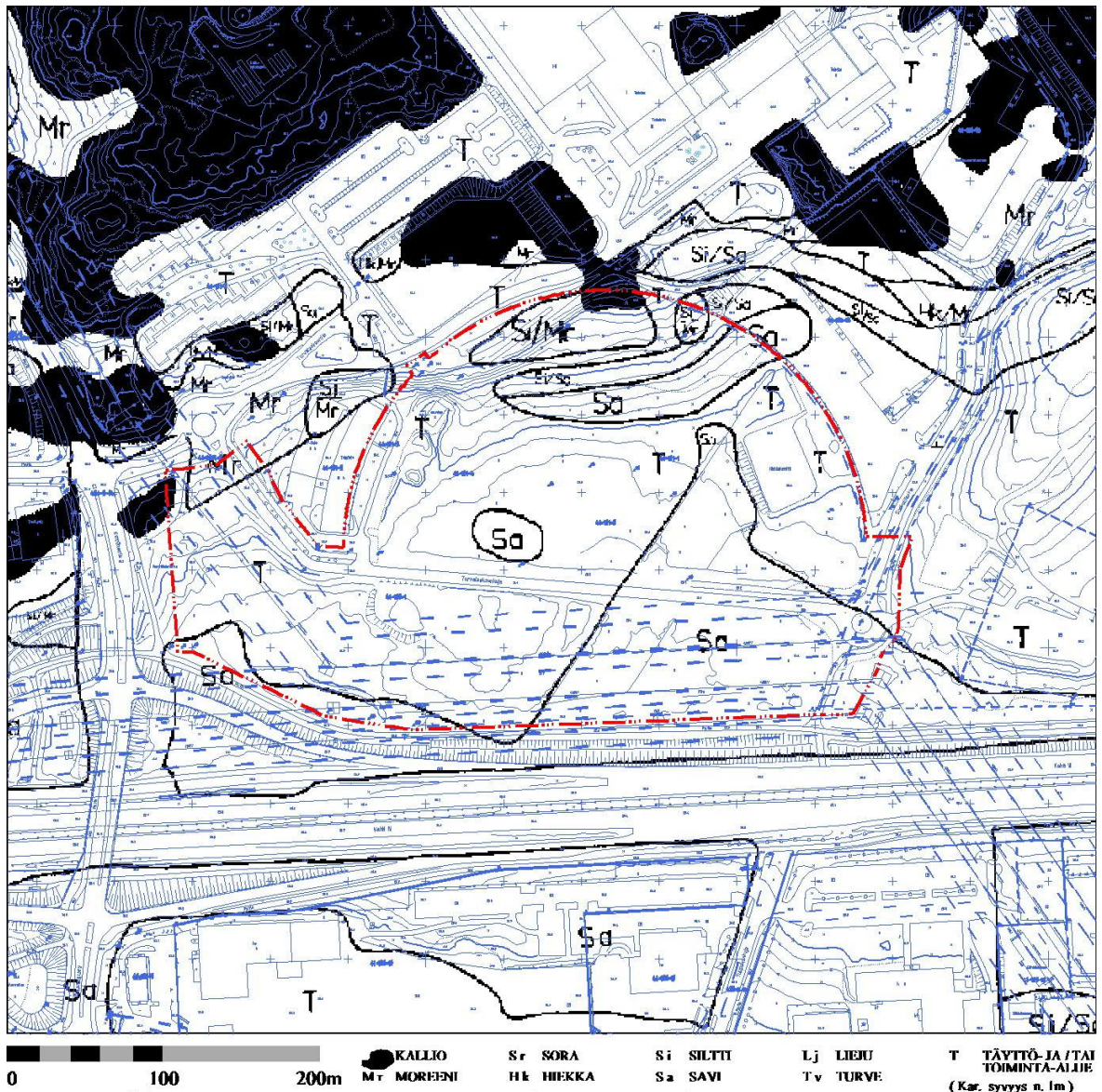
Kaavamuutosalue on Turvalaaksonkujaa lukuunottamatta rakentamatonta, saviperäistä entistä peltoa, joka on alkanut paikoin metsittyä. Kaavamuutosalueella ei ole varsinaisia vesistökohteita.

Maaperä ja topografia

Kaavamuutosalueen pohjoisosan maaperä on maalajikartan perusteella moreenia, silttiä ja savea. Alueen keskiosissa on tehty kaivua ja täyttämistä. Alueen itä- ja eteläosat ovat savea.

Kaavamuutosalueen maanpinnan taso on pohjoisosassa korkeimmillaan korkeusasemalla +43,5. Turvalaakson tien ja Turvalaaksonkujan kiertoliittymä on korkeusasemalla +35,9. Alueen keskiosa on keskimäärin korkeusasemalla +28. Kehä III:a reunustava vyöhyke on korkeusasemalla +27.

Perustamissuunnitelmien tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja –suunnitelmiin.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Asuminen, väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Aviapoliksen suuralueella sijaitseva Kehä III:en rajoittuva Katriinantiehen ja Tikkurilantiehen tukeutuva Viinikkala on yleiskaavoitettu ja asemakaavoitettu teollisuus-, varasto- ja työpaikka-alueeksi. Kaavamuutosalueella ei ole asuntoja. Viinikkalan kaupunginosassa asui vuoden 2018 alussa 71 asukasta. Viinikkalan asukasmäärä on kuluneen kymmenen vuoden aikana vähentynyt 19:llä asukkaalla.

Palvelut ja työpaikat

Vantaalla oli lähes 110 800 työpaikkaa vuoden 2016 lopussa, mikä oli 4,9 prosenttia kaikista Suomen työpaikoista. Viimeisten kymmenen vuoden aikana (2007–2016) työpaikkamäärä kasvoi lähes 7 600 työpaikalla (7,4 %), mikä on valtakunnallisestikin tarkasteltuna omaa luokkaansa. Vuoden

2016 lopussa Vantaan työpaikoista 20 prosenttia oli tukku- ja vähittäiskaupassa, 15 prosenttia kuljetuksen ja varastoinnin parissa sekä 11 prosenttia teollisuudessa. Viimeisten kymmenen vuoden aikana työpaikat ovat kuitenkin eniten lisääntyneet rakennussektorilla. Viinikkala on osa Aviapoliksen suuraluetta, jolla oli v. 2016 kolmannes (36 760) Vantaan kaikista työpaikoista. Suuralueen työpaikkojen määrä on viimeisten kymmenen vuoden aikana kasvanut kahdeksan prosenttia. Viinikkalassa oli v. 2016 työpaikkoja

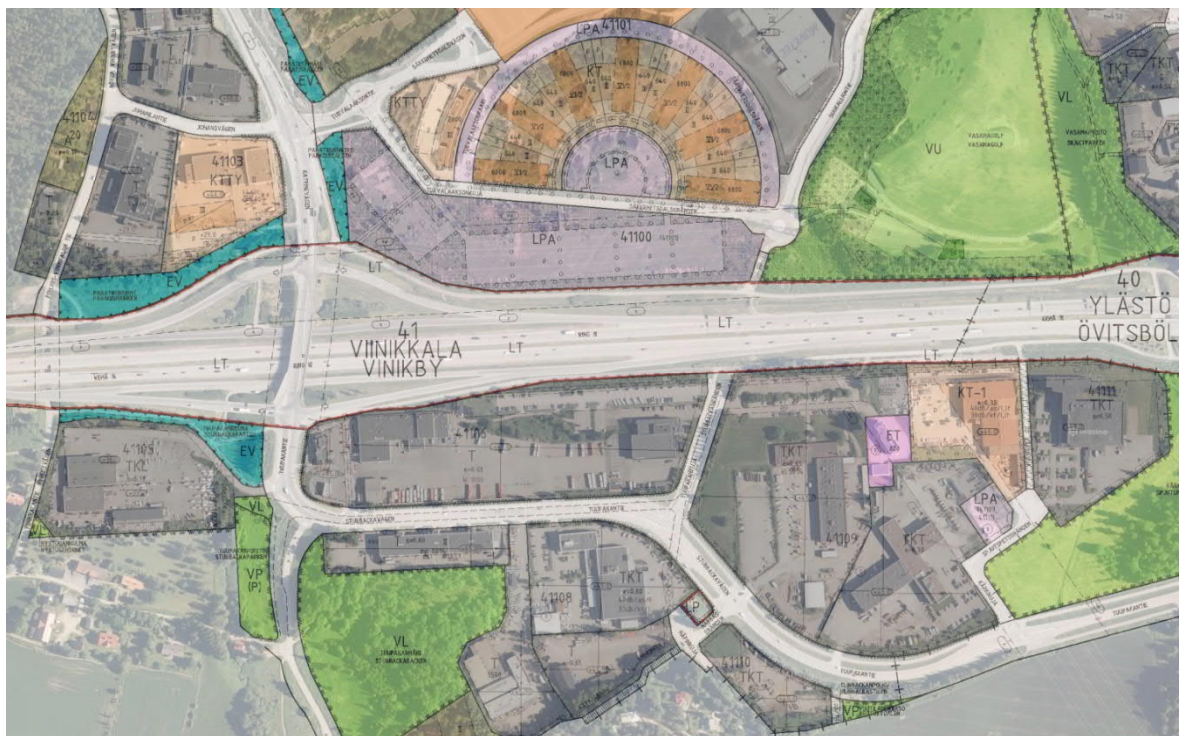
Vuoden 2016 lopussa Viinikkalassa oli 5 137 työpaikkaa ja kasvua vuoteen 2007 verrattuna oli 16,5 prosenttia. Kaavamuutosalue on rakentamaton eikä siellä ole työpaikkoja.

Yhdyskuntarakenne

Helsinki-Vantaan lentoaseman eteläpuolella sijaitseva kaavamuutosalue on Suokalliontien, Turvalaaksonkujan, Turvalaakson tien sekä Katriinantien välityksellä Kehä III:en tukeutuvaa ja rakentamassa olevaa työpaikka-aluetta.

Kaavamuutosaluetta lännessä rajaa v. 2002 rakennettu toimistorakennus, pohjoisessa Suomen Pankki, koillisessa Movetec Oy (rakennettu v. 2016; mekatroniikan, automaation, IoT:n komponenttien maahantuonti koneistus, asennus). Kaavamuutosalueen itäpuolella toimii Vasamagolf. Eteläpuolella on Kehä III ja sähkölinjoja.

Turvalaaksonkujan ja Kehä III:n sekä Katriinantien välissä on sähkön 400 kV (2 kpl) ja 100 kV voimajohtolinjat. Vantaan Energia Sähköverkot Oy:llä on tarve löytää uudelle 110 kV:n sähkölinjalle reitti alueen halki. Turvalaaksonkujan alla on maanalaisia vesi- ja viemäriputkia. Kaavamuutosalueen luoteisosassa on muuntamorakennus. Muilta osin kaavamuutosalue on rakentamaton.

Kaavamuutosalueen länsipuolelle Katriinantien, Juhanilantien ja Kehä III:n liittymäalueen kainalo-oon kortteleihin 41102 ja 41103 on teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueille (T, KTTY) asemakaavoitettu liiketilaa yhteensä 1 700 k-m², joiden sisältöä ei ole rajoitettu. Kortteleissa toimivat yritykset eivät ole vähittäiskaupan myymälöitä. Fine Foods toimittaa elintarvikkeita päivittäistavarakaupan ketjuille. Skuba Suomi Oy on kuorma-autojen, linja-autojen ja perävaunujen varaosien sekä tarvikkeiden maahantuontiin ja myyntiin erikoistunut yritys. Malmberg-Elekro Oy on sähköliiketoimintaan, tukkureille ja teollisuudelle suunnattu ammattilais- ja tukkumyymälä.

Kaavamuutosalueen ja Kehä III:n eteläpuolella Tuupakantien varrella on kortteleihin 41105 ja 41108–41111 asemakaavoitettu teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueille (T, TKL, TKT, KT-1) liiketilaa yhteensä 32 988 k-m². Niiden liiketilat eivät saa olla automarket/supermarket- tai päivittäistavarakaupan tiloja. Liiketiloja on toteutettu 28 437 k-m² ja niissä on moottoripyörien, veneiden, moottoreiden, maansiirtokoneiden sekä teollisuuden tuotteiden ja teknisen kaupan alan myyntiä (Yamaha Center, KTM Nordic, Team Örthen Oy, Bike World, Brandt, Volvo Construction Equipment Oy, IKH, Masino). Teollisuusrakennusten korttelissa 41106 on liiketilojen rakennusoikeutta yhteensä 1 000 k-m², eikä niiden sisältöä ole rajoitettu. Korttelissa on linja-auton varikko, eikä liiketiloja ei ole toteutettu. Ko. Tuupakantien alueella on liiketilojen rakennusoikeutta yhteensä 33 988 k-m².

Kaupunkikuva

Aluetta leimaavat Kehä III ja isot logistiikkakiinteistöt laajoine liikennöintipihoineen. Kaavamuutosalue on metsittyvää peltoa ja näkyy merkittävästi etelään Kehä III:lle.

Viistoilmakuva v. 2016 idästä katsottuna. Kaavamuutoksen likimääräinen aluerajaus on osoitettu keltaisella viivalla.

Virkistys

Kaavamuutosalueen itäreunassa Suokalliontien itäpuolella on osa Vasamagolf-nimistä urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta. Kaavamuutosalueen ulkopuolella Vasmagolfin itäpuolella on Vasamapuiston lähivirkistysalue. Kaavamuutosalueella ei ole kaavoitettuja eikä toteutettuja ulkoilureittejä.

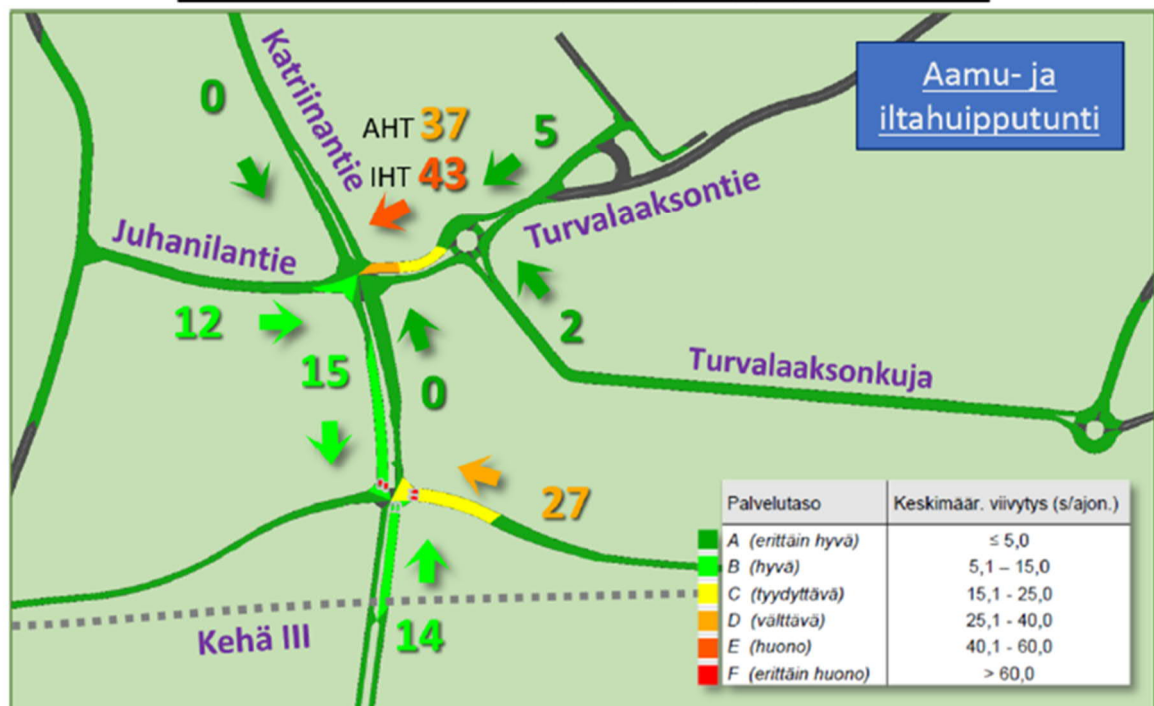
Liikenne

Kaavamuutosaluetta rajaa etelässä Kehä III. Kaavamuutosalue liittyy Turvalaaksonkujan ja Turvalaakson tien välityksellä alueen pääkatuverkostoon Katriinantiehen, jolla on liikennevalo-ohjattu eritasoliittymä Kehä III:lle. Turvalaaksonkuja on Katriinantien ja Suokalliontien välinen yhdyskatu. Suokalliontieltä on yhteys pääkatuverkostoon Tikkurilantielle.

WSP Finland on laatinut asemakaavamuutosta varten liikenneselvityksen. Katriinantien ja Turvalaakson tien sekä Turvalaakson tien ja Turvalaaksonkujan liittymien liikennemäärätiedot perustuvat tiistaina 20.11.2018 klo 7:30–8:30 ja 15:00–16:00 suoritettuun liikennelaskentaan. Raskaan liikenteen osuus on noin 30 %.

Selvityksen mukaan Katriinantien nykyinen liikenne vaikeuttaa kääntymistä Turvalaakson tieltä vasemmalle etelän suuntaan Katriinantielle (kohti Kehä III:a). Iltaruuhkassa vasemman ryhmittymiskaistan jono ylittää hetkittäin Turvalaakson tien ja Turvalaaksonkujan kiertoliittymään asti, mutta ei aiheuta laajempia häiriöitä.

Keskimääräinen viivytys (s/ajon) ja palvelutaso

Kehä III:lta idän suunnasta Katriinantielle johtavalla rampilla liikenteen keskimääräinen viivytys Katriinantielle käännyttyäessä on 27 sekuntia ja palvelutaso on välttävä. Rampin jonot purkautuvat yhden vihreän aikana. Rampin muilla tulosuunnilla palvelutaso on hyvä tai erittäin hyvä.

Kehä III:lla on Katriinantien eritasoliittymässä sekä Vasamapuiston itäosassa sijaitsevan kevyen liikenteen alikulun kohdalla pysäkiparit sekä länteen että itään johtaville bussilinjoille (572, 572K, 574, 616). Katriinantien eritasoliittymässä ja Tuupakantiellä ovat pysäkit bussilinjalle 575.

Turvalaaksonkujan pohjoisreunaan tarkoitettu kevyen liikenteen väylä on pääosin jäänyt toteuttamatta. Kehä III:n pohjoisreunassa on aluetta halkova kevyen liikenteen väylä, jolta on yhteydet Suokalliontielle, Katriinantielle sekä Kehä III:n varren linja-autopysäkeille.

Uudenmaan ELY-keskus on käynnistänyt Kehä III:n parannushankkeen (Vantaankoski-Pakkala), jonka tarkoituksena on toteuttaa sekä itään että länteen johtaville väylän ajoradoille lisäkaistat. Siihen sisältyy myös joukkoliikenteen sujuvoittaminen mm. pysäkkijärjestelyitä ja niille johtavia kvl-yhteyksiä parantamalla.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Katriinantien ja Suokallionkujan yhdistävän Turvalaaksonkujan alla sekä Katriinantien itäreunassa olevan kumoutuvan asemakaavan autopaikkojen LPA-korttelialueen (kaavamuutoksen uusi liike-

ja toimistorakennusten korttelialue) halki kulkevat v. 2001 rakennetut runkovesijohdot DN225 ja DN315.

Kaavamuutosalue kuuluu nykyisin Myyrmäen painepiiriin, jonka yläsäiliö (tilavuus 4500 m³, HW = +96.00 ja LW = +82.00) sijaitsee Myyrmäessä. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta.

Jätevesiviemärointi

Katriinantien ja Suokallionkujan yhdistävän Turvalaaksonkujan alla sekä Katriinantien itäreunassa olevan kumoutuvan asemakaavan autopaikkojen LPA-korttelialueen (kaavamuutoksen uusi liike- ja toimistorakennusten korttelialue) halki kulkevat v. 2001 rakennetut jätevesiviemärit DN 200 sekä DN315.

Alueen jätevedet johdetaan Kehä III varressa sijaitsevaan runkoviemäriin, josta ne johtuvat Vouttilan jäteveden pumppaamon kautta Espoon viemäriverkostoon ja edelleen Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemärointi

Turvalaaksokujalle laskee idän suunnasta vuonna 2001 rakennettu DN315 hulevesiviemäri ja lännen suunnasta vuonna 2001 rakennettu DN600 hulevesiviemäri. Hulevedet johtuvat viemäriässä Kehä III:n alitse, josta ne kulkeutuvat lopulta Onkiojaan.

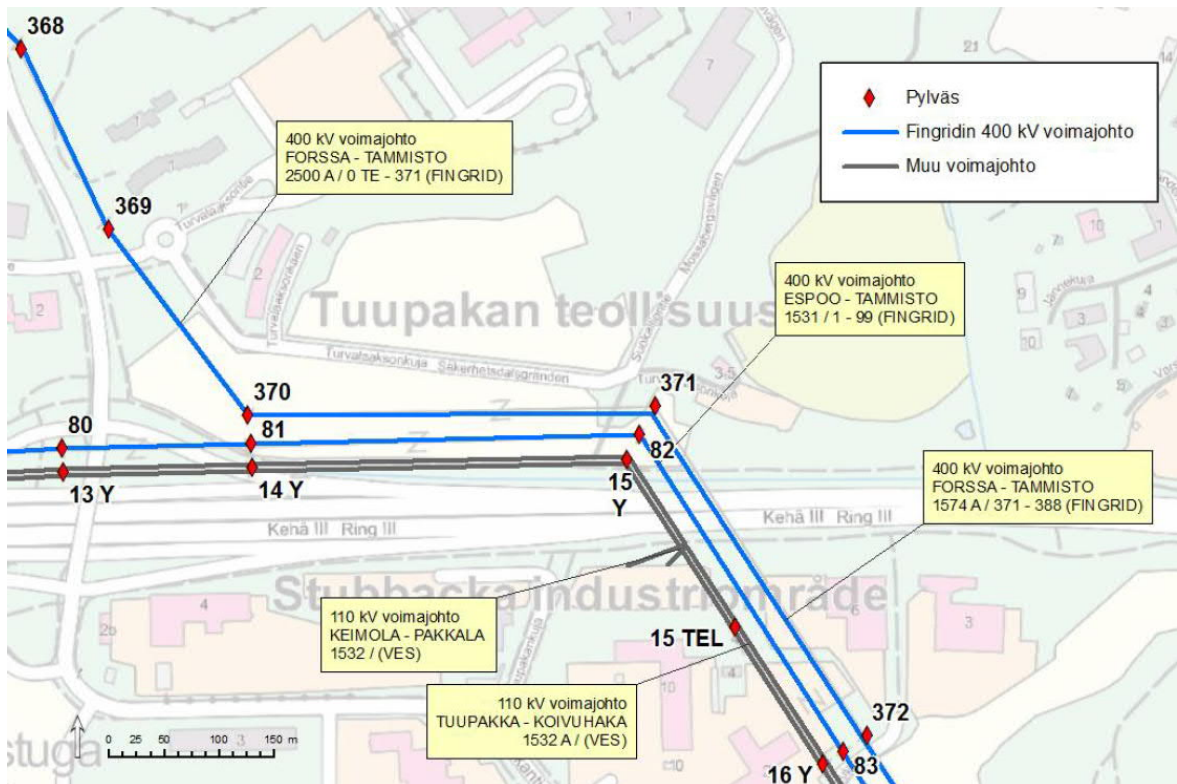
Kaukolämpö

Kaavamuutosalue on kaukolämpöverkon piirissä. Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputket sijaitsevat kaavamuutosalueen reunoilla Suokalliontien ja Turvalaaksontien katualueilla.

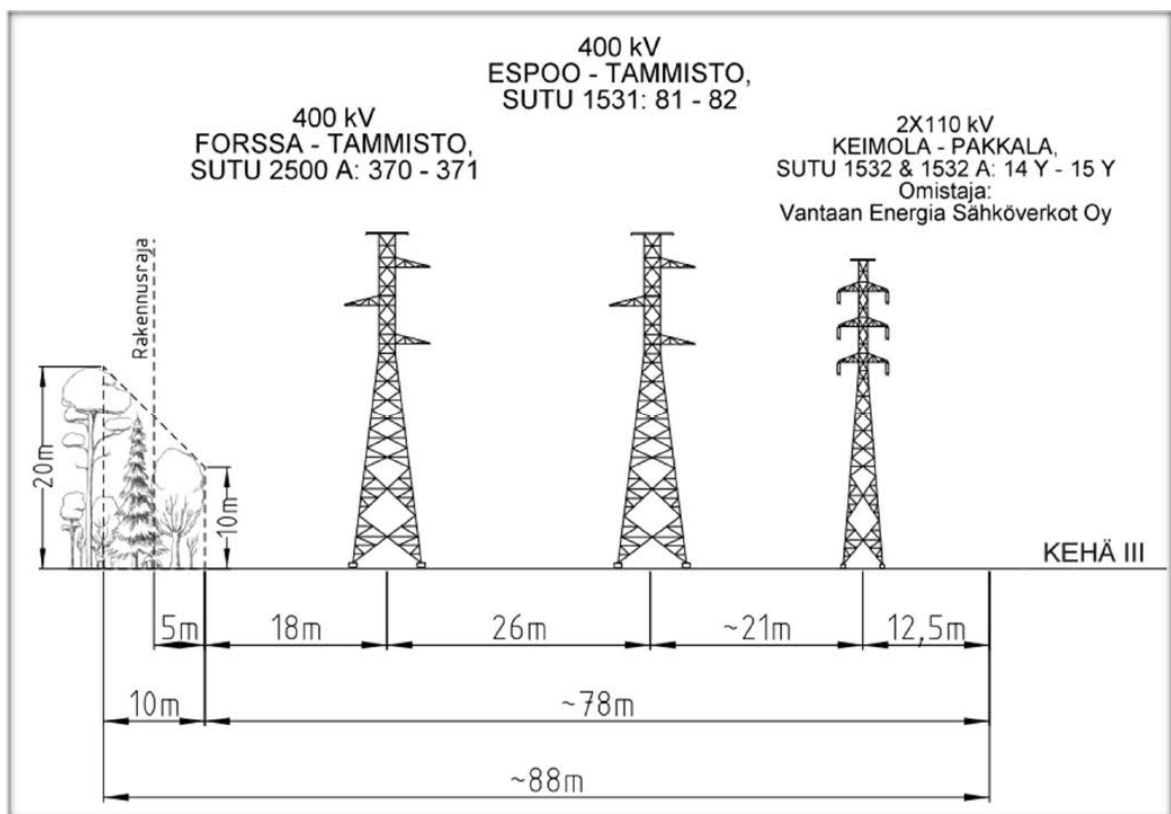
Sähköverkko

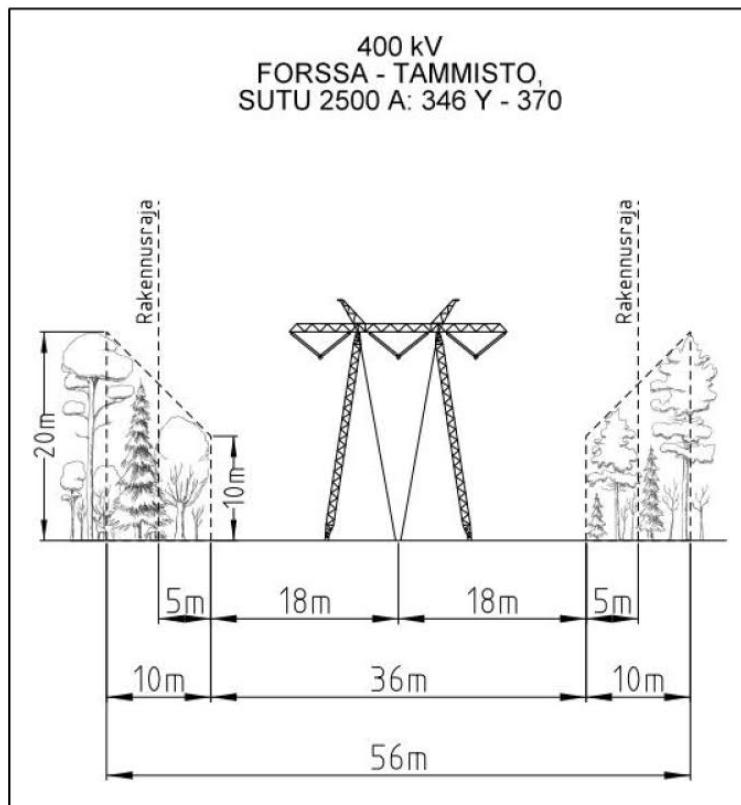
Kaavamuutosalueen eteläreunassa Kehä III:a vasten ovat sähkön 400 kV (2 kpl, Fingrid) ja 110 kV (Vantaan Energia Sähköverkot Oy) voimajohtolinjat. Pohjoisempi 400 kV:n sähkölinja kääntyy Katriinantien reunaan ja jatkuu pohjoiseen. Vantaan Energia Sähköverkot Oy:llä on tarve löytää uudelle 110 kV:n sähkölinjalle reitti alueen halki.

Kaavamuutosaluetta ympäröivät Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n sähköverkon keskijännite- maakaapelit (20 kV) sekä pienjännitemaakaapeleita (0,4 kV).

Fingridillä on pitkän aikavälin tavoitteena päivittää voimajohtojen rakennusrajat johtoalueen ulko-reunaan siten, että rakennusrajoitusalue kattaa koko voimajohtoalueen.

Fingrid on antanut hankkeesta Varte Oy:lle myös erillisen risteämälausunnon (5.12.2018, tunnus AC-2500A-8-46). Risteämälausunnossa otetaan yksityiskohtaisemmin kantaa rakentamiseen ja turvallisuusnäkökohtiin voimajohtojen näkökulmasta.

Ympäristöhäiriöt

Kaavamuutosalue on Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikenteen lentomeluviyöhykkeellä, jolla melutaso L_{DEN} on yli 60 dB. Vantaan kaupungin rakennusjärjestyksen perusteella se edellyttää toimistotilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 35 dB.

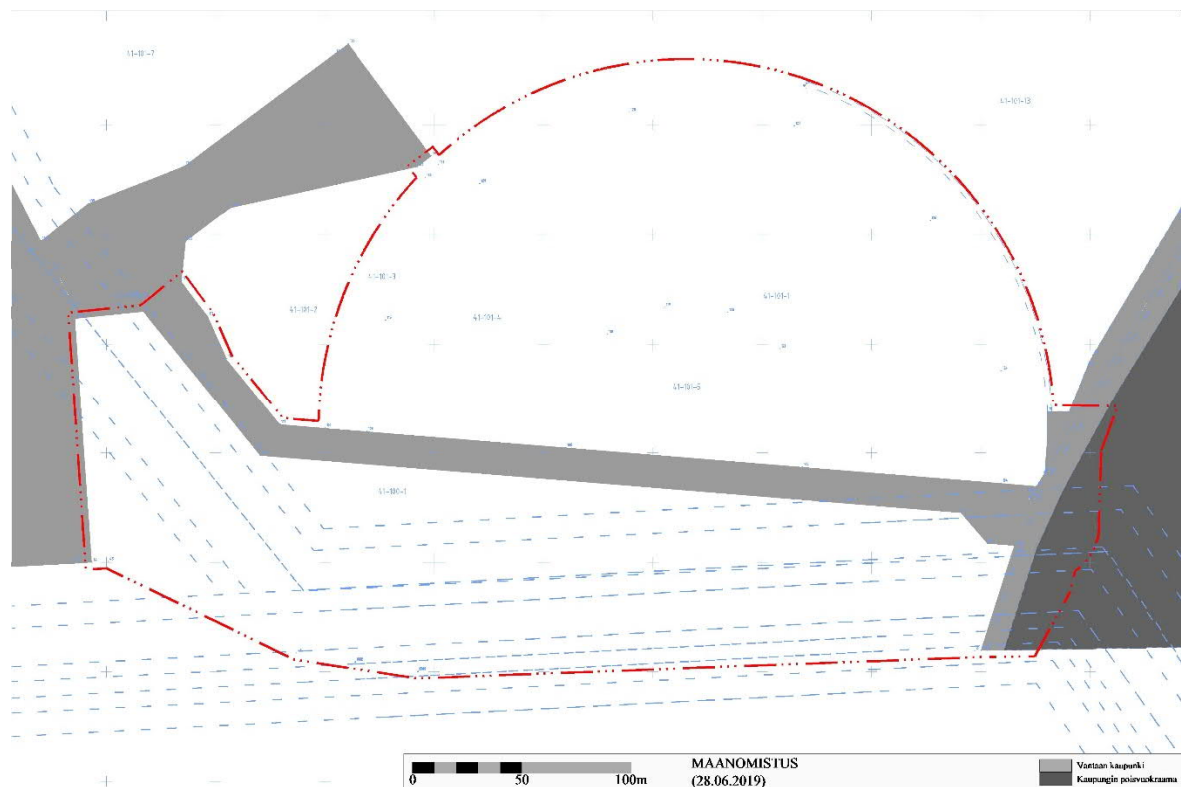
Vantaan nykytilanteen liikennemäärästä on vuoden 2016 liikennetiedoilla tehty Vantaan kaupungin ympäristömeludirektiivin mukainen meluselvitys 2017. Sen perusteella Kehä III:n liikenteen aiheuttaman melun päiväajan keskiäänitaso L_{Aeq} 7–22 kahden metrin laskentakorkeudella on aivan Kehä III:n reunassa sähkön voimajohtojen alla 70–75 dB ja voimajohtojen ja nykyisen Turvalaaksonkujan välissä 65–70 dB. Tulevat rakennukset sijoittuvat alueille, joille kohdistuu tieliikennemelua 60–65 dB. Se edellyttäisi toimistotilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 30 dB.

Kaavamuutosalueen merkittävin ympäristöhäiriö aiheutuu lentoliikenteen melusta.

Erityistoiminnot

Kaavamuutosalueella on sähkön voimajohtojen vaara-alueita (kts. 2.1.3 > Sähköverkko).

2.1.4 Maanomistus

Kaavamuutosalueen kumoutuvan asemakaavan toimistorakennusten korttelialueiden (KT) omistuksesta on tehty Suomen Pankin ja Aberdeen European Balanced Property Fund Sicav-Fis:n välinen esisopimus. Kumoutuvan asemakaavan autopaikkojen korttelialueet (LPA) omistaa Suomen Pankin omistama Turvalaakson Parkki Oy.

Kumoutuvan asemakaavan osat Turvalaaksonkujan ja Suokalliontien katualueista sekä Vasamagolf-nimisestä urheilu- ja virkistyspalveluiden alueesta (VU) omistaa Vantaan kaupunki.

Tunnus	Maanomistaja	Pinta-ala (ha)
92-41-100-1	Turvalaakson Parkki Oy / Suomen Pankki	3,54
92-41-101-1	Suomen Pankki	2,28
92-41-101-3	Turvalaakson Parkki Oy / Suomen Pankki	0,99
92-41-101-4	Suomen Pankki	0,84
92-41-101-5	Turvalaakson Parkki Oy / Suomen Pankki	0,65
92-425-2-54	Vantaan kaupunki (VU- sekä katualuetta)	0,99
Yhteensä		9,28

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

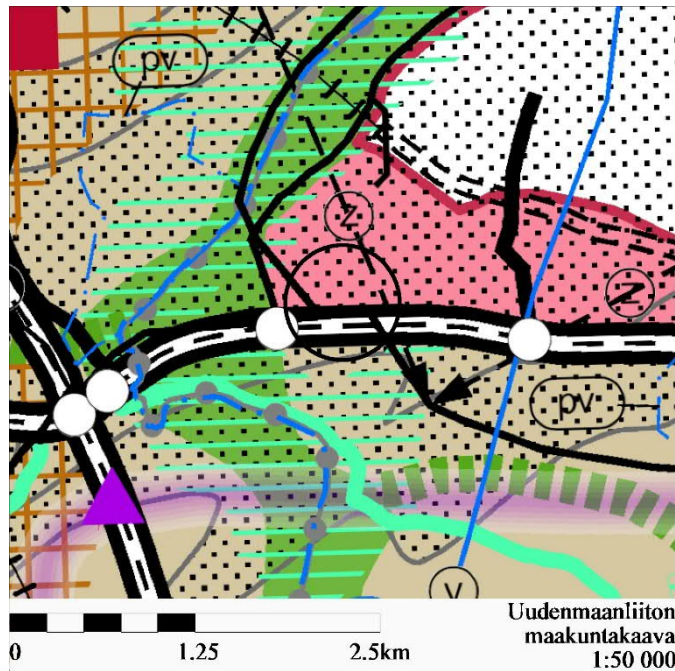
2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien ja 1.4.2018 voimaan tulleiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja, luoda edellytykset monipuoliselle asuntotuotannolle sekä parantaa elinkeinojen ja yritystoiminnan uudistumismahdollisuuksia. Niillä

myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne tukeutuvat olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen ja ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa. Virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta huolehditaan. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 3 ja 4.

Maakuntakaava

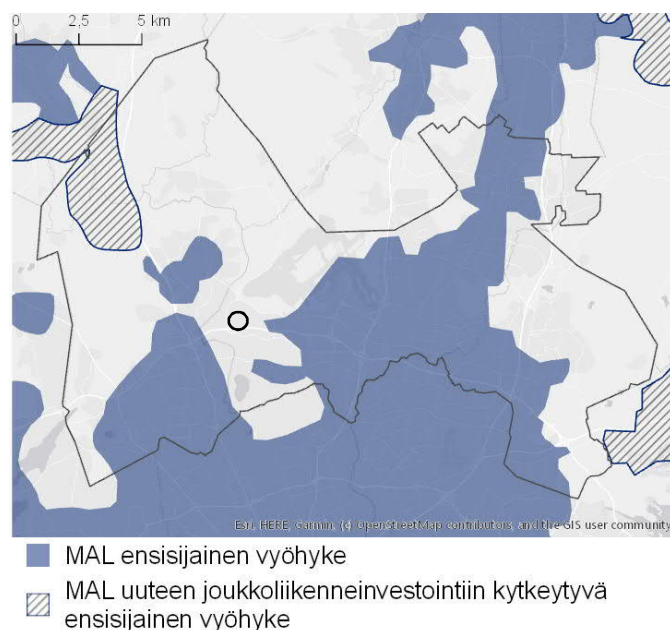

Kehä III:n rajoittuva asemakaava-muutosalue on työpaikka-alue () ja Helsinki – Vantaan lentoaseman lentomelualue 2 (), jolla melutaso L_{DEN} on yli 60 dBA. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota mm. hulevesien hallintaan ja varauduttava sään ääri-ilmiöihin.

Muutosalueen länsireunassa sekä eteläosassa Kehä III:n reunassa kulkee 400 kV sähkön voimajohto (). Muutosalueen itäpuolelle on osoitettu 110 kV voimajohdon tai merkittävän merikaapelin yhteystarve ().

Ympäristöministeriö on vahvistanut Uudenmaan maakuntakaavan 8.11.2006, 1. vaihemaakuntakaavan 22.6.2010, 2. vaihemaakuntakaavan 30.10.2014 ja 3. vaihemaakuntakaavan 14.12.2012. Kaavahanke on maakuntakaavojen mukainen.

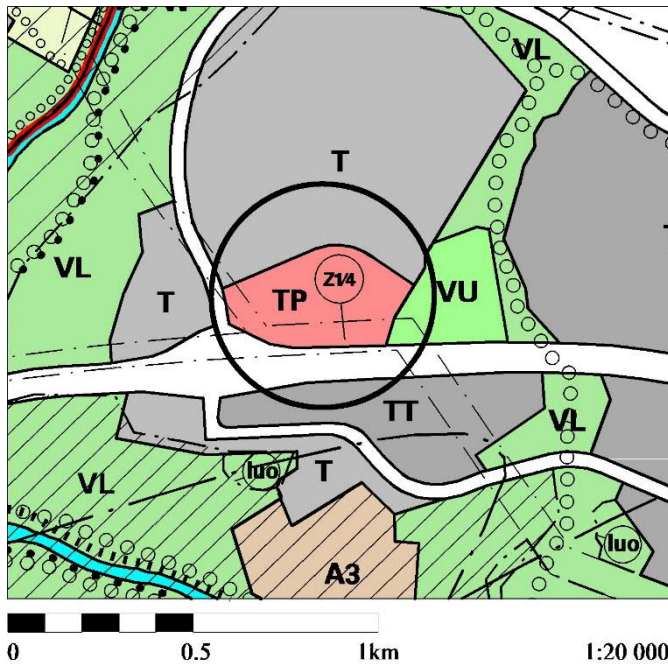
Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma MASU 2050

MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua.

Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty mm. että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määrävä tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettävälle maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille. MAL 2019 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019. MAL 2019 -suunnitelman pohjalta valmistellaan ja neuvotellaan MAL-sopimus 2020–2023 valtion, seudun kuntien ja HSL:n kesken.

Yleiskaava

Muutosalue on työvoimavaltaisia ja ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia toimisto-, tuotanto- ja palvelutyöpaikkoja varten varattua työpaikka-alue (TP), joka sijaitsee L_{DEN} yli 60 dB lentomeluviyöhykkeellä 1 (m1).

Muutosalueelle on Kehä III:a vasten osoitettu voimansiirtolinja 110 kV + 400 kV (Z1/4) sekä Katriinantietä vasten 400 kV (Z4).

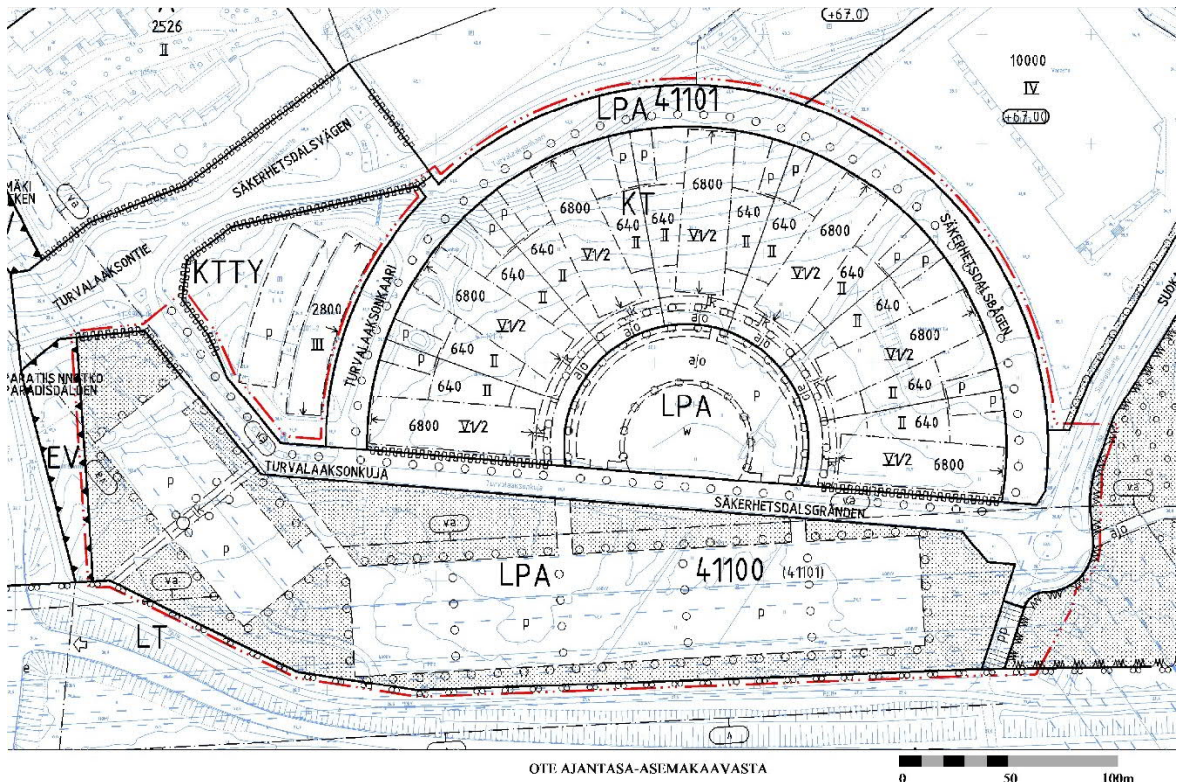
Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009. Kaavamuutos on yleiskaavan mukainen.

Asemakaava

Turvalaaksonkujan katualueella sekä korttelissa 41101 Turvalaaksonkaaren autopaikkojen korttelialueella (LPA) on voimassa kaupunginvaltuuston 11.12.2006 hyväksymä asemakaavan muutos nro 001899. Alueille on osoitettu puurivit (o o).

Korttelin 41101 eteläosassa sekä korttelissa 41100 on voimassa kaupunginvaltuuston 19.6.2000 hyväksymä asemakaavan muutos nro 001511. Toimistorakennusten korttelialueelle (KT) saa rakentaa seitsemän enintään viisikerroksista rakennusta ja niille ullakot (V1/2). Kunkin rakennuksen rakennusoikeuden määrä on enintään 6 800 k-m². Rakennukset yhdistyvät toisiinsa enintään kaksikerroksisilla (II) osilla, joiden kokonaisrakennusoikeuden määrä on enintään 12 x 640 k-m². Rakennusten ja Turvalaaksonkujan välissä on autopaikkojen korttelialue (LPA), ajoyhteyksiä (ajo), jalkakululle varattuja alueen osia (jk), puurivejä (o o) sekä ohjeellinen tekolampi (w). Kortteli 41100 on korttelin 41101 käyttöön tarkoitettua autopaikkojen korttelialuetta (LPA), josta valtaosa on sähkön voimajohtojen vaara-alue (va).

Kaavamuutosaluetta ei ole Turvalaaksonkujaa lukuun ottamatta rakennettu. Asemakaava voidaan katsoa vanhentuneeksi, ellei se ei ole toteutunut 13 vuoden aikana (MRL 60 §).

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa asemakaavan laatimiseksi.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Kaavamuutosta on hakenut Suomen Pankki Oy ja sen omistama Turvalaakson Parkki Oy. Kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 12.10.2018. Kaavamuutos on tullut vireille 26.10.2018 numerolla 002073.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- vantaalaiset asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: kaupungin museo, kaupunkisuunnittelu, kiinteistöt ja asuminen, kuntatekniikan keskus, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä ja niihin liittyvästä mielipiteiden kuulemisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan kaupungin asukaslehdessä 27.10.2018, kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille ja naapureille sekä sähköpostilla viranomaisille. Kirjeet ja sähköpostit ovat sisältäneet 26.10.2018 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

Mielipiteiden kuulemisen (26.10.–7.12.2018) yhteydessä saatiin 5 viranomaiskannanottoa sekä 1 mielipide. Muita mielipiteitä ei jätetty. Kaavoittajan keskeiset huomiot on osoitettu (→kursiivilla).

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymällä (HSL) sekä Vantaan kaupungin museolla ei ollut huomautettavaa asemakaavamuutoksesta ja sen lähtökohdista. Alueella ei ole rakennetun kulttuuriympäristön kohteita eikä kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

KOy Vantaan Suokalliontie 9: Käyttötarkoituksen muutos logistiikka-varastokäyttöön on hyväksyttävää. Alueen katujen ja Kehä III:n liikenne on vilkasta ja sisältää paljon raskasta liikennettä. Turvalaakson tien ja Katriinantien liittymää tulee kehittää siten, että raskas kalusto pääsee sujuvasti liittymästä Katriinantielle sekä Kehä III:n suuntaan. Liikennevalot olisivat paras ratkaisu. Kiertoliittymät Suokalliontie/Turvalaaksonkuja sekä Turvalaakson tie/Turvalaaksonkuja tulisi poistaa ja muuttaa raskaalle liikenteelle sopiviksi. Wihurin ja Postin terminaalien liikenne rasittaa jo nykyisellään Tikkurilantien ja Suokallion tien sekä Suokallionkujan sekä Katriinantien risteyskohtia. Liikennevalot myös näihin risteyskohtiin helpottavaisivat raskaalla kalustolla liikkumista.

(→ Kaavamuutosta varten on laadittu erillinen liikenneselvitys. Suokallion tien ja Turvalaaksonkujan kiertoliittymä on poistettu ja liittymä muutettu läpiajettavaksi.)

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n suur-, keski- ja pienjännitejohtoja sekä Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Asemakaavan muutosalueen suunnittelualueella sijaitsee myös Fingridin 400 kV kantaverkko. Johtojen ympärille on määritelty rakentamisen rajoituksia ja turvaetäisyyksiä. Alueelle etsitään reittiä Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n uudelle 110 kV voimajohtolle, jonka tilantarve tulisi huomioida. Selvitystyötä jatketaan yhdessä kaavamuutoksen hakijan ja Vantaan kaupungin kanssa. Mikäli sähköverkkojen tai kaukolämmön maakaapeleita ja putkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

(→ Rakennusrajoitusalueet on huomioitu vaara-alueina asemakaavamuutoksessa. Uudelle 110 kV:n voimajohtolle on osoitettu reitti uuden TKT-korttelialueen itäreunaan.)

Fingrid Oyj: Asemakaava-alueelle sijoittuu Fingrid Oyj:n 400 kV (kilovoltin) voimajohtot Espoo - Tammisto ja Forssa - Tammisto. Osuudella, jossa em. voimajohtot ovat rinnakkain Kehä III suunnaisesti, voimajohtoja varten on lunastettu kiinteistön käyttöoikeuden supistus noin 98 metriä leveälle yhteiselle johtoalueelle. Rakennusraja ulottuu voimajohtojen pohjoispuolella 23 metrin päähän Fingridin 400 kV voimajohtoon (SUTU 2500 A) keskilinjasta. Katriinantien suunnaisella osuudella Fingridin 400 kV voimajohto Forssa-Tammisto (SUTU 2500 A) erkane muista johdoista. Sitä varten on lunastettu kiinteistön käyttöoikeuden supistus 56 metriä leveälle johtoalueelle (pylvästä 370 pohjoiseen). Rakennusrajoitusalue ulottuu 23 metrin etäisyydelle voimajohtoon keskilinjasta. Samalla johtoalueella Fingridin voimajohtojen kanssa on myös osin Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n 2 x 110 kV voimajohtot. Fingrid on antanut hankkeesta Varte Oy:lle myös erillisen risteämäläusannon (5.12.2018, tunnus AC-2500A-8-46), jonka täydennys on tekeillä. Risteämäläusunnossa otetaan yksityiskohtaisemmin kantaa rakentamiseen ja turvallisuusnäkökohtiin voimajohtoon näkökulmasta 400 kV johtojen Forssa–Tammisto sekä Espoo–Tammisto pohjoispuolella pylväsvälillä 370–371.

(→ Rakennusrajoitusalueet on huomioitu vaara-alueina asemakaavamuutoksessa.)

HSY: Asemakaavamuutosalueella sijaitsevat jakeluvesijohto sekä jäteveden ja huleveden keräilyviemärit. Ne sijoittuvat voimassa olevaan asemakaavaan merkityille johtokuja- sekä katualueille. Jatkosuunnittelussa tarkentuvat johtosiirrot tulee suunnitella ja toteuttaa hankkeen yhteydessä yhteistyössä HSY:n kanssa. Suunnitelmat hyväksytetään HSY:llä. Asemakaavan laatimisen johdosta muodostuvien uusien tonttien kytkentä vesihuoltoon sekä johtosiirrot tarkastellaan kaavoituksen edetessä ja esitetään kaavaselostuksen osana vesihuollon esisuunnitelmassa. Johtosiirtokustannuksista vastaa asemakaavamuutoksen hakija. Varsinaisen katualueen ulkopuolelle jäävälle vesihuollolle tulee kaavassa esittää vähintään kuusi metriä leveät johtokujat.
(→ Johtosiirrot on suunniteltu yhteistyössä HSY:n kanssa. Katualueiden ulkopuolelle korttelialueiden sisälle jääville vesihuollon maanalaisille putkille on osoitettu johtokujat kaavakartalla.)

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen.

Fingrid on antanut hankkeesta Varte Oy:lle erillisen risteämälausunnon (5.12.2018, tunnus AC-2500A-8-46). Risteämälausunnossa otetaan yksityiskohtaisemmin kantaa rakentamiseen ja turvallisuusnäkökohtiin voimajohdon näkökulmasta.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut kaupunginhallituksen 26.8.2019 päätöksellä MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä 11.9.–10.10.2019 ja kaupunkisuunnittelu on pyytänyt siitä lausunnot Uudenmaan ELY-keskukselta, Helsingin seudun ympäristöpalveluilta (HSY), Fingrid Oy:ltä, Vantaan Energia Oy:ltä sekä Finavialta.

Kaavamuutosehdotuksesta ei jätetty yhtäkään muistutusta.

Lausuntoja saatiin 5 kpl. Lausuntojen huomioiminen on esitetty kunkin lausunnon yhteydessä kursiivilla ja merkeillä (→).

Uudenmaan ELY-keskus: Asemakaavaehdotus tarkentaa onnistuneesti voimassa olevaa yleiskaavaa ja ottaa myös huomioon valmisteltavana olevan yleiskaavamuutoksen.

Asemakaava-alue rajautuu etelässä Kehä III:een (kantatie 50). Asemakaavassa on siirretty Turvalaaksonkujan katualue Kehä III:n pohjoisreunaan. Lisäksi Turvalaaksonkujan ja Suokalliontien kävely- ja pyöräliikenne on ohjattu käyttämään nykyistä Kehä III:n liikennealueella sijaitsevaa kävelyn ja pyöräilyn väylää. Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan molemmat toimenpiteet ovat mahdollisia.

Asemakaava mahdollistaa logistiikkakiinteistön sekä liike- ja toimistorakennusten korttelialueen toteuttamisen. Uusien toimintojen sijoittaminen alueelle edellyttää liikenneselvityksen mukaan liikennevalo-ohjauksen toteuttamista Katriinantien ja Turvalaaksontien liittymään. Uudenmaan ELY-keskus pitää tärkeänä, että liikennejärjestelyillä varmistetaan se, ettei haittavaikutuksia Kehä III:n liikenteelle aiheudu. Tämän vuoksi on tarpeellista varautua toteuttamaan tulevaisuudessa tarvittaessa myös muita liikenneselvityksessä tunnistettuja jatkotoimenpiteitä, joilla varmistetaan Kehä III:n liikenteen toimivuus. Näitä toimenpiteitä ovat vapaa oikea Kehä III:lta Katriinantielle kääntyville, kaksi suoraan menevää kaistaa Katriinantielle sekä liikennevalojen säätö.

(→ Jonoutuva liikenne heikentää Turvalaaksontien ja Turvalaaksonkujan liikenteen palvelutason erittäin huonoksi, ellei liikenneselvityksessä suositeltuja toimenpiteitä toteuteta. Kehä III:n liikenteen sujuvuutta lisäliikenne ei kuitenkaan heikentäisi. Liikenneselvityksessä suositellaan liikennevalo-ohjausta Turvalaaksontien ja Katriinantien sekä Kehä III:n ja Katriinantien liittymiin ja jatko-toimenpiteinä mm. lisäkaistajoa yms. järjestelyjä, jotta myös Turvalaaksontien ja Turvalaaksonkujan liikenne olisi sujuvaa. Tällöin Turvalaakson alueen ja Kehä III:n liikenteen sujuvuus voidaan varmistaa liikennevalojen säädöillä. Mikäli Katriinantielle tarvitaan lisäkaistoja ja Kehä III:n ja Katriinantien ramppi liittymään vapaa oikea Kehä III:lta Katriinantielle kääntyville, on ne mahdollista toteuttaa asemakaavojen katu- ja liikennealuevarausten puitteissa.)

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY): Suunnittelualueen lähimmät verkostoyhteydet sijaitsevat Turvalaaksonkujalla ja Suokalliontiellä. Turvalaaksonkujalla kulkevat jakeluvesijohdot DN 225 ja DN 315, jätevesiviemärit DN 200 sekä DN 315. Suokalliontiellä jakeluvesijohto DN 225 ja jätevesiviemäri DN 200. Turvalaaksokujalle laskee idän suunnasta rakennettu DN 315 hulevesiviemäri ja lännen suunnasta rakennettu DN 600 hulevesiviemäri. Hulevedet johtuvat viemäriässä Kehä III:n alitse, josta ne kulkeutuvat lopulta Onkiojaan.

Kaavamuutoksen myötä Turvalaaksonkujan katualueesta muutetaan noin 330 m pituinen osuus osaksi TKT-korttelialueen logistiikkakiinteistöä. Täten jakeluvesijohto DN 225 ja jätevesiviemäri DN 200 tulee siirtää noin 250 metrin pituiselta osuudelta. Kyseiselle tontille tulee merkitä vähintään 8 metriä leveä johtokuja.

Kaavamääräyksenä tulee lisäksi mainita, että johtokuja-alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä eikä rakenteita, täyttöjä, maanleikkauksia eikä istutusta puita tai pensaita. Johtosiirrot tulee suunnitella ja toteuttaa hankkeen yhteydessä ja sen kustannuksella yhteistyössä HSY:n kanssa. Suunnitelmat tulee hyväksyttäväksi HSY:llä.

(→ Useista maanalaisista vesi-, viemäri- yms. putkista koostuvat maanalaisia johtoja varten varatut alueiden osat on osoitettu kaavakartalle 8 m levyisinä. Kaavamerkintä "Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa." johtaa rakentamisen luvituksessa siihen, että johtokujalle ei voi rakentaa rakennuksia tms. kiinteitä rakennelmia. Kaavamääräykset myös edellyttävät, että maanalaisia johtoja varten varatut alueiden osat on toteutettava siten, että putkien painuminen on estetty ja putkien kunnossapito on mahdollista tehdä helposti eikä alueiden osille saa istutusta puita ja syväjuurisia pensaita. Kaavamuutoksen toteuttamissopimuksessa edellytetään, että johtosiirrot tulee suunnitella ja toteuttaa hankkeen yhteydessä ja sen kustannuksella yhteistyössä HSY:n kanssa. Suunnitelmat tulee hyväksyttäväksi HSY:llä.)

Fingrid Oyj: Asemakaava-alueelle sijoittuvat Fingrid Oyj:n 400 kV (kilovoltin) voimajohdot Espoo - Tammisto ja Forssa - Tammisto. Samalla johtoalueella Fingridin voimajohtojen kanssa on myös osin Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n 2 x 110 kV voimajohdot. Olemme lausuneet kaavaluonnoksesta 13.12.2018. Kaavaehdotukseen on merkitty lunastetun voimajohtoalueen rakennusrajotusalue merkinnällä vaara-alue (v). Korttelialueiden määräyksiin on tuotu tärkeitä tietoja johtoalueista, mutta ne ovat hieman epätarkasti ilmaistu:

Teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueen TKT 41101 määräyksessä lukee: "Rakennusrajotusalue ulottuu 23 metrin etäisyydelle 400 kV voimajohdon keskilinjaa kummallekin puolelle. Rakennusrajotusalue ulottuu 12,5 metrin etäisyydelle 110 kV voimajohdon keskilinjaa kummallekin puolelle". Johtoalue, jossa on rinnakkain useita voimajohtoja, tulee kaavassa käsitellä yhtenä johtoalueena (eikä erotella sen yksittäisten johtojen päällekkäisiä vyöhykkeitä, jotka ovat vaikeita hahmottaa eikä niillä ole käytännön merkitystä). Tässä tapauksessa asia pitäisi ilmaista esim. seuraavasti: "Kiinteistöjen käyttöoikeuden supistus koskee johtoaluetta, johon kuuluu johtoaukea ja johtoaukean molemmin puolin olevat 10 metriä leveät reunavyöhykkeet. Voimajohtojen pohjoispuolella johtoalue ulottuu 28 metrin etäisyydelle ja rakennusraja 23 metrin etäisyydelle pohjoispuoleisen 400 kV voimajohdon keskilinjasta mitattuna". Tällä kohdin eteläpuoli on kokonaisuudessa johtoaluetta ja rakennusrajotusaluetta kaava-alueen ulkorajaan saakka.

Liike- ja toimistorakennusten korttelialueen K 41100 määräyksessä on myös tietoja johtoalueesta: "Voimajohtoalue (400 kV) ja kiinteistöjen käyttöoikeuden supistus koskevat 36 metriä leveää johtoaukeaa ja johtoaukean molemmin puolin olevia 10 metriä leveitä reunavyöhykkeitä. Rakennusrajotusalue ulottuu 23 metrin etäisyydelle 400 kV voimajohdon keskilinjaa kummallekin puolelle". Määräys ei kata Kehä III suuntaista poikkileikkausta (joka ulottuu ko. korttelialueelle). Vaikka asialla ei olisi käytännön merkitystä, ilmaisu on epätarkka.

Rakennusrajan ja johtoalueen esiintuominen on tärkeää, sillä koko lunastettu johtoalue ei näy alueen osana tässä kaavaehdotuksessa (merkinnän "vaara-alue v" kattaessa vain rakennusrajoitusalueen). Koko johtoalueeseen (ml. rakennusrajan ja johtoalueen ulkorajan välinen 3 metriä leveä alue) liittyy monia rajoituksia, kuten esimerkiksi varastoinnin ja lastauksen kieltö sekä puuston korkeuden rajoitukset. Tämän ilmaiseminen kaavamääräyksissä on toki haastavaa, sillä käsitteet menevät helposti sekaisin. Tähän liittyen kaavaselostuksen sivulla 18. on käsitelty vastine edelliseen Fingridin lausuntoon. Siellä lukee, että "johtoalueet on huomioitu vaara-alueina asemakaavamuutoksessa". Lause tulee korjata siten, että "rakennusrajoitusalueet on huomioitu vaara-alueina asemakaavamuutoksessa".

Fingrid on antanut hankkeesta erilliset risteämälausunnot (Heidi Oja 5.12.2018 ja 17.12.2018). Huomasimme, että risteämälausunnot eivät koske uutta katurakennusta kokonaisuudessaan, K-korttelialueen 41100 toimintoja eikä myöskään TKT- korttelialueen 41101 pysäköintiä. Suosittelemme, että teette risteämälausuntopyynnön tarkentuneista suunnitelmista, sillä kokonaisuuteen liittyy paljon yhteensovittamista voimajohtojen kanssa. Tässä kaavalausunnossa ei voi ottaa kantaa asemakaavan mahdollistaman rakentamisen tekniseen toteutukseen, Risteämälausunnossa käsitellään asioita yksityiskohtaisemmin (liittyen suunnitelmien toteutuskelpoisuuteen ja reunaehtoihin sekä rakentamiseen ja turvallisuusnäkökohtiin voimajohdon näkökulmasta). Lausuntopyynnön voi lähettää osoitteeseen Fingrid Oyj, Risteämälausunnot, PL 530, 00101 Helsinki tai sähköpostilla risteamalausunnot@fingrid.fi.

Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Tämä lausunto koskee Fingrid Oyj:n voimajohtoja. Pyydämme lähettämään meille tietoa kaavan etenemisestä. Tätä kaavoitusasiaa Fingrid Oyj:ssä hoitaa Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

(→ TKT-korttelialueen kaavamerkinnot ja -määräykset voimajohdoista koskevat korttelialueen eteläosassa Fingrid Oyj:n 400 kV:n sähkölinjoja mutta koillisosassa Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n 110 kV:n tulevan sähkölinjan varausta. Kummatkin sähkölinjakokonaisuudet on käsitelty omina yhtenäisinä johtoalueinaan ja Kehä III:a reunustava 110 kV:n sähkölinja on huomioitu osana 400 kV:n sähkölinjojen johtoaluetta. K-korttelialueen vaara-alueen kaavamerkinnot sekä voimajohtojen kaavamääräykset huomioivat myös Kehä III:n suuntaisen 400 kV:n Espoo–Tammisto-sähkölinjan. Kaavaselostuksen sivun 18 lauseet koskien vaara-alueita on tarkistettu muotoon "Rakennusrajoitusalueet on huomioitu vaara-alueina asemakaavamuutoksessa".)

Vantaan Energia Oy: Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti ja kaavamuutoksessa sen koillislaitaan haettu sijainti 110 kV voimajohdolle huomioidaan ja pidetään voimassa. Vantaan yleiskaavaan 2020 on tuotu esille uuden koko voimajohtoyhteyden tarve Seutulasta Tolkinkylään. Turvalaaksonkujan asemakaavamuutosalueen sivuutus on osa yleiskaavan 110 kV voimajohdon linjauksen kokonaisuutta. Asemakaavaluonnoksessa on huomioitu voimajohdon tarvitsemat varoalueet. Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli maakaapeleita tai kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

(→ Asemakaavamuutosalueen koillisosaan osoitettu osuus 110 kV:n sähkön voimajohtoalueesta virallistuu asemakaavamuutoksen voimaantulon yhteydessä. Lausunnossa mainittujen maakaapeleiden sijainti on paikkatietona kaupungin tietokannoissa, joista ne tarkistetaan mm. rakennuslupavaiheessa. Kaukolämpöputket sijaitsevat katurakennuksien asemakaavoitetuilla alueilla muiden yhdyskuntateknisten verkostojen kanssa. Mikäli maanalaisia verkostoja on tarpeellista siirtää, siirtokustannuksiin sovelletaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laadittua yhteistyösopimusta.)

Finavia: Kaavamuutoskohde sijaitsee Helsinki-Vantaan lentoaseman kiitoteiden 1 (22L) ja 3 (22R) välissä noin 1,6 kilometrin etäisyydellä kiitotien 22R jättöpäädästä.

Kohde sijaitsee lentoaseman L_{den} 60 dB ylittävällä lentokonemelualueella. Ehdotuksen kaavamääräyksissä on lentoliikenteen melun vuoksi määrätty liike- ja toimistotiloille vähintään 35 dB ääneneristävyysvaatimus. Kaavaselostuksen perusteella Kehä III:n maantieliikenteen melu edellyttää kohteeseen vähintään 30 dB ääneneristävyyttä. Finavia katsoo, että esitetty ääneneristävyysvaatimus soveltuu kohteeseen.

Kaavaehdotuksen TKT-korttelissa on määrätty vesikaton ylimmäksi korkeusasemaksi +54 m. K-korttelissa on esitetty suurimmaksi sallituksi kerrosmääräksi 4 kerrosta. Sekä K- että TKT-korttelissa on kaavamääräyksellä määrätty, että mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeusrajoituspintoja. Helsinki-Vantaan lentoaseman korkeusrajoituspinnoilla vaihtelevat alueella tasolla noin +70-100 m maan- tai merenpinnasta. Finavia katsoo, että kaavassa esitetyt määräykset soveltuvat hyvin kohteeseen.

Kaavaehdotuksessa on molemmille korttelialueille asetettu määräys, jonka mukaan tulee suosia aurinkopaneeleita tai muita energiataloudellisia ratkaisuja. Tähän Finavia toteaa, että aurinkopaneelien sijoittamisessa Helsinki-Vantaan lentoaseman läheisyyteen on huomioitava mahdolliset paneelien lentoliikenteelle aiheuttamat heijastukset ja häikäisy. Kaavakohde sijaitsee 04-suunnan lähestymisten välissä alueella, jossa mahdollisten heijastumien riski on selvitettävä erityisen huolellisesti. Riskien arvioimiseksi on aurinkovoimalaa suunnittelevan tahon oltava yhteydessä ANS Finlandiin.

Kaavaehdotuksessa molemmille korttelialueille on määrätty, että alueelle sijoitettava mainospylönä ei saa aiheuttaa haittaa maantien liikenneturvallisuudelle. Finavia toteaa, että mahdollisten mainospylönien sijoittamisessa on huomioitava, mitä Finavia on edellä lausunut sekä lentoaseman esterajoituskorkeuksien että mahdollisten heijastusten ja häikäisyn arvioinnista.

Lisäksi Finavia huomauttaa, että muutosehdotuksen kaavakartassa osa TKT-alueen suunnittelumääräyksien teksteistä puuttuu.

(→ TKT- sekä K -korttelialueiden kaavamääräyksiä on tarkistettu aurinkopaneelien ja mainoslaitteiden osalta lisämääräyksellä "Aurinkopaneelit, mainoslaitteet yms. eivät saa aiheuttaa lentoliikennettä vaarantavia heijastuksia ja häikäisyä.". Lentoestekorkeudet on huomioitu jo nähtävillä olleessa kaavamuutosehdotuksessa kaavamääräyksellä "Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeusrajoituspintoja.". Kaavamuutosehdotuksen vaillinaisesti tulostuneiden TKT-korttelialueen kolmen kaavamääräyksen lauseiden osat on tarkistettu oikeaan muotoon ja vastaamaan nähtävillä olleen kaavaselostuksen sivulla 44 olevia kaavamääräyksiä.)

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt tarkistukset

Kaavamääräyksiä on tarkistettu.

Finavian lausunnosta johtuen on TKT- sekä K -korttelialueille lisätty määräys:

- Aurinkopaneelit, mainoslaitteet yms. eivät saa aiheuttaa lentoliikennettä vaarantavia heijastuksia ja häikäisyä.

Nähtävillä olleen kaavakartta- ja kaavamääräysasiakirjan TKT-korttelialuetta koskevan kolmen kaavamääräyksen määräyslauseet ovat tulostuneet teknisestä virheestä johtuen vaillinaisesti. Em. määräyslauseet ovat olleet nähtävillä olleessa 19.8.2019 päivätyssä kaavaselostuksessa oikein. Kaavamuutosehdotuksen vaillinaisesti tulostuneet TKT-korttelialueen 1., 6. ja 7. kaavamääräyksiä vaillinaisten lauseiden osat on tarkistettu ns. teknisenä tarkistuksena oikeaan muotoon ja vastaamaan nähtävillä olleen kaavaselostuksen sivulla 44 olevia kaavamääräyksiä. Tekninen tarkistus koskee kaavamääräyksiä (tulostusversiosta puuttuneet lauseiden osat on osoitettu alleiviivattuna kurssiivilla):

- Korttelialueelle saa rakentaa teollisuus-, varasto-, toimitila-, toimistorakennuksia, autojen korjaamo- ja huoltotiloja sekä niiden yhdistelmiä.
- Korttelialueelle tulee varata maantasoon tila muuntamolle, joka on helposti huollettavissa. Muuntamon saa rakentaa osoitetun kerrosalan lisäksi.
- Moottoriajoneuvojen pesu-, huolto- ja korjaustoiminnot sekä niihin liittyvä kemikaalien käsittely ja varastointi on sijoitettava rakennuksiin.

Turvalaaksonkujan itä-länsisuuntaisen osuuden ja Suokalliontien liittymän itäpuoleinen osuus katualueesta on osa Suokalliontietä. Suokalliontien katualueen osuus osoitetaan teknisenä tarkistuksena kaavakartalle nimellä Suokalliontie.

Tehdyt tarkistukset eivät ole merkittäviä, eivätkä ne edellytä kaavamuutosehdotuksen asettamista uudelleen nähtäville.

3.3 ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2018 – 2021 strategia (Kv 11.12.2017):

Kaupunkia tiivistetään lähiluontoa vaalien. Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan resurssiviisaasti. Kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet hyödynnetään rohkeasti ja kaupunkiympäristöistä ja asunnoista tehdään kansainvälisesti kilpailukykyisiä. Yrityksille on monipuolisia ja vetovoimaisia työpaikka-alueita. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa turvataan talouden tasapainoa, lisätään kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa, edistetään asukkaiden hyvinvointia, ollaan edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä ja johdetaan uudistuen ja osallistuen.

Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset (Kv 18.6.2018)

Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan ja täydennetään. Rakentamista ohjataan erityisesti joukkoliikenneyhteyksien varrelle ja olemassa olevan infrastruktuurin yhteyteen. Kaupungin omistaman maan kaavoittaminen on etusijalla. Kaavoituksella luodaan edellytyksiä vetovoimaisille yrityk- ja työpaikka-alueille. Yritystoimintaa suunnataan alueille, joilla on parhaimmat edellytykset toiminnan harjoittamiseen ja jotka muodostavat muiden yritysten kanssa menestymisen mahdollisuuksia.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 18.6.2018): Vantaan kaupunginvaltuusto on linjannut kaupunkistrategiassaan, että Vantaan kaupunki on hiilineutraali vuonna 2030. Resurssiviisauden tiekartta ohjaa kaupungin kehitystä kohti päästötöntä, jätteetöntä ja luonnonvaroja kestävästi käyttävää kaupunkia, jossa ei ylikuluteta. Resurssiviisauden tiekartalla edetään neljällä kaistalla, joiden tavoitteet ja toimenpiteet tukevat toisiaan. Kaistat ovat energiankulutus ja -tuotanto, yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, kulutus ja materiaalit sekä vastuullinen vantaalainen. Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen vaikuttavat merkittävästi kaupungin resurssitehokkuuteen. Tiivistyvän kaupunkirakenteen päästöt ovat huomattavasti hajautuneen kaupunkirakenteen päästöjä vähäisemmät. Kaavoituksessa lisätään energia- ja resurssitehokkuuden ohjaavaa vaikutusta mm. seuraavasti:

- Jatketään laskentatyökalujen käyttöä kaavoituksessa (keko, vihertehokkuus).
- Kaavamääräyksiin lisätään vaatimus varautumisesta uusiutuvan energian tuotantoon tontilla.
- Asemakaavoissa ja tontinluovutuksessa lisätään ilmastokestävyyteen tähtääviä vaatimuksia.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

- Vihertehokkuuden käyttöönotto, minkä avulla osaltaan toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita.

MAL-tavoitteet:

Maankäyttöä, asuntotuotantoa ja liikennejärjestelmää ohjataan kokonaisuutena yhdyskuntarakennetta eheyttäen ja kestävästä liikkumisesta edistään.

Hulevesien hallinnassa on noudatettava Vantaan kaupungin hulevesiohjelmaa (Kh 11.5.2009).

Muut tavoitteet

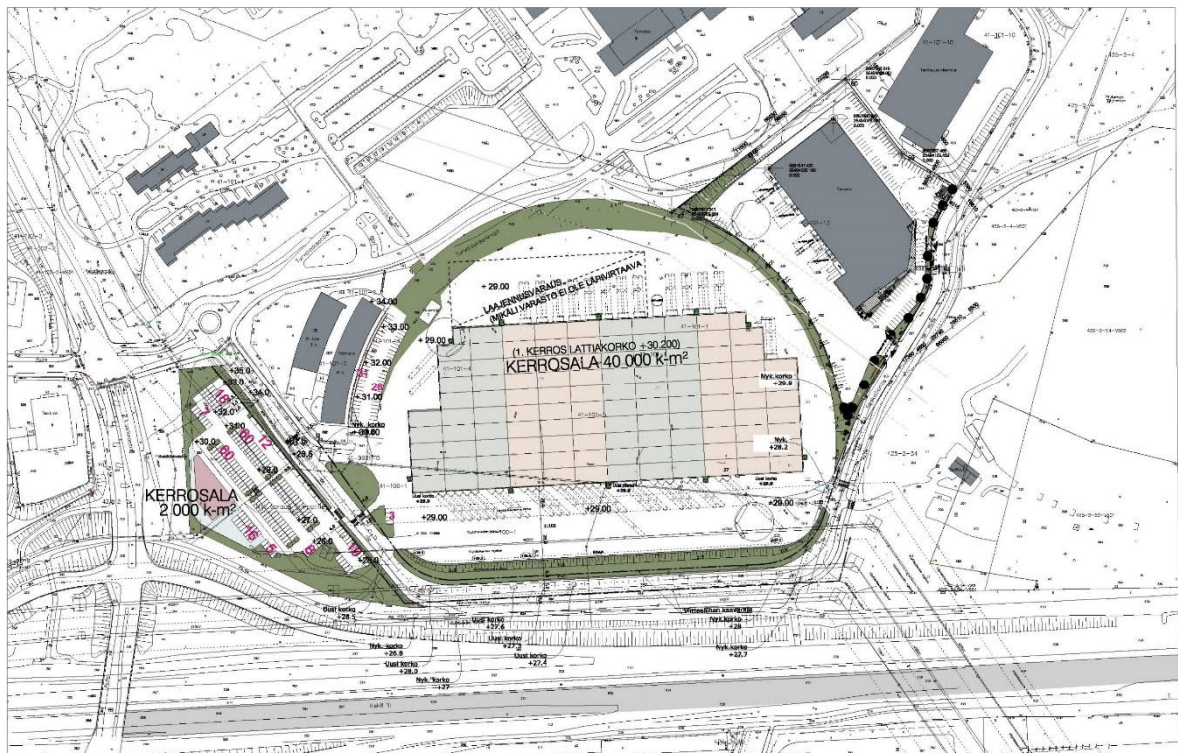
Suomen Pankin ja Vantaan kaupungin tavoitteena on muuttaa vuodesta 2000 saakka rakentamattomina olleiden työpaikkatonttien asemakaavan käyttötarkoitus vastaamaan elinkeinoelämän tarpeita ja kysyntää, jotta alue uusine työpaikkoineen voidaan toteuttaa.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Kaavamuutoksessa on tutkittu kaavamuutoksen hakijan tarpeita vastaava ratkaisu, joka mahdollistaa 40 000 k-m² kokoisen teollisuus-, varasto- ja toimistorakennuksen sekä 2 000 k-m² kokoisen liike- ja toimistorakennuksen rakentamisen kumoutuvan asemakaavan toimistorakennusten ja autopaikkojen korttelialueiden tilalle.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Toimistorakennusten korttelialueeksi asemakaavoitettu alue on ollut vuodesta 2000 saakka rakentamattomana eikä isoille toimistorakennuskokonaisuuksille ole riittävästi kysyntää. Alueen maanomistaja on etsinyt alueelle toimijoita jo pitkään. Kaavamuutosalue on osa Kehä III:en tukeutuvaa työpaikkavyöhykettä, jolla on kysyntää tuotanto- ja varastopainotteisille logistiikkarakennuksille sekä liiketiloille.

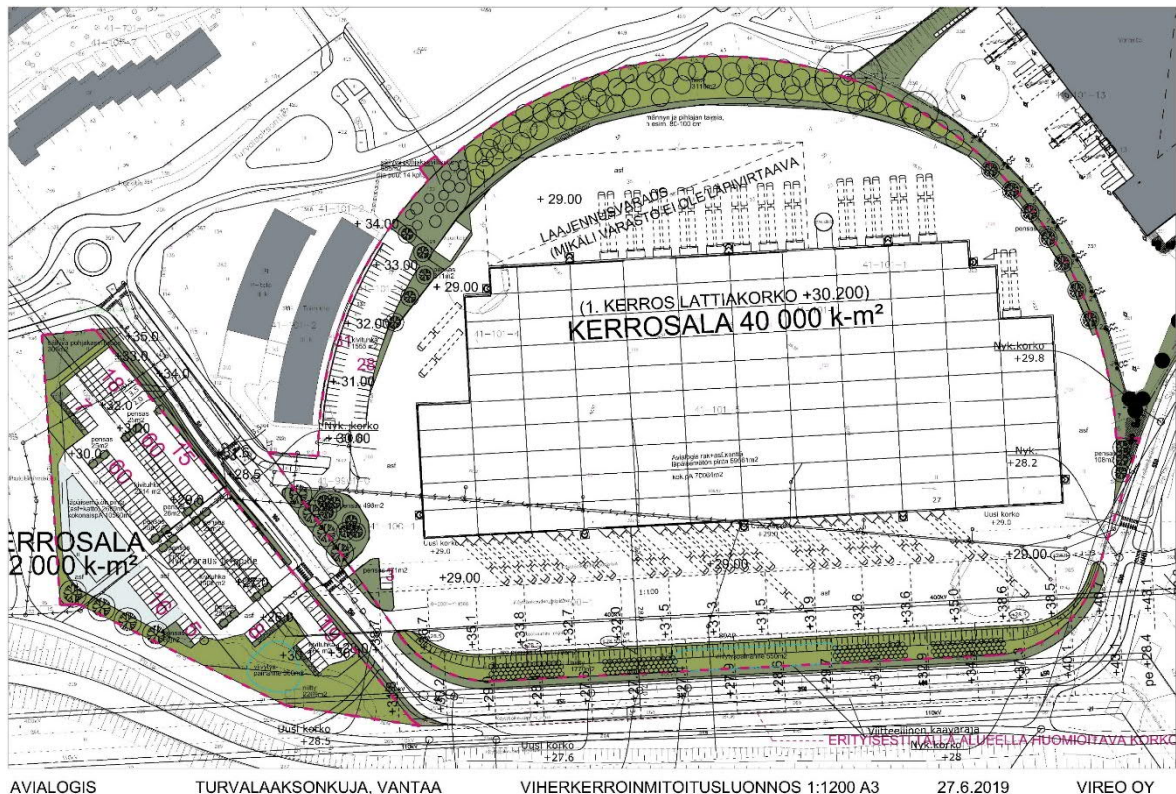
Luonnos alueen maankäytöstä kaavamuutoksen tilanteessa (Arkitehtuuri-toimisto Ark Lab Oy)

Kaavamuutosalueen nykyiset toimistorakennusten sekä autopaikkojen korttelialueet muutetaan teollisuus-, varasto ja toimistorakennusten korttelialueeksi sekä liike- ja toimistorakennusten kortteliksi vastaamaan maanomistajan tarpeita. Itä-länsisuuntainen osuus nykyisestä Turvalaaksonkujan katualueesta muutetaan teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueen osaksi ja korvaava uusi Turvalaaksonkujan katuosuus muodostetaan Kehä III:n pohjoisreunaan, jotta uudelle logistiikkakiinteistölle saadaan muodostettua käyttökelpoinen alue. Turvalaaksonkujan ja Suokallionkujan nykyinen kiertoliittymä poistetaan. Uusi liittymä toteutetaan Kehä III:n reunaan ja katualuetta on hieman laajennettava kaavamuutosalueen itäpuoleiselle urheilu- ja virkistyspalvelujen alueelle. Poistuvan kiertoliittymän katualueen osia liitetään uuteen logistiikkakiinteistöön sekä Vasamagolfiin urheilu- ja virkistyspalveluiden alueeseen.

Kaavamuutosalue on keskusta-alueiden ja vähittäiskaupan suuryksiköille maakunta- ja yleiskaavoissa osoitettujen alueiden ulkopuolella. Uusien korttelialueiden liiketilojen enimmäismäärä rajoitetaan 2 500 k-m²:in. Niistä enintään 2 000 k-m² osoitetaan paljon tilaa vaativalle erikoiskaupalle ja 500 k-m² vähittäiskaupalle. Päivittäistavarakaupan tiloja ei kuitenkaan sallita.

Kehä III:n sekä Katriinantien reunoissa olevat sähkön voimajohtot (2 kpl 400 kV, 1 kpl 110 kV) sekä kaavamuutosalueen itäosaan tarvittava uusi aluevaraus sähkön 110 kV:n voimajohtoa varten levine vaara-alueineen rajoittavat rakennuksille käytettävän rakennusalueen sijaintia ja kokoa merkittävästi. Uudet rakennukset voivat sijoittua kaavamuutosalueen pohjoisosaan sekä aivan Katriinantien reunaan. Sähkön voimajohtojen alimmat korkeudet asettavat rajoituksia myös niiden alle sijoitettavien pihatoimintojen ja uuden kadun korkeusasemille. Kaavamuutoksen erillissuunnitelmilla on tutkittu, että kaavamuutosratkaisu kunnallistekniikan maanalaisine johtoverkostoineen on toteutettavissa sähkön voimajohtojen asettamat rajoitteet huomioiden.

Voimajohtojen vaara-alueille ei saa istuttaa luontaisesti yli 4 m korkuiseksi kasvavia puita ja pensaita eikä maanalaisten johtojen alueille saa istuttaa puita ja syväjuurisia pensaita. Uuden logistiikkakiinteistön korttelialueen (TKT) istutettavista alueista valtaosa on voimajohtojen vaara-alueilla, mikä vaikeuttaa Vantaalla logistiikkakiinteistöjä koskevan vihertehokkuuden normitavoitteluvun 0,5 saavuttamista kokonaistaloudellisesti järkevillä ratkaisuilla. Asiaa kompensoidaan sillä, että liike- ja toimistorakennusten korttelialueelle asetetaan niitä koskevaa normitavoittelukua 0,6 tiukempi tavoiteluku 1,2. Se on vihertehokkuuslaskelman mukaan saavutettavissa.

Logistiikkakiinteistön uuden rakennuksen alueeksi muuttuvan katuosuuden alla sijaitsevia HSY:n hulevesi- sekä jätevesiviemäreitä ei voi siirtää uudelle Turvalaaksonkujan katualueelle, koska viemäreiden viettokaltevuus jäisi niin pieneksi, että se edellyttäisi uutta pumppaamoa HSY:n putkiin. Pumppaamot ovat kalliita ja ne voivat vikaantua painovoimaan perustuvia viettoviemäreitä helpommin. HSY ei myöskään hyväksy uusien pumppaamoiden toteuttamista kiinteistölähtöisissä hankkeissa, joten HSY:n siirrettävät vesi- ja viemäriputket osoitetaan rasitteiksi uuden logistiikkakiinteistön eteläosaan. Katriinantien reunan uuden liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta kahdesta eri kohdasta halkovat vesi- sekä jätevesiviemäriputket jäävät rasitteiksi korttelialueelle.

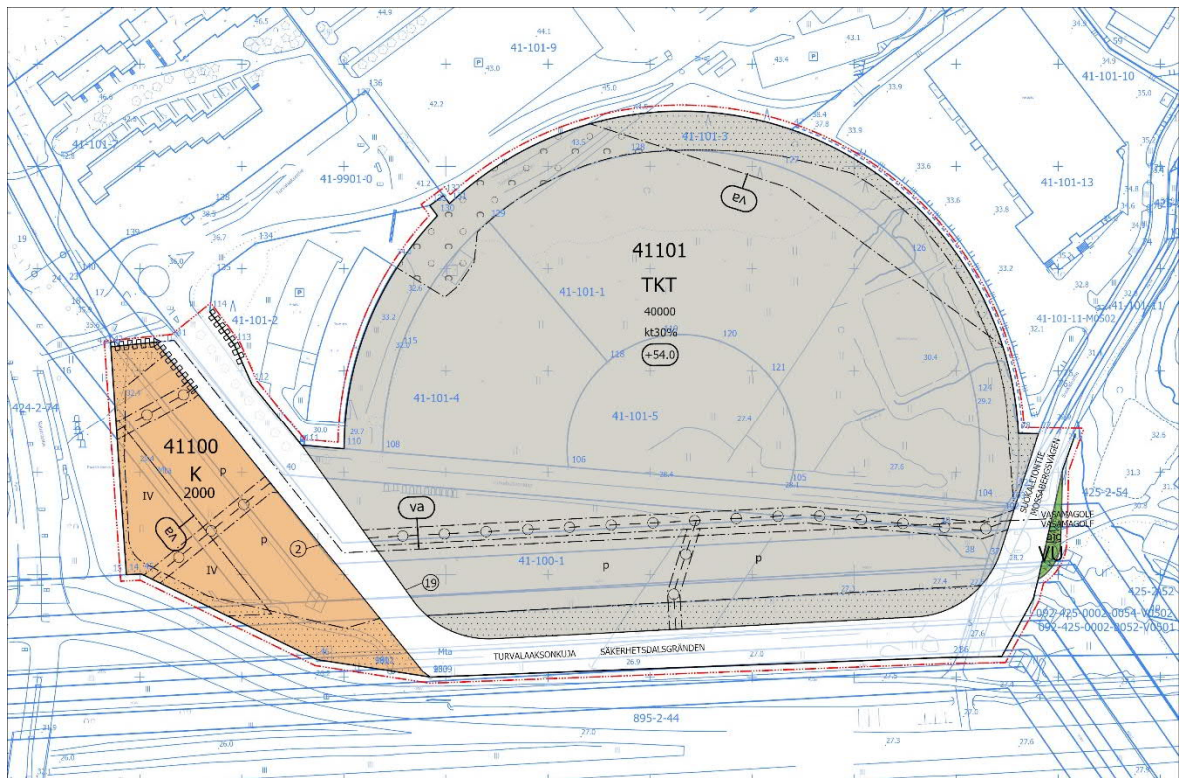
4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Kaavamuutosalue muodostuu korttelin 41101 teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueesta (TKT), korttelin 41100 liike- ja toimistorakennusten korttelialueesta (K), Vasamagolf-nimisen urheilu- ja virkistyspalveluiden alueen osasta (VU) sekä Turvalaaksonkujan ja Suokalliontien katualueiden osista. Kaavamuutosaluetta reunustavat pohjoisessa Suomen Pankki ja työpaikka-alueet, idässä Vasamagolf-niminen urheilupuisto, etelässä Kehä III ja lännessä Katriinantie työpaikkakortteleineen.

Korttelin 41101 eteläosan toimistorakennusten korttelialue (KT) sekä autopaikkojen korttelialueet (LPA) muutetaan teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TKT), josta muodostetaan tontti nro 19. Uusi korttelialue laajenee etelään päin ja Turvalaaksonkujan katualueen itä-länsisuuntainen osuus siirtyy Kehä III:n pohjoisreunaan.

Katriinantien itäreunassa sijaitsevasta autopaikkojen korttelialueesta muodostuva kortteli 41100 pienenee ja muuttuu liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (K), josta muodostetaan tontti nro 2.

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS

0 25 50 100 150 200 m

Korttelialueille ajetaan Katriinantieltä Turvalaaksontien ja Turvalaaksonkujan kautta. Turvalaaksonkujan katualueen itä-länsisuuntainen osuus sekä Turvalaaksonkujan ja Suokalliontien uusi liittymä on siirretty Kehä III:n pohjoisreunaan. Kadun siirtoon liittyen n. 558 m² osa Vasamagolf-nimisen urheilu- ja virkistyspalvelujen alueen lounaisosasta on muutettu Suokalliontien sekä Turvalaaksonkujan katualueiden osiksi. Turvalaaksonkujan ja Suokalliontien nykyinen kierto liittymä poistuu ja 225 m² osa siltä vapautuvasta katualueesta liitetään urheilu- ja virkistyspalveluiden alueen osaksi.

4.1.1 Mitoitus

Kaavamuutosalueen pinta-ala on n. 92,8 ha ja uusi kokonaisrakennusoikeuden määrä on 42 000 k-m², mikä vastaa tehokkuuslukua $e=0,45$. Kumoutuvan asemakaavan kokonaisrakennusoikeuden määrä on 55 280 k-m², mikä vastaa tehokkuuslukua $e=0,596$. Kaavamuutosalueen rakennusoikeuden kokonaismäärä vähenee 13 280 k-m².

Teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueen (TKT) pinta-ala on noin 7,01 ha ja kokonaisrakennusoikeuden määrä on 40 000 k-m², mikä vastaa tehokkuuslukua $e=0,57$. Liike- ja toimistorakennusten korttelialueen (K) pinta-ala on noin 1,06 ha ja kokonaisrakennusoikeuden määrä on 2 000 k-m², mikä vastaa tehokkuuslukua $e=0,19$. Vähittäiskaupan liiketiloja saa rakentaa enintään 2 500 k-m² ja niiden tulee olla paljon tilaa vaativan erikoiskaupan tiloja. Päivittäistavarakaupan tiloja ei sallita.

Auto- sekä polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät ovat:

- liiketilat 1 ap / 60 k-m² ja 1 pp / 50 k-m²
- toimistot 1 ap / 50 k-m² ja 1 pp / 80 k-m²
- tuotantotilat 1 ap / 150 k-m² ja 1 pp / 240 k-m²
- varastot ja muut 1 ap / 250 k-m² ja 1 pp / 240 k-m²

Auto- ja polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärien mukaan logistiikkakiinteistön teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueelle (TKT) on suunniteltu 62 henkilöautopaikkaa. Logistiikkakiinteistön autopaikkoja saa toteuttaa myös liike- ja toimistorakennusten korttelialueelle (K), jonne mitoituksen mukaan on suunniteltu yhteensä 205 henkilöautopaikkaa sekä logistiikkakiinteistöä että liike- ja toimistorakennusta varten.

Urheilu- ja virkistyspalvelujen alueiden pinta-ala vähenee kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna 333 m².

Katualueiden pinta-ala kasvaa kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna 2 559 m².

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavamuutoksessa on huomioitu ympäristön laatua koskevat tavoitteet. Kaavamuutoksen kokonaisratkaisulla, asemakaavamääräyksillä ja –merkinnöillä sekä niiden huomioimisella rakennusluvia myönnettäessä edistetään rakentamisen ja lähiympäristön hyvän laatutason toteutumista.

4.3 ALUEVARAUKSET

Valtaosa kaavamuutosalueesta on teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialuetta (TKT). Katriinantien reunassa on liike- ja toimistorakennusten korttelialue (K), jonka vähittäiskaupan liiketilojen tulee olla paljon tilaa vaativan erikoiskaupan tiloja. Päivittäistavarakaupan tiloja ei sallita. Kehä III:n pohjoisreunaan siirtyvä Turvalaaksonkuja on katualuetta. Osa Suokalliontien nykyisestä katualueesta on muutettu urheilu- ja virkistyspalvelujen alueen (VU) osaksi.

4.3.1 Korttelialueet

TKT, Teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialue

Korttelialueesta muodostetaan tontti nro 19. Korttelialueen kokonaisrakennusoikeuden määrä on 40 000 k-m² ja kokonaisrakennusoikeuden määrä vähenee kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna 15 280 k-m². Toimistotilojen määräksi osoitetaan enintään 30 % kokonaisrakennusoikeudesta (kl30%), mikä on yleinen käytäntö Vantaan asemakaavoissa logistiikkakiinteistöille. Kiinteistölle saa teollisuus- varasto- ja toimistorakennusten lisäksi rakentaa autojen korjaamo- ja huoltotiloja sekä korttelialueen pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja näyttelytiloja. Vähittäiskaupan liiketilojen kokonaismäärä korttelialueella saa olla enintään 500 k-m². Koska kiinteistö ei sijaitse keskusta-alueella, päivittäistavarakaupan liiketilat kielletään. Toiminnot sopivat alueen yhdyskuntarakenteeseen ja lisäävät alueen monipuolisuutta.

Korttelialuetta halkoo koillisosassa 110 kV:n tuleva sähkölinja ja eteläosassa 400 kV:n sähkölinja. Korttelialueen eteläosassa on maanalaisia putkia. Logistiikkarakennus sijoittuu korttelialueen keskelle sähkölinjojen vaara-alueiden väliin. Logistiikkapihat ovat rakennuksen etelä- ja pohjoispuolella, mikä on logistiikkakiinteistöjen toiminnan kannalta optimaalista. Henkilöautopaikat sijoittuvat korttelialueen länsireunaan sekä eteläosan vaara-alueelle. Korttelialueen autopaikkoja saa sijoittaa myös viereiselle uudelle liike- ja toimistorakennusten korttelialueelle (K). Korttelialueen pohjois-, itä- ja eteläreunoilla on istutusvyöhykkeet. Korttelialueelle voidaan järjestää tonttiliittymät Turvalaaksonkujalta, Suokalliontieltä sekä Turvalaaksontien itäpäästä.

Korttelialue muodostaa yhden tontin. Mikäli se halutaan jakaa useaksi tontiksi ja rakentaa rakennukset tarvittaessa toisiinsa kiinni tontinkäyttö optimoiden, on rakennuksien ja palomuurien sallittu sijaita korttelialueella tonttijaosta riippumatta. Myös hulevesien hallinnan edellyttämät järjestelmät saavat sijaita tonttijaosta riippumatta, jotta ko. järjestelmät on mahdollista toteuttaa tonttikohtaisten ratkaisujen sijaan koko korttelin kannalta tarkoituksenmukaisimpana kokonaisuutena.

Rakennusten ja uusien pihojen rakentamisessa sekä mainoslaitteiden sijoittelussa ja rakenteissa on huolehdittava kaupunkikuvan kannalta keskeiseltä Kehä III:lta kiinteistölle avautuvista näkymistä. Korttelialue tulee rakentaa korkealuokkaista rakennustapaa ja arkkitehtuuria noudattaen eikä piholla sallita avovarastointia. Rakennusten sallittu enimmäiskorkeus +54.0 mahdollistaa maanpinnan tasosta katsoen enintään noin 25 m korkuisen rakennuksen toteuttamisen. Teknisiä tiloja ja ilmanvaihdon konehuoneita yms. saa sijoittaa vesikaton yläpuolelle. Rakennusten korkeus on hieman matalampi kuin kaavamuutosalueen koillis- ja pohjoispuolen ylärinteiden korttelialueilla. Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeusrajoituspintoja. Rakennuksille on määrätty tarvittava ääneneristävyyys lento- ja liikennemelua vastaan. Korttelialueen reunoille on istutettava puita, pensaita ja muuta kasvillisuutta, mikä jäsentää isoa logistiikkakiinteistöä ja tukee hyvän kaupunkikuvan muodostamista. Autopaikat on jäsennettävä puilla ja pensaila enintään 40 paikan yksiköiksi. Kaavamääräyksissä on huomioitu myös, ettei korttelialueelta aiheudu lentoliikennettä eikä Kehä III:n liikenneturvallisuutta vaarantavaa häikäisyä tai muuta vaaraa. Kaavamääräykset edistävät Vantaan kaupungin arkkitehtuuriohjelmaa.

Korttelialueen eteläosassa sijaitsee sähkön 400 kV:n voimajohto ja korttelialueen koillisosaan tarvitaan aluevaraus uudelle 110 kV:n voimajohdolle. Voimajohtojen vaara-alueet on osoitettu voimajohtojen edellyttämään rakennusrajoitusalueeseen saakka (johtoaukea ja 5 m levyiset reunavyöhykkeet). Voimajohtoalue ja kiinteistöjen käyttöoikeuden supistus koskevat johtoaukeaa ja johtoaukean molemmin puolin olevia 10 metriä leveitä reunavyöhykkeitä. Rakennusrajoitusalue ulottuu 23 metrin etäisyydelle 400 kV voimajohdon keskilinan kummallekin puolelle (yhteensä 56 m) ja 12,5 metrin etäisyydelle 110 kV voimajohdon keskilinan kummallekin puolelle (yhteensä 25 m). Vaara-alueille ei saa sijoittaa rakennuksia eikä istuttaa puita, joiden luontainen kasvukorkeus on yli neljä metriä. Voimajohtoalueelle sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää risteämälausunto voimajohdon omistajalta.

Korttelialueen luoteisosassa on muuntamorakennus. Se on huomioitu kaavamääräyksissä edellyttämällä, että korttelialueelle tulee myös varata maantasoon tila muuntamolle, joka on helposti huollettavissa. Muuntamon saa rakentaa osoitetun kerrosalan lisäksi.

Korttelialueella sijaitseville nykyisille ja uuteen paikkaan siirrettäville HSY:n maanalaisille vesi- ja viemäriputkille on muodostettu rasitteet maanalaisia johtoja varten varatuilla alueen osilla korttelialueen eteläosaan uuden logistiikkarakennuksen eteläpuolelle. Jakeluvesijohtoa DN 225 ja jätevesiviemäriä DN 200 varten johtoalueen leveys kaavakartalla on 8 m. Rakennettaessa ajoyhteyksiä, pysäköintialueita tms. rasitealueille, on putket suojattava painumiselta sellaisella ratkaisulla, joka mahdollistaa putkien helpon kunnossapidon. Maanalaisia johtoja varten varatulle alueen osalle ei myöskään saa istuttaa puita ja syväjuurisia pensaita.

Hulevesien hyvä hallinta on osa Vantaan kaupungin hulevesiohjelman toteuttamista. Hulevedet tulee viivyttää tontilla. Raskaan liikenteen alueiden hulevedet on käsiteltävä hiekan- ja öljynerotusjärjestelmin. Rakennuslupaa varten on laadittava tontikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan. Edellyttämällä moottoriajoneuvojen pesu-, huolto- ja korjaustoimintojen sekä niihin liittyvän kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin sijoittamista rakennuksiin, edistetään ympäristön tilan säilymistä hyvänä.

Viherkerroin on osa ilmastomuutoksen hillintää, jota edistetään istutusten ja hulevesiratkaisujen lisäksi myös edellyttämällä aurinkopaneelien ja muiden energiaa säästävien ja tuottavien ratkaisujen suosimista. Tontilla voidaan hyödyntää maalämpöä. Vihertehokkuuden tavoitteluvun määrittämiseen on mm. vaikuttanut merkittävästi se, että korttelialuetta halkovien lukuisien, useita kymmeniä metrejä leveiden sähkön voimajohtojen vaara-alueille ei saa istuttaa luontaisesti yli neljä metriä korkeiksi kasvavia puita ja pensaita. Uuden logistiikkakiinteistön rakennusta ympäröivien ajopihojen on oltava lähes samalla korkeustasolla, joten pohjoisreunan nykyistä rinnettä puineen ei ole mahdollista säästää kokonaistaloudellisesti järkevällä ratkaisulla vaan se on luiskattava ja

istutettava uudelleen. Vaje logistiikkakiinteistöjen normitavoitelukuun 0,5 kompensoidaan asettamalla viereisen uuden K-korttelialueen vihertehokkuudelle kauppa-alueiden normitavoitelukua 0,6 huomattavasti tiukempi vihertehokkuuden tavoiteluku 1,2. Ympäristön kannalta kestävien liikku- mismuotojen käyttöä kannustetaan edellyttämällä, että rakennuksesta tulee järjestää luonteva ja turvallinen kulku joukkoliikenteen pysäkeille ja sijoittamalla polkupyöräpaikat pääsisäänkäyntien yhteyteen. Polkupyöräpaikoista vähintään puolet tulee olla säältä suojattuja ja runkolukittavia. Em. kaavamääräykset edistävät Vantaan kaupungin hulevesiohjelmaa, arkkitehtuuriohjelmaa sekä resurssiviisautta.

K, Liike- ja toimistorakennusten korttelialue

Korttelialueesta muodostetaan tontti nro 2. Korttelialueen kokonaisrakennusoikeuden määrä on 2 000 k-m². Kiinteistölle saa rakentaa liike-, varasto- ja toimistorakennuksia. Koska kiinteistö ei sijaitse keskusta-alueella, vähittäiskaupan liiketilat saavat olla vain paljon tilaa vaativan erikoiskaupan tiloja ja päivittäistavarakaupan liiketilat kielletään. Toiminnot sopivat alueen yhdyskuntarakenteeseen ja lisäävät alueen monipuolisuutta.

Korttelialueen itä- ja eteläosia halkovat 400 kV:n sähkölinjat. Korttelialueen pohjois- ja keskiosan halki kulkee maanalaisia putkia. Rakennus voi sijoittua vain aivan Katriinantien reunaan. Pysäköintialueet, jotka on tarkoitettu sekä K- että TKT-korttelialueiden autoille, sijoittuvat rakennuksen ja Turvalaaksonkujan väliin sähkölinjan leveälle vaara-alueelle. Korttelialueen länsi-, pohjois- ja eteläreunoilla on istutusvyöhykkeet. Korttelialueelle voidaan järjestää tonttiliittymät Turvalaaksonkujalta.

Rakennusten ja uusien pihojen rakentamisessa sekä mainoslaitteiden sijoittelussa ja rakenteissa on huolehdittava kaupunkikuvan kannalta keskeiseltä Kehä III:lta kiinteistölle avautuvista näky- mistä. Korttelialue tulee rakentaa korkealuokkaista rakennustapaa ja arkkitehtuuria noudattaen eikä pihoiilla sallita avovarastointia. Rakennuksen suurin sallittu kerrosluku on neljä. Teknisiä tiloja ja ilmanvaihdon konehuoneita yms. saa sijoittaa vesikaton yläpuolelle. Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeus- rajoituspintoja. Rakennuksille on määrätty tarvittava ääneneristävyys lento- ja liikennemelua vas- taan. Korttelialueen reunoille on istutettava puita, pensaita ja muuta kasvillisuutta, mikä jäsentää kiinteistöä ja tukee hyvän kaupunkikuvan muodostamista. Autopaikat on jäsennettävä puilla ja pensailla enintään 40 paikan yksiköiksi. Kaavamääräyksissä on huomioitu myös, ettei korttelialu- eelta aiheudu lentoliikennettä eikä Kehä III:n liikenneturvallisuutta vaarantavaa häikäisyä tai muuta vaaraa. Kaavamääräykset edistävät Vantaan kaupungin arkkitehtuuriohjelmaa.

Korttelialueen itä- ja eteläosissa sijaitsevat sähkön 400 kV:n voimajohtot. Voimajohtojen vaara- alueet on osoitettu voimajohtojen edellyttämään rakennusrajoitusalueeseen saakka (johtoaukea ja 5 m levyiset reunavyöhykkeet). Voimajohtoalue ja kiinteistöjen käyttöoikeuden supistus koske- vat johtoaukeaa ja johtoaukean molemmin puolin olevia 10 metriä leveitä reunavyöhykkeitä. Ra- kennusrajoitusalue ulottuu 23 metrin etäisyydelle 400 kV voimajohtojen keskilinjaa kummallekin puolelle (yhteensä 56 m). Vaara-alueille ei saa sijoittaa rakennuksia eikä istuttaa puita, joiden luontainen kasvukorkeus on yli neljä metriä. Voimajohtoalueelle sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää risteämäläusunto voimajohtojen omistajalta.

Korttelialueen pohjois- ja keskiosissa sijaitseville nykyisille HSY:n maanalaisille vesi- ja viemäriput- kille on muodostettu rasitteet maanalaisia johtoja varten varatuilla alueen osilla. Rakennettaessa ajoyhteyksiä, pysäköintialueita tms. rasitealueille, on putket suojattava painumiselta sellaisella rat- kaisulla, joka mahdollistaa putkien helpon kunnossapidon. Maanalaisia johtoja varten varatulle alueen osalle ei myöskään saa istuttaa puita ja syväjuurisia pensaita.

Hulevesien hyvä hallinta on osa Vantaan kaupungin hulevesiohjelman toteuttamista. Hulevedet tulee viivyttaa tontilla. Rakennuslupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan. Edellyttämällä moottoriajoneuvojen

pesu-, huolto- ja korjaustoimintojen sekä niihin liittyvän kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin sijoittamista rakennuksiin, edistetään ympäristön tilan säilymistä hyvänä.

Viherkerroin on osa ilmastomuutoksen hillintää, jota edistetään istutusten ja hulevesiratkaisujen lisäksi myös edellyttämällä aurinkopaneelien ja muiden energiaa säästävien ja tuottavien ratkaisujen suosimista. Tontilla voidaan hyödyntää maalämpöä. Vihertehokkuuden tavoitteluvun määrittämiseen on mm. vaikuttanut merkittävästi se, että korttelialuetta halkovien lukuisien, useita kymmeniä metrejä leveiden sähkön voimajohtojen vaara-alueille sekä maanalaisten johtojen alueille ei saa istuttaa luontaisesti yli neljä metriä korkeiksi kasvavia puita ja pensaita. Korttelialueelle asetaan kauppa- ja liikerakentamista koskevaa normitavoittelukua 0,6 tiukempi tavoiteluku 1,2, millä kompensoidaan viereisen uuden TKT-korttelialueen normitavoittelukua alempi luku. Ympäristön kannalta kestävien liikkumismuotojen käyttöä kannustetaan edellyttämällä, että rakennuksesta tulee järjestää luonteva ja turvallinen kulku joukkoliikenteen pysäkeille ja sijoittamalla polkupyöräpaikat pääsisäänkäyntien yhteyteen. Polkupyöräpaikoista vähintään puolet tulee olla säältä suojattuja ja runkolukittavia. Koska kiinteistö on tarkoitettu liike- ja toimistorakennuksille, edellytetään myös, että liikkeen pääsisäänkäyntiä tulee korostaa ja jalankulkualueet on kivettävä ja rajattava upotettavilla reunakivillä muista alueista. Em. kaavamääräykset edistävät Vantaan kaupungin hulevesiohjelmalla, arkkitehtuuriohjelmalla sekä resurssiviisautta.

4.3.2 Muut alueet

Liikenne- tai katualueet

Turvalaaksonkujan katualueen itä-länsisuuntainen osuus on siirretty etelämmäksi Kehä III:n pohjoisreunaan. Katualueelle ei ole liittymiä Kehä III:n liikennealueelta. Turvalaaksonkujan länsireunaan rakennetaan kevyen liikenteen väylä, joka yhdistetään Kehä III:n reunassa olevaan kevyen liikenteen väylään.

Vasamagolf-nimisen urheilu- ja virkistyspalvelujen alueen lounaisosasta on noin 558 m²:n osa muutettu Suokalliontien sekä Turvalaaksonkujan katualueiden osiksi. Kumoutuvan asemakaavan tonttiliittymäkiellot Turvalaaksonkujalla säilyvät ennallaan.

VU, Urheilu ja virkistyspalvelujen alue

Suokalliontien nykyisestä katualueesta on noin 225 m²:n osa muutettu Vasamagolf-nimisen urheilu- ja virkistyspalvelujen alueen (VU) osaksi.

Suokalliontieltä osoitetaan VU-alueen halki Vasamagolfin alueelle johtava ajoyhteys, joka liittyy nykyiseen ajoyhteyteen.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista. Kaavamuu-
tosta varten on laadittu selvitykset liikenteestä, hulevesien hallinnasta sekä viherkertoimesta.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle tai rakennettavaksi asemakaavoitetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Alue on saavutettavissa joukkoliikenteellä. Hanketta voidaan pitää kestävästä kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

Vaikutusten arviointi on ollut osa kaavan laadintaa ja vaikutusten arviointia on tehty kaavoituksen eri vaiheissa. Arvioinnin tarkoituksena on tunnistaa kaavamuu-
toksen mahdollistaman maankäytön ja siihen liittyvien toimintojen merkittävät vaikutukset. Asemakaavamuu-
toksen vaikutukset on arvioitu kaupungin omana työnä. Viranomaisten lausunnot ja muiden osallisten kannanotot ovat osa vaikutusten arviointia.

Mikäli alueen asemakaavaa ei muutettaisi, sen nykyiset käyttötarkoitukset toimistorakennusten sekä autopaikkojen korttelialueina ja kokonaisrakennusoikeus sekä Turvalaaksonkujan katualue säilyisivät ennallaan. Alueen rakentaminen valmiiksi siirtyisi pitkälle tulevaisuuteen.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Yhdyskuntarakenne

Kaavamuutosalue sijoittuu Helsinki-Vantaan lentoaseman lounaisosan ja Kehä III:n väliin olemassa olevan katu- sekä kunnallistekniikan verkostojen piiriin. Ympäröivät alueet on asemakaavoitettu suurista rakennuksista koostuvaksi teollisuus-, varasto- ja logistiikkapainotteiseksi työpaikka-alueeksi eikä kaavamuutos muuta tilannetta oleellisesti. Uudet korttelialueet sijaitsevat olemassa yhdyskuntarakenteessa siihen tukeutuen.

Uusi logistiikkakiinteistö (TKT-korttelialue) laajenee Kehä III:n suuntaan ja Turvalaaksonkujaa siirretään lähemmäksi Kehä III:n reunaa. Turvalaaksonkujan länsipuolelle rakennetaan kevyen liikenteen väylä, joka yhdistetään Kehä III:n pohjoisreunassa olevaan kevyen liikenteen väylään. Turvalaaksonkujan siirrolla Kehä III:n pohjoisreunaan ei ole merkittävää vaikutusta kaavamuutosalueesta kävelyetäisyydellä sijoittuvien Kehä III:n varren bussipysäkkien saavutettavuuteen eikä Kehä III:n liikenteeseen ja liikennejärjestelyihin.

Kaupunkikuva

Kumoutuvan asemakaavan korttelin 41101 Turvalaaksonkujan pohjoisreunassa oli tarkoitus rakentaa puolikaaren muotoon seitsemästä enintään viisikerroksisesta toimistorakennuksesta ja niiden välissä olevista matalammista kaksikerroksisista yhdysosista. Kaavamuutoksen myötä toimistorakennusten korttelialue muuttuu yhdestä rakennusmassasta muodostuvaksi isoksi logistiikkakiinteistöksi. Turvalaaksonkujan ja Katriinantien väliin rakentuva liike- ja toimistorakennus rajaa Katriinantien ja Kehä III:n liittymän katutilaa reunustavaa kaupunkikuvaa kumoutuvaa asemakaavaa paremmin. Rakentamattoman ja pusikoituvan kaavamuutosalueen rakentuminen valmiiksi kohentaa ja jäsentää alueen kaupunkikuvaa.

Havainnekuva Turvalaaksonkujan kaavamuutosalueesta lounaan suunnasta. (Arkkitehtuuritoimisto Ark Lab Oy)

Asuminen

Kaavamuutosalueella ei ole asumista. Lähin asuinkortteli sijaitsee Suomen Pankin korttelissa Katriinantien ja Turvalaakson tien liittymän pohjoispuolella noin 70 m etäisyydellä kaavamuutoksella teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi muutettavasta alueesta luoteeseen eikä kaavamuutoksella ole suoria vaikutuksia asuinkortteliin.

Asemakaavamuutosalueen liikenne kulkee asuinkorttelin eteläpuolella olevaa Turvalaakson tietä pitkin. Alueen liikennemääriin vaikuttavat tonttien käyttötarkoitukset sekä niissä työskentelevien työntekijöiden ja heidän autojensa määrä. Alueen nykyisessä kumoutuvassa asemakaavassa on Turvalaaksonkujan toimistokortteliin (KT) 41101 osoitettu kokonaisrakennusoikeutta yhteensä 55 280 k-m². Asemakaavamuutoksessa sen käyttötarkoitus muuttuu logistiikkakiinteistöksi ja kokonaisrakennusoikeuden määrä kaavamuutosalueella vähenee 13 280 k-m². Kumoutuvan asemakaavan toimistokortteli mahdollistaa alueelle enemmän työntekijöitä autoineen kuin asemakaavamuutoksen mukainen logistiikkakiinteistö. Asemakaavamuutoksen myötä liikenteen kokonaismäärä ja henkilöautoliikenteen määrä vähenevät nykyiseen kumoutuvaan asemakaavan tilanteeseen verrattuna Turvalaakson tiellä mutta raskaan liikenteen osuus liikenteestä kasvaa.

Palvelut ja työpaikat sekä kaupan sijoittuminen

Kumoutuva asemakaava sisältää kokonaisrakennusoikeutta yhteensä 55 280 k-m², mikä on tarkoitettu toimistorakennuksille. Muutoksen myötä kaavamuutosalueen kokonaisrakennusoikeuden määrä vähenee 13 280 k-m² ja korttelialueen pääkäyttötarkoituksen muutoksen myötä myös toimistorakennusten osuus vähenee merkittävästi. Kaavamuutoksen mukaan alueelle voisi toteutua toimistotiloja enintään 14 000 k-m², joten toimistotilojen vähennys kumoutuvaan asemakaavan verrattuna olisi 43 280 k-m². Toimistot sisältävät rakennusoikeuden kerrosneliömetriin suhteutettuna enemmän työpaikkoja kuin teollisuus- ja varastorakennukset. Kokonaisrakennusoikeuden määrään ja rakennusten käyttötarkoituksiin suhteutettu laskennallinen työpaikkamäärä on uudessa asemakaavassa siten pienempi kuin kumoutuvassa asemakaavassa. Kaavamuutosalueen rakentumiselle kumoutuvan asemakaavan mukaisena toimistotyöpaikkojen alueena ei kuitenkaan ole ollut kysyntää lähes kahteenkymmeneen vuoteen. Toimistotyöpaikat sijoittuvat ja jatkavat keskittymistään pääkaupunkiseudulla ja Vantaalla alueille, jotka ovat aluekeskuksissa tai muutoin hyvien joukkoliikenneyhteyksien piirissä. Kaavamuutosalue ei ole houkutteleva tai todennäköinen sijoittumispaikka toimistorakennuksille, joten sen rakentuminen kumoutuvan asemakaavan mukaisesti ei olisi todennäköistä ja realistista. Uuden asemakaavan myötä alue uusine työpaikkoinaan kuitenkin toteutuu lähitulevaisuudessa.

Turvalaaksonkujan asemakaavamuutoksen liike- ja toimistotilojen korttelialueelle (K) on osoitettu kokonaisrakennusoikeutta yhteensä 2 000 k-m², eikä liiketilojen osuutta rakennusoikeuden määrästä rajoiteta. Uudella teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueella (TKT) sallitaan pääkäyttötarkoitukseen liittyvät liike- ja näyttelytilat mutta vähittäiskaupan liiketilojen kokonaismäärä korttelialueella saa olla enintään 500 k-m². Kumoutuvassa asemakaavassa ei ole rakennusoikeutta liiketiloille, joten siihen verrattuna liiketilojen määrä kaavamuutosalueella kasvaa 2 500 k-m². Maankäyttö- ja rakennuslaki määrittelee yli 4 000 k-m² suuruisen vähittäiskaupan myymälän vähittäiskaupan suuryksiköksi. Kaavamuutosalueen korttelialueiden liiketilat eivät erikseen tai yhdessä muodosta vähittäiskaupan suuryksikköä. Uusilla korttelialueilla ei sallita päivittäistavarakaupan liiketiloja, joten asemakaavamuutoksella ei ole vaikutuksia päivittäistavarakauppoihin ja niiden toimintaedellytyksiin.

Turvalaaksonkujan Asemakaavamuutoksen kaavamääräykset edellyttävät, että Katriinantien reunan uuden liike- ja toimistorakennusten korttelialueen vähittäiskaupan liiketilat saavat olla vain paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan liiketiloja eikä päivittäistavarakaupan tiloja sallita. Paljon tilaa vaativaa erikoiskauppaa ovat mm. rauta-, auto-, huonekalu-, kodinkonekauppa jne. Paljon tilaa

vaativan erikoiskaupan tilojen on luontaista mm. kaupan laatu ja asiointitiheys huomioiden sijaita keskusta-alueiden ulkopuolella, jollainen kaavamuutosalue on.

Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksiköiden koon alaraja paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupalle, joka voi perustelluista syistä kaupan laatu huomioiden sijoittua Vantaalla myös keskusta-alueiden ulkopuolelle, on maakuntakaavan mukaan 30 000 k-m². Turvalaaksonkujan asemakaavamuutoksen korttelialueiden liiketilojen rakennusoikeuden määrä ei muodosta merkitykseltään seudullista vähittäiskaupan suuryksikköä.

Vähittäiskaupan myymäläkeskittymäksi katsotaan myös useasta erillisestä ja toisistaan lähietäisyydellä olevasta myymälästä muodostuva toiminnallisesti yhtenäinen kaupan aluekokonaisuus. Turvalaaksonkujan kaavamuutosalueen ja Katriinantien länsipuolella Juhanilantien alueella olevien toimistorakennusten ja/tai ympäristöä häiritsemättömien teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (KTTY) sekä teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) rakennusoikeudesta saa rakentaa pääkäyttötarkoitukseen liittyvinä myymälätilona enintään yhteensä 1 700 k-m². KTTY-korttelialueella toimii A-katsastus (Juhanilantie 2). T-korttelialueilla toimivat Juhanilantie 4:ssä Fine Foods sekä Skuba Suomi Oy ja Juhanilantie 1:ssä Malmberg-Elektro Oy. Fine Foods toimittaa edustamiensa tuotemerkkien elintarvikkeita päivittäistavarakaupan ketjuille. Skuba Suomi Oy on kuorma-autojen, linja-autojen ja perävaunujen varaosien sekä tarvikkeiden maahantuontiin ja myyntiin erikoistunut yritys. Malmberg-Elektro Oy on sähköliikkeille, tukkureille ja teollisuudelle suunnattu ammattilais- ja tukkumyymälä. Juhanilantien alueen nykyiset liiketilat eivät ole luonteeltaan vähittäiskaupan myymälöitä, eivätkä ne siten muodosta Turvalaaksonkujan kaavamuutosalueen liiketilojen, jotka on tarkoitettu vain tilaa vievälle kaupalle, kanssa toiminnallista kokonaisuutta eikä vähittäiskaupan myymäläkeskittymää. Mikäli ne toteutuisivat paljon tilaa vaativan erikoistavaran kauppoina, niistä ei Turvalaaksonkujan kaavamuutosalueen liiketilojen kanssa muodostuisi vähittäiskaupan suuryksiköksi tulkittavaa myymäläkeskittymää.

Turvalaaksonkujan asemakaavamuutosalueen ja Kehä III:n eteläpuolelle Tuupakantien varteen noin 1 150 m pituiselle alueelle on teollisuusrakennusten korttelialueille (T) sekä teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialueelle (TKL) sekä teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueille (TKT) sekä liike- ja toimistorakennusten ja teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle (KL-1) asemakaavoitettu rakennusoikeutta myös liiketiloille yhteensä 33 988 k-m². Tuupakantien korttelialueilla nykyisin toimivat yritykset (Yamaha Center, KTM Nordic, Team Örthen Oy, Bike World, Brandt, Volvo Construction Equipment Oy, IKH) ovat moottoripyörien, veneiden, moottoreiden, maansiirtokoneiden sekä teollisuuden tuotteiden ja teknisen kaupan alan kauppia. Ne toimivat rakennuksissa, joiden toteutunut kerrosala on yhteensä 28 437 k-m². Niistä 13 796 k-m² sijaitsee Turvalaaksonkujan kohdalla Kehä III:n ja Tuupakantien liittymän sekä Tuupakankujan välisellä alueella Tuupakantiellä. Tuupakankujan itäpuolella noin 650 m etäisyydellä Kehä III:n ja Tuupakantien liittymästä sijaitsevat IKH sekä Masino, joiden kerrosala on yhteensä 9 358 k-m², voidaan tulkita paljon tilaa vievän erikoistavarakaupan sijaan muun erikoistavaran kaupaksi. Lisäksi Masinon asiakaskuntana ovat muut yritykset, eikä se ole luonteeltaan vähittäiskaupan myymälä. Turvalaaksonkujan asemakaavamuutoksen liiketilat sekä ko. Tuupakantien varren toteutuneet tilaa vaativan erikoiskaupan tilat eivät yhdessä ylitä seudullisen merkittävyyden rajaa. Asemakaavamuutoksen vaikutukset paljon tilaa vaativan erikoistavarakaupan nykyiseen palveluverkkoon ja toimintaan ovat erittäin vähäiset.

Maakuntakaavan mukaan muun erikoistavaran kaupan osalta seudullisen merkittävyyden koon alaraja on 10 000 k-m². Turvalaaksonkujan asemakaavamuutoksen teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueelle saa sijoittaa pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja näyttelytiloja ja vähittäiskaupan liiketilojen kokonaismäärä korttelialueella saa olla enintään 500 k-m², eivätkä ne saa olla päivittäistavarakaupan tiloja. Asemakaavamuutoksella ei ole merkittävää vaikutusta muun erikoistavaran kauppaan.

Maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää, että vähittäiskaupan suuryksikköä ei saa sijoittaa maa- kunta- tai yleiskaavan keskustatoiminnoille tarkoitetun alueen ulkopuolelle, ellei alue ole asema- kaavassa erityisesti osoitettu tätä tarkoitusta varten. Tämä koskee myös olemassa olevan vähit- täiskaupan myymälän laajentamista tai muuttamista vähittäiskaupan suuryksiköksi, vähittäiskau- pan suuryksikön laajentamista sekä sellaista myymäläkeskittymää, joka vaikutuksiltaan on verrat- tavissa vähittäiskaupan suuryksikköön. Turvalaaksonkujan kaavamuutosalueen lähialueelle asema- kaavoitettuja liiketiloja ei ole erityisesti osoitettu vähittäiskaupan suuryksiköitä varten. Mikäli lähi- alueen kiinteistöjen liiketiloja Juhanilantien alueella tai Kehä III:n eteläpuolella Tuupakantien var- rella muutettaisiin nykyisten asemakaavojen puitteissa rakennusluvilla vähittäiskaupoiksi, kullekin kiinteistölle toteutettavan myymälän tulisi olla kooltaan enintään 4 000 k-m², jotta niistä ei erilli- sinä muodostuisi vähittäiskaupan suuryksiköitä. Turvalaaksonkujan asemakaavamuutoksen liiketi- lat kuitenkin rajoittavat mahdollisuuksia muuttaa alueen muiden kiinteistöjen liiketiloja paljon ti- laa vaativan erikoistavaran kaupan tai muun erikoistavaran kaupan tiloiksi.

Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutusta kaupan nykyiseen toteutuneeseen palveluverkkoon eikä asiointimatkojen pituuteen ja tiheyteen. Suunnitellulla maankäytöllä ei ole paikallisesti tai seudul- lisesti haitallisia vaikutuksia keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen. Asemakaavamuutos edistää sellaisen palveluverkon kehitystä, jossa asiointimatkojen pituudet ovat kohtuulliset ja liikenteestä aiheutuvat haitalliset vaikutukset siten mahdollisimman vähäiset. Alueelle sijoittuvat palvelut ovat saavutettavissa joukkoliikenteellä ja kevyellä liikenteellä.

Taloudelliset vaikutukset

Kaavoitettava alue sijaitsee nykyisessä yhdyskuntarakenteessa ja hyvien yhdyskuntateknisten ver- kostojen alueella, mikä on yhdyskuntataloudellisten kustannusten kannalta edullisempaa kuin uu- den, yhdyskuntarakenteesta irrallisen alueen toteuttaminen. Hanke hyödyntää olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa.

Uusi logistiikkakiinteistö (TKT-korttelialue) laajenee kumoutuvan asemakaavan Turvalaaksonkujan katualueelle siten, että kadun itä-länsisuuntainen osuus ja sen alla uuden rakennuksen alueella olevia HSY:n vesi- ja viemäriputkia joudutaan siirtämään nykyistä etelämmäksi. Katualueen osuu- den ja HSY:n putkien siirroista sekä uuden kevyen liikenteen väylän rakentamisesta nykyiseen to- teutuneeseen tasoon saakka aiheutuvista kustannuksista vastaa kaavamuutoksen hakija Suomen Pankki Oy. Kustannusarvio em. muutosten osalta on noin 623 000 €.

Turvalaaksonkujan siirrettävälle osuudelle ei ole koskaan toteutettu katuvaloja, reunakiviä eikä kevyen liikenteen väylää kadun reunaan. Nyt kaupunki toteuttaa uuteen paikkaan siirtyvälle Tur- valaaksonkujalle katuvalot ja luonnonkiviset reunakivet sekä tietyt rakenneerrokset uudesta ke- vyen liikenteen väylästä, mistä arvioidaan aiheutuvan kaupungille kustannuksia 150 000 €. Lisäksi kaupunki toteuttaa Katriinantielle uusia liikenneohjausjärjestelyitä ja järjestelmiä, joiden alustava kustannusarvio on noin 300 000 €. Ne olisi tarvittu jo kumoutuvan asemakaavan mukaisten raken- nusten toteutuessa.

Kaavamuutoksen pitkän aikavälin taloudellisten hyötyjen on katsottu ylittävän kaavamuutoksen toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset.

Sosiaalinen ympäristö

Kaavamuutosalue ei ole Viinikkalan ja Ylästön asutuksen käytössä olevaa naapurustoa tai aluetta eikä kaavamuutos siten aiheuta vaikutuksia niiden sosiaaliseen ympäristöön.

Virkistys

Kaavamuutos ei muuta virkistysalueita eikä vaikuta lähialueen virkistysalueverkostoon.

Liikenne

Asemakaavamuutoksen myötä Turvalaaksonkujan Kehä III:n suuntainen osuus siirretään Kehä III:n pohjoisreunan viereen. Turvalaaksonkujan erillinen Kehä III:n suuntainen kevyen liikenteen väylä poistuu ja sen osalta kevyt liikenne siirtyy Kehä III:n reunan nykyiselle kvl-väylälle.

Logistiikkakiinteistön teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueelle (TKT) on autopaikkojen vähimmäismäärän mukaan suunniteltu 62 henkilöautopaikkaa. Logistiikkakiinteistön autopaikkoja saa toteuttaa myös liike- ja toimistorakennusten korttelialueelle (K), jonne mahtuisi 205 henkilöautopaikkaa sekä logistiikkakiinteistöä että liike- ja toimistorakennusta varten.

WSP Finland on laatinut asemakaavamuutosta varten liikenneselvityksen. Kaavoitettavan logistiikkakokonaisuuden liikennetuotos on laskettu kaavailtujen käyttötarkoitusten ja toimintojen (tavarava- ja liikenneterminaalit, ravintola- ja majoituspalvelut) kerrosneliöiden perusteella sekä soveltamalla Ympäristöministeriön julkaisua ”Liikennetarpeen arviointi maankäytön suunnittelussa” (27/ 2008). Asemakaavamuutoksen mukaisen logistiikkakeskuksen (kerrosala 40 000 k-m²) arvioitu liikennetuotoksen muutos liikenteen huipputuntina on 35 saapuvaa ja 35 poistuvaa henkilö-/pakettiautoa tunnissa sekä 29 saapuvaa ja 29 poistuvaa rekka-autoa tunnissa.

Asemakaavamuutosalueen liikennemääriin vaikuttavat tonttien käyttötarkoitukset sekä niissä työskentelevien työntekijöiden ja heidän autojensa määrä. Alueen nykyisessä kumoutuvassa asemakaavassa on Turvalaaksonkujan toimistokortteliin (KT) 41101 osoitettu kokonaisrakennusoikeutta yhteensä 55 280 k-m². Asemakaavamuutoksessa sen käyttötarkoitus muuttuu logistiikkakiinteistöksi ja kaavamuutosalueen uusi kokonaisrakennusoikeuden määrä 42 000 k-m² (josta logistiikkakiinteistöllä 40 000 k-m²) on 13 280 k-m² vähemmän kuin nykyisessä kumoutuvassa asemakaavassa.

Nykyinen kumoutuvan asemakaavan toimistokortteli mahdollistaa alueelle enemmän työntekijöitä autoineen kuin asemakaavamuutoksen mukainen logistiikkakiinteistö. Asemakaavamuutoksen myötä liikenteen kokonaismäärä ja henkilöautoliikenteen määrä vähenevät nykyiseen kumoutuvaan asemakaavan tilanteeseen verrattuna Turvalaaksontielle ja alueen muilla väylillä mutta raskaan liikenteen osuus liikenteestä kasvaa. Toimistokorttelin tilanteessa Turvalaaksontien liittymän kautta toimistoilta poistuisi iltahuipputunnilla noin 400-500 ajoneuvoa (23 % vrk-liikenteestä) ja raskaan liikenteen osuus olisi 4 %. Liikennelaskennan vastaavat nykytilanteen tiedot iltahuipputunnin osalta ovat 200 ajoneuvoa (7,2 % vrk-liikenteestä, raskasta liikennettä 43 %).

Asemakaavamuutoksen sekä siitä riippumattoman muun kokonaisliikennemäärän kasvun myötä liikenteen jonoutuvia tulosuuntia ovat sekä aamu- että iltahuipputunnilla Kehä III:n ja Katriinantien ramppi, Katriinantie pohjoisen tulosuunnasta sekä Katriinantien liikennevaloliittymien (Kehä III, Turvalaaksontie) väli etelän tulosuunnasta. Kokonaisliikennemäärä (nykytilanne + uusi maankäyttö) voi kasvaa aamulla 50 % tai illalla 30 % ilman väylien välityskyvyn ylittymisiä tai laajempia liikenteellisiä häiriöitä.

Oheiset liikenteen keskimääräiset viivytykset (s/ajoneuvo) perustuvat 27 300 k-m² kokoiseen logistiikkakeskukseen. Asemakaavamuutoksen mukainen 40 000 k-m² logistiikkakeskus kasvattaa oheisia keskimääräisiä viivytyksiä yhdellä sekunnilla.

Katriinantien nykyinen liikenne ilman asemakaavamuutoksen maankäyttöä vaikeuttaa kääntymistä Turvalaaksontieltä vasemmalle etelän suuntaan Katriinantielle (kohti Kehä III:a).

Keskimääräinen viivytys (s/ajon) ja palvelutaso

Vasemman ryhmittymiskaistan jono ylittää nykytilanteessa iltaruuhkassa hetkittäin Turvalaaksontien ja Turvalaaksonkujan kiertoliittymään asti mutta ei aiheuta laajempia häiriöitä. Asemakaavamuutoksen mahdollistaman maankäytön aiheuttama lisäys liikenteeseen (viereinen kuva) vaikeuttaa kääntymistä Turvalaaksontieltä vasemmalle etelän suuntaan Katriinantielle (kohti Kehä III:a) entisestään.

Turvalaaksonkujan välityskyky ylittyy ja autojonon pää on lähellä Turvalaaksontien ja Turvalaaksonkujan kiertoliittymää. Jonoutuva liikenne varaa kiertoliittymän käyttöönsä ja häiritsee myös Turvalaaksontien pohjoisen tulosuunnan liikennevirtaa. Asemakaavamuutoksen mahdollistama lisäliikenne heikentää nykyisillä liikennejärjestelyillä Turvalaaksontien ja Turvalaaksonkujan liikenteen palvelutason erittäin huonoksi.

Katriinantien ja Turvalaaksontien liittymän liikennevalo-ohjaus poistaa iltahuipputunnin pitkät jonot ja viivytykset Turvalaaksonkujalta ja Turvalaaksontien tulosuunnan palvelutaso on tällöin välttävä.

Keskimääräinen viivytys (s/ajon) ja palvelutaso

Liikennevalo-ohjaus (viereinen kuva) aiheuttaa Katriinantien pohjoisen tulosuunnan liikenteelle 35 sekunnin keskimääräisen viivytyksen, jolloin tulosuunnan palvelutaso heikkenee välttämiseksi mutta väylän välityskyky on liikennemäärälle riittävä. Katriinantielle johtavan Kehä III:n rampin toimivuus säilyy nykytilanteen mukaisena ennallaan ja jono purkautuu yhden vihreän aikana.

Liikenneselvityksessä on tutkittu myös vaihtoehto, jossa liikennevalo-ohjaus tehtäisiin sekä Katriinantien ja Turvalaaksontien että Turvalaaksontien ja Turvalaaksonkujan (nyk. kiertoliittymä) liittymiin.

Alueen liikenneverkon toimivuuden kannalta tärkeälle Kehä III:n ja Katriinantien liikennevalo-ohjatuille rampiliittymälle saadaan tarpeellinen vihreän valon aika esimerkiksi ns. ottamalla vihreän valon aikaa Katriinantien etelän tulosuunnasta ja liikennevalo-ohjatuksi muutettavan pohjoisen liittymän Turvalaakson tulosuunnasta.

Turvalaaksonkujan siirtäminen Kehä III:n pohjoisreunaan ei muodosta uusia liittymiä liikennealueeseen.

Vesihuolto

Kaavamuutoksen myötä Turvalaaksonkujan katualueesta muutetaan noin 330 m pituinen osuus osaksi TKT-korttelialueen logistiikkakiinteistöä. Poistuvan ja uuteen paikkaan siirrettävän katu-osuuden alla kulkevat v. 2001 rakennetut hulevesiviemärit (Ø 600 mm ja Ø 315 mm), jätevesiviemäri (Ø 200 mm) ja runkovesijohto (Ø 225 mm). Viemäreitä ei voi siirtää uudelle katualueelle Kehä III:n pohjoisreunaan, koska viemäreiden viettokaltevuus jäisi liian pieneksi. Se edellyttäisi uutta pumppaamoja HSY:n putkiin, mitä HSY ei hyväksy kiinteistölähtöisissä hankkeissa. Ko. viemäreitä ja vesijohtoa on siirrettävä uuden logistiikkarakennuksen tieltä noin 250 m pituiselta osuudelta uuteen paikkaan tontilla, jolloin vältetään jätevesien pumppaamiselta. HSY:n putket jäävät rasitteiksi Turvalaaksonkujan laajennetun TKT-korttelialueen eteläosaan. Kaavamuutoksen hakija toteuttaa vesihuollon siirron HSY:n hyväksymien suunnitelmien mukaisesti ja vastaa aiheutuvista kustannuksista. Kaavamääräykset edellyttävät, että maanalaisia johtoja varten varattu alueen osa on toteutettava siten, että putkien painuminen on estetty ja putkien kunnossapito on mahdollista tehdä helposti.

Katriinantietä reunustavan uuden K-korttelialueen maanalaiset nykyiset viemärit ja vesijohdot jäävät rasitteiksi nykyisille sijoilleen.

Kaavamuutosalueen hulevesien hallinnan mitoitus perustuu Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamalliin (julkaistu 2014). Uudet kaavamääräykset edellyttävät, että kaavamuutosalu-

eella muodostuvia hulevesiä tulee viivyttää/imeyttää tontilla ja yleisillä alueilla ennen niiden johtamista yleisiin hulevesiviemäriin. Lähtökohtana on, ettei kaavamuutosalueen hulevesimäärien virtaama tonttien ulkopuolelle lisäännä eikä äärevöidy nykytilanteesta. Raskaan liikenteen alueiden hulevedet on käsiteltävä hiekan- ja öljynerotusjärjestelmin. Rakennusluvan yhteydessä tulee laatia tarkempi hulevesisuunnitelma, joka hyväksytetään kaupungilla. Sipti Infra Oy on laatinut alustavan suunnitelman kaavamuutosalueen hulevesien viivyttämisestä tonteilla.

Ympäristöhäiriöt

Valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 on päiväajan enimmäismelutason ohjearvo LAeq liike- ja toimistohuoneille 45 dB.

Kaavamuutosalue on Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikenteen lentomeluviyöhykkeellä, jolla melutaso L_{DEN} on yli 60 dB. Vantaan kaupungin rakennusjärjestyksen perusteella se edellyttää toimistotilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 35 dB.

Vantaan nykytilanteen liikennemääristä on vuoden 2016 liikennetiedoilla tehty Vantaan kaupungin ympäristömeludirektiivin mukainen meluselvitys 2017. Sen perusteella Kehä III:n liikenteen aiheuttaman melun päiväajan keskiäänitaso LAeq 7–22 kahden metrin laskentakorkeudella on aivan Kehä III:n reunassa sähkön voimajohtojen alla 70–75 dB ja voimajohtojen ja nykyisen Turvalaaksonkujan välissä 65–70 dB. Tulevat rakennukset sijoittuvat alueille, joille kohdistuu tieliikennemelua 60–65 dB. Se edellyttäisi toimistotilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 30 dB. Kehä III:n ja Katriinantien tieliikenteen aiheuttama melu tai pienhiukkaset eivät edellytä niiden erityistä huomiointia asemakaavassa.

Kaavamuutosalueen merkittävin ympäristöhäiriö aiheutuu lentoliikenteen melusta. Vantaan kaupungin rakennusjärjestyksen perusteella rakennusten ulkovaipan ääneneristävyyden kannalta lentoliikenteen melu on mitoittava, mikä huomioidaan kaavamääräyksissä toimisto- yms. hiljaisten työtilojen ulkokuoren ääneneristysvaatimuksena 35 dBA.

Kaavamuutos ei oleellisesti muuta alueen ympäristöhäiriöiden tilannetta kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu entiselle peltoalueelle, joka on alkanut metsittyä. Kaavamuutosalueella ei ole erityisiä luontoarvoja, eikä kaavamuutoksella ole oleellisia vaikutuksia alueen luontoarvoihin. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutoksen uudet kaavamääräykset edellyttävät hulevesien viivyttämistä ja hallintaa tontilla kumoutuvaan asemakaavaan ja nykytilannetta paremmin. Se vaikuttaa tontilta poisjohdettavien hulevesien laatuun ja määrään positiivisesti. Kaavamuutosalueella ja sen lähistöllä ei ole vesistökohteita.

4.4.3 Vaikutukset ilmastomuutoksen kannalta

Keskeiset vaikutukset ilmastomuutoksen kannalta aiheutuvat rakentamisesta, rakennusten käytöstä ja ylläpidosta sekä liikenteestä kiinteistöille. Näiden osalta kaavamuutos ei oleellisesti muuta tilannetta kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna. Kaavamuutos mahdollistaa nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen tukeutuvan alueen rakentumisen, mikä on ilmanmuutoksen kannalta parempi vaihtoehto kuin täysin uuden rakennusalueen muodostaminen ja toteuttaminen yhdyskuntarakenteesta irrallaan olevaan neitseelliseen luonnonympäristöön.

Vantaan kaupungin arkkitehtuuriohjelmassa 2015 yhtenä tavoitteena on vihertehokkuuden käyttöönotto. Vihertehokkuus-menetelmän avulla luodaan viihtyisää elinympäristöä ja toteutetaan kestävä kehitys ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita. Menetelmää on testattu asemakaavoituksessa vuodesta 2016 lähtien Ilmastonkestävä kaupunki -hankkeessa luodulla ja Vantaalle muokatulla laskurilla. Vihertehokkuudella tarkoitetaan vihreän ja läpäisevän pinnan painotettua määrää alueella (tontti tai kortteli). Kaavamuutoksen kaavamääräyksissä edellytetään teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten tontin toteuttamiselta viherkerrointa 0,4 (normitavoiteluku on 0,5) ja liike- ja toimistorakennusten tontin osalta tavoitelukua 1,2 (normitavoiteluku on 0,6). Liike- ja toimistorakennusten normitavoitelukua huomattavasti tiukempi tavoiteluku kompensoi logistiikkakiinteistön normitavoitelukua hieman pienempää tavoitelukua.

Kaavamääräyksissä mahdollistetaan myös maalämmön käyttö sekä edellytetään, että aurinkopaneelleita ja muita energiaa säästäviä ja tuottavia ratkaisuja tulee suosia.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Lento- sekä tieliikenteen melu on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöt on otettu VAT:n mukaisesti huomioon.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy toteuttamissopimus.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Suomen Pankki:	Paavo Perttu	
Aberdeen European Balanced Property Fund Sicav-Fis:	Tomi Grönlund	
Varte Oy:	Mikko Sirviö	
Arkkitehtuuritoimisto Ark Lab Oy:	Tommi Tuokkola	
Pöyry Finland Oy:	Anssi Heikkilä	
WSP Finland :	Juho Kero	
Vireo Oy:	Eeva-Maija Ekman	
Sipti Finland Oy:	JP Saarelainen	
Vantaan kaupunki:		
Kaupunkisuunnittelu:	Anitta Pentinmikko	aluearkkitehti (→31.10.2018)
	Merja Häsänen	aluearkkit, va. (1.11.–31.12.2018)
	Johanna Rajala	aluearkkitehti (1.1.2019→)
	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
	Vuokko Rova	suunnitteluavustaja
	Anna-Liisa Vanhala	kaavoitusteknikko
Kuntatekniikan keskus :	Harri Keinänen	suunnitteluinsinööri, vesihuolto
	Paula Luomala	suunnitteluinsinööri, vesihuolto
	Mikko Kettunen	alueinsinööri
	Jarmo Pajunen	liikenneinsinööri
	Mikko Vanhanen	projekti-insinööri
Mittausosasto:	Petri Rantala	toimitusinsinööri
Ympäristökeskus:	Ari Pietilä	ympäristösuunnittelija

Kiinteistöt ja asuminen:

Armi Vähä-Piikkiö
Jukka Köykkä

tonttipäällikkö
kaavasuunnittelija

VANTAAN KAUPUNKI, Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Vantaalla, 4. päivänä marraskuuta 2019.

Jukka Köykkä
kaavasuunnittelija

Johanna Rajala
aluearkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	06.08.2019
Kaavan nimi	002073 Viinikkala 41 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	26.10.2018
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092002073
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	9,2794	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	9,2794

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset Ei-omarantaiset

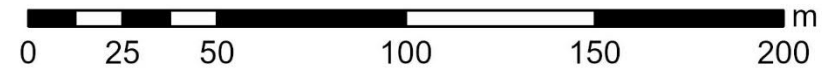
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	9,2794	100,0	42000	0,45	0,0000	-13280
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	1,0561	11,4	2000	0,19	-2,0601	-53280
T yhteensä	7,0064	75,5	40000	0,57	7,0064	40000
V yhteensä	0,0225	0,2	0		-0,0333	0
R yhteensä						
L yhteensä	1,1944	12,9	0		-4,9130	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

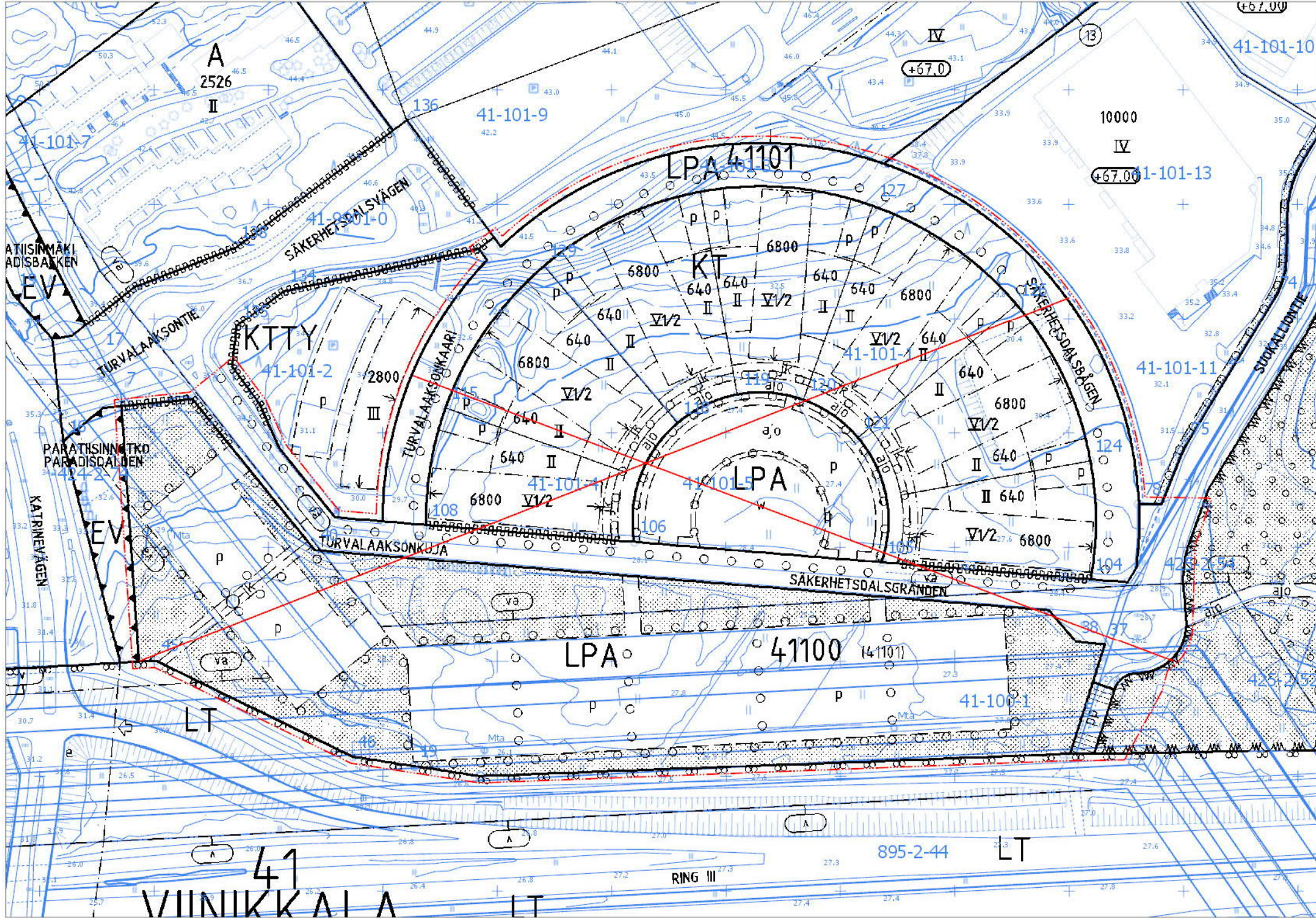
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

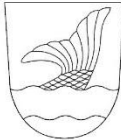
Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	9,2794	100,0	42000	0,45	0,0000	-13280
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	1,0561	11,4	2000	0,19	-2,0601	-53280
K	1,0561	100,0	2000	0,19	1,0561	2000
KT	0,0000		0		-3,1162	-55280
T yhteensä	7,0064	75,5	40000	0,57	7,0064	40000
TKT	7,0064	100,0	40000	0,57	7,0064	40000
V yhteensä	0,0225	0,2	0		-0,0333	0
VU	0,0225	100,0	0		-0,0333	0
R yhteensä						
L yhteensä	1,1944	12,9	0		-4,9130	0
Kadut	1,1944	100,0	0		0,2870	0
Kev.liik.kadut	0,0000		0		-0,0311	0
LPA	0,0000		0		-5,1689	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 002073	Päiväys Datum 4.11.2019	Pohjakarttalehtien numerot Baskartbladens nummer 687493, 687494
Vantaan kaupunki TURVALAAKSON-KUJA Kaupunginosa 41, Viinikkala Asemakaavan muutos Kortteli 41100 ja osa korttelia 41101 sekä virkistys- ja katualuetta. Tonttijako ja tonttijaon muutos Kortteli 41100 ja osa korttelia 41101. 1:2000 	Vanda stad SÄKERHETSDALS-GRÄNDEN Stadsdel 41, Vinikby Ändring av detaljplanen Kvarteret 41100 och del av kvarteret 41101 samt rekreations- och gatuområde. Tomtindelning och ändring av tomtindelningen Kvarteret 41100 och del av kvarteret 41101. 1:2000	
ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ: 3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva. K Liike- ja toimistorakennusten korttelialue Alueelle saa rakentaa liike-, varasto- ja toimistorakennuksia sekä niiden yhdistelmiä. Vähittäiskaupan liiketilat saavat olla vain paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan liiketiloja. Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavara-kaupan tiloja. Korttelialuetta ei saa käyttää avovarastointiin. Moottoriajoneuvojen pesu-, huolto- ja korjaus-toiminnot sekä niihin liittyvä kemikaalien käsittely ja varastointi on sijoitettava rakennuksiin. Teknisiä tiloja ja IV-konehuoneita saa sijoittaa vesikaton yläpuolelle. Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeusrajoitus-pintoja.	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH Linje 3 m utanför planområdets gräns. Kvartersområde för affärs- och kontorsbyggnader På området får byggas affärs-, lager- och kontorsbyggnader samt kombinationer av dessa. Affärslokaler för detaljhandel får enbart vara affärslokaler för specialvaror som kräver mycket utrymme. Butikslokaler för dagligvaror får inte placeras i området. Kvartersområdet får inte användas för öppen lagring. Funktioner för tvätt, underhåll och reparation av motorfordon samt tillhörande behandling och lagring av kemikalier ska placeras i byggnader. Tekniska utrymmen och maskinrum för ventilation får placeras ovanom yttertak. Ingen byggnadsdel, konstruktion, anläggning eller växtlighet får penetrera höjdbegränsningsytorna för flyghinder på Helsingfors-Vanda flygstation.	

Voimajohtoalue (400 kV) ja kiinteistöjen käyttöoikeuden supistus koskevat 36 metriä leveää johtoaukeaa ja johtoaukean molemmin puolin olevia 10 metriä leveitä reuna vyöhykkeitä. Rakennusrajoitusalue ulottuu 23 metrin etäisyydelle 400 kV voimajohdon keskilinjaa kummallekin puolelle.

Voimajohtoalueelle sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää risteämälausunto voimajohdon omistajalta.

Vaara-alueella kasvillisuus tulee valita siten, ettei kasvukorkeus ylitä neljää metriä.

Korttelialue tulee rakentaa korkealuokkaista rakennustapaa ja arkkitehtuuria noudattaen. Erityisesti tulee huomioida näkymät Kehä III:n suunnasta.

Korttelialueen liikenneväylän puoleiset julkisivut, valaistus sekä paikoitus- ja liikennöintialueet eivät saa aiheuttaa liikenneturvallisuutta vaarantavaa häikäisyä Kehä III:lle.

Tontti tulee rajata Kehä III:n ja Katriinan tien puolelta kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan korkeatasoisin kaupunkimaisiin rakenteihin ja istutuksiin. Rakennuksesta ja tonttia rajaavista rakenteista sekä huoltoalueiden ja jätetilojen rakenteista tulee muodostaa yhtenäinen kaupunkikuvallinen kokonaisuus.

Tontin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 1,2. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Tontilla voidaan hyödyntää maalämpöä.

Aurinkopaneeleita ja muita energiaa säästäviä ja tuottavia ratkaisuja tulee suosia.

Hulevedet tulee viivyttaa tontilla. Rakennuslupaa varten on laadittava tonttikohdainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan.

Maanalaisia johtoja varten varatulle alueen osalle ei saa istuttaa puita ja syväjuurisia pensaita. Putkien painuminen on estettävä ja putkien kunnossapito on oltava mahdollista tehdä helposti.

Mainoslaitteiden sijoittelussa ja rakenteissa tulee erityisesti ottaa huomioon kaupunkikuvalliset näkökohdat.

Maantiealueen viereinen mainos- ja informaatiopyloni ei saa aiheuttaa häitää maantien liikenneturvallisuudelle.

Kraftledningsområdet (400 kV) och inskränkningen av fastig heternas nyttjanderätt omfattar en 36 meter bred ledningsgata och 10 meter breda kantzoner på båda sidor om ledningsgatan. Byggnadsbegränsnings området ligger på 23 meters avstånd om båda sidorna av 400 kV kraftledningens mittlinje.

Om byggande som förläggs till ett kraftledningsområde ska ett utlåtande om korsande ledningar skaffas från kraftledningsägare.

Växtligheten i faroområdet ska väljas så att vegetationen inte överstiger fyra meter.

Kvartersområdet ska byggas så att det byggnadsfatt och den arkitektur som används håller hög klass. Särskilt vyerna från Ring III ska tas i beaktande.

Kvartersområdets fasader, belysning samt parkerings- och trafikområdena på den sida som är vänd mot trafikleden får inte orsaka bländning mot Ring III så att trafiksäkerheten äventyras.

Tomten ska avgränsas mot Ring III och Katrinevägen med urbana konstruktioner och planteringar som stadsbildsmässigt och arkitektoniskt håller hög klass. Byggnaden och de konstruktioner som avgränsar tomten samt underhållsområdenas och soprummens konstruktioner ska utgöra en sammanhängande helhet i stadsbilden.

Tomtens gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstal 1,2. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet via planen över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Jordvärme kan utnyttjas på tomten.

Solpaneler och andra energisparande och -producerande lösningar ska gynnas.

Dagvattnet ska fördröjas på tomten. För bygglovet ska en tomtvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten.

På den del av området som reserverats för underjordiska rör och ledningar får man inte plantera träd och djuprotade buskar. Man måste förhindra ledningarna att sätta sig i marken och göra det enkelt att utföra underhåll av ledningarna.

Vid placeringen och konstruktionen av reklam- och informationspyloner ska särskild hänsyn till stadsbildaspekter tas.

Reklam- och informationspylonen intill landsvägsområdet får inte äventyra trafiksäkerheten på landsvägen.

Aurinkopaneelit, mainoslaitteet yms. eivät saa aiheuttaa lentoliikennettä vaarantavia heijastuksia ja häikäisyä.

Auto- ja polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

Liiketilat 1 ap / 60 k-m²

1 pp / 50 k-m²

Toimistot 1 ap / 50 k-m²

1 pp / 80 k-m²

Varastot ja muut 1 ap / 250 k-m²

1 pp / 240 k-m²

Polkupyöräpaikat sijoitetaan pääsisäänkäynnin yhteyteen. Polkupyöräpaikoista vähintään puolet tulee olla säältä suojattuja ja runkolukittavia.

Autopaikat tulee jäsentää runkopuvin ja pensain enintään 40 autopaikan yksiköiksi.

Korttelialueelle saa sijoittaa TKT-tontin 41101/19 autopaikkoja.

Jalankulkualueet on kivettävä ja rajattava upotetuilla reuna kivillä muista pihalueista.

Liikkeen pääsisäänkäyntiä tulee korostaa.

Liike- ja toimistotilojen ulkokuoren äänen-eristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.

TKT

Teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialue.

Korttelialueelle saa rakentaa teollisuus-, varasto-, toimitila-, toimistorakennuksia, autojen korjaamo- ja huoltotiloja sekä niiden yhdistelmiä.

Korttelialueelle saa sijoittaa pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike- ja näyttelytiloja.

Vähittäiskaupan liiketilojen kokonaismäärä korttelialueella saa olla enintään 500 k-m².

Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavara-kaupan tiloja.

Korttelialuetta ei saa käyttää avovaras-tointiin.

Korttelialueelle tulee varata maantasoon tila muuntamolle, joka on helposti huollettavissa. Muuntamon saa rakentaa osoitetun kerrosalan lisäksi.

Moottoriajoneuvojen pesu-, huolto- ja korjaustoiminnot sekä niihin liittyvä kemikaalien käsittely ja varastointi on sijoitettava rakennuksiin.

Rakennukset ja palomuurit saavat korttelialueella sijaita tonttijaosta riippumatta.

Solpaneler, reklamanordningar o.dyl. får inte orsaka sådana reflektioner och bländningseffekter som äventyrar flygtrafiken.

Minimiantalet bil- och cykelplatser:

Affärslokaler 1 bp / 60 m²-vy

1 cp / 50 m²-vy

Kontor 1 bp / 50 m²-vy

1 cp / 80 m²-vy

Lager och övrigt 1 bp / 250 m²-vy

1 cp / 240 m²-vy

Cykelplatser ska placeras vid huvudingången. Av cykelplatserna ska minst hälften vara väderskyddade och ha möjlighet till ramläsning.

Bilplatserna ska delas in med hjälp av stamträd och buskar i enheter på högst 40 bilplatser.

I kvartersområdet får placeras bilplatserna för TKT-tomt 41101/19.

Fotgångarområdena ska stenläggas och med infällda kantstenar avgränsas från de andra gårdsområdena.

Affärens huvudingång ska framhävas.

Ljudisoleringen ΔL mot flyg- och trafikbuller ska i affärs- och kontorslokaler ytterhölje vara minst 35 dB.

Kvartersområde för industri-, lager- och kontorsbyggnader.

I kvartersområdet får det byggas industri-, lager-, verksamhets-, kontorsbyggnader, reparationsverks- och underhållslokaler för bilar samt kombinationer av dessa.

I kvartersområdet får placeras affärs- och utställningslokaler i anknytning till det huvudsakliga användningsändamålet.

Den totala storleken på affärslokaler för detaljhandel får uppgå till högst 500 m²-vy i kvartersområdet.

Butikslokaler för dagligvaror får inte placeras i området.

Kvartersområdet får inte användas för öppen lagring.

I kvartersområdet ska i markplanet reserveras utrymme för transformator som är lätt att underhålla. Transformatorn får byggas utöver den anvisade våningsytan.

Funktioner för tvätt, underhåll och reparation av motorfordon samt tillhörande behandling och lagring av kemikalier ska placeras i byggnader.

Byggnader och brandmurar får i kvartersområdet placeras oberoende av tomtinledningen.

Teknisiä tiloja ja IV-konehuoneita saa sijoittaa vesikaton yläpuolelle.

Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoasemanlentoesteiden korkeusrajoituspintoja.

Voimajohtoalue ja kiinteistöjen käyttö oikeuden supistus koskevat johtoaukeaa ja johtoaukean molemmin puolin olevia 10 metriä leveitä reunavyöhykkeitä. Rakennusrajoitusalue ulottuu 23 metrin etäisyydelle 400 kV voimajohdon keskilinjan kummallekin puolelle. Rakennusrajoitusalue ulottuu 12,5 metrin etäisyydelle 110 kV voimajohdon keskilinjan kummallekin puolelle.

Voimajohtoalueelle sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää risteämäläusunto kunkin voimajohdon omistajalta.

Vaara-alueella kasvillisuus tulee valita siten, ettei kasvu korkeus ylitä neljää metriä.

Korttelialue tulee rakentaa korkealuokkaista rakennustapaa ja arkkitehtuuria noudattaen. Erityisesti tulee huomioida näkymät Kehä III:n suunnasta.

Korttelialueen liikenneväylän puoleiset julkisivut, valaistus sekä paikoitus- ja liikennöintialueet eivät saa aiheuttaa liikenneturvallisuutta vaarantavaa häikäisyä Kehä III:lle.

Korttelialue tulee rajata Kehä III:n puolelta kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan korkeatasoisin kaupunkimaisin rakentein ja istutuksin. Rakennuksista ja tontteja rajaavista rakenteista sekä huoltoalueiden ja jätetilojen rakenteista tulee muodostaa yhtenäinen kaupunkikuvallinen kokonaisuus.

Korttelialueen vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,4. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Tontilla voidaan hyödyntää maalämpöä.

Aurinkopaneeleita ja muita energiasäästäviä ja tuottavia ratkaisuja tulee suosia.

Hulevedet tulee viivyttaa tontilla. Rakennuslupaa varten on laadittava tonttikohdainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan.

Tekniska utrymmen och maskinrum för ventilation får placeras ovanom yttertak.

Ingen byggnadsdel, konstruktion, anläggning eller växtlighet får penetrera höjdbegränsningsytorna för flyghinder på Helsingfors-Vanda flygstation.

Kraftledningsområdet och inskränkningen av fastighetsnärings nyttjanderätt omfattar ledningsgatan och 10 meter breda kantzoner på båda sidor om ledningsgatan. Byggnadsbegränsningsområdet ligger på 23 meters avstånd om båda sidorna av 400 kV kraftledningens mittlinje. Byggnadsbegränsningsområdet ligger på 12,5 meters avstånd om båda sidorna av 110 kV kraftledningens mittlinje.

Om byggande som förläggs till ett kraftledningsområde ska ett utlåtande om korsande ledningar skaffas från respektive kraftledningsägare.

Växtligheten i farområdet ska väljas så att vegetationen inte överstiger fyra meter.

Kvartersområdet ska byggas så att det byggnads- och arkitektur som används håller hög klass. Särskilt vyerna från Ring III ska tas i beaktande.

Kvartersområdets fasader, belysning samt parkerings- och trafikområdena på den sida som är vänd mot trafikleden får inte orsaka bländning mot Ring III så att trafiksäkerheten äventyras.

Kvartersområdet ska avgränsas mot Ring III med urbana konstruktioner och planteringar som stadsbildsmässigt och arkitektoniskt håller hög klass. Byggnaderna och de konstruktioner som avgränsar tomterna samt underhållsområdena och soprummens konstruktioner ska utgöra en sammanhängande helhet i stadsbilden.

Gröneffektivitet i kvartersområdet ska uppfylla målsättningsstal 0,4. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet via planen över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Jordvärme kan utnyttjas på tomten.

Solpaneler och andra energisparande och -producerande lösningar ska gynnas.

Dagvattnet ska fördröjas på tomten. För bygglovet ska en tomtvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten.

Raskaan liikenteen alueiden hulevedet on käsiteltävä hiekan- ja öljynerotusjärjestelmin.

Hulevesien hallinnan edellyttämät järjestelmät saavat sijaita tonttijaosta riippumatta.

Maanalaisia johtoja varten varatulle alueen osalle ei saa istuttaa puita ja syväjuurisia pensaita. Putkien painuminen on estettävä ja putkien kunnossapito on oltava mahdollista tehdä helposti.

Rakennuksesta tulee järjestää luonteva ja turvallinen kulku joukkoliikenteen pysäkeille.

Toimistotilojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen ulkokuoren ääneneristävyys ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.

Mainoslaitteiden sijoittelussa ja rakenteissa tulee erityisesti ottaa huomioon kaupunkikuvalliset näkökohdat.

Maantiealueen viereinen mainos- ja informaatiopyloni ei saa aiheuttaa haittaa maantien liikenneturvallisuudelle.

Aurinkopaneelit, mainoslaitteet yms. eivät saa aiheuttaa lentoliikennettä vaarantavia heijastuksia ja häikäisyä.

Auto- ja polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

Liiketilat 1 ap / 60 k-m²

1 pp / 50 k-m²

Toimistot 1 ap / 50 k-m²

1 pp / 80 k-m²

Tuotantotilat 1 ap / 150 k-m²

1 pp / 240 k-m²

Varastot ja muut 1 ap / 250 k-m²

1 pp / 240 k-m²

Polkupyöräpaikat sijoitetaan pääsisäänkäynnin yhteyteen. Polkupyöräpaikoista vähintään puolet tulee olla säältä suojattuja ja runkolukittavia.

Autopaikat tulee jäsentää runkopuun ja pensain enintään 40 autopaikan yksiköiksi.

Tontin 41101/19 autopaikkoja saa sijoittaa K-tontille 41100/2.

Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

Dagvatten i områden med tung trafik ska behandlas i sand- och oljeavskiljningssystem.

De system som hanteringen av dagvatten förutsätter får vara belägna oavsett tomtindelningen.

På den del av området som reserverats för underjordiska rör och ledningar får man inte plantera träd och djuprotade buskar. Man måste förhindra ledningarna att sätta sig i marken och göra det enkelt att utföra underhåll av ledningarna.

Från byggnaden ska en smidig och trygg gångförbindelse till hållplatser för kollektivtrafik ordnas.

I kontorslokaler och motsvarande tysta arbetsrum ska ljudisolering ΔL mot flyg- och trafikbuller i ytterhöljet vara minst 35 dB.

Vid placeringen och konstruktionen av reklam- och informationspyloner ska särskild hänsyn till stadsbildaspekter tas.

Reklam- och informationspylonen intill landsvägsområdet får inte äventyra trafiksäkerheten på landsvägen.

Solpaneler, reklamordningar o.dyl. får inte orsaka sådana reflektioner och bländningseffekter som äventyrar flygtrafiken.

Minimiantalet bil- och cykelplatser:

Affärslokaler 1 bp / 60 m²-vy

1 cp / 50 m²-vy

Kontor 1 bp / 50 k-m²

1 cp / 80 k-m²

Produktionslokaler 1 bp / 150 k-m²

1 cp / 240 k-m²

Lager och övrigt 1 bp / 250 k-m²

1 cp / 240 k-m²

Cykelplatser ska placeras vid huvudingången. Av cykelplatserna ska minst hälften vara väderskyddade och ha möjlighet till ramläsning.

Bilplatserna ska delas in med hjälp av stamträd och buskar i enheter på högst 40 bilplatser.

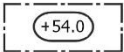
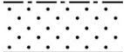
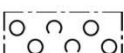
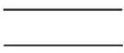
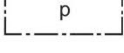
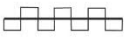
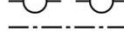
Bilplatserna för tomt 41101/19 får placeras på K-tomt 41100/2.

Område för idrotts- och rekreationsanläggningar.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
41	Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
VIINI	Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
41100	Korttelin numero.	Kvartersnummer.
TURVALAAK	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.
40000	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
kt 30%	Merkintä osoittaa, kuinka monta prosenttia sallitusta rakennusoikeudesta saa käyttää toimistotiloja varten.	Beteckningen anger hur många procent av den tillåtna byggnadsrätten som får användas ör kontorslokaler.
IV	Roomalainen numero osoittaa rakennuksen, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.
	Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema.	Högsta höjd för byggnadens vattentak.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
	Istutettava alueen osa.	Del av område som skall planteras.
	Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.	Del av område där träd och buskar skall planteras.
	Katu	Gata
	Ajoyhteys.	Körförbindelse.
	Pysäköimispaikka.	Parkeringsplats.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.
	Vaara-alue.	Faroområde.
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	Del av område reserverad för underjordisk ledning.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö
Stadsplaneringen

Aluearkkitehti / Områdesarkitekt

Kaupunkimittaus

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Stadsmätning

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä

Vantaalla / Vanda __/__/20__

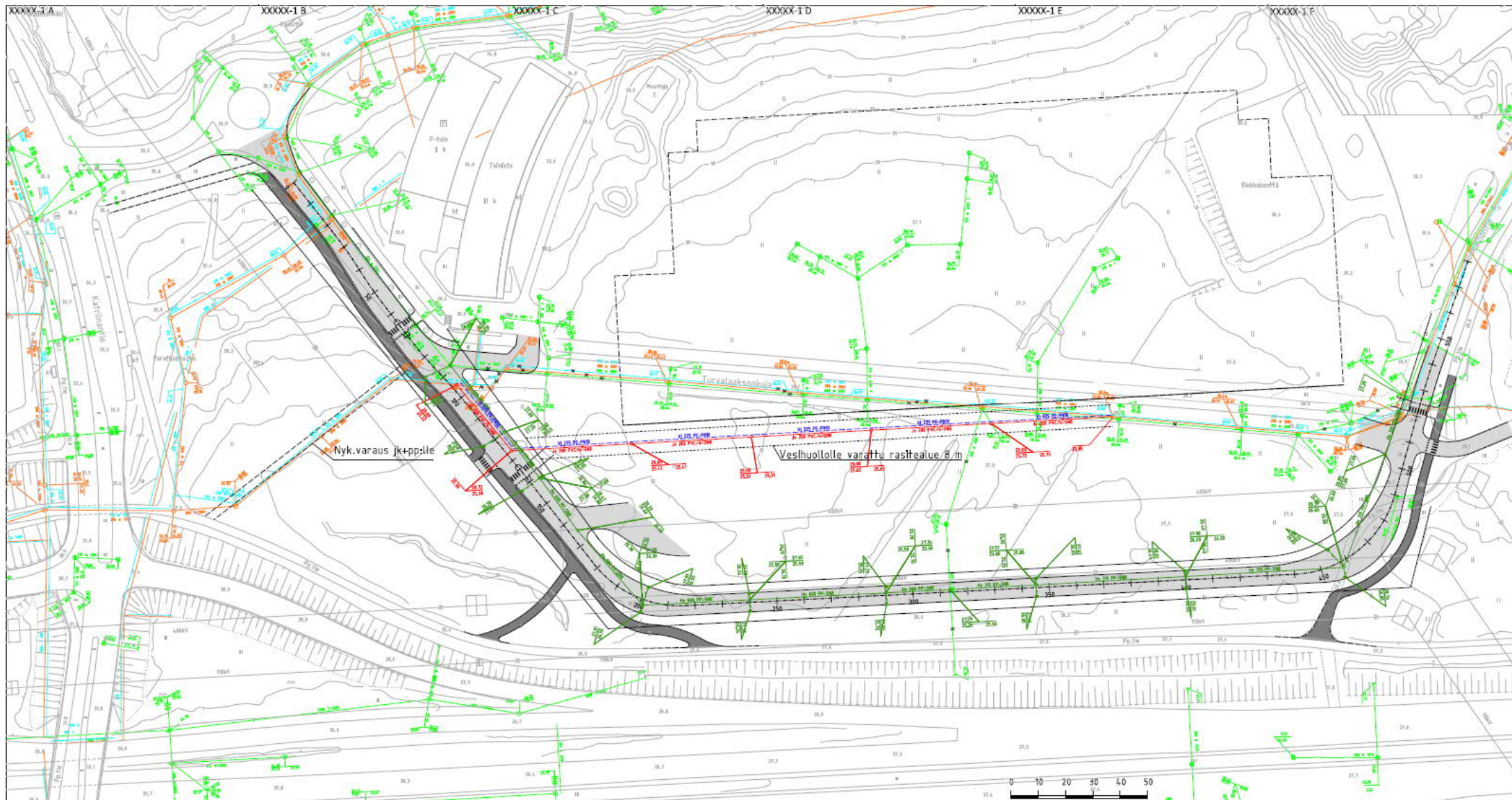
Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet

Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/

Godkänd av stadsfullmäktige __/__/20__

Turvalaaksonkuja: katusuunnitelma ja vesihuollon esisuunnitelma

Kaupunkisuunnittelu / JKÖ, VRO

Kaupunginhallitus 26.8.2019 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **nro 002073 / Turvalaaksonkuja, Viinikkala**. Lausuntoja pyydettiin 5 kpl ja saatiin 5 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 Fingrid Oyj	Johtoalueita koskevat määräykset ovat hieman epätarkkoja. Kaavaselistuksen sivua 18 tulee korjata johtoalueiden, rakennusrajoitusalueiden ja vaara-alueiden osalta.	Kaavaselistuksen sivua 18 on tarkistettu lausunnon mukaisesti.
NRO 2 Finavia Oyj	Helsinki-Vantaan lentoaseman läheisyydessä on huomioitava mahdolliset aurinkopaneelien ja mainoslaitteiden lentoliikenteelle aiheuttamat heijastukset ja häikäisy. Kaavakartalta puuttuu osa TKT:n kaavamääräyksistä.	Kaavamääräyksiä on tarkistettu.
NRO 3 Uudenmaan ELY-keskus	Asemakaavamuutosehdotus tarkentaa onnistuneesti yleiskaavaa ja huomioi myös valmisteltavana olevan yleiskaavamuutoksen. On tärkeää, että liikennejärjestelyillä varmistetaan se, ettei Kehä III:n liikenteelle aiheudu haittaa.	-
NRO 4	Kaavamuutoksessa on huomioitu tulevan 110 kV:n sähkön voimajohdon	-

Vantaan Energia Oy	(Seutula–Tolkinkylä) tarvitsemat varoalueet. Mikäli maakaapeleita tai kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.	
NRO 5 HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut	TKT-tontille tulee Turvalaaksonkujan siirtoon liittyen merkitä vähintään 8 metriä leveä johtokuja. Kaavamääräyksenä tulee lisäksi mainita, että johtokuja-alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä eikä raskaita rakenteita, täyttöjä, maanleikkauksia eikä istuttaa puita tai pensaita. Johtosiirrot tulee suunnitella ja toteuttaa hankkeen yhteydessä ja sen kustannuksella yhteistyössä HSY:n kanssa. Suunnitelmat tulee hyväksyttää HSY:llä.	-

NRO 1**Fingrid Oyj****Lausunto:****Asemakaavamuutos nro 002073, 41 Viinikkala / Turvalaaksonkuja,**

Kiitämme lausuntopyynnöstänne.

Asemakaava-alueelle sijoittuvat Fingrid Oyj:n 400 kV (kilovoltin) voimajohdot Espoo - Tammisto ja Forssa - Tammisto. Samalla johtoalueella Fingridin voimajohtojen kanssa on myös osin Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n 2 x 110 kV voimajohdot. Olemme lausuneet kaavaluonnoksesta 13.12.2018.

Kaavaehdotukseen on merkitty lunastetun voimajohtoalueen rakennusrajoitusalue merkinnällä vaara-alue (v). Korttelialueiden määräykseen on tuotu tärkeitä tietoja johtoalueista, mutta ne ovat hieman epätarkasti ilmaistu:

Teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueen TKT 41101

määräyksessä lukee: *"Rakennusrajoitusalue ulottuu 23 metrin etäisyydelle 400 kV voimajohdon keskilinjaa kummallekin puolelle. Rakennusrajoitusalue ulottuu 12,5 metrin etäisyydelle 110 kV voimajohdon keskilinjaa kummallekin puolelle"*. Johtoalue, jossa on rinnakkain useita voimajohtoja, tulee kaavassa käsitellä yhtenä johtoalueena (eikä erotella sen yksittäisten johtojen päällekkäisiä vyöhykkeitä, jotka ovat vaikeita hahmottaa eikä niillä ole käytännön merkitystä). Tässä tapauksessa asia pitäisi ilmaista esim. seuraavasti: *"Kiinteistöjen käyttöoikeuden supistus koskee johtoaluetta, johon kuuluu johtoaukea ja johtoaukean molemmin puolin olevat 10 metriä leveät reunavyöhykkeet. Voimajohtojen pohjoispuolella johtoalue ulottuu 28 metrin etäisyydelle ja rakennusraja 23 metrin etäisyydelle pohjoispuoleisen 400 kV voimajohdon keskilinjasta mitattuna"*. Tällä kohdin eteläpuoli on kokonaisuudessa johtoaluetta ja rakennusrajoitusaluetta kaava-alueen ulkorajaan saakka.

Liike- ja toimistorakennusten korttelialueen K 41100 määräyksessä on myös tietoja johtoalueesta: *"Voimajohtoalue (400 kV) ja kiinteistöjen käyttöoikeuden supistus koskevat 36 metriä leveää johtoaukeaa ja johto-aukean molemmin puolin olevia 10 metriä leveitä reunavyöhykkeitä. Rakennusrajoitusalue ulottuu 23 metrin etäisyydelle 400 kV voimajohdon keskilinjaa kummallekin puolelle"*. Määräys se ei kata Kehä III suuntaista poikkileikkausta (joka ulottuu ko. korttelialueelle). Vaikka asialla ei olisi käytännön merkitystä, ilmaisu on epätarkka.

Rakennusrajan ja johtoalueen esiintuominen on tärkeää, sillä koko lunastettu johtoalue ei näy alueen osana tässä kaavaehdotuksessa (merkinnän "vaara-alue v" kattaessa vain rakennusrajoitusalueen). Koko johtoalueeseen (ml. rakennusrajan ja johtoalueen ulkorajan välinen 3 metriä leveä alue) liittyy monia rajoituksia, kuten esimerkiksi

varastoinnin ja lastauksen kieltä sekä puuston korkeuden rajoitukset. Tämän ilmaiseminen kaavamääräyksissä on toki haastavaa, sillä käsitteet menevät helposti sekaisin. Tähän liittyen kaavaselostuksen sivulla 18. on käsitelty vastine edelliseen Fingridin lausuntoon. Siellä lukee, että "johtoalueet on huomioitu vaara-alueina asemakaavamuutoksessa". Lause tulee korjata siten, että "rakennusrajoitusalueet on huomioitu vaara-alueina asemakaavamuutoksessa".

Fingrid on antanut hankkeesta erilliset risteämäläusunnnot (Heidi Oja 5.12.2018 JA 17.12.2018). Huomasimme, että risteämäläusunnnot eivät koske uutta katu kokonaisuudessaan, K-korttelialueen 41100 toimintoja eikä myöskään TKT- korttelialueen 41101 pysäköintiä. Suosittelemme, että teette risteämäläusuntopyynnön tarkentuneista suunnitelmista, sillä kokonaisuuteen liittyy paljon yhteensovittamista voimajohtojen kanssa. Tässä kaavaläusunnossa ei voi ottaa kantaa asemakaavan mahdollistaman rakentamisen tekniseen toteutukseen, Risteämäläusunnossa käsitellään asioita yksityiskohtaisemmin (liittyen suunnitelmien toteutuskelpoisuuteen ja reunaehtoihin sekä rakentamiseen ja turvallisuusnäkökohtiin voimajohdon näkökulmasta). Läusuntopyynnön voi lähettää osoitteeseen Fingrid Oyj, Risteämäläusunnnot, PL 530, 00101 Helsinki tai sähköpostilla risteamalausunnnot@fingrid.fi.

Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Tämä läusunto koskee Fingrid Oyj:n voimajohtoja. Pyydämme lähettämään meille tietoa kaavan etenemisestä. Yleis- ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään läusunnolle mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi tai kirjallisena osoitteella Fingrid Oyj, Maankäyttö ja ympäristö, PL 530, 00101 HELSINKI. Ystävällisin terveisin
Fingrid Oyj
Maankäyttö ja ympäristö

Vastine:

TKT-korttelialueen kaavamerkinntät ja -määräykset voimajohdoista koskevat korttelialueen eteläosassa Fingrid Oyj:n 400 kV:n sähkölinjoja mutta koillisosassa Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n 110 kV:n tulevan sähkölinjan varausta. Kummatkin sähkölinjakokonaisuudet on käsitelty omina yhtenäisinä johtoalueinaan ja Kehä III:a reunustava 110 kV:n sähkölinja on huomioitu osana 400 kV:n sähkölinjojen johtoaluetta. K-korttelialueen vaara-alueen kaavamerkinntät kaavakartalla sekä voimajohtojen kaavamääräykset huomioivat myös Kehä III:n suuntaisen 400 kV:n Espoo–Tammisto-sähkölinjan.

Kaavaselostuksen sivun 18 lauseet koskien vaara-alueita on tarkistettu muotoon ”*Rakennusrajoitusalueet on huomioitu vaara-alueina asemakaavamuutoksessa.*”.

Tarkistukset:

Kaavaselostusta on tarkistettu läusunnon vastineessa esitetyllä tavalla.

NRO 2
Finavia Oyj

Lausunto:

Finavia Oyj:n lausunto Turvalaaksonkuja -asemakaavamuutosehdotuksesta nro 002073, Vantaa

Vantaan kaupunki on pyytänyt Finavia Oyj:ltä lausuntoa Turvalaaksonkuja -asemakaavamuutosehdotuksesta nro 002073.

Asemakaavan muutosehdotuksessa on esitetty toimistorakennusten ja autopaikkojen korttelialueiden muuttamista teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi sekä liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi. Kaavamuutostekohde sijaitsee Helsinki-Vantaan lentoaseman kiitoteiden 1 (22L) ja 3 (22R) välissä noin 1,6 kilometrin etäisyydellä kiitotien 22R jättöpäästä.

Kohde sijaitsee lentoaseman L_{den} 60 dB ylittävällä lentokonemelualueella. Ehdotuksen kaavamääräyksissä on lentoliikenteen melun vuoksi määrätty liike- ja toimistotiloille vähintään 35 dB ääneneristävyyksivaatimus. Kaavaselostuksen perusteella Kehä III:n maantieliikenteen melu edellyttää kohteeseen vähintään 30 dB ääneneristävyyttä. Finavia katsoo, että esitetty ääneneristävyyksivaatimus soveltuu kohteeseen.

Kaavaehdotuksen TKT-korttelissa on määrätty vesikaton ylimmäksi korkeusasemaksi +54 m. K-korttelissa on esitetty suurimmaksi sallituksi kerrosmääräksi 4 kerrosta. Sekä K- että TKT-korttelissa on kaavamääräyksellä määrätty, että mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeusrajoituspintoja. Helsinki-Vantaan lentoaseman korkeusrajoituspinnat vaihtelevat alueella tasolla noin +70-100 m maan- tai merenpinnasta. Finavia katsoo, että kaavassa esitetyt määräykset soveltuvat hyvin kohteeseen.

Kaavaehdotuksessa on molemmille korttelialueille asetettu määräys, jonka mukaan tulee suosia aurinkopaneeleita tai muita energiataloudellisia ratkaisuja. Tähän Finavia toteaa, että aurinkopaneelien sijoittamisessa Helsinki-Vantaan lentoaseman

läheisyyteen on huomioitava mahdolliset paneelien lentoliikenteelle aiheuttamat heijastukset ja häikäisy. Kaavakohde sijaitsee 04-suunnan lähestymisten välissä alueella, jossa mahdollisten heijastumien riski on selvitettävä erityisen huolellisesti. Riskien arvioimiseksi on aurinkovoimaa suunnittelevan tahon oltava yhteydessä ANS Finlandiin.

Kaavaehdotuksessa molemmille korttelialueille on määrätty, että alueelle sijoitettava mainospyloni ei saa aiheuttaa haittaa maantien liikenneturvallisuudelle. Finavia toteaa, että mahdollisten mainospylonien sijoittamisessa on huomioitava, mitä Finavia on edellä lausunut sekä lentoaseman esterajoituskorkeuksien että mahdollisten heijastusten ja häikäisyn arvioinnista.

Lisäksi Finavia huomauttaa, että muutosehdotuksen kaavakartassa osa TKT-alueen suunnittelumääräyksien teksteistä puuttuu.

Vastine:

Kaavamääräyksiä on tarkistettu aurinkopaneelien ja mainoslaitteiden osalta lisämääräyksellä *"Aurinkopaneelit, mainoslaitteet yms. eivät saa aiheuttaa lentoliikennettä vaarantavia heijastuksia ja häikäisyä."* Lentoestekorkeudet on huomioitu jo nähtävillä olleessa kaavamuutosehdotuksessa kaavamääräyksellä *"Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeusrajoituspintoja."*

Nähtävillä olleen kaavakartta- ja kaavamääräysasiakirjan TKT-korttelialuetta koskevan kolmen kaavamääräyksen määräyslauseet ovat tulostuneet teknisestä virheestä johtuen vaillinaisesti. Em. määräyslauseet ovat olleet nähtävillä olleessa 19.8.2019 päivätyssä kaavaselostuksessa oikein. Kaavamuutosehdotuksen vaillinaisesti tulostuneet TKT-korttelialueen 1., 6. ja 7. kaavamääräyksen vaillinaisten lauseiden osat on tarkistettu ns. teknisenä tarkistuksena oikeaan muotoon ja vastaamaan nähtävillä olleen kaavaselostuksen sivulla 44 olevia kaavamääräyksiä. Tekninen tarkistus koskee kaavamääräyksiä (*tulostusversiosta puuttuneet lauseiden osat on osoitettu alleviivattuna kursivilla*):

- Korttelialueelle saa rakentaa teollisuus-, varasto-, toimitila-, toimistorakennuksia, autojen korjaamo- ja huoltotiloja sekä niiden yhdistelmiä.
- Korttelialueelle tulee varata maantasoon tila muuntamolle, joka on helposti huollettavissa. Muuntamon saa rakentaa osoitetun kerrosalan lisäksi.
- Moottoriajoneuvojen pesu-, huolto- ja korjaustoiminnot sekä niihin liittyvä kemikaalien käsittely ja varastointi on sijoitettava rakennuksiin.

Tarkistukset:

Aurinkopaneelija ja mainoslaitteita koskevat kaavamääräykset sekä vaillinaisesti tulostuneet TKT-korttelialueen kaavamääräykset on tarkistettu lausunnon vastineessa esitetyllä tavalla.

NRO 3**Uudenmaan Ely-keskus****Lausunto:****Lausunto asemakaavan muutosehdotuksesta,
Vantaa, 41 Viinikkala, Turvalaaksonkuja, 002073**

Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa Turvalaaksonkujan asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 002073).

Asemakaavaehdotus tarkentaa onnistuneesti voimassa olevaa yleiskaavaa ja ottaa myös huomioon valmisteltavana olevan yleiskaavamuutoksen.

Asemakaava-alue rajautuu etelässä Kehä III:een (kantatie 50). Asemakaavassa on siirretty Turvalaaksonkujan katualue Kehä III:n pohjoisreunaan. Lisäksi Turvalaaksonkujan ja Suokalliontien kävely- ja pyöräliikenne on ohjattu käyttämään nykyistä Kehä III:n liikennealueella sijaitsevaa kävelyn ja pyöräilyn väylää. Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan molemmat toimenpiteet ovat mahdollisia.

Asemakaava mahdollistaa logistiikkakiinteistön sekä liike- ja toimistorakennusten korttelialueen toteuttamisen. Uusien toimintojen sijoittaminen alueelle edellyttää liikenneselvityksen mukaan liikennevalo-ohjauksen toteuttamista Katriinantien ja Turvalaaksontien liittymään. Uudenmaan ELY-keskus pitää tärkeänä, että liikennejärjestelyillä varmistetaan se, ettei haittavaikutuksia Kehä III:n liikenteelle aiheudu. Tämän vuoksi on tarpeellista varautua toteuttamaan tulevaisuudessa tarvittaessa myös muita liikenneselvityksessä tunnistettuja jatkotoimenpiteitä, joilla varmistetaan Kehä III:n liikenteen toimivuus. Näitä toimenpiteitä ovat vapaa oikea Kehä III:lta Katriinantielle kääntyville, kaksi suoraan menevää kaistaa Katriinantielle sekä liikennevalojen säätö.

Vastine:

Uuden logistiikkakiinteistön sekä liike- ja toimistorakennusten korttelialueen mahdollistaman liikenteen myötä Turvalaaksonkujan välityskyky ylittyy asemakaavamuutoksen liikenneselvityksen mukaan iltahuipputunnin liikennemäärillä, ellei liikenneselvityksessä esitettyjä uusia liikennejärjestelyjä tehdä. Kääntyminen Turvalaaksontieltä Katriinantien etelään suuntautuvalle kaistalle olisi vaikeaa. Jonoutuva liikenne heikentäisi Turvalaaksontien ja Turvalaaksonkujan liikenteen palvelutason erittäin huonoksi mutta Kehä III:n liikenteen sujuvuutta lisäliikenne ei heikentäisi.

Liikenneselvityksessä suositellaan liikennevalo-ohjausta Turvalaaksontien ja Katriinantien sekä Kehä III:n ja Katriinantien liittymiin ja jatkotoimenpiteinä mm. lisäkaistajoa yms. järjestelyjä, jotta myös Turvalaaksontien ja Turvalaaksonkujan liikenne olisi sujuvaa. Tällöin Turvalaakson alueen ja Kehä III:n liikenteen sujuvuus

voidaan varmistaa liikennevalojen säädöillä. Mikäli Katriinantielle tarvitaan lisäkaistoja ja Kehä III:n ja Katriinantien ramppiliittymään vapaa oikea Kehä III:lta Katriinantielle kääntyville, on ne mahdollista toteuttaa asemakaavojen katu- ja liikennealuevarausten puitteissa.

Tarkistukset:

-

NRO 4**Vantaan Energia****Lausunto:****ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS NRO 002073**

Kaupunginosa 41, Viinikkala
Kohdealue Turvalaaksonkuja

Sähköverkko

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 -2 mukaisesti. 110 kV suurjännitejohdot on kuvattu aiemmin ja mainittu kaavaselostuksessa yhdessä Fingridin 400 kV johdon kanssa.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että kaavamuutoksessa sen koillislaitaan haettu sijainti 110 kV voimajohdolle huomioidaan ja pidetään voimassa. Vantaan yleiskaavaan 2020 on tuotu esille uuden koko voimajohtoyhteyden tarve Seutulasta Tolkinkylään. Turvalaaksonkujan asemakaavamuutosalueen sivuutus on osa yleiskaavan 110 kV voimajohdon linjauksen kokonaisuutta. Asemakaavaluonnoksessa on huomioitu voimajohdon tarvitsemat varoalueet. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia liitteenä olevan piirustuksen mukaisesti (Liite 4).

Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

Asemakaavamuutosalueen ja TKT-korttelialueen koillisosaan on kaavamuutosehdotuksen kartalle osoitettu osuus 110 kV:n sähkön voimajohtoalueesta, joka virallistuu asemakaavamuutoksen voimaantulon yhteydessä.

Lausunnossa mainittujen maakaapeleiden sijainti on paikkatietona kaupungin tietokannoissa, joista ne tarkistetaan mm. rakennuslupavaiheessa. Kaukolämpöputket sijaitsevat katualueiksi asemakaavoitetuilla alueilla muiden yhdyskuntateknisten verkostojen kanssa. Mikäli maanalaisia verkostoja on tarpeellista siirtää, siirtokustannuksiin sovelletaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laadittua yhteistyösopimusta.

Tarkistukset:

-

NRO 5**HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut****Lausunto:****LAUSUNTO KOSKIEN ASEMAKAAVAN MUUTOSTA, TURVALAAKSONKUJA (002073)**

Kauan rakentamattomana ollut toimistorakennusten korttelialue sekä autopaikkojen korttelialueet muutetaan rakennusoikeudeltaan 40 000 k-m² :n teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi. Katriinantien reunaan muodostetaan rakennusoikeudeltaan 2 000 k-m²:n liike- ja toimistorakennusten korttelialue. Osa Turvalaaksonkujaa siirretään Kehä III:n reunaan ja kadun sekä urheilu- ja virkistyspalveluiden välisiä rajoja tarkistetaan. Kaavamuutosalueen rakennusoikeuden kokonaismäärä vähenee 13 280 k-m².

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Suunnittelualueen lähimmät verkostoyhteydet sijaitsevat Turvalaaksonkujalla ja Suokalliontiellä. Turvalaaksonkujalla kulkevat jakeluvesijohtot DN 225 ja DN 315, jätevesiviemärit DN 200 sekä DN 315. Suokalliontiellä jakeluvesijohto DN 225 ja jätevesiviemäri DN 200. Turvalaaksonkujalle laskee idän suunnasta rakennettu DN 315 hulevesiviemäri ja lännen suunnasta rakennettu DN 600 hulevesiviemäri. Hulevedet johtuvat viemäriässä Kehä III:n alitse, josta ne kulkeutuvat lopulta Onkiojaan.

Kaavamuutoksen myötä Turvalaaksonkujan katualueesta muutetaan noin 330 m pituinen osuus osaksi TKT-korttelialueen logistiikkakiinteistöä. Täten jakeluvesijohto DN 225 ja jätevesiviemäri DN 200 tulee siirtää noin 250 metrin pituiselta osuudelta. Kyseiselle tontille tulee merkitä vähintään 8 metriä leveä johtokuva. Kaavamääräyksenä tulee lisäksi mainita, että johtokuva-alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä eikä raskaita rakenteita, täyttöjä, maanleikkauksia eikä istuttaa puita tai pensaita. Johtosiirrot tulee suunnitella ja toteuttaa hankkeen yhteydessä ja sen kustannuksella yhteistyössä HSY:n kanssa. Suunnitelmat tulee hyväksyttää HSY:llä.

Vastine:

Useista maanalaisista vesi-, viemäri- yms. putkista koostuvat maanalaisia johtoja varten varatut alueiden osat korttelialueilla on osoitettu kaavakartalle 8 m levyisinä. Kaavamerkintä *"Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa."* johtaa rakentamisen luvituksessa siihen, että johtokujalle ei voi rakentaa rakennuksia tms. kiinteitä rakennelmia. Korttelialueiden kaavamääräykset edellyttävät lisäksi, että maanalaisia johtoja varten varatut alueiden osat on toteutettava siten, että putkien painuminen on estetty ja putkien kunnossapito on mahdollista tehdä helposti eikä alueiden osille saa istuttaa puita ja syväjuurisia pensaita.

Kaavamuutoksen toteuttamissopimuksessa edellytetään, että johtosiirrot tulee suunnitella ja toteuttaa hankkeen yhteydessä ja sen kustannuksella yhteistyössä HSY:n kanssa ja suunnitelmat tulee hyväksyttää HSY:llä.

Tarkistukset:

-

24 § Remissdebatt om ekonomiplanen 2021–2024

VD/4671/02.01.00.00/2020

Stadsfullmäktige förde en remissdebatt om ekonomiplanen 2021–2024.

Under debatten hölls följande gruppanföranden:

Minna Räsänen, Socialdemokratiska fullmäktigegruppen
Sakari Rokkanen, Samlingspartiets fullmäktigegrupp
Emmi Pajunen, De Grönas fullmäktigegrupp
Antero Eerola, Vänsterförbundets fullmäktigegrupp
Niilo Kärki, Sannfinländarnas fullmäktigegrupp
Tiina Tuomela, Kristdemokraternas fullmäktigegrupp
Jussi Vähäkangas, Centerns fullmäktigegrupp
Patrik Karlsson, Svenska Folkpartiets fullmäktigegrupp
Pietari Jääskeläinen, De blåa i Vandas fullmäktigegrupp
Jenni Chen, fullmäktigegruppen

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 24

Beslut:

Remissdebatten antecknades för kännedom.

Bilaga:

- Gruppanföranden, stadsfullmäktiges remissdebatt 18.5.2020

Vantaan kaupungin taloussuunnitelman 2021-2024 lähetekeskustelu

Vantaan kaupungin taloussuunnitelman 2021-2024 lähetekeskustelun aikana kuultiin seuraavat ryhmäpuheen-
vuorot:

Minna Räsänen, Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
Sakari Rokkanen, Kokoomuksen valtuustoryhmä
Emmi Pajunen, Vihreä valtuustoryhmä
Antero Eerola, Vasemmistoliiton valtuustoryhmä
Niilo Kärki, Perussuomalaisten valtuustoryhmä
Tiina Tuomela, Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä
Jussi Vähäkangas, Keskustan valtuustoryhmä
Patrik Karlsson, Ruotsalaisen Kansanpuolueen valtuustoryhmä
Pietari Jääskeläinen, Vantaa Siniset valtuustoryhmä
Jenni Chen

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä Valtuustoryhmän puheenjohtaja Minna Räsänen

Hyvä valtuuston puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut

Monen vantaalaisen mielessä päällimmäisenä on nyt huoli. Huoli terveydestä ja toimeentulosta, huoli läheisistä ja arjen sujumisesta.

Meillä on perheitä, joissa molemmat vanhemmat ovat lomautettuina ja irtisanomisuhkaa pelätään. Meillä on lapsia ja nuoria, joilla se, että koulut siirtyivät etäopetukseen, lisäsi elämän epävarmuutta. Meillä on vanhuksia, jotka ovat yksin ja, jotka ansaitsevat parempaa hoivaa ja huomiota.

Ja meillä on kaupunki, joka on jälleen vakavan talouskeskustelun äärellä. Avoinna on kysymyksiä kuten, paljonko menorajoitusten kautta tilannetta voidaan ratkaista? Kuinka paljon velkaa pitää, uskalletaan tai voidaan ottaa?

Ja, olemmeko tilanteessa, jossa veroprosentteja täytyy tarkastella?

Koronakriisi vaikuttaa Vantaan talouteen syvästi. Nyt säästöpainneiden alla sosialidemokraattinen valtuustoryhmä ei taivu juustohöylällä leikkaamiseen. Tulevat säästöt on harkittava tarkkaan. Ne eivät saa osua kipeimmin niihin, jotka ovat jo muutenkin ahtaalla.

Me tarjoamme ratkaisuksi tuottavuutta ja luovuutta. On käynyt selväksi, että palvelurakenteemme vaatii uudistamista. Lisäksi olemme havainneet, että kaupunkimme on – pakon edessä, aivan liikaa palveluiden ostamisen varassa. Tämä yhtälö ei ole kestävä eikä taloudellisesti viisas.

Koronakriisin myötä olemme harpanneet digitaalisissa palveluissa valtavasti eteenpäin. Näitä opittuja kokemuksia on hyödynnettävä, kun talouden vakauttamisen nimissä palveluita lähdetään toteuttamaan tehokkaammin.

Me haluamme turvata, että jo nyt mittavien lomautuksien varjossa elävät, ja mahdollisesti työpaikoistaan irtisanoitut vantaalaiset eivät tipu pois työmarkkinoilta vuosikausiksi. Siksi ensi vuoden taloussuunnitelmassa tärkeässä osassa on oltava toimet, joilla työttömyyttä torjutaan, työllisyyttä kasvatetaan ja pitkäaikais- sekä nuorisotyöttömyyttä vähennetään.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä on sitoutunut siihen, että vaikeinakin aikoina vantaalaisista pidetään huolta. Tilanteessa, jossa nyt olemme, on meidän mielestämme huolehdittava peruspalveluiden toimivuudesta. Meidän on edelleen panostettava alueellisen eriytymiskehityksen torjumiseen ja kehitettävä kaupunkia tasapuolisesti. Pelkästään investointien jarruttaminen ei ole ratkaisu tilanteessa, jossa tarvitsemme tuloja tulevana vuosina ja kaupungin, joka pysyy elinvoimaisena ja vetovoimaisena.

Kiitos!

Kokoomuksen valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Sakari Rokkanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset,

hyvä uutinen on se, että olemme selvinneet olosuhteisiin nähden hyvin koko maailmaa riepotelleesta koronaviruksesta. Iso kiitos tästä kuuluu kaikille terveydenhuollon ja hoivan ammattilaisille, opettajille ja koko muulle kaupungin henkilöstölle. Kiitos kuuluu myös kaikille muille eri alojen ammattilaisille, yrittäjille sekä vapaaehtoisille, jotka omalla tärkeällä panoksellaan ovat osallistuneet koronan vastaiseen taisteluun. Kiitoksen ansaitsevat myös kaikki suomalaiset, jotka ovat omalla toiminnallaan estäneet viruksen leviämistä.

Huono uutinen on se, että virusta ei vielä ole kukistettu kokonaan. On hyvä asia, että maan hallitus pyrkii asteittain avaamaan yhteiskuntaa ja taloutta. Epäselväksi ovat kuitenkin jääneet ne konkreettiset toimet, joilla estetään tartuntamäärien kääntyminen jälleen kasvuun. Suojavarusteiden riittävydestä sekä laajamittaisen testauksen, jäljityksen ja eristyksen vaatimista resursseista ja tehokkaasta toimenpanosta on huolehdittava.

Vantaa johtaa valitettavasti koko valtakunnan lomautustilastoa. Vantaalla työttömiä ja lomautettuja on jo enemmän kuin 1990-luvun lamassa. Koronakriisi on iskenyt poikkeuksellisen lujaa juuri Vantaan elinkeinoelämään. Kaupunkimme suurin työnantaja – lentokenttä oheistoimintoineen – on hiljentynyt rajoitusten seurauksena.

Lomautukset iskevät suoraan siihen tulovirtaan, jolla vantaalaisten palvelut rahoitetaan. Meidän kaikkien on vaikutettava siihen, että hallituksen mahdollinen tuleva tuki jaetaan kunnille menetettyjen verotulojen suhteessa.

Erityinen vastuu tässä asiassa on hallituspuolueiden valtuutetuilla. Hallituksen tulisi myös pidättäytyä kaikista uusista toimista, jotka heikentävät kuntien taloutta.

On hyvä muistaa, että olimme taloutemme kanssa ongelmassa jo ennen koronaa. Viime syksyn budjettipuheessa totesin: "Vain terve talous turvaa palvelut kestävästi. Meidän on hyvän sään aikana ryhdyttävä korjaustoimiin".

Nyt korjaustoimiin on ryhdyttävä huonon sään aikana. Meidän on yhdessä rohkeasti ja ennakkoluulottomasti etsittävä keinoja, joilla saamme talouden syöksykierteen käännettyä. Kokoomus tulee tarjoamaan ratkaisuja ja on sitoutunut yhteiseen työskentelyyn. Suuntaa ei käännetä säästämällä, vaan tekemällä asioita uusilla fiksumilla tavoilla.

Hyvät valtuutetut, päätän puheeni tasavallan presidentin sanoihin:

"Me olemme kohdanneet mahdottoman, eikä se alkuunkaan ole ohi. Mutta tämä pirulainen on voitettavissa. Me nujerramme sen"

Vihreä valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Emmi Pajunen

Kaupunginjohtaja Ritva Viljanen totesi koronavirukseen alkaessa, että ”siitä me lähdemme, että viimeinen, joka tässä kaupungissa sammuttaa valot, on Vantaan kaupunki itse.” Tämä hyvä ohje meidän on syytä muistaa myös silloin, kun akuuteimmasta pandemian vaiheesta on päästy yli ja katse suunnataan kriisin jälkeiseen aikaan.

Uusi Vantaa on osoittanut olevansa ketterä ja innovatiivinen. Emme jääneet epidemian alkaessa sohvan taakse piiloon vaan rohkeasti käynnistimme uusia palveluita ja toimintoja tilanteen vaatimalla tavalla, ja resurssikeskus hyödynsi vapaaksi jäänyttä työvoimaa sinne missä oli suurin tarve. Näin sen kuuluukin mennä.

Kaupunki on sen asukkaita varten. Koulut, päiväkodit, sairaanhoito, vanhusten palvelut, liikunta, nuoriso, lähi-luonto, kadut ja puistot. Jos me koronan aiheuttaman talouskurimuksen alkaessa nyt sammutamme valot ja sul-jemme verhot, mitä kaupungista jää jäljelle? Meidän tehtävämme on luoda uskoa tulevaisuuteen. Me selviämme myös tästä kriisistä. Olemme näyttäneet ennenkin, että vaikeista paikoista on mahdollisuus nousta. Jälleen kerran pitäisi jaksaa kääntää kaikki kivet, vaikka tuntuukin siltä, että tässä kaupungissa on vuosien saatossa säästetty, tehostettu ja kiristetty vyötä loputtomasti. Nyt säästöissä pitäisikin hakea rohkeutta ja innovatiivisuutta juusto-höylän sijaan.

Kun talous sakkaa, kaupungin täytyy uskaltaa investoida tulevaan. Vantaa ratikan kaltainen investointi luo työ-paikkoja ja mahdollistaa kaupunkikehityksen. Se on taantumien aikaan erittäin arvokasta. Julkinen rakentaminen puolestaan on edellytys talouskasvulle. Houkuttelevat asuin ympäristöt palveluineen, uudet rakentuvat urheilu-puistot ja terveelliset koulurakennukset luovat edellytykset yhä kasvavalle Vantaalle, jossa halutaan asua vauvasta vaariin.

Katse on kohdistettava myös valtion suuntaan. Ei voi olla niin, että suuret kaupungit joutuvat tämän talouskriisin kohtuuttoman suuriksi maksajiksi, kun samaan aikaan meidän tehtävämme on pitää yllä talouskasvua ja elinvoi-maa. Me varmasti kannamme oman osamme, mutta näihin talkoisiin tarvitsemme valtion apua.

Tulevan vuoden kehystä rakennettaessa tulee muistaa, että tärkein tehtävämme on kuitenkin huolehtia, että tässä kaupungissa me pidämme mukana ja lähellä sydäntä heidät, jotka kaikkein kipeimmin apua tarvitsevat. Kuka meistä kehtaa jälkeinpäin katsoa peiliin ja todeta, että talouden heikkona hetkenä unohdimme lapset, nuoret, vanhuksat, vammaiset tai mielenterveys- ja päihdepotilaat? Tai että talouslukujen lomassa unohdimme, että yhä edelleen elämme tulevien sukupolvien luonnonvaroilla?

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Antero Eerola

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut, hyvät vantaalaiset,

Suomalaiset ovat tänä keväänä joutuneet ennen näkemättömien koettelemusten keskelle. Lähes koko yhteiskunnan sulki maaliskuussa uhka, jota paljaalla ihmissilmällä ei edes näe.

Mutta tästäkin selvitään yhdessä. Toipuminen koronaviruksesta on jo alkanut. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan tautihuippu ohitettiin huhtikuussa, uusien tartuntojen määrä vähenee ja parantuneiden määrä nousee. ”Sairaat nousevat, ottavat vuoteensa ja kävelevät”, kuten eräässäkin tunnetussa teoksessa sanotaan.

Suomen talouden pudotus on ollut nopea ja raju, mutta ei vielä pitkäaikainen. Suomi nousee vielä. Ja niin nousee myös Vantaa.

Silti edessä on vielä paljon tuntematonta. Professori Vesa Vihriälän vetämä taloustieteilijöiden ryhmä totesi raportissaan, että ”kriisi on luonteeltaan hyvin poikkeuksellinen ja sen kehitys on mitä suurimmassa määrin epäselvä. Tästä seuraa, että johtopäätökset voivat olla vain alustavia ja ehdollisia sekä politiikkasuositukset yleisiä.”

Vantaalla Vasemmistoliiton keskeinen viesti onkin, että nyt pitää välttää äkkinäisiä, syviä ja peruuttamattomia ratkaisuja, jotka lisäävät epävarmuutta tavallisten ihmisten elämässä. Tällaisia toimia olisivat peruspalveluiden leikkaukset. Nyt ei pidä ryhtyä kokoamaan minkäänlaisia kipupaketteja.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset

Julkisuudessa on oikein sanottu, ettei koronaviruksen jälkihoidossa pidä toistaa 1990-luvun laman virheitä. Tuolloin syntyneen pitkäaikaistyöttömyyden ja ylivelkaantumisen arvet näkyvät yhä yhteiskunnassa.

Vantaalla opetus voisi olla, että niin sanotun talous- ja velkaohjelman virheitä ei pidä toistaa. Tällä leikkauslistalla ajettiin kaupungin palveluita myös laittomaan tilaan.

Vantaalla on viimeisen kahden valtuustokauden aikana pidetty päävihollisena kaupungin velkaantumista.

On olemassa silti myös hoito-, terveys- tai rakennusvelkaa. Tätä velkaa ei pidä päästää kaatumaan syliin äkkivähillä leikkauksilla.

Vasemmistoliiton mielestä kaikkein kiireellisintä on nyt:

- ryhtyä siirtämään terveyspalveluiden voimavaroja koronasta takaisin perusterveydenhoidon suuntaan. Ihmisten muut sairaudet eivät ole pitäneet lomaa koronaepidemian aikana.
- huolehtia kattavasti ikäihmisistä, joiden henkistä ja fyysistä kuntoa koronaeristys on rapistanut,
- huolehtia lapsista, nuorista ja perheistä, joiden pärjäämistä koulujen ja varhaiskasvatuksen sulkeminen on eniten koetellut,
- sekä avata kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita nopeasti ja hallitusti, sillä se lisää myös henkistä kestävyyttä.

Vasemmistoliitto ei hyväksy peruspalveluiden heikentämistä. Lisää tuloja ei pidä kerätä korottamalla palvelumaksuja, sillä ne iskevät pienituloisimpiin ihmisiin. Vasemmistoliiton mielestä myös kunnallisveron maltillinen korottaminen on pidettävä pöydällä yhtenä vaihtoehtona muiden joukossa.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät vantaalaiset,

Yhdessä tästä selvitään – oikeudenmukaisesti ja solidaarisesti.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Niilo Kärki

Pari kuukautta olemme olleet korona-pandemian vaikutusten alaisia. Emme tiedä tarpeeksi koronan suorista vaikutuksista, saati sitten lähivuosien taloudellisista vaikutuksista – kuinka syvästi se vaikuttaa valtion talouteen tai Vantaan talouteen. Valtion tuen määrä Vantaalle on yhtälailla vain arvailujen varassa.

On selvää, että Vantaan on jatkossakin huolehdittava peruspalveluista. Koronan keskellä meiltä puuttuu vielä tarkemmat tiedot sen vaikutuksista eri toimialojen tämän vuoden talouteen. Ehkä syksyllä on jo kertynyt lisää perusteita arvioinneille.

Nyt on kuitenkin perusteita arvioida esimerkiksi suurien tiehankkeiden asemaa.

TEM kansliapäällikkö Gustafsson totesi Korkmanin raporttia arvioidessaan mm. Tiehankkeet on arvioitava kustannus-hyöty analyysin perusteella.

Vantaalla kiinnitän huomion esim. Suomi-rata ja Lento-rata hankeisiin. Ne molemmat ovat valtakunnallisia tiehankkeita ja siten valtion hoidettavia ja rahoitettavia – mitä niistä myöhemmin päätetäänkin. Vantaalaiset osallistuvat niiden rahoitukseen täysin riittävästi tuloveroja maksaessaan. Kuntaverot on käytettävä kuntalaisten hyvinvoinnin ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

Vantaan omaa ratikka-hanketta perussuomalaiset eivät kannata kalliina kiskovaihtoehtona. Siksi suunnittelussa on syytä keskittyä esitettyyn superbussivaihtoehtoon. Selvityksessähän todettiin, että liikennehankkeiden vaikutukset eivät ole liikuntatavasta riippuvaisia. Ei ole siis eroa onko kyseessä bussi vai ratikka. Kiinteistökehityksen kannalta on olennaista, että bussit tai ratikat kulkevat omalla kaistallaan, eivät muun liikenteen seassa.

Bussin – tai ratikan – odotetaan edesauttavan kiinteistökehitystä ja tuovan Vantaalle veronmaksukykyisempiä kuntalaisia. Koronan aiheuttama epävarmuus – ja sen kesto – ovat vain entisestään lisänneet kalliin ratikkavaihtoehdon epävarmuutta, myös tuleville vuosille.

Siksi – edelleen - kannatamme toistasataa miljoonaa edullisempaa vaihtoehtoa – sähköbussia.

Kaupunginjohtajan tilannekuvauksessa merkittävä toimintaympäristön muutos koronan lisäksi – on edelleen - vieraskielisten määrän kasvu.

Vieraskielisten määrässä olemme viimeisten tilastojen mukaan Suomen vieraskielisin kunta. Väestönkasvustamme 80% on kymmenen vuoden ajan tullut vieraskielisestä väestöstä.

Vantaan strategian mukaan kaupungin toimialat toimivat alueellisen segregaatian ehkäisemiseksi.

Budjettikirjassa mainittu positiivisen erityiskohtelun ohjelma vaikuttaa lähinnä oireiden hoitamiselta, ei segregaatian ehkäisyltä. On selvää, ettei segregaatio ole yksin Vantaan ongelma. Espoon kaupunginjohtaja on jo julkisuuksessakin (HS 4.3.) vaatinut valtiolta parempaa maahanmuuttajista aiheutuvien valtavien kulujen kattamista. Helsingin suomenkielisten pikkulapsiperheiden muuttamisesta heikko-osaisilta alueilta ennen lasten kouluun menoa kirjoitti jo Helsingin Sanomatkin (3.10.).

Viime vuonna korineuvotteluissa päästiin yhteisymmärrykseen hyvästä muotoilusta ”Käynnissä olevan metropolistrategiatyön yhteydessä kehitetään keinoja alueellisen segregaatian vähentämiseksi metropolialueella.”

Jäämme odottamaan tuloksia.

Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä
Valtuustoryhmän puheenjohtaja Tiina Tuomela

Arvoisa puheenjohtaja, valtuustokollegat, virkahenkilöt ja muut tilaisuutta seuraavat.

Koronavirus on kurittanut meitä jokaista tämän kevään aikana. Monissa vantaalaisissa perheissä eletään epävarmuuden aikaa. Työttömyysaste on noussut 8.8% 20.3% tasolle. Huoli toimeentulosta on siis konkreettisesti läsnä ja näkyy ruoka-avun ja muun konkreettisen avun lisääntyneenä tarpeena.

Vantaan talous oli jo vuoden 2019 lopulla aiempaa vaikeammassa tilanteessa. Nyt koronan jäljiltä talousarviossa on aukko, joka vastaa vajaan kahden veroprosentin tuottoa, jopa neljän vuoden ajan. Miten paljon valtion tuki tätä keventää, jää nähtäväksi.

Tilanteen korjaamiseksi tarvitsemme säästöjä, lainanottoa ja valtion tukea. Keskusteluun tulee varmasti myös ikävä asia eli vero% tilapäinen nosto, koronavero.

Juustohöylämäinen leikkauspolitiikka ei toimi. Jatkossa työstettävä tuottavuus- ja kasvuohjelma ei saa olla aieman talous- ja velkaohjelman tapainen leikkuri. On keskityttävä olennaiseen, siihen mikä edistää asukkaidemme hyvinvointia.

Sosiaali- ja terveyspalvelut vaativat täyden huomiomme ja riittävän rahoituksen. Nyt jo sosterin budjetin ylitysuhka on 21milj euroa, ilman että koronan kuluja on vielä arvioitu.

Vantaan asukasluku kasvaa ja ikäihmisten osuus kasvaa. Siten palvelutarve vääjäämättä kasvaa. Ihmiset tarvitsevat hoitoa ja hoivaa, siitä ei voi tinkiä.

Koronan aikana hoitamatta jääneet ei-kiireelliset potilaat tulevat aiheuttamaan terveydenhuoltoon lisäkapasiteetin tarvetta. Koronakriisin jälkihoitona tarvitsemme resursseja myös mielenterveyspalveluihin, eri ikäisten tukipalveluihin ja psykososiaaliseen tukeen.

Voimmeko realistisesti rajoittaa menoja? Emme ainakaan sosterissa. Sosiaali- ja terveydenhuollon tukitoimet tulevat olemaan olennaisessa asemassa koronan jälkeisessä tilanteessa.

Investointeja sen sijaan tulee tarkastella kriittisesti. Osaa voidaan varmasti siirtää.

Ratikkaa on perusteltu tulossa olevilla tuotoilla. Parhaimmillaankin tuo tuotto realisoituu vasta vuosien päästä. Suunnitelmaa voidaan siis kivutta siirtää vaikkapa kolmella vuodella. Tämä säästäisi kuluja ensi vuonna 6 miljoonaa euroa!

Kunnan tehtävä on turvata asukkaidensa hyvinvointia. Nyt on aika keskittyä tähän olennaiseen tehtäväämme.

Keskustan valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Jussi Vähäkangas

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut!

Tarkkaan harkitut tavoitteet ovat kaikessa suunnittelussa paras tapa varmistaa onnistunut lopputulos. Korona kriisi haastaa historiallisella tavalla koko pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan ja sen keskeisten toteuttavien, kuntien ja kaupunkien talouden ja toiminnan suunnittelun.

Tuottavuus ja kasvu ollaan nostamassa meillä Vantaalla kriisistä selviytymisen välineiksi. On kuitenkin syytä muistaa, että nämä kaksi asiaa ovat keinoja ja välineitä kaikessa talouden ja toiminnan suunnittelussa. Miten itse tavoite tai keskeiset tavoitteet sitten pitäisi määritellä? Yritysten osalta tämän kriisin suurin uhka on konkurssi. Se merkitsee kaiken loppumista. Kaikki päättyy.

Osalle kaupungeja ja kuntia näköpiirissä on kriisiytymisen vuoksi kaksivaiheinen kujanjuoksu. Ensimmäisessä vaiheessa kunta joutuu ns. lex-karkkila-lain nimellä kulkevaan valtion holhoukseen. Itsenäisyyden menetys uhkaa niitä kuntia, jotka eivät saa talouttaan ja toimintaansa kuntoon. Ne mainitaan jatkossa vain kunnallisessa histori-an kirjoituksessa.

Miten Vantaan pitäisi määritellä tämän kriisin keskellä päätavoitteensa? Voisiko se olla sen peruspalvelukokonaisuuden määrittely, jossa me emme saa missään tilanteessa epäonnistua? Puhuttaisiin rajatusta määrästä toimintoja, jolle asetettaisiin sitovat tavoitteet. Se olisi samalla paluuta kunnallisen toiminnan juurille, huolehdittaisiin kriisinkin keskellä niistä, jotka ovat myös omassa kaupungissamme heikkoja ja haavoittuvia. Tämän jälkeen määriteltäisiin ne keinot ja välineet, joilla tavoitteet saavutettaisiin. Niihin kuuluvat mm. tuottavuutta ja kasvua koskevat lisäävät toimet.

Meidän on syytä muistaa, että on konsernikokonaisuus, johon kuuluvat emokaupunki ja tytäryhtiöt. Myös tytäryhtiöt ovat keskellä kriisiä. Onneksi niillä on riskienhallintaohjelmat, mutta ne on pikaisesti päivitettävä. Nyt on syytä unohtaa perinteinen konserniohjauksen tiukka navigointiote ja luotettava yhtiöiden hallitusten ja toimitusjohtajien kykyyn luotsata oman yhtiönsä mahdollisimman vähillä vaurioilla ulos kriisistä. Siltä löytyy se paras osaaminen ja innovaatiot, joita juuri nyt tarvitaan. Emon mahdollisuudet tyttärien pääomittamiseen tulevana vuosina tuskin on mahdollista. Kiitos!

Ruotsalaisen Kansanpuolueen valtuustoryhmä Valtuustoryhmän puheenjohtaja Patrik Karlsson

Ärade ordförande, fullmäktigekolleger, mina damer och herrar, kommuninvånare

Vi har haft det exceptionellt de sista månaderna. Coronapandemin har fått många på knä på det personliga planet och även för stadens anställda och ekonomin har detta tärt hårt. Dessvärre vet vi inte heller hur länge vi kommer att leva med coronan. Vi är glada att regeringen nu öppnat upp landet stegvis från 14.5.2020. Vi kommer att få dra åt svångremmen under detta år, men säkert även de kommande åren. Årets och nästa års budget kommer inte att vara lätt att få ihop. Nu krävs det goda idéer och gott samarbete. Framtidsstro måste vara ett ledord! Att göra rätt satsningar kommer att vara av avgörande betydelse. Vi måste våga investera oss ur den här krisen, vi kan inte dra på handbromsen, för det gör att vi har ännu större problem i framtiden, men vi måste vara väldigt kostnadsmedvetna. Vi måste våga tro på framtiden och vad den för med sig. Vanda måste få sin ekonomi i balans igen, men osthyselmodellen är inte bra. Vi måste effektivisera verksamheten genom nya sätt att arbeta och genom att utnyttja den teknik som finns.

Vår skattepolitik måste vara attraktiv. SFP är inte redo för en skattehöjning på kommunal- eller fastighetsskatten. Nu efter coronan finns det dock inget utrymme att höja på den utan att fortsätta att förlora innevånare till de andra städerna.

Man måste bedriva en planpolitik, som möjliggör byggande av attraktiva områden. Det finns bra förutsättningar: Flygfältet, Dickursby station och kollektivtrafiken samt goda trafikleder i kombination med en grönskande miljö. Vi måste även satsa på att göra Vanda attraktiv! Sälja tomter och planera för att ta emot fler företag. I generalplanens arbete har man frågat invånarna om åsikter till den. Enligt vår uppfattning har man inte beaktat invånarnas åsikter i tillräcklig grad. Nu när den igen är framlagd, hoppas vi att man på allvar försöker beakta dem bättre än hittills.

Ta privata markägarna med i planeringen av vår framtida stad, för att kunna utveckla Vanda behövs också de privata markerna inte enbart stadens marker.

Vanda stads parkeringspolitik måste ändras. Parkeringsnormerna bör ses över för nu utvecklas det områden med de nuvarande normerna och de har visats att det inte räcker till.

Social- och hälsovården har verkligen haft det tufft, ett stort tack till alla arbetstagare som gett och ger allt i dessa tider. Inom social- och hälsovården krävs mycket även i framtiden och ny lösningar och nya former på service behövs. Inom hälsovården behövs bla. ett vårdavgiftssystem som uppmuntrar till att använda den tid som man reserverat.

Inom bildning och undervisning har de gångna månaderna varit en utmaning. Skolorna och daghemmen har haft det tufft, en stor eloge till alla ute i skolor och daghem samt alla föräldrar för er stora hjälp. Viktigt är att vi satsar på de ungas välmående!

Vi har inlett Nya Vanda – Uusi Vantaa 2020, vi inom SFP är nöjda att den svenska servicens koordinering centraliserats i och med Nya Vanda men som nu tyvärr bromsas in pga Corona vad beträffar tillsättande av vissa tjänster. Inom SFP är vi mycket oroliga angående äldreboende för den svenskspråkiga befolkningen, vi hoppas att detta ses över och åtgärdas snarast. Vanda skall även göras attraktiv för svenskspråkiga och stadens marknadsföring borde förbättras på den punkten. Det talas om att Vanda är en tvåspråkig stad, vilket det är, men det borde även synas utanför Vandas gränser.

Vi jobbar vidare tillsammans mot ett ännu bättre Vanda.

Kiitos, tack!

Vantaa Siniset valtuustoryhmä

Valtuustoryhmän puheenjohtaja Pietari Jääskeläinen

Hyvä puheenjohtaja, valtuutetut ja arvoisa Kansa

Luonteeltani olen positiivinen, mutta kotikuntamme Vantaan tulevaisuus on todella huolestuttava. Kaikki kaupunkimme kehitystä kuvaavat mittarit ovat nyt punaisella (enkä nyt tarkoita punaisella liputtavia). On huomattava, että Kaupungin ja koko konsernin talous heikkenivät jo viime vuonna. Tilinpäätökset olivat alijäämäisiä ja lainamäärät kasvoivat.

Koronan seuraukset Vantaalle ovat karut. Tulosenuste tälle vuodelle on yli 100 miljoonaa negatiivinen. Yritykset sulkevat oviaan, työttömyys on yli kaksinkertaistunut jopa yli 20 %-iin. Tällä hetkellä Vantaa on jo kriisikunta suhteellisen velkaantuneisuuden osalta. On vaarana, että jos hoidamme taloutemme huonosti, joudumme valtion holhoukseen.

On johtopäätösten aika. Kaupungin viime vuoden toiminta- ja taloussuunnitelma on pantava täysin uusiksi. On keskityttävä siihen, miten saadaan kaikkein keskeisimmät tehtävät ja palvelut – kuten koulutus, sosiaali- ja terveyspalvelut - turvattua sekä yritykset käyntiin ja luomaan työpaikkoja. Vähemmän tärkeät asiat on jätettävä haamaan tulevaisuuteen. Kuntalaki suorastaan edellyttää, että laitamme taloutemme kuntoon ja tasapainoon. Joudumme tekemään kipeitä ratkaisuja kuten esimerkiksi Oulun kaupungin järeät toimet osoittavat. Onkin käsittämätöntä, suorastaan noloa että kaupunginhallitus jätti ryhmämme valitun Tuottavuus- ja kasvuohjelmatoimikunnan ulkopuolelle.

Olemme pitäneet jo aiemmin Vantaan suurinta investointia ratikkalinjan rakentamista Hakunilasta lentokentälle veronmaksajillemme vahingollisena, ovathan pelkät rakennuskustannukset ainakin mainitut 400 miljoonaa.

Kaikki perustelut on nyt katsottava uudelleen ja pikaisesti tehdä uusi päätös asiasta.

Mikään ratikkaa puoltava perustelu ei enää pidä paikkaansa. Asukasmäärän kasvu tulee Vantaalla aiemmista vuosista vähenemään, verotulot uusista asukkaista, joista valtaosa on vieraskielisiä, ovat hyvin vähäisiä, sijoittajien kiinnostus ja pääomien saanti uusien asuinalueiden rakentamiseen on kyseenalaista, kaiken kaikkiaan Vantaan veronmaksajat joutuvat kustantamaan arvioitua enemmän hankkeen toteutusta. Todennäköistä myös on, ettei matkustajamäärissä päästä lähellekään tavoitetta – yli 80000 käyntiä/vrk. On lisäksi käsittämätöntä, ettei huomattavasti edullisempaa sähkönivelbussivaihtoehtoa ole edes selvitetty.

Olemme juuri saaneet toimivan Helsingistä Tikkurilan ja lentokentän kautta Helsinkiin palaavan kehäradan käyttöömmemme. On omituista, että Vantaa hinkuu mukaan rakentamaan suoraa junayhteyttä Pasilasta lentokentälle ja siitä Hämeenlinnaan. Koko Vantaan alueella juna kulkisi maan alla. Mitä hyötyä tämä toisi Vantaalle. Tuskin kukaan vantaalainen käyttäisi junaa. Tikkurilan alue olisi häviäjien joukossa. Tunnelin teko kymmenien kilometrien matkalla aiheuttaisi valtavan ympäristöhaitan miljoonien tonnien kivi- ja muiden maa-aineksien louhintana ja rekkojen kuljetuksina teilläämme aiheuttaen lisäksi valtavia liikenneuhkia. On tarpeen, että Vantaa vetäytyy tästä hankkeesta kaupunkilaisten edun vastaisena.

Jenni Chen

TALOUS JA TYÖLLISYYS

Kaupunki pyrkii ensisijaisesti pitämään kuntalaisistaan hyvää huolta, ylläpitämään peruspalvelut laadukkaana. Sosiaali- ja terveystalouden, koulutuksen sekä muiden lakisääteisten palvelujen laatu ei saa heiketä säästötoimenpiteiden takia

Koronaepidemia on nostanut Vantaan työttömyysasteen historiallisen korkealle. Koulut ja päiväkodit on avattu, palvelut aloittavat jälleen toimintansa pikkuhiljaa ja normaali arki palautuu sen myötä. Julkisten palveluiden ylläpito vähentää työttömyyttä. Korona ei vähennä julkisen palvelun kysyntää. Koronan vaikutuksesta palvelut on yhä enenevässä määrin on siirtynyt sähköiseen muotoon digikokouksen ja puhelupalaverin muodossa. Voidaan todeta, että digipalvelujen tarve on kasvanut. Jenni Chen-Ye valtuustoryhmä esittää, että Vantaan kaupunki rekrytoi lisää digiammattilaisia tukemaan kaupungin työllisyyttä. Kaupunki pyrkii ensisijaisesti työllistämään vantaalaisia työttömiä.

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO

Korona on kasvattanut terveydenhuollon sähköistä asiointia merkittävästi. Kaupunki pitää huolen, että sähköisen asiointin fasilitetit pystyvät kattamaan käyttöä, hankkii lisää laitteita ja tietojärjestelmiä tukemaan kasvavaa digipalvelujen käyttöä. Kaupunki lyhentää puhelinalueita rekrytoimalla lisää puhelinasiaaspalvelijoita. Hoivakotien vanhuksista pidetään huolta varmistamalla lääkitysten saatavuus, hoitajien riittävyys ja riittävät ulkoilu-mahdollisuudet. Vanhuksilla, lapsilla ja vammaisilla on oikeus nopeutettuun hoidon pääsyyn. Kaupunki huolehtii terveydenhuollon henkilökunnan jaksamisesta sekä hygienian tarvikkeiden riittävydestä.

KASVATUS JA OPPIMINEN

Koulutuksen monipuolisuus taataan myöskin korona-aikoina. Opetussuunnitelman mukainen opetus ja oppituntimäärä toteutetaan täysimääräisesti kriisiaikanakin. Suomen kansainvälisimpänä kaupunkina kansainvälisyys näkyy ja kuuluu koulun arkeen. Erilaisuus on rikkaus, eikä kiusaamisen aihe. Päiväkodeissa ja kouluissa jatketaan monikielistä tiedostusta, suosituksena laajemminkin kielillä. Korona-aikoina niin kouluissa kuin varhaiskasvatuksessa-kin jatketaan erityisen hyvää hygieniakäytäntöä ja tapoja, koulupudokkaita pitää välttää tarjoamalla ajoissa apua.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Kaupunki pyrkii rakentamaan tiiviisti junaraideyhteyden ja julkisten liikenneyhteyksien varteen. Rakentamisessa otetaan huomioon monipuolinen asumiskanta, perhekuntien koko ja inhimillisen elämisen tarpeet. Palvelut rakennetaan samalla aikataululla kuin alueelle muuttavat asukkaat. Kaupunki ylläpitää elinvoimaa ja pitovoimaa panostamalla ympäristön monipuolisuuteen, erityisesti uusien ulkoilu- ja liikuntapuistojen, leikkipuistojen ja pyöräilyreittien rakentaminen ja entisten korjaaminen riittävillä resursseilla on tärkeää. Kivistön pitkittyneeseen palvelujen puutteelliseen tilanteeseen pyritään löytämään nopea (väliaikainen) ratkaisu.

KAUPUNKIKULTTUURI

Vapaa-ajan toiminta tuo tasapainoa elämään niin henkisesti kuin fyysisestikin. Liikuntapuistot, leikkipuistot, pallokentät, uimahallit ja jäähallit on tarpeen rakentaa lisää ja entisiä ylläpitää asianmukaisella määrärahalta. Liikunta on sijoitus, jonka terveydelliset vaikutukset näkyvät sosiaali- ja terveystalouden säästämässä. Kulttuuri- ja nuorisotyö on hyvää syrjäytymisen ennaltaehkäisyä ja yhteenkuuluvuudentunteen kanava. Kivistön kulttuurikeskus nähdään hyvänä korvauksena menetetyille kauppakeskukselle.

Vantaa

25 § **Antero Eerolas och 15 andra ledamöters motion om att införa ett program för att förbättra de digitala färdigheterna hos seniorer i Vanda**

VD/4711/00.02.00.03/2020

Antero Eerola och 15 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Under coronavåren 2020 har det gjorts ett enormt digitalt språng också i Vanda. Enligt uppgifter som förekommit i offentligheten ökade användningen av stadens elektroniska tjänster med 700 procent dagen efter att regeringen utlyste undantagsförhållanden i hela landet.

Stadens tjänster och möten flyttades till webben och erfarenheterna har varit positiva. Det är möjligt att fortsätta med de arbets- och verksamhetssätt som situationen gett upphov till också efter undantagsförhållandena, även om utgångspunkten bör vara att tillgången på tjänster är på minst samma nivå som före coronaepidemin.

Det är ändå inte så många äldre personer som använder e-tjänster. Enligt Yles kampanj ”Nettiä ikä kaikki” från år 2018 som riktades till äldre personer har knappt en halv miljon personer i pensionsåldern fallit efter i den digitala utvecklingen. En fjärdedel av personerna i åldern 65–74, det vill säga cirka 170 000 finländare, utträttar inte alls ärenden på webben. Antalet personer över 75 år som hör till den här gruppen är uppskattningsvis 300 000.

Man kan beräkna att andelen äldre Vandabor utgör cirka fem procent av alla personer i pensionsåldern i Finland. Det betyder att över 23 000 äldre Vandabor inte använder internet. Siffrorna visar åtminstone vilken omfattning det rör sig om. Stadens tjänster bör därför vara tillgängliga för alla och man måste på ett likvärdigt sätt informera också de äldre Vandabor som inte utträttar sina ärenden på webben.

Samtidigt finns det ändå mycket kvar att göra för att förbättra de digitala färdigheterna hos seniorer. Att kunna uträtta ärenden på webben underlättar en stor del av det dagliga livet. Därför borde dylika tjänster som underlättar vardagen användas av äldre personer i betydligt större omfattning än i nuläget.

Vanda borde därför införa ett särskilt program för att förbättra de digitala färdigheterna hos seniorer, genom att först kartlägga äldre Vandabors behov vad gäller de digitala färdigheterna. Utgående från kartläggningen kunde man införa ett program där man genom utbildning, kurser och klubbverksamhet förbättrar de digitala färdigheterna hos äldre Vandabor.

Det skulle vara bra att genomföra kampanjen i samarbete med olika verksamhetsområden, äldrerådet, pensionärsorganisationer och Vanda vuxenutbildningsinstitut. Samtidigt borde man utöka och utvidga sådana verksamhetsställen i staden där det finns möjlighet att använda datorer gratis.

Förbättringen av de digitala färdigheterna kan ses som en investering som gör stadens tjänster smidigare.

På basis av ovanstående och med hänvisning till kapitel 22 punkt 1 i Vanda stads förvaltningsstadga lämnar vi, undertecknade ledamöter, in en motion med följande innehåll:

* Vanda stad utreder hurdana behov och färdigheter Vandabor i pensionsåldern har i fråga om digitala färdigheter särskilt när det gäller att uträtta ärenden på webben,

* och utgående från utredningen inför staden ett utbildningsprogram för att förbättra de digitala färdigheterna hos seniorer som omfattar hela staden, i samarbete med olika verksamhetsområden, äldrerådet, pensionärsorganisationer och Vanda vuxenutbildningsinstitut.”

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 25

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutar ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga

- motion undertecknad av Antero Eerola och 15 andra ledamöter om att införa ett program för att förbättra de digitala färdigheterna hos seniorer i Vanda

Vantaalla käynnistettävä ikäihmisten digitaalisten taitojen ohjelma

Valtuustoaloite

Koronakevään aikana 2020 myös Vantaalla on tehty todellinen digiloikka. Julkisuudessa olleiden tietojen mukaan kaupungin sähköisten palveluiden käyttö kasvoi 700 prosentilla valtakunnallisen poikkeustilan julistamista seuraavana päivänä.

Kaupungin palveluiden ja kokousten siirtämisestä verkkoon on kertynyt myönteisiä kokemuksia. Niiden pohjalta syntyneitä toimintatapoja on mahdollista jatkaa myös poikkeusolojen jälkeen, vaikka peruslähtökohtana palveluiden saatavuudessa on syytä olla paluu vähintään koronaepidemiaa edeltäneeseen tilanteeseen.

Erityisesti ikäihmisistä moni ei kuitenkaan käytä sähköisiä palveluita. Yleisradion vuonna 2018 ikäihmisille suunnatun ”Nettiä ikä kaikki” – valistuskampanjan tietojen mukaan vajaat puoli miljoonaa eläkeikäistä on pudonnut ulos digitaalisesta kehityksestä. Neljännes 65-74-vuotiaista eli noin 170 000 suomalaista ei asioi lainkaan verkossa. Yli 75-vuotiaista tähän joukkoon kuuluu arviolta 300 000 ihmistä.

Vantaalaisten ikäihmisten osuuden Suomen eläkeikäisistä voi laskea olevan noin viisi prosenttia. Se tarkoittaisi, että yli 23 000 ikääntynyttä vantaalaista ei käytä internetiä. Luvut kertovat ainakin ilmiön mittakaavasta. Siksi kaupungin palveluiden pitää olla saavutettavissa ja niistä pitää viestiä yhdenvertaisesti myös niille ikäihmisille, jotka eivät asioi verkossa.

Samalla on kuitenkin paljon tehtävissä ikäihmisten digitaitojen kohentamiseksi. Verkossa asioiminen pääosin helpottaa elämää. Siksi tällaisten arkipäivää sujuvoittavien palveluiden pitäisi olla nykyistä huomattavasti laajemmin myös ikäihmisten käytössä.

Vantaan olisikin syytä käynnistää erityinen ikäihmisten digitaito-ohjelma, jossa ensiksi kartoitettaisiin vantaalaisten ikäihmisten tarpeita digitaalisissa taidoissa. Selvityksen perusteella käynnistettäisiin ohjelma, jossa koulutuksen, kurssien ja kerhotoiminnan kautta kohennettaisiin ikääntyneiden vantaalaisten digitaitoja.

Kampanja olisi syytä toteuttaa yhteistyössä eri toimialojen, vanhusneuvoston, eläkeläisjärjestöjen ja Vantaan aikuisopiston kanssa. Samalla kaupungin asiointipisteitä, joissa voi käyttää ilmaiseksi tietokonetta, olisi syytä lisätä ja laajentaa.

Digitaitojen kohentamisen voi ajatella olevan myös investointi kaupungin palveluiden sujuvoittamiseen.

Edellä olevan perusteella ja Vantaan kaupungin hallintosäännön 22. luvun 1. kohtaan viitaten, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

* Vantaan kaupunki selvittää, millaisia tarpeita ja osaamista eläkeikäisillä vantaalaisilla on digitaalisten taitojen, erityisesti verkossa asioimisen suhteen,

* sekä selvityksen perusteella käynnistää koko kaupungin kattavan ikäihmisten digitaitojen koulutusohjelman yhteistyössä eri toimialojen, vanhusneuvoston, eläkeläisjärjestöjen ja Vantaan aikuisopiston kanssa.

Vantaalla 18.5.2020

Antero Eerola
kaupunginvaltuutettu (vas.)

Aloitteen allekirjoittajat (allekirjoittaa voi myös sähköisesti)

1. Kai-Ari Lundell
2. Mika Kasonen
3. Kati Tyystjärvi
4. Jarno Eskelinen
5. Minttu Sillanpää
6. Minna Kuusela
7. Sveta Silvennoinen-Hiisku
8. Pirkko Kotila
9. Ranbir Sodhi
10. Vaula Norrena
11. Tiina Tuomela
12. Jenni Chen-Ye
13. Chau Nguyen
14. Juha Hirvonen
15. Sirkka-Liisa Kähärä
- 16.
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.

26 § Jenni Chen-Yes och 9 andra ledamöters motion om en lösning på problemet med bilparkering i Kivistö

VD/4717/00.02.00.03/2020

Jenni Chen-Yes och 9 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Bristen på bilparkeringsplatser i Kivistö centrum och Käinby är ett allvarligt problem som framför allt förargar invånare bosatta i våningshus. Det låga antalet parkeringsplatser för bilar är ett långvarigt problem som kommer att bestå om inget görs åt saken. Kivistö centrum har planerats med tågtrafik som utgångspunkt. I tekniska nämnden har det beslutats att en bilplats per 130 m² -vy räcker till som bilplatsnorm. Det här är inte ens i närheten av efterfrågan. Tillgången möter inte efterfrågan på bilplatser. Om man vill bevara Kivistös attraktionskraft och förmå invånarna att stanna kvar måste man göra något åt saken. Annars kommer det att leda till att människor flyttar bort och försäljningspriset på våningshusbostäder sjunker.

Problemet förvärras genom att det utlovade köpcentret inte färdigställts i tid, och därför sköter Kivistöborna sina uppköp längre bort i Jumbo, Kaari, Myyrmanni, Sello m.m. vilket gör dem beroende av bil. Det är inte lätt att bära tunga matkassar eller större dagligvaruuppköp bara med hjälp av händerna. Kivistöborna jobbar dessutom inom ett mycket utsträckt område i huvudstadsregionen och det är besvärligt att röra sig kollektivt eller tar för lång tid. Det vore önskvärt att det för varje större hushåll redan i byggskedet reserveras minst en bilplats, till exempel en bilplats för trerummare uppåt.

Bilparkeringsproblemet kommer inte att minska efter det att köpcentret står färdigt eftersom det utmed Dickursbyvägen planeras en idrottspark och bostadshus som behöver parkeringsutrymme.

Vi som undertecknat denna motion kräver att tekniska nämnden ser över bilplatsnormen för Kivistö och Käinby så att den motsvarar det verkliga behovet.”

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 26

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutar ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Jenni Chen-Yes och 9 andra ledamöters undertecknade motion om en lösning på problemet med bilparkering i Kivistö

Kivistön autoparkkiongelmalle ratkaisu

Valtuustoaloite

Kivistön keskustan ja Keimolan autojen pysäköintipaikkojen vähäisyys on vakava ongelma, joka kuohuttaa erityisesti kerrostaloasukkaita. Autojen pysäköintipaikkojen vähäisyys on pitkään jatkunut ongelma ja tulee jatkumaan, jos sille ei tehdä mitään. Kivistön keskusta on suunniteltu junaliikenteen varalle. Teknisessä lautakunnassa on päätetty, että yksi autopaikka 130 k-m2 kohti riittää autopaikkanormiksi. Tämä ei läheskään riitä kattamaan kysyntää. Tarjonta ei kohtaa kysynnän määrää. Mikäli Kivistön vetovoima ja pitovoimaa halutaan ylläpitää, asialle on tehtävä jotain. Muutoin seurauksena on ihmisten pois muutto ja kerrostaloasuntojen myyntihinnan lasku.

Ongelma saa lisäpotkua, kun luvattu kauppakeskus ei ole valmistunut aikataulussa, jonka takia kivistöläiset tekevät ostoksia kauempaa Jumbossa, Kaaressa, Myyrmannissa, Sellossa jne., mikä tekee kivistöläiset riippuvaisiksi autoista. Käsien ei ole helppo kantaa painavia ruokakasseja tai isompia päivittäisostoksia. Lisäksi kivistöläiset työskentelevät hyvin laajalla pääkaupunkiseudun alueella, julkisilla liikkuminen on hankalaa tai vie liian paljon aikaa. Olisi suotavaa, että jokaiselle isommalle taloudelle varataan jo rakennusvaiheessa vähintään yksi autopaikka, esimerkiksi kolmiosta ylöspäin 1 autopaikka.

Autoparkkiongelma ei vähene ostoskeskuksen valmistumisen jälkeen, sillä Tikkurilantien varteen on suunnitteilla liikuntapuisto ja asuintaloja, jotka tulevat tarvitsemaan pysäköintitilaa.

Allekirjoittamalla tämän aloitteen, vaadimme teknistä lautakuntaa päivittämään Kivistön ja Keimolan autopaikkanormia vastaamaan todellista tarvetta.

Jenni Chen-Ye
kaupunginvaltuutettu
Valtuustoaloite 18.5.2020

Aloitteen allekirjoittajat (allekirjoittaa voi myös sähköisesti)

1. Vaula Norrena
2. Tiina Tuomela
3. Sami Kanerva
4. Juha Malmi
5. Juha Hirvonen
6. Emmi Pajunen
7. Minna Atiye
8. Jussi Vähäkangas
9. Stefan Åstrand

27 §

Minna Kuusela och Maija Rautavaaras och 16 andra ledamöters motion om att grunda odlingsandelslag

VD/4720/00.02.00.03/2020

Minna Kuusela och Maija Rautavaara samt 16 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

"Efterfrågan på stadens kolonilotter har ökat betydligt under denna vår jämfört med tidigare. Troligtvis har coronakrisen haft en inverkan på efterfrågan. Intresset för stadsodling har dock ökat redan i flera års tid. Människor står i kö för att få en egen odlingslott

Stadsodlingen ökar stadsbornas välmående och trivsel. Dessutom stöder den målet för klimatneutralitet, erbjuder närproducerad mat och visar små stadsbor - och även stora - hur man får mat på bordet. I de andra kommunerna i huvudstadsregionen finns redan matandelslag utöver de traditionella kolonilotterna, t.ex. Herttoniemen ruokaosuuskunta, Kyrklätts matandelslag och matandelslaget Pienkylä i Esbo. I dessa hyr stadsodlingsandelslaget en åker av staden och anställer en trädgårdsmästare som leder odlingsverksamheten och ser till att det inte sker felbedömningar. Andelslagets medlemmar, vanliga stadsbor, jobbar på åkern enligt talkoprincipen. Herttoniemen ruokaosuuskunta har hyrt odlingsmark i Korso. Det vore välkommet om verksamheten utvidgades och utvecklades i Vanda.

Stadens roll är att erbjuda ett markområde för uthyrning till andelslagets verksamhet. Staden kan dessutom erbjuda hjälp och utrustning, för bland annat markförbättring, byggande av de bodar som behövs och kompostering. Andelslagsmodellens betydande fördelar jämfört med de traditionella kolonilotterna är gemenskapen och en säker matproduktion. Dessutom sparar man in på logistikkostnaderna genom att arbeta tillsammans, vilket innebär att koldioxidavtrycket minskar.

Andelslagen kunde utnyttjas som deltidsarbetsplats för svårsysselsatta personer eller sommarjobbplats för ungdomar. En ökande stadsodling där odlingsandelslagen ingår som en del främjar ekonomin, trivseln, matkulturen och sysselsättningen i området. Den urbana matproduktionen ingår som en del i den hållbara stadsutvecklingen.

Vi som undertecknat motionen föreslår att staden utreder möjligheterna att grunda stadsodlingsandelslag och en tidtabell för detta. Vi föreslår också att staden utreder på vilket sätt den kan stödja verksamheten och hurdana möjligheter det finns att hitta lämpliga åkerområden."

Stadsfullmäktige 18.5.2020 27 §

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

-

Minna Kuusela och Maija Rautavaaras och 16 andra ledamöters undertecknade motion om grundandet av odlingsandelslag

VALTUUSTOALOITE VILJELYOSUUSKUNTIEN PERUSTAMISESTA

Kaupunkiviljelypalstojen kysyntä on kasvanut merkittävästi tänä keväänä aiempaan verrattuna. Koronakriisillä on todennäköisesti vaikutusta kysyntään. Kiinnostus kaupunkiviljelyä kohtaan on ollut kuitenkin kasvussa jo vuosia. Omaa palstaa jonotetaan.

Kaupunkiviljely nostaa kaupunkilaisten hyvinvointia ja viihtyvyyttä. Lisäksi se tukee hiilineutraaliustavoitteita, tarjoaa lähiruokaa ja osoittaa pienille - ja isoillekin - kaupunkilaisille, miten ruoka saadaan pöytään.

Muissa pääkaupunkiseudun kunnissa on jo olemassa perinteisten viljelypalstojen lisäksi ruokaosuuskuntia, esim. Herttoniemen, Kirkkonummen ja Espoon Pienkylän ruokaosuuskunnat. Näissä kaupunkiviljelyosuuskunta vuokraa kaupungilta pellon ja palkkaa puutarhurin, joka ohjaa viljelytoimintaa ja ehkäisee virhearviointeja. Osuuskunnan jäsenet, tavalliset kaupunkilaiset, tekevät pellolla töitä talkooperiaatteella. Herttoniemen ruokaosuuskunta on vuokrannut viljelymaata Korsosta. Toiminnan laajentaminen ja kehittäminen Vantaalla olisi tervetullutta.

Kaupungin rooli on tarjota osuuskunnan toiminnalle maa-alue vuokrattavaksi. Lisäksi kaupunki voi tarjota apua ja tarvikkeita muun muassa maanparannukseen, tarvittavien vajojen rakennukseen ja kompostointiin. Perinteisiin viljelypalstoihin verrattuna osuuskuntamallin merkittäviä hyötyjä on yhteisöllisyys ja ruoantuotannon varmuus. Lisäksi yhdessä tekemällä säästetään logistiikkakustannuksissa ja siten pienennetään hiilijalanjälkeä.

Osuuskuntia voisi hyödyntää vaikeasti työllistyvien osa-aikaisena työpaikkana tai nuorten kesätyöpaikkana. Lisääntyvä kaupunkiviljely, jonka osana viljelyosuuskunnat olisivat, edistää alueen taloutta, viihtyvyyttä, ruokakulttuuria ja työllisyyttä. Urbaani ruoantuotanto on osa kestäväää kaupunkikehitystä.

Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki selvittää kaupunkiviljelyosuuskuntien perustamisen mahdollisuudet ja aikataulun. Lisäksi esitämme, että kaupunki selvittää, miten kaupungilla on mahdollisuus tukea toimintaa ja millaiset mahdollisuudet on löytää sopivia peltoalueita.

18.5.2020

Minna Kuusela ja Maija Rautavaara

Aloitteen allekirjoittajat (allekirjoittaa voi myös sähköisesti)

1. Emmi Pajunen
2. Juha Hirvonen
3. Jouko Jääskeläinen KD
4. Anssi Aura
5. Kai-Ari Lundell
6. Jenni Chen-Ye
7. Eve Rämö
8. Minttu Sillanpää
9. Sveta Silvennoinen-Hiisku

10. Sirpa Siru Kauppinen
11. Vaula Norrena
12. Minna Atiye
13. Anniina Kostilainen
14. Timo Juurikkala
15. Päivi Laakso
16. Joel Linnainmäki
- 17.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.

28 § **Markku Weckmans, Tiina Tuomelas och Juha Hirvonens samt 8 andra ledamöters motion om att förbjuda genomfart på Granvägen (Asola)**

VD/4739/00.02.00.03/2020

Markku Weckman, Tiina Tuomela och Juha Hirvonen samt 8 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Åtgärder bör vidtas för att förbjuda genomfart på Granvägen (Asola).

För att målet ska uppnås förutsätts byggande av effektivare farthinder / upphöjda övergångsställen (fartgupp). Granvägen ska förses med vägmärken som förbjuder trafik med motordrivet fordon, utökade med tilläggsskyltar om att det är tillåtet att köra till tomterna. Övervakningen av att körförbudet efterföljs är en utmaning, men den är genomförbar med ett antal övervakningstillslag som upprepas med jämna mellanrum.

Med utgångspunkt i de trafikräkningar som gjorts under årens lopp har en ökad genomfartstrafik konstaterats på Granvägen och det har skett en orimlig ökning av trafiken särskilt under morgon- och kvällsrusningen (bilaga 1 och 2).

För att undvika korsningar som försetts med trafikljus (fem ljuskorsningar) kör bilister som kommer från Björkbyleden en omväg förbi ljuskorsningarna så att de viker av till Aspvägen och kör vidare över Björkbyallén via Granvägen till Asolaleden så att det leder till osäkerhet och ökad olycksrisk på hela sträckan och särskilt på den smala och krokiga Granvägen. På Granvägen finns terrängformationer som skymmer sikten (kuperad terräng). Problemet är särskilt tydligt under vinterväglag.

Samtidigt bör problemen i anslutning till parkering längs gatan undersökas. Också fordon som parkerats vid vägkanten för en kort tid medför risker och besvär för de boende på Granvägen.

Byalaget i Asola har under flera års tid fört förhandlingar med Vanda stad och tillsammans räknat trafikmängder och följt upp körhastigheterna på Granvägen. Byalaget har föreslagit att det byggs fartgupp och upphöjda övergångsställen. Byföreningen har också lämnat önskemål om montering av ett vägmärke som förbjuder genomfart. Hittills utan resultat.”

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 28

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Markku Weckmans, Tiina Tuomelas och Juha Hirvonens samt 8 andra ledamöters undertecknade motion om att förbjuda genomfart på Granvägen (Asola)

VALTUUSTOALOITE

Tulee ryhtyä toimenpiteisiin Kuusitien (Asola) läpiajon kieltämiseksi.

Tavoitteen toteuttaminen edellyttää tehokkaampien ajohidasteiden / korotettujen suojateiden (töyssyt) rakentamista. Kuusitielle on laitettava moottoriajoneuvolla ajo kielletty liikennemerkki, varustettuna lisäkilvellä tonteille ajo sallittu. Ajokiellon noudattamisen valvonta on haasteellista, mutta muutamalla ajoittain toistettavalla valvontaiskulla toteutettavissa.

Vuosien kuluessa suoritettujen laskentojen taustoin on todettu kauttakulkuliikenteen Kuusitiellä lisääntyneen ja lisääntyvän kohtuuttomasti erityisesti aamu ja iltaruuhkan aikana (liitteet 1 ja 2).

Liikennevaloin varustettuja risteyksiä välttääkseen (viisi valoristeystä) Koivukylänväylältä tulevat autoilijat kiertävät valoristeykset kääntymällä Haapatielle ja ajavat edelleen Koivukylän puistotien yli Kuusitien kautta Asolanväylälle aiheuttaen turvattomuutta ja onnettomuusriskien lisääntymistä koko matkalla ja erityisesti kapealla ja mutkaisella Kuusitiellä. Kuusitiellä on maaston muodostuksesta (mäkisyys) johtuvia näkemäesteitä. Ongelma korostuu erityisesti talvikelien aikana.

Samassa yhteydessä tulee selvittää kadunvarsipaikoitukseen liittyvät ongelmat. Kadun laitaan lyhyeksikin ajaksi pysäköidyistä ajoneuvoista aiheutuu vaaraa ja haittaa Kuusitien asukkaille.

Asolan kylätoimikunta on usean vuoden ajan käynyt neuvotteluja ja suorittanut Kuusitiellä liikennemäärien laskentaa, sekä ajonopeuden seuranta yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa. Kylätoimikunta on esittänyt töyssyjen, sekä korotettujen suojateiden rakentamista. Myös läpiajon kieltävän liikennemerkkin asentamista on kyläyhdistyksen toimesta toivottu. Toistaiseksi tuloksetta.

Liite 1: Muistio 19 2 Kuusitie läpiajo.pdf, sivut 2-3

Liite 2: kuusitie 18 histar_liite 2.1.pdf, sivu 4

Vantaalla toukokuun 18. päivänä 2020

MARKKU WECKMAN
Markku Weckman
kaupunginvaltuutettu

TIINA TUOMELA
Tiina Tuomela
kaupunginvaltuutettu

JUHA HIRVONEN
Juha Hirvonen
kaupunginvaltuutettu

4. Jouko Jääskeläinen KD

5. Tanja Vahvelainen KD

6. Jenni Chen-Ye

7. Jussi Vähäkangas KESK

8. Vaula Norrena

9. Pentti Hakulinen

10. Sami Kanerva

11. Sakari Rokkanen

12.

Asia: Kuusitien läpiajon vähentäminen sekä liikenneturvallisuuden parantaminen Asola 01400 Vantaa

Aika ja paikka: 19.2.2020 Kuusitie 9

Läsnä: Markku Weckman, kaupunginvaltuutettu Vantaa

Pekka Salonen, Asola Kylätoimikunnan puh.johtaja

Raimo Niskala, Asolan kylätoimikunta, Kuusitie 10

Risto Laitinen, Asolan kylätoimikunta, Kuusitie 9

Yleistä

Kuusitien kautta tapahtuva läpiajo on vuosien saatossa lisääntynyt merkittävästi. Tähän on ehkä suurimpana syynä Leinelän alueen kasvu sekä Asolan väylän liikennevalojen ajoittainen synkronoimattomuus (viidet perättäiset liikennevalot). Leinelästä - Koivukylän väylän kautta liittyminen Asolan väylälle kohti Korson suuntaan (ja päinvastoin) houkuttelee autoilijoita oikaisemaan Kuusitien kautta.

1. Liikennelaskenta

Kuusitien lapioajoliikennettä on laskettu Asolan Kylätoimikunta toimesta sekä yhdessä kaupungin edustajien kanssa mm. vuosina 2010 sekä viimeksi 2018.

Sen lisäksi Kuusitie 17 kohdalla olevalla nopeusnäyttötaululla sekä Kuusitie 18 kohdalla olevalla HI-Starilla on mitattu ajoneuvojen nopeuksia sekä liikennemääriä vuosina 2017 ja 2018.

Liikenteen laskentapaikat sijaitsivat Kuusitien eteläpäässä Asolantie risteyksessä (K1-piste) sekä samoin Kuusitien itäpäässä (K2-piste). Kts liite 1

1.1. Vantaan kaupungin mittalaitteilla mitattu ajoneuvomäärät, kts Suvi Rytönen-Halonen sähköposti 21.8.2018.(Kts liite 2, Liite 2.1, Liite 2.2 ja Liite 2.3)

Hi -Star –mittalaite Kuusitie 18 kohdalla:

- 29.5 -31.5.2017 arkipäivän liikennemäärä 1320 ajoneuvoa

Nopeusnäyttö Kuusitie 17 kohdalla:

- 13.8-17.8.2018 arkipäivän liikennemäärä 1300 ajoneuvoa

1.2 Kuusitien läpiajo Kylätoimikunnan (lähetetty kirje kaupungille liitteineen 12.6.2010

Raportista poimittuna Kuusitie kautta ajoa yhteensä, K1-piste

- 19.5.2010 klo 6.30-8.00 (laskenta-aika 1,5 h) 66 ajoneuvoa
- 20.5.2010 klo 14.30-17.00 (laskenta-aika 2,5h) 124 ajoneuvoa

1.3 Kuusitien läpiajo, Kylätoimikunnan laskenta 30.8.2018 (lähetty tulokset kaupungille sähköpostilla 14.9.2018)

Raportista poimittuna Kuusitie kautta-ajoa yhteensä, K1-piste

- 30.8.2018 klo 6.30-8.30 (laskenta-aika 2,0 h) 195 ajoneuvoa
- 30.8.2018 klo 14.30-17.00 (laskenta-aika 2,5h) 336 ajoneuvoa

1.4 Vantaan kaupungin edustajat (opiskelijat) laskivat osittain eri aikaan samana päivänä. Eivät sen vuoksi ole täysin verrattavissa!

- 30.8.2018 klo 7.00-9.00 (laskenta-aika 2 h)
 - o K1-piste 280 ajoneuvoa, josta läpiajoa 149
 - o K2 –piste 238 ajoneuvoa, josta läpiajoa 149
- 30.8.2018 klo 15.00 – 16.30 (laskenta-aika 1,5 h)
 - o K1-piste 288 ajoneuvoa, josta läpiajoa 153
 - o K2 –piste 257 ajoneuvoa, josta läpiajoa 154

2. Asolan kylätoimikunnan ehdotuksia Kuusitie läpiajon vähentämiseen ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi

- Läpiajo vain tonteille sallittu- liikennemerkki lisääminen
- Kuusitien nopeusnäyttö toimivaksi. Nopeusnäyttö välillä pimeänä (ilmeisesti huonokuntoinen akku)
- Kuusitien hidasteiden (neljä hidastetta) toimivuuden tarkistaminen. Erityisesti Kuusitie 10 kohdalla talon ikkunat tärisivät.
- Asolanväylän liikennevalojen (viidet peräkkäiset) parempi synkronointi vähentäisi myös osittain Kuusitien läpiajoa.
- Kuusitien pysäköinnin rajoitus liikennemerkkein turvallisuussyistä. Kuusitie 1-3 alueelle (Asolantien – Leppätien leikkikentän puoleiselle katualueelle).

Ajettaessa Kuusitietä etelän suuntaan Kuusitie tekee mutkan vasemmalle samalla nousten heikentäen osittain vastaan tulevaa näkyvyyttä (lisäksi myös auringon häikäisy päivällä). Tilannetta pahentaa vielä runsaiden autojen pysäköinnit erityisesti viikonloppuisin mäen suuntaisesti aiheuttaen kadun ajokaistan huomattavan kaventumisen. Ohitettaessa pysäköidyt autot ylämäen alueella pitää siirtyä vastaantulevien kaistalle.

3. Muuta

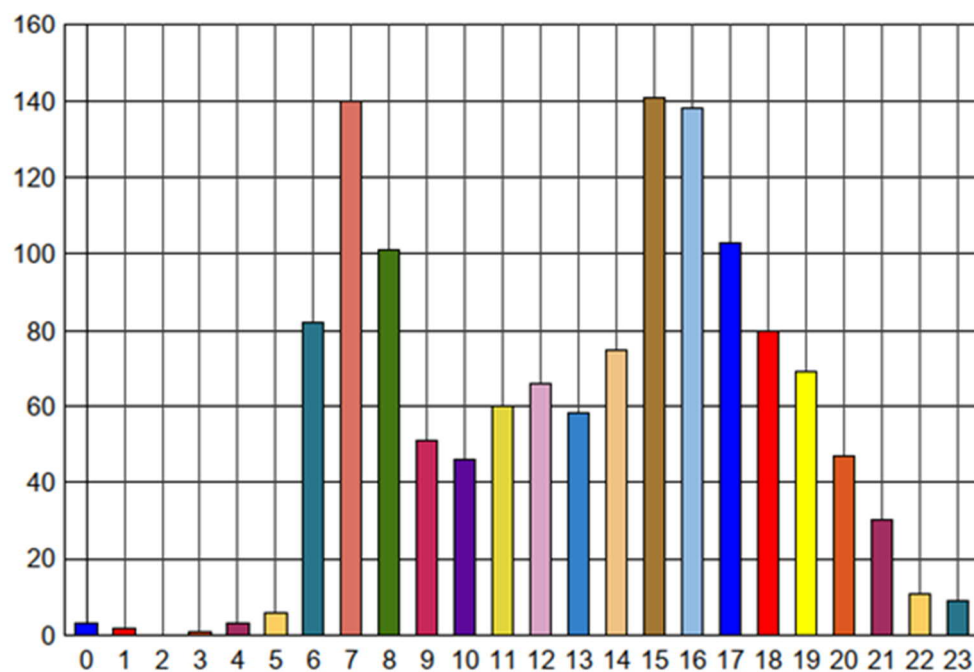
Vantaan kaupungin valtuutettu Tiina Tuomela KD asuu myös Asolassa.

Asolan kylätoimikunnan psta

Risto Laitinen

Time/Volume Graph

Device ID: 400104	Location: Kuusitie 18	Raw Count: 1 322
Operator: SRH	Lane: molemmat	AADT Count: 1 322
Begin: 30.05.17 00:00	Street: Kuusitie 18	AADT Factor: 1
End: 31.05.17 00:00	City: Vantaa	Speed Limit: 39
Hours: 24,00	County: Vantaa	
Period (min): 60	State: 72	

ti.30.05.17							
(0) 12:00 - 12:59	3	(6) 06:00 - 06:59	82	(12) 12:00 - 12:59	66	(18) 18:00 - 18:59	80
(1) 01:00 - 01:59	2	(7) 07:00 - 07:59	140	(13) 13:00 - 13:59	58	(19) 19:00 - 19:59	69
(2) 02:00 - 02:59	0	(8) 08:00 - 08:59	101	(14) 14:00 - 14:59	75	(20) 20:00 - 20:59	47
(3) 03:00 - 03:59	1	(9) 09:00 - 09:59	51	(15) 15:00 - 15:59	141	(21) 21:00 - 21:59	30
(4) 04:00 - 04:59	3	(10) 10:00 - 10:59	46	(16) 16:00 - 16:59	138	(22) 22:00 - 22:59	11
(5) 05:00 - 05:59	6	(11) 11:00 - 11:59	60	(17) 17:00 - 17:59	103	(23) 23:00 - 23:59	9

Sammanträdet avslutat

Stadsfullmäktige 18.5.2020 § 29

Beslut:

Ordförande avslutade sammanträdet kl. 23.45.

Anvisningar för sökande av ändring 1. Besvärсанvisning

Besvärsrätt

Ändring i ett beslut som fattats av fullmäktige söks genom besvär.

Besvär får anföras

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part), samt
- av kommunmedlemmarna.

I ett ärende som gäller utfärdande av byggförbud får besvär anföras

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part), och
- av en myndighet på grundval av stadgande i lag eller om besvärsrätten är nödvändig för det allmänna intresse som myndigheten skall bevaka.

Besvär över ett beslut som gäller **godkännandet av en generalplan, en detaljplan och en byggnadsordning** får dessutom anföras

- av Nylands miljöcentral och andra myndigheter i ärenden som hör till deras verksamhetsområde
- av ett förbund på landskapsnivå och en kommun inom vars område den markanvändning som anges i planen eller byggnadsordningen medför konsekvenser
- av en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde och inom det geografiska område där sammanslutningen är verksam.

Besvär får anföras på den grunden att:

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- fullmäktige har överskridit sina befogenheter
- beslutet i övrigt strider mot lag.

Besvärsmyndighet

Besvär anföras hos **Helsingfors förvaltningsdomstol**.

Besvärstid

Besvär ska anföras **inom 30 dagar** från delfåendet av beslutet.

- En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes eller inom tre dagar från att ett elektroniskt meddelande har avsänts, om inte något annat påvisas. De som saken gäller anses dock ha fått del av ett beslut som gäller godkännandet av en general- eller detaljplan eller en byggnadsordning eller byggförbud när protokollet har lagts fram offentligt.
- En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet eller den dag då protokollet har lagts fram räknas inte in i den bestämda tiden.

Om sista dagen av den bestämda tiden är en helgdag eller en annan sådan dag då ämbetsverken är stängda, får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsskriftens innehåll

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- de grunder på vilka ändring yrkas
- ändringssökandens namn och hemkommun
- den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Om ändringssökandens talan förs av en laglig företrädare eller ett ombud eller om besvärsskriften har upprättats av någon annan, ska också hans namn och hemkommun uppges i besvärsskriften.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i vilket ändring söks genom besvär, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Inlämnande av besvärsskrift

Besvärsskriften ska innan besvärstiden utgår inlämnas till besvärsmyndigheten, Helsingfors förvaltningsdomstol under dess öppettid.

Besvärsskriften kan på ändringssökandens ansvar skickas per post eller genom bud. Då ska besvärsskriften skickas i så god tid att den hinner fram före utgången av besvärstiden.

Besvär kan också på ändringssökandens ansvar skickas per fax eller e-post inom besvärstiden.

Ett elektroniskt meddelande anses ha kommit in till en myndighet när det finns tillgängligt för myndigheten i en mottagaranordning eller ett datasystem i en sådan form att meddelandet kan behandlas.

Ett elektroniskt dokument som inkommit till en myndighet behöver inte kompletteras med en underskrift, om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Av ändringssökanden uppbärs i förvaltningsrätten en rättegångsavgift på 250 euro.

Kontaktinformation:

Helsingfors förvaltningsdomstol
Banbyggarvägen 5
00520 HELSINGFORS
Telefon: 029 5642000
Fax: 029 5642079
E-post: helsinki.hao@oikeus.fi

Öppettid: kl. 8.00–16.15

Anvisningar för sökande av ändring 2. Upphandlingsrättelse och rättelseyrkande i upphandlingsärende

Den som är missnöjd med den kommunala myndighetens (den upphandlande enhetens) beslut om upphandling som understiger det nationella tröskelvärdet eller något annat avgörande i upphandlingsförfarandet kan söka upphandlingsrättelse hos den upphandlande enheten enligt 81 § och 83 § i upphandlingslagen eller rättelse enligt 89 § i kommunallagen. Upphandlingsrättelse kan sökas av en anbudsgivare som har deltagit i ett anbudsförfarande eller en anbudssökande, det vill säga den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part). Rättelse enligt kommunallagen kan dessutom sökas av en kommunmedlem.

Tidsfristen för rättelseyrkande

Rättelse ska sökas inom 14 dagar efter att den som framställer rättelseyrkandet har fått del av den upphandlande enhetens beslut eller avgörande av annat slag i upphandlingsförfarandet.

- Vid elektronisk delgivning anses **en part** ha fått del av upphandlingsbeslutet och de kompletterande handlingarna den dag det elektroniska meddelande som innehåller beslutet och dessa handlingar står till mottagarens förfogande i hans eller hennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan hanteras. Dagen för avsändandet av meddelandet anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att datakommunikationsförbindelserna inte har fungerat eller om en motsvarande omständighet, som har lett till att det elektroniska meddelandet nått mottagaren vid en senare tidpunkt.

Om delgivningen sker brevledes per post anses mottagaren ha fått del av ärendet den sjunde dagen efter avsändandet, om inte mottagaren visar att delgivningen har skett senare.

När den upphandlande enheten använder bevislig delgivning anses delgivningen ha skett vid den tidpunkt som framgår av mottagningsbeviset eller vid den tidpunkt som antecknats i ett separat bevis över delfåendet.

- **En kommunmedlem** anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt.

Innehållet i en upphandlingsrättelse och ett rättelseyrkande

Av ett rättelseyrkande ska framgå yrkandena med motiveringar. I ansökan ska namnen på dem som söker rättelse och som avfattat skrivelsen antecknas liksom de kontaktuppgifter som behövs för att hantera ärendet.

Till en upphandlingsrättelse ska fogas de handlingar som den som framställer yrkandet hänvisar till om de inte redan finns hos den upphandlande enheten.

Upphandlingsrättelsen och/eller rättelseyrkandet lämnas in/skickas på adressen:

Vanda stads registratur
Stadsfullmäktige
Stationsvägen 7, 01300 Vanda,
e-postadress: kirjaamo@vantaa.fi,
Telefon (registraturen) 09- 8392 2184, fax: 09- 8392 4163
Tjänstetid: måndag–fredag 8.15–16.00

Anvisningar för sökande av ändring 3. Upphandlingsrättelse och besvär till marknadsdomstolen

Enligt lagen om offentlig upphandling (upphandlingslagen) kan en part söka ändring i ett beslut eller något annat avgörande i ett upphandlingsförfarande som gäller offentlig upphandling genom att yrka på att den upphandlande enheten rättar beslutet eller avgörandet (upphandlingsrättelse). Ärendet kan också genom besvär föras till marknadsdomstolen om upphandlingens värde överstiger tröskelvärdet i 15 § i upphandlingslagen.

3.1 Rättelseanvisning

Den som är missnöjd med en upphandlande enhets beslut eller med ett annat avgörande i upphandlingsförfarandet kan skriftligen lämna in ett yrkande på upphandlingsrättelse till **den upphandlande enheten** enligt 81–83 § i upphandlingslagen. En anbudsgivare som har deltagit i ett anbudsförfarande eller en anbudssökande, det vill säga den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) får yrka på upphandlingsrättelse.

Tidsfrist för yrkande av upphandlingsrättelse

En part ska lämna in ett yrkande på upphandlingsrättelse **inom 14 dagar** från att ha fått del av den upphandlande enhetens beslut eller avgörande i upphandlingsförfarandet.

Vid elektronisk delgivning anses upphandlingsbeslutet med de kompletterande handlingarna ha mottagits den dag det elektroniska meddelande som innehåller beslutet och dessa handlingar står till mottagarens förfogande i hans eller hennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan hanteras. Dagen för avsändandet av meddelandet anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att datakommunikationsförbindelserna inte har fungerat eller om en motsvarande omständighet som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt.

Om delgivningen sker brevledes per post till mottagaren anses mottagaren ha fått del av saken på den sjunde dagen efter avsändandet, om inte mottagaren visar att delgivningen har skett senare. När den upphandlande enheten använder bevislig delgivning anses delgivningen ha skett vid den tidpunkt som mottagningsbeviset anger eller vid den tidpunkt som antecknats i ett separat delfåendebevis.

Innehållet i upphandlingsrättelsen

Yrkandena med motiveringar ska framgå av upphandlingsrättelsen. Av upphandlingsrättelsen ska framgå namnet på den som yrkar på rättelse och den kontaktinformation som behövs för att ärendet ska kunna skötas.

Till upphandlingsrättelsen ska fogas de handlingar som den som framställer yrkandet hänvisar till om de inte redan finns hos den upphandlande enheten.

Distributionsadress

Ett yrkande på upphandlingsrättelse lämnas in/skickas på adressen:

Vanda stads registratur
Stadsfullmäktige

Stationsvägen 7, 01300 Vanda

e-post: kirjaamo@vantaa.fi,

Telefon (registraturen) 09- 8392 2184, fax: 09- 8392 4163

Tjänstetid: måndag-fredag 8.15–16.00

Tidpunkten för när upphandlingsrättelsen anhängiggörs och behandlas påverkar inte den tidsfrist inom vilken en part med stöd av upphandlingslagen kan söka ändring genom besvär hos marknadsdomstolen.

3.2. Anvisning om besvär till marknadsdomstolen

Anbudsgivare, anbudssökande eller andra som saken gäller kan föra ärendet till marknadsdomstolen genom besvär.

Enligt 86 § i lagen om offentlig upphandling får man söka ändring i en upphandling som grundar sig på ett ramavtal besvärsvägen endast om marknadsdomstolen beviljar tillstånd för behandling av saken.

Tillstånd ska beviljas, om

- 1) det är viktigt att pröva ärendet med tanke på tillämpningen av lagen i andra likadana ärenden, eller
- 2) det finns vägande skäl som anknyter till förfarandet vid den upphandlande enheten.

Om inte något annat bestäms i lag ska besvären lämnas in skriftligen **inom 14 dagar** från det att parten i fråga fått del av upphandlingsbeslutet inklusive besvärсанvisning.

Besvären ska anföras **inom 30 dagar** från det att parten i fråga har fått del av beslutet, om den upphandlande enheten har ingått ett upphandlingskontrakt med stöd av 78 § 1 punkten i upphandlingslagen utan att iaktta den stipulerade väntetiden.

Besvären ska lämnas in senast **sex månader** efter det att upphandlingsbeslutet har fattats, om anbudssökanden eller anbudsgivaren har fått del av upphandlingsbeslutet inklusive besvärсанvisning och upphandlingsbeslutet eller besvärсанvisningen har haft väsentliga brister.

Vid elektronisk delgivning anses upphandlingsbeslutet med de kompletterande handlingarna ha mottagits den dag det elektroniska meddelande som innehåller beslutet och dessa handlingar står till mottagarens förfogande i hans eller hennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan hanteras. Dagen för avsändandet av meddelandet anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att datakommunikationsförbindelserna inte har fungerat eller om en motsvarande omständighet som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt.

Om delgivningen sker brevledes per post till mottagaren anses mottagaren ha fått del av saken på den sjunde dagen efter avsändandet, om inte mottagaren visar att delgivningen har skett senare. När den upphandlande enheten använder bevislig delgivning anses delgivningen ha skett vid den tidpunkt som mottagningsbeviset anger eller vid den tidpunkt som antecknats i ett separat delfåendebevis.

Innehållet i besvären

I besvären ska uppges det upphandlingsärende som besvären gäller och ändringssökandens yrkanden och grunderna för dessa. När det gäller en upphandling som grundar sig på ett ramavtal ska parten i besvärsskriften motivera varför behandlingstillstånd bör beviljas.

I besvären ska anges ändringssökandens namn och hemkommun. Om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har avfattat besvären, ska även denna persons namn och hemkommun anges. Vidare ska ändringssökandens postadress och telefonnummer anges för eventuella meddelanden. Ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet ska underteckna besvärsskriften.

Till besvären ska fogas det beslut som överklagas i original eller som kopia och ett intyg över vilken dag beslutet har tillkännagetts eller någon annan utredning om när besvärstiden har börjat. Till besvären ska fogas de handlingar som ändringssökanden hänvisar till som stöd för sina yrkanden. Ett ombud ska till besvärsskriften foga en fullmakt enligt 21 § i förvaltningsprocesslagen.

Inlämning av besvären

Besvären ska lämnas in till marknadsdomstolen. De ska vara inlämnade senast den sista dagen av besvärstiden innan marknadsdomstolen stänger. Själva delfåendedagen räknas inte med.

Ansökan kan lämnas in till marknadsdomstolens kansli personligen, genom ombud, genom bud, per post eller som telefax alternativt med e-post så som lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) föreskriver. Om sista dagen för anhängiggörande infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, får handlingarna lämnas in till marknadsdomstolen den första vardagen därefter.

Besvärsförbud

I ett ärende som hör till marknadsdomstolens behörighet enligt 102 § i upphandlingslagen får ändring inte sökas med stöd av kommunallagen eller förvaltningsprocesslagen.

Enligt 86 § i upphandlingslagen får en part söka ändring i en upphandling som grundar sig på ett ramavtal genom besvär endast om marknadsdomstolen beviljar tillstånd för behandling av saken.

Underrättelse om ändringssökandet till den upphandlande enheten

Den som söker ändring i ett upphandlingsärende med stöd av 88 § i upphandlingslagen ska skriftligen underrätta den upphandlande enheten om att ärendet förs till marknadsdomstolen. Underrättelsen ska lämnas in till den upphandlande enheten senast då besvären över upphandlingen lämnas in till marknadsdomstolen. Underrättelsen ska lämnas in på den adress som den upphandlande enheten har uppgett i punkt 3.I.

Rättegångsavgift

För behandling i marknadsdomstolen uppbärs av den som söker ändring 2 000 euro i rättegångsavgift för en upphandling som underskrider en miljon euro. Om upphandlingens värde är minst 1 miljon euro, är behandlingsavgiften 4 000 euro. Ifall upphandlingens värde är minst 10 miljoner euro, är behandlingsavgiften 6 000 euro.

Rättegångsavgiften i marknadsdomstolen är 500 euro för privatpersoner.

Marknadsdomstolens adress och annan kontaktinformation

Marknadsdomstolen
Banbyggarvägen 5
00520 HELSINGFORS
tfn 029 56 43300
fax 029 56 43314, e-post: markkinaoikeus@oikeus.fi

Tjänstetid: kl 8.00–16.15

Anvisningar för sökande av ändring 4. Besvärsförbud

4.1

Enligt 91 § i Kommunallagen får rättelse inte yrkas i och kommunalbesvär inte anföras över **beslut som gäller endast beredning eller verkställighet**.

4.2

I det vid detta sammanträde fattade **beslutet § - , som berör sådant som nämns i lagen om kommunala tjänstekollektivavtal 26 §**, får ändring inte sökas genom besvär.

4.3

I det beslut som fattats vid detta sammanträde **§ - , som berör rättelse av upphandling**, får ändring inte sökas.

4.4

I det **beslut § - , om ordnandet av kommunal folkomröstning**, som fattats vid detta sammanträde, får ändring inte sökas genom besvär (kommunallagen 99 §).